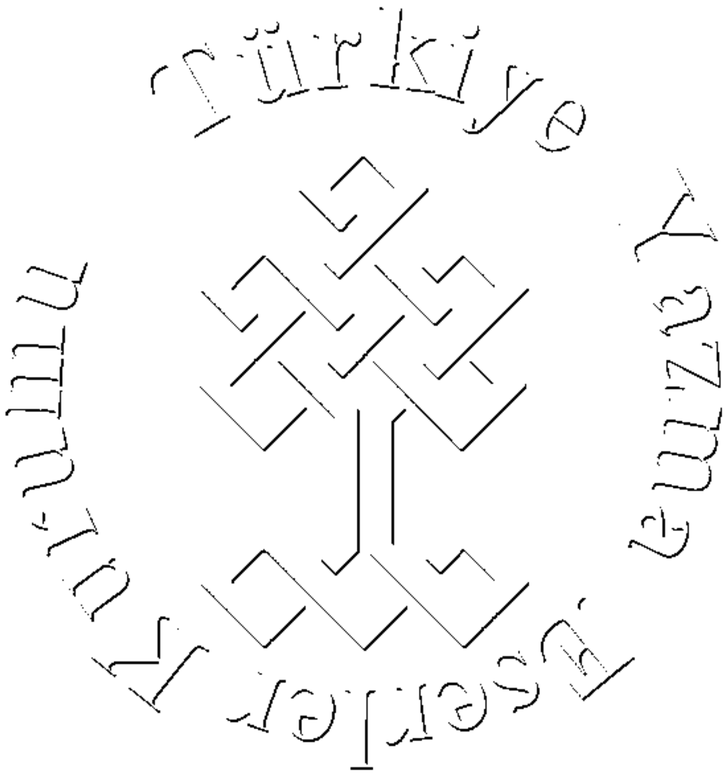
MURÂDÎ DÎVÂNI

SULTAN ÜÇÜNCÜ MURAD

TÜRKİYE YAZMA ESERLER KURUMU BAŞKANLIĞI YAYINLARI: 56

Edebiyat ve Sanat Serisi : 16

Kitabın Adı : MURÂDÎ DÎVÂNI

Müellifi : Sultan Üçüncü Murad (1546, 1574 – 1595)

Özgün Dili : Osmanlıca

Yayına Hazırlayan : Prof. Dr. H. Ahmet KIRKKILIÇ
Atatürk Üniversitesi, Kâzım Karabekir Eğitim Fakültesi,
Türkçe Eğitimi Bölümü Öğretim Üyesi

Arşiv Kayıt : Süleymaniye Yazma Eser Ktp., Fatih No. 3874; Ayasofya No. 3972.

Kitap Tasarım : Yüksel Yücel

Baskı : Mega Basım Yayın San. ve Tic. A.Ş. Cihangir Mh. Güvercin Cd.
No:3/1 Baha İş Mrk. A Blok Kat: 2 34310 Avcılar / İstanbul
Tel.: 0212 412 17 00 Sertifika No: 12026

Baskı Yeri ve Yılı : İstanbul 2015

Baskı Miktarı : 1. Baskı, 2000 adet

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
Library of Congress A CIP Catalog Record

Sultan Üçüncü Murad
Murâdî Dîvânı

1- Üçüncü Murad, 2- Murâdî, 3- Edebiyat, 4- Dîvân, 5- Osmanlı Sultanları, 6- Şiir

ISBN: 978-975-17-3802-8

Copyright © Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı. Her hakkı mahfuzdur.
Bütün yayın hakları *Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı*'na aittir. Başkanlığın izni olmaksızın tümüyle veya kısmen, hiçbir yolla ve hiçbir ortamda yayınlanamaz ve çoğaltılamaz.

T.C. Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı
Süleymaniye Mh. Kanuni Medresesi Sk. No: 5 34116 Fatih / İstanbul
Tel.: +90 (212) 511 36 37
Faks: +90 (212) 511 37 00
info@yek.gov.tr
www.yek.gov.tr

MURÂDÎ DÎVÂNI

(İNCELEME - TENKİTLİ METİN)

SULTAN ÜÇÜNCÜ MURAD
(1546, 1574 – 1595)

Çeviri

H. Ahmet Kırkkılıç

TÜRKİYE
YAZMA
ESERLER
KURUMU
BAŞKANLIĞI

TAKDİM

İnsanlık tarihi, akıl ve düşünce sahibi bir varlık olan insanın kurduğu medeniyetleri, medeniyetler arasındaki ilişkileri anlatır. İnsan, zihnî faaliyetlerde bulunma kabiliyetiyle bilim sanat ve kültür değerleri üretir, ürettiği kültür ve düşünce ile de tarihin akışına yön verir.

Medeniyetler, kültürler, dinler, ideolojiler, etnik ve mezhebî anlayışlar arasındaki ilişkiler kimi zaman çatışma ve ayrışmalara, kimi zaman da uzlaşma ve iş birliklerine zemin hazırlamıştır.

İnsanların, toplumların ve devletlerin gücü, ürettikleri kültür ve medeniyet değerlerinin varlığıyla ölçülmüştür. İnsanoğlu olarak daha aydınlık bir gelecek inşâ edebilmemiz, insanlığın ortak değeri, ortak mirası ve ortak kazanımı olan kültür ve medeniyet değerlerini geliştirebilmemizle mümkündür.

Bizler, Selçuklu'dan Osmanlı'ya ve Cumhuriyet'e kadar büyük devletler kuran bir milletiz. Bu büyük devlet geleneğinin arkasında büyük bir medeniyet ve kültür tasavvuru yatmaktadır.

İlk insandan günümüze kadar gök kubbe altında gelişen her değer, hakikatin farklı bir tezahürü olarak bizim için muteber olmuştur. İslam ve Türk tarihinden süzülüp gelen kültürel birikim bizim için büyük bir zenginlik kaynağıdır. Bilgiye, hikmete, irfana dayanan medeniyet değerlerimiz tarih boyunca sevgiyi, hoşgörüyü, adaleti, kardeşlik ve dayanışmayı ön planda tutmuştur.

Gelecek nesillere karşı en büyük sorumluluğumuz, insan ve âlem tasavvurumuzun temel bileşenlerini oluşturan bu eşsiz mirasın etkin bir şekilde aktarılmasını sağlamaktır. Bugünkü ve yarınki nesillerimizin gelişimi, geçmişimizden devraldığımız büyük kültür ve medeniyet mirasının daha iyi idrak edilmesine ve sahiplenilmesine bağlıdır.

Felsefeden tababete, astronomiden matematiğe kadar her alanda, Medine'de, Kahire'de, Şam'da, Bağdat'ta, Buhara'da, Semerkant'ta, Horasan'da, Konya'da, Bursa'da, İstanbul'da ve coğrafyamızın her köşesinde üretilen değerler, bugün tüm insanlığın ortak mirası hâline gelmiştir. Bu büyük emanete sahip çıkmak, bu büyük hazineyi gelecek nesillere aktarmak öncelikli sorumluluğumuzdur.

Yirmi birinci yüzyıl dünyasına sunabileceğimiz yeni bir medeniyet projesinin dokusunu örecek değerleri üretebilmemiz, ancak sahip olduğumuz bu hazinelerin ve zengin birikimin işlenmesiyle mümkündür. Bu miras bize, tarihteki en büyük ilim ve düşünce insanlarının geniş bir yelpazede ürettikleri eserleri sunuyor. Çok çeşitli alanlarda ve disiplinlerde medeniyetimizin en zengin ve benzersiz metinlerini ihtiva eden bu eserlerin korunması, tercüme ya da tıpkıbasım yoluyla işlenmesi ve etkin bir şekilde yeniden inşâ edilmesi, Büyük Türkiye Vizyonumuzun önemli bir parçasıdır. Bu doğrultuda yapılacak çalışmalar, hiç şüphesiz tarihe, ecdadımıza, gelecek nesillere ve insanlığa sunacağımız eserleri üretmeye yönelik fikrî çabaların hasılası olacaktır. Her alanda olduğu gibi bilim, düşünce, kültür ve sanat alanlarında da eser ve iş üretmek idealiyle yeniden ele alınmaya, ilgi görmeye, kaynak olmaya başlayan bu hazinelerin ülkemize ve tüm insanlığa hayırlar getirmesini temenni ederim. Aziz milletimiz, bu kutsal emaneti yücelterek muhafaza etmeyi sürdürecektir.

Recep Tayyip Erdoğan
T. C.
Cumhurbaşkanı

SUNUŞ

Büyük medeniyetler kültür ve düşünce alanındaki yapıtlarıyla sadece muasırlarını değil sonraki kuşakları da etki alanlarına alabilen medeniyetlerdir. Batı'da on ikinci asırdan itibaren tercüme edilmeye başlanan ve uzun yıllar bilim ve felsefe metinlerinin inşasına kaynaklık eden İslam el yazmaları, medeniyetimizin kültürel değerlerinin somut göstergeleridir. İnsanlık bilgi birikiminin hemen her alanında kaleme alınmış olan bu eserlerin, aynı zamanda farklı coğrafyalarda yaşayan toplumların çok geniş bir yelpazedeki düşüncelerinin yansıtıldığı en güzel örnekler olduğunu da görmekteyiz.

Bugün, dünya coğrafyasının pek çok noktasında izlerini görebildiğimiz kültürel ve ilmi mirasımızın bilgiye, hikmete ve irfana dayalı eserlere dönüşerek günümüzü nasıl etkilediğini kavrayabildiğimiz takdirde, geleceğin inşasına yönelik daha tutarlı ve bütüncül bir bilinci elde etmemiz o denli mümkün olacaktır. Zira güçlü bir gelecek inşası, ancak bir bütün olarak geçmişimizden devralmış olduğumuz bu büyük kültür ve medeniyet mirasının aslına uygun bir şekilde korunması ve doğru anlaşılmasıyla gerçekleşecektir.

Türkiye'deki Yazma Eser Kütüphanelerimizde ve müzelerimizde bulunan eserlerimiz geçmişe dönük bin yıllık bir tarihin ince derin detaylarını gözler önüne sermektedir. Bu detaylarda milletimizin dil, kültür, tarih ve toplum bilinci, başka medeniyetlerle olan karşılıklı ilişkileri, tarihten tevarüs ettiği mirasın yansımaları saklıdır. Bu çeşitlilik ve zenginlik, Türkiye'yi bütün dünyada medeniyet birikimi açısından önemli bir konuma taşırken, insanlık adına bu mirası korumak ve gelecek kuşaklara aktarmak için belirlenecek politika ve stratejiler için çok büyük çabalar harcanmasını da zorunlu kılmaktadır. Bu çabaların bir gereği olarak Kültür ve Turizm Bakanlığına bağlı Türkiye Yazma Eserler Kurumumuz yazmaların tıpkıbasım, çeviri, çeviri

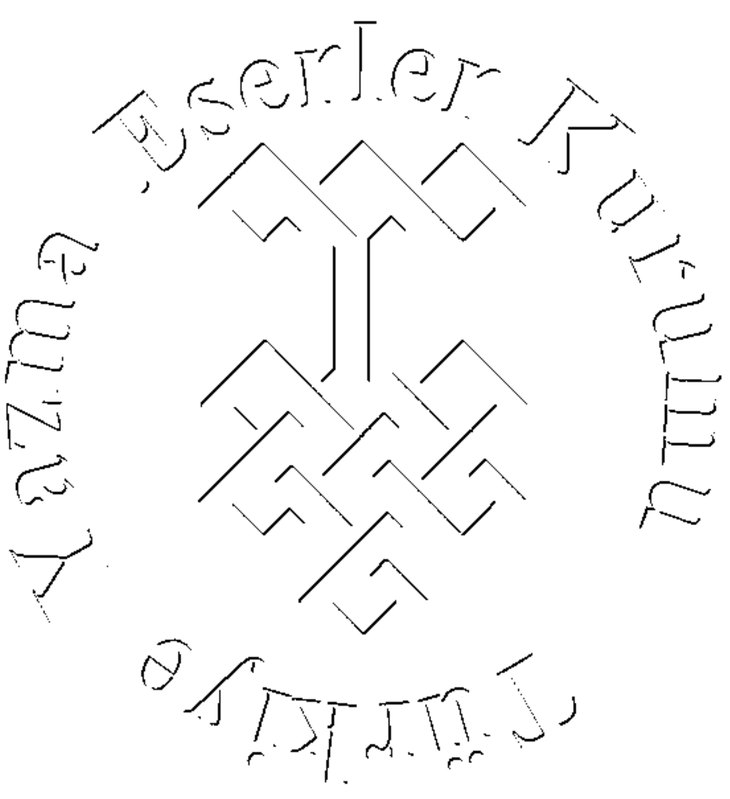
yazı ve eleştirmeli basımını yaparak bilim, sanat ve kültür insanlarının istifadesine sunmak maksadıyla çalışmalar yürütmektedir. Bu çalışmalar neticesinde önemli ürünlerin ortaya çıkacağına yürekten inanmaktayız.

Kültürümüzün zenginliğini daha çok anladıkça, müşterek değerlerimizin yarattığı toplumsal kabiliyetlerimize dair sahip olduğumuz özgüven daha da artacaktır. Bu zenginlik aynı zamanda, sadece kendi toplumsal sistemimizde değil, bölgemizde ve dünyada yaşanan toplumsal sorunlara yönelik çözüm arayışlarına da katkı sağlayacaktır. Toplumsal sorunlarda çözüm, kendimize, çevremize, geçmişimize, geleceğimize, kültürümüze, medeniyetimize, diğer medeniyetler ve kültürlere karşı sunacağımız katkılara bağlıdır.

Ömer Çelik

T. C.

Kültür ve Turizm Bakanı

Berliner Kurier
Tagesspiegel

İÇİNDEKİLER

TAKDİM 4
SUNUŞ 6
ÖN SÖZ 11
Kısaltmalar 15
Osmanlı Türkçesi Transkripsiyon Alfabesi 16

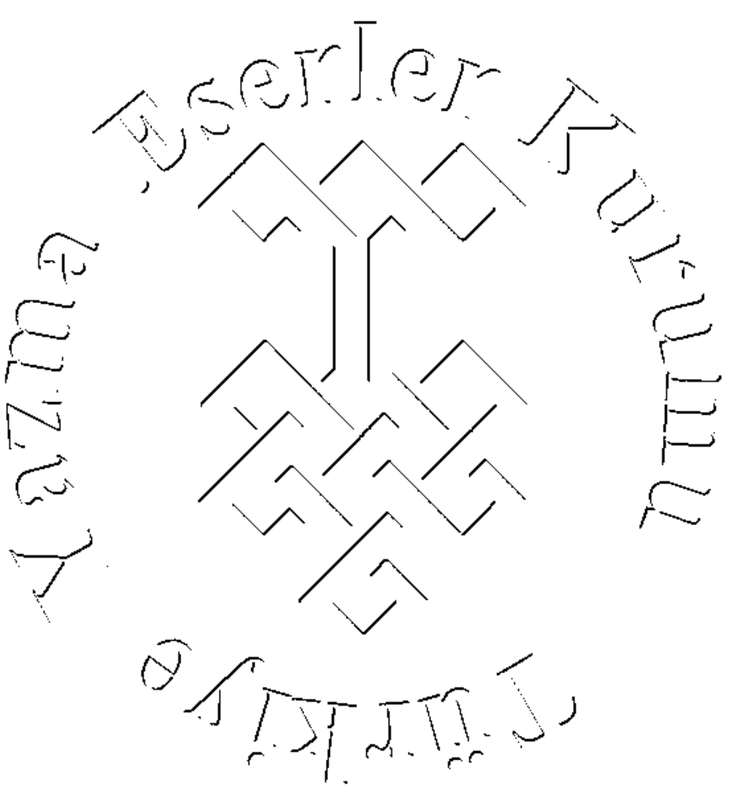
GİRİŞ 17

BİRİNCİ KISIM
Sultan Üçüncü Murad 23
Sultan Üçüncü Murad'ın Hayatı 23
Üçüncü Murad Devri Fetihleri 37
Üçüncü Murad'ın Vefatı 39
Sultan Üçüncü Murad'ın Hattatlığı 42
Sultan Üçüncü Murad'ın Edebî Şahsiyeti 43
Sultan Üçüncü Murad'ın Divan'da Olmayan Bazı Şiirleri 56
Sultan Üçüncü Murad'ın Eserleri 58
Divan 60
Fütuhatü'ş-sıyam 63
Esrarname 63

İKİNCİ KISIM
Metnin Kuruluşunda Karşılaştırılan Nüshalar 64

KAYNAKLAR 72

TENKİTLİ METİN
Gazeller 79
Muhammes 891
Mesneviler 893
Nazımlar 915
Müfretler 928

Berliner Kurier
Tagesspiegel

ÖN SÖZ

Özellikle Osmanlı Devleti'nin kuruluş ve yükselme döneminde Osmanlı sultanları ila-yı kelimetullah için gayret gösterirken hassas ruhlarını şiir terennümleriyle ortaya koymuştur. Hemen hemen bütün Osmanlı hükümdarları ve şehzadeler hatta hanım sultanlar da şiir söylemiştir. Onların bu yönlerini ortaya çıkarmak kültürümüz için ciddi bir gayret olacaktır. Sultan İkinci Murad'a (1404, 1421-1451) kadar Osmanlı sultanlarının şiirleri şüyu yoluyla bize ulaşmış, bundan sonraki sultanlar ise ya divan tertip etmişler veya divançe ölçeğinde şiir söylemiştir. Divan tertip eden ilk hükümdar Avnî mahlaslı Fatih Sultan Mehmed'dir (1432, 1451-1481). Onu Adlî mahlasıyla Sultan İkinci Bayezid (1448, 1481-1512) takip eder. Yavuz Sultan Selim'in (1470, 1512-1520) divanı Farsçadır. Bütün divan şairleri arasında 2799'u gazel olmak üzere 15935 beyitlik muhtevası ile en hacimli divana sahip olanlardan biri de Muhibbi mahlaslı Kanuni Sultan Süleyman'dır [Ak, 1979, (1494, 1520-1566)]. Muhibbi'nin bir de Farsça divanı vardır. Sultan İkinci Selim'in (1524, 1566-1574) de güzel şiirleri vardır. Osmanlı sultanlarının en bilginlerinden olan Muradî mahlaslı Sultan Üçüncü Murad (1546, 1574-1595) da bütün divan edebiyatı çerçevesinde en çok şiir söyleyen şairlerden biridir. 1565'i gazel, 1'i muhammes, 48'i küçük mesnevi, 39'u nazım/kıta ve 48'i müfret olmak üzere 8364 beyitten oluşan Üçüncü Murad Divanı'nda Türkçe, Arapça, Farsça mülemmalar Sultan Üçüncü Murad'ın bu dillere şiir söyleyebilecek ölçüde hâkim olduğunu göstermektedir. Divan'da Arapça veya Farsça olarak söylenen 155 beyit ve özellikle Arapça olmak üzere 329 beyitte de iktibas veya Arapça yahut Farsça ibare vardır. Osmanlı padişahlarının en bilginlerinden sayılan Sultan Üçüncü Murad'ın Türkçe divanı dışında, Arapça ve Farsça iki divanı daha olduğu ifade edilmekte ise de kaynaklarda *"Her üç dilde divanı vardır"* ifadesi ve divandaki mülemmalardan hareketle Muradi'nin Türkçe divanındaki Arapça ve Farsça manzumeler sebebiyle bu şekilde bir kanaate varmış olabilecekleri gibi onun bugün için ele geçmemiş Arapça ve Farsça divanları da görülmüş olabilir. Kâtib Çelebi'nin (1609-1657) "Ehli yanında makbul eserdir" dediği Fütuhatü's-Siyam adlı Muradi'nin Divan'dan başka diğer bir eserinden de bahsedilmektedir. Şeyh Şemseddin-i Sivasî (1519-1597) tarafından şerh

edilen Esrarname adlı ele geçmeyen ka bir eseri daha vardır. Bütün bunlar Sultan Üçüncü Murad'ın incelenmesi gereken önemli bir şahsiyet olduğunu göstermektedir. Sultan Üçüncü Murad'ın oğlu Adni mahlaslı Sultan Üçüncü Mehmed (1566, 1595-1603), akabinde Bahti mahlaslı Sultan Birinci Ahmed (1590, 1603, 1617), Farisi mahlaslı Sultan İkinci Osman (1604, 1618-1622), Muradi mahlaslı Sultan Dördüncü Murad (1612, 1623-1640) şair idi. Müteakiben Vefai mahlaslı Sultan Dördüncü Mehmed (1642, 1648-1687), Ahmed mahlaslı Sultan İkinci Ahmed (1643, 1691-1693), hattat ve musikişinas olan İkbali mahlaslı Sultan İkinci Mustafa (1664, 1695-1703), hattat ve musikişinas olan Necib mahlaslı Sultan Üçüncü Ahmed (1673, 1703-1730), Birinci Mahmud (Sebkati, hattat), hattat olan Cihangir mahlaslı Sultan Üçüncü Mustafa (1717, 1757-1774), hattat ve bestekâr olan İlhami mahlaslı Sultan Üçüncü Selim (1761, 1789-1807) ile Adli mahlaslı Sultan İkinci Mahmud (1784, 1808-1839), bestekâr olan Sultan Abdülaziz (1830, 1861-1876), Sultan İkinci Abdülhamid (1842, 1876-1909), Sultan Mehmed Reşad [Beşinci Mehmed (1844, 1909-1918)], bestekâr olan Sultan Vahdettin [Altıncı Mehmed (1861, 1918-1922)] de şiirle meşgul olmuştur.

Yazdığı çok sayıda şiir sebebiyle Sultan Üçüncü Murad Osmanlı sultanları arasında müstesna bir yere sahiptir. Onu bu ayrıcalıklı yönüyle tanıtmayı amaçlayan Sultan Üçüncü Murad (Muradi) divanı hacimli bir eserdir. Eserin Türkiye kütüphanelerinde altı, Paris Bibliotheque Nationalde iki tane olmak üzere sekiz yazma nüshası vardır.

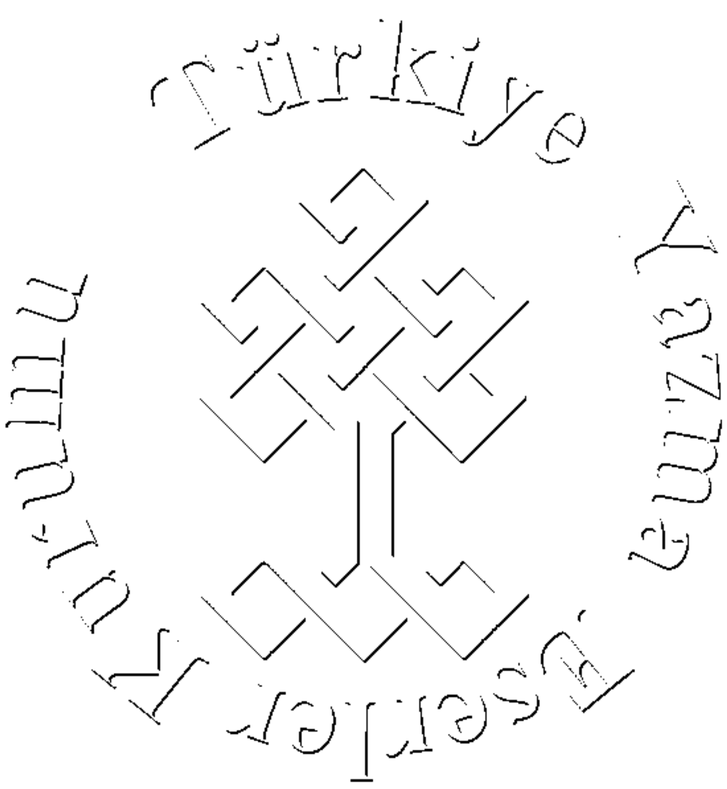
Doktora çalışması sırasında bilinen bu sekiz nüshayı karşılaştırılarak müellif metnine en yakın nüsha ortaya konulmaya çalışıldı.

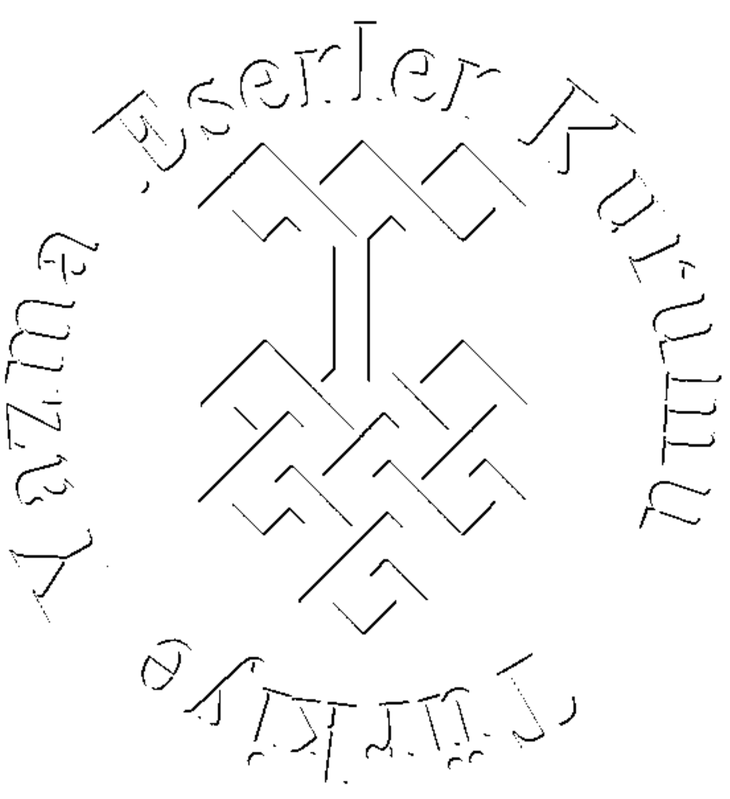
Sultan Üçüncü Murad'ı yalnızca edebî şahsiyetiyle ele almak büyük bir eksiklik olacağı için çalışmada onun tarihî şahsiyeti, devrinin önemli hadiseleri, fetihleri ve dönemin Türk tarihi içindeki yeri de belirtilmeye çalışıldı.

Muradi Divanı üzerindeki doktora çalışmam sırasında büyük yardım ve teşviklerini gördüğüm hocam Prof. Dr. Hüseyin AYAN Beyefendi'ye teşekkürü zevkli bir vazife sayıyorum. Ayrıca kitabın basıma hazırlanması için usanç bilmez teşvikleriyle bizi yönlendiren Prof. Dr. Mustafa TAHRALI

Beyefendi ile Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı çalışanlarına ve Doç. Dr. Ferruh ÖZPİLAVCI Beyefendi'ye, Arapça çevirileri yapan Yrd. Doç. Dr. Mehmet GÖKTAŞ'a, öğretmen Hümeyra VEYİS'e, Farsça çevirilere yardım eden İran Konsolosluğu görevlilerinden Hamit ZAMANLI'ya sonsuz teşekkürler.

Prof. Dr. H. Ahmet Kırkkılıç

Berliner Kurier
Tagesspiegel

KISALTMALAR

A. : Ayasofya Kitaplığı, No: 3972 (Süleymaniye Kütüphanesi)
AE. : Ali Emiri Efendi Kitaplığı, Manzum Eserler Bölümü, No: 401 (Millet Kütüphanesi)
asv. : Aleyhi's-salatü ve's-selam
F. : Fatih Kitaplığı, No: 3874 (Süleymaniye Kütüphanesi)
H. : Hekimoğlu Ali Paşa Kitaplığı, Ali Emiri-Manzum Eserler Bölümü, No: 625 (Millet Kütüphanesi)
M. : Mihrişah Sultan Kitaplığı, No: 359 (Eyüp Husrev Paşa Kütüphanesi)
R. : Revan Kitaplığı, No: 470 (Topkapı Sarayı Müzesi Kütüphanesi)

ae. : Aynı eser
Ank. : Ankara
asm. : Aleyhi's-salatü ve's-selam
AŞ. : Anonim Şirketi
ay. : Aynı yazar
ay. : Aynı yer
b. : Beyit; bin (oğlu)
bk. : Bakınız
C : Cilt
cc. : Celle celalühü
Çev. : Çeviren
Fak. : Fakültesi
G : Gazel
İA : İslam Ansiklopedisi
İst. : İstanbul
İKTYDK : İstanbul Kütüphaneleri Türkçe Yazma Divanlar Kataloğu
kt : Kitap
Kit. : Kitapçılık, Kitabevi
Ktp. : Kütüphanesi
Matb. : Matbaa / Matbaası
Mf : Müfred
MFA : Mikrofilm Arşivi
MK : Millî Kütüphane
Ms : Mesnevi
Muh : Muhammes
muht. y. : Muhtelif yerler
n : Not
No. : Numara
öl. : Ölümü
s. : Sayfa
st : Satır
TA : Türk Ansiklopedisi
TTK : Türk Tarih Kurumu
TY : Türkçe Yazmalar
vb. : ve başkası, ve başkaları, ve benzeri, ve benzerleri, ve bunun gibi
vd. : ve devamı, ve diğerleri
vr. : Varak
Yay. : Yayınevi
yk : Yaprak
yz : Yazı

Osmanlı Türkçesi Transkripsiyon Alfabesi

harf	adı	okunuşu	transkripsiyon karşılığı	harf	adı	okunuşu	transkripsiyon karşılığı
ا	elif	a, e, â	a, e; ā, (Arapça, Farsça kelimelerde başta: ı, i; u, ü)	آ	metli elif		a, ā
				أ	hemzeli elif		e, ʾ
ء	hemze	’	ʾ	ص	sat	s	Ṣ, ṣ
ب	be	B	b	ض	dat	z / d	Ż, ż / Ḍ, ḍ
پ	pe	P	p	ط	tı	t	Ṭ, ṭ
ت	te	t	p	ظ	zı	z	Ẓ, ẓ
ث	se	s	p	ع	ayın	’	%
ج	cim	c	c	غ	gayın	g (ı), ğ (ı)	Ġ, ġ
چ	çim	ç	ç	ف	fe	f	f
ح	ha	h	Ḥ, ḥ	ق	kaf	k (a)	Ḳ, ḳ
خ	hı	h	Ḫ, ḫ	ك	kef	k (e)	k (e), g (e), ğ (e); v; Ñ, ñ
د	dal	d	d	ل	lam	l	l
ذ	zel	z	Ẕ, ẕ	م	mim	m	m
ر	re	r	r	ن	nun	n	n
ز	ze	z	z	و	vav	v; u, ü; û	v; o, ö, u, ü; Ū, ū
ژ	ze	j	z	ه	he	h, a, e	h, a, e
س	sin	s	s	ى	ye	y; ı, i; î	y; ı, i; Ī, ī
ش	şin	ş	ş				

GİRİŞ

Muradi Divanı hacimli bir eserdir. Eserin Türkiye kütüphanelerinde altı, Paris Bibiotheque Nationalde iki tane olmak üzere sekiz yazma nüshası vardır.

Eser doktora tezi olarak hazırlanırken bilinen sekiz nüsha karşılaştırılmış, müellif metnine en yakın ve en sağlam nüshanın ortaya konulmasına gayret gösterilmiştir. Bölümün sonunda Muradi Divanı'nın tenkitli metnine göre, Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı tarafından 2012 yılında tıpkıbasımı yapılan Süleymaniye Yazma Eser Kütüphanesi, Fatih Koleksiyonu no. 3874'teki yazma nüshada bulunan şiirlerin varak numaraları ile en yetkin nüsha sayılabilecek Ayasofya nüshası ve manzumelerin değişik sayfalarda yer aldığı Revan nüshasının varak numaraları gösterilmiştir.

Sultan Üçüncü Murad'ı yalnızca edebî şahsiyetiyle ele almak büyük bir eksiklik olacağı için devrin önemli hadiseleri ve fetihlerine, onun tarihî şahsiyetine de kısaca değinmek yerinde olacaktır.

Tarih boyunca milletimiz, değişik coğrafyalarda çeşitli medeniyetler kurmuş, pek çok şanlı zaferler kazanmış, aynı zamanda da hassas ve ince ruhlarını ifadede hayli başarılı olmuştur. Kahramanlıkta, muharebe meydanlarında milletine örnek olan devlet reisleri, hassasiyet ve incelikte de milletinin rehberi olmuştur. Bu husus, en mükemmel şekilde Osmanlı sultanlarında kendini göstermiştir. Saltanat meşguliyetlerine rağmen Osmanlı sultanları, şairlik bakımından milletimizin çıkardığı pek çok edipler arasında süslü ve parlak şiirleriyle ön sıralarda yer almışlardır.

Osmanlı sultanlarının hemen hepsinin güzel şiirler söyleyebilmeleri bu hanedana Cenab-ı Hakk'ın bir ihsanı olarak yorumlanabilir.

Ali Emiri Bey, meşhur şairlerimizin hemen hepsinin sultanların önderliğinde ve onların teşvikiyle şöhret bulduklarını ve bu sayede sayılarının arttığını, edebiyatımızın da bu sayede yüksek derecelere eriştiğini, sultanların da onların içinde en parlak eserler ortaya koyabildiğini ifade eder. Emiri Bey devamla başta Cenab-ı Osman Gazi olduğu hâlde Cenab-ı Kibriya'nın (cc.)

şanı yüce hanedana ümmetin en zekilerinde bile görülmeyen bir istidat verdiğini, onların böylesi mükemmel beyitleri manevi ihsan sayesinde söylediği, onların mucizevi incelikleri ihtiva eden kemalatını tarih sayfalarında görmenin mümkün olmadığı tespitinde bulunur. (Emiri, 1319: 25, 39, 40, 46, 47)

Bu sözler, bizim bu mevzua niçin ilgi gösterdiğimizi, âdeta veciz bir şekilde ortaya koyar. Osmanlı sarayında şiirle uğraşma ananevi bir karakter arz etmiştir. Hemen hemen bütün Osmanlı padişahları ve birçok şehzade şiir söylemiştir. Öyle ki saraydaki hanımlar[1] hatta çocuklar[2] dahi bunun güzel numunelerini verebilmiştir.

Acaba Türk sultanları arasında şiir söyleme ananesi Osmanlılarla mı başlamıştır? Buna cevap vermek şimdilik mümkün değildir. Ancak ilk edebî metinlerimiz olan Göktürk Kitabeleri›nde yer yer nazma yaklaşan bir ifade görülmektedir. Kül Tigin ve Bilge Kağan Kitabeleri›nin yazarı Yollug Tigin, bazen şiir üslubuna yaklaşmıştır[3].

1 Hurrem Sultan'ın Kanuni'ye gönderdiği mektubdaki bir şiiri:
Ey sabâ sultânıma zâr ü perîşan diyesin
Gül yüzünsüz işi bülbül gibi efgân diyesin
Firkatinde sanma derd-i dile dermânım yeter
Bulmadı kimse onun derdine derman diyesin
Tîğ-i derdinle yüreğimi delip dest-i gamın
Ney gibi firkat ile hasta vü nâlan diyesin
Bir dahi görmek nasip ola mı âlemde seni
Eşiğine bârî bir kez yüzümü sürsem ganî
Korkarım unutasız devletli sultânım beni
Yalınız gün gibi seyranla harâşân eylerin
Vay ne müşkül dert olurmuş pâdişâhın firkati
Yaktı yandırdı beni bu nâr-ı hicrin mihneti
N'ola bu câriyeni yakmakmış oda âdeti
Yalınız gün gibi seyranla harâşân eylerin (Uluçay, 1951: 34-35, 39; Banarlı, 1971-1978: 569)
Afife Sultan'ın Avcı Sultan Mehmed'in bir şiirine naziresi:
Beyazlar giydiğince pâdişâhım aya benzersin
Siyahlar giydiğince Kâbe-i ulyâya benzersin
Kızıllar giydiğince cevher-i hamrâya benzersin
Benim heybetli hünkârım heman deryâya benzersin (Uluçay, 1951:39; Şapolyo, 1961: 269; Banarlı, 1971-1978: 569)
Avcı Mehmed diğer eşi Gülnuş (Gülnaz) Sultan da şiir söylemiştir. (Şapolyo, 1961: 269)

2 Üçüncü Murad'ın oğlu Şehzade Mustafa (öl. 1595), daha dokuz yaşında iken "nizam-ı âlem için öldürüleceğini bilerek 'Hanedan-ı celil-i Osmaniye, mahsus olan fıtrat-ı selime ve kudret-i bedianın netayic-i harikuladesi sebebiyle mükemmel bir beyit irad etmesi" bunun güzel numunelerindendir. Nitekim Cevahirü'l-Müluk müellifi bu hadiseye binaen "Dünya yüzünde bulunan kâffe-i ümem ü akvama şamil olmak üzere böyle dokuz yaşında vefat eden sıbyan arasında bir şair-i mahir görülmüş veya işitilmiş midir?" demektedir.

3 Bunça bitig bitigme / (Men) Kül Tigin atısı / Yollug Tigin bitidim
*Yi*girmi kün olurup / Bu taşka bu tamga kop / Yollug Tigin bitidim
İfadalerde 4+3=7' li hece vezni gürünümü hâkim.
[(Bunca yazılar yazan / Ben Kül Tigin atisi (yeğeni, lalası, hocası) / Ben Yollug Tigin yazdım
Tam yirmi gün oturup / Bu taşa damga koyup / Ben Yollug Tigin yazdım)]

Rus bilgini İya Vasilyevna Stebleva Kitabeler'in manzum olduğu ile ilgili geniş bir deneme yapmış ve abideleri manzum olarak yayınlamıştır. Doğru bir görüş olmamakla birlikte, bu yayım abidelerdeki dil ve üslubun ahengini göstermesi bakımından dikkate değer bir husustur. [1]

Bilindiği gibi tigin, hakan veya hükümdar soyundan olanlara verilen bir unvandır. Şu hâlde bir prens olan Yollug Tigin'i, adı bilinen ilk şairimiz olarak göstermek mümkündür. Keza yine adı bilinen ilk şairlerimizden biri de Aprınçur Tigin'dir. (Arat, 11, 46-47, 1986, Eski Türk Şiiri, 14-17)

Osmanlı Sultanları da âdeta eski bir geleneğe uyarak, millî bir davranış şeklinde şiir söylemiştir, demek mümkündür.

Dünya hükümdarlarının çok az bir kısmı şiir ve musikinin içinde olmuştur. Hz. Davud (yaklaşık MÖ 1000-962) ve Hz. Ali (599-661) hariç Bâbilliler, Mısır Firavunları, Abbasiler, Fâtımiler, Geldaniler ve Batı'da Hristiyan kralları arasında Osmanlı hükümdarları ölçüsünde şiirle uğraşan pek yoktur. Ancak Oğuzların Salur Boyundan Kadı Burhaneddin (1245, 1381-1398), Türk kültürünü benimsemiş Türk ve Moğol soylu Ahmed Celayiri (1382?-1410). Hüseyin Baykara (1438, 1499-1506), Babür Şah (1483, 1507-1730) ile Türk soylu İran hükümdarı Şah İsmail-Hatai (1487?, 1510-1524) ve Kırım hanlarından Mengli Giray (1445, 1467, 1468-1475, 1478-1515), Devlet Giray (1512, 1551- 1557) ile üç dilde nazm ve nesre kadir, divan sahibi Gazi Giray (1554, 1588-1596, 1596-1607) ve Halim Giray (1287, 1772-1883) vd. değerli şiirler söylemişlerdir (Şardağ, 1982 :1, 2, 23, 34, 67, 133, 139, 200, 264, Banarlı, 1971-1978 :365, 438, 518, 523).

Onların eşsiz edebî kabiliyetleri ve hak sahiplerine karşı kadirbilir birer lütuf sahibi olmaları, şairlerimizin istidatlarını geliştirmelerini ve şöhret kazanmalarını sağlamıştır. Sultanların, âlimleri, edipleri ve faziletlileri bizzat himaye etmeleri sayesinde edebiyatımız yüce ve yüksek derecelere erişebilmiştir.

Kül Tigin, Bilge Kağan ve Yollug Tigin'in Göktürk Kitabeleri'nde yer yer nazma yaklaşan ifadeleri ve adı bilinen ilk şairlerimizden Aprınçur Tigin'in

---

1 Stebleva, Iya Vasilyevna "Some notes of the style of the Ancient Turkish Poetry (Eski Türk Şiirinin Yapısı Üzerine Notlar) ", *TDAY-B,* 1991, Ankara, 1994: 65-67

şiirleri göz önüne alınırsa Osmanlı sultanları da, âdeta eski bir geleneğe uyarak şiir söylemiştir, denilebilir. Nitekim bu gelenek, Kadı Burhaneddin, Hüseyin Baykara, baburi yazısının mucidi[1] Babür Şah, Hatai mahlaslı Şah İsmail, Gazi Giray ve başkalarında da kendini devam ettirmiştir. Osmanlı padişahları içinde divan sahibi olmayanlar görülse bile, şair olmayanı yok gibidir.

Sultan Üçüncü Murad [(1546, 1574-1595), Muradi]'a kadar olan hükümdarları sıralarsak: Osman Bey (1258, 1299-1326), Orhan Gazi (1281, 1326-1362), Birinci Murad (1326, 1362-1389), Yıldırım Bayezid (1360, 1389-1402) ve Birinci Mehmed'in (1389, 1413-1421) şiirleri rivayet yoluyla bize ulaşmış, Sultan İkinci Murad (1404, 1421-1451; Muradi), Fatih Sultan Mehmed (1432, 1451-1481; Avni), Sultan İkinci Bayezid [(1448, 1481-1512), Adli], Yavuz Sultan Selim (1470, 1512-1520; Selimî i 74. İslam halifesi ve ilk Osmanlı halifesi.), Kanuni Sultan Süleyman (1494, 1520-1566; Muhibbi), Sultan İkinci Selim (1524, 1566-1574; Selimi)'nin şiirleri ise divan şeklinde veya mecmualar yoluyla günümüze intikal etmiştir.

Osmanlı hanedanı içinde yalnız padişahlar değil, şehzadeler de şiirle uğraşmıştır. Üçüncü Murad'ın nasıl bir edebî muhit içerisinde yetiştiğini göstermek ve hatıralarını yeniden yâd etmek için onları ismen de olsa anmak uygun olacaktır. Üstelik bunların içerisinde Sultan İkinci Bayezid'in kardeşi Cem Sultan, şairlik yönü gerçekten kuvvetli ve vatan hasretini dile getiren ilk şairimiz olarak kabul edilirken, Yavuz Sultan Selim'in kardeşi Şehzade Korkud da bütün Osmanlı hanedanı içerisinde en fazla eser veren kişi olarak takdir görmüştür. Sultan Üçüncü Murad'a kadar olan şair şehzadeler şunlardır:

Mustafa (1450-1474, Fatih'in oğlu), Cem Sultan (1459-1495, mahlası önce Sehayi, sonra Cem, Türkçe ve Farsça divanları ile Cemşid ü Hurşid mesnevisi vardır) Korkud Çelebi (1470-1513), mahlası Harimi, divanı, Ferhad ü Şîrîn mesnevisi ve altı ilmî eseri vardır), Kanuni'nin oğulları Meh-

1 *Vekayi'inde* daha Hindistan'ı almadan önce Kabil'de hükümdar iken 1504 te kendisinin îcat ettiğini ve örneklerini bir çok yerlere gönderdiğini söylediği ve «*Baburi Hattı*» admı verdiği yazının alfabesi... (Prof. Dr. Reşid Rahmeti Arat, *Babur ve Yazısı,* Türk Kültürü 1964, sayı 17, 18-21; Annette S. Beveridge, *The Babur-Name,* London-Leyden 1905, 114b, 179a, 357b; Baburnâme, "Babur'un Hâtıratı, çev. Reşid Rahmeti Arat, 3. bs., Kültür Bak., Yay., Ankara, 2000, 1, 157, 196, 405.)

med (1521-1543), Mustafa (1515-1553, mahlası Muhlisi), Cihangir (1531-1553, mahlası Zaifi) ve Bayezid (1525-1561, mahlası Şahi, divanı vardır).

Elbette şair sultanlar ve şehzadeler saydıklarımızdan ibaret değil. Fakat çalışmamızın hacmini artıracağı düşüncesiyle birkaç Osmanlı sultanının adını anmak yerinde olacaktır.

Üçüncü Murad'dan sonraki şair sultanlar şöyle sıralanabilir:

Üçüncü Mehmed (1566, 1595-1603, Adni), Birinci Ahmed (1590, 1603, 1617, Bahti), İkinci Osman (1604, 1618-1622, Farisi), Dördüncü Murad (1612, 1623-1640, Muradî), Dördüncü Mehmed (1642, 1648-1687, Vefai), İkinci Ahmed (1643, 1691-1693, Ahmed), İkinci Mustafa (1664, 1695-1703, İkbali, hattat ve musikişinas), Üçüncü Ahmed (1673, 1703-1730, Necibi, hattat) Birinci Mahmud (1696, 1730-1754, Sebkati, hattat), Üçüncü Mustafa (1717, 1757-1774, Cihangir, hattat), Üçüncü Selim (1761, 1789-1807, İlhami, hattat ve bestekâr), İkinci Mahmud (1784, 1808-1839, Adli, hattat ve bestekâr) Abdülaziz (1830, 1861-1876, bestekâr), Mehmed Reşad (1844, 1909-1918), Altıncı Mehmed Vahideddin (1861, 1918-1922, 114. İslam halifesi, son halife). Adını andıklarımızı ve diğerlerini rahmetle anıyoruz.

Oldukça bakir bir saha olan şair Osmanlı sultanları üzerinde çalışma yapmanın, millî kültürümüze de bir hizmet olacağı düşüncesi bizi Osmanlı hükümdarlarından birinin divanı üzerinde çalışma yapmaya sevk etmiştir.

Sultan Üçüncü Murad'ın Esrarname ve Fütuhatü's-Sıyam adlı tasavvuf vadisindeki eserlerinin, âlimlerce şerh edilmesi, devrin sultanü'ş-şuarası Baki'nin ona nazire yazması gibi sebepler, onun devrinin önde gelen âlim ve şairleri arasında olduğunu gösterdiğinden, biz de Muradi Divanı'nın tenkitli metnini kurmaya çalıştık.

Divanın pek büyük bir bölümünü: gazeller (1565 gazel) teşkil etmektedir. Divanda ayrıca 1 muhammes, 48 mesnevi, 39 nazım/ kıta ve 48 müfret yer almaktadır. Buna bakarak Sultan Murad için rahatlıkla gazel şairidir, diyebiliriz, Divandaki şiirlerin hemen hepsinde tasavvuf alametleri sezilmektedir. Eğlenceye çok düşkün bir şahsın tasavvuf vadisinde şiir yazması

ilk anda garip karşılanabilir. Ancak tahta geçtiği ilk yıllarda şer'en haram olan içki yasağının üzerinde hassasiyetle duran bu hükümdarın (sonradan yeniçerilerin ayaklanıp, feryat etmeleri yüzünden bu yasak şiddetle takip edilememiştir) yaratılış itibariyle dinî emirleri tatbik arzusuyla dolu olduğu ortadadır.

Onun zamanında imparatorluk, iktisadî ve askerî bakımdan en ileri devrini yaşarken, edebiyat tarihçilerimiz de bu sıralarda divan edebiyatının en yüksek devirlerinden birini yaşadığında müttefiktirler. Fuzuli, Zati, Hayali, Nevi, Ruhi, Taşlıcalı Yahya, Baki gibi divan edebiyatının büyük şairleri bu asırda yaşamıştır.

"Asırlardan beri büyük İran şairlerini örnek edinme zaruretindeki büyük Türk şairleri, bu asırdan sonra, örneklerini artık kendi edebiyatlarında bulacaklardı. XVI. asırda divan edebiyatı belki en büyük şairlerini yetiştirerek onların sanatlarında ve eserlerinde bir Türk klasisizmi meydana getirecek ve bundan sonraki asırların şairleri artık kendi klasiklerinin izlerinde yürüyecekti. (Banarlı, 1971-1978: 561)"[2]

Çalışmada asrın son hükümdarlarından Üçüncü Murad Divanı'nın tenkitli metni asıl mevzu olmakla beraber Sultan Üçüncü Murad'ın hayatı, edebî şahsiyeti eserleri ve divanının incelenmesi gibi hususlar üzerinde durulmuştur.

BİRİNCİ KISIM
SULTAN ÜÇÜNCÜ MURAD

Sultan Üçüncü Murad'ın Hayatı (1546, 1574 – 1595)

Babası İkinci Selim, annesi Haseki Afife Nurbanu Sultan'dır. Manisa'da doğmuştur. Saltanat süresi yirmi bir yıldır. On ikinci Osmanlı sultanı ve yetmiş yedinci İslam halifesidir.

Manisa'da doğmuştur. "Hayrü'n-nesep (خير النسب: 953 = 1546)" doğumuna tarihtir.

Sünnet düğünü 1557'de Manisa'da yapıldı. Hocaları Sadeddin Efendi (1536-1599). İbrahim Efendi, Saruhani Cafer Efendi'dir (öl. 75/1574).

İkinci Selim Karaman valiliğine tayin edilince dedesi Kanuni Sultan Süleyman tarafından ilk olarak 1558 yılında Akşehir, İkinci Selim'in saltanatı sırasında Manisa sancakbeyliğine gönderildi. On altı yıl bu sancaklarda valilik yaptı. Akşehir sancak beyliği sırasında babası ile amcası Bayezid arasındaki savaşta Konya kalesini muhafaza etti. Bu Üçüncü Murad'ın bizzat iştirak ettiği tek muharebedir. 15 Aralık 1574'te İkinci Selim'in vefatı üzerine büyük oğul olduğu için Sokullu Mehmed Paşa tarafından saltanata davet edildi. Manisa'dan Mudanya iskelesine gelen veliaht şehzade, gönderilen kadırgaya rastlayamadığından fırtınaya rağmen küçük bir gemiyle büyük tehlikeler atlatarak İstanbul'a vardı. Sarayburnu'nda kendisini karşılayan *Sokullu*'nun elini öpmek istediği, fakat sadrazamın daha çabuk davranarak padişahın elini öptüğü rivayet edilir. Daha sonra yaptığı harekete pişman olan Üçüncü *Murad*'ın veziriazamına içten içe kızdığı, hatta yıllar sonra *Sokullu*'nun öldürülmesinde bu hadisenin de rolü olduğu ileri sürülür.

22 Aralık 1574'te tahta çıkan *Sultan Murad*, Fatih kanunnamesi gereği *"nizam-ı âlem için"* beş kardeşini boğdurttu ve bundan iki gün sonra da bir milyon duka altını kadar cülus bahşişi dağıttı.

Üçüncü Murad çeşitli eserlerde orta boylu, beyaz tenli, kumral saçlı ve kaşlı, değirmi güzel yüzlü, süzük bakışlı, balıketi tenli, sağlam yapılı, kuvvetli bir zat olarak tasvir edilmiştir. Bilhassa padişahlığı sırasanda hâli ve tavrı şeriat ve kanun dâhilinde olmuştur.

Yumuşak karakterli, merhametli, nazik, ikramdan hoşlanan, zeki, akıllı, hikmet sahibi, neşeli, kendi başına direktif vermekten hoşlanmayan, çabuk tesir altında kalan, sebatsız, tereddütlü, adaletli, fakat çabuk öfkelenebilen ve böyle anlarda merhametsiz olabilen, zevke, içkiye, kadına düşkün bir padişah olarak tanımlanmıştır.

Silah kullanmada ve ata binmekte hüner sahibidir.

Asma saatçilik ve ressamlığa da meyli vardır.

Üçüncü Murad'ın ahlaklı, salah ve takva sahibi, kuvvetli bir tasavvuf kültürü almış, ruhen maneviyata çok bağlı bir şahıs olduğu pek çok eserde tekrarlanmıştır.

Tarikat şeyhleri ve tarikat mensublarıyla mektuplaşmış, bilhassa Halveti şeyhi Şaban Efendi'nin (XVI. asır) halifesi olan Şeyh Şuca'a (XVI. asır) gördüğü rüyaları devamlı tabir ettirmiştir. Ashab-ı sülukla olan bu mükâtebe sebebiyle tasavvufa olan meyli daha da artmıştır. Ruhen maneviyata bağlı olup, kuvvetli bir tasavvuf kültürü ve imanı ile yoğrulmuştur.

Üçüncü Murad, kelimelerin ruh ve anlamlarını, bütün inceliklerini bilecek kadar uyanık ve bilgili bir insan olarak yetişmiştir.

Etrafına müneccimleri, remil âlanları, şeyhleri ve şairleri toplayıp, bunlara avuç dolusu altın saçan padişah, zamanını, çevresindeki eğlence takımları, cüce ve maskaralarla, geceleri ise kadınlarla geçirmiştir. (Hammer, J. V. 1991. C II. s. 211)

Belki de bu hükümdarın tasavvufi vadide şiir yazması, onun, sefahet âlemlerinden ıstırap duyduğunu ve tasavvufu bir sığınak olarak görmesinden ileri gelmiştir.

Eğlence ve toplantılara katıldığı her günün ikindi namazını kıldıktan sonra kalkıp haremine giderken, bugün de böyle boş geçti diye yüce Tanrı'ya şükrettiği, ancak tasavvufa meylinden sonra menhiyattan tamamıyla uzaklaştığı nakledilir.

Önceleri cuma namazlarına çıkarken, bunu da terk edip, sarayda ibadeti âdet hâline getirmiştir. Sonraları İstanbul'dan hatta saraydan dışarı çıkma-

mışsa da bazı geceler tebdil-i kıyafet ederek İstanbul sokaklarında gezdiği anlaşılmaktadır. Elçi kabulü, ehemmiyetli hadiselerin icrası gibi hadiseler dışında divan-ı hümayuna dahi çıkmamış, padişahlığı sırasında hiç bir sefere de katılmamıştır. Mansıp tevcihi ve ehemmiyetli işlere dair işlerde dahi maruzatla izin verme usulünü tesis etmiştir.

Fikirlerindeki kararsızlık, harem kadınlarının onun üzerindeki nüfuzunun biraz da gerekli sonucudur. Haremdeki su-i istimalleri sara nöbetlerine uğramasına yol açmıştır. Hasan Çelebi ise korku ve ıstıraptan sara illetine tutulmuştur, demektedir. (Hasan Çelebi, Kınalızade, 1978)

Rivayete göre bu sebepten vezirleri tarafından sefere gitmesi hakkında yapılan tekliflere hastalığı meydana çıkacak diye muvafakat etmemiştir.

Sultan Murad ihtişamlı elbiselerden, mücevherattan hoşlanan bir zat olup, kavuğu üzerinde kıymetli taşlar bulundurmuştur. Servete haris olmakla beraber kadınlara, çocuklarına ve onların hocalarına karşı çok cömert olmuştur. Mal toplamak ve alışılmamış hediyeler vermekle tanınmıştır. Vefatında sekiz yüz yük akçe borcu çıkmış ve bu borç enderun hazinesinden ödenmiştir. Servet toplama hırsı ile, vükelayı mal tahsiline teşvike, hazineye menfaat temini endişesi ile teftiş ve müsadereye yöneltmiştir.

Üçüncü Murad, Osmanoğullarının en bilginlerinden biridir. Arapça ve Farsçayı bu dillerde şiir söyleyecek kadar bildiği gibi, devrinin ilimlerine de vâkıf, hatta bazılarında mütehassıstır. Hoca Sadeddin Efendi gibi âlimlerden tarih ve siyaset dersi okumuştur. Dünya tarihine ve hususen o devir hükümdarlarının yaptığı harplere karşı alaka duymuş, her yeni şeyi öğrenmeyi ve her şeyin mükemmel olmasını istemiştir. Hocaları önce İbrahim Efendi, cülusundan bir yıl önce de Sadeddin Efendi olmuştur.

Zamanında şeyhler, salihler, âlimler ve şairler mutlu olmuştur. Bunlar eserlerini arz ettikçe veya huzura çıktıkça hükümdarane bahşişler vermiştir. Dergâhı arzuhâl sahiplerine devamlı açık olmuştur.

Sultan Üçüncü Murad, divanında mensup olduğu tarikatın adını zikretmemişse de Kâtip Çelebi ve Müstakimzade'ye göre Kastamonulu Şeyh Şüca Halveti'den inabe almıştır. Ancak İstanbul Yazı Sanatları Müzesi 255 numa-

rada kayıtlı 26 cm çapında, üzerinde Üçüncü Murad'ın hattı ile resimlemesi bulunan levhadaki dörtlük ve Kâdirî kavuğu, padişahın bu tarikate mensup olabileceğini de düşündürmektedir.

Gülün kadri hümâveş sâye-endâz olduğu başda
Tarîk-i Kâdirînin gül nişânı olduğundandır
Nedendür çöl kenârında şeref bulduğu Bağdâdın
Cenâb-ı hazret-i şeyhin mekânı olduğundandır

O, sofulardan aldığı tasavvuf öğrenimi sayesinde canlı bir felsefi görüş edinmiş ve bütün benliğini buna vermiştir.

Tarikat ehli olan Üçüncü Murad'ın şiirleri de muhakkikane olup Cenab-ı Hakk'm birliğini terennüm etmektedir. Hatta bu arada zamanın şeyhleri, onun şiirlerini şerh ederek büyük lutuflara erişmişlerdir.

Devrin hükümdarlarının âlim ve şeyhlere değer vermesi neticesinde bazı yeni tarikatler ortaya çıkmıştır. Bunlardan Kanuni zamanında Gülşeni, Yiğitbaşı, Ümmü Sinani Üçüncü Murad zamanında da Celveti, Uşşaki, Şemsi tarikatleri ihdas olunmuştur. Bu tarikatların kurucuları sayılan Celveti (XVI. yüzyıl) Bursa'da, Uşşaki (XVI. asır) İstanbul'da, Şemseddin Sivasi (1520-1597) ise Medine'de vefat etmiştir.

Görüldüğü gibi bu devirde kesif bir dinî faaliyet vardır. Sultan Murad da kendisini bu cereyanların ortasında bulduğundan bir tarikat ehli olmuştur, denilebilir.

Üçüncü Murad'a on iki yaşında iken babasının Karaman valiliğine nakli üzerine Akşehir sancağı verilmiştir. Yine bu sıralarda vuku bulan babası İkinci Selim ile amcası Bayezid arasındaki mücadeleyi de Konya Kalesi burçlarından seyretmiştir. Babasının Kütahya valiliğine getirilmesi üzerine on beş yaşında iken (1561/62) Manisa sancakbeyliğine tayin edilmiştir.

Peçevi Tarihi'nde Üçüncü Murad'ın on sekiz, yaşında Manisa'ya vali olduğu kaydedilmiş ise de diğer eserler onun bu sıralarda on beş yaşında olduğunda müttefiktir. Bu vazifede on dört, on beş yıl kalmıştır.

Sultan Üçüncü Murad, tahta çıkınca Fatih Sultan Mehmed'in koyduğu kanun mucibince ileride kardeş kavgasına meydan vermemek için beş kardeşini boğdurtmuştur. Bu şehzadelerin ve Sultan Selim'in cenaze namazı birlikte kılınmış ve aynı gün defnedilmiştir. (Hammer, J. v. 1991. C II. s. 145). Sultan Üçüncü Murad da aynı gün Manisa'dan gelerek tahta çıkmıştır (8 Ramazan Çarşamba 1575).

Bu cülusa düşürülen tarihler:

Sinan Paşa'nın (1520-1596) tarihi:

"Şimdi buldu murâdını devrân"
شمدی بولدی مرادینی دوران
(982=1575)" (Solakzade, 597)

Diğer bir tarih:

"Pâdişâh-ı âlem öldü gül gibi Sultan Murad"
پادشاه عالم اولدی کل کبی سلطان مراد
(982=1575) (Solakzade, 597)

Diğeri:

"Câe lihayri min-vâlidihi"
جآءلخير من والده
(982=1575) (Müstakimzade, 516)

Üçüncü Murad'ın tahta çıkışı üzerine Baki (1526-1600) de

Tâli' oldı neyyir-i ikbâl ü devlet subhdem
Şûle saldı âleme necm-i hidâyet subhdem (Baki, Divan)

matlalı yedi beyitlik bir şiir söylemiştir.

Nevi (1533-1599) ise yine bu cülus için

Meğerki çekti kulağın mübeşşir-i ikbâl
Şafakta hayli kızarmış göründü gece hilâl
(Nevi, vr. 447, vr. 108a-109a)

matlalı kırk beş beyitlik bir kaside yazmıştır.

İkinci Selim'den itibaren Osmanlı padişahlarının çoğu ordusunun başında bir kumandan olarak savaşmamış, saraydan dahi dışarı çıkmayarak

memleketin hâlinden ve hakiki durumdan yeterince haberdar olamamış, sarayda cariye, dalkavuk, nedim ve musahiplerin terbiyesiyle yetişmişler, dışarıyla temasları olmadığı için, etrafındakilerin tesiriyle iş görmüşlerdir. Zaman zaman veziriazamların işlerine müdahale etmişler, onlar da, ya liyakatsizlikleri, ya da cesaretsizlikleri sebebiyle itiraz edemediklerinden işler daha da karışmıştır.

Üçüncü Murad da sarayında kapalı hayat yaşayan bu padişahlardan biridir. Ancak eğitimi ve yetişmesi sarayda değil, sancaklarda olmuştur.

Her ne kadar onun devrinde imparatorluğun kudreti, zirveye ulaşmışsa da eğlenceye olan rağbetin ziyadeleşmesi ve gerileme sebeplerinin açıkça ortaya çıkması da bu sıralarda olmuştur.

Osmanlı sınırları içinde hatta Arap ve Acem memleketlerinde bulunan güzel sesliler, çalgıcılar, güzel konuşan, tatlı anlatan, hoş oynayan ve güldüren sanatçılar nöbetleşe çağrılarak padişahın toplantılarına katılmışlar, her biri marifetini sergileyip, avuç dolusu altınla ödüllendirilerek sevinç içinde yurtlarına dönmüşlerdir.

"Hatta bir defasında bir maskara hüner icrasından sonra, kendisine verilen bahşiş yerine yerine yüz değnek vurulmasını ister. Elli değnek yedikten sonra 'Durun bir ortağım var ellisini de ona vurun.' der. Meğer ortağı her seferinde ödülün yarısını alan bostancı imiş." (Peçevi, II, 2)

Yapılan eğlencelere en çarpıcı misal olarak 900=1582'de Veliaht Şehzade Üçüncü Mehmed için yapılan Türk tarihinin en meşhur sünnet düğünü gösterilebilir. Bu düğün Asya, Avrupa ve Afrika hükümdarlarına da bildirilerek eğlence, soytarılık, yarış, silah talimleri, harp oyunları folklor gösterileri, Hristiyanlığın aşk oyunları, deniz tatbikatları, türlü rakslar, çeşitli müzik ve tarikat ayini icraları, o zamanda temsil adına ne varsa, akla ne geliyorsa hemen hepsinden faydalanılmış ve benzeri görülmeyen bir ihtişam içinde gerçekleştirilmiştir. Elli iki gün süren bu düğüne, yeni doğan bir şehzadenin ölümüyle son verilmiştir. (Hammer J. V., 1991, C II. s. 177)

Bu düğün için yazılan surnamelerden biri Süleymaniye Kütüphanesi Hekimoğlu Kitaplığı, No. 642, diğeri Leiden Kütüphanesi, No. 309'dadır. Bunların her ikisi de mensurdur (Levend, A. S. 1973, s.159)

Devlet idaresinin bozulma sebeplerinden biri de padişahın kadınlara olan düşkünlüğü ve bu suretle saray masraflarının külliyetli miktarda artması olmuştur. Nitekim Sultan Üçüncü Murad'ın vefatında borcu olan sekiz yük akçe enderun hazinesinden ödenmiştir. Tabiatıyla önde gelen saray kadınlarının meşgalelerinden biri padişaha cariye takdimi olmuştur. Hatta bu yüzden cariye fiyatları da artmıştır. Cariye takdiminin en büyük sebeplerinden biri hükümdarın, eşi Safiye Sultan'dan (1550?-1605) soğutulmak istenmesidir. Ancak Üçüncü Murad, cülusundan sonraki beş altı sene eşine bağlı kalmış, fakat hasekiye karşı cephe alan Valide Nurbanu Sultan ve Mihrimah Sultan'ın (1522-1578) teşvikleri ile onun cariyelere olan rağbeti gitgide artmıştır.

Asıl adı Sofia Baffo olan Safiye Valide Sultan, Venedikli şair senatör Giorgio Baffo'nun akrabası, ve İyonya Takım Adalarına ait Korfu adasının Venedikli valisinin kızıydı. Venedik'ten Korfu'ya giderken Osmanlı Donanması tarafından esir alınarak Nurbanu Sultan'a hediye edilen Safiye Sultan, güzelliği ve zekâsıyla Üçüncü Murad'ı daha şehzadeliğinde etkilemiş ve Üçüncü Murad tahta çıkmadan önce onunla evlenmiştir.

Haseki Safiye Sultan, Valide Nurbanu Sultan (Osmanlı kaynaklarına göre kökeni Yahudi asıllı olup ismi Rachel, İtalyan kaynaklarına göre Kiklad Takım Adalarına ait Páros adası Lordlarından Nicolò Venier ile Violante Baffo 'nun kızı Olivia'dır), Kethuda Canfeda Kadın, Musahip Raziye Hatun, Kira (Kiraze) Hatun (öl. 1590, Yahudi, Esther Kira), padişahın kızkardeşleri İsmihan (1545-1585), Fatma (öl. 1580) ve Ayşe Sultanlar ile halası Mihrimah Sultan, hükümdar ve hükumet üzerindeki nüfuzları sebebiyle tayin ve devlet işlerine müdahalelerde bulunmuşlardır.

Kadınlardan başka Üçüncü Murad'ın üzerinde pek çok kimsenin tesiri olmuştur. Bunlardan, şehzadeliğinin son senelerinde kendisinin, daha sonra da Mehmed'in muallimi olan Hoca Sadeddin Efendi, devlet ricalinin ahvalini padişaha arz etmiş, iç ve dış siyasette nüfuzunu kullanmıştır. Yine şehzadeliğinde bir rüya tabiri dolaysiyle padişahın itimadını kazanan Halveti şeyhi Süca, cülusu müteakip "Hünkâr Şeyhi" olarak itibar kazanmış, iş takibi dolaysiyle aldığı rüşvetlerle büyük bir servet toplamıştır.

Hükumet işlerine karışanlar arasında kapı ağası Hadım Gazanfer Ağa (öl. 1608), defterdar Kadı İdris ile lüks giyime karşı olan Kürdizade Abdurrahman ve güzel ahlakın bırakılması aleyhinde vaazlar veren imam Kadızade de vardır.

Mansıp tevcihlerinde rüşvetin, çok büyük rolü olmuştur. Padişaha Sokullu (1505-1579) aleyhinde itimatsızlık telkin eden ve devlet işleri ile bizzat meşgul olmak lüzumunu belirten Şemsi Paşa, Üçüncü Murad'a bir mesele dolayısıyla kırk bin altın vermiş, bundan sonra da her yerde "Padişaha rüşvet aldırdım ve bununla Kızıl Ahmedlinin öcünü aldım" diye övünmeye başlamıştır. (Hammer, J. V. 1991. C II. s. 143). Veziriazam Hadım Hasan Paşa (öl. 1598), tayin ettiği memuriyetlerden kanunen kendisine verilen caizeden fazla, aldığı külliyetli rüşveti Safiye Sultan'a vermiştir. Sinan Paşa da, ilk sadareti miistesna olarak diğer dört sadrazamlığını saraya takdim ettiği yüksek para ve hediyeler sayesinde elde etmiştir. Sinan Paşa'ya (1520-1596) göre zengin olmayan bir vezirin hükumet reisliği etmesi mümkün değildir. Valiler de tayinleri için Valide Sultan, veziriazam veya padişah üzerinde müessir olanlara külliyetli rüşvet vermişlerdir.

Defterdar Üveys (Paşa) de suiistimali tahakkuk etmesine rağmen himaye görmüş ve hatta başdefterdarlığa getirilmiştir.

Bu devirde devlet idaresinde görülen aksaklıkların sebeplerini ve bunlara bağlı bazı hadiseleri nakletmek Üçüncü Murad'ın şahsiyetinin anlaşılmasına yardımcı olacaktır.

Muasır ve sonraki müellifler Osmanlı Devleti'nin ihtişamının Üçüncü Murad devrinde sönmeğe başladığı hususunda birleşmişlerdir.

Uzun süren harpler, muntazam olan askerî teşkilatı bozmuş ve ihtiyaç üzerine ocaklara, devşirme kanununa aykırı olarak kanun harici asker alınmış, tımarlı sipahi ihmal edilmiş, bu suretle askerî teşkilat ve disiplin bozulmuştur. Beylerbeyilere verilmesi icap eden zengin haslarla muharip eyalet sipahisine tahsisi gerekli olan zeamet ve tımarlar saray mensuplarına; yani musahib, cüce, dilsiz ve hokkabazlara verilmeğe başlanmıştır. Bu sebeple eskiden beri sağlam esaslara bağlanmış olan askerî teşkilat Üçüncü Murad zamanından itibaren bozulmuştur.

Akçenin değerini kaybetmesi üzerine mağşuş sikke basılmıştır. Verilen kırkık akçe üzerine 1588'de divana gelen sipahiler Rumeli Beylerbeyi Mehmed Paşa'nın (öl. 1588) öldürülmesi ile teskin olmuşlardır.

Bu hadise Osmanlı Tarihi'nde vuku bulan ilk büyük katildir.

1593 yılında da yeniçeriler maaşlarını alıp, sipahilere para kalmayınca bunlar "Bunlar ulufe almazuz." deyip defterdarın başını istemişlerdir. Akçeleri iç hazineden verildiği hâlde dağılmamışlar, bu arada "Bre urun!" diye bir ses duyulunca padişahın işaret verdiği sanılarak divan ashabı ve mutfak hademeleri ellerine geçirdikleri aletlerle sipahilere hücum etmişlerdir. Hadise sırasında üç yüz elli yedi kişi ayak altında ezilmiş, gerisi canını zor kurtarmıştır.

Mansıp ve tevcihler liyakate ve hizmete ehemmiyet verilmeyerek nüfuzlu kimselerin tesirleri ile ehil olmayanlara verilmiştir. Vezirlik ve beylerbeylikler gelişigüzel olarak dağıtılmıştır. Vezir adedi artarak eyaletlerdeki beylerbeyliklere vezir valiler tayin edilmiştir. Bu arada hatt-ı hümayun denilen padişahın kendi el yazısını havi emirler, önceleri fevkalade hususi hâllerde divan-ı hümayuna gönderilirken bu devirde, sıradan işler için dahi bu yola gidildiğinden veziriazamın nüfuzuna büyük bir darbe vurulmuştur. Kenar kadıları ve iş sahiplerine dahi "hatt-ı hümayun getir" denilmeye başlanmıştır.

Vali tayinlerinde en fazla para verene itibar edilmiş; sancakbeyliği, beylerbeylik defterdarlık, kadılık vs. gibi mühim memuriyetlerin caizeler hariç, bahası malum olup vasıta olan adama da ayraca dellaliye verilmiştir.

Sokullu'nun uzun süren baskılı idaresinin tepkisi olarak saray, hükumet işlerine müdahale etmeye başlamıştır. Bunu önleyecek kudretli vezirler de yetişmemiştir.

Üçüncü Murad da önceleri herkesin derdini dinlemeyi ihdas etmişken sonradan dilekçelerin çokluğu ve bazı kimselerin tezvirleri neticesi bu usulü terk etmiştir. Padişahın kendisi bizzat devlet işleriyle meşgul olmamakla beraber hükumet işlerini tamamen veziriazama da bırakmamıştır. Fakat kadınların ve musahiplerin tesirleri altında lüzumsuz ve zararlı müdahalelerle hükumet işlerinin ve devlet nizamının bozulmasına sebep olmuştur.

Bu devirde gerek padişah, gerekse devlet erkânı mal tahsiline ve hazineye menfaat temini için teftiş ve müsadereye yönelmiştirler. Bu kadarla da kalmayarak dışarıdan İstanbul'a gelen zahireye, bahaları verilmeden kimini kendilerine almış, kimini hazineye irad kaydetmiştirler.

Bu hadiseler, muharebelerin uzaması ve saray masraflarının çokluğu gibi sebeplerle fevkalade bir pahalılık zuhura gelmiştir.

Beyani Tezkiresi'nde bu hususa dair şunlar kayıtlıdır:

Lakin kendi reayasnı payımal ve muhtelü'l-ahval olduğundan mübalat etmeyip âlemin intizam-pezir olmaktan kalmasına bais olmuştur. Bundan maada kesret-i muaşeret-i nisayla ve tevfir-i cevari ve taksir-i evlatla mukayyet olmakla masarif ve ihracat ziyade olmağın ebvab-ı irtişa her canipten meftuh olup erbab-ı devlet ve erkân-ı saltanat dahi her canipten koyulup ve kendine mürebbi ve muallim ve nasıh olacak kimesneler her aşıp ki şeyhi ve müridi ve mürşidi olan kimesneler dahi sen vasıl-ı Hak oldun deyip ve bilcümle sıgar kibar-ı nisa ve ricali tahsil-i mala iştigal üzre oldular. Ve bu mertebe ile dahi kalmayıp ve bu kadar malla kanaat etmeyip müdiran-ı memalik olanlar ticaret semtine salik olup taşra İstanbul'a gelen zahireyi ashab-ı devlet ve erbab-ı miknet alıp der-mahzen etmekle ve kimini dahi miri için alıp bahaları verilmemekle âlemi kaht u gala bir mertebe istila eyledi ki lahmın vakıyyesi elli akçeye ve bir yumurta bir akçeye satılır oldu. Dud-ı ah-ı mazluman asumana peyveste olup lakin eseri asla zahir olmaz. İşrat-ı saat tamam nümayan olmuştur. Şimden geri âlem salah-pezir olmaktan kat'-ı ümit edip cemi'-i fukaraya hususuyla sulehaya lazım olan bu cümleyi kaza-i Rabbani ve bela-yı asumani bulup rıza ve teslim ile nefsi tavtin ve hatırı teskin…"

Bu hususla ilgili olarak padişaha hitaben bir gazel yazılmıştır.

Durmayıp pâdişâhım zulm ile dünyâ yıkılır
Dûd-mân-ı fukarâ beyt-i reâya yıkılır
Dehre her dûn u denî hakîm ü vâlî olalı
Kalb-i câhil yapılır hâtır-ı dânâ yıkılır

Böyle dönerse eğer aksine bu çerh-i felek
Korkarız üstümüze kubbe-i mînâ yıkılır

Ger arz etme şehâ yok yere hâtır yıkma
Kalb-i mumin ki sına arş-i muallâ yıkılır

Yıkılır diye dilâ gam yeme bu çerh-i kühen
Katı çoktan yıkılıptır deme hâlâ yıkılır

(Beyani, Tezkire-i Beyani. Millet Ktp. Ali Emiri Kit. No. 757)

Sık sık sadrazam, şeyhülislam, kazasker değiştirme, sadrazamın nüfuzunun azalması, nedimlerin, mahremlerin, mabeyncilerin, sarayda görevli ulemanın tesirlerinin artması, tımar ve zeametlerin ilgisi olmayanlara verilmesi, saraya Yahudilerin girip çıkmağa başlaması, rüşvet ve zulmün çoğalması, defterdar ve valilerin devlet malını yağma etmeye başlaması, yeniçeri ağalarının kendilerince seçilmesi, yeniçeri saflarına yabancıların ve her çeşit insanın katılması, para ayarının bozulması devletin düzeninin bozulmasını neticelendirmiştir.

Üçüncü Murad padişahlığı süresince, on bir defa sadrazam, yedi defa da şeyhülislam değiştirmiştir. Yine ilk defa olmak üzere divanın basılması ve defterdarın öldürülmesi de bu devirde olmuştur.

Devlet merkezinde otorite zaafa uğrayınca eyaletlerdeki beylerbeyi ve sancakbeylerinin kanunsuz hareketleri baş göstermiş ve bunlarla rekabet edercesine hâkimler halkı soymaya başlamışlardır.

İmparatorlukta huzur ve asayiş kalmayınca bilhassa Anadolu'da sert tepkiler gösteren Celaliler türemiştir.

Hükumet idaresi gibi imparatorluğun direklerinden biri olan ilmiye sınıfı da bozulmaya başlamıştır.

İktidarda bulunanların fikrine aksi görüş taşıyanların kâfir olduklarına dair fetvalar alınmış, muhalifler zulüm görmüş ve tedhiş edilmiştir.

İlmiyye sınıfının terfiinde ve kadıların tayininde rüşvet ve iltimas rol oynadığından adli tayinlerdeki isabetsizlik ve haksızlık halkın, hükumetten nefret etmesine ve âlimlerin yeise düşmesine sebep olmuştur.

İlk şeyhülislam azli de bu devirde yapılmıştır.

Hele hele 1592 yılından sonraları Müslüman bilginlerin bilgileri, dinî bilgilerle ve edebî fenlerle sınırlı. vezirlerin ve devlet ileri gelenlerinin de çoğu cahil kişiler olduğundan, işi çok yüklü olan devlet yönetimi gücünü yitirmeye başlamıştır.

Padişah, bazen usulsüzlüklerin önüne geçmeye çalışmış ise de çoğu defa ihmalkâr davranmıştır.

Üçüncü Murad, 1571'de İstanbul kadısına, 15 Ekim 1578'de veziriazama gönderdiği fermanda, ilim yoluna intisap edenlerin ilimle fazla meşgul olmadığını ve tarik-i ilm-i şerife ihtilal geldiğini, bunun düzeltilmesini, ilmiye teşkilatının ıslahını istemektedir.

Yine bu devirde ulemadan bazısına fazla müsamahakâr davranılmasma rağmen, bazısına karşı yersiz muamelede bulunulması gibi davranışların yaygınlaştığı görülmektedir. Mesela Dükakinzadeler'den Mehmed Paşa'nın oğlu Osman Bey "mehadim-i âlişan olmasından dolayı 1576/77'de ilk defa yevmi elli akçe ile Davud Paşa Medresesine tayin olunurken, kazasker Bahaüddinzade'nin oğlu Abdullah Efendi de "ebna-yı sudur-ı kiram üzre" hariç rütbesine yükseltilmesini umarken kırk akçe ile medrese teklif olununca kabul etmemiştir.

Bu arada uğursuzluğu sebebiyle azledilen kimseler dahi olmuştur.

Mesela Siyavuş Paşa'nın (öl. 1602) sadrazamlığında, asker divana iki defa hücum ettiğinden "Uğursuz bir adamdır." denilerek, uğursuzluğu geçinceye kadar tekaüt ulufesi verilerek devlet hizmetinden uzaklaştırılmıştır.

Budin valisi Mustafa Paşa da sarayına ve baruthanesine yıldınm düştüğü gerekçesiyle katlettirilmiştir.

Nitekim Hoca Sadedin Efendi'nin tavassutuyla Müneccimbaşı Takiyüddin Mehmed b. Maruf Efendi (1516-1584/85) için bir rasathane kurulmasına müsaade alınmış ise de Kadızade Akşemseddin Efendi'nin gökleri gözlemenin uğursuzluğunu padişaha telkini üzerine bu hayırlı teşebbüs, hatt-ı hümayun ile yıktırılmıştır (1580).

Batıl inanışların yanı sıra, âlimler arasındaki çekememezlik de bu sıralarda had safhaya varmıştır.

Şair Baki (1526-1600); Bostanzade'nin (1598), kardeşini kendi yerine getireceğini duyunca hakaret-amiz konuşmalarda bulunmuş, hatta müftünün verdiği fetvaların dahi "mutuna muhalif" olduğunu ileri sürünce o da Baki'nin:

Bezm-i ṣafâ ve reşh-i câm bu zemzem olmış ol maḳam
Meyḫâneler Beytü'l-Ḥarâm pîr-i muġân şeyḫü'l ḥarem

Seni Yûsufla güzellikde ṣorarlarsa baña
Yûsufı bilmezin ammâ seni ra'nâ bilürin

(Sabahattin, K. (1994). s. 325. G363/2)

sözlerinin küfr-i sarih olduğunu, bu sebepten kazaskerliğe layık olmadığını "Meğer ki azil ve nefiy olunmazsa ben dahi terk-i ifna edip saltanat-ı uhraya giderin" demiştir. Bâkî de Hoca Sadedin Efendi'ye ve Doğancıbaşı Derviş Ağa (öl. 1603) vasıtasıyla durumu padişaha intikal ettirmiş, bunun üzerine Bostanzade'nin "Saltanat-ı uhraya giderin" sözünden huzursuzlanan padişah, şeyhülislamı azlederek yerine Zekeriya Efendi'yi (1514-1593) tayin etmiş ve boşalan Rumeli kazaskerliğine de Bakî'yi getirmiştir (1591).

Hüdayi'nin bu hadiseye tarihi:

Bâkí olasın Rûmeli sadrında müdâm
باقی اوله سن روم ایلی صدرنده مدام
(1000=1592)

Bu devirde sağlam bir dış politika takip edilmeye çalışılmış, İngiltere'yle iyi ilişkiler içerisine girilmiştir. İran Harbi'nin başından itibaren, Sünni Özbek hükümdarı Abdullah Han'a (1533-1598) Safevilere karşı müşterek bir hareket planı takip edilmesi hususunda teşvik ve telkinlerde bulunulmuş. Leh kralının tahta çıkması Osmanlı hükumeti tarafından temin edilmiştir.

Hammer'e göre de Üçüncü Murad zamanında Osmanlı illeri daha düzenli bir organizasyona kavuşmuştur. (Hammer, 1991. C II, s.213)

Sultan Murad her ne kadar harcamalarda bazen aşırılığa varmışsa da, yine de devlet gücünün israfına müsamaha etmemiştir.

Nitekim yeniçeri kitabetinde bulunduğu sıralarda Âlî'nin, Fatih civarındaki konağını acemi oğlanı ve yeniçeri çalıştırmak suretiyle tamir ettirdiğini tebdil olarak geçen padişah tesadüfen görünce onu bu vazifeden azletmiştir.

Sultan Murad, sanata ve sanatkârlara değerini vermeye çalışmıştır. Bu arada Saray Kütüphanesi için pek çok eser istinsah ettirmiştir. Bunlardan biri de Erzurumlu Kadı Darir'in (öl. 1393'te hayatta) altı ciltlik Siretü'n-Nebi'sinin çok kıymetli nüshasıdır. Tezhipli ve çok sayıda şaheser minyatürlerle süslü bu eserin elde olan üç cildi Topkapı Sarayı Müzesi kitapları arasındadır.

Üçüncü Murad'ın bazı hayırlı teşebbüsleri de etrafındakilerin tesirleriyle akim kalmıştır.

Daha önce Kanuni zamanında Mimar Sinan (1489-1588) tarafından başlandığı hâlde çeşitli sebepler yüzünden terk edilen Karadeniz'i Sakarya ve Sapanca Gölü üzerinden İznik Körfezi'ne bağlama projesi için otuz bin kişi bu işe havale edilmiş ise de "Fukara-yı memleket ve züafa-yı raiyyet mihnet ü meşakkat çekip enva-ı şedaid-i zulm ile kâr u kisp etmek lazım değildir. Saltanat mühimmatının ehemmi donanma sefainini yaptırıp itmam ve tekmil etmektir. Bu ana kadar odun nice geldi ise yine onun üzerine adl u dad eylemek vaciptir." diye padişaha müracaat edildiğinden bu işten vazgeçilmiş (1501), bunun yerine donanma onarılmış ve çoğaltılmıştır.

Üçüncü Murad, tahta çıkınca, dedesi ve babası sadrazamı Sokullu Mehmed Paşa'yı yerinde bırakmış, o da beş yıl devlet işlerine bakmıştır. Ancak Sokullu son zamanlarında idarenin zaafa uğratılması ve müdahaleler sebebiyle padişahın himayesine nail olanların suiihtimallerini zorlukla önlemeye çalışmış, işleri yürütmekte zorluk çekmiştir.

Sultan Murad, mümkün mertebe idarede yapılan tayinlerde isabet etmeye çalışmıştır. Padişahın kızkardeşinin kocası Sokullu Mehmed Paşa, öldürülmesine kadar sadrazamlıkta bırakılmıştır. 1584'te Özdemiroğlu Osman Paşa'nın (1527-1585) veziriazamlığa getirilmesi de buna misaldir. Osman Paşa, Yılmaz Öztuna'ya göre Yavuz, Kanuni, Babür (1483-1530), Şah İsmail

gibi hükümdar kumandanlar hariç XVI. asırda yetişen Türk kara askerlerinin en büyüğüdür. Ancak bu değerli vezir ertesi yıl Tebriz'de ordusunun başında vefat etmiştir.

Şu anda âdet hâlinde devam eden bazı şeylerin başlangıcı da Üçüncü Murad devrinde olmuştur.

Bunlardan biri de Şeyhülislam Bostanzade zamanında ilk defa olarak yılın yedi mübarek gecesi olan Regaip, Mevlit, Miraç, Kadir, iki Bayram ve Berat gecelerinde camilerde kandil yakılmıştır. (Hammer, P. J. 1836-38. C II. s. 113; Selaniki, 1281. 237-238)

Neşet Çağatay da matbaanın ilk defa olarak bu devirde yurda girdiğine işaret etmektedir: "Öte yandan Üçüncü Sultan Murad zamanında bir yabancı kişi (bizim kullandığımız Arap harfleri ile) Türkçe harflerle kitap basmak ve gümrük vergisinden muaf tutulmak üzere izin istemiş, bu izni kapsayan 1588 yılında Vasıf Tarihi boyutunda bir kitap basmış ve sözünü ettiğimiz izne ait fermanı da kitabın başına aynen koymuş. Bu kişinin bastığı kitabın bir nüshasını, eski şeyhülislamlardan rahmetli Hüsamettin Efendi'de görmüştüm, fakat kitabın adını ve hangi konuda yazılmış olduğunu unuttum. Demek istiyorum ki bu baskı tekniği İbrahim Müteferrika'dan (1674-1745) yüz elli yıl önce Türkiye'ye girmiş ise de ilerleyememiştir." (Mustafa Nuri, 1980. C III-IV. s. 147)

Sultan Murad, bazen sert ve ters kararlar da vermişse de ikna edilebilmiştir. Bir ara bütün kiliselerin camie çevrilmesini irade etmiş, sonradan bu kararından döndürülmüştür. [Hammer, P. J. (1836-38). C II. s. 103]

Sultan Murad Kâtip Çelebi ve Müstakimzade'ye göre Kastamonulu Şeyh Şüca Halveti'den inabe almıştır.

Üçüncü Murad Devri Fetihleri

Üçüncü Murad devrinde Kafkasya'da, çoğu Özdemiroğlu Osman Paşa'nın fütuhatı olmak üzere Kuzey Kafkasya ve buranın en büyük şehri Tiflis (1578), Doğu Gürcistan, Şirvan (Kuzey Azerbaycan (1578), Dağıstan, I Revan (bugünkü Ermenistan, 1583), Ardelan (Kürdistan), Kirmanşah, Luristan, Huzistan (İran Arabistan'ı) olmak üzere 590.000 km^2'lik yer fet-

hedilmiştir. Bu arada Çıldır Muharebesi (1578), Meşaleler Cengi (1583) Şamahı Meydan Muharebeleri, Koyun Geçidi Zaferi (1578) gibi tarihte yankı yapmış muharebeler vuku bulmuştur.

Avusturya tarafında da bazı kaleler, Yanıkkale (1003), Hrastoviçe, Gora, Bihke, Pespirim, Palota, Estergen-Komran alınmıştır (1594).

Beri taraftan Lehistan (1573), Litvanya, Fas (1575, üç milyon km^2), Kenya, Tanganika, Mozambik kıyıları, Zengibar Adaları, Doğu Sudan Türk himaye ve hâkimiyetine girmiştir.

Bu hâliyle imparatorluk 19. 902.191 km^2 ile azami genişliğine erişmiştir (1593).

Divan tarafından Lehistan krallığına getirilen İsveç veliahti İsveç kralı olunca bu devlet İsveç'le birleşerek Türk tabiiyetinden ayrılmıştır (1592).

Fas, Prens Abdülmelik'e (1577-1578) yardım edilerek 20.000 kişilik kuvvetle İspanya ve Portekiz desteğindeki Üçüncü Muhammet'in (öl. 1578) 60. 000 kişilik ordusu yenilmek suretiyle Osmanlı hâkimiyetine alınmıştır (1575). Daha sonra da Vadisseyl'de Portekiz, İspanya ve eski sultan Muhammet'e tabi 80.000 kişilik bir ordu, müstakbel Fas Sultanı İkinci Ahmed ve Ramazan Paşa (öl. 1595) komutasındaki daha az kuvvetler karşısında ağır kayıp vermiştir (1578).

İran ile devam eden savaş ise Şah İkinci İsmail'in (1576-1577) Anadolu'da Alevilere tahriki üzerine kızışmıştır.

Bu muharebeler neticesinde bütün büyük Avrupa devletleri gibi İran şahı da Osmanlı padişahının kendisinden hukuken üstün bir hükümdar olduğunu kabul etmiştir (1590).

Nitekim Venedikliler'in bir Türk gemisini ele geçirmesi üzerine Divan işe el koymuş, bu meseleye karışanların idamını ve gasbedilenlerin de iadesini sağlamıştır.

Yine bu devirde Lübnan'da Dürzi fesadı teskin edilmiş, Yemen'de devlet hâkimiyetini tanımayan Zeydi imamlarına karşı mücadele edilmiş, Trabzon'da mehdilik iddiası ile isyan çıkaranlar tedip olunmuş, Kiğı'da İkinci

Şah İsmail olduğunu öne süren şaki idam edilmiştir.

Bu arada Boğdan ve Eflak voyvodalarının isyanlarında mevsimin kış olması sebebiyle buralara asker sevk edilememiştir (1594).

Bosna Beylerbeyi Kirli Hasan Paşa, büyük kahramanlıklar göstermesine rağmen Sinan Paşa'nın garezen yardım göndermemesi yüzünden askeriyle birlikte şehit düşmiştir. Böylece rakiplerin bertaraf edilmesi için askerin telef olmasına dahi göz yumulduğu görülmektedir.

Yapılan bazı fetihler için tarihler de düşürülmüştür.

Yanık'ın fethine tarih:

"Adû-yı din sınup feth oldı Yanık

عدوی دین صنوب فتح اولدی یآنق

(1003=1595)" (Solakzade, 609)

Diğer bir tarih:

"Hamdü li'llâh aldı Yanık Kal'asın şâh-ı cihân"

حمد لله آلدی یانق قلعه سن شاه جهان

(1003=1595) (Solakzade, 621)

Tebriz'in alınmasına tarih:

"Aldı Tebrîzi Özdemirzâdem"

آلدی تبریزی اوزدمورزاده م

(991=1583) (Solakzade, 609)

"Avn-ı Hakla alındı (bu) Tebrîz"

عون حقله آلندی (بو) تبریز

(991=1583) (Solakzade, 609)

Üçüncü Murad'ın Vefatı

Bir akşam Sultan Murad Sinan Paşa Köşkü'ne gittiğinde hanendelerden özel havalar isteme alışkanlığı yok iken o gece onlara:

"Bîmârım ey ecel bu gece bekle cânım al"

şarkısını okutmuştur. Bu arada İskenderiye'den gelen iki kadırga padişah köşkünü selamlamışlar, fakat daha büyük kalyonların top gürültüsünden

parçalanmayan camlar kırılmıştır. Padişah bunu uğursuzluğa yorarak "Bu köşke ahır gelişimizdir, eskiden donanmanın bütun top ateşleri camları kıramaz iken, şimdi bu kadırgaların top sesiyle düşüyorlar. Görüyorum ki benim varlığımın köşkü de artık harap olmuştur." diyerek ağlamaklı olmuştur. "

Gerçekten de bu hadiseden birkaç gün sonra padişah vefat etmiştir (6 Cemaziyelevvel 1003 = 16/17 Kânun II = 15/16 Ocak 1595.).[1]

Cesedi Ayasofya Cami-i Şerifi avlusunda Mimar Sinan'ın yaptığı türbeye defnedilmiştir.

Ölüm sebebi olarak inme ve böbrek rahatsızlığı gösterilmektedir. Bu hususta Peçevi Tarihi ve Netayicü'l-Vukuat'da şunlar söylenmektedir:

"… aşırı suiistimali ölümüne yol açmıştır."

"Cemiyet-i nisaya inhimakları sebebiyle illet-i mesaneye müptela olarak 1003 senesi cemaziye'l-ahiresinde vefat etmiştir.

Üçüncü Murad'ın ölümüne düşürülen tarihler:

"Şâh-ı cihân oldı bin üçinde feyt"

شاه جهان اولدی بیك اوچنده فوت

1003=1595 (Kâtip Çelebi, 1287. 44; Solakzade, Hemdemi, Mehmed. 1297. 620; Müstakimzade, Süleyman Sadettin. 1928. 516.)

"Hicret-i Sultan Murad"

هجرت سلطان مراد

(1003=1595) (Kâtib Çelebi. 1971. C I. 813)

"Rahmetullâhi aleyhi ve alâ evlâdihim"

رحمة اله علیه و علی اولادهم

(1003=1595) (Müstakimzade, Süleyman Sadettin. 1928)

Eminî adlı bir şair de Sultan Murad'ın türbesi için tarih düşürmüştür.

تربهء سلطان مراد

(1003=1595) (Beyani, vr. 8b)

1 Ölüm günü Fezleke'de 5 Cemaziyelevvel, Naima Tarihi'nde 4/5 Cemaziyelevvel, Netayicü'l-Vukuat' ta Cemaziyelahir olarak gösterilmiştir.

Üçüncü Murad'ın yerine Manisa'da bulunan büyük oğlu Üçüncü Mehmed tahta geçmiştir.

Sultan Murad'ın kırk bir hasekisinden 130 çocuğu olmuş ve cariyelerinin sayısı da beş yüze ulaşmıştır. Çocuk sayısı, Naima Tarihi'nde ve Fezleke'de yüz iki, Kamusü'l-Alam'da da yüz on sekiz olarak kaydedilmiştir. Topkapı Sarayında elli beşiğin aynı günde sallandığı olmuştur. Onun vefatı sırasında yirmi erkek, yirmi altı kız çocuğunun hayatta olduğu anlaşılmaktadır. Üçüncü Mehmed tahta geçince on dokuz erkek kardeşini kementle boğdurtmuş, kız kardeşleri ve bütün harem halkını da Eski Saray'a nakletmiştir. Kız çocuklarının sayısı, İslam Ansiklopedisi'nde yirmi dokuz, Osmanlı Sultanları Tarihi'nde de yirmi yedi olarak gösterilmiştir.

Sultan Murad'ın adı bilinen çocuklarının isimleri: Ahmed, Cihangir, Süleyman, Ayşe, Mihrimah, Hatice, Fatma, Fethiye, Hüma, Fahriye'dir.

Öldürülen şehzadelerden büyüğü olan dördü Nevi Efendi'den talim ve terbiye görmüşlerdir. Diğerleri ise daha annelerinin kucağındadır. Bunlardan Şehzade Mustafa pederinin vefatıyla hayatından ümidini keserek şu beyti yazarak hocası oğlu Atayi'ye (1583-1635/36) vermiştir.

Nâsiyemde kâtib-i kudret ne yazdı bilmedim
Âh kim bu gülşen-i âlemde bir kez gülmedim

(Ata, Ahmed, Tayyarzade. 1293. C IV. S. 96; Naima Mustafa. 1967. l. Cüz. S. 105-106 Mukaddeme; Öztuna, Y. 1977. C 5, s. 88; Süreyya, Mehmed. 1308. C I. s. 79) (Ata, Ahmed, Tayyarzade. 1293. C IV. S. 96; Naima Mustafa. 1967. l. Cüz. S. 105-106 Mukaddeme; Öztuna, Y. 1977. C 5, s. 88; Süreyya, Mehmed. 1308. C I. s. 79)

Hammer'e göre Sultan Üçüncü Murad'ın Kanunname-i Al-i Osman mucibince öldürttüğü kardeşlerinden ve büyücülükle suçlanan birkaç cariyenin öldürülmesinden başka vezir ve vali öldürmek gibi tarih nazarında leke sayılabilecek hâllerde bulunmamıştır. Bir de Hazret-i İsa'nın Hazret-i Muhammed'den (asv.) üstünlüğünü iddia eden bir kişinin yapılan münazaralara rağmen ikna olmak istemeyince boynunu vurdurtmuştur. (Hammer, J. V., 1991. C II, s: 212)

Sultan Üçüncü Murad'ın Hattatlığı

Üçüncü Murad da büyük dedeleri İkinci Murad, Fatih Sultan Mehmed, İkinci Bayezid gibi hat ilmine vâkıf padişahlardandır.

Sultan Murad'ın nesih ve talik yazıları güzeldir. Tuhfe-i Hattatin'de bu husus şöyle belirtilmektedir.

Onun hattının bilinen delili Ayasofya-i Kebir mihrabının tak-ı âlisinin iki tarafına asılı yüksek levhalar üzerine yazıp resimledikleri iki kelime-i tevhit ve bir ayet-i kerime şu anda elimizde mevcut değildir. Bu eserleri Sultan Murad tahta çıktığı yıl olan 1584 yılında yazmıştır.

Sultan Üçüncü Murad'a ait sanat eseri olarak yegâne hat İstanbul Yazı Sanatları Müzesinde, 255 numarada kayıtlıdır. Padişah bu eserini cülusunun yirminci yılında, başka bir deyişle vefatından bir sene önce yazmıştır. 26 cm. çapında bir daire içinde yuvarlak bir şekilde ve tek satır hâlinde yazılmış bir talik dörtlük, orta kısmında "Medet yâ Şeyh" ibaresi yer almaktadır. Dairenin alt başında bulunan "Muradi" mahlas imzasından dörtlüğün hattı gibi nazımının da Üçüncü Murad olduğu ortaya çıkmaktadır. Kıta şöyledir.

Gülün kadri hümâveş sâye-endâz olduğu başda
Tarîk-i Kâdirînin gül nişânı olduğundandır

Nedendür çöl kenârında şeref bulduğu Bağdâdın
Cenâb-ı hazret-i şeyhin mekânı olduğundandır

Bunlardan başka İstanbul Üniversitesi T. 5580 numarada kayıtlı Divan-ı Müniri'nin ketebe sahifesindeki istinsah kaydından, divanın müstensihinin Sultan Üçüncü Murad olduğu anlaşılmaktadır. (Müniri. Divan-ı Müniri)

Aslen Amasyalı olup Sultan İkinci Bayezit devri âlimlerinden ve Şehzade Ahmed'in mensuplarından Türkçe ve Farsça divan sahibi olan Müniri'nin (1549'da hayatta) mezkur divan nüshasının tanıtımı şöyledir.

İstanbul Üniversitesi Kütüphanesi, T. 5580.

1 münacat, 1 naat, 6 kaside, 1 terci-i bent, 176 gazel, 20 kıta, 11 muamma vardır.

Baş:

Te'âlâ'llah zehî dânâ vü ḳâdir
Ki naḳş-ı her dü 'âlem kerd ṭâhir

Son:

Oldı şekl-i serv-i bâlâ ḳaddüñi göñlüm esîr
Ḳâmetüñ servini bir kez göreli çeşm-i nesîr

Müstensih Sultan Üçüncü Murad
İstinsah kaydı:

Temmeti't-dîvân be-dest-i nâmi'atü'l-faḳîr Murâd bin Selîm Hân ḫalledullâhu mülkehu ilâ intihâi'l-zamân. Âmîn Yâ Mu'în

تمت الديوان بدست نامعه الفقير مراد بن سليم خان خلد الله ملكه الى انتهاء اكزمان آمين يا معين

yk. 65, öç: 168 x 95 - 125 x 55, st. 13, yz: talik kırması, bk:lacivert zemin üzerine tezhipli, ortasında beyaz ile Divan-ı Müniri yazılı.

Baş tarafta kitaplık mührüyle okunmaz bir mühür ve Hacı Mustafa mührü, bir de maşallah yazılı bir mühür basılı Kara Çelebizade Abdülaziz Efendi'nin yazısıyla, bir sermüezzin Halil b. Ahmed ve İsmail b. Halil namına iki olmak üzere üç temellük kaydı yazılıdır. Üstünde ıstampa yaldızlı ve Kütüphane-i Hümayun yazılı kırmızı meşinden bir mahfazası vardır. (İKTYDK, C I)

Sultan Üçüncü Murad'ın Edebî Şahsiyeti

Sultan Murad, çeşitli ilim ve fenleri bilen geniş kültürlü bir hükümdardır. Hatta bazı ilimlerde ihtisas derecesine yükselmiştir. Etrafına topladığı şeyhler, salihler, fazıllar, âlimler ve şairlerle sohbetten ziyadesiyle zevk almış, onlardan eser arz edenlere bolca bahşişler vererek, bilhassa bunlardan tasavvufa temayüllü olanları daha çok teşvik etmiştir. Âli de Camiü'l-Kemalat adlı risalesinin on ikinci bölümünde, onun zamanında beliğ ve fasihlerin değerlerinin bilindiğini, hatta kendisinin de Nusretname'yi takdimiyle büyük ihsanlara nail olduğunu ifade etmektedir.

Sultan Murad, şeyhler ve tarikat ehli ile mükatebe ve müşaverede bulunmuş, bu yüzden tasavvufa meyletmiştir. Bazen bunlara, rüyalarını tabir ettirmiş, bazen de şiirlerini yazdırmıştır.

Bu devirde pek çok şair yetişmiş ise de içlerinde temeyyüz edenleri pek azdır,

İlmî ve edebî hayatın canlanması için çalışan Üçüncü Murad'ın kendi de şiir yazmış ve ilmî eserler telif etmiştir.

Üçüncü Murad, şiirlerinde Muradî mahlasını kullanmıştır. Fakat bazen mahlasını "Murad" olarak da tahallüs. etmiştir.

Sultan Murad, esas olarak şiirlerini Türkçe söylemiş ise de, divandaki Arapça-Farsça-Türkçe, Arapça-Türkçe, Arapça ve Farsça mülemmalar (bk. G 3, 12, 33, 37, 64, 72, 75, 80, 81, 90, 216), bu dillere de şiir söyleyecek derecede vâkıf olduğunu göstermektedir.

Sultan Murad, şiirlerini diğer Osmanlı Sultanları gibi sade ve basit bir dille söylemiştir. Oldukça işlek bir şiir tekniğine sahiptir. Şiirlerinde Arapça ve Farsça terkiplere oldukça az rastlanmaktadır. Tasannua merakı yoktur. Âdeta konuşur gibi bir şiir yazma lisanına sahiptir.

Gibb, Üçüncü Murad'ın şiirlerinin hemen hepsinin tasavvufi karakter taşıdığını, hatta bazı, şiirlerinin münzevi olduğunu ve divandaki şiirlerin şiir sanatı bakımından fazla değeri olmadığını söylemektedir. (Gibb, E. J. W. 1904)

Hammer ve Türk müellifler onun şiirlerinin; sufiyane, muhakkikane, muvahhidane ve mutazarrıane olarak kabul etmişlerdir. Ali Emiri, Üçüncü Murad'ın eserlerinde kâinatın hakikat sırlarını ifade ettiğini ve Cenab-ı Hakk'ı zikrettiğini ifade etmektedir: "Sultan Murad Han Gazi-i Salis ibn-i Sultan Selim i Sani Hazretlerinin asar-ı hakaik-nisar… ", "Gerek bu misillü mefahir-i azimelerini ve gerek masnuat-ı kübera-yı zemin ü asumana bakıp da azamet ü kudret-i Hallak-ı müste'anı tezkiren yadigâr-ı sahaif-i rüzgâr eyledikleri (Fatih-i Şirvan cennet-mekân Sultan Murad-ı Salisindir):

1 Bu ḥüsn-i cihān-ārā peydā neden olmışdur
Bu ʿizzet-i bī-hemtā peydā neden olmışdur

2 Mihr u ḳamer envārı dünyāyı muḥīṭ oldı
Bu ḳudret ü bu aẓvā peydā neden olmışdur

3 Ebḥār temevvücde eşcār teselsülde
Deryāb yedi deryā peydā neden olmışdur

4 Ḥarf ile nuḳaṭ geldi bir yire kelām oldı
Bu ʿilm ile bu maʿnā peydā neden olmışdur

5 Gel añla Murādīnüñ bu ḳavli mu'ammāsın
Levḥ ü ḳalem ü inşā peydā neden olmışdur (G 508)

Onun şiirleri, umumiyetle tasavvuf vadisinde olup vahdet-i vücudu terennüm eder mahiyetteki güzel ve zarif sözlerdir.

Üçüncü Murad, yazdığı dinî şiirlerini zamanının şairlerine incelenmek üzere göndermiştir. Onlar da bunları şerh etmiş ve aynı tarzda eserler vücuda getirmişlerdir. Ancak Sultan Murad'ın şiirleri bunların çoğundan iyidir. Bazı defa ibhama bürünen Arapça ve Farsça gazelleri, padişahın arzusunu yerine getirmek ve atiyeler almak gayesi ile zamanın edipleri tarafından şerh edilmiştir.

Muradi, şiirlerinde umumiyetle kendisinin padişah olmasına rağmen Cenab-ı Hakk'ın âciz bir kulu olduğunu ifade etmiştir.

1 Bizi ṣūretde gördün pādişāyuz
Velī ma'nāda bir kemter gedāyuz
2 Bizi yār işiginde añlama yād
Ḳamuya yād ü yāre āşināyuz
3 Bu ṣūret 'āleminde cāhilüz biz
Velīkin mücteba vü murtażāyuz
4 Küdūret gösterüp 'ālemde her dem
Velī bāṭında ey dil aṣfiyāyuz
5 Murādī nesne yoḳ ẓāhir 'amelden
Velī āyīne-i 'ibret-nümāyuz (G 605)

Rıza onun bazı beyitlerinin gönül açıcı bir letafette olduğunu ifade etmektedir. (Rıza, Esseyit, 1316)

Üçüncü Murad, Divanı'ndaki mülemmaların sayısı hayli fazladır. Ali Emiri, onun mülemmalarının bir divan teşkil edecek kadar çok olduğunu söylemektedir. Ancak bu, bir istihsan olmakla beraber yine de divandaki mülemmalarının sayısının hiç de az olmadığı kabul edilebilir.

Divan'da Arapça-Türkçe olarak 81 mülemma gazel, 4 mülemma mesnevi, 1 nazım; Arapça-Farsça-Türkçe ve Arapça-Farsça olarak 1'er gazel yer almaktadır. Türkçe-Farsça manzume yoktur

Muradi'nin bir müleması:

1 *Minẕünūbin etūbu yā tevvāb*
İnneke ḳādirün serī'ü ḥisāb
2 Tevbeler eyledüm eyā Mevlā
Kerem u luṭfuñ ile aç baña bāb
3 *Rabbi innī ẓalemtü faġfirlī*
Le ilā ġayrü ente ḥüsnü me'āb
4 Luṭfuñ umup cenābuña ṣığınan
Ḥāşa kim göre ol 'aẕāb u 'iḳāb
5 *Uṭlubü'l-'afve min 'afvi murād*
Kāne Rabbüke müsebbibe'l-esbāb (G 154)

Onun şu mülemma gazeli de musanna olmakla beraber gayet sade ve kolay söylenmiş görünmektedir.

1 *A'ṣamtü ilā Rabbin hüve'l-ḥaḳḳu celīl*
Ferdün eḥadün muḳaddirün Allāmu cemīl
2 Ḥālümi me ḥācet ki beyān ide zebānum
Ed-dem'u mine'l-'aynı ilā ḥāli delīl
3 Elbette bu ḥālümden o yārüñ ḫaberi var
El-ḳalbü mine'l-ḳalbi ile'l-ḳalbi sebīl
4 'Āşıḳ nice sağ ola çü senden ola ayru
El-'āşıḳu min hicrike fānin ve 'amīl
5 Ḥāşā ki Murād ayruya meyl eyleye senden
Ḳalbi leke min mehdin ile'l-laḥdi yemīl (G 815)

Hasan Çelebi ve Hammer de onun şiirlerini güzel bulmuştur. (Hammer, J. V. 1991. C II. s. 211)

"Kariha-i melihaları zati olmagla âsâr-ı tab-ı pür iktidarları sahaif-i rüzgârda muhalled ve baki olup müdâm fikr ü hayali meclis-i kelam ü makalde saki olmuştur ve ol efazıl-ı namdarları ki bu fende dahi iktidarları vardır.

Muradi'nin şiirlerindeki bazı benzetmeler sıradan teşbihlerdir.

1 Firāḳuñdan ciger yandı eyā dilber kebāb-āsā
İki gözden aḳar yaşum benüm cām-ı şarāb-āsā (G 52)

Ancak aynı gazelde dahi ince hayaller ve benzetmeler vardır:

6 Semend-i ḥüsnümi sürdükce meydān-ı ẓarāfetde
N'olaydı pāyuña yüzüm süreydüm ben rikāb-āsā

Muradi'nin şirleri dinî olmakla beraber, bunların içlerinde böyle olmayanları da vardır. Fakat bunlarda dahi tasavvuf kokusu sezilmektedir:

1 Ḳara zülfüñ ḳoyaldan başa sevdā
Ḳararı ḳalmadı bu göñlüm aṣlā
2 Senüñ zībā cemālüñ görmeyelden
Ḫayālüñ añlar ancaḳ cānı cānā
3 Belā deştindesin Leylādan ötri
Benem Mecnūn-ı bī-ārām ü şeydā
4 Ne deñlü saḳlayam dir isem 'işḳuñ
Ḳılur çeşmüm beni her demde rüsvā
5 Murādī ger saña raḥm itse dil-dār
Saña ġavġā-yı 'ālemden ne pervā (G 77)

Yahut onun bu din dışı ifaderi bir gazelde ancak bir iki beyit sürebilmiştir.

1 Ṣormaḳ 'ayb olmasun ey dil-ber-i şirīn-ḥarekāt
Leblerüñ la'l-i Bedeḫşān mı yaḫūd āb-ı ḥayāt
2 Çün siyeh-pūş olasın ey meh-i tābān-ı cihān
Ḳaplamışdur ṣanasın āb-ı ḥayātı ẓulümāt
3 Çekilür sidre-i a'lāya ya 'adn uçmaġına
Ḳanġı 'āşıḳ ki işigüñde bulur ise memāt
4 Yūsuf-ı ṯānīsin ey māh-liḳā 'ālemde
Kim naẓar itse saña günde ider biñ ṣalavāt
5 Bulur elbetde ḥayāt-ı ebedī ol 'āşıḳ
Ki vefāñ olsa anuñ mūnisi ger vaḳt-i vefāt
6 Yapışuben dile ḥācet o mehüñ zülfine kim
"Leyletü'l-ḳadr"dur anuñ birisi biri "*berāt*"
7 Āstānından anuñ gitme Murādī zinhār
Ger murāduñ ise bulmaḳ senüñ a'lā derecāt (G 181)

Muradi, içinde yaşadığı inanç dünyasının birer aksi olan şiirlerinde her sofi gibi bütün varlıkların Cenab-ı Hakk'ın zikri ile meggul olduğunu ifade etmektedir:

2 Bir şāhsın ey şāh ki sen şāh-ı cihānuñ
Medḥ ile ṭoludur dükeli günbed-i ḫaḍrā
3 Ṣaġa vü ṣola baş ṣaluben serv-i ḫırāmān
Tevḥīdüñ ider şevḳ ile şāhā senüñ a'lā
7 İde mi Murādī yaluñuz ḥamdüñi yā Rab
Her kūşede ẕikrüñle ṭoludur nice gūyā (G 79)

İlahî aşkla avare olduğunu terennüm eden Sultan Murad'ta bazen vuslata ermiş innanların hâli görülmektedir:

1 Ne 'aceb ḥālet olur ḥālet-i vuṣlat yā Rab
Bir daḫı el vire mi bize o devlet yā Rab (G 137)
1 Dil derd-i yāre düşdi bir çāre var mı yā Rab
Bir ben gibi cihānda āvāre var mı yā Rab (G 150)
1 Cihān ārāyişine aldanuben olmaġıl ḥayrān
Fenādur ey göñül āḫır bozılur defter ü dīvān (G 998)
1 Gül yüzüñden ayrulalı bülbül-āsā aġlaram
Eyleyüp Ḥaḳdan viṣālüñi temennā aġlaram
2 Anduġumca la'l-i mey-gūnuñla çeşm-i mestüñi
İki gözden yaş yirine āb-ı ḫamra aġlaram
3 Ḳāmet-i bālānı añup ey meh-i burc-ı şeref
Serv ü şemşādı ḳaçan ḳılsam temāşā aġlaram
4 Ölmedüm yolına sen cānānenüñ ḳurban diyü
Gelse cānā her ḳaçan kim 'īd-i aẓḥā aġlaram
5 Ben Murādī ile ey meh olalı senden cüdā
Ṭaġ u ṣaḥrā bile aġlar ṣanma tenhā aġlaram (G 893)

Divanda Cenab-ı Hakk'ı terennüm eden şiirlere şu gazel güzel bir misal teşkil etmektedir.

1 Mekān senden ṭolu yā Rab velīkin bī-mekānsın sen
Vücūduñla zamān memlū velīkīn bī-zamānsın sen

2 Sen ol sulṭān-ı ʿālemsin ṭoyar naʿmañ ile ʿālem
Cihānı var iden sensin velīkin bī-cihānsın sen

3 Senüñdür ḳuvvet ü saṭvet senüñdür ʿizzet u nuṣret
ʿAyānsın cümleye şāhā velīkin bī-ʿayānsın sen

4 ʿAceb ḳudret durur bu ḥāl ʿaceb ḥikmet durur bu kār
Beyān eyler seni eşyā velīkin bī-beyānsın sen

5 Murādī bil bu deryānuñ kerānın bulmadı kimse
Naẓar iderse saña bil ki baḥr-ı bī-kerānsın sen (G 1000)

Divandaki tek muhammes bu gazelin tahmisi ile meydana getirilmiştir.

I

Nişānuñdur cihān nakşı velīkin bī-nişānsın sen
ʿIyān iken ḥicāb-ı nūr-ızātīde nihānsın sen
Zamān ile mekānuñ ḥālıkı bī-īn ü ānsın sen
Mekān senden ṭolu yā Rab velīkin bī-mekānsın sen
Vücūduñla zamān memlū velīkin bī-zamānsın sen
… (Muḥammes)

Sultan Murad'ın indinde asıl sultanlık İbrahim Edhem gibi tacı tahtı terk etmekle mümkün olabilecektir. Üstelik o, bu yolda mesafeler katettiğine de inanmaktadır.

1 Bizi ṣūretde gördün pādişāyuz
Velī maʿnāda bir kemter gedāyuz (G 301)

1 Sen aña dime server kim ola anuñ serinde tāc
Serīr ü tācı serden terk idenler belki serverdür (G 301)

1 Gülistān-ı ʿışḳa girdüm bülbül-i güyā menem
Yārümüñ gördüm cemālin vālih ü şeydā menem

2 Pādişāh-ı dehrem oldum yār işiginde gedā
Çün gedāyam ʿālem içre rütbe-i vālā menem

3 Rāzümi bildürmezem aġyār-ı nā-hem-vāre ben
Genc-i sırra dāʾimā çün ḥākim-i aʿlā menem

4 Ey ḫalīlüm Kaʿbe ḳaṣdın eyleyüp çekme elem
Gel ṭavāf eyle beni kim Kaʿbe-i ʿulya menem

5 Ey Murādī ʿālem-i vaḥdetde keñretdür vaḥīd
Sen temāşā ḳıl beni kim keñret-i tenhā menem (G 908)

Muradi'nin şiirlerinde eski meşhur âşıkların adları ender olarak anılmıştır.

1 Beni ʿālemde Ferhād eyleyen şīrīn zebānuñdur
Beni bülbülleyin zār eyleyen ġonce dehānuñdur
2 Ḥamīde eyleyen ḳaddüm dilümi eyleyen şerḥa
Senüñ ol tīr-i ġamzeñle begüm ebrū kemānuñdur
3 Ne ʿārum var ne nāmūsum ne ʿālemden ḫaber-dārum
Ḳamusın maḥv iden benden senüñ ol mū-miyānuñdur
4 Benüm bu cānuma cevr ü cefālar ḳılduġuñ cānā
Baña ʿayn-ı refāhiyyet durur ṣanma ziyānuñdur
5 Geçüpdür devri Mecnūnuñ daḫı Vāmıḳla Ferhāduñ
Murādī sen fiġānı eyle kim şimdi zamānuñdur (G 317)

Onun şiirlerinde tam bir tevekkül ve teslimiyet göze çarpmaktadır,

1 ʿÖmrüm senüñ ḫayālüñ ile rūz u şeb geçer
Ṣabr idelüm belāya olur cümle hep geçer
2 Ḳalbe dīdüm ki yāre dil dermānuñ eylesün
Ḳatlan didi cefāya ki cümle taʿab geçer (G 475)
5 Murāda her ne kim senden gelürse
Aña şādī durur ol ġam degüldür (G 523)

Sultan Muradi, aşk yolunda kimsenin kendisine erişemeyeceği kanaatindedir.

3 ʿÂlemde daḫı bencüleyin ʿışḳ eri gelmez
Bir bencüleyin Zāl-ı cihān şāb getürmez
5 ʿIşḳ ehli bilür ne'ydügini işbu Murāduñ
ʿĀşıḳa ḥaram oldı göze ḫᵛāb getürmez (G 610)

Onun şiirlerinden çoğu âşıkanedir:

1 Āh kim her dem ḳılur ben mübtelāyı zār-ı ʿışḳ
Bilmez idüm müşkil imiş dostlar bu kār-ı ʿışḳ
2 Tīġ-i ġamla dem-be-dem bu sīnemi çāk eyledi
Yaḳdı yandırdı bu baġrum ey dirīġā nār-ı ʿışḳ

3 Bir ṣaçı leylī nigāra şöyle mecnūn itdi kim
Tā ḳıyāmet itmeyiserdür beni hüşyār-ı ʿışḳ

4 Ol cemāle şöyle ḳıldı ʿāşıḳ u şeydā beni
Eyleyiser ʿāḳibet Manṣūr-veş ber-dār-ı ʿışḳ

5 Bende ḳıldı ise sulṭān u gedāyı ġam degül
Ḥükm iderse ʿāleme cānā eger hünkār-ı ʿışḳ

6 Ol lebi ġonce nigāra bülbül idelden beni
Ḳıldı cümle ʿālemi bu gözlerüme ḫār-ı ʿışḳ

7 ʿIşḳı āsān mı ṣanursın ey *Murādī* bilmiş ol
Naḳd-i cān ile olur dāʿ im hemān bāzār-ı ʿışḳ (G 686)

1 ʿIşḳı āsān ṣanma ey dil ʿāşıḳa bürhān gerek
İbtidā ʿışḳa ḳadem baṣduḳda tāḳ-ı cān gerek (G 727)

Ancak bu aşk da aşkı süphani'dir.

1 ʿAklumı yaġmaladı gönlüm perīşān eyledi
Gösterüp bir dem cemālin yine pinhān eyledi

2 Kendüzüm bilmem dirīġa hep ferāmuş itmişem
Cürʿasını nūş idüp ser-mest ü ḥayrān eyledi

3 Tāb uraldan ʿaynuma nūruñ ḳomadı bende tāb
Ḳalbi ḥayrān çeşmi giryān aḳlı sekrān eyledi

4 Bilmezem farḳ itmezem kim giceden gündüz nedür
İşbu vech ile beni giryān u nālān eyledi

5 Ey Murādī her ne kim gelse baña andan ṣafā
Her ne itdiyse baña bil ʿışḳ-ı Sübḥān eyledi (G 1472)

Muradî, birçok şiirinde kendisini mürşid mevkıinde görmektedir:

5 Murādī çün vücūdında murād-ı bī-bahā oldı
Mürīd olmış durur aña ḳamu aʿla vü ednādan (G 991)

O, bu cihanın süsünün gideceği şuurundadır:

1 Cihān ārāyişine aldanuben olmaġıl ḥayrān
Fenādur ey göñül āḫır bozılur defter ü dīvān (G 998)

Muradi'nin şiirlerinin çoğu tasavvuf çeşnisinde olduğu için divandaki gazellerin pek çoğu yekahenktir. Bunlara bir kaç misal:

1 Dümū'umdan çü ẓāhir oldı bir yemm-i mehīb-āsā
O deryādan müheyyā oldı peydāda olub peydā
2 Olub māhīler anda her biri bir şekl-i āḫerde
Kiminüñ rengi sevdādur kiminüñ levnidür beyżā
3 Gezerler anda keştīler içi maḫlūḳ ile memlū
Sürer bād-ı mehīb anları açmış bād-bān cem'ā
4 Ḳaçan mevc ursa ol deryā ṭolar şarḳ ile ġarb aṣvāt
Zemīn ü āsumān ditrer yine sākin olur ḥālā
5 Murāduñ mümkin olmaz kim bilime vech-i ma'nāsı
Yine ma'nāda bilinmiş durur ma'nāsı icmālā (G 53)

Muhabbet üzerine:

1 Ḥayāt-ı cāvidānumdur maḥabbet
Benüm vird-i zebānumdur maḥabbet
2 Cemāl-i lā-yezāle rehberümdür
Benüm sırr-ı nihānumdur maḥabbet
3 Enīs-i ġam-güsārumdur dem-ā-dem
Ḥabīb-i mihribānumdur maḥabbet
4 Refīḳümdür ḳamu kārumda hem-dem
Nihān u hem 'ayānumdur maḥabbet
5 Maḥabbetdür beni şeydā ḳılan āh
Tenümde maḥż-ı cānumdur maḥabbet
6 Gönül baḥr-ı ḥaḳīḳatde gemidür
Pes aña bād-bānumdur maḥabbet
7 Beni yār ile ḳıldı āşinā ol
Gönül taḫtında ḫānumdur maḥabbet
8 Maḥabbetle çü ten oldı muḫammer
Ḥakīm-i kār-dānumdur maḥabbet
9 Ġam-ı hicrānda eglencem oldur
Benüm eşk-i revānumdur maḥabbet
10 Kemālümdür viṣālümdür cemālüm
Benüm cān ü cihānumdur maḥabbet
11 'Azīzümdür refīḳ u mūnisümdür
Benüm ẕikr-i lisānumdur maḥabbet

12 Ġıdā-yı rūḥ-baḫşumdur ḥayātum
Benüm dārü'l-amānumdur maḥabbet
13 Maḥabbetden durur mīm-i Muḥammed
Ḥabīb-i dil-sitānumdur maḥabbet
14 Baña rāhumda her dem reh-nümādur
Şefīḳ-i mihribānumdur maḥabbet
15 Necātumdur benüm kürbetde dā'im
Ḥaḳīḳat ḫānumānumdur maḥabbet
16 Ḫayālümdür dü-çeşmümde şeb ü rūz
Mükerrer dīde-bānumdur maḥabbet
17 Lisānumdur dehānumdur zebānum
Dil ile tev'emānumdur maḥabbet
18 Seḥerde dīde oldukda küşāde
Naẓar-gāh-ı 'ayānumdur maḥabbet
19 Maḥabbetden beni ayırma yā Rab
Çü verd-i būstānumdur maḥabbet
20 Murādī cezbe-i Ḥaḳdur kelāmuñ
Zebānumda beyānumdur maḥabbet (G 207)

Terk hususunda:

1 Yāre serden geçmeyince bilmedüm vuṣlat nedür
'İzzeti terk itmeyince bilmedüm 'izzet nedür
2 Evvel ü uḫrāya çün kīm ser-be-ser ḳıldum naẓar
Cümleden vaz gelmeyince bilmedüm devlet nedür
3 Ṭūr-ı Mūsāda ṭolandum nice māh u nice sāl
Ṭūr-ı cisme aġmayınca bilmedüm ḳurbet nedür
4 Keñreti terk eyledüm ki vaḥdete ola ṭarīḳ
Ḳalbi tenhā ḳılmayınca bilmedüm vaḥdet nedür
5 Her himemden ṭutmışumdur ey Murādī añlaġıl
Kendözümi bilmeyince bilmedüm himmet nedür (G 326)

Tövbe üzerine:

1 Geldüm günāhum bilmişem estaġfiru'llāh el-'aẓīm
Cürmüme tevbe ḳılmışam estaġfiru'llāh el-'aẓīm
2 Bildüm günāhumı ḳamu ḳapuña geldüm yüz sürü
Yā Rabbī derven yalvara etaġfiru'llāh el-'aẓīm

3 Yā Rabbenā raḥm it baña dutdum yüzüm geldüm saña
Virdüm budur subḥ u mesā estaġfiru'llāh el-aẓīm

4 Geldüm cenābuña senüñ luṭfuñ umarven raḥmetüñ
Vardur ḳuluna re'fetüñ estaġfiru'llāh el-'aẓīm

5 Çoḳdur günāhum yā ilāh sensin baña her dem penāh
Her dem ḳılurven āh vāh estaġfiru'llāh el-'aẓīm (G 939)

Osmanlı sultanları diğer şairlere nümune olacak derecede ve üç dilde tarih düşürmüşlerdir. Sultan Murad'ın da çok güzel tarih mısra ve beyitleri vardır.

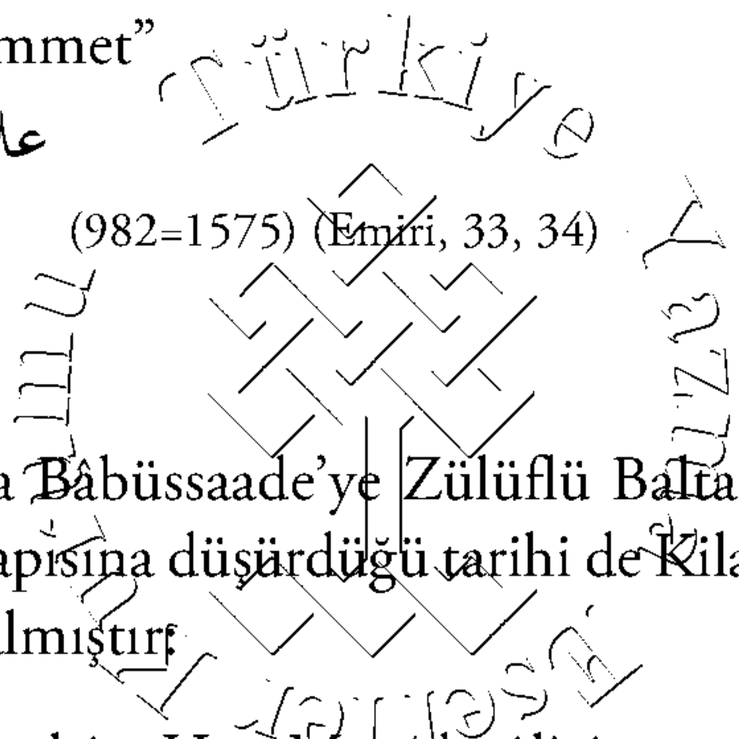
Sultan Üçüncü Murad, bazı yerler ve hadiseler için tarih düşürmüştür. Ancak bunlar divanda yoktur.

Ayasofya Camii'nin mihrabı üzerinde, kendi hattı ile yazdığı levhalar için:

"Alâmet-i ümmet"
علامت امت

(982=1575) (Emiri, 33, 34)

tarihini düşürmüştür.

Onun Ortakapı'da Bâbüssaade'ye Zülüflü Baltacılar Koğuşuna bitişik Harem-i Hümayun kapısına düşürdüğü tarihi de Kilari Nuri Bey tarafından bir kaside içinde yer almıştır:

Güzîn-i pâdişehân-Han Murâd-ı âlîşân
Yegâne-i şeh-i sâhipkırân-ı Yezdânî

Şu pâdişâh-ı cihândır ki emredip aldı
Kimine bendesi taht-ı Revân u Şirvânı

Ne cân ile hareket Gürcî vü Pîmâk
Yapıldı kal'a-i Gümrî alındı her yanı

O pâdişâh-ı saâdet zamân-ı adlinde
Şerefle verdi yapıp her makâma unvânı

Cemî-i bâb-ı sarâyı şerîf olup âlî
Bu bâb-ı dil-keşin ol denli yog idi şânı

Harîm-i bâb-ı adâlette ol Mehemmet Ağa
Saâdet ile yapılmağa erz eder onu

O pâdişâh-ı cihân eyleyip yine târîh
Müşerref eyledi yapıp bu bâb-ı dîvânı

Felekte şems-i dırahşânı altun üsküfle
Bu bâbın yaraşır olsa önünde derbânı

Bu bâb-ı devletin oldu dü-mısrâ-ı târîh
Getirse seyrine âsârı n'ola âyânı

Murâd Han-i Sâlis

"Letâfet içre yeridir der-i behişt-i acîb"

در بهشت عجیب

(996=1588)"

"Harîm-i cennet-i a'lâda bâb-ı Sultânî"

حریم جنت اعلیده باب سلطانی

(996=1588)" (Ata, IV, 137; Emiri, 34).

Son beyit için Tarih-i Ata'da "Manzum hutut-ı hümayunlarındandur." ifadesi kullanılmıştır (Ata, IV, 55).

Muradi, bazı Türkçe kelimelerle Farsça tamlamalar da yapmıştır. Bunlarda Türkçe kelimeler tamlayan ve tamlanan vazifesinde de kullanılmıştır. Birkaç misal: ah-ı gönül (1334.2), ayn-ı gönül (377.1), fülk-i gönül (1.4, 150.2, 792.1, 1319.4), gavvas-ı gönül (459.2), geşti-i gönül (422.4), guş-ı gönül (510.3), hut-ı gönül (1356.2), kurs-ı güneş (629.1), levh-i gönül (1207.3), mir'at-ı gönül (793.1), murg-ı gönül (179.4, 380.1, 1158.1), seyyah-ı gönül (1474.2), sultan-ı gönül (1106.2), şevk-ı gönül (470.1), terk-i var (556.4, 657.5), kulağ-ı can (750.5).

Divan'da "ler" eki bazen Arapça çokluk kelimelerin üzerine getirilerek kaideye muhalif olarak, melaikler, halâyıklar, encümler (56.4, 819.3, 897.2, 1255.3)" şeklinde katmerlendirilmiştir.

1 Benüm rāz-ı nihānumdan ḫaber bilmez melā'ikler
Melā'ik 'āciz olmışdur ne bilsünler ḫalāyıḳlar (G 282)

4 Burûḳın neşr ider âfâka nûra ġarḳ encümler
Ma'ânîdür olan aṣdâf ḳamerdendür żiyâ peydâ (G 56)

Muradi, bazen ibareleri vezin zoruyla değişik şekilde ifade etmek zorunda kalmıştır. Mesela "bismi'llâhi'r-Rahmani'r-Rahim"i aşağıdaki beyitte geçtiği tarzda söylemiştir: bk. Gazeli: 282. 1'

4 Çünki bi'smi'llâhi er-Raḥmân didi er-Raḥîm
Ḳul hüve'llâhu eḥad bu âyete bürhân ḳıl (G 761)

Muradi'nin beş beyitlik bir gazelde aynı kafiyeyi iki defa kullandığı da vakidir:

1 Bûy-ı güldendür ḥużûrı bülbül- şûrîdenüñ
Ṣâni'-i verdüñ cemâli ârzûsı dîdenüñ
2 Her seḥerde nâle çeksem iñler âhum nâleme
Hey 'acâ'ib ḥâli vardur bu dil-i şûrîdenüñ (G 728)

Sultan Üçüncü Murad'ın Divan'da Olmayan Bazı Şiirleri

Tezkirelerde ve bazı eserlerde gördüğümüz bir kısım şiirleri divanda yoktur. Bundan da anlaşılmaktadır ki onun bütün şiirleri divanına derc olunmamıştır. Bunlar arasında Ruhi'nin ve Baki'nin tahmis ettiği gazelleri ile Baki'nin Muradi'ye nazire beyitleri de vardır.

Muradi'nin Divan'da olmayan bazı şiirleri:

Rağbet mi koḍu tatlı dilin şekkere cânâ
Kıymet mi koḍu la'l-i lebin cevhere cânâ

(Ata, 1293, IV, 55; Faik Reşat, 1327, 276)[1]

Ne denli başa çıksa dûd-ı âhımdan bûkâ artar
Bu âdettir ser-i kûh üzre yel estikçe mâ artar

(Ata, 1293, IV, 55; Riyazi, 1275, vr. 20-222)

Visâle vâdeler eyler Murâda ol gül-i ter
Yalancı gül gibi bir yâr-ı dilsitânım var

(Ata, 1293, IV, 54; Rıza, 1316, 8; Süreyya, 13O8, 1, 77)[3]

Lutf-ı Rahmâna istinâdım var
Fazl-ı Haktan nice murâdım var

Çün direst etmişim Hudâya gönül
Meded-i Hakka îtimâdım var

---

1 Vezin: Mef'ûlü Mefâîlü Mefâîlü Feûlün

2 (1b yel estikçe: ebr oldukça). Vezin: Mefâîlün Mefâîlün Mefâîlün Mefâîlün

3 1a Visâle vâdeler eyler: Vefâya vâde kılar mı; 1b yâr-ı dilsitânum: tâze nev-civânum; 1b yâr-ı: şâh-ı; Vezin: Mefâilün Feilâtün Mefâilün Feilün

Leşker ü mâla ittiká itmem
Asker-i gayba istinâdım var

Çalışın ey mücâhidân-ı gazâ
Dîn yolunda benim cihâdım var

(Ata, 1293, IV, 54)1

Vâ hazer arsa-i vahdette bu gün çâlâkiz
Her cihetten geçüben vâhit olup bîbâkiz

Nâzır-ı âyîne-i levh-i hakâyık oluben
Ehl-i dânişteniz ilm ile acep derrâkiz

İkilikte n'ideriz vâhid-i mutlak çü biziz
Varlık çün biziz âfâka gelen idrâkiz

Limeni'l-mülk okuruz âleme her rûz u şeb
Hâlik-i kül çü biziz cümle helekten pâkiz

Olmasak olmaz idi cümle cihân mâfîhâ
Ey Muradî yine sırr-ı hikem-i levlâkiz

(Ata, 1293, IV, 54)2

Nice tâkat getirsin çeşm-i âşık rûy-ı dildâra
Getirmez tâb çün bir lahza berk-i tâb-envâra

Mukîm-i hân-kâh-ı aşk olaldan bu dil-i pür-dert
Olur abdâl-ı mihnet bağrı yara cismi sad-pâre

Sezâvâr olmaz ol sadra eğer Dârâ eğer Behmen
Bu dil yârin serîridir verilmez bir yol ağyâra

Ne çâre çâre ondandır dil-i bîcâreye her dem
Çü yâre uran oldur yine andan merhem-i çâre

Murâdın sözlerinin gösterir her harfi bir hikmet
Ne hikmet belki sıhhattir devâdır cümle bîmâra

(Ata, 1293, IV, 51)3

Aklımı yağmaladı gönlüm perîşân eyledi
Gösterip bir dem cemâlin yine pinhân eyledi

(Ali Nurettin, 1311, 38)4

---

1 Vezin: Feilâtün Mefâilün Feilün

2 Vezin: Feilâtün Feilâtün Feilâtün Feilün

3 Vezin: Mefâîlün Mefâîlün Mefâîlün Mefâîlün

4 Vezin: Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün

Sultan Üçüncü Murad'ın bazen kendisine verilen telhislere de manzum cevaplar verdiği görülmektedir.

Münâsip düştü tensîbin murâda
Hudâ tevfîkini kılsın irâde

Sebât eyler murâdı akd-ı ahde
Muvaffak eylesin Hak hall ü akde

(Ata, 1293, IV, 55-56)[1]

Bu arzı bir dahi tetkíka himmet
Edersen elbet eylersin isâbet

(Ata, 1293, IV, 55-56; Ali Nurettin, 1311, 38)[2]

Bu tensîbin mukârindür murâda
Onun'çün eyledim icrâ irâde

(Ata, 1293, IV, 56)[3]

Sultan Üçüncü Murad'ın Eserleri

Sultan Üçüncü Murad, Osmanlı hükümdarları arasında ilmiyle ve şiirleriyle tanınmış bir şahsiyettir. Saltanat meşguliyeti arasında ilim, şiir ve hattatlıkla uğraşması onun çok yönlü bir padişah olduğunu göstermektedir. Şehzadeliği sırasında ve yirmi bir yıllık saltanatı süresinde bin altı yüz kadar gazel yazmıştır. Bunun yanı sıra ilmî ve tasavvufi toplantılar tertip etmiş, bu sahada da eserler yazmıştır. Bu, onun sanat faaliyetleri ile ne kadar alakadar bir insan olduğu hakkında fikir vermektedir. Üçüncü Murad şiir vadisinde Osmanlı hanedanı içinde Kanuni Sultan Süleyman'dan sonra en çok eser veren kişidir, Muhibbi (Kanuni) Divanı'nın hacmi Muradî Divanı'nın iki misline yaklaşmaktadır. (Çubuk, V. 3 cilt; Ak, 1979; İKTYDK)

Ancak Kanuni'nin hükümdarlık süresi de Üçüncü Murad'a göre iki misli daha uzundur.Bazı eserler Muradî'nin Arapça ve Farsça divanlarından ve tasavvuf vadisinde yazılmış iki eserinden bahsetmektedir. (Mehmed Tahir, 1972, II, 224; Uzunçarşılı, 1973, III, 114; Öztuna, 1976, XXIX, 428; Öztuna, 1977, IV, 480)

---

1 Vezin: Mefâîlün Mefâîlün Feûlün

2 Vezin: Mefâîlün Mefâîlün Feûlün

3 Vezin: Mefâîlün Mefâîlün Feûlün

Bunları dikkate aldığımızda Sultan Üçüncü Murad Osmanlı hanedanı içinde İkinci Bayezid'in oğlu Şehzade Korkud'dan sonra en çok ilmî eser veren kişidir. Fakat kaynak eserler ve edebiyat tarihçileri, onun bu ehemmiyetine belki de eserlerinin ele geçmeyişi veya tetkik edilemeyişi sebebiyle temas etmemektedirler.

Araştırmacılar Muradi'nin Türkçe Divanı'ndaki Arapça ve Farsça manzumelerinden hareketle "Her üç dilde divanı vardır." şeklinde bir kanaate varmış olabilecekleri gibi onun bugün için ele geçmemiş Arapça ve Farsça divanlarını da görmüş olabilirler.

Çalışma mevzuu Sultan Üçüncü Murad'ın Türkçe divanı olduğu için diğer divanlar bahsin dışında kalmaktadırlar.

Bu arada Keşfü'z-Zünun'un matbu nüshasındaki bir yanlışa da işaret etmek gerekmektedir.

Eserin "İlm-i Devavîn" kısmının, "Divan-ı Muradi" başlığı altındaki bölümde şu ibareler bulunmaktadır:

> "Türkî hüve's-sulṭân Murâd bin Mehmed eṣ-ṣâliṣ el-müteveffâ 1003. Velehü fi'z-zübdeti beyti vaḥidin ve dîvânühü meẕkurün fî-teẕkireti Ḥasan Çelebi Hicret-i Sulṭân Murâd
>
> ترکی هوالسلطان مراد بن محمد الثالث المتوفی ۱۰۰۳ وله فی الزبدة بیت واحد وديوانه مذكور
>
> فی تذكرة حسن چلبی هجرت سلطان مراد

Burada Sultan Üçüncü Mehmed'in 1003'te ölen oğlu Murad'ın divanından bahsedilmektedir. Ancak Sultan Üçüncü Mehmed, Sultan Üçüncü Murad'ın oğludur ve H 1011 = M 1603'te vefat etmiştir. H 1003 = M 1595'te vefat eden Sultan Üçüncü Murad'tır. Dolayısıyla yukarıdaki ibarede Murad ile Mehmed isimlerinin yer değiştirmesiyle kayıt doğru bir ifade taşıyacaktır. (Kâtip Çelebi, 1871, I, 813).

Bununla beraber aynı eserin başka bir yerinde Üçüncü Murad için "Selim'in oğlu" ifadesi doğru olarak kayda alınmıştır. (Kâtip Çelebi, 1871, I, 793).

Divan

Hemen hemen gazellerden mürekkep olan Muradi Divanı, hacimli bir eserdir. Divandaki gazeller huruf-ı heca sırasıyla tertip edilmiştir. Yani Divan müretteptir.

Eser, sekiz beyitlik bir besmele manzumesiyle başlamaktadır. Divanın tertip tarzını bozmamak için şiir, hem divanın başında, hem de "Mesneviler" bölümünün başına getirildi.

Divan'da 1565 gazel, 1 muhammes, 48 mesnevi, 38 kıt'a ve 47 müfretvardır.

Hasan Çelebi, Beyani ve Müstakimzade bu eseri mürettep diye vasıflandırmışsa da diğer pek çok divandan farklı olarak kaside, terci-i bent, terkib-i bent, müstezat, rübai, tuyuğ, murabba, terbi, şarkı tardiye, tahmis, taştir, müseddes, tesdis, muamma, lügaz, tarih gibi manzumeler Muradi Divanı'nda yoktur.

Manzume çeşitlerinden şarkı nevi henüz doğmamış olup, tuyuğ ise bu devirde küçümsenmektedir.

Sehi Bey Anadolu sahasında uzun süre tutunamayan tuyuğ hakkında sonraki şairlere tercüman olarak şu beyti söylemiştir.

> Bülbül sedası gibi şi'r-i Sehi güzeldir
> Eş'âr-ı gayrılar hep ona göre tuyuğdur

(Sehi, 1980. 64)

Muradi, terci-i bent ve terkib-i bent gibi nazım şekillerini muhtemelen uzunluğu sebebiyle tercih etmemiş, methiye tarzındaki kasidelere de padişah olması sebebiyle rağbet etmemiştir denilebilir.

Fatih nüshasında 153, 271, 938, 977, 1176, 1545. gazeller, 41, 43, 44 sıra numarasındaki mesneviler münacat başlığı taşımaktadır. Ancak divandaki manzumelerin pek çoğu zaten münacat tarzındadır. Keza yine bir kısım manzumeler de naat mahiyetinaedir. Muhteva itibarıyla tasavvufi bir divan olması sebebiyle tevhid, naat gibi manzumeler bu başlıklarla sıralanmamıştır. Ancak iyi bir tasavvuf kültürüne sahip İslam halifesi Üçüncü

Murad'ın, dört halifeyi de metheden şiirleri yoktur. Hatta bunların isimleri bile divanda anılmamıştır. Bir beyitte Hz. Ali ve Hz. Ömer (Ms. 46.5), bir beyitte Haydar (G 878.4) ve üç beyitte de Murtaza (G 169.4, 275.2, 333.4, 434.2, 605.3, 626.4, 988.3, 1219.1, 1283.3) isimleri geçmektedir. Divan'da İbrahim Edhem'den (871.14, 1353.4, 1473.5, 1480.5, 1518.3, 1560.5) başka bir veli ismine de rastlanmamaktadır.

Muradi Divanı'ndaki manzumelerin çoğu Türkçedir. 5 gazel Arapça; 8 gazel, 2 mesnevi, 2 nazım, l kıta da Farsça yazılmıştır.

Bunların yanı sıra eserde Arapça-Türkçe olarak 81 mülemma gazel, 4 mülemma mesnevi, 1 nazım, Arapça-Farsça-Türkçe olarak 1 gazel; Arapça-Farsça olarak 1 gazel yer almaktadır.

Divan'dakı gazellerin çokluğundan dolayı Muradiiçin "Bir gazel şairidir." denilebilir. Sultan Murad gazellerinin son beytinde mahlasını zikreder. Bazen de mahlasını, Muradi yerine Murad olarak da kullanmıştır. Mahlasını söylemediği gazellerin sayısı ise çok azdır. Onun gazellerinin en kısası dört (G 956, 1091, 1169...), en uzunu yirmi iki (G 1182) beyittir. Divanda Arap harflerinin hepsine uygun kafiyede şiir vardır. Ancak s (ث), harfindeki gazelin kafiyeleri âdeta, bu harften de bir gazel yazılmış olsun hissini vermektedir.

Eserde gazellerden sonra beş bentlik bir muhammes görülmektedir. Bunun bentlerinin son iki mısraları ise bir gazel olarak divanda ayrıca yerini almıştır.

Divanda gazelleri kısa mesneviler takip etmektedir.

En kısa mesnevi iki beyit (Ms. 24, 25, 34, 38, 39, 40, 47, 48), en uzun mesnevi yirmi iki (Ms. 46) beyittir.

Divan'da mesnevi kısmından sonra mukattaat başlığı altında kısa şiirler yer almaktadır. Ancak bunlar "kıta" değil birer "nazımdır" (İpekten, 1982, 37-42)"dır. Bunların arasında Hekimoğlu nüshasında iki beyitlik bir kıta vardır (Mk. 16). Yalnız Fatih nüshasında verilen bu "Mukattaat" başlığı müstensihin verdiği bir başlık olabileceği gibi şiir parçaları manasında kullanılmış olabilir.

En kısa nazım iki (Mk. 3, 5, 6...) beyit, en uzun nazım ise dört (Mk. 27) beyittir. Divan'daki tek kıta ise iki beyittir (Mk. 16). Eserin sonunda müfretler vardır.

Muradî Divanı'nin toplam beyit sayısı 8398'dir. Divandaki nazım çeşitlerinin beyit sayısı şöyledir:

Beyit Sayısı	Gazel	Mesnevi	Nazım	Kıta	Müfret
1	-	-	-	-	48
2	-	9	29	1	-
3	-	10	8	-	-
4	6	8	1	-	-
5	1460	14	-	-	-
6	40	1		-	-
7	45	2	-	-	-
8	1	2	-	-	-
9	7	-	-	-	-
10	1	-	-	-	-
11	1	-		-	-
12	1	-		-	-
14	1	-	-	-	-
20	1	-	-	-	-
22	1	1	-	-	-
Toplam:	**1565**	**48**	**38**	**1**	**47**

Osmanlı Müellifleri'nde Muradi'nin Millet Kütüphanesinde Arapça ve Farsça divanları olduğu da ifade edilmektedir (Mehmed Tahir, 1972, II, 224). Osmanlı Tarihi'nde de onun Türkçe Divan dışında Arapça ve Farsça divanlarından bahsetmektedir (Uzunçarşılı, 1973, III-I, 114). Türk Ansiklopedisi, Üçüncü Murad maddesi (Öztuna, 1976, XXIV, 428) ve Büyük Türkiye Tarihi'nde (Öztuna, 1977, IV, 480; Heyet, 3/1386) de Muradi'nin iki Türkçe, birer de Arapça ve Farsça olmak üzere dört divanı olduğu kaydedilmiştir.

Yapılan araştırmalarda Muradi'nin Arapça, Farsça ve ikinci Türkçe Divanı'na rastlanamadı. (İKTYDK, 1/77-179; Karatay, F. E., 1961. II, 1986-3088; Millî Kütüphane, 332- 336; Fatih Kitaplığı, No.3874; Ayasofya Kitaplığı, 3972; Hekimoğlu Ali Paşa Kitaplığı, No.401; Mihrişah Sultan Kitaplığı, Nr.359; Revan Kitaplığı, Nr.740; Blochet, E. (1933). Cataloque Des Manuscrits Turcs, II, P.137, 115, Bibliotheque National, No.274, 1030.) Muradi'nin Türkçe Divan yazmalarının altı nüshasının İstanbul Kütüphanelerinde, ikisinin de Bibliothegue Nationalde olduğunu tespit ettik.

Fütuhatü's-sıyam

Züht ve salah vadisinde tasavvufi bir eserdir (Hammer, J. v. 1991. C II. s. 211; Kâtip Çelebi. 1287. 1, 45; Kâtip Çelebi. 1971. II, 1237; Kütükoğlu, B. 1970. VIII, 625; Mehmed Tahir, Bursalı. 1972. II, 224; Naima Mustafa. 1967. I, 107; Öztuna, Y. 1977. IV, 481; Süreyya, Mehmed. 1308. I, 77; Şapolyo, E. B. 1961. 203; Uzunçarşılı, İ. H. 1973. C III-1, 114)

Nevi eserin telifine tarih düşürmüştür:

"Fütûhât-ı mülûk
فتوحات ملوك
(991=1583) (Kâtib Çelebi. 1287. 1, 45; II, 1237)

Kâtib Çelebi de bu eser için "Ehli yanında makbul eserdir" demektedir (Kâtip Çelebi, 1287, 45).

İslam Ansiklopedisi, Üçüncü Murad maddesi'nde "Çoğu Arapça ve Farsça olan bazı şiirlerinin Haşimi, Baki, Suphi, Hoca Sadeddin, Zekeriya vb. tarafından yapılmış şerhlerini ihtiva eden mecmua (Türk ve İslam Eserleri Müzesi Kütüphanesi, no. 1901; istinsah tarihi: 993) ile Sultan Murad'ın müstakil bir telifi olarak gösterilen Fütuhat-ı Sıyam (Atayi, Nevizade, 1268., I, 383 ve ondan naklen Fezleke I, 45 ve Kaşf al-Zunun, 1943, II, 1237) muhtemelen aynı eserdir." denilmektedir (Kütükoğlu, B. 1970. VIII, 625).

Yapılan araştırmada bu esere rastlanamadı.

Esrarname

Sultan Üçüncü Murad'ın bilinen üçüncü eseridir. Ancak araştırmalarda bu esere rastlanamadı. Esrarname Şeyh Şemsettin Sivasi tarafından şerh edilmiştir.

İKİNCİ KISIM

Muradi Divanı'nın Yazma Nüshaları ve Metnin Kuruluşunda Karşılaştırılan Nüshalar

Yapılan araştırmalar sonucunda Sultan Üçüncü Murad Divanı'nın altısı İstanbul'da, ikisi Paris'te olmak üzere sekiz yazma nüshasını tespit edildi. Divandaki metinleri kurarken de bu nüshaları göz önüne alınıp sağlam bir metin kurmaya çalışıldı.

Muradi Divanı'nın yazma nüshaları:

1. (F) Süleymaniye Kütüphanesi, Fatih Kitaplığı, No. 3874.

İstinsah tarihi ve müstensihi belli olmayan bu nüshada 1 besmele manzumesi, 5 münacat, 1424 gazel, 1 muhammes, 25 mesnevi, 35 kıta, 32 müfret vardır. 153, 271, 945, 958, 1175, 1543. gazeller ile 41, 43, 44. mesneviler için "Münacat" başlığı konulmuş ise de zaten divandaki şiirlerin tamamına yakını münacattır veya dinî içeriklidir.

Başı: Bi'smi'llāhi'r-Raḥmāni'r-Raḥīm
Āyet-i ʿunvān-ı kelām-ı kadīm (Ms.1.1)
Sonu: Ṭāʿatüm olmadı saña layıḳ
Rūşen eyle bu ḳalbi yā Ḫāliḳ (Mf. 41)

17 satırlı, 266 yapraklık bu nüshanın dış ebatları 300 x 165, iç ebatları 225 x 115'tir. Nüsha kalınca güzel bir talik yazı ile yazılmıştır. İlk sayfada ince nakışlı ve tezhipli bir başlık bulunduğu gibi harf değişikliklerinde harfin adını bildiren "Ḥarfü'l-Bā'" gibi, vezin değişikliklerinde veznin bahrini ve füruunu bildiren "Baḥri'l-muḍāriʿi'l-aḫrebi'l-mekfuf" yahut "Min-leṭā'ifi kelimātihi sellemehu ebḳāhu", "Ve min-elfāẓihi'l-mübāreke" vb. tarzında veya şekil ve tür değişikliklerinde "Muḫammes", "Meṣneviyyāt" bir kısmında "Münācāt", "Velehü", "Muḳaṭṭaʿāt." Kafiye harfi, vezin ve nazım türlü değişikliklerinde harfi, vezni veya şekli bildiren başlıklar vardır. Her gazelin son beytinin iki yanında birbirinin simetrisi olan fakat hiçbiri diğerine benzemeyen çok süslü, güzel ve çeşitli renklerde kare şeklinde nakış ve tezhipler vardır.

C: altın ve mavi, kt: abadi, kap ve mıklebin dışı siyah, içi kırmızı meşin olup, içi ve dışı yaldızla kabartma şemseli, köşebentli ve kenarsuludur.

Baş tarafında Birinci Mahmut'un tuğralı mührü ile vakfı tescil eden Evkaf Müfettişi Tahir Efendi'nin "Ḫāk-i pāy-i faḫr-i 'ālem Muṣṭafā" şeklindeki mührü basılıdır. (İKTYDK, 1947, I, 178; MK, MFA -D-, 334)

2. (A) Süleymaniye Kütüphanesi, Ayasofya Kitaplığı, No. 3972.

İstinsah tarihi ve müstensihi belli olmayan bu nüshada 1 besmele manzumesi, 3 münacat, 1 naat, 1407 gazel, 1 muhammes, 12 nazım, 3 kıta, 1 mesnevi, 32 beyit vardır.

Başı: Bi'smi'llāhi'r-Raḥmāni'r-Raḥīm
Āyet-i 'unvān-ı kelām-ı kadīm (Ms.1.1)
Sonu: Ṭā'atüm olmadı sañā lāyıḳ
Rūşen eyle bu ḳalbi yā Ḫālıḳ (Mf. 41)

19 satırlı 235 yaprakLık bu bu nüshanın dış ebatları 370 x 222, iç ebatları 260 x 132'tir. Harekeli, nesih yazı ile yazılmıştır. Beyit araları tezhiplidir. İlk iki sayfa ve kenarlar ile beyit araları tezhipli, gazel başlıkları ve yanlıkları da ilk iki sayfada fazla, diğerlerinde hafif olmak üzere tezhipli (ilk iki sayfa ve bazı şiirlerin başlık ve yanlık tezhip şekilleri birbirinin simetrisi olup diğer tezhiblerin hiç biri diğerine benzemiyor), cildi yaldız ve mavi, szb: yaldız, mavi ve kırmızı olup her şiirin üstünde Arapça olarak "Velehü sellemehu'llāh", "Velehü aḥsena'llāhu ileyh", "Mine'l-enfāsi'l-ḳudsiyyeti's-sulṭāniyyeh nevvera'llāhu fu'ādehu ve nāle murādehu", "Min nefeḥāti ünsihi ve leme'āti ḳudsih", vb. ibareler bulunmaktadır. Bunların yanlarına ve son beyti teşkil eden iki mısraın yanlarına hiçbiri diğerine benzemeyen nakış ve tezhipler yapılmıştır. cl:altın ve mavi, kt:abadi, kap ve mıklebin dışı siyah, içi kırmızı meşin olup, içi ve dışı yaldızla kabartma şemseli, köşebentli ve kenarsuludur. Baş tarafında Birinci Mahmut'un tuğralı mührü ile vakfı tescil eden Evkaf Müfettişi Tahir Efendi'nin "Ḫāk-i pāy-i 'ālem Muṣṭafā" şeklindeki mührü basılıdır. (İKTYDK, 1947, I, 178; MK, MFA -D-, 334)

3. (H) Millet Kütüphanesi, Hekimoğlu Ali Paşa Kitaplığı, Ali Emiri, Manzum Eserler Bölümü. No. 625.

İstinsah tarihi ve müstensihi belli olmayan bu nüshada 1278 gazel, 1 muhammes, 25 mesnevi, 28 kıta, 7 müfret vardır. Bu nüsha güzel bir talik yazı ile yazılmıştır.

Başı: Bi'smi'llāhi'r-Raḥmāni'r-Raḥīm
Āyet-i 'unvān-ı kelām-ı ḳadīm (Ms.1.1)

Sonu: Cür'adan mestem 'ineb ābı nedür
Bu şarābuñ bilmezem tābı nedür (Mf. 39)

15 satırlı, 270 yapraklık bu nüshanın dış ebatları 270 x 193, iç ebatları 110 x 180'dir. Nüsha harekeli güzel bir talik yazı ile yazılmıştır. Tezhiplidir. İlk sayfanın satır araları yaldızlı ve her sayfadaki gazel vd. araları yaldız çiçeklerle süslü. cl:bir sıra yeşil, bir sıra kırmızı, bir sıra yaldızlli. Bilhassa baş taraflarda kafiye harfi ve vezin değiştiğinde, kafiye harfine ait veznin bahrini ve bahrin hangi füruu olduğunu ifade eden başlıklar ile bunların yanında veya sayfa kenarında "Ḥarfü'l-bā'. Baḥr-i remel-i müṣemmen-i maḥẓuf. Veznühü. Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün.", "Bu Bir Kaç Gazel Bahr-i Remel-i Müsemmen-i Mahbun-ı Mahzuf Maksurda vâkí olmuştur.", "Baḥr-i hezec-i aḫreb-i mekfuf-ı maḥẓuf. Mef'ulü Mefâîlü Mefâîlü Feulün.", "Baḥr-i mücteṣ-i maḫbun-ı maḥẓuf. Mefâilün Feilâtün Mefâilün Feilün" vb. ibareler yaldızla yazılıdır. Ancak 73. gazelin başlığında vezin "Mefâîlün Mefâîlün " olarak geçmekte ise de son tefilenin "Feulün" olması gerekmektedir. Keza yine 75. gazelin başlığında da vezin "Mef'ulü Mefâîlü Feulün" olarak gösterilmekte ise de gazelin vezni "Mefâîlün Feulün"dür. Harfü'z-za'dan itibaren başlık yerlerinde boşluk yahut nakış vardır. Gazellerin vb.lerin alt alta iki satır hâlinde yazılan beyitlerinin her iki yanında karşılıklı olarak birbirinin simetriği ve birbirine benzemeyen; diğerlerinin üzerinde de güzel nakışlar vardır. 231b varağında

Ruḫ-sārını niḳābına çün kim çeker o şāh
Mir'āt-ı ḳalbe perde olur bizde dūd-ı āh (G 1373)

ve 233a varağındaki

Kemāl-i ma'rifetüm añladum kemālinde
Celāl-i saṭvetümi bilmişem celālinde (G 1382)

matlalı gazeller yaprakların kenarına yazılmıştır. kt:abadi, ct:koyu kahverengi meşin, şemseli, köşebentli ve mıklepli.

Birinci yaprakta Hekimoğlu Ali Paşa'nın vâkıf mührü basılıdır. Baş tarafta numarasız bir yaprakta divanın İkinci Murad'a ait olduğu yazılı ise de yanlıştır. (İKTYDK, 1947, I, 177; MK, MFA -D-, 332)

4. (M) Eyüp Husrev Paşa Kütüphanesi, Mihrişah Sultan Kitaplığı, No. 359.

İstinsah tarihi ve müstensihi belli olmayan H. 1081 (M. 1670/71) temellük tarihli bu nüshanın sonu ve iç kısmındaki bazı yapraklar noksandır. Yazmada 1 besmele manzumesi, 8 beyitlik mesnevi ve 1230 gazel vardır. 13 satırlı, 288 yapraklık bu nüsha harekeli nesih yazı ile yazılmıştır. Gazellerin mısraları alt alta yazılan son beyitlerin yan taraflarında karşılıklı olarak birbirinin aynı ve diğerine benzemeyen güzel nakışlar vardır.

Nüshadaki kopmuş olan yapraklar, gazel sıra numaralarına göre şu şekildedir: 437.5'ten itibaren 442.2'ye kadar 4 gazel iki beyit (1 varak), 449.6'dan itibaren 454.3'e kadar 4 gazel 3 beyit (1 varak), 483.3'ten itibaren 492'ye kadar (2 varak), 529.2'den itibaren 533.4'e kadar (1 varak), 571.4'ten itibaren, 575.5b mısraına kadar (1 varak), 1344.1'den itibaren 1348.4'e kadar (1 varak), 1504.4'ten divanın sonuna kadar olan yapraklar yoktur. 1 besmele manzumesi, 8 beyitlik mesnevi, 1230 gazel vardır.

Başı: Bi'smi'llāhi'r-Raḥmāni'r-Raḥīm
Āyet-i 'unvān-ı kelām-ı ḳadīm (Ms 1.1)
Sonu: Kenz-i ma'nāyı bulup yolına terk-i ser idüp
Ḳalbüñ āyīnesini nice ṣafā gördüñ mi (G 1504.3)

yk:288, dış ebatları: 289 x 165, iç ebatları: 155 x 100, st: 13, yz: harekeli nesih, bk: birinci yaprakta ve her gazelin sonunda nakışlı ve tezhipli, C: sahife kenarları ve mahlaslar yaldız, gazellerin son beyitleri alt alta yazılmış olup

karşılıklı olarak birbirinin aynı ve biri dikerine benzemeyen güzel nakışlarla işlenmiştir. kt: abadi, ct: içi ve dışı kahverengi meşin, şemseli, köşebentli, kenarsulu, başında vakıf mührü basılı ve "Ya hu Sultan Murad-ı Salis -kaddesa'llahe sırrehu- Hazretlerinin nutk-ı şerifleridir. Ehl-i aşk yanında hırz-ı can olunur. Her bir kelimat-ı kutsiyeleri bir feyz-i ilahî ata eder define-i azimedir. Hak Teala şifailerin nasib-i müyesser eyleye. Ve himmet-i aliyelerin hazır ve üzerimizde daim eyleye. Amin. Ya muin.259" ile divanın başındaki mesnevi'nin başlığında "Nutk-ı şerif-i Sultan Murad-ı Salis. -Kaddese sırrehu' l-aziz" ve sonunda "İşbu nüsha-i şerife İstanbul'da Karaağaç Bahçesinde iştira olunup taht-ı mülküme dâhil olmuştur.Sene 1081" ibaresiyle bir temellük kaydı, onun arkasında da "Süvari mukabele kesedarı sabık el-hac Mehmed Ataullah Efendi'nin Eyüp Cami-i Şerifi derunuda kâin Mihrişah Sultan Kütüphanesine vakfeylediği Nutk-ı Sultan Murad Han-ı Salis nam kitaptır. Fi 17 C. Sene 1264" vakfiyesiyle vâkıfın imzası yazılıdır. (İKTYDK, 1947, I, 179; MK, MFA -D-, 336)

5. (AE) Millet Kütüphanesi, Ali Emiri Kitaplığı, Manzum Eserler Bölümü, No. 401.

Müstensihi belli olmayan H. 1000 (M. 1592) tarihli bu nüshada 1135 gazel, 26 müfret vardır. 11 satırlı, 353 yapraklık bu nüsha harekeli nesih yazı ile yazılmıştır.

Başı: Bi'smi'llāhi'r-Raḥmāni'r-Raḥīm
Āyet-i 'unvān-ı kelām-ı ḳadīm (Ms 1.1)

Sonu: Bu kitāb(uñ) ṣāḥibine her zamān
Sen 'ināyet eylegil yā Müste'ān (Mf. 48)

Dış ebatları: 258 x 165, iç ebatları: 168 x 102, st: 11, yz: harekeli ve muhtelif kalemle yazılmış nesih, bk: güzel tezhipli, C: bazı sahifelerde yaldızlı, bazıları cetvelsiz, kt: aharlı, kalınca ve bazıları renkli, C: kahverengi meşin, şemseli ve mıklepli.

Başta ve sonda Ali Emiri ile kitaplığı mühürleri basılıdır. İlk sayfa ve bu sayfadaki gazellerin iki satır hâlindeki son beyitlerinin, yanlıkları tezhipli, diğer gazellerin de son beyitlerinin yanlıkları ekseriya tezhip için kare

içine alınmış, bazı gazellere de başlık yeri açılmış ise de tezhiplenmemiş ve başlık konulmamıştır. Bu nüshanın bazı sayfalarının kenarları yaldızla nakışlı, bazıları boştur.Bazı sayfalarının rakipleri diğer sayfanın ilk kelimesiyle uygun değildir.Yazılar kalınlı incelidir. Bunlardan anlaşıldığına göre Divan, sonradan başka bir hattata ikmal ettirilmiş ve tezhiplerinin bir kısmı yapılamamıştır.

Bu nüshanın 113a ile 153b varakları arasında yer alan Divan'daki 337…545 (dâhil) numaralı 149 gazel mükerreren yazılmıştır. Bu kısmı AE1 olarak adlandırdık. Bu bölümde AE'de olmayan 5 gazel vardır. AE1'deki bu gazellerin farkları da dip notta gösterildi. AE1'deki gazellerin beyit ve mısraları sayfa başlangıç ve bitişleri itibarıyla AE ile mutabıktır. Yalnız umumiyetle AE'nin a sayfasındaki gazeller AE1'de b sayfasında; b sayfasındaki gazeller de a sayfasında yer almaktadır. İstinsah farkı yok denecek kadar azdır. AE1'de olup AE'de olmayan gazeller 499, 500, 501, 544, 545 sıra numaralı gazellerdir. Bunlarla birlikte AE1'deki gazel sayısı 154'tür. (İKTYDK, 1947, I, 178; MK, MFA -D-, 332)

6. (R) Topkapı Sarayı Müzesi Kütüphanesi, Revan Kitaplığı, No. 740.

Müstensihi Mahmut bin Şeyh Ömer Dergüzini olup XVI. asırda istinsah edilmiştir. 1 besmele manzumesi, 851 gazel, 25 mesnevi, 11 müfret vardır.

Başı: Bede'nā bismi ilāhi'l-kerīmi'l-'aṭā
Lehü'l'izzü ve'l-mennü ve'l-ḳudretü ve'l-beḳā (G 80.1)
Sonu: Beyyināñla mü'min idenler iḳtibās
Ey Murādī añladılar manṭıḳ u güftārumı (G 1450.5)

15 satırlı, 179 yapraklık bu nüsha harekesiz güzel bir talik hatla yazılmıştır. Dış ebatları: 305 x 175, iç ebatları: 204 x 96. İlk çift ve son sahife tezhipli, gazel başlıkları için yer bırakılmış ise de başlık yerleri boş bırakılmıştır. C: vişne çürüğü, deri, mıklepli, şemse ve köşelikli, kt: aharlı, zerefşan. Zahriye ve serlevha müzehhep olup baş tarafında Birinci Mahmud[3]un tuğralı mührü vardır.

7. (B) Bibliotheque National, No. 1030.

İstinsah tarihi ve müstensihi belli olmayan 15 satırlı, 269 yapraklı harekeli nüsha güzel bir nesihle lüks bir yazma hâlinde tertiplenmiştir. Bu nüshada 1 besmele manzumesi, 1322 gazel, 24 mesnevi, 27 nazm, 28 müfred vardır.

Başı: Bi'smi'llāhi'r-Raḥmāni'r-Raḥīm
Āyet-i 'unvān-ı kelām-ı ḳadīm (Ms. 1.1)

Sonu: Bu kitāb(uñ) ṣāḥibine her zamān
Sen 'ināyet eylegil yā Müste'ān (Mf. 48)

Sayfa kenarlarına cetvel çekilmiş, gazellerin vezin değişikliklerinde, üstlerine tezhipsiz boşkluklar bırakılmıştır. İlk sayfada "Tezkire-i Sultan Murad" ve tezhipli sayfada da "Bâ-diyâr-ı makâm-ı İbrâhîm / Be Kâbe-i insân şâh-ı kerîm" kazılı bir mühür vardır. Bu nüsha Bibliotheque National'de İkinci Murad adına kayıtlıdır. Bu kayıt Fatih Sultan Mehmed'in ilk divan sahibi padişah olması sebebiyle ondan önce divan sahibi bir sultanın varlığını göstermiş olduğundan ilim âleminde heyecan uyandırmış ise de sonradan eserin Sultan Üçüncü Murad'a ait olduğu anlaşılmıştır.

8. (L) Bibliotheque National, Levayih-i Tayyibe No. 274.

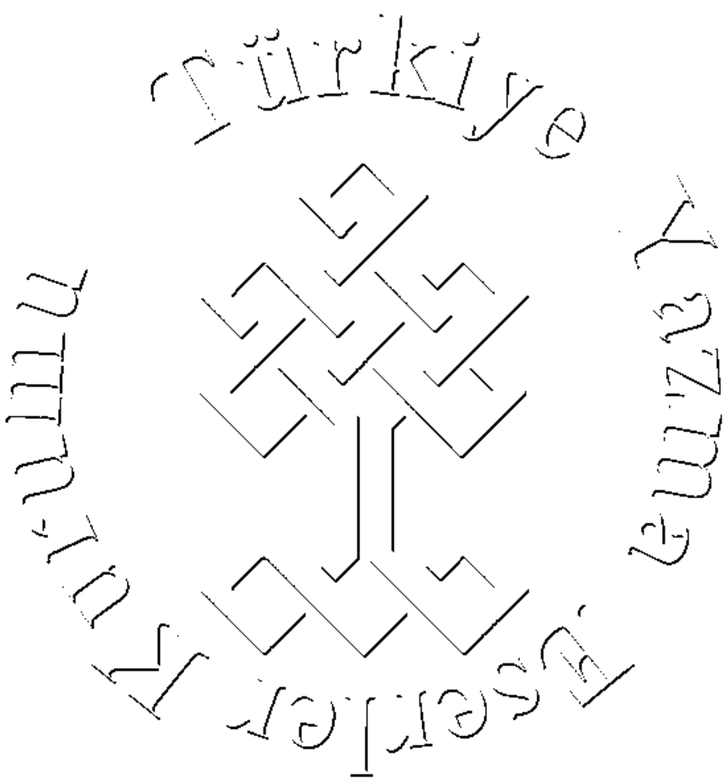
İstinsah tarihi ve müstensihi belli olmayan bu nüshada besmele manzumesi de dâhil olmak üzere 3 mesnevi ve 205 gazel vardır. 101 yaprak olan bu nüshanın hemen her sahifesine bir şiir yazılmıştr.

Başı: Bi'smi'llāhi'r-Raḥmāni'r-Raḥīm
Āyet-i 'unvān-ı kelām-ı ḳadīm (Ms. 1.1)

Sonu: Luṭf itse Murādına irgürse murādına
Nām eylese adına ṣoḥbet nic'olur görsem (G. 976.12)

Sayfalardaki satır sayısı, manzume mısralarının karşı karşıya yazılması hâlinde beş, alt alta yazılması hâlinde ondur. Çok nefis bir yazı ve süsleme ile meydana getirilmiş bir hat ve tezhip şaheseridir. Ancak eser yazılırken vezne

fazla dikkat edilmemiş olacak ki bazı kelimelerde eksiklikler görülmektedir. Bu da Revan nüshası gibi kafiye ve vezin sırası gözetilmeksizin tertip edilmiştir. İlk sayfada "Dürer-i nazm-ı kelamü'l-müluk ve mülukü'l-kelam ki merhum ve mağfur (aleyhi'rahmeti rabbihi'l-gafur) es-sultan ibni Sultanü's-Sultan Murad Han Gazi Hazretleri'nin süluk hâlinde hâlini kāle getirip suret-i gazelde nazmeylediği Levayih-i Tayyibesidir. Rahmetullâhi aleyhi ve alî abai ve ecdâdihî ecmain. Aded-i evrak yüz varaktır. Gaflet olunmaya."

KAYNAKLAR

Ak, C. (1979). *Muhibbi divanı*. Atatürk Ü İslami İlimler Fakültesi. Doktora Tezi. 3 C. 1594s.

Ali Nurettin (1311). *Kelamü'l-müluk mülukü'l-kelam*. İst. Âlem Matb.

Âlî, Mustafa Âlî, Gelibolulu, Müverrih (1979). *Künhü'l-ahbar.* (haz. İsen, Mustafa. *Künhü'l-ahbar'ın tezkire kısmı, inceleme-metin,* Atatürk Ü Edebiyat Fak. Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü, Erzurum). İst. Ü Ktp. TY. 5959.

——————— (1926). *Menakıb-ı hünerveran*. Matbaa-i Amire. İst. [(haz. Cumbur. M. *Menakıb-ı hünerveran*. (1982). Kültür ve Turizm Bak. Yay. Başbakanlık Basm. Ank.].

Arat, R. R. Aprınçur Tigin'in bir şiiri. *Türk Yurdu Mecmuası.*

——————— (1964). Babur ve yazısı. *Türk Kültürü.*

——————— (1986). *Eski Türk şiiri.* Ank.

——————— (2000). Babur. Baburnâme "Babur'un Hâtıratı". 3. bs. Kültür Bak. Yay.

Ata, Ahmed, Tayyarzade (1293). *Tarih-i Ata*. İst.

Atayi, Nevizade, (1268). Hadaiku'l-hakaik fi tekmileti'ş-şakaik. İst.

Atsız, N. "Mustafa". *Türk Ansiklopedisi.*

Babinger, F. (1982). *Osmanlı tarih yazarları ve eserleri.* (Üçok, C.). Kültür ve Turizm Bak. Yay. Ank. TTK Basm.

Banarlı, N. S. (1971-1978). *Resimli Türk edebiyâtı târîhi*. 2c. MEB. İst.

Bayati, Hasan b. Mahmut el-Bayati. (1231). *Cam-ı Cem-ayin*. İst. Kader Matb.

Baysun, M. C. "Cem". *İslam Ansiklopedisi*. MEB. İst.

Beliğ, İsmail Esseyit İsmail Beliğ Efendi, Burusevi. (1287). *Güldeste-i riyaz-ı irfan ve vefiyyat-ı danişveran-ı nadiran*. Bursa. Hudavendigâr Matb.

Beyani, *Tezkire-i Beyani*. Millet Ktp. Ali Emiri Kit. No. 757.

Beveridge, Annette S. (1905). The Babur-Name, London-Leyden

Blochet, E. (1933). *Cataloque des lianuscrits. Turc*. Bibliotheque National. No. 274. 1030. Paris.

Büyük Larousse. 9/638.

Çağatay, N. (1980). *Netayicü'l-vukuat, kurumları ve örgütleriyle Osmanlı tarihi, Mustafa Nuri paşa*. Sadeleştiren notlar ve açıklamaları ekleyen: Çağatay, Neş'et. TTK. Ank.

Çabuk, V. *Divan-ı Muhibbi. Kanûnî Sultân Süleymân'ın şiirleri.* Tercüman 1001 Temel Eser 3 C.

Danışman, Z., Gök, S. (1971). *Osmanlı padişahları serisi*. Kardeş Matb. İst.

Danişmend, İ. H. (1947-1955). *Osmanlı tarihi kronolojisi.* İst.

Emiri, Ali (1319). *Cevahirü'l-müluk*. l. Cüz, Mukaddeme, İst. Asır Matb.

Ergin, M. (2003). *Orhun âbideleri*. Hisar. Ebitig.azerblog.com.

Ergün, S. N. (1935). *Bâki dîvânı*. İst. Bozkurt Matb.

——————— (1931). Muhtasar Türk Edebiyâtı Târîhi. İst.

——————— (1938-40). *Türk şairleri*. C I, İst. Bozkurt Matb.; c, II, Sühulet Basm. Sünbüllü Acun Basm. Bozkurt Basm. 1938-39; C III Bozkurt Basm. İst.

Faik Reşat (1327). *Tarih-i edebiyat-ı Osmaniye.* İst. Zarafet Matb.

Gibb, E. J. W. (1904). *A history of Ottoman poetry*. London.

Gökbilgin, M. T. (1977a). "Kanuni". *İslam Ansiklopedisi*, MEB. İst.

——————— (1977b). "Korkud". *İslam Ansiklopedisi*. MEB. İst.

Halim Giray (1287). *Gülbün-i hanan*. İst. Matbaa-i Amire.

Hammer, Joseph von. (1991). Osmanlı Tarihi. Çev.: Mehmet Ata. Bugünkü Dille Özetleyerek Yeniden Yazan: Karahan, Abdülkadir. MEB. İst.

Hasan b. Mahmut, Beyati (1231). *Cam-ı Cem-ayin*. İst. Kader Matb.

Hasan Çelebi, Kınalızade (1978). *Tezkiretü'ş-şuara.* (Eleştirmeli Baskıya Hazırlayan: Kutluk, İbrahim). TDK, Ank.

Hey'et, (1957). *Mufassal Osmanlı tarihi*. İskit Yayınevi / Güven Yay.

Hıfzı Tevfik, Hammamizade İhsan-Hasan Âli (1926). *Türk edebiyatı nümuneleri*. İst. Millî Matb.

http://kaplanburak. *Osmanlıya matbaanın gelişi.* blogcu. com/osmanliya-matbaanin-gelisi/1170627 .

İbrahim Hakkı (1938). *Zübde-i tarih-i Osmani*. İst. 1309.

İnalcık, H. (1970). "İkinci Murâd". *İslam Ansiklopedisi*. MEB. İst.

——————— (1977). "İkinci Mehmed". *İslam Ansiklopedisi*. MEB. İst.

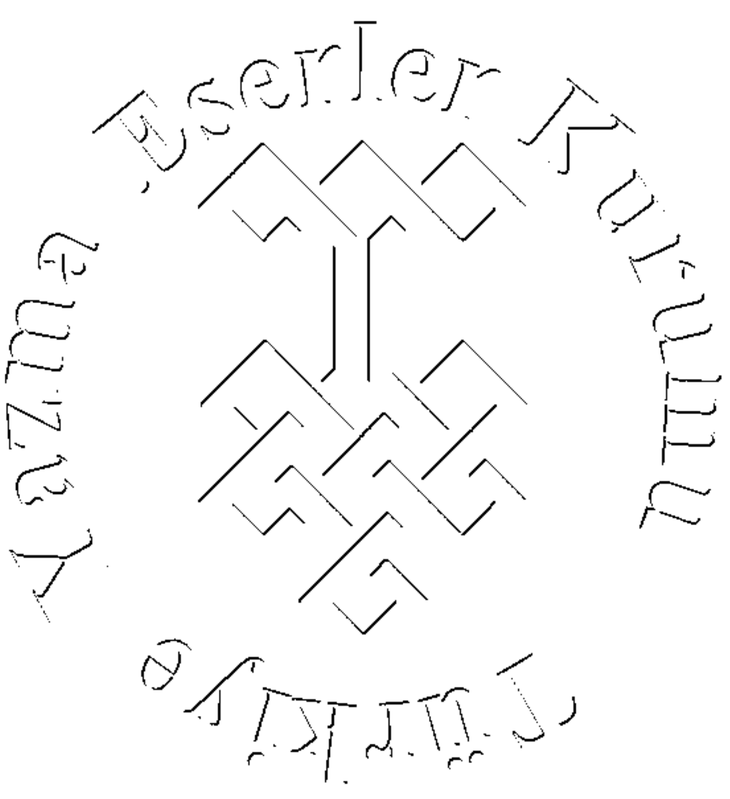
İpekten, H. (1982). *Eski Türk edebiyâtı, edebî bilgiler, l. Kısım: Nazım şekilleri*, Edebiyat Fak. Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü Ders Notları. Erzurum.

——————— (1983). *Fuzûlî, hayâtı-edebî-kişiliği-eserleri ve bazı şiirlerinin açıklamaları,* Atatürk Ü. Fen-Edebiyat Fak. Ders Notları, Erzurum.

İstanbul Kütüphaneleri Türkçe Yazma Divanlar Kataloğu. XII-XVI. Asır.

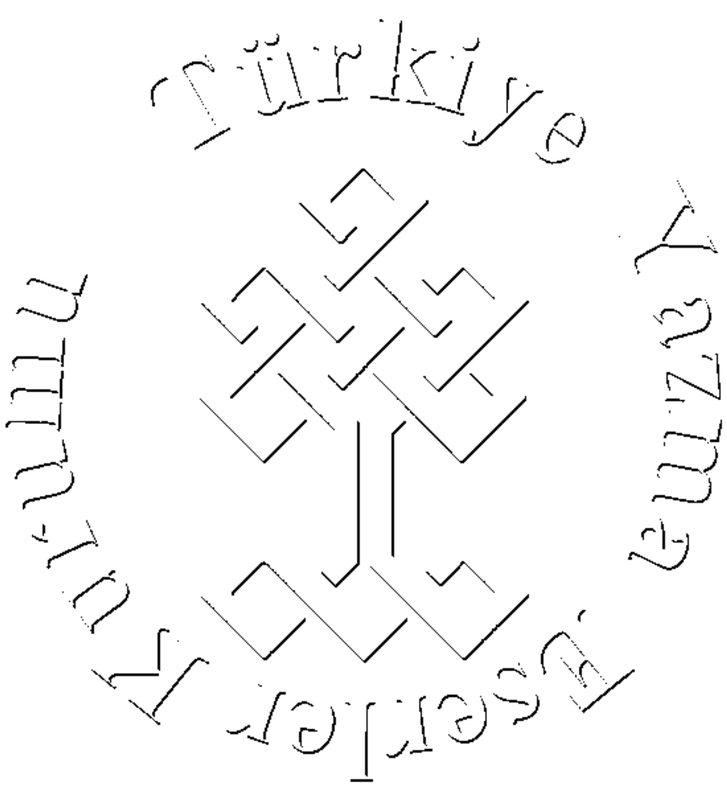
(1947). MEB. İst.
Kabaklı, A. (1973). *Türk edebiyatı.* İst. Otağ Matb.
Karatay, F. E. (1961). *Topkapı sarayı müzesi ktp. türkçe yazmalar kataloğu.*
C II: Filoloji, edebiyat, mecmualar, Topkapı Sarayı Müzesi Yayını, İst.
Kâtib Çelebi (1287). *Fezleke.* 1. C 1286. 2. C 1287. Ceride-i Havadis Matb.
———— (1971). *(Muradi, Selimi). Keşf-el-Zunun. MEB.* İst.
Kırkkılıç, H. A. (1985). *Sultân üçüncü Murâd (Murâdî).* Basılmamış doktora tezi. Atatürk Ü Sosyal Bilimler Enstitüsü. Tez yöneticisi: Prof. Dr. Hüseyin Ayan. Erzurum.
Kocatürk, V. M. (1962). *Osmanlı padişahları.* Ank. Ayyıldız Matb.
Koçu, R. E.m (1964). *Osmanlı tarihinin panoraması.* İst. Yeni Matbaa.
Köprülü, M. F. (1981). *Türk Edebiyatı tarihi.* İst. Ötüken Matb.
———— (1959). *Osmanlı devleti'nin kuruluşu.* TTK. Ank.
Köprülüzade, M. F. (1933). Anadoluda Türk edebiyatının tekâmülü. *Yeni Türk Mecmuası.*
Kütükoğlu, B. (1970). "Üçüncü Murad". *İslam Ansiklopedisi*, MEB. İst.
Küçük, S. (1994). Bâkî Dîvânı Tenkitli Basım. TDK. Ank.
Latifi, Hatipzade Abdullatif (1914). *Tezkire-i Latifi.* İst.
Levend, A. S. (1973). *Türk edebiyatı tarihi.* TTK. Ank.
Mehmed Celal (1312). *Osmanlı edebiyatı mümuneleri.* İst. Matbaa-i Safa ve Enver.
Mehmed Tahir, Bursalı (1972). *Osmanlı müellifleri.* İst.
Millî Kütüphane, MFA(D). 332-336. Ank.
Mustafa Nuri (1294). *Netayicü'l-vukuat.* İst. Matbaaa-i Amire.
Müneccimbaşı, Ahmed Dede, Derviş. *Sahaifü'l-ahbar fi vakayiü'l-asar: camiü'd-düvel* (Çev. Erünsal, İsmail). Tercüman 1001 Temel Eser. Kervan Kit. AŞ.
Müniri. *Divan-ı Müniri.* İÜTYDK 5580.
Müstakimzade, Süleyman Sadettin (1928). *Tuhfe-i hattatin.* Türk Tarih Encümeni Külliyatı. İst. Devlet Matb.
Naima Mustafa (1967). *Naima tarihi* (Çeviren:Danışman Zuhuri). İst. Bahar Matb.
Nev'î (1977). DivanTenkidli Basım. haz.: Tulum, M., Tanyeri, M. A. İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yay. İst.
Nişancı, Ramazanzade, Mehmed (1290). *Nişancı tarihi.* İst.

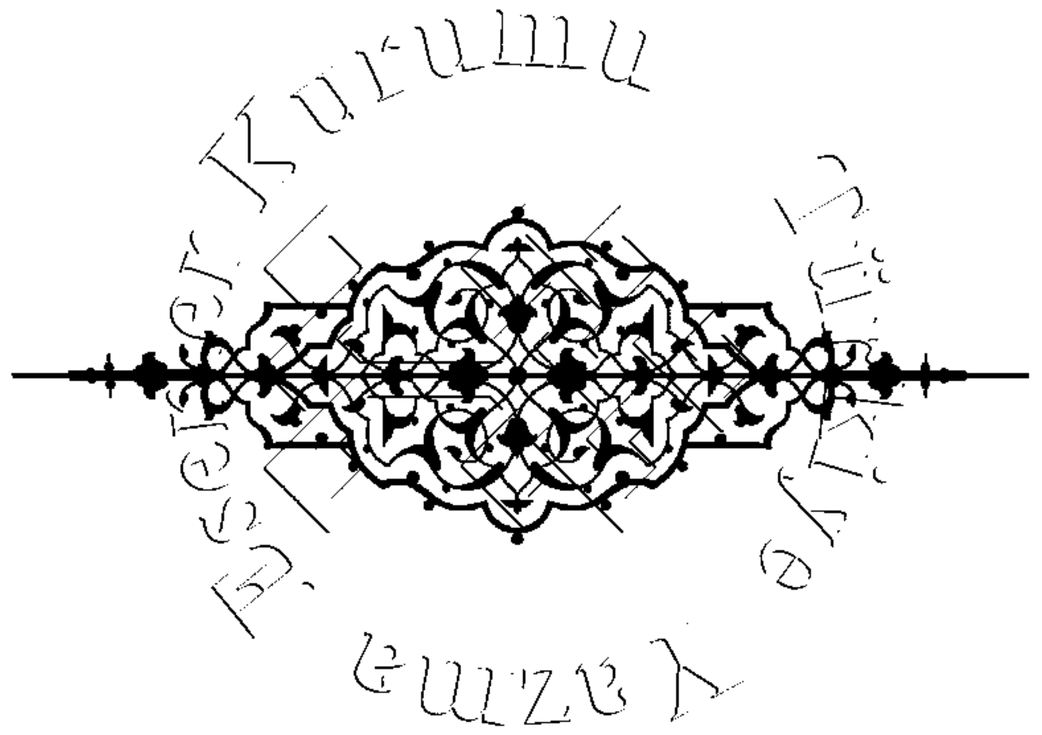
Olgun, T. (1937). *Şair Nevi ve suriye kasidesi*. İst. Aydınlık Basm.
Öztuna, Y. (1976a). "İkinci Murad". *Türk Ansiklopedisi*. MEB. Ank.
——————— (1976b). "Üçüncü Murad". *Türk Ansiklopedisi*. MEB. Ank.
——————— (1980a). "Birinci Selim". *Türk Ansiklopedisi*. MEB. Ank.
——————— (1980b). "İkinci Selim". *Türk Ansiklopedisi*. MEB. Ank.
——————— (1981). "Süleyman (Kanuni)". *Türk Ansiklopedisi*. MEB. Ank.
——————— (1977). *Büyük Türkiye tarihi*. İst. Ötüken Yay.
Peçevi, İbrahim (1982). *Peçevi tarihi* (Haz. Baykal, Bekir Sıtkı). Kültür ve Turizm Bak. Yay. Ank. Başbakanlık Basm.
Rıza, Esseyit (1316). *Tezkire-i Rıza*. İst. İkdam Matb.
Riyazi, Mehmed (1275). *Riyazü'ş-şuara*. Eski Eserler Ktp. Ank. No. vr. 20-22.
Sehi (1980). *Tezkire-i Sehi(Heşt bihişt)*. Matbaa-i Amidi. İst. 1325 (Bugünkü Türkçeyle: İsen Mustafa). Tercüman 1001 Temel Eser. İst. Kervan Kit.
Solakzade, Hemdemi, Mehmed (1297). *Solakzade tarihi*. İst. Mahmut Bey Matb.
Subaşı, H. (1981). *Hattat padişahlar*. Tercüman Ramazan Sahifesi.
Süreyya, Mehmed (1308). *Sicill-i Osmani*. İst.
Şahabettin S. (1328). *Tarih-i edebiyat-ı Osmaniyye*. İst. Sancakyan Matb.
Şapolyo, E. B. (1961). *Osmanlı sultanları tarihi*. İst. Rafet Zaimler Yay.
Şardağ, R. (1982). *Şair sultanlar*. Türkiye İş Bankası Kültür Yay. Ank. Tisa Matb.
Şemseddin Sami (1306-1316). *Kamusü'l-a'lam*. Murad. C 6. 4253, Mehmed. C 6. 4309 İst. 6c.
Tansel, F. A. (1971). *Türk-İslam edebiyatı, Türkçe dinî metinler*. Ank. Ü Basm.
Turan, O. (1969). *Türk cihân hâkimiyeti mefkûresi târîhi*. İst. Matb. İst.
Turan, Ş. "İkinci Selim". *İslam ansiklopedisi*.
"II. Mehmed". *Türk ansiklopedisi*.
Uluçay, M. Ç. (1951). *Osmanlı sultanlarına aşk mektupları*.
Uzunçarşılı, İ. H. (1971). "II. Bayezid". İslam Ansiklopedisi. MEB. Ank.
——————— (1973). *Osmanlı tarihi II*. TTK. Ank.

Berliner Kurier
Tagesspiegel

MURÂDÎ DÎVÂNI

TENKİTLİ METİN

ḤARFÜ'L-ELİF

1[1]

Nuṭḳ-ı şerīf-i Sulṭān Murād-ı Ṣāliṣ ḳaddese sirruhu'l-'azīz

Müfteilün Müfteilün Fāilün

1 Bi'smi'llāhi'r-Raḥmāni'r-Raḥīm
Āyet-i 'unvān-ı kelām-ı ḳadīm

2 Ḥamd ol Allāha ki oldur eḥad
'Ālim ü 'allām ü ḥakīm ü ṣamed

3 Ol durur rāzıḳ u ferd ü mübīn
Cümle-i ḳalmışlara oldur mu'īn

4 Ḥikmetidür mübdi'-i küll-i yücūd
Hep añadur cümlede olan sücūd

5 Cümleye sulṭān-ı Hüdā ol durur
Luṭf ile iḥsānı igen bol durur

6 Cümle-i ḳalmışlara feryād-res
Ġayrısını añla hevā vü heves

7 Çün o durur ḫālıḳ-ı kevn ü mekān
Eyle 'ibādet aña dün gün hemān

8 Fā'il-i muḫtār o durur lem-yezel
Ḳādir-i mennān o durur bī-bedel

1 A.1b, F.1b, R.70b. Mesnevi L, M'de yoktur.
Başlık: M: Sultan Üçüncü Murâd'ın şerefli nutku. Onun yüce sırrını kutsal kılsın!
1a. (Tövbe suresi hariç) Bütün surelerin başında, 27/Neml 30'da. 3a.rāzıḳ u ferd ü: rāzıḳ-ı ferd-i R. 4b.cümlede: cümle L. 7a.çûn: çü L. 7b.dün gün: dün ü gün M. 8b.ḳādir-i: ḳādir ü AE; o durur: odur R. 8. beyit M'de yoktur.

1[1]

Mine'l-enfāsi'l-ḳudsiyyeti's-sulṭāniyyeh nevvera'llāhu fu'ādehū ve nāle murādehū

Mef'ūlü Fāilātü Mefāīlü Fāilün

1 Yā mālike'l-mülūk ve yā 'ālime'l-ḫafā
Yā kāşife'l-kürūbı leke'l-ḥamdü ve'ş-şenā

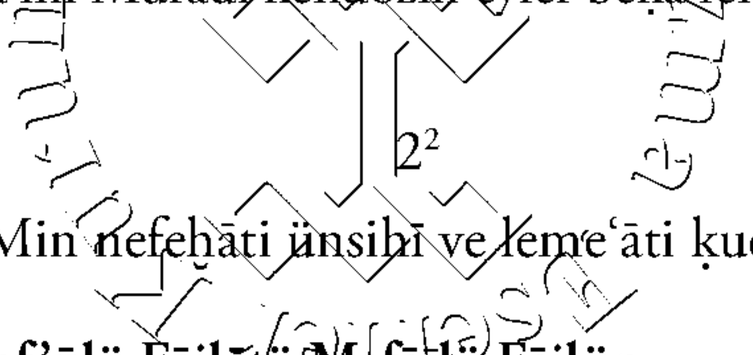
2 Yā mü'minü'l-müheymin ü yā Rabbi ẕi'l-celāl
Sensin ḥakīm ü ḳādir ü sulṭān-ı ẕi'l-beḳā

3 İşbu Murādī sözlerin añlayan er durur
Her kim görürse ḥayrete varur ḳılar ṭaña

4 Reftār idince fülk-i göñül baḥr-ı vaḥdete
Ḥadd ü kenār bulmadı tā ḳıla ilticā

5 Yā Rab ne ḥikmet oldı kim 'uşşāḳ arar seni
Ammā ki hiç degilsin olardan cüdā cüdā

6 Görmek dilediği içün envār-ı şa'şa'a
Dā'im Murādī kendözin eyler beḳā fenā

Min nefeḥāti ünsihī ve leme'āti ḳudsihī

Mef'ūlü Fāilātü Mefāīlü Fāilün

1 Yā ḥayyü min ḥayātike ḥayyen ve ṭayyibā
Fe'l-bāḳiyātü minke lenā ve'l-mübārekā

2 Cān-ı 'azīze 'izzet ider cān ile meger
Bāḳīde buldı cümle beḳāsını ibtidā

3 Ḳalbi idüpdür āyine çün vech-i aḥsenüñ
Ḥüsnüñ durur ḳılan yine mir'āt-ı bā-ṣafā

4 Bir ẕerresinden oldı münevver bu şeş cihāt
Ger mihri ṭāli' olsa cihān doymaya aña

5 Geldi Murādī 'āleme ādem ḳanı başīr
Anı bilen bilür ki nedür sırr-ı kibriyā

---

1 A.1b, F.1b. Gazel L, M, R'de yoktur.
Başlık A: Sultanlığın kutsal nefeslerinden! Allah (cc.) onun gönlünü nurlandırsın ve isteğine nail etsin!
Başlık H: Baḥri'l-mużāri'i'l-aḫrebi'l-mekfûf
Başlık F: Ḥarf-i Elif'te bu birḳaç ġazel baḥr-i müżāri-i aḫreb-i mekfûf-ı maḫẕûftadur.

2 A.2a, F.2a. Gazel AE, B, L, M, R'de yoktur.
Başlık A: Onun hoş esintileri ve kutsallığının ışıltılarından!
1a.Ey Hayy! Hayat ve güzellik senin hayatındandır, senden bize kalan her şey bizim için mübarektir.

3[1]

Mine'l-levāmi'i'n-nūrāniyye ve'l-levāyiḥi's-sübḥāniyye

Mef'ūlü Fāilātü Mefāīlü Fāilün

1 Baḥren aḥāṭa innī taḥayyertü bi'l-ḥarā
Yā sāki ıskınī bi-şarābī emeddemā

2 Ḳurtar beni iki ciheti eyle bir hemān
Bir yaña gözlerüm ola olmaya her yaña

3 Lā ṣabre lā ḳarāre süleymā li-hicrik
İnnī emūtu aḥyinī bi'l-luṭfi ve'l-vefā

4 Virgil baña ḥayāt-ı ebed luṭfuñ işlegil
Iġmāż-ı 'ayn eyleme gel eyle merḥabā

5 Fe'fhemü Murādī eykazeke'Allāhu fī'd-devām
Beyyi' ile'l-ḥabībi vücūdeke hüve'r-rıżā

4[2]

Mine'l-ḥikemi'l-işrāḳiyyeti ve'l-kelimi'l-eşyāḳiyye

Mef'ūlü Fāilātü Mefāīlü Fāilün

1 Yā men lehü'l 'ināyetü fī külli mā 'aṭā
Nercū 'ani'ş-şikāti şefa'ati Muṣṭafā

2 Senden durur ne kim ola 'ālemde cümle kār
Herkes velīk vāsıṭaya eyler ilticā

3 Her dem emīnüm oldı Muḥammed ḥabīb-i Ḥaḳ
Oldur anuñla her dem iden bizi āşinā

4 Līkin bizümle oldı yine ol bize enīs
Arada bir bahāne olupdur bu kāruma

5 Sür pāyına Murādī yüzüñi Muḥammedüñ
Sensin anı bilen viren oldur seni aña

---

1 A.2a, F.2a. Gazel M, AE, L, R'de yoktur.
Başlık A: Nurlu parıltılar ve sübhânî levhalardan…
1a.Kuşatıcı bir okyanus ortasında hayret içinde kaldım. Ey saki sürekli bir şarapla benim susuzluğumu gider.
3a.Senin ayrılığına sabır ve tahammül edilemez. Şüphesiz ben ölüyorum, lütuf ve vefa ile beni dirilt.
5a. Allahu Teala seni sürekli uyanık tutsun, ben muradımı bilirim. Vücudunu sevgiliye bağlı kıl, rıza ondadır.

2 A.2a, F.2a, R.2a. Gazel AE, L'de yoktur.
Başlık A: Aydınlatıcı hikmetler ve coşkulu kelimelerden…
1. ve 2. beyitler M'de yoktur.
1. Bütün ihsanlarında inayet kendisinin olan! Mustafa'nın (asm.) şefaat güvencesini ümit ederiz; 2b.velîk: velâki R. 5b.viren: - R.

5[1]

Min cevāhiri kelimātihi'ş-şerīfe ve 'ibārātihi'l-münīfe

Mef'ūlü Fāilātü Mefāīlü Fāilün

1 Medḥ ile medḥin eyledi çün ẕāt-ı ẕi'l-beḳā
Mir'āt-ı ṣūret eyledi 'aks-i siyer-nümā

2 'Ālemde ḳıldı 'ālemi kenz-i ḫafī yine
Ṣaldı 'uyūna ġayret ile ḥucb-ı kibriyā

3 Miḳdāra ṭutdı 'ilm ile taḳdīri ḳadr içün
Fi'linde ḳodı ḥikmetin işler kemā-yeşā

4 "Faṣbir li-ḥükmi Rabbike"nüñ sırrın añladı
Işmarladı şu kim dükeli kārını aña

5 Her kim ki şi'r diye Murāduñ kelāmına
İki cihānda la'netin itsün aña Ḥaḳ

6[2]

Velehū sellemehu'llāh

Mef'ūlü Fāilātü Mefāīlü Fāilün

1 Emvāc-ı yem ṭaġıldı çü her kūşeden yaña
Her ḳaṭresi bir āyine oldı cihān-nümā

2 Ḥikmetde gördi 'ibreti 'ibretdedür ḥikem
Ḥayretde ḥayret üzre durur yād ü āşinā

3 Fenn-i fünūn bildi fünūn-ı kemāline
Ḳarışdı iki baḥr oluben ḥayy ile fenā

4 İki cihānı birbirine ṣıġduran nedür
İki kelām oldı ḳamu şey'e reh-nümā

5 Cāmi' durur Murādī sözi ḳıldı çün ḳabūl
Şol nesneyi ḳılmadılar arż ile semā

---

1 A.2b, F.2b, R.3b. Gazel AE, L'de yoktur.
Başlık A: Onun şerefli kelime cevherleri ve yüce ibarelerinden…
1a.ẕi'l-: ẕü'l- M. 1b.'aks-i: 'aks ü R. 2b.'uyûna: nümûne R. 3b.işler: eyler A, F. 4a.Faṣbir li-ḥükmi Rabbike: Rabbinin hükmüne sabret... (76/İnsan 24). 4b.ışmarladı şu kim: şol kim ışmarladı R; kāruñı:kārumı R.
5a.Murāduñ: Murādî M. 5b.lā'netin itsün aña:eyler aña lā'netin R.

2 A.2b, F.2b. Gazel AE, L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onu selamete erdirsin!
2a.ḥikem: ḥüküm M.

7[1]

Velehū aḥsena'llāhu ileyh

Mef'ūlü Fāilātü Mefāīlü Fāilün

1 İstedügümi bilmege ʿālim gerek baña
Ḥaḳḳā budur bilürse ḳalısar durur ṭanā

2 Biz reh-nümāyı n'eyleyelüm rāh ṭoġrıdur
Yiter bize Ḫudā ola her demde reh-nümā

3 Biz āşināları ḳamu yād eyledük hemān
Deryā-yı ʿışḳda olalıdan biz āşinā

4 Baḥr-ı muḥīṭ itdi iḥāṭa ṭaraf ṭaraf
Fülk-i dile kenār ḳanı ḳıla ilticā

5 Añlar degül Murādī kimesne bu sözlerüñ
İllā meger şu kim ḳıla ʿışḳ ile cān fidā

8[2]

Velehū ṭāle beḳāhu

Mef'ūlü Fāilātü Mefāīlü Fāilün

1 Çün ʿışḳ geldi sırrını fāş eyledi baña
Dil oldı kendü kendüsine yine reh-nümā

2 Minnetle anda baḳdı yemīn ü yesārına
Pes "'usri yüsr"e eyledi raġbetde ilticā

3 Semʿ-i ḳabūle irdi cevāb-ı raʿyet içün
Refʿ eyledi ġıṭāsını ḥucbında muṭlaḳā

4 Devrinde devre geldi çü devr ile dā'ire
Devvār noḳṭa oldı hemān olmadı cüdā

5 İşbu Murādī sözlerin añlayan azdur
Her kim görürse ḥayrete varur ḳalur ṭanā

---

1 A.2b, F.2b. Gazel AE, L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) ona en güzeli versin!
2a.n'eyleyelüm rāh ṭoġrıdur: n'eyleyem rāh ṭoġrı durur M.

2 A.3a, F.3a, R.113a. Gazel AE'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Onun devamlılığını uzatsın!
2a.onda baḳtı: baḳtı onda M, R. 2b.ʿusri yüsr:...Allah, güçlükten sonra kolaylık verir (65/Talak 7); Elbette güçlükle beraber şüphesiz bir kolaylık vardır, gerçekten, güçlükle beraber bir kolaylık vardır (94/İnşirah 5, 6).
3a.içün: çün M, R; ra'yet: ru'yet L. 3b.ġıtāsını: ʿaṭāsını R. 4a.devre: dura M. 5a.añlayan: añlayayın R.

9[1]

Velehū ṭavvele'llāhu ʿumrehū

Mef'ūlü Fāilātü Mefāīlü Fāilün

1 Ḥaḳḳā budur ki ʿayn-ı ʿināyetdedür hüdā
ʿAyn-ı ḥaḳīḳatüme bu ʿayn oldı reh-nümā

2 ʿAvnı ẓahīr olalı dil ü cāna her nefes
Cümle cihāt oldı mehābetle muḳtedā

3 Yā Rab ne ḥikmet oldı bu sırr-ı ʿacīb kim
Yād oldı kā'ināta velī cümle āşinā

4 Ḳondı diraḫt-ı ʿizzete çün murġ-i bā-cenāḥ
Buldı çü āşiyānını n'eyler o cā-be-cā

5 Oldı Murādī a'yün-i nāsa nihān çün
Bu ʿālem-i ṣuverde gözet n'eyler iḳtiżā

10[2]

Min şevāriḳi fütūḥātihī ve bevāriḳi kerāmātihī mā-kāne ḫāliyen ʿani'l-fütūḥāti bi-ḥurmetihī ṣāḥibi'l-mu'cizāt

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Eşkümi gördükde deryā āferīn itdi bana
Benden artuḳdur yaşun vallāhi ḥayrānum saña

2 Çün ezelden ʿışḳa düşdüm pes ḫalāṣa çāre ne
Çāresi vaṣl-ı ḥabīb oldı anuñ pes dā'imā

3 Bir ʿacā'ib baḥre düşdüm yoḳ durur ḥadd ü kenār
Pes kenārından kenārına iderven ilticā

4 N'eyleyem kim n'eyledügümi bilüpdür ol ḥabīb
N'eyledi ise ben itdüm bana hem oldur recā

5 Gel Murādīnün kelāmın añla kim merdānedür
Merd iseñ gel imtiḥān ol işte meydān-ı vefā

---

1 1 A.1b, F.1b, R.70b. Mesnevi L, M'de yoktur.
Başlık: M: Sultan Üçüncü Murâd'ın şerefli nutku. Onun yüce sırrını kutsal kılsın!
1a. (Tövbe suresi hariç) Bütün surelerin başında, 27/Neml 30'da. 3a.rāzıḳ u ferd ü: rāzıḳ-ı ferd-i R. 4b.cümlede: cümle L. 7a.çûn: çü L. 7b.dün gün: dün ü gün M. 8b.ḳādir-i: ḳādir ü AE; o durur: odur R. 8. beyit M'de yoktur.

2 A.3a, F.3b, R.112a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Fetihlerinin doğuşu ve mucize sahibinin hürmeti ile fetihlerden zaman buldukça onun kerametlerinin parıltılarından…
Başlık F: Baḥri'r-remeli'l-müṣemmen.
Başlık H: Ḥarf-i Elif'te bu birḳaç ġazel baḥr-ı remel-i müṣemmen-i maḳṣûr-ı maḥẕûfda vāḳî olmışdur.

11[1]

Velehū lā-zāle kehfen li'l-'ibād

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Baña şundılar ezel bezminde çün cām-ı şafā
Pür-şafā olup özümden geçmişem ben muṭlaḳā

2 N'olduġumı bilmedüm ḳalmadı benlikden eṣer
Pes irişdi sem'üme bir ḫoş nidā-yı cān-fezā

3 Eyyühe'l-müştāḳu irci' ve'trüki'l-ġam ve'btehic
Leyse miṣlük lā firāḳa fī'l-ebed min beynenā

4 Çün işitdüm bu nidāyı kesb idüp nice feraḥ
Ḳalmadı aṣlā ḳusūrum eyledüm ḥamd ü ṣenā

5 Bir 'aceb ḥālüm işitdüm kendü kendümden yine
Didi kim niçün durur ḥālüñden öz ḥālüñ ḫafā

6 Pes cevābını virüp didi Murādī merd olan
Kimsene ḥālini bilmez ḥāl ider ḥālinde cā

12[2]

Velehū kerreme'llāhu kurbetehū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Ente sulṭānü's-sehāyā ente Rahmānü'l-verā
Fā'ilün limā yürîdü ya'fü 'annā be'senā

2 Minnetüm sen şāhadur ġayrıya yoḳdur minnetüm
Senden özge mesnedüm yoḳ yā ilahī ẕi'l-beḳā

3 Yā kerīme'l-'afvi yā ẕe'l-menni yā bedre'ẕ-ẓulem
Yā 'aẓīme'l-luṭfi ente ḳādirün mimmā teşā

4 Raḥmetüñ deryāsına ḥadd ü kenār olmadı hiç
Ḳaṭresinden neşr ḳıl biz ḳullara yā Rabbenā

5 El-murādī fī-murādik ve'l-murādü fī'l-murād
Ente maḳṣūdu'l-Murādī ente ẕü'l-faẓli'l-'aṭā

---

1 A.3a, F.3b, R.96a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Kulları için sığınağı devam etsin!
2a.n'olduġumı: bulduġumı AE. 2b.pes: bes R; nidā-yı: ṣadā-yı AE.
3.Ey āşık, gamı terk et ve mutlu ol! Senin dengin yoktur, ebediyen bizim aramızda bir ayrılık olmayacaktır.
3a.el-ġam ve'b-tehic: el-hemmü ve ġam R. 3b.leyse ke mislihî: O'nun benzeri hiçbir şey yoktur. 4. beyitle 5. beytin yeri AE'de değiştirilmiştir. 6a pes: bes R.

2 A.3b, F.3b.Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun üzüntüsünü ikrama dönüştürsün!
1. Sen cömertlik sultanı, günahtan sakınanların Rahman'ı, ey dilediğini yapan; bizim üzüntümüzü gider.
1a. Fā'ilün limā yürîdü va'fü 'annā 3a. ẕe'l-menn: ẕü'l-menn AE.
3. Ey affı bol olan, ey karşılıksız veren, ey karanlıkları dağıtan, ey lütfu çok; sen istediğini yapmaya kâdirsin.
3b. ve'allemehu mimmā yeşā(u): Ona dilediğini öğretti (2/Bakara 251). 4b.neşr: nesne AE. 5a.fī'l-murād:· fī'l-murādik M.
5.İsteğim isteğindir ve istek istektedir. Sen Murad'ın maksudusun, sen fazilet ve ihsan sahibisin.

13[1]

Velehū eyyedehu'llāh

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Gördügi dem anı didüm oldı dil ḥayrān aña
Nice nice sa'y ḳıldı bulmadı pāyān aña

2 Ḳālıbı ḳalb itmeyince ḳılmayınca rāstī
Her nefes şükr itmeyince bulmadı bir an aña

3 Mübdi'-i küll-i bedāyi'den ẓuhūrın bilmedi
Ḳaldı maḥcūb-ı ebed Ḥaḳ virmedi dermān aña

4 "Len tenālü'l-birr" remzin bilmeyen şol cāhile
Eylemez bi'llahi añla maġfiret ġufrān aña

5 Gel Murādīnüñ kelāmın güş ḳılġıl cān ile
Ki ne taḥṣīl idesin sen olasın mihmān aña

14[2]

Velehū aḥkema'llāhu emrehū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 İnbi'āc olduḳda arż ile semā fi'l-intihā
Pes binā-yı lā-yezālīden ḳılındı ibtidā

2 Ṣan'at olmışdur yemīn ile yesāruñ zümresi
Birine ḥikmet birine töhmet oldı iḳtiżā

3 'Add ü vezn olduḳda iki cānibüñ sermāyesi
Her ne meksebden alındıysa virildi pes edā

4 İki 'ālemdür ḳurıldı biri 'ālī biri pest
Kendü 'ilminden bilür 'ilmini yine müntehā

5 'İlm-i ḥikmetden Murādī yine ḳıldı bir beyān
Ol beyān ile beyānında beyān itse n'ola

---

1 A.3b, F.4a.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onu desteklesin!
1a.gördügi dem anı: ḥüsnüñi gördükde R; çünki gördükde dîdem L. gördügi onu AE. 1b.sa'yi nice eyledi bulımadı pāyān aña R; sa'yi nice eyledi bulımadı L. 3a.bilmedi: bulmadı AE. 4a.Len tenālü'l-birr: Sevdiğiniz şeylerden sarfetmedikçe iyiliğe erişemezsiniz (3/Āl-i İmran 92). 4a.cāhile: cāhil.

2 A.3b, F.4a, R.86b. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun işlerini güçlendirsin!
1a.olduḳda: öldükde F. 2a.ṣan'ata: ṣıfat AE; ṣıffat M; zümresi: remzesi AE. 2b.oldı: - R. 3a.olduḳda: oldükde F. 4a.Len tenālü'l-birr: Sevdiğiniz şeylerden sarf etmedikçe iyiliğe erişemezsiniz. Bununla beraber her ne infak ederseniz, Allah (cc.) mutlaka onu bilir (3/Āli İmran, 92). 5a.'ilm-i: 'ilm ü M.

15[1]

Velehū medda'llāhu ẓıllehū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Gel kemālüñ lem'asından 'āleme neşr it żiyā
'Ālem ü ādemde 'ālem ādem olsun muṭlaḳā

2 Şöyle ḥall olsun gidüp teşvīş-i dil ey zū-fünūn
Sen yüri var ṭārik ol tā kim bilesin māverā

3 Tīr-i ḥikmet dest-i ḳudret üzre çün devrān ider
Pes ḳılur pertāv oları her ṭaraf ḳavs-ı ḳażā

4 Ten ḥicābın ref' iderseñ olasın ṣāḥib-kemāl
Ey kemālüm sen kemālümden beni ḳıl rūşenā

5 Bu Murādı nūş iderler cūr'asından ḳaṭresin
Yatdılar ser-mest olup bī-hūş tā rūz-ı cezā

16[2]

Velehū ḳaddese sirruhū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Keyfenüñ emrinde bī-keyf oldı çün sırr-ı Ḫudā
Emrini "kün" ḳıldı künden oldı pes nūr-ı hüdā

2 Lāmi'ü'l-envār olup oldı muḥīṭ-i ġayb u 'ayn
Ġaybını 'ayn eyleyüp 'aynında ġaybı muṭlaḳā

3 Ḥucbuñ evrāḳında maḥcūb oldı mekşūf-ı ezel
Oldı pes mekşūf ile maḥcūb ile ol dem nidā

4 Nīl-i ekberden bugün pes nīl-i aṣġardur 'ayān
Ḳıl tecessüs aṣġar u ekberde ṣubḥ ile mesā

5 Gel Murādīnüñ nihānından 'ayāna rāġıb ol
'Ayna gelme bī-'ayān ol ister iseñ müntehā

---

1 A.4a, F.4a, R.3a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun gölgesini uzatsın!
1b.'ālem ü ādemde ādem olup mutlakā AE. 2a.teşvîş-i dil: teşvîş-i AE. 2b.sen yüri var: sen verāyı R; bilesin: bulasın AE; bulursuñ R; māverā: sen me'vā M. 3a.tîr-i: tîr ü M. 5b.mest-i bî-hûş oldı eyledi tā rûz-ı cezā R.

2 A.4a, F.4b, R.3b. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Onun sırrı kutsal olsun!
1a. Ḫudā: hüdā AE. 1b.kün / kāf u nun, kün fekān / kün feyekûn: (…feyekûn…: Bir şeyi dilediği zaman, onun buyruğu sadece, o şeye "Ol!" demektir, hemen olur.) 36/Yâ-Sîn 82; 2/Bakara 117; 3/Āli İmran 47, 59; 6/En'âm 73; 16/Nahl 40; 19/Meryem 35; 40/Mü'min 68ẕ;.pes: bu M. 2a.'ayn: 'ayn bir M. 2b.ġaybı: ġayb ol M. 3a.ḥucbuñ: ḥubbuñ AE. 4a.aṣġardur: ekberdür M.

17[1]

Velehū ʿazze naṣruhū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Baḥr-ı ʿışḳuñda gönül fülki olalı āşinā
Māsivāyı cümle terk itdi yüzin ṭutdı saña

2 Gördi ol deryāda bir gevher ki ḫāṣü'l-ḫāṣdür
Kim bulınmaz iki dünyāda aña hergiz bahā

3 Bir tecellīsine ol şāh-ı cihānuñ ben żaʿīf
Cānumı ḳurbān iderem ondan özge neʾm ola

4 Nice bir ʿāşıḳlaruñ āhiyle zār içre ḳala
Aç niḳābuñ göreler yüzüñ bulalar tā ṣafā

5 Ger dilerseñ ol cemāl-i lā-nazīri görmege
Yüri var ḳıl cümle cism ü cānı yolında fidā

6 Ger beḳā olmaḳ dilerseñ ḳıl fenā kendözüñi
Ol fenā yolında sen tā bulasın ʿayn-ı beḳā

7 Ger dilerseñ kim dem-ā-dem olasın maḥbūb ile
Yüri var Manṣūr-veş kendüñ hebā ḳılġıl hebā

8 Saʿy idegör virmek Allāhuñ durur tevfīḳ u ḫayr
Kim dimişler "Leyse li'l-insāni illā mā seʿā"

9 Şöyle ḳalmışdur taḥayyürde Murādī kim şehā
Külliyen maḥv oldı cān ü ten hemān varsın Ḫudā

---

1 A.4a, F.4b.Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Yardımı izzetli olsun!
6a.fenā: beḳā AE. 6b.beḳā: vefā AE. 7b.var: - AE. 8a.Allāhuñ durur: Allāhuñdur. AE. 8b.Leyse li'l-insāni illā mā seʿā: Bilsin ki insan için kendi çalışmasından başka bir şey yoktur (53/Necm 39). 9a.ḳalmışdur: ḳılmışdur M. 9b.hemān: hemān sen AE.

18[1]

Velehū zāde'llāhu feżā'ileh

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Çāresüz ḳaldum Ḫudāyā çāre ḳıl yā Rab baña
Nefs ü şeyṭāndan ḫalāṣ eyle beni ey pādişā

2 Bir yanum āteş olupdur bir yanumda oldı ṣu
Od ile ṣu arasından sen beni eyle rehā

3 Ḥücre-i ḳalbüm ṭolı ḳıl şu'le-i envār ile
Nice bir cürm ü ḫaṭāyile ola gönlüm ḳara

4 Saña yüz ṭutdum Ḫudāyā sen hidāyet eylegil
Senden özge kime ḳılam pādişāhum ilticā

5 Ben Murāda ḳıl 'ināyet fażlunı ey ẕü'l-celāl
Senden özge kimsenem yoḳdur benüm yā Rabbenā

19[2]

Velehū 'ammerehu'llāhu te'ālā

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Dā'imā kārum benüm 'iṣyāndur yā Rabbenā
Ḥażrete lāyıḳ olan ġufrāndur yā Rabbenā

2 Dest-i nefsümden Ḫudāyā 'ācizem eyle ḫalāṣ
Cümle müşkiller saña āsāndur yā Rabbenā

3 N'ola ḥālüm pādişāhum baña ḳılmazsañ 'aṭā
Çün işüm cürm ü ḫaṭā her āndur yā Rabbenā

4 Ey kerīm ü ey Raḥīm ü ey 'alīm ü ey 'aṭūf
Ḳullara dā'im işüñ iḥsāndur yā Rabbenā

5 N'ola bu 'āciz Murāda raḥmetüñ ḳılsañ ḳarīn
Çün senüñ dā'im işüñ ġufrāndur yā Rabbenā

---

1 A.4b, F.5a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun faziletlerini artırsın!
1a. Ḫudāyā: hüdāya AE. 3a.envār ile: envārla AE. 4a.kime ḳılam pādişāhum: pādişāhum kime ḳılam A, F. 5b.yā Rabbenā: ey ẕü'l-celāl AE.

2 A.4b, F.5a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allahu Teala (cc.) onun ömrünü uzatsın!
32. gazelin son iki beyti A'da bu gazelin 6. ve 7. beyitleri olarak yer almaktadır.

20[1]

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Künhini derk itmede ʿāciz ʿuḳūl-ı aṣfiyā
Enbiyā vü evliyāda mā-ʿarefnādur nidā

2 Kim ḫaber-dār ise senden bī-ḫaberdür ol hemān
Lāldur bunda zebān-ı ʿārifīn ü atḳiyā

3 Cām-ı ʿışḳuñ cürʿasından eyleyen bir ḳaṭre nūş
Kendüzin küllī fenā eyler bulur dāʾim beḳā

4 Saña yüz ṭutan iki dünyāyı pā-māl eyler ol
Bir gedā-yı kemterüñ iki cihāna pādişā

5 Nūr-ı ʿışḳuñ lemʿasından irse ḳalbine eṣer
Olur idi bu Murād āyīne-i ʿibret-nümā

21[2]

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Olma ey dil bu cihān-ı bī-vefāya mübtelā
Mülk ü māl ü cāh ü ʿizzet olısar küllī hebā

2 Māsivāyı terk idüben dünyeden bī-zār ol
ʿĀḳil iseñ ey gönül ʿışḳ ile olgil āşinā

3 Ḳıl mücerred kendüñi ḳalbüñ sarāyın pāk ḳıl
Yārdan ġayrı tavaṭṭun ḳılmaya her nā-sezā

4 Reng-i būyına cihānuñ cehd idüp aldanmaġıl
Evveli bir ṭatluraḳdur āḫırı ammā belā

5 Ey Murādī sırr-ı ʿışḳı degme kimse bilemez
ʿĀrif iseñ ʿāşıḳ iseñ gel biyā vü merḥabā

---

1 F.5a. Gazel A, L, R'de yoktur.
1a.derk: der-dil AE; ʿuḳûl-ı: cümle AE. 2a.ḫaberdār ise: ḫaber virse AE. 4a.pāmāl eyler ol: eyler pāyimāl AE. 5b.Murād: Murādî M.

2 F.5b. Gazel A, L, R'de yoktur.
1a.olma ey dil:: ey dil olma AE. 1b.mülk ü māl ü cāh ü: mülk ve māl ve cāh ve cā ve M; milk-i māl ü izz ü cāh ü AE. 2a.dünyādan:dünyādan M. 2b.āḳil isen: āḳilseñM. 4b.ṭatluraḳdur: ṭatluraḳ durur AE, ṭatlu nesne M. 5b.biyā vü: biyā ve M.

22[1]

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Rū-be-rū olmaḳ senüñle kimseye olmaz revā
Senden irişür ḥabībüm derd-i ʿuşşāḳa devā

2 İnḳirāża baḳmazuz biz ibtidāyı gözlerüz
Anun içün gözlerüz biz ibtidāda intihā

3 Lemʿa-i nūr-ı Ḫudādan çün hidāyet bula dil
İki ʿālemde olur āyīne-i ʿibret-nümā

4 ʿIşḳ zencīri ṭaḳıldı çünki dil ḳandīline
Yir ile gökde vü māfīhāya virdi ol żiyā

5 Bu Murāduñ sözlerin añlamaġa kʾey er gerek
Kʾey ḳatı server gerek kim ḳıla bunda cān fedā

23[2]

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 İsm ile olsam müsemmā ol ʿaceb olmaz baña
Bu ʿacebdür ẕāt olasın bulasın taḥḳīḳe cā

2 Olsa mübrim dil nice taḥṣīl ide ol mā-ḥaṣal
"Cezbetün min cezb" Raḥman yirmeyince tā ṣafā

3 "Vaʿfü ʿannā" virdini virḍ itmeseydi ger türāb
Şemsden envār olur mıydı virür miydi żiyā

4 Sābıḳı fikr eyle kim sābıḳda neydi sābıḳūn
Sebḳat eyle kim bulınmaya berāber tā saña

5 Ey Murādī merd olup merdāne depret kendüñi
Nice biñ biñ merdi alasın elüñ ardına tā

---

1 F.5b. Gazel A, L, R'de yoktur
4. ve 5. beyitler AE'de yoktur.

2 F.5b. Gazel A, AE, L, R'de yoktur
2a. Cezbetün min cezb: Cezbeden bir cezbe... 3a.Vaʿfü ʿannā:...bizi affet (2/Bakara 286); virḍ: verd M. 4a.eyle kim: edelüm F. 5b.biñ biñ: biñ M; elüñ: aduñ M.

24[1]

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Şerḥa şerḥa olmayınca dil dime ʿāşıḳ aña
Ḥayretinden virmeyince cān dimem sādıḳ aña

2 Mübdiʿ-i küllü'l-bedāyiʿden hüveydā olmayan
Ṣāḥib olmaḳ bir şeye ben dimezem lāyıḳ aña

3 "Küllü men min ḥıfẓıhī" sırruñ fühūmın bilmeyen
Ḥak durur her dem oḳursam nām ile ʿāşıḳ aña

4 Lām elifden añladuñ mı ḥā vü mimüñ remzini
Her kim anı añar ise dimezem ayıḳ aña

5 Bu Murādī derdinüñ dermānını kim bilmese
Her ḫuṣūṣa mālik ise dimezem ḥāẕıḳ aña

25[2]

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Yaraya merhem urup yārüm naẓar ḳıldı baña
Bir naẓar yegdür baña dünyāyı ḳılmaḳdan ʿaṭā

2 Ben ṣebātum istedüm virdi ḥayātın cümleten
Ben bu niʿmet şükrini nice kılam yā Rabbenā

3 Refʿ ḳıldı evc-i eflāke ḥaẓīẓ-i ḫākden
Bir faḳīr idüm baña odur viren bī-ḥad ġınā

4 Ey beşīrüm çün baña muştuladuñ vaṣlın yine
Müjde içün vireyin dünyā vü ʿuḳbāyı saña

5 Ey Murādī gel ḥicāb-ı benlügi terk eyle var
Sen anuñsın ol senüñ bi'l-ibtidā fī'l-intihā

---

1 F.6a. Gazel A, AE, L, R'de yoktur
2b.olmaḳ: olmaġa F. 3a.Küllü men min ḥıfẓıhi: Her şey onun muhafazasındadır. 4a.hā vü: hā ve M. 4b.ayıḳ: ḥāzıḳ M.

2 F.6a. Gazel A, AE, L, R'de yoktur
3a.refʿ: defʿ M; ḥażîż-i: ḫaṣîṣ-i M. 3b.bir: ben F; bî-ḥad: nice M, B.

26[1]

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Ẓāhidüñ ḳalbinde cennet ʿāşıḳuñ mā'il saña
Ḳālıb-ı ḳalbümi sensin eyleyen nā'il saña

2 Ben ṣanurdum kim cihānda añladı ʿālem seni
Şimdi bildüm cümlesi ẓann eylemiş bāṭıl saña

3 Ger "ṣırāṭ-ı müstaḳīm" üzre yürürseñ ey ḥākim
Rāhuñı ṭoġrı bulursın olmaya müşkil saña

4 Ḳabl ü ba'düñden ṣaḳın urmaya rāhuñ rāh-zen
Ṭālib ol tā bulına bir hem-reh-i kāmil saña

5 Ey Murādī çün tefekkür eyledüm ḳıldum necāt
Yirde gökde bulmadum bir zerece ḥā'il saña

27[2]

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Şol kemāle rāġıbum kim intihā olmaz aña
Şol cemāle ʿāşıḳum hergiz behā olmaz aña

2 Minnetüm şol ḥāledür kim bilmeye aġyār anı
Raġbetüm şol ḳāledür kim ibtidā olmaz aña

3 ʿArṣa-i ḥikmetde seyrān eyledi esb-i vücūd
Seyr ider bir yirde kim bir yirde cān olmaz aña

4 Ẓāhir ü bāṭında bāṭın ẓāhirin naḳş eylemiş
Şöyle yazmış levḥi elf ü bā vü tā olmaz aña

5 Ey Murādī derd-i ʿışḳuñ yine dermānı ḥabīb
Ḳanġı derd ola ḥabībüm kim devā olmaz aña

---

1 F.6a, R.137a. Gazel A, AE, L'de yoktur
3a. ṣırāṭ-ı müstaḳîm: Bizi doğru yola eriştir (1/Fâtiha 2; Bakara 142 ,213; 3/Āl-i İmrân 51; 101; 5/Mâide 16; 6/En'âm 39, 87, 126, 161; 10/Yûnus 25; 11/Hûd 56; 15/Hicr 41; 16/Nahl 76, 121; 19/Meryem 36; 22/Hac 54; 24/Nûr 46; 36/Yâ Sîn 4; 61; 37/Sâffât 118; 42/Şûrâ 52; 43/Zuhruf 43, 61, 64; 67/Mülk 22. 5a.çün: çoḳ R.

2 F.6b. Gazel A, AE, L, R'de yoktur
3a.ḥikmette: ḥikmetinde M. 3b.seyr ider bir yerde cā olmaz ol yerde aña M. 4b.elf ü bā vü: elfi vü bā vü M.

28[1]

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 "Fāliḳu'l-ışbāḥı min ʿaksi żiyā'i'l-kibriyā"
Ḳalbümüz eyler münevver dā'imā nūr-ı Ḫudā

2 Baḥr-i istiġrāḳa ġarḳ oldı bu ʿaḳl-ı reh-nümūn
Ḥayret ile anuñ içün "mā ʿarefnā"dur nidā

3 Ḥaḳḳı taḥḳīḳ itmede gerçi baṣā'ir bī-l-baṣar
Līk ḳaldur perde-i ʿaynuñda ẓāhir māverā

4 Cānib-i vāḥidde olmaz cānibeyne ārzū
Ger dilerseñ ẕevḳ-i vaḥdet olma ey dil cā-be-cā

5 Ey Murādī sırr-ı pinhānī olalı yār ile
Sırr-ı ʿirfān nūr-ı īmān teʿemāndur dā'imā

29[2]

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Āb-ı rūyı her dü-ʿālemdür olan ʿāşıḳ saña
Şāh-ı dehr odur ki ola āsitānuñda gedā

2 Ġayra yakışmaz dil-i Mecnūn ey Leylī-ḥicāb
Sende bulmışdur seni mir'āt-ı dildür rū-nümā

3 İḳtibās-ı her-milel Ṭūr-ı maḥabbetden velī
Olabilmez her kişi Mūsā-kelām itmez aña

4 Evvelīn ü āḫirīn olsa eger bir yirde cemʿ
Añlamayalar bu remzi bilmeyeler yā fetā

5 Devḥa-i tevḥīdde yapdı Murādī āşiyān
Zīr-i bālına alupdur her ne kim var muṭlaḳā

---

1 F.6b. Gazel A, AE, L, R'de yoktur.
1a. Fāliḳu'l-ışbāḥı min ʿaksi żiyā'i'l-kibriyā: Yücelik ışığını yansıtmaktan dolayı tan yerini ağartmak… [6/Enʿâm 96 (Tanyerini ağartan, geceyi dinlenme zamanı... kılandır...) 6/Enʿâm 96)]. 1b.eyler: eyle M. 2b.mā ʿarefnā: Seni hakkıyla tanıyıp ibadet edemedim [Hz. Muhammed'in (asm.) vefatı öncesinde söylediği hadis-i şerif. Gözler ona erişemez. Onun ilmi ise bütün gözleri ihâta eder. "Öyle latîf ve öyle habîr odur." (6/Enʿâm 103) âyeti bu hadisi teyit eder mâhiyettedir. 4a.cānibeyne: cānına çün M.

2 F.7a. Gazel A, AE, L, R'de yoktur.

30[1]

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Merḥabā ey şem‘-i cem‘-i ‘ārifīn-i aṣfiyā
Merḥabā ey ṣa‘d-ı ṭāli‘ luṭf-ı maḥẓ-ı kibriyā

2 Şerḥe gelmez bu derūnum ḥāli ey dānā-yı ḥāl
Ḥālümüñ ḥavlindedür ḥālüñ senüñ ey meh-liḳā

3 Yā ḫafiyyü’l-ḥāl iḫfā ḳılmaġa maḫfīce gel
Ben beni bimekde sensin yine baña reh-nümā

4 Dest-i luṭfuñ yār elindendür bize peymāne-keş
Mest olup ‘uşşāḳı bī-ārām tā rūz-ı cezā

5 Bu Murādī ‘arṣa-i ḥikmetde ḳurmışdur ḫıyām
“Fe’d-ḫulū fe-s‘ay velā insāne illā mā-se‘ā”

31[2]

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 ‘Ayn-ı ‘ibret dīde-i cānı ḳılursa rūşenā
Āşinā-yı ışḳ olur dil āşinādur āşinā

2 Baḥra ger zevraḳ ṣalarsa ḥadd ü pāyān istemez
Menzili n’eyler çün oldı āşināsı cā-be-cā

3 Ey cemāle rāġıb olan eyle tenhā dīdeñi
Keşreti manẓūr idinme ḳılasın vaḥdetde cā

4 “‘Alleme’l-esmā” rumūzın fehm iden ‘āriflere
Ḥuṭbede ādem görinmez secde ḳılmazlar aña

5 Ey Murādī sırr-ı Ḥaḳdur çün “ene’l-Ḥaḳ” söyleyen
Yā nedür Manṣūr-ı Ḥallāca olan ẓulm ü eẕā

---

1 F.7a. Gazel A, L, R’de yoktur
2a.ḥavlindedür: ḥālindedür AE. 3b.beni: seni AE, M; sensin: senden AE. 4b.uşşāḳı: uşşāḳ AE. 5b. Giriniz, çalışınız! İnsana ancak çalıştığının karşılığı vardır. [Temelli kalacağınız cehennemin kapılarından girin! (16/Nahl 29) ẕ; li’l-insān: insān F, H, M.

2 F.7a. Gazel A, L, R’de yoktur
2b.āşināsı: āşinā bî AE. 4a.‘Alleme’l-esmā: Ve Âdem’e bütün isimleri öğretti (2/Bakara 31). 5a.ene’l-Ḥaḳ: Ben Hakk’ım (Hallac-ı Mansur’un cezbe içerisinde söylediği söz).

32[1]

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Lem'ası şems-i vücūduñ virdi āfāḳa żiyā
O żiyādan şevḳ irüp eşyā didi yā Rabbenā

2 Ey cemāl-i dil-sitānuñ 'ışḳına pā-māldür
Enbiyā vü evliyā vü aṣfiyā vü atḳiyā

3 Yā ḥabīb-i cān ü dil sensin münezzeh cümleden
Līk esrār-ı ḫafiyyüñdür viren eşvāḳa cā

4 'Işḳı sermeddür cihāna ḥükm iden min ḥākimin
Sa'yün artur "Leyse li'l-insāni illā mā se'ā"

5 Ey Murādī hergizin 'ālemde a'mā olmadı
Ḫāk-i pāy-ı evliyāyı çeşme ḳılan tūtiyā

33[2]

Velehū eyyedehu'llāhu salṭanatehū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Yā ḥabībe'l-ḳalbi fa'ḥküm beynenā ṭa'ṣliḥ lenā
Ente sulṭānün 'aleynā cārin emrük 'indenā

2 "Lā vü len"den geçmişüz sensin bilen aḥvālümüz
Başumuz ḳılduḳ ḳadem tā bulavuz rāh-ı rıżā

3 Fıṭratün min ḳaṭreti'r-Rahmāni 'aklen min füṭūr
Mā ḫalaḳtü'l-cinne ve'l-insāne illā mā se'ā

4 Nūr-ı maḥż oldı ezelden lem'a-i dīdār-ı Ḥaḳ
Emri ile her dü 'ālem buldılar andan żiyā

5 Yā Murādī fā'budu'llāh muḫlişen ḥattā tenāl
Bi'r-rıżā'i'l-ḥaḳḳı mā-kāne murāden ḫālişen

---

1 F.7b. Gazel A, L, R'de yoktur.
1., 2. ve 3. beyitler A'da yoktur. Son iki beyit A'da 19. gazelin sonunda yer almaktadır. 1a.virdi āfāka: 'āleme virdi AE. 2b.vü: ve M. 3a.cān ü dil: cān ve dil M; cān-ı men AE. 3b.ḫafiyyüñdür: ḥaḳındur AE. 4a.ḥākimin: hākemin AE. 4b.bk. G 17/8. 5b.M'de yoktur.

2 A.4a, F.7b. Gazel L, M, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun saltanatını kuvvetlendirsin!
1.Ey kalplerin sevgilisi, aramızda hükmet, aramızı düzelt, sen sultansın, indimizde emrin geçerlidir.
1a. fahküm beynena…: O hâlde aramızda Hak ile hükmet! (38/Sad 22) 2a. Lā vü len (velen): Yapamazsanız ki yapamayacaksanız… (2/Bakara 24, muht.y.).
3.Yaratılan akıl Rahman'ın katresinden bir fıtrattır. Cin ve insanı ancak çalışsınlar diye yarattım.
3b.Vemā ḫalaḳtü'l-cinne ve'l-inse:...Bana kulluk etmeleri için yaratmışımdır (51/Zāriyāt, 56); illā mā se'ā: bk. G 17/8b.
5. Ey Murâdî, halis istek olan Hakk'ın rızasına nail oluncaya kadar Cenab-ı Hakk'a ibadet et!
5a. Len tenālü'l-birr…: 39/Zümer 11 (De ki: "Dini Allah'a halis kılarak ona kulluk etmekle emrolundum.")'le ilgilidir.

34[1]

Velehū zāde'llāhu feżā'ileh

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Ey cemālüñ lem'ası mihrüñden enverdür baña
Mihr-i ḥubbuñ dem-be-dem mihrüñden eẕherdür baña

2 Tāb-ı nūruñ 'aynuma oldı cilā-yı nūr-ı tāb
Līk çeşmüm nūrı nūrından münevverdür baña

3 Kibriyā-yı 'aẕmetüñ ḳaldur ġıṭāsın lā-cerem
İmtiyāż olmaḳ şu'ūruñdan mübeşşerdür baña

4 Muntaẓır nāẓırdan oldı cümleye manẓūr-ı 'ayn
Ol cemāl-i lā-naẓīrüñden müyesserdür baña

5 Ey Murādī ḥaḳḳı ḥaḳīḳatde bulmak nicedür
Bu żemāyirdür żamīrüñden mükerrerdür baña

35[2]

Velehū lā-zāle mükerremen ve mu'azzezā

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Ḥaẓret-i Ḥakdan temennā dā'imā oldı rıżā
Ey ḳażāsında rızâsı ey rıżāsında ḳażā

2 Ey 'aceb bilsem nedür bu 'ışḳuñuñ sermāyesi
Ser-be-ser 'ālemlere 'ışḳuñ olupdur muḳtedā

3 Żaḥve-i kübrāda gördüm cümle eşyā secdede
Āşinā olmaḳ durur aṣl-ı murād ey āşinā

4 Günc-i ḫalvet 'ālemin gör keṯreti ḳılma ṭaleb
Ṭālib-i taḥḳīḳ iseñ ol "kable mevtin" sen fenā

5 Ey Murādī lāḥıḳ olmaz gerçi aṣlā fer' pes
Līk fer' ü aṣl olmaz biri birinden cüdā

---

1 A.5a, F.7b. Gazel L, M, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun faziletlerini artırsın!
2a.nûrı: nûr-ı AE. 3a.'aẓmetüñ: vezin zoruyla böyle okundu, aslı "'aẓametüñ"dür.

2 A.5a, F.8a, R.160b. Gazel M, L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. İkram edilmişlik ve yüceltilmişlik devam etsin!
2a.'ışḳuñuñ: 'ışḳuñ AE. 2b.'ışḳuñ olupdur: olmışdur 'ışḳuñ R. 3b.murād: murādı A, R. 5. beyit AE'de yoktur. 4a.kable mevtin: Ölmeden önce… (Ölmeden önce ölünüz hadisine işaret ediliyor.). 5a.pes: bes R. 5b.lîk: lāki R.

36[1]

Velehū dāme melāẕen li'l-enām

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Ḥadden aşdı derd-i dil gel ṭabībüm ḳıl devā
İntiẓār ile saña bu ḳaddüm olmışdur dü-tā

2 Cānumun sermāyesi 'ömrüñde ḥāṣıldur senüñ
Ḥāẕıḳ-ı bī-miṣl olup sen cāna sensin cān-fezā

3 Dest-i luṭfuña elüm al ayaġa ḳaldur beni
Çün keremdür saña ḳānūn eylegil ḥāṣıl şifā

4 Ey ṣafā-baḫş-ı dil ü cānum baña sensin 'azīz
Gel bu taġyīr-i mizācumdan necāt irgür baña

5 'Ayn-ı raḥmetdür kelāmuñ cümle-i ṣayrulara
Ḳurtılur ġamdan Murādī saña olan āşinā

37[2]

Velehū ebbeda'llāhu devletehū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Dil tenūrında yanar çün āteş-i 'ışḳ-ı Ḫudā
Rabbenā yessirlenā mimmā yekūnu bi'r-recā

2 Ẕāt-ı pāküñ muḥtecibdür kibriyādur ber-niḳāb
Ente sulṭānün 'aleynā Rabbenā ekşiflenā

3 Çünki sendendür 'ināyet sa'yümüz ancaḳ bizüm
Kim buyurduñ "Leyse li'l-insāni illā mā se'ā"

4 Ḳādir-i muṭlaḳ çü sensin māni'üñ yoḳdur senüñ
Ente sulṭānü'l-berāyā ente Raḥmānü'l-verā

5 Gel Murādī bendeñe luṭfuñ irişdür ey seḫī
Rabbenā etmim lenā taḳṣīrenā taḳṣīrenā

---

1 A.5b, F.8a. Gazel A, F'de vardır.
Başlık A: Bu da onundur. Halk için sığınak olması devam etsin!

2 A.5b, F.8a. Gazel A, F'de vardır.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun devletini ebedîleştirsin!
1.Rabbimiz, isteklerimizi bize kolaylaştır.
1a.Leyse li'l-insāni illā mā se'ā: bk. G 17/8. 1b. Rabbi yessir velā tu'assir Rabbi temmim bi'l-hayr: Rabb'im kolaylaştır, zorlaştırma, hayırla neticelendir, duası.
2. Sen sultanımızsın, Rabbimiz bize keşfettir.
2b. Rabbenā'kşiflenā: Rabbimiz bizden azabı kaldır (44/Duhan 12).
3b.Leyse li'l-insāni illā mā se'ā: bk. G 17/8.
4. Sen yaratılanların sultanı ve günahtan sakınanların Rahmânısın.
5.Rabbimiz, sen eksiklerimizi tamamla!
5b. Rabbena etmim lena nurena vağfirlena inneke ala külli şey'in kadîr: Ey Rabbimiz! Nurumuzu tamamla, bizi bağışla, gerçek ki, sen her şeye kâdirsin (66/Tahrîm 8).

38[1]

Velehū enāra'llāhu bürhānehū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Ey ḥabīb-i cān ü dil cānān olan kimdür bana
Taḫt-ı dilde vir ḫaber sulṭān olan kimdür bana

2 Zevraḳ-ı dil āşinā olalı baḥr-ı vaḥdete
Bād-bān olup girü 'ummān olan kimdür bana

3 Ḫasta-i 'ışḳ oldıġumca ben devāya ṭālibüm
Ey ṭabībüm söyle kim dermān olan kimdür bana

4 Rāh-ı 'ışḳı ser-te-ser seyrān idüp gezdüm ḳamu
Bu yolumda rāh-ı bī-pāyān olan kimdür bana

5 Ben güneh-kār oldıġumca ey şefī'üm vir ḫaber
Çün Murādam bā'iṯ-i ġufrān olan kimdür bana

39[2]

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 'Ömr ü cānı n'eylesün senden şu kim ola cüdā
Luṭf idüp ḳılma cüdā saña olalı āşinā

2 Yā ḫafiyye'l-luṭfi luṭfuñdur senüñ bize sened
Luṭfuñ içün eylerüz her demde saña ilticā

3 Ḳan ile almak vüżū' oldı çü 'ādet 'āşıḳa
Bize ḥācet olmadı bu kār içün bir ḳaṭre mā

4 Aç niḳāb-ı vechüñi ḳılsun temāşā 'āşıḳīn
Kimi dīvāne kimi ḥayretde ḳalsun cā-be-cā

5 Ey Murādī āḫilük (bil) degmenüñ kārı degül
Lāki sa'y it "Leyse li'l-insāni illā mā se'ā"

---

1 A.5b, F.8b. Gazel A, F'de vardır.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun bürhanını açıklığa kavuştursun...

2 R.143b.Gazel R'de vardır.
4a. aç: ac R. 5a.āhîlik (bil): āhîlik R. 5b.bk. G 17/8

40[1]

Min leṭāyifi esrārihī ve ʿavārifi āṣārihī ḳaddesa'llāhu sirrehu'l-ʿazīz

Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Vaṣl-ı Ḥaḳḳı diler iseñ ey fetā
Cism ü cānı ḳıl yolına var hebā

2 Ger müyesser ola görmek ben cemāl
Gökdeki aya virür sāyem żiyā

3 Ḳıl ʿināyet ben ġarīb-i bī-dile
Raḥmet eyle bu gedāya ḫusrevā

4 Senden özge bir penāhum var mıdur
Varuben aña idem tā ilticā

5 Ḳıl ʿināyet bu Murādī bendeñe
Tā hidāyet ḳıla ol bedrü'd-dücā

41[2]

Velehū naṣara'llāhu ʿalā aʿdā'ihī

Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Dôstum saña olaldan mübtelā
Cāna bir oldı bekāyile fenā

2 Āsitānuñ baña yegdür beklemek
Olmadan milk-i cihāna pādişā

3 Nār-ı fürḳatle nice bir yana dil
Bir naẓar göster cemālüñi baña

4 Āşinā olalı ʿışḳuñla gönül
Düşmen oldı baña yād u āşinā

5 Bulmasuñ mı bu cihān içre feraḥ
Bu Murādī saña ḳıldı cān fidā

1 A.6a, F.8b. Gazel L, M, R'de yoktur.
Başlık A: Onun sırlarının incelikleri ve eserlerinin bildirdiklerinden… Allah (cc.) onun yüce sırrını mukaddes kılsın...
Başlık F: Baḥri'r-remeli'l-müseddes.
Başlık H: Baḥr-i remel-i müseddes-i maḥẕûf.
3a.ġarîb-i: ġarîb ü AE.

2 A.6a, F.8b. Gazel L, M, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) düşmanlarına karşı ona yardım esin.
4a.gönül: senüñ AE, B. 5a.bulmasun mı: olmasuñ mı AE, B, H.

42[1]

Mine'l-ḥaḳāiḳi'r-rūḥāniyye ve'l-bevāriḳi'n-nūrāniyye

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Ezelīdür senüñ ʿışḳuñla çü ʿışḳum cānā
Beni sevdāda ḳara ḳılmaduñ itdüñ beyżā

2 Ḥamd-ı bī-ḥad saña kim luṭfı baña ʿām itdüñ
Beni ʿām eylemedüñ luṭfuñı ḳılduñ inṭā

3 Sen seni saña virelden beni virdüñ baña sen
Seni senden bilüben sen beni ḳılduñ iḥyā

4 Ne revādur ḳılasın sen beni ġayra muḥtāc
Ḥāşa li'llāh ḳılasın ḳul iken itdüñ sulṭān

5 Bu Murādī ḳuluñı ḳul iken itdüñ sulṭān
Saña pes lāyıḳ olan yine budur sulṭānā

43[2]

Veleḥū besaṭa'llāhu nūre maʿdiletihī

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Bezm-i ʿışḳ-ı ezelīden nice dil ayıḳ ola
Bir ḳadeḥ cür'ası mest eyledi cānı cānā

2 Rāz-ı pinhān olalı yār ile yārem kime ne
Ḥadd ü ḥaṣra gelemez hiç olan inṭā iʿṭā

3 Bu ne ḥikmet bu ne ḳudret bu ne elṭāf ola kim
Yār her demde bizi ḳıla tefaḥḥuṣla rehā

4 Beni bildürmek içün baña idüpdür bu işi
Kerem ile kerem oldı yine ikrām ile tā

5 Er iseñ ʿārif iseñ añla Murāduñ sözini
Eyledi şimdi beyānātı saña icmālā

---

1 A.6a, F.9a, R.109b. Gazel L, M'de yoktur.
Başlık A: Ruhi hakikat ve nurlu parıltılardan…
Başlık F: Baḥri'r-remeli'l-müṣemmeni'l-maḫbûn.
Başlık H: Bu birḳaç ġazel baḥr-i remel-i müṣemmen-i maḫbûn-ı maḫẕûf-ı maḳṣûrda vāḳî olmışdur.
3b.bilüben: bilürin AE. 4b.ḥāşa: ḥāşā H. 4b.pes: bes R.

2 A.6b, F.9a, R.75b. Gazel M'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun adaletinin nurunu yaysın!
2b.rāz-ı: zār-ı AE, B. 2b.ḥadd ü: ḥadde ve R; hîç: - AE, H; inṭā: inṭā ve L. 3b.yār: yār-ı AE. 4b.kerem ile: kerem eyle AE. 5a.ʿārif: ʿāḳil B, R. 5b.beyānātı: beyānını R; Murāduñ: Murādînüñ L. 5b.saña: - L.

44[1]

Velehū ebḳa'llāhu muhceteh

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Seveliden seni her dem dil ü cānum cānā
Sırrı sırruñda senüñ eylememişdür tenhā

2 Her ḳaçan kim idesin luṭf-ı himāyet erüñi
Beyne beyni görinür manẓaradan nāẓıra cā

3 İḳtibās itdi çü dil lem'a-i pür-tābuñdan
Żav' ile virdi żiyā 'āleme ḳalmadı dücā

4 İḳtirān eylemese bendesini bilmez idi
Ne cefā añlanur idi ne daḫı mihr ü vefā

5 Ey Murādī neye benzer kişi kim 'ışḳa düşe
Aña kim āteşe bir penbe düşüpdür meşelā

45[2]

Velehū edama'llāhu eyyāmehū

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Mā 'arefnāhu biġayri müli'et emlānā
Māndā nisrīm ez-ġayr-ı tū der-ṣubḥ u mesā

2 Ġayrumuzdan bizi ṭarḥ eyledi 'aynuñ līkin
Ġayr-ı 'aynuñda senüñ 'ayn ile ġayruñ iḫfā

3 Ṭalebtü minhü ricā'en ve liḳā'en keşefet
Men neyāreste-em emmā be-künem pāy-ı recā

4 Beni ḥayretde ḳoduñ līk cihān ḥayrānum
Ẓāhirā ṣaḳla bu 'işmetle velī ḳıl ifşā

5 Naẓara'l-'aynü bi-'aynin feriḥa'l-ḳalbü bi-ḥubb
Ey Murādī eğer āyī bi-kesel ez-dünyā

---

1 A.6b, F.9b, R.71b. Gazel M'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun hayatiyetini devam ettirsin!
1b.eylememiştir: eylememişemdür R; eylemişdür L. 2a.lüṭf-ı: lüṭf u R.

2 A.6b, F.9b. Gazel L, M'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun günlerini devam ettirsin!
1ab.Sabah akşam ondan ayrı olmadık ama ömür boyu onu tanıyamadık. 1b.der-ṣubḥ: fi'ṣ-ṣubḥ R. 3ab. Ondan cemalini açmasını istedim. Olmadı ama isteğimden vaz geçmedim. 4a.lîk: lāki R. 4b.ṣaḳla: ḥaḳla R. 5ab.Ey Murâdî, dünyadan yorgun gelirsen göz gözü gördüğünde kalp sevinçle ferahlar.

46[1]

Velehū dāme iḳbāluhū

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Dostum ʿışḳ-ı cemālüñ ideli göñlüm cā
Bu dü-çeşmüm ṭaraf-ı āḫere olmadı küşā

2 Dehenüñ ġoncesine meyl ideli bülbül-i dil
Dôstum ravża-i ḥüsnüñde benüm naġme-serā

3 Dilberā kuhl-i ṣıfāhānī ben almam ʿayna
Ḫāk-i pāyün olur iken iki çeşmüme cilā

4 Ḥaṭar irmeye diyü ḥüsnüñe serv ile çenār
Ḳılayor biri namāz ve ideyor biri duʿā

5 Bu Murādī nice sen dilbere virmeye göñül
Rūyuna her ki naẓar ḳıla bulur cānı ṣafā

47[2]

Velehū dāme lehu'n-naṣru ve'ẓ-ẓafer

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Ḥarrema'llāhu 'ani'n-nāri bi-luṭfin ebedā
Ḳāle men zāde ziyāden ve bi-ḳurbin fażlā

2 Ben duʿāmı diledüm ġayrı duʿāsın dilesün
Pes ḳabūlüne hemān eyleyelüm ḥamd ü ṣenā

3 Nice kim ḥamdüme bir laḥẓa nihāyet yoḳdur
Yoḳ durur luṭfa nihāyet nice kim ḳıla ʿaṭā

4 Ḳalmasun zār-ı firāḳ ile diyü luṭf idüben
Ḥabbeẓā irdi nesīm ile yine būy-ı ṣafā

5 Maḥzen-i ʿayn-ı ḥaḳā'iḳde durur pinhānum
Beni pinhān idemez sırr-ı vücūdum aṣlā

6 Cān ile eyle kelāmını Murāduñ der-güş
Ger bu īmā vü kelāmum bilemezseñ ḥayfā

---

1 A.7a, F.9b. Gazel LM, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Onun ikbalini devam ettirmesi…

2 A.7a, F.10a, R.128b. Gazel L, M'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Ona yardım ve zaferi devam etsin!
1ab.Artır ve faziletinle yakınlaştır diyene Allahu Teala lütfuyla ebedî olarak ateşi haram kıldı. 1b.zāde ziyādā R. 4a.zār-ı: zār ü AE. 4b.nesîm: benüm R. 5a.ʿayn-ı: sırr-ı R. 5b.idemez: ide R.

48[1]

Velehū besaṭa'llāhu nūre ma'diletihī

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Yaşumı ḳılma revān ẕātuñı keşf eye baña
Ne ki ḥālüm ki ola cümlesi mekşūf saña

2 'Işḳuñı başuma virdüñ beni dīvāne idüp
Ḳalb-i ḥubbuñla ṭolu ḳālıbum olmış güyā

3 Seni senden dilerem sen seni vir baña yiter
Nāmuñı vird idinür dil nice kim ṣubḥ u mesā

4 Cān ü tenden gelici rūḥ-ı revānum sensin
Yoluña cismi fenā eyleyeli buldı beḳā

5 Bu murād üzre Murādīye sen iḥsān eyle
Senüñ iḥsānuñı gördi nice nice şāhā

49[2]

Velehū dāme nāṣrahū

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 İnbi'āc itse ḳaçan şarḳ ile ġarb ola dü-tā
Mihr ile meh ola hābıṭ bu felek ġayrı semā

2 Bu rumūzı ezelī bilmedi Şeyḫ-i Baṣrī
Bunı añlayan odur kim ide rūḥın iḥyā

3 Nāzil olmaḳ neden oldı bu ḥaḳā'iḳ ḫaberi
Ola tā ṣıdḳ-ı Muḥammed dü-cihānda peydā

4 'Arş u ferş oldı ṭolu na't-ı ḥabīb ile ḳamu
Sende var ise maḥabbet bulasın sen daḫı cā

5 Bu Murāduñ kelimātın işiden 'ārifler
Şevḳ ile eyle semā'ı diyem 'işret-bādā

1 A.7a, F.10a, R.118a. Gazel L, M'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun adaletinin nurunu yaysın!
3a.baña yeter: gel baña bes R. 4a.gelici: geçeli R.

2 A.7b, F.10a. Gazel L, M, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Onun yardımı devam etsin!

50[1]

Velehū eʿazze'llāhu enṣārehū

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Ẕāhib-i rāh olalı ibn-i sebīl-i dil-i mā
Ḥall ider bedraḳa-i ʿışḳ hemān müşkil-i mā

2 Ḫayra maḳdem görinür milk-i ḥabībe yolumuz
Vaṣl ile ḫurrem ola ṣa'llā(h) dil-i mā'il-i mā

3 Laḥażāt ile göreydi bize ikrām-ı niʿam
İdemez biñde birin şerḥ-i fem-i ḳā'il-i mā

4 Rū ḥicābını eger ḳaldura ol ḥüsn ü cemāl
Ṭāḳat itmez bilürem aña dil-i sā'il-i mā

5 Ey Murādī bilürem vaʿdesi yārüñ ḥaḳdur
Bārī bilmem neye ʿācil bu dil-i ʿācil-i mā

51[2]

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Ḥurrem ol dil ki ola ʿışḳ-ı ḥabīb ile ʿulā
Nice nice gele ervāḥ-ı saʿādet peydā

2 Zā'ir ola ḳamular yirlü yirin ser-tā-ser
Nice kerre ola ḫālī nice defʿa ṭola cā

3 Nebt ile revnaḳ-ı küllī vire enbāt-ı ḥüsn
Bitüre her işini kār ile kārında ʿatā

4 Mehde ger girme(ye) bā-ʿaḳl ola mı ṭıfl-ı ʿaceb
Sebebinden ṣorar iseñ gel anı ḳıl inhā

5 Çün ṣābī oldı Murādī yine şāb oldı hemān
Yine şeyb oldı ḳıldı iʿāde meşelā

---

1 A.7b, F.10b. Gazel L, M, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun yardımlarını aziz kılsın!
1a.sebîl-i: sebîl AE. 4a.ḥüsn ü: ḥüsn-i AE, H.

2 R.4a. Gazel R'de vardır. 4a.girme (ye): girme R.

52[1]

Min ḥaḳāyiḳı kelimātihi'r-rāyiḳa ve 'ibārātihi'l-fāyiḳa

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Firāḳuñdan ciger yandı eyā dilber kebāb-āsā
İki gözden aḳar yaşum benüm cām-ı şarāb-āsā

2 Fiġān u nāleme āheng ider gülşende bülbüller
İder sīnem benüm naġme begüm çeng ü rebāb-āsā

3 Teraḥḥum ḳıl iki mīzāb-ı çeşmümden aḳan yaşa
Güzellük pāyidār olmaz cihāndur āsiyāb-āsā

4 Naẓar ṣal kīmyā-yı vaṣl ile ben ḫāk-ı bī-ḳadre
Niçe bir ḫāk-ı ẕilletde olam yārā türāb-āsā

5 Şeb-i hicrānda nā-peydāyam ey mihr ü 'ināyet ḳıl
Bu ẕerre ḳadre pertev ṣal ḥabībüm āfitāb-āsā

6 Semend-i ḥüsnümi sürdükce meydān-ı ẕarāfetde
N'olaydı pāyuña yüzüm süreydüm ben rikāb-āsā

7 Murādī üstine gel sāye salġıl ey hümā-sāye
Firāḳuñ bārını çekmeden olmışdur zebāb-āsā

53[2]

Velehū nāle murādehū

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Dümū'umdan çü ẓāhir oldı bir yemm-i mehīb-āsā
O deryādan müheyyā oldı peydāda olup peydā

2 Olub māhīler anda her biri bir şekl-i āḫerde
Kiminüñ rengi sevdādur kiminüñ levnidür beyżā

3 Gezerler anda keştīler içi maḫlūḳ ile memlū
Sürer bād-ı mehīb anları açmış bād-bān cem'ā

4 Ḳaçan mevc ursa ol deryā ṭolar şarḳ ile ġarb aṣvāt
Zemīn ü āsumān ditrer yine sākin olur ḥālā

5 Murāduñ mümkin olmaz kim biline vech-i ma'nāsı
Yine ma'nāda bilinmiş durur ma'nāsı icmālā

---

1 A.7b, F.10b. Gazel A, F'de vardır.
Başlık A: Parıltılı kelimeleri ve üstün ibarelerinin hakikatlerinden…
Başlık F: Baḥri'l-hezeci'l-müṣemmeni's-Sālim.

2 A.8a, F.11a, R.72a. Gazel L, M'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Onun isteğini versin!
Başlık H: Baḥr-i hezec-i müṣemmen-i sālim maḫẓûf-ı maḳṣûrda.
3b. mehîb: muhîb AE. 4a.ol deryā: deryāsı AE. 5a.biline: bile cān R. 5b.bilinmişdür: bilmiş durur AE.

54[1]

Velehū żā'afa'llāhu iclālehū

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Telāṭum eyledi baḥr-ı maḥabbet bād ile tenhā
Neler peydā-durur andan ki tenhāda durur peydā

2 Fürūġın mihr-i ḥikmetdür ṣaçan 'ālemde ey meh-rū
Miyān-ı beyni beyninden bürūḳ oldı ḳamu ażvā

3 Netāyic ḳapladı iki cihānı ḳabż ü basṭ ile
Heyūlāda hüveydādur ne kim var cümleten ma'nā

4 Çü ḥükmin eyledi ẓāhir ne ẓāhir eẓher-i bāhir
Velīkin ẓāhire bāṭın olupdur rāzda sırrā

5 Murāduñ ḥarfe gelmez çü kelām-ı rūḥ-efzāsı
Velīkin lem'asidur eyleyen her mürdeyi iḥyā

55[2]

Velehū lā-zāle melce'en li'l-enām

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Ḳamu dillerde nāmuñ vird olup her dem seni gūyā
Eger sen ḳılmasañ olmaz idi hergiz ḥarfī peydā

2 Ḥarfī ḳılduñ velīkin ḥikmetüñdendür yine esrār
Bu mübhem şerḥini bildi kime virdüñ ise na'mā

3 Bu sem'üñ gūşunı aç kim olasın müstemi' ḳavli
Bu 'aynuñ çeşmini eyle küşāde olasın bīnā

4 Cihān levḥinde gördüñ mi ne taṣvīr eyledi naḳḳāş
Kemāl-i 'aḳl ile olġıl baṣīr ü olmaġıl a'mā

5 Yine ḳal'-ı cibāl eyler Murādī himmet-i merdān
Senüñ bu ışba'-ı sebābbene ṭurmaz iki dünyā

---

1 A.8a, F.11a, R.91a. Gazel L, M'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun yüceliğini artırsın!
1b ondan ki tenhāda: ondan ki tenhā AE. 2b.bürûḳ: pür-vefā AE, - R. 3a.ḳapladı: ḳıldı A. 4a.ezher-i: ezher ü AE. 5a.gelmez çü: (کلمچون) R; çü: çün B.

2 A.8a, F.11a, R.3a. Gazel L, M'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Halkı için sığınma yeri olması devam etsin!
1a seni: beni R. 4a.eyledi: eylemiş AE. 5a.ḳal'-ı: ḥal'-i R.

56[1]

Velehū şeyyede'llāhu erkāne ʿizzihī

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Vücūdum gülşeninde cānumdan ṣadā peydā
Muʿayyendür mübeyyendür derūnumda nidā peydā

2 Ḥabīb-i mūnis-i cān ü dilümden būy-ı vuṣlatdur
Niḳābın keşf idüp rüyından olmış cā-be-cā peydā

3 Muʿarrādur libāsından görinen vech-i bā-maʿnā
Vücūh ile müberrādur eṣerdendür ʿaṭā peydā

4 Burūḳın neşr ider āfāka nūra ġarḳ-ı encümler
Maʿānīdür olan aṣdāf ḳamerdendür żiyā peydā

5 Murādī vech-i dil-dārı müşāhid olayın dirseñ
Cemāli lemʿasındandur olan şems-i żuḥā peydā

57[2]

Velehū rafeʿa'llāhu aʿlāme devletihī

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Cemālüñ pertevinden ḥurrem oldı cümleten dünyā
Ḥabībüm zerre yanuñda olur şems-i cihān-ārā

2 Ne ġarrāsın ne zībāsın seni añdukça dil her dem
İki dünyāyı terk idüp mezīd olur aña sevdā

3 Revā oldur saña cānā ḳılasın şefḳat ʿuşşāḳa
Saña cān vireni cānum sen eylegil anı iḥyā

4 Mekānuñdur senüñ bāb-ı fuʾādı ʿāşıḳuñ cümle
Ne ʿālemdür ki bu ʿālem seni cümle arar cānā

5 Murāduñ sen murādısın anuñ ġayrı murādı yoḳ
Saña lāyıḳ olan oldur añasın anı aḥyānā

---

1 A.8b, F.11b, R.4b. Gazel L, M'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun izzetinin esaslarını kuvvetlendirsin!
1b derûnumda: derûnumdan R; peydā: beydā R. 2a.cān u: cān-ı AE. 2b.peydā: beydā R. 4a.burûḳun: fürûġın AE. 5a.olayın: olayım R. 5b.peydā: beydā R. 5b.peydā: beydā R.

2 A.8b, F.11b, R.2b. Gazel L, M'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun devletinin alametini yükseltsin!
2a andıkça: andükçe AE, F. 3a.saña: maña AE. 4b.ki: - R; ʿālem: ʿālem kim R; cümle: cümleten AE; arar: ider R.

58[1]

Velehū nevvera'llāhu fu'ādehū

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 İşigüñ yaṣdanan şāhā ider me'vādan istiġnā
Temāşā eyleyen ḳaddüñ ider ṭūbādan istiġnā

2 Cemālüñ bir naẓar seyr eyleyen ey şāh-ı 'uşşāḳān
Muḥaḳḳaḳdur ḳılur dünyādan ü 'uḳbādan istiġnā

3 Segān-ı kūyun ayaḳ baṣduġı yire viren būse
Ḳılupdur pādişāhum zīr ile bālādan istiġnā

4 Senüñ 'ışḳuñ şarābın nūş idenler ey ḥabīb-i dil
Ḳılurlar şübhe mi var bāde-i ḥamrādan istiġnā

5 Murādī ḫāk-i rāhı ol o şāh-ı bende-baḫşānuñ
Ḳılasın sen daḫı tā cümleten eşyādan istiġnā

59[2]

Velehū dāme sulṭānuhū

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Dem-ā-dem ḥaḳḳı ẕikr eyle çün oldur Ḳādir ü Mevlā
Elindedür anuñ ḳabż ile bast iḥyā ile ifnā

2 Anuñ milki durur 'ālem degildür kimseden mīrāṯ
Anuñ ḥükmindedür ādem anuñ emrindedür eşyā

3 Nedendür ġāfil olmışsın ḳamu fikrüñ hevā ancaḳ
Anı bilmez misin yevm-i ḳıyāmet olısar peydā

4 Ḳıyāmetde ṯevābuñ ne ḳıyāmetde 'iḳābuñ ne
Ḳıyāmet güni ḥālüñ ne ola var fikr ḳıl yārā

5 Murādī iste kim dünyāñ ile uḫrāñ ola ma'mūr
'İnāyātın ḳarīn itsün saña ol Ḫālıḳ-ı dānā

---

1 A.8b, F.11b. Gazel L, M, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun gönlünü nurlandırsın!
3b zîr: remz AE. 5b.tā: - AE.

2 A.9a, F.12a. Gazel L, M, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Sultanlığı devam etsin!
5b ḫālıḳ-ı: ḫālıḳ u A.

60[1]

Velehū dāme ʿizzuhū

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Saña yüz tutmışam yā Ḥaḳ çü sensin ḫālıḳu'l-eşyā
Ümīdüm sañadur her dem çü sensin ḳādir ü dānā

2 Ḥüdāyā ḳıl ʿināyet ḳalmışam ḥayretde ben nāçiz
Baña faẕluñdan iḥsān eylegil ey ʿālim ü Mevlā

3 Muṣaffā ḳıl bu mirʾāt-ı fuʾādum tā gözüm görsün
Senüñ esrāruñı bilsün bu güş-ı cānum ey şāhā

4 Naẓar ḳıl ḫāk-ı bī-ḳadrem ümīdüm sensin ey Ḥannān
Vücūdum külliyā maḥv oldı ḳaldum cümleten tenhā

5 Murādīye murādın vir murāda irgür anı sen
Murādı sensin ey sulṭān eger ūlā eger uḫrā

61[2]

Velehū medde ẓılluhū

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Cenāb-ı Ḥaḳdan özge ʿāḳil iseñ isteme meʾvā
Aña ḳurbān ḳıl cānuñ nedür dünyā nedür ʿuḳbā

2 Ṣaḳın aldanma dünyāya ribāṭ-ı köhnedür ey dil
Niceler ḳonuben göçdi göçersin sen daḫı ferdā

3 Elā bu ʿizzet ü cāha ṭayanup olmaġıl maġrūr
Çü ḳalmadı kimesneye bil olmaz saña da ibḳā

4 Ḳoġıl benlügi ey ġāfil felekde yoḳ ḳarār el-ḥaḳ
Gice gündüz geçer ʿömrüñ felek döner ṭolāb-āsā

5 Sivādan ḳıl muṣaffā ey Murādī ḳalbüñi her dem
Hidāyetler ḳıla saña dilerseñ dem-be-dem Mevlā

---

1 A.9a, F.12a. Gazel L, M, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Onun izzeti devam etsin!
1a.Ḥaḳ: Rab AE. 1b.dānā: Mevlā AE. 2b.ʿālim ü: ʿālim-i AE, B; ʿālem-i AE.

2 A.9a, F.12a. Gazel L, M, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun gölgesini uzatsın!

62[1]

Velehū dāme sulṭānen

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Sim'ā-ı ṣavtı çün bildi ceres-āsā olur peydā
Ne ẓāhirdür bu peydā kim ẓuhūrında durur eşyā

2 Dümū'-ı 'aynın aḳıtdı semā çün ṭurdı arż üzre
Gelüp şevḳe 'ayān oldı ne kim var kendüde iḫfā

3 Eyā yā eyyühe'l-aḥbāb gelüñ size açam bir bāb
Ne kim dirsem hemān deryāb ne ma'nā kim ola her cā

4 Muḳaddesdür ezel çün kim gör imdi kibriyā kimdür
Eger kibr ü riyāyı terk iderseñ olasın ra'nā

5 Murāduñ merd olan bildi nedür ḥal ile eṭvārı
Er oldur kim er oldur kim ebed ḳılmaya sırr ifşā

63[2]

Velehū bāreka'llāhu fīh

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Cemāl-ı Ḥaḳda Rabbümdür mürebbī ey cihān-ārā
'Alīmümdür benüm her ḥālümē ey dil olan dānā

2 İlāhumdur baña 'Alīm vedūdumdur muḥibbüm pes
Ḥabībümdür baña maḥbūb baṣīrümdür beni bīnā

3 Semī'ümdür sözüm sāmi' rahīmümdür baña müşfiḳ
Yaluñuzdur baña vāḥid 'azīmümdür baña kübrā

4 Ġafūrumdur beni ġaffār beni sātir daḫı settār
Beni var eyleyen ḫālıḳ idübdür ẓāhrüm inşā

5 Beni evvel idüp evvel beni sābit ḳılur āḫır
Murādī bunı fehm eyler iseñ diyem daḫı a'lā

---

1 A.9b, F.12b. Gazel L, M, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Sultanlığı devam etsin!
1a.çün: - A, AE. 2a.'aynın: 'ayn AE.

2 A.9b, F.12b, R.145b. Gazel L, M'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onu bereketli kılsın!
1b.her: - A. 2a.pes: çün M; bes R. 5b.eyler iseñ: eylerseñ AE.

64[1]

Velehū medda'llāhu ẓılāle re'fetihī

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Nidādur maḥż-ı ḳudretden "ve ḳaddernāhü taḳdīrā
Miṣāle geldi çün ṣūret "ve ṣavvernāhü taṣvīrā"

2 Vücūda vecd olup mihmān ziyāfetde fidādur cān
Müdebbirden olur dermān "ve debbernāhü tedbīrā"

3 Müyesser çün ḳolay itmiş umūrın ẓāhir ü bāṭın
'Alāmāt-ı 'aṭāyādur "ve yessernāhü teysīrā"

4 Ṭulū'-ı şems-i her millet saçar nūrın çü āfāḳa
Virüpdür mihre ol nūrı "ve nevvernāhü tenvīrā"

5 Murāda her ki münkirdür kelāmın eylemez iṣġā
Anuñ şānındadur münzel "ve demmernāhü tedmīrā"

65[2]

Velehū dāme sa'duhū

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Ṣafā-yi ẕevke bā'iṣdür cemāl-i yār-ı rūḥ-efzā
Ruḫından ger niḳābın ref' ide olmaz ḫaber peydā

2 Kitāb-ı 'ışḳ okuyaldan ḥedür dil māżī müstaḳbel
Ṣelāṣeyle rubā'ı gözlemez şol kim diler na'mā

3 Muḥaḳḳaḳ 'ilm-i ūlā ile uḫrā cāmi'i dildür
Bir 'ilme cehd idüp cūş it ne ders ola ne ḫôd fetvā

4 Şerāyiṭ 'ilm-i ẓāhirdür velī ṣūret-perest olma
O ẓāhirdür ma'ānī gör murād olan odur ma'nā

5 Murādī cem'i cem' itmek degildür degmenüñ kārı
"Fe-emmā" söyle güftārın bilür anı olan dānā

---

1 A.9b, F.12b. Gazel L, M, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun merhametinin gölgesini uzatsın!
1a. ve ḳaddernāhü taḳdîrā: Onu ölçülü yaptık. (bk. 25/Furkan 2). 1b.ve ṣavvernāhü taṣvîrā: Onu suretlendirdik. 2b. ve debbernāhü tedbîrā: Onu biz bir ölçüye göre düzenledik, 3a.ẓāhir ü bāṭın: bāṭın u ẓāhir AE, H, L. 3b.ve yessernāhü teysîrā: Onu kolaylaştırdık (bk. 20/Ta-Ha 97). 4b.ve nevvernāhü tenvîrā: Onu aydınlattık. 5b.münzel: menzil AE; ve demmernāhü tedmîrā: Mahvolmuş olarak onu yok ettik (bk. 17/İsra 16: Biz de onu yerle bir ederiz).

2 A.9b, F.13a.Gazel L, M, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Onun saadeti devam etsin!
1a.vü: ve AE. 2a.kitāb-ı: kitābuñ AE. 2b.na'mā: yaġma AE. 5a.cem'i: cem' H. 5b.fe-emmā: Fakat: 2/Bakara 26; 3/Āli İmrân 7, 56, 106; 4/Nisâ 173, 175; 9/Tevbe 124; 11/Hûd 106; 13/Ra'd 17; 28/Kasas 67; 30/Rûm 15; 41/Fussilet 15; 45/Câsiye 30; 56/Vâkı'a 88; 69/Hâkka 5, 19; 79/Nâzi'ât 37; 84/İnşikâk 7; 89/Fecr 15; 92/Leyl 5; 93/Duhâ 9; 101/Kâri'a 6.

66[1]

Velehū irtefeʿat aʿlāme devletihī

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Ḥarām olsun baña sensiz iki dünyā vü māfihā
Senüñ ġayruñdan ey maḳṣūd müberrādur göñül maḥżā

2 Cemālüñ perdesin ḳaldur cemālüñ nice bir mestūr
Bilürven cümle fiʿlüñdür eger serrā eger żarrā

3 Eger kāzım degilmişseñ nicʾolurdı ʿaceb aḥvāl
Ḳamu kāruñ çü ḥikmetdür ḳılınmaz ḥikmetün ifşā

4 Semā vü arżuñ ʿırzınca egerçi cāy-ı cennetdür
Velīkin dil murād itmez diler bir kūşe-i tenhā

5 Murādī sırr-ı ekberdür ʿacā ibdür bu güftāruñ
Eger kim ṭaġa arż itseñ eriyüp ola cümle mā

67[2]

Velehū ḥalledet salṭanatühū

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Tebāreke ismü Mevlāyī Teʿālā şānühü cemʿā
Hüveʾl-ḥayyüʾllezī lā-hū ve illā hū ve Mevlānā

2 Ġınādur ḥāṣılum ġayra ġanī oldur ḥaḳīḳatde
"Fe-emmā" fazl u ihsānı göñülde eylemişdür cā

3 Maḥabbet ʿālemin gördüm ki yoḳdur ḥadd ü pāyānı
Dilüm ḳılmaz beyānını beyān oldum aña illā

4 Cemīʿ-i ʿālemüñ ʿilmi olur bir noḳṭadan ẓāhir
Cemālüñ cīmidür noḳṭa nedür saña elif bā tā

5 Murāduñ ʿayn-ı ḥaḳḳını hüviyyetdür ḳılan bāhir
Cemālüñ perdesi ṭursun helāk olmaya māfihā

---

1 A.10a, F.13a.Gazel L, M, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Onun devletinin alameti yükselsin!
2b.fiʿlüñdür: fiʿlüñden AE; serrā: berrā AE, H, L. 4a.ʿırzınca: ʿarzınca AE. 5a.Murādî: Murāduñ AE. 5b.fe-emmā: bk. G 65/5b.

2 A.10a, F.13a.Gazel L, M, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Saltanatı daim olsun!
1 Mevla'mın bütün ismleri ve şanı ne yücedir. O Hayy'dır, ondan başka ilah yoktur. O bizim Mevlamızdır.
1a.Tebāreke ismü: Büyük ve pek cömert olan Rabbinin adı ne yücedir! (55/Rahmân 78). 1b.Hüve'l-ḥayyü'lleẕî lā-hû ve illā hû: O diridir, O'ndan başka Mevla yoktur (40/Mü'min 65). 2b.fe-emmā: bk. G 65/5b.

68[1]

Velehū lā-zāle şümūsü devletihī ṭāliʿah

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Bu gün açdı cemālüñden niḳābın ol ruḫ-ı zībā
Vücūdum tāb-nāk olsa ʿaceb midür serā-tā-pā

2 Ḥaḳā'ik ʿilmin ögrenmek degüldür herkesüñ şānı
Cemīʿi cemʿ olan yirde ne ẓāhirdür ne ḫôd peydā

3 Ḫayāli ḫaylīdür her rūz u şeb ẓıll-ı ḫayālinde
Zemīn üzre ne ṣūret gösterür bu ḫayme-i ḫażrā

4 Ṣebāt-ı ʿömr olurdı ger ṣebāt olsa ḳulūb üzre
Ne ḳalb oldı bu ḳālıblar ʿacebdür ḥikmet-i kübrā

5 Murādī vird-i ezberdür oḳur subḥ ile şām el-ḥaḳ
Muḳaddesdür dil-i aṣfā ne serrā aña ne żarrā

69[2]

Velehū esʿada'llāhu mesāhu

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Temevvüc eylese deryā ne ṭāḳat gösterür cānā
Çü doymaz meycine anuñ ne ḫôd ṭaġa ne ḥôd saḥrā

2 Benüm deryā-yı aʿẓam kim ḥisāba gelmez emvācum
Benüm bir baḥr-ı ʿummān kim kenār olmaz ebed baña

3 Benüm yemm-i ḥaḳīḳat kim ḥaḳā'iḳ cevheri bende
Nihāyetler bulınmaz dürr-i meknūna ebed aṣlā

4 Elā ey ṭālib-i ʿirfān gel imdi eylegil iẕʿām
Eger kim ḳılasın seyrān ne cevherler ḳılam ifşā

5 Murādī gerçi ki söyler velī söyletdüren Ḥaḳdur
Er iseñ söylegil illā aradan kes ki gitsün lā

---

1 A.10a, F.13b, R.173b. Gazel L, M'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Yükselen devletinin güneşleri devam etsin!
3a.ḫayāli: ḫayāl H. 5a.vird-i: virdi AE, H, R. 5b.serrā: berrā A, F, H.

2 A.10b, F.13b.Gazel A, F'de vardır.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun akşamını mutlu kılsın!

70[1]

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Serā-perde küşād olsa ruḫ-ı cānān olur peydā
Açılsa bāb-ı cennet ḥūr ile ġılmān olur peydā

2 Riyāż u gülşen açılsa ḳamu murġ ider elḥānı
Yaluñuz verd içün bir bülbül-i nālān olur peydā

3 Buḫār-ı ‘ışḳ ider bu dīde-i giryānı āb-ālūd
Seḥāb inse cebel üstine pes bārān olur peydā

4 Yaġılsa ḳaṭre ḳaṭre āb-ı cism-i nehr olur ḥāṣıl
Eger cem‘ olalar enhār yem-i ‘ummān olur peydā

5 Murādī ṭalduġınca çıḳduġınca baḥr-ı ‘ummāna
Anuñ her ḳaṭresinden kāmil-i insān olur peydā

71[2]

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Ṭaleb gerçi murādumdur mürüvvetdür murād ān-cā
Maḥall-i ḳudret olmışdur eger ancā vü ger īn-cā

2 Eserse rīḥ-ı ‘āṣıf ger temevvüc baḥr ider el-ḥaḳ
Eger olmasa fülke bād-bān seyr eylemez deryā

3 Maḥabbetdür viren revnaḳ eger ma‘şūḳ-ı ‘āşıḳda
Mürebbī olmasa ḳılmaz şecer eşmārını peydā

4 Levāzım gerçi ḥāżırdur “Fe-emmā” ruḫṣatı elzem
Bu rūşen olmasa bārān nebāt olmaya nubb izcā

5 Murādī sen beni gözle ḥaḳiḳat sendedür sende
Murād-ı her dü-‘ālemsin senüñ ḥükmüñde māfihā

1 R.5a. Gazel R’de vardır.
2 R.169b. Gazel R’de vardır.
4a.fe-emmā: bk. G 65/5b

72[1]

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Çü be-küşād ez-ruḫ-ı niḳābeş ān cihān-ārā
Zi-ʿaḳl-ı dāniş ü miknet-i dil ʿāşıḳ şeved tenhā

2 Neyā sāyed dilim bī-rūy-ı ū cihān mīreved ez-ten
Ki mī-dāne ki bī reviş ne-şüd dünyā vü māfīhā

3 Beyā ey kevkeb-i himmet ne-dānem rāh ez-menzil
Ki der-tārīk-i şeb mārā reh-i ūrā güẕer be-nümā

4 Be-ḫᵛāhī baḫt u devlet ger ne-bāşed der cezā dilet
Ṭaleb rāyī ṭaleb fermāy çi fermāyet be-gū fermā

5 Murādī ʿaşḳ ān dildār ne-bāşed ger dü-ʿālem bes
Elā ey ʿāşıḳān-ı dil ḥabīb āmed çü dil āncā

73[2]

Min şevāriḳi envārihī ve bevāriḳi āsārihī

Mefāīlün Mefāīlün Feūlün

1 Özin peydāda peydā ḳıldı peydā
Hüveydāda hüveydādur hüveydā

2 Olup pergār-ı devvār ol ʿamelde
Heyūlādur heyūladur heyūlā

3 Muḳarnas ṭaḳ u aṭyebdür tebāyiʿ
Ve kem min ḳāʾilin ḳavlen ḫayālā

4 Derūn-ı dilde derd-i dil derūnuñ
Nedür dil añlamak mescūd-ı eşyā

5 Murāduñ bildiler ḳavl ile fiʿlin
Anuñ çün çıġrışup dirler "aṭaʿnā"

---

1 R.168a. Gazel R'de vardır.
2 A.10b, F.14a. Gazel L, M, R'de yoktur.
Başlık A: Işıklarının doğuşu ve eserlerinin parıltılarından…
Başlık H: Baḥr-i hezec-i müseddes-i maḳṣûr (Başlık böyle olmasına raġmen gazelin vezni farklıdır.)
2a.pergār-ı: pür-kār A; pergār AE. 3a.tāḳ u: tāḳ ve AE. 3b.Nice hayalî söz söyleyen vardır. 4b.eşyā: āşinā AE.
5b.aṭaʿnā: …itaat ettik… (2/Bakara 285; 4/Nisa 46; 5/Maide 7; 24/Nur 47,51; 34/Sebe 66, 67).

74[1]

Velehū en'ama'llāhu ṣāḥibehū

Mef'ūlü Mefāilün Feūlün

1 Ḳamu ʿālem saña ḳuldur Ḫudāyā
Kerīmā pādişāhā reh-nümāya

2 ʿĀlem faḳīr ü sen ġanīsin
Senüñ ḥükmüñdedür mecmūʿ-ı eşyā

3 ʿĀlem senüñ ḳapuñda ḳuldur
Senüñdür ḳabż u basṭ ifnā vü iḥyā

4 ʿĀlem senüñ cūduñla mevcūd
Zemīn ü āsumān ü heft deryā

5 ʿĀlemden itmişdür ferāġat
Seni ister Murādī sensin a'lā

75[2]

Velehū lā-zāle mümetteʿan bi's-saʿdi ve'l-iḳbāl

Mefāīlün Mefāīlün Feūlün

1 Müheyyā ḳıl özüñ ey merd-i dānā
Ola rūz u şebüñ "ʿıyden ve ḳadrā"

2 Baña geldiyse ger emr-i "fetennāk"
Fe-teşkür ente li-Rabbi'l-ʿaṭāyā

3 Ne kim k'olur ise saña bil andan
Fe-kāne'l-ḫayrü hüve ev-kāne şerrā

4 Eger mir'āt-ı dilde ʿaks-i ruḫdan
Ne andan var sevād ey dil ne beyżā

5 Murādī gözleme merdi başardan
Ve-taṭlüb lā'lāhü buʿden ve ḳurbā

---

1 A.11a, F.14a. Gazel L, M, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun arkadaşını nimetlendirsin!
2a. faḳîr ü faḳîr ve AE.

2 A.11a, F.14a. Gazel L, M, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Mutluluk ve ikbal ile memnuniyeti devam etsin!
Başlık H: Baḥr-i aḫreb-i maḥẕûf.
1b. ʿıyden ve ḳadrā: Bayram ve kadir gibi. 2a.fetennāk: Seni üzüntüden kurtarmış ve seni birçok musibetlerle denemiştik (20/Tâ-Hâ 40). 2b.İkram sahibi Rabbine teşekkür et! 3a.k'olur ise: ki olursa A; gelür ise AE. 3b.Hayır ve şer ondandır. 4a.dilde: dilden A. 4b.ondan var: ondandur AE, B, H. (Gazel bahr-i hezecde olmasına rağmen vezin H'deki başlıktan farklıdır.). 5b.Uzak ve yakın kendisinden başka ilah olmayandan iste.

76[1]

Velehū ebḳāhu'llāhu te'ālā

Mef'ūlü Mefāilün Feūlün

1 Dil ü 'aḳlumuz oldı yine yaġma
Yüzin döndürdi bizden o dil-ārā

2 Gönül fülkin şıdı çün seng-i hicrān
'Aceb mi çeşmüm aḳıdursa deryā

3 Ururam deşt-i sīnem üzre dāġı
Dolaşduḳça o dil-ber taġ u şaḥrā

4 Bu cismüm rāḥatı cānum çü gitdi
Anun çün ḳaldı bu ten ferd ü tenhā

5 Murādī dün ü gün yalvar Hudāya
Gine saña gele ol māh-sīmā

77[2]

Velehū feteḥa'llāhu lehū ebvābe'l-ḫayr

Mef'ūlü Mefāilün Feūlün

1 Ḳara zülfüñ ḳoyaldan başa seydā
Ḳararı ḳalmadı bu gönlüm aṣlā

2 Senüñ zībā cemālüñ görmeyelden
Ḫayālüñ añlar ancaḳ cānı cānā

3 Belā deştindesin Leylādan ötri
Benem Mecnūn-ı bī-ārām ü şeydā

4 Ne deñlü saḳlayam dir isem 'ışḳuñ
Ḳılur çeşmüm beni her demde rüsvā

5 Murādī ger saña raḥm itse dil-dār
Saña ġavġā-yı 'ālemden ne pervā

---

1 A.11a, F.14b.Gazel A, F'de vardır.
Başlık A: Bu da onundur. Allahu Teala (cc.) onu bâkî kılsın!
3b.dolaştıkça: dolaşdükçe A, F.

2 A.11a, F.14b.Gazel A, F'de vardır.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun için hayrat kapılarını açsın!
Velehū sellemehu'llāh F.
5a.itse: ide A.

78[1]

Min netāyici enfāsihi'ş-şerīfe ve levāyiḥi efkārihi'l-münīfe

Mef'ūlü Mefāīlü Mefāīlü Feūlün

1 Ṭutdum yüzümi kapuña luṭf issi Ḫudāya
Ḳıl dīde-i ʿaḳlumı benüm rūşen ü bīnā

2 Ya Rab saña her dem bu durur dilde niyāzum
Her laḥẓada şükrüñle lisānum ola gūyā

3 Ḳapuña niçün sürmeyeyin rūy-i siyāhum
Her şāh u gedā saña açar dest-i temennā

4 Cürm ile ḫaṭāma n'ola baḳmasañ eyā şāh
Luṭf ü keremüñ ḳapladı dünyāyı ser-ā-pā

5 ʿIşḳuñ bu Murādīye şehā söyle müyesser
Ḳıl kim iki ʿālemden aña olmaya pervā

79[2]

Velehū medde ʿumruhū

Mef'ūlü Mefāīlü Mefāīlü Feūlün

1 ʿIşḳuñ bu gönülde olalıdan berü peydā
Ṭutdum yüzümi saña ben şāh-ı dil-ārā

2 Bir şāhsın ey şāh ki sen şāh-ı cihānsın
Medḥ ile ṭoludur dükeli günbed-i ḫaḍrā

3 Ṣaġa vü ṣola baş ṣaluben serv-i ḫırāmān
Tevḥīdüñ ider şevḳ ile şāhā senüñ aʿlā

4 Kimüñ ḳapusına varalum ey şeh-i ʿālem
Ḳapuñ gibi şāhā var iken bāb-ı muʿallā

5 Bir dilde vaṭan dutmuş ola ʿışḳuñ o dil hiç
Meyl eyleye mi ravżа-i Rıḍvāna Ḫudāyā

6 Devlet ü cihānda saña sevdā-yı Ḫudādur
Sen eyeleme ʿāşıḳ yüri bu gönlüñi her cā

7 İde mi Murādī yaluñuz ḥamdüñi yā Rab
Her kūşede ẕikrüñle ṭoludur nice gūyā

---

1 A.11b, F.14b.Gazel L, M, R'de yoktur.
Başlık A: Şerefli nefeslerinin sonuçları ve yüce fikirlerinin levhalarından…
Başlık F: Baḥri'l-hezeci'l-aḫrebi'l-mekfûf.

2 A.11b, F.15a. Gazel L, M, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun ömrünü uzatsın!
3a.ve: - A, F, H. 4a.şeh-i: şāh-ı AE. 4b.şāhā var iken: var iken şāhā B. 6. beyit AE'de yoktur. 6a.ü: dü A.

80[1]

Velehū efāża'llāhu min berekātihī

Mef'ūlü Mefāīlü Mefāīlü Feūlün

1 Bede'nā bismi ilāhi'l-kerīmi'l-'aṭā
Lehü'l'izzü ve'l-mennü ve'l-ḳudretü ve'l-beḳā

2 Seḥḥartü fi'ş-şükri na'mā'ih bi'l-lisān
Ve ḳaṣṣartü fi'ẕ-ẕikri alāih muṭlaḳā

3 Ve fevvażtü emrī ile'l-ḳadīmi'llezī
'Alīmün ḥakīmün kerīmün ẕü'l-kibriyā

4 Sübḥānün 'aẓīmün ve celīlün ve cemālā
Lā-tüdrikühü'l-'aynu bi-'aynin ve ḫayālā

5 Oldı çü 'ulūmında ezel 'ilm ile a'lem
'Ālem kim ola 'ilmine oldur yine a'lā

6 Yaḫtassü limen şā'e ve yercū bi-reca'in
Er-raḥmeti ve'l-'işmeti ve'ş-şefḳati ḥālā

7 Ḫallāḳ o durur cümleyi pes ketm-i 'ademden
Evvel oldı münezzeh yine bu cümleden illā

8 El-'abdü Murādün velehū küntü murādā
Men yeẕkürüke tezkürü bi's-ṣıdḳı ve 'adlā

---

1 R.1b. Gazel B, L, M'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onu bereketinden faydalandırsın!
1. 2. ve 3. beyitler A, AE, F, H'de yoktur. Buna göre R'nin 1. ve 4. beyitleri matla görünümündedir.
1 Kerim ve ata sahibi Allah'ın (cc.) adıyla başladık, izzet, minnet, kudret ve beka onundur.
2 Dil nimetlerinin şükründe tutuldu.
3 İşlerimi kadim olan Allah'a (cc.) bıraktım. O kibriya sahibi alîm, hakîm ve kerîmdir. 3a.40/Mü'min 44: Ben işimi Allah'a bırakıyorum.
4 Sübhân, azîm, celîl ve cemal sahibidir. Göz onu göz ve hayalle idrak edemez. 4b. 6/En'âm 103: Gözler onu idrak edemez, o bütün gözleri idrak eder.
6 Rahmet, ismet ve şefkatini dilediğine ve istediğine has kılar. 6a.taḫtaṣṣu:yaḫtaṣṣu AE; şā'e: yeşā H.
7b.münezzeh: - R.
8 Murâd kulun senin muradını ister. Kim seni zikrederse onu sıdk ve adaletle hatırlarsın.

81[1]

Velehū żā'afe'llāhu ecrehū

Mef'ūlü Mefāīlü Mefāīlü Feūlün

1 "Men kāne lehū kāne lehū" dindi hüveydā
Pes virdi cevābını "tebārekte te'ālā"

2 "El-'abdü yüdebbir" didi "vallāhu yüḳaddir"
Men kāne mürīdün ve bihī ya'lemü ma'nā

3 "Eşfaḳtü" didi şefḳat ile oldı çü müşfiḳ
Pes didi "ḥasebnāhü ḥisāben ve yesīrā"

4 "Ṭā-Hā" didi çün naṣṣ ile bürhān ile münzil
"Ṭā- Hā"da bulındı yine "Ṭā- Hā" ile "esrā"

5 "Men kāne yerānī fe-yerānī" de ḳonuldı
Şol kimse ki anı diledi "kāne yaḥīdā"

6 'Ālemde nedür 'ilm ile ma'mūl olan işdür
Men kāne lehū kāne ve-lem kāne 'adīlā

7 Gösterdi yüzinden yine pes şimdi Murāduñ
Fir'avnīlere Mūsī-i ḳudret yed-i beyżā

1 A.12a, F.15a, R. 2a. Gazel L, M'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun mükâfatını artırsın!
1a.Men kāne lehū kāne lehū: Kim onun içinse o da onun içindir. 1b. tebārekte te'ālā: Allahu Teala seni mübarek kılsın! (7/Araf 54 …Âlemlerin Rabbi olan Allah Yüce'dir.) 2a.El-'abdü yüdebbir: Kul tedbirli davranır. Vallāhu yüḳaddir: Allah takdir eder (10/Yunus 3, 31; 13/Ra'd 2; 32/Secde, 5; 73/Müzzemmil 20. 2b.Manayı isteyen manayı bilir. 3a Eşfaḳtü: Şefkat ettim. [Hususi konuşmanızdan önce sadaka vermekten ürktünüz mü ki bunu yerine getirmediniz? (58/Mücâdele 13)]. 3b.ḥasebnāhü ḥisāben ve yesîrā: Onun hesabını kolay kıldık [Amel defteri kendisine sağından verilen kimse, kolay geçireceği bir hesaba çekilir ve arkadaşlarının yanına sevinçle döner (84/İnşikak 7-9, 89/Fecir 8)]. 4a.Ṭā-Hā: Ta-Ha (20/Tâ-Hâ 1). 4b.esrā: Yürütmek. Gece yürütmek. [Kulu Muhammed aleyhisselâmı bir gece Mescid-i Haram'dan, kendisine bir kısım âyetlerimizi göstermek için, çevresini mübarek kıldığımız Mescidi Aksâ'ya götüren Allah'ın şanı yücedir (17/İsrâ 1)]. 5a.Men kāne yerānî fe-yerānî: Beni görmek istedi ve gördü. […terānî…: Musa: "Rabbim! Bana kendini göster, Sana bakayım" dedi. Allahu teâlâ da: "Sen beni göremeyeceksin ama dağa bak, eğer o yerinde kalırsa sen de beni göreceksin" buyurdu (7/A'râf 143)]. 5b.ki: - R; kāne vaḥîdā: Eşi benzeri yoktu. 6b.Kim onunla olursa dengi olmayan Alllah da onunladır. 7b. yed-i beyżā: Elini koltuğunun altına koy da, diğer bir mucize olarak, kusursuz, bembeyaz çıksın (20/Tâ, Hâ 22, 26/Şu'arâ 33, 27/Neml 12, 28/Kasas 32, 7/A'râf 108; AE'de 7. beytin a ve b mısraları değişik olarak yer almakta olup. 7a "Gösterdi Fir'avnîlere Mûsî-i kudret yed-i beyżā" şeklinde geçmektedir.

82[1]

Velehū veffeḳahu'llāh

Mef'ūlü Mefāīlü Mefāīlü Feūlün

1 Şol deñlü seni vaṣl ile dil ḳıldı temennā
El-ḥāṣıl anuñ vaṣlını vuṣlat idüp iḥyā

2 Pes ḳıldı ḳamu mürdeleri luṭfı ile ḥay
Ḥayy itdi ḥayāt ile yine luṭfı temāşā

3 Çün geldi 'ademden yine ṣaḥrā-yı vücūda
Mevcūd olanı ḳıldı vücūd ile tesellā

4 Bir sırr-ı 'aceb sırr-ı 'acīb-i müteḥammil
Eyledi yine 'ilmi ile 'ilmini ifşā

5 Mantıḳda bulınıdı bu Murāduñ çü kelāmı
Nuṭḳ ile bilinmedi bilür ḥali süleymā

83[2]

Ḳavlehū lā-zāle muvaffaḳan

Mef'ūlü Mefāīlü Mefāīlü Feūlün

1 Sen serv-i revānı görüben dīde-i bīnā
Miḥrāb-ı ḫam-ı ebrūña ism itdi muṣallā

2 Çün ḳıldı edā cümle ṣalāt ile selāmı
Ḳaldurdı cenābına hemān dest-i temennā

3 Pes didi aña "Ḳāf" daḫı "Ḳur'ānun mecīdün"
"Ve'n-Necm"den didiler āyet-i kübrā

4 Cān ile kemālin bilüben gördi cemāli
Ol demde didi "Ente ḳadīmün ve murādā"

5 İdüp bu Murādīye beşāretle telaṭṭuf
Pes ḳıldı işāretle anı mürşid-i raʿnā

---

1 A.12a, F.15b, R.86b. Gazel M'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onu muvaffak kılsın!
1a.şol: şu L. 3a.geldi: ḳıldı R. 3b.olanı: oluben R. 4a.bir sırr-ı: bu bir L; bir: bu B, R. 4b.'ilmini: 'ilmi L, R. 5b.süleymā: selîmā AE.

2 A.12b, F.15b, R.71a. Gazel L, M'de yoktur.
Başlık A: Onun sözü muvafık olarak kaybolmasın.
3a.didi: erdi R; Ḳāf: Kaf. Şanlı Kur'ân'a and olsun! (50/Kāf 1; Ḳur'ānun mecîdün: Şanlı Kuran'a and olsun (50/Kāf 1, 85/Bürûc 21). 3b.ve'n-Necm: Batmakta olan yıldıza and olsun ki… (53/Necm 1); āyet-i kübrā: 83/3b 79/Nâziʿât 20: Ve ona en büyük mucizeyi gösterdi. 4b.Ente ḳadîmün ve murādā: Sen kadimsin ve istenilensin… 5b.Bu mısra A'da yok.

84[1]

Velehū ḥafażahu'llāhu

Mef'ūlü Mefāīlü Mefāīlü Feūlün

1 Müşfiḳ olalı mihr ile ol şāh-ı dil-ārā
'Uşşāḳ anuñ çün işigin eyledi me'vā

2 Dāġ urdı anuñ 'ışḳı ḳulūb içre muḥaḳḳaḳ
Mest eyledi olar ikiden oldı müberrā

3 Revnaḳ vireli devr ile devrāna irerler
Ḥāmūş olup soñra virür derdi dile dā

4 Bir milki ḳo ki bitmedi ibrām ile ber-kār
Başuñ yire ḳo ḳalduruben dest-i temennā

5 Sen baḳma Murādī bu iki yüzli cihāna
Yār ile hemān iste ki ḳalbün ola tenhā

85[2]

Velehū yessera'allāhu āmālehū

Mef'ūlü Mefāīlü Mefāīlü Feūlün

1 Ey pertev-i 'aks-i ruḫuñ envārı hüveydā
Mā lāma'a illā bi-kemālin ve te'ālā

2 Ḳaldur bu ḥicābuñı gözüm nūr ile ṭolsun
Senden bu durur rūz ile şeb dilde temennā

3 Çün keşf idesin baña cemālüñ keremüñden
Şükrāne içün bir de ḳılam biñ nefes iḥyā

4 'Ālemde beni añlayamaz ġayr-ı nuḳūşuñ
Sensiz n'ideyin olmasun 'uḳbāyile dünyā

5 Yā Rabbi Murādī ḳuluñı luṭfuña irgür
Çün sensin iki 'āleme bürhān ile aḳvā

---

1 A.12b, F.16a. Gazel L, M, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onu korusun!
1b.eyledi: - AE. 2b.A'da "Mest eyledi olar"dan sonraki kısım yok. 3b.olup: oluben A; virür derdi: virürdi AE.

2 A.12b, F.16a. Gazel A, F'de vardır.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun işlerini kolaylaştırsın!
Ve min-leṭā'ifi kelimātih F.
1b.Ancak kemal ve yücelik ile parıldadı. 3a.içün: - A.

86[1]

Min cümleti kemālātihi'z-zāhire ve ḥālātihi'l-bāhire

Feilātün Mefāilün Feilün

1 Oldı ẕikr-i ḥabīb-i ḳalbe ṣafā
Ẕākire geldi ḥükm-i "kerremnā"

2 Emri geldükde bir avuc ḫāke
Eyledi ḳaṭre ḳaṭreden deryā

3 Girdi deryā içine deryālar
Oldı peydāda ser-be-ser peydā

4 Ne revādur revā dimek bu söze
Laḥẓatan laḥẓadur hemān maḥżā

5 Güş idenler Murādınıñ sözini
Cān ü dilden didiler āmennā

87[2]

Velehū ṣanehu'llāh

Feilātün Mefāilün Feilün

1 Eksük itme dilüñde ẕikr-i Ḫudā
Söyle "Sübḥāne Rabbiye'l-a'lā"

2 Seni çün var idüpdür ol Raḥman
Ẕikrini dā'im eylegil inşā

3 Ol Ḫudānuñ şerīf ismi ile
Cümleten ṭolu günbed-i ḫażrā

4 Cümle dünyāda her ne var mevcūd
Sen şehüñ ẕikri iledür güyā

5 Kā'ināt olmasa aña ne ziyān
Ẕikr içün ḳıldı bunları maḥżā

---

1 A.13a, F.16a, R.71b. Gazel L, M'de yoktur.
Başlık A: Onun parıltılı mükemmel cümle ve parlak hāllerinden…
Başlık F: Baḥri'l-ḫafîfi'l-müseddes.
Başlık H: Baḥr-i ḫafîf-i müseddes-i maḫbûn-ı maḥẕûf.
1b. kerremnā: Şereflendirdik [Biz, hakikaten insanoğlunu şan ve şeref sahibi kıldık. Onları, (çeşitli nakil vasıtaları ile) karada ve denizde taşıdık; kendilerine güzel güzel rızıklar verdik; yine onları, yarattıklarımızın birçoğundan cidden üstün kıldık (17/İsra 70)].

2 A.13a, F.16b. Gazel L, M, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onu korusun!
1b. Sübḥāne Rabbiye'l-a'lā: En yüce olan Rabbim her türlü kusurdan uzaktır (Secdede yapılan dua).
3b.cümleten ṭolu: ṭoludur cümle AE, B; ṭoludur cümleten H. 7a.āfitāb: āfitāba A. 8b.meclā: mücellā AE.

6 Seni var eyledi çün ol Yezdān
Sen daḫı eyle aña ḥamd ü ṣenā

7 Ẕerredür ol cemāl-i Mevlādan
ʻĀleme viren āfitāb żiyā

8 Nice ẕikr ide seni ʻabd-i żaʻīf
Oldı esmāñ ẕātuña meclā

9 Ey Murādī dilerseñ aʻlā cāh
Eksük itme dilüñde ẕikr-i Ḫudā

88[1]

Velehū kāne'llāhu meʻahū

Feilātün Mefāilün Feilün

1 Her ki dünyāya meyl ider cānā
Āḫirü'l-emr irişür aña belā

2 Dün ü gün oldı işümüz ʻişyān
ʻÖmrümüz geçdi cürm ile ḥayfā

3 Yā Ḫudāyā bize sen īmān it
Subḥadan ḳılma ḳalbümüz tenhā

4 Ḳanġı bāba varup sürem rūyum
Senden özge ḳılam yā kime semā

5 Ġayrı ḳılma Murādı sen muḥtāc
İlticāsı hemīşe oldı saña

1 A.13a, F.16b. Gazel L, M, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onunla olsun!
2a.ḥayfā: cefā AE.

89[1]

Feilātün Mefāilün Feilün

1 Düşdi gönlüm cemālüñe cānā
Naẓar eyle ḳuluña aḥyānā

2 Kūyuñuñ leẕẕetin bulaldan dil
Eyler oldı cinândan istiġnā

3 Ḳarşuña biñ niyāz ile ṭuram
Süre misin cenābdan ḥāşā

4 Ben ne ḫākam ṭapuña lāyıḳ olam
Luṭfuña ḳalmışam eyā Mevlā

5 Bu Murādī ḳuluña iḥsān ḳıl
Ḳabini eyle ʻışḳuña meʾvā

90[2]

Velehū eʻāneh*u*'llāh

Feilātün Mefāilün Feilün

1 Her ḳi virdi derūn-ı ḳalbe ṣafā
Refeʻallāhu ḳadrehū ebedā

2 Her ki cānını virdi cānāna
Kāne ḥayyen ebed*e* vel*ā* mevtā

3 Her ki bulmaḳ dilerse vaṣl-ı ḥabīb
Kāne rāżin iẕā yeciʾü ḳażā

4 Her ki buldı Ḫudādan ʻilm ü edeb
İnnehū ʻālimün mineʾl-ʻulemā

5 Her ki ḳıldı ise Murādī ṭaleb
İsmühū kāne fī-femihi virdā

---

1 A.13b, F.17a. Gazel L, M, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Parlayan izzetinin nurları devam etsin!
3a.duram: dura B.

2 A.13b, F.17a. Gazel L, M, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) ona yardımda bulunsun!
1b.Allah onun kadrini ebediyen yüceltsin!
2b.Ebedî olarak o diridir, ölü değildir.
3b.Kaza geldiğinde kazaya razı olur
4b.O ālimlerden bir ālimdir.
5a.ise: - AE.
5b.Onun ismi ağzında tekrarlanır.

91[1]

Velehū āmenehu'llāh

Feilātün Mefāilün Feilün

1 Ḥażret-i ḫālıḳ-ı kerīm-i ʿaṭā
Baʿżı ādemden eyledi eşyā

2 Ġāyet-i vaṣl olan vücūdīdür
Rabenā etmim lenā ve enʿamnā

3 Birr ü iḥsāna vāḳıf-ı ezelī
Oldı her demde ġarḳa-i naʿmā

4 Kim ki bildi kemāl ögrendi
Raḍiya'llāhu Rabbünā ebedā

5 Ey kemāl-i maḥabbetüñ kānı
Sen kemāle dürüş kemāl sañā

6 Gel Murāduñ vuḳūfın it taḥṣīl
Olasın sen de āyet-i kübrā

92[2]

Velehū ḥarresehu'llāh

Feilātün Mefāilün Feilün

1 Rezeḳa'r-Rabbü ni'meten cemʿā
Münyetü'l-ʿabdi innehū maḥzā

2 Rāġıb-ı sırra bir ḫaber ṣordum
Pes cevābında didi "Kāne ḍuḥā"

3 "Limeni'l-mülk"e istedüm maʿnā
Didi "Faṣbir bi-ḥükmihi ṣabrā"

4 Rāh-ı Ḥaḳḳı didüm beyān eyle
Didi "Lā taṭlubü's-sivā ebedā"

5 Ey Murādī "bi-ḥaḳḳı ʿarşi ʿaẓīm"
İnneme'l-ʿilmü kāne fīhi bimā

---

1 A.13b, F.17a, R.164a. Gazel L, M'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onu emin kılsın!
1a.İhsan ikram edem Hazret-i ḫâlık 2a.vücûdîdür: vücuduñdur R. 2b.Rabbimiz! Nurumuzu bizim için tamamla (66/Tahrim 8).
3a.İyilik ve ihsana ezelî olarak vâkıf 4a.kemāl: kemāli R.
4b.Rabbimiz ebediyen razı olsun!

2 A.14a, F.17a. Gazel L, M, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onu korusun!
1. Rab herkesi nimetle rızıklandırdı. Kulun isteği sadece budur.
2b. Kāne ḍuḥā: Sabah oldu [Kuşluk vaktine and olsun! (93/Duha 1)]. 3a.Bugün hükümranlık kimindir? denir; hepsi: "Gücü her şeye yeten tek Allah'ındır" derler (40/Mümin 16). 3b.Faṣbir bi-ḥükmihi ṣabrā: Onun hükmüne sabret (bk. G 5/4). 4b.Lā taṭlubü's-sivā ebedā: Ebediyen başkasını isteme… 5a.bi-ḥaḳḳı ʿarşi ʿaẓîm: Büyük Arş'ın hakkına… [O büyük arşın Rabbidir. (9/Tevbe 129; 23/Mü'minûn 86; 27/Neml 23, 26)]. 5b. Şüphesiz ilim onda olandır… 6b.āyet-i kübrā: G 83/3b

93[1]

Velehū cāmelehu'llāh

Feilātün Mefāilün Feilün

1 Ey celālüñde bir cemāl iḫfā
Hem çü rūz(u) vü leyle-i daʿcā

2 Vech-i ādemde var vücūh-ı keṣīr
Birisidür ḫitāb-ı "kerremnā"

3 Mebdeʾ-i küllden almışam ḫaberi
Ḳāle men kāne ṣāmiten fe-necā

4 ʿİlm ü faẓlum görüp ṣenāda didüm
Rabbi zidnī ve min ledünke ʿilmā

5 Maʿrifetden suʾāl iderse Murād
Hüve bāḳin ve sırrühü ebḳā

94[2]

Velehū veffeḳahu'llāhu limā yuḥibbu ve yerżāh

Feilātün Mefāilün Feilün

1 Baḥr-ı ʿışḳunda fülk-i dil cānā
ʿAceb olmış durur yine peydā

2 Eylemişdür şehā ḥarāmī gözüñ
Cümleten naḳd-i ʿaḳlını yaġmā

3 Senüñ hicrāna çün ṭoḳındı begüm
Üşenüp ṭaġıluben oldı hebā

4 Atar oḳ gibi beni yabana
Dem-be-dem nideyin o ḳaşları yā

5 ʿIşḳı ṣaḳlardı bu Murādī żaʿīf
N'eylesün çeşm ider anı rüsvā

1 A.14a, F.17a. Gazel A, F'de vardır.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onu güzel yapsın!
2b. kerremnā: bk. G 86/1b. 3b.Kim susarsa kurtulur dedi. 4b.Allahım kendi katından bir ilimle ilmimi artır […min ledünnā ʿilmā: … Yine ana tarafımızdan bir ilim öğretmiştik (18/Kehf 65); Rabbim! İlmimi artır" de (20/Ta, Ha 114)]. 5b.Bâkî odur ve sırrı da bâkî kalacaktır.

2 A.14a, F.17a. Gazel A, F'de vardır.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun sevdiği ve razı olduğu şeyi ona muvafık kılsın!

95[1]

Velehū dāme fażluhū

Mef'ūlü Mefāilün Feūlün

1 Çün açdı ḥicābın oldı peydā
Pes ḳıldı nidā didi "Keşefnā"

2 Berḳ urdı żiyā çü sācid oldı
Bir daḫı didi nidā "Raḥimnā"

3 Küliyet irişdi 'aḳla çün kim
Pes oldı ḥabīb-i 'ālem-ārā

4 Ḳānūn-ı ezeldedür şifā çün
Bu sırrı velīler itmiş iḫfā

5 Gel añla Murādīnüñ kelāmın
Bir noḳṭada gizlü bin mu'ammā

96[2]

Min reşeḥāti aḳlāmihi'ş-şerīfe ve nefeḥāti'l-laṭīfe

Müfteilün Mefāilün Müfteilün Mefāilün

1 Çünki dilüm ḳılur saña ṣubḥ u mesā ṣenā ṣenā
Sen daḫı luṭf ile añla eyle şehā 'aṭā 'aṭā

2 Cān ile yol ṭutan kişi başa çıkar ṭarīḳde
Şol ki bu yoldadur fenā bulıdı ebed beḳā beḳā

3 Gel berü baş u cānı vir var ise 'ışḳa ṭāḳatüñ
Aydın iden derūnını olmadı ol dücā dücā

4 Oḳuna çünki defterüñ anda senüñ varaḳ varaḳ
Ṣāliḥ iden 'amellerin añla anı necā necā

5 Añla sözin Murādīnüñ çeşmüñi eylegil küşā
Kimsene ḳavline anuñ bulımadı behā bahā

---

1 A.14b, F.18a, R.138a. Gazel L, M'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Onun faziletinin devam etmesi…
Başlık H: Ve min-Aḳsāmi'l-hezec F. Hezec-i aḫreb-i maḳbûż-ı maḥẕûf.
1b.pes: bes R; Keşefnā: Giderdik, kaldırdık [Lekad kunte fî gafletin min hāzā fe keşefnā anke gıtāeke fe besarukel yevme hadîdun: Andolsun sen bundan gaflette idin; derhal biz senin perdeni kaldırdık. Bugün artık gözün keskindir (denir) (50/Kâf 22; 7/A'râf 135; 10/Yûnus 12, 98; 21/Enbiyâ 84; 23/Mü'minûn 75; 43/Zuhruf 50)]. 2b.Raḥimnā: Bize merhamet etmezsen biz kaybedenlerden oluruz (23/Mü'minûn 75, 67/Mülk 28).

2 A.14b, F.18a, R.71a. Gazel M'de yoktur.
Başlık A: Şerefli kalemlerinin sızıntıları ve hoş esintilerinden…
Başlık F: Baḥri'r-recezi'l-maṭvî'l-maḫbûn.
Başlık H: Baḥr-i recez-i maṭvî-i maḫbûn.
1a.ile: eyle L. 2b.ki: kim R. 3a.baş ü: başı ve AE; cānı ver: cān ile A; cānı ko AE, B, Lvar ise: varsa AE. 5a.küşā: küşād R.

97[1]

Velehū eʿānehu'llāhu ʿalā murādih

Müfteilün Mefāilün Müfteilün Mefāilün

1 Züyyine bi'l-cemālihī inkeşefet ġıṭā'uhā
Kāne lenā cevābühā ʿaynüke ʿayni hākeẕā

2 Münḳaṭıʿ olmadı yine zen ṭuta merde āyine
İş bu durur her āyine oldılar iki reh-nümā

3 Münfaʿil oldı cümleten muḳtebis oldı çün gönül
Rubʿını virdi çārına oldı ṭalebde müntehā

4 Lücce-i baḥra düşdi pes zevraḳ-ı dil mücidd olup
Bulmadı ḥadd ile kenār seyrini ḳıldı cā-be-cā

5 Ḥamd Ḫudāya ey gönül almadı ʿāriyet Murād
Diñle kelām-ı remzini her gün anuñ müceddidā

98[2]

Velehū menna'llāhu bi-ṭūli bekā'ih

Müfteilün Mefāilün Müfteilün Mefāilün

1 Müdrik-i ʿilm ü ḥilm olan buldı işinde ibtidā
Müdrik olan fühūm ile buldı uṣūl-ı intihā

2 Anlamaġ ile buldılar rāh-ı hüdāya yol bulan
Şol kişiye ki istedi virdi aña ʿaṭā ʿaṭā

3 Nām u nişānı ṭārik ol tā bulasın kemālüñi
İster iseñ kemālüñi iste hemān hüdā hüdā

4 Cāna ḳıyar iseñ eger bulduñ anuñ rıżāsını
Bulduñ ise rıżāsını saña bulınmadı behā

5 Dinle Murādī sözlerin tā bilesin rumūzını
Añlar iseñ rumūzını remzini añla müntehā

---

1 A.14b, F.18b, R.5a. Gazel L, M'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Onun isteği doğrultusunda Allah (cc.) ona yardımda bulunsun!
1a. bi'l-cemālih: bi'l-kemālih R. 2b.iki rehnümā: ikisi rehā R. 3a.cümleten: cümle AE. 4a.düşdi: ṭutdı R. 4b.kıldı: kıl. 5b.kelām-ı: kelām AE.

2 A.15a, F.18b. Gazel L, M, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun bekasının uzunluğuyla lütuflandırsın!
Başlık F: Baḥri'l-mużāriʿi'l-aḫreb.
1.Onun cemaliyle süslendi, ondan perde kalktı. Bize cevabı: Senin gözün, benim gözüm gibidir.
2a.añlamaġ ile: añlamaḳ ile AE. 2b.ki: kim AE.

99[1]

Müfteilün Mefāilün Müfteilün Mefāilün

1 Dil seni çün ḫayāl ider eyler ol ibtidā saña
Çünki seni meʾāl (ile) eyler ol intihā (saña)

2 Lemʿa-i nūruñı gören şems-i cihāna baḳmadı
Żavʿuñı fehm iden kişi bulmadı bir żiyā saña

3 Mevc uralı yem-i vücūd cümle saña ḳılur sücūd
Niʿmetüñi bilen senüñ dāʾim ider ṣenā ṣenā

4 Nefḫa-i rūḥı kim ṭuyar ādem odur ḥaḳīḳīde
Nefsini ṭārik idüp ol eyler ol ilticā saña

5 Bildi Murādī virdini eyledi maʿnā ārzū
Senüñ içün diler seni dāʾim ider duʿā saña

100[2]

Müfteilün Mefāilün Müfteilün Mefāilün

1 Salli ʿalā Muḥammedin kāne Resūle müctebā
Seyyidenā şefīʿanā sırri fuʾādi enbiyā

2 Sırr-ı ḥaḳīḳatüñ odur mazharı fi'l-ezel ebed
Sırrına ṭutdı āyine sırrı beḳā-yı evlīyā

3 Muḥīṭ-i āyet-i ḳıdem-i ḥāmī şerʿ-i müstaḳīm
Nāḳil-i menzil-i ḳavīm şāh-ı gürūh-ı atḳiyā

4 Şāfiʿ-i āyet-i ẕelīl bendesi rūḥ-ı Cebrāʾil
Cümle-i rāhadur dell maṭllaʿ-ı nūr-ı kibriyā

5 Oldı Murādī ʿışḳ ile ẕevḳüñi ḥāṣıl itmede
Ferruḥ odur cihānda kim ola senüñle āşinā

---

1 R.91a. Gazel R'de vardır. 1b.me'āl (ile): me'āl R; (saña): seni R.
2 R.69b. Gazel R'de vardır.
1.Seçkin Resul Muhammed'e salat eyle. Efendimiz, şefaatçimiz, peygamberler kalbinin sırrıdır.
3.Müstakim şeriatı himaye eden geçmiş ayetleri de kuşatmıştır. Kavmi menziline nakleden, muttakiler topluluğunun şahı; 3a.1/Fatiha 6 (bk. G 966/5a, dn.).

101[1]

Velehū evṣalehu'llāhu ilā merāmihī

Mef'ūlü Mefāīlün Mef'ūlü Mefāīlün

1 Aldanma cihāna sen ey merdüm-i pür-dānā
Tā kim olasın ey cān her nesneye sen bīnā

2 Ġāfil ṣaḳın olma sen bir gün ecel irişür
'Üryān olursın sen hem zīr ve hem bālā

3 Görme ṣaḳın özüñi baḳma kişi 'aybına
Ḫāk ile berāber o ḳadrüñ ola tā a'lā

4 Alçaḳlıġı terk itme alçaġ ile hem-rāz ol
Gögsüni ṣaḳın germe tā düşmeyesin cānā

5 Bulam eger ey Mevlā bir zerre rızāñı ben
Almazdı Murādı ḫāk ne dünyā vü ne 'uḳbā

102[2]

Velehū kessera'llāhu ḫayrah

Mef'ūlü Mefāīlün Mef'ūlü Mefāīlün

1 Sulṭān-ı cihān oldı şol kim ṭuta yüz saña
Pes bil o nihān olmaz 'ālemde odur peydā

2 Ben fikr iderem dā'im ḥikmet ne durur bilsem
Sen dilde nihān olduñ gönlün senidür gūyā

3 Miḳdār-ı naẓardur āh yā ben n'ideyin ḫānum
Rūḥ oldı ebed cānum cān oldı baña aẕvā

4 Şerḥ oldı baña ma'nī şāriḥdür anı 'ālem
Bir noḳṭayı ḥall eyler her kim ki bile ma'nā

5 Gel ister iseñ ey dil bilmege bu aḥvāli
Vir ḳaṭre Murādīye tā kim olasın deryā

---

1 A.15a, F.18b. Gazel L, M, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onu maksadına ulaştırsın!
Başlık F: Baḥri'l-hezeci'l-aḫrebi'l- müṣemmen.
Başlık H: Baḥr-i hezec-i müṣemmen-i aḫreb. Veznühü
2a.saḳın olma: olma saḳın AE. 2b.ve: ü AE. 5b.dünya: dünyā A, AE; dünyî F; vü: ve AE.

2 A.15a, F.19a, R.125b. Gazel M'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun hayrını çoğaltsın!
1b.pes bil: peydā ve R. 2b.gûyā: cûyā R. 3a.n'ideyin: n'ideyüm AE. 3b.cānum: hānum AE. 5b.olasın: alasın F.

103[1]

Mine'l-vāridāti'l-ilāhiyye ve's-sāniḥāti's-subḥāniyye

Mef'ūlü Mefāīlün Mef'ūlü Mefāīlün

1 Bu ʿömr-i cāvidānı ḳılduñ çü sen müheyyā
Ey ferʿe aṣl-ı ṣābit rūḥ-ı cesedde maḥyā

2 Ḳarn-ı ezelde çün kim farḳ olmadı ġuyūbuñ
Ġayb-ı ḥaḳīḳatüñdür esrār-ı ġaybī dānā

3 Żāḥikdedür tebessüm maġnūm gerçi giryān
Müştāḳ-ı ʿayna ġayrüñ ʿayn-ı hüviyyetüñ hā

4 Memlū vü müntericdür her güne gerçi ḥākim
Ey cümleden müberrā ṣābit sözüñde illā

5 Yazdı Murādī levḥe levḥ oldı ańa levḥa
Ey ʿālem-i tüvānā sensin yine hüveydā

104[2]

Velehū neşera'llāhu şīte ma'diletihī

Mef'ūlü Mefāīlün Mef'ūlü Mefāīlün

1 Ey ṣafḥa-i kitābuñ ʿunvānı ʿilm-i ūlā
Ey ẓāhir-i ḥaḳīḳat ūlā vü sende uḫfā

2 Şerḥ ü beyāna sıġmaz bu ʿilm-i mümkinātuñ
Şol nesne mümteniʿdür eshel ḳatuñda ḥālā

3 Ḳaldur ḥicābı yüzden ey ʿālemüñ ḥayātı
Dā'im teveccühüñden olsun bu dil muṣaffā

4 ʿÖmr-i ebeddedür ol kim saña āşinādur
Cān-ı ʿazīzi anuñ her yirdedür muʿallā

5 Geldi Murādī çün kim cāy-ı cihāna raḥmet
Gel eylegil ḥamiyyet cān ol cihāna cānā

---

1 A.15b, F.19a, R.154b. Gazel L, M'de yoktur.
Başlık A: İlahî hatırlatmalardan ve sübhânî ilhamlardan…
Başlık F: Baḥri'l-mużāriʿi'l-aḫreb F.
Başlık H: Baḥrü'l-müżāriʿʿi'l-aḫreb.
2a.olmadı: oldı AE.

2 A.15b, F.19a. Gazel L, M, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun adaletinin şöhretini yaygınlaştırsın!
1a.ûlā: evlā AE. 1b.vü: AE. 2a.ʿilm-i: ʿilmi F, H.

105[1]

Velehū eşraḳat şümūse salṭanatihī ilā yevmi'l-ḳıyām

Mef'ūlü Fāilātün Mef'ūlü Fāilātün

1 Ey ḫālıḳa's-secāyā v'ey rāzıḳa'l-berāyā
Yā ẕe'l-'aṭūfi Mennān yā ġāfire'l-ḫaṭāyā

2 Ḥubbuñ virelden el-ḥaḳ mürde tene ḥayātı
Ḳomadı ol memātı eyledi cümle iḥyā

3 Yā ḳalbī ente faṣbir fī-hicrihī cemīlā
El-vāḥidü celālen el-vāḥidü cemālā

4 Bilmekde bilmek olmaz ḳalmaġa ruḫṣat olmaz
Ey dil baḳ dilerseñ eyle özüñi ifnā

5 Bi'l-'aḳli yā Murādī fe'fhem bi-ḥaḳḳı mevlā
Fī-bu'dike ḥayālā fī-ḳalbike 'ayānā

106[2]

Mef'ūlü Fāilātün Mef'ūlü Fāilātün

1 Yā nāẓiren 'aleynā fe'kşif-lenā cemālā
Yā muḥsinün ileynā aḥsen lenā viṣālā

2 Şems-i münīre irmek cān eyler ārzūyı
Ey cānumuñ kemālī gel cānı eyle peydā

3 'Arz eyleme ḥabībüm vechüñ niḳāb içinde
Nice bir olsa her dem bu 'ayna rūyuñ iḫfā

4 Ẕāt-ı ḳadīmi gerçi olmaz muḥīṭ ḥādiṯ
Sırr ile sırra ḥākim ḥükmindedür çü imżā

5 Oldı Murādī efḥam 'ışḳ iledür mufaḫḫam
Gel iste nūr-ı a'ẓam a'ẓamdadur mu'allā

---

1 A.15b, F.19b. Gazel L, M, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Kıyamet gününe kadar saltanatının güneşleri parlasın!
1.Ey karakterlilerin yaratıcısı ve ey muttakilerin rızık vericisi; ey karşılıksız veren şefkat sahibi, ey hataları bağışlayan; 1b.el-ḥaḳ: ey cān F. Bu mısra A'da yazılmamışdur.
3. Ey kalbim, güzel ayrılığı sabret, o tek olan zât celâl ve cemâl sahibidir.
5. Ey Murâdî, Mevla hakkı için hayalinde uzak ve kalbinde ayan olanı akılla bil!

2 R.151b. Gazel R'de vardır.
1.Ey bizim nâzırımız, cemalini göster, ey bizim muhsinimiz vuslatla bize ihsan buyur. [Rabbenakşif 'annā…: Rabbimiz! Bizden azâbı kaldır (44/Duhân 12)].

107[1]

Min sübhaniyyeti'l-'ilmiyye ve'l-me'ānī'l-ḥikemiyye

Mefāilün Feilātün Mefāilün Feilün

1 E'ūẕu bi'llāhi min şerri ḫalḳihī ebedā
Ṣığındum aña beni ṣaḳlaya sivādan tā

2 Ḥicāb-ı perde baña ḳılma ġayrı yā Rabbī
Ki ola 'aynuma mekşūf rūy-i bī-hemtā

3 'Acā'ib-i ezelīdür ġarā'ib-i esrār
Göñül seni mütefaḥḥış velīk sen peydā

4 Ḥarīm-i ḥażretüñe varmaġa ṭarīḳ nedür
Didüm didi ki ḳonaġı berüdedür illā

5 Murāda vech-i ḥaḳīḳī tecellīsi ẓāhir
Kimsene aña mu'ārıż degül bugün şey'ā

108[2]

Velehū zīdet meḥāberuhū

Mefāilün Feilātün Mefāilün Feilün

1 Cemāl-i ḥüsn ile ta'bīr olur egerçi saña
Vücūdında müberrā vücūduñ āmennā

2 Ḥicābı gerçi ḳılursın cemālüñe perde
Ne perde var ne cemālüñ ġanī özüñ ḥāşā

3 'Aẓīmsin 'aẓametde velīk a'lemsin
Bularda gerçi kim ıṭlaḳ olındı remz ile tā

4 Seni şu kim ki bilendür o cehlile meşhūr
Şular ki bilmediler oldılar dücāda dücā

5 Murādī 'ayn-ı 'ināyet irişmeseydi eger
Ne Ādem ādem olurdı ne ḫôd cihān peydā

---

1 A.16a, F.19b. Gazel L, M, R'de yoktur.
Başlık A: İlmî noksanlıkları tenzihten ve hikmetli manalardan…
Başlık F: Baḥri'l-mücteşi'l-maḫbûnı'l-maḥẕûf.
Başlık H: Baḥr-i mücteş-i maḥẕûf.
1a.Ebediyen yaratılmışların şerrinden sana sığınırım. 2a.ḳılma: - AE. 4a.beridedürdür: bir dededür AE.
5a.mu'ārıż: ma'ārıż A.

2 A.16a, F.19b. Gazel L, M, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Onun heybeti ziyadeleşsin!
1a.olur: olınmaz AE. 4a.cehl ile: cehle AE. 4b.ki: kim AE. 5b.peydā: dünyā AE, B, H.

109[1]

Velehū ażā'a'llāhu kevākibe ḫilāfetihī

Mefāilün Feilātün Mefāilün Feilün

1 Selāmet-i ezelīden müsellemüz cānā
'Ulūm-ı lem-yezelīden mu'allemüz cānā

2 Kerīm ḳapusına ṭutmışuz dem-ā-dem yüz
İki cihānda anuñ çün mükerremüz cāna

3 'Aẓīmi ulularuz ṣubḥ u şām her sā'at
Cemī'-i 'ālem içinde mu'aẓẓamuz cānā

4 Ya nice itmeyevüz faḫr ey ḥabīb-i cihān
Ḫudā-yı ḫādimi ġayre mufaḫḫamuz cānā

5 Murādī bizde 'aceb ḥāl-var añlar iseñ
Gehīce lāġar u gāhī mücessemüz cānā

110[2]

Velehū hebbet nesāyimü devletihī

Mefāilün Feilātün Mefāilün Feilün

1 Çü bildi kārumızı aña göre ḳıldı 'aṭā
Ki āb-ı raḥm ṣöyündürdi āteşiñ meṣelā

2 Yed-i mü'eyyed ile aldı ḳabża-i ḥükme
Ḳader oḳını atar her ṭarafda ḳavs-ı ḳażā

3 Mükemmel itdi kemālin özi kemāle kemāl
Bilürdi kāmilini ḳıldı cümleten inṭā

4 Çü 'ayna almadı ḥükmine virdi ikisini
Yed-i yemīnine 'uḳba yesārına dünyā

5 Özin murāda murād eyledi Murādī murād
Murād idindi Murādī murād ide cem'ā

1 A.16a, F.20a. Gazel L, M, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun halifeliğinin yıldızlarını parlatsın!
4a.ya: yā AE. 5b.u: ve AE.

2 A.16b, F.20a, R.76a. Gazel B, L, M'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Devletinin rüzgārını estirsin!
1b.āteşin: āteş-i AE. 2a.mü'eyyed ile: mü'ebbed ile A; mü'eyyedle AE. 4a.'ayna: ġayna R.

111[1]

Velehū eʿazze'llāhu cündehū

Mefāilün Feilātün Mefāilün Feilün

1 Muṭābaḳat ideli ʿışḳ ile dil-i şeydā
Muḳābil oldı biri birine iki deryā

2 ʿAcebde ḳaldı bu rūḥum benüm bu maʿnāda
Bu mihr-i ḥubb ile mihrümden ayrudur maʿnā

3 ʿAzīz ider bizi ʿizzet eger ki ʿizzet ide
Bizüm bu ʿizzetümüzde bizüm durur bu ġınā

4 Ḫayāli ṭarḥ ideli oldı "Mā hüve'l-vāḳi'"
Vuḳūʿını yine ʿilm ile eyledi inşā

5 Murādī merd-i ezeldür özinde merdāne
Ḳoparsa himmet-i merdān n'ola ǧibāl zecā

112[2]

Velehū edāma'llāhu irşādehū

Mefāilün Feilātün Mefāilün Feilün

1 Yine ṭaġıtdı gibi sünbülin o māh-liḳā
Ki şemme eyledi iblāġ baña bād-ı ṣabā

2 Firāḳı āteşine ḥarḳ ider beni o nigār
Raḳīb-i bed-siyerüñ sözine uyar ḥayfā

3 Boyuñı añaram itsem eger naẓar serve
Yüzüñi fikr iderem beslesem gül-i raʿnā

4 Güzeller erçi cihān içre vardur ey meh-rū
Velīk şems-i cemālüñe cümle oldı sühā

5 Murādī gördi menāmında yāre vaṣl olmış
Umar ki ola bu ruʿyāsı ṣādıḳu'r-rüʿyā

---

1 A.16b, F.20a, R.3a. Gazel L, M'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun askerini aziz kılsın!
4a. Mā hüve'l-vāḳi': Gerçekleşen odur. 5b.zeccā: zecā A, F, H, R.

2 A.16b, F.20b. Gazel A, F'de vardır.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun irşadını devam ettirsin!

113[1]

Velehū esbela'llāhu feyżahū ʿaleyh
Min fevāyiḥi kelimātihī ve levāyiḥī ʿibārātihī

Müstef'ilün Müstef'ilün Müstef'ilün Müstef'ilün

1 El-ḥamdü li'llāhi'lleẕī niʿme'l-ʿulā niʿme'l-ʿulā
Ve'ş-şükrü li'llāhi'lleẕī niʿme'ṣ-ʿṣenā niʿme'ṣ-ṣenā

2 Cānum anuñ şükrānesi göñlüm anuñ dīvānesi
Ḳalbüm żiyā pervānesi "Min-ibtidā fi-l-intihā"

3 Yā men lehū ḥüsnü'l-cemāl yā men lehū ʿaynü'l-kemāl
Yā men ʿalīmün fi'l-māl yā Rabbenā yā Rabbenā

4 Müştāḳ olupdur dil saña sen gel baña sen gel baña
Müştāḳuñam ben dā'imā ḫānum saña ḫānum saña

5 Ente murādun ʿabduhū fa'ṣbir li-ḥükmi Rabbike
Rabbī raḥīmün bi'l-ʿaṭā yā ẕe'l-ʿaṭā yā ẕe'l-ʿaṭā

114[2]

Min cevāhiri taḥrīrātihī ve zevāhiri taḳrīrātihī

Müstef'ilün Müstef'ilün Müstef'ilün Müstef'ilün

1 Sem'üme geldi bir ṣadā "hāẕe'n-nidā hāẕe'n-nidā"
Kāne'l-ʿaṭā'ü'l-muṭlaḳā hāẕe'l-ʿaṭā bi'me'l-ʿaṭā

2 Ṭoġdı çü şemsüm bir seḥer secde idüp şems ü ḳamer
İn lem-yekün nūren minhü lā-żā'e yebḳā fī'd-dücā

3 Levḥ-i dile mesṭūr olalı "āyet-i ümmü'l-kitāb"
Fī-ʿilmihī āyātünā ʿan-sırrihī ihlāṣunā

4 Çün münteşirdür ʿāleme bir ẕerre ʿilminden ḫaber
Kānet nidā'en dāyimen min-ʿilminā min-ʿilminā

5 Ḳıldı Murādī ʿilm içün sırrını ʿuḳbada nihān
Lā-miṣlühü lā-ʿaynühü el-emrühü bel-muḳtedā

---

1 A.17a, F.20b, R.125b. Gazel L, M'de yoktur.
Başlık A1: Bu da onundur. Allah (cc.) bereketini onun üzerine indirsin!
Başlık A2: Bu da onundur. Onun kelimelerinin güzelliklerinden ve ibarelerinin levhalarından…
Başlık F: Baḥrü'r- recezi'l-müṣemmeni's-Sālim.
1Ona hamd ne güzel yüceliktir, ne güzel yüceliktir. Allah'a şükür ne güzel övgüdür, ne güzel övgüdür.
2b.ziyā: anuñ A; Min-ibtidā fî-l-intihā: Baştan sona…
3.Ey cemali güzel olan, ey zatında kemal sahibi; maldaki tasarrufu bilen; ey Rabbimiz, ey Rabbimiz.
5a.Sen kulunun muradısın. Rabbinin hükmüne sabret; benim rabbim ikramlarıyla Rahîmdir. Ey ihsan sahibi, ey ihsan sahibi [Faṣbir li-ḥükmi Rabbike (bk. G 5/4a)]. 5b.ẕe'l-:ẕā'l- AE, F, H, ẕü'l- H.

2 A.17a, F.20b. Gazel L, M'de yoktur.
Başlık A: Onun yazım cevherleri ve sözlü ifadelerinin parıltılarından...
1a. hāẕe'n-nidā hāẕe'n-nidā: İşte bu ses, işte bu ses... 1b.O mutlak ihsan sahibidir. Bu ihsan ne güzel ihsan. 2b. Ondan bir nur olmasaydı, sürekli karanlık olurdu; minhü lāżā'e yebḳā: lāżā'e yebḳā AE, lenā mihü yebḳā R. 3a.āyet-i ümmü'l-kitāb: kitapların anasının ayeti [Sana Kitab'ı indiren odur. Onda Kitab'ın temeli olan kesin anlamlı ayetler vardır (3/ Āli İmrān 7; 13/Rad 39)]; olalı: olan AE. 3b. Bizim âyetlerimiz onun ilmindedir, ihlasımız onun sırrındandır. 4b. İlmimizden, ilmimizden sürekli bir nida idi. 5b. Onun misli ve dengi yoktur, uyulacak emir onundur.

115[1]

Velehū dāmet reʾfetuhū

Müstefʾilün Müstefʾilün Müstefʾilün Müstefʾilün

1 Cān aldı çün māʾil saña sen daḫı māʾilsin aña
Maʿşūḳ u ʿāşıḳ oldılar biri birine reh-nümā

2 Çün ḥavżа-i ḳudretdedür kevn ü mekānı cümlenüñ
Tedbīre baş indürmezem taḳdīr ider dāʾim ʿaṭā

3 Cām-ı Sikender nʾeylesün İskender oldı cām çün
Bilmezlüginden eylemiş bunca ḥakīme iḳtidā

4 Nām u nişānı neylesün insān olan ey bī-nişān
Nuṭḳ oldı ʿulyāda eṣer oldı maḥabbet müntehā

5 Ser virdüñ ise serverüm-server olursın ʿarşada
İllā ki sensin bu zamān içre sifāl-i bī-bahā

6 Bu bir yüce dergāhdur aʿla durur ḳadri ʿaẓīm
Bunda beräberdür Murādī cümleten şāh u gedā

116[2]

Müstefʾilün Mefāilün Müstefʾilün Mefāilün

1 Menbāʿ-ı ʿilm ü ḥilm olan buldı işinde ibtidā
Müdrik olan fuhūm ile bulдı uṣūl-ı intihā

2 Anlamaġ ile buldılar rāh-ı hüdāya yol bulan
Şol kişiyi kim istedi virdi aña ʿaṭā ʿaṭā

3 Nām u nişānı tārik ol tā bulasın kemālüñi
İster isen kemālüñi itse heman hüdā hüdā

4 Cāna ḳıyar iseñ eger bulduñ anuñ rıżāsını
Bulduñ ise rıżāsını bulumadı (behā) behā

5 Diñle Murādī sözlerin tā bilesin rumūzını
Añlar iseñ rumūzını remzini añla müntehā

---

1 A.17a, F.21a. Gazel L, M, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Onun merhameti devam etsin!
1a.çün: çü AE. 2a.çün: çü AE. 6a.ḳadri: ḳadri-i AE. 6b.berāber durur: berāberdür AE.

2 R.5a. Gazel R'de vardır.
4b. (bahā): - R.

117[1]

Min düreri ġureri inşā'ihī ve ezheri züheri īmānihī

Müfteilün Fāilün Müfteilün Fāilün

1 Baḥr-ı vücūdında şol kişi k'ola āşinā
Bildi nedür ibtidā bildi nedür intihā

2 Şol kişi kim ġavṣ ide ol yem-i bī-sāḥile
Buldı şu cevherleri k'olmadı aña bahā

3 Kendüyi bulmaḳ durur kişi hüner kendüde
Ġayrı hünerdür ḳamu küllīde küllī hebā

4 Baḥr-ı 'ulūm içre şol kimse ola bī-meṣel
Çün ala bundan sebaḳ ecmel olur bī-riyā

5 Añla Murāduñ sözin ister iseñ ger fütūḥ
Oldı ṣelāṣe sühān ḥarf-i elif dāl u ḥā

118[2]

Min taḥḳīḳatihi'r-rāyiḳati ve tedḳīḳātihi'l-fāyiḳati

Feūlün Feūlün Feūlün Feūl

1 Rıżāñı dilerven ulu ni'met oldur baña
Velī baña eyle ne kim ola elyaḳ saña

2 Ḳamu reşḥalar çün mu'ayyen 'uyūnuñdadur
Virürsin ḳamuya velī ṭāḳati üzre mā

3 Himemdendür ālā velī himmetüm sendedür
Çü luṭfuñdan iḥsān ola oluram pür-żiyā

4 'İnāyātuñ ile yine ber-devām olmışam
Saña ḳılmışam evvel āḫir hemān ilticā

5 Murāduñ yed-i ḳudretüñde olupdur senüñ
Anuñ çün Murāda bulınmaz ebed hiç bahā

---

1 A.17b, F.21a. Gazel L, M, R'de yoktur.
Başlık A: Onun yazımının parlak incileri ve imanının aşırı parlaklığından...
Başlık F: Baḥri'l-münserihi'l-maṭviyyi'l-mekşûf.
Başlık H: Baḥr-i münserih-i maṭvî ve mekşûf.
5a.sözin: sözlerin AE. 5b.ü: ve AE.

2 A.17b, F.21b, R.102b. Gazel L, M'de yoktur.
Başlık A: Onun parıltılı araştırmaları ve üstün incelemelerinden…
Başlık F, H: Baḥri-müteḳārib.
1a.baña: saña R. 3a.ālā: illā AE, R. 5b.ebed: - R.

119[1]

Velehū medda'llāhu ṭanābe devletihī

Feūlün Feūlün Feūlün Feūl

1 Nihāyetde çün kim olupdur göñül müntehā
Velīkin ziyāde ile ister ola bī-behā

2 Didüñ çünki "Lā-taḳneṭū" olmazam ben "ḳanūṭ"
İderven bu şükrümle zīrā ziyāde recā

3 Ṣınāyi'den el çekmeyen bilmedi ṣāni'i
Ne ṣan'at durur ṣan'ata ide ṣāni'i 'aṭā

4 'Aceb varṭaya düşdi bī-'aḳl olan cāhilün
Ki maṣnū'a ṣāni' diyü eyleye ilticā

5 İlāhī Murāduñ dil ü dīdesin rūşen it
Ki bābuñdan özge ana olmaya hiç cā

120[2]

Feūlün Feūlün Feūlün Feūl

1 İlāhum çü sensin saña ḳılmışum ilticā
İşigüñden özge penāh olmaz hiç baña

2 'İnāyet senüñdür hidāyet senüñ-yā ehad
Umarven senüñ faẓlını dem-be-dem dā'imā

3 Ḳulum ḳapuña yüz sürüp gelmişem yā ġanī
Saña yaraşur 'izzet-i salṭanat kibriyā

4 Mu'īn ol işümde daḫı ḳavl ü fi'lümde hem
Murād itdüñ ismümi virgil murāduma cā

---

1 A.17b, F.21b, R.102a. Gazel B, L, M'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) devletinin yerleşikliğini uzatsın!
1b.ile: eyle AE. 2a.Lā-taḳneṭû: …Allah'ın rahmetinden umudunuzu kesmeyin.. (39/Zümer 53); ḳanûṭûn: Ümitsiz olur [İnsan, iyilik istemekten usanmaz da, kendisine bir kötülük gelince umutsuzluğa düşer, üzülüverir (41/Fussilet 49)]. 4a.cāhilûn: cāhilîn R. 5b.hîç: ġayrî R.

2 R. 1b. Gazel R'de vardır.

121[1]

Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Żucreti terk eyle yāruñdur Ḫudā
Laḥẓa laḥẓa ibtidā vü intihā

2 Müftī-i ẓāhir mesā'il cem' ider
Virdi ḳalbüm levḥ-i maḥfūza żiyā

3 Ḳāl u ḳıldan vaz olursañ sen daḫı
Māżī vü müstaḳbeli terk eyle hā

4 Tā ki ḳalbüñ maṭla'ından berḳ ura
Şems-i Aḥmed mā-i Maḥmūd ey fetā

5 Gel Murāduñ diñlegil aḳvālini
Sen daḫı tā ḳalmayasın fi'd-dücā

122[2]

Müstef'ilātün Müstef'ilātün

1 Dil oldı çün dil-dār ile tenhā
Meyl itmemişdür ġayrıya aṣlā

2 Cānın virelden ol dil-rübāya
Cān eylemişdür rūḥında peydā

3 Mā'il ḳılınca kendüye Bārī
Dil eylemişdür nice müdārā

4 Mir'āta baḳdum gördüm yüzüñi
Çün kim yüzümden ḳıldum temennā

5 'Allām-ı 'ışḳa vardum Murādī
Virdi bu ḳavle nice fetāvā

1 R.170b. Gazel R'de vardır.
2 R.72a. Gazel R'de vardır.

123[1]

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Eyyede'l-Mevlā bi-naṣrihī ileyhi mine'n-necā
İnne Muḥammeden ḥabībuhu ve kāne bi'l-mü'minīne raḥīmā

2 Yā Mevlāye fenẓūr ilā ḥālī bi't-teraḥḥum
Ve innī lā-es'elü illā minke fevzen 'aẓīmā

3 Yā ġāyete eşvāḳī fe'şrebinī müdāmeten
Ente a'lem mā-fu'ādī cemī'an muḥaṣṣalā

4 Fe'ḳterebe va'düke ve va'düke ḥaḳḳun leyse 'usr
Fe'ẓhere va'düke ve va'düke innī ileyhi ekūnü müteraḳḳibā

5 Yā men bede' lā-yu'īnu illā bi-ḥikmetihī
Ve kelimüke kāne fī ḥikmetike kenzen maḫfiyyā

124[2]

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Zādehu'llāhu te'ālā bi-ziyādī ebedā
Rezaḳa'n-ni'metehū min ni'metihī fī nā'amā

2 Ṭāletü'ş-şevḳü süleymā eşfeḳat li'l-'āşıḳ
Velehū 'aşḳün ḥaḳīḳun ve nehen'n-nefse hevā

3 Lema'at bedrü mine'ş-şemsi lehā iḳtimārü
Ve yeżummü'l-ḳamerü bi'l-ḳamerā kāne ḍuḥā

4 Bi-nevādī bi-ḥicābi ve bede'i min-ḥucebin
Ṭala'at aṭṭali'u'l-'arşu ve kürsü cem'ā

5 Ḳurbühū maḥżu murādin ve-limen cā'e beşīr
Kāne min-nūri Murādin ṭamā'et arż u semā

---

1 R.4a. Gazel R'de vardır.
Bazı mısralarda vezin uyumsuz.
1. Mevla ona olan yardımını teyit etti çünkü Muhammed aleyhisselâm onun habibidir ve o, müminlere karşı çok merhametlidir. [Sizi karanlıklardan aydınlığa çıkarmak için üzerinize rahmetini gönderen O'dur. Melekleri de size istiğfar eder. Allah, müminlere karşı çok merhametlidir (33/Ahzâb 43)].
2.Allahım benim hâlime merhametle bak! Büyük kurtuluşu ben ancak senden istiyorum.
3.Son derece arzuladığım, sürekli benim susuzluğumu gider. Kalbimde olan her şeyi en iyi bilen sensin.
4.Va'din yakınlaştı. Senin va'din haktır. Va'dini gerçekleştirmek sana zor değildir. Va'din gerçekleşti. Senin va'din ki ben onu sürekli gözlüyorum.
5.Yardımını hikmetle yapan! Ve senin kelamın hikmetinde gizli bir hazinedir.

2 R.4b.Gazel R'de vardır.
Bazı mısralarda vezin uyumsuz.
1.Allahu Teala ebediyen onu artırsın. Nimetinden nimetleriyle rızıklandırdı.
2. İştiyak uzadı, süleymā āşıka merhamet et. Nefsini kötülükten alıkoyan gerçek bir āşıktır. [Ama kim Rabbinin azametinden korkup da kendini kötülükten alıkoymuşsa, varacağı yer şüphesiz cennettir. (79 Naziat 40-41)].
3.Ay Güneş'ten aydınlandı. Onun için (o) kamerleşti. Ay ayla birleşince sabah olur.
4.Nida ile hicab ile perdeler arkasından göründü. Arş ve Kürsü'yü tamamen ortaya çıktı.
5.Müjdeleyici olarak gelenin yegâne isteği onun yakınlığıdır. Arz ve sema Murâd'ın nurundan sükûnete erdi.

ḤARFÜ'L-BĀ

125[1]

Mine'l-fütūḥāti's-sulṭāniyye ve'l-füyūżāti'l-ḥāḳāniyye

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Rāḥat-ı dil oldı çün mihr ü vefā-yı dil-firīb
Her ne kim eylerse eylesün bize her dem ḥabīb

2 Ḳurbete oldı mübeddel bu'dumuz ḥamdüm aña
Oldı aḳreb ḳurb ile ḳurbetde aḳrebdür ḳarīb

3 Mefḫar olalı cihāna faḫrum olmışdur füzün
Faḫr olundum mefḫarumda iftiḫār itmek 'acīb

4 Miṣlümi ḳıldum miṣāl-i ehl-i ḥikmet her zamān
Anuñ içün ḫalḳ-ı 'ālem olmadı hergiz ġarīb

5 Gel Murādīnüñ kelāmın eyle bir bir istimā'
Her ne girürse elüñe al hemān sen yā naṣīb

1 A.18a, F.21b, R.6a. Gazel L, M'de yoktur.
Başlık A: Sultanlığın fetihleri ve hakanlığın feyizlerinden…
Başlık F: Ḥarfü'l-Bā'.
Başlık H: Baḥr-i remel-i müṣemmen-i maḥẕûf.
1b.her dem: - R. 2a.bu'dumuz: ba'demiz AE. 3b.'acîb: 'aceb R; mefḫarumla B. 4b.anuñ içün: anuñ çün AE.
5a.yā: bā AE.

126[1]

Velehū cema'a'llāhu şemlehū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Ḳılmazam bir nesne yā Rab ben bu dünyāda ṭaleb
Ḳıluram ancaḳ seni dünyāda 'uḳbāda ṭaleb

2 Baña sen benden yaḳınsın līk ben bī-çāre dil
Ḳıluram her dem seni ṣaḥrāda deryāda ṭaleb

3 Her ne kim ister isem ben senden isterven hemān
Nesne ḳılmazam efendüm aḳ u ḳarada ṭaleb

4 Kimsene mesned idinüp dilemezven bir murād
Her ne olursa iderven bāb-ı Mevlāda ṭaleb

5 Ṭālib iseñ ey Murādī maṭlabuñ bil sendedür
Sen sen ol bir nesne ḳılma zīr u bālāda ṭaleb

127[2]

Velehū la-zālet aġṣānu devletihī muḫżarraten

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Her ḳaçan kim menzil-i a'lāyı ḳılsam ben ṭaleb
Saṭḥ ider küllī cenāḥın her melā'ik cümle heb

2 'Ālem-i lāhūta vardı murġ-i dil bir ānda
'Ālem-i nāsūtı terk idüp daḫı çekmez ta'ab

3 'Ayn-ı istiġnādadur el-ḥamdü-li'llah ḳalb-i pāk
Sen bu sırrı 'āşıḳ-ı ṣādıḳdan añlama 'aceb

4 Merd-i mülhem bi'ṣ-ṣevāb oldı kelimu'llāh çün
Yā ne dirsin sen kelām-ı bī-ḥicāba "mā-keẕeb"

5 Kim ki münkirdür Murāduñ ḳavline ḳılma gümān
Bū Lehebdür nār-ı dūzaḫda yanar hem çün "ḥaṭab"

---

1 A.18a, F.22a. Gazel M, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun toplumunu birleştirsin!
2b.ṣaḥrāda: ṣaḥrāda ve AE. 3b.efendüm aḳ u ḳarada: efendi aḳ ve ḳaradan AE. 4a.kimsene: kimseyi AE, B. 4b.Mevlāda: Mevlādan AE. 5b.bālāda: bālādan AE.

2 A.18a, F.22a. Gazel L, M, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Devletinin var olan büyümesi devam etsin!
AE'de1vü 2. beyitler takdim tehir olarak yer almaktadır. 3a.istiġnādadur: istiġnāyiledür AE. 4a.mülhem: mülhim AE. 4b.mā-keẕeb: Yalanlamadı. [Gözünün gördüğünü gönlü yalanlamadı (53/Necm 11) 5b.ḥaṭab: Odun [Ebu Leheb'in elleri kurusun; kurudu da! (111/ Tebbet 1); Karısı da, boynunda bir ip olduğu hālde ona odun taşıyacaktır (111/Tebbet 4, 5)].

128[1]

Velehū ḥassahu'llāhu bi-'ināyetihī

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Çün tecellī eyledi 'ayn-ı cemālinden ḥabīb
Ḥamd u minnet kim naṣībe bu düşüpdür yā naṣīb

2 Āyet-i kübrā düşüpdür 'āleme ḥüsn ü cemāl
Ġayb-ı 'aynından cihāna düşdi esrār-ı 'acīb

3 Ey temennā eyleyen ġayrı temennāyı ḳoġıl
Gözle 'ışḳı 'ışḳ ile feryād ḳıl çün 'andelīb

4 Cān ü başa ger ḳıyarsañ vuṣlata bulduñ ṭarīḳ
'Işḳdan ġayrı saña dünyāda olmaya edīb

5 Ey Murādī neş'e-i kübrāda bulduñ 'ālemi
Her du'ā kim eylesen maḳbūl ider çün ol Mucīb

129[2]

Velehū dāme mecduhū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Rūy-i bī-hemtāya ḳılmış çün celālinden niḳāb
Bī-miṣālin kibriyasıdur ḳılan yine ḥicāb

2 Cānib-i mekşūfını keşf eyledi iẕ'an içün
Vāride mevrūdını sırr ile ḳılmışdur ḫiṭāb

3 Ey cemāl-i lā-yezāli isteyen 'ārif ḳanı
Oḳımaduñ ma'rifet dersinde ḳaldı nice bāb

Sırr-ı "ev-ednā"da a'lā olmaġa a'lem gerek
Āşikāre yā nihānī bilmege kim vire tāb

5 Şārīḥīn-i 'ālem aṣlā şerḥe olmazlar ḳadīr
Ey Murādī baḥr-ı 'ilmüñden alalar ḳaṭre āb

---

1 A.18b, F.22a. Gazel L, M, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) ona inayetini has kılsın!
2a. āyet-i kübrā: G 83/3b

2 A.18b, F.22b. Gazel L, M, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Saygınlığının devam etmesi...
4a. ev-ednā: Araları iki yay aralığı kadar belki daha da yakın oldu (53/Necm 9).

130[1]

Velehū ḥassala'llāhu merāmehū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Levḥ-i dilde çün yazıldı āyet-i "ümmü'l-kitāb"
Her ḥurūfına virilmüşdür nice biñ biñ cevāb

2 Żaḥve-i kübrāda şems-i aʿẓam olmışdur bedīd
Cümle afāḳa vü māfihāya ṣalmış nūr-ı tāb

3 'İlm-i edyān ile ebdān arasında cism-i ḫāk
'İlm ile eyler 'ilāc aña ṭabīb iltür şarāb

4 'Ömr ü cāna ḳıymayınca kim bulur cānānesin
Çeşm-i bīdār ile nevm-i ġaflet ile ḳılma ḫ'āb

5 Münkir olan ey Murādī her kelāmuña senüñ
Nār-ı dūzaḫda çeken oldur 'iḳāb ile 'aẕāb

131[2]

Velehū zeyyene bi-vücūdihi'd-dünyā

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Rāstīdür ḥikmet-i 'irfāna 'ālemde sebeb
Ṭoġruluġı ḳoma elden 'izzet ide tā ki Rab

2 Bī-taḥammül olma deryā-dil olup ol bā-verā
Ḥaḳ Te'ālādan hidāyet eylegil dā'im ṭaleb

3 Maʿrifet kesb eylegil olma maʿārifsüz ṣaḳın
Maʿrifetsüzdür cihān içinde bil miṣl-i "ḥaṭab"

4 Ey cihān-ı bī-beḳāya mā'il olan bī-ḫıred
Saña ḳalıcı 'ameldür ġayrı fānī cümle heb

5 Gel Murādīnüñ kelām-ı rāstın ḳıl istimāʿ
Her ne fiʿl ü her ne ḳavl olursa andan mā-keẕeb

---

1 A.18b, F.22b, R.147b. Gazel L, M'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun maksadını hâsıl etmesi…
1a. āyet-i ümmü'l-kitāb: bk. G 114/3. 2b.āfāḳa ve āfāḳ ü R. 4a.'ömr ü: 'ömr H.

2 A.19a, F.22b. Gazel L, M, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Dünya onun varlığıyla süslensin!
3b.cihān: cihānda AE; ḥaṭab: bk. G 127/5b.

132[1]

Velehū nefe'a'llāhu bi-bereketihī

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Çünki kitmān-ı ḫafādur muḳteżā-yı emr-i ġayb
Ẓāhir ü bāṭında cevlānın görürseñ ḳılma reyb

2 Çün 'aṭā-yı bī-nihāyetdür senüñ şānuñda cūd
Ḳāsım oldı senden oldı cümleten maḳsūm heb

3 Müstecāb olmaḳdan olmışdur recālar mültemes
Da'vet oldı bir bahāne cūd-ı iḥsāna sebeb

4 Ṭarz-ı istiġnāda gerçi gösterür dürlü ṣuver
Kendi kendüm añladum remz-i ḥicābından ṭarab

5 A'ceb olmışdur bu ṭarz-ı ḫūb ehl-i sāḥile
Ehl-i deryāya Murādī olmadı hergiz 'aceb

133[2]

Velehū naṣara'llāhu bi-te'yīdihī

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Levḥ-i dilde naḳş olaldan rūy-i zībā-yı ḥabīb
Cümle-i 'ālemlerüñ derdine ben oldum ṭabīb

2 Muḳteżā-yı 'ışḳumı fehm itdürüp 'ālimlere
'İlm içinde her birisin eyledüm cānā lebīb

3 Ḥā'il olmaz 'ārife kevn ü mekānuñ perdesi
Perdeyi ref' eyler iseñ sen de buldun yā naṣīb

4 Gel tamāmiyyet dilerseñ bī-nizā' ol cümleden
Nā'il-i ḳadr olmaḳ isterseñ gözet ṣavmü'l-ġarīb

5 Ḥaḳ Teālā şöyle virmiş ḥamdü-li'llah saña kim
Ey Murādī kimsenüñ güftārı yoḳ senden 'acīb

---

1 A.19a, F.23a, R.5b. Gazel L, M'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) bereketiyle faydalandırsın!
3a.mültemes: mültemis AE. 4a.gösterir türlü suver: yüz gösterir AE; gösterür ārāyişin R; gösterir H.
4b.ḥicābından: ḥicābında A; ṭarab: ṭurup AE. 5a.ḫûb: kār R. Revan nüshasının. 6b varağının ikinci gazeli olan bu manzumenin sonunda (el-ḥamdü li'llāhi temme'l-kelāmü ve'ṣ-ṣalāt) şeklinde bir kayıt yer almaktadır. Buna rağmen bu sahifede bundan sonra bir gazel daha yer almakta, yani söz bu gazelle bitmemektedir.

2 A.19a, F.23a.Gazel A, F'de vardır.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun kuvvetlendirmesiyle ona yardım etsin!

134[1]

Velehū lā-zālet aḳmāru devletihī lāmiʿaten

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Dil ḳaçan kim yāre ḥālin ʿarż ider virmez cevāb
Ṣāmıt olsa her ḳaçan ol demde eyler feṯḥ-i bāb

2 Bir seḥer gördüm niḳābın şaḳḳ idüp yüz gösterür
Bir cevāb idüp didi "Fe'nẓurlenā niʿme'l-me'āb"

3 Secde ḳılmışdur melā'ik ʿarż-ı ḥācāt eyleyüp
Sözleri bu "Rabbenā nevvirlenā yevme'l-ḥisāb"

4 Cā-be-cā nūr-ı hüdādur görinen her laḥẓada
Her kimüñ başında lāmiʿ ḳurtulupdur ʿan-ʿaṣāb

5 Ey Murādī güşına her kim ki almaz ḳavlüñi
Ol durur yarın diyen "Yāleytenī küntü türāb"

135[2]

Velehū ṣineti'l-memāliki bi-ʿadlihī

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Vaḥdet-i dildür ne keṣret keṣret oldı çün ẕehāb
Ẓāhib oldı çünki bir şey bağlanılmaz dilde bāb

2 Ṭāḳat olmaz şeb-pere çeşminde çün kim nūr içün
Māh-tābum ḫāṭır içün ṭoġmasun mı āfitāb

3 Lāyıḳ-ı dīdār olur mı her göze mālik olan
Herkes olur mı cihān içinde şāh-ı kām-yāb

4 Ey baṣīret ehli gel baḳ dīde-i inṣāf ile
Çün kilīd elde ya niçün itmeyesin feṯḥ-i bāb

5 Gel Murādīnüñ kelāmın diñle güş-ı cān ile
Oldı anda her nuḳaṭ taʿbīr olınsa bir kitāb

---

1 A.19b, F.23a.Gazel A, F'de vardır.
Başlık A: Bu da onundur. Devletinin yükselen ayları devam etsin!
2b. Fe'nẓurlenā niʿme'l-me'āb: Bizim için bak, ne güzel sığınma yeri!... 3b.Rabbenā nevvirlenā yevme'l-ḥisāb: Rabbimiz! Hesap günü bizi nurlandır! 5b.Yāleytenî küntü türāb: Keşke toprak olaydım… 78/Nebe 40ẕ.

2 A.19b, F.23b.Gazel A, F'de vardır.
Başlık A: Bu da onundur. Onun adaletiyle ülkeler korunsun!
2a.çün kim: çünki A. 5b.olunsa: olsa F.

136[1]

Velehū zādehu'llāhu kerāmehū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Ey cemāl-i lā-naẓīrüñden gider gitsün ḥicāb
Şimdiden girü yaraşmaz saña ḳılmaḳ iḥticāb

2 Burḳa'ı ref' eyle vechüñden göre 'āşıḳlaruñ
İştiyāḳ ile nice bir vireler bu cāna tāb

3 Rāġıbān-ı rūyuñ olmışlar ḳamu ḥayrān u zār
Çeşm-i giryānlar dökerler ḳaṭreler hem çün seḥāb

4 Minnet-i 'uzmā durur senden bize ey kān-ı cūd
Gösteresin bir naẓar açup cemālüñden niḳāb

5 Ey Murādī çünki başduñ 'arṣa-i 'ışḳa ḳadem
İvme zinhār ivme zinhār ivme ivme yāb yāb

137[2]

Velehū lā-zālet devletuhū müşeyyedeten

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Ne 'aceb ḥālet olur ḥālet-i vuṣlat yā Rab
Bir daḫı el vire mi bize o devlet yā Rab

2 Kām-yāb olmaġa kāmuñ gerek ey kām-ı cihān
Sesin erzānī ḳılan 'izz u sa'adet yā Rab

3 İbtihāc-ı dil odur kim göre çeşmüm yüze yüz
Bu sürūrı dile baḫş eyle meserret yā Rab

4 'Ömr ile eyledi iḥyā bizi yā Rabb-i kemāl
Bu 'ināyetle ebed eyle 'ināyet yā Rab

5 Bu Murāda çü didüñ mīm-i Muḥammedle Murād
Bizi ṣıdḳ ile ṣadīḳ eyle besāret yā Rab

---

1 A.19b, F.23b.Gazel A, F'de vardır.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun ikramını ona ziyade kılsın!
3a.olmışlar: olmış F.

2 A.20a, F.24a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Devletinin sağlamlığı devam etsin!
Başlık F: Min-leṭā'ifi kelimātihi sellemehu ebḳāhu.
Başlık H: Baḥr-i remel-i müṣemmen-i maḫbûn-ı maḥẕûf.
3a.yüze: yüz AE, H. 5a.Murāda: - M.

138[1]

Velehū ḥaresa'llāhu mecdehū

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 ʿAmel-i ʿilm ü ṣalīḥ eyle müyesser yā Rab
Luṭf ü iḥsān-ı necāḥ eyle müyesser yā Rab

2 Seḥerüm ḫayr idüben eyle mesāmı pür-nūr
Dem-be-dem ḳutlu ṣabāḥ eyle müyesser yā Rab

3 Bedenüm tāze vü ter eyle viṣāl ile benüm
Būy-ı vaṣl ile riyāḥ eyle müyesser yā Rab

4 Elüme aġzuma aldurma benüm maḥrūmāt
Baña her demde mubāḥ eyle müyesser yā Rab

5 Ben Murādī ḳuluña eyle ʿināyetle naẓar
İki dünyāda felāḥ eyle müyesser yā Rab

139[2]

Velehū lā-zāle mezkūren bi-ḥusni's-siyer

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Faḫrumuzdur bizüm ol yāra naẓar rūz ile şeb
Ol naẓardan irişür bize eşer rūz ile şeb

2 Māverāya varuben dīde-i dil ḳıldı naẓar
ʿĀlemüñ revnaḳıdur geldi gider rūz ile şeb

3 Ruḥ-sārı bize olmış çü ʿaṭā-yı tābān
Meh-i mihrüm ḫaṭāvāt ile gezer rūz ile şeb

4 Tāb-ı naʿlüm n'ola ger tāb urur ise ʿarşa
Tāb-ı saṭḥında anuñ eyle ḫaẓer rūz ile şeb

5 Bu Murādī çü kelāmında durur mār-ı kelām
Göreler daḫı kelāmuñda neler rūz ile şeb

---

1 A.20a, F.24a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun saygınlığını korusun!
1a.ʿamel-i: ʿamel ü AE. 2a.mesāmı: meşāmı A, AE. 3a.vü: ve AE.

2 A.20a, F.24a, R.139b. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Güzel huyuyla anılması devam etsin!
3a.Harekeli olan üç nüsha (A, AE, M)'da "ruḫ-sārı' sözü vezin zoruyla "ruḫ-ı sārı" şekilnde okunmuştur; çü: çün R. 3b.gezer: gezer R. 4b.eyle: ābla A.

140[1]

Velehū lā-zāle meşkūrü'l-fi'āl

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 İsm-i maḥzūnuñ içün sırr ile vir bize cevāb
Ketm-i sırr etmek içün bizde durur rāh-ı ṣavāb

2 Her ne kim gelse bize sālim olur biz ṣiḳayuz
Bizüm efkār ile kārımuza rehber tevvāb

3 Ümenāyuz nüḳebāyuz büdelāyuz nücebā
Ḳuṭb-ı aḳṭāba ṣorarsañ yine ġavṣ oldı ḫiṭāb

4 Na'am-ı lā ne 'acebdür nedür iṣbāt-ı nehy
Görinür gizlü bir ola mı ola çün meh-tāb

5 Vaṣf u taḳrīr idemez hiç seni bir vaṣṣāf
Ey Murādī ne mürād üzre durur keşf-i ḥicāb

141[2]

Velehū surre mede'd-dehr

Mefāilün Feilātün Mefāilün Feilün

1 Küntü ḥālī bi-dem'ī vemā hüve'l-mektūb
Bi-nezdi şāhidi maṭlūbi müşfiki merġūb

2 Ḥabībe ḥālümi 'arż-ıtmegedür iḳdāmum
Velā maḳāl ile olmaz o vaṣf-ı ḥāl üslūb

3 Ḥicābı ref' ider ammā hüner ḳarārdadur
İn-isteḳarre fe-sevfe terānī lā-maḥcūb

4 Ḥużūr-ı vaḥdete meyl eyledi dil-i nālān
Cihān-ı keṣrete mā'il olur mı 'āḳil-i ḫūb

5 Murādī eylemeye şol ki ḳavli ile 'amel
Ne deñlü var ise ıṣlāḥdan ola meslūb

---

1 A.20b, F.24b, R.151a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Fiillerinin beğenilmesi devam etsin!
4a.na'am-ı: na'am u A; ne 'acepdür: na'cebdür AE. 4b.gizli: gizli ile R; bir: yere A; çün meh-tāb: çü tāb AE, B, H; tāb R. 5a.u: - H, R.

2 A.20b, F.24b, R.170a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Zaman süresince mutluluk olsun!
Başlık F: Ve min-leṭā'ifihi'l-ġaribeh.
Başlık H: Baḥr-i mücteṣ-i maḫbûn-ı maḥzûf.
1. Hālimi rağbet edilen şefkatli matlubun şehadeti nezdinde gözyaşlarımla yazdım.
1a.el-mektûb: el-mektûm AE.
3b. Kararlı olursa perdesiz beni görecek. terānî: bk. G 81/5a. 5a.Murādî: Murāduñ R.

142[1]

Velehū sāre bi-ẕikrihi'r-rikbān

Mefāilün Feilātün Mefāilün Feilün

1 Yayıldı cümle cihān içre çün ṣadā-yı edeb
İḥāṭa ḳıldı ḳamu kūşeyi nidā-yı edeb

2 Ayaġı ṭaşra başuben edebden itme ḫurūc
Ne deñlü aḳrab ola gözle müntehā-yı edeb

3 Egerçi ḳaṣd-ı vukū' oldı vāḳıfa "lā-reyb"
Ḥicābın eyledi ḥikmete muḳteżā-yı edeb

4 Çeker mi idi ta'ab bil çıḳar idi serden
Dem-ā-dem olmasa idi eger 'atā-yı edeb

5 Murādī al edebi cümle varı ḫarc eyle
İki cihānda bulunmadı bil beha-yı edeb

143[2]

Velehū ebḳāhu'llāhu ilā yevmi'l-ḳıyām

Mef'ūlü Fāilātü Mefāilü Fāilün

1 Yā rāḥime'l-mesākın yā 'ālime'l-ġuyūb
Yā esleṭa's-selāṭīn yā kāşife'l-kürūb

2 Ẕātuñ çü perde-i 'aẓametde nihāndur
Maḥbūbsın cemālüñe oldı niḳāb-ı ḫūb

3 'Arş-ı 'ulāda bānuñ bülendiyle medḥ ider
Kürsīdedür "meṭāfi melā'ik meṣel ḍurūb"

4 Rāh-ı ḥaḳīḳatüñe varan kimsene senüñ
Farḳ-ı serini pāy ider eyler serini ṭob

5 Bildi Murādī çünki senüñ 'ışḳuñı ezel
Rāz-ı nihāna irdi diler baḥr içinde çūb

---

1 A.20b, F.24b, R.5b. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Takipçileri onun zikriyle ilerlesin.
3a. Lā-reybe fîh: Bu kitap (Kur'an) onda asla şüphe yoktur... (2/Bakara 2; 3/Āli İmran 9, 25; 4/Nisa 87; 6/En'âm 12; 10/Yûnus 37; 17/İsrâ 99; 18/Kehf 21; 22/Hac 7; 32/Secde 2; 40/Mü'min 59; 42/Şura 7; 45/Câsiye 26, 32). 4a.çeker mi idi: çeker miydi R.

2 A.20b, F.25a, R.167a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onu kıyamet gününe kadar devam ettirsin!
Başlık F: Ve min-'ibārātihi'l-laṭîfeti sellemehu'llāh.
Başlık H: Baḥr-i müżāri'-i aḫreb-i mekfûf.
1.Ey miskinlere merhamet eden, ey gaybı bilen, ey sultanların sultanı, ey bütün sıkıntıları gideren.
3a.bülendiyle: bülendi ile R. 3b.Meṭāfi melā'ik meṣel ḍurûb: Atasözlerinde geçer: Melekleri tavaf ediş…

144[1]

Velehū zāde'llāhu saṭvetehū

Mef'ūlü Fāilātü Mefāīlü Fāilün

1 Ḥaḳḳā budur ki keşf-i cemāl eylese ḥabīb
Bu çeşm-i cāna manẓar-ı a'lādadur naṣīb

2 Her ḳanda kim naẓar ḳıla bu dīde-i baṣīr
Her cānibüñ nidāsını güş itdi yā mucīb

3 Faḫrı degül mi 'āşıḳ-ı dil-dādenüñ bu kim
Hicr ile ḳomaya o vefādār anı ġarīb

4 Bir ẕerre irdi verde cemālüñ netīcesi
Rūyına ḳarşu medhüñ oḳur aña 'andelīb

5 Oldı Murādī 'ālem-i ṣūretde 'ayn-ı rūḥ
Rūḥ-ı muṣavver oldı ise olmadı 'acīb

145[2]

Min nefeḥāti'l-'ārifi bi'llāh ḥażreti's-sulṭāni ẓillu'llah ḳaddesa'l-lāhu sirrehū

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Kelāmun bir kelām el-ḥaḳ getürmez güş idenler tāb
Kimisi oldılar medhūş kimi ḳıldı özin per-tāb

2 "Miyān-ı mā'-i ve'ṭ-ṭīn" miyānında miyān oldı
Taġayyür ḳalmadı aṣlā hemān bir remz olupdur āb

3 Kemāl ile kemāl el-ḥaḳ kemālidür kemālinde
Miyān-ı şems ile ẕerre ḳurılmış ḫayme pür-eṭnāb

4 Eger ma'nī dilerseñ sen mu'ayyen añla ma'nādan
Ne ma'na bil ki bī-ma'nā olupdur hep "ulü'l-elbāb"

5 Murādī terk-i dünyā ḳıl hemān ḳalbi muṣaffā ḳıl
Hemān ḳaṣd-ı temennā ḳıl ḳalanın añla cümle ḫ^{v}āb

---

1 A.21a, F.25a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun nüfuzunu artırsın!
Başlık F: Ve min-'ibārātihi'l-laṭîfeti sellemehu'llāh.
3b.vefādār anı: vefādārını A. 4b.aña: onda B. 5b.'acîb: 'aceb AE.

2 A.21a, F.25a, R.7a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Allah'ın (cc.) gölgesi Hazret-i Sultan yani Allah'ı (cc.) tanıyan arifin esintilerinden… Allah (cc.) onun yüce sırrını kutsal kılsın!
Ve min-işārātihi'ş-şerîfe eyyedehu'llāh
1b.per-tāb: pür-tāb M. 2a."Miyān-ı mā'-i ve'ṭ-ṭîn: "Ādem, su ile çamur arasındayken ben peygamberdim."
3a.el-ḥaḳ almaḳ R. 4a.ma'nādan: ma'nîden AE, M. 4b.ma'nî: ma'nā R; ulu'l-elbāb: … akıl sahibleri… (2/Bakara 269; 3/Āli İmran 7; 13/Ra'd 19; 14/İbrahim 52; 38/Sâd 29; 39/Zümer 9, 18; 40/Mü'min 54).

146[1]

Velehū lā-zāle mü'eyyeden min 'indi'llāh

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Seḥer bülbül ḫurūşından dü-çeşme gelmemişdür ḫ[v]āb
Sürūr-ı şevḳ ile eylerdi medḥ-i dilber-i nā-yāb

2 Dilinde vaḥş u ṭayruñ cümleten ẕikr-i ḥabīb el-ḥaḳ
Kimi ṭālib kimi rāġıb kimisi ḥāl ile tevvāb

3 'Acā'ib baḥre ṭaldı dil aña ḥadd u kenār olmaz
Ġarā'ib ḫayret-i kübrāda gördüm cümle şeyḫ u şab

4 Ṭulū' eylerse bu mihr-i münīr aña cihān ẕerre
"Elā yā eyyühe'l-aḥbāb" gelüñ kim ṭoġdı māh-tāb

5 Semāvāt içre 'arż oldı melā'ik içre bir ḥālet
Ne ḥāletdür bu ḥālet kim 'acā'ib ḳıṣṣadur nev-yāb

6 Murādī baḥr-ı aḥḍardur aña ḥadd ü kenār olmaz
Kenār olmaz kenār olmaz ṣaḳın ḳılma özüñ per-tāb

7 Murādī sözleri ser-çeşme-i āb-ı ḥayāt oldı
Ḥayāt-ı cāvidānī kesb ider andan olan sīrāb

147[2]

Velehū dāme lehu'n-ni'am

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 'Aceb bilsen n'ola ḥālüm benüm maḥşerde yā Rab
'Aceb ṣāliḥ mi a'mālüm benüm maḥşerde yā Rab

2 Ḳapuña yüz süri geldüm ḳamu eksüklügüm bildüm
'Aceb n'olısar aḥvālüm benüm maḥşerde yā Rab

3 Su'āl eyleyesin çün kim baña cümle fi'ālümden
'Aceb n'olısar aḳvālüm benüm maḥşerde yā Rab

4 Bilen sensin ḳılan sensin alan sensin viren sensin
Ya n'olısar 'aceb ḳālüm benüm maḥşerde yā Rab

5 İlāhī isterem senden Murādīye murādın vir
Bulur mıyam bu āmālüm benüm maḥşerde yā Rab

---

1 A.21a, F.25b, R.169a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah katından desteklenme devam etsin!
1a.gelmemişdür: gelmişdür R. 2a.el-ḥaḳ: ancak R. 3a.dil: ol M. 4b.Elā yā eyyühe'l-aḥbāb: Ey sevgililer!..
5b.nev-yāb: bu bāb AE, H, R. 6b.per-tāb: pür-tāb M. 6. beyit R'de yoktur.

2 A.21b, F.25b. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Ona nimetleri devam etsin!
2a.süri: süre M. 4a.alan sensin: - AE.

148[1]

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Senüñ ʿışḳuñ durur her dem beni ḥayrān ider yā Rab
Mey-i şevḳuñ durur her dem beni sekrān ider yā Rab

2 Tuṭar mirʾāt-ı dilde çün cemāl ʿaksine āyīne
Beyān-ı "beyyināt"uñdan saña bürhān ider yā Rab

3 Ṭelāṭum eyledi baḥr-ı maḥabbet mevc-ender mevc
O deryāda vücūdum zevraḳı devrān ider yā Rab

4 Tamāmın bildi dil çün kim muʿammādan ṭaleb ḳıldı
Hidāyet eyler iseñ sen anı iẕʿān ider yā Rab

5 Ne ḥikmetdür ne ḳudretdür bunı ben daḫı bilmezven
Murāduñ ḳalbini her dem-be-dem ʿummān ider yā Rab

149[2]

Mefʾūlü Mefāīlün Mefʾūlü Mefāīlün

1 Eger kūyına olmasa revā-yı kibriyā ġālib
Olurdı fiʾl-ḥaḳīḳat cümle mevcūda fenā ġālib

2 Müşāhidsin ruḥ-ı dil-dārı mirʾāt-ı ẓamīrüñde
İdüp maḥv-ı ḳudūret ger ola her dem ṣafā ġālib

3 ʿAceb ḥikmet degil mi kim ırag olmaya ol benden
"Fe-emmā" vūṣlata dāʾim gönülde iḳtiżā ġālib

4 Olurdı ʿömr-i sermedde ḥaḳīḳat-āşinā olmaḳ
Eger olmasa vech-i fānīye rūy-ı beḳā ġālib

5 İdüp nūr-ı ilahīdür Murāduñ tāc-ı ser eyle
Mükemmel oldı īmān şunda kim ola ḥayā ġālib

---

1 R.74a. Gazel R'de vardır.
2b. beyyināt: Gerek ehl-i kitaptan, gerek müşriklerden olan kāfirler, kendilerine o açk ve kesin delil gelmedikçe, inkārlarından ayrılacak değillerdi.) 98/Beyyine 1; 2/Bakara 87, 92, 99, 159, 185, 209, 213, 253; 3/ Āli İmrân 86, 97, 105,183,184; 4/Nisâ 153; 5/Mâide 32, 110; 7/Aʿrâf 101; 9/Tevbe 70; 10/Yûnus 13, 15, 74; 14/ İbrahim 9; 16/Nahl 44; 17/İsrâ 101; 19/Meryem 73; 20/Tâ-Hâ 72; 22/Hac 16; 24/Nur 1; 28/Kasas 36; 29/ Ankebût 39, 49; 30/Rûm 9, 47; 34/Sebe 43; 35/Fâtır 25; 40/Mü'min 22, 28, 34, 50, 66, 83; 43/Zuhruf 63; 45/Câsiye 17, 25; 46/Ahkâf 7; 57/Hadid 9, 25; 58/Mücadele 5; 62/Cuma 6; 64/Tegâbün 6; 66/Tahrîm 11).

2 Gazel R'de vardır.
3b.fe-emmā: bk. G 65/5b.

150[1]

Min kelimāti'l-meliki'ṣ-ṣāliḥī ve's-sulṭāni'l-mürşidi'n-nāṣıḥī

Mef'ūlü Fāilātün Mef'ūlü Fāilātün

1 Dil derd-i yāre düşdi bir çāre var mı yā Rab
Bir ben gibi cihānda āvāre var mı yā Rab

2 Deryā-yı ḥayret üzre fülk-i göñül şināver
Varmaġa kūy-ı yāre bir ara var mı yā Rab

3 'Işḳ-ı ḥabīb-i dilsūz kār itdi cāna muḥkem
Hem-dem baña cihānda bī-çāre var mı yā Rab

4 Her rūz u şeb ġam ile dil gitdi elden eyvāh
Bir daḫı bu gam ile sad-pāre var mı yā Rab

5 Oldı Murādī çün kim 'işḳ-ı ḥabībe çāger
İrmege çāre bir dem dil-dāre var mı yā Rab

151[2]

Min enfāsi sulṭāni's-sālikīn ve ḳuṭbi'l-ārifīn

Müfteilün Mefāilün Müfteilün Mefāilün

1 Baḥr çü meyci cūş ide kim getüriser ama tāb
Fülk-i vücūda irmese cūd olur idi ol ḫarāb

2 Şems-i hüdā ṭulū' ide maṭla'-ı kūh-ı ġaybdan
Ẕerreler ide mi ḳarār cümle ḳılur aña şitāb

3 Āyine-yi her āyine āyinedār gösterür
Līkin iden aña naẓar çeşmini eyleye ṣavāb

4 Aġ u ḳarası 'aynuñuñ birbirine ḳarābeti
Ḫāṭıruña alup bunuñ remzini dilde yaz kitāb

5 İster iseñ Murādīnüñ bilmege bu rumūzını
'Ucb ile kibri terk idüp nefsüñi eyle çün türāb

---

1 .21b, F.26a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Salih melikin ve öğüt veren mürşit sultanın kelimelerinden.
Başlık F: sellemehu'llāhu ve Ebḳāh.
Başlık H: Baḥr-i müżāri'-i aḫreb.

2 A.22a, F.26a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Sâliklerin sultanının nefesleri ve ariflerin kutbundan.
Başlık F: Ve min-enfāsihi'ş-şerîfe.
Başlık H: Baḥr-i recez-i müṣemmen-i maṭvî-i maḫbûn Kemā merr.
1a.mevci: mevc-i H. 1b.fülk-i: felek AE. 4b.bunuñ: - AE. 5b.idüp: it AE.

152[1]

Velehū ʿāfāhu'llāh

Müfteilün Mefāilün Müfteilün Mefāilün

1 Revnaḳ-ı ḥüsn-i rūy-i yār dīdeye virse ferr ü tāb
Gelmez idi bu ʿāleme ẕerrece deñlü inḳılāb

2 Rāhına reh-ber eylemiş bedraḳe-i hidāyeti
Bilmegi bilmemek dimiş şāriḥ-i ders ü faṣl u bāb

3 ʿİzzet u devlet ol durur dīg-i ḥayātı ḳaynada
Nār-ı maḥabbet ile kim ḳalmaya ḳaṭre deñlü āb

4 Güş nedür semāʿ ne müstemiʿ-i istimāʿ ne
Añlar iseñ bu ḳavli ger añlayasın nedür ḫiṭāb

5 ʿĀlim-i ʿilm-i Ḥaḳ gerek sözlerüñi ol añlaya
Çünki Murādī her sözüñ noḳtası oldı bir kitāb

153[2]

Min reşeḥāti zülāli efḍālihī ve lemeʿāti envāri aḳvālihī

Feilātün Mefāilün Feilün

1 Yā ilāhī bi-ḥaḳḳ-ı nūr-ı ḥabīb
Rūʿyet-i vechüñ eyle bize naṣīb

2 Ḳıl duʿāmuzı müstecāb bizüm
İnneke ḳādirün ḳarībü mucīb

3 Yüzümüz dutmışuz yüce ṭapuña
Luṭf u iḥsānuñ eyle bize ḳarīb

4 Ḳıl ḥabibüñe bizi hem-sāye
Rūz-ı maḥşerde ḳoma bizi ġarīb

5 Bu Murāduñ sözini eyle ḳabūl
Ola ḳatuñda ol saʿīd ü lebīb

---

1 A.22a, F.26a. Gazel AE, B, H, L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onu korusun!

2 A.22a, F.26b, R.7a. Gazel L F.26b. 'de yoktur.
Başlık A: Onun faziletlerinin saf suyunun sızıntıları ve sözlerinin nurlu parıltılarından…
Başlık F: Münācāt.
Başlık H: Baḥr-i Hafîf Kemā merr.
1a.bizüm: ey Ḥaḳ A, R.
3b.Sen kadirsin, kullarına yakınsın, dualara icabet edensin; luṭf u: luṭf-i.
5b.saʿîd ü: saʿîd-i R.

154[1]

Velehū lā-zāle'ẓ-ẓaferü min aʿvānihī

Feilātün Mefāilün Feilün

1 Min ẕünūbin etūbu yā tevvāb
İnneke ḳādirün serīʿü ḥisāb

2 Tevbeler eyledüm eyā Mevlā
Kerem u luṭfuñ ile aç baña bāb

3 Rabbi innī ẓalemtü faġfirlī
Le ilā ġayrü ente ḥüsnü meʾāb

4 Luṭfuñ umup cenābuña ṣıġınan
Ḥāşa kim göre ol ʿaẕāb u ʿiḳāb

5 Uṭlubü'l-ʿafve min ʿafvi murād
Kāne Rabbüke mesebbibe'l-esbāb

155[2]

Velehū edama'llāhu ʿizzehū

Feilātün Mefāilün Feilün

1 Gel berü ey çerāġ-ı ehl-i ḳulūb
Aç ḥicābuñı olmaġıl maḥcūb

2 ʿĀḳıl iseñ eger ki ey meh-rū
Ḥaḳdan ayruyı ḳılmaġıl maḥbūb

3 Naẓar-ı ʿibret eyle eşyāya
Añla her ʿilmi olasın merġūb

4 Kimse rencīde olmasun senden
Cehd idüp eyle gel ḫaṣāyil-i ḫūb

5 Gel Murāduñ kelāmını ḳıl güş
Olmayasın bu kārdan meslūb

---

1 A.22b, F.26b. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Onun yardımlarından dolayı zafer devam etsin!
1. Ey tevbeleri kabul eden günahlarımdan tevbe ediyorum. Sen her şeye gücü yeten ve hesapları çabuk görensin.
1b. serîʿü ḥisāb:...Allah hesabı çabuk görür (2/Bakara 202; 24/Nûr 39; 40 Mü'min17; 5/Mâide 4; 13/Raʿd 41; 14/İbrahim 27; 3/Âli İmrân19, 199).
3. Allahım ben zulmettim beni bağışla. Senden başka dönülecek güzel yer yoktur.
3a.Rabbi innî ẓalemtü faġfirlî: Musa: "Rabbim! Doğrusu kendime yazık ettim, beni bağışla" dedi (28/Kasas 16). 3b. ḥüsnü meʾāb…: İnanan ve yararlı iş iyleyen kimseler için hoş bir hayat ve dönülecek güzel bir yer vardır (13/Raʿd 29). 4b.hāşa: hāşā A, AE; azāb u ikāb: ikāb u azāb AE, H.
5.Sen affı Murad et; Rabb'in bütün sebepleri yaratandır.

2 A.22b, F.26b, R.6a. Gazel L, M'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun saygınlığını devam ettirsin!
3a.naẓar-ı ʿibret eyle: naẓar eyle ʿibreti B. 4a.eyle gel: eylegil AE. 5a.ḳıl gûş: gûş ḳıl AE.

156[1]

Velehū şerrefe'llāhu bi-vücūdihi'l-'ālem

Feilātün Mefāilün Feilün

1 Ḥażret-i ġaybdur çü ġaybu'l-ġayb
'Ayn-ı ġayb ile müttefiḳ "lā-reyb"

2 Ẓāhirīdür ḫafī ḫafī ẓāhir
Bāṭınīdür ẓuhūra 'ayn-ı sebeb

3 Müttefiḳ ism ile müsemmāsı
'İlmdür noḳṭa noḳṭa elf ile heb

4 Lām elifde veḳāyi' oldı bedīd
Ebced olmış sebebde cedd ile eb

5 Ey Murādī çü sendedür ḥikmet
Ḥikmetüñi ziyāde ḳılsun Rab

157[2]

Velehū dāme nāşirü'l-'adli ve'l-ihsān

Feilātün Mefāilün Feilün

1 Cānumā rūḥ-bahş vaṣl-ı ḥabīb
Rabbi yessir 'ani'l-cemāli naṣīb

2 Burḳa' ın kāşif ola rūy-i nigār
Mā re'eynāhü kāne emrün 'acīb

3 Açdı nūrı çü ẓulmet-i ḳalbi
Leyse nūrun 'ani'r-recā'i ḳarīb

4 Ẓulmet içre bulınur āb-ı ḥayāt
Kāne sevdā'i bi'l-beyāżi mucīb

5 Sırr-ı meknündur kelām-ı Murād
Ebkemün minhü 'ālimün ve lebīb

---

1 A.22b, F.27a. Gazel L, M, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) ālem onun varlığıyla şereflensin!
1b.bk. G 142/3a.

2 A.23a, F.27a. Gazel L, M, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Adalet ve ihsanı yayıcılığı devam etsin!
1b.Rabbim cemalinden nasiplenmeyi kolaylaştır. Rabbi yessir:...işimi kolaylaştır (20/Tâ-Hâ 26).
2a. Bu şaşılacak bir şey de değil.
3a.Beklenti olmaksızın nur olmaz.
4a. Siyah idi onu beyazlandırmakla (duasına) cevap verdi.
5a.Ālim ve akil olanlar (Murâd'ın sözleri karşısında) sustular, konuşamaz oldular.

158[1]

Mine'l-ilhāmāti'r-Rabbāniyye ve'l-vāridāti's-sübḥāniyye

Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Çün gül-istān içre gördün ʿandelīb
Dir idi kim el-ḥabībü el-ḥabīb

2 Ṣanma kim bir gül içün eyler fiġān
İster anı kim bula Ḥaḳdan naṣīb

3 Añla ʿāḳilseñ bu sırdan bir ḫaber
Ṣūrete baḳma lebīb olġıl lebīb

4 Nice bir ġafletde sen bīdād ol
Ṣūrdan bir gün çıḳar ṣavt-ı muhīb

5 Gel Murāduñ bu kelāmın diñle kim
Bir kelāmı var ʿacebdendür ʿaceb

159[2]

Velehū belleġa'llāhu ilā aḳṣā merātibi's-saʿādihī

Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Atdı avcından çü bir müşt-i türāb
Şındı aʿdā ḳalmadı ḳalbinde tāb

2 Bu ne ḥikmetdür ki taḳdīr eylemiş
Eyledi ol dem ḫiṭāb-ı müsteṭāb

3 ʿAvn-ı Bārī anda oldı her nefes
Bunı şārih āyet-i "Ümmü'l-kitāb"

4 Diler iseñ bulasın vaṣl-ı ḥabīb
Ḳıl cigerde tāb hem ʿaynuñda āb

5 Ger dilerseñ çekmeyesin sen żarar
Ey Murādī ivme kāruñ yāb yāb

---

1 A.23a, F.27a. Gazel M, R'de yoktur.
Başlık A: Rabbani ilhamlar ve fetihleri ve sübhânî hatırlatmalardan…
Başlık F: Ve min-ḥulviyyāti ʿibārātihi.
Başlık H: Baḥr-i remel-i müseddes-i maḳṣûr.
5a.diñle kim: diñlegil L. 5b.ʿaceb: ʿacîb B, L.

2 A.23a, F.27b, R.6b. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun saadet derecelerini had safhaya ulaştırsın!
1vü 2. beyitler M'de yoktur.
1a.bir: pür B, H; müşt-i türāb:...Attığın zaman da sen atmamıştın (8/Enfâl 17). 3a.onda: ondan R. 3b.āyet-i ümmü'l-kitāb: bk. G 114/3. 4b.ḳıl cigerde: ḳal çekerde AE.

160[1]

Min meḥāsini eş'ārihi'ş-şerīfe ve mekārimi āṣārihi'l-laṭīfe

Feūlün Feūlün Feūlün Feūl

1 Ḳo dār-ı fenāyı beḳā ḳıl ṭaleb
Yoluñ bulmaġa reh-nümā ḳıl ṭaleb

2 Mübeşşirden işit beşāret sözin
Nihāyetde sen müntehā ḳıl ṭaleb

3 Feraḥ ister iseñ müferriḥ gözet
Yem-i 'ışḳda āşinā ḳıl ṭaleb

4 Ḳamu āşināñı yüri eyle yād
Her işüñde ey dil Ḫudā ḳıl ṭaleb

5 Murādī dilerseñ bulasın merām
Ḳamu ḥācetüñe revā ḳıl ṭaleb

161[2]

Min ḥaḳāyiḳihi'l-ḳāṭi'a ve berāhinihi's-sāṭı'a

Feūlün Feūlün Feūlün Feūlün Feūl

1 Teraşşuḥ ḳılaldan inā'ı vücūdumdan āb
Ḳamu nārı muṭfī olup ḳalmadı zerre tāb

2 Nefād irmedi gelmedi kimseye bir ḫiṭāb
Mu'āf oldılar cümleten feṭḥ olındı çü bāb

3 Müzekkī olup cümle elvānı maḥv eyledi
Mu'arrā olup 'āriyyetden ḳamu şeyḫ u şāb

4 Oḳındı kelām-ı mümeyyiz menābirde çün
Bilindi şühūd ile ma'nā-yı "Ümmü'l-kitāb"

5 Murādī bilindi murādından aṣl-ı murād
Virildi maḥalline cümle ṣevāb u 'iḳāb

1 A.23b, F.27b. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Onun şerefli şiirlerinin güzellikleri ve hoş eserlerinin bildirdiklerinden…
Başlık F:Baḥri'l-müteḳārib.
Başlık H: Baḥr-i müteḳārib-i maḥẕûf.

2 A.23b, F.27b, R.6a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Kesin hakikatleri ve apaçık delillerinden…
2a bir ḫiṭāb: bu ḫaṭā AE. 4a.çün: pes R. 4b.āyet-i ümmü'l-kitāb: bk. G 114/3.

162[1]

Velehū kāne'llāhu lehū

Feūlün Feūlün Feūlün Feūlün Feūl

1 Yünādī münādin lenā min mekānin ḳarīb
Taḥayyertü fī ṣavtihi min li-ecli'l-mehīb

2 Nidāsını gūş eyledüm virdi ḫaşyet tamām
Velī leẕẕetin bulmışam kim ʿacebden ʿacīb

3 Göñül levḥa-i ḳudret olduḳda naḳşın bilür
Ne ḥācet ki naḳş eyleye ḥāẕıḳ-ı dil-firīb

4 Gelüp ḫᵛāce-i ḥikmet eyledi ders-i ḥakīm
Şu resme ki ḥayrān olupdur nice biñ lebīb

5 Murāduñ kelāmında maʿnā bilinmek ʿasīr
Meger kim beyān eyleye ol-ḥabib-i nesīb

163[2]

Min maḳālāti ṣāḥibi'l-ḥālāt muẓhirü'l-ʿacāyibi bi-envāʿi'l-kerāmātihī ḳaddesa'llāhu sirrehū

Müfteilün Müfteilün Fāilün

1 Emr ile çün remy ola müştī türāb
Nice ʿadū ola ḫarāb u yebāb

2 Nār-ı celāliyyet ola şuʿle-ver
Düşmenüñ olmaya ḳulūbında āb

3 Nuṣret-i fettāḥ çü mü'mindedür
Dīde-i küffārdadur ḫūn-ı ḫᵛāb

4 İrdi ʿadū başına seyf-i ḳażā
Rumḥ-ı muvaḥḥidde cigerler kebāb

5 Nuṣretini bildi Ḫudānuñ Murād
Bendesidür cümle anuñ şeyḫ u şāb

---

1 A.23b, F.28a, R.87b. Gazel A, F'de vardır.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) ona ihsanda bulunsun!
1.Yakın bir yerden bir çağırıcı çağırdı. Onun heybetli sesiyle hayrette kaldım. Rabbenā innenā semi'nā munādiyen yunādî…: Ey Rabbimiz! Gerçek şu ki biz, "Rabbinize inanın!" diye imana çağıran bir davetçiyi (Peygamber'i, Kur'an'ı) işittik, hemen iman ettik. Artık bizim günahlarımızı bağışla, kötülüklerimizi ört, ruhumuzu iyilerle beraber al, ey Rabbimiz! (3/Āli İmrân 193)
1b. ṣavtihi: ṣûretihi AE. 2b.leẕẕeti: leẕẕetin AE; bir feraḥ L, R; ʿacîb: ʿaceb AE. 3a.olduḳda: oldükde F, M; naḳşın: naḳş AE. 3b.ki: aña L, R; eyleye: ide L, R.

2 A.24a, F.28a, R.140a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Çeşitli kerametleriyle görünen harika hâllerin sahibinin yazılarından… Allah (cc.) onun yüce sırrını kutsal kılsın!
Baḥri's-serîʿi'l-maṭvî'l-mekşûf F.
Başlık H: Baḥr-i serîʿ-i maṭvî.
1a. remy: bk. G 159/1a. 2a.şuʿle-ver: şuʿledür. 3b.ḫûn-ı ḫᵛāb: ḫûn u hᵛāb R4vü 5. beyitler M'de yoktur.
4b.cigerler: çekerler AE. 5a.Ḫudānuñ: - R.

164[1]

Velehū ḥaḳḳaḳa'llāhu āmālehū

Müfteilün Müfteilün Fāilün

1 Yār cemālinden açar çün niḳāb
Ḳarşu varur dīde-i dil yāb yāb

2 Rūz nedür rūze nedür şeb nedür
'Āşıḳ iseñ 'ışḳ ile var iste ṭāb

3 Mültemis oldı çü saña vaṣl-ı yār
Eyle "uli'l-elbāb" yüri daḳḳ-ı bā

4 Münfa'il olma çü sözüñ reddi yoḳ
Diñle ne kim naḳl ide ehl-i kitāb

5 Çünki cihān oldı Murād ile pür
Pes kimedür yā bu 'iḳāb ü ṣevāb

165[2]

Mefāilün Mefāilün Feūlün

1 Benüm vird-i zebānum nām-ı maḥbūb
Benüm fikr-i ḫayālüm oldı ol ḫūb

2 Kemāl-i lā-nažīrümdür naẓīrüm
Kemālümden ḥabīblüm oldı merġūb

3 'Iyān-ı bā-nihān vechinde 'aynüm
Niḳāb-ı bā-'ayān altında maḥcūb

4 Sa'īrü bi'd-dücā lā-şems ü aḳmār
İḥāṭa eylemiş devvār içün ṭob

5 Murādī ṭālib oldı her ṭalebde
Zihī ṭālib zihī maḥcūb-ı maṭlūb

---

1 A.24a, F.28b. Gazel A, F'de vardır.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun isteklerini gerçekleştirsin!
2b.ṭāb: ṭāp F. 3b.uli'l-elbāb: Ey akıl sahibleri! (2/Bakara 179; 197; 3/Āli İmrân 190; 5/Mâide 100; 12/Yûsuf 111; 38/Sâd 43; 39/Zümer 20; 40/Mü'min 54; 65/Talak 10).

2 R.6b. Gazel R'de vardır.
Güneş ve kamerin değil karanlığın alevi (derecesi) arttıkça arttı.

166[1]

Mefāīlün Mefāīlün Feūlün

1 Gönül bezm-i cemāle oldı ṭālib
Ṭalebden bī-ḫaberdür kendü rāġıb

2 Olalı genc-i pinhānuñ kilīdi
Özinde münderic a'lā'l-meṭālib

3 Kemāl-i hem-nişīn itmiş eşer çün
Anuñ çün oldı her nev' üzre ġālib

4 Müheyyādur 'ayāna fi'l-ḳıyāma
Anuñ çün oldı defter üzre ḥāsib

5 Murādī evvelīnüñ āḫırıdur
Ne kim geldi ise ol ana ḳālib

1 R.7a. Gazel R'de vardır.

ḤARFÜ'T-ṬĀ'

167[1]

Min nesāyimi enfāsihī ve leṭā'ifi īnāsihī

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Ma'rifet mihrindedür żav'-ı hidāyet ma'rifet
Böyle olmışdur mukadder böyledür pes nāṣiyet

2 Nāme-i taḳdīri taḥḳīḳ itmeyen 'allāmeler
Mülzem olmazlardı güş itse şüyū'ın 'āḳıbet

3 "Fe'dḫulūhā ḫālidīn" āvāzesin güş eyleyen
Dāḫil olup her elemden buldı anlar 'āfiyet

4 Müntehā-yı muḳteżāyı añlayan şunlar durur
Her ẓulümden ḳurtılup taḥṣīl ide nūrāniyet

5 Bu Murāduñ 'uḳdesin ger ḥal iderseñ 'ilm ile
Senüñ içün de yazalar tā ḳıyāmet menḳıbet

1 A.24a, F.28b, R.10b. Gazel L M'de yoktur.
Başlık A: Onun nefeslerinin esintisi ve samimiyetinin inceliklerinden…
Başlık H: Baḥr-i remel-i müṣemmen-i maḥẓûf.
1a.mihrindedür: mührindedür AE; hidāyet: hüdā-yı R. 2b.olmazlardı: olmazlar mı R. 3a.Fe'dḫulûhā ḫālidîn: Ölümsüzler oraya-cennete- girsin! (39/Zümer73) 4a.muḳteżāyı: muḳteżāmı A, F. 4b.ẓulümden: ẓalemden AE. 5b.içün de: içün AE.

168[1]

Velehū rafeʿa'llāhu ḳadrehū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Saʿd-ı ekberden ṭulūʿ itmekdedür ʿayn-ı necāt
Mümkināt-ı ḳālüme ʿarż oldı ġayb-ı beyyināt

2 Oldı müstecmiʿ ṣıfat-ı emr-i ʿālem "kāf u nūn"
"Ḳavlühü'l-ḥakku lehü'l-ḥükm" ile geldi ḳāṭıʿāt

3 Lafẓ-ı maḫfīden beyānum emri icrā olsa ger
Mümteniʿden vaz olurdum ḥall olurdı mümkināt

4 Rūḥ-ı aʿẓamdan murādum rūḥ-ı rāḥat olmasa
Heybetümden cümle ʿālem olur idi ḳat ḳat

5 Vażʿ-ı heyʾetden Murādī vażʿ-ı hikmetdür hemān
Ḥikmet-i heyʾetde buldı ʿilm ile ḥikmet ṣebāt

6 Güş-ı cān ile Murāduñ ḳavlini ḳıl istimāʿ
İki yüzlü āyine oldı ḥayāt ile memāt

169[2]

Velehū lā-zāle muṭāʿan li'l-enām

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 ʿĀrifüñ ḳavlindedür şerḥ ü beyān-ı maʿrifet
ʿĀşıḳuñ ḳalbindedür sırr-ı nihān-ı maʿrifet

2 Ḳulzüm-i ḥayretde her eşyā ḳılupdur ġavṭalar
ʿĀḳilüñ fehmindedür fehm-i ʿayān-ı maʿrifet

3 ʿİlm ile buldı bulanlar genc-i maʿnāya ṭarīḳ
ʿĀlemüñ ʿilmindedür şerʿ-i mekān-ı maʿrifet

4 Ġayb-ı ʿaynı māverasından tekellüm bir daḫı
Murteżā destindedür tīr ü kemān-ı maʿrifet

5 Cān ü ten terkin uranlar buldılar maʿnāya yol
Ey Murādī tārik olandur cihān-ı maʿrifet

---

1 A.24b, F.28b, R.9a. Gazel L M'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun kıymetini yükseltsin!
1a.ekberden: ekberdür AE. 1b.ḳālüme: ḥālüme R; ġayb-ı ġayb u R; beyyināt:bk. G 148/2b. 2a.kāf u nûn: bk. G 12/2b. 2b.Ḳavlühü'l-ḥakku lehü'l-ḥükm: Hak sözü onun için hükümdür. [("Ol" dediği gün hemen olur. Onun sözü gerçektir. Sura üfleneceği gün hükümranlık onundur.) 6/En'âm 73]; ile: eyle AE. 4a ḳat ḳat: mümkināt AE. 4b.idi: yedi B.

2 A.24b, F.29a, R.10a. Gazel L M'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Halkın rızası devam etsin!
1b.ḳalbindedür: ḳalbinde AE. 2b.fehmindedür: fehminde R. 4a.māverāsından: māverāsında AE.

170[1]

Velehū sa'ide ciddühū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Maḥż-ı sırr-ı evliyādur ibtidā-yı ma'rifet
'Āşıḳuñ ẕevk u ṣafāsıdur ṣafā-yı ma'rifet

2 Ḳılmaz idi enbiyā vü evliyā 'arż-ı hüner
Güş-ı cāna gelmeseydi ger nidā-yı ma'rifet

3 Evvelīn ü āḫirīn bulmaz idi aṣlā vücūd
İrmeseydi mümkināta ger ṣadā-yı ma'rifet

4 Bulmaya aṣlā fenā vü görmeye hergiz zevāl
Aña kim bir laḥẓa el vire beḳā-yı ma'rifet

5 Ey Murādī ger ṣorarsan kāmili kimdür baña
İntihā vü intihā vü intihā-yı ma'rifet

171[2]

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Luṭf-ı ḥikmet kāsesinden nūş iden āb-ı ḥayāt
'İlm-i 'ūlā ile uḫrādan bilüpdür beyyināt

2 Kāse-i 'ibretde āb-ı rūy-i 'ālim buldı bes
Oldılar ol ābdan her "ṭayyibīn ü ṭayyibāt"

3 Manṭıḳ-ı a'lā bulupdur ṭūṭi-i sebz-i revān
Çünki ol āb ile ḫılt idüp içer ḳand-ı nebāt

4 Ḥālet isterseñ eger ey ṭālib-i 'ilm-i ledün
'Ālem-i ṣūretden iḫrāc eyle murġuñ bul necāt

5 Gel Murāduñ ḳavline ḳavl ol ki sulṭān olasın
Ḳılasın bu salṭanatla nice biñ biñ şāhı tāb

---

1 A.24b, F.29a, R.125a. Gazel L M'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Onun çabası mübarek olsun!
2a.vü: ve AE. 2b.gelmeseydi: gelmeyeydi A. 3b.irmeseydi: irmeyeydi AE. 4a.vü: ve AE. 5a.bańa: saña R. 5b.vü: ve AE.

2 R.8a. Gazel R'de vardır.
1b. beyyināt:bk. G 148/2b. 2b.ṭayyibin ü ṭayyibāt: İyi kadınlar, iyi erkekler; iyi erkekler de iyi kadınlar içindir. (24/Nûr 26). 3b.içer: icer R.

172[1]

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Ehl-i diller dāmenin ṭut ister iseñ ger necāt
Zīrā Ḥaḳ anlara virmişdür ne kim var ṭayyibāt

2 Müstedām olmaḳ dilerseñ maʿrifet kesb eylegil
Maʿrifet bezminde gel nūş eylegil āb-ı ḥayāt

3 Cürʿa-nūş itmek dilerseñ gel berü dīvāne ol
Gel bu varlıḳ perdesin keşf eyle bulasın ṣebāt

4 "Lā vü len"den geçmeyince varlıḳ gelmez ele
Ḳıl fenāsın bu vücūduñ bulasın tā ʿayn-ı ẕāt

5 Gel Murādīnüñ kelāmın müstemiʿ ol cān ile
ʿArż ola pes ān-ı vāḥid saña nice beyyināt

173[2]

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Revzen-i çeşmümde ḥaḳḳiyet görür eşyā ṣıfat
Anuñ içün bildi dil dünyā vü māfīhā ṣıfat

2 Ẕāt vaṣf olmaz lisān-ı ḳāṣır ile zinhār
Fehm-i ʿaḳla her ne kim olsa olur eşyā ṣıfat

3 Baḥr-ı bī-pāyānı kimdür kim iḥāṭa eyleye
Zevraḳ-ı dil bildi ancaḳ mevcdür deryā ṣıfat

4 Laḥẓanuñ künhindedür ʿayn-ı baṣīret ḥāżır ol
Nāḳid ol maḥż-ı ulūhiyyetdür istiġnā ṣıfat

5 ʿArṣa-i tevḥīde ḳurduñ çünki ʿaḳluñ ḫaymesin
Añlaġıl ednā vü aʿlā zīr ile bālā ṣıfat

---

1 R.9a. Gazel R'de vardır.
4a. Lā-vülen: bk. G 33/2a. 5b.beyyināt: bk. G 148/2b.
2 R.154a. Gazel R'de vardır.

174[1]

Velehū edama'llāhu naṣrehū

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Nefeḥatümde görindi yine çün nefḫ-ı ḥayāt
Eylediler bu kelāmumda nice biñ kelimāt

2 İḳtibās eyledi bundan ḳamu ins ile melek
Her biri kendüsine göre alupdur leẕẕāt

3 Kürs-i ekberde bulındı yine ʿarş-ı aʿẓam
Derc olupdur nefeḥatında nice biñ nefeḥat

4 Şerḥ-i maʿnā ḫaberin bildi şu kim virdi Ḫudā
Yoksa maʿnā ḫaberin kim bile ey dil heyhāt

5 Bu Murāduñ kelimātını eger diñler iseñ
Ḥāṣıl ola sāña miḳdārına göre ḥālāt

175[2]

Velehū eḳarra'llāhu ʿaynehū

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Fiʿl-i eşyāda görindi yine bu hāl-i ṣıfat
Ḥāşa li'llāh k'ola fi'linde o fa'āl-i ṣıfat

2 Ẕāt-ı vāḥidde dinilmez ne cemāl ü ne celāl
Eḥadiyyetde durur cünbüş-i efʿāl-i ṣıfat

3 Ḳavl-i ḳā'ilde dinildi nice ḳavl-i efʿāl
Ḳavlümüz bunda durur kim ola aḳval-i ṣıfat

4 Bu ki dāl eyledi dālında durur yine delīl
Bil ẕelīl oldı şu kim añlamaya dāl-ı ṣıfat

5 Ey Murādī senüñ aḥvāl ile ḥālüñ ne ʿaceb
ʿAceb oldur görince sende bu aḥvāl-i ṣıfat

---

1 A.25a, F.29a, R.110b. Gazel M'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) ona yardımını devam ettirsin!
Başlık F: Ve min-nefaḥāti'l-ḳudsiyyeh.
Başlık H: Baḥr-i remel-i maḫbûn Kemā merr.
1a.nefeḫātümde: nefḫātümde AE. 2a.ins: üns AE. 3b.nefeḫātında: nefḫātında AE; nefeḫāt: nefeḫāt A.

2 .25a, F.29b, R.9a. Gazel L M'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun gözünü aydınlatsın!
1b.- R; fa"āl-i: efʿāl-i AE. 3a.ḳavl-i efʿāl: ḳavl ü aḳvāl R.

176[1]

Velehū ḫuṣṣa bi'n-naḥci ve'ẓ-ẓafer

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Ey göñül ister iseñ kesb idesin ger ḥālāt
Şād olma saña ger 'arż ola biñ biñ derecāt

2 Ṭurmaġıl kendözüñi ḫāk ile yeksān idegör
Ṭarḥ idüp senlügi senden ḳoma kendüñde ḥayāt

3 İrişem dir iseñ ednādan eger a'lāya
Bu cihān milkini dübdüz yüri var arduña at

4 Gerüben gögsüñi aldanma bu dünyāya ṣaḳın
Ġarra-i māl u 'ömür olma yoḳ anlarda ṣebāt

5 Ey Murādī sözüñüñ her biri biñ cāna deger
Līk ḳanı bularuñ ḳadrini bilen heyhāt

177[2]

Velehū lā-zāle 'adluhū mebsūṭan

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Ṣādıḳum ṣıdḳ ile Ḥaḳ ṣıdḳuma virşün berekāt
Berekāt ile virür her ne virürse derecāt

2 Ḥālet-i dilde durur her n'ola aḥvāl-i 'ulūm
Ḥālümüz maḥv olur elbette n'olursa ḥālāt

3 Ḥaḳ durur ḥaḳḳ-ı ḥaḳiḳatde ḳomaz buṭlānı
Ḥaḳḳ ḳatında bulımaz sāḥir ile siḥr-i ṣebāt

4 Ḳurtılur ḫavf u ḥazandan şu ki ḥaḳḳa yapışa
Ḥaḳḳ ile ḥaḳ olan elbet de bulur fevz u necāt

5 Bu Murādīde murād üzre ḥaḳā'iḳ ṭoludur
Añla kim oldı ḥisāb ile rimāl-ı sā'āt

---

1 A.25a, F.29b. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Başarı ve zafer ile has kılınsın!
1. ve 3. beyitler M'de yoktur. 4b.māl ü 'ömr: māl ve 'ömr AE.

2 A.25b, F.29b, R.10b. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Onun yaygınlaşmış adaleti devam etsin!
2b.olur: eder R; n'olursa: ne olursa AE, R. 3b.sāḥir ile siḥr-i: sāḥirle seḥerle AE. 4b.ü: - R.

178[1]

Velehū żā'afa'llāhu ni'metehū

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Ḥażret-i vāhibe çün ẕātdan irdi nefeḥāt
Ẓahere'l-ḥikmetü ve'n-ni'metü men fī'l-ḥālāt

2 Ṣābit oldı çü ṣebātında durur aṣl-ı ẓuhūr
Pes ẓuhūrın yine maẓharla ḳılupdur iṣbāt

3 Ḥāṣıl olsun diyü 'uşşāḳına feyż ile vücūd
Ḳad benā ecli ḥayātin ġurefen fī'l-cennāt

4 Beni pür-ḥayret idüp maḥż-ı ḥayātum sebebi
Fe-limen ḥayye ḥayātün ve limen māte memāt

5 Gel Murāduñ yine cāh ile kelāmın diñle
Nice biñ mürdeye bir nokṭası mu'ṭī-i ḥayāt

179[2]

Velehū lā-zāle rāşiden mehdiyyā

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Rūz u şeb oldı çü ārāyişde sitt-i cihāt
Ne müferriḥ yir olur ravża-i bāġ-ı cennāt

2 'Ālem-i aṣġarı kübrāda gören 'ayn-ı yaḳīn
Bu fenā 'ālem içün ḳor mı yire cāy-ı ṣebāt

3 Milk-i ūlā ile uḫrāyı bilürseñ 'ilmi
Ne ṭarīḳatle ḳazanduñ berü gel ḳıl iṣbāt

4 Şāḫ-sār-ı eḥadiyyetde ḳonup murġ-ı gönül
Vara mı devḥa-i fānīye daḫı ol heyhāt

5 Bu kelāmını Murāduñ güzel ışġa eyle
Çeşme-i mīm-i Murādīden içüp āb-ı ḥayāt

---

1 A.25b, F.30a, R.120a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun nimetini artırsın!
1b. Hikmet ve nimet muhtaç olan kimseye zahir oldu.
3b.Cennette hayat için meskenler bina etti.
4b. Herkes için hayat ve ölüm vardır. fe-limen ḥayye: ḳāle men R.

2 A.25b, F.30a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Doğru yolda olma, hidayete erdirme devam etsin!
1a.çü: çün AE, H. 3a.'ilmi: 'ālemi AE. 4b.vara mı: var mı AE.

180[1]

Velehū sehhele'llāhu lehu'l-umūr

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Ne ʿaceb ḥālet olur ḥāletümüz ey ḥālet
Gāh şevḳ u gehī ḥüzn ü gehī fürḳat-i devlet

2 Ber-ḳarār üzre ḳurılmadı çü rükn-i ʿālem
Nice erkān gözedürsin görüben ey millet

3 Seni ḫallāḳ-ı cihān āyine ḳılmış özine
Yüzini göstere tā ḳim bula ḳalbüñ behcet

4 Gel berü rengi gider āyineyi ṣayḳal eyle
Bilesin sende nedür ḥāṣıl olan bu ṣūret

5 Ey Murādī nice ḫôş ḫāṭırādur bu ḫāṭır
Ḥāṭıruñdan ne geçerse virür ol Rabb-i elest

181[2]

Velehū hevvena'llāhu lehū külle şey

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Ṣormaḳ ayb olmasun ey dil-ber-i şīrīn-ḥarekāt
Leblerüñ laʿl-i Bedeḫşān mı yaḫūd āb-ı ḥayāt

2 Çün siyeh-pūş olasın ey meh-i tābān-ı cihān
Ḳaplamışdur ṣanasın āb-ı ḥayātı ẓulümāt

3 Çekilür sidre-i aʿlāya yaʿadn uçmaġına
Ḳanġı ʿāşıḳ ki işigüñde bulur ise memāt

4 Yūsuf-ı ṣānīsin ey māh-liḳā ʿālemde
Kim naẓar itse saña günde ider biñ ṣalavāt

5 Bulur elbetde ḥayāt-ı ebedī ol ʿāşıḳ
Ki vefāñ olsa anuñ mūnisi ger vaḳt-i vefāt

6 Yapışuben dile ḥācet o mehüñ zülfine kim
"Leyletü'l-ḳadr"dur anuñ birisi biri "berāt"

7 Āstānından anuñ gitme Murādī zinhār
Ger murāduñ ise bulmaḳ senüñ aʿlā derecāt

---

1 A.26a, F.30a. Gazel AE, B, H, L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun için işleri kolaylaştırsın!
2a.ber-ḳarār: bir ḳarār M.

2 A.26a, F.30b. Gazel A, F'de vardır.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun bütün işlerini kolaylaştırsın!
6a.yapışuben: yabışuben A. 6b. Leyletü'l-ḳadr: Doğrusu, biz, Kur'an'ı Kadir gecesinde indirmişizdir.) 97/Kadir 1; berāt: Şaban ayının 14. gününü 15. gününe bağlayan gece. Kur'an-ı Kerim'in Levh-i Mahfuz'dan Dünya semasına toptan indirildiği gecedir.

182[1]

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Cümleten ʿālemi seyr eyledi dil bād-ı ṣıfat
Her neye ḳıldı naẓar gördi ġam u şād-ı ṣıfat

2 İsm ile ḳapladı ʿālemleri nām ile vücūd
Anuñ içün didiler ʿilm iledür ad-ı ṣıfat

3 Fiʿlüñ ortasına girmez ne fuhūm u ne ʿuḳūl
Oldı evḳāt ile her fāʿil-i muʿtād-ı ṣıfat

4 Vird-i nāmında müsemmāsı durur ẕikr-i ezel
İsm-i nāmına durur ẕākir-i evrād-ı ṣıfat

5 Ẕāt-ı pāka bu Murādī yine medhūş el-ḥaḳ
Budelā vü nuḳebā ġavs ile evtād-ı ṣıfat

183[2]

Min ḥadāyiḳı ḥaḳāyıḳı maʿārifihī ve riyāżi ḏekāyiḳi leṭāyifihī

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Düşelden ʿışḳ-ı dil-dāra bulupdur dil ulu rütbet
Viṣāle irmemişdür ḳılmayınca tā özin ḫalvet

2 Dilerseñ ehl-i ḥālüñ ẕevḳini bir ẕerrece ṭatmak
Teġāfül eyleme var imdi ebrār ile ḳıl ṣoḥbet

3 Yem-i ʿışḳ içre bir laḥẓa şināv itdüñse ey ʿāşıḳ
Ziyāde varmaġa himmet ḳıluben eylegil ġayret

4 Teferrüc eyle ālāyı gider dünya vü ʿuḳbāyı
Bilürseñ işbu maʿnāyı başuñda var imiş devlet

5 Gel imdi pīr-i maʿnā ol cihāndan cümleten el yu
Bu nefs-i şūma hergizde ṣaḳın sen virmegil ruḫṣat

6 Murādī yār ile yār ol ḳamu cümleye aġyār ol
İşükde ṭurma tekrār ol al imdi pīrden himmet

---

1 R.154b.Gazel R'de vardır.
2 A.26a, F.30b, R.79a. Gazel B, L, M'de yoktur.
Başlık A: Onun bilgi hakikatleri bahçeleri ve letafetli ince bahçelerinden…
Başlık F: Ve min-kelimātihi'l-laṭîfe.
Başlık H: Baḥr-i hezec-i müṣemmen-i sālim Kemā merr.
1a.ulu rütbet: olur tebbet AE, B, L. 2b.ebrār ile: ebrārla AE. 3a.şināv: şināver AE. 4a.vü: ve AE.

184[1]

Velehū dāmet selāmetühū

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Nidā-yı ẕü'l-te'ālādan alupdur güş-ı cān leẕẕet
Açıldı dīde-i bīnā o leẕẕetden zehī devlet

2 Gice gündüz tefekkür eyler idüm ẓulmet ü nūrı
Şeb ile rūzı tārik olmayınca bulmadum furṣat

3 Müheyyā eyledüm 'aḳlı ki ḥāsıldan alam maḥṣūl
Ġanīmet ḥāṣıl oldı eyledüm çün kendüme himmet

4 Ser-ā-tā-pā muḥīṭ oldı vücūdum ḥavżı ābına
Olupdur meşreb-i ṣāfi içer andan ḳamu millet

5 Murādī aṣl-ı fer' oldı egerçi aṣl-ı evveldür
Miyān-ı āb ü gildendür iren ẓahār ile zīnet

185[2]

Velehū dāmet sa'ādetühū

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 İrişdürdi yine dildāruma ey dil ḫaber furṣat
Bu çākerden o sulṭāna neler dimiş neler furṣat

2 Şu'ā'-ı mihr-i tābı mümkin olmazdı ala meh-tāb
Arada virmese bir ẕerre cānum al eger furṣat

3 Viṣālüñ milk-i zībāsını feṭḥ itdüm bi-ḥamdi'llah
İḥāṭa eyledi her cānibīni ser-te-ser furṣat

4 Çü ma'nī remzini fikr eyledüm bildüm mu'ammāyı
Bu 'ilmi bilmek içün virdi bir a'lā güher furṣat

5 Murādī vaṣl-ı dil-dāra ḳaçan olur idi vāṣıl
Miyān-ı yāre ḳollarını ḳılmasa kemer furṣat

---

1 A.26b, F.31a, R.8b. Gazel L, M'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Onun selameti devam etsin!
1a.ẕi't-: ẕü't- A, R. 2a.ü: - R. 4a.ser-ā-tā-pā: ser-tā-pā AE; ser ü tā-pā R. 4b.meşreb-i müşerref AE; içer: açar AE, H. 5a.aṣl: aṣl u R; aṣl-ı evveldür: aṣıl oldur AE. 5b.u: ve AE.

2 A.26b, F.31a, R.128a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Onun saadeti devam etsin!
2a.tābı: ṣānî A. 2b.ẕerre cānum al: ẕerre alup cānum R. 5b.kemer: eger R.

186[1]

Velehū besaṭa'llāhu 'adlehū

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Seḥerde açdı ẓülmānī niḳābın şāhid-i ḳudret
Gelüp envār-ı berḳından cihāna 'ālem-i fıṭrat

2 Eger ki cümle olduñsa cemāl-i feyż-i insāna
Celāl-i ḳālıbı terk eyleyüp rūḥ ol budur millet

3 Cemāl ile kemāl arasını teşḫīş iden 'ārif
Ne deñlü kesb ider bir ol ḳadar bulur ḫulūṣiyyet

4 'Ulūm-ı "kün"de "kāf"uñ elfi miṣli rāst olduñsa
Gelür milk-i hüviyyetden saña ḳudret ve hem heybet

5 Murāduñ baḥr-ı ḥikmetdür maḳāl-ı rūḥ-efzāsı
Seni iḥyā ider elbette ger yār ise aṣliyyet

187[2]

Velehū sellemehu'llāh

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 'Avālim gerçi seyrānum ḥabībümdür muḥibbü'l-vaḳt
Ḥużūra çekdi iz'ānum ḥabībümdür muḥibbü'l-vaḳt

2 Şu'ā'-ı mihre ḳarşu cümle-i seyyāre nā-peydā
"Fe-emmā" bedr-i tābānum ḥabībümdür muḥibbü'l-vaḳt

3 Semā'-ı ṣavt içün bī-ṣavt u ḥarf olmaḳ levāzımdan
Ḥurūf ezberle iḫvānum ḥabībümdür muḥibbü'l-vaḳt

4 Seḥer vaḳt-i ṭulū'ında nümāyān olsa her sā'at
Daḳīḳa ḳalmaz im'ānum ḥabībümdür muḥibbü'l-vaḳt

5 Murādī baḥr-ı bī-pāyān olupdur mevcidür ebḥār
Telāṭum oldı 'irfānum ḥabībümdür muḥibbü'l-vaḳt

---

1 A.26b, F.31a. Gazel B, L, M, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun adaletini yaysın!
3a.idüben: idüp AE. 4a.kün: bk. G 16/1b; elfi: elifi A. 5b.ger: girü AE.

2 A.27a, F.31b, R.161a. Gazel L, M'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) ona en güzeli versin!
2a.cümle-i: cümleten R. 2b.fe-emmā: bk. G 65/5b. 3a.u: - R. 3b.ezberle: ezberler A, F. 5a.bî-pāyān: 'irfānum AE; mevcidür ebḥār: mevcdür i'cāz AE.

188[1]

Velehū aḥsena'llāhu ileyh

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Ṣalāḥ-ı kāra ṣūret virse dil tābındadur mir'āt
Eger jeng olsa rūyında ne ṣūret göstere heyhāt

2 Cevāb eylerseñ ey rūḥum ṣımāḫ-ı cāna remz eyle
Leẕīẕ olmaz velīkin bī-ḥicāb ile durur leẕẕāt

3 "Elā ḳum fe-enẕur" ma'nīsin fehm eyleyen 'ārif
"Fe-kebbir"den "fe-ṭahhir"den dem ursañ gelür ḥālāt

4 'İmādü'd-dīn olur şol kim ṭuta şer'üñ 'amūdından
Binā muḥkem ola dirseñ esās olsun aña ṭā'āṭ

5 Murādī feyż-i subḥāniye olmaz degmeler vāṣıl
Hidāyetden hüveydādur tedāḫül eyleyen sā'āt

189[2]

Velehū ṭāle beḳāhu

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Neşāṭ-ı dehre aldanma fenādur āḫırı elbet
Ne kim emr-ide emmāre ḥaṭādur āḫırı elbet

2 Mu'ammer olsa bünyādüñ irerse ḳubbe-i çerḫe
Ṭıbāḳ eṭbāḳa yüz ṭutma hebādur āḫırı elbet

3 Bir iki günlük 'ömr içün nedür bu ġussa vü ḳayġu
Ne deñlü vuṣlat el virse cüdādur āḫırı elbet

4 Ġam u endūh-ı dünyādan elüñ çek ḥāṣılı yoḳdur
Ne deñlü māl olursa bī-bahādur āḫırı elbet

5 Murādī rāyegān ayrılmamışdur vaṣl-ı dil-dāra
Olursañ müntehī bilgil ṣenādur āḫırı elbet

---

1 A.27a, F.31b. Gazel A, F'de vardır.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onu selamete erdirsin!
3a. Elā ḳum fe-enẕur: Kalk da uyar (74/Müddessir 2). 3b.Fe-kebbir: Rabbini yücelt. Giydiklerini temiz tut (74/Müddesssir 3); fe-ṭahhir: Giydiklerini temiz tut (74/Müddessir 4).

2 A.27a, F.31b. Gazel A, F'de vardır.
Başlık A: Bu da onundur. Onun devamlılığını uzatsın!

190[1]

Min şevāriḳi fütūḥātihi ve bevāriḳi kerāmātihī mā-kāne ḫāliyen ʿani'l-fütūḥāti bi-ḥurmeti ṣāḥibi'l-muʿcizāt

Mef'ūlü Fāilātün Mef'ūlü Fāilātün

1 Ya Rab nedür bu ḥikmet ʿaynumda Ḥaḳḳ iṣbāt
Vāḥid durur fu'ādum ḳudretde oldı kerrāt

2 Āvāze-i maḥabbet eṭrāfı ḳıldı memlū
Bu ʿışḳ ile semāʿa geldi cihānda ẕerrāt

3 Teşḫīṣ-i ibn-i ādem pes cümledendür aʿzam
Sā'irde gerçi vardur olmadı līk ḥālāt

4 Rāh-ı vüṣūla encüm oldı hüdā-yı hādī
Künc-i dücāda ṣākin teşḫīs ider mi evḳāt

5 ʿĀlem durur Murādī andan cihāndur ʿaks
Kā'im durur dem-ā-dem gerçi geçer bu sāʿāt

191[2]

Velehū lā-zāle kehfen li'l-ʿibād

Mef'ūlü Fāilātün Mef'ūlü Fāilātün

1 ʿĀlemde ʿışḳa benzer olmadı bir leṭāfet
Ammā ki vaṣla mānend olmadı bir ḥalāvet

2 Āyīne-i maḥabbet bēhhāc olalı ḳalbe
Ḳalmadı nesne maḥfī cümle görindi ṣūret

3 Yār ile yār olup çün geldi aradan aġyār
Olmadı cümle nāḳıṣ virildi her kerāmet

4 Ḥaḳḳ ile bāṭıluñdan ayırduñ ise kendüñ
Bil ḳıymetüñ bulınmaz degmede bu ḥaḳīḳat

5 Nehc-i hüdādur añla cümle kelāmı el-ḥaḳ
Diñle Murādī ḳavlin başuñda varsa devlet

---

1 A.27b, F.32a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Fetihlerinin doğuşu ve mucize sahibinin hürmeti ile fetihlerden zaman buldukça onun kerametlerinin parıltılarından…
Başlık F: Ve min-ʿibārātihi'l-merġûbe.
Başlık H: Baḥr-i müžāriʿ-i aḫreb. Kemā merr.
1a. Ḥaḳḳ iṣbāt: ḥaḳḳ-ı iṣbāt A. 1b.vāḥid durur: vāḥiddür AE, H. 2a.maḥabbet: muḥibb AE. 3b.lîk: - AE, H. 5a.ʿālem durur: ʿālemdür AE.

2 A.27b, F.32a, R.101b. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Kulları için sığınağı devam etsin!
A'da önce 192, sonra 191 gazel yer almaktadır. 3a.çün: - M; geldi: gitdi B. 5a.kelāmı: - R. 5b.Murādî: Murād R.

192[1]

Velehū ṭavvele'llāhu ʿumrehū

Mef'ūlü Fāilātün Mef'ūlü Fāilātün

1 Ey dil gel añla ḥāli bir ḥāl durur maḥabbet
Bilgil müyesser olmaz degmeye bu saʿādet

2 Rāh-ı ṭarīḳat içre bulduñsa behre cānā
Cehd eyle imdi cānum ḳalmaya sende ṣūret

3 Şerḥ u beyāna gelmez derd-i derūn-ı ʿāşıḳ
ʿIşḳ olmadı müyesser kimde ki yoḳ sadākaṭ

4 Cāna tenin degişdi cān ü tenin virenler
Kārında fāʿil oldı her kim ki buldı ruḫṣat

5 İsterseñ ey Murādī ʿilmüñde ekmel olmaḳ
Bil sendedür şerīʿat bil sendedür ṭarīḳat

193[2]

Velehū eyyedehu'llāh

Mef'ūlü Fāilātün Mef'ūlü Fāilātün

1 Vaṣl-ı ḥabīb içün dil çekdi nice felāket
Ḳayırmazam ben anı ʿuşşāḳa budur ʿādet

2 Rāh-ı ḥaḳīḳat üzre ḳurdı ṣırāṭı çün yār
Ṭogrulalum aña biz ḳılmayalum ḫacālet

3 İfhām ider çü ṭarzın fehm eyle añlaġıl pes
Sensin ḳılan ṭaleb çün pes ġayra yā ne ḥācet

4 Miḳrāz-ı şerʿ aḳvā iken biçer mecāzı
Gel derz-i şerʿe vālic oluben ol selāmet

5 Ḳavl-i Murādīyi ger almayasın ḳulaġa
Saña zihī ḫacālet sende zihī ḥamāḳat

---

1 A.27b, F.32a. Gazel R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun ömrünü uzatsın!
Başlık F: Ve hüve min elfāẓihi şerefehu'llāhu bi-ṣamātihi.
1a.ḥāl durur: ḥāldür AE, H. 1b.bilgil: bil gel M. 3b.ki: kim AE. 4a.cāna: cān u L. 5a.isterseñ ey: ister iseñ L.

2 A.28a, F.32b. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onu desteklesin!
1a.nice: yine M. 4b.derz-i: düzd-i AE, H.

194[1]

Velehū aḥkema'llāhu emrehū

Mef'ūlü Fāilātün Mef'ūlü Fāilātün

1 Fecrüñ çü maṭla'ından ṭāli' bu şems-i vaḥdāt
Her yañeden belürmiş seyyāre-i sa'ādāt

2 Baḥr-ı ḥaḳīḳat içre bu fülk-i dil şināver
N'ola iḥāṭa ḳılsa her yanını anuñ ẕāt

3 Bir cür'a mest idelden dil geçdi bu cihāndan
Bir leẕẕete irişdi terk oldı cümle leẕẕāt

4 Ġavṣ oldı çünki ġavvāş ḳuṭb oldı aña ṭālib
Dünyā ṭolu ṭalebde her nice olsa aṣvāt

5 Virdi Murādī yāre her ne ki var taṣarruf
İḥsānına o dahı ḳomadı hergiz evḳāt

195[2]

Velehū ferreha'llāhu kürbetehū

Mef'ūlü Fāilātün Mef'ūlü Fāilātün

1 Ṣabr u ḳarāra ṭāḳat 'uşşāḳa oldı 'ādet
Luṭf eyle ey ḥabībüm ḳıl anları ḥimāyet

2 Cān ü gönülde ḫānūm 'ışḳuñ maḳarr idüpdür
Şevḳ u maḥabbetüñdür bu cism ü cāna rāḥat

3 Sensin çü şāh-ı 'ālem biz bende-i gedāyuz
Biz saña āşināyuz ḳılġıl bize 'ināyet

4 Bu 'ömr-i cān-ı sermed 'ışḳuñladur muḳayyed
Ġayrüñden eyle eb'ad ḳıl gel kerem 'ināyet

5 Oldı saña Murādī cān ü dil ile bende
Luṭf eyle aña sen de virgil ebed sa'ādet

---

1 A.28a, F.32b, R.167b. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun işlerini güçlendirsin!
1a.bu: çü R; vaḥdāt: vaḥdet R. 1b.sa'ādāt: sa'ādet R.

2 A.28a, F.33a.Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun üzüntüsünü gidersin.
2a.maḳarr: muḳırr AE.

196[1]

Mine'l-enfāsi'l-ḳudsiyyeti nevvera'llāhu fu'ādehū ve nāle murādehū

Mef'ūlü Mefāīlü Mefāīlü Feūlün

1 Dil eyledi dil-dāra nice dürlü zerāfet
Ol fenn ile bulmışdur işiginde liyāḳat

2 Mesmū' olalı sem'ine aḳvāli ḥabībüñ
El virmedi ġayrıya bunuñ gibi sa'ādet

3 Cān atdı çü cānānesine buldı ḥayātı
İḳdām ile pes ḥāṣılını eyledi ḳurbet

4 Ḳaldurdı ḥicābın idüben keşf-i cemāli
Ṭarḥ oldı aradan gidüben tā-ı maḥabbet

5 Açmazdı Murādī kelimāt içre ma'āni
Virilmese idi aña bürhān-ı hidāyet

197[2]

Velehū medda'llāhu ẓillehū

Mef'ūlü Mefāīlü Mefāīlü Feūlün

1 Dil buldı serā perde-i dil-dārına vuṣlat
El virdi aña anda o sulṭan-ı melāḥat

2 Vuṣlatda viṣāl ile özin bilmedi ḳat'ā
Bir leẕẕete irdi ki anı ḳapladı dehşet

3 Cem' olmadı başına bir laḥẓada 'aḳlı
Eylemedi ḥāl üzre irişmiş idi ḥālet

4 Ser-mest oluben añlamadı ān u zamānı
Gelmez o beyāna ne ḳadar buldı siyādet

5 'İzzetde 'azīz olmaḳ ister bu Murādī
Fehm eyleyeyin diyen özin eyleye ḫalvet

---

1 A.28b, F.33a, R.92b.
Başlık A: Kutsal nefeslerden… Allah (cc.) onun gönlünü nurlandırsın ve isteğine nail etsin!
Başlık H: Ve min-leṭā'ifi İşārātih. aḫreb-i mekfûf.
2a.mesmu': memnu' R. 3a.çü: bu R. 3b.pes: bes R. 5a.ma'ānî: maḳāli R.

2 A.28b, F.33a, R.73b. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun gölgesini uzatsın!
1a.perde-i: perde R. 4b.beyāna: yabana AE. 5a.olmaġa: olmaḳ A, AE, F, H, M. 5b.diyen: diyeyin AE, M.

198[1]

Velehū ḳaddesa'llāh

Mef'ūlü Mefāīlü Mefāīlü Feūlün

1 Sulṭān-ı cihān oldı şu kim ḳıldı ḳanā'at
Şol kim ola ḳāni' o durur ehl-i sa'ādet

2 'Ālemde dilerseñ ki ḥużūruñ ola dā'im
Yanuña yaḳīn olmayalar ehl-i şeḳāvet

3 Sen olma denīlerle muṣāḥib yüri zinhār
Her dem araġıl ḳande ki var ehl-i siyādet

4 'Ālemde yüri ḳılma naẓar aza vü çoġa
Ta kim bulasın cennet ü ni'metde ḥalāvet

5 Gel al bu Murādī sözine eyleme inkār
Tā görmeyesin iki cihān içre meẕellet

199[2]

Mef'ūlü Mefāīlü Mefāīlü Feūlün

1 'Işḳuñda dili eyledi çün sırra 'alāmet
Sırrında 'alāmetde bulur yine nihāyet

2 Ḳalbinde ḳulūb 'ilmini ḳalb eyledi maġlūb
İṣbāta dutup eyledi sözinde belāġat

3 Tenhāda ḳılup işlerini cümle tamāmen
Ḳılmadı meṣālıḥda işi ḳıldı ferāġat

4 Şem' oldı hemān mihre münevver gibi enver
Ṭarḥ eyledi bes ẓulmeti ḳılmadı şefā' at

5 Taḳdīs ideli nām-ı Ḫudāyı ḳamu eşyā
Nezdīk-i Murādīde ider cümle şehādet

1 A.28b, F.33b, R.132a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) kutsal kılsın!
5a.sözine: sözini R.

2 R.79a. Gazel R'de vardır.

200[1]

Velehū dāmet ʿizzetuhū ḳaddesa'llāhu sirrehu'l-ʿazīz

Müstef'ilün Müstef'ilün Müstef'ilün Müstef'ilün

1 Sem'ümüze gelmiş durur çün kim bizüm iḫbār-ı dôst
Ḳapladı başdan ayaġa cismümüzi envār-ı dôst

2 ʿĀşıḳlaruz biz n'eyleyelüm cennetüñ gül-zārını
Yiter iki dünyāda biz bülbüllere gül-zār-ı dôst

3 Ey zāhid-i zīnet-perest ta'n itme bu ʿāşıḳlara
Ṭurma dile tāc ü kemer yiter bize didār-ı dôst

4 Çoḳdan ferāġat eyledük cümle cihānı cāndan
Olalı ṭolu gönlümüz her dem-be-dem efkār-ı dôst

5 Çümle cihān aġyār olursa aynuma gelmez benüm
Ben ʿāşıḳ-ı bī-çāreye olsun hemān tek yār-ı dôst

6 Al gevher-i vaṣlı yolına vir bugün cān naḳdini
Çün germ olupdur ʿāşıḳa ġāyet bugün bāzār-ı dôst

7 Tevḥīd-i Hū hergiz dilüñden eksük olmasun Murād
Ger dilerseñ göstere dīdārını her bār-ı dôst

1 A.29a, F.33b.Gazel Lde yoktur.
Başlık A: Onun sırlarının incelikleri ve eserlerinin bildirdiklerinden… Allah (cc.) onun yüce sırrını kutsal kılsın!
Başlık F: Ve min-enfāsihi'ş-şerîfe.
1a.gelmiş durur: gelmişdür AE; çün kim: çünki AE, H. 3a.bu: - AE. 3b.ü: ve AE; bize: - AE. 4a.efkār-ı: inkār-ı AE. 5b.yār-ı dost: yār AE. 6a.bu gün: be-gün AE. 6b.ʿāşıḳa: ʿışḳa AE; bu gün: be-gün AE; dost: - A. 7b.diler iseñ: dilerseñ A.

201[1]

Velehū naṣarahu'llāhu ʿalā aʿdā'ihī

Müfteilün Mefāilün Müfteilün Mefāilün

1 Cāna beḳā virüp durur oldı çün ibtidā ṣıfat
'İzzet ile ʿulādadur tā ebed intihā ṣıfat

2 Tā'ir-i gülşen-i ḳudüs ḫᵛāce-i Rūḥ-ı Ḳudsdür
Cümlenüñ oldı aḳdesi eyledi çün ḥayā ṣıfat

3 Sebʿ-i ṭıbāḳı seyr ider ḥücre-i dildedür velī
Ḥāşa k'ola mekān aña belki ider ṣenā ṣıfat

4 Ḫāṭırı idelüm zemīn el vire tā zamānumuz
Ẕāta muḳayyed olalum eyleyelüm fenā ṣıfat

5 Kendüñi bilesin Murād Rabbüñi ʿārif olasın
Cürʿa-i ʿışḳı nūş ḳıl tā olasın beḳā ṣıfat

202[2]

Mine'l-ḥaḳāiḳi'r-rūḥāniyye ve'l-bevāriḳi'n-nūrāniyye

Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Sensüzin hiç olmaz bende ḥayāt
Senden ayrudur ḥayāt ile memāt

2 Mefḫarumdur çün senüñ faḫrüñ benüm
Pes ṣübūtuñla durur her dem ṣebā

3 Bulmadum miṣlüñ ve hem ayru kişi
ʿĀlemi ḳıldum tecessüs ḳat ḳat

4 Nāḳilümden almışam şöyle ḫaber
Ḳāle inne'l-ʿışḳa sırrun fi'ṣ-ṣiḳāt

5 Ger yazarsañ sen Murāduñ sözlerin
Eyleye bir noḳṭası biñ ḳavli māt

---

1 A.29a, F.33b, R.130b. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun düşmanlarına karşı ona yardım etsin!
Başlık F: Ve min-kelimātihi'l-mermûzeti sellemehu'llāh.
Başlık H: Recez-i maṭvî-i maḫbûn.
1b.ʿizzet ile: ʿizzetle F, H, R; ʿulādadur: ʿalādadur A; intihā-ṣıfat: intihā-i ṣıfat AE. 2a.ḳudüs: ḳuds M. 3b.ḥāşa: ḥāşā AE, R; k'ola: ki ola AE, R. 4b.eyleyelüm: eyleye R. 5a.Rabbüñi: iki AE, H.

2 A.29a, F.34a, R.74a.
Başlık A: Ruhi hakikat ve nurlu parıltılardan…
Başlık F: sellemehu'llāhu ve ebḳāh.
Başlık H: Baḥr-i remel-i müṣemmen-i maḫbûn.
1a.hiç: çün R. 3a.bulmadum: her dem AE; miṣlin: miṣlini L, R; ayru kişi: ayrunı AE. 4a.nāḳilümden: tā ḳalmadan AE.
4b. Aşk güvende bir sırdır.

203[1]

Mine'l-levāmi'i'n-nūrāniyye ve'l-levāyiḥi's-sübḥāniyye

Feilātün Mefāilün Feilün

1 Oldı çün kendü kendüde kelimāt
Ḥāfiẓen Rabbehū 'ani'l-āfāt

2 Buldı 'ışḳ ile çünki Mevlāsın
Kāne ḥayyen velā yuṣību memāt

3 Çün eḥaddür eḥadda buldı eḥad
Vāḥidün bi'ṣ-ṣebāti fī'l-iṣbāt

4 Virdi zīnetle zeyne ol zīnet
Ravżatün min riyāżeti'l-cennāt

5 Buldı çün ḥayy ile Murādī ḥayāt
El-ḥayātü mine'l-ḥayāti ḥayāt

204[2]

Min cevāhiri kelimātihi'ş- şerīfe ve 'ibārātihī

Mef'ūlü Mefāilün Feūlün

1 Ḥużur ister iseñ 'azm-i kenār it
Bıraḳ dünyayı terk-i kār u bār it

2 Ḳo keṣret milkini vaḥdet gözetgil
Varup bir genc-i 'uzletde ḳarār it

3 Nedür zāyid yire ġavġāya düşmek
Eger 'āḳil iseñ terk iḫtiyār it

4 Gözedüp ḥażret-i ḫallāḳuñ emrin
Ne kim nehy eyledi andan firār it

5 Ḳamu her ne ki vardur terkin urġıl
Murādī var hemān sen 'ışḳı vār it

---

1 A.29b, F.34a, R.7b. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Nurlu parıltılar ve sübhânî levhalardan…
Başlık F: Ve min-lema'ati envārih.
1a.Rabbi onu afetlerden korusun. kendi: kendide AE.
2a.çünki: - R. 2b.O haydır, ona ölüm isabet etmez.
3b. Sebat ve isbatta tektir. virdi zînetle zemîne ol zînet AE, H; R'de. 3b.mısraı. 4b'de yer almaktadır.
4b. Cennet bahçelerinden bir bahçedir. Mā beyne beytî ve minberî ravdatün min riyadi- cenneh" (Evimle minberim arası cennet bahçelerinden bir bahçedir (Hadis). 4b.AE, H'de. 3b'de yer almaktadır. zeyn ile verdi zemîne çün zînet.
5a.Murādî: Murād AE, F, H, R. 5b.Hayat onun hayatındandır.

2 A.29b, F.34b, R.7b. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Onun şerefli kelimelerinin ve manalarının özlerinden…
Başlık F: Ve min-kelimātihi'l-laṭîfe.
Başlık H: Baḥr-i hezec-i müseddes-i maḫbûn.
1b.kār u: kāv ve AE. 4a.Ḫallāḳın: Ḫallāḳ A, F, M. 5a.ki: kim AE.

205[1]

Velehū ʿazze naṣruhū

Mefāīlün Mefāīlün Feūlün

1 Fuʿāduñ levḥine naḳḳāş-ı ḳudret
Ele aldı çeküp kilk-i saʿādet

2 Çü tenzīh eyledi ġayrından ʿaynın
Velī ḳudretle rütbet oldı fiṭrat

3 Müheyyā oldı çün ḥayy ile iḥyā
İrişdi ʿilm içün mevt ile saṭvet

4 Pes aʿlā ile ednā buldı tefrīḳ
Biri ehl-i ʿiḳāb ve biri rütbet

5 Murāduñ fehm olınmaz bu kelāmı
Meger yāver ola sulṭān-ı ʿizzet

206[2]

Velehū zāde'llāhu feżā'ileh

Mef'ūlü Mefāilün Feūlün

1 Ḳaçan kim mevc ura bu baḥr-ı ḳudret
Dökilür her ṭarafdan dürr-i ḥikmet

2 Çü yanmışdur bu şemʿ-i luṭf her dem
Anı yaḳam hidāyetdür hidāyet

3 Çü ġavvāṣ oldı ol lüccī firāḳa
Eline girdi anuñ ḫôş ġanīmet

4 Merām-ı dil durur dilden murādı
Anuñ çün virmedi ġayrıya ruḫṣat

5 Murādī ister iseñ ger ḳarārı
Ḳarār eyleme tā bulınca vaḥdet

1 A.29b, F.34b, R.9b. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Yardımı izzetli olsun!
2a.ġayrından ʿaynın: ʿaynında ġayrın M. 2b.rütbet: tertîb R. 4a.aʿlā ile: aʿlāyile AE, M; ʿāyān ile R.

2 A.30a, F.34b.Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun faziletlerini artırsın!

207[1]

Velehū ʿammerehu'llāhu teʿālā

Mef'ūlü Mefāilün Feūlün

1 Ḥayāt-ı cāvidānumdur maḥabbet
Benüm vird-i zebānumdur maḥabbet

2 Cemāl-i lā-yezāle rehberümdür
Benüm sırr-ı nihānumdur maḥabbet

3 Enīs-i ġam-güsārumdur dem-ā-dem
Ḥabīb-i mihribānumdur maḥabbet

4 Refīḳümdür ḳamu kārumda hem-dem
Nihān u hem ʿayānumdur maḥabbet

5 Maḥabbetdür beni şeydā ḳılan āh
Tenümde maḥż-ı cānumdur maḥabbet

6 Gönül baḥr-ı ḥaḳīḳatde gemidür
Pes aña bād-bānumdur maḥabbet

7 Beni yār ile ḳıldı āşinā ol
Gönül tahtında ḫānumdur maḥabbet

8 Maḥabbetle çü ten oldı muḥammer
Ḥakīm-i kār-dānumdur maḥabbet

9 Ġam-ı hicrānda eğlencem oldur
Benüm eşk-i revānumdur maḥabbet

10 Kemālümdür viṣālümdür cemālüm
Benüm cān ü cihānumdur maḥabbet

11 ʿAzīzümdür refīḳ u mūnisümdür
Benüm ẕikr-i lisānumdur maḥabbet

12 Ġıdā-yı rūḥ-baḫşumdur ḥayātum
Benüm dārü'l-amānumdur maḥabbet

13 Maḥabbetden durur mīm-i Muḥammed
Ḥabīb-i dil-sitānumdur maḥabbet

14 Baña rāhumda her dem reh-nümādur
Şefīḳ-i mihribānumdur maḥabbet

1 A.30a, F.35a. Gazel AE, B, H, L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allahu Teala (cc.) onun ömrünü uzatsın!
3a.enîs-i: enîsüm A. 1. 8a.olduḳta: oldükte A, F.

15 Necātumdur benüm kürbetde dā'im
Ḥaḳīḳat ḫānumānumdur maḥabbet

16 Ḫayālumdür dü-çeşmümde şeb ü rüz
Mükerrer dīde-bānumdur maḥabbet

17 Lisānumdur dehānumdur zebānum
Dil ile tev'emānumdur maḥabbet

18 Seḥerde dīde olduḳda küşāde
Naẓar-gāh-ı 'ayānumdur maḥabbet

19 Maḥabbetden beni ayırma yā Rab
Çü verd-i būstānumdur maḥabbet

20 Murādī ceẕbe-i Ḥaḳdur kelāmuñ
Zebānumda beyānumdur maḥabbet

208[1]

Min ḥadāyiḳı ḥaḳāyıḳ ma'ārifihī ve riyāżi ḏeḳāyiḳi leṭāyifihī

Mef'ūlü Mefāilün Feūlün

1 Cūş eyledi çünki baḥr-ı vaḥdet
Mevcinden irişdi 'ayn-ı keṣret

2 'Ālemde buhındı 'ilm-i 'ālem
Ādemden alındı feyż-i ḥikmet

3 Merd oldı gelüp çü merd-i merdān
Bildürdi nedür rumūz-ı fiṭrat

4 Degşürmedi çünki ḥubb-ı ġayra
Pes eyledi miḥneti maḥabbet

5 Añlaya şu kim Murādī ḳavlin
Virür iki 'āleme o zīnet

1 A.30b, F.35b, R.118a.
Başlık A: Onun bilgi hakikatleri bahçeleri ve letafetli ince bahçelerinden…
Başlık F: Min-reşeḥāti feyżühü sellemehu'llāhu.
Başlık H: Baḥr-i hezec-i aḫreb-i maḳbûż-ı maḥẕûf.
2a.'ālemde: 'ālimde M. 3a.çü: - B. 3b.rumûz-ı: rumûz u L. 4a.degşirmedi: degişirmedi AE; degşürtdi R; çünki: ḥabîbi R; çünki ḥubb-ı ġayra: ḥubb-ı 'ayn L. 4b.miḥneti: miḥnetini AE'de 4 ve 5. beyitler arasına 205. gazelin 3. beyti mükerreren yazılmış.

209[1]

Velehū yessera'llāhu murādehū

Mef'ūlü Mefāilün Feūlün

1 ʻIşḳ oldı göñülde çünki leẕẕet
Anuñla muḥammer oldı fıṭrat

2 Varlıḳ diler iseñ alġıl ʻışḳı
ʻIşḳ ile bulındı her saʻādet

3 Cān virüp alursañ ʻışḳı ṣatun
Ersin dü-cihānda bī-melālet

4 ʻIşḳ ile derūnı yaḳsa ʻuşşāḳ
Bulurlar anuñ ile selāmet

5 Varlıḳ diler iseñ ey Murādī
ʻIşḳ oldı aña yüce ʻalāmet

210[2]

Velehū dāmet maʻdiletehū

Mef'ūlü Mefāilün Feūlün

1 Bulduñ bu cihānı dār-ı miḥnet
Gönlüñ buña ḳılmasun maḥabbet

2 Çoḳdur çü belāsı yoḳ vefāsı
Niçün ḳılasın bununla ülfet

3 Terk eyle cihānda cāh u manṣıb
Tā virile saña ulu rütbet

4 Bilgil ki beḳāsı yoḳ zamānuñ
Gelsün dilüñe oñatca ḥālet

5 Ḳılmaġa ḫaṭāña tevbe iy dil
Mevt oldı saña eyü ʻalāmet

6 Dā'im yüri gözle Ḥaḳ rıżāsın
Muḥkemce bu işde eyle ḳuvvet

7 Ger diler iseñ yüzüñ ola aḳ
Eyleme Murādī var şenāʻat

---

1 A.31a, F.35b, R.8a. Gazel AE, L, M'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun muradını kolaylaştırsın!
Başlık H: Baḥr-i hezec-i aḫreb-i maḳbûż-ı maḥfûf.

2 A.31a, F.36a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Onun adaleti devam etsin!
1b.ḳılmasın: ḳalmasın AE. 3a.u: ve AE. 3b.ulu rütbet: olur tebbet AE. 4a.zamānın:zamānenin AE. 4b.oñatca: o gence AE.

211[1]

Mine'l-vāridāti'l-ilāhiyye ve's-sāniḥāti's-subḥāniyye

Mef'ūlü Fāilātü Mefāīlü Fāilün

1 Sübḥāne vāḥidün eḥade'ẕ-ẕāte bi'ṣ-ṣıfāt
El-ḫāliḳu'lleẕī ḫalaḳa'l-mevte ve'l-ḥayāt

2 Neşr-i nüşūra ʿarṣa-i heybetde kā'im ol
Elvān-ı levn eyledi ḳudretde "beyyināt"

3 Şerḥ itmek içün emr-i ʿamelde ḥikāyetin
Taḳdīr ḳıldı ḥükm ile gönderdi "nāziʿāt"

4 Ammā ki imtiḥān içün eyledi bu işi
"Ve'l-ʿādiyāt"la oḳudı bunda "nāşiṭāt"

5 Añla Murādī ḳavlini ḳavl-i ṣaḥīḥdür
Tesbīḥ-i vecd ile bulmur bu muḳaddemāt

212[2]

Velehū edama'llāhu devletehū

Mef'ūlü Fāilātü Mefāīlü Fāilün

1 Sırrında ʿışḳ-ı ʿāşıḳadur çün müräḳa'at
Seyrān-geh esb-i fikre bu hāmūn-ı ʿāṭıfet

2 Cānuñ maḳarrı olalı bu mülket-i vücūd
Żabṭında her dem olur nice şāh u memleket

3 Ferdinde ferd olalı cihān içredür vaḥīd
Bir kimse yoḳ ki bulmaya yanında menzilet

4 İḫbār-ı şerḥe virmege ḳādir midür kişi
Her noḳṭasında gözlemeyince bir ʿāḳıbet

5 Sulṭān olam dir iseñ eger iki ʿāleme
Ḳāniʿ olup Murādī ḳabūl itme salṭanat

---

1 A.31a, F.36a, R.74b.
Başlık A: İlahi hatırlatmalardan ve sübhânî ilhamlardan…
Başlık F: Ve min-enfāsihi'l-ḳudsiyyetih.
Başlık H: Baḥr-i müżāriʿ-i aḫreb-i mekfûf Kemā merr.
1.Ölüm ve hayatı yaratan, sıfat ve zatında bir olanı tenzih ederim.
1b. elleẕî ḫalaḳa'l-mevte ve'l-ḥayāt: Hanginizin daha iyi iş işlediğini belirtmek için, ölümü ve dirimi yaratan odur (67/Mülk 2). 2a.heybette: hey'ette R. 2b.beyyināt:bk. G 148/2b.3a.nāziʿāt: Canları boğarcasına şiddetle çekip alanlara and olsun (79/Nâziʿât 1). 4b.Ve'l-ʿādiyāt: And olsun Allah yolunda koştukça koşanlara; nāşiṭāt: Canları kolaylıkla alanlara and olsun (79/Nâziʿât 2). 5a.ḳavlini: ḳavline R. 5b.tesbîḥ-i: tesbîḥ AE; muḳaddemāt: muḳaddimāt A.

2 A.31b, F.36a, R.8b. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun devletini devam ettirsin!
1a.ʿışḳ-ı: ʿışḳ AE. 1b.seyrāngeh: seyrānına AE. 2a.maḳarrı: muḳırrı AE; vücûd: vücûda AE. 2b.her dem oldı: oldu her dem AE; şāh u memleket: şāh-ı milket AE. 5a.dir iseñ: dirseñ AE.

213[1]

Mef'ūlü Fāilātü Mefāīlü Fāilün

1 Şerḥ eylemez bu ḥālümi vallāhi kā'ināt
Deryā mürekkeb olsa zemīn āsumān devāt

2 Cāy-ı maḳarra varmaġa ʿālī gerek himem
Ḳande bulur himem şu ki derc ide seyyiʿāt

3 Ḳābil vücūda ḳā'il olur himmet-i ricāl
Nā-ḳābile ne fā'ide ger görse "beyyināt"

4 Muḥsin levāzımın ider iḥżār n'eylesün
Şāyeste olmayınca kimüñ ola vāridāt

5 Ḥayfā Murādī ḳavlini gūş eylemez iseñ
Dūzaḫ olur yirüñ senüñ elbette yedi ḳat

214[2]

Velehū eʿazzehu'llāh

Mefāilün Feilātün Mefāilün Feilün

1 Çü ṣubḥ-ı ṣādıḳı gördüm ki maḥv iden ẓulümāt
Oḳurdı "Fāliḳu'l-ıṣbāḥ" ile nice āyāt

2 Mümeṣṣel oldı vücūd ile çün ʿadem naḳşı
Seçildi ayru olup cā-be-cā ḥayāt ü memāt

3 Ẓülām ile çü żiyā birbirinden oldı cüdā
Birisi maḥż-ı fenā ve birisi maḥż-ı ṣebāt

4 ʿAlā'im oldı ʿalāya ʿalāyile süflī
Birisidür derecāt u birisidür derekāt

5 Murādīnüñ gele gūş eyle ḳavl ü güftārın
Diler iseñ olasın sen de kāsib-i ḥālāt

---

1 R.166a. Gazel R'de vardır.
3b. beyyināt:bk. G 148/2b.

2 A.31b, F.36b, R.10a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onu aziz kılsın!
Başlık F: Ve min-lemaʿati envārih.
Başlık H: Mücteṣ-i maḫbûn-ı maḥẓûf Kemā merr.
1a.çü: çün AE; ṣādıḳı: ṣādıḳ AE. 1b.Fāliḳu'l-ıṣbāḥ: bk. G 28/1. 2a.mümeṣṣel: mümeṣṣil AE. 4a.aʿlāya: ʿulāya AE; ʿalāyile: ʿʿulāyile M. 4b.derecāt: derekāt AE, H, R; derekāt: derecāt AE, H, R. 5a.ü: - R.

215[1]

Velehū menna'llāhu bi-envāri ma'diletihī

Mefāilün Feilātün Mefāilün Feilün

1 Olupdur 'ışḳ-ı ḥabībüm baña mededle ḥayāt
Ḥayātumuñ ebedin pes ebed ḳılur iṯbāt

2 'Iyān olalı vücūdum vücūda bürhānum
Nihān olalı 'ayānumdadur yine bu ṯebāt

3 Kemāl ehl-i vücūda vücūd olınca kemāl
Benüm kemāl-i vücūdumdadır bu ḥüsn-i ṣıfat

4 Yaḳīnüm arasını bilmezem ırag̱ u yaḳın
"Ve naḥnü aḳrebu" sırrınadur viren ṣalavāt

5 Murādī 'ilm-i ezelde 'ulūm-ı ẓāhirdür
Velīk bāṭın u ẓāhirde gösterür ḥālāt

216[2]

Mefāilün Feilātün Mefāilün Feilün

1 Şebī mübāḥaṯe kerdem be-dil z'eccl-i ḥayāt
Güẕeşte şud kelimātī hezār beṛ kelimāt

2 Be-güft hātifī ender kelām-ı mā bendā
Ne-bāşedet ki resīden be-ġūr u heyhāt

3 Velī ki fehm be-yār erceh ṭālib ānī
Ki u zi-'ālem emrest medde ẓıll-i ṣıfāt

4 Te'ayyünī be-mu'ayyen ne-dāred ez-ḥālī
Mu'ayyenest velīkin ki żıdd-ı ust memāt

5 Ṣenā' kerdem murādī be-yāmed ez-'ummān
Ki u muḥīṭ dü 'ālem şude est zi-cihān

---

1 A.31b, F.36b, R.9b. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun adaletinin nurlarıyla lütuflandırsın!
2a.bu ṯebāt: iṯbāt R. 3a.ehl-i: ehli A, AE, M. 4a.ü: ve AE, - R. 4b.Ve naḥnü aḳrebu: Biz ona şah damarından daha yakınız (50/Kaf 16). 5b.velîk: velāki R; u: - R.

2 R.109a. Gazel R'de vardır.
1.Bir gece hayat nedir, diye düşündüm; binlerce kelime üst üste geldi.
2. Gayptan haber veren biri bize şöyle seslendi: Yazıklar olsun ki sonu kabirdir.
3. Daha iyi anlamak istersen, şöyle ki o âlemin âmiridir ve âlem onun sıfatlarının gölgesidir.
4.Dünya gibi değildir, bellidir ki ölüm onun zıddı değildir.
5.Dua ettim ki muradım o ummandan gelsin, çünkü o iki dünyayı da ihata etmiştir.

ḤARFÜ'S-SĀ

217[1]

Mine'l-ḥikemi'l-işrāḳiyyeti ve'l-kelimi'l-eşvāḳiyye

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Nice nice yirde olur ol vücūdundan biḥaṣ
Bu vücūdumı ayırma ṭoğrıdan yā müstegāṣ

2 'İlmi ile 'āmil olan n'eylesün eşkālden
'Ālim oldı şol ki terk itdi rübā' ile sülāṣ

3 Māni'-i memnū'dan men' ile ger men' olasın
Saña pes elṭāfını eyler ayān ḳıl iktirāṣ

4 Yār ile yār olmaḳ isterseñ eger ey ḥaḳ-şināṣ
Olmaz aña ḳılmayınca cān ile dil iltihāṣ

5 Bu Murāduñ sözleri her biri biñ cāna deger
Aña mānend ister iseñ yoḳdur aña inbiṣāṣ

---

1 A.32a, F.36b, R.11a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Aydınlatıcı hikmetler ve coşkulu kelimelerden…
Başlık F: Ḥarfü'ṣ-Ṣā.
Başlık H: Baḥr-i remel-i müṣemmen-i maḥẕûf.
3b.pes: bes R. 4a.olmaḳ: olmaġ R.

ḤARFÜ'L-CİM

218[1]

Velehū zade'llāhu mehābetehū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Çün bulur ḳatuñda yā Rabb cümle maḳsūdum revāc
'İzzetüñ ḥaḳḳı beni sen gayra ḳılma iḥtiyāc

2 Çünki sen rezzāḳsın cümle senüñdür kā'ināt
Yā ilāhī eyleme ḳullaruñı muḥtāc u ac

3 Gezmişem cümle eṭibbāyı bu derde çāre yoḳ
Çāresüzler çāresi buldum yine senden 'ilāc

4 Saña bir söz söyleyem kim kilk-i zerle naḳş ḳıl
Kim ulu cevher durur ḳılġıl anı başuñda tāc

5 Ey Murādī bu durur pendüm saña her laḥẓada
Cümleyi terk eyleyüp gelgil cenāb-ı Ḥaḳḳa ḳaç

1 A.32a, F.37a, R.72b. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun heybetini artırsın!
Başlık F: Ḥarfü'l-Cîm.
Başlık H: Baḥr-i remel-i müṣemmen-i maḥẕûf.
2a.sen: - F. 2b.ü: ve AE. 3a.yoḳ: çün R. 4b.ulu: olur A. 5b.gelgil: gelġıl A, F, H, M, R.

219[1]

Velehū nāle münāhū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Ġam degüldür baña senden her ne gelse yār güc
Ṣābir olur çevre çekmez ʿāşıḳ-ı muḫtār güc

2 ʿIşḳ ile bir yirde ʿār olmaz ḥabībüm bilmiş ol
Āb ile bir kāsede tevʿām olımaz nār güc

3 Bilmişem her dem beni dil-dār benden yeg sever
Āh aġzından velīkin almaġa iḳrār güc

4 Saḳlarum sīnemde ʿışḳı sırr-ı pinhānum gibi
Fāş ider yaşum velīkin eylemek inkār güc

5 Baḥr-ı aʿẓamdur Murādī her yaña keffin ṣaçar
N'eylesün nā-ehle keşf itmek olur esrār güc

220[2]

Velehū ḫalleda'llāhu devletehū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Sendedür ey dil yine maʿnāda maʿna münderic
Sende peydādur yine peydāda peydā münderic

2 Mündericdür mündericdür sende aẕvā münderic
Sendedür küllī ne var cümle temāşā münderic

3 Her ne kim vardur ḳulūb içre temennā münderic
Sendedür vallāhi her maḳṣūd-ı aḳṣā münderic

4 Her ne kim müstaḳbel ü hem küllü mācā münderic
Ṭaşrada bir ẕerre yoḳ her zīr ü bālā münderic

5 Mündericdür cümleten aʿlā vü ednā münderic
Ey Murādī mündericdür cümle aʿlā münderic

---

1 A.32a, F.37a. Gazel B, F, H, L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Onun kaderini gerçekleştirsin!
5b.güc: - A.

2 A.32b, F.37a, R.95a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun devletini ebedî kılsın!
2b.küllî: - R; cümle: küllî R. 3a.ḳulûb: ḳılup AE. 3b.ne: - AE. 4a.ü: ve AE, - R. 4b.yoḳ: -AE, H. 5a.vü: ve AE.
5b.aʿlā: naʿmā AE, H, R.

221[1]

Velehū lā-zāle mu'īnen li'l-İslām

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 'Işḳ-ı dil-berden bulupdur cān ü dil çün ibtihāc
Virdi anuñ çün kelāmında kelāmına revāc

2 Lem'a-i ḳandīl nūrımdan münevver beyt-i dil
Andan itdi iḳtibāsı cümle ḳandīl-i zücāc

3 İsm-i ḥayyīden müsellemdür selāmında selām
Pes selāmetden ẓuhūr itse n'ola başında tāc

4 Fevc maṣdardan çü ṣādırdur ṣüdūrın ṣadr ider
Kimisi ṣadrında ḳaldı kimisi muḥtāc u ac

5 Gel Murādīnüñ sözine eyle merdāne naẓar
Merd-i ḥaḳḳ isen eger terk eyle ġayrı Ḥaḳḳa ḳaç

222[2]

Velehū ṭayyebe'llāhu enfāsehū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Ḥākim-i emr-i ezel ḥükmine buldurdı revāc
Kimine bir şal ve kiminüñ virür başına tāc

2 Ḫaste-dilsin bu fenāda yoḳ saña hergiz ṭabīb
Gel cenāb-ı ḥażret-i vehhābdan iste 'ilāc

3 Ey ḥayāt-ı cāvidānı isteyen merd-i lebīb
Derde çāre ister iseñ āsitān-ı Ḥaḳḳa ḳaç

4 Keşreti ḳo ārzū-yı vaḥdet eyle rūz u şeb
Fā'ide ḳılmaz bu keşret saña cānā gözüñ ac

5 Ey Murādī ṭarfetü'l-'ayn oldı aḥvāl-ı cihān
Kimse ḳalbin münkesir ḳılma göñüldür çün zücāc

---

1 A.32b, F.37b, R.11b. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. İslam'a yardımı devam etsin!
2b.itdi: eyitdi AE; iḳtibāsı: iḳtibās AE, H, R. 4b.ḳaldı: ḳıldı AE; u: - H.

2 A.32b, F.37b. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun nefeslerini güzel kılsın!
1b.şal: şal ve AE: vurur:virür AE

223[1]

Velehū şereḥa'llāhu ṣadrahū

Mefāilün Feilātün Mefāilün Feilün

1 Ḥarīm-i Ka'be-i kūyuñda 'āşıḳān u ḥüccāc
Şu kim muḥibb ola 'ışḳuñda ol durur behhāc

2 Ẓalām-ı ḥucb aradan rāfi'-i 'ani'l-merfū'
'Aceb budur ki ola 'ışḳ ile gönül behhāc

3 Ḥabībe gerçi bu 'ışḳ ile olmışam mā'il
Velīk ol daḫı mā'il ki ġayrıdan dir ḳaç

4 Beni ḥayāt-ı beḳāda mü'ebbed eyledi çün
Velī bu ṣūreti bir ḫôşca nāẓır ol gözüñ ac

5 Murādī merd-i ḥaḳīḳat olupdur ol kimse
Ki ḫāk-i pāyı ola çeşme ṭūṭiyā serе tāc

224[2]

Velehū zīdet devletühū

Mefāilün Feilātün Mefāilün Feilün

1 Diler iseñ olasın sen dü-'āleme ser-tāc
Derūnı bağla sivādan cenāb-ı ḥażrete ac

2 Seni saña gerek ise seni sen eyle hemān
Özini bilmeyenüñ ṭurmaġıl yanından ḳaç

3 Muḳaddimātı bilürseñ muḳaddimāt ile gör
Eger muḥīṭ iseñ ol ebr-i ḫuşke yaġmur ṣac

4 Bu lu'b-ı 'āleme aldanma nat'uñı ḳaldur
Utar seni olur iseñ de fenn ile leclāc

5 Murādī ger ṣorar iseñ niçün ġınā buldı
Ḫudādan özgeye bir ferde olmadı muḥtāc

---

1 A.33a, F.38a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun göğsünü genişletsin!
Başlık F: Li'llāhi dürri ḳā'ilihi.
Başlık H: Baḥr-i mücteş-i maḫbûn-ı maḥẕûf.
4a.mü'ebbed: mü'eyyed AE.

2 A.33a, F.38a, R.11a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Onun devleti ziyadeleşsin!
1a.ser-tāc: ser-i tāc AE. 2b.ṭurmaġıl: ṭurmagil AE, H. 4b.utar: yener A. 5b.bir: bu R.

225[1]

Velehū zāde'llāhu şevketehū

Mefāilün Feilātün Mefāilün Feilün

1 Ḥabīb-i dilde görindi yine vidād-ı vülūc
Ḫurūc-ı mihr-i ḳamerde bu ittiḥād-ı vülūc

2 Teḳāṭür eyledi baḥr-ı muḥīṭe ġayṣün ʿaẕab
Bil anı lüʿlü-i insān ider bu ṣād-ı vülūc

3 Ẓamīr āyinesine gelen ḥaḳīḳīdür
Ḳonuldı dā'ire-i noḳṭadan bu ẓād-ı vülūc

4 Üçünci ise ḳayırma bil anı vāḥiddür
Çün irdi rükn-i şülāşiyle sitt-i şād-ı vülūc

5 Murādī oldı ḥaḳīḳatle çün murād-ı murād
Murādī bil ki murādındadır murād-ı vülūc

226[2]

Min nesāyimi enfāsihī ve leṭā'ifi ināsihī

Müfteilün Müfteilün Fāilün

1 Bād-ı ṣabā cānumı gördüñ mi hīc
Söyle o cānānumı gördün mi hīc

2 Āteş-i hicr ile yaḳan bağrumı
Yūsuf-ı Kenʿānumı gördüñ mi hīc

3 Ṭolaşuben ʿālemi tā şarḳ u ġarb
Külbe-i aḥzānumı gördüñ mi hīc

4 Bāġ ile ḫānumdan irer mı beni
Mūnis-i yārānumı gördüñ mi hīc

5 Söyle Murādī baña ṭoġrı ḫaber
Derdüme dermānumı gördüñ mi hīc

---

1 A.33a, F.38a, R.165b. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun ihtişamını artırsın!
1b.mihr-i: mihr ü R. 2a.eyledi: eylese R; ʿaẕāb: ʿaẕîb R. 2b.lü'lü-i: lü'lü AE. 3b.żād-ı: ṣād-ı M. 4b.şülāşiyle sitt-i: şülāşî ile R; şülāşiyle sitte A.

2 A.33b, F.38b, R.11a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Onun nefeslerinin esintisi ve samimiyetinin inceliklerinden…
Başlık F: Ve min-enfāsihi'ş-şerîfe.
Başlık H: Baḥr-i serîʿ-i maṭvî-i mekşûf.
4a.bāġ ile: bağla AE; irer: ayrır AE.

227[1]

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Ezelden çünki ḳalb-i ḳalbüm oldı ibtidā maḫrec
Cemiʿ-i kāʾināta girü oldur intihā maḫrec

2 Ḫurūcum aṣlın isterseñ ben andan olmadum ḫāric
Vülūcumda ḫurūcum vaṣfını añla maḫrec

3 Eger dirseñ ki müstaḫric ne ḥāṣıl ḳıldı müstaḫrec
Ne deñlü kim ḳıla iḫrāc ṭolu ṣubḥ u mesā maḫrec

4 Vücūduñ cevherin bildüm nice yıldur vücūdum ḫarc
Vücūda irdüm anuñla olupdur reh-nümā maḫrec

5 Murādī süllem-i şerʿ-i şerīfe oldı çün ʿarıc
ʿUrūc imiş o miʿrāca sen añla iḳtiżā maḫrec

1 R.121b. Gazel R'de vardır.

ḤARFÜ'L-ḤĀ

228[1]

Min ḥakāyikihi'l-ḳāṭi'a ve berāhinihi's-sāṭı'a

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Ma'ānī gencini fetḥ eyledi çün Ḫāliḳ u Fettāḥ
Aṣub zencīr-i ḳudretle anuñ bābında bir miṣbāḥ

2 Müzeyyen eylemiş anı nice dürlü cevāhirden
Şu resme bağlamış zīnet görenler kesb ider efrāḥ

3 Anuñ bir ḫazini var kim yok anuñ hergiz aḳrānı
Güzellükde şu resmedür anı medḥ idemez meddāḥ

4 Oturmış bāb-ı genc içre anuñ karşusına ṣaf ṣaf
Ṭururlar elleri bağlu melā'ikle kamu ervāḥ

5 Murādīnüñ kelāmıdur kemāl-i ḳudret ü heybet
Anuñ bir ḥarfi şerḥ olmaz ḫalāyıḳ ger yaza elvāḥ

---

1 A.33b, F.38b, R.105a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Kesin hakikatleri ve apaçık delillerinden…
Başlık F: Ve min esrāri ḫazāyinih. Ḥarfü'l-Ḥā'.
Başlık H: Baḥr-i recez-i müṣemmen-i Sālim.
1a.Ḫālıḳ-ı: ḥażret-i R. 1b.bābında: yanında AE. 3b.idemez: ideler AE. 4b.melā'ikle ḳamu: onun ḳarşusına L, R; melā'ik ile ḳamu AE. 5a.ü: ve AE, - R

229[1]

Velehū lā-zāle mükerremen ve muʿazzezā

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Vürūd-ı cümle-i aḫbāra ḳılmışdur eşer ilḥāḥ
Nitekʾāyīne-i ruḫ-sāra ḳılmışdur naẓar ilḥāḥ

2 Vücūduñ āsumānında ṭoġupdur neyyir-i aʿẓam
İderler muḳtebes olmaġ içün şems ü ḳamer ilḥāḥ

3 Ḥayāt-ı cānum olmış çün ḥayāt-ı cāvidānumdan
Ḥayātumdan ḥayāt içün ider naḳş-ı ṣuver ilḥāḥ

4 Egerçi vird ile nāmın ḳılur elfāẓ ile taḳdīs
Velī esrār ile maʿnā bize eyler neler ilḥāḥ

5 Murādī iste feyżüñden senüñ feyżüñ kemālīdür
Degül ḥācet ṭolanuben ḳılasın derbeder ilḥāḥ

230[2]

Velehū dāme melāzen li'l-enām

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Ezel çün bize sendendür ḥabībüm ibtidā ilḥāḥ
Velīkin şimdi bizdendür saña tā intihā ilḥāḥ

2 ʿAlāʾimden ne maʿnādür ki ibrān idesin maʿnā
Gerek aṣlında her demde ḳıla ʿāḳil ʿaṭā ilḥāḥ

3 Tefaḥḥuṣ eyle sırruñda ki var mı maʿni-i ẓāhir
Pes andan ẓāhir-i sırra ḳılasın iḳtiżā ilḥāḥ

4 Muʿayyen ibtidāsıdur nihāyetde kim esbaḳdur
Nihāyet bulımaz biñ defʿa ḳılsun āşinā ilḥāḥ

5 Murādī söylemezdi bu kelāmı evvel ü aḫir
Eger itmeselerdi enbiyā vü evliyā ilḥāḥ

---

1 A.33b, F.38b, R.12a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. İkram edilmişlik ve yüceltilmişlik devam etsin!
3a.olmış çün: olmışdur M, AE'de 4 ve 5. beyitler arasında 228. beytin 4. beyti mükerreren yazılmış.

2 A.34a, F.39a, R.133a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Halk için sığınak olması devam etsin!
2b.ilḥāḥ: - A, AE. 4b.ilḥāḥ: - A, AE. 5a.ü: ve M. 5b.ü: ve AE.

231[1]

Velehū ebbeda'llāhu devletehū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Ḥālıḳ-ı arż u semā çün itdi fiṭrat iftitāḥ
Kimine 'izzet ḳılupdur kime nıḳmet iftitāḥ

2 Yazdı çün evvel "ḳalem" "İnnī ena'llāhu eḥad"
Ḳādir-i vāḥidde evvel oldı ḳudret iftitāḥ

3 Elfdür evvel ḥurūfa ibtidā ey merd-i rāh
Oldı 'aḳl-ı evvele saṭvet ü behcet iftitāḥ

4 Fā'il-i muḫtāra iş degdi pes andan soñradan
Eyledi bu mümkināta pes meremmet iftitāḥ

5 Ey Murādī eyledüñ çünki murāda ārzū
Eyledi mīm-i murād içün hüviyyet iftitāḥ

232[2]

Velehū naṣara'llāhu 'alā a'dā'ihī

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Ẓāhir oldı lem'a-i "İnnā feteḥnā"dan fütūḥ
Pes muḳırr olup didiler geldi Mevlādan fütūḥ

2 Pertev-i nūr-ı cemālinden münevverdür cemāl
Berḳ urup andan ẓuhūr itdi bu eşyādan fütūḥ

3 Emr olındı pes beşīre eyledi tebşīrini
Aña da oldı ḫaber naṣṣ ile bālādan fütūḥ

4 Minber-i evc-i kerāmāt üzre çün ḳıldı su'ūd
Oḳuyup ḥamd ile ḫuṭbe didi ālādan fütūḥ

5 Ger Murāduñ sözlerin fehm itmek olursa murād
İste Ḥaḳdan isteme a'la vü ednādan fütūḥ

---

1 A.34a, F.39a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun devletini ebedîleştirsin!
Başlık F: Ve min-'ibārātihi'l-ġarîbe.
Başlık H: Baḥr-i remel-i müṣemmen-i maḳṣûr-ı maḥẓûf.
2a. kalem: Nun; kalem ve onunla yazılanlara and olsun (68/Kalem); İnnī ena'llāhu eḥad: Şüphesiz ben ālemlerin Rabbi olan Allahım (28/Kasas 30, 20/Tâ-Hâ 14, 27/Neml 9). 2b.iftitāḥ: - A. 3b.ü: ve AE. 5a.çünki: çün kim AE, H.

2 A.34a, F.39a, R.12a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) düşmanlarına karşı ona yardım esin.
1a. İnnā feteḥnā: Doğrusu Biz sana apaçık bir zafer sağlamışızdır (48/Fetih 1). 1b.muḳırr: maḳarr A; muḳarreb AE. 2b.eşyādan: eşyāda R; fütûḥ: - A, AE. 3a.pes: bes. 5b.vü: ve AE.

233[1]

Mine'l-enfāsi'l-ḳudsiyyeti's-sulṭāniyyeh nevvera'llāhu fu'ādehū ve nāle murādehū

Mefāilün Feilātün Mefāilün Feilün

1 Ṭülū' ider çü semā-i vücūda şems-i ṣabāḥ
Nidā idüp ḳamu emlāk "Fāliḳu'l-ıṣbāḥ"

2 Varup çü burc-ı şerefde mekān idüp ṭurdı
Ḥicāba girmedi aṣla vü buldı fevz u felāḥ

3 Ṭaġıtdı ṣa'ṣa'asın 'āleme ṭaraf-be-ṭaraf
Nücūmı māhı ider cümleten ḳamu ıṣlāḥ

4 Dirildi cümle nuḳaṭlar derūn-ı dā'ireye
Şular ki ṭaşrada ḳaldı bulur mı hiç necāḥ

5 Murādī cümle cihān üzre kā'ināt olmış
Bu ḳavli fehm iden elbette kesb ider efrāḥ

234[2]

Velehū enāra'llāhu bürhānehū

Mefāilün Feilātün Mefāilün Feilün

1 Görindi ḥüsn-i ḥabībümde çün cemāl evżaḥ
Anuñ içün iki 'ālemdedür kemāl evżaḥ

2 Çü murġ-ı cānā ṭıḳıldı cenāḥ-ı erba'ası
Gezer 'avālimi çün oldı perr ü bāl evżaḥ

3 Vücūd-ı neş'esi geldi çü ḳālıb u cāna
Gelüp görindi heyūlāda bu ḫayāl evżaḥ

4 Muḥarreki müteḥarrikdedür kemāl-i 'acīb
Muḥarrir olmasa olmazdı bu miṯāl evżaḥ

5 Murādī çünki kelāmına virdi ḫūb niẓām
Kemāl ile kelimātındadur bu ḥāl evżaḥ

---

1 A.34b, F.39b, R.12a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Sultanlığın kutsal nefeslerinden… Allah (cc.) onun gönlünü nurlandırsın ve isteğine nail etsin!
Ve min-lema'ati envārih F. Baḥr-i mücteṯ-i mahbûn-ı maḥżûf H
1a.ider: ide AE. 1b.emlāk: eflāk A, F; Fāliḳu'l-ıṣbāḥ:: bk. G 28/1. 2b.vü buldı: virüldi A; ü: - R. 3b.nücûmı: nücûm R; māhı: māh A. 4a.nuḳaṭlar: noḳṭalar AE, M; şular ki: şular kim AE; şular mı F. 5b.efrāḥ: ifrāḥ M.

2 A.34b, F.39b, R.127a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun bürhanını açıklığa kavuştursun!
1a.ḥüsn-i: çün AE; çün: ḥüsn-i AE. 2b.çün: çü R; perr: berr AE. 3a.vücûd-ı: vücût A; neş'esi: teşnesi AE; ḳālıb u: ḳālıb-ı AE. 3b.bu: bir AE. 4a.muharreki: mahreki AE; 'acîb: 'aceb R.

235[1]

Velehū besaṭa'llāhu nūre ma'diletihī

Mefāilün Feilātün Mefāilün Feilün

1 Çü yaḳdı 'ışḳ ile şevḳi göñülde bir mişbāḥ
Ṭutup elinde anı her dücāda buldı necāḥ

2 Mu'ayyen ile mübeyyen iki yanında olup
Ṭaḳıldı himmeti bāzūsı üzre iki cenāḥ

3 Şu'ūdı ile ḳu'ūdın bir itdi āyīnede
Nidā idüp oḳudı didi "Fāliḳu'l-ışbāḥ"

4 Memerri oldı hemān pes mürūrı merr-ı seḥāb
"Merertü" didi didi merreteyn olup miftāḥ

5 Murādī taḫt-ı dile şāh-ı 'ışḳ itdi nüzūl
Ṭaġıtdı 'aşker-i ġayrı oturdı buldı felāḥ

236[2]

Velehū ebḳa'llāhu muhceteh

Mef'ūlü Fāilātü Mefāīlü Fāilün

1 'Uşşāḳa 'ışḳuñ oldı senüñ çün ġıdā-yı rūḥ
Her dem ilāhī yine baña 'ışḳdan fütūḥ

2 Mihmān olalı ḫāne-i dilde maḥabbetüñ
Ġayra naẓardan eylemişem tevbe-i naṣūḥ

3 Ġarḳ oldı baḥr-ı vaḥdete şöyle bu fülk-i dil
Andan ḫalāṣ olmaya gelse hezār Nūḥ

4 Ḳalmadı ṭāḳatüm meded it vaṣl ile baña
Hicrüñ oḳı bu cānumı eyledi pür-şürūḥ

5 Vuṣlat şarābını baña ṣun sāḳiyā meded
Hicr ile oldı ḫūn-ı dilüm bāde-i ṣabūḥ

6 Göster gözüme şa'şa'a-i nūruñı şehā
Anuñ firāḳı urmaya tā sīneme rumūḥ

7 Yā Rab Murādī ḳuluñı 'ışḳuñdan itme dūr
'Uşşāḳa 'ışḳuñ oldı senüñ çün ġıdā-yı rūḥ

---

1 A.34b, F.39b, R.11b. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun adaletinin nurunu yaysın!
2a.mu'ayyen ile: mu'ayyenle AE. 3b.Fāliḳu'l-ışbāḥ: bk. G 28/1; 4a.memerri: memerr AE; pes: bes R. 4b.Merertü: Geçtim.

2 A.35a, F.40a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun hayatiyetini devam ettirsin!
Başlık F: Ve min-leṭā'ifi enfāsihi'ş-şerîfe.
Başlık H: Baḥr-i müżāri'-i aḫreb-i mekfûf-ı maḥẕûf.
1b.ilāhî eyle: ilāhî AE. 2b.tevbe-i naṣûḥ:...Samimi bir tevbe ile Allah'a dönün! (66/Tahrîm 8).

ḤARFÜ'L-ḪĀ'

237[1]

Velehū ʿedamallāhū eyyāmehū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Menbaʿ-ı cūd u sehāya oldı bürhān insilāḫ
Maşrık-ı tende olupdur şems-i tābān insilāḫ

2 Bir ʿaṭiyyedür Ḫudādan bende-i ẕi'd-devlete
Neydügin añlar ḥabībüm ehl-i ʿirfān insilāḫ

3 Lemʿa-i nūr-ı hidāyetten ṭulūʿ eyler hemān
Muḳtedā-yı ehl-i vicdān oldı ey ḫān insilāḫ

4 Bes durur ʿāşıḳlara maʿnā yüzinden bir nişān
Ten ḥicābın keşf idüp olsa nümāyān insilāḫ

5 Ey Murādī çün gele taḫt-ı dile sulṭān-ı ʿışḳ
Ber-murād olur anuñla gelse bir an insilāḫ

1 A.35a, F.40a, R.12b. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun günlerini devam ettirsin!
Başlık F: Ḥarfü'l-Ḫā.
Başlık H: Fî-Baḥrü'r-remeli'l-müṣemmeni'l-maḥẕûfü'l-maḳṣûr.
1a.u: ve AE. 2a.ẕi'd-devlete: ẕü'd-devlete AE, H, R. 3a.ḫān: cān AE; bes: pes AE.

238[1]

Velehū dāme'n-naṣru ve'ẓ-ẓafer

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Milk-i tende oldı çün da'vāya bürhān insilāḫ
Ḥükm ḳıldı aña pes ol demde sulṭān insilāḫ

2 Güş-ı hūşa bir ṣalā didi ṣadāyile hemān
Eyledi cānı ḳatı medhūş u ḥayrān insilāḫ

3 Eyledi şevḳ ile ẕevkini nihānından 'ayān
Ṭayy ider ān ile ānı demde bir ān insilāḫ

4 Bād-bān-ı ẕevkini açdı hevā-yı şevḳ ile
Ṣaldı cismi cismini 'ummāna 'ummān insilāḫ

5 Ey Murādī bend iseñ merdāne depret kendüñi
'Azm-ı meydān eyleye çün merd-i merdān insilāḫ

239[2]

Velehū dāmet 'izzetuhū

Mef'ūlü Fāilātü Mefāīlü Fāilün

1 İrgürdi çünki da'vā-yı bürhāna insilāḫ
Ol demde kârın eyledi merdāne insilāḫ

2 Āḫırda 'ilm-i evveli añladı kim nedür
İrmekdedür 'ulūm ile pāyāna insilāḫ

3 'İlm-i ḥakīḳati ki ḥaḳāyıḳda gösterür
Ger ögredürse anı sezā cāna insilāḫ

4 Fülk-i vücūdı saldı biḥār-ı ferāġata
Lü'lüdür añlaġıl yem-i 'irfāna insilāḫ

5 Añlar iseñ Murādī maḳālında nükteyi
Sulṭān ider seni nice sulṭāna insilāḫ

---

1 A.35a, F.40b, R.13a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Yardım ve zafer devam etsin!
2a.ü: ve AE, - R. 3b.ān ile ānı demde bir ān: cānı medhûş ü ḥayrān A. 4a.bādbān-ı: bādbān AE; şevki: 'ışḳ AE.
4b.cismini: fülkini AE, B, H, R.

2 A.35b, F.40b, R.12b. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Onun saygınlığı devam etsin!
Başlık F: Ve min-ġarā'ibi 'ibārātihi'l-laṭîfe.
Başlık H: Baḥr-i müżāri'-i aḫreb-i mekfûf-ı maḥẕûf.
3a.ki: kim R. 5b.sulṭāna: sulṭān AE.

240[1]

Min nefeḫāti ünsihī ve leme'āti ḳudsihī

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Ṣıraṭ-ı müstaḳīm üzre ḳanāṭırın ḳurar berzaḫ
Teġāfül eyleyimezseñ geçersin cennet ü dūzaḫ

2 Miyān-ı mā-i ve'ṭ-ṭinüñ miyānıdur miyān olan
Miyānuñdan geçerseñ ger olasın rāsiḫ-i erseḫ

3 Kemāli iḳtiżāsınuñ ḳażādur çāresi el-ḥaḳ
Ḳaderde a'raf olursañ ṣaḳın devr itme miṣl-i çarḫ

4 Ṭoġar çün şems-i ṭābānum biri birinden enver çün
Ebed ẓulmet yüzin görmez ḳamerler maḥv olur çün yaḫ

5 Murādī noḳṭa-i pergār olupdur iki 'ālemde
Ḥüsūfından selāmetdür ḳamer eyyāmı görmez salḫ

1 A.35b, F.40b, R.125b. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Onun hoş esintileri ve kutsallığının ışıltılarından!
Ve min-'acā'ibi işārātihi'ş-şerîfe F. Baḥr-i hezec-i müṣemmen-i sālim H.
1b.eyleyimezseñ: eylemez iseñ R. 2a.miyānıdur miyān: miyānı der-miyān AE; 2b.miyānuñdan: miyānuñda AE; 95/Tin suresi. 3a.elḥaḳ: ancaḳ AE, B, H, R. 3b.miṣsl-i çarḫ: miṣlü'l-çarḫ H, R; miṣl-i ḫarc AE. 5a.pergār: pürkār AE.

ḤARFÜ'D-DĀL

24[1]

Mine'l-ḥikemi'l-işrāḳiyyeti ve'l-kelimi'l-eşvāḳiyye

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 ʻĀlem-i keşretde gezdüm maṭlabum vecd ü vaḥīd
Vaḥdetün oldı mu'ayyen oldı ṭāliʻ pes saʻīd

2 Ḳılmadum ġayra naẓar ḳaldum rıżā-yı yār ile
Añlar iseñ ḳā'ilem ḳavlinden olmışdur şehīd

3 Curʻa peymāy oldı çün ʻaşıḳlara rūz-ı ezel
Cümlesinden almışuzdur cürʻayı olduḳda ʻīd

4 Çün ziyāde istedüm virdi ziyād umdum yine
Pes cevābını virüp didi baña "hel min mezīd"

5 Çün şürūʻ itdüm didi şerʻ ile meşrūʻ añlaġıl
Tā ki maʻlūm ola saña cümle sevdā vü sefīd

6 Gel Murāduñ diñlegil ʻilm ile maʻnā sözlerin
Tā ki vire añlamaġuñ saña ḫallāḳ-ı mecīd

---

1 A.35b, F.41a, R.13a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Aydınlatıcı hikmetler ve coşkulu kelimelerden…
Başlık F: Ḥarfü'd-Dāl.
Başlık H: Fî-Baḥri'r-remeli'l-müṣemmeni'l-maḥẕûf.
1a.ʻālem-i: ʻālemi M; maṭlabum: ṭalebüm R; vecd ü vāḥid: vecd-i vāḥid AE, H, R. 1b.vaḥdetüm: vaḥdetüm oldu AE; vaḥdete oldum R; ṭāliʻ pes: pes ṭāli' M. 2b.iseñ: isem AE. 3b.olduḳta: olduḳda A, F. 4b.hel min mezîd: Daha var mı? (50/Kaf 30). 5a.çün: pes AE; itdüm: idem AE, H, R. 6a.Murāduñ: Murādî AE.

242[1]

Velehū dāme nāṣruhū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Ḥāzin-i ḳudretde miftāḥ-ı ezel ābād bād
Bārek-Allāh nice kenzi dā'imā eyler küşād

2 Maḫzen-i esrār olandur bilmişem ʿālī güher
Ḥamdü li'llāh cümle ʿālem aña eyler istinād

3 Ġāyeti ḳuṣvā gözetdüm añladum kārum nedür
Ben murādum maṭlabında bulmışam ġāyet murād

4 Müstedām-ı ʿömr olanlar ḫavf ider mi dāmdan
Ben murādum bulmışam dā'imle dā'im bende şād

5 Añlar iseñ bu Murādīnüñ murādından murād
Bu murād ismin ezelde kim ḳomışdur aña ad

243[2]

Velehū eʿazze'llāhu enṣārehū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Şāhidem ben şāhidem ʿaynındadur aṣl-ı şühūd
Zīr-i dest-i mutlaḳ olmışdur bügün miftāḥ-ı cūd

2 Sāḥa-i ḳudretde oldı çün nebātuñ ḥāṣılı
Kiminüñ arżında bitmişdür şemer kiminde ʿöd

3 Her ne deñlü eylerem ʿallāmeler ile biḥāṣ
Cümlenüñ oldı cevābı "el-vedūdü el-vedūd"

4 "Rabbi enzilnī" duʿāsıyla duʿāsın isteyen
Āyetin münzelde buldı eyledi ol dem ḳuʿūd

5 İster iseñ ʿilm ü ḥikmetden olasın behre-dār
Gel berü diñle Murādīnüñ sözin olma ʿanūd

---

1 A.36a, F.41a, R.14a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Onun yardımı devam etsin!
3a. ḳuṣvā: ḳuṣûrı AE. 3b.maṭlabında: maṭlabından AE; ġāyet: dā'imle AE. 4a.murādum: devāmım R.

2 A.36a, F.41a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun yardımlarını aziz kılsın!
3a.eylerem: eyledüm R; ile: eyle A. 3b.el-vedûdü el-vedûd: [Vedud, Vedud (cc.)… (Çok şefkatli)]: Doğrusu Rabbim merhamet eder ve çok sever. (11/Hûd 90, 85/Burûc 14). 4a.Rabbi enzilnî: Rabbim! Beni mübarek bir yere indir (23/Mü'minûn 29). 4b.münzelde: menzilde AEM. 5a.ʿilm ü: ʿilm-i A; ḥikmetden: ḥikmetde AE; behredār: behre-vār A.

244[1]

Velehū żā'afa'llāhu iclālehū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Ser-be-ser emvāc uraldan dilde deryā-yı şühūd
Anuñ içün ḳaplamışdur 'ālemi bu āb-ı cūd

2 Çün vücūd irdi vücūdından türāba feyż ile
Sen 'aceb eyler misin emlāk ḳıldıysa sücūd

3 Göz yumup açınca feyż-i faẓl irişürse eger
Kā'ināta ḳādir olur ḫāk virmege vücūd

4 Çün vidād irdi ezelden tā ebed devvārdur
Müşterekdür bu zebān-ı ḥāl u ḳāl ile vedūd

5 Bilmeyenler ey Murādī bilmediler bilmegi
Bil bilenler bilmediler arayup bilmekde sūd

245[2]

Velehū lā-zāle melce'en li'l-enām

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Ey 'aceb ḥālüm n'ola yā Rabbenā senden meded
Baḳma cürme ḳıl 'atā yā Rabbenā senden meded

2 Çoḳ olupdur bende 'isyān olmışam ḥayrān ü zār
Luṭf ḳalmışdur saña yā Rabbenā senden meded

3 Ey kerīm ü ey Ḫudāvend-i Raḥīm ü müste'ān
Eyle iḥsānuñ baña yā Rabbenā senden meded

4 Ol ḥabīb ü ol şefī' ü ol cemāli bedr-i tām
Eylesün derde şifā yā Rabbenā senden meded

5 Bu Murādīden cüdā ḳılma seni yā Rabbenā
Ḳıldı saña iltićā yā Rabbenā senden meded

---

1 A.36a, F.41b. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun yüceliğini artırsın!
2a.feyż: faẓl AE. 3a.eger: ger AE. 3b.ḫāk: ḫākı AE. 4b.zebān-ı ḥāl ü: zamān ḥāl ve AE.

2 A.36b, F.41b. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Halkı için sığınma yeri olması devam etsin!
2a.u: ve AE, - 3a.kerîm ü: kerîm-i M; kerîm AE, F, H; Raḥîm ü: Raḥîm-i F, H, M; Raḥîm AE. 4a.ḥabîb ü: ḥabîb AE; şefî' ü: şefî' AE; tām: tamām AE.

246[1]

Velehū nāle murādehū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Yā murād-ı külli şey'in şeydedür aṣl-ı murād
Fecr-i ṣādıḳ lem'ası 'ışḳı ziyād eyler ziyād

2 Her ne deñlü tā'ir-i ḳudsī ide cevlānlar
İrmeye künh-i ḥaḳīḳat olmaya 'uḳde küşād

3 Ẕerre-i nāçize pertev ṣalsa tāb-ı āfitāb
Āb içinde 'aks-i tāba şems urulmaz aña ad

4 Ey ḥayāt-ı bī-fenāya rāġıb olan ḫurde-dān
Ḥall-i 'uḳde eyler iseñ bulasın yevmü't-tenād

5 'Arṣa-i kübrāda nāẓır olasın tevfīḳ ile
Bu Murādī göresin kim 'arṣa kılmış istinād

247[2]

Velehū rafe'a'llāhu a'lāme devletihī

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Ḳul hüve'llāhü'llezī ḳul lā-ilāhe illā-ehad
Ḳul hüve'r-Rabbü'llezī ḳul lā-ilāhe illā-ṣamed

2 Ẕātuhū müstaġni 'an şebhin ve emẕālin ve şe'n
Lem yelid ve lem-yūled ve-lem yekün lehü küfüven eḥad

3 Birlerem ol pādişāhı kim vücūdıdur vaḥīd
Cümle esmā vü ṣıfātına olınmadı 'aded

4 "Ḥamdü lā-yuḥṣā" aña kim rāzıḳ-ı maḫlūḳdur
Cümle-i dermānda yā andan durur her dem meded

5 Ey Murādī ẕākir ü şākirden ol her ṣubḥ u şām
Andan özge olmadı ḳalmışlara hergiz sened

---

1 A.36b, F.41b. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Onun isteğini versin!
1a.6/Enam 102 (...her şeyin yaratanıdır.). 4b.40/Mü'min 32 ("Ey milletim! Âh u figan gününden sizin hesabınıza korkuyorum. ")

2 A.36b, F.42a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun devletinin alametini yükseltsin!
1. De ki o Allah bir ondan başka ilah yoktur. De ki o öyle bir Rabdir ki her şey ona muhtaç o hiçbir şeye muhtaç değildir.
1a.112/İhlas 1, 2 (De ki o Allah bir tektir. Allah her şeyden müstağni ve her şey ona muhtaçtır.). 1b.112/İhlas 1, 2 (bk. a mısraı, dn.). 2b.112/İhlas 3, 4 (O doğurmamış ve doğmamıştır. Hiç bir şey ona denk değildir.). 3b.vü: ve AE; ṣıfātına: ṣıfāt ile AE. 4a.Ḥamdü lā-yuḥṣā: Sonsuz hamt… 4b.andan durur: andandur AE. 5a.u: ve AE. 5b.hergiz sened: senden meded M.
2. Onun zatının ve şuunatının misli ve benzeri yoktur. O doğmamış ve doğurulmamıştır. Hiç kimse ona denk değildir.

248[1]

Velehū nevvera'llāhu fu'ādehū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 ʿÖmrümüz ẕātuñda gördük ey ḥabīb olmış ziyād
Mā-ḥaṣal taḥṣīline bunuñ iderdük ictihād

2 Lāmiʿ ol nūr oldı ʿālemlerde ādemlerde hep
Līkin olmış ṭarz-ı āḫer nevʿ-i nevʿin ile yād

3 Rükn-i evvel sābiʿ olsa ṭañ degül ey hūşmend
Ḥarf-i elf olmasa vāḥid bulımazdı izdiyād

4 Keṣret ü vaḥdet nedür keṣretde vaḥdetdür ḳamu
Vaḥd u vaḥdāniyyet iẓhār içün oldı hemm ü şād

5 Ey Murādī fāʿiliyyet ḥālıkuñ żabtındadur
Oldı seyyār ʿalleme'l-esma rumūzı hem çü bād

249[2]

Velehū ṭayyebe'llāhu enfāsehū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Dīde-i ümmīdi buldum çeşm-i cānumdan küşād
Rāhumuñ meʾvāların menzilden itdüm izdiyād

2 Tāb-ı ruḫsārı cemāliñ manẓarından gösterür
Revzen-i ʿaynumda ṭurmadı ḫayāli hem çü bād

3 Ey ṭabīb-i ḥāzıḳ olsun saña sevgendüm bu kim
Eyle dermān var ise dil derdine ḳılma ʿinād

4 Kehkeşān-ı dehre baḳdum herkese yol gösterür
Hāy ẓālim bī-vefādur āh bu kevn-i fesād

5 Ḳālıb-ı fersūdeye cān-baḫş olupdur bu kelām
Ey Murādī ḥażret-i Ḥaḳ zihnüñe virsün ziyād

1 A.37a, F.42a. Gazel AE, B, H, L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun gönlünü nurlandırsın!
4b.hemm ü şād: hemm-i şād A, M.

2 A.37a, F.42b. Gazel AE, B, H, L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun nefeslerini güzel kılsın!

250[1]

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Çün temennā ḳıldı dil sırrında iẓhār-ı sücūd
Pes ḳıyām ile rükūʿ oldı aña aṣl-ı şühūd

2 Ol selāmın ḳılmasa dil virmez idi hiç selām
Eyledi ol dem şehādetde teḥiyyāt ile cūd

3 Ḥamdümi iḫlāṣ ile ʿarż eyledüm çün fātiḥā
Baña meftūḥ oldı āmīnümde emniyetle sūd

4 İbtidā ekberde çün kim kibriyādan lemʿadur
İntihā oldı selāmet ile iḳrārı ʿanūd

5 Sen Murāduñ baḥrınuñ emvācını ḳılma ḥisāb
Būd olan nā-būd olur nā-būd olandur anda būd

251[2]

Velehū dāme ʿizzuhū

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Şühedā oldı çü meşhedde nedür aṣl-ı şühūd
Şāhidīn olmaġ içün oldı pes aṣl-ı meşhūd

2 Ḥalvet-i ʿışḳda çün muʿtekif olmış ʿāşıḳ
Erbaʿīn ile muḥammer olubeñ buldı vücūd

3 Mescide vardı sücūd içün idüp ʿarż-ı niyāz
Eyledi mescid ü miḥrāb aña ol laḥẓa sücūd

4 Nāmını bilmek içün nām ile nām itdi özin
İsm ile bildi müsemmā didi "Fīha'l-mescūd"

5 Gel Murāduñ sözini añla murād ile yine
Bī-vücūd ol ki bilesin ne durur ṭayy-ı vücūd

---

1 R.141b. Gazel R'de vardır. 2b.şehādetde: şehdde AE.
2 A.37a, F.42b. Gazel R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Onun faziletinin devam etmesi…
Başlık F: Ve min-şevāhidi ḥikemih.
Başlık H: Baḥr-i remel-i müṣemmen-i maḥẕûf-ı maḳṣûr.
2b.muḥammer: maḥşer A. 4a.özin: rûzın A. 4b.Fîhā'l-mescûd: Secde edilen yer oradadır.

252[1]

Velehū medde ẓılluhū

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Ḥālıḳuñ ṣun‘ını ẓann eylemişem ‘arż-ı vücūd
Bildüm aṣlın biline sācid ile tā mescūd

2 Nāḳil-i ḳudsī işitdüm dir idi bu ḫaberi
Şāhidīne naẓar eyle biline tā meşhūd

3 Nāṭıḳum nuṭḳuma virmedi benüm ẕerre ḫalel
Her ne kim ‘aḳla gelürse anı bilgil mevcūd

4 Ḥabbeẕā gülşen-i vuṣlatdan ire būy-ı laṭīf
Vāridüñ ṣafḥasına naḳş ide nāmuñ mevrūd

5 Her ne yirde ki Murādī ola ma‘beddür ol
‘Abd-i ḫāliṣ olana gizlü degüldür ma‘būd

253[2]

Velehū dāme sulṭānen

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Allāh Allāh ne ‘aceb ḥāl durur ḥāl-i vücūd
‘İlm-i ẕāt-ı eḥadiyyetde durur aṣl-ı şühūd

2 ‘İlm-i ẓāhirle gelüpdür ḫulefā-yı insān
‘İlm ile farḳ oluna sācid ile tā mescūd

3 Süfehādan oluben ḳılma ṣaḳın sefk-i dimā
Tā faẓīletle melekler ḳılalar saña sücūd

4 Sāḥa-i ‘arşa başaldan ḳadem-i nev‘-i beşer
Didi tesbīḥi melā’ikle daḫı ‘arş-ı vedūd

5 Ey Murādī ḳalemüñ şaḳḳını şaḳḳu’l-ḳamer al
İ‘tiḳād eyledi nuṣretde saña cümle cünūd

---

1 A.37b, F.42b, R.133b. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun gölgesini uzatsın!
1a.ṣun‘ını: ṣan‘atı A, AE. 1b.sācid ile tā: sācidle AE. 4b.ṣafḥasına: ṣafḥasında AE. 5b.olana: olına A.

2 A.37b, F.43a, R.155b. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Sultanlığı devam etsin!
2a.ẓāhirle gelüpdür: ẓāhire geldi R. 3b.faẓîletle: faẓîletde R.

254[1]

Velehū bāreka'llāhu fīh

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Mihr-i luṭfuñ ṭoġalı ʿālem-i enverde vücūd
Cümle insān ü melā'ik ḳamu eşyāda sücūd

2 Nāmuñı vird ideli cümle cihān elsinesi
Herkese ʿaḳl ile miḳdār-ı zuʿemdür mevrūd

3 Şerḥ-i ālā ide mi her fem-i nādān ey dil
ʿĀlim iseñ eger ʿilm ile şehādetde şühūd

4 Dürr-i nā-yāb gelür ḳaṭreden ey baḥr-ı kerem
Baḥr eger dürr-i muḥīṭ olsa dür oldı nā-būd

5 Güş-ı hūşa ki Murādıñ-kelimātın alasın
Göresin her naṭaḳında nice bin defʿada sūd

255[2]

Velehū medda'llāhu ẓılle re'fetihī

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Olalı ʿışḳ-ı ḥabīb ile muḥammer bu vücūd
Eyledi cümle melā'ik aña ʿışḳ ile sücūd

2 Rū-be-rū yāre niḳāb açdıralı nāz u niyāz
Farḳ olımaz saña ol cāyda sācid mescūd

3 Nice şerḥ ola muʿayyen göremez derk-i naẓar
Şol vücūdı ki vücūdında olupdur mevcūd

4 Rāsti bu ki şehādātı nedür "beyyine"nüñ
Añlamazsın meger añlatdura sırr-ı meşhūd

5 Ey Murādī saña virdügini vehhāb-ı ezel
Sayamaz cümleten eşyā ger olur ise şühūd

---

1 A.37b, F.43a, R.159a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onu bereketli kılsın!
1a.ü: ve AE. 3a.fem-i: fehm-i AE. 5a.alasın: añasın R.

2 A.38a, F.43a.Gazel AE, B, H, L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun merhametinin gölgesini uzatsın!
4a.beyyināt:bk. G 148/2b.

256[1]

Velehū dāmet ʿizzetuhū

Müfteilün Mefāilün Müfteilün Mefāilün

1 Baḥr-ı belāya ṣalma gel ʿāṣıḳuñı meded meded
Cān ikiligi terk idüp anuñ içün didi eḥad

2 ʿArşa baḳarsa dīde-i seyr ide nur-ı naʿlümüz
Tāb ura vech-i arża ol almaya nūrına ʿaded

3 Ḳanṭaradur ṣırāṭı çün şarṭ ile başdı dil ḳadem
Kā'im olursañ ʿarṣada ʿışḳı ola saña sened

4 Rabbi bilürse "lem yelid" kimseyi beñdeş itmez ol
Şuġlı ziyāde ger ḳıla arturuben didi ṣamed

5 Añla Murādīde vücūh olmadı ḥadd-i bā-ḥisāb
Cāhil-i muṭlaḳ ol durur ḳoya ʿulūmı üzre ḥad

257[2]

Müfteilün Mefāilün Müfteilün Mefāilün

1 Ḥālümüzüñ ḥakīḳatin bilmedi kimsene ebed
Lākī şol añladı k'aña bildüre vāḥid eḥad

2 ʿArṣa-i levḥi gezmişem ḥadd-i ḥudūda almışam
Ḥāzini olmışam anuñ ʿayn ide mi aña ne ḥadd

3 Derc olalı ḫazīne(ye) cümleten olmış olacaḳ
Geçdi elümden ol ḳamu urmadı kimse aña yed

4 Cümle ʿulūm ḳaṭredür ʿilm-i Ḫudāya nisbeten
ʿİlmi ʿilim oḳumışam ġayrı ʿulūmadur sened

5 Añla Murādīnüñ sözin ister iseñ eger ʿilim
Sen daḫı ḥālüñ istegil yoḫsa ʿulūma yoḳ ʿaded

---

1 A.38a, F.43b, R.152a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Onun sırlarının incelikleri ve eserlerinin bildirdiklerinden…
Başlık F: Ve min-cevāhiri ḥikemihi sellemehu'llāh.
Başlık H: Baḥr-i recez-i müṣemmen-i maṭvî-i maḫbûn.
1a.baḥr-ı belāya:girüp belāya R. 1b.içün: çün AE. 2a.dîde-i: dîde H, M; dîde ger AE, R. 3a.dil: - AE. 3b.olursañ: olursam AE. 4a.lem yelid: O doğurmamıştır (112/İhlas 3); kimseyi: kimse AE. 5a.ḥadd-i: ḥadd ü M, R.

2 R.14a. Gazel R'de vardır.
1b.112/İhlas 1 (De ki o Allah bir tektir.). 2a.levh: Kur'an, Levh-i Mahfuz'dadır (85/Bürûc 22); ḫazîne (ye): ḫazîne R.

258[1]

Velehū irtefeʿat aʿlāme devletihī

Müfteilün Fāilün Müfteilün Fāilün

1 Elviye-i naṣr ile feṭḥ olınup çün bilād
Pes bu sebebden durur cān ile dil oldı şād

2 Ḥālıḳ-ı kevn ü mekān eyledi bu ḥükmi çün
Her birine ḥikmeten vaż‘ olınup yaḫşı ad

3 Ḥamd ü ṣenā añadur luṭf ü seḫası öküş
Şükrini ḳıl dā’imā nāmını ẕikr eyle yād

4 Olmadı iḥsānına hiç nihāyet anuñ
Hergiz olımaz muḥīṭ anı bu ẓann-ı fu’ād

5 Dinle Murādī sözüm añla anı cān ile
Kim ki ‘adūdur aña oldı “ke-miṣli’r-remād”

259[2]

Velehū hulledet salṭanatuhū

Mefāilün Feilātün Mefāilün Feilün

1 ‘Aceb cemāl-i kemālüñde mi vücūd-ı eḥad
Ya vāḥidüñ eḥadında kemāl-i lā-yū‘ad

2 Müvāneset çü enīs eyledi ‘ayānı nihān
Nihān ‘ayānına oldı ‘ayān nihānına sed

3 Taḥiyyat-ı ezelīdür viren özine selām
Selāmet olmaġ içündür selāmın eyler red

4 Hemān cihāna nidādur ġaraz cihān degül
İkiyi terk iden oldı iki cihāna sened

5 Murādī ‘izz-i ḥużūrında çün murād oldı
Müverriḫ-i ezelīdür ḳoyan bu tārīḫe ḥad

---

1 A.38a, F.4 3b.Gazel L’de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Onun devletinin alameti yükselsin!
Başlık F: Ve min-nevādiri elfāẓih..
Başlık H: Münseriḥ-i maṭvî-i mekşûf.
1a.olınup: olınur R. 1b.pes: bes R. 5a.añla: diñle M. 5b.ke-miṣli’r-remād: Rablerini inkâr edenlerin işleri, fırtınalı bir günde, rüzgârın şiddetle savurduğu küle benzer (14/İbrahim 18).

2 A.38b, F.43b, R.173b. Gazel L, R’de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Onun saltanatı ebedî kılınsın!
1b.ziyāde: ziyād AE. 3b.36/Ya-Sin 58 (Merhametli olan Rab katından onlara selam vardır.). 4b.bunda: buña B. 5b.ider demi ile: iderdi mi eyle AE.

260[1]

Velehū hulledet salṭanatuhū

Mefāilün Feilātün Mefāilün Feilün

1 Seḥer cemāl-i ḥabībüm niḳābın itdi küşād
Maḥabbet-i ezelimüz ziyāde oldı ziyād

2 Ḳabūl-i ḥüsn idüp ol dil-rübā-yı ṣāḥib-i rāz
Muḳarrer-i kerem idüp mükerrer itdi reşād

3 ʿAzīz-i çeşm-i men añla bu ʿilm-i bā-ḫaberi
Ḫaber rumūzını bilmeyen eylemez irşād

4 "Selāmün ḳavl" nedür cennet-i muʿallāda
Muġayyebāt-ı ezeldür yine bunda mirṣād

5 Murādī bu sulṭānuñ ḳuvvet-i cāndur el-ḥaḳ
İder demi ile vīrāne dilleri ābād

261[2]

Velehū lā-zālet şümūsü devletihī ṭāliʿaten

Mefāilün Feilātün Mefāilün Feilün

1 İrişdi emr-i ezelde ebed meʾāl-i vücūd
Teraşşuḥ itdi inā-ı vücūda ḥāl-i vücūd

2 Ḥabīb-i aṣl ola ḥabbu'l-īṣāle çün māʾil
Gelür anuñla heyūlāya bu ḫayāl-i vücūd

3 Mufaṣṣal eyledi tafṣīli ism-i lā-yūʿad
Şerāʿiṭinde durur līk ittiṣāl-i vücūd

4 Egerçi ketm-i ʿademden var ise bāhirdür
Sebeb olur ʿademe añla infiṣāl-i vücūd

5 Murādī ʿilm-i hüveydādur egerçi biḥāṣ
Açar kemāl ile her laḥẓa bir cemāl-i vücūd

---

1 A.38b, F.44a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Onun saltanatı ebedî kılınsın!
1b.ziyāde: ziyād AE. 4a.Selāmün ḳavl: Merhametli olan Rab katından onlara selam vardır (36/Yâ-Sîn 58).
4b.bunda: buña B. 5b.ider demi ile: iderdi mi eyle AE.

2 A.38b, F.44a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Yükselen devletinin güneşleri devam etsin!
2a.ḥubbü'l-: ḥabîbü'l- AE. 4b.añla: anuñla AE.

262[1]

Velehū es'ada'llāhu mesāhu

Mefāilün Feilātün Mefāilün Feilün

1 Görindi ġayb ile 'aynumda çün kemāl-i vücūd
Cihānuñ añla 'uyūnına bu ḫayāl-i vücūd

2 Muḳārenetle bilinmiş çün iḳtiżā-yı ezel
Ebedle oldı cevābında bu su'āl-i vücūd

3 Çü 'ayn-ı raḥmetimiş bilmişem fünūn-ı kemāl
Bu 'aynumuzda aḳarsa n'ola zülāl-i vücūd

4 Çü ḥālümüzde bilinmiş durur ḳamu aḥvāl
Anuñ içün irişür ḥavl ile bu ḥāl-i vücūd

5 Murādī ḳadrine irmekdedür igen meyyāl
Gözedür anuñ içün ser-te-ser mişāl-i vücūd

263[2]

Mefāilün Feilātün Mefāilün Feilün

1 Muḥīṭ-i ġarḳa-i nūr olalı bu resm-i fu'ād
Cihān sūd u ziyāmından oldı (ol) āzād

2 Muḳarrer eyledi 'ışḳı bāña muḳırven ben
Ṣenā vü medḥini ḳıldukca ol ḳılur beni şād

3 Miṣāl bulmadı dil ḳıldı beni miṣāl içre
Keṣāfeti ḳoyup elṭāf oldı hem çün bād

4 Vuḳū'-ı ḥāṣıl ider mi şu kimsene ol ġarḳ
Meger temevvüc-i deryā ide anı üstād

5 Murādī 'ayn-ı murād oldı merd ḥaḳḳıdur
Murādī bu ki murād ala andan aṣl-ı murād

---

1 A.39a, F.44a, R.14a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun akşamını mutlu kılsın!
1b.ḫayāl-i: kemāl-i M. 2a.çün: çü R. 5b.miṣāl-i: me'āl-i R.

2 R.150b. Gazel R'de vardır.
1b.(ol): - R.

264[1]

Min cevāhiri kelimātihi'ş- şerīfe ve zevāhiri 'ibārātihī

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Yazup defterde kilk-i ḳudret ile ḫaṭṭ çün kim ad
Didi "Nūn" ile "Ṣād" "Yā-Sīn" "Ḥā-Mīm" "Elif-Lām-Mīm"

2 Oḳudı çünki "ve'n-Necm"den olmadı nuṭḳı
Bilüp vaḥyı çü "yūḥā"dan idüp fettāḥ-ı feṭḥ-i bāb

3 İrişdi "naṣri iẕā-cā"dan idüp fettāḥ-ı feṭḥ-i bāb
Virildi nıḳmet a'dāya idüp pes "tebbet" ile "şād"

4 Çü emr oldı dinildi ḳatılup 'ayn ile sīn iẓhār
Tevaḳḳuf eyleyüp "el-ḥamd" yüridi çün bād

5 Murāduñ sözinüñ her birisidür mürşid-i kāmil
Nice ẓulmet ḥicābında ḳalanları ider irşād

265[2]

Mine'l-ḥaḳāiḳi'r-rūḥāniyye ve'l-bevāriḳi'n-nūrāniyye

Mef'ūlü Fāilātü Mefāīlü Fāilün

1 Yaḳdı firāḳ odına gönlümi meded
Yok mı ilāhī fürḳate pāyān ile 'aded

2 Dost ayrılığını ḳıl 'ināyetler ey Ḫudā
Virme kimesne başına gösterme gel ebed

3 Yā Rab ne āteşīn olur imiş firāḳ odı
Gösterme anı kimseye luṭf eyle ey ṣamed

---

1 A.39a, F.44b, R.13a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Şerefli kelimelerinin ve manalarının parlamalarının özlerinden…
Başlık F: Min-ġarā'ibi elfāẓihi'l-merġûbe.
Başlık H: Baḥr-i hezec-i müşemmen-i sālim H
1b. Selāmün ḳavl: Nûn; kalem ve onunla yazılanlara and olsun (68/Kalem 1); Ṣād: Sad. Öğüt veren Kuran'a and olsun (38/Sad 1); Yā-Sîn: Yâ-Sîn (36/Yâ-Sîn 1); Ḥā-Mîm: Hâ-Mîm (40/Mü'min 1, 41/Fussilet 1, 42/Şûrâ 1, 43/Zuhruf 1, 44/Duhân 1, 45/Câsiye 1, 46/Ahkāf 1); elif-lām-mîm: Elif, Lâm, Mîm (2/Bakara 1, 3/ Āli İmrân 1, 7/A'râf 1, 13/Ra'd 1, 29/Ankebût 1, 30/Rûm 1, 31/Lokman 1, 32/Secde 1). 2a.ve'n-Necm: bk. G 83/3; olmadı nutḳu: oldı çün nutḳı B. 2b.yûḥā: Onun konuşması ancak, bildirilen bir vahy iledir (53/Necm 4); tugrā-i: doğru AE, doğru pes R. 3a.naṣri iẕā-cā: Allah'ın yardımı ve zaferi geldiği zaman (110/Nasr 1). 3b.tebbet: Ebû Leheb'in elleri kurusun; kurudu da (111/Mesed 1); ṣād: Sad. 38/Sad 1); nıkmet: nıkmet-i AE, M; edip: - AE; tebbet ile: tebeyyünle AE. 4b.el-ḥamd: Hamt, ālemlerin Rabbi Allah'a (cc.) mahsustur (1/Fatiha 2).

2 A.39a, F.44b.Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Ruhi hakikat ve nurlu parıltılardan…
Başlık F: Velehü sellemehu'llāh.
Başlık H: Baḥr-i müżāri'-i aḫreb-i mekfûf.
1b.pāyān ile: pāyānla AE. 4a.diye: ṭoyar AE, F. 5b.bir dem onu eyle yā eḥad: eyle anı bir dem ey eḥad M, bir anı eyle ey Ḫudā AE.

4 Kim diye yār fürḳatine sad hezār aña
Ol ṭaş bağırlı oldı ḥacerden daḫı eşed

5 ʿAyn-ı Murādī ḳan aḳıdur hicr-i yārdan
Vaṣl-ı nigār bir dem anı eyle yā eḥad

266[1]

Min reşeḥāti aḳlāmihi'ş-şerīfe ve nefeḥāti elfāẓihi'l-laṭīfe

Mefāīlün Mefāīlün Feūlün

1 Eḥaddan oldı ẓāhir çünki Aḥmed
Çü geldi ʿāleme dindi Muḥammed

2 Vücūdı mürtefiʿ olmış ʿulāda
Anuñ çün ism-i resmīdür mü'ebbed

3 Miyān-ı mā'-ı ve'ṭ-ṭīn iken ādem
Resūl idi özi dini mü'eyyed

4 Delīl-i enbiyā vü eyliyādur
Muṣaffādur küdūret andan eb'ad

5 Gele çün kim ẓuhūra yevm-i maḥşer
Murāda pes ricāsı oldı mesned

1 A.39b, F.44b, R.112a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Şerefli kalemlerinin sızıntıları ve hoş sözlerinin esintilerinden…
Başlık F: Ve min-elfāẓihi'l-mübāreke.
Başlık H: Baḥr-i hezec-i müseddes-i maḥẕûf.
1a.oldu ẓāhir: ẓāhir oldu M. 1b.dindi: döndi R. 2a.mü'ebbed: mü'eyyed AE, H. 3a.mā'-i: mā' ve R.
3b.mü'eyyed: mü'ebbed AE, H. 4b.küdûret: küdret AE; andan: onda R. 5a.Murāda: Murādî AE; pes: bes R.

267[1]

Mefāīlün Mefāīlün Feūlün

1 Çü ebrūñ oldı miḥrāb-ı mesācid
Aña naẓẓār olupdur cümle sācid

2 Benüm ḥamdüm bilenler ḥāmid oldı
Benüm ḥamdümle a'lem cümle ḥāmid

3 Çün enfāsum durur 'Īsāya aḳreb
Bulur benden ḥayāt emvāt-ı cāmid

4 Mu'azzez oldı dil yāruñ ḳatında
Bi-ḥamdi'llāh ki ṭāli'dür müsā'id

5 Murāduñ sözlerin ger ḳılasın güş
Begüm kesb idesin nice fevā'id

268[2]

Mefāīlün Mefāīlün Feūlün

1 Naẓarnā naẓreten fī-naẓarin vāḥid
Seḳayna külle yevmin elfe vāḥid

2 Ve emmā faẓẓelnā faẓlen 'aẓīmā
Vecednā vāḥiden min külli vāḥid

3 Ve inne'r-Rabbe Rabbün lā-sivāh
Teḥayyernā velā min emri mācid

4 Secednā secdeten bi'l-ḫayri kellā
Vemā emmā sācideyni fī'l-mesācid

5 Murādu'llāhi ḫayri leyse ġayr
Vemā min ḥāceten min külli sācid

1 R.132b. Gazel R'de vardır.
2 R.131b. Gazel R'de vardır.
1.Bir bakışla bir kere baktık ve her gün bin tanesini suladık.
2.Biz büyük bir faziletle faziletlendirdik. Her birinden birini bulduk.
3.Rabb odur ki ondan başka Rabb yoktur. Şerefli emirlerikarşısında hayrete düştük.
4.Mescidlerdekiler gibi secdeye gitmedik, biz hayırlı bir secdeye gittik.
5.Her secde edenin ihtiyacına Allah'ın muradı hayırdan başkası değildir.

269[1]

Min cümleti kemālātihi'z-zāhire ve ḥālātihi'l-bāhire

Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Rūy-i yāre dīde-i dildür küşād
'Ömrümüz anuñ içün oldı ziyād

2 Çün ene'l-Ḥaḳdan nidā geldi bize
"İnnenī Rabbün" didi her 'uẓv ad

3 Ey ḫaber-dār olmayan aḥvāldan
Ġaflet ile kime ḳılduñ istinād

4 Gel ṭarīḳi gözle ḳalma rāhdan
İster iseñ bulasın nehc-i sedād

5 Bu Murāduñ mantıḳından güş ḳıl
Tā ki saña el vire aṣl-ı murād

270[2]

Mine'l-vāridāti'l-ilāhiyye ve's-sāniḥāti's-sübḥāniyye

Müfteilün Müfteilün Fāilün

1 'Ammereka'llāhu bi-'umrin cedīd
Es'adeka'llāhu bi-sa'dīn ferīd

2 Re'fet ü ḳudretde celāl ü cemāl
Oldı bidāyetde nihāyet bedīd

3 Laḥẓadadur laḥẓa-i 'ayn-ı luḥuẓ
Dīdededür çeşm-i nihān çün bedīd

4 Buldı nidā-yı "limen"e dest-res
Milk-i ebed içre şu k'ola vaḥīd

5 'Ālem-i ġayb ile şehādet nedür
Oldı murād ile Murādī sa'īd

---

1 A.39b, F.45a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Onun parıltılı mükemmel cümle ve parlak hāllerinden.
Başlık F: Min-leṭā'ifi kelimātihi.Baḥr-i remel-i müseddes-i maḥẕûf.
2b. İnnenî Rabbün: Şüphesiz Ben Rabb'im (cc) (20/Ta-Ha 14); 'uẓv: 'uẓv-ı M.

2 A.3b, F.45a. Gazel AE, B, H, L, R'de yoktur.
Başlık A: İlahî hatırlatmalardan ve sübhânî ilhamlardan…
Başlık F: Velehū sellemehu'llāh.
1.Allah sana yeni bir ömür versin. Allah sana eşsiz bir mutluluk versin.
4a. limen": Kimin için? (bk. G 92/3).

271[1]

Min sübhaniyyeti'l-'ilmiyye ve'l-me'ānī'l-ḥikemiyye

Feilātün Mefāilün Feilün

1 Ey kemālüñde külli şey mevcūd
Cümle 'ābid saña ve sen ma'būd

2 Cümleden a'ẓam ü hem ekremsin
Ey Kerīm ü Raḥīm ü Rabb u Vedūd

3 Saña ḳılur sücūd her eşyā
Sensin ey şāh cümleye mescūd

4 Nāmuñ oldı zebānumuñ virdi
Vāridātuñı artur ey mevrūd

5 Bu Murāduñ kim ola maksūdı
Çünki sensin dü- āleme maḳṣūd

272[2]

Velehū lā-zāle mümette'an bi's-sa'dı ve'l-iḳbāl

Feilātün Mefāilün Feilün

1 Feth olındı çü emr-i Ḥaḳla bilād
Cümleten oldılar gönülden şād

2 Ṭutdı eṭrāfı çün sürūr u neşāṭ
Didiler Ḥaḳla toġrıdur mirṣād

3 Ṭoldı cümle tebehhüc ile zemān
Ḳalmadı yir yüzinde hiç fesād

4 Umaruz Ḥaḳdan ola nice fütūḥ
Çün müyesser durur o Rabb-i 'ibād

5 Ey Murādī Ḫudā saña nāẓır
Cehd ḳıl ḳo zamānede eyü ad

---

1 A.40a, F.45b, R.94b.
Başlık A: İlmî noksanlıkları tenzihten ve hikmetli manalardan…
Başlık F: Münācāt.
Başlık H: Baḥr-i Hafîf-i müseddes-i maḫbûn-ı maḥẕûf.
1a.küllî: küllü AE, M. 1b.ma'bût: mevcûd R. 2b.Raḥîm ü: Raḥîm AE, H, L. 4b.artur ey: artura M. 3a.sücûd her eşyā: her eşyā sücûd L. 5a.ola: olsa R.

2 A.40a, F.45b, R.115b.
Başlık A: Bu da onundur. Mutluluk ve ikbal ile memnuniyeti devam etsin!
1b.cümleten: cümle AE; gönülden: tevekkülden AE. 2a.ü: - R. 3b.hîç: - H; ehl-i R. 3b.ol durur çünki fātiḥü'l-ebvāb AE, H; ol durur çünki fātiḥ (mısraın "ü'l-elbāb" kısmı yazılmamış) A; ol durur fātihü'l-ebvāb B; müyesserdür durur: müyesserdür ol B. 5b.zamānede: zamānda A, F, H.

273[1]

Velehū ebḳāhu'llāhu te'ālā

Feilātün Mefāilün Feilün

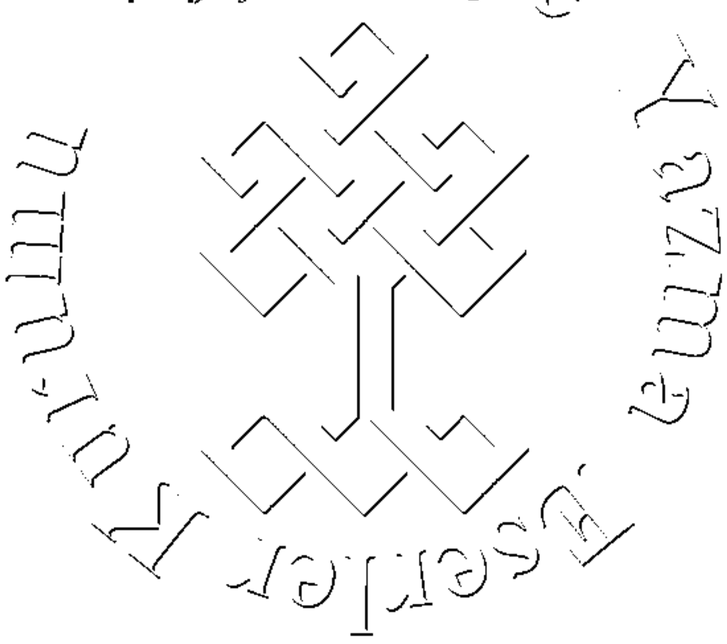
1 Müctemi' oldı çün ṣıfāt-ı eḥad
Ḳodılar gökde ismini Aḥmed

2 İmtiyāz itdi cümleden anı Ḥaḳ
Didi irgürsin 'āşıḳına meded

3 Sa'd-ı ekber ṭülū'ı tābında
Oldı tābende anda nūr-ı Ṣamed

4 Muḳtedādur rüsūl imāmıdur
Cümleden şer'i ḥikmet eyledi sed

5 Mantıḳından Murāduñ-ala bunı
Erba'īn oldı ḳırḳ içinde 'aded

1 A.40a, F.45b, R.100b.
Başlık A: Bu da onundur. Allahu Teala (cc.) onu baki kılsın!
1b.ismini: ismin L. 2b.irgürsin: irgür sen A. 3b.ṣamed: ḥamd L. 4b.cümleden şer'i ḥikmet: cümleten ḥükmi şer'i R; cümleden: cümleten ḥükmin L.

ḤARFÜ'Z-ẔĀL

274[1]

Min fevāyiḥi kelimātihī ve levāyiḥi ʿibārātihī

Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Alduñ ise ger bekādan iltiẕāẕ
Bilmiş ol alduñ ʿaṭādan iltiẕāẕ

2 Semʾ-i cāna geldi ḥikmetden cevāb
Aldı dil pes ol ṣadādan iltiẕāẕ

3 Dū cihānı cāna ḳısmet eylemiş
Buldı ẓulmetden żiyādan iltiẕāẕ

4 "Men lehü'l-emrük" umūrın gözleyen
Aldı sırr-ı müctebādan iltiẕāẕ

5 Dūr ḳılma ʿışḳı dilden sen Murād
Dem-be-dem bulġıl Ḫudādan iltiẕāẕ

1 A.40b, F.46a, R.14b. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Kelimelerinin güzellikleri ve ibarelerinin levhalarından...
Başlık F: Ḥarfü'ẕ-ẕāl.
Başlık H: Fî-Baḥri'r-remeli'l-müseddesi'l-maḥẕûf.
2b.pes: bes R. 3b.ẓulmetden: ẓulmetde M. 4a.Men lehü'l-emrük: Bunun için senin emrin kim? 5a.sen: ey AE; pes R.

275[1]

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 ʿAyn-ı vāḥiddür yine ġayrında hem-dem iltiẕāẕ
Muḳteżā-yı iḳtiżā adumda her dem iltiẕāẕ

2 Çāşnīdür lezẕetinden taʿm-ı eşvāḳ-ı ʿazīz
Murteżā olmaz eger olmazsa ādem iltiẕāẕ

3 Ṣafḥa-i levḥ üzre yazmış çünki mīṣāk āyetin
Ara yirde anuñ içün oldı muḥkem iltiẕāẕ

4 Ben ḥayātı bilmişem cennetde ḳayyūm añlarum
Ḥayy ider mi bulmasa ʿĪsā'ynü Meryem iltiẕāẕ

5 İbtidā vü intihā olmış Murādīde çü cemʿ
Anuñ içün olur andan ādem ʿālem iltiẕāẕ

1 R.126a. Gazel R'de vardır.

ḤARFÜ'R-RĀ

276[1]

Min cevāhiri taḥrīrātihī ve zevāhiri taḳrīrātihī

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Bu gönlüm çün mekānından mekān-ı lā-mekān ister
Çü ẕevḳ eyledi ḥubbuñ şanma kim cān ü cihān ister

2 Çü gitdi selb olub ʿaḳlum n'ider ʿaḳlı olan ʿaḳlı
Şunuñ kim yoḳdur idrāki özinden ʿaḳl u cān ister

3 Beni mest eyledi ʿışḳı ḳarāra ḳalmadı çāre
Seyāḥat itmegi ʿālemde çün āb-ı revān ister

4 Gönül bir ʿilme düş oldı ne dersi var ne fetvāsı
Oḳumazven ben ol ʿilmi ki her dem imtiḥān ister

5 Bunı fehm itmege cāna gerekdür meşreb-i ʿālī
Murādīnüñ sözi añlanmaġa vird-i zebān ister

1 A.40b, F.46a. Gazel R'de yoktur.
Başlık A: Onun yazım cevherleri ve sözlü ifadelerinin parıltılarından…
Başlık F: Ḥarfü'r-Rā.
Başlık H: Fî-Baḥri'l-hezeci'l-müşemmeni's-Sālim.
2b.ister: - A; şunuñ: şularuñ L. 4a.oḳumazven: oḳumazdan AE.

277[1]

Velehū medde ʿumruhū

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Dimezven aña ʿāşıḳ kim senüñ yoluñda cān ister
Odur ʿışḳuñda ṣādıḳ kim hemān terk-i revān ister

2 Niḳābuñ refʿ idüp cāna cemālüñ āşikār eyle
Nice bir muntaẓır olsun emān göster bir ān ister

3 Cefāya yoḳ mı oranuñ nice çeksün dil ü cānım
Teraḥḥum eyle kim cellād-ı cevrüñden emān ister

4 Düşüpdür ʿışḳuña rūḥum revānum cān ü dilden çün
Ḥarām olsın aña sensiz eger bāġ-ı cinān ister

5 Murāduñ bunca güftārın meccāz añlamaġıl zinhār
Çü her bir noḳṭa vü ḥarfi nice biñ tercemān ister

278[2]

Velehū efāżaʾllāhu min berekātihī

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Naẓar ḳıldı naẓīrinde naẓīrinden emān ister
Virüp varlıġı yaġmaya ḥayāt-ı cāvidān ister

2 Enīs-i mūnis olalı şemīmin şemmeden ṭutdı
Virüp cānı o meşmūma maʿānīden beyān ister

3 Nümāyān oldı ʿışḳından nice yüz biñ kemālatı
Ki her bir sırrına anuñ nice biñ tercemān ister

4 ʿAlāʾimden ʿalāmātı bilüp ʿilm ile ʿāmildür
Velī anuñ beyānına ʿadedsüz terk-i cān ister

5 Murāduñ merd olan añlar kelāmı noḳṭası remzin
Ki bir noḳṭası añlanmaġa ʿömr-i cāvidān ister

---

1 A.40b, F.46a, R.123a.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun ömrünü uzatsın!
4a.rûḥum: rûḥu AE, H, R. 5a.mecāz: muḥāl A. 5b.Ki her bir noḳṭası añlanmaġa ʿömr-i cāvidān ister M (M'de bu mısra diğer nüshalara nispetle 278. gazelin. 5b.mısraı ile yer değiştirmiştir).

2 A.41a, F.46b, R.96b.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onu bereketinden faydalandırsın!
Başlık F: Allāhümme irmaʿin-nisyān ʿizzeʾl-muʾminîne bi-izzetike
1b.virüp: varup R; yaġmaya: naʿmāya L. 2a.ṭutdı: ṭuydı R; şemîmin: şemmeyn L. 2b.virüp: vurup R. 5a.añlar kelāmı: - R; noḳṭası: noḳṭasın R. 5b.Çü bir noḳṭa vü ḥarfi nice biñ tercemān ister M (M'de bu mısra diğer nüshalara nispetle 277. gazelin. 5b.mısraı ile yer değiştirmiştir); ister: - R.

279[1]

Velehū żā'afe'llāhu ecrehū

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Ezelden tā ebed kāruñ baña luṭf u 'ināyetdür
Hidāyetdür ḥabībüm bu hidāyetdür hidāyetdür

2 Muḳırr olduḳça elṭāfa virürsin tāze elṭāfı
Şekūr olduḳça na'māya virilen tāze devletdür

3 Senüñ ḥüsnüñ ṣafāsından olur ẕevḳüm kemālince
Kemālinden mükemmel eylemek ḥüsn ü ẕerāfetdür

4 Olupdur müctemi' çün kim 'ulūm-ı evvel ü āḫir
Ne tenhādur bu tenhālıḳ himāyetdür himāyetdür

5 Murāduñ bilmeyen kārın bilemez kendü eṭvārın
Kişiye elzem olan bil dirāyetdür dirāyetdür

280[2]

Velehū ve'nḳabu'llāh

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Gönül murġın idüpdür dām-ı zülfüñ dil-berā naḫcīr
Ḫalāṣına anuñ var mı 'aceb bir çāre vü tedbīr

2 'Acā'ibdür benüm ḥālüm ki bundan olmaz a'ceb kim
Ki idersin beni iki vü gāhīde idersin bir

3 Nümāyān olalı vechüñ benüm mir'āt-ı ḳalbümde
Nice biñ māh-ı tābānı ḳılur ḫūrşīd-veş tenvīr

4 Çü ḫᵛābumda görem zībā cemālin ol dil-ārāmuñ
Yine ḫᵛābumda ḫᵛābum ḥüsn-i vech ile ide ta'bīr

5 Murāduñ gūş bu ḳavl-i sürūr-efzūnın itdükce
İderler cümleten taḥsīn eger şāh u gedā vü mīr

1 A.41a, F.46b, R.80b.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun mükāfatını artırsın!
1b.hidāyetdür: hidāyet R. 2b.na'māya: yaġmaya A

2 A.41a, F.46b, R.97a.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun sıkıntılarını hafifletsin!
1b.çāre vü: çāre-i M. 2b.vü: ve M. 3b.ḫurşîdveş: ḥûr-veş L. 4a.görem: gözüm R; ol dil-ārāmuñ: ola dil-ārānuñ L. 4b.ḫᵛābum: ḫānım R

281[1]

Velehū lā-zāle muvaffaḳan

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Ḳalemler olsa ger eşcār mürekkeb olsa deryālar
Yazılmaz idi aḥvālüm ne peydādur bu peydālar

2 Eger Dāvud-veş ḳılsam bu elḥānum Zebūrumda
Ṭolardı cümle maḥlūḳātdan ṭaġ ile saḥrālar

3 Enīs-i ʿışḳ olalıdan gözüm ġayrıya baḳmaz hiç
Ṭavāf eyler gelüp pā-būs idüp payende merżālar

4 Ne ġamda oldı ġayrılar bulınca rāhuma bir yol
Bu yol bir yol durur el-ḥaḳ muʿallādur muʿallālar

5 Seni var eyledi çün kim ʿibādet idesin aña
Senüñ ne işüñe yarar Murādī bunca ġavġalar

282[2]

Velehū ḥafaẓahu'llāhu

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Benüm rāz-ı nihānumdan ḫaber bilmez melāʾikler
Melāʾik ʿāciz olmışdur ne bilsünler ḫalāyıḳlar

2 Ḫaberdür gerçi güftārum ḫaber añlama sen andan
Bu ḳavlüm kendözin tercīḥ idüp evṣāfını söyler

3 Ḥayāt-ı cāvidānīdür egerçi ḳavl-i dil-cūyum
Velī ḳavlümde ḳavlüm ḳāʾilüñ vaṣṣāfıdur dirler

4 ʿUrūc eyler nice ervāḥ egerçi evc-i bālāya
Bir avuc ḫāke almazlar oları añla ʿāşıḳlar

5 Murāduñ maḥż-ı ḥikmetdür kelāmı ey cihān-ārā
Eger ḥaḳ üzre nāẓırsañ derūnuñ ṭola ḥikmetler

1 A.41b, F.47a, R.98b.
Başlık A: Bu da onundur. Muvaffakiyet devam etsin!
3b.pāyende: pā-bende F, H. 4b.muʿallālar: muʿallādur AE, H.

2 A.41b, F.47a, R.17b. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onu korusun!
2b.söyler: n'eyler R. 4a.egerçi: gerçi AE, H. 4b.oları: cihānı AE, H.

283[1]

Velehū yessera'allāhu āmālehū

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Şüyū'-ı nām-ı dil-berden yine şeydādur 'āşıḳlar
Düşüp ser-pā bürehne 'āleme rüsvādur 'āşıḳlar

2 Ḫaber geldi dil-ārādan ḫaberden bī-ḫaberlerdür
Cihān u cāndan şimdi yine tenhādur 'āşıḳlar

3 Arada mest ü lā-ya'ḳıl olupdur bilemez çāre
Yine yoġ içre varından bugün peydādur 'āşıḳlar

4 'Acebdür lu'bı dil-dāruñ ne oyunlar geçer her gün
Anı gözler dem-ā-dem sanma kim hercādur 'āşıḳlar

5 Murāduñ dinle takrīrin gel imdi 'āşıḳ ol sende
Ḳamu ednā vü a'lādan igen a'lādur 'āşıḳlar

284[2]

Velehū ṣanebū'llāh

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Senüñ ḳadr-i kemālüñi zebānım çün 'ayān söyler
Veli ḥüsn ü cemālüñi dile her dem nihān söyler

2 Semī' olalı güftāruñ mu'ammāsını feṭḥ itdüm
Biz anı feṭḥ idince bir daḫı lafẓ-ı beyān söyler

3 Ezelde hem-zebān olmış lisānum ḥāl ile ḳāle
Anuñ çün her dehānumda zebānum biñ lisān söyler

4 Kemāl-i ehl-i 'irfāna kemālüm oldı çün mir'āt
Baḳuben ṭūṭī-i ervāḥ anuñla dāstān söyler

5 Murādīnüñ kelām-ı dil-pezīrin güş iden sānī'
Gelüp āfāka şerḥ itmiş zemīn ile zamān söyler

---

1 A.41b, F.47a, R.16a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun işlerini kolaylaştırsın!
3a.mest ü: mest-i AE, H.

2 A.42a, F.47b, R.21a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onu korusun!
1a.ḳadr-i: ḳadr ü AE, M. 1b.ü: - R. 2b.biz: ben R; lafẓ-ı: lafẓ u M, R. 3a.ezelde: ezelden R; lisānum: lisān-ı M.

285[1]

Velehū kāne'llāhu me'ahū

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Ezelden āteş-i 'ışḳuñ ḳılupdur ṭıynetüm taḫmīr
Kemendüñe olupdur anuñ içün murġ-ı dil naḫcīr

2 Ne tedbīr oldı senden cümleten 'uşşāḳa ey ḫānum
Ḳamu bend itdüñ anları maḥabbetden urup zencīr

3 Seni sevmekde şol ḥadde varupdur bu dil-i şeydā
Anı ayırmaya ger cümle 'ālem ḳılalar tedbīr

4 Cemāl-i bā-kemālüñ oldı çün kim ārzū-yı dil
Ki senden ġayrusına meyl idüben olmadı dil-gīr

5 Eger rāh-ı ḥaḳīḳatde şināsā olmaḳ isterseñ
Murādīnüñ kelāmın levḥüñe ḳıldur yüri taṣṭīr

286[2]

Velehū lā-zālet envārū 'izzihī sāṭı'ah

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Miyān-ı 'āşıḳ u ma'şūḳ 'aceb bir cāy-ı ekberdür
O cāya varmaz illā şol kişi kim ṭārik-i serdür

2 Ḥarīm-i Ka'be-i vuṣlat ṭavāfın ḳıldı şunlar kim
Dem-ā-dem ẕikr-i dil-dār ile lebbeyk aña ezberdür

3 Binā-yı ḳaṣr-ı 'izzet eyledi şol merd-i muḳbil kim
Binā-yı devleti bennā-yı devletle mu'ammerdür

4 Şu'ā'-ı mihr ü māha şu'le virür şol kesüñ şemsi
Çerāġ-ı enveri maḥż-ı hidāyetden münevverdür

5 Ḥayāt-efzā durur her ḫasta-i cān üstine dā'im
Murāduñ ṭatlu elfāẓı hemān ḳand-ı mükerrerdür

---

1 A.42a, F.47b, R.16a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onunla olsun!
2a.ḫānum: cānum M. 5a.Eger kim 'ārif-i rāh-ı ḥaḳîḳat olmak isterseñ R.

2 A.42a, F.47b, R.19a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Parlayan izzetinin nurları devam etsin!
1a.'aceb bir: 'acā'ib AE, R. 1b.varmaz: varımaz AE. 3a.muḳbil: muḳdim R. 4a.māha: māhdan R; virür: virdi R; şemsi: mihr şem'i R. 5a.üstine: olana R. 5b.mükerrerdür: mükerrer dürür R.

287[1]

Velehū e'ānehu'llāh

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Ezelden çünki sendendür baña bu 'ayn-ı ülfetler
Senüñ pes maḥż-ı luṭfuñdan olupdur bu 'ināyetler

2 Miyān-ı küfr ü īmānı 'aceb teşḫīṣ ider 'ārif
Aña maḥżā ilāhından olupdur bu hidāyetler

3 Nice kerrāt ile oldum mücerrib cümle aḥvāli
Miyān-ı vaḥdet ü keṯretden oldı bu kerāmetler

4 Vilāyetde müvellādur vilāyet 'ilmin ezberle
Heyūlādan mı añlarsın görinen bu vilāyetler

5 Anı remy itmedüñ sen bil ki benden rāmi-i taḥkīḳ
Bu ḳavl içre Murādī ḳıl tecessüs nice ḥāletler

288[2]

Velehū āmenehu'llāh

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Ṣebāt-ı 'ārifān ey dil naẓar bir rūy-i dil-berdür
Bunı fehm eyleyen her ṣāḥîb-i 'irfāna reh-berdür

2 Ḥaḳā'iḳda iki vech oldı mesṭūr ü mu'ayyende
Birisi şerḥ-i ekmeldür birisi 'ışḳa hem-serdür

3 Şemā'il bezmine geldi biri ṣūret biri sīret
Birisi 'ayn-ı bih-terdür birisi 'ayn-ı ebterdür

4 Şu'ā' oldı velīkin cümleten bir şems-i enverdür
Bu ṭarfuñ ṭurfedür ḥāli velīkin ṭarz-ı āḫerdür

5 Murādīnüñ kelām-ı dil-küşāsından olur ẓāhir
'Ulūm-ı 'alleme'l-esmā ki ādemden muḳadderdür

---

1 A.42b, F.48a, R.20a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) ona yardımda bulunsun!
2b.ilāhından: ilāhîden R. 4a.ezberle: ezber R. 4b.görinen: görinenler R.

2 A.42b, F.48a, R.19b. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onu emin kılsın!
1a.bir rûy-ı: ber-rûy-ı A. 2a.ḥaḳā'iḳde: ḥaḳā'iḳden R. 4a.enverdür: enverden R. 5b.muḳadderdür: muḳaddemdür R.

289[1]

Velehū ḥāmilehu'llāh

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Ṣafā vü ẕevk-i dünyāya ṭayanma kim o ḥırmāndur
Ne cem'iyyet k'olur bunda ṣonı āḫir perīşāndur

2 Ṣaḳın aldanma fānīye beḳā iste ger 'āḳilseñ
Gerekdür āḫiret milki ṭaleb ḳıl yaḫşı evṭāndur

3 Ḫudā vāhiddür añla pes şerīki yoḳ naẕīri yoḳ
Bu ma'nāyı oñat fehm it ḥaḳīḳat 'ilm-i īmāndur

4 Elā ey 'ārif ü 'āḳil mudaḳḳiksen berü gelgil
Saña bir söz diyem güş eyle ġāyet yaḫşı iẕ'āndur

5 Rıżā-yı Ḥaḳḳı elden ḳoma rāh-ı şer'i ṭut dā'im
Murādī işbu ma'nāyı bilenler kāmil insāndur

290[2]

Velehū ḥaresa'llāh

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Senüñ ḥüsnüñ temāşāsı ḥayāt-ı cāvidānumdur
Senüñ vaṣlın temennāsı benüm rūḥ-ı revānumdur

2 Żamīrüm ẕikrüñe maḥrem olalı ey enīs-i dil
Senüñ ġayruñ şürūrından benüm kehf-i emānumdur

3 Şu'ā'-ı āfitāb-ı 'ışḳuñ oldı ser-te-ser tābān
Cihāt-ı sitti terk itdüm senüñ kūyuñ cihānumdur

4 Mu'īnüm olalı mihrüñ benüm ey revnaḳ-ı ḳalbüm
Ne deñlü var ise ḫalḳuñ benüm hep pās-bānumdur

5 Murāduñ şerḥe gelmez ḥasb-ı ḥāli ey cihān-ārā
Ne düñlü var ise ismüñ benüm vird-i zebānumdur

---

1 A.42b, F.48b, R.15b. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onu rahmetiyle taşısın…
5a.fānîye: bu fānā R. 2b.evṭāndur: iẕ'āndur M. 3a.vāhiddür: vāhid durur R; pes: - R. 4a.ü: - R. 4b.yaḫşi iẕ 'āndur: yaḫşi evṭāndur AE, H; naṣṣ-ı Ḳur'āndur R.

2 A.43a, F.48b, R.22a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onu korusun!
3b.sitti: sitt H; cihānumdur: cinānumdur A. 4a.ey: - AE, H. 4b.ḫalḳuñ: ismin.

291[1]

Velehū veffeḳahu'llāhu limā yuḥibbu ve yerżāh

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Vücūdumdan beyān almaḳ beyān-ı bī-nihāyetdür
Hemān aḥvāl-i pür-maʿnā ʿināyetdür ʿināyetdür

2 Benüm ʿışḳ-ı ḥaḳīḳümden ne deñlü kim suʿāl itseñ
Nihāyet istemeñ benden gözet ʿayn-ı ḥacāletdür

3 Miyān-ı ʿayn-ı vāḥidden muʿayyendür iki ʿaynum
Birisi ʿayn-ı ülfetdür birisi ʿayn-ı ḥāletdür

4 Nefādī olmadı aṣlā bu ḥüsn-i ḥalḳuñ ey ʿāşıḳ
Miyān-ı ʿāşıḳ u maʿşūḳ ʿacā'ib cāy-ı ṣoḥbetdür

5 Muʿammādan ḫaber bilmek dilerseñ ey cemāli ḫūb
Murāduñ diñle elfāẓın hidāyetdür hidāyetdür

292[2]

Velehū dāme saʿduhū

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Rumūz-ı ʿalleme'l-esmā çü inşāsında peydādur
Muʿammādan haber ey dil bu inşāda hüveydādur

2 Maʿānī gencine miftāḥ-ı ʿaḳl-ı evvel evveldür
Bu evvel evvele evvel n'idersin āḫır uḫrādur

3 Ḥayāt-ı cāvidān buldı yaḳīni āşiyānında
Fenāsınuñ fenāsında şu kim mevt ile iḥyādur

4 Küşāde-ṭāliʿ oldur kim ṭuluʿın añlaya ḳande
İki çeşmi mücellā iki ʿaynı anuñ ʿumyādur

5 Murādī merd-i kār oldur yañılmaz ola kārında
Dilinde ẕikri nāmı ḳalbinüñ ẕikrinde ẕikrādur

---

1 A.43a, F.48b, R.23a.Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun sevdiği ve razı olduğu şeyi ona muvafık kılsın!
4a.ḥüsn-i: ḥüsn ü R. 4b.ʿacā'ib: ʿaceb bir M. 5a.muʿammādan: muʿammādur A; cemāli: cemāl-i AE.

2 A.43a, F.49a, R.22b. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Onun saadeti devam etsin!
2a.aḳl-ı evvel: evvel-i aḳl R. 3a.Ḥayāt-ı cāvidān bulupdur iṯbāt-ı taʿayyünde R; āşiyānında: āşiyānından AE.
5b.nāmı: nām u R.

293[1]

Velehū dāme fażluhū

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Ḳamudan geçmişüz ey dil bizüm cānānumuz vardur
O cānānuñ yolında virmege bir cānumuz vardur

2 Geçüp biz şūr u ġavġādan n'iderüz īn ile ānı
Bizüm ḫôş vaḳtimüz vardur bizüm bir ānımuz vardur

3 Ḳamu seyrānı terk itdük eger cennet daḫı olsa
Gözükmez ʿayna ġayrı özge bir seyrānumuz vardur

4 Ne ġam ġayrı ġamından çekmezüz bir laḥẓada bir ġam
Ḳulına luṭf idici bir yüce sulṭānumuz vardur

5 Murādī sözlerüñ her biri bir dürlü muʿammādur
Anı añlamayanlar dimesün iẕʿānumuz vardur

294[2]

Velehū eʿānehu'llāhu ʿalā murādih

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Ḫarāb-ābād-ı ʿālemde eyā dil olmaġıl mesrūr
Duruş aña derūnum ḫānesini idesiñ maʿmūr

2 Bilürsin çünkī fānīdür bu māl u cāh u ʿizzetler
İki günlük ṣafā içün nedendür olasın maġrūr

3 Ṣafā oldur ebed ola fenā olanı n'idersin
Zebānuñdan Ḫudā ẕikrini sen bir laḥẓa ḳılma dūr

4 Zebānun degmesün cehd eylegil bir kimseye hergiz
ʿİḳāb olınur uḫrāda egerçi ola ol bir mūr

5 Eger diler iseñ ey dil senüñ baḫtuñ ola ʿālī
Ḫudādan her ne kim saña gelürse ṭut anı maʿẕūr

6 Tevāżuʿ eylegil ey dil tevāżuʿdur çü kār aṣlı
Tevāzuʿ ḳıl dilerseñ ger derūnunı ola pür-nūr

7 Murādī söylediğüñ sözleri ol ṭutmak ardınca
Dilerseñ olmayasın bāb-ı raḥmetden ebed mehcūr

---

1 A.43a, F.49a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Onun faziletinin devam etmesi…
2a.în: ān AE.

2 A.43b, F.49a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Onun isteği doğrultusunda Allah (cc.) ona yardımda bulunsun!
2b.ṣafā içün: ṣafāyiçün M.

295[1]

Velehū menna'llāhu bi-ṭūli beḳā'ih

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Dilā bu dār-ı dünyādā ṣanur mısın vefā vardur
Vefāsı yirine bi'llāhi biñ renc ü ʿana vardur

2 Perīşān olalı gönlüm taʿassür çekmezem hergiz
Bilürem bir belā ardınca Ḥaḳdan biñ ʿaṭā vardur

3 Ḳo ġavġā-yı cihānı gel serüñde varsa idrāküñ
Yapış zeyline anuñ kim vücūdında ṣafā vardur

4 N'idersin vāv-ı nāsūtı yapışġıl hā-i lāhūta
Bilür bu sırrı şol kimse ki çeşminde żiyā vardur

5 Murādī ṣabr-kıl pīşe tebehhüc ister iseñ ger
Cefā ardınca cānāndan hezārān merḥabā vardur

296[2]

Velehū evṣalehu'llāhu ilā merāmihī

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Nice olam cüdā senden ḥayātuñ çün ḥayātumdur
Senüñle ṣābitüm her dem ṣebātuñ çün ṣebātumdur

2 İkilükden geçüp bu dil ṭarīḳ-i bire bir ḳıldı
Bir olduġı içün cümle didi ẕāt u ṣıfātumdur

3 ʿAceb ḥikmet degül midür gönül yoġ içre var ister
Velī maḥv eyleyen ḥucbı niṣār-ı ṭayyibātumdan

4 Ben eyledüm temāşāyı ṭurur ʿālem temāşādar
Dinildi ikisi daḫı ṣıfātum ile ẕātumdur

5 Murādī mīm ü rā'yı ḳodı buldı çün elīf ü dāl
Aradan giden anuñ çün didi āb-ı nebātumdur

---

1 A.43b, F.49b. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun bekasının uzunluğuyla lütuflandırsın!

2 A.44a, F.49b. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onu maksadına ulaştırsın!
1a.ḥayātın: ḥayātum M; ḥayātumdur: ḥayātuñdur M. 5a.elif ü dāl: elif ü dālı A; elif-i dāl F, H.

297[1]

Velehū kessera'llāhu ḫayrah

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Ne şey'e kim naẓar ḳılsam anuñ vechi hüveydādur
Çü ire feyżi feyyāżuñ dile ʿarş-ı muʿallādur

2 İki yüzden durur ḳarşu iki yüzlü bir āyīne
Ki serrāyile żarrāda o sevdāyile beyżādur

3 "Nefaḫnā"nuñ nidāsı çün türāba irdi luṭfından
Vücūdına vücūd içün işi her dem temennādur

4 Ḫayālūñ ḫayli ḳapladı dil aña eylemez meyli
Nice ḳılsun aña meyli aña ayru temāşādur

5 Murādī behre isterseñ koma kendüñde sen ẕerre
Bu yirde çāk olur zehre bu maʿnā gizlü maʿnādur

298[2]

Velehū neşera'llāhu şīte maʿdiletihī

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Müşevveş olmaġıl ey dil seni her laḥẓa yār ister
Perişān olmaġıl ġamdan seni ol ġam-güsār ister

2 Göñülde yir ṭutar ṣanma ḥabībüm ʿışḳ ile ʿārı
Dime ol ʿāşıḳa ʿāşıḳ ki nāmūs ile ʿār ister

3 Gerekmez yārden ġayrı baña aġyārdur cümle
Ser-i kūyuñdan özge ṣanma bir yirde ḳarār ister

4 Müberrā oldı dil her nesneden cümle elin çekdi
Yoġ ile var olupdur ol yine yoġ ile var ister

5 Murādī cümle maḫṣūṣātı tebdīl eyledi ʿaḳla
Anı tebdīl-i ʿışḳ itdi dile her demde yār ister

---

1 A.44a, F.49b. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun hayrını çoğaltsın!
1a.şey'e: şey'i AE, H.3a.Nefaḫnā: Mahrem yerini koruyan Meryem'e ruhumuzdan üflemiş, onu ve oğlunu, ālemler için bir mucize kılmıştık (21/Enbiya 91, 66/Tahrîm 12).

2 A.44a, F.50a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun adaletinin şöhretini yaygınlaştırsın!
4a.müberrā oldı: müyesser olmadı AE; cümle: - AE. 5a.maḫṣûṣātı: maḫṣûṣātı (hı ile) A. 5b.yār: bār AE.

299[1]

Velehū eşraḳat şümūse salṭanatihī ilā yevmi'l-ḳıyām

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Beḳāsından beḳā bulmaḳ bu demde bize ʿādetdür
Anuñ her dem saʿādet birle bize bu saʿādetdür

2 Ṣudūr-ı mümkinātı çünki ṣadrumdan ṣudūr itdi
Çü hādī ḳodı ismini bize yaḫşı hidāyetdür

3 Fezā-yı ḳudret içinde çü ṭayr itdi gönül ṭayrı
Ne meslekler sülūk itdi dimedi bu nihāyetdür

4 Saḥāyifden müberrādur fu'ād-ı ṣafḥa-i merḳūm
Degüldür lafẓ u ḥarfe mā'il aña bu kerāmetdür

5 Murādī bu muʿammādan haber bilmek durur düşvār
Dutan ebkem zebānını ḳamu yirde selāmetdür

300[2]

Velehū zīdet mehābetuhū

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 ʿAceb bilsem nedür bu dem ki demler bunda bir demdür
Bu demde bulmayan bir dem dimem aña ki ādemdür

2 Geçürme bu demi bir dem geçerse aġlayasın dem
Demidür ger çekersen dem ki dem mādur çü mā demdür

3 Dem ü mādan geçerseñ ger dem ü mādan olur kāruñ
Dem-ā-dem eşküñ ola dem demidür dem ki bu demdür

4 Dime demdür ki olmaz ġam dem olur demdeme ġamdan
Çü demden ādem oldı dem ne demdür belki demdemdür

5 Devām-ı dem devām olsun dem olsun ey Murādī dem
Müdām olsun müdāmuñ k'anda bir dem nice biñ demdür

---

1 A.44a, F.50a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Kıyamet gününe kadar saltanatının güneşleri parlasın!

2 A.44b, F.50b, R.20b. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Onun heybeti ziyadeleşsin!
1a.ki: kim AE, H, R. 2a.aġlayasın: añlayasın A. 3b.eşkin: işin AE, H; bu demdür: budur dem R. 4a.ki: kim AE, H, R; gamdan: gamda R. 5. beyit M'de yoktur.

301[1]

Velehū ażā'a'llāhu kevākibe ḫilāfetihī

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Şular yanında kim iki cihān ḫāke berāberdür
Olaruñ ʿayn-ı enẓārı hemān iksīr-i ekberdür

2 Sen aña dime server kim ola anuñ serinde tāc
Serīr ü tācı serden terk idenler belki serverdür

3 İki dünyā naʿīminden müberrā oldı şunlar kim
Fuʿādınuñ sirācında Ḫudānuñ nūrı eẓherdür

4 Gel ey zāhid ḳoġıl ṭaʿnı yüri ḥālüñe ol meşġūl
Güm itmez rāhını ol kim hidāyet aña rehberdür

5 Murāda ders-i ʿışḳ kimse taʿlīm idemez el-ḥaḳ
Fuʿādında kitāb-ı ʿışḳ anuñ her demde ezberdür

302[2]

Velehū eʿazze'llāhu cündehū

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Tażarruʿ idüben yāre didüm kim bir eṣer göster
Cevāb idüp ḥabībüm didi kim medd-i baṣar göster

2 Revānı cān ile ḳıldum dīdüm cāna muḫammer ben
Didi kim faẓl-ı pür-āṣār-ı ẕātı bī-ḫaber göster

3 Didüm ʿālem şürūḥumdur beni kim şāriḥ olmışdur
Didi ʿibret-nümā olduñ beyān-ı muʿteber göster

4 Cihānı var mübeyyinler didüm n'eyler beyānı dil
Didi ʿayn ile ʿayn-ı Ḥaḳḳı dā'im her naẓar göster

5 Didüm sıġmaz mı ism içre müsemmānuñ merāmı pes
Didi kim sırr-ı esrārı Murādī sen hüner göster

---

1 A.44b, F.50b. Gazel L, M, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun halifeliğinin yıldızlarını parlatsın!
1b.iksîr-i: añısar AE. 4a.ol meşġûl: meşġûl ol AE.

2 A.44b, F.50b. Gazel L, M, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun askerini aziz kılsın!
4a.beyānı: beyān ey A

303[1]

Velehū edama'llāhu irşādehū

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Cemāle ʿāşıḳam her dem mükāfat eylese dil-ber
ʿIyān -ı bī-beyān olmış hemān ol dem aña hem-ser

2 Eger mir'āta yüz ṭutsam benüm ʿaksüm ḳılur ẓāhir
"Fe-emmā" aṣlumı bildüm ʿaraż bilmem daḫı cevher

3 Cemālin inkişāf itmiş ḳanı bir dīde-i bāḳī
Dürüş ḫānum küşād olsun göresin n'eydügin manẓar

4 Elā ey mihr-i ʿālem gel saña bir söz diyem añla
Kitāb-ı ḳalbüñ içinde bunı dā'im idüp ezber

5 Murādī sırrı fāş itmez serin virmek muḳarrerdür
Zebān-ı "mā ʿarefnā"dur veli olsun mı peyġamberi

304[2]

Velehū esbela'llāhu feyżahū ʿaleyh

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Ḳarar ıtmez bu ḳalbümde senüñ ġayrüñ muḥaḳḳaḳdur
Cemālüñ ʿışḳına müştāḳ olana ʿışḳuñ eşfaḳdur

2 "Bi-ḥamdi'llāhi ve'l-minne" maḥabbetden nişān irdi
Muḥibb olan ṣadāḳatde maḥabbet aña elyaḳdur

3 Niṣār-ı ṭayyibāt itse eger ebr-i ṣafā vücūd
Benüm arż-ı vücūdumda ne kim eşyā biter ḥaḳdur

4 ʿUlūm-ı enbiyādur yoluña vāriṣ velīler pes
Naẓardan ẓāhir-i manẓūr merātibdür muṭabbaḳdur

5 Murāduñ rūz-ı maḥşerde nüfūsı olmaya żāyiʿ
Bunı añla muḥaḳḳaḳ kim ġażabdan raḥmet esbaḳdur

---

1 A.45a, F.51a R.120a. Gazel L, M'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun irşadını devam ettirsin!
1b.ʿayān-ı: ʿayān AE. 2b.fe-emmā: bk. G 65/5b. 3a.ḳanı: ḳatı R; dîde-i: dîde H. 4a.gel: - R. 5a.itmez: iden A, - F. 5b.māʿarefnā: bk. G 28/2; olsun mı: olsun ve R.

2 A.45a, F.51a, R.146b. Gazel L, M'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) bereketini onun üzerine indirsin!
2a. Bi-ḥamdi'llāhi ve'l-minne: Allah'a (cc.) hamt ve minnet ile… 3a.itse: iste R; ebr-i: ʿarż-ı R. 3b.ʿarż-ı: ebr-i A; biter: yiter R. 4a.yolına: bu bu ki R; pes: bes R. 4b.naẓardan: naẓardur R; ẓāhir-i: ẓāhir ü A; merātipdür: merātib-i R. 5a.Murāduñ: Murāduñı AE.

305[1]

Velehū dāme re'fetuhū

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Muḳarrerdür ḥabīb-i dil kemālin eylese iẓhār
Vücūd-ı cümle nā-būd olur idi arż u nüh devvār

2 Ḥayāt-ı cāvidāndur kim ṣebāt-ı ḥayret-i şāhid
Fu'ād-ı 'aşıḳīn içre ḳarār itse ḳarār eṭvār

3 Heyūlā ḥükmini maẓhar velīkin ẓāhib olmışdur
Ne ma'nādür bu ma'nāyı bilürseñ olasun tekrār

4 Muḥaḳḳıḳ 'ālime ṣordum ne ḥikmetdür bu māfihā
Ki ḥaḳḳānī kelāmuñdan bula dil ḥālet-i ebrār

5 Murādī sırr-ı ekberden ne ḥālet eyledüñ taḥṣīl
Ḥalāyıḳ bir mu'ammādur 'iberdür 'ibret-i abṣār

306[2]

Velehū medda'llāhu ṭanābe devletihī

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Vücūdum būstānın görmişemdür çün ṭolu ezhār
'Acebdür bāġbān-ı ḳudret itmişdür 'aceb tīmār

2 Nedür bu devḥa-i kübrā ki çekmiş āsumān ser
Ġuşūnında olup memlū biter her bir ṭaraf eṣmār

3 'Acā'ib baḥr-ı ka'rında ṣalupdur bīḫler tā kim
Ki her bergi ṣalup sāye nice biñ biñ ḳadar ṭūmār

4 Elā yā eyyühe'l-aḥbāb dıraḫtuñ altıdur kevṣer
Kim içerse zülālinden olup mest olmadı hüşyār

5 Murādīnüñ nedür sırrı Ḫudādan ġayrısı bilmez
Ḫudādur çün anuñ yāri ne ġam ger ġayr ola aġyār

---

1 A.45a, F.51a, R.160a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Onun merhameti devam etsin!
1b.vücûd-ı: vücûd AE. 1. beyit M'de yoktur. 2a.ṣebāt-ı ḥayret-i: ṣebātı ḥayreti A. 2b.itse: iste R. 3a.maẓhar: müẓhir A; bildüm R. 4a.muḥaḳḳiḳ: muḥaḳḳaḳ AE; ṣordum: ṣor dem AE. 4b.bula: yola A.

2 A.45a, F.51b, R.155b. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) devletinin yerleşikliğini uzatsın!
1a.görmişümdür: gezmişemdür AE. 3a.ḳa'rında: ḳa'rından R. 4b.mest: meyyit AE; olmadı: uydı R.

307[1]

Velehū cema'a'llāhu şemlehū

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Benüm çün ṭāyir-i ḳudsī iki yanumda bālüm var
Birisi ceẕbe-i yār u biri 'ışḳī kemālüm var

2 Ben ol pervāz urıcıyam cihān pāyumda bir ẕerre
Ferāġamdur delīlüm ṣanma bir yirden me'ālüm var

3 'Aceb deryā-yı tevḥīdi ḳanadum fülk idüp gezdüm
N'idem bin ġayrı mellāḥı delīl-i bī-zevālüm var

4 Beşer bilmekdedür ḥayrān melekler bunda ser-gerdān
Benüm ol yār ile her an 'acā'ib gizlü ḥālüm var

5 Eger var ise gönülde ṣafā ol müstemi' dā'im
Murādī her nefesle nice bin biñ nice ḳālüm var

308[2]

Velehū lā-zālet aġṣānu devletihī muḥżarraten

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Telāṭum eyleyüp baḥr-ı maḥabbet tāba düşmüşdür
Kenārın bulmayıp keştī-i dil girdāba düşmüşdür

2 Benüm āh ile feryādum ve çeşmüm yaşın isterseñ
Bisāṭında varup seyr eyle kim ṭôlāba düşmüşdür

3 Cemālüñ pertev-i 'aksi düşürmiş mihr ile māha
Cihāna zīnet içün ol türāb-ı āba düşmüşdür

4 Taḥayyür ḳapladı 'ālemleri ḥüsn-i cemālüñden
Anuñ çün zindeler bī-'aḳl mevt-i ḥ^vāba düşmüşdür

5 Murādī didügi ḥaḳdur eger dünyā vü uḫrāda
Velī te'ṯīri anuñ emr ile esbāba düşmüşdür

---

1 A.45b, F.51b. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun toplumunu birleştirsin!
2a:pāyumda: yanumda M; pāyemde A. 2b.ferāġamdur: ferāġam AE, H.

2 A.45b, F.51b. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Devletinin var olan büyümesi devam etsin!
3b.türāb-ı: türāb AE. 4a.ḥüsn-i: ḥüsn ü A. 4b.mevt-i: mevt AE. 5a.didügi: dîdeñi A.

309[1]

Velehū ḫaṣṣahu'llāhu bi-'ināyetihī

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Vücūdum pertevinden çün "ene'l-Ḥaḳ" lafẓı ẓāhirdür
Anuñ çün "Küllü şey maṣrūf" olup ḳadrümde bāhirdür

2 Beni ḫalḳ eyledi ḫālıḳ egerçi maḥż-ı ḳudretden
Velīkin ḳudret-i maḥżam çü 'ālem bende ḳāṣırdur

3 Felemmā evṣale'l-ḥayyü'lleẕī lā ḥayye min fevḳih
O demde her ki bizden cān dilerse işde ḥāzırdur

4 'Ayān -ı bī-beyān olmaḳ beyan-ı bī-'ayāndur pes
N'idersin cem' idüp cem'i çü vāhid birde şākirdür

5 Murādī yümn-i himmetde Muhammed mīmi ser-çeşmeñ
Ḳamu 'aṭşānı ḳandurduñ dehānuñ ġaym-ı māṭardur

310[2]

Velehū dāme mecduhū

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Cemālüñ revnaḳı dünyā vü māfihāda ẓāhirdür
Velīkin ḥüsn-i insānīde ẓeher belki bāhirdür

2 Şu'ā'-ı şems-i enver ẕerredür mihr-i dil-ārāña
Muḳarrerdür bu ḥükm üzre ki ḳudret ḥükm-i ḳādirdür

3 Ḥicāb-ı kibriyādur perdesi rūy-ı müberrānuñ
İki perde arasında heman bu fehm-i ḳāṣırdur

4 'Aceb olmaya ey rāh-ı ḥaḳīḳat isteyen 'ārif
Seni bilmekde ol 'arrāf 'ulūmuñ sende ẓāhirdür

5 Murādī menba'-ı 'ilm-i ledün olmaġa şol ḳābil
Olur kim Rabb-i a'lāsın dili her demde ẕākirdür

---

1 A.46a, F.52a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) ona inayetini has kılsın!
1a. ene'l-Ḥaḳ: bk. G 31/5a. 1b.Küllü şey maṣrûf: Sarf edilen her şey… 4a.pes: bes A. 4b.birde: bizde AE, H. 5a.yümn-i: 'ayn-ı AE; çeşmeñ: çeşmüñ AE.
3a.Kendi hayatının üzerinde bir hayat olmayan ulaştırdığında

2 A.46a, F.52a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Saygınlığının devam etmesi...

311[1]

Velehū ḥassala'llāhu merāmihī

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Cemālüñ pertevi dünyā vü māfihādadur ẓāhir
Sen ol sulṭān-ı evvelsin ezelsin āḫir ü āḫir

2 ʿAlāyıḳdan müberrā olmayınca bulmadum ḳurbet
Ḥalāyıḳdan muʿarrā olmayınca görmedüm bāhir

3 Ne bāhir sırr-ı aḫfāsın ḫafīsin kim naẓīr irmez
Ne bāṭın ʿayn-ı bāhirsin ki ẓāhir ḳudretüñ ḳādir

4 Bu ḳudret ḳudret-i ʿuzmā senüñ şānuñ ʿaẓīminde
Ki ẓātuñ aʿẓam ez-cümle "Hüve'l-ḥayyü'lleẓi fāṭır"

5 Murādī ʿayn-ı ḥesretde çü vaḥdet meclisin gördüm
Aña sen ḫin-i vaḥdetde ʿināyāt eyle ey ġāfir

312[2]

Velehū zeyyene bi-vücūdihi'd-dünyā

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Bu sırr-ı ʿışḳı ey ġāfil ḥakīm-i sırr-ı dāndan ṣor
Cevāhir-maʿdenini ṭurma baḥr-ı bī-kenārdan ṣor

2 Şemīm-i verd-i aḥmer ister iseñ būstān gözle
Fiġān-ı bülbül-i şeydā dilerseñ gülsitāndan ṣor

3 Şehīd-i ʿışḳ olan her dem ḫayāl-i cāvidān buldı
Ḫaber ʿömr-i beḳādan isteyen rūḥ-ı revāndan ṣor

4 Ḥicāb urmış cemāline hevāyı virmiş ʿuşşāḳa
Eger ʿışḳa nişān ister iseñ āh u fiġāndan ṣor

5 Ḥakīḳat ʿālemin gezdüm Murād anda emīr olmış
Rıʿāyā olanuñ ḥālin hemān şāh-ı cihāndan ṣor

1 A.46a, F.52a.Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun maksadını hâsıl etmesi…
1a.dünyā: dünyāda B. 3a.aḫfāsın: iḫfāsın A. 4b.Hüve'l-ḥayyü'lleẓi fāṭır: O, yaratıcı olan diridir [Hamd, gökleri ve yeri yaratan. (35/Fatır 1, muht. yer.)]. 5b.aña sen: añılsın M.

2 A.46b, F.52b. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Dünya onun varlığıyla süslensin!
1b.bî-kerān: bî-girān AE. 4a.virmiş: urmış AE.

313[1]

Velehū veffeḳahu'llāh

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Ẓafer peykerdedür himmet çü himmet ḳābiliyyetdür
Ne ḳābil muḳbil-i maḳbūl olursa ulu devletdür

2 Vücūduñ reh-güẕārında eger var ise yol cāna
Ḥabībüm kūy-ı cānāna ki ol menzil ferāġatdür

3 Cihānı ḳal' u kam' eyler erenlerdür velī sīret
Vilāyet pādişāhında ulu maḫzen çü himmetdür

4 Tefekkür şehrine vardum didi bir pīr-i ma'nā-baḫş
Sebeb 'izzet dilerseñ bil ḳanā'atdür ḳanā'atdür

5 Murāduñ 'ayn-ı kübrāsındadır Ḥaḳḳ-ı eşer çün kim
Anuñ çün mīm ü rā vü elf ü dālı 'ilm-i milletdür

314[2]

Velehū naṣara'llāhu bi-te'yīdihī

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Ḳaçan kim sırr-ı ṣeyrānum cevāb-ı cem'-i a'lādur
Serīrüm kürsī "ev-ednā" mekānum 'arş-ı bālādur

2 Cemāl-i"Küllü min küllin" eger keşf-i niḳāb ide
Mükerrer olmadı aṣlā müyesser "yüsri 'usrā"dur

3 Ḥayāt-ı rūḥ-ı cismānī fenā-yı maḥv-ı ẕātīdür
Beḳāda oldı ẓāhir añla bu bir sırr-ı aḫfādur

4 Elā yā eyyühe'l-aḥbāb lenā min-şerbetin ke'sā
Anı her kim ki nūş ide vücūdı nūr-ı ibhādur

5 Murādī leyse fī'd-dārī vema'd-deyyārü lā-ġayruh
Muḥaḳḳaḳdur muḥaḳḳıḳlar ḳılurlar bir temāşādur

---

1 A.46b, F.52b, R.164a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onu muvaffak kılsın!
2a.cāna: cānum AE. 2b.ki ol: evvel R. 4b.bil: ger R. 5b.ü: - F, H, M, R.

2 A.46b, F.53a.Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun kuvvetlendirmesiyle ona yardım etsin!
1b. ev-ednā: bk. G 129/4; mekānım: mekānı M. 2a.Küllü min küllin: Küll'den bir kül… 2b.usrā: bk. G 8/2; usrā: (bk. G 8/2b, dn.). 5b.muḥaḳḳaḳdur: muḥaḳḳiḳdür AE.
4a.Dikkat edin ey dostlar (sevgililer) şerbet dolu bardaklar vardır.
5a.Dünyada benim isteğim ondan başkası değildir.

315[1]

Velehū lā-zālet aḳmāru devletihī lāmi‘aten

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Beni ḥayrān iden yā Rab o nūruñdan żiyā mıdur
Cemālüñden yine keşf itsek iḥsānuñ revā mıdur

2 Ne tenhādur bu tenhālık bilinmez aṣl-i tenhā mı
Ne keṯretdür bu keṯret ibtidā mı intihā mıdur

3 Ṭutar āyīneler ṣaf ṣaf görinür yir yirin ṣūret
Bu ṣūret ṣūret-i vāḥid-nümāyişde nümā mıdur

4 Seni senlükdeyem ṭālib ṭaleb benden ya senden mi
Beni bildürmegün baña yine saña ṯenā mıdur

5 Ḥaḳīḳat baḥrine ṭalmak dilerseñ gel Murādīden
Murādāta murād iste görülsün pür ‘aṭā mıdur

316[2]

Velehū ṣuyineti l-memāliki bi-‘adlihī

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Çerāġ-ı çeşm-i ‘ālemdür cemāli gözleyen gözler
Żiyā-ı ‘ayn-ı ādemdür cemāli gözleyen gözler

2 Ḥayāt-ı mürde olmışdur refīḳ-i ṣāḥib-i enẓār
Ḳamu yaraya merhemdür cemāli gözleyen gözler

3 Enīs-i ġam-güsār oldur celīs-i hem-kenār oldur
Dil-i pür-derde hem-demdür cemāli gözleyen gözler

4 Firāḳa aġlayan oldur ḥarām eyleyüben ḥᵛābı
Göñülle bile pür-ġamdur cemāli gözleyen gözler

5 ‘Acebden a‘ceb olmışdur bu iki ‘aynumuñ ḥāli
Murādī niçün ebsemdür cemāli gözleyen gözler

1 A.47a, F.53a.Gazel AE, B, H, L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Devletinin yükselen ayları devam etsin!
2 A.47a, F.53a.Gazel AE, B, H, L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Onun adaletiyle ülkeler korunsun!

317[1]

Velehū zādehu'llāhu kerāmehū

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Beni ʿālemde Ferhād eyleyen şīrīn zebānuñdur
Beni bülbülleyin zār eyleyen ġonce dehānuñdur

2 Ḥamīde eyleyen ḳaddüm dilümi eyleyen şerḥa
Senüñ ol tīr-i ġamzeñle begüm ebrū kemānuñdur

3 Ne ʿārum var ne nāmūsum ne ʿālemden ḫaber-dārum
Ḳamusın maḥv iden benden senüñ ol mū-miyānuñdur

4 Benüm bu cānuma cevr ü cefālar ḳılduġuñ cānā
Baña ʿayn-ı refāhiyyet durur ṣanma ziyānuñdur

5 Geçüpdür devri Mecnūnuñ dahı Vāmıḳla Ferhāduñ
Murādī sen fiġānı eyle kim şimdi zamānuñdur

318[2]

Velehū lā-zālet devletühū müşeyyedeten

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Benüm gönlüm ʿaceb dildür nigārından cemāl ister
Eger görse cemālini hemān andan viṣāl ister

2 Ruḫ-ı dil-dārı ger baḳsa aña ḥasret çeküp derdi
Ne ḳutludur ol ʿāşıḳlar ruḫ-ı cānında ḫāl ister

3 Eger görse yañaġı ḥālini olmazdı ḳānīʿ ol
Münāsib girü ol ḫāla ruḫı üzre bir al ister

4 Bu gözüm māh-ı nev gördükçe ḳılmañ ʿayb ağlarsa
Anuñ ağladuġı oldur ki bir ḳaşı hilāl ister

5 Murādī bendeñe rūzī ḳılup luṭf eyle sen yā Rab
Anuñ işini kim her demde kendüye melāl ister

---

1 A.47a, F.53b.Gazel AE, B, H, L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Onun adaletiyle ülkeler korunsun!

2 A.47b, F.53b.Gazel AE, B, H, L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Devletinin sağlamlığı devam etsin!
2b.ol: - A.

319[1]

Velehū ḥaresa'llāhu mecdehū

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Cemālüñ gülşenin ʿarż it ide tā naʿra bülbüller
Yaḳalar çāk ide güller gireler raḳṣa sünbüller

2 Dırāz itmiş zebān sūsen senüñ ḥüsnüñi medḥ eyler
Cemīʿ-i lāleler hicrüñden olmışdur siyeh diller

3 Gözin açmış durur şehlā cemālüñe olup ḥayrān
Oḳur ḥüsnüñ kitābını saña meddāḥ olup güller

4 Benefşe fikre varmış kim ʿaceb var mıdur ʿālemde
Gözüñ gibi ḳara gözler ṣaçuñ gibi siyeh teller

5 Anı luṭfından ol Allāh söyle yaradupdur kim
Anuñ ḥüsnini medḥ itsen Murādī doyamaz diller

320[2]

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Olalı ʿışḳ ile hem-ser dü-ʿālemden ferāġum var
Yaḳīn olalı dil-dāra ḳamusından ʿırāġum var

2 Çerāġ-ı āfitāb olmış durur yanımda bir żerre
Żiyā virür iki dünyāya bir ḫôş-ter çerāġum var

3 Gerekmez bil ki baña gül-şen-i bāġuñ temāşāsı
Benüm kūy-ı ḥabībümde ʿaceb aʿlā ṭaraġum var

4 Cihānuñ varını hergiz gözüm ʿaynına almaz hiç
Cemāl-i yāri seyr içün muʿayyen bir yaraġum var

5 Açılmış ravża-i dil-dār dirilmiş cümle ʿāşıḳlar
Murādī ʿayn-ı ʿāşıḳ girmesün muḥkem yaṣaġum var

---

1 A.47b, F.53b.Gazel AE, B, H, L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun saygınlığını korusun!
2 R.17a. Gazel R'de vardır.

321[1]

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Senüñ ḥüsnüñ cemālüñdür cihānı eyleyen tenvīr
Ḳamu luṭfuñ kemālüñdür ider eşkāl ile taṣvīr

2 Müberrādur cemālüñ çün ḥayātına ʿuḳūl irmez
Muḳaddersin ne yüzden kim iderlerse seni taḳrīr

3 ʿUyūn-ı bā-ʿayān ile egerçi gördiler ẕerre
Velākin olmadı ʿāşıḳ ilen sensin girü tedbīr

4 Miṣāl-i ʿaks-i mā ancaḳ temevvüc ḳıldı deryādan
Ṣaçılmasın burūḳın ḳaṭreden ḳılmış durur taḳdīr

5 Muʿammādur bu bir kenz-i ḫafīdür nükte-i muṭlaḳ
Murādīnüñ kelāmun kim durur gelsün iden tefsīr

322[2]

~~Mefāīlün~~ Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Ezelden cism-i ḥākūm āb-ı ʿışḳ ile muḥammerdür
Anuñ çün mihr ü mehden iki ʿālemde münevverdür

2 Ġıdā-yı rūḥum olalı ḥabībüñ nām-ı dil-cūyı
Ṭulūʿ iden lisānum maşrıḳından nūr-ı ezherdür

3 ʿIyān -ı bī-ʿayānuñdan geçerseñ bā-ʿayān olduñ
Bu maʿnāyı bilen kimse iki ʿālemde bih-terdür

4 Maḳām-ı ʿışḳ u maʿşūḳı ne bilsün degme bir kimse
Anı bilen zebānında kitāb-ı ʿışḳ-ı ezberdür

5 Murāduñ baḥr-ı vaḥdānī yine mevc urdı ʿālemde
Ṣalan dil fülkini bu baḥre ādemdür muḳarrerdür

1 R.18a. Gazel R'de vardır.
2 R.89a. Gazel R'de vardır.

323[1]

Min düreri ġureri inşā'ihī ve ezheri züheri īmānihī

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Ḥāl u ḫaṭṭ-ı rūy-i dil-ber dilde nakş oldı meger
Anun içün ḳıldı iẓhār anı naḳḳāş-ı hüner

2 Her ne kim var ise vardur ʿālem-i eṭvārda
Bī-baṣīret görmez anı oldı zīrā bī-baṣar

3 Cāndan yār olmayan bāzār-ı ʿışḳı bilmedi
Bī-ḥamiyyetdür hemān taḳlīd ile alur ṣatar

4 Kimde kim var ise virmez benlüginden ol nişān
Ḳande olsa misk-i ezfer būyı eṭrāfı ṭutar

5 Ey Murādī sākit ol eyler hüner kendin ʿayān
Bil ki sākit olmayan ṭabl-ı tehīdür kim utar

324[2]

Velehū lā-zāle mezkūren bi-ḥusni's-siyer

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 ʿĀlemüñ kārın ki gördüm ʿilmi peydāsındadur
Her neye ḳıldum naẓar anuñ temennāsındadur

2 Tā'ir-i ḳudsī görelden ʿışḳ oldı bāl-ver
Şöyle ṭayr eyler ki ḳalbi ʿarş-ı aʿlāsındadur

3 Nāḳil-i esrār-ı ġaybü'l-ġayb olan vicdān ile
Sen anuñ keşretde bilme şerḥi tenḥāsındadur

4 Semʿe irse bī-ḥurūf ey merd-i dānā aṣl-ı ḥarf
Her vaḳāyiʿ kim ẓuhūr eyler muʿammāsındadur

5 Ey Murādī merd olan meydān-ı ʿışḳa cān atar
"Küntü kenzen" sırrını sırr ile maʿnāsındadur

---

1 A.47b, F.54a, R.77a.
Başlık A: Onun yazımının parlak incileri ve imanının aşırı parlaklığından...
Başlık F: Velehü lā-zāle meẕkûren bi-ḥusni's-siyer.
Başlık H: Baḥr-i remel-i müṣemmen-i maḥẕûf.
1b.iẓhār: eẓher L. 3a.yār: bār H; bāz R. 4b.misk: müşk H.

2 A.48a, F.54a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Güzel huyuyla anılması devam etsin!

325[1]

Velehū lā-zāle meşkūrü'l-fi'āl

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 'Işḳumı her demde ey dil cevr ü cānān arturur
Nitekim bād esdügince mevc-i 'ummān arturur

2 Oldıġınca dil aña müştāḳ müştāḳ oldı ol
Anuñ içün ḥüsnüñi peydā o pinhān arturur

3 Ṭūṭī-yi cāna virür ta'līm içün bir āyine
Anuñ içün 'ilmini şevḳ ile her an arturur

4 Mün'akis oldı cemāl-i yārden bir ḥüsn ü ān
Şevḳini her dem-be-dem 'uşşāḳ-ı nālān arturur

5 Güş ḳıldukça Murādīnüñ ḥaḳayıḳ sözlerin
Ehl-i 'irfāna dem-ā-dem żihn-i 'irfān arturur

326[2]

Velehū surre mede'd-dehr

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Yāre serden geçmeyince bilmedüm vuṣlat nedür
'İzzeti terk itmeyince bilmedüm 'izzet nedür

2 Evvel ü uḫrāya çün kim ser-be-ser ḳıldum naẓar
Cümleden vaz gelmeyince bilmedüm devlet nedür

3 Ṭūr-ı Mūsāda ṭolandum nice māh u nice sāl
Ṭūr-ı cisme aġmayınca bilmedüm ḳurbet nedür

4 Keşreti terk eyledüm ki vaḥdete ola ṭarīḳ
Ḳalbi tenhā ḳılmayınca bilmedüm vaḥdet nedür

5 Her himemden ṭutmışumdur ey Murādī añlaġıl
Kendözümi bilmeyince bilmedüm himmet nedür

---

1 A.48a, F.54a, R.76b.
Başlık A: Bu da onundur. Fiillerinin beğenilmesi devam etsin!
1a.'ışḳımı: 'ışḳı L. 2a.ol: dil L. 2b.o pinhān: ve nihān B. 3a.virür: virüp B, H, L, R; ta'lîm: ta'żîm AE.
4a.yārdan: yār R. 5b.Küntü kenzen: Ben gizli bir hazine idim… (Hadis-i kutsi)

2 A.48a, F.54b, R.109b.
Başlık A: Bu da onundur. Zaman süresince mutluluk olsun!
2b.gelmeyince: olmayınca L, R. 4a.ki: kim AE, R; ola ṭarîḳ: lāyıḳ ola M. 5a.Bu Murādî ḳuluñı ḳul igen itdüm R.

327[1]

Velehū sāre bi-ẕikrihi'r-rikbān

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 ʿÖmr-i cāna baḳmadı çeşmüm görelden rūy-ı yār
Sözini güş ideli geçdüm ḳamudan her ne var

2 Ser-te-ser gezdüm bu eṭrāfı hemān gördüm anı
Līk hicrān odına bu cān ü dil her dem yanar

3 Laḥẓa laḥẓa eyledügümce küşāde dīdemi
Dīdeme biñ dīde virdi devr ider ṭutmaz ḳarār

4 Āb u āteşden müberrā oldı bu āvāre dil
Bu ʿacebdür yine āb içinde āteşle yanar

5 Ger Murāduñ mantıḳından añlayam dirseñ suḫan
Gel berü meydāna gir terk eyle nāmūs ile ʿār

328[2]

Velehū ebḳāhu'llāhu ilā yevmi'l-ḳıyām

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Vuṣlat-ı yāre gönül meyl ideli divānedür
Münderiç her dürlü maʿnā-līk bir ferzānedür

2 Şems-i envār-ı hüdādur menbaʿ-ı ṣıdḳ u ṣafā
Cürʿa-i cām-ı maḥabbetden velī mestānedür

3 Āferīn ṣad āferīn anuñ kemālātına kim
Ġavṣ idüp baḥr-ı ḥaḳīḳatden ʿaceb dür-dānedür

4 "Lā vü len" terkindedür cümle ʿulūm-ı enbiyā
Dil özin terk eylemiş merdānedür merdānedür

5 Ṭoġrısın diyem kelāmuñ saña ey ṣāḥib-hüner
Bu Murāduñ añlar iseñ her sözi biñ cānadur

---

1 A.48b, F.54b, R.89a.
Başlık A: Bu da onundur. Takipçileri onun zikriyle ilerlesin.
2b.lîk: lāki R; yanar: niṣār A. 3b.ider: idüp R.

2 A.48b, F.54b, R.122a.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onu kıyamet gününe kadar devam ettirsin!
1a.dürli: - L. 3b.ḥaḳîḳatden: ḥaḳîḳatde M, R. 4a.Lā-vülen: bk. G 33/2a.

329[1]

Velehū zāde'llāhu saṭvetehū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Vaz gelmez ʿışḳ-ı dil-berden göñül şeydā durur
Degme bir cāyı begenmez himmeti bālā durur

2 Saʿd-ı ekber ṭāliʿ oldı çünki burc-ı ġaybdan
Lemʿası āfāḳı ṭutdı ʿizzet-i ʿulyā durur

3 ʿArṣa-i heybetde ḳapdı devletüñ kūyını pes
Her neye kim el ura kārında ol aḳvā durur

4 Maḥż-ı ḥikmetdür vücūdı hem lisānı ẕü'l-beyān
Erşed ü aʿẓam durur ġāyetde hem aʿlā durur

5 Añlar iseñ ʿālimü'd-dehr olduñ ey şūride ḥāl
Bu Murāduñ manṭıḳından görenler peydā durur

330[2]

Velehū lā-zāle mü'eyyeden min ʿindi'llāh

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Ferd-i muṭlaḳ yāḥidüñ nūrında çün mestūrdur
"Kün fekān" emrin ḳılan cār hemān ol nūrdur

2 Serverüñ mālā kelāmın şerḥ iden eṭvārda
Āşinā-yı sırra emr-i ḥāl ile destūrdur

3 "Mā hüve'l-vāḳi'" durur gerçi vuḳūʿ-ı tāmda
"Min ṭarafin ḫafiyyin" āḫirinde dūrdur

4 Mū-be-mū şerḥinde mevcūd-ı vücūd-ı lā-meṣel
Şol mümeṣṣil kim ṭulūʿın bilmeyen mehcūrdur

5 Ḥavl ile hem-hāl olan añlar Murāduñ ḳavlini
Añlayan miftāḥ-ı ġaybī ʿindehū mesrūrdur

---

1 A.48b, F.55a, R.123b. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun nüfuzunu artırsın!
3a.: pes: bes A; sen R. 4b.hem: hem ġāyetde hem R.

2 A.48b, F.55a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah katından desteklenme devam etsin!
1b. Kün fekān: bk. G 16/1b. 2b.ile: ise AE, H. 3a.Mā hüve'l-vāḳi': bk. G 111/4; dûrdur: dûr durur AE. 3b.Min ṭarafin ḫafiyyin: Aşağılıktan başları öne eğilmiş, göz ucuyla gizli gizli etrafa bakarken, ateşe sunulduklarını görürsün (42/Şura 45). 4a.vücûd-ı lā-meṣel: vücûdı lā-miṣāl AE. 5b.indehu: ʿaynda AE; mesrûrdur: mesrûr durur AE.

331[1]

Velehū dāme lehu'n-ni'am

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Cem' olınmaz bir yire ġayr ile ey dil 'ışḳ-ı yār
Dura mı bir kāsede cem' oluben āb ile nār

2 Serseri ṣanma maḥabbet özge ḥāletdür göñül
Añlama her hāy u hūy idende tāb-ı 'ışḳ var

3 'Āşıḳ oldur ṣıdḳı elden ḳomayup cānın vire
Yārdan bir özge yirde ṭutmaya hergiz ḳarār

4 "Mā-hüve'l-ḥaḳḳ"dur saña bu cümle güftārum benüm
Ġayrı kāra beñzemez bir özge işde işbu kār

5 'Ārı terk eyle Murādīnüñ kelāmın diñlegil
'Āşıḳ iseñ 'ārı terk it olmaz 'āşıḳlarda 'ār

332[2]

Velehū 'afâhu'llāh

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Yāre hem-dem olalı dil 'ışḳı ġavġāsındadur
Ġayre naẓar olmadı vaṣlı temennāsındadur

2 Mübtedīden bir ḫaber almış yine ṣāḥib-kemāl
Anı taḥḳīḳ itmek içün 'ilm-i sevdāsındadur

3 Yazdı ḳudret kātibi ḳudret yediyle bir kelām
Ḥalvet oldı dil anuñ meşġūl ma'nāsındadur

4 Bildi ol ma'nāyı çün kim ġayra ister ıṭṭılā'
Her neye kim muṭṭali'dür şükr-i ālāsındadur

5 Cān terkin her kim eyler ol bulur cānāna yol
Yol bulur mı şol ki ġayruñ aġ u ḳarasındadur

6 Ger Murādī ṣorar iseñ kim nenüñ kārındadur
Ehl-i 'ışḳa ḳāḍī olmış ḥüccet imżāsındadur

---

1 A.49a, F.55a, R.110a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Ona nimetleri devam etsin!
2b.hāy u: āy M. 4b.işde: işdür AE, M, R. 4a.Mā-hüve'l-ḥaḳḳ: Hālbuki o, ellerinde bulunan Tevrat'ı tasdik eden hak bir Kitap'tır (2/Bakara 91; 6/En'âm 66; 8/Enfâl 32; 22/Hac 6, 62; 24/Nûr 25; 31/Lokman 30; 32/Secde 30; 34/Sebe 6; 35/Fâtır 31; 7/Muhammed 2). 5a.diñlegil: diñle gel A. 5b.'āşıḳlarda: 'āşıḳda R.

2 A.49a, F.55b, R.83a.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onu korusun!
1b.temennāsındadur: temāşāsındadur AE. 3a.ḳudret yediyle: ḫaṭṭ-ı yed ile R; ḳudret: - L. 4a.ister: eyler R. 4b.şükr-i ālāsındadur: şükr illā sendedür L.

333[1]

Velehū lā-zāle'ẓ-ẓaferü min aʿvānihī

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 "Yef'alu'llāhu mā-yeşā"dan çün görindi tāb-ı nūr
Ḥükm ider her ne dilerse ider ezmān pes mürūr

2 İhtiyāc itdüm ḳamu kārumdan anuñ kārını
İşbu maʿnī şerḥi ol dem ḫāṭıra ḳıldı ḥuṭūr

3 Maḥż-ı ḥikmetden hüveydādur bu āyāt-ı ḥakīm
Arada bir nesne oldı murġ-ı mā vü mār u mūr

4 Murtażāsından durur her kim ki teslīm eyledi
Oldı Mūsā-veş yaḳīn kūh-ı vücūdın ḳıldı Ṭūr

5 Añlaġıl bi'llahi fursat virmiş iken al saña
Pes bu ʿālem maʿberinden bir gün eylersin ʿubūr

6 ʿĀrlanma gel Murādīnüñ kelāmın güş ḳıl
Ansuzın bir gün raḥīl içün ider āvāz-ı Ṣūr

334[2]

Velehū edâma'llāhu ʿizzehū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Ben virürsem sen ḳabūl itmek senüñ şānuñdadur
Cevher ü dürr ü leʾālī hep senüñ yanuñdadur

2 Mefḫarum olalı faḫruñ iftiḫār itdüm igen
Bulmadum bir melceʾ vü meʾvā meger anuñdadur

3 Kaʿbe-i ḥācātı ben ṣanur idüm beytü'l-ḥarām
Bilmedüm bildüm fażīlet luṭf u iḥsānuñdadur

4 İḳtibās eyler ḳamu seyyāre vü meh-tāb-ı nūr
Mihr-i enver añladum kim şems-i raḥşānuñdadur

5 Ṣanmaġıl kim ġayrı yirde bulına dürr ü güher
Ey Murādī her ne varsa yoḳla dükkānuñdadur

---

1 A.49a, F.55b, R.110a.
Başlık A: Bu da onundur. Onun yardımlarından dolayı zafer devam etsin!
1a. Yef'alu'llāhu mā-yeşā: Allah (cc.) dilediğini yapar (14/İbrahim 27). 2a.iḫtiyār: iḥtiyāc B. 3b.mā: māh B. 5a.bi'llāhi: mûye-i B. 3a.ḥakîm: ḥikem R. 3b.mürġ-ı mā vü: murġ ü māhî R. 5a.al saña: saña al R.

2 A.49b, F.56a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun saygınlığını devam ettirsin!
1b.dürr ü: dürri ve AE. 4a.vü: ve M.

335[1]

Velehū şerefe'llāhu bi-vücūdihi'l-'ālem

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Ṭūṭī-i cān çünki mir'āt-ı dile ḳıldı naẓar
Açdı güftār-ı dürer-bārını pes virdi ḫaber

2 Didi gördüm anda bir 'ālem ki vaṣf olmaz aña
Nice 'ālemdür ki yoḳdur anda ādemden eṯer

3 Cümleten anda melā'ik ṭurmış idi ṣāf ṣāf
Her ṣafuñ ṭūl ile 'arżı oldı yetmiş biñ ḳadar

4 Ḳuşadupdur her ṣafı ṣaffında yetmiş biñ ṣufūf
Birbirine beñzemez eşkāli bil ey mu'teber

5 Sen Murāduñ bu kelāmını atma āfāḳa ṣaḳın
Gördi anı bir ḫayāl imiş geçüp gitdi meger

336[2]

Velehū dāme nāşire'l-'adli ve'l-iḥsān

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Ben eger yāre varam 'aḳlumda yaġma gösterür
Yārdan çün bāz olam kendümde peydā gösterür

2 Ben temennā bābını feṯḥ eyledüm evvel ḳadem
Bir recāma şimdi yüz dürlü temennā gösterür

3 Bir nefesde eyledüm ġāyet celī mir'ātumı
Āyine çünki mücellā ola a'lā gösterür

4 Maḥż-ı ḥikmetden cemāli nūrını ol bī-bedel
Kimine pinhān ider kimine peydā gösterür

5 Çeşm-i cānı ḳıl küşāde ister iseñ ma'rifet
Gör Murādī manṭıḳın kendin ne zībā gösterür

---

1 A.49b, F.56a, R.77b. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) ālem onun varlığıyla şereflensin!
1b.pes: bes A. 4a.ṣufûf: ṣunûf H. 5a.atma: itme A. 5b.imiş: - R.

2 A.49b, F.56a, R.18b. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Adalet ve ihsanı yayıcılığı devam etsin!
1a.varam:verem A. 5b.kendin ne zîbā: ne zîbā kendin AE.

337[1]

Velehū belleġa'llāhu ilā aḳsa merātibi's-sa'ādehū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Şem'-i ruḫsāruña cān ile gönül pervānedür
Yoluña cānın viren 'āşıḳ degül mi yā nedür

2 Gel ḥicāb-ı hicrüni şaḳḳ eyle ey şāhib-cemāl
Mihr-i vaṣluñ lem'asınuñ ẕerresi biñ cānadur

3 Gülşen-i vaṣluñ duyaldan 'andelīb-i cānumuz
Yimez içmez ẕikr ü fikrüñ aña āb u dānedür

4 Meyl-i dil-dār ideli vaṣlı temennāsındayum
Yār yār olsun benümle ġayrıdan pervānedür

5 Tārik-i ġayr ol eger 'ışḳuñda ṣādıḳsañ Murād
Yārdan ġayrı ne kim vardur ḳamu efsānedür

338[2]

Velehū kāne'llāhu lehū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Ṣāni'üñ ṣun'ında tekrārın gözetdüm bir seḥer
Pes lisānı ṣun'ile tekrārını aldum ḫaber

2 Seyrümi sırrında gördüm sirrumı sırrumda ben
Sırr-ı seyri cem' idüp seyr ile sırr oldı eṣer

3 Ẓāhir ü bāṭında fi'lüm fā'ilün fi'linde pes
İḫtiyārī fā'ilüñ fi'linedür aṣl-ı naẓar

4 Fi'l-i ma'nī remzini fi'l ile kenz itdüm yine
Fi'l ile ḳıldum muḳaffel kenzümi açma ḥaẓer

5 Fi'li fi'le ḳıldı tebdīl 'ayn-ı vāḥidde Murād
'Aynı 'ayna ḳavli ḳavle evvel āḫır aç baṣar

---

1 A.50a, F.56b, R.19a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun saadet derecelerini had safhaya ulaştırsın!
1b.cānın: cān AEAE'de bu gazelin ikinci beytinden itibaren 39 varak (337. gazelin 2. beytinden 544. gazele kadar), yani 149. gazel mükerreren yazılmıştır. Bu kısımdaki farklılıklar AE1 şeklinde gösterildi. 1. beyit AE1'de yoktur.

2 A.50a, F.56b, R.22b. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) ona ihsanda bulunsun!
2a.sırrumda ben: sırrında biz AE; sırrumda biz AE1; seyrümde ben R. 2b.idüp: olup AE, AE1. 3a.pes: bes A; kim M. 5a.fi'li: fi'l-i M. 5b.'aynı: 'ayn-ı H, M.

339[1]

Velehū ḥaḳḳaḳa'llāhu āmālehū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Ḳudretinden ol Ḫudānuñ āşikāre her ne var
Ẓulmet-i beyżāsına sırr oldı bu leyl ü nehār

2 Aṣl oldur kim biline aṣl-ı şerḥ-i "kün fekān"
"Mā hüve'l-vāḳi'"de çoḳ olur 'ulūm-ı baḫtiyār

3 Burḳa'-ı evvelle maḥcūb olmayan 'alemlere
Añla kim oldı mu'allim Ḥaḳḳ ile ṭutan ḳarār

4 Milk-i 'izzetde durur vaḥdet ṣırāṭ-ı mustaḳīm
'Āḳil oldur keṣret ü vaḥdetden eyleye firār

5 Mantıḳından bu Murāduñ ger alursañ bir ḫaber
'İlm ile bu 'ālem içinde bulaşma iştihār

340[2]

Velehū rafe'a'llāhu ḳadrehū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Ḳıṣṣa-ı 'işḳum işiden cümle ḥayrān oldılar
Cām-ı ḥubbum nūş idenler mest ü sekrān oldılar

2 'Ālemüñ maḥż-ı ḫayāl olduġı şundan añla kim
Her neye ḳılsañ naẓar şekl ile elvān oldılar

3 Cān ü ten milkin viren yaġmaya buldı devleti
Rūḥ-ı ṭayyib 'Arş u Kürsī cümle devrān oldılar

4 "Āyet-i kübrā"dadur 'ayn-ı 'ulūm-ı "kün fekān"
Fehm ü idrāk eyleyen 'allām-ı devrān oldılar

5 Güş idenler bu Murāduñ mantıḳ-ı 'ulyāsını
Her biri ḥālince ey dil ṣāḥib-'irfān oldılar

---

1 A.50a, F.56b, R.18b. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun isteklerini gerçekleştirsin!
2a.oldur: odur R; aṣl-ı: aṣlında AE, AE1, H, R; kün-fekān: bk. G 16/1b. 2b.Mā hüve'l-vāḳi': bk. G 111/4.
4a.milk-i: meslek-i R; 'izzetde durur: 'izzettedür R. 4b.kesret ü: kesret-i AE, AE1, H, R.

2 A.50b, F.57a, R.15a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun kıymetini yükseltsin!
3b. 'arş u: 'arş-ı AE1. 4a.Āyet-i kübrā: Ve ona en büyük mucizeyi gösterdi (79/Nâzi'ât 20); kün-fekān: bk. G 16/1b. 5a.'ulyāsını: a'lāsını R.

341[1]

Velehū lā-zāle muṭā'an li'l-enām

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Gel bu varlıḳ perdesin ḳaldur cemāl-i yāri gör
Dīde-i cānı küşāde eyle gel tekrārı gör

2 'Ālem-i 'ulviye pervāz eylesün murġ-ı vücūd
'Āşıḳuñ ma'şūḳ ile anda olan bāzārı gör

3 Bir ḥarāret sende ger yoġ ise gel ey müdde'ī
'Āşıḳ-ı hicrān-keşüñ ḳalbinde yanan nārı gör

4 Dīde-i bīnā ḳılursañ nūr-ı iẕ'ān ile ger
Nāẓır olduḳda ḳamuda çehre-i dil-dārı gör

5 Gel Murādīnüñ kelāmın dinle güş-ı cān ile
Söyledükçe sen femînden berk uran envārı gör

342[2]

Velehū sa'ide ciddühū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Perde-i ġayb içre pinhān oldı sırr-ı āşikār
Nūr-ı ebhā lāmi' olmışdur ider leyl ü nehār

2 Sāḥa-i ḳudretde cevlān üzredür aṣl-ı şuhūd
Münkirīni ġāfilīni eylemişdür bī-ḳarār

3 Ḥôş 'aceb hasnā imiş bi'llāhi ol ḳütü'l-ḳulūb
Perdesinde böyle dür keşf olsa nic'olurdı kār

4 Ārzū-yı güş olup ḳavlinden itdüñ iltimās
Ḳā'ilüm ḳā'il degüldür bir ṭaraf ola vaḳār

5 Bu Murādīdür vücūd-ı maḥż-ı sırr-ı kā'ināt
Sen kemāl isterseñ eyle 'aḳl u fehmi tār u mār

---

1 A.50b, F.57a, R.16b. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Halkın rızası devam etsin!
1b.eyle gel: eylegil M. 3a.gel: - AE. 4a.āyet-i kübrā: G 83/3b 5b.söyledikce: söyleduḳca A.

2 A.50b, F.57a, R.21b. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Onun çabası mübarek olsun!
2b.münkirîn-i: münkirîni A, AE, AE1; münkirînin R. 4b.degüldür: degül AE, AE1, H; degülven R. 5b.'aḳl u: 'aḳl R; tār u: tār R.

343[1]

Velehū edama'llāhu naṣrehū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Hem-rehüm olmaġa her dillerde güyā söylenür
Manẓarum olmaġa ḥüsn ile tecellā söylenür

2 İftiḫār ile ḳadem başduḳda ʿArş u Ferş ü Kürs
Ḥüsn-i vechüñ ʿayn-ı ʿaynum zīr ü bālā söylenür

3 Āyet-i kübrādadur ʿilm-i ezel ʿaynü'l-ḫalāṣ
Ḳalb-i ḳalbüm ʿayn-ı ʿaynum sırrı peydā söylenür

4 Ṣābit-i maḥż-ı naẓardur fiṭrat-ı ʿayn-ı vücūd
Līk ferd-i muḳtedādur kim muʿallā söylenür

5 Şerḥ-i mikdārındadur her kişinün ʿayn-ı kelām
Bu Murāduñ noḳṭa-i nuṭḳında maʿnā söylenür

344[2]

Velehū eḳarra'llāhu ʿaynehū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Rūy-ı zībāsı ḥabībüñ çün niḳāb altındadur
Leyle-i ẓulmīde nūr-ı meh şehāb altındadur

2 Nūr-ı ʿaksidür viren revnaḳ cihānuñ vechine
Lemʿasınuñ lemʿasıdur āfitāb altındadur

3 Māverādandur vücūhuñ vech-i maʿmūrı yine
Ḥaymede efʿāl u eşkāli ḥicāb altındadur

4 Vazʿı sābıḳ añlama bu ḳubbe-i devvārı sen
Sen fenā remzin tefekkür ḳıl ḥabāb altındadur

5 Ey Murādī ḳıl duʿāyı leyle vü esḥārda
Her ne kim vardur duʿā-yı müstecāb altındadur

---

1 A.51a, F.57b, R.15a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) ona yardımını devam ettirsin!
1a.hem-rehüm: hem-reh hem R. 2a.başduḳda: başdükte A, F; ʿarş ü ferş ü: ʿarş ferş R. 2b.vechüm: vechin AE, AE1, H; u: - R.3a. āyet-i kübrā: G 83/3b 3b.ʿayn-ı: ḳalb-i R.

2 A.51a, F.57b. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun gözünü aydınlatsın...
1b.nûr-ı: - AE, AE1. 3a.vechi: vech-i A. 4b.ḥabāb: ḥisāb AE, AE1.

345[1]

Velehū ḫuṣṣa bi'n-naḥci ve'ẓ-ẓafer

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Gel kemāl-i şerḥ-i muṭlaḳdan bilürseñ bir ḫaber
Senden olsun münteşir aḥrār ü ebrāra eṯer

2 Bu naẓardan ʿayn idüp mir'āti urduñsa yire
Maḥż-ı feyże elyaḳ olduñ feyż-i maḥża ḳıl naẓar

3 Münteşirdür āb-ı luṭfı çün levāmiʿdür muḥīṭ
İrdi çün ḥavż-ı vücūda māʿadāya neşr ider

4 Ḥubb-ı taḥḳīḳi muḥaḳḳaḳ añlamış īmān ile
Ḥāşa li'llāh hāşa li'llāh çekmez ikiden żarar

5 Sālik-i rāh-ı ḥaḳīḳatde eger varsa ḳusūr
Bu Murāduñ manṭıḳından sırr ile alsun ḫaber

346[2]

Velehū lā-zāle ʿadluhū mebsūṭan

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Ol ḥabīb-i cān u dilden ister iseñ bir ḫaber
Gel berü bir laḥẓada ḳoma vücūduñdan eṯer

2 Resmi oldur ʿāşıḳīnuñ bu ṭarīḳ-i rāhda
Eyleye evvel ḳademde cān u dilden terk-i ser

3 Saġ u ṣola nāẓır olmaz ʿāşıḳān-ı müstaḳīm
Rūy-i dil-dār oldı ancaḳ añlara cāy-ı naẓar

4 Bir kelām ile kemālin buldılar şol ṣādıḳīn
Bir yañaya ḳılmadılar ānīde semʿ u baṣar

5 Vāṣıl oldıysa Murādīnüñ kelāmı semʿüñe
Levḥ-i dilde naḳş ḳıl vallāhi görmezsin żarar

---

1 A.51a, F.58a, R.19a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Başarı ve zafer ile has kılınsın!
1b.ü: - R. 2a.urduñsa: vurduñsa AE, AE1, H; yere: bize AE, AE1. 3. beyit AE1'de yoktur.

2 A.51b, F.58a, R.19b. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Onun yaygınlaşmış adaleti devam etsin!
1b.eṯer: ḫaber R. 4b.u: - R. 5b.v'Allāhi: var ise A.

347[1]

Velehū żā'afa'llāhu ni'metehū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Kibriyā-yı 'izzetüñdendür vücūd-ı tāb-ver
Tābdan bir lem'adur neşr oldı 'ālemde eşer

2 Ser-firāzān-ı ḥaḳīḳatdür vücūd-ı 'ayn-ı ḥaḳ
Andan ayrusı mürebbīdür maḥallī mā-ḥażar

3 "Kün fekān"uñ evvelin bilen bilür āḫır n'ola
Āḫırın āḫırda "büşrā" bilmek olmışdur ḳader

4 "Beyyināt"ından mu'arrādur müberrā sırları
Sırr-ı "esrā" seyrin itmişdür velī 'amye'l-baṣar

5 Sen Murādīnüñ kelāmun "beyyināt" emrinde bil
Ġayrı ma'nā ḳılmasun ḳalbüñ tefekkür el-ḥaẕer

348[2]

Velehū lā-zāle rāşiden mehdiyyā

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Perdeden çıḳdukda çün vechinde im'ān itdiler
Virilüp taḫt-ı şehādet üzre sulṭān itdiler

2 Saṭvet ü 'izzetle geçdi salṭanat taḫtına çün
Kā'inātuñ cem'ine luṭf ile iḥsān itdiler

3 Çün niḳābın keşf idüp ḳıldı tecellā-yı cemāl
Cümleyi bir lem'a ile deng ü ḥayrān itdiler

4 Dutalı 'ışḳını başdan bilmediler ünsini
Ḥasretinden fürḳatinden āh u efġān itdiler

5 Bilmedi kimse Murāduñ sözleri ma'nāsını
Her kişi zu'mınca bir vech ile bürhān itdiler

---

1 A.51b, F.58a, R.16a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun nimetini artırsın!
2b.mürebbîdür: nezlîdür AE, AE1, H; maḥallî: muḥallî A; mücellî R. 3a.kün-fekān: bk. G 16/1b. 3b.āhırda: āherde M; büşrā:...inananlara müjdeci olarak senin ḳalbine indirmiştir (2/Bakara 97; 3/Āl-i İmrân126; 8/Enfâl 10; 10/Yunus 64; 11/Hûd 69, 74; 12/Yûsuf 19; 16/Nahl 89; 102; 25/Furkan 22; 27/Neml 2; 29/Ankebût 31; 39/Zümer 17; 46/Ahkāf 12. 4a.beyyināt:bk. G 148/2b; sırları: sizleri AE, AE1, H, M. 4b.sırr-ı esrā: ser-serî AE, AE1, H; sırrın: seyrin F, M; esrā: bk. G 81/4b. 5a.beyyināt:bk. G 148/2b.

2 A.51b, F.58a, R.14b. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Doğru yolda olma, hidayete erdirme devam etsin!
1a.çıḳduḳda: çıḳdükde A, AE, AE1, B, F, H, M; im'ān: iẕ'ān R. 1b.virilüp: dizilüp R. 2b.itdiler: idiler R. 5a.sözleri: sözlerin R.

349[1]

Velehū sehhele'llāhu lehu'l-umūr

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Ḥikmet ü ḳudretle çün izhār-ı insān itdiler
Ḥil'at-i ḥilm ü ḥayā 'aḳl ile iḥsān itdiler

2 Āteş-i 'ışḳ ile taḫmīr eylediler ṭıynetin
Gönderüp şevḳ ile ẕevkin ḳalbe mihmān itdiler

3 Aña ḫayrān itdürüp cümle melā'ik cündini
Kendüsin bir cür'a-i şevḳ ile sekrān itdiler

4 Ḥāme-i ḳudret çü saṭr itdi ṣudūrın remzini
Her birin bir fi'l ile bir resme bürhān itdiler

5 Kavlini hergiz Murādun kimsene bilmez yaḳīn
Terk-i cān eyler şular kim anı iz'ān itdiler

350[2]

Velehū hevvena'llāhu lehū külle şey

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Ben ṣığınmışam Ḫudāya baña mesned ol durur
Zīrā anuñ luṭf ü iḥsānı be-ġāyet bol durur

2 Kimi isterse ġarīb eyler kimi isterse bay
Kimisin ḫalḳuñ ider giryān kimisin güldürür

3 Kimisini ḳor karañuda ebed mehcūr idüp
Kiminün gönlin dem-ā-dem 'işḳı ile ṭoldurur

4 Kimisin ayaḳlar altında ḳoyup pā-māl ider
Kimisini ḳara yirden elin alup ḳaldurur

5 Ben Murādīnüñ Ḫudādan özge yoḳdur kimsesi
Ben ṣığınmışam Ḫudāya baña mesned ol durur

---

1 A.52a, F.58a, R.20b. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun için işleri kolaylaştırsın!
1a.ḥikmet ü: ḥikmet-i AE, AE1, H, R. 5b.kim: - R.

2 A.52a, F.58a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun bütün işlerini kolaylaştırsın!
3a.kimisini: kimini AE, AE1.

351[1]

Velehū dāmet selāmetühū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Bülbülā ḳıl naġmeler çün ki gülistān eldedür
Eylegil seyr ü temāşā çünki būstān eldedür

2 Geçmedin bāġuñ zamānı esmedin bād-ı ḫazān
Sür hemān devrānuñı şimdi çü devrān eldedür

3 Yāre ḥalüñ ʿarż idüp bir bir ḥikāyet eylegil
Sergüzeştüñ söyle aña şimdi çün ān eldedür

4 Nice müddetdür çekerdüñ hicr ü fürḳatden belā
Şükr-i Yezdān eyle ʿāşıḳ şimdi cānān eldedür

5 Ḫasta idüñ nice demdür derde dermān bulmaduñ
Eylegil ʿīş u ṭarab kim şimdi dermān eldedür

6 Başumı ṭob eylerüm bulsam nigārı dir idüñ
Furṣatı fevt eyleme şimdi çü meydān eldedür

7 Bende iseñ ger Ḫudāya ey Murādī sen dahı
Gice gündüz eyle ḫıdmet çünki sulṭān eldedür

352[2]

Velehū dāmet saʿādetühū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Ṣanma kim sensiz ḥabībüm bende bu cān eglenür
Dūstum oldı ḫayālüñ dilde mihmān eglenür

2 Remzini fehm itmeyen feṭḥ idemez genc-i rumūz
Anun içün açamaz feṭḥinde ḥayrān eglenür

3 Mūr u māhī ẕevk ider ālāyı ādem neylesün
Pes namāz-ı dest içün ʿuşşāḳ ile ḳan eglenür

4 Şerḥini ʿāşıḳlaruñ şerḥ idemez ʿallāmeler
Yazamazlar mū-be-mū küttāb-ı devrān eglenür

5 ʿĀrif olan olmadı maʿrūf fehm-i nāsda
ʿĀrifüñ ḳalbinde her dem sırr-ı Yezdān eglenür

---

1 A.52a, F.59a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Onun selameti devam etsin!
1a.kim: ki AE, AE1, H. 2a.eylegil: eyle gel A.

2 A.52b, F.59a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Onun saadeti devam etsin!
6a. Ve'n-Necm: bk. G 83/3.

6 "Ve'n-Necm"den geçmeyince ḥāle vāḳıf olımaz
Münkirüñ 'aynına gelmez naṣṣ-ı bürhān eglenür

7 Ṭaldı bir deryāya kim her ḳaṭre bir deryā durur
Mevc urursa ger Murādī baḥr-i 'ummān eglenür

353[1]

Velehū baseta'llahu adlehū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Furṣatı fevt itme ey dil 'āḳıbet bu dem geçer
İḫtiyār-ı ḫalvet it k'oldur ḳamudan ḫūb-ter

2 İ'timād-ı māl ü cāh itme ṣaḳınġıl sen sen ol
Çün bilürsin zīr-i ḫāk olur saña āḫır maḳar

3 Nefs-i emmāre elinden cehd idüp olġıl ḫalāṣ
Münkirāt-ı dünyā vü uḳbādan eyle gel ḥaẕer

4 Tevbeye gel tevbeye her demde biñ biñ tevbe ḳıl
Añ ḫaṭāñ gözlerüñ yaşını yaġdur çün maṭar

5 Ġıll u ġışdan ey Murādī ḳalbüñi pāk idegör
Revzen-i dilden dilersen eyleye şāhuñ naẓar

354[2]

Velehū zeyyene bi-vücūdihi'd-dünyā

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 'Āḳil iseñ sen bu varlıḳdan hebā ḳıl iḫtiyār
Zer-keş ü dībāyı terk eyle 'abā ḳıl iḫtiyār

2 Bu cihānı sen n'idersin çün fenādur 'āḳıbet
Bu fenā dünyāyı terk idüp beḳā ḳıl iḫtiyār

3 Hicr ile var olmadan ey dil saña biñ kerre yeg
Ol ḥabībüñ rāh-ı 'ışḳında fenā ḳıl iḫtiyār

4 Vaṣl-ı dil-dāra eger teşvīḳ iderseñ ey göñül
Ẕerre ẕerre pāymāl olġıl cefā ḳıl iḫtiyār

5 Ey Murādī benlügi terk eyle gel senden yüri
Ḳo bu keṣret milkini genc-i dücā ḳıl iḫtiyār

---

1 A.52b, F.59b. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun adaletini yaysın!
1a.bu dem: dünyā AE, AE1, B, H. 3b.münkerāt-ı: münkirāt-ı AE, AE1; vü: ve AE, AE1; eyle gel: eylegil M.

2 A.52b, F.59b. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Dünya onun varlığıyla süslensin!
2b.idüp: eder A. 5a.eyle gel: eylegil M; senden: sende AE, AE1.

355[1]

Velehū dāme ʿizzuhū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Aç gözüñ ey merd-i ʿāḳil dār-ı dünyādur bu dār
Hiç bilür misin ṭutar mısın ebed bunda ḳarār

2 Pes niçün ṣāliḥ ʿamel yoḳ sende ey ġāfil kişi
Sen ṣanur mısın ki virildi elüñe iḫtiyār

3 Bu fenāda kimse muḫtār olmamışdur bilmiş ol
Her kişiye oldı buyruḳ tāʿati idine kār

4 Çün giresin ḳara ḫāke kimse ḳılmaz fāʾide
Milk ü māluñ ol zamānda saña ne aṣṣısı var

5 Çün hebā durur bilürsin ʿakibet milk-i cihān
Ey Murādī Ḥaḳḳa tāʿat eyle "fī'l-leyl ve'n-nehār"

356[2]

Velehū nefeʿa'llāhu bi-bereketihī

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Ey ḳamunuñ ḫālıḳı her dü cihān emrüñdedür
Ey ḳamunuñ rāzıḳı bu ins ü cān emrüñdedür

2 Māh u ḫūrşīd ü sitāre cümle serger-dān olup
Çerḫ ururlar cümleten heft āsumān emrüñdedür

3 Sen ġanīsin cümle ʿālemler saña muḥtācdur
Cümleten şāh u gedā o mīr ü ḫān emrüñdedür

4 Ebrden bir ḳaṭre emrüñsüz yire nāzil degül
Cümleten deryā vü enhār-ı revān emrüñdedür

5 Ḳıl ʿināyetle naẓar ey pādişāh-ı ẕü'l-kemāl
Bu Murādī ḳuluña kim her zamān emrüñdedür

---

1 A.53a, F.59b. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Onun izzeti devam etsin!
2a.sende: senden A. 5b.fī'l-leyl ve'n-nehār: Gece ve gündüzde [...Gecede ve gündüzde bulunan onundur...(6/Enam 13)].

2 A.53a, F.60a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) bereketiyle faydalandırsın!

357[1]

Velehū ḥaresa'llāhu mecdehū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Fülk-i dil deryā-yı ʿışḳa düşeli bulmaz kenār
Mevc mevc üzre gelüp bir yirde ḳıldırmaz ḳarār

2 ʿAyn-ı ʿaynumdan ki aḳar acı ṣu her ḳaṭresi
Her biri bir ḳatredür ki ḳapladı dār u diyār

3 Ol biḥāruñ ḳaṭresi her biri bir merd-i güzīn
Öldiler çağırdılar cümle "belī" āşkār

4 Çün "belī" bezminde nūş itdüm bu cām-ı ʿışḳı ben
Her belāya pes belā didüm ki ʿışḳ içinde var

5 Bu Murāda ʿayb ḳılmañ ger ide divānelik
ʿIşḳ-ı yār idüpdür anı tār ü mār ü yār ü mār

358[2]

Velehū sellemehu'llāh

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Ṭağı gezme ey dil-i Mecnūn ki Leylā sendedür
Ḥācetüñ kendüñde gör rāh-ı temennā sendedür

2 Gözleme iki cihānuñ aġ ile ḳarasını
Her göz açup yumduġuñca aġ u ḳara sendedür

3 İstimāʿ itme kelāmı istimāʿ eyle kelām
Baḳmaġıl ġayrıya mirʾāt-i mücellā sendedür

4 Sendedür her ne dilerseñ sendedür bil sendedür
"Küllü mā cāʾe" hep hüveydā sendedür

5 Ey Murādī kimse añlamaz bu sırruñ maʿnīsin
"Ḳul huva'llahu eḥad men ḳāle" maʿnā sendedür

---

1 A.53a, F.60a. Gazel AE1, L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun saygınlığını korusun!
3a.biḥār: buḫār AE. 3b, 4a. belî: "Ben sizin Rabbiniz değil miyim" demiş ve buna kendilerini şahit tutmuştu. Onlar da: "Evet şahidiz" demişlerdi (7/Aʿrâf 172). 5b.tār ü: tār AE, H.

2 A.53b, F.60a. Gazel AE1, L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onu selamete erdirsin!
4b. Küllü mā cāʾe: Gelmeyenlerin hepsi gelir. 5b.Ḳul huva'llahu eḥad men ḳāle: Her kim şöyle derse, De ki o Allah birdir… (bk. G 247/1a).

359[1]

Velehū aḥsena'llāhu ileyh

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Ḥaḳḳı bāṭıldan seçenler buldılar sırdan eṣer
'Işḳ ile hem-rāz olanlar terk iderler cān ü ser

2 Sen belā meydānı içre dik melāmet dārını
Diler iseñ bilmege sırr-ı "ene'l-Ḥaḳ"dan ḫaber

3 Yār içün terk eylegil iki cihānuñ varını
Yārdan ġayrıdan ey dil eylegil dā'im ḥaẕer

4 Sil ġubār-ı ġayrıyı mir'āt-i dilden dem-be-dem
Çeşm-i cān ile neler seyr idesin andan neler

5 Ey Murādī gel vücūduñ zerre-veş nāçīz ḳıl
İki dünyāya güneş gibi olasın tāb-ver

360[2]

Velehū ṭāle beḳāhu

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Ḳıl naẓar her dem cihān biñ dürlü ḥālet gösterür
Kimine şādī kimisine melālet gösterür

2 Arayup her birinüñ gözle mü'eddā sırların
Aña aldanma ki zerḳ ile 'ibādet gösterür

3 Nice bir ġafletde a'mā olasın dir 'aḳluñı
Baḳ gönül mir'ātine gör kim ne ṣūret gösterür

4 Degme bir can bilemez sırr-ı ene'l-hak'dan ḫaber
Anı şol añlar ki 'ışḳ ile irādet gösterür

5 Ger ululuḳ ister iseñ ol rıżāsında hemān
Bildügin yañıldı her kim ki kerāmet gösterür

---

1 A.53b, F.60b. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) ona en güzeli versin!
2a.melāmet: nedāmet M. 2b.ene'l-Ḥaḳ: bk. G 31/5a. 4a.ġayrıyı: ġayrı H. 4b.çeşm-i: cism ü M; andan: anda AE, M.

2 A.53b, F.60b. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Onun devamlılığını uzatsın!
1b.melālet: melāmet M. 2a.mü'eddā: mü'eddî A, M; sırların: serlerin A. 5b.yañıldı: yā geldi A.

361[1]

Velehū ṭavvele'llāhu ʿumrehū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Her ne kim ẓāhir olur ol ḥālet-i dilden durur
Her ne kim gelse saña sen ṣanma ki ilden durur

2 Dek ṭurursa ger zebān bil ser daḫı ṭutar ḳarār
Ne gelürse nīk ü bed her kişiye dilden durur

3 Dīde ābından gönül şehrini gel maʿmūr ḳıl
Yil gibi ʿömrüñ geçer sen ṣanma kim yilden durur

4 Kibri terk idüp dilā eyle tevāżuʿ pāyesin
Çün bilürsin kim bināsı ḫaymenüñ gülden durur

5 Ey Murādī vaʿde-i Ḥaḳdan ʿudūl itme ṣaḳın
Cehd idüp incitme ḳalbi kim gönül ḳıldan durur

362[2]

Velehū lā-zāle kehfen li'l-ʿibād

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Mehbiṭ-i Cibrīl olan peyġamber-i dānā nedür
Ya Ḫudādan münzel olan āyet-i kübrā nedür

2 Añladuñ mı cümle eşyāda olan peydā nedür
Mihr ü māh u encümi berrāḳ iden ażvā nedür

3 Yā bu ʿuşşāḳun serinde tā ebed sevdā nedür
Yā bu ʿālem ḫalḳınuñ ḳılduḳları ġavġā nedür

4 Yā nedendür yā nedür bu ʿurve-i vüṯḳā nedür
Yā ceḥīme nār olan yā ravżada ḥūrā nedür

5 Ġāyet-i ḳuṣvā nedür yā ġāyet-i aʿlā nedür
Ġāyet-i mermā nedür yā ġāyet-i ʿulyā nedür

6 Bu Murāda vir ḫaber kim cümle māfīhā nedür
Bil buları tā ṣoram kim cāy-ı istiġnā nedür

---

1 A.54a, F.60b. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun ömrünü uzatsın..
1a.ḥālet-i: ḥālet ü AE, AE1. 3b.gibi: bigi M. 4b.gülden: gilden A.

2 A.54a, F.61a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Kulları için sığınağı devam etsin!
1a.mehbiṭ-i: muhbeṭ-i AE, AE1. 1b.āyet-i kübrā: G 83/3b 3b.ḳıldıḳları: ḳıldikleri A, F. 4a.ʿurve-i: ʿurve F; ʿurve-i vüṯḳā:...Allah'a inanan kimse, kopmak bilmeyen sağlam bir kulpa sarılmıştır (2/Bakara 256; 31/Lokman 22); mermey: merʿā AE, AE1.

363[1]

Velehū ferraḥa'llāhu kürbetehū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Tāc-ı ʿişmet olsa başuñda saña ʿizzet yiter
Ḥürmetüñi ṣaklar iseñ ol saña ḥürmet yiter

2 Devletüñ var ise çek fānī cihāndan destüñi
Künc-i ʿuzlet iḫtiyār it ẕikr-i Ḥaḳ devlet yiter

3 ʿİbret isterseñ naẓar ābā vü ecdāduña ḳıl
Var mezārına olaruñ baḳ hemān ʿibret yiter

4 ʿĀlem-i fānī bilürseñ pes nedendür bu ṭamaʿ
Cümle mālı ḳor gidersin ol saña ḥasret yiter

5 Ey Murādī tārik ol cümle cihānun varını
Milk ü mālı terk idersen ol saña rāḥat yiter

364[2]

Velehū eyyedehu'llāh

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Ḥürmetüm şerḥinde semʿ-i cāna yirmişler ḫaber
Ol ḫaberden her kime irişdi buldı bir eṯer

2 Maḫzen-i esrār olaldan günc-i dil kāşānesi
ʿĀlem-i ʿulyādādur anla vücūda muʿteber

3 "Kāf u nūn"uñ remzini bir noḳṭadur fāş eyleyen
Başmaġıl pergārdan ṭaşra ḳadem eyle ḥaẕer

4 Çün ezel yazdı "ena'llāh" āyetin şaḳḳu'l-ḳalem
Muʿcize olsa Muḥammedden ne var şaḳḳu'l-ḳamer

5 Gel Murādīnüñ kelāmından iderseñ iḳtibās
Baḥr ola saña ʿubūr içün ḥabībüm hem çü ber

---

1 A.54a, F.61a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun üzüntüsünü gidersin.
2a.cihāndan: cihānda AE, AE1. 2b.günc-i: genc-i AE. 4a.ʿālem-i: ʿālemi AE, AE1.

2 A.54b, F.61b. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onu desteklesin!
1b.ol: - A. 2a.günc-i: genc-i AE. 3a.Kāf u nûn: bk. G 16/1b. 4a.ena'llāh: bk. G 231/2a. 5b.ola: olsa A.

365[1]

Velehū aḥkema'llāhu emrehū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Ben ṣanurdum ʿālem-i ḥayretde ḳaldı dīdeler
Şimdi bildüm cāmiʿü'l-ʿaḳl oldı ol şūrīdeler

2 Ḥāmidüm Maḥmūd olaldan bilmişem māhiyyetüm
Munṭaẓırven şimdiden ṣoñra daḫı pes n'ideler

3 Zāhid ü ʿābid maḥabbet ẕevḳini duymadılar
Cān eridürler hemān zāyid yire fersūdeler

4 Nūş idelden bāde-i ʿışḳı ebed maḥmūr olup
ʿĀşıḳīn oldı bu keyfiyyetde hūn-ālūdeler

5 Merd olup merdāne ḳıl sen ey Murādī kendüñi
Zaḥmetin bilmez meşeldür yollarıñ āsūdeler

366[2]

Velehū medda'llāhu ẓillehū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 ʿAyn-ı ḥikmetdür vücūd-ı kā'inât ey muʿteber
ʿĀḳil iseñ her ḥüveydādan alagör bir ḫaber

2 Ger mücellā eyler iseñ cān ü dil āyīnesin
Her eṣerden bir ḫaber al her ḫaberden bir eṣer

3 Sebʿa-i etvārı seyrān eyle ey ṣāḥib-kemāl
Heft deryāyı geçerseñ daḫı var bunda neler

4 Ḥażret-i ḳudsī durur her kārı peydā eyleyen
Cümle dest-i ḳudretinde oldı anuñ ḫayr u şer

5 Ey Murādī maḥż-ı ḥikmetdür kelāmuñ her biri
Saña lāzım olanı sen ḳıl saña ġayrı gider

---

1 A.54b, F.61b, R.145b. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun işlerini güçlendirsin!
1b.oldı: - R. 2b.n'ideler: bendeler AE. 3a.zāhid ü: zāhid-i AE, AE1, F, H, R. 4a.maḫmûr: maḥmûd R.

2 A.54b, F.61b, R.144a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun gölgesini uzatsın!
1b.ala gör: alasın AE. 5b.gider: n'ider R.

367[1]

Velehū ḳaddesa'llāh

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Ḥażret-i ḫallāḳ-ı ʿālem ḳudretin inşādadur
Her ne kim ẓāhirdedür bāṭında ol peydādadur

2 Maḥż-ı ḥikmetdür ḳılan her dem saña ʿarż-ı cemāl
Behre-dār-ı ḥikmet olan menzil-i ʿulyādadur

3 Mürdeye cān-baḫş olanlar ḳīl u ḳāl itmez ḳabūl
Muʿciz-i ʿĪsāda anlar mürde-i iḥyādadur

4 ʿÖmr-i sermedden ḫaber-dār olmadı ġāfiller āh
Anları mevtādan ʿadd it gerçi kim dünyādadur

5 Baḥr u ber olmaz Murādīye maḳām ey müddeʿī
Ān-ı vāḥid Kaʿbe vü Yeṯribde yü Baṭḥādadur

368[2]

Velehū ʿazze naṣruhū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Çerḫ-i mīnādur mekān-ı rūḥ pes ʿulyādadur
ʿĀleme baḫş-ı ḥayātı muʿciz-i ʿĪsādadur

2 Muntaẓır ʿışḳ içre gördüm bir nice maʿnā ṣıfat
Kimisi sāḥilde seyr eyler kimi deryādadur

3 Cümlesi ḳılmış nidā ḫānum bülend-āvāz ile
Her birüñ güftārını gördüm ki hep imżādadur

4 Eyledüm pes ṣāḥib-i Ṣūra suʿāl ey ẕū-fünūn
Didi añla bunları her demde bu ġavġādadur

5 Pes Murādī sıçradı bir laḥẓada biñ menzile
Her ḳademde nice yüz biñ menzil-i ʿulyādadur

---

1 A.55a, F.62a.Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) kutsal kılsın!
5b.Kaʿbe vü: Kaʿbe ve M.

2 A.55a, F.62a, R.161b. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Yardımı izzetli olsun!
1a.mekān-ı: mekānı M; pes: bes R. 2b.kimisi: kimi R. 3b.imżādadur: maʿnādadur R. 4a.bu: bir AE, R'de 4 ve 5. beyitler yoktur. 5a.ṣıçradı: seçerdi AE.

369[1]

Velehū zāde'llāhu feżā'ileh

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 ʿĀrifüñ ʿaynındadur nūr-ı cemāl-i tāb-ver
Cānı ḳurbān eylemekdür ʿāşıḳa ednā hüner

2 ʿĀrif ile ʿāşıḳuñ mābeyni olmışdur refāʿ
Birisi āteşdedür biri żiyā içre gezer

3 Ġayb-ı ʿayn-ı "Mā hüve'l-vāḳi'"dedür aṣl-ı şuhūd
Biri isneyn ile ʿāmil biri vāḥid nām-ver

4 Gel temennā eyle külliyet geçüp bāb-ı düden
Sāḥa-i ʿizzetde tā kim vireler saña maḳar

5 Sen Murādīden ʿayān ile nihānı añlama
Gel ʿayān ile nihānum gözle var ise başar

370[2]

Velehū ammera'llāhu teʿālā

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Cān naẓar mir'āta ṣaldı bu cemālüñ vechidür
Vech-i maʿnāda dimezven bu kemālüñ vechidür

2 Revnaḳ-ı bāzār-ı ʿişmetde bugün ṣāḥib-vuḳūf
Her ne deñlü ḳılsa sermāye me'ālüñ vechidür

3 ʿAyn-ı vaḥdet bir görünmez arada olsa ḥicāb
Arada refʿ eyle anı kim celālüñ vechidür

4 Kabl ü ba'dı bu'd u kurb añlarsa maḥcūb oldı māh
Her cihet ṣavtın münādī bil maḳālüñ vechidür

5 Lemʿa vü sevdāyı ḳo kim olmaya sūduñ ziyān
Ey Murādī nāẓır iseñ ḳande ḥālüñ vechidür

---

1 A.55a, F.62a.Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun faziletlerini artırsın!
3a. Mā hüve'l-vāḳiʿ: bk. G 111/4. 5a.ile: eyle AE, AE1. 5b.ile: eyle AE, AE1.

2 A.55a, F.62b, R.167b. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun ömrünü uzatsın!
3b.arada: aradan R. 4a.māh: āh R. 5a.vü: ve M.

371[1]

Velehū ammera'llāhu te'ālā

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Ey cemālüñ pertevi ʿaksi ḳamu fīhādadur
Her ne deñlü ṭālib olsam ġāyet-i ʿulyādadur

2 Reh-nümā-yı ʿārifīn oldı çü ʿışḳ-ı lā-yezāl
Ḳande kim ḳılsam tecessüs ol ḳadar iḫfādadur

3 ʿArż-ı ḥācet ḳılmaġa ḳaṣd eyledüm selmīye çün
Didi kim ṣanma maḥabbet dīde-i bīnādadur

4 Ḳıl baṣīret ʿaynını dā'im küşāde ey küşād
"Men reānī"den ḫaber-dār ol ki ol ūlādadur

5 Ey Murādī maḫz-ı ḥikmetdür kelāmuñ bilmiş ol
Her ne kim dirsen melā ilk ser-te-ser inşādadur

372[2]

Velehū dāmet ma'diletehū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Ṣūret-i dünyāda ẓāhirdür cemāl-i ʿaks-i yār
Leyse fi'l-ḫalki cemālün leyse ʿan ġayrin ḳarār

2 Perdeyi aşmaḳda bildüñ mi nedür maʿnāya rāh
İnkişāfından berü cānibde ḳılmaz iʿtibār

3 Lā-ilāhe illā lenā ṭuruḳun ilā ʿilmin cedīd
Oldı ḳā'im pes gelür ḳayyūmdan tecdīd-kār

4 Ekmeliyetden murād olmaz velī kāmil özi
Kün ʿaleyke kāmilen testetir ʿanke'l-vaḳār

5 Gel Murāduñ manṭıḳından diñlegil ʿilm-i ledün
ʿİlmüñi fehm eyleyüp miḳdāra eyle iʿtiẕār

---

1 A.55b, F.62b. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun muradını devam ettirsin!
4b. Men reânî: Kim beni gördü?

2 A.55b, F.62b. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Onun adaleti devam etsin!
1b.Yaratılanlarda güzellik yoktur başkasında da karar kılmamıştır.
2b.inkişāfından: inkişāfında AE; ḳılmaz: ḳalmaz A. 4a.pes: - AE, AE1. 5a.dinlegil: dinle gel AE.
3a.Ondan başka ilah yoktur, (ona ulaştıran) yeni ilimlere yollar vardır.
4a.Sen kāmil ol vakar sende gizlensin.

373[1]

Velehū edama'llāhu devletehū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Ḳurṣ-ı şemsüñ tābına tāb-ı cemālüñ tābdur
Līk ḥüsnüñden eṣer tābun gibi nāyābdur

2 Māh-ı neyyirdür şu'ā'uñ leyle-i ẓulmāda çün
Māh ü encüm mihr-i enver ẕerre-i bī-tābdur

3 Her cihetde nāfiẕü'l-ḥükm oldı emr-i bī-niyāz
Līk her şeyde görinen cümlesi esbābdur

4 'Ayn-ı ġayrından müberrādur nedür bu sırr kim
Ḥubb-ı 'ışḳı pes żamīr-i cümle şeyḫ u şābdur

5 Ey Murādī her kelāmuñda nice biñ sırr var
Her ḥurūfı ṭālibīne cümle feth-i bābdur

374[2]

Velehū e'azzehu'llāh

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Cür'a-i cām-ı maḥabbetden çü dil sekrāndur
Anuñ içün her seher cān bülbülī nālāndur

2 Ġarḳa-i baḥr-ı fenādur fülk-i cism-i bī-nişān
Bī-nişān ü bī-zebān olan kişi insāndur

3 'Ömr-i cān-ı rūḥ-ı ma'nādur ḥaḳīḳat ārzū
Ey 'azīzüm 'izzet isterseñ hemān im'āndadur

4 Lāḥıḳ olmayınca mihrüñ pertevi ẕerrāta pes
Ẓāhir olmaz dīde-i nāsa bu bī-imkāndur

5 Ey Murādī sırr-ı ekber maḫż-ı ḥikmet oldı çün
"Ḳavlühü'l-ḥaḳḳu lehü'l-mülk" āyeti bürhāndur

---

1 A.55b, F.63a, R.140a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun devletini devam ettirsin!
2b.ü: - R. 4a.ġayrından: ġayretden AE, AE1; sırr: sırrı AE, AE1, M. 4b.'ışḳı: 'ışḳuñ R.

2 A.56a, F.63a.Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onu aziz kılsın!
1a.cām-ı: şevḳ-i AE, AE1, b- H. 2a.ġarka-i: ġarka F. 5a.Murādî:- M. 5b.Ḳavlühü'l-ḥaḳḳu lehü'l-mülk: bk. G 168/2a, dn.

375[1]

Velehū menna'llāhu bi-envāri ma'diletihī

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Ey cemāl-i bā-kemālüñ kibriyāsı perde-dār
'Ālem ü ādemde mevcūd oldı nūruñ her ne var

2 Muḥtecib olmasa vechüñ ey ḥabīb-i dil-sitān
Arż u eflāk ve māfīhāda olmazdı ḳarār

3 Ġarḳa-i baḥr-ı hüviyyet olalı fülk-i gönül
Evvel ü āḫirde seyr eyler daḫı bulmaz kenār

4 Ṣafḥa-i kübrāyı gördüm bir münaḳḳaş levḥdür
Kilk-i ḳudret yazmış anda her ne kim var cümle kār

5 Ey Murādī 'ilmüñe her ẕerre şāhiddür senüñ
Ḥaḳḳı ḥaḳ itmekde ehl-i ḥaḳ olan eyler mi 'ār

376[2]

Velehū zāde'llāhu mehābetehū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 'İlm-i ūlā ile uḫrā çün senüñ sānundadur
Müslim isen iste gel Allāhı īmānuñdadur

2 Cān ü ten fikr ü ḫayāle atmasun aṣlā seni
Cān ü ten remzin gözet kim cān ü ten cānundadur

3 Şāriḥ-i 'ilm-i eḥadsın şer'dür 'arş-ı 'aẓīm
Ḫāricüñ kūy-ı seri bil dest-i çevgānuñdadur

4 Çerḫi var idendür iẓhār-ı "ene'l-Ḥaḳ" eyleyen
Lāzım ıẓhārı degül çün şems-i tābānuñdadur

5 Ser-te-ser 'ālemleri ḳılma tefaḥḥuṣ zaḥmeten
Ey Murādī her ne kim ḳılsan ṭaleb yanuñdadur

---

1 A.56a, F.63a.Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah'ın (cc.) onun adaletinin nurlarıyla lütuflandırsın!
1b.ü: ve M. 4a.ṣafḥa-i: ṣafḥa AE, AE1.

2 A.56a, F.63b.Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun heybetini artırsın!
1b.iste gel: istegil M. 3a.seri: seyri AE. 4a.ene'l-Ḥaḳ: bk. G 31/5a.

377[1]

Velehū nāle münāhū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 "“Alleme'l-esmā"dadur ʿayn-ı göñül inhādadur
Şerʿ-i ẓāhirde görindi emrini icrādadur

2 Mürşidüñ şānında ḳomışdur çü ḥall-i müşkilāt
Līk maʿnāda kelāmı manṭıḳ-ı "esrā"dadur

3 Maʿrifet levḥ-i dilüñ erḳāmı olmış gerçi kim
Bī-miṣāl ü bī-raḳamdur dāʾimā inşādadur

4 ʿĀrif-i rāh-ı ḥaḳīḳi ṣorma ehl-i ʿörfe sen
Ḫasta-i dil-teşnenüñ çeşmi dem-ā-dem mādadur

5 Merd-i ʿālem-gīr ise merdāneler añlar bunı
Ey Murādī kim ki añlarsa bunı aʿlādadur

378[2]

Velehū lā-zāle muʿīnen li'l-İslām

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Baḥr-ı bī-pāyāna enhār irse nā-peydā olur
Her ne deñlü çağlayup akarsa nā-ğūyā olur

2 Ṭarzını efkāra almaḳdur muḥāl-ender muḥāl
Ḳıl naẓar güftāra ḳılma kim igen raʿnā olur

3 Rāfiʿ-i ḥucb olsa maḳṣūd eylese keşf-i cemāl
Ey mubaṣṣır her ne deñlü görseñ ol zībā olur

4 Cān-baḫş olmaḳ dilerseñ bende ol bir kām ile
Bir kelāmında anuñ biñ mürdeler iḥyā olur

5 Ey Murādī şöyle saḳlañ ṭuymasun cānuñ seni
Yoḫsa dünyāda vü uḫrā ser-te-ser ġavġā olur

---

1 A.56b, F.63b.Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Onun kaderini gerçekleştirsin!
1a.ʿAlleme'l-esmā: bk. G 31/4. 2b.lîk: lāki R; esrā: bk. G 81/4b. 3a.gerçi: girye R. 3b.ü: - R. 4a.ʿörfe: ṭuruḳa R. 4b.dil-teşnenüñ: bîçārenüñ R. 5b.bunı: seni R.

2 A.56b, F.63b, R.175b. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. İslam'a yardımı devam etsin!
1a.nā-gûyā: bî-gûyā AE, AE1, B, H, R. 2a.muḥāl-ender muḥāl: maḥāl-ender maḥāl AE, AE1M. 3a.rāfiʿ-i: vāḳiʿ-i AE, AE1; dāfiʿ-i R; eylese: ile R. 4a.bir: - R. 4b.kelāmında: kelāmından R. 4. beyit M'de yoktur.

379[1]

Velehū ḫalleda'llāhu devletehū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Meclis-i ʿizzetde vaḥdet sırrını söyleşdiler
Vaḥdetüm añlamadılar diyeler daḫı neler

2 Cemʿ ola küttāb-ı ʿālem yazmayalar ḥālümi
Sırrumuñ bir noḳṭasından virmeye kimse ḫaber

3 ʿÖmr-i sermeddür vücūdum ey vücūdum zindesi
Bir vücūd iḥyāsıyam her küll ü cüzʿ andan eşer

4 Şemʿ-i lāmiʿ olsa her pervāneye oldur muṭāf
Mihr-i ʿālemdür velīkin cümleye cāy-ı naẓar

5 Ey Murāduñ mānṭıḳından diñleyen ʿilm-i ledün
ʿĀlem-i maʿnā vü ṣūretdür hemān şām u seḥer

380[2]

Velehū ṭayyebe'llāhu enfāsehū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Seyr içün murġ-ı gönül ʿālemde çün her cā gezer
Kimsene virmez nişānın sırr ile tenhā gezer

2 Ben ṣanurdum yalıñuz Mūsādadur beyżā-i dest
Nice Firʿavnīlere şimdi yed-i beyżā gezer

3 Gül-sitān-ı dehre aldanma şebāt olmaz aña
Bī-vefādur eglenüp ḳalmaz gül-i ḥamrā gezer

4 Her neye kim nāẓır iseñ cāmdur ʿibret-nümā
ʿİbret ile gör ki bir ṣūretde her eşyā gezer

5 Sil ġubār-ı ġayrıdan āyine-i ḳalbüñ Murād
Rūy göstermez şu mirʾāt üzre kim sevdā gezer

---

1 A.56b, F.64a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun devletini ebedî kılsın!
5b.ʿālem-i: ʿālem ü AE; şām u: şām-ı AE, AE1, H.

2 A.57b, F.64a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun nefeslerini güzel kılsın!
1a.gezer: gü)er AE, AE1, H. 2b.gezer: gü)er AE, AE1, H. 3b.ḳalmaz: ḳılmaz AE, AE1, H; gezer: gü)er AE, AE1, H. 4a.gezer: gü)er AE, AE1, H. 5b.gezer: gü)er AE, AE1, H.

381[1]

Velehū şereḥa'llāhu ṣadrahū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Fecr-i ṣādıḳ leyl-i sevdādan ʿayān olmaḳdadur
Māh u mihrüñ ḥüsn-i ruḫsārı beyān olmaḳdadur

2 Ṣūret-i mir'āta ḳarşu çün muḳābil eyledi
Rūy-i zībā her ṭarafda bā-revān olmaḳdadur

3 Mürde iḥyā eylemek muʿciz olur ʿĪsā içün
Tāñrı çün anuñ gibi her laḥẓa cān olmaḳdadur

4 Bu sebebdür eyleyen ḫalḳ-ı cihānı bā-cidāl
Anuñ içün yirde hem göklerde ḳan olmaḳdadur

5 Ey Murādī her ne denlü virseler andan ḫaber
Bu ʿaceb ḥikmet durur kim ol nihān olmaḳdadur

382[2]

Velehū zīdet devletühū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Ḳalb-i maḥrūr ārzū-yı vuṣlat-ı dil-dār ider
ʿAyn-ı seyyāl ārzū-yı lemʿa-i dīdār ider

2 Ġark-ı ḫūn oldı derūn-ı ʿāşıḳın hicrān ile
ʿIyd-i vaṣla cānı ḳurbān itmege efkār ider

3 ʿIşḳ ile bir yirde ʿār itmez ḳarār ey cān-ı men
ʿĀşıḳ olmaz şol kişi kim kārını bā-ʿār ider

4 Kenz-i ḥikmet bābını eyler küşāde şol kişi
Her işinde ḳavl-i ʿālimlerde dā'im kār ider

5 Ey Murādī rāyegān olmaz çü maḳṣūda vüṣūl
Gevheri şoldur alan kim cān ile bāzār ider

---

1 A.57a, F.64b.Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun göğsünü genişletsin!

2 A.57a, F.64b.Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Onun devleti ziyadeleşsin!

383[1]

Velehū zāde'llāhu şevketehū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Gösterür īcād idüp ʿālemde ṣūretden eṣer
Vāḳıf-ı maʿnā olan oldı ṣuverden pāy-ber

2 Ġayret-i vaḥdet çü cūş ide ḳalur mı nesneden
Her ne deñlü var ola keṣret olur zīr ü zeber

3 Aç niḳāb-ı ġafleti ḳaldur gözüñden perdeyi
Tā müşāhid olasın rūy-i ḥabībi ser-te-ser

4 Lāyıḳ-ı dīdār iseñ gel imtiḥān ol görelüm
Daʿvī-yi ḫuşk eyleme kim dilde olur çoḳ ḫaber

5 Ey Murādī ʿāḳıbet endīş olup gözle tarīḳ
Ḳul olanlar ḥażret-i sulṭānadur fermān-ber

384[2]

Velehū zāde'llāhu fütūḥahū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Ṣafḥa-ı dilde cemālüñ āyeti imlā olur
Her ne defter yazıla ol safḥadan inşā olur

2 Maʿrifet bābın açar çün ʿāleme ʿilm-i ezel
ʿAḳl-ı evvel nāṭıḳa ilḳā ider peydā olur

3 Ġayb-ı ġaybiyyetde ḳāṣırdur egerçi ʿaḳl u dil
Līk emri ile dil ekmelde māfīhā olur

4 Şāh-bāz-ı ḳudsdür cāna fu'ād-ı ehl-i dil
Münkir olma ehl-i ḥāle ne dise cānā olur

5 Ey Murādī sözlerüñ ḥaḳdur senüñ hem ḥaḳ budur
Muʿciz-āsādur kelāmuñ mürdeler iḥyā olur

1 A.57b, F.64b.Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun ihtişamını artırsın!
2 A.57b, F.65a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun fetihlerini artırsın!

385[1]

Velehū lā-zāle mükerremen ve muʿazzezā

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Ḥāṣılı ʿömr-i ʿazīzüñ ḳudret iẓhārındadur
Ḥāṣılı rūḥ-ı ḫafīnün sırr-ı esrārındadur

2 Şeb-rev olmışdur ḥicāb altında çün nefs-i ẓalūm
ʿAḳl ile cān oldı şāhid cürm-i iḳrārındadur

3 Ey ḫarīdār-ı maʿārif mekseb-i ʿirfāna gel
Mevżiʿ-i meẕkūrda herkes bu bāzārındadur

4 ʿĀlim-i sırr-ı ḫafiyyāt oldı Rabbü'l-ʿālemin
Ḳānit olġıl ol kerīm'e luṭfı ālāsındadur

5 Ey Murādī merd-i meydān ol durur ʿālemde kim
Ḥükm-i Ḥaḳḳun Muṣṭafānuñ şerʿi icrāsındadur

386[2]

Velehū lā-dāme melāẕen li'l-enām

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Ṣubḥ-dem berḳ-i cemālüñ dilde sevdā gösterür
Nār-ı Mūsāya beden nār-ı tecellā gösterür

2 Pāre pāre oldı Sīnā ʿaks-i nūr-ı yārden
Nice ṭāḳat göstere şol k'aña peydā gösterür

3 Şol seḥer kim ḫalvet oldı ḫāne-i dil ġayrdan
Keşreti terk itmek içün naṣṣ-ı tenhā gösterür

4 Lāyıḳ-ı ʿayn oldı şol kim egmedi ġayrıya baş
Anuñ içün anlara rūy-ı hüveydā gösterür

5 Ey Murādī ṭālib-i sırr-ı ḥaḳāyıḳdan kerem
Menʿ olınmaz zīrā ki mir'āti raʿnā gösterür

1 A.57b, F.65a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. İkram edilmişlik ve yüceltilmişlik devam etsin!
4b.lüṭfı: lüṭf A.

2 A.58a, F.65a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Halk için sığınak olması devam etsin!
1b.nār-ı: cān AE, AE1, B, H; nār-ı: tār-ı A. 3a.ġayrdan: ġayrîden L.

387[1]

Velehū ebbeda'llahu devletehū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Vech-i tābānuñı dīde tāb içinde seyr ider
'Aks-i mihri nitekim meh-tāb içinde seyr ider

2 Baḥr-ı 'ışḳa ṭalmışam 'ālemleri oldum muḥīṭ
Nitekim māh-ı cihānı āb içinde seyr ider

3 Cān ü ten arayışın terk eyledüm ey ẕū-fünūn
Dīdemi ṣanma ki anı ḫ͡vāb içinde seyr ider

4 Ḥāne-i dilden geçüp seyr eyledüm nice buyūt
Ġayrılar dāḫil degül ebvāb içinde seyr ider

5 Āferīn ṣad āferīn ẕihn-i Murāda āferīn
Vaḥdeti bu keşret-i aṣḥab içinde seyr ider

388[2]

Velehū enāra'llāhu bürhānehū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Sāḥil-i deryā-yı 'ışḳı fülk-i dil eyler güẕār
Çün gire 'ummāna hergiz bulınmaz ḥadd ü kenār

2 Çün bu ṣūret 'ālemine gelmişem bir kār içün
Ḫasta-i 'ayn-ı vücūdı dā'irem pergār var

3 "Men 'aref" tefsīrini bilmez şu kendin bilmeyen
Rā vü bā vü hā'yı ta'līm itmez 'ilm-i bī-ḳarār

4 Gel temennādan geçer olsañ ṭaleb eyler dime
Ṭālib-i maḳṣūdı ṭālibdür ṭaleb leyl ü nehār

5 Ger Murāduñ manṭıḳından kesb-i 'irfan idesin
Bulduñ iki ḫ͡ānede ehliyyet ile iştihār

---

1 A.58a, F.65b. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun devletini ebedîleştirsin!
3b.ki: kim AE; ḫ͡vāb: āb AE, AE1, H.

2 A.58a, F.65b. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun bürhanını açıklığa kavuştursun...
3a.Men 'aref. Kendini tanıyan Rabbini tanır. el-Acluni, Keşfü'l-Hafâ, 2, 262 3b.bā vü: bā ve M.

389[1]

Velehū naṣarahu'llāhu ʿalā aʿdā'ihī

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Rāzumı fāş itmezem ʿālemlere mevtā olur
Yoḳ ḫilāfum bu söze vallāhi hep ifnā olur

2 Bir nefes virsem velīkin ʿālemüñ eşyāsına
Mürde ḳalmayup cihānda cümleten iḥyā olur

3 Ṣunʿ-ı Ḥaḳḳa ḥā'il olmaz ḳudrete inkārı ḳo
Münkir olmayan kişinüñ rütbesi aʿlā olur

4 Rāzıḳuñ merzūḳ içün ḥālince vardur mevhibi
Ḥālüñi keşf itmez iseñ gör neler inṭā olur

5 Ey Murādī ʿarż iderseñ ḥālüñi ger fi's-sücūd
Rabbiye'l-aʿlāda ḥācet ḥācet-i Mevlā olur

390[2]

Beşeṭa'llāhu nūre maʿdiletihī

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Hicr-i yāri çekmege ṭākat getürmez dīdeler
Baḳup aḥvālim anuñ fehm idemez āsūdeler

2 Şeb-pere olmaz muḳābil āfitābuñ tābına
Bir degül nā-būd olanlar ile maḥrem būdeler

3 Berzaḫ-ı ḥaşrüñ tecellāsında tāb olmaz bāña
Pes remīm itdi ʿıẓāmın nice gün fersūdeler

4 Muḳtebisdür dil ḥayāt-ı cāvidānuñ şuʿlesin
Lemʿasındadur Ḥabībüm görinen nümüneler

5 Ey Murādī baḥr-ı cūdun dāne-i yektāsısın
Her ṣadef bilmez seni yıllarc'ola memdūdeler

---

1 A.58a, F.65b. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun düşmanlarına karşı ona yardım etsin!

2 A.58b, F.66a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Allah adâletinin nurunu yaysın!

391[1]

Velehū ebḳa'llāhu muhceteh

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Reşḥa-i ʿaynumda eyler çünki deryālar ẓuhūr
Ol deñizler ḳaṭresini ḳıldı dünyālar ẓuhūr

2 Bu vücūdum ʿarṣasında merd-i meydān olmışam
Nice eşcāʿlar başıldı ḳıldı ġavġālar ẓuhūr

3 ʿArş-ı aʿlādan irince mümkināt-ı ferşe tā
Ḳudret-i Ḥaḳla ide bizden ne peydālar ẓuhūr

4 Seyre gel ey ẓulmet-i inkār içinde tīre-dil
Baḳ gözüñle gör nider bizden temāşālar ẓuhūr

5 Ey Murādī şākir oldukça Ḥudā-yı ʿāleme
Gözle kim senden idiserdür ne naʿmālar ẓuhūr

392[2]

Velehū edama'llāhu eyyāmehū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 ʿArż-ı ḥācāt itmek içün yāre vardum bir seḥer
Yüzine baḳduḳda aṣlā bende bulmadum eṯer

2 Şuʿle-i berḳ-i cemāli şöyle ḥayrān itdi kim
Bu zebānumdan cevāb içün çıḳarmadum ḫaber

3 Ey ḥabībüm ḥażretüñde noḳṭa-i naḳdüm görüp
Ol baḥāya görmedüm bir ġayrı bulmadum eṯer

4 Bī-vücūdam gerçi yanında velī benven vücūd
Ṣıġmadum ʿālemlere kendümde bulmadum ṣıġar

5 Çün Murādī bu merāmında nihāyet gözledi
Ey Murādī bahr-ı bī-pāyāna añladum ḥażar

1 A.58b, F.66a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun hayatiyetini devam ettirsin!
2 A.58b, F.66a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun günlerini devam ettirsin!
2b.bu: çü AE, AE1, H. 4b.sıġmadum: sıġmazam AE, AE1, B, H. 5b.pāyāna: pāyānı A.

393[1]

Velehū dāme iḳbālehū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Lāyıḳ-ı ʿizzet odur kim yārini taʿẓīm ider
Şol durur ikrāma elyaḳ kim anı tekrīm ider

2 Müfteḫir ben nice olmayam ki ey ṣāhib-cemāl
Her ne ẓāhir ola benden aḥsen-i taḳvīm ider

3 Eyledi maʿmūr-ı ḳudret ibtidā baña esās
Münhedim olmaz o kim ḳādir anı termīm ider

4 Ser-be-ser beyhūde gezme ḳıl ḳanāʿat rızḳ içün
Andan efzūn olmaz ol ḳassām kim taḳsīm ider

5 Muʿcizātından ḥabībüñ-buldı bulduġın Murād
Anuñ içün yanına cehhāl gelmez bīm ider

394[2]

Velehū dāme lehu'n-naṣru ve'ẓ-ẓafer

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Dāġ-ı dilde gördigüñ dünyāyı sanma dāġdur
Yār yolında viren cānını her dem saġdur

2 Ṣabra ṭāḳat ḳomadı hicr-i ḥabīb-i dil-figār
Ṣabr iden her dem cefā-yı yāre yüzi aġdur

3 Şarṭ-ı ʿāşıḳ ol durur yārine her dem baş ege
ʿĀşıḳ-ı dil-dādeye ṭaġ üsti ḥānum bāġdur

4 Her ḳaçan kim ol cemāle bir naẓar ḳılsa bu göz
Ḥayret-i kübrāda mebhūt oldı fürḳat ṭaġdur

5 Gel Murādīnüñ kelāmın istimāʿ eyle yine
Saṭrınuñ her arasını añla bir uçmaġdur

1 A.59a, F.66b. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Onun ikbalini devam ettirmesi…
5b.yanına: nesne AE.

2 A.59a, F.66b. F.66b. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Ona yardım ve zaferi devam etsin!

395[1]

Velehū dāme ʿizzuhū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Gösterür her dürlüden ol āyet-i kübrā ṣuver
Līk āyet ol ṣuverden pāk bāzū pāk-ver

2 Her naẓarda çün nümūdār-ı ṣuverdür āyine
Āyine ṣūretle memlū līk ṣūret bir eṣer

3 Ḥāmi-yi milk-i baṣīretden ḫaber güş itmişem
Her ṣuver bir ʿālem-i maʿnādan almışdur ḫaber

4 Ey kemāl-i ḳudreti her maẓhara iẓhār iden
Çünki iẓhāruñda ḳādirsin nedendür yā güẕer

5 Dest-i vehhābuñ durur çün kim bu taḳsīmāt hep
Ey Murādī yā neden gözler gözüñ nefʿ ü żarar

396[2]

Velehū dāme nāṣruhū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Leylīyā zencīr-i ẓülfüñ bağla dil Mecnūndur
Fürḳatüñden iki ʿaynun Nīl ile Ceyḥūndur

2 Her seḥer bülbülleyin āl ile zār oldı işüm
Gel teraḥḥum eyle bağrum gonce-veş pür-ḫūndur

3 Cāmdur bu iki çeşmüm bāde-i ḫamrā ṭolu
Ḳāmetüm çeng oldı sīnem dilberā ḳānūndur

4 Ġāfil olma serverā bu bāġ-ı ḥüsnüñ sebzine
Esdürür bād-ı ḥazānı çerḫ-i gerdūn dūndur

5 Diñleyüp sözin raḳībüñ uyma ol mekkāre gel
Hā ṣaḳın andan perī yüzlüm igen melʿūndur

6 Reşk iderse yaraşur ḳaddüñe ṭūbā serverā
Bārek-Allāh ḫôş ʿacāʾib ḫūbdur mevzūndur

7 Zülf-i şebdīzüñ hevāsından başum sevdālıdur
Ey leb-i şīrīn teraḥḥum ḳıl yaşum gül-gündur

---

1 A.59a, F.66b. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Onun izzeti devam etsin!
1a.āyet-i kübrā: G 83/3b

2 A.59b, F.67a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Onun yardımı devam etsin!
6a.ḳaddüñe ṭûbā: ṭûbāya ḳaddüñ AE, AE1, H. 7a.sevdālıdur: sevdāsıdur AE, AE1. 9b. ḳalem…nûn: bk. G 264/9b.

8 Ṣanma ʿāşıḳ senden ayru şāddur ey serverüm
Hā-yı hicrüñle efendüm bu göñül maḥzündur

9 Ey Murādī gör Ḫudānuñ ṣunʿını maḥbūbda
Ḳaşları hem çün ḳalemdür gözleri çün nūn'dur

397[1]

Velehū eʿazze'llāhu enṣārehū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Eşk-i çeşmüm yirine cānā gözümden ḳan aḳar
Şöyle cūş ile gelür kim sanasın ʿummān aḳar

2 Sīnemi ḳıldı delük delük efendüm göz yaşum
Ṣanasın kim ḫāk üstine begüm bārān aḳar

3 Çāresini bilmezem bu yaşumı dindirmegün
N'eyleyem ey dostlar her laḥẓa vü her an aḳar

4 Nice saña virmesün dil bu gedā-yı derd-mend
Dostum çün leblerüñden çeşme-i ḥayvān aḳar

5 Ey Murādī çeşmüñ oldı "'aynāni tecriyān"
Gice gündüz aḳıdur yaşın olup giryān aḳar

398[2]

Velehū nāle murādehū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Derd-i ʿışḳuñ çekmeyenler bilmedi dermān nedür
Saña ḳurbān olmayanlar bilmedi ḳurbān nedür

2 Āh kim vuṣlat demin anduḳça her an aġladur
Vuṣlatuñ fehm itmeyenler bilmedi hicrān nedür

3 Bir naẓar çün biñ belā çekdün yoluñda dostum
Ġam cefāsın çekmeyenler bilmedi şādān nedür

4 Mıṣr-ı ʿışḳuñ Yūsufın Yaʿḳūb-ı dilden ḳıl ṭaleb
Çāh-ı ẓulmetde ḳalanlar bilmedi Kenʿān nedür

5 Ey Murādī baḥr-ı ʿilmüñe senüñ olmaz kenār
Fülkini her kim ki ṣaldı bilmedi pāyān nedür

---

1 A.59b, F.67a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun yardımlarını aziz kılsın!
3b.lahza: sāat H; vü: ve M. 5a.aynāni tecriyān: İkisinde de akıp giden iki kaynak vardır (55/Rahman 50).

2 A.60a, F.67b. Gazel AE, AE1, B, H, L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Onun isteğini versin!

399[1]

Velehū e‘azze’llāhu enṣāruhū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Çeşmümüñ yaşın görenler ‘ayn-ı ḥamrā didiler
‘Ārifān her ḳaṭresin bir ulu deryā didiler

2 Dostum bilmem ne ḥāletler ider vechüñ baña
Her ki nāẓırdur baña nev nev mühennā didiler

3 Ṭurfetü’l-‘aynumda gördüm ḫayl-i ‘ışḳuñ ‘askerin
Manẓarum seyr eyleyen cā-yı temāşā didiler

4 Şāh-bāz-ı dil uçarken gördi anı dide-bān
Dām ḳurmak istedi bir evc-i a‘lā didiler

5 Bu Murādī sordı vaṣl-ı yār içün ṭāliblere
Andan istiġnā vü hem senden temennā didiler

400[2]

Velehū lā-zāle melce’en li’l-enām

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Bil ve āgāh ol gönül taḳdīr-i Ḥaḳdur cümle kār
Ey kemālüm gözleyen kārumda gözle kim ne var

2 İnḳiyād-ı ehl-i dil ademleri merdüm ḳılur
Tāb-ı münḳāduñ içün tedbīrüñi eyle vaḳār

3 Vāhib-i muṭlaḳdadur gerçi ‘aṭā-yı bī-ḥisāb
“Leyse li’l-insāni illā mā se‘ā” ḥükmin ḳovar

4 Ey ‘aṭāyı isteyen ḫıdmetde taḳṣīr eyleme
“Mā hüve’l-vāḳi‘” budur ‘ār ile olmaz vaṣl-ı yār

5 Ey Murādī nuṣret ü furṣat viren Mevlā durur
Nefs-i kāfir-kīş ile her demde eyle kār-zār

---

1 A.60a, F.67b. Gazel AE, AE1, B, H, L, R’de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun yardımlarını aziz kılsın!
2b.ki: ne M.

2 A.60a, F.67b. Gazel AE, AE1, B, H, L, R’de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Halkı için sığınma yeri olması devam etsin!
2a.merdüm her dem M. 3b.Leyse li’l-insāni illā mā se‘ā: bk. G 17/8. 4b.Mā hüve’l-vāḳi‘: bk. G 111/4.

401[1]

Velehū şeyyede'llāhu erkāne 'izzihī

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Cān şu'ā-ı ḥüsnüñi çün gördi tenhā gizlenür
Şanma kim ecsāmdur dünyāda peydā gizlenür

2 Ey ṣadā-yı 'ışḳı 'ālemde ḳılan ṣıyt u ṣadā
Āşkāre ḫôşça sırr itdüñ hüveydā gizlenür

3 Her mekānı aradum yir yir ki bir yir ḳılmadı
Dünyede 'uḳbāda gördüm zīr ü bālā gizlenür

4 Bu 'aceb sırdur çü tenhādur ne peydādur gezen
Bārek-Allāh hôş 'aceb serrā vü ẓarrā gizlenür

5 Ey Murādī baḥre düşdüñ kim anuñ pāyānı yoḳ
Līk sen bir baḥrsın kim sende deryā gizlenir

402[2]

Velehū rafe'a'llāhu a'lāme devletihī

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 'Işḳı bilmezsen eger bilgil niyāz ehlindedür
Añlamazsañ yarı sen fehm eyle-naz ehlindedür

2 'Arṣa-i 'ışḳı ṭolandum cāy-ı maḳṣūd isteyüp
Sırr ile şimdi anı ṭuydum ki rāz ḥālindedür

3 Tā'atüm ṣubḥ u mesāda istedüm cehd ile tā
Bulmayınca ḳomadum buldum namāz ehlindedür

4 Ser-firāz olmaḳda çoḳ sa'y eyledüm minnet aña
Ẕilleti terk itmişem gördüm ki az ehlindedür

5 Ey Murādī ḳurb-ı yāre meslek isterdüm hemān
Ḥamdü li'llāh añladum sūz u güdāz ehlindedür

---

1 A.60a, F.68a. Gazel AE, AE1, B, H, L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun izzetinin esaslarını kuvvetlendirsin!
3a.zîr ü: zîr-i A, F.

2 A.60b, F.68a. Gazel AE, AE1, B, H, L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun devletinin alametini yükseltsin!

403[1]

Velehū nevvera'llāhu fu'ādehū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Eşk-i çeşm ile bizüm çoḳ māceramuz vardur
Seyl-i eşkümüz revān iden bizüm ol yārdur

2 Bāliş-i rāḥatda bir ser görmemişem bā-ḫuṣūṣ
Her kimi gördüm benüm gibi ġamı tekrārdur

3 Gül-sitān içre ʿaceb bülbüllerüñ feryādı ne
Güş-ı hūşı ṭutsun añlarduñ ne müşkil kārdur

4 İḳtiran itmez gönül bir ġayr ile şūridedür
Yār ister yār ister yār ile bī-ʿārdur

5 Ḳavlini güş eyle dā'im bu Murāduñ ṣubh u şām
Nükteler var anda kim keyfiyyet-i ebrārdur

404[2]

Velehū dāme sulṭānehū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Rāz-ı dil şerḥin virürsem bu göñül rüsvā olur
Söylemezsem derdümi eşyā beni gūyā olur

2 Fiʿl ü ḳavlümden ḥaẕar ḳılsam yine ṭālib benüm
Maḥż-ı ẓāhir ʿayn olursam nām-ı māfīhā olur

3 Münkeşif olsam eger çeşme baña dirler ḫayāl
Ṭāliʿ olsam ḫᵛāb içinde adumuz ruʿyā olur

4 Her ne ḳılsam olduḳ anuñla müsemmā mā-ḥaṣal
Nāmumuz birdür velīkin her ṭaraf inşā olur

5 Ey Murādī ẕātumuzdan kim durur vire ḫaber
Her ne yirden söylenürse andan istiġnā olur

---

1 A.60b, F.68b. Gazel AE, AE1, B, H, L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun gönlünü nurlandırsın!
3b.gûş-ı: gûş u M.

2 A.60b, F.68b. Gazel AE, AE1, B, H, L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Sultanlığı devam etsin!
5a.vire: viren A.

405[1]

Velehū dāme ʿizzuhū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Ey nice şāhān-ı ʿālem zīr-i ḫāk olmış yatur
Pehlivān-ı ṣaf-şikenler hep helāk olmış yatur

2 Ġarrā olma bu cihānuñ bir iki gün ʿömrine
Mālik-i ḫayl ü ḥaşemler sīne-çāk olmış yatur

3 Hiç meḳābirden yaña varduñ mı urdun mı ḳulaġ
Āh idüp dest-i ecelden derd-nāk olmış yatur

4 Ḳanı gün görmez güzeller n'oldı ol zībā cemāl
Ẕerre ẕerre şerḥa şerḥa infikāk olmış yatur

5 Milk-i dünyāya gönül virmez Murādī ʿāḳilīn
Ḫavf- Ḥaḳdan ḳabı dā'im ṭolu bāk olmış yatar

406[2]

Velehū medde ẓilluhū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Rāzumuz fıkr-i Ḥabībe çün muvāfıḳ kārdur
Anuñ içün her rumūza vāḳıf-ı esrārdur

2 Ḥabbeẕā vuṣlat demin yād eyledi ārām-ı dil
Kim zebān-ı ḥālümüz nām ile pür-eẕkārdur

3 Rāġıb oldı çün kim ol raġbetle ṭālibdür hemīn
Maẓhar-ı raġbet biziz her nesne bizde vardur

4 Ey muʿarrif nice taʿrif eyleyesin şānumuz
Çünki doymaz gözlerüñ baḳmaġa pür-envārdur

5 Gel berü inṣāfa gel güş it Murāduñ manṭıḳın
Münkir-i Ḥaḳ olanuñ elbette cāyı nārdur

1 A.61a, F.68b. Gazel AE, AE1, B, H, L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Onun izzeti devam etsin!
5b.bāk: pāk A.

2 A.61a, F.69a. Gazel AE, AE1, B, H, L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun gölgesini uzatsın!

407[1]

Velehū dāme sulṭānen

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Biz ḥayāt-ı Ḥaḳdayuz ġayruñ ḥayātı bizdedür
Fā'ilüz emr ile eşyā vākı'ātı bizdedür

2 Añlar isen ḥālümüz gelmez 'uḳūl ü fehme hiç
Ger beḳāya rāġıb iseñ bil ṣebātı bizdedür

3 Sen ṣanur mısın bizi ḫāric olavuz ez-fu'ād
Bārek-Allāh cümle eşyā vāridātı bizdedür

4 Bizdedür hep bizdedür hep bizdedür hep her ne var
Bizdedür vallāhi 'ālem kā'ināt bizdedür

5 Ey Murādī merd oldur kim bizi iẓ'ān ide
Cümle maḳdūrun umūr-ı ḳāṣı'ātı bizdedür

408[2]

Velehū bāreka'llāh

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Ḥaḳḳumı setr eylemez Ḥaḳḳā ki ḥaḳḳum bendedür
Her ne kim isterseñ ey ādem hemān ādemdedür

2 Mümkinātı oldı mübdi' mümteni'dür ġayrısı
Ẕātuñı mestūr ḳılmış līk ol her demdedür

3 Ḥamd-ı sābıḳdur olan minberde ādem söyledi
Biñ biñ ararsañ eger elf ile ḥā el-ḥamdadur

4 Şāhidümdür "'usri yüsrā" kim cemālümdür celāl
Ḳande olduġuñ dilerseñ istemegil ḳandedür

5 Ey Murādī her ne kim var "küllü mā-cā'e yeci'ü"
Sendedür vallāhi cümle sendedür hep sendedür

---

1 A.61a, F.69a. Gazel AE, AE1, B, H, L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Sultanlığı devam etsin!

2 A.61b, F.69a. Gazel AE, AE1, B, H, L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onu bereketli kılsın!
3b. el-ḥamd: bk. G 264/4b; cemāl kim: cemālümdür A. 4a.usri yüsrā: bk. G 8/2. 4b.isteme gel: istemegil M.5a. küllü mā-cā'e yeci'ü: Gelmeyenlerin hepsi gelir.

409[1]

Velehū medda'llāhu ẓılāle re'fetihī

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Bu cemāl ü ḥüsnüñi görmezse dīdem ḥündur
Fürḳatüñden çeşme-i Nīl ü biri Ceyḥündur

2 Ṭaġlar mesken baña divāneyem hicrān ile
Leylī-yi şebgīrüñi ḳaldur ki dil Mecnündur

3 Ṭoġrıluḳdur baña rāhuñda kifāyet eyleyen
'Āşıḳ-ı dil-ḫastaya budur şifā kānündur

4 'Ömr-i sermeddür baña şīrīn-i 'ışḳuñdur leẕīẕ
Āh-ı āb-ı çeşmüm ammā hicr ile gül-gündur

5 Ey Murādī ḥamdü li'llāh olmadı saña 'adīl
Kim ki fehm itmez seni vallāhi ġāyet dündur

410[2]

Velehū dāme sa'duhū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Rūyuñı cānā 'aceb bilsem ne ebḥā gösterür
Her ṭaraf baḳdukça nev nev bir temāşā gösterür

2 Jeng-i ġayrıdan gönül āyinesin sil didi yār
Āyine bilmez misin sildükçe a'lā gösterür

3 Ben ṣanurdum furṣat içün ḳıldı ẓāhir ḳālıbum
Şimdi bildüm bu mu'ammādan ki peydā gösterür

4 'Ömrümüz ḫarc eyledük sā'at ile her bir nefes
Ḥamdü li'llāh kim Mesḥ-āsāyuz iḥyā gösterür

5 Ey Murādī tāyif-i beyt-i ḥaḳīḳat olalı
Bu vücūdum ka'besin her demde 'ulyā gösterür

---

1 A.61a, F.69b. Gazel AE, AE1, B, H, L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun merhametinin gölgesini uzatsın!
1b.u: ve M.

2 A.61a, F.69b. Gazel AE, AE1, B, H, L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Onun saadeti devam etsin!

411[1]

Velehū dāme aʿlāme devletihī

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Leyle-i ẓulmīde Ṣūr-ı vechin aʿlā gösterür
Nūrı ger mekşūf iderse daḫı zībā gösterür

2 Yūsuf-ı meh çehreme her gice mihr eyler sücūd
Ey muʿabbir añlamazsın kim ne ruʿyā gösterür

3 Ṭāṣ-ı mihri oynadur her gün felek barmaġ ile
Ṭāṣ-bāz-ı dehre baḳ her dem temāşā gösterür

4 Cān ü ten arayışın ṣūretde seyr itseñ ne var
ʿĀrif-i yektāya maʿnāsın hüveydā gösterür

5 Ḳavl-i dil-berüñ kelīm oldı Murādī her nefes
Nice Firʿavnīlere ol dest-i beyżā gösterür

412[2]

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Sen seni çün ārzū ḳıldun saña meyl idigör
Ṭālib ü maṭlabı añlar eyleyen ṭoġru naẓar

2 Semʿ-i cānı eyleyen her dem küşāde bir yire
Eyler ol her cāya da her cāya ḳılmaḳdan ḥaẕer

3 Ḳadrüñi bildüñse maḳdūruñda itme iḫtirāz
Her muḳadder kim olur eyler ḳażā-ender ḳader

4 ʿAlemüñ fer-i vücūdıdur fürūġ-ı laʿl-i dil
Menbaʿ-ı ʿilm olmadı her kʾolmaya ʿālī-güher

5 Ger dilerseñ bulasın dünyāda ʿālim ʿilmini
Al Murāduñ manṭıḳından gel berü bir bir ḫaber

1 A.62a, F.69b. Gazel AE, AE1, B, H, L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Onun devletinin alametleri devam etsin!
2 R.78a. Gazel L, R'de vardır.
1a.idegör:itdiler L. 3a.maḳdûrında: maḳdûrından L. 3b.ender: anda L. 4a.laʿl-i: ehl-i L. 5b.bir bir: ver bir L.

413[1]

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Ben ne dirsem sen ḳabul itmek senüñ şānuñdadur
Cevher-i dürr-i laʿāli hep senüñ yanuñdadur

2 Mefḫarum olalı faḫruñ iftiḫār idem igen
Bilmedüm bir melceʾ ü meʾvā meger ānuñdadur

3 Kaʿbe-i ḥācātı ben ṣanur idüm beytü'l-ḥaram
Bilmedüm bildüm faẓīlet luṭf ü iḥsānundadur

4 İḳtibās eyler ḳamu seyyāre vü meh-tāb-ı nūr
Mihr-i enver añladum kim şems-i raḫşānuñdadur

5 Sanmaġıl kim ġayrı yirde bulına dürr ü güher
Ey Murādī her ne varsa yokla dükkānuñdadur

414[2]

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Ābumı ḳan itmeyince bilmedüm peydā nedür
Müşkil işdür (bil bunı) aʿley nedür aʿlā nedür

2 Maḥzen-i āyāt olan ol maḫzenü'l-esrārdur
Ol bilür şerḥüm anuñ kim āyet-i kübrā nedür

3 Müsteḥaḳ olduñsa Raḥmānuñ eger elṭāfına
Gel teferrüc eylegil dünyā nedür ʿuḳbā nedür

4 Gel berü ey müddeʿī bi'llāhi vaṣf eyle bize
"Kün-fekān"uñ şerḥini ūlā nedür uḫra nedür

5 Çıḳma Mevlānuñ rıżāsından ṣakın bir ẕerrece
Ey Murādī bilmek isterseñ eger ālā nedür

---

1 R.80b. Gazel L, R'de vardır.
1a.ne: - L. 5a.ġayrı: ġayrı her L, R.
2 R.81a. Gazel L, R'de vardır.
1b. (bil bunı): -. 2b.āyet-i kübrā: G 83/3b. 4b.kün-fekān: bk. G 16/1b.

415[1]

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 ʻIşḳumı sırrumda pinhān itdigüm (senden durur)
Çeşmümi vechüñde ḥayrān itdigüm (senden durur)

2 Sen baña maḥbūbsın ẓāhirde gerçi dostum
Maʻnāda şevḳunı iẕʻān itdigüm (senden durur)

3 Ben seni sevdüm egerçi līk aṣlu'l-ḥubbsın
Ben seni her demde mihmān itdigüm (senden durur)

4 Āhumı gūş eyledükce raḥmuñ artar dilberā
Lāki her dem āh u efġān itdigüm (senden durur)

5 Bu ʻacebdür kim Murādī olmadı sende cüdā
Her seḥerde āh ü hicrān itdigüm (senden durur)

416[2]

Min taḥḳīḳatihi'r-rāyiḳati ve tedḳīḳātihi'l-fāyiḳati

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Zā'ir-i Kaʻbe olaldan bu gönül nāle çeker
Çün nidāda dīdi lebbeyk anı bir ḥāle çeker

2 Ṭavḳ idelden berü zencīr-i ḳażā gerdenümi
Bir yaña āle çeker bir yañadan ḳāle çeker

3 Olalı ḥürmeti iḥrām ile bu ten muḥrim
Cānı uẕḥiyye getürmiş naẓarın sāle çeker

4 Iżtıcāʻ itdi ḥatīm içre ne vaḳt ire peyām
Muntaẓırdur ḫabere meyl ile meyyāle çeker

5 Zemzeme vardı Murādī çeküben zemzemeyi
Çün delīl oldı delīlin yine ol dāla çeker

---

1 Gazel L'de vardır.
1a, 1b, 2b, 3b, 4b, 5b. (senden durur): sendendür. 4b.dem: demde L.

2 A.62a, F.70a, R.115b. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Onun parıltılı araştırmaları ve üstün incelemelerinden…
Başlık F: Min-nesā'imi enfāsihi'ş-şerîfe.
Başlık H: Baḥr-i remel-i müṣemmen-i maḥẕûf.
2a.gerdenümi: gerdenini R. 3a.bu: - R; muḥrim: maḥrem AE, AE1. 3b.ṣāla: saña R.

417[1]

Velehū hulledet salṭanatuhū

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Cūş ḳıldı yine dil ʻışḳ ile bir ḥāle güyer
Ḥāle hem-ḥāl oluben ḥavl ile aḥvāle güyer

2 Ān ile ān oluben her işi bir demde olan
Sanmaġıl anı şeb ü rūz u meh u sāle güyer

3 Emrini iden evāmir nefeḥāt ile ile yürür
Cümle ḳāl itdi özin añlama kim ḳāle güyer

4 Meyli olduḳda ṣalar sāyesini lā-(şekk ü) reyb
Dime kim sen aña kim her dil-i meyyāle güyer

5 Eyledi çünki Murādī özini heşt behişt
İmtiyāz itmek içün ṣūrı ḳaçan çala güyer

418[2]

Velehū lā-zālet şümūsü devletihī ṭālīʻaten

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Nālemi güş idegör bülbül aña nāle düşer
Ḥālümi bilmek içün ḥāl ile bin ḥāle düşer

2 Her ne kim ḳılsa ḥābībüm ḳamu efʻālinde
ʻAks-i mirʾāta girüp dīde-i seyyāle düşer

3 Her ne demde ki żamīrine gele luṭf u cefā
Bu ʻacebdür ki hemān bu dil-i meyyāle düşer

4 Bir delīle danışup kūyı ṭavāf içün anuñ
Didi kim anı anuñ yevm ü meh ü sāle düşer

5 ʻIşḳı ḳapladı Murādīyi ḳomaz ʻaḳla gele
Çıḳmaz ol noḳṭa ki dāʾire-i pergāle düşer

---

1 A.62a, F.70a. Gazel R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Onun saltanatı ebedî kılınsın!
2b.rûz u: rûz ve M, - H; meh ü: meh AE, AE1; güyer: çeker AE. 3a.nefeḥāt: nefehnā L. 3b.güyer: çeker AE.
4a.(şekk ü): -; olduḳda: oldükde A, F; güyer: çeker AE.

2 A.62b, F.70a, R.77a.
Başlık A: Bu da onundur. Yükselen devletinin güneşleri devam etsin!)
1a.ede gör: ede ger B. 3a.ki: kim AE, AE1; luṭf u: luṭf-ı A. 4a.danışup bir delîle ṭavf-ı kûyını anuñ L, R.
4b.yevm ü: - R; meh ü: meh ve M.

419[1]

Velehū es'ada'llāhu mesāhu

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Seni sevmek güzelüm bu dil ü cāna yaraşur
Cān ḳurbān ola sen ḳaşı kemāna yaraşur

2 Dād içün cevrüñ elinden saña geldüm ḫānum
'Ādil olmaḳ güzelüm şāh-ı cihāna yaraşur

3 Beni aġlatma didüm ey gül-i ḫandānum gel
Didi kim bülbül olan āh ü fiġāna yaraşur

4 'Işḳumı bileli ol meh baña muḥkem acıdı
Didi kim nāz u ġına vech-i ḥısāna yaraşur

5 Güş idenler bu kelāmum begenüp hep didiler
Ey Murādī bunı yār olsa dehāna yaraşur

420[2]

Velehū en'ama'llāhu ṣāḥibehū

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Dil beni yāre virince ne belā çekmişdür
Yār ile hem-dem olınca ne cefā çekmişdür

2 Yāra yār olduġumuz ṣanma dilā meccāna
Hāy-ı aġyāruñ elinden ne eẕā çekmişdür

3 Kişi çekdügini bilür bu meṣeldür dirler
Bu tenüm yāri bulınca ne ḳazā çekmişdür

4 Yolı ile ṭutalı her işi başdan ayaġa
Āh bu yolda nice renc ü 'anā çekmişdür

5 Ger Murāduñ bileyin dir iseñ ey dil ḥālin
Yār yolında nice sūd u ẖatā çekmişdür

---

1 A.62b, F.70b, R.83a.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun akşamını mutlu kılsın!
4a.bańa: maña R. 5a.alsa: ala AE, AE1, B, H. Bu Gazel L'de 34b ve 67a varaklarında olmak üzere iki yerde vardır.

2 A.62b, F.70b, R.89a.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun arkadaşını nimetlendirsin!
4a.işi: iş B.

421[1]

Velehū lā-zāle mümette‘an bi’s-sa‘di ve’l-iḳbāl

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Bildügüm demde baña ‘ālem-i devrān didiler
“Beyyināt”ını hemān eyle gel iẕ‘ān didiler

2 Naẓaruñdan naẓarın añlayugör ey ṭālib
Müntehīsin saña kimdür bula pāyān didiler

3 Nūr-ı heybetde ḳoyup hey’eti ibḳāda beḳā
Āsumān nūr-ı ḳıdemden ola tābān didiler

4 Sırr-ı envār ḥicāb eyledi eṣnāf-ı ḫayāl
Mübdi‘-i küll-i bedāyi‘dedür īḳān didiler

5 Ey Murādī ne ‘aceb saña nihāyet olmaz
Bir senüñ gibi dahı görmedük ummān didiler

422[2]

Velehū enḳahu’llāhu te‘ālā

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Añladı çünkī beni ‘ışḳ ile kārında geçer
‘Āşıḳuñ varlıġı ma‘şūḳ ile varında geçer

2 Ben ḳarārum bilürem līk ḳarārı n’iderem
Bu ḳarārumı benüm añla ḳarārında geçer

3 Sırrumı ḫüd‘a ile hīleme yār itdüm çün
Duymasun kimse diyü ṭanz ile ‘ārında geçer

4 Lücce‘-i baḥra ṣalındı yine geştī-i göñül
Ṣanmañuz siz anı ḫavf ile kenārında geçer

5 Ey Murādī çün iki ḫāne yapubdur taḳdīr
Kimi nūrın gözedüpdür kimi nārında geçer

---

1 A.63a, F.71a, R.76a.
Başlık A: Bu da onundur. Mutluluk ve ikbal ile memnuniyeti devam etsin!
1b. beyyināt:bk. G 148/2b; eyle gel: eylegil L, M. 3b.nûr-ı: AE, AE1, H, L R; ḳıdemden: ḳıdeminden R; ola: olsa A. 4a.envār: esrār L. 4b.îḳān: ibḳā AE.

2 A.63a, F.71a, R.20a. Gazel L’de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allahu Teala (cc.) ona iyilik versin!
4b.ṣanmañuz: ṣanmaġıl R

423[1]

Velehū feteha'llāhu lehū ebvābe'l-ḫayr

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Ṣūrete baḳma ṣaḳın sīrete nāẓır olıgör
Ḫāṭırı yıḳma ṣaḳın cābir-i ḫāṭır olıgör

2 Ḥāsib ol nefsüñi her demde vü her sā'at ü ān
Ḥaḳ ḥisāb eyleyiser ol deme ḥāzır olıgör

3 Kimse rencīde senüñ dest ü zebānuñdan āh
Olmasun cehd idüben bu işe ḳādir olıgör

4 Nūr-ı īmānuña kiẓb ile meded virme ḫalel
Eyle ṣıdḳ ile ziyāde anı bāhir olıgör

5 Nuṣret isterseñ eger ḥażret-i Ḥaḳdan dā'im
Ey Murādī ḳamu düşmişlere nāṣır olıgör

424[2]

Velehū medde 'umruhū

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Gönül aldanma bu dünyā ḳatı ġaddār durur
Nicenüñ ḳanın içüpdür ḳatı ḫūn-ḫᵛār durur

2 Niceyi ḳıldı zebūn ü nicenüñ baġrı ḫūn
Nicenüñ şimdi işi nāle ile zār durur

3 'İbret alġıl yüri Mevlādan eger 'āḳil iseñ
Devr bir gün döniser saña bu pergār durur

4 Bir iki gün yüziñe ḫande ḳılur şimdi cihān
Saña düşmenlügi var ṣanma saña yār durur

5 Ey Murādī sen eger ister iseñ 'izzet ü cāh
Ṭā'at eyle aña kim 'ālim-i esrār durur

---

1 A.63a, F.71a, R.16b.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun için hayrat kapılarını açsın!
2a.ü: ve M, - R. 5b.düşmişlere: düşmenlere AE, AE1, R; nāṣır: nāẓır AE, AE1. Gazel L'de yoktur.

2 A.63b, F.71b. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun ömrünü uzatsın!
1a.ġaddār durur: ġarrār durur AE, AE1, F, H, M. 2a.va: ve M; ḫûn: ḳan AE, AE1, H. 3a.Mevlādan: monlādan A; eger: - AE

425[1]

Velehū efāża'llāhu min berekātihī

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Yem-i ʿummāna ṭalan ḳaṭreye mi mā'il olur
Şems-i tābāna iren ẕerreye mi sā'il olur

2 Āsitānuñı şehā her ki ṭavāf ide senüñ
Beyt-i maʿmur ile ol Kaʿbeye mi ḳā'il durur

3 Şol ki bilmeye seni ẓann ile ol ẓanna düşe
ʿĀlim ise dükeli ʿilme yine cāhil olur

4 Cānumı rūḥa çü cān eyledi ol cān-ı güzīn
Ṣanma rāz ehline sen milk-i cihān ḥā'il olur

5 Ey Murādī çü sözüñ oldı senüñ ġayb-ı lisān
Bunı fehm eylemek a'yāne iger müşkil olur

426[2]

Velehū ẓāʿafe'llāhu ecrehū

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Lā nüsellimı dimezüz bu bir ulu mes'eledür
Levḥ-i maḥfūẓda mestūr-ı kitābı biledür

2 Cā-be-cā yoḳlamışam bāb ü fuṣūlun cemʿā
Bilmişem ʿāşıḳı maʿşūḳına kimler iledür

3 ʿĀlemüñ maḥż-ı ḫayāl idügini bildi göñül
Ol hümādur buña ḳonmaz ki bilür mezbeledür

4 ʿAḳl-ı küll olalı hem-rāh aña dildür peyrev
Taḫtumı ṣanma Süleymān gibi sen bād iledür

5 Şeb-i firḳatde mi ṣandun beni sen ey meh-rū
Giderem mihr-i hidāyetle yolum tāb iledür

6 Ey Murādī beni kendümi ḳomazlar ʿālem
Çekerem cevri ne vardur bu geñiş ḥavṣaladur

---

1 A.63b, F.71b.Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onu bereketinden faydalandırsın!
3a.ẓann: ṭann AE, AE1; ẓanna: ṭanna AE, AE1.

2 A.63b, F.71b, R.158a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun mükāfatını artırsın!
2b.ʿāşıḳı: ʿāşıḳ AE, AE1. 3a. Li nüslime: Ālemlerin Rabb'ine teslim olarak namaz kılın (6/Enam 71); idügini: eyledigini R. 3b.buña: bu ki A. 4a.sen: - AE, AE1, H; bād: bāde R. 5b.hidāyetle: hidāyet ile R

427[1]

Velehū veffeḳahu'llāh

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Cānumuz ʿışḳa düşelden dilümüz nāle çeker
Ḥāl-i dil-ber dil-i meyyālümüzi ḥāle çeker

2 Vāḳıʿāt-ı ġam-ı hicrānı görüp dīdelerüm
Āhumuñ āteşini çeşme-i seyyāle çeker

3 Yāra hem-rāh olalı bu dil-i āteş-tābum
Ṭāḳat u ṣabr idemez kendüyi aḥvāle çeker

4 Nās iẕʿān idemez ḥālümi ḥaḳḳ ile benüm
Kimisi ḥāle çekerler kimisi ḳāle çeker

5 Bu kelāmında Murādī yine bir ḥāl itmiş
Ẕāt-ı ṣābit bilinür kendüyi efʿāle çeker

428[2]

Velehū lā-zāle muvaffaḳan

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Ḥayrümüz ḫayr idelüm ḫayr ile aḥvāle ḫaber
Virelüm ḥavl ile ḳuvvete bügün ḥāle ḫaber

2 Ḳavlümüz ṣıdḳını āfāḳa beyān itmek içün
Ḳavl ile eylemişüz cümleten aḳvāle ḫaber

3 Açılup ḳaṣr-ı vücūduñ nice yir revzenesi
Ḳıldı sūrāḫī anuñ necm u meh u sāle ḫaber

4 ʿĀlemi ravż-i cennetde müşāhid oluben
Ḥūr u ġılmānı derilüp ḳıldılar efʿāle ḫaber

5 Ḳavl ile fiʿl-i Murādī nice fehm ide ʿuḳūl
İrişür ḥubb-ı ezelden dik-i meyyāle ḫaber

1 A.64a, F.72a, R.178a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onu muvaffak kılsın!
3b.u: - R

2 A.64a, F.72a, R.138b. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. İşinin rast gitmesi devam etsin!
1a.ḳuvvete: ḳuvvetle B. 2b.aḳvāle: aḥvāle R. 3b.necm ü: necm R; meh ü: meh-i A; meh ve M. 4a.oluben: olayın R

429[1]

Velehū ḥafażahu'llāhu

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Cāmiʿ oldı bu kelāmum aña benven naẓẓar
Ben ḳarārumı yirümde çü bulurven tekrār

2 Lemʿa-i nūr-ı hüdā virdi żiyā ʿāleme çün
Nāşir-i ẕerre durur ʿāleme pes leyl ü nehār

3 "Kāf u nūn" itdi tekellüm bu kelām oldı kelīm
Bu kelām-ı mütekellim yine her bār hezār

4 Muḳtedādur çü göñül oldı ḥaḳīḳatde imām
Bu cemīʿā bu cemāʿatde muṣallī ebrār

5 Añladuñ mı yine bu yirde Murāduñ suḥenin
Yine luṭf ile maʿārifden aḳıtdı enhār

430[2]

Velehū yessera'llāhu āmālehū

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Ḳalemüm reşḥaları her biri bir deryādur
Ol deñizlerde nice nevʿ deñiz peydādur

2 Gel berü Ḥūt oluben çıḳma deñiz kaʿrından
Tā ḥayāta iresin ol niʿam-ı ʿuzmādur

3 Şol ki içmez ḳadeh-i dil-berden āb-ı ḥayāt
Dār-ı dünyāda hem uḫrāda 'ani'l-mevtādur

4 Gel berü fülk-i dili ṣal yem-i ʿummāna yine
Bād-bān ac ki bu āb üzre hemān bir pādur

5 Baḥr-ı vaḥdetde şināver olalı işbu Murād
Nice dürler çıḳarur al ḳulaġa raʿnādur

---

1 A.64a, F.72a, R.150a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onu korusun!
1a.kelāmım: kelām B. 2a.lemʿa-i: lemʿa R. 2b.nāşir-i ẕerre: nāşir R. 3a.Kāf u nûn: bk. G 16/1b; itdi: oldı R. 3b.kelām-ı: kelāmı R

2 A.64a, F.72b, R.164b. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun işlerini kolaylaştırsın!
4a.ṣal yem-i: ṣalayum AE

431[1]

Velehū ṣanehu'llāh

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Tā'ir-i ḳudsī cenāḥ açdı nişān besmele'dür
Dār-ı Ḥaḳdur bu hemān aṣl-ı hüner ḥavṣaladur

2 Müttefiḳ oldı yine ehl-i rumūz ile gönül
Her ne mevzi'de ṭaleb olına ḥāżır biledür

3 Ṭarḥ idelden berü aks oldı dile sit-cihāt
Nefs u rūḥum biri ḳā'il birisi ḳā'iledür

4 Manṭıḳum ezber iderseñ biline saña kelām
Behre-dār olmaz iseñ mefsūñi bil 'āiledür

5 Ey Murādī bu fenā-dāra gönül virme ṣaḳın
Ṭurıcaḳ cāy degül belki hemān merḥaledür

432[2]

Velehū kāne'llāhu me'ahū

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Berḳ ura nūr-ı cemālüñ çü hüveydā görinür
Kibriyā ḳapladı lākin anı ḫafā görinür

2 Ārzū eyledügümce baña ikrāmın ider
Ne ḳadar 'ulvi olursam daḫı a'lā görinür

3 Ṭūr-ı Sīnā olalı 'arş-ı mu'allā ey dil
Nice Mūsāda bize dest-i temennā görinür

4 Dikeli küngüre-i ḳurba maḥabbet 'ālemin
Her ne 'ālem var ise anda o peydā görinür

5 Ey Murādī yem-i 'irfānuña olmadı verāy
Her ḥurūfı kelimātuñ nice deryā görinür

1 A.64b, F.72b. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onu korusun!
2 A.64b, F.72b. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onunla olsun!

433[1]

Velehū lā-zālet envāre ʿizzihī sāṭıʿaten

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Dil-i ġam-dīdeye şādī ruḫ-ı dil-dār durur
'Āşıḳ-ı ḫastaya her demde devā yār durur

2 Beni ḥayrān iden ol rūy-i ṣafādur dā'im
Beni bī-dār iden ol dīde-i ebṣār durur

3 Lāḥıḳ olmaz ve ne ḫôd munfaṣıl ey yār-ı güzīn
Ḳubbelerde bizi mektūm iden esrār durur

4 Dem-i vaṣlına duḫūl eyleyen ey 'ārif-i dil
Bār-gāhında taḳarrüb bulam ebrār durur

5 Ey Murādī saña her kimse mürebbī olımaz
Saña ilm ögreden ol Aḥmed-i Muḫtār durur

434[2]

Velehū eʿānehu'llāh

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Ey ki mir'āt-ı ruḫuñ āyine-i 'ibretdür
Sen vaḥīd ise bu kuruñda ne cem'iyyetdür

2 Murtażā oldı īzāda şu kim iḳdām eyler
Ḳademi ḳutludur anun kişi tabʿiyyetdür

3 Rāh-ı aʿlāda görindi yine ḥadd ile ḥudūd
Bu ṭarīḳ ibn-i sebīl olana bī-ʿusretdür

4 Cüzʿ ü külden çü gelür cüzʿ ü kemāl ile hüner
Hüner ehlinden eger gelse hüner minnetdür

5 Ey Murādī seni senden kim ola kim bile yeg
Her ne ṣādır ki ola sende ḥükm-i ḥikmetdür

---

1 A.64b, F.73a.Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Parlayan izzetinin nurları devam etsin!
5b.muḫtār: muḫtārdur B.

2 A.65a, F.73a.Gazel B, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) ona yardımda bulunsun!
1b.ise: iseñA. 2b.ḳademi: ḳadem F. 5a.seni: beni AE.

435[1]

Velehū āmenehu'llāh

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Rāḥat-ı dil dileyen ʿāleme rāḥat gözedür
Ḳurb-ı yāri dileyen dilde sadāḳat gözedür

2 Şol kim anuñ serine perr-i hümā-sāye ṣalar
Arayup devleti neyler anı devlet gözedür

3 Rāh-ı meʾvāya şu kim tūşe diler ey kāmil
Bu fenā-dārda zühd ile ferāġat gözedür

4 Bāb-ı ʿadni açayın diyü temennāda olan
Şimdiden bunda mürüvvetle seḫavet gözedür

5 Ey Murādī o durur şāh-ı cihān dünyāda
Günc-i ʿuzletde olup meskeni vaḥdet gözedür

436[2]

Velehū haresa'llāh

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Ṭaleb-i himmet idersem baña ġayret görinür
Eger ikrām ider isem baña ʿizzet görinür

2 ʿAvn-ı yār ile ziyān itmedi keṯret baña hiç
Melā-ı keṯrete baḳsam baña vaḥdet görinür

3 İḳtibās eyledi çün nūr-ı tecellādan dil
Ne ṭarīḳi ki ṭutam baña ḥaḳīḳat görinür

4 Çün şerīʿatda gönül ḫᵛācedür ey ehl-i kemāl
Ḳanġı milke ki varursam baña ruḫṣat görinür

5 Ey Murādī nice ḥālāt olur inṣāf saña
Şu ki ṭutmaya sözüñ aña nedāmet görinür

---

1 A.65a, F.73b.Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onu emin kılsın!
2a.kim: ki A, AE. 3b.dārda: dāra AE, AE1.

2 A.65a, F.73b.Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onu korusun!
3a.tecellādan dil: tecellāyı gönül AE, AE1, H. 5. beyit M'de yoktur

437[1]

Velehū ḥāmilehu'llāh

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Gülşen-i ḳudsde çün bülbül-i ḳudsī iñler
Gül-i baḫtı açılur yaşını ol demde siler

2 Rāḥat-ı maḥż-ı ṣafā kesb ider ol 'āşıḳ-ı zār
Dāme-i vaṣl ucına parmaġ'ucın kim eyler

3 Rāygān mı irişür vuṣlat-ı dil-dāra kişi
Tīġ-i cevri dil-i pür-yarayı ḳaç pāre diler

4 Zaḥmet-i miḥnete ḳatlanmıyacaḳ dil-dāde
Çün ḥużūrın gözedür rāhı 'abes yire yeler

5 Bulmayan 'ışḳ-ı ḥaḳīḳi kelimātuñla Murād
Dehen-i ġayra baḳup bilmezem kim ne diler

438[2]

Velehū veffeḳahu'llāhu limā yuḥibbu ve yerżāh

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Cānı ḳurbān içün ey dil yine cānāna getür
Mūr-ı pāy-ı melehi pīş-i Süleymāna getür

2 Aç niḳābuñı cemālüñden idüp 'arż-ı cemāl
Nice biñ kāfiri ḫānum yine imāna getür

3 Ḳānit olmaya şu kim emrüñe cāna im-rūz
Ḳayd u bend ile seḥerden anı divāne getür

4 'Işḳ ile da'vā ḳılan gel berü göster hünerüñ
Merd iseñ kār ile bürhānuñı meydāna getür

5 Añlamaz iseñ eger işbu Murāduñ suḫanın
Yāda varma berū gel ḥikmeti Loḳmāna getür

1 A.65a, F.73b.Gazel L, M, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onu rahmetiyle taşısın…
2b.ucun: ucu AE, AE1, H. 3b.yarayı: yāre AE, AE1. 4a.ḳatlanmayıcak dil-dāde: katlanmayıncak dildāra AE, AE1.

2 A.65a, F.74a. Gazel L, M, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun sevdiği ve razı olduğu şeyi ona muvafık kılsın!
4b.kār ile: kār-ı AE.

439[1]

Velehū dāme fażlehū

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Ṣābit eyle beni ḳavlümde ki ḳavlüñ ḥaḳdur
Ṣādıḳ oldı senüñ ahdüñle kelāmuñ ḥaḳdur

2 Ben senüñ raḥmetüñi gözlerüm olmam çü ḳanūt
Ki resūlüñ ne ki bildürdi peyāmun ḥaḳdur

3 Mu'minem ben saña vü cümle resūl u melege
Daḫı nāzil ne kim oldıysa kitābuñ ḥaḳdur

4 Cennet u nāra muḳırven ü ḳażā ḫayr u şere
Yevm-i mev'ūd ile mīzān u ṣırāṭ'uñ ḥaḳdur

5 Her ne kim senden olur ḥaḳdur aña İslāmum
Ben Murādī bilürem ẕāt u ṣıfaṭuñ ḥaḳdur

440[2]

Velehū e'ānehu'llāhu 'alā murādih

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Burc-ı rif'atda ṭulū' eyledi çün māh-ı münīr
Ey benüm şems-i cihānum n'ola buña tedbīr

2 Aḫsena'llāhu lehū men naẓare'l-iḥsānā
Bi-kemālin ü cemālin ü bi-luṭfin ü yesīr

3 Oldı çün dā'ire-i merkezinüñ noḳṭa ḳamu
Ḥalḳaya al bu cihānı ele girsün naḫcīr

4 Ey kemālüm gözeden kimseye medḥ itme beni
Ḥālıḳum bildügi pes bilmeye bürnā ile pīr

5 Ey Murādī ezelī vaḥdeti gör keşreti ḳo
Şīr iseñ ara ḳamu bīşeyi bul bir daḫı şīr

---

1 A.65a, F.74a. Gazel L, M, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Onun faziletinin devam etmesi…
4a.muḳırven ü: muḳırven ve AE. 4b.u: - AE, AE1, H. 5b.u: - A.

2 A.66a, F.74a, R.144b. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Onun isteği doğrultusunda Allah (cc.) ona yardımda bulunsun!
1a.münîr: mîr AE.
2a.Bize ihsan edene Allah da kolaylıkla, güzellikle, lütufla ve kolaylıkla ihsan etsin. 55/Rahman 60 (İyiliğin karşılığı ancak iyilik değil midir?). 4b.ḫālıḳum: ḫālıḳuñ R; pes: bes H, R. 5b.bîşe-i: bîşe R.

441[1]

Velehū menna'llāhu bi-ṭūli beḳā'ih

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Ḥırz-ı cān oldı çü nāmuñ yā nişānı nicedür
Bī-nişān ol göresin tā ki nihānı nicedür

2 Dīde-i ʿaḳl çü bīnā olımaz rāzında
Ceẕbe-i yāri gözet gör ki edānī nicedür

3 Ḥüsn-i Yūsufda eger ḳıldı ise ḥāl ẓuhūr
Ḥāl-i Yaʿḳūbda gör ʿışḳ ile cānı nicedür

4 Rāḥ-rev oldı gönül āteşe ḥarḳ olsa n'ola
ʿĀşıḳın öldüre maʿşūḳ yā ḳanı nicedür

5 Ey Murādī seni dā'im gözedür çünki ḥabīb
Sā'ir ezmān ile yā şimdi zamānı nicedür

442[2]

Velehū evṣalehu'llāhu ilā merāmihi

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 ʿİbret ile naẓar it ʿāleme ʿibret demidür
Ḳāniʿ-i nān-ı cevin ol ki ḳanāʿat demidür

2 Veraʿ u zühdi libās eyle ki ḥürmet demidür
Edebi başuña tāc eyle ki devlet demidür

3 Uluya giciye ḳıl eylügi furṣat demidür
Nefs-i kāfirle cidāl eyle şecāʿat demidür

4 Furṣatuñ elde durur şimdi çü ġayret demidür
El açup Ḥaḳḳa niyāz eyle icābet demidür

5 Ḥak saña virdi kerāmātı saʿādet demidür
Ḥamdü li'llāh ki Murādī demüñ ʿizzet demidür

---

1 A.66a, F.74b, R.167a. Gazel A, AE, F, M, R'de vardır.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun bekasının uzunluğuyla lütuflandırsın!
1. beyit M'de yoktur. 2b.yāri: bārı AE. 4b.ya: yā AE.

2 A.66a, F.74b.Gazel A, AE, F, M'de vardır.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onu maksadına ulaştırsın!

443[1]

Velehū kessera'llāhu ḫayrah

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Rūy-i dil-dāra naẓar ideli bu dīde-i ter
Her neye nāẓır olursam ḳomaz anlara eṣer

2 Nükteden hātif-i ġayba çü su'āl itdi lisān
Nükteyi vird-i zebān ile cevāb itdi ḫaber

3 Reh-rev-i 'ışḳa ṭarīḳ oldı menāzil ḳademi
Pes ḫalās oldı mevāni'den idüp ışḳı siper

4 Yār-ı ṣāduḳ ne revādur ki bizi tārik ola
Ḥāşa kim 'abdi ferāmūş idüben ide güẓer

5 Ey Murādī saña bir-ḫoşca naṣīhat ḳıluram
Degmeye açma ṣaḳın rāz-ı dili eyle ḥaẓer

444[2]

Velehū neşera'llāhu ṣīte ma'dīletihī

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Gūş-ı hūşum saña ṭutdum ne ḥitābuñ vardur
Didi fehm idebilürseñ ne cevābuñ vardur

2 Didüm ac perde-i rūyuñ göre tā dīdelerüm
Didi sil çeşmüñi kim dīdede ābuñ vardur

3 Didüm ol dār-ı visāle ne zamān ola duḫūl
Didi kim gözle ṭarīḳüñ aña bābuñ vardur

4 Didüm olmaz mı seni görmege bir çāre baña
Didi ebvābını şerḥ eyle kitābuñ vardur

5 Didüm ister seni her demde Murādī nide pes
Didi aç gözlerüñi kim daḫı ḫ^{v}ābuñ vardur

---

1 A.66b, F.74b, R.162b. Gazel A, AE, F, M, R'de vardır.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun hayrını çoğaltsın!
A'da 4 ve 5. beyitler takdim tehir olarak yazılmıştır

2 A.66b, F.75a. Gazel AE, AE1, B, H, L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun adaletinin şöhretini yaygınlaştırsın!

445[1]

Velehū zīdet meḥābetühū

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Yalvarup yāra didüm ʿāşıḳa sermāye nedür
Luṭf idüp virdi cevābın didi kim vāye nedür

2 Seveli rūy-i ḥabībi dilüm āşüfte vü zār
İʿtimād itmez iseñ dīdedeki māye nedür

3 ʿAḳlı yaġmaya viren ʿışḳı degülmiş anuñ
Söyler idüm giren araya vü ortaya nedür

4 Yaḳa çāk itmegi benden görüp ögrendi sabāḥ
Perde olan ṣoruñ ol kākül-i sevdāya nedür

5 Ey Murādī hele feyyāżda baḫl olmadı çün
Arada ayaḳ ayaḳ ʿarż olunan pāye nedür

446[2]

Velehū eşraḳat şümūse salṭanatihī ilā yevmi'l-ḳıyām

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Dil tenūrında yanar āteş-i ʿışḳ-ı dil-dār
Gözyaşın ḳaynadur ol āteş ile ʿāşıḳ-ı zār

2 Bize gel söyleme biz nuṣḥ ḳabūl eylemezüz
Vāʿiẓā cennet ü nārı yiter itdüñ tekrār

3 Bize mestūr ne ḳalmış durur ʿālemde ʿaceb
Sākit ol ḥażret-i Ḥaḳ cümlesin itdi iẓhār

4 İkilükden berīyiz nāẓır-ı vāḥid çü bizüz
Bir görinür gözümüze iki dünyāda ne var

5 ʿIşḳ ile ʿār ḳarār itmedi bir dilde Murād
Ki ḳarār itmedi bir kāsede çün āb ile nār

---

1 A.66b, F.75a. Gazel AE, AE1, B, H, L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Onun heybeti ziyadeleşsin!

2 A.67a, F.75a. Gazel AE, AE1, B, H, L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Kıyamet gününe kadar saltanatının güneşleri parlasın!
4a.nāẓır-ı: nāẓır u A, M.

447[1]

Velehū zīdet meḥābetühū

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Nice demdür seni cāna bu dil ü cānum arar
Ṣulayup ʿālemi bu dīde-i giryānum arar

2 Başdan başa ḳamu ʿālemi seyr eyleyüben
Yirde gökde ḳomayup āb ile efġānum arar

3 Bulmadum ṣıdḳ ile bir kişi ki vire ḫaberüñ
Ḳamu ʿālemleri gördüm seni sulṭānum arar

4 Şarḳ u ġarbı ṭolanup gün yüzüñi görmek içün
Günde mihr ü gicelerde meh-i tābānum arar

5 Bu Murādī semī bulmadı çü dünyālarda
Başlayup fikr ile her sāʿat ü her ānum arar

448[2]

Velehū ażāʾa'llāhu kevākibe ḫilāfetihī

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Her neden nāẓir isem vechüñe aʿlā görinür
Revnaḳuñ memleket-i dilde muʿammā görinür

2 ʿAks-i tābuñ uralı ʿāleme ey nūr-ı mübīn
Lemʿa-i berḳ-i cemālüñ nice peydā görinür

3 Ṭaraf-ı āḫere meyl itmedi bu dīde-i ter
Añlamışdur anı ol āyet-i kübrā görinür

4 Cān ü dil āyinesin jeng-i sivādan pāk it
Ṣūfiyā ṣoñra gözet anı ki zībā görinür

5 Diler iseñ bu Murādī göresin vaḥdetde
Yoḫsa keṯretde nice cism ile yektā görinür

---

1 A.67a, F.75b. Gazel AE, AE1, B, H, L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Onun heybeti ziyadeleşsin!
4a.şarḳ u: şarḳı M. 5b.ü: ve M.

2 A.67a, F.75b. Gazel AE, AE1, B, H, L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun halifeliğinin yıldızlarını parlatsın!
3b. āyet-i kübrā: G 83/3b.

449[1]

Velehū hebbet nesāyime devletihī

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Baḳduġumca güneşe ol meh-i ġarrā görinür
Māha baḳdukça gözüm ol ḳaşı ṭuġrā görinür

2 Gül ü şehlāya vü serve bu gözüm ḳılsa naẓar
Ol yüzi gül boyı serv ü gözi şehlā görinür

3 Sünbüle ḳarşu ger aġlar isem ʿayb itme bāña
Baḳduġumca aña ol zülfi muṭarrā görinür

4 ʿAyb ḳılmañ eger āvāre olam çün Mecnūn
Ḳande kim baḳsa gözüm ol ṣaçı leylī görinür

5 Her ḳaçan kim naẓar idem bu dil-i mirʾāta
Baḳduġumca aña her dem bāña seydā görinür

6 Görmeyelden gözi ol Yūsufı ben Yaʿḳūbuñ
Dostlar ṣanmañuz ansız bāña dünyā görinür

7 Bu Murādī eger olmaz ise vaṣl ol ḥūrā
Ṣanmañ ansız aña ol cennet-i meʾvā görinür

450[2]

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Āhumı gūş ideli bülbül-i gūyā iñler
Nālemi añlayalı ṭaġ ile ṣaḥrā iñler

2 Şol ḳadar aġlamışam ḥumret-i hicrān ile kim
Eşk-i çeşmümi görelden yedi deryā iñler

3 Her ḳaçan āh çekem derd ile Eyyūb-ṣıfat
Acıyup āhuma her zīr ile bālā iñler

4 ʿIşḳı pinhān ideli tende dil-i sūzānum
Cümle sūzān oluben pest ile aʿlā iñler

5 Naẓm-ı pür-sūzını her kim ki Murāduñ göriser
Ḳıluben āhına her demde temāşā iñler

1 A.67a, F.75b. Gazel AE, AE1, B, H, L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Devletinin rüzgārını estirsin!
2a.vü: ve M. 2b.vü: - M. 6 ve 7. beyitler M'de yoktur.
2 R.85b. Gazel R'de vardır.

451[1]

Mine'l-fütūḥāti's-sulṭāniyye ve'l-füyūżāti'l-ḥāḳāniyyeh

Mef'ūlü Mefāīlü Mefāīlü Feūlün

1 Cān atdı çü cān-ı 'ışḳ ile cānāna berāber
Bir söz didi cānān aña kim cāna berāber

2 Ḳul oldı aña cümle selāṭīn-i cihān-bān
El baġlayuben ṭurdı çü sulṭāna berāber

3 Aḳıtdı gözi yaşını çün yār işiginde
Raḥmet naẓarın eyledi bārāna berāber

4 Luṭfı çü nihāyetde degül özgedür elṭāf
Ḳaṭre gele mi bir yem-i 'ummāna berāber

5 Her kim ki diler añlaya ḳavlümi Murāduñ
Gelsün berü pes 'ışḳ ile meydāna berāber

452[2]

Velehū yessera'llāhu murādehū

Mef'ūlü Mefāīlü Mefāīlü Feūlün

1 Cān ile gönülden saña çün cān iledürler
Ḥüsnüñi alup 'āleme destān iledürler

2 Ḳul olup eli bağlu işigüñe gelenler
'İzzet olınup 'āleme sulṭān iledürler

3 Senden şu kişi kim öḳuya ders-i ḥaḳīḳi
'Allāmelere 'ālim-i devrān iledürler

4 Şol kimse ki dermāna ire derdüñ içinde
Ayaġı tozın cümleye derman iledürler

5 Her kim ki bulur fehm ile irfān işigüñde
Bir noḳṭasını 'ilm ile bürhān iledürler

6 Dem-beste ḳalur cümle-i insān ü melā'ik
Çün kim bu kelāma naẓar im'ān iledürler

7 Çün kim derile cümle-i mevcūd Murāda
Bir bir aluben ḥażrete insān iledürler

---

1 .67b, F.76a, R.78a. Gazel L, M'de yoktur.
Başlık A: Sultanlığın fetihleri ve hakanlığın feyizlerinden…
Başlık F: Ve min-leṭā'ifi elfāẓihi'l-mübāreke.
Başlık H: Baḥr-i hezec-i aḫreb-i mekfûf-ı maḥẕûf.
2b.cihān-bān: cihāniymān AE, AE1. 5b.pes: bes R.

2 A.67b, F.76a, R.95a. Gazel B, M'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun muradını kolaylaştırsın!
3b.'ālim-i: 'ālem-i devrān AE1; iletirler: eylediler F. 4b.iletirler: eylediler F. 6a.cümleyi insān ü melā'ik: cümle melā'ikle behîmûn L, R. 7b.ḥażrete: ḥażret-i L.

453[1]

Velehū eʿazze'llāhu cündehū

Mef'ūlü Mefāīlü Mefāīlü Feūlün

1 Derdümde benüm derd ile dermān arasunlar
Ḥükmümde hemān emr ile sulṭān arasunlar

2 Zuʿm eylemesün kimsene kim zuʿmı ḳavīdür
Zuʿmında hemān zuʿm ile iẕʿān arasunlar

3 Bilmek dileyen ʿışḳ ṭarīḳinde muʿammā
Cānumda benüm pes telef-i cān arasunlar

4 Maʿnā yüzine dil ki ḳaçan çekse niḳābı
Ġāyet naẓarumla benüm imʿān arasunlar

5 Yol buluben eyvān-ı şerīʿatda yaḳīne
Her laḥẓa yaḳīnüm ile īkān arasunlar

6 Ṣanma ki Murādī bunı dir kendüye hāṣā
Luṭfından ilāhuñ hemān iḥsān arasunlar

454[2]

Velehū edama'llāhu irşādehū

Mef'ūlü Mefāīlü Mefāīlü Feūlün

1 "Ve'l-fecri leyālī"de virildi ḫaber-i yār
Dil "şef" ile "vetr"i ne ḥisāb eyleye tekrār

2 Ferd oldı maḥabbetde bedel çün kim
Pes kendüye ʿāşıḳ idinür ʿālemi ṣad-bār

3 Bu sırr-ı ʿaceb ney ki buña dil müteḥayyir
Her laḥẓa ḳarīb oldı velī dil anı arar

4 Tāb urdı cemāl āyinede berḳ-ı muṣavver
Bu ṣūret-i dil-keş yine rāz ile nihān-dār

5 Geldi bu Murādī yine ʿālemlere ḳudret
Ḥükm-i ezel ile kurılur yine bu bāzār

---

1 A.68a, F.76b, R.81a. Gazel M'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun askerini aziz kılsın!
2a.kimsene: kimesne AE, AE1. 3b.pes: bes R. 4b.naẓarımla: naẓarımda L. 5a.eyvān-ı şerîʿatda: eyvāh diyen ʿilm-i R; eyvān-ı dîn ʿilm-i L. 6b.ilāhuñ Allāhuñ L.

2 A.68a, F.76b. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun irşadını devam ettirsin!
1. ve 2. beyitler M'de yoktur.
1a. Ve'l-fecri leyālî: Tanyerinin ağarmasına and olsun! Zilhicce ayının ilk on gecesine and olsun! (89/Fecir 1, 2); 1b.şef'... vetr: Herşeyin çiftine de, tekine de and olsun (89/Fecir 3). 4a.tāb: bāb AE, AE1.

455[1]

Velehū esbela'llāhu feyżahū ʿaleyh

Mef'ūlü Mefāīlü Mefāīlü Feūlün

1 Ġam ḫānemüzi ḳıldı müşerref yine dil-dār
Cān ü dili luṭf ile yine oldı nigeh-dār

2 ʿIşḳını anuñ degşimezüz kevn ü mekāna
Bir ẕerresi degmez dü-cihān içre ne kim var

3 Berzaḫ ḳodılar ʿāşıḳ içün nice maḥalde
Evvel ḳademi terk-i ser olmaḳda durur kār

4 Ey ders-i mecāzī oḳuyan tıfl düşüñ kim
ʿİlm-i ezelüñ noḳṭasıdur sendeki güftār

5 Hem-rāz olmazsañ-bu-Murād ile eger sen
Söyletme beni luṭf idüben bir daḫı tekrār

456[2]

Velehū dāmet re'fetuhū

Mef'ūlü Mefāīlü Mefāīlü Feūlün

1 ʿUbbād-ı cihān gelse ʿibādet idemezler
Mābeynümüzi faṣl-ı şehādet idemezler

2 Bu yolda bizüm çekdügümüz tāb-ı taʿab çoḳ
Ġayrı kişiler böyle seyāḥat idemezler

3 Bir tāc ile bir ḫırḳa vü bir nān bize kāfī
Bir bizcileyin kimse ḳanāʿat idemezler

4 ʿĀlemde bizi bilmedi kendözini bilmez
Mevlāsını ḳul bilmeye ḫıdmet idemezler

5 Ṭoldurdı Murādī şikemin ḫalḳ-ı cihān gör
Vallāhi bizüm gibi riyāżat idemezler

---

1 A.68a, F.77a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) bereketini onun üzerine indirsin!
3b.evvel: ol AE, AE1.

2 A.68b, F.77a. Gazel AE, AE1, B, H, L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Onun merhameti devam etsin!
3a.vü: ve M.

457[1]

Mef'ūlü Mefāīlü Mefāīlü Feūlün

1 Çün ḳıldı Ḫudā yüzin anuñ cümleden enver
Ḳaldurdı du'āya elini 'arşa berāber

2 Müstaḥkem idüp 'ahd ile peymānını anda
Oldı mütefekkir ḳıluben virdini ezber

3 Maṣnū'ını ṣun'ında bedī' eyledi ibdā'
Eyledi vürūdını vürūd ile mu'ammer

4 Açıldı ḥadāyıḳda nice biñ gül ezhār
Şerḥe gele mi ṣādır-ı maṣdūr ile maṣdar

5 Gel añla Murāduñ bu kelāmında ḥalāvet
Ḳalbüñi musaṭṭaḥ ḳıluben eyle müdevver

458[2]

Mef'ūlü Mefāīlü Mefāīlü Feūlün

1 'Ālem seḥeri bād gibi çün güzerāndur
Ol rūḥ-ı revān anuñ içün cāna nihāndur

2 Sırr eyle cevābında nedür nükteyi ṭuydum
Ġayrıya nihān oldı ise baña 'ayāndur

3 Meşrūḥ-ı ezelden ne temennā ḳıla ṭālib
İblāġ-ı 'ilim remz ile 'ālemde revān ol

4 Ben ḥāṣıl-ı 'ömrüm bilürem söyleme nāṣıḥ
Va'ẓuñ olara söyle ki ṭullāb-ı cināndur

5 Ger bende iseñ sen kelimātına Murāduñ
Cānuña senüñ cümle murāduñ nigerāndur

1 R.97b. Gazel R'de vardır.
2 R.172b. Gazel R'de vardır.

459[1]

Mef'ūlü Mefāīlü Mefāīlü Feūlün

1 Cānān ile şimdi yine cānānelügüm var
Nūş eylemişem cür'a-i mestānelügüm var

2 Bir baḥre düşüpdür yine ġavvāṣ-ı göñül kim
'Ummāna deger ḳaṭre-i dür-dānelügüm var

3 Hedm oldı yine zūrum ile ḳal'a-i hestī
Meydān-ı feāda yine merdānelügüm var

4 'İlmümde bilindi yine bu 'ilm-i yaḳīnüm
'İlm ile 'ilimde yine ferzānelügüm var

5 Ādem ḫaberin bilmezem 'ālem eşerin hiç
Söyletme Murādī yine dīvānelügüm var

460[2]

Min nefeḥāti'l-'ārifi bi'llāh ḥażreti's-sulṭāni ẓillu'llāh

Mef'ūlü Fāilātü Mefāīlü Fāilün

1 'Āşıḳlaruñ ḥarāreti derd ü cigerdedür
'Ālemde her ne kim ola āh-ı seḥerdedür

2 Şems in'ikāsı pertev-i vechinden oldı çün
Sevdā-yı ḥüsni devr-ile devr-i ḳamerdedür

3 Aḫbār-ı ḥüsni 'āleme yayıldı ser-te-ser
Günden güne şüyū 'ile tāze ḫaberdedür

4 Āşüfte oldı cān ile bāzārı vardur
Ḳurbān içün yolında bugün terk-i serdedür

5 Devlet anuñ ki terk ide māl ile cāhını
Ṣanma Murādī devleti tāc ü kemerdedür

---

1 R.130b. Gazel R'de vardır.
2 A.68b, F.77a. Gazel R'de yoktur.
Başlık A: Allah'ın (cc.) gölgesi Hazret-i Sultan yani Allah'ı (cc.) tanıyan arifin esintilerinden…
Başlık F: Ve min-netāyici ṭab'uhu'l-laṭîf.
Başlık H: Baḥr-i müżāri'-i aḫreb-i mekfûf.
1a.derd ü: derd-i AE, AE1, H. 2a.vechinden: vechden L. 5a.ki: kim AE; ede: - F; devleti: devlet L. 5b.ü: ve M.

461[1]

Velehū lā-zālet aġṣānu devletihī muḥżarraten

Mef'ūlü Fāilātü Mefāīlü Fāilün

1 Ferdāya ṣalma gel bizi ey dil-rühā yiter
Cānlar eritdi ʿāşıḳuñ ey meh saña yiter

2 Bunca firāḳa nice ṣabūr ola ʿāşıḳīn
ʿAhdüñe eyle ey güzelüm gel vefā yiter

3 Senden ricāmuzı yine sensin bilen hemān
Ben istedügüm eyle anı sen saña yiter

4 Yād olur isem iki cihāna ḳayurmazam
Her demde yār ola bizi tek āşinā yiter

5 Añlanmadı Murādī kelāmı ʿaceb durur
Bir ḥarfin añladuñsa eger ibtidā yiter

462[2]

Velehū cema'a'llāhu şemlehū

Mef'ūlü Fāilātü Mefāīlü Fāilün

1 Ḥālümi kimse añlamaz ancaḳ Ḫudā bilür
Ḳalbinde herkesüñ ne var ol pādişā bilür

2 ʿİlm-i żemāyirüñ nice dürlü fünūnı var
Fehm eylemez meger ki dil-i pür-żiyā bilür

3 Aḥvālini nuḳūşuñ eger kim ṣorar iseñ
Ṣorġıl aña ki gözgü-yi ṣüret-nümā bilür

4 Yola ḳulaġuz olmayıcaḳ yürime ṣaḳın
Rāhuñ ḫatarlarını yine reh-nümā bilür

5 Her ʿilmi bu Murādī bilür ḳılma iʿtiḳād
Bilmez o nesne Rabbine ancaḳ ṣenā bilür

---

1 A.68b, F.77b, R.76a.
Başlık A: Bu da onundur. Devletinin var olan büyümesi devam etsin!
Başlık F: Ve min-netāyici ṭabʿuhu'l-laṭîf.
3b.saña: baña R. 4a.olur: olısar R. 4b.bizi: bize L. 5b.añladuñsa: añduñsa AE, AE1; eyledüñse L, R.

2 A.69a, F.77b. Gazel R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun toplumunu birleştirsin!
2b.dil-i: dil A. 3a.aña ki: anı L. 4a.ḳulaġuz olmayıcaḳ: ḳulaġuzsuz L. 5a.Murādî: Murāda AE.

463[1]

Velehū ḫaṣṣahu'llāhu bi-'ināyetihī

Mef'ūlü Fāilātü Mefāīlü Fāilün

1 Şol ḥüsn-i bā-kemāl ki sen dil-rübādadur
Günden güne bu ḳalbüme 'ışḳı ziyādedür

2 Ġayrıya varma gel gezüben serseri yire
'Ālemde her ne kim ola ḳalb-i ṣafādadur

3 'Ālemde iki nesnenüñ olmaz nihāyeti
Bir ḥüsn-i yāre bir daḫı ışk-ı gedādadur

4 Ṣābıḳda añladuñ mı geçen mācerāları
Memhūr anuñ defātiri fevḳa'l-'ulādadur

5 Diñler iseñ Murādī kelāmını cān-ı men
Günder güne maḥabbeti yāre ziyādedür

464[2]

Velehū ḥaṣṣala'llāhu merāmihī

Mef'ūlü Fāilātü Mefāīlü Fāilün

1 Her kim ki 'ışḳuñ ile ḥabībüm ṣafādadur
Dā'im rızāñı gözleyüben iḫtiżādadur

2 Cān ü gönülden eyledi çün terk-i ġayrüñi
Anuñ içün aña yine keşf-i liḳādadur

3 Kendü çün aña keşf ide rūy-i ḥakīḳatin
Bi'ẕ-ẕāt n'ide vāṣıṭayı ol ġınādadur

4 Tefhīm-i 'aḳl içün bunı tıbyān ile ben
Ḥānum seni senüñ ile bildi i'ādedür

5 'Ömr-i medīd içinde nedür fikr-i rāsiḫūñ
'Ömr-i ḳeṣīr içinde ḥayāt-ı ziyādedür

6 Fetvā-yı 'aynı 'ayn ile bilmek hüner degül
Añla Murādī ġayb ile 'ayn-ı 'aṭādadur

---

1 A.69a, F.77b, R.123b.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) ona inayetini has kılsın!
1b.dil-rübādadur: dilber bādadur B. 2a.yere: yere gel L; ġayrıya varma gel: ġayrıda arama L, R; serserî yere: serserîde gel R. 4b.defātiri: vefā-teri AE, AE1. 5a.cān-ı men: cān-ı mā AE, AE1, H, R; men: mā B, L.

2 A.69a, F.78a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun maksadını hāsıl etmesi…
4a.ile: eyle AE, AE1.

465[1]

Velehū dāme mecduhū

Mef'ūlü Fāilātü Mefāīlü Fāilün

1 ʿIşḳ ile ʿāşıḳuñ yine bir ḫôş kemāli var
Ṣanma ki vaṣl-ı yārden özge meʾāli var

2 Ḳalbüñde yir dutarsan eger kim ḫayāline
Vallāhi ḫôş ḥużūr ile gönlün ḫayāli var

3 Uçmaḳda cenneti dilemem vaṣluñ isterüm
Uçmaġ içün dilüñ nice perr ile bālı var

4 Başın ḫalāṣ ider mi gönül dest-i ʿışḳdan
ʿIşḳuñ efendi nice nice mekr ü āli var

5 Diñle Murādīnüñ bu kelāmı ne şerḥ ider
Açdukça ʿışḳ muṣḥafını ḫūb fāli var

466[2]

Velehū zeyyene bi-vücūdihi'd-dünyā

Mef'ūlü Fāilātü Mefāīlü Fāilün

1 ʿİlm-i ezelde menbaʿ-ı ʿirfān olan nedür
Maḥż-ı hidāyete sebeb ihsān olan nedür

2 Ṣūfī eger ṭarīk bilür iseñ kemāl ile
Bi'llāhi vir ḫaber ki bu īmān olan nedür

3 Ger ʿāşıḳ iseñ eyle ḫaber-dār luṭf ḳıl
Maʿşūḳ u ʿāşıḳ üzre bu bürhān olan nedür

4 Mihr ü vefā nedür yā bu cevr ü cefā n'ola
Ya ara yirde ʿahd ile peymān olan nedür

5 Bi'llāhi gel Murādī bize ṭoġrusın di kim
Bu sende görinen yem-i ʿummān olan nedür

---

1 A.69b, F.78a, R.122a.
Başlık A: Bu da onundur. Saygınlığının devam etmesi...
1b.vaṣl-ı: vaṣla A. 3b.ile: ü R. 5b.açtıḳca: açtükce A, F, M.

2 A.69b, F.78a, R.101a.
Başlık A: Bu da onundur. Dünya onun varlığıyla süslensin!
2a.ṭarîḳ: ṭarîḳi R; bilir iseñ: bilirseñ A, M. 3b.bu: bir AE. 4a.mihr ü: mihr-i AE1; bu: - AE, AE1; n'ola: nedür M. 5b.olan: - R.

467[1]

Velehū naṣara'llāhu bi-te'yīdihī

Mef'ūlü Fāilātü Mefāīlü Fāilün

1 ʿĀşıḳlaruñ ʿilācı durur ṣabr ü yā sefer
Ṣabrum senüñ cemālüñ oluben baña naẓar

2 Ṣatdum iki cihānı senüñ ẕerre luṭfuña
Mihrüm iki cihāna anuñ çün durur eṣer

3 Ṭaldum çü baḥr-ı ʿışḳuña oldı vaḥīd-dil
Başdan ayaġa cān ü tenüm bañadur baṣar

4 Aṣl-ı bakāyıḳum gözedürven ḥabībden
Maʿşūḳ u ʿāşıḳ eylediler ʿāleme ḫaber

5 Diñle Murādīnüñ bu kelāmını cān ile
Var ise sen daḥı getür ortaya bir hüner

468[2]

Velehū nefe'llāhu bi-bereketihī

Mef'ūlü Fāilātü Mefāīlü Fāilün

1 Īlācda müşebbete sordum ḳażā nedür
ʿAyn-ı ḳaderle virdi cevāb iḳtiżā nedür

2 Ḥavl ile küll-i şey' görürven ġayır-nümā
Ammā k'olarda añlamadum ibtidā nedür

3 Ḳalb eyledüm bidāyetümi çün nihāyete
Bildüm bidāyetümle bu kez intihā nedür

4 Ḳıldum çü āb-gīne-i cismümi āyine
Pes soñra añladum ki muḥīṭ-nümā nedür

5 Bilmek diler iseñ ger ʿulūmuñ ḫaberlerin
Diñle Murādī ḳavlini añla ʿaṭā nedür

---

1 A.69b, F.78b, R.21a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun kuvvetlendirmesiyle ona yardım etsin!
1a.ṣabr u: ṣabr AE, AE1, F, H, M, R. 1b.oluben: olupdur B. 5b.bir: - AE, AE1.

2 A.70a, F.78b, R.21b. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) bereketiyle faydalandırsın!
1a.müşebbete: meşiyyete AE, R; müşebbete AE1. 4a.āyine: yine AE, AE1. 5a.diler iseñ: dilerseñ A.

469[1]

Velehū lā-zālet aḳmāru devletihi lāmiʿaten

Mef'ūlü Fāilātü Mefāīlü Fāilün

1 Āyinemüz cemāl-i ḥabībe naẓardadur
Her dem miṣālümüz yine rūy-i eṣerdedür

2 Buldum yüzümde ben eṣerin ḥüsn-i vechüñüñ
Her ʿayn ile iḥāṭası medd-i baṣardadur

3 Ben ḳılmadum sefer ḳamu ʿālem sürūrda
Bir bir geçer öñümde bu seyrüm ḥażardadur

4 Ben bilmedüm bu tarz-ı ʿacā'ib ʿaceb nedür
Leylümde bir seḥer didi leyl ü seḥerdedür

5 Añla Murādīnüñ bu kelāmını fehm ile
Her bir kelāmı ḥikmet ile bir ḫaberdedür

470[2]

Velehū ṣuyineti'l-memāliki bi-ʿadlihī

Mef'ūlü Fāilātü Mefāīlü Fāilün

1 Faḫruma faḫr içün dil-i gūyā senā yiter
Kūy-ı ḥabībe şavḳ-ı göñül reh-nümā yiter

2 Ben bilmezem bu kārumı ancaḳ bilür ḥabīb
Bilür ol anı bildügi anuñ baña yiter

3 Maʿnā-yı dilde yazdı gönül levḥine ḳalem
Her kim ki ola fān aña ʿışḳ intihā yiter

4 Ḥürmet ṭarīḳin añlayan añlar ṭarīḳi ol
Fehm eylemege bunı edeb ibtidā yiter

5 Göster Murādī fiʿl ile ḳavlüñ sadāḳatin
Nāz u niyāz olursa arada saña yiter

---

1 A.70a, F.78b, R.21a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Devletinin yükselen ayları devam etsin!
2a.vechinüñ: vechüñ AE, R. 3a.sürûrda: mürûrda R. 4a.nedür: neden R.

2 A.70a, F.79a, R.23a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Onun adaletiyle ülkeler korunsun!
2a.bilir: bilsin R. 3b.fān ola R; fān: Yeryüzünde bulunan her şey fanidir (55/Rahman 26). 4a.ṭarîḳi: ṭarîḳ A, AE, AE1, F, H. 4b.edeb: idüp AE, AE1. 5b.u: - R

471[1]

Velehū zādehu'llāhu kerāmehū

Mef'ūlü Fāilātü Mefāīlü Fāilün

1 İñler bu sīnem ʿışḳuñ ile ṣan rebābdur
Nār-ı firāḳuñ ile bu baġrum kebābdur

2 Hem-ṣoḥbetüm ḫayālüñ olupdur şehā benüm
Bu gözlerüm piyāleleri piyāleleri pür-şarābdur

3 Dünyā karañudur güzelüm sensizin bāña
Aydın iden anı bāña sen āfitābdur

4 Ben nār-ı ʿışḳa yanarum ammā ʿaceb durur
Kim iki şīşesi gözümüñ ṭolu ābdur

5 Meh-pāreler olursa eger cümle bu cihān
Mihr-i yüzüñe nisbet efendüm şihābdur

6 Vaṣluñ ile al ele bu benüm göñlümi şehā
Göñlini miskīnüñ ele almaḳ ṣevāb olur

7 Yoḳdur Murādī bendene dünyāda bir murād
Anuñ murādı sen şeh-i ʿālī-cenābdur

472[2]

Velehū lā-zālet devletühū müşeyyedeten

Mef'ūlü Fāilātü Mefāīlü Fāilün

1 Dünyāya ṭālib olma ki ṣoñı fenā durur
ʿĪş ü ṣafāsı miḥnet u renc u ʿanā durur

2 Aldanma yüze güldügine bu zamānenüñ
Cümle sürūr u zīneti ʿayn-ı belā durur

3 Nuḳl ü şarāb ü ney ü def ile rebāb
Dār-ı beḳāda cümlesi saña ḫatā durur

4 Cehd eyle eylüge bulasın cümle eylügi
Ṣanma ki kemlüge bedel olan ṣafā durur

5 Ḥamd it Ḫudāya ṭoġrı yolı eyle sen ṭaleb
Bil ki Murādī cümleye Ḥaḳ reh-nümā durur

---

1 A.70b, F.79a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun ikramını ona ziyade kılsın!
6b.ṣevāb olur: ṣevābdur B.

2 A.70b, F.79b. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Devletinin sağlamlığı devam etsin!
1a.ki: - AE, AE1. 4b.ki kemlige: kemāline M. 5a.it: eyle AE.

473[1]

Velehū lā-zāle ẕekūren bi-ḥusni's-siyer

Mef'ūlü Fāilātü Mefāīlü Fāilün

1 ʻĪş-ı cihānı ḳo ki be-külli fenā durur
Māl ie cāh u ʻizzeti külli hebā durur

2 Bu leẕẕet-i fenāyı n'idersin ṭaleb ḳılup
Ẕikr eyle Ḥaḳḳı kim dil u cāna ṣafā durur

3 Fānī cihāndur bu cihān ḳıl yaraguñı
Ḳalmaz kimesne āḫır u bāḳī Ḫudā durur

4 Yā Rab ṣığınmışa kerem u fażluña senüñ
Şol kārı vir baña ki o sende rıżā durur

5 Bu nefs elinden eyle beni ey Ḫudā ḫalāṣ
Eyle ʻaṭā ki ol saña lāyıḳ ʻaṭā durur

6 Ḳapuñdan özge yoḳ durur ey Ḥaḳ baña sened
Dergāhuña senüñ iderem bu duʻā durur

474[2]

Velehū ḥarresa'llāhu mecdehū

Mef'ūlü Fāilātü Mefāīlü Fāilün

1 Şükr ol Ḫudāya kim dile rāz-ı nihān virür
Ḳul her ne kim murād ider andan hemān virür

2 Naḳş u ḫayāla aldanuben ḳalma oy göñül
Naḳḳāşı gözle dem-be-dem ol naḳşa cān virür

3 İsteme kemlügini ṣaḳın ẕerre kimsenüñ
Ṣanma ki kimseye ecel ey dil amān virür

4 Rezzāḳ oldı baḫş iden erzāḳı cümleye
Kimine ġam kimisine dem ṣād-mān virür

5 İẓhār u ṣaklamaḳ bu Murāduñ işi degül
Kimisine nihān u kimine ʻayān virür

---

1 A.70b, F.79b. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Güzel huyuyla anılması devam etsin!
2a.le))eti: le))et-i AE, AE1. 4b.o sende: üstünde AE, AE1. 5b.ʻaṭā durur: ʻaṭādur AE.

2 A.71a, F.79b. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun saygınlığını korusun!
4b.dem: dem-i AE, AE1. 5b.ü: ve M.

475[1]

Velehū surre mede'd-dehr

Mef'ūlü Fāilātü Mefāīlü Fāilün

1 ʿÖmrüm senüñ ḫayālüñ ile rūz u şeb geçer
Ṣabr idelüm belāya olur cümle hep geçer

2 Ḳalbe didüm ki yāre di dermānuñ eylesün
Ḳatlan didi cefāya ki cümle taʿab geçer

3 Çün semʿ-i cāna geldi nidā anı diñledüm
Luṭf-ı Ḫudāyı gözle ki cümle naṣab geçer

4 Ādāb gevherini alup eyle tāc-ı ser
Evvelce gör ki ṣoñra zamān-ı edeb geçer

5 ʿAyn-ı baṣīret ile naẓar eyle ey Murād
Bu kār-bān-ı ʿömr ü zamāne ʿaceb geçer

476[2]

Velehū surre mede'd-dehr

Mef'ūlü Fāilātü Mefāīlü Fāilün

1 Yārüñ ḫayāli dīdede tenhā gelüp geçer
Nūr-ı cemāli bāṭın u peydā gelüp geçer

2 Çün süllem-i hidāyet ile kāḫ-ı ʿizzete
Çıḳdum ayaġ ayaḳ ʿaceb aʿlā gelüp geçer

3 Dünyāya māʾil olma vü ḥayrān seyrine
Ẓıll-ı ḫayāldur bu temāşā gelüp geçer

4 Cān ü göñülle ḳul olıgör ḫān-ı ʿışḳa gel
Furṣat geçürme furṣat-ı ferdā gelüp geçer

5 Añla bu sırrı ʿömr-i revān oldı hem çü bād
Ṣanur mısın Murādī ki dünyā gelüp geçer

---

1 A.71a, F.80a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Zaman süresince mutluluk olsun!
3b. Ḫudāyı: Ḫudāyı M. 5a.eyle: idem A.

2 A.71a, F.80a, R.142b. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Zaman süresince mutluluk olsun!
1a.yārüñ: yā Rab R. 1b.cemāli: cemāl R; u: - R. 4a.göñülle: gönlüne A. göñül ile AE.

477[1]

Velehū sāre bi-ẕikrihi'r-rikbān

Mef'ūlü Fāilātü Mefāīlü Fāilün

1 Dünyāyı tekye ḳılma ki bir bi-vefā durur
Her günde nice ādemi yir ejderhā durur

2 Ṣaḥn-ı çemende ḳılma naẓar gül-'iẕārına
Bir iki günde cümle fenā vü hebā durur

3 Ġayrıyı terk iderseñ eger kāmil olasın
Bāḳī kimesne ḳalmaya bāḳī Ḫudā durur

4 Cān ü cihānı terk idene 'āşıḳ aña di
Kendü murādını gözeden bī-bahā durur

5 Cān ile diñle ḳavl-i Murādīyi bi't-tamām
Her ne ki işlesen yine āḫır saña durur

478[2]

Velehū lā-zāle meşkūrü'l-fi'āl

Mef'ūlü Fāilātü Mefāīlü Fāilün

1 'Ömr-i ṣafā egerçi telezzüz nazardadur
Ma'nī serī'-tuḥfe ile mā-ḥażardadur

2 'İlm-i ezelde naṣṣ-ı kitābı varaḳ varaḳ
Menşūr-ı 'ālem oldı velīkin maḳardadur

3 Tābi'-i tebe'de gerçi rivāyātdur saḥīḥ
Mażmūn-ı noḳṭa sırr ile sırrı eserdedür

4 Ġarḳ-ı şühūd-ı baḥr ola çün kim nedür rıżā
'Ayn-ı müvāneset yā ḥaẓar yā seferdedür

5 'İzzetde çün Murādīyi izzetledi 'azīz
Her "mā-ḫalaḳ"da sırr ile sırrı ḫaberdedür

---

1 A.71b, F.80b. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Takipçileri onun zikriyle ilerlesin.
1a.ejderhā: ejdehā B.

2 A.71b, F.80b, R.166a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Fiillerinin beğenilmesi devam etsin!
1a.'ömr-i ṣafā: 'ömr ü ṣafā. 5a.Murādîyi:Murādî F. 5b. Mā-ḫalaḳ: Yaratmadı [2/Bakara 228 (Allah'ın yaratmış olduğu şeyi gizlemeleri onlar için helāl olmaz.), 3/Āli İmrân 191, 7/A'râf 185, 10/Yûnus 6, 16/Nahl 48, 81; 23/Mü'minûn 91; 26/Şuara 166; 30/Rûm 8; 92/Leyl 3; 113/Felak 2].

479[1]

Mef'ūlü Fāilātü Mefāīlü Fāilün

1 Mecnūn olup göñül gene ṣaḥrāda seyr ider
'Işḳ ile fikr-i vuṣlat Leylāda seyr ider

2 Yād eylemiş ber-ḳaddi ḳamu āşināları
Terk itdi cümle keşret tenhāda seyr ider

3 Bir şemme duydı bāġ-ı gül gül-'iẕārdan
'Ārum yāsını ḳodı 'ulyāda seyr ider

4 Dil-dārdan çü ruḫsatı buldı kemāl ile
Ṣābit-dil oldı sırr ile peydāda seyr ider

5 Bir kez Murāda bir naẓar-ı 'ibret ile ger
Ḳalb-i cihānı ḳalb-i dünyāda seyr ider

480[2]

Velehū zāde'llāhu saṭvetehū

Mef'ūlü Fāilātü Mefāīlü Fāilün

1 Vaḳt-i seḥerde cānumı cānān araşdurur
Niteki gicelerde anı cān araşdurur

2 Bir cevher oldı dil anı devrān arar müdām
Bir gevher oldı ḳalb anı 'ummān araşdurur

3 Derd ehlinüñ bulımadı dermānını ṭabīb
Derd ehli ḳande var beni dermān araşdurur

4 'Ālemde fārıġam ne 'aceb ḳıṣṣadur bu kim
Ben 'ilm içindeyin beni 'irfān araşdurur

5 Devlet degül mi iki cihānda saña Murād
Her demde sen ḳavlini o sulṭān araşdurur

---

1 Gazel L'de vardır.
2 A.71b, F.80b. Gazel R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun nüfuzunu artırsın!
1a.araşdurur: irişür A, AE, AE1. 1b.ki: kim araşdurur: irişür A, AE, AE1. 2b.araşdurur: irişür A, AE, AE1. 3b.araşdurur: irişür A, AE, AE1. 4b.içindeyin: içinde AE, AE1, H; araşdurur: irişür A, AE, AE1. 5b.ḳavlini: ḳulını AE, AE1; araşdurur: irişür A, AE, AE1.

481[1]

Velehū dāme lehu'n-niʿam

Mef'ūlü Fāilātü Mefāīlü Fāilün

1 ʿIşḳuñ çü sende cāna bu sevdā neden gelür
Dilde ẓuhūruñ ola yā iḫfā neden gelür

2 Çün sātir ola sen seni cümle ʿayāndan
Dillerde nāmuñı ḳoyup ifşā neden gelür

3 Nūruñ durur çü ʿāleme dā'im żiyā viren
Yā bu felekde şems ile aẓvā neden gelür

4 Peydā çü sensin ʿāleme ey ẓāhirül-vücūd
Biñ dürlü gösterüp yā bu peydā neden gelür

5 Bildüñ Murādī cünbüş ü işler anuñ durur
Ḳılmak cihān ile yā bu gavgā neden gelür

482[2]

Min kelimāti'l-meliki'ṣ-ṣāliḥi ve'ş-sulṭāni'l-mürşidi'n-nāṣıḥī

Mefāilün Feilātün Mefāilün Feilün

1 Çü sensin evvel ü āhir bekā saña yaraşur
Benüm çü ḥādiṯ-i fānī fenā baña yaraşur

2 Ḳamuya vāhib olan sen aṭā saña yaraşur
Cemīʿ işde saña ilticā baña yaraşur

3 Her anda nite diyeler Ḫudā saña yaraşur
O vech ile diyeler kim gedā baña yaraşur

4 Ḥakīm kim diyeler muṭlaḳā saña yaraşur
ʿAlīl kim diyeler dā'imā baña yaraşur

5 Murāduñ istemege ibtidā baña yaraşur
Murāda virmege pes ṯāniyā saña yaraşur

---

1 A.72a, F.81a. Gazel AE, AE1, B, H, L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Ona nimetleri devam etsin!
3b.bu:- AE. 5a.ü: ve M.

2 A.72a, F.81a, R.103a.
Başlık A: Salih melikin ve öğüt veren mürşit sultanın kelimelerinden.
Başlık F: Ve min-kelimātihi'l-merġûbe sellemehu'llāh.
Başlık H: Baḥr-i mücteṯ-i maḫbûn-ı maḥẕûf.
2a.baña: - AE. 3a.nite: yine R5. beytin a ve b mısraları A'da değişik olarak yer almaktadır. 5b.Murāda:- M, AE.

483[1]

Velehū lā-zāle'ẕ-ẓaferü min a'vānihī

Mefāilün Feilātün Mefāilün Feilün

1 Cihāna aldanuben ḳalma çün fenā olıser
Bu māl u milki nidersin ki çün hebā olıser

2 Dayanma maḥż-ı fenāya beḳāya rāġıb ol
Dile sa'ādet-i uḫrā ki ol beḳā olıser

3 'Aceb neden bu cihān ile sen muḳayyedsin
Bilür misin n'ola ḥālüñ ḳaçan ezā olıser

4 Ḳulaġa al sözümi yime kimsenüñ ḥaḳḳın
Tefekkür eyle anı ḳāzi çün Ḫudā olıser

5 Murādīnüñ bu kelāmını cān ile diñle
Ḳabūl-ı naṣḥ ideni añla kim rehā olıser

484[2]

Velehū lā-zāle mü'eyyeden min 'indi'llāh

Mefāilün Feilātün Mefāilün Feilün

1 Ḫiṭāb irerse eger cānı iftihāra çeker
Fürūġ-ı mihrini ya'ni kamer-'izāra çeker

2 Ne deñlü ḫāne-i dilde dilerse vuṣlatı dil
Ṣadā-yı ḥüsni yine anı bir diyāra çeker

3 Ḳarāra yaḳdı ise Ṭūrı ger celāl-i vücūd
Cemāli perde-i Mūsā-yı bī-ḳarāra çeker

4 Ene'l-ḥaḳ oldı kelāmından āşikār ü nihān
Hezār Manṣūr-ı Ḥallācı günde dāra çeker

5 Murādī baḥr-ı ma'ārifde ġavṣ iden sensin
Ṣular ki müdde'īdür zevraḳın kenāra çeker

---

1 A.72a, F.81a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Onun yardımlarından dolayı zafer devam etsin!
1b.çün: çü AE, - AE1, B3, 4 ve 5. beyitler M'de yoktur. 3a.sen: - AE, AE1.

2 A.72b, F.81b, R.18a. Gazel L, M'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah katından desteklenme devam etsin!
3a.yaḳtı: baḳtı R. 4a.kelāmından: kelāmında AE, AE1. 5a.iden sensin: idesin sen R.

485[1]

Velehū ʿāfāhu'llāh

Mefāilün Feilātün Mefāilün Feilün

1 Çü bezm-i rūz-ı İlāhīden irdi cāna ḥużūr
Muḥaḳḳaḳ oldı ebed gelmedi beyāna ḥużūr

2 Şuʿāʿ-ı mihri çü tāb urdı her ṭaraf-be-ṭaraf
İḥāṭa eyledi sırrı gelüp ʿayāna ḥużūr

3 Çün oldı ḥüsn-ı rıżāyile muḥsin iḥsānı
Arada oldı ḥabībüm hemān bahāne huzūr

4 Cihān u cānı yüri tārik ol eger er iseñ
Belā-keş ol yüri tā kim gele miyāna ḥużūr

5 Murādī çekdügini kimse bilmez illā Ḥaḳ
Şanur mısın eline girdi rāyegāna ḥużūr

486[2]

Velehū şerefe'llāhu bi-yücūdihi'l-ʿālem

Mefāilün Feilātün Mefāilün Feilün

1 Tenüm nizār olalı bilmedüm karār nedür
Bilmeyince beni bilmedüm ki yār nedür

2 Miyān-ı āb ile ḫākı ḳoyup ḫalāṣ oldum
Düşüp deñizine bildüm ki cūy-bār nedür

3 Yüzüm vücūduma sürdüm ḥayāt idüp ʿilmüm
Bu elf cehd ile bildüm ki ṣad hezār nedür

4 Ṭınāb-ı himmet ile ḫaymem oldı ber-eflāk
Urındı ḥabl-ı yaḳīn añladum ki tār nedür

5 Edīb-i ʿişmet ile çün edebdedür bu Murād
Kelāmın añlamayan bilmedi veḳār nedür

1 A.72b, F.81b, R.15a. Gazel L, M'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onu korusun!
2a.mihri: mir R. 3a.muḥsin: maḥż-ı AE. 4a.ü: - R.

2 A.72b, F.81b, R.15b. Gazel L, M'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) ālem onun varlığıyla şereflensin!
4b.urındı: uzandı R.

487[1]

Velehū dāme nāşire'l-'adli ve'l-iḥsān

Mefāilün Feilātün Mefāilün Feilün

1 Gönül ḥabībe düşelden viṣāle rāġıbdur
Sivāyı tārik olup infiṣāle rāġıbdur

2 Maḥabbet-i ezelīdür arada bāhir olan
Ezel ebed bugün ol ittiṣāle rāġıbdur

3 Cemāl āyinesin şāhid oldı çün kāşif
Lisān-ı ḳāli ḳoyup özge ḥāle rāġıbdur

4 Fürūġ aṣlını fehm itmeyen muḳallidler
Zebāna ḳalmış olar ḳīl ü ḳāle rāġıbdur

5 Murādī cümleyi dere eylemiş celālinde
Kemāli ile muḥaḳḳaḳ cemāle rāġıbdur

488[2]

Velehū dāme'llāhu 'izzehū

Mefāilün Feilātün Mefāilün Feilün

1 Dilüm ḥabībe düşelden zebān maḳāldedür
Maḳāl ḳavl ile ḥavlinde ḥüsn-i ḥāldedür

2 'Aceb ṭutar mısın ey dil żamīr-aḥvālin
Muṣallat oldı żamīre 'aceb ma'āldedür

3 Mu'ayyen-i ezelīdür celāl-ı ṣun'-ı ebed
Ḳalem nuḳūşını taṣvīir içün miṣāldedür

4 Cemāli 'aksini ṣaldı irişdi tā ebedā
Münaḳḳaş eyledi ṣūretleri ḥayāldedür

5 Murādī 'arż u semāvātı aşdı yanına çün
Cidāli n'eylesün ol şimdi 'ayn-ı dāldadur

---

1 A.73a, F.82a, R.121a. Gazel L, M'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Adalet ve ihsanı yayıcılığı devam etsin!
2b.ebed: ebedle R; ol: - R. 3a.çün: çü AE, AE1. 3b.lisān-ı ḳāli: lisān maḳāli H, R; lisān-ı ḥāli AE; lisānı maḳāli AE1. 5a.celālinde: celālinden AE.

2 A.73a, F.82a, R.129b. Gazel L, M'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun izzetini devam ettirsin!
1b.maḳāl: maḳāl-i AE. 3a.mu'ayyen-i: muḳaddes-i R. 3b.ḳalem: ḳılam AE. 4a.cemāli: cemāl R; tā: tāb-ı R; ebedā: ebed AE, AE1, H, R.

489[1]

Velehū ḥaḳḳaḳa'llāhu āmālehū

Mefāilün Feilātün Mefāilün Feilün

1 Cemāle ʿāşıḳ oḳurlar benüm çün ādemdür
Kemāl-i Bārī naẓarda kemāl-i zādümdür

2 Refīḳüm oldı çü ʿışḳ-ı ḥabīb her demde
Ḥuḳūḳın anuñ edā ḳılmak ictihādümdür

3 Bu gün menāzil-i Ḥaḳḳa yine ʿurūcum içün
Şerīʿat ile ṭarīḳat iki ḳanadumdur

4 Celāli perdesin açsa cemālidür meksūf
Celāli ile cemāli ġam ile şādumdur

5 Murādī añladı çün kim ne imiş aṣl-ı murād
Murādı üzre murādı igen murādumdur

490[2]

Velehū belleġa'llāhu ilā aḳsā merātibi's-sa'ādehū

Mefāilün Feilātün Mefāilün Feilün

1 Dilüm ḥabīb-i nihāndur sözüm cihāna deger
Cihān ne ḳıymet aña ʿömr-i cāvidāna deger

2 Muḥaḳḳīḳ-i ezelīden işitimişem ḫaberi
Didi ki sırr-ı nihānuñ ḳamu beyāna deger

3 Didüm beyāna gelürse telaffuẓ-ı ezelüm
Ki bir nuḳaṭla beyānuñ ḳamu nihāna deger

4 Ḥicāb-ı dil n'ola olsa māsivā neyler
Niḳābı berḳ-i ḥabībüñ ḳamu cināna deger

5 Murādī Besmele'nüñ noḳṭası vücūduñdur
Ḫudāya oldı ʿayān ancaḳ ol ki yana deger

---

1 A.73a, F.82a.Gazel L, M, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun isteklerini gerçekleştirsin!

2 A.73a, F.82b, R.175b. Gazel L, M'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun saadet derecelerini had safhaya ulaştırsın!
1a.ḥabîb-i: ḥabîbe AE, AE1, H; cihān ne: cihāna B. 3b.nuḳatla: noḳṭayla AE. 4a.māsivā n'eyler: mālu ne'yler H. 4b.berḳ-ı: berki R.

491[1]

Velehū kāne'llāhu lehū

Mefāilün Feilātün Mefāilün Feilün

1 Kemāl-i Ḥaḳḳı müşāhid baṣar çü bīnādur
Cemāl-i nūr cemāl içre dīde a'lādur

2 Maḥabbet-i ezeli ḫubb-ı Ḥaḳḳı yār itmiş
Biri birine olar nāẓır ü müvellādur

3 Çü āyine ṭutuşurlar miṣāl ile ma'nī
Teferrüc arada bir ḫūb-ter temāşādur

4 Nihāye ola mı hergiz nihāna yā 'ālim
Çü 'ilm-i ẓāhiri sırr-ı nihāna īmādur

5 Eger ki var ise behreñ fünūn-ı 'ilm içre
Murādī ḳavlini ḥall it 'aṭā-yı Mevlādur

492[2]

Velehū rafe'a'llāhu ḳadrehū

Mefāilün Feilātün Mefāilün Feilün

1 Ḳarāra ḳalmadı tāḳat ne ḫôd mecālüm var
Ṣorar isen ġam-ı hicr ile özge ḥālüm var

2 Seni arar dil ü cānum eger ba'īd ü ḳarīb
Bunuñla eglenürem bir 'acebce ḳālüm var

3 Refīḳ olalı baña 'ışḳuñ ey ferīd-i cihān
İki cihānı ḳoyup özgece ḫayālüm var

4 Cemāl-i yāre hevesde dil-i ḫazīnüm āh
Hemān ḥabīb diyü rūz u şeb maḳālüm var

5 Murādī 'ışḳa düşen añlar 'āşıḳ aḥvālin
Ḳapusına gelüp ol yārden su'ālüm var

---

1 A.73b, F.82b. Gazel L, M, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) ona ihsanda bulunsun!
1a.kemāl-i: kemāli A. 2b.nāẓır ü: nāẓır-ı AE, AE1, H, F; müvellādur: Mevlādur AE, AE1. 3b.hûb-ter: ṭob-ter AE, AE1.

2 A.73b, F.82b. Gazel AE, AE1, B, H, L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun kıymetini yükseltsin!
2a.dil ü: dil ve M; ba'îd ü: ba'îd ve M.

493[1]

Min enfāsi sulṭāni'ş-sālikīn ve ḳuṭbi'l-'ārifīn ḳaddese sirruhu'l-'azīz

Müfteilün Fāilün Müfteilün Fāilün

1 Her ne kim ola eşer mihr ü maḥabbetdedür
Fā'il-i muḥtār pes fi'l ile ḥikmetdedür

2 Şemme durur gösterür cümleten erkān ile
Kimisi żilletdedür kimi sa'ādetdedür

3 Añla bu ma'nāları olmayasın ḍālden
Ḳurtaramadı serin şol kişi ġafletdedür

4 İster iseñ dā'imā ululuġa iresin
Her ne ki var ululuḳ cümle sadāḳatdedür

5 Añla Murādī sözin diñle anı cān ile
İster iseñ ger necāt gel berü uzletdedür

494[2]

Velehū sa'ide ciddühū

Müfteilün Fāilün Müfteilün Fāilün

1 Añlama leẕẕātı kim ravża-i cennetdedür
Her ne ki vardur göñül 'ālem-i vaḥdetdedür

2 Cān gözini ḳıl küşād 'ibret ile ḳıl naẓar
'Āḳil olan dā'imā her naẓar 'ibretdedür

3 Her ne kim iḥsan olur muḥsinüñ in'āmıdur
Ṣanma ki olan saña sa'y-ı liyāḳatdadur

4 Çünki ṣanī'-i bedī' eyledi īcād-ı sır
Sırr ile esrārına sırr ile san'atdadur

5 Ḥaḳdan olur cümleden naṣr ile feth u fütūḥ
Ṣanma Murādī bular maḥż-ı şecā'atdadur

---

1 A.73a, F.83a, R.97b.
Başlık A: Saliklerin sultanının nefesleri ve ariflerin kutbundan. Onun yüce sırrını kutsal kılsın!
Başlık F: Ve min-leṭā'ifi ḥikemih.
Başlık H: Baḥr-i münseriḥ-i maṭvî vü mekşûf.
1a.kim ola: ki olsa R; eşer: eşher AE. 1b.pes: bes R. 2a.cümleten: cümle-i R. 3a.olmayasın: olmaya bes R. 5b.necāt: necāh R.

2 A.74a, F.83a, R.92a.
Başlık A: Bu da onundur. Onun çabası mübarek olsun!
1b.ki: kim AE, AE1, M. 2b.'ibrettedür: 'ibrette F. 3a.in'āmıdur: iḥsānıdur A. 3b.sa'y-i: sa'y ü L. 4b.esrārına: yine B, R. 5a.cümleden: cümleten B; feth: bk. G 264/3a; u: - R.

495[1]

Velehū edama'llāhu naṣrehū

Müfteilün Fāilün Müfteilün Fāilün

1 Her ne ki vardur göñül ʿaḳl ile ḥikmetdedür
İster iseñ ger ġınā cümle kanāʿatdedür

2 ʿĀbid ü sācid olup luʿb ile lehv eyleme
Ḥulv ile leẕẕet dile añla ʿibādetdedür

3 Āyine-i ḳalbüñi eyle muṣayḳal ki tā
Añlayasın nefsüñi kim nice ḥāletdedür

4 Ṣıḥḥata şükr eyleyüp ʿömrüñi ṣarf eyleme
Niʿmet-i ʿuzmā ki var cümlesi ṣıḥḥatdedür

5 İster iseñ ger ḥuẓūr añlar iseñ ger necāt
Belki Murādī būlar cümle ferāġatdadur

496[2]

Velehū lā-zāle muṭāʿan li'l-enām

Müfteilün Fāilün Müfteilün Fāilün

1 Ḥüsn-i cemālüñe dil ʿaḳl ile ḥayretdedür
Vech-i kemāl olsa ger cān ile dehşetdedür

2 Fāʿil- muḫtārına ḳılālı dide naẓar
Her neye ḳılsa naẓar ʿayn-ı baṣīretdedür

3 Şems-i hidāyet ṭoġup māh-ı münīr oldı dil
Necm-i vücūdı gözet burc-ı saʿādetdedür

4 Maḥż-ı hüdādur yine muḥsinüñ iḥsānı pes
Mihr-i dıraḫşān-ı dil evc-i hidāyetdedür

5 Añlayayın dir iseñ ḥāl-i Murādī eger
ʿAyn-ı ḥaḳīḳatdedür maḥż-ı ferāġatdadur

---

1 A.74a, F.83b, R.91b.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) ona yardımını devam ettirsin!
2a. luʿb … lehv: Dünya hayatı bir oyun ve eğlenceden başka bir şey değildir (6/Enʿâm 32; 29/Ankebût 64; 47/Muhammed 36; 57/Hadit 20).

2 A.74a, F.83b, R.174b. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Halkın rızası devam etsin!
1a.ḥüsn: ḥüsn ü AE, AE1, F, H, R; dil: - B. 4a.pes: bes R. 4b.dıraḫşān-ı dil: dıraḫşān dil-i M. 5a.añlayayın: añlayasın AE, AE1; añlayayım R.

497[1]

Velehū eḳarra'llāhu ʿaynehū

Müfteilün Fāilün Müfteilün Fāilün

1 Maʿrifet-i Ḥaḳḳa ṣor ʿārif-i muṭlaḳ nedür
Lāyıḳ olan kimseye söyle kim elyaḳ nedür

2 Her ki maḥabbet diler ṣıdḳ aña elzem durur
Ṣıdḳı maḳām idine söyle ki eṣdaḳ nedür

3 Rıfḳ-ı maḳām idine söyle ki eṣdaḳ nedür
Ḳalbini yumşadana söyle ki erfaḳ nedür

4 Şems ü ḳamerde olan ẕerre-i aẕvāsıdur
İdene rūşen özin söyle ki ebraḳ nedür

5 Ḥaḳḳ ile bāṭıl seçer kim ki Murādī göre
Bilmez iseñ ḳavlüñi ḳavlüme ṣor ḥaḳ nedür

498[2]

Velehū lā-zāle ʿadluhū mebsūṭan

Müfteilün Fāilün Müfteilün Fāilün

1 Rāḥ-ı maḥabbetde dil ẕāhib-i āzādedür
Anuñ içün ʿışḳ ile ser-te-ser üftādedür

2 Oldı muʿayyen aña ḥāl-i cemāl-i ḥabīb
Şol ki anuñ ḳalbinüñ āyinesi sādedür

3 Sensin iden ey ḥabīb ḥubb ile ʿāşıḳ seni
Līk yine ġayr ile ortaluḳ aradadur

4 Cürʿayı nūş eyleyüp mest-i ebed olmışam
Līk yine gözlerüm ḥayret-i ṣaḥbādadur

5 Gerçi Murāduñ dili baḥr durur bī-kerān
Başı anuñ ʿarşda ayaġı deryādadur

---

1 A.74b, F.83b.Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun gözünü aydınlatsın!
3a.göñülde: göñülden M. 4a.ẕerre-i: ẕerre AE, AE1.

2 A.74b, F.84a. Gazel L, M, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Onun yaygınlaşmış adaleti devam etsin!
1a.āzādedür: aradadur A. 2a.ḥāl-i: ḥāl-i A. 4b.ḥayret-i: ḫibret-i AE1. 5a.bî-kerān: bî-girān AE, AE1, M.

499[1]

Min reşeḥāti zülāli efḍālihī ve leme'āti envāri aḳvālihī

Mef'ūlü Fāilātün Mef'ūlü Fāilātün

1 Çün kim maḥabbet-i yār dilde ḳarār idüpdür
Bu cān ü dil ḳamudan cümle firār idüpdür

2 Yār ile yār olaldan dil ġayra oldı aġyar
Ġayrıyı terk idelden ṣāḥib-vaḳār idüpdür

3 Yenbū'-ı ḥikmet oldı aḳıtdı dil zülālin
Kim nūş iderse anı bilgil ki var idüpdür

4 'Ayn-ı 'ināyetinde ḳıldı naẓar çü şerḥe
Mihrüñ şu'ā'ı cānı māhında kār idüpdür

5 Ḳıldı çü ḥüsn-i iḥsān vehhāb-ı ẕü'l 'aṭāya
Anuñ içün Murādī ṣāḥib-nişān idüpdür

500[2]

Velehū lā-zāle rāşiden mehdiyyā

Mef'ūlü Fāilātün Mef'ūlü Fāilātün

1 Ayīne-i cemālüñ şām-ı cihān-nümādur
Her kim naẓar ḳılursa gönli gözi ṣafādur

2 Ey dostum ne ḥikmet her şey'e raḥm idersin
Bize gelince ammā işüñ gücüñ cefādur

3 Ey şāh-ı milk nīgū ḳıl 'āşıḳa 'aṭālar
Sulṭān olan kişinüñ dā'im işi 'aṭādur

4 Muṣḥaf durur cemālüñ ey mihr-i rūḥ-efzā
Saṭr-ı ḳaşuñ nigārā bil āyet-i Ḫudādur

5 Görmezse ger cemālüñ cāna Murādī bendeñ
Ṣanma ki gönli ey dost senden anuñ cüdādur

---

1 A.74b, F.84a, R.101a. Gazel AE'de yoktur.
Başlık A: Onun faziletlerinin saf suyunun sızıntıları ve sözlerinin nurlu parıltılarından…
Başlık F: Li'llāhi dürri ḳā'ilihi.
Başlık F: Baḥr-i müżāri'-i aḫreb.
1a.çün kim: çünki B. 1b.bu: bir AE1. 2b.idüpdür: olupdur AE1, B, F, H, R; - L. 3b.idüpdür: olupdur AE1, B, F, H, R; - L. 4b.idüpdür: olupdur AE1, B, F, H, R; - L. 5a.ḥüsn-i: ḥüsni AE1, H, M; vehhāb-ı: vehhāb M. 5b.idüpdür: olupdur AE1, B, F, H, R; - L.

2 A.75a, F.84a.
Başlık A: Bu da onundur. Doğru yolda olma, hidayete erdirme devam etsin!
3a.milk: melek AE. 1. gazel AE, L, R'de yoktur.

501[1]

Velehū sehhele'llāhu lehu'l-umūr

Mef'ūlü Fāilātün Mef'ūlü Fāilātün

1 Behhāc olan ḳulubuñ bil kim ʿaṭāsı vardur
Her ibtidānuñ ey dil bil intihāsı vardur

2 Aldānanuñ cihāna ʿaynında var ḥicābı
Pīş ü peşinde anuñ yaḫşı belāsı vardur

3 Ẓāhir gözetme her bār ger ẓāhir ola bir kār
Her bir işüñ eyā dil bir muḳteżāsı vardur

4 Abdāl gelse bunda uṣlu olur her abdāl
Gelsün żiyā virilsün kimüñ ṣafāsı vardur

5 Meyl itmedi Murādī bir zerre māsivāya
Ġayruñ var ise ġayrı anuñ Ḫudāsı vardur

502[2]

Velehū hevvena'llāhu lehū külle şey

Mef'ūlü Fāilātün Mef'ūlü Fāilātün

1 Ṣıdḳ ile bildüm ey dil yāre maḥabbetüñ var
Ger bende isen aña başuñda devletüñ var

2 Maḥż-ı ḥaḳīḳat oldı maḥfūẓ-ı levḥ-i ḳalbüñ
Her noḳṭa-i kelāma biñ dürlü ḥikmetüñ var

3 Evc-i ʿulāda gördüm çün lemʿa-i żiyāyı
Ey devletüm żiyāsı yaḫşı hidāyetüñ var

4 Ey mehbiṭ-i resā'il ey maʿdin-i feżā'il
Ey zübde-i ḫaṣā'il yüce saʿādetüñ var

5 Sensin mürīd-i ṣādıḳ ey server-i ʿavālim
Bildüm ki ey Murādī muḥkem ṣadāḳatüñ var

---

1 A.75a, F.84b.Gazel AE, L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun için işleri kolaylaştırsın!
3a.bir kār: ber-kār M. 4. beyit AE1'de yoktur. 4b.vardur: - M.

2 A.75a, F.84b, R.176a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun bütün işlerini kolaylaştırsın!
2b.noḳṭa-i: noḳṭa ve AE, AE1, H, R. 3a.ʿulāda: aʿlāda AE. 4b.zübde-i: zübde F.

503[1]

Velehū dāmet selāmetühū

Mef'ūlü Fāilātün Mef'ūlü Fāilātün

1 Sulṭān-ı ʿışḳ olanlar maʿnāda pādişādur
Ġavvāṣ-ı baḥr olanlar ḥikmetle āşinādur

2 Ḳalb-i gedā-yı ʿāşıḳ ʿarş-ı Ḫudādur el-ḥaḳ
İki cihān yüzinde mirʾāt-ı rū-nümādur

3 Bezm-i elest-i mestī oldur cihān-ı hestī
Gel varluḳ ʿālemine bīʾl-külliyen beḳādur

4 İcrā-yı Ḥaḳ iderseñ gel diñle bu kelāmı
Her kim Ḫudāyı ṭālib ṭālib aña Ḫudādur

5 Añlar Murādī ḳavliñ remzini ehl-i ʿirfān
Nūş eyle cām-ı ışḳı maḳṣūd-ı müntehādur

504[2]

Velehū dāmet saʿādetühū

Mef'ūlü Fāilātün Mef'ūlü Fāilātün

1 Ey pertev-i celālüñ her maẓharuñda ẓāhir
Ey müẓhireʾl -ʿaçāʾib ey ḳudretinde ḳādir

2 Ḥālāt-ı ʿayn-ı vaḥdet keşretdedür çü maḥcūb
Ḳaldur ḥicāb-ı ġayrı ʿayn ola tā ki bāhir

3 Mirʾāt-ı ṣūret içre dinildi "len terānī"
Āyīne-i muḥaḳḳaḳ oldı bize ḫavāṭır

4 Her ṣubḥ u şām içinde ṭolar maʿārif el-ḥaḳ
Īlāc-ı yevm-i fiʾl-leyl mesṭūr olur tevāṭur

5 Geldi Murādī çün kim elfāz-ı tābʿ-ı pāküñ
ʿĀlemlere hidāyet ammā bilen nevādur

---

1 A.75b, F.84b.Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Onun selameti devam etsin!

2 A.75b, F.85a, R.162a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Onun saadeti devam etsin!
1b.müẓhire'l: maẓhari'l A. 2a.keşretdedür: keşretde R. 3a. len terānî: bk. G 81/5. 3b.āyîne-i: āyîne F.

505[1]

Min nesāyimi enfāsihī ve leṭā'ifi īnāsihī

Mef'ūlü Mefāīlün Mef'ūlü Mefāīlün

1 Ya Rabbi ne ʿālemdür ismüm benüm ādemdür
Bu yirde nice biñ dem bir laḥẓa vü bir demdür

2 Meşrūḥ-ı ezeldür bu memdūḥ-ı ebeddür bu
Pes evvel ü āḫirde her demle bu hem-demdür

3 Nūr oldı çu nārında ʿayn oldı bu varında
Leyl ile nehārında ʿayn ile mükerremdür

4 Meftūḥ-ı ġıṭādur bu mekşūf-ı ʿaṭādur bu
Ṣāḥib-ḫulefādur bu her yaraya merhemdür

5 Her demde Murādīdür pes oldı murādıdur
Her ism bir adıdur gāyetde mufaḫḫamdur

506[2]

Velehū sellemehu'llāh

Mef'ūlü Mefāīlün Mef'ūlü Mefāīlün

1 Şol kimse ki ḳalbinde her laḥẓa ṣafā vardur
Āyīne-i ẓihninde her vechi nümā vardur

2 Şol kimse ki ḳāniʿdür her vech ile şāyiʿdür
Görmez yüzini faḳruñ şunda ki ġınā vardur

3 Aldanma vefāsına aṣlā denī dünyānuñ
Bir laḥẓa ṣafāsında yüz dürlü cefā vardur

4 Terk eyle gönül varı fehm idesin ışrārı
İşleme yaman kārı vallāhi ḫaṭā vardur

5 Al semʿüñe ey mihter ḳavlini Murādīnüñ
Bu gevher-i nāyāba ṣanma ki bahā vardur

---

1 A.75b, F.85a, R.17a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Onun nefeslerinin esintisi ve samimiyetinin inceliklerinden…
Başlık F: Ve min-ġarā'ibi kelimātihi'l-merġûbe
Başlık H: Hezec-i müṣemmen-i aḫreb.
1a.Rabbi: Rab AE, AE1; ādemdür: adumdı AE, AE1. 2a.bu: - AE, AE1. 3b.ʿayn: ġayb AE, AE1, H, R. 4a.ġıṭādur: ʿaṭādur AE, AE1. 5a.pes: bir R.

2 A.76a, F.85a, R.18a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) ona en güzeli versin!
1a.ki: kim AE;)ihninde: deheninde B. 1b.vechi: vech-i M. 2a.kimse ki: kimsene R. 3a.vefāsına: ṣafāsına R; aṣlā: aṣlı R.

507[1]

Velehū aḥsena'llāhu ileyh

Mef'ūlü Mefāīlün Mef'ūlü Mefāīlün

1 Allāhı seven ḳullar Allāha şenā eyler
Her demde rıżāsını isminde ricā eyler

2 Ḳulluġın ider şol kim cān ile sever anı
Müstaġfir olur aña ol dem ki ḫaṭā eyler

3 Her kim ki bu minvāli elden ḳomayup gide
Ḥaḳ daḫı aña bī-ḥad luṭf ile ʿaṭā eyler

4 Gel gel berū ey nefsüm inṣāf ide billāhi
Bu fānī cihānı gör kim kime vefā eyler

5 Ḥazz al bu Murādīnüñ güftārını güş eyle
Ḳalbüñi açup ol dem mir'āt-ı ümmā eyler

508[2]

Velehū ṭāle beḳāhu

Mef'ūlü Mefāīlün Mef'ūlü Mefāīlün

1 Bu ḥüsn-i cihān-ārā peydā neden olmışdur
Bu ʿizzet-i bī-hemtā peydā neden olmışdur

2 Mihr u ḳamer envārı dünyāyı muḥīṭ oldı
Bu ḳudret ü bu ażvā peydā neden olmışdur

3 Ebḥār temevvücde eşcār teselsülde
Deryāb yedi deryā peydā neden olmışdur

4 Ḥarf ile nuḳaṭ geldi bir yire kelām oldı
Bu ʿilm ile bu maʿnā peydā neden olmışdur

5 Gel añla Murādīnüñ bu ḳavli muʿammāsın
Levḥ ü ḳalem ü inşā peydā neden olmışdur

1 A.76a, F.85b, R.17b. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) ona en güzeli versin!
3b.bî-ḥad: nice R. 5a.Murādînüñ: -M.

2 A.76a, F.85b. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Onun devamlılığını uzatsın!
2b.ü: - AE. 4a.nuḳaṭ: noḳṭa AE, AE1. 5b.ü: ve M; ü: - AE, AE1.

509[1]

Mine'l-ilhāmāti'r-Rabbāniyye ve'l-vāridāti's-sübḥāniyye

Müfteilün Mefāilün Müfteilün Mefāilün

1 ʻĀşıḳ olalı bu göñül zār ile āh içindedür
Ḳapladı dūd-ı cismümi dūd-ı siyāh içindedür

2 Cānını terk iden kişi genc-i murādın isteyüp
Ṣādıḳ olur ṭalebde şol vāy ile āh içindedür

3 Ẕikr ile fikri kim müdām maʻşūḳı oldı ʻāşıḳuñ
Ṣanma anuñ ḫayālini tāc ü külāh içindedür

4 Şemme-i ʻışḳı añlayan cān ile başa ḳalmadı
Belki sülūki anlaruñ bir ulu rāh içindedür

5 Yüzüñi ṭut Murādī sen ol ulu pādişāhuña
Her ki ṣığına Rabbine bil ki penāh içindedür

510[2]

Müfteilün Mefāilün Müfteilün Mefāilün

1 Levḥ-i dile ḳalem çeküp yazdı berāt-ı iftiḫār
Eyledi emr-i sābıḳı buldı ṣebāt-ı iftiḫār

2 Mürtefi' oldı laḥẓada nef'ini buldı ʻarṣada
Tābını gördi laḥẓada irdi ḫayāt-ı iftiḫār

3 Cümle cihāna müjdedür güş-ı göñül ḫaberdedür
Añla maḳāl eserdedür didi rüvāt-ı iftiḫār

4 Cāna buluşdı aṣl-ı cān bildi beni didi hemān
Diñle benüm sözüm inan geldi ṣıfāt-ı iftiḫār

5 İste murāduñı Murād geldi murāda her murād
Aṣl-ı Murādīdür murād buldı çü ẕāt-ı iftiḫār

---

1 A.76b, F.85b. Gazel AE1, L, R'de yoktur.
Başlık A: Rabbani ilhamlar ve fetihleri ve sübhânî hatırlatmalardan…
Başlık F: Ve min-kelimātihi'l-müe'ssireh.
Başlık H: Recez-i müsemmen-i maṭvî-i maḫbûn.
1a.göñül: gönlüm AE. 2b.içindedür: - içinde AE. 4. beyit A, F, M'de yoktur.

2 R.23a.Gazel R'de vardır.

511[1]

Min meḥāsini eş'ārihi'ş-şerīfe ve mekārimi āṣārihi'l-laṭīfe

Müstef'ilün Müstef'ilün Müstef'ilün Müstef'ilün

1 Şem'-i cemālüñe şehā pervāneyem ben kim bilür
Her dem mey-i 'ışḳuñ ile mestāneyem ben kim bilür

2 Çün hem-dem oldı saña cān 'aynuma gelmez dü-cihān
Zencīr-i zülfüñ bendine divāneyem ben kim bilür

3 Ḳullāb-ı 'ışḳūñ ṭaḳılalı boynuma ey dil-rübā
Cümle cihān ü cāndan bī-gāneyem ben kim bilür

4 Nīsān-ı 'ışḳuñdan düşüp oldı baña dünyā ṣadef
Baḥr-ı şühūd içre şehā dür-dāneyem ben kim bilür

5 Cāna beni 'ışḳuñ senüñ çoḳdan ḳılup durur fenā
Cānum ḳomışam yoluña cānāneyem ben kim bilür

6 Ḳālū Belā'da çünki yoldaş oldı baña 'ışḳ-ı dost
Meydān-ı 'ışḳ içre şehā merdāneyem ben kim bilür

7 Tefsīr-i 'ışḳı bu Murāda kimse ta'līm idemez
Bu 'ilm-i 'ışḳ içre şehā ferzāneyem ben kim bilür

5|12[2]

Velehū besaṭa'llāhu 'adlehū

Müstef'ilün Müstef'ilün Müstef'ilün Müstef'ilün

1 Ḥum-ḫāne-i vaḥdetde biz nūş eyledük peymāneler
Pervāneler pervāneler şem'-i cemāle yanalar

2 'Işḳa düşüp dīvāne-dil zencīre bağlanmaḳ diler
Zencīr-i zülfe gel berü bağlanalum dīvāneler

3 Çün cür'ayı nūş eyledüm hāte'ṣ-ṣabūḥ yā 'āşıḳīn
Bu sekrümüz dā'im ola eylemesün ferzāneler

4 Men kāne minhā şāriben ni'me'n ni'am ni'men ni'am
Mest oluben eylemeñüz mestāneler nestāneler

5 Olsun Murād 'ışḳuñ senüñ dā'im devām ü ber-devām
'Aḳluñ olur ise tamām güş eyleme efsāneler

---

1 A.76b, F.86a. Gazel AE1, L, R'de yoktur.
Başlık A: Onun şerefli şiirlerinin güzellikleri ve hoş eserlerinin bildirdiklerinden.
Başlık F: Ve min-leṭā'ifi ṭab'ihi'l-laṭîf.
2a.gelmez: - AE. 3a.dil-rübā: dil-berā H. 7b.ferzāneyem: ferzāne B.

2 A.76b, F.86a, R.150b. Gazel AE1, L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun adaletini yaysın!
2a.zencîre: zencîr AE. 3b.ferzāneler: - R.
4a.Kim ondan içerse ne güzel nimettir ne güzel nimettir.
5a.ü: ve M, R.

513[1]

Velehū ṭavvele'llāhu ʿumrehu

Müstef'ilün Müstef'ilün Müstef'ilün Müstef'ilün

1 ʿArż olsa ger cān ü cihān olsa miyān-ı ḥaḳ naẓar
Ṣāḥib-ʿuḳul olduñsa ger ʿaḳluñ ebed bul az ḫaṭar

2 Çeşm-i cihān-bīnüñ eger ʿayn oldı ise ḥaḳḳ ile
Başdan ayaġa ey püser cümle vücūduñdur baṣar

3 Nehc-i sedād üzre hemān sür gel semend-i nefsüñi
Adanma ṣol u ṣaġa tā ṭoġrı ola bir reh-güẕār

4 Pāy-ı ṣadāḳat dā'imā muḥkem olup ṯābit ola
Ayırmaya yirden seni her yaña dest olsa kemer

5 Meydāna gelmişdür Murād merdāneler ḥāżır mıdur
ʿAvn ile cümle pest olur ger āsumāna çekseler

514[2]

Min ḥaḳāyiḳihi'l-ḳāṭiʿa ve berāhinihi'ṣ-ṣāṭıʿa

Müstef'ilün Müstef'ilün Müstef'ilün Müstef'ilün

1 Tāb-ı cemāliñ ʿaksini göz görse dil şeydālanur
Keşf-i ḥicāb itseñ eger cān ü cihān rüsvālanur

2 ʿIşḳuñ ṭuyaldan cān ü dil cān ü cihān gelmez göze
Her cānda kim ʿışḳuñ ola ʿālemde ol peydālanur

3 Ey seyri sırrumda ḳılan sensin yine seyri ḳılan
Gören seni görmezlenür var çeşmi līk aʿmālanur

4 Yazduñ muṣarraḥ ʿilmüñi bildüñ çü yazmaḳ yā neden
Bildüm nedür maḳṣūduñı fiʿlüñ durur inşālanur

5 Bāṭın çü ẓherdür Murād ẓāhirde bāṭın seyridür
Bāṭında ve ẓāhirdedür yā pes neden iḫfālanur

---

1 A.77a, F.86b, R.147a. Gazel AE1, L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun ömrünü uzatsın...
1a.olsa: oldu AE, B, H, R. 1b.ger: - M. 3a.sür gel: sürgil AE. 3b.ola bu reh-gü)er: ola tā bu gü)er R; bir: bu B.
5b.çekseler: çekeler AE; çekse ser R, ya çekeler B.

2 A.77a, F.86b. Gazel AE, AE1, B, H, L, R'de yoktur.
Başlık A: Kesin hakikatleri ve apaçık delillerinden…
Başlık F: sellemehu'llāhu ve Ebḳāh.

515[1]

Müstef'ilün Müstef'ilün Müstef'ilün Müstef'ilün

1 Ser-mest ü ḥayrān olduġum zībā cemālüñden midür
Şevḳ ile sekrān olduġum zībā cemālüñden midür

2 Ẕevḳ eyleyelden ʿışḳuñı kendümi bilmem kendümi
Taḥṣīl ḳıldum zevḳüñi zībā cemālüñden midür

3 ʿAyn-ı kemāl oldum yine ḥāl ile ḥāl oldum yine
Zār-ı ḫayāl oldum yine zībā cemālüñden midür

4 Cūş eyledüm deryāleyin berḳ ururam ażvāleyin
Beyżādayın sevdāleyin zībā cemālüñden midür

5 Düşdi Murādī derdüñe meşġūl-ı nām-ı virdüñe
Baḳmadı bakdı ferdüñe zībā cemālüñden midür

516[2]

Min maḳālāti ṣāḥibi'l-ḥālāt muẓhiri'l-ʿacāyibī bi-envāʿi'l-kerāmāt

Mefāīlün Mefāīlün Feūlün

1 Ḳamu ḥācetde ḥācet oldı ẓāhir
İdüp taḳrīr ḥālin yāre bir bir

2 Ne kim oldı arada ʿahd u peymān
Dinildi söylenildi evvel āḫir

3 Alındı hem virildi cümle maḳṣūd
Kimi ġāʾib kimisi oldı ḥāżır

4 Telaṭṭuf gösterüp ġāyetde ġāyet
Olup āṯār ile inʿām bāhir

5 Naẓar ḳılan kelāmına Murāduñ
Didi kim maḥv olur cürm ü kebāʾir

---

1 R.123b.Gazel R'de vardır.
2 A.77a, F.86b. Gazel AE1, L, R'de yoktur.
Başlık A: Çeşitli kerametleriyle görünen harika hâllerin sahibinin yazılarından…
Başlık F: Eyyedehu'llāhi ve Naṣrihi.
Başlık F: Baḥr-i hezec-i müseddes-i maḥẕûf.
5b.cürm ü: cürm-i A.

517[1]

Mef'ūlü Mefāilün Feūlün

1 Nedür ol kim żaʿīf-i hāra beñzer
Var anuñ ḳuyruġı ṣan māra beñzer

2 Ne yirde kim gezer nāḳış olurdum
Gider gizlü yire ʿayyāra beñzer

3 Ḳaçan fānī ola ḳuyruḳ otından
Biter bir daḫı rengi ḳara beñzer

4 O ḳuyruḳdan olur ḥāṣıl ʿacā'ib
ʿAcā'ibdür ġarā'ib kāra beñzer

5 Velī mūẓī durur ġāyet ziyān-kār
Gezer baş üzre ammā yāre beñzer

518[2]

Velehū ebbedehu'llāh

Mef'ūlü Mefāilün Feūlün

1 Ḳadīm ʿuṣṣāḳa ʿādet terk-i serdür
Aña zīrā ki ser virmek naẓardur

2 Şu kim cān virmeye yār işiginde
Aña ʿāşıḳ dimek ʿayn-ı żarardur

3 Anuñ kim olmaya başında sevdā
Anı añla behāyimden beterdür

4 Şu ʿāşıḳ kim vire ʿışḳ ile cānı
Fidā-yı rūḥ aña ednā hünerdür

5 Murāduñ ḳavlini cān ile güş it
Ki her ḳavli kitāb-ı muʿteberdür

1 Gazel AE, H, L'de vardır.
2 A.77b, F.87a. Gazel AE, AE1, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onu baki kılsın!

519[1]

Velehū lā-zāle kehfen li'l-'ibād

Mef'ūlü Mefāilün Feūlün

1 Çü ṭurdum ka'be-i yāre berāber
Didüm pes 'ışḳ ile Allāhu ekber

2 Ṭavaf eyledüm anuñ çar rüknin
Olupdur ḥacc-ı ekber pes müyesser

3 Görüben lāzımātum mültezimde
Ḥatīmde ıżṭıcā itdüm mükerrer

4 Yemīnüm eyledüm rükn-i Yemānī
Ḥacer esvedle ḳıldum merḥābalar

5 Çıḳuben ḥalḳasın bābında tutdum
Derūnında Murād itdüm du'ālar

520[2]

Velehū ferreha'llāhu kürbetehū

Mef'ūlü Mefāilün Feūlün

1 Gönül yār ile bir nā-çāra beñzer
Durur ol ḳılduġı ikrāra beñzer

2 Ne deñlü kim aradum kā'ināt
Müsellem bulmaduñ sen yāra beñzer

3 Cihān cömerdini gördüm igen çoḳ
Velī yoḳ çeşm-i güher-bāra beñzer

4 Hemān dil-dāre baḳ ġayrı gözetme
Ḳamunun kārı yoġ u vara beñzer

5 Murādī ḳalmadı ma'nā bilenler
Ne görseñ ṣūret-i dīvāra beñzer

---

1 A.77b, F.87a, R.124a. Gazel AE, AE1'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Kulları için sığınağı devam etsin!
2a.rüknin: rükni A; rükn F, H. 4b.esvedle: esvedde R. 5b.itdüm: idem L, R.

2 A.77b, F.87a, R.98b. Gazel AE, AE1'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun üzüntüsünü gidersin.
1a.ile bir nā-çāra: eylese bir çāre R; çāre L. 4a.baḳ: yoḳ R. 4b.u: vara: devvāre M. 5b.dîvāra: dîdāra M.

521[1]

Velehū ḳaddesa'llāh

Mef'ūlü Mefāilün Feūlün

1 Nem-i ʿaynüm ʿaceb deryā olupdur
O deryāda neler peydā olupdur

2 Çün iẓhār eyledi ẓahrında ḳudret
Gelüp ḳudret nice āṡār olupdur

3 Cihān-ārā cihān oldı cihāna
Aña şems ü ḳamer aẓvā olupdur

4 Sebaḳ almaḳda pes dil oldı esbaḳ
Ḳamu ʿallāmeye maʿnā olupdur

5 Murāduñ her ki gūş itdi ḳelāmın
ʿAceb şūride vü şeydā olupdur

522[2]

Velehū aḥkema'llāhu emrehū

Mef'ūlü Mefāilün Feūlün

1 Gönül virme cihāna pür-elemdür
İşi geh şādīdür geh derd ü gamdur

2 Ne rāḥat olacaḳ yirdür bu me'vā
Çün āḫır yolumuz rāh-ı ʿademdür

3 Gözümden aḳanı ṣanma ṣaḳın yaş
Ol aḳan yaş degildür belki demdür

4 ʿAmelden lāyıḳum yoḳdur Ḫudāya
Hemān Ḥaḳdan ricā luṭf ü keremdür

5 Murādī ol Ḫudā-yı bī-zevāli
Dem-ā-dem ẕikr ḳıl çün dem bu dem

1 A.78a, F.87b, R.22a.Gazel AE, AE1, L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) kutsal kılsın!
5b.vü: ve M.

2 A.78a, F.87b. Gazel AE, AE1, L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun işlerini güçlendirsin!
1b.geh: gehi M. 4b.u: ve M; keremdür: kerem F.

523[1]

Velehū medda'llāhu ẓıllehū

Mef'ūlü Mefāilün Feūlün

1 Anuñ kim gözleri pür-nem degüldür
Ḥaḳīḳat bil kim ol ādem degüldür

2 Dilüñ ṭut kim zebānuñdur ziyānuñ
Peşīmāndur şu kim epsem degüldür

3 Müberrā olmayan iki cihāndan
Viṣāl-i yār ile hem-dem degüldür

4 Dimezler aña 'āşıḳ kim gözinde
Nem-i eşki yirine dem degüldür

5 Murāda her ne kim senden gelürse
Aña şādī durur ol ġam degüldür

524[2]

Velehū 'ammerehu'llāhu te'ālā

Mef'ūlü Mefāilün Feūlün

1 Eṣer ḳoma vücūduñdan yürī yar
Vücūduñı senüñ tā yakmaya nār

2 Ġam-ı dünyāy ile 'ömrüñ geçürme
Giden 'ömrüñ gelür mi saña tekrār

3 Ḳanı sende 'ibādet ile ṭā'at
Ḳalur mı saña milk ü dār ü deyyār

4 Ki tallāhi īsāb olına bir bir
Ne kim ḳılduñ ise ẕerre miḳdār

5 Murādī devlet-i 'uẓmā dilerseñ
Yüri gözle rıżā-yı Ḥaḳḳı her bār

1 A.78a, F.87b. Gazel AE, AE1, L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun gölgesini uzatsın!
2 A.78b, F.88a. Gazel AE, AE1, L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allahu Teala (cc.) onun ömrünü uzatsın!
3b.milk ü dār ü: mülk ve dār ve M.

525[1]

Velehū ʿazze naṣruhū

Mef'ūlü Mefāilün Feūlün

1 Derūn-ı dilde yāruñ yarası var
Ṭabībā sende anuñ çāresi var

2 Bi-ḥamdi'llāh devāsız olmadı derd
Velī her nesnenüñ bir arası var

3 Muḳallid baḥr-ı ʿummān içre girmez
Anuñ çün geştī-i ṣad-pāresi var

4 Bu ʿışḳuñ bī-nihāyetdür ṭarīḳi
Ṭarīḳi geç geçer şol bāresi var

5 Ḳamu ʿālemlere ḥükm itmek içün
Murāduñ sebʿa-i seyyāresi var

526[2]

Velehū zāde'llāhu feżā'ileh

Mef'ūlü Mefāilün Feūlün

1 Çü ruḫ-sāruñ gül-i ḫandān olupdur
Hezārān bülbülüñ nālān olupdur

2 Ḳaşuñ yayına ey serv-i revānum
Nice biñ ʿāşıḳuñ ḳurbān olupdur

3 Nice meh-pāreler var bu cihānda
Senüñ gün yüzüñe ḥayrān olupdur

4 N'idem ben cennetüñ seyrini ey ṣāh
Baña bāġ-ı ruḫuñ seyrān olupdur

5 Ne ġam cānum giderse ger bu tenden
Viṣālüñ baña çün kim cān olupdur

6 Ḳaçan derd ü firāḳa uġrasa dil
Ḫayālüñ derdüme dermān olupdur

7 Gedā-yı kūyuñ oldı çün Murādī
Efendüm ʿāleme sulṭān olupdur

---

1 A.78b, F.88a. Gazel AE, AE1, L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Yardımı izzetli olsun!
4b.bāresi: yarası B.

2 A.78b, F.88a. Gazel AE, B, F, M, L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun faziletlerini artırsın!

527[1]

Min ḥadāyiḳı ḥaḳāyıḳı maʿārifihī

Feilātün Mefāilün Feilün

1 Didi bir gün bize o pīr-i vaḳar
Leyse fi'd-dāri ġayruhu deyyār

2 Bunı bize beyān eyle didüm
Didi kim olma ẓāhire zinhār

3 Bu durur buña maʿnī-i aṣlī
Emri ile ṭurur ḳamu ne ki var

4 Dime kim cümle oldur ansuz yok
Kāfir olur bunı diyen ey yār

5 Cümleten ṣunʿıdur bu kevn u mekān
Ol münezzeh ġanī durur cebbār

6 Niceler bunda rāhı gün ḳıldı
Oldılar pes muḥalledun fi'n-nār

528[2]

Velehū dāmet maʿdiletehū

Feilātün Mefāilün Feilün

1 Çün ezelden ezelde pez ẓāhir
Vaṣf-ı mevṣūf evvel ü āhir

2 Minnete minnet oldı minnet pes
Oldı vaṣṣāf arada ḳāṣır

3 Lāyıḳ oldı ẕevī'l-ʿuḳūla sebeb
Pes müsebbeb müsebbibe fāṭır

4 Fıṭrat oldı ʿayān çü emrüñden
Raḥmet ü heybet oldı pes bāhir

5 ʿAḳl-ı külden Murādī behre nedür
Ḳudretün ḳudretün lehū ḳādir

---

1 A.79a, F.88b. Gazel AE1, R'de yoktur.
Başlık A: Onun bilgi hakikatleri bahçelerinden…
Başlık F: Ve min-enfāsihi'ş-şerîfe.
Baḥr-i Hafîf-i maḫbûn-ı maḳṣûr.
1b.Dünyada ondan başka kimse yoktur.
3a.aṣlî: ecli L. 3b.ḳamu ne ki: ḳamunun B. 4b.bunı diyen: diyen bunı AE, B. 6a. Seni şaşırmış bulup, doğru yola eriştirmedi mi? (93/Duha 7).

2 A.79a, F.89a, R.109b. Gazel AE1, L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Onun adaleti devam etsin!
1a.ezelden: ezeldür R. 1b.ü: ve M. 2a: bes R. 3a.fāṭır: ḳāṭır R. 4a.fıṭrat oldı çü emrinden ʿayān R; emrinden: emrinde M. 4b.ü: ve M; pes: bes R.
5b.Kadir olan odur güç onundur.

529[1]

Velehū edama'llāhu devletehū

Feilātün Mefāilün Feilün

1 Vech-i dil-dāra ḳıl naẓar didiler
'İlm-i sırrīden al ḫaber didiler

2 Yār ile vāḥid olmaḳ isterseñ
İkilükden ḳoma eşer didiler

3 Pāk eyle ki şāha lāyıḳ ola
Kişver-i ḳalbi ser-te-ser didiler

4 'Ālemüñ 'ilmini bilem dir iseñ
İste bir noḳṭadan ḫaber didiler

5 Cümleyi ḥayret alur idi Murād
Söyleseñ ger sāña neler didiler

530[2]

Velehū e'azzehu'llāh

Feilātün Mefāilün Feilün

1 Dār-ı fānī durur bu dār-ı ġurūr
Kimse bulmadı bunda hiç sürūr

2 Bu cihānda ḥużūrı n'eylersin
Dār-ı cennetde iste ẕevḳ u ḥużūr

3 Kör olma gözüñi ac gör kim
'Āḳıbet yirüñ olacaḳdur ġūr

4 Ṭurma sa'y eyle rūz u şeb aña kim
Olmayasın Cenāb-ı Ḥaḳdan dūr

5 Ey Murādī murāda sa'y eyle
Ṣaḳın eyler bu rūzgār mürūr

---

1 A.79a, F.89a, R.20a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun devletini devam ettirsin!
2a.isterseñ: ister iseñ R2, 3, 4 ve 5. beyitler M'de yoktur. 4a.der iseñ: derseñ AE.

2 A.79b, F.89a. Gazel L, M, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onu aziz kılsın!
1b.sürûr: server A. 2b.dār-ı: var A.

531[1]

Velehū menna'llāhu bi-envāri ma'diletihī

Feilātün Mefāilün Feilün

1 Dem durur kim gözümde nem demdür
Ṣanma çeşmümden aḳanı nemdür

2 Şol kişinüñ ki olmaya 'ışḳı
Hergiz aña dime ki ādemdür

3 Yār cevr ile kim urur yara
Yara olmaz baña o merhemdür

4 Yār sem virse bizedür tiryāk
Luṭf-ı aġyār irerse ol semdür

5 Cāhil olur mı Murādı su kim
'Avn-ı Bārī ile mu'allemdür

532[2]

Velehū zāde'llāhu mehābetehū

Feilātün Mefāilün Feilün

1 Dil serā perdesindedür ḥāżır
Dīdesi rūy-i yāredür nāẓır

2 Muḳtebesdür cemāl-i enverden
Anuñ içün żiyāsıdur bāhir

3 Lem'adan ẕerreler hüveydādur
Elsine bu maḳālde ḳāṣır

4 Mündericdür 'uyūnı ḥālinde
Şerḥ ider kendü ḥālini bir bir

5 Ġūş eyle Murādīnüñ suḫānın
Ḳudretinden neler ḳılur ḳādir

---

1 A.79b, F.89a, R.22a.Gazel M'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah'ın (cc.) onun adaletinin nurlarıyla lütuflandırsın!
2b.hergiz ana: hergizîn R; ki: aña R. 3a.yār: yā AE.

2 A.79b, F.89b, R.129a. Gazel L, M'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun heybetini artırsın!
1a.perdesindedür: perdedür senüñ R. 2a.müktebesdür: müktebisdür A.

533[1]

Velehū nāle münāhū

Feilātün Mefāilün Feilün

1 Miknet ü ʿizz ü cāha itme ġurūr
Milk ile māla olmaġıl maġrūr

2 Söyleme gel bu cihān mesāvisin
Ẕikr-i Ḥaḳḳı dilüñde ḳıl mevfūr

3 Eylegil dāʾimā ʿibādet-i Ḥaḳ
Ẓülumāt olmaya yirüñ nūr

4 Dāʾimā tevbeyi ṣınaʿat idin
Seni dāʾim ġafūr ide maġfūr

5 Bunı bilgil Murādī Meylānuñ
Ser virenler yolına buldı sürūr

534[2]

Velehū lā-zāle muʿīnen li'l-İslām

Feilātün Mefāilün Feilün

1 Cānda ḳalmadı ṣabr u dilde sürūr
Sen melek-rūdan olalı mehcūr

2 Görmeyelden gözüm yüzüñ güneşin
Oldı cümle cihān baña ḏeycūr

3 Sen melek-rū perīden ayrılalı
Ẕerre gelmez gözüme cennet u ḥūr

4 Hicr ile sīne çāk olup çü ölem
Gelesin ḳabrüm üstine ey nūr

5 Kendümi ḫāka ṣalsam ʿayb itmeñ
ʿÖmrümüñ ḥāṣılından oldum dūr

6 Yürür iken cihānda āzāde
ʿIşḳıña şimdi olmışam meʾmūr

7 Seveliden Murādī sen güzeli
Oldı dünyā içinde ol meşhūr

---

1 A.80a, F.89b. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Onun kaderini gerçekleştirsin!
1a.cāha: çāha F. 1b.milk ile: milkle A. 1, 2, 3. beyitler M'de yoktur. 2a.söyleme gel: söylemegil AE. 4a.idin: idüben AE, AE1.

2 A. 80a, F.89b. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. İslam'a yardımı devam etsin!
6a.cihānda: cihāndan mı.

535[1]

Velehū ḫalleda'llāhu devletehū

Feilātün Mefāilün Feilün

1 Ḳıldı cānān cemāli bizden dūr
Olduḳ ol māhdan yine mehcūr

2 Çün ayırdı felek bizi senden
Gele mi gözüme behişt ile ḥūr

3 Çünki gitdüñ cihānı seyr iderek
Ḥālümüzi yüri çemenlere ṣor

4 Ṭutdı gönlüm ḳarañuluḳ cānā
Çün güẕer ḳıldı yanumuzdan o nūr

5 Ey Murādī bu ḥāl böyle durur
Ol yüri fürḳat-i nigāra ṣabūr

536[2]

Velehū ṭayyebe'llāhu enfāsehū

Feilātün Mefāilün Feilün

1 'An-ḳarībi'z-zamān gelse beşīr,
Her ne dilerse ḳādir oldı ḳadīr

2 Diler iseñ sözüñ ola maḳbūl
Ẓāhir ü bāṭınuñı ḳıl taṭhīr

3 'Ayn-ı ḥaḳḳ ile çeşmüñ olsa küşād
Cümle maḫfīleri olurdı başīr

4 Āferīn ḳudretine Mevlānuñ
Yirlü yirinde oldı her taḳdīr

5 Ey Murādī 'ulūmuñ oldı senüñ
Dū cihānuñ içinde bedr-i münīr

1 A. 80a, F.90a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun devletini ebedî kılsın!
4b.ḳıldı: itdi A, - F. 5a.böyle durur: böyledür AE, AE1, B.

2 A.80b, F.90a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun nefeslerini güzel kılsın!

537[1]

Velehū şereḥa'llāhu ṣadrehū

Feilātün Mefāilün Feilün

1 Dilde ḳalmadı yine ṣabr u ḳarār
Çün ḳoyup bendesini gitdi yār

2 Çoḳdan aġlardı bu gözüm ḳanı
Añlamasa anı ḫayāl-i nigār

3 Gül yüzinsüz bu bülbül-i cāna
Birdür iki cihānda yoġ ile var

4 Görmeyelden gözüm hilāl ḳaşın
Oldı her şeb çü farḳdan bīdār

5 Ruḫ u rūyını ḳoḳmayaldan anuñ
Oldı bülbüllerin yiri pür-ḫār

6 Ayrulalı bu çeşm ü dil andan
Anlaruñ yirleridür āb ile nār

7 La'l-i yārī Murādī alur ise
Eylegil naḳd-ı cān ile bāzār

538[2]

Mine'l-enfāsi'l-ḳudsiyyeti's-sulṭāniyyeh nevvera'llāhu fu'ādehū ve nāle murādehū

Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 'Işḳı ṣorarsañ o ḥāl-i özgedür
'Ayna gelmez ol ḫayāl-i özgedür eger

2 Ravża-i ḳudsīde çoḳdur ẕü'l-cenāḥ
Bizde olan bāl bāl-i özgedür

3 Fikr ü ẕikre yoḳ nihāyet gerçi kim
Fikre ṣıġmaz bu me'āl-i özgedür

4 Çoḳ durur 'ālemde vaṣṣāf-ı cemīl
Vaṣfumuz bizüm cemāl-i özgedür

5 Bu 'ilimde çoḳ durur pes rāsiḫuñ
Ey Murādī bu maḳāl-i özgedür

---

1 A.80b, F.90b. Gazel A, B, F, L, M, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun göğsünü genişletsin!
4a.çü farḳdan: firāḳdan M. 5a.ruḫ u rûyını: ruḫ-ı verdini M.

2 A.81a, F.90b, R.78a.
Başlık A: Sultanlığın kutsal nefeslerinden… Allah (cc.) onun gönlünü nurlandırsın ve isteğine nail etsin!
Başlık F: sellemehu'llāhu ve Ebḳāh.
Başlık F: Baḥr-i remel-i müseddes-i maḥẕûf.
1a.ṣorarsañ: ṣorsañ R; o ḥāl-i: eger o ḥāl L. 2b.bāl: bāl ü M; bāl-i: - AE

539[1]

Velehū yessera'llāhu murādehū

Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Bir ḫaber alduñsa ey dil sen eger
Bir saña oldı musaḫḫar baḥr u ber

2 Çün nasīrüñ ḥażret-i fettāḥdur
Her umūruñda saña virdi ẓafer

3 Müjdeler olsun saña ey ḫayr-ı nās
Ḫayr ile dā'im gelür ḫayr-i ḫaber

4 Oldılar maḫhūr a'dā cümleten
Ḳopdı başlarına pes ṭūfān-ı şer

5 İrişür "İnnā fetaḥnā" müjdesi
Ey Murādī nireye ḳılsañ sefer

540[2]

Velehū zāde'llāhu şevketehū

Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Saña dil verine ten ü cānı n'ider
Dostum bir özge cānānı n'ider

2 Rūy-i firdevsüñi seyr iden senüñ
Dilberā bir özge seyrānı n'ider

3 Sencileyin şāh-ı 'ālem var iken
'Āşıḳun bir ġayrı sulṭānı n'ider

4 Virür iken leblerüñ cāna ḥayāt
Cān efendüm āb-ı ḥayvānı n'ider

5 Nūrdan eẓher cemālüñ var iken
Dūstum dil şems-i tābānı n'ider

6 Ruḫlaruñ var iken ey şāh-ı cihān
Bülbül-i dil verd-i ḫandānı n'ider

7 Saña cān virse Murādī tañ mıdur
Saña dil viren ten ü cānı n'ider

---

1 A.81a, F.90b. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun muradını kolaylaştırsın!
3b.ḫayr-i: ḫayr M. 5a.İnnā fetaḥnā: bk. G 48/1; müjdesi: cümlesi AE.

2 A.81a, F.91a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun ihtişamını artırsın!
7b.ü: ve M.

541[1]

Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Tāb uraldan dilde mihr-i ʿışḳ-ı yār
Ẕerredür ʿaynümde ġayrı ne ki var

2 Nām ü nengi terk ider ʿāşıḳ olan
Bende ḳalmadı ne ʿār u ne ḳarār

3 Cān ile oldum anuñ efkendesi
Dīdeden aḳar anuñ çün cūy-bār

4 Ḳıl ḫayāl-ı yāri yār ey dil saña
Ḳıl tevaḳḳuf bir dem ey dil olma zā

5 Ey Murādī cemʿ olmaz ʿār u ʿışḳ
Nitekim bir kāsede āb ile nār

542[2]

Min nefeḥāti ünsihī ve lemeʿāti ḳudsihī ḳaddesa'llāh

Mef'ūlü Mefāilün Feūlün

1 Mir'āt-ı dili kimüñ ṣafādur
Bil iki cihāna ol ziyādur

2 Şol kim idine penāh İlāhī
Her demde ol aña reh-nümādur

3 Meyl eylemeyen cihāna ey dil
ʿĀḳil diyeler aña sezādur

4 Her kim ki ḳanāʿat ide pīşe
Bil iki cihāna pādişādur

5 İster iseñ isteme sivādan
Gözle kanı sırr-ı evliyādur

---

1 A.81b, F.91a. Gazel L, R'de yoktur.
2 A.81b, F.91b. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Onun hoş esintileri ve kutsallığının ışıltılarından! Allah (cc.) kutsal kılsın!
Başlık F: Li'llāhi dürri ḳā'ilihi.
Baḥr-i hezec-i aḫreb-i maḳbûż-ı maḥẕûf.
2a.kim: ki M.

543[1]

Mine'l-levāmi'i'n-nūrāniyye ve'l-levāyiḥi's-sübḥāniyye ḳaddesa'llāh

Müfteilün Müfteilün Fāilün

1 Dā'iremüz noḳṭa-i ḳudretdedür
'Ayn-ı ġınā maḥż-ı ferāġatdedür

2 Menber-i 'arş üzre çıḳup ḥamd ider
Rūḥ u cisim ḫālıḳ-ı midḥatdedür

3 'Işḳa muḥibb oldum idüp ārzū
Cān ü beden şimdi seyāḥatdedür

4 Secde idüp olduñ imām-ı sübül
Himmetümüz rāh-ı cemā'atdedür

5 Her ne ḥużūr olsa eihānda Murād
İste anı cümle ḳanā'atdedür

544[2]

Min cevāhiri kelimātihi's- şerīfe ve 'ibārātihi'l-münīfe

Feūlün Feūlün Feūlün Feūl

1 Ḳulaġa çü geldi nidā-yı seḥer
'Acā'ib eserdür ġarā'ib ḫaber

2 Nübüvvet maḳāmı mekān-ı 'ulā
Maḳām-ı vilāyet nübüvvet eser

3 Ḥażarda sefer oldı fī'l-ibtidā
Seferde ḥażardur ḥażarda sefer

4 Vaḳāyi' ġamın ḫāric it ez-fu'ād
Murabba' müselles müseddes żarar

5 Murāduñ dü-'ālem żamīrindedür
Anuñ çün musaḫḫar aña baḥr u ber

---

1 A.81b, F.91b. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Nurlu parıltılar ve sübhânî levhalardan… Allah (cc.) kutsal kılsın!
Başlık F: sellemehu'llāh.
Başlık F: Baḥr-i serî'-i maṭvî-i mekşûf.
1a.noḳṭa-i: noḳṭa H. 2b.rûḥ u: rûḥ-ı AE; rûḥ AE1. 3b.cān u: cān AE. 4a.olduñ: olduḳ AE, AE1.

2 A.82a, F.91b. Gazel AE, L, R'de yoktur.
Başlık A: Onun şerefli kelime cevherleri ve yüce ibarelerinden…
Başlık F: Ve min-kelimātihi'l-ġarîbe.müteḳārib maḫẓûf maḳṣûr.

545[1]

Mine'l-ḥikemi'l-işrāḳiyyeti ve'l-kelimi'l-eşvāḳiyye

Feilātün Feilātün Feilün

1 ʿAmelüm yoḳ durur Allāha yarar
Āh yoḳ bir işüm ol şāha yarar

2 Yol uzaḳ zād u zevādum yoḳdur
Bir refīḳ alımadum rāha yarar

3 Nic'olur ḥālümi bilmem yā Rab
Kārum olmadı o der-gāha yarar

4 Çünki mīzān dura ḥāżır fī-yevm
Bir ṣevāb olmadı kim cāha yarar

5 Ey Murādī bu kelāmuñdan yeg
Görmedüm nuṭḳı kim efvāha yarar

1 A.82a, F.92a, R.17a. Gazel AE, L'de yoktur.
Başlık A: Aydınlatıcı hikmetler ve coşkulu kelimelerden…
Başlık F: Sellemehu'llāh. Remel-i müseddes-i maḥẕûf.
Bu Gazel ile birlikte 337. gazelden itibaren devam eden AE'nin AE1 dediğimiz mükerrer kısmı sona ermektedir.
1a.yoḳ durur: yoḳdur R. 5b.görmedüm nuṭḳı kim: görem nāṭıḳ R.

ḤARFÜ'Z-ZĀ'

546[1]

Mine'l-ḥaḳāiḳi'r-rūḥāniyye ve'l-bevāriḳi'n-nūrāniyye

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Ser fidā ḳılmaḳ olupdur cāna cānāna geñez
Cān virmek nitekim oldı dilrāna geñez

2 Münderic oldı kelāmında kelām-ı ehl-i ḥaḳ
Gelmez anuñ çün kelāmı degme bir cāna geñez

3 Ṣalımaz her kişi geşti bu ʿulūmuñ baḥrına
Ġark-ı fülk itmek gelüpdür mevc-i ʿummāna geñez

4 Degmenüñ kārı degildür nāra atmak kendözin
Ḥāṣıl olmaz her ṣadefde degme dür-dāne geñez

5 Sen ne ḳādirsin Murādī kim diyesin maʿrifet
Līk her müşkil olupdur luṭf-ı Raḥmāna geñez

1 A.82a, F.92a, R.86a.
Başlık A: Ruhi hakikat ve nurlu parıltılardan…
Başlık F: Ḥarfü'z-Zā.
4a.atmaḳ kendözin: baḳmaḳ kendüyi R; atmaḳ: yaḳmaḳ L. 4b.ṣadefte: ṣadefden R; geñez: - M. 5b.lîk: leyl-i R.

547[1]

Velehū zāde'llāhu fütūḥahū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Gerçi kim cāna görürsin ʿayn ile peydādayuz
Maʿnāda ġayb ile añla yār ile tenhādayuz

2 Miḥneti çekdükce müstaḥkem olupdur ḥabl-i ʿışḳ
Bağlu ḳandīl-i vücūda nūr ile bālādayuz

3 Dil ʿanāda oldı çün kim ġayrdan dil-dār içün
Gökde vü yirde olandan cümle istiġnādayuz

4 Ḥamdü li'llāh kimsemüz yoḳdur ḫavāṭır bilmezüz
Bende-i ʿışḳ olalıdan ser-be-ser āzādeyüz

5 Ger Murāduñ bilmek istersen nedür efkārını
Fāriġ olup cümleden biz fikret-i Mevlādayuz

548[2]

Velehū lā-zāle mükerremen ve muʿazzezā

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Kim durur saña nazarda bula ḳudret yüz-be-yüz
Olmaz ol illā meger ola hidāyet yüz-be-yüz

2 Ḥamd u minnet ol ilāh-ı lā-yezāle ola kim
Birbiri üzre idüpdür bu ʿināyet yüz-be-yüz

3 Devlet u iḳbāl n'eydügin göñül bilmez idi
Gelmeseydi eyleyüp iḳbāl-i devlet yüz-be-yüz

4 Saʿd-ı ekber ṭāliʿ oldı maşrıḳında laḥẓada
Anuñ içün geldi yüz ṭutdı saʿādet yüz-be-yüz

5 Ey Murādī kim bulur idi cehennemden necāt
Olmasaydı raḥmet ile ger şefāʿat yüz-be-yüz

---

1 A.82b, F.92a, R.105a. Gazel
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun fetihlerini artırsın!
1b.maʿnāda: muʿayyende L. 2a.çektikçe: çektinse R. 3a.ġayrdan: ġayrıdan AE, R; ʿanāda: ġınāda M4 ve 5. beyitler A'da takdim tehir olarak yer almaktadır.

2 A.82b, F.92b, R.106a.
Başlık A: Bu da onundur. İkram edilmişlik ve yüceltilmişlik devam etsin!
2a.idüpdür: idüp durur R; bu: - R; yüz-be-yüz: yüz AE. 4a.maşrıḳında: maşrıḳından L, R. 5a.kim: - AE; bulurdı: bulur didi A; necāt: ḫalāṣ AE.

549[1]

Velehū dāme melāẕen li'l-enām

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Ḥāl-i pinhānum ṣorar iseñ zebān şerḥ eylemez
Bir lisāndur bu lisān kim tercemān şerḥ eylemez

2 Çün mübeyyendür beyāna ḥācet olmadı velī
Bir ʿayāndur bu ʿayān kim her nihān şerḥ eylemez

3 Cümleten bir kenz-i maḫfīdür nihān-ender nihān
Pes nihān olġıl ki bu remzi ʿayān şerḥ eylemez

4 Remz ü maʿnādan gözet kim saña maʿnā remz ider
Yoḫsa bu aḥvāl ü eṭvārı lisān şerḥ eylemez

5 Ey Murādī işbu elfāẓuñ beyānı ne'yledür
Bir beyānsın kim seni bir ẕū'l-beyān şerḥ eylemez

550[2]

Velehū ebbeda'llāhu salṭanatehū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Bir cemāle ʿāşıḳum kim bir cemāle beñzemez
Ḥālümüzden ger sorarsañ ġayrı ḥāle beñzemez

2 Noḳṭayam pergār içinde devr iderler hep beni
Yıllar aylardur geçer bu māh u sāla beñzemez

3 Ḥaḳḳı bāṭıldan seçenlerdür bilen eṭvārumı
Bir meʾālüm var kim ġayri meʾāle beñzemez

4 Ṣunalı āb-ı zülāli raḥm idüp yārüm bāña
Bir zülālüm vardur özge zülāle beñzemez

5 Ġūş ḳıl her dem kelāmını Murādīnüñ yüri
Bir maḳāli vardur ġayrı maḳāle beñzemez

1 A.82b, F.92b, R.105b. Gazel
Başlık A: Bu da onundur. Halk için sığınak olması devam etsin!
1b.şerḥ: fehm R. 3a.cümleten: cümleden AE. 3b.pes nihān: bî-ʿayān L, R. 4b.ü: ve M; eylemez: - AE. 5b.bir: - M

2 A.83a, F.92b, R.100b.
Başlık A: Bu da onundur. Allah onun saltanatını ebedîleştirsin!
3b.meʾālüm: mesʾelem L. 4a.bāña: saña R. 4b.vardur: var durur AE; beñzemez AE. 5b.maḳāle: meʾāle R.

551[1]

Velehū ebbeda'llāhu salṭanatehū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Gülşen-i ḥüsnüñ görelden bülbül-i cān ağlamaz
Rūy-i zībāñı görelden çeşm-i giryān ağlamaz

2 Sen ruḫ-ı dil-cūyı cāna göreli bu dīdeler
Bu meṣeldür nehr ola çün baḥr-ı 'ummān ağlamaz

3 Māye-i ḥikmetdedür taḳdīr-i ḥükmüñ pāyesi
Dürr-i beyżā olmasaydı ebr-i nīsān ağlamaz

4 'Ālemüñ 'ilmindedür olmaḳ ḳader 'ālemleri
Bu ecilden anuñ içün merd-i meydān ağlamaz

5 Men bekā min miḥnetin lā-'aḳlehu lā-fehmehü
Ey Murādī rāżī olan Ḥaḳḳa bir an ağlamaz

552[2]

Velehū enāra'llāhu bürhānehū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Sensüzin cāna beni bir laḥża bu cān egemez
Cennete varsam eger ḥūr ile ġılmān egemez

2 Ben baña yār olayım tek ġayrı yāri n'eyleyem
Bensüzin ġayrı beni bir dem ve bir ān eglemez

3 Şerḥümi ezberledüm virdüm odur çün dā'imā
Güft u gū māżī müżāri' ḳıṣṣa destān eglemez

4 Müntehā-yı baḥr-ı ḳalbüñ fülki olmış "kāf u nūn"
İşbu ḳalbi anuñ içün seyr-i 'ummān eglemez

5 Gel Murāduñ ḳavlini ezberle ḥırz-ı cān içün
'Āşıḳ olan kimseyi na'mā-yı devrān eglemez

---

1 A.83a, F.93a, R.101a.
Başlık A: Bu da onundur. Allah onun saltanatını ebedîleştirsin!
1b.çeşm-i giryān: bülbül-i cān R. L'de 3b.mısraı yerine 4b.mısraı mükerreren yazılmıştır. 3b.olmasaydı: olmayaydı R. 4a.'ālemüñ: 'ālimüñ AE. 4b.bu: pes L, R; ecilden: ecelden M.

2 .83a, F.93a, R.25b. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun bürhanını açıklığa kavuştursun!
2a.baña: baña tek R; tek: - R; yārı: yādı R. 2b.bensüzin: sensüzin M. 3b.gû: - R; eglemez: - AE. 4a.kāf u nûn: bk. G 16/1b. 5a.içün: ḳıl AE, H, R.
5a.Mihnetten dolayı ağlayanın aklı da anlayışı da yoktur.
5b.kimseyi: kimse R.

553[1]

Velehū naṣarahu'llāhu ʿalā aʿdā'ihī

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Cebhe-i ebrārda berḳ urdı nūr-ı varumuz
Anuñ içün oldı vech-i ḳurb ile āṣārumuz

2 Ḥilye-i envāʿ ile oldı müzeyyen şehr-i dil
Kā'ināta çün żiyā-baḫş oldı bu envārumuz

3 Dāʿī-yi ḥikmet olalı ṣādıḳuz daʿvāmuza
Şāhid olmışdur bizüm daʿvāmuza her kārumuz

4 Ebr-i himmet yaġduraldan ḳaṭresin her bir yire
Oldı iḫfā üzre her mümkinde bu esrārumuz

5 Oldı çün bir def'ada yirüñ yüzinde kārumuz
Yā ne ḥikmetdür Murādī karda tekrārumuz

554[2]

Velehū besaṭa'llāhu nūre maʿdiletihī

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Fātiḥü'l-ebvāb olanlar daḳḳ-ı ebvāb eylemez
Āşinā-yı ʿışḳ olanlar bir nefes ḥvāb eylemez

2 Şol muḥaḳḳıḳlar ki taḥḳīḳ itdiler maṭlūbını
Döndürüp yüz ġayra bir dem meyl-i aḥbāb eylemez

3 Bir müsebbibden müsebbeb olalıdan ehl-i ḥāl
Cümleten oldur sebeb tedbīr-i esbāb eylemez

4 Ḳabża-i ḳudretde muḥkem olmasa ḳavs-i ḳaża
Sehm-i emri ehl-i dil her yaña per-tāb eylemez

5 Güş-ı hūşuña alursañ bu Murāduñ sözlerin
Şöyle pāk ide seni pīrāheni āb eylemez

---

1 A.83b, F.93b, R.25a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun düşmanlarına karşı ona yardım etsin!
2b.çün: bes R. 5a.yirüñ yüzinde kārımız: yirlü yirinde cümle kār R; kārımız: cümle kār AE, H; kār B.

2 A.83b, F.93b, R.24a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun adaletinin nurunu yaysın!
5b.ide: eyler R.

555[1]

Velehū ebḳa'llāhu muhceteh

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Fāriġ oldı bu göñül bir daḫı cānān istemez
Cānı daḫı gitse anuñ yirine cān istemez

2 Cümleyi terk eyleyüben dāmenin çekdi çü küh
Virseler ger aña cümle ḥūr u ġılmān istemez

3 'Āşıḳ olan kimsenüñ milk-i dili vīrān olur
Anuñ içün milk-i virānına sulṭān istemez

4 Cümle 'ālem cennet olsa Ādem oġlanı melek
'Uzlet oldı aña cennet ayru seyrān istemez

5 Ey Murādī ger murāduñ ise Ḥaḳḳa irmege
Anı bulmaḳ isteyenler ayru cānān istemez

556[2]

Velehū edama'llāhu eyyāmehū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Cān ü tenden geçmeyince kimse cānān bulımaz
'Aḳlı yaġma itmeyenler genç-i 'irfān bulımaz

2 İşlerin ṣaġ itmeyenler dā'imā ṣayru durur
Şebpere kör olduġı çün mihr-i raḫşān bulımaz

3 'Āşıḳ oldur ura dā'im sīne-i mecrūḥa dāġ
Ref' ḳılmadın ḥicābı nūr-ı lem'ān bulımaz

4 Bāde-i bezm-i belādan bulmayanlar çāşnī
Terk-i varın itmeyenler vaṣl-ı cānān bulımaz

5 Ey Murādī reng-i būya aldanup ḳalma ṣaḳın
Ṭutmayan sözin ṭabībüñ derde dermān bulımaz

---

1 A.83b, F.93b.Gazel R'de vardır.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun hayatiyetini devam ettirsin!
2b.istemez: - M. 3b.istemez: - M. 4a.oldı ana: aña oldı AE, H; istemez: - M.

2 A.84a, F.94a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun günlerini devam ettirsin!
2b.bulımaz: - AE. 3a.sîne-i: sîne H. 3b.bulımaz: istemez AE, L. 4a.belā: bk. G 357/3b. 4b.bulımaz: istemez AE, L. 5b.bulımaz: istemez AE, L, - A.

557[1]

Velehū edama'llāhu iḳbālehū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Bāġ-ı cennetler ḥarām olsun bize dil-dārsuz
Baḳmaya bu gözlerimüz ġayrıya ol yārsuz

2 İḳtirān itmez dil-i şūrīde bir dem ġayr ile
Eylemez aṣlā ḳabūl ü yoġ olmaz varsuz

3 Baḳmaz āṣāra gönül ister mü'eṣṣir kim durur
"'Usri yüsr"e ṣabr idüp olmaḳ diler āzārsuz

4 Gözlerüñ aḳıtduġı demdür bil anı nem degil
Şöyle bil ādem degil anı ki oldı zārsuz

5 Ey Murādī naḳd-i cānı vir ḥabībüñ vaṣın al
Olımaz bil bu müyesser böyle bu bāzārsuz

558[2]

Velehū dāmet 'izzetuhū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Şem'-i 'işḳa cān virelden bu dil-i pervānemüz
Bir beḳā bulduḳ fenāda ġayridan pervānemüz

2 Mest-i lā-ya'ḳıl gezersek zāhidā 'ayb eyleme
Tā belī bezminden açıḳdur bizüm mey-ḫānemüz

3 'Ayn-ı ġaynı bulmaġ içün ġā'ib olduḳ ārādan
Anuñ içündür ṣıfat esmā bizüm hem-ḫānemüz

4 Kim 'urūc eylerse ey dil tā ebed bulmaz ḫurūc
Anuñ içündür ki dökdük ṣaçduk āb u dānemüz

5 Nice yüzler ẓāhr ü her birisi bir yüzden ol
Ey Murādī terk idendür ġayrısın merd-ānemüz

---

1 A.84a, F.94a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun ikbalini devam ettirsin!
2b.varsuz: yārsuz AE, L.3b.Usri yüsr: bk. G 8/2.

2 A.84a, F.94a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Onun saygınlığı devam etsin!
1b.bir: biz AE. 5a.ẓāhir: ṭāhir B.

559[1]

Velehū dāme lehu'n-naṣru ve'ẓ-ẓafer

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Nām ü nengi terk idüp ʿālemde abdāl olmışuz
Vāḥid olup ikilikden fāriġu'l-bāl olmışuz

2 Tā ezelden perdeyi cevher yüzinden refʿ içün
Salṭanat terkin urup biz ṣāḥib-i şāl olmışuz

3 Dilde ümmīd-i viṣāl-i yār olupdur münderic
Bu beşāretle hümā-yı ṣāḥibü'l-bāl olmışuz

4 "Rabbi yessir lā-tüʿassir" varṭasından cān atup
"Rabbi temmim bi'l-hayır" virdine meyyāl olmışuz

5 Ey Murādī ṣābirüz her ne gelürse yārden
Nām ü nengi terk idüp ʿālemde abdāl olmışuz

560[2]

Velehū dāme naṣrahū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Fiʿlümüz ḳavline uydurmak durur efʿālümüz
Fiʿlini her rūz u şeb taṣdīḳdür aḳvālümüz

2 Cān ile cānān arasına girür mi ġayrılar
Ber-ter olmışdur bizüm ʿarş-ı ʿalādan bālumuz

3 İns ü cin emlāk ü eşyā bilmediler sırrumuz
Enbiyā vü evliyādan daḫı ḫôş-ter ḥālümüz

4 Ṭālib oldur biz temennā eylerüz budur ʿaceb
Kimse teşḫīṣ idemez aṣlā bizüm āmālümüz

5 Ey Murādī kim durur kim ḳavlüñi tefsīr ide
Çün lisān-ı ġayb olupdur her ne kim var ḳālümüz

---

1 A.84a, F.94b.Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Ona yardım ve zaferi devam etsin!
2b.olmışuz: - M. 3. beyit AE'de yoktur.
4.Rabbi yessir lā-tüʿassir Rabbi temmim bi'l-hayr Rabbim! Kolaylaştır zorlaştırma, Rabbim hayırla sonuçlandır. [Allah (cc.) size kolaylık ister, zorluk istemez (2/Bakara 185'le ilintili dua.)].

2 A.84b, F.94b, R.156b. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Onun yardımı devam etsin!
1b.ü: - R. 2b.ʿalādan: ʿulādan AE, R. 3b.vü: ve M. 4b.idemez: eylemez R. 5b.ḳālümüz: aḳvālümüz B.

561[1]

Velehū nāle murādehū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Müşkil-i güftāruñ ey dil degmeler ḥall eylemez
Mihr-i raḫşānuñ żiyāsın lem'alar ḥall eylemez

2 Şebpere añlar mı tāb-ı āfitābuñ leẕẕetin
Bī-baṣarlar müşkilini sürmeler ḥall eylemez

3 Cevherüñ var ise ṣūfī gel berü meydāna pes
Remz-i dervīşānı tāc u ḫırḳalar ḥall eylemez

4 Gel tefe'ül eyle ḥālüñ imtiḥān-ı 'ışḳ ile
Yoḫsa bu aḥvāli fāl-i ḳur'alar ḥall eylemez

5 'Işḳ meyinden bu Murādī şöyle maḫmur oldı kim
Ṭolsa dünyā ol ḫumarı cür'alar ḥall eylemez

562[2]

Velehū e'azze'llāhu enṣārehū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Ḫayr-i maḳdem ey ḥabīb-i dil-sitān-ı dil-nüvāz
Cümle maḥbūb olsa 'ālem senden olmaz ḳalb-bāz

2 Ey cemālüñ pertevi āfāḳı lem'ān eylemiş
Ol żiyā ḳarşusına cān oldı pür-sūz ü güdāz

3 Viremez bu mes'ele fetvāsını şeyḫu'l-enām
Çün bu yirde ḳan iledür 'āşıḳa dest-i namāz

4 Ṭūr'da Mūsāya eylemiş beyānı şevḳ ile
Ḳalb-i 'āşıḳ 'arş-ı Raḥmān oldı bil ey dil-nüvāz

5 Ey Murādī vāḥidiyyetden ḫaber-dār olmayan
Pes ḥarām-ender ḥarām oldı anuñla keşf-i rāz

---

1 A.84b, F.94b, R.140a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Onun isteğini versin!
3a.pes: sen R. 3b.ü: ve M. 4b.fāl-i: fāl M; ḳur'alar: ḳur'a A.

2 A.84b, F.95a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun yardımlarını aziz kılsın!
2a.āfāḳı: āfāḳ-ı AE. 2b.żiyā: ṣabā AE; ü: - M. 5b.rāz: zār M.

563[1]

Velehū żā'afa'llāhu iclālehū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Biz ḳamu esrāra maḥrem ṣāhib-i ḥāl isterüz
Riḳḳat-i ḳalb ile her dem çeşm-i seyyāl isterüz

2 'Işḳ-ı cānān ile dā'im ḥālümüz ḫôşdur bizüm
Vaṣfınuñ ẕikrinden özge ṣanmañuz ḳāl isterüz

3 Yārdan ġayrı bizümdür yanumuzda ḫār ü ḫas
Ṣanmanuz iki cihānda manṣıb u māl isterüz

4 Baḳmazuz ārāyiş-i 'ālemlere ṣubḥ u mesā
'Ālemi geşt eyleyüp bir ḳalb-i meyyāl isterüz

5 Ey Murādī 'ārife her bir kelāmuñ rūḥdur
Nūr-ı lāmi' mīm ü ḥā vü mīmle dāl isterüz

564[2]

Velehū lā-zāle melce'en li'l-enām

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Nice ṭāḳat virevüz cāna bu āh ü zāra biz
Ġarḳ olalum mı hemān bu dīde-i ḫūn-bāra biz

2 Derd ü hicrüñden yiter ḳan yutdı bu bī-çāre dil
Bir daḫı bu vuṣlata bulur mıyuz bir çāre biz

3 Dem durur demler yudar bu fürḳat içün dil meded
Āfitāb-ı ḥüsnüñeyüz hem çü la'l-i nāra biz

4 Ḳādir olmaz mı seni seyr eyleye dil bī-ḥicāb
Mihribānum ġayret ile oluruz ṣad-pāre biz

5 Ey Murādī ma'rifet dükkānın açduḳ şöyle kim
Ḳuş dilin söyletmez olduḳ ḫᵛāce-i 'Aṭṭāra biz

---

1 A.85a, F.95a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun yüceliğini artırsın!
2b.isterüz: - AE. 3b.u: - M. 5b.ḥā: ḫā F; vü: ve M.

2 A.85a, F.95a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Halkı için sığınma yeri olması devam etsin!
4b.biz: - AE. 5b.olduḳ: oldük A, F.

565[1]

Velehū şeyyede'llāhu erkāne 'izzihī

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Füsḥat-i eyyām ile 'ömr-i 'azīzi isterüz
Biz sizüñle 'ālem içre cümle bizi isterüz

2 Biz bizi bizde gir bulmaḳda eylerüz şitāb
Ma'rifet bābında bir ṣāhib-temyīzi isterüz

3 'Āşıḳ olmaz yanumuzda digme bir ḳallāşlar
'Işḳ ile ḳan aġlayan bir eşk-rīzi isterüz

4 Ġayra biz baş egmezüz her bir ṭarīḳi n'eylerüz
Aḥmed-i Muḫtār ol başduġı izi isterüz

5 Ey Murādī biz sizi vallāhi sizde añladuḳ
Girü biz dā'im dem-ā-dem sizde sizi isterüz

566[2]

Velehū nevvera'llāhu fu'ādehū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Baş urup çün secde-i sehv içün istiġfāra biz
Zār ile yalvaravuz ol ḥażret-i ġaffāra biz

2 Ol arada her ne kim ẓāhir ḳıla ol bizler
Ġayrıdan setrin temennā eylerüz settāra biz

3 Māverā-yı 'ışḳa irmez ger nebīdür ger velī
Baḥr içinde ḳalmışuz anuñ içün āvāre biz

4 Lā'übāli meşrebüz biz bizde istiġnā nedür
Ṭıfl-ı bī-me'vā olana olmışuz gehvāre biz

5 Çāreyi ġayrıdan ararsañ eger dīvānsin
Ey Murādī her ne kim derd ola aña çāre biz

---

1 A.85a, F.95b. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun izzetinin esaslarını kuvvetlendirsin!
3b.bir: biz M. 4a.her bir: ġayrî H. 5a.añladuḳ: añladük A, F, M.

2 A.85b, F.95b. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun gönlünü nurlandırsın!
3a.nebîdür: nebî ve AE, H. 4a.bizde: - AE; biz H; istiġnā: istiġnāda AE, H.

567[1]

Velehū dāme sulṭānehū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 ʻÖmrümüz cāvid olaldan ṣıḥḥat-ı āzādeyüz
Lāzımü'l-ḥāl olmaġ içün ʻiṣmet-i ibḳādayuz

2 Çün ḥayāt-ı bī-zevāl ile müheyyādur vücūd
Sırr-ı cān ile dem-ā-dem devlet-i inşādayuz

3 Ġālib-i cümle ḥudūd olup bi-emr-i ẕü'l-celāl
Ḳaṣd-ı maḳṣūd eyleyüben nuṣret-i ālādayuz

4 ʻAynı içün ḥaḳḳını eyler muʻayyen dā'imā
Ḳudreti bildürmek içün ḳudret-i īmādayuz

5 Ey Murādī bāreka'llāh boş ʻacā'ib ḥāl olur
Biz duʻāda dā'im olduḳ himmet istid'ādayuz

568[2]

Velehū rafeʻa'llāhu aʻlāme devletihī

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Görinür āyīnede ruḥ-sār-ı cānān yüz-be-yüz
Āşkāra görsem anı āh bir an yüz-be-yüz

2 Nālişümden ṭaġlar āheng ider āvāzuma
Derdümüñ pāyānı yoḳ gelmekde hicrān yüz-be-yüz

3 Bilmezem bu derdümüñ dermānını kimden bilem
Bir ṭabīb-i ḥāẕıḳa olmadı imkān yüz-be-yüz

4 Şāh-rāh-ı ʻışḳa düşen aña pāyān istemez
Bir ulu deryā durur bī-ḥadd u pāyān yüz-be-yüz

5 Ey Murādī yāri seyr idende ʻaḳl itmez ḳarār
Ḥāşa li'llāh ol cemāli ide iẕʻān yüz-be-yüz

---

1 A.85b, F.95b. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Sultanlığı devam etsin!
1b.ʻismet-i: ʻismetü'l- H. 2a.ḥayāt-ı bî-zevāl: ḥayātı zevāl AE. 4b.ḳudreti: ḳadirini AE. 5b.olduḳ: oldük A, F.

2 A.85b, F.96a. Gazel AE, B, H, L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun devletinin alametini yükseltsin!

569[1]

Velehū dāme ʿizzühū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Evvelüñ fikr-i ḫayāli senden iḫbār eylemez
Seyr iden ḥüsn-i ṣıfātuñ ẕātuñ efkār eylemez

2 Lemʿa ger nūr-ı cemālüñden cihāna irmese
Ẓulmet-ı ḳahr-ı celālüñ kimse bī-tār eylemez

3 Nāliş-i dermānda āh ile semāya ger çıḳa
Semʿ-i luṭfuñ güş ider andan dönüp ʿār eylemez

4 Ḫalḳ olındı gerçi ḳahruñdan cehīmün ḫānesi
Ehl-i tevḥīd olanuñ sen şeh yerin nār eylemez

5 Ey Murādī saña inkār eyleyen aʿmā durur
Kāruña ehl-i baṣar olanlar inkār eylemez

570[2]

Velehū medde ẓılluhū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Cām-ı ʿışḳuñ cürʿa-keş abdāl-ı bī-idrākiyüz
Līk cümle ʿālemüñ bir ʿārif-i çālākiyüz

2 Sen bizi yol bilmez añlayuben olma bed-gümān
Ḳanġı rāha dir iseñ biz dönmezüz bī-bākiyüz

3 Mis misin yā sīm ü zer bilmezlenüp görme seni
Gel berü ṣarrāf-ı dehrüz cevherüñ ḫakkākiyüz

4 ʿArş-ı aʿlā pāyümüz būs itmege nālişdeyüz
Biz tevāzuʿ ehliyüz yirinde ṣūret ḫākiyüz

5 Ey Murādī olmasañ vallāhi olmazdı cihān
Çün muḥibb-i nām-ı pāk-ı Aḥmed-i levlākiyüz

---

1 A.86a, F.96a. Gazel AE, B, H, L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Onun izzeti devam etsin!
3b.eylemez: - A, F.

2 A.86a, F.96b. Gazel AE, B, H, L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun gölgesini uzatsın!

571[1]

Velehū dāme sulṭānen

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 ʿÖmrümüz sermāyesin cān içre pinhān isterüz
Yaʿnī virān olmasun dil milkine ḫān isterüz

2 Rāġıb-ı baḫtuz ne taḫtuz n'eylerüz tāc ü kemer
Bendeyiz ol şāhlar şāhını sulṭān isterüz

3 Fāriġu'l-bāl olmışuz ʿālemde ḳīl u ḳālden
Biz edeb tarzın bilüp ṣamt ile iḥsān isterüz

4 Nāẓır-ı ṣūret degül Mevlā çü sīret gözledi
Biz riyādan ḳaçmışuz ʿilm ile ʿirfān isterüz

5 Ey Murādī ḳaṭre çün deryādan olmadı baʿīd
Çünki ezelden ulu deryā idük ʿummān isterüz

572[2]

Velehū dāme mecduhū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Ḳalbümüz mir'ātı ḥaḳdur biz Hudāyīlerdenüz
Baḫr-ı tevḥīd içre her dem āşināyīlerdenüz

2 İbtidāda intihāyuz intihāda ibtidā
Her ne fehm ile ṣorarsañ biz o rāyīlerdenüz

3 Almışuzdur biz zemīn ü āsumānı cümleten
Ḳanḳı yirde kim dilerseñ biz o cāyīlerdenüz

4 Rūḥumuz ervāḥ-ı ʿālemdür fenāyı bilmezüz
Ger vücūdumuzdan añlarsañ beḳāyīlerdenüz

5 Ḥamdümüzde ḥamdümüz mektūmdur minnet bize
Ey Murādī Ḥaḳḳa şükr olsun ṣenāyīlerdenüz

---

1 A.86a, F.96b. Gazel AE, B, H, L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Sultanlığı devam etsin!
4. ve 5. beyitler M'de yoktur.

2 A.86b, F.96b. Gazel A, F'de vardır.
Başlık A: Bu da onundur. Saygınlığı devam etsin!

573[1]

Velehū bāreka'llāhu fīh

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Rāz-ı dildendür ḳamu kevn ü mekān ey pāk-bāz
Sırrı fāş eylerse ʿāşıḳ ḫūnīdür dest-i namāz

2 Şerḥ olınmaz ḥasb-i ḥāli ʿāşıḳ-ı dil-ḫastanuñ
Ẕerreden bir ẕerredür ger ʿāleme düşse biraz

3 Tāb ura ger ʿāşıḳa nūr-ı cemāl-i dil-peẕīr
Nūr olur ʿālemlere bu genc olur dünyāya bāz

4 Ey niyāza nāz içün ḳılan şürūʿ añla bunı
Yāra ḳarşu varmaġa lāzım durur her dem niyāz

5 Ey Murādī ser-virüp sırrı ʿayān itme şaḳın
Kāşif olma kıl ḥaẕer zinhār ḳılma keşf-i rāz

574[2]

Velehū dāme saʿduhū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Biz ḥaḳā'iḳ gülşeninde murġ-ı gūyā olmışuz
Ten ḥicābın ḳaldurup ʿālemde peydā olmışuz

2 ʿİzzet ile biz muʿazzezlerdeniz ey cān-ı men
Anuñ içün rāhda devletle hem-pā olmışuz

3 Cisr-i şerʿīden gelüp geldük muḥīṭ-i vaḥdete
Āşināyuz anda bu fenn içre raʿnā olmışuz

4 Her zamān bir anı gözler ey çerāġ-ı çeşm-i men
Gice gündüz añlar iseñ ʿayn-ı bīnā olmışuz

5 Ey Murādī gel berū billāhi inṣāf eyle kim
Gözgü-yi ʿibret-nümāyuz bir temāşā olmışuz

---

1 A.86b, F.97a. Gazel A, F'de vardır.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onu bereketli kılsın!

2 A.86b, F.97a. Gazel A, F'de vardır.
Başlık A: Bu da onundur. Onun saadeti devam etsin!
4a.bir: biz F.

575[1]

Velehū medda'llāhu ẓılāle re'fetihī

Min şevāriḳi fütūḥātihī ve bevāriḳi kerāmātihī mā-kāne ḫāliyen 'ani'l-fütūḥāti bi-ḥurmeti ṣāḥibi'l-mu'cizāt

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Yine bir ḥāle düşüpdür dil-i pür-sevdāmuz
Bilmeyen evvelümüz bilemedi uḫrāmuz

2 Çün nihān oldı gelüp meclis-i hey'etde 'ilm
Pes mu'ayyen 'ulemāyile durur da'vāmuz

3 Bir 'ayān olsa olur 'arṣa-i 'ālemde nihān
Ol nihāyet mi bulur kim ki bile tenhāmuz

4 Bir vaḥīd olsa bugün iki cihānı ṭolanur
Ne bilür şol kī özin bilmeye ol peydāmuz

5 Ḥabbeẓā irdi Murādīye seḥer būy-ı ḥabīb
Her ne kim vardur 'avālimde bizüm güyāmuz

576[2]

Velehū irtefe'at a'lāme devletihī

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Baḥr-ı tevḥīde giren kimsene pāyān bulımaz
Ḳul ki olmaya ṣadāḳatde ө sulṭān bulımaz

2 Düşdi bir derde bu dil kim aña tā rūz-ı ḳıyām
Cem' olur ise eṭibbā ḳamu dermān bulımaz

3 Vā'ıẓā sen baña pend eyleme kār eyleyemez
Cānı terk eylemeyen kimsene cānān bulımaz

4 Merkez-i ṣıdḳ u ṣafādan güẕerān eylemedin
Elf-i cehd eyler ise cān ile ḫullān bulımaz

5 Ey Murādī yüri sen degmeye baş indürme
Bu zamānlarda kişi kāmil-i insān bulımaz

---

1 A.87a, F.97a, R.23b.Gazel L'de yoktur.
Başlık A1: Bu da onundur. Allah (cc.) onun merhametinin gölgesini uzatsın!
Başlık A2: Fetihlerinin doğuşu ve mucize sahibinin hürmeti ile fetihlerden zaman buldukça onun kerametlerinin parıltılarından…
Başlık F: Ve min-'ibārātihi'l-merġûbe.
1b. 'ulemāyile: 'ulemā ile R. M'de gazelin yalnız 5b.mısraı vardır.

2 A.87a, F.97b. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Onun devletinin alameti yükselsin!
3a.eyleme: itme ki M. 3b.kimsene: kimesne AE. 4a.merkez-i: hergiz AE. 4b.bulımaz: - AE.

577[1]

Velehū lā-zālet şümūsü devletihī ṭāliʿaten

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 ʿAzmümüz ḫayra durur ḫayr ile iḥsān iderüz
Herkesüñ ḳalbini mesrūr u şādān iderüz

2 Lāzım oldur bize dāʾim durışavuz ḫayra
Ḥayrumuz müʾmin ile kāfire yeksān iderüz

3 Dilerüz raḥmet-i Mevlā iderüz cehdi eger
Biz rıżāsı çün anuñ eylügi her ān iderüz

4 Ġayrı biz ḳayıruruz ḳayura Ḥaḳ daḫı bizi
Virüben mālumuzı yoluna tālān iderüz

5 Rūḥ-ı ḳudse ṣorar isem ḫaberi ey ʿārif
Ey Murādī seni İsrāfile ṣūr cān iderüz

578[2]

Velehū hulledet salṭanatuhū

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Seni biz cümle-i ʿālemlere sulṭān bilürüz
Ḥāne-i dilde muḳīm olıcı mihmān bilürüz

2 Senden ayru bize yār olmaġı gösterme bize
Dāʾimā cān ü bedende seni cānān bilürüz

3 Şerḥe olmadı bizüm ḳavlümüzi ṣāḥib-i ʿilm
Ḳavlümüz şerḥ ideni ʿālim-i devrān bilürüz

4 Dāniş isterseñ eger gel berü zānū çöküben
Güş ḳıl gör ki nice ʿilm ile ʿirfān bilürüz

5 Ṭālib olsa ele girse n'idelüm n'eyleyelüm
Cevher olmaġa Murādī nice ʿummān bilürüz

---

1 A.87a, F.97b. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Yükselen devletinin güneşleri devam etsin!
1b.mesrûr ve: mesrûr ü M; mesrûr-ı AE. 3a.biz: bir H. 4a.ġayrı: ġayrıyı AE.

2 A.87b, F.97b. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Onun saltanatı ebedî kılınsın!
2a.bize: bizi M. 2b.ü: - AE, H. 3a.ṣāḥib-i ʿilm: ṣāḥib-i ʿalem M. 4a.beri zānu: beriye diz M.

579[1]

Velehū es'ada'llāhu mesāhu

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Seyr-i fi'llāh idelüm sırr-ı ma'a'llāh ile biz
Ḳılalum her ne ḳılursañ dil-i āgāh ile biz

2 Ṭālib-i rāh-ı hüdā oluben iḳdām idelüm
Ṭoġrı yola varalum tutduġumuz rāh ile biz

3 Buluben Rabbümüzi añlayalum nefsümüzi
Şāh olalum ḳamu 'ālemlere ol şāh ile biz

4 Ṭāḳ-ı mīnā-yı sipihri gezelüm döne döne
Gün gibi berḳ uralum 'āleme bir māh ile biz

5 Ey Murādī bize her kim gele ṭav'an dilerüz
Ẓulm u ḥayf eylemezüz kimseye ikrāh ile biz

580[2]

Velehū en'ama'llāhu ṣāḥibehū

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Cür'a-nūş olalı ḫum-ḫāne-i vaḥdetden biz
Nice dem fāriġüz ez-ġayr u kesretden biz

2 Bizi men' idemez ālāyiş-i 'ālem Ḥaḳdan
Ḥamd ü şükr aña ki ḥaḳ bizde ḥaḳīḳatden biz

3 Edeb-i 'aḳla uyup ġayr-ı kelām eylemezüz
Başmazuz ṭaşra ayaḳ rāh-ı şerī'atdan biz

4 Ṭarḳ olupdur 'aded-i bī-'aded ol ḫallāḳa
Her ne kim var ise bildük o ṭarīḳatdan biz

5 Ger Murādīde celāl ile cemāli göresin
Dönmezüz aġlayasın hiç bu hey'etden biz

---

1 A.87b, F.98a. Gazel AE, B, H, L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun akşamını mutlu kılsın!
1a. ma'a'llāh:...Allah'la beraber (6/Enam 19; 15/Hicr 96;, 17/İsra 22; 39; 23/Müminun 117; 25/Furkan 68; 26/Şuara 213; 28/Kasas 88; 50/Kaf 26; 51/Zariyat 51, 72/Cinn 18. 2b.biz: - M. 4b.bir māh: bürhān M.

2 A.87b, F.98a. Gazel AE, B, H, L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun arkadaşını nimetlendirsin!
2a.idemez: - M; 'ālem Ḥaḳdan: 'ālem-i Ḥaḳdan idemez M. 5a.celāl ile cemāli: cemāli ile celāli M.

581[1]

Velehū lā-zāle mümetteʿan bi’s-saʿdi ve’l-iḳbāl

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Nice bir zārı ḳıla bu dil-i pür-sevdāmuz
Dūstum hicr ile bitmez mi bizüm ġavġāmuz

2 Görmeyelden berü ben ẓerre cemālüñ şemsin
Oldı ey māh ḳarañu dil-i nā-peydāmuz

3 Aldı naḳd-ı ḫıredüm iki ḥarāmī çeşmüñ
Ḥākim ol var durur añlarla bizüm daʿvāmuz

4 Ġāfil olma bu iki gözlerümüñ ābından
Ḳatı emvācludur ey ṣanemā deryāmuz

5 Yā Rab inṣāf vir (ol) Aḥmed-i muḫtār ḥaḳḳı
Nice bir aġlada biz o ḳarşı tuġrāmuz

6 Mübtelā eyleme yā Rab bizi ġayrı güzele
Var iken ol yañaġı verd gözi şehlāmuz

7 Bu Murādī ola mı bende bir ayruḳ şāha
Var iken sencüleyin nīk-siyer Dārāmuz

582[2]

Velehū dāmet ʿizzetuhū ḳaddesa’llāhu sirrehu’l-ʿazīz

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Ricā vü minneti terk itmezem dil-dārdan hergiz
Ḳamu terkin ururven dönmezem ben yārden hergiz

2 Benümle ʿahd u peymānın ḳulupdur ol ṭabīb-i dil
Geçerven cān ü serden geçmezem iḳrārdan hergiz

3 Gezüben cümle āfāḳı aradum kendüme sır-daş
Aradum ġayrı yoḳdur dīde-i ḫun-bārdan hergiz

4 Ruḫ-ı tābendesinden çün niḳābın keşf ide dil-dār
Bulınmaz bende nesne bu yoġ ile yārden hergiz

5 Şu kim nūş itmedi cām-ı ḥaḳīḳatden mey-i ʿışḳı
Murādī añla anı añlamaz esrārdan hergiz

---

1 A.88a, F.98a. Gazel AE, B, H, L, R’de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Mutluluk ve ikbal ile memnuniyeti devam etsin!
5a. (ol): -. 7a.Bu Murādî: - M. 5b.nîk-siyer: nîk-i siyer M.

2 A.88a, F.98b, R.106a. Gazel L’de yoktur.
Başlık A: Onun sırlarının incelikleri ve eserlerinin bildirdiklerinden… Allah (cc.) onun yüce sırrını kutsal kılsın!
Başlık F: Ve min-leṭā’ifi ʿibārātihi.
2a.ol: ey R. 3a.gezüben: görüven L. 3b.hergiz: - M. 4a.tāb-endesinden: tābında senden AE; tābesinden R. 4b.yārdan: vardan B, L. 5a.ḥaḳîḳatden: ḥaḳîḳîden L. 5b.añlamaz: añlarsañ L.

583[1]

Velehū ṭāle beḳāhu

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Mekānum lā-mekānīdür mekānumdan ol ān ansuz
Muḥaḳḳaḳ görmedüm aṣlā mekānumdan mekān ansuz

2 Muṣarraḥ añladum ḥāli pes ebrāra su'āl itdüm
Cevābın virdiler kim görmedük hergiz cihān ansuz

3 Muḳarreb bezmine vardum didüm kim aṣlını bildüm
Didiler li nüslime gerçi dirler yoḳ zamān ansuz

4 Yücedür vech-i min vechin velīkin mest ü ḥayrānuz
Cihān u cānı terk itdük ne bilsün anı cān ansuz

5 Pes andan ṣodum akrebden mu'ammānuñ rumūzından
Murādıdur Murād el-ḥaḳ yaḳīn oldı beyān ansuz

584[2]

Velehū ebḳāhu'llāhu te'ālā

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Cemālüñ perdesin ḳaldur ki görsün ibtidādan yüz
Ḳamer bedri nite kim her gice açar dücādan yüz

2 Nihān-ı bā-'ayān ile 'ayān-ı bā-nihān olmış
Murādı dil-berüñ 'arż ide cāy-ı müntehādan yüz

3 Ṣerādan tā ṣüreyyāya ṣalınmış ġulġul-i ḥüsni
Diler kim 'arż ide süflī ile 'ayn-ı 'alādan yüz

4 Ma'ānī gencinüñ miftāḥını tutmış elinde yār
Diler kim göstere her dem kemāl ile 'aṭādan yüz

5 Murāduñ vech-i taḥḳīḳi yine 'ayn-ı kināyetdür
Diler kim aça 'ışḳ ile cemāl-i dil-rübādan yüz

---

1 A.88a, F.98b, R.25a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Onun devamlılığını uzatsın!
2a.pes: bes R. 3a.bezmine: bir emine AE. 3b.Li nüslime: bk. G. 426/3a. 4a.mest ü: mest-i AE.

2 A.88b, F.99a, R.25a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allahu Teala (cc.) onu bâki kılsın!
2b.Murādı dilberüñ: murād üzre dil-ber R; yüz: - AE. 3b.a'lādan:'ulādan AE.

585[1]

Velehū feteha'llāhu lehū ebvābe'l-ḫayr

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Ne dil-bersin ki ḥüsnüñe bulınmaz ibtidā hergiz
Nitekim ʿışḳ-ı ʿuşşāḳuña yoḳdur intihā hergiz

2 Cemālüñ burḳaʿın refʿ eyledüñ bir defʿa evvel çün
Ḳamu dillerden anuñ çün ebed gitmez şafā hergiz

3 Ezelden çün dil-i mecnūnı saña āşinā ḳılduñ
Ne mümkindür ki sizden yād ola ol āşinā hergiz

4 ʿIyān -ı bī-nihānuñdan ʿayānuñ bī-nihān olmış
Yoluñda ser viren anuñ içün olmaz fenā hergiz

5 Murādī sırr-ı ebrārı gözet vaṣl-ı muḳarrebden
Yoluñda ṣādiḳ ol kim eksük olmaz merḥabā hergiz

586[2]

Velehū efāża'llāhu min berekātihī

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Bu ʿizz ü devletüm hergiz beyān olmaz beyān olmaz
Bu şerḥ-i bī-nihāyetdür nihāyetdür ʿayān olmaz

2 Eşerdür sırr-ı ekberden naẓardur rükn-i evvelden
Muʿammādur başīretden beyān u dāstān olmaz

3 Şuʿāʿ-ı ʿayn-ı envāra revādur remz-i meclāsın
Celīdür bā-nihān el-ḥaḳ buña bir tercemān olmaz

4 ʿAzīzüm senden isterven benüm ʿizz ile temkīnüm
Müberrā ola dāʾimde şurūḥumdur nihān olmaz

5 Murādī ṭarfı min ṭarfin olupdur ṭarfı min ṭarfin
Kemāl-i bā-kemālüñden tenüñde ġayr-ı cān olmaz

---

1 A.88b, F.99a, R.24b.Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun için hayrat kapılarını açsın!
1b.nitekim: niteki A. 3a.saña: size R. 3b.sizden: senden R; hergiz: - AE, M. 4a.bî-nihān: bā-nihān R.

2 A.88b, F.99a, R.24a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onu bereketinden faydalandırsın!
1a.bu: çü R. 1b.nihāyetdür: nihānîdür R. 4a.ʿizz ile: bu ʿizz ü R.

587[1]

Velehū eʿazzehu'llāh

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Mekān-ı lā-mekānīden ḥicāb açmış mekān ansuz
Ne deñlü gözledüm her sāʿati görmedüm ān ansuz

2 Çü terk-i īn ü ān ḳıldum zamānumdur muḫayyer pes
Zamānum bī-zamān itdüm baña olmaz zamān ansuz

3 Benüm çün ʿömr-i cāvīdüm aña ʿarż olmadı hem ṭūl
Vücūdum cūdıdur olmaz bu ömr-i cāvidān ansuz

4 Seḥer bād-ı ṣabāyile vücūdum zevraḳı ṭayyār
Ne var çün himmetüm elde ki olmaz bādbān ansuz

5 Murādī günbed-i eflāk döner zāyir olup şaḫṣuñ
Eger olmaz ise olmaz zemīn ü āsumān ansuz

588[2]

Velehū medde ʿumrehū

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 ʿAcebdür bu benüm ḥālüm aña fehm u ḫayāl irmez
Ḫayālum ḥalḳa ḥāʾildür aña vaṣf ile ḥāl irmez

2 Vücūduñ burḳaʿın ḳaldır cemāl-i yāri gör nʿeyler
Bunı fehm eyle kim bu sırra ʿilm ile kemāl irmez

3 Egerçi çevre yanumda muḥīṭ-i baḥr-ı bi-pāyān
Bulınmaz ḥadd ü pāyānum baña ḳavl ü maḳāl irmez

4 ʿAlem naṣb eylemişlerdür egerçi ḥall ü ḥālince
ʿAlem dikdüm ki rumḥum farḳına perr ile bāl irmez

5 Eger ʿāḳil iseñ ey dil yüri ġavġāyı terk eyle
Murāduñ ḥāli añlanmaz aña baḥṣ ü cidāl irmez

---

1 A.89a, F.99b. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onu aziz kılsın!

2 A.89a, F.99b, R.171b. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun ömrünü uzatsın!
1a.aña: buña R. 2b.sırra: sırr-ı R. 3a.baḥr-i: - R. 3b.ḳavl ü: - R. 4a.egerçi: eger AE, R. 5b.ü: - R.

589[1]

Velehū żā'afe'llāhu ecrehū

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Ġam-ı dünyā ile ey dil dil-efgār olmazuz hergiz
Bi-ḥamdi'llāh ki andan ġayr ile yār olmazuz hergiz

2 Elümüz çekmişüz bu 'ālem-i kevn ü fesād içre
Ṣuver-perver olanlarla hem-esrār olmazuz hergiz

3 Ṭutar çün gözgü-yi 'ibret-nümā 'aynümüze dil-dār
Baṣīr olduḳ anı pes ġayrı dīdār olmazuz hergiz

4 Çeker tevḳī'-i ḳudret ḥükmini aḥkāmına dā'im
Virürüz yirlü yirine güneh-kār olmazuz hergiz

5 Murādī 'ālem-i uḫrāyı 'arż itdi bize dil-dār
Fe-ḥāşā yārden ġayra ḫirīdār olmazuz hergiz

590[2]

Velehū lā-zāle muvaffaḳan

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Benüm ḥālüm nedü bilseñ cihāna açmaz idüñ göz
Cihān ne ola ḳatuñda bu cāna açmaz idüñ göz

2 Ḳulaġ ursañ bu güftāra bilürdüñ ḥāl-i 'uşşāḳı
Kemāl-i 'ilm olup 'ilmüñ yabana açmaz idüñ göz

3 Eger bir ẕerre mihrinden olaydı ḫāṣıluñ ḫānum
Bu def'a āşkār ile nihāna açmaz idüñ göz

4 Delidür şol ki yāri terk idüp meyl ide aġyāra
Bulayduñ sen eger çāre zamāna açmaz idüñ göz

5 Murādī ḥubb-ı ḥālüñden ṣaḳın deyyāra fāş itme
Eger ḳam ola arada bu ḳana açmaz idüñ göz

---

1 A.89a, F.99b. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun mükāfatını artırsın!
1a.dil-efgār: dil-figār A, F, H, M. 2a.kevn ü: kevn-i AE. 2b.hergiz: - M. 3b.hergiz: - AE.

2 A.89b, F.100a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Muvaffakiyet devam etsin!
4a.delidür: velîdür AE.

591[1]

Velehū besaṭa'llāhu ʿadlehū

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 ʿAzīzüm nūr-ı vech-i yāre ṭāḳat kimse göstermez
Nedür bu ʿışḳ-ı dil k'andan ferāġat kimse göstermez

2 Himāyet ḳılmasa dil-dār eger şūrīde-i ʿışḳa
İki dünyāyı bir ḳılsañ himāyet kimse göstermez

3 ʿAcebdür ḥubb-ı yār ey dil ki vāḥiddür bu vaḥdetde
Ṭutarlar her ṭaraf āyīne ṣūret kimse göstermez

4 Ne keṣret ḳaldı ne vaḥdet göñül bir ʿāleme düşdi
Vaḥīd oldı bi-ḥamdi'llāh ki keṣret kimse göstermez

5 Murādī āferīn ṣad-āferīn ṣol ṭāb-ı pāküñe
Cihānı arasañ böyle leṭāfet kimse göstermez

592[2]

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Nice ola baña rāz-ı nihān cāna ʿayān sensüz
Niḳābuñ açmayınca olmadı ġayrüñ mihān sensüz

2 Revānum olalı tende tenümde ʿālemüñ cānı
Revā mı bī-revān (olmış) benüm cismümde cān sensüz

3 Vücūdum ibtidāsın añlamışam intihāsından
Ne mümkindür ki ola bu dil ü cān şād-mān sensüz

4 Ṭulūʿ-ı mihre himmetdür viren ʿālemlere revnaḳ
Ḳarār itmez ḥabībüm cümleten kevn ü mekān sensüz

5 Murādīnüñ ḳabūli oldı ancaḳ bir naẓar ṭoġrı
Ḳabul itmez aña ʿarż olına cümle cihān sensüz

---

1 A.89b, F.100a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun adaletini yaysın!
1b.k'andan: kārından AE. 3a.yār ey dil: yāre AE, R. 4b.bi-ḥamdi'llāh: bi-ḥamdi'llāhi AE.

2 R.89b. Gazel R'de vardır.
2b. (olmış): -.

593[1]

Min ḥaḳāyiḳı kelimātihi'r-rāyiḳa ve 'ibārātihi'l-fāyiḳa

Mef'ūlü Fāilātü Mefāīlü Fāilün

1 Bir laḥẓa ġālib olsa eger kim niḳāba yüz
Külli vücūd ururdı fenāyil ḫ̬ʷāba yüz

2 Ger olmasa ḥafīẓ ile maḥfūz-ı kā'ināt
Bir demde cümlesi tutar idi ḫ̬arāba yüz

3 Cümle nücūm ile ḳamer olurdı bī-żiyā
Şems-i cemāl dutsa eger kim seḥāba yüz

4 'Ālem münevver olduġı şundandur añla kim
Berḳ-i yüzüñ seḥerde tutar āfitāba yüz

5 Ger behre-dār olam bir iseñ dem-be-dem Murād
Eyle du'ā cenābına urġıl türāba yüz

594[2]

Velehū yessera'llāhu āmālehū

Mef'ūlü Fāilātü Mefāīlü Fāilün

1 Çeşm-i küşādeler çün açarlar cemāle göz
'Ayn-ı 'ulūm-ı Ḥakka tutarlar kemāle göz

2 Mir'āt-ı ḥāl nāẓır olalı göñül gözi
Ṣanma ki ḳāl ile ṭuta dā'im ḫ̬ayāle göz

3 Ululuḳ isteyüp özini eyledi celīl
Her dem ṭutar anuñ içün ol ẕü'l-celāle göz

4 Ġavvaṣ olalı yemm-i vücūdına fülk-idil
Ānīde gördi miḥrini açdı hilāle göz

5 Taḥsīn idüp bu ḳavl ile ma'nāya cümlesi
Açdı Murādī ḥāl ile ḥaḳḳ-ı maḳāle göz

---

1 A.89b, F.100a, R.107b.
Başlık A: Parıltılı kelimeleri ve üstün ibarelerinin hakikatlerinden…
Başlık F: Ve min-Envārihi'l-lāyiḥa.
1b.ururdı: vardı AE, H; fenāyile: fenā ile R; ḫ̬ʷāba: ḫ̬arāba AE; vücûd: cûd L. 2a.maḥfûẓ: maḥfûẓ-ı AE.

2 A.90a, F.100b, R.24b.Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun işlerini kolaylaştırsın!
4b.ānîde: āyende F, H, R.

595[1]

Velehū yessera'llāhu āmālehū

Mef'ūlü Fāilātü Mefāīlü Fāilün

1 Yār ile hem-dem olsa dil-i pür-melālümüz
Olurdı mihrümüz bu cihānda cemālümüz

2 Mir'āt-ı dilde nakṣ ideli ṣūretin ḥabīb
Cān ile rūḥ içinde murāḳıb bu ḥālümüz

3 'Arş-ı 'alāda itdi güẕer ṭayr-ı ẕü'l-cenāḥ
Heft āsumānda ḳor mı bizi perr ü bālümüz

4 Ḥüsn-i cemāli eẕher ola diyü her zamān
Rūy-i cemāle perde aṣar bu celālümüz

5 Her kim kigördi işbu Murādıñ fi'ālini
Çāk oldı 'aḳlı fehmi didi yoḳ sü'ālümüz

596[2]

Velehū veffeḳahu'llāh

Mef'ūlü Fāilātü Mefāīlü Fāilün

1 Cān virmeyince kişi cānāneye iremez
Mest olmayınca ādem mey-ḫāneye iremez

2 Ġavvās-ı 'ışḳ olanlar cān terkini uruben
'Ummāna ṭalmayınca dür-dāneye iremez

3 Nūş eyle cām-ı 'ışḳı cān eyle cān ü dilden
Şevvāḳ olmayanlar ḫum-ḫāneye iremez

4 'Ahd-ı ezelde çün kim 'ışḳ oldı başa yazu
Her murġ-i bī-per ü pā bu dāneye iremez

5 'Āḳıl iseñ Murādī vār iste ehl-i 'aḳlı
Cāhil olanlar ey dil ferzāneye iremez

---

1 A.90a, F.100b. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun işlerini kolaylaştırsın!
4b.ānîde: āyende F, H, R.

2 A.90a, F.100b. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onu muvaffak kılsın!
Başlık F: Ve min-netāyici ṭab'uh.
3a.eyle: ile AE.

597[1]

Min şevāriḳi envārihī ve bevāriḳi āṣārihī

Müfteilün Mefāilün Müfteilün Mefāilün

1 Arż u semā götürmedi anı ki biz götürmişüz
Cümle cihān irişmedi aña ki bizler irmişüz

2 Gerçi melā'ik oldılar ḫāṣi'-i 'ābid-i İlāh
Görmediler ebed olar Ḥaḳdan anı ki görmişüz

3 Milk-i ezel bizüm durur maḥż-ı ebed bizüm durur
'Ayn-ı eḥad bizüm durur naḳdı çü bunda virmişüz

4 Ẕāhib-i rāh-ı Ḥaḳ olup żayf gelüp bu 'āleme
Her ne ki var ise 'aṭā ġayrlara getürmişüz

5 Her ki seni görüp bile söyle aña Murādīyā
Baḥr-ı eḥad cevāhirin vaṣfını k'anda dirmişüz

598[2]

Velehū ṣanehu'llāh

Müfteilün Mefāilün Müfteilün Mefāilün

1 Şerḥ ü beyāna ṣığmadı yine bizüm bu ḥālümüz
Bilmedi kimse Ḥakkumuz görmediler ḫayālümüz

2 A'ref odur cihānda kim 'ārif ola bu ḥālüme
Ekmel olur şu kimse kim añlaya bu kemālümüz

3 Lem'a-i nūr-ı vech çün keşf-i niḳāb idüp durur
'Āleme virdi ḥüsnini anuñ içün cemālümüz

4 Ḥā'il olur mı arada yār ola bizümle çün
Añla bu sırrı ey fetā tā bilesin viṣālümüz

5 Bildüñ ise murādumı añlayasın Murādī pes
Ṣubḥ u mesādadur yine gözler iseñ bu dālümüz

---

1 A.90b, F.101a. Gazel AE, B, H, L, R'de yoktur.
Başlık A: Işıklarının doğuşu ve eserlerinin parıltılarından…
Başlık F: Ve min-leṭā'ifi ḥikemih.

2 A.90b, F.101a, R.130a.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onu korusun!
5a.murādumı: murādı AE. 5b.u: - R.

599[1]

Velehū kāne'llāhu me'ahū

Müfteilün Mefāilün Müfteilün Mefāilün

1 Künh-i ḥaḳīḳatüñe çün irmedi bu me'ālümüz
Līk senüñ kemālüñi añladı bu kemālümüz

2 Āyine-i 'iber-nümā oldı çü ḳalb-i demi
Āyinede cemālüñe ḳarşu durur cemālümüz

3 Münseliḩ oldı cān ü dil ḳālib-ı ġayrı n'eylesün
Arada nesne ḳalmadı bizde bulındı ḥālümüz

4 Baḥr-ı fenāda āşinā oldı bu geştī-i vücūd
Ṭarfetü'l-'ayn olup durur perr ile perr u bālümüz

5 Añla Murādī ḳavlini 'ilm ile rāsiḩ olasın
Belki kelām-ı Ḥaḳ durur her ne ḳ'ola meḳālümüz

600[2]

Velehū lā-zālet envāre 'izzihī sāṭı'aten

Müfteilün Mefāilün Müfteilün Mefāilün

1 'Işḳ ile hem-serüz bugün māl ile cāhı n'eylerüz
Tārik-i iki 'ālemüz tāc u külāhı n'eylerüz

2 Milk-i ḥabībe ṭoġrılup buldı ṣıraṭ-ı müstaḳīm
Yolumuz ol durur bizüm bir daḩı rāhı n'eylerüz

3 Āh-ı seḥer oḳı geçer nüh feleküñ siperlerin
Biz bilürüz me'ālümüz nāle vü āhı n'eylerüz

4 Bilmek içün bu ṣıdḳumuz da'vīye ḳaṣdımuz nedür
Ḳāżī vü şāhid ol ḥabīb ġayrı güvāhı n'eylerüz

5 Maḩzen-i sırr-ı ışḳ olan buldı ḩalāṣ-ı cāvidān
Ṣāf ola ẕikr ile göñül cürm ü günāhı n'eylerüz

6 Çünki murādıdur Murād virdi murādını murād
Bizde çü fātiḥ-i bilād ta'n-ı sipāhı n'eylerüz

---

1 A.90b, F.101b, R.161b. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onunla olsun!
1a.künh-i: gine AE; bu: - M. 1b.lîk: lāki R.

2 A.90b, F.101b, R.159b. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Parlayan izzetinin nurları devam etsin!
1b.tārik-i: tārik M. 4a.nedür: neden AE. 5b.n'eyleriz: - AE, M. 6a.murādıdur Murād: murādîden M.

601[1]

Min netāyici enfāsihi'ş-şerīfe ve levāyiḥi efkārihi'l-münīfe

Müfteilün Fāilün Müfteilün Fāilün

1 Hem-dem olalı dile mihr-i ruḫ-ı yārümüz
Ḥüsninedür her zamān 'ışḳ ile iḳrārumuz

2 Terk-i ḥayāt eylemez 'ışḳuña kim cān virür
Vaṣl aluruz cān ile oldı bu bāzārumuz

3 'Ayn-ı beḳā meskenin bulmaġ içün her zemān
Nefsi fenā eylerüz böyle durur kārumuz

4 Ḥāme-i 'ilm-i ezel levḥe çü ḳıldı raḳam
Besmele'den ṣoñra bes yazdı bu aḫbārumuz

5 Maḥż-ı Murād-ı ezel Ḥaḳḳ ile oldı Murād
Böyle virüpdür ḫaber bir seḥer ebrārumuz

602[2]

Min cümleti kemālātihi'z-zāhire ve ḥālātihi'l-bāhire

Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 'Ömrümi 'ömrümde gördüm çün dırāz
Ḥālümi ḥālümde buldum çāre-sāz

2 Eyledüm aḥvālümi yāre beyān
Ara yirde oldı çoḳ nāz u niyāz

3 Çoḳ tefekkür eyledüm ḳıldum su'āl
İstedüm dil-dārdan keşf oldı rāz

4 Cümle-i vechümde gördüm bir miṯāl
'Ālemüñ 'ilmini bir noḳṭamda yaz

5 Gel Murāduñ manṭıḳın güş eylegil
Alduġuñ miḳdārı al ger çoġ u az

---

1 A.91a, F.101b, R.174b. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Şerefli nefeslerinin sonuçları ve yüce fikirlerinin levhalarından…
Başlık F: Ve min-lema'ati Envārih.
2a.'ışḳına: 'ışḳ ile AE, R; ki: - R. 3b.nefsi: nefsini AE. 4b.bes:: pes M. 5a.Murād-ı: Murād AE, M.

2 A.91a, F.102a, R.23b.Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Onun parıltılı mükemmel cümle ve parlak hāllerinden.
Başlık F: sellemehu'llāh.
2b.çok: çün R. 4b.'ilmini: 'ālemini AE. 5b.u: - R.

603[1]

Velehū āmenehu'llāh

Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Ben nice ṣabir olam cānānsuz
Bir beden gördün mi tura cānsuz

2 İki gördüñ kendüñi bir eyle var
Her işi sen işleme iẕ'ānsuz

3 Cān cemāli cān ile sevmekdedür
Anuñ içün olmadı ol ansuz

4 Pençe-i 'ışḳ ile kimdür tutuşan
Bir bahādırdur 'aceb oransuz

5 Bu Murādī çekdi çoḳ cevr ü cefā
Ḥamdü li'llāh olmadı iḥsānsuz

604[2]

Mine'l-vāridāti'l-ilāhiyyei ve's-sāniḥāti's-subḥāniyye

Mefāīlün Mefāīlün Feūlün

1 Diriġā olmadum bir gün elemsüz
Cihānda var mı bir dem derd u ġamsuz

2 Ḥabībüñ hicri derdinden göñül āh
Dem olur mı ki gözüm ola nemsüz

3 Bu devr-i bī-vefādan derd u ġamla
Olur mı 'aynumuz ki ola demsüz

4 Hüner bilür 'uyūbuñ yimegil ġam
Degil ey dil senüñ şāhuñ keremsüz

5 Beḳāyı sen degişmegil fenāya
Murādī bil beḳā olmaz 'ademsüz

---

1 A.91b, F.102a.Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onu emin kılsın!
3b.olmadı: oldu AE.

2 A.91b, F.102a.Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: İlahi hatırlatmalardan ve sübhânî ilhamlardan…
Başlık F: Eyyedehu'llāh.
4a.yime gel: yimegil AE, M.

605[1]

Velehū ḥaresa'llāh

Mefāīlün Mefāīlün Feūlün

1 Bizi ṣūretde gördün pādişāyuz
Velī ma'nāda bir kemter gedāyuz

2 Bizi yār işiginde añlama yād
Ḳamuya yād ü yāre āşināyuz

3 Bu ṣūret 'āleminde cāhilüz biz
Velīkin müctebā vü murtażāyuz

4 Küdūret gösterüp 'ālemde her dem
Velī bāṭında ey dil aṣfiyāyuz

5 Murādī nesne yok ẓāhir 'amelden
Velī āyīne-i 'ibret-nümāyuz

606[2]

Min reşeḥāti aḳlāmihi'ş-şerī'fe ve nefeḥāti elfāẓihi'l-münīfe

Feilātün Mefāilün Feilün

1 Dile 'ālemde kim olur dem-sāz
Şerḥ-i ma'lūma eylese āġāz

2 Kimi görseñ ṣanursın ehl-i vücūd
Arasañ lışṣ olur yāḥūd ġammāz

3 Ḳanı 'ālem içinde bir er kim
Ṭolu olmaya ḳalbi ḥırṣ ile az

4 Cām ile Ḥaḳḳa baḳ 'ibādet iden
Her biri oldı āḫiretden vaz

5 'Āḳil iseñ Murādī diñle sözüm
Ḥaḳdan özge ḳamudan olġıl bāz

---

1 A.91b, F.102b. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onu korusun!
2b.ü: ve M. 3b.vü: ve M.

2 A.92a, F.102b, R.24a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Şerefli kalemlerinin sızıntıları ve yüce sözlerinin esintilerinden…
Başlık F: Başlık.
Başlık H: Velehü eyżen: Yine bu da onundur.
2a.kimi: kimisi A. 4a.baḳ: yoḳ R.

607[1]

Min sübhaniyyeti'l-'ilmiyye ve'l-me'ānī'l-ḥikemiyye ḳaddese sirrehū

Müfteilün Müfteilün Fāilün

1 Şol ki bizüm bilmedi iḳrārumuz
Ḥayf aña ki añlamadı kārumuz

2 Revnaḳ-ı ḥüsnin gözedür çün ḫayāl
Dīde gerek gözleye ebsārumuz

3 'Ömrümüzüñ añlamayan aṣlını
Nice bilür ṭūl ile tekrārumuz

4 Şāhid-i ma'nā çü ṭutar āyine
Her yañadan göstere dīdārumuz

5 Āh Murādīyi bilen bilmedi
Ḥayf dimiş bilmeyen efkārumuz

608[2]

Min cevāhiri taḥrīrātihī ve zevāhiri takrīrātihī

Mefāilün Feilātün Mefāilün Feilün

1 Maḥabbet-i ezelīdür bizüm maḥabbetümüz
Ṭarīḳ-i rāh-ı hüdādur bizüm ṭarīḳatümüz

2 Çü ẕāt-ı pākını tevḥīd-i vecd ile bilürüz
Ṣıfat-ı lem-yezelīdür bizüm ḥaḳīḳatümüz

3 Çün ol Ḫudā bizi ḳıldı ref' bi'd-derecāt
Bizi ḳarīb ider aña bizüm şeri'atümüz

4 Ne deñlü aḳrebüz aña sen itme gel teftīş
Yiter saña olur ise bizüm hidāyetümüz

5 Bu deñlü vaḥdete aṣlā biz olmazuz ḳāni'
Murādī himmet-i 'ālī bizüm ma'īşetümüz

---

1 A.92a, F.102b. Gazel AE, B, H, L, R'de yoktur.
Başlık A: İlmî noksanlıkları tenzihten ve hikmetli manalardan… Allah (cc.) onun yüce sırrını kutsal kılsın!
Başlık F: sellemehu'llāh.
1a.ki: - M.

2 A.92a, F.103a.Gazel AE, B, H, L, R'de yoktur.
Başlık A: Onun yazım cevherleri ve sözlü ifadelerinin parıltılarından...
Başlık F: Ve min-'ibārātihi'l-laṭîfe.

609[1]

Mefāilün Feilātün Mefāilün Feilün

1 Debīr-i efżala şerḥ eyledi mudaḳḳiḳ rāz
Didi ki ʿilmi ʿavālimden eyledi mümtāz

2 Resūl-ı rāh-ber oldı bu yolda rūḥü'l-emīn
Per ile şeh-per ile ḳall-i ḳālıb olmış bāz

3 Ḥużūr-ı meskenet olmaġa faḳr-ı faḫri yiter
Bu Hūd ʿaṭā-yı ġınādur ya şīvedür yaḫū nāz

4 Ġarīb vāḳiʿa ḫānum ʿacīb ḥādiṣedür
Dür-i yetīm... iy ḫān cümleden ifrāz

5 Murādīnüñ kelimātında(dur) rumūz-ı ġuyūb
Eger vuḳūf dilersen kamudan ol gel vaz

610[2]

Min dürreri ġurreri inşā'ihī ve ezheri zühheri īmānihī

Mef'ūlü Mefāīlü Mefāīlü Feūlün

1 Tāb-ı ruḫ-ı dil-dāra gözüm tāb getürmez
ʿAynum gibi bir göz daḫı ḫūn-āb getürmez

2 Būstān-i cihān ġarḳa-i āb oldı yaşumdan
Şol deñlü gelür kim anı ṭôlāb getürmez

3 ʿAlemde daḫı bencüleyin ʿışḳ eri gelmez
Bir bencüleyin Zāl-ı cihān şāb getürmez

4 Ben oḳumışam ders-i ʿulūmı ezelīden
Bu ilmi yazup ortaya küttāb getürmez

5 ʿIşḳ ehli bilür ne'ydügini işbu Murāduñ
ʿĀşıḳa ḥaram oldı göze ḫᵛāb getürmez

---

1 R.172b. Gazel R'de vardır.
5a.kelimātında (dur): kelimātında.

2 A.92b, F.103a.Gazel AE, B, H, L, R'de yoktur.
Başlık A: Onun yazımının parlak incileri ve imanının aşırı parlaklığından...
Başlık F: sellemehu'llāh.

ḤARFÜ'S-SĪN

611[1]

Min taḥḳīḳatihi'r-rāyiḳāti ve tedḳīḳātihi'l-fāyiḳati

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Nefḥ olındı çün ḥayāt-ı cāvidānumdan nefes
Pes ḥayāttım murġine yapıldı ḥikmetden ḳafes

2 Āşiyānımdan cüdā oldı maḥabbet ṭurası
Sūz-ı āh ile kelāmın anuñ içün kıldı pes

3 Ṭā'ir-i gülşen-ḫalıdan dilā ṭayr-ı vücūd
Anı özler ḳılmaz anuñ çün bu ḫāşāka heves

4 Ḳomadı cehd-i belīġ ile işin ferdālara
Buldı maḳṣūdına himmetle bu günden dest-res

5 Her ne kim vardur cihānda evvelīn ü āḫirīn
Bu Murādīnüñ kelāmından olupdur muḳtebes

---

1 A.92b, F.103a, R.25b. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Onun parıltılı araştırmaları ve üstün incelemelerinden…
Başlık F: Ḥarfü's-Sîn.
2b.sûz-ı: sûz u R; kelāmın: kelāmı A; pes: bes R. 3b.ḫāşāka: ḫāşā ki AE.

612[1]

Velehū ṭavvele'llāhu ʿumrehū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Oldı merġūb iki dünyāda ḥabībüm Ḥaḳ-şinas
Cehd idüp cehd ile sen olġıl ḥabībüm Ḥaḳ-şināṣ

2 Ḥaḳ-şināṣ olanda nice dürlü ḥikmet vardur
ʿ Āḳıl iseñ gel berü olġıl ḥabībüm Ḥaḳ-şināṣ

3 Çün beni bildüm ḥuḳūḳum añladum iẕʿān ile
Ṭālib ol gel sen daḫı olġıl ḥabībüm Ḥaḳ-şināṣ

4 İster iseñ ḥaḳḳuñı bilsün senüñ ḫāṣ ile ʿām
Olmaġıl sen bī-vefā olġıl ḥabībüm Ḥaḳ-şināṣ

5 Bu maḳāl-i ḥikmet-āmīzin Murāduñ diñle gel
Ġāfil olma dem-be-dem olġıl ḥabībüm Ḥaḳ-şināṣ

613[2]

Velehū veffeḳahu'llāhu limā yuḥibbu ve yerżāh

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Cān ile cān eylesün Ḥaḳḳa ṣenāyile sipās
Kim binā-yı cisme urmış maḥẓ-ı ḥikmetle esās

2 Eylemiş bir ḫāne anda kim muḥīṭ-i ʿāmdur
Ḳaplamışdur "kün fekān"ı nitekim bir māʿī ṭās

3 Ḥᵛār baḳma şāhlar vardur ki taḫt-ı ḳubbede
Kimi aṭlas pūşlardur kimisi daḫı ḫalāṣ

4 Ġālib olmışlar durur ḳudretle Firʿavnīlere
Nitekim Mūsā elinde ejder oldı dār-ı ās

5 Gel Murāduñ gūş ḳıl sırr ile ḥikmet sözlerin
Cehd idegör fehmine tā kim olasın faḫr-ı nās

---

1 A.92b, F.103b, R.26a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun ömrünü uzatsın...
3b.ḥaḳ-şināṣ: Ḥaḳ AE. 4a.Ḫāṣ ile ʿām: ʿām ile ḫāṣ M. 5a.diñle gel: diñle kim A; diñlegil M.

2 A.93a, F.103b.Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun sevdiği ve razı olduğu şeyi ona muvafık kılsın!
2b. kün-fekān: bk. G 16/1b. ; fekānı: fekān AE; bir: - R. 3a.ḫᵛār: ḫor AE, R. 4b.ejder: ejderhā M; dār-ı ās: dıras M.

614[1]

Mine'l-fütūḥāti's-sulṭāniyye

Mef'ūlü Fāilātü Mefāīlü Fāilün

1 Ḫasta gönül devā diledi sende buldı pes
Her derdine şifā diledi sende buldı pes

2 Ġayrı n'ider ne var ise illā'ki sendedür
Cān dile ʿaṭā diledi sende buldı pes

3 Vallāhi senden özgede yoḳdur baña murād
Her yirde iltićā diledi sende buldı pes

4 Ẕevk u ṣafā-yı ʿāleme virdi gönül ṭalāḳ
Dā'im ki dil ṣafā diledi sende buldı pes

5 Her ne Murādī k'oldı olur mā-halaḳ ḳamu
Cām-ı cihān-nümā diledi sende buldı pes

615[2]

Velehū eʿānehu'llāhu ʿalā murādih

Mefāilün Feilātün Mefāilün Feilün

1 Mürūr ḳıldı gönül mürġı ṭāḳ-ı vaḥdete pes
Murādı buldı yetişdi murād-ı ʿizzete pes

2 Ne deñlü rāhda ʿarż oldı ise naʿmādan
Olara mültefit olmadı irdi ḳurbete pes

3 Bilürdi ʿāşıḳa oldı ḥarām ġayra heves
Yüzin dönübeni bakmadı ḥūr-ı cennete pes

4 Yüzini ḳıldı muḳābil zücāce-i ḳurba
Yüzini Ḥaḳḳ ile gördi irüp ḥaḳīḳata pes

5 Murādī irdügini ancaḳ ol Ḫudāyī bilür
Rıżāyı gözledi anuñ çün irdi devlete pes

---

1 A.93a, F.104a, R.163a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Sultanlığın fetihlerinden…
Başlık F: Velehü eyżen: Yine bu da onundur.
1a.pes: bes A, R. 1b.pes: bes A, R. 2a.n'ider: nedür R. 2b, 3b, 4b, 5b.pes: bes A, R.

2 A.93a, F.104a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Onun isteği doğrultusunda Allah (cc.) ona yardımda bulunsun!
Başlık F: Velehü eyżen: Yine bu da onundur.
2b.pes: - F, M. 3b.dönübeni: dönüben A, F; pes: bes A. 4b.pes: bes A. 5a.irdigini: irdigine A, AE, F, H. 5b.pes: bes A

616[1]

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Vārid-i Ḥaḳḳa nigeh-bān-ı Ḫudādur yine bes
Vāridāt ile bu mevrūda ʿaṭādur yine bes

2 Keşf-i ḥucb itse ne ġam kāşif-i muṭlaḳdur bu
Perde-dār āyinesi aña beḳādur yine bes

3 Ṣaḥv-ı kübrāya düşerse yine maḫlas mevcūd
Geştī girdāba düşer kendü rehādur yine bes

4 ʿĀlem-i encümi seyr eyleme bir māha iriş
Anlara żavʿ viren şems-i żuḥādur yine bes

5 Cümlenüñ maḥż-ı murādı bu Murādīde ʿayān
Dāmenin elde ṭutanlar ḫulefādur yine bes

1 R.174a. Gazel R'de vardır.

ḤARFÜ'Ş-ŞĪN

617[1]

Min nefeḥāti'l-ʿārifi bi'llāh ḥażreti's-sulṭāni ẓillu'llāhu ḳaddesa'llāhu sirrehū

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Benüm bu sırr-ı pinhānum nihān-ender nihān olmış
Gönül ʿışḳ-ı ḥabīb ile anuñ çün lā-mekān olmış

2 İşini benzedüp kāra görüpdür kār ile kārın
Muʿamma sırrını bilmiş hem ʿallām-ı zamān olmış

3 Ṣalup esb oldı pür-himmet ne himmet belki pür-heybet
Belī dimiş durur meydānda ṣāḥib-ḳırān olmış

4 Semīʿ-i ṣavt olalıdan ḳamu aṣvāta meyl itmez
Beyānından muʿarrādur beyān ile beyān olmış

5 ʿUḳūl irmez nihāyetle Murādīnüñ kelāmına
Velī ʿaḳlınca her bir kimseye bir dāstān olmış

1 A.93b, F.104a, R.102a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Allah'ın (cc.) gölgesi Hazret-i Sultan yani Allah'ı (cc.) tanıyan arifin esintilerinden… Allah (cc.) onun yüce sırrını kutsal kılsın!
Başlık F: Ḥarfü'ş-Şîn.
5b.olmış: - AE.

618[1]

Velehū dāme fażluhū

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Miyān-ı ʿışḳ-ı ʿāşıḳda neler olmış neler olmış
İkisinüñde yanında ne sırlardan ḫaber olmış

2 Muʿammādan ḫaber olmış ʿulūmı ḳılmış istiḫrāc
Ledünnī ʿilminüñ fażlıyla yanında eṣer olmış

3 Kemāl-i lā-yezālīden keāllinde ziyād ister
Bi-ḥamdi'llāh murādından ziyāde sūd-ter olmış

4 ʿAceb budur özi bir neyyir-i aʿẓam kemālince
Düşüben pāyına sācid aña şems ü ḳamer olmış

5 Niḳābın ey Murādī ref' idelden Yūsuf-ı maʿnā
Cemīʿ-i ʿālem ʿışḳuñdan gedā-yı der-beder olmış

619[2]

Velehū evṣalehu'llāhu ilā merāmihī

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Niḳāb açdı yüzinden gösterüp maḥbūb çeşm u ḳaş
Ḳamu ʿuşşāḳ olup ḥayrān meşāʿid didiler sābāş

2 Ne ġam ġam görmedi kimse ṣafā kesb eylediler hep
Cefālar çekdiler şunlar kim oldı münkir ü ḳallāş

3 Ne peydā ḳıldı peydāda gör ol ḫallāḳ-ı ʿālem kim
Ḥakīm-i muṭlaḳ oldur kim nuḳūşın ʿarż ider naḳḳāş

4 Temennā bir temennādur bu remzi añlamazsañ ger
Ne zaḥmet saña ṣanmaz cehd-i esnān ile mermer ṭaş

5 Murādī ḳavlinüñ her ḥarfidür bir mürşid-i kāmil
Dilerseñ bulasın rüşdi ḳo her birine biñ biñ baş

---

1 A.93b, F.104b, R.26b. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Onun faziletinin devam etmesi…
2a.ḫaber: ḥisāb R. 3a.kemālinde: kemālide AE. 4b.olmış: - AE.

2 A.93b, F.104b, R.27b. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onu maksadına ulaştırsın!
1a.niḳāb: niḳābın AE; u: - R. 1b.sābāş: sābāş R. 3b.nuḳûşın: nukûş AE. 4b.ṣanmaz: ṣınmaz AE. 4. beyit R'de yoktur. 5a.Murādî: Murādînüñ AE, H, L; Murāduñ R.

620[1]

Velehū ḥāmilehu'llāh

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Ḥayātum perde-i ʿayna ḥicāb-ı āferīn olmış
Vefā-yı serverüm tā ser ḳabā-yı āhenīn olmış

2 Maḳarr-ı ʿizz ü cāhumdur maḳām-ı sırr-ı aʿlāsı
Benüm bir laḥẓalük rāhum ile māh-ı sinīn olmış

3 ʿAlīmüñ ʿilmidür el-ḥaḳ beyān-ı ḳudsī enfāsum
Bu ʿilmüñ kā'ināta ẕerresi nūr-ı mübīn olmış

4 Şürūʿum şerʿedür reh-ber anuñla reh muʿammerdür
Benüm ḳavl-i ḥaḳīḳüm ʿāleme islām ü dīn olmış

5 Ḳarīnümdür ḳarīnüm çün refīʿ oldum ḳarābette
Vücūdum ḥadde sığmadı ana çün kim ḳarīn olmış

6 Murāduñ sırr-ı ednāsı cihānuñ sırr-ı aʿlāsı
Temennāda temennāsı hemān ḥabl-i metīn olmış

621[2]

Velehū menna'llāhu bi-ṭūli beḳā'ih

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Kemāl-i ehl-i ḥaḳdur çün ḥaḳīḳat eyleyen cünbiş
Ṣıraṭ-ı müstaḳīm oldı ṭarīḳat eyleyen cünbiş

2 Şerāyiʿden ḫaber-dār ol tecāhül eyleme zinhār
Bilürsin ʿālemi ḫānum şerīʿat eyleyen cünbiş

3 Cemāl-i lā-naẓīridür viren ʿālemlere revnaḳ
Eger ʿaynüñ irişürse saʿādet eyleyen cünbiş

4 N'idersin mümkini ey dil ne mümkin var ne ḫôd memnūʿ
Heman efvāh-ı ʿāşıḳda liyāḳat eyleyen cünbiş

5 Murādī mā-hüve'l-vāḳiʿ hüve'l-vāḳiʿ hüve'l-vāḳiʿ
N'idersin anuñ erkānı siyādet eyleyen cünbiş

---

1 A.94a, F.104b.Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onu rahmetiyle taşısın…
2b.māh-ı: māh u AE. 3a. ḳudsi: ḳuds-i AE. 4b.ü: ve M. 6b.ḥabl-i: ḫablüñ A; ednāsı: dānāsı A.

2 A.94a, F.105a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun bekasının uzunluğuyla lütuflandırsın!

622[1]

Min nesāyimi enfāsihī ve leṭā'ifi īnāsihī

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Dilde hicr-i yār ile biñ yirde dāġum var imiş
Añlaram ġayrıya baḳmaġa yaṣaġum var imiş

2 Ben ṣanurdum iki ʿālem baña oldı pāy-bend
Ḥamdü li'llāh iki dünyādan ferāġum var imiş

3 Fikr iderdüm kim ne ḥikmet ḳılmadum hergiz ḳarār
Bilmedüm kim cāy-ı āḫerde ṭuraġum var imiş

4 Bendümi ḥall eylemiş ḥamd olsun ol Rahmānuma
Her cevābında ṣanurdum bend ü bāġum var imiş

5 Ey Murādī sözlerüñ vallāhi ḥaḳdur bilmiş ol
Ḥaḳdan ayrudan bi-ḥamdi'llāh ırağum var imiş

623[2]

Velehū kāne'llāhu maʿdiletehū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 ʿĀşıḳuñ bağrında her dem dāġ-ı dil-ber var imiş
Bilmedüm hicr-i ḥabībümde ne gamlar var imiş

2 Ṣubḥ-dem bir ʿandelībi gördüm eylerdi fiġān
Ḥār elinden āh idüp ʿaynında demler var imiş

3 Çün beni oldı müşāhid yaşuma ḥayrān olup
Allāh Allāh didi ʿālemde ne sırlar var imiş

4 Yāra ḳurban olmaġı gel baña taʿlīm eyle kim
Şimdi bildüm kim ṣevāb-ı ḥacc-ı ekber var imiş

5 ʿĀşıḳī dirlerse disünler saña kim ey Murād
İşidürdüm gerçek imiş sende cevher var imiş

---

1 A.94a, F.105a, R.115b. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Onun nefeslerinin esintisi ve samimiyetinin inceliklerinden…
Başlık F: Ve min-leṭā'ifi kelimātih.
1b.añlaram: añladum R. 2a.iki ʿālem baña oldı: kim dü ʿālem oldı baña R. 3b.āherde: uhrāda AE. 4b.var imiş: - AE.

2 A.94b, F.105a, R.122b.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun adaletini çoğaltsın!
2b.var imiş: - M. 5a.ʿāşıḳî dirlerse: ʿāşıḳ iderlerse R. 5b.imiş: - R.

624[1]

Velehū neşera'llāhu ṣīte ma'diletihī

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Ben ṣanurdum perdemün taḥtında ġayrum var imiş
Şimdi bildüm 'aynümüñ 'aynında 'aynüm var imiş

2 Sırr-ı esrārı ṭuyaldan terk-i esrār eyledüm
Sırrumı sırr eyleyüp bildüm ki sırrum var imiş

3 Gerçi cāvid oldı 'ömrüm līk bilmezdüm ḥayāt
Şimdi bildüm 'ömrümüñ 'ömrinde 'ömrüm var imiş

4 Fā'il-i muḫtārdan ḳıldum ṭaleb 'ayne'l-yaḳīn
Ḥayrumı ḥaḳḳ ile bildüm 'ilm-i ḫayrum var imiş

5 Bī-naẓīr buldı Murādī şübheden oldı ḫalāṣ
Dimesün şimden girū hergiz naẓīrüm var imiş

625[2]

Velehū eşraḳat şümūse salṭanatihī ilā yevmi'l-ḳıyām

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Eşk-i ḫūn-ālūduma yārum mu'ammā söylemiş
Mevc urup baḥr-ı ḥaḳīḳi yedi deryā söylemiş

2 İḳtiran itdükde māhum şems ile bir laḥẓada
On sekiz biñ 'ālemüñ 'ilmin hüveydā söylemiş

3 Şerḥ-i istiġrāḳuma yoḳdur nihāyetden ḫaber
Ẕerre miḳdārınca her a'lā vü ednā söylemiş

4 Ṣubḥ-dem levḥ-i fu'āda ser-be-ser ḳıldum naẓar
Evvelīn u āḫirīn hep cümle peydā söylemiş

5 Ḳuvvet-i ḥavl-ı Ḫudā-yı lā-yezāl ile yine
Bu Murādī ḳavlini gör nice a'lā söylemiş

1 A.94b, F.105b, R.27a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun adaletinin şöhretini yaygınlaştırsın!
1b.'aynında: 'aybında R. 2a.sırr: seyr AE. 5a.buldı: oldı A, R; oldı: buldı R.

2 A.94b, F.105b, R.27b. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Kıyamet gününe kadar saltanatının güneşleri parlasın!
1a, 1b, 2b, 3b, 4b, 5b.söylemiş: eylemiş M. 3b.vü: ve M. 4b.ü: ve M.

626[1]

Velehū zīdet meḥābetuhū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 "Ḳum fe-enẕir" ḳavlini ḳavlinden iẕ'ān eylemiş
Anuñ içün rütbe vü faẓl ile sulṭān eylemiş

2 Rabbine yolını taḥḳīḳ eyleyen oldur k'ana
Emr-i ṭahr ile muṭahhar ḳılup iḥsān eylemiş

3 "Ḳum fe-enẕir" 'aynından aḳıdup zülāl-i faẓlını
Faḳr ile faḫr eyleyüp ḳavline bürhān eylemiş

4 Murtażā vü müctebā vü muḳtedā vü Muṣṭafā
Her nefesde Ḥaḳḳ ile taḥḳīḳ īḳān eylemiş

5 Şer'ini ṣābit ḳılup şübḥān ilā yevmi'l-ḳıyām
Kendüye maḥbūb idüp ġayrıya cānān eylemiş

627[2]

Velehū hebbet nesāyimi devletihī

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Allāh Allāh ey gönül ġayrı me'ālüñ var imiş
Bilmez idüm ben seni bir özge ḥālüñ var imiş

2 Ḳāf dindi ḳudretinden çünki derdüñ cān ile
Bārek Allāh Bārek Allāh ḫôş kemālüñ var imiş

3 Mevḳif-i a'lā vü ednāda ṣaḳın ḳılma ḳarār
Ben seni bildüm gönül ġayrı ḫayālüñ var imiş

4 Ey Murādī ḳalmadı reybüñ senüñ reyb eyleme
Bilmedüm ben añlamadum özge ḳālüñ var imiş

---

1 A.95a, F.106a, R.26b. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Onun heybeti ziyadeleşsin!
1a.Ḳum fe-enẕir: bk. G 188/3. 2a.Rabbine yolunu: rütbe tekbîr R. 3a. Ḳum fe-enẕir: bk. G 188/3 4a.vü: ve M. 5a.yevmi'l-ḳıyām:...kıyamet gününe kadar (4/Nisa 87; 5/Mâ'ide 14; 6/En'âm 12; 7/A'râf 167; 17/İsrâ 62; 28/Kasas 71, 72; 45/Câsiye 26; 46/Ahkāf 5; 68/Kalem 39).

2 A.95a, F.106a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Devletinin rüzgārını estirsin!
2a.cān ile: var imiş M. 3a.merkez-i: hergiz AE. 4a.vü: ve M.

628[1]

Velehū ażā'a'llāhu kevākibe ḫilāfetihī

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Reşḥa-i ʿayn-ı ḳader dünyāyı ʿummān eylemiş
Ġayb-ı ḥikmet mihri her şey'i dıraḫşān eylemiş

2 Ḥaḳḳ-ı maʿbūdumda buldum çün ʿibādet leẕẕetin
Ben de buldum ḳurbeti ammā ki pinhān eylemiş

3 ʿĀlem-i ʿulyāya pervāz eyledi ḳudsī gönül
Levḥ-i maḥfūẓ ʿArş u Kürsī cümle cevlān eylemiş

4 Nār-ı ġayretdür cehennem nār ile memlū olan
Ḥüsn-i dilberdür cinānda ḥūr u ġılmān eylemiş

5 Bu Murādī buldı çün ʿışkında sırr-ı Aḥmedi
Cümle ʿālem bende olmış anı sulṭān eylemiş

629[2]

Velehū eʿazze'llāhu cündehū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Şāḫ-sārından çü ṭūbānuñ gelür bir ṭayr-ı ḫôş
Şöyle tāb urur cihāna maḥv olur ḳurṣ-ı güneş

2 Maşrıḳ u maġrib iki bālında zīr olmış anuñ
Yedi deryā oldı minḳārında cānum ḳaṭre-veş

3 ʿAlemüñ vaḥş-ı ṭuyūrın ṣayd ider ṣubḥ ile şām
Kimsenüñ girmez eline kendüsi vaḥş ibn-i vaḥş

4 Gel temāşā eyle ṣunʿullāhı ey merd-i kemāl
Altı günde yaradıldı ʿālem ü sensin dü-şeş

5 Ger Murāduñ bu kelāmın fehm iderseñ sen tamām
Neşr ola āfāḳa nūrun tā ki şems ü māh-veş

---

1 A.95a, F.106a, R.138a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun halifeliğinin yıldızlarını parlatsın!
2a.mābûdumda: mābûdum R. 4a.cehennem: cehîmi R; olan: ḳılan R. 4b.ḥûr u: ḥûr-ı A, F, H.

2 A.95b, F.106b. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun askerini aziz kılsın!
2b.cānum: ḫānum AE, H, L. 3b.vaḥş: - AE. 4b.ü: - AE. 5b.ü: ve M.

630[1]

Velehū edama'llāhu irşādehū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Ḥüsnüñi ʿālemde bildüm ʿilm ile meşhūr imiş
ʿİlmüñi her kim bile ʿālemde ol maʿmūr imiş

2 Fikre gelmezsin seni her kim taṣavvur eylese
Her ne deñlü kim ḳarīb olan saña ol dūr imiş

3 Āyine çün göstere ruḫ-sārunuñ ʿaksin bāña
Gelmez illā ʿaynuma her ne gelürse nūr imiş

4 Rū-be-rū olmaḳ ne mümkindür saña ey nūr-ı ʿayn
Līk vardur bu ḳadar bir ẕerresi destūr imiş

5 Ey Murādī ʿayn-ı ḥikmetdür kelāmuñ bilmiş ol
Līk ʿayn-i cāhilīne ser-te-ser mestūr imiş

631[2]

Velehū esbela'llāhu feyżahū ʿaleyh

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Gördi çeşm-i ʿālemin ʿaynümde ṣūret var imiş
Bilmediler līk ʿaynumda maḥabbet var imiş

2 Ben ṣanurdum kā'ināt emrinde kāfidür cevāb
Ara yirde şimdi bildüm sırr-ı devlet var imiş

3 ʿÖmrümüz ḫarc itmezüz zā'id yire ey rūḥ-ı mā
Anladuñ her keşretüñ yanında vaḥdet var imiş

4 Ḳurtarur ālāyiş-i ġamdan dil ü cānın şu kim
Añlaya bir ẕerrece ḳalbinde cürʿet var imiş

5 Ey Murādī bārek-Allāh ṣad hezārān āferīn
Yoḳ tevekkülde naẓīrüñ sende ḥikmet var imiş

1 A.95b, F.106b. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun irşadını devam ettirsin!
2a.gelmezsin: gelmezseñ AE. 2b.ne: ne kim AE. 5a.ʿayn-ı: - M.

2 A.95b, F.106b. Gazel AE, B, H, L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) bereketini onun üzerine indirsin!

632[1]

Velehū dāmet re'fetuhū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 ʿUrve-i vüṣḳāyı bildüm ġāyet-i memāt imiş
Cān ile cānānı sevmek maḳṣad-ı aḳṣā imiş

2 Başuma sevdā virüp Mecnūn iden kimdür beni
Bilmez idüm bu gice bildüm ki ol Leylā imiş

3 Tāb urup tāb-ı cemālinden beni bī-tāb iden
Āh bildüm bir seḥer ol mihr-i rūḥ-efzā imiş

4 ʿArż-ı cānān itmege ḥālin varur mı ʿışḳ eri
Āteş-i hicre yananlar ʿarża bī-pervā imiş

5 Fehmi ḳāṣırdur ḳamu ḫalḳ-ı cihānuñ ser-te-ser
Kimsene bilmez Murādī bir ʿaceb deryā imiş

633[2]

Velehū edama'llāhu iclālehū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Dil dil-ārāmın bulup her laḥza ḥālin söylemiş
Anuñ içün ġayr ile olan cidālin söylemiş

2 Kā'ināt emrinde olmış her lisānı müstemiʿ
Añlamamış kimseler herkes maḳālin söylemiş

3 Nāḳil-i aḫbār iḫbār itdügin añlar mısın
Her ne ḳıldıysa tekellümden me'ālin söylemiş

4 Dil müşābih olsa Cibrīle ṣaḳın ḳılma ʿaceb
Ṭarfetü'l-ʿaynında sırrın gördi bālın söylemiş

5 Ey Murādī bāʿiṣ-i ḥikmet nedür bildün mi hiç
Söylemiş her dem kelāmında kemālin söylemiş

---

1 A.96a, F.107a. Gazel AE, B, H, L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Onun merhameti devam etsin!
1a. ʿUrve-i vüṣḳā : bk. G 362/4a. 5a.deryā imiş: deyāy imiş F.

2 A.96a, F.107a. Gazel AE, B, H, L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun yüceliğini devam ettirsin!
1a.her: bir F, M

634[1]

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Ḳalbümüñ ḳalbinde bildüm sırr-ı sürūr var imiş
Zeyn ider ʿālemleri bir nūr-ı enver var imiş

2 Ben ʿalāmet olmışam ʿışḳ ile bildi kāʾināt
Pes ʿalāʾim bulmaġa benden ʿalemler var imiş

3 Vaṣf-ı dem ḳılmaḳda dem vardur bilür ehl-i kemāl
Bir demüm dem ḳılmaġa lākin ne demler var imiş

4 Heyʾetüm heyʾetde pür-aḥsen bulupdur ṣūreti
Hiçde ḳodı her ne yirde kim ṣanemler var imiş

5 Ḥarf-i noḳṭamdan ger istiḫrāc iderseñ bir kelām
Noḳṭamı ḳandurmaġa nice ḳalemler var imiş

6 Ey Murādī merd olandur añlayan güftāruñı
Yāra varınca nice cāy-ı ʿademler var imiş

635[2]

Min kelimāti-l-meliki ṣ-ṣāliḥi ve's-sulṭāni-l-mürşidi'n-nāṣıḥi

Mefāilün Feilātün Mefāilün Feilün

1 Ṣaḳın binā-yı şerʿden koparmagıl bir ṭaş
Ḳoparsa taş eger yarılur nice biñ baş

2 Esās-ı şerʿe ḫalel virme olasın ṣābit
Ezel mühendisi bu ṭarzı ḳurdı ḥāżır baş

3 Çü ʿarş-ı ḳalbe ʿurūc eyle olasın ḥāl-daş
Gel ʿarş-ı ḳalbe ʿurūc eyle olasın ḥāl-daş

4 Ġınā dilerseñ eger ḳāniʿ ol olana hemān
Muḳadderüñ ne ḳadarsa odur hemān ḳardaş

5 Murāduñ añla kelāmını diñle cān ile
Ṣabūr olup saña söylerse çatma igen ḳaş

---

1 R.27b. Gazel R'de vardır.
2 A.96a, F.107a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Salih melikin ve öğüt veren mürşit sultanın kelimelerinden.
Başlık F: Velehü eyżen: Yine bu da onundur.
1a.Vezin bozuk. şerʿden kelimesi şeriʿden şeklinde telaffuz edilmiş; taş: - L.

636[1]

Velehū lā-zālet aġṣānu devletihī muḥżarraten

Mefāilün Feilātün Mefāilün Feilün

1 Nigāra varsam ider ʿaynüm ittiṣālüm fāş
Dilümde ḫalvet idem eyler infiṣālüm fāş

2 Miyān-ı cevr ü cefāda çeker vefā ḳılmaz
ʿAceb bu yine baña eyler ʿarż-ı ḥālüm fāş

3 Cemāle çekme niḳābuñ didüm mürüvvet ḳıl
Didi kemālüm idüpdür benüm cemālüm fāş

4 Didüm cemāl-i kemāle sebeb kemāl-i cemāl
Didi igen daḫı ḳılur yine kemālüm fāş

5 Murādī her ne ḳadar kendözini ṣaḳlar ise
ʿAceb budur ider anı benüm maḳālüm fāş

637[2]

Velehū medda'llāhu ṭanābe devletihī

Mefāilün Feilātün Mefāilün Feilün

1 Maḳām-ı ülfeti gördüm kemāle rāciʿ imiş
Ne kim ḫuṭūr ide ḫāṭırda cümle vāḳiʿ imiş

2 Kitābda didi cennāt-ı ṣāmin oldı hemān
Velīk sırr ile bildürdi cümle tāsiʿ imiş

3 Tamunuñ āteşini nār-ı duzaḫ itdi yine
Ḳamusı birde ḳarār itdi līk rātiʿ imiş

4 ʿAceb bu ḥikmet-i ʿuẓmā ne sırr-ı ekberdür
Muḳīm ẓann olınur ḳalb līk rātiʿ imiş

5 Murāduñ oldı cihān cümleten yanında giyāh
Tecemmülātı ḳoyup bir ʿabāya ḳāniʿ imiş

---

1 A.96b, F.107b, R.27a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Salih melikin ve öğüt veren mürşit sultanın kelimelerinden...
2a.ḳılmaz: ḳalemin R. 4b.igen: ikisin R; yine: - R. 5a.ṣaḳlar ise: ṣaḳlarsa A, AE, R.

2 A.96b, F.107b. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) devletinin yerleşikliğini uzatsın!
3b.birde: yirde A, AE. 4a.ne: ne ne AE.

638[1]

Min enfāsi sulṭāni's-sālikīn ve ḳuṭbi'l-'ārifīn

Mef'ūlü Fāilātü Mefāīlü Fāilün

1 Rūḥum benüm içün o nigāra neler dimiş
Esdi ṣavurdı virmedi yoluñda ser dimiş

2 Bi'llāhi ol ḫaṭā dir imiş kārı bilmemiş
Añlamamış rumūzı sözin pür-ḫaṭār dimiş

3 Vardum cenāb-ı yāre didüm var mıdur ḫaber
Didüm nedür gelüp saña ol bī-ḫaber dimiş

4 Virdi cevābını didi kim bilmişem seni
Añladum anı kim sözini bī-eṣer dimiş

5 Her kim ki ey Murādī sözüñ güş eyledi
Taḥsīn idüp saña seni ṣaḥib-naẓar dimiş

639[2]

Min reşeḥāti zülāli efḍālihī ve leme'āti envāri aḳvālihī

Mefāīlün Mefāīlün Feūlün

1 Gönül sevdā-yı şerḥ-i cāna düşmiş
Ne cāna bir yem-i 'ummāna düşmiş

2 Ḳarār eylememiş sevdāda hergiz
Yüzin aġ eylemiş Raḥmāna düşmiş

3 Ḥicāb itmiş celālini cemāle
Güneş nūrı meh-i tābāna düşmiş

4 Ruḫı ḳıldı tecellī 'ālemine
'Avālimden geçüp ezmāna düşmiş

5 Murādī bu 'avālim bir ṣadefdür
Vücūduñ cümleye dür-dāne düşmiş

---

1 A.96b, F.107b, R.102a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Sâliklerin sultanının nefesleri ve âriflerin kutbundan...
Başlık F: Ve min-kelimātihi'l-merġûbe.
3a.cenāb-ı: ḥayāt-ı R; didüm: didi H; ḫaber: ḥazer L, R. 3b.nedür: ne dir A, n'ider AE. 4a.bilmişem: bilmiş AE.

2 A.97a, F.108a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Onun faziletlerinin saf suyunun sızıntıları ve sözlerinin nurlu parıltılarından…
Başlık F: Velehü eyżen: Yine bu da onundur.
4a.ruḫı: ruḫ L.

640[1]

Mefāīlün Mefāīlün Feūlün

1 Bize ʿışḳuñ ʿaceb sermāye düşmiş
Anuñ her bir rumūzı pāya düşmiş

2 Senüñ ḥüsn-i cemālüñi görelden
Zemīn ü āsumān ġavġāya düşmiş

3 Güneşden ezher oldı żav-ı vechüñ
Żiyā virmek ile şems aya düşmiş

4 Maṭarlar oldı emṭārumda ẓāhir
Anuñ her ḳaṭresi deryāya düşmiş

5 Murādīnüñ yine şīrīn-maḳāli
Yayılmış ser-be-ser dünyāya düşmiş

641[2]

Mine'l-ilhāmāti'r-Rabbāniyye ve'l-vāridāti's-sübḥāniyye

Feilātün Mefāilün Feilün

1 Ṣubḥ-ı ṣādıḳda ṭoġdı çünki güneş
Ḳarşuma geldi ṭurdı bir meh-veş

2 Cebhesinde żiyā durur lāmiʿ
Rūḥuma eyledi ṣafālar baḫş

3 Bir yanında durur riyāż-ı cinān
Bir yanında ceḥīm-i pür-āteş

4 ʿĀḳilem ḳılmadum naẓar aña ben
Ol benüm şemsüme olupdur reş

5 Bu Murādī dimiş bunı līkin
ʿAḳluña urġıl olmaġıl ser-keş

---

1 R.26b. Gazel B, L'de vardır.
2 A.97a, F.108a, R.165a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Rabbani ilhamlar ve fetihleri ve sübhânî hatırlatmalardan…
Başlık F: Velehü eyżen: Yine bu da onundur..
4b.şemsüme: şemʿüme M.

642[1]

Mef'ūlü Mefāilün Feūlün

1 Dünyā ile āḫiret derilmiş
Bir oldı ḳamuda yalvarılmış

2 İl virdügine sevinme zinhār
Ḥaḳ virdügidür hemān virilmiş

3 Mir'āt çü göstere cemāli
Ayrılmadı añla ḳavşurulmış

4 Bir cānı ki gördüñ oldur 'āşıḳ
'Uşşāḳ durur tābān ḳurılmuş

5 Görseñ birini ki oldı meyyit
Bir ṣūret olur degişdürilmiş

1 R.158a. Gazel R'de vardır.

ḤARFÜ'Ṣ-ṢĀD

643[1]

Min meḥāsini eṣʿārihi'ṣ-ṣerīfe ve mekārimi āṯārihi'l-laṭīfe

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 ʿAcā'ib baḥr-ı ḥikmetdür ḥabībüm diñle ḫāṣü'l-ḫāṣ
Dilersen olasın andan ṣaḳın terk eyleme iḫlāṣ

2 Ṣebāt-ı neyyir-i aʿẓam eger olmasa ʿālemde
Nücūm ile ḳamer bī-nūr ola böyle didi ḳaṣṣāṣ

3 Kemāl-i lemʿadan nāşī durur ażvā-yı baḫr ü ber
Kemālüñden kemāl iste ne söyler diñleme eşḫāṣ

4 Semīʿ olsa olur sāmiʿ ṣımāḫ-ı cān ü dil dā'im
Vücūduñ baḥre ṣal dürr içün ol ġavvāṣ ol ġavvāṣ

5 Murādī ister iseñ ḳurtulasın iki ʿālemden
Miyānuñdan miyānuña ḥaḳīḳatden ḥicābuñ āṣ

1 A.97a, F.108a, R.28b. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Onun şerefli şiirlerinin güzellikleri ve hoş eserlerinin bildirdiklerinden.
Başlık F: Ḥarfu'ṣ-Ṣād.
3a.nāşî: başı AE. 4b.ṣal: ṭal AE, H. 5a.ʿālemden: ʿālemde A.

644[1]

Velehū cemaʿa'llāhu şemlehū

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Çü ferdāniyyeti iḳrār idüben eyledi iḫlāṣ
İşigin eyleyüp meʾvā pes oldı yine ḫāṣü'l-ḫāṣ

2 Ne deñlü ḳıldı istiġnā muʿammāsını ḥıfẓ idüp
İdüp feṭḥ ol muʿammāyı ṣalındı ṣanasın raḳḳāṣ

3 Muʿizz oldı çün iʿzāz ile buldı devlet ü ʿizzet
ʿAzīz oldı ʿalīm oldı bu resme eyledi ḳaṣṣāṣ

4 Çü ʿilm-i milk-i ūlādan ḫaber virdüm saña ḥālüm
Eger sen bilmek isterseñ ṣaḳın Rabbüñe olma ʿāṣ

5 Murādīnüñ murādıdur temennāda temennāsı
Çıḳarur nice biñ dürler oluptur baḥra çün ġavvāṣ

645[2]

Min ḥaḳāyiḳihi'l-ḳāṭiʿa ve berāhinihi's-sāṭıʿa

Mefāīlün Feilātün Mefāīlün Feilün

1 Muḥibb-i ḥubb-ı ezeldür olan cemāle ḥarīṣ
Ḥabīb-i milket-i dildür olan kemāle ḥarīṣ

2 Yanarsa tāb-ı firāḳa çeker ḥicāb-ı celāl
ʿAceb degüldür olursa eger celāle ḥarīṣ

3 Çü ʿaynı göstere çeşme naẓarda bir daḫı dir
Meṣel durur dil-i teşne olur zülāle ḥarīṣ

4 ʿUyūnı rāfiʿ olursa diler ʿuyūnı hemān
Cemāle mūnis olan olımaz ḫayāle ḥarīṣ

5 Murādī vuṣlat-ı mīm-i murāda vāṣıldır
Anuñ içün gice gündüz olur viṣāle ḥarīṣ

---

1 A.97b, F.108b, R.28a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun toplumunu birleştirsin!
1a.ferdāniyyeti: ferdāniyyete AE, H, Rb.eyleyüp: eyleyen A. 3b.eyledi: söyledi H, R. 4a.çü: çün AE, H, R; ḥālüm: ḥālüm (hı ile) R.

2 A.97b, F.108b, R.165b. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Kesin hakikatleri ve apaçık delillerinden…
Başlık F: Ve min-netāyici ṭabʿuh.
4a.ʿuyûnı: ʿuyûbı AE, H. 5a.vuṣlat-ı: vuṣlat AE, H.

646[1]

Min maḳālāti ṣāḥibi'l-ḥālāt muẓhiri'l-ʿacāyibi bi-envāʿi'l-kerāmāti sellemehu'llāh

Feilātün Mefāilün Feilün

1 Ger dilerseñ vücūdı bi'l-iḫlāṣ
Sen vücūduñdan it özüñi ḫalāṣ

2 Ger işitdüñ ise nidā-yı ezel
Var ebed baḥr-ı rūḥa ol ġavvāṣ

3 ʿİlm-i taḥḳīḳe baṣduñ ise ḳadem
Ḳademüñ her yüce kemāline baṣ

4 Rāfiʿ-i ḥucb olur iseñ her an
Aç ḥicābı gözüñe ġayrıya aṣ

5 Ḳāniʿ olmaz Murādī oldı bülend
Demde biñ defʿa olsa ḫāṣü'l-ḫāṣ

647[2]

Min nesāyimi enfāsihī ve leṭā'ifi īnāsihī

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Ġavṣ-ı ʿummān ideli oldı çü derya muḫliṣ
Ṣad hezārān o denīzden çıḳa peydā muḫliṣ

2 Beni peydā ḳılalı ʿarż iderem arża vücūd
Gele tā kim bir ayaġ üstine biñ pā muḫliṣ

3 Çaġıruben ṭarafeyne bu lisān itse nidā
Pā vü ser ola bürehne tola her cā muḫliṣ

4 Çün ḫulūṣiyyet ile geldi ele kūy-ı şühūd
Ben şehādet iderem kim ola aʿla muḫliṣ

5 Ṭutdı mir'āti Murādī çü ʿavālim yüzine
Naḳşı naḳḳāş ile seyr eylemiş īmā muḫliṣ

---

1 A.97b, F.109a, R.28a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Çeşitli kerametleriyle görünen harika hâllerin sahibinin yazılarından… Allah (cc.) selamete erdirsin.
1b.sen: pes R; ḫalāṣ: İḫlāṣ AE. 4a.rāfiʿ-i: dāfiʿ-i R.

2 A.98a, F.109a, R.136a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Onun nefeslerinin esintisi ve samimiyetinin inceliklerinden…
Başlık F: Ve min-Reşeḥāti Feyżih.
1a.çü: bu R; muḫliṣ: maḫlaṣ A. 1b, 2b, 3b, 4b,5b. muḫliṣ: maḫlaṣ A. 5a.mir'ātı: mir'āt-ı A, M. 5b.naḳşı: naḳş-ı A, M.

648[1]

Min ḥadāyiḳı ḥaḳāyıḳı maʿārifihī ve riyāżi deḳāyiḳi leṭāyifihī

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Açup gencin ṣaçar çün ʿāleme her dem güher iḫlāṣ
ʿAvālim üstine dürr-i maʿāni neşr ider iḫlāṣ

2 Didi evvel eḥad Allāh ṣameddür "lem yelid" ciddā
Lem yelid didi andan anı tenzīh ider iḫlāṣ

3 "Ve-lem-yekūn lehū küfüven eḥad" buyurdı ardınca
Bunuñ mefhūmın añlarsañ bilürsin kim nedür iḫlāṣ

4 Beyān eyler kemālātın ʿayān eyler delālātın
Pes andan medḥ ider zātın neler söyler neler iḫlāṣ

5 Murādī oḳı iḫlāṣı seni daʾim ider ṣāfī
Bir oḳuyana üç ḫatme ṣevābın feyż ider iḫlāṣ

1 A.98a, F.109a. Gazel R'de yoktur.
Başlık A: Görünen hakikatlerinin bahçelerinden ve onun nüktelerinin ince bahçelerinden…
Başlık F: Ve min-cevāhiri elfāẓih
2a. lem yelid: bk. G 247/1b. 2b.lem yelid: bk. G 247/1b. 3a.Ve-lem-yekûn lehü küfüven eḥad: Hiç bir şey ona denk değildir (112/İhlâs 4). 3b.nedür: ider AE. 5a.iḫlāṣı: iḫlāṣ H.

ḤARFÜ'Ż-ŻĀD

649[1]

Velehū ḥaṣṣahū'llāhū bi-'ināyetihī

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Çü feyżinden cihāna virdi feyżi ser-be-ser feyyāż
Ne deñlü ise isti'dād virür pes ol ḳadar feyyāż

2 Eger seyyāresin pür-nūr iderse cidd ü cehd ile
İrişür mihr ü feyżinden ider anı ḳamer feyyāż

3 Naẓar bir kīmyādur kim ider ḥāki zer-i ḫāliṣ
Egerçi seng-i ḫārādur ider ol dem güher feyyāż

4 Çü mebde'den bedāyi'dür ider ol dem güher feyyāż
Anuñ çün heft ü heşt aṣḥābını temīz ider feyyāż

5 Mu'ammādur ki ma'nāsın bilimezler ẕevī'l-ma'nā
Murādīnüñ lisānından ki feyż eyler neler feyyāż

---

1 A.98a, F.109b, R.28b. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) ona inayetini has kılsın!
Başlık F: Ḥarfü'ż-Żād.
1a.feyżi: feyżin R. 2b.mihri: mihr-i A. 4a.mebde'den: meydān-ı AE; hüveydādur: hüveydāya R. 4b.ü: - R.
5a.ma'nāsın: ma'nādan R.

650[1]

Mine'l-enfāsi'l-ḳudsiyyeti's-sulṭāniyyeh nevvera'llāhu fu'ādehū

Mefāilün Feilātün Mefāilün Feilün

1 Beni vücūda getürdi vücūd ile feyyāż
O cūd ile bu vücūdum olup durur feyyyāż

2 Vücūd-ı bāṭını irdi vücūd-ı ẓāhir içün
Naẓarda manẓar-ı nāẓır ḳademdedür feyyāż

3 'Ulūm-ı 'ilm ile bildürdi gerçi bize 'alīm
Bū 'ilm-i sābıḳı rābıṭ durur velī feyyāż

4 Şu'ā'-ı mihrüme 'aks oldı 'aksedür rāci'
Burūḳ-ı aṣlā naẓar ḳıl biline tā feyyāż

5 Murādī fi'l ile fā''āl aramak müşkil
Vücūd-ı pür-hüneründe naẓardadur feyyāż

651[2]

Min nefeḥāti ünsihī ve leme'ātī ḳudsihī

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 'Āḳilün 'ilmindedür çün 'alleme'l-esmāda farż
Vācib-i sünnetdedür bu müstecāb a'lāda farż

2 Nāḳil olmış ba'żısı fā''āl-ı rāki' secdede
Sen ḳıyāmı bulduñ ise iste gel inşāda farż

3 İftitāḥ oldı bu tekbīri didi Allāh içün
Feṭḥ-i bāb içün ḳonuldı menzil-i Aḳṣāda farż

4 Ka'be beyt ismin edā itmekdedür ṭarz-ı 'aceb
Ey muṣallī ḳutbü'l-aḳṭāb ile ṣor efrāda farż

5 Cāi'ü'l-āyāt olanlar bildiler aḳvālüñi
Ey Murādī ḳıl ṭaleb ḳılsun seni arada farz

---

1 A.98b, F.109b, R.135b. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Allah'ın (cc.) onun gönünde çiçek açtığı sultanın kutsal nefeslerinden…
Başlık F: Min-feyżi 'ibārātihi.
2a.vücûd-ı: vücûda R; ẓāhir: ẓāhire R. 4b.aṣlā: - R.

2 A.98b, F.109b. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Onun hoş esintileri ve kutsallığının ışıltılarından!
Başlık F: sellemehu'llāh.
2b.iste gel: istegil AE, M.

ḤARFÜṬ-ṬĀ

652[1]

Mine'l-levāmi'i'n-nūrāniyye ve'l-levayiḥi's-sübḥāniyye

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Ulü'l-emrüñ düzildi emri ile çünki bu ennāṭ
Sen anı sanmagıl kā'im koyuben göçdi-çün füsṭāṭ

2 Tefekkür eyle gel dā'im neden geldüñ nedür aṣluñ
Seni yaratmadı anuñ içün kim olasın baṭṭāṭ

3 Gel imdi añlagıl ma'nā nedür bilgil esāsından
Beyānından beyān algıl koyupdur cümleye eṣrāṭ

4 Ḳo bu ġavġā-yı dünyāyı gözet gel ẓuḫr-ı uḫrāyı
Be-vallāhi ḥisāb eyler ḳomaz bir nīme-i ḳīrāṭ

5 Murādī añla taḥḳīḳi gözet her işde tedḳīḳi
Beliñi ḳılmagıl igen biline evṣatü'l-evsāṭ

1 A.98b, F.110a. Gazel L, M, R'de yoktur.
Başlık A: Nurlu parıltılar ve sübhânî levhalardan…
Başlık F: Ḥarfü'ṭ-Ṭā.
2a.eyle gel: eylegil AE. 4a.gözet gel ẓuhr-ı: gözetgil dahr-ı AE. 5b.igen: iki AE.

653[1]

Mine'l-ḥikemi'l-işrāḳiyyeti ve'l-kelimi'l-eşvāḳiyye

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Ehl-i ʿışḳa oldı ey dil ibtidā-yı sırr-ı şarṭ
Añlaġıl meşrūṭ-ı şarṭı intihā-yı sırr-ı şarṭ

2 Maḳdem-i ʿayne'l-yaḳīnem maḫzen-i ehl-i baṣar
Melce-i ehl-i yaḳīn oldı fenā-yı sırr-ı şarṭ

3 Yek naẓar biñ naẓraya cā virdi istidlālden
Baḳmaġa mir'āta olmışdur ṣafā-yı sırr-ı şarṭ

4 Daʿvetüm ḥaḳdur necāta sāʿīyem min külli vech
Bu beḳāya nefʿ-i küllīdür beḳā-yı sırr-ı şarṭ

5 Ben Murādī maḳdeminden fehm ḳıldum kim nedür
Ey Murādī añla ḳavl-i muḳteżā-yı sırr-ı şarṭ

1 A.99a, F.110a, R.130a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Aydınlatıcı hikmetler ve coşkulu kelimelerden…
Başlık F: Velehü eyżen: Yine bu da onundur..
2b.yaḳîn: beḳā R. 3a.yek: biñ R; istidlālden: istidlāl içün R. 5a.nedür: ne der A. 5b.ḳavl-i: ḳavli R.

HARFÜ'Ẕ-ẒĀ

654[1]

Min cevāhiri kelimātihiş- şerīfe ve ʿibārātihi'l-münīfe

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Ezelde söyledi cāna çün ol rāh-ı revān elfāẓ
Anuñ çün neşr olup ṭoldı zemīn ile zamān elfāẓ

2 Muʿammā oldı evvelde vücūd ile olup mevcūd
Özini āşikārından ʿayān itdi nihān elfāẓ

3 Müzeyyendür mu'ayyendür mübeyyendür muḳannendür
Velī sırr ile hem-tendür ẓuhūr itdi hemān elfāẓ

4 Maʿānī şerḥini virdi beyān aldı beyānından
Delālātını ʿarż itdi gelüp bunda ʿayān elfāẓ

5 Bunı añlamaġa şāhā gerek bir meşreb-i ʿālī
Murādīnüñ revānından aḳar dā'im revān elfāẓ

1 A.99a, F.110a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Onun şerefli kelime cevherleri ve yüce ibarelerinden…
Başlık F: Ḥarfü'ẓ-Ẓā.
1a.rāh-ı: rûḥ-ı B. 3b.hem-tendür: himmetüñdür AE.

655[1]

Velehū ḥassala'llāhu merāmihī

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Gönül emr ile nehyüñ sırrına açdı ḳader elfāẓ
Anuñ çün ġayrıdan bir ẕerre ḳılmadı ḥazer elfāẓ

2 Nücūm-ı ġayb-ı mihr-i ʿayn ile ḳılsa ne var ḫullet
Saʿādet āsumānından ṭoġar çün kim seḥer elfāẓ

3 ʿAlāyimden beyān olsa ʿaceb mi "Mā hüve'l-vāḳi'"
Virür çün kim olardan ser-te-ser dā'im ḫaber elfāẓ

4 Bu lafẓ-ı maʿnī durur gerçi ara yirde bir ẓāhir
Kelām olmaz tekellümden olupdur bī-eṯer elfāẓ

5 Murādī merd-i ʿaybından hüner degil ḫaber almaḳ
Serüñde sırr-ı aʿlā gör diye tā çeşm-i ter elfāẓ

1 A.99a, F.110b R.120b. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun maksadını hāsıl etmesi…
2a.ʿayn: ġayn R; ne var: nûr-ı AE, H, R. 2b.seḥer: ḳamer B, M, R. 3a.ʿalāyimden: ʿalāyimle R; Mā hüve'l-vāḳi': bk. G 111/4. 4a.lafẓ-ı: lafẓ u R; maʿnî durur R; bir: yed-i R. 5a.ʿaybından: ġaybîden R.

ḤARFÜ'L-'AYN

656[1]

Velehū dāme mecduhū

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Mürūr-ı vaḥid ü ḫāmis çü sādisden olur sābi'
Beyān-ı bī-nihāyetdür ne şāliṣdür ne ḫōd rābi'

2 Meḥābādan ibā ḳıldı bilürdi fer' ile aṣlı
Ḥisāba aldı her demde demidür ṣāmin ü tāsi'

3 Rumūz-ı 'ilm-i esmāda muḥaḳḳıḳler ne şerḥ itmiş
Eger ana muḳırr iseñ yürī cem'üñde ol cāmi'

4 Ṣenā-yı bī-miṣāl olmış ṭolanur miṣlüm āfāḳa
Ṣaḳın āfākı 'ālemden gözetme enfüsi rāci'

5 Ḳamudan bī-miṣāl el-ḥaḳ sözüm budur hemān ancaḳ
Murādī her ki ḥālifdür hemān anları ol ḳāmi'

1 A.99b, F.110b, R.29a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Saygınlığının devam etmesi...
Başlık F: Ḥarfü'l-'Ayn.
1a.ü: - R. 1b.beyān-ı: beyānı M. 2b.ḥisābı: ḥisābı (he ile) M; ü: - R. 3b.anā: - A; sen de: - A. 4a.āfāḳa: āfāḳı R.

657[1]

Velehū naṣara'llāhu bi-te'yīdihī

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Dilerseñ bulasın cem'i ṣaḳın ḳalbüñde "lā-tecma'"
İkilükden müberrā ol vaḥīd ol ḳavlümi "isma'"

2 Ṣaḳın ḫavf itme ġayrıdan çü ġayrüñ ġayrıdur saña
Miyānuñda ḳoma ṣūret bulup mu'īni pes "faḫṣa'"

3 Müberrā ol müberrā ol yüri şükr eyle ālāya
Ziyāde ister iseñ ger ġanī ol ni'mete "iḳna'"

4 Mücāhidsen cihād eyle 'ināyet iste her demde
Mu'īn olmaz ise saña "fe-inne's-sa'ye lā-tenfa'"

5 Murādī terk-i yār eyle hemān terk-i diyār eyle
Siyāḥat iḫtiyār eyle ḳarār itme heman "irta'"

658[2]

Velehū dāmet 'izzetuhū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 'Arżā ḳıldum ḥālümi dil-dāra bir şeb hem çü şem'
Āteş-i ışḳ ile çeşmüm ṭolmış idi âb-ı dem'

2 Ḥamdu li'llāh kim teraḥḥum eylemişdür ḥālüme
Oldı bu mir'āt-ı rūyum vech-i cānān ile cem'

3 Ben ḥaḳiḳat sırrını sırr ile mekşūf eyledüm
Müstemi' olmaġ içün güftārı her 'użv oldı sem'

4 Ger temennāda ḥużūrum ḥāżır olsa bī-mekān
Lem'alar maḥv ola mekşūf olsa ger bir ẕerre lem'

5 Ey Murādī ṣādıḳ iseñ ger bu ḥubb-ı yārde
Ḥāne-i dilden hemān ġayrıyı eyle ṭarḥ u ḳam'

---

1 A.99b, F.110b, R.28b. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun kuvvetlendirmesiyle ona yardım etsin!
1a.lā-tecma': Birleştirme! 1b.isma': Dinle! 2b.mu'îni: ma'nî M, ma'nîsi AE. faḫṣa': Boyun eğ! 3b.iḳna': Kanaat et! 4b. fe-inne's-sa'ye lā-tenfa': Kimsenin kimse namına bir şey ödemiyeceği, hiç kimseden fidye alınmıyacağı, kimseye şefaatın yarar sağlamayacağı ve onların yardım görmiyeceği günden korunun (2/Bakara 123). 5b. irta': Gör, gözet!

2 A.99b, F.111a, R.168b. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Onun sırlarının incelikleri ve eserlerinin bildirdiklerinden…
Başlık F: Ve min-lema'ati Ażva'ih.
1b.āb-ı: ānî f. 5b.dilden: dilde M.

659[1]

Mine'l-ḥaḳāiḳi'r-rūḥāniyye ve'l-bevāriḳi'n-nūrāniyye

Mef'ūlü Mefāilün Feūlün

1 İdelden serverüm keşf-i berāḳi'
Gelür şems ü ḳamer gibi levāmi'

2 Benüm nef'üm duyaldan ḫāṣ ile 'ām
Mu'aṭṭal oldı eşyāda menāfi'

3 Gören rūy-i ḥabībi āyinemde
Bu vech ile naẓarda oldı ḳāni'

4 Benüm ṣun'umdan oldı ṣun'ı eẓher
Bu ṣan'atda bilindi ṣun'-ı ṣāni'

5 Murād oldı ḥayātuñdan senüñ ḥayy
Murādīden ṭolu mescid cevāmi'

660[2]

Mefāilün Feilātün Mefāilün Feilün

1 Ezelde ḥükmi beşīr üzre oldı çün ḳāṭı'
Beşīr irişdi nezīre nezīrdür ḳāmı'

2 Çün "'usr ile olmışdur iktiżā-yı cihān
Bu "usr"e "'yüsr" ḳayurmā olana ol ḳāni'

3 Güneş żiyāsına mir'ātı tutmak oldı devā
Ki tā ki hücre-i deycūra nūr ola lāmi'

4 Çü men' olındı evāmirle ḥınṭa-i me'kūl
Ne ola ḥikmeti men' ide ḥükmini māni'

5 Cemī'-i 'ālemi cem' eyledüm sözüm yine bu
Murādīnüñ süḫanı gibi görmedüm cāmi'

---

1 A.100a, F.111a, R.29a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Ruhî hakikat ve nurlu parıltılardan…
Başlık F: Velehü eyżen: Yine bu da onundur..
1a.idelden: irelden R. 5a.Murād: Murādî AE.

2 R.120b. Gazel R'de vardır.
2a.usr: bk. G 314/3. 2b.yüsr: bk. G 8/2.

661[1]

Müfteilün Fāilün Müfteilün Fāilün

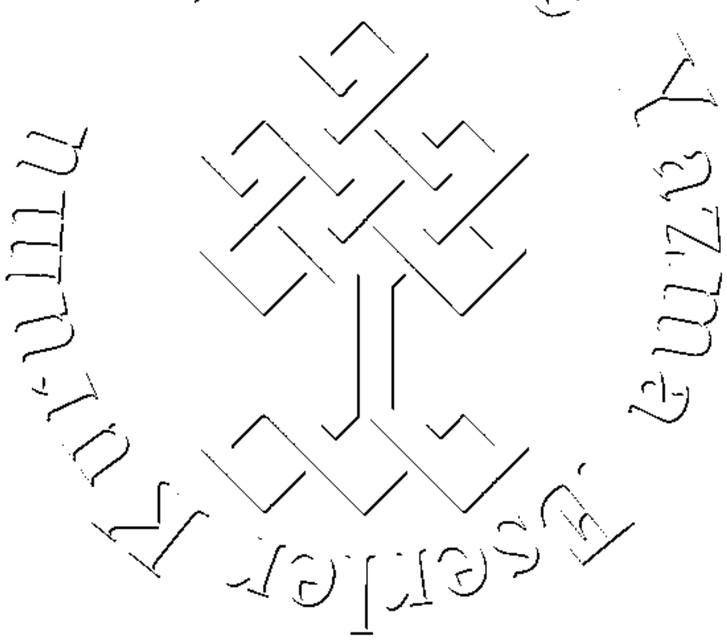
1 ʻAyb-ı hüviyyetde çün oldı zamān muṭṭaliʻ
Vāḳıf-ı esrār olup oldı nihān muṭṭaliʻ

2 Şerḥe gelüp oldı bes ʻālem-i kevn ü mekān
Geldi ʻayāna beyān oldı ʻayān muṭṭaliʻ

3 Ḳavl ile ḳā'ildedür kendüsi meşġūldur
Şerḥe gelür çünki ān oldı beyān muṭṭaliʻ

4 Aṣdı çü miftāḥını bāb-ı riyāż üstine
Oldı bu maʻnāya bes ins ile cān muṭṭaliʻ

5 Bildi Murādī özin geçdi kamu vazdan
Kāmil-i insān olan oldı hemān muṭṭaliʻ

1 R.84a. Gazel L'de yoktur.
1a.ʻayb-ı: ġayb L. 3a.meşġûldür: menḳûldür L. 3b.gelir: geldi L. 5a.vazdan: vardan L.

ḤARFÜ'L-ĠAYN

662[1]

Min şevāriḳi envārihī ve beyāriḳi āṣārihī

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Çün ezelden ṭutdı cānum ḳavl-i cānāna ḳulaġ
Pes semā' idüp sürūrından ṭolandı ṣol ūsaġ

2 Bir eṣer geldi o sözden cāna kim gelmez dile
Güş idelden anı ḳıldı iki 'ālemden ferāġ

3 Açdı çeşm-i cānı ol dem bāḳdı dil mir'ātına
Ḳıldı taḥṣīl-i tebehhüc oldı yüzi nūrı aġ

4 Ṭāḳati selb oldı şevḳi pes füzūn oldı ḳati
Çāre-sāza 'arż-ı ḥācet ḳıldı olmadı ıraġ

5 Çün Murādī başlaya bir dem kelāmuñ ḳāline
Nekhet-i ḫūb 'ālemi ḳaplar feraḥ bulur dimāġ

1 A.100a, F.111a, R.92b.
Başlık A: Işıklarının doğuşu ve eserlerinin parıltılarından…
Başlık F: Ḥarfü'l-ġayn.
1a.ezelden: ezelde R. 1b.pes: bes R; semā': şu'ā' AE; sürûrından: sözinden çok A. 2a.dile: diñle R. 4a.pes: bes R.

663[1]

Velehū zeyyene bi-vücūdihi'd-dünyā

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Gel berü cān ister iseñ olmaġıl andan ıraġ
İster iseñ kendözüñi olmaġıl senden ıraġ

2 Varmaġ isterseñ eger kim āşiyān-ı ḳudse gel
Münseliḫ ḳıl rūḥunı sen eylegil tenden ıraġ

3 Nāmuñı terk itmeyince lāyıḳ-ı nām olımaz
Bihter olmaḳ ister iseñ olma bihterden ıraġ

4 Nūr vir āfāḳa sende tā münevver olalar
Māh rūşen olmaz olsa mihr-i enverden iraġ

5 Bu beḳā-yı ʿuzlet oldı ʿāḳil olan kimsene
Pes Murāduñ ḳavlī olmaz fikr-i rūşenden ıraġ

664[2]

Velehū nefeʿa'llāhu bi-bereketihī

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Cān ü dil ʿışḳuñla buldı iki ʿālemden feraġ
Müntehā oldukda ḳılmışdur ten ü cānın ıraġ

2 Cürʿa-nūş olduḳda buldı devlet-i ʿuzmā yine
Her zamān ʿaynına gelmez anuñ içün seyr-i bāġ

3 Kūşe-i vaḥdet bu cāna ravża-i rıḍvāndur
Günc-i ʿuzlet baña olmışdur ḥabībüm bāġ u rāġ

4 Ben temāşā ḳılmasam bir dem cemālüñi eger
Pāk nāmun Ḥaḳḳ içün olmazdı cānum ẕerre ṣaġ

5 Bu Murādīnüñ beyānı şerḥe ṭutardı yüzin
Söyler idi cānı bil olmasa cānāndan yaṣaġ

---

1 A.100a, F.111b. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Dünya onun varlığıyla süslensin!
1a.olmaġıl: olġıl L. 2a.gel: sen L; varmaġ: varmaḳ F. 5a.ʿuzlet: ʿizzet L. 3b.ıraḳ: - AE.

2 A.100b, F.111b, R.29b. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) bereketiyle faydalandırsın!
1a.ʿālemden: dünyādan R. 2a.olduḳda: oldükde F. 3b.günc-i: genc-i A; u: ve M. 4a.ḳılmasam: ḳılmışam A. 5b.cānı bil: ḥālini R.

665[1]

Velehū ṣuyineti'l-memāliki bi-'adlihī

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Çün kim urdı mihribānum sīne-i mecrūḥa dāġ
'Işḳ irüp geldi dile virdi dü-'ālemden ferāġ

2 Eyledi biñ biñ ricā ḥāl-i ḫayālinden ḫayāl
Muḳteżāyīden çekildi ḫasta iken oldı ṣaġ

3 Nāmdan nām itdi nāmın neng ü nāmın terk idüp
Pes gelüp aġ u ḳarayı ḳıldı ḳara ile aġ

4 Çün gelüben yanına tolsa sivānuñ 'askeri
Pādişāh-ı 'ışḳ irüp ṭaġıtdı vü ḳıldı yaṣaġ

5 Gel Murāduñ mantıḳından faẓl-ı Ḥaḳḳı diñlegil
Seyr ḳılġıl bu riyāż-ı ḥikmeti terk eyle bāġ

666[2]

Velehū lā-zālet akmāru devletihī lāmī āten

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Āteş-i 'ışḳuñ uraldan sīne-i mecrūḥa dāġ
Dūstum iki cihāndan cān ü dil ḳıldı ferāġ

2 Ẕerrece gelmez benüm 'aynuma seyrān-ı behişt
Baña seyrān-geh cemālüñ bes n'idem ben seyr-i bāġ

3 Cān ü dil müştāḳ saña pes ne ḥikmetdür yine
Laḥẓaten laḥẓa dil ü cān senden olmadı ıraġ

4 Cāna bir derd uġrayupdur kim devā ḳılmaz ṭabīb
Ey ṭabīb-i dil sen ancaḳ idisersin anı ṣaġ

5 Senden özge bir eḥad ḳalbüme hem-dem olmasun
Sen yitersin bu Murāda n'eylesün ol kara aġ

---

1 A.100b, F.112a, R.29b. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Onun adaletiyle ülkeler korunsun!
1a.kim: ki M, R. 2a.eyledi bir ḥāli biñ biñ ḥālinden ḫayāl R. 3a.ü: ve M. 3b.gelüp: gine A. 4b.irüp: idüp R; vü: ve M. 5a.faẓl-ı: faẓlı F; diñlegil: diñle gel A. 5b.riyāż-ı: riyāżı H.

2 A.100b, F.112a.Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Devletinin yükselen ayları devam etsin!
2a.Eyledi bir ḥāli biñ biñ ḥālinden ḫayāl R. 3a.ü: ve M (Bu mısra 663. gazelin 2a.mısraıdır). 2b.bes: pes AE, M. 3b.laḥẓa: laḥẓ-ı A; ü: ve M.

667[1]

Min ḥaḳāyiḳı kelimātihi'r-rāyiḳa ve 'ibārātihi'l-fāyiḳa

Mef'ūlü Fāilātü Mefāīlü Fāilün

1 'Ömrüm ḫalāṣıdur bu benüm ibtidā ferāġ
Virgil cevābı n'eyleyelüm intihā ferāġ

2 Bir şāḫ-sār zevraḳa döndi bu fülk-i dil
Deryāda ḥadde irse bulur zīr-i pā ferāġ

3 Nehc-i hüdāda buldı yolum çün ṭarīḳini
Milk-i ferāġa irdi bulup bī-riyā ferāġ

4 Fā ḥarfi ḳaf olursa ne ġam bir nuḳaṭla bes
Pergāra noḳṭa oldı göñül "men necā" ferāġ

5 Nefs-i Murādī devlet-i 'uzmā dü-'āleme
Tek-i sivā ile bulunur ġalibā ferāġ

668[2]

Velehū nevvera'llāhu fu'ādehū

Mef'ūlü Fāilātü Mefāīlü Fāilün

1 Ḥamd ol Ḫudāya k'eylemez in'āmını dirīġ
Ḥāşā kerīm olan ide iḥsānını dirīġ

2 'Işḳ ol durur ki cānını 'āşıḳ ṣaḳınmaya
Ma'şūḳa beẕl idüp ḳomaya cānını dirīġ

3 Rāh-ı ḥaḳīḳate ḳademin şol kişi baṣar
İslām içinde dutmaya iẕ'ānını dirīġ

4 Mü'min odur begüm ḳıla īmānını dürüst
Īmān içinde ḳılmaya islāmını dirīġ

5 Yā Rab Murāda luṭfuñı sen eyle bī-şümār
Ġaffār olan nice ṭuta ġufrānını dirīġ

---

1 A.101a, F.112a, R.128b. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Parıltılı kelimeleri ve üstün ibarelerinin hakikatlerinden…
Başlık F: sellemehu'llāhu ve Ebḳāh.
2a.şāḫ-sār: şāḫ-sār-ı M. 2b.bulur: bulun R; zîr-i: zîr AE; pā: yā R. 4b. men necā: Kim kurtuldu? 5a.nefs-i: sensin R.

2 A.101a, F.112b. Gazel AE, B, H, L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun gönlünü nurlandırsın!

669[1]

Min netāyici enfāsihi'ş-şerīfe ve levāyiḥi efkārihi'l-münīfe

Mefāilün Feilātün Mefāilün Feilün

1 Maḥabbet-i ezelīdür viren bu cāna ferāġ
Ferāġ-ı bāl ile vaṣl oldı yāre ġayr-ı ırāġ

2 Ṣaḥayifinde yazıldı viṣāl içün menşūr
Şu vech ile ebedā yoḳdur anda ḳara vü aġ

3 'Ulūm-ı ḥikmeti ögrendi 'āşıḳ-ı ṣādıḳ
Velīk şerḥ ü beyānına yār ḳıldı yaṣaġ

4 'Aceb mülāḥaẓadur fikr-i 'āşıḳ-ı dil-rīş
Özinde ḥāẓırı gözler velīk ṣol ile ṣaġ

5 Murādī rāżī olur mı bu 'ahd-ı ferdāya
Senüñ murādıñ olursa cihān olur uçmaġ

670[2]

Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Çün ḥayāt ile memātum oldı ṣaġ
Benden oldı cümle ezdādum ırāġ

2 Çün 'aceb geldi neden mahcūbdur
Bildüm anuñ şübhesidür ḳara aġ

3 Nīldür çün ḥikmetine ārzū
Ṭalmaġa 'ummāna olmadı yaṣaġ

4 Çerḫ devvār olmasa (şāyet) eger
Şems-i neyyir aña başmazdı ayaġ

5 Gör Murāduñ 'ayn-ı ḥālini yine
'Ayn-ı ḥikmet nice aḳar çaġ çaġ

---

1 A.101a, F.112b, R.145b. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Şerefli nefeslerinin sonuçları ve yüce fikirlerinin levhalarından…
Başlık F: Ve min-elfāẓihi'l-mübāreke.
2b.vü: ve M. 3b.velîk: velāki R; ü: ve M; yār ḳıldı: ḳıldı yār R. 4b.velîk: velāki R

2 R.29b. Gazel R'de vardır. 4a.Mısra eksik.

ḤARFÜ'L-FĀ'

671[1]

Min cümleti kemālātihi z-zāhire ve ḥālātihi'l-bāhire

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Çü ḥüsninden eser buldı gelüp virdi ḥaber vaṣṣāf
Neler didi beyān olmaz neler didi neler vaṣṣāf

2 Makālin pür-zülāl itdi yine 'ayn-ı kemālinden
Kemāl-i bā-kemāinden ne ḥikmet neşr ider vaṣṣāf

3 Şeb-i deycūr içinde kalmış idüm zār-ı ser-gerdān
Gelüben tāze cān bağışlamışdur bir seḥer vaṣṣāf

4 Maḳarr-ı salṭanatda şol kişi ṭutdı mekānı kim
Anun zībā cemālinden olupdur ser-be-ser vaṣṣāf

5 Murādīnüñ kelāmı vardı bir ḥadde melā'ikler
Olup anuñ kemālinden gezerler der-beder vaṣṣāf

1 A.101a, F.112b, R.101a.
Başlık A: Onun parıltılı mükemmel cümle ve parlak hāllerinden.
Başlık F: Ḥarfü'l-Fā.
3a.zār-ı: zār u AE, H, R. 5a.kemālinden: kemāline L.

672[1]

Velehū dāme nāşrahū

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Ḫaber virdi çü ḥüsninden o maḥbūbuñ gelüp vaṣṣāf
Dirilüp ṭavf idüp beytini sācid oldılar eṣnāf

2 Ḳarār idüp maḳarrında ḳarār itdi ḳarār ile
Ḳarārın bulmayanlar bī-ḳarār olup gezer eṭrāf

3 Laṭīfüñ maʿnīsin añlar ki bulan luṭf ile behre
Ḫabīr olur şu kim derk eyleye idrāk ile elṭāf

4 Elā yā ey göñüller maʿrifet ister iseñ her dem
Naẓar ḳıl bu kelāma kim bilimez bunı bir ʿarrāf

5 Ḳurıldı menber-i ḳudret Murād oldı ḫaṭīb anda
Anı dinlemege eṣnāf dirildi ṣāf-ender ṣāf

673[2]

Min reşeḥāti aḳlāmihi'ş-şerīfe ve nefeḥāti elfāẓihi'l-münīfe

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Nihāyet olmaz aña ʿışḳı ḳanı bir vaṣṣāf
Nihāyetinde gönül lïk dimedi baña lāf

2 Mubaṣṣır irdi kemāle kemāli lïk baṣīr
Baṣīre menzil olur bī-baṣardadur eknāf

3 Ne varsa maʿrifetüm mübtelāyadur maʿrūf
Muḥaḳḳiḳ-i ezelīdür fünūnuma ʿarrāf

4 Miyān-ı beyne vü beyni vücūdudur berzaḫ
Miyān-ı cennet ü nārı sen añlama Aʿrāf

5 Murādī mebdeʾi külden nişāna ḥācet yoḳ
Nişānı ilerü naṣb eyle olasın eżʿāf

---

1 A.101b, F.113a, R.30a. Gazel L, M'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Onun yardımı devam etsin!
1b.eṣnāf:vaṣṣāf AE. 2a.idüp: iden R; ḳarār: firār AE. 3b.ḫabîr: ḫaber A. 4a.göñüller: göñül ger R. 4b.bilimez: bilmez AE; ʿarrāf: ḥarrāf R. 5a.ḳurıldı: kurılup R.

2 A.101b, F.113a, R.135b. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Şerefli kalemlerinin sızıntıları ve yüce sözlerinin esintilerinden…
Başlık F: Ve min-leṭāʾifi ṭabʿihi'l-laṭîf.
1a.ʿışḳı: ʿışḳ A. 2b.olur bî-baṣardadur: olur mu baṣardadur. 4a.vü: ve AE, M; beyni: بنّی R. 4b.ü: ve M.
5a.yoḳ: nist R. 5b.ileri: illeri A, AE, F, H; naṣb: naṣîb AE.

674[1]

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

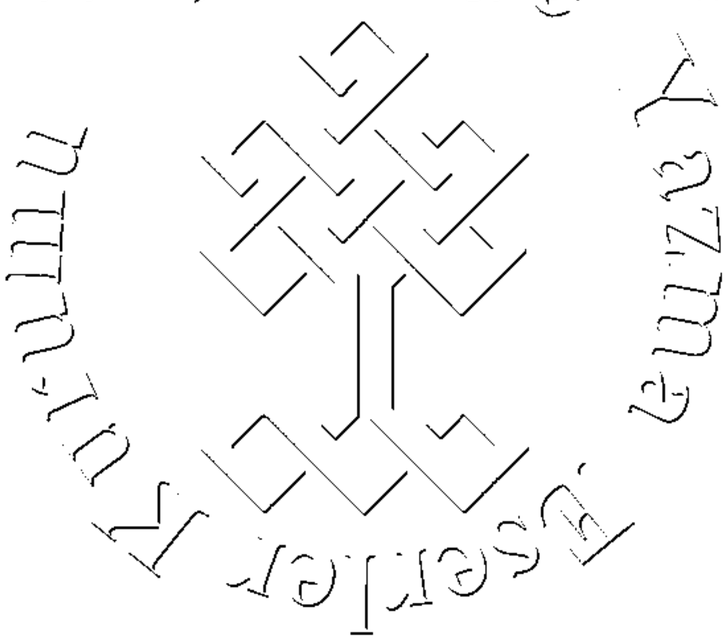
1 Ṭaldı vecdi yine vecdi deñizine keşşāf
Virdi bī-ḥad feraḥ-ı ḳalb ḫazīne keşşāf

2 Dīnüm İslām idi ḥalḳ olmamış idi ʻālem
Ḳılaġuzladı yine ādemi dīne keşşāf

3 ʻArş-ı aʻlāda nice ḥucb aṣılu nūr-ı ẓūlm
Açdı pes perdesini rūy-i zemīne keşşāf

4 Kāşif-i ġayb-ı ezel refʻ ide çün cümle ḥicāb
Perde açılsa eger bil ki yirine keşşāf

5 Ṣanma keşşāf didigüm ṣanma kitāba ṣāḥib
İrmeyeyd'añla Murādı bu yaḳīne keşşāf

1 R.143a.Gazel R'de vardır.

ḤARFÜ'L-ḴĀF

675[1]

Mine'l-vāridāti'l-ilāhiyyeti ve's-sānihāti's-subḥāniyye

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Cemālüñ pertevindendür ne kim ola beyān el-ḥaḳ
Celālüñ heybetindendür zemīn ü āsumān el-ḥaḳ

2 Senüñ ḥükmüñdedür ḥikmet ki ḥikmetden gelür ḳudret
Celālüñle cemālüñden durur iki cihān el-ḥaḳ

3 Kemāl izhārıdur kāmilerün gerçi kemāl ile
Kemālüñden kemālāt ögrenüpdür cümle şān el-ḥaḳ

4 Şu'ā'ı nūr-ı pür-tābuñ doḳındı lem'a-ber lem'a
Levāmi'den mu'arrādur bu kevn ile mekān el-ḥaḳ

5 Şarāb-ı 'ışḳı bir ḳaṭre virüpdür cümleye ẕevḳi
Anuñ çün çaġrışurlar cümleten ins ile cān el-ḥaḳ

6 Murādī rükn-i a'ẓam 'ışḳdur cümle bu erkāna
Eger fehm itmek isterseñ degül sırr u nihān el-ḥaḳ

---

1 A.101b, F.113a, R.99b. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: İlahi hatırlatmalardan ve sübhânî ilhamlardan…
Başlık F: Ḥarfü'l-Ḳāf.
1b.Celālin pertevindendür ne kim ola beyān elḥaḳ R. 2a.Senüñ ḥükmüñde ḥikmet ki ḥikeminden gelir ḳurbet R. 3b.ögrenüpdür: ögrenüp R; şān: nişān R; elḥaḳ: - M. 4a.şu'ā'ı: şu'ā'-ı A. 5a.cümleye: cümleten R. 6a.Murādî: Murāda R. 5b.sırr u: sırr-ı R; çün: - L.

676[1]

Velehū zādehu'llāhu kerāmehū

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Ḥaḳā'iḳden ʿulūm-ı enbiyā ẓāhir durur el-ḥaḳ
Sülūk-ı enbiyāda evliyā bāhir durur el-ḥaḳ

2 Fürūġ-ı ʿilm-i ülādan olupdur muḳtebes cümle
Müferriḥdür bu maʿnālar bilen ẓāhir durur el-ḥaḳ

3 Necāt-ı ehl-i dil her dem olur maṭlūbdan ḥāṣıl
Ḳamu yirde o maṭlūb anlara nāṣır durur el-ḥaḳ

4 Şuʿāʿ-ı şems-i ḥaḳḳānī olupdur herkese lāmiʿ
Kimine luṭfıdur esbaḳ kimin ḳāhir durur el-ḥaḳ

5 Murādī işbu maʿnā fehmini bilmediler kimse
Bu yirde cümle aḳl-ı ʿālemin ḳāṣır durur el-ḥaḳ

677[2]

Velehū lā-zālet devletühū müşeyyedeten

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Cihān ḫalḳını yutmaḳda zemīn bir ejdeḥā ancaḳ
Bu dünyānuñ içi taşı ḳamu derd ü belā ancaḳ

2 Nedür bu cāh ü ʿizzetler fenādur āḫırı çün kim
Cihanun kār u bārı cümleten cevr ü cefā ancaḳ

3 Arıtġıl bāṭınuñ ḥıḳd u ḥasedden her yaramazdan
Benüm diyü ṣalınmaġıl ṣonı cümle hebā ancaḳ

4 Kişiye devlet oldur kim rıżāsın gözleye Ḥaḳḳuñ
Dem-ā-dem ẕikr-i Ḥaḳ ola diye ʿālem fenā ancaḳ

5 Murādī secdeden ḳaldurma başuñ laḥẓa her laḥẓa
Bilürsin kārı Mevlānuñ ḳula luṭf ü ʿatā ancaḳ

---

1 A.102a, F.113b, R.30b. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun ikramını ona ziyade kılsın!
2a.muktebes: muktebis AE. 2b.müferriḥdür: muṣarraḥdur R. 4a.Herkese lāmiʿ: olmadı nefsi R. 4b.lüṭfıdur esbaḳ: lüṭfu esbaḳdur A. 5b.ʿālemin: ʿālimûn AE, H, R.

2 A.102a, F.113b.Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Devletinin sağlamlığı devam etsin!
1. ve 2. beyitler M'de birbirlerinin yerine yazılmıştır. 2b.kār: - AE. 3a.her: her her AE. 3b.ṣalınmaġıl: ṣalınma ki AE. 5b.u: ve M.

678[1]

Velehū lā-zāle meẕkūren bi-ḥusni's-siyer

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Ḥicāb-ı nefs ü şehvetden bu çeşm olmayıcaḳ açıḳ
Cenāb-ı ḥażrete ey dil nice olısar ol lāyıḳ

2 Muḳaddem olımaz muḳdim meded irmezse ḥażretden
Bu yolda cānı atupdur nice mest ü nice ayıḳ

3 Müberrā ḳıl sivādan özüñi 'aḳluñ müzekkī ḳıl
Ḫudā adın oḳı tā ki saña mekr itmeye ġāsıḳ

4 Niçün unudasın 'ahd saña virmedi mi fażlı
Cihāna ḳılmaġıl meyli unutma ne didi sābıḳ

5 Murādī 'āḳil iseñ ger ṣaḳın aldanma dünyāya
Kimesneye ṣaḳın baḳma Ḫudāya 'āşıḳ ol 'āşıḳ

679[2]

Velehū ḥarresa'llāhu mecdehū

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Muḳarrerdür ki esrār-ı nebīdür enbiyā el-ḥaḳ
Yine sırr-ı velīdür sırr-ı sırr-ı evliyā el-ḥaḳ

2 Muḳaddem ger mu'aḫḫardur olupdur cān fidā-yı 'ışḳ
Kemāl üzre kemāli ibtidā vü intihā el-ḥaḳ

3 Ene'l-Ḥaḳ'dan hüveydādur yine ḥaḳḳiyyet-i kübrā
Ne ḥaḳḳiyyet ne keyfiyyet ne eczā kibriyā el-ḥaḳ

4 Ṣımāḫ-ı cān ü dildendür semā'-ı manṭıḳ-ı ḥikmet
Müberrādur mu'arrādur 'aẕīm oldı ṣenā el-ḥaḳ

5 Murādī mündericdür bu kelām-ı pür-beyānuñda
'Ulūm-ı enbiyā vü evliyā vü aṣfiyā el-ḥaḳ

---

1 A.102a, F.113b.Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Güzel huyuyla anılması devam etsin!
1a.nefs ü: nefs-i M. 2a.cānı: cān AE, F, H, M; ü: - AE. 3b.tā ki: baña AE. 4a.unudasın: unudursın AE.

2 A.102b, F.114a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun saygınlığını korusun!
5b.enbiya ve evliyā vü: enbiya ve evliyā ve M.

680[1]

Velehū surre mede'd-dehr

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Virür her şey'e ḥālince Ḫudā-yı kibriyā revnaḳ
Cemāl-i bā-kemālindendür ammā ibtidā revnaḳ

2 ʿAzīz-i bā-kemāl olan bilür her ʿizzetüñ aṣlın
Anuñ çün cāndan olur münteşir her cā-be-cā revnaḳ

3 Mesīḥā-dem olan fāżıl bilür iḥyā iden sırrı
Ḳaçan cān ire ebdāna virür her āşinā revnaḳ

4 Ḥayāt-ı rūḥ-baḫş olmaz idi bu arada meknūn
Eger bilmese ʿālemde nedendür aṣfiyā revnaḳ

5 Murādī rāḥat-ı dildür "Fe-emmā" ḥāline ḳor yoḳ
ʿİtāba maẓhar olana ebed yirmez żiyā revnaḳ

681[2]

Velehū lā-zāle meşkūrü'l-fiʿāl

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Bizüm her kārumuz fetḥinde biz Allāha yüz ṭutduḳ
Dem-ā-dem muʿciz-i rūḥ-ı Reşūlü'llāha yüz ṭutduḳ

2 Ṣırāṭ-ı müstaḳīmi ṭoġrıdup rāh-ı ḥaḳīḳatde
İdüp ḳatʿ-ı menāzil ol yüce der-gāha yüz tutduḳ

3 Semīʿ olalı ḥaḳḳı ile güftārını ḫallāḳuñ
Ḥalāyıḳ ḳavlin alup ṣanma biz efvāha yüz ṭutduḳ

4 Ḫayālat-ı cihānı dāfiʿiz ʿayn-ı baṣardan biz
Anı ẓann itme sen kim māl ile biz cāha yüz tutduḳ

5 Murādī ʿayn-ı ḥaḳḳiyyetdedür maḥż-ı baṣar çün kim
Ṭutup elde cemāl āyīnesini rāha yüz tutduḳ

1 A.102b, F.114a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Zaman süresince mutluluk olsun!
5a. fe-emmā: bk. G 65/5b; yoḳ: baḳ AE.

2 A.102b, F.114b, R.154a.
Başlık A: Bu da onundur. Fiillerinin beğenilmesi devam etsin!
2a.ṭoġrıdup: ṭoġradup A. 2b.ṭutduḳ: - A, AE, M. 3a.ḥaḳḳı: ḥaḳḳiyyetle R.

682[1]

Velehū ebḳāhu ilā yevmi'l-ḳıyām

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Yine bir servere yandum bu gönlüm mübtelā ancaḳ
Baña işi güci anuñ hemān cevr ü cefā ancaḳ

2 Ḳaşı yayına ḳurbān olduġum anuñ ʿaceb midür
Sözi şīrīn-lebi şekker ʿaceb ḫôş dil-rübā ancaḳ

3 Cemāli āyet-i Raḥmān viṣāli derdüme dermān
Anı kim medḥ ide bile o bir luṭf-ı Ḫudā ancaḳ

4 Ne deñlü yolına anuñ virürsem cānumı ḳurbān
Anuñ yolına bu saʿyüm benüm cümle hebā ancak

5 Murādī ol mehüñ ḥüsnini medḥ itmek degil imkān
Nice bir söyleyesin sen hele bir müntehā ancaḳ

683[2]

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 ʿAceb vech üzredür aḥvālümüz olmaz beyān el-ḥaḳ
O kār-ı müşkileni ʿdendür anı bilmez lisān el-ḥaḳ

2 Nice meşrūḥ ola ol şanma anı şerḥe ḳā'ildür
Anı şerḥ itmeye ḫalḳ-ı cihān olsa zebān el-ḥaḳ

3 Cihānı varını ser-cümle cemʿ itseñ bahā olmaz
Ararsañ iki dünyāyı ele girmiz o kān el-ḥaḳ

4 İşitdüm bir kemāl ehlin iderdi vaʿẓ minberde
Kelāmında ʿayān olmış ne kim vardur nihān el-ḥaḳ

5 Ḫiṭāb idüp didi kim ey Murādī iste feyżüñden
Mesā'il mübhemin bir bir (hemān) ḳılsun ʿayān el-ḥaḳ

---

1 A.103a, F.114b.Gazel AE, B, H, L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Onu kıyamet gününe kadar devam ettirsin...
3a. āyet-i Raḥmān: 55/Rahman 1.

2 R.30b. Gazel R'de vardır. 5b.(hemān): -.

684[1]

Min sübhaniyyeti'l-'ilmiyye ve'l-me'ānī'l-ḥikemiyye

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 "Men lehü'l-emrük" nedür emrinde ma'na añlamaḳ
Ḥāzin-i ḳudretde pes sırr ile ifşā añlamaḳ

2 Ma'nī-i bürhāna bürhān itdi bürhānın ḳarīn
Cilve-i ḥüsn ü cemāli ḳıldı ra'nā añlamak

3 Çün süleymā rūyına çekdi celālinden niḳāb
Eyledi 'uşşāḳını ser-mest ü şeydā añlamaḳ

4 Añlamak emrinde ḥayrān oldılar cemm-i ġafīr
'Ārifüñ sırrındadur sırr ile tenhā añlamaḳ

5 Ey Murādī sözlerüñde nice biñ biñ sırr var
Ḳādir olımaz anı a'lā vü ednā añlamaḳ

685[2]

Velehū zāde'llāhu saṭvetehū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Ḥikmetüñ fikrindedür arż ü semāda mā-ḥalaḳ
'İlmüñi derk itmedi bir ṣāḥib-i 'ilm ü sebaḳ

2 Fehm ü dāniş remzini remz itmedi 'allāmeler
Gerçi yazmış ba'żı 'ilmin ẓāhirā defterde Ḥaḳ

3 'Alemüñ cem'iyyetin künc-i dücāda gördiler
Vaḥdet ü keṯret maḳāmını şular kim ḳıldı farḳ

4 Sālik-i mehc-i hidāyet olana ey ẕü-fünūn
Ma'rifetden defter olmışdur aña her bir varaḳ

5 Sen ma'ārif baḥrine ṭalmaḳ dilerseñ 'ārifā
Cān göziyle bu Murāduñ sözlerine yaḫşı baḳ

---

1 A.103a, F.114b, R.118b.
Başlık A: İlmî noksanlıkları tenzihten ve hikmetli manalardan…
Başlık F: Ve min-cevāhiri Ḫazāyinih.
1a. Men lehü'l-emrük: bk. G 274/4. 1b.ḳudretde bes: ḳudretde pes F, M; ḳudretde AE, H, R. 2b.ḥüsn ü: ḥüsn-i A, R. 3b.ü: ve M. 5b.vü: ve M, - R.

2 A.103a, F.115a, R.31a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun nüfuzunu artırsın!
2a.ü: - R. 3b.ü: - R. 4b.her: - R.

686[1]

Velehū dāme lehu'n-ni'am

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Āh kim her dem ḳılur ben mübtelāyı zār-ı 'ışḳ
Bilmez idüm müşkil imiş dostlar bu kār-ı 'ışḳ

2 Tīġ-i ġamla dem-be-dem bu sīnemi çāk eyledi
Yaḳdı yandırdı bu bağrum ey dirīġā nār-ı 'ışḳ

3 Bir ṣaçı leylī nigāra şöyle mecnūn itdi kim
Tā ḳıyāmet itmeyiserdür beni hüşyār-ı 'ışḳ

4 Ol cemāle şöyle ḳıldı 'āşıḳ u şeydā beni
Eyleyiser 'āḳıbet Manṣūr-veş ber-dār-ı 'ışḳ

5 Bende ḳıldı ise sulṭān u gedāyı ġam degül
Ḥükm iderse 'āleme cānā eger ḥünkār-ı 'ışḳ

6 Ol lebi ġonce nigāra bülbül idelden beni
Ḳıldı cümle 'ālemi bu gözlerüme ḫār-ı 'ışḳ

7 'Işḳı āsān mı ṣanursın ey Murādī bilmiş ol
Naḳd-i cān ile olur dā' im hemān bāzār-ı 'ışḳ

687[2]

Velehū lā-zāle mü'eyyeden min-'indi'llāh

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Ḥāne-i dilde çü berḳ urdı yine envār-ı 'ışḳ
Şems-i enver ṭāli' olduḳça olur tekrār-ı 'ışḳ

2 Rū-be-rū olduḳça ma'şūḳ ile 'āşıḳ anda
Arada nāz ü niyāz ile geçer güftār-ı 'ışḳ

3 Cem'-i bezmi ṭağıdup eyler perākende şu kim
İḳtirān idüp maḥabbetle ola hem-kār-ı 'ışḳ

4 Fikret-i keṯret nice ḳalsun dil-i 'uşşāḳda
Dem-be-dem yir eyledi ḳalbinde çün efkār-ı 'ışḳ

5 Sırr-ı vaḥdet gencine yol ister iseñ ey Murād
Naḳd-i cānı ḳomayana eylegil bāzār-ı 'ışḳ

---

1 A.103b, F.115a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Ona nimetleri devam etsin!
5a.ise: - AE, H.

2 A.103b, F.115a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah katından desteklenme devam etsin!
5a.ister iseñ: isterseñ AE.

688[1]

Velehū lā-zāle'ẕ-ẓaferü min a'vānihī

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Sāḥa-i 'izzetde gördüm kim ider cevlān-ı 'ışḳ
Nice perr ü bāl ile gördüm ḳılur ṭayrān-ı 'ışḳ

2 Bende ḳılmışdur ḳamu 'ālemleri bir laḥẓada
Çün vürūduñ taḫtına çıḳdı olup sulṭān-ı 'ışḳ

3 Oldı bir maḥbūb-ı bī-miṯl ol kemāl-i ḥüsn ile
Kimini ḫandān idüpdür kimini giryān-ı 'ışḳ

4 Ber ü baḥrüñ ḥākimidür cüz' ü küllüñ maḳdemi
Mā-ḥaṣal bil kim olupdur āyet-i Raḥmān-ı 'ışḳ

5 Gel Murāduñ mantıḳından diñle 'ışḳ ile ḫaber
Tā ki iki 'ālem içre olasın sen cān-ı 'ışḳ

689[2]

Velehū 'āfāhu'llāh

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Cān ü dil milkini yaġma eyledi sulṭān-ı 'ışḳ
'Āleme neşr eyledi nu'māsını sulṭān-ı 'ışḳ

2 Oldı anuñ nice biñ şāhān-ı 'ālem bendesi
Çünki keşf itdi cemālin 'āleme sulṭān-ı 'ışḳ

3 Emr-i "kün"le şems-i 'ālemdür ṣalar çün pertevi
Nice nice ẕerreler iḥyā ider sulṭān-ı 'ışḳ

4 Gel temāşā eyle gel 'ibret-nümādur cān ile
'Ayn-ı 'ibret maḥż-ı ḥikmetdür bugün sulṭān-ı 'ışḳ

5 Ey Murādī 'ārif olduñ 'ışḳı añlarsañ hemān
Sırr-ı ekber sırr-ı ḳudret oldı bu sulṭān-ı 'ışḳ

---

1 A.103b, F.115b. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Onun yardımlarından dolayı zafer devam etsin!
2a.'ālemleri: 'ālemlere AE. 3b.sulṭān-ı 'ışḳ: sulṭān-ı A, M. 4b.bil kim: bel kim A; āyet-i Raḥmān: bk. G 682/3a.

2 A.104a, F.115b. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onu korusun!
3a. kün: bk. G 16/1b. 4b.'ayn-ı: maḥż-ı AE, H; 'ışḳ: - A, AE, M.

690[1]

Velehū şerefe'llāhu bi-vücūdihi'l-'ālem

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Ṣafḥa-i ḳalbümde menḳūş oldı çün esrār-ı Ḥaḳ
Ḳande kim ḳılsam naẓar ẓāhir durur envār-ı Ḥaḳ

2 Ẓāhir ü bāṭındadur çün sırr-ı vaḥdet lem'ası
Eyledi ġavvās-ı vaḥdet baḥrine dīdār-ı Ḥaḳ

3 Çün ḥaḳīḳat milkine başdı ḳadem ṭayr-ı vücūd
Bu vücūdumda vücūdum buldı pes āṯār-ı Ḥaḳ

4 Cümleden oldı bu dil buldı özinde cümleyi
Cümle ile olmaġa ḳıldı beni iḥżār-ı Ḥaḳ

5 Ey Murādī sen murād olsañ ne var 'ālemlere
Ḥaḳḳ ile olanuñ oldı Ḥaḳ dīdi muḫtār-ı Ḥaḳ

691[2]

Velehū dāme nāşire'l-'adli ve'l-iḥsān

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Nev'-i insānı zevi'l-iḥsāna iḥsān itdi Ḥaḳ
Mā-ḥaṣal iḥsān içün anları insān itdi Ḥaḳ

2 Ey kemāl-i ḥüsn ile maḥlūḳ olan ḫūb ü ḥasen
Anlaruñ pertevlerinden cānı lem'ān itdi Ḥaḳ

3 Kāmil olġıl gel kemāl ögren gel olma bī-kemāl
Bī-kemāl olanları ber-vech-i ḥayvān itdi Ḥaḳ

4 Sem'-i cānı ḳıl küşāde müstemi' ol dā'imā
Ḳullarına gönderüp i'lām-ı Ḳur'ān itdi Ḥaḳ

5 Ey Murādī irdigüñ iḥsāna kimse irmedi
Cümle-i müşkilleri çün saña āsān itdi Ḥaḳ

---

1 A.104a, F.115b. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) ālem onun varlığıyla şereflensin!
1a, 1b, 2b, 3b, 4b, 5b.Ḥaḳ: 'ışḳ AE, B. 3b.pes: bes A. 4a.vaz oldı: oldı bu A. 4b.ile: ile cemî AE, F, H, M. 5b.Ḥaḳ: 'ışḳ AE, B.

2 A.104a, F.116a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Adalet ve ihsanı yayıcılığı devam etsin!
2a.ü: - AE, H. 3b.ber-vech-i: bir vechi A.

692[1]

Velehū kāne'llāhu lehū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Gel temennā ḳıl ḥabīb-i cān añla iştiyāḳ
İştiyāḳına bugün müştāḳ (bālā) iştiyāḳ

2 Ẕevk u şevḳ-i dil-rübāya vecd ü ḥāletdür iren
Olsa ara yirde illā iştiyāḳu'l-iştiyāḳ

3 Ey baña müştāḳ olan 'āşıḳlıġum fehm itmege
Iṭṭılā' itmez aña taḥṣīl illā iştiyāḳ

4 Şerḥ-i dilden geçmek içün ṭālibüm şerḥ-i 'aceb
Ben ne söylersem anı şerḥ itmez illā iştiyāḳ

5 Ey Murādī sırr-ı ekberdür rumūz-ı ḥāl-i 'ışḳ
İnneme'l-eşvāḳu bi'l-eşvāḳı illā iytiyāḳ

693[2]

Velehū rafe'a'llāhu ḳadrehū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Cān ü cānānuñ arasın ḥall ider mi iftirāḳ
Ṣūretā iẓhār iden ma'nāda olmaz yaḫşı baḳ

2 Ey maḳām-ı vuṣlata vāṣıl bilen öz nefsini
Ḥadd ü pāyān olımaz bu'd ile ḳurbiyyet ıraḳ

3 Āferīn "ḥablü'l verīd"üñ naẓmına ma'nā viren
"Nahnü aḳreb" āyeti tefsīrine olmaz yaṣaḳ

4 Ḥikmetin teşḫīṣ idendür 'ālem-i muṭlaḳ bu gün
Ḥaşr içinde bir ayaḳ üstinde olmaḳ biñ ayaḳ

5 Bī-nihāyet ulu deryādur Murādī sözleri
Ḥayy-ı mevtā eylemez tā ölmeyince teff-i sāḳ

---

1 A.104b, F.116a, R.142a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) ona ihsanda bulunsun!
1a.añla: a'lā R. 1b.(bālā) iştiyāḳ: iştiyāḳ. 2a.u: - R; şevḳ-i: şevḳ ü AE; vecd ü: vāḥid-i R. 4a.ṭālibüm: ṭālibem M. 5b. Şevkler şevklerle ancak iştiyak olur.

2 A.104b, F.116b. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun kıymetini yükseltsin!
3a. ḥablü'l verîd: bk. G 215/4b. 3b.Nahnü aḳreb: bk. G 215/4b; āyeti: āyetin H; tefsîrine: taḳrîrine AE.
4a.'ālem-i 'ālim-i AE. 4b.üstinde: üstine AE; sözleri: sözlerüñ AE, H.

694[1]

Velehū lā-zāle muṭāʿan li'l-enām

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Gel berü ey dūstum ben ʿāşıḳuñ ḥāline baḳ
Görmeyeldeñ gül yüzüñ ḳaldı bu cānumdan ramaḳ

2 Ṣanma Ferhād ile Mecnūn oldılar abdāl-ı ʿışḳ
Dūstum ben mübtelādan aldılar anlar sebaḳ

3 Ol leb-i laʿlüñ havāsından bu ben üftādenüñ
Dūstum ḳan aġlamaḳdan gözleri oldı şafaḳ

4 Oldı Mecnūn ey hilāl-ebrū saña bu derd-mend
Leylīyā zencīr-i zülfüñ gel anuñ boynuna ṭaḳ

5 Yazmayan medḥüñ cihānda ey ḳamer-ṭalʿat senüñ
Ḥāme gibi ol pelīdüñ başı olsun iki şaḳ

6 Ol raḳīb-i bed-ʿamel cānum dimiş ol dil-bere
Yā İlāhī cānın al ol kāfiri ṭamuda yaḳ

7 Bu Murādīnüñ murādı budur ey perverdigār
Gelmesün ol dil-bere dünyāda şerr-i mā-ḥalaḳ

695[2]

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Çün ezelden neşr ider āṣārını āṣār-ı Ḥaḳ
Berḳ urur anuñ içün ẓher ṭaraf envār-ı Ḥaḳ

2 Mündericdür bes kelāmı çün kelāmıdur ezel
Kime neṣr idise nūrın ol ider iḳrār-ı Ḥaḳ

3 Ḥāṣ u ʿāmuñ ḳadrini bildürmek içün ḳadrini
İmtiyāz idüp olupdur özine bir kār-ı Ḥaḳ

4 Ḥaḳḳı ḥaḳ idüp ḥuḳūḳında ḥaḳā'iḳ gezinmiş
Ḥaḳḳı ḥaḳ itmekdedür her dem-be-dem eṭvār-ı Ḥaḳ

5 Ḥaḳ ile eyle Murādī her zamān efkāruñı
Feyż ide tā ḳāl ü ḥālüñden senüñ esrār-ı Ḥaḳ

---

1 A.104b, F.116b. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Halkın rızası devam etsin!
1b.gül: gel A.

2 R.96a. Gazel L, R'de vardır.
1a.neşr: nesr (se ile) B. 3b.İmtiyāż idüp alupdur ortaya pergār-ı Ḥaḳ L. 4a.gezinmiş: gizlemiş L.

696[1]

Min fevāyiḥi kelimātihī ve levāyiḥi ʿibārātihī

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Ṣaḥn-ı ḳudsīde vücūdum yine ṭūbā ancaḳ
Bāġ-ı vaḥdetde gönül bir gül-i raʿnā ancaḳ

2 Ne nihān ide dilüm cümle ʿayānuñda senüñ
Her ne kim geldi gelür bu dile peydā ancaḳ

3 Ben cemālüñe naẓar ḳılduġumı gördi cemāl
Ey kemālum naẓarumla ṭolu her cā ancaḳ

4 Ḳamer-i bedre baḳarsam beni şemsüm gözedür
Şemsüm envārı ile her yanum aẓvā ancaḳ

5 ʿĀlem-i ġayb-ı şühūdı ḳamu seyrān itdüm
Ey Murādī ḳamu ʿālem senī gūyā ancaḳ

697[2]

Velehū sāre bi-zikrihi'r-rikbān

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Ġam degül cānı fidā ḳılsa yoluñda ʿuşşāḳ
Senüñ ile bu durur rūz-ı ezel çün müştāḳ

2 ʿIşḳuñı dilde nihān eyleyeli ebrāruñ
Māla vü milk-i cihāna ḳamuya virdi ṭalāḳ

3 Kārını bildi gönül ʿışḳına virdi dil ü cān
Nāẓır olmamaġ içün ġayrıya eyledi yasaḳ

4 ʿĀlem-i mülk ü melekūtı ḳamu seyr idesin
Her ne kim var bu cihānda göresin ḳara vü aḳ

5 Ḳavl-i cān-baḫşı Murādī gibi sen bulmayasın
Tā ḳıyāmet günine deñlü yazarsañ evrāḳ

1 A.105a, F.116b, R.153a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Kelimelerinin güzellikleri ve ibarelerinin levhalarından...
Başlık F: Ve min-enfāsihi'l-mübāreke.
5a.ʿālem-i: ʿālim-i AE.

2 A.105a, F.117a, R.148b.
Başlık A: Bu da onundur. Takipçileri onun zikriyle ilerlesin.
1b.müştāḳ: mîṣāḳ R. 4a.ü: - M. 4b.vü: ve M, -R. 5a.baḫş: baḫşı AE, H.

698[1]

Min taḥḳīḳatihi'r-rāyiḳati ve tedḳīḳātihi'l-fāyiḳati

Mef'ūlü Fāilātün Mef'ūlü Fāilātün

1 Bu ʿömr-i cāvidāna ruḫṣat virelden ol Ḥaḳ
Bildüm nedür naṣībüm devlet virelden ol Ḥaḳ

2 Rūyum cemāle ḳarşu cānum kemālin ister
Birbirine yaḳışdı ülfet virelden ol Ḥaḳ

3 Cemʿiyyetüm bulaldan ṭaġıtmadum bu cismüm
Ben kendözümi bildüm rāḥat virelden ol Ḥaḳ

4 Ḳıldı beni mużāʿaf naʿmāsıdur çü aʿlā
Her cümleden çekildüm niʿmet virelden ol Ḥaḳ

5 Almazam ey Murādī iki cihānı ʿayna
Terk eyledüm ḳamuyı ʿuzlet virelden ol Ḥaḳ

699[2]

Velehū ḥaḳḳaḳa'llāhu āmālehū

Mef'ūlü Fāilātün Mef'ūlü Fāilātün

1 Leẕẕātı terk idenler leẕẕāta irdi el-ḥaḳ
Ālāyı terk idenler naʿmāta irdi el-ḥaḳ

2 Vaḥdet ḫazīnesinden her kim ki aldı gevher
Āyāt-ı ʿışḳ oḳudı āyāta irdi el-ḥaḳ

3 Terk-i nişān idenler bu ʿālem-i ṣuverden
Döndürdi ḳāli ḥāle ḥālāta irdi el-ḥaḳ

4 Gözledi her ki gözle pes sen de gözle gözle
Evḳātı ṣarf idenler evḳāta irdi el-ḥaḳ

5 Çün kim iṭāʿat itdi her emre bu Murādī
Arturdı ḳulluġını ṭāʿata irdi el-ḥaḳ

---

1 A.105a, F.117a, R.140b. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Onun parıltılı araştırmaları ve üstün incelemelerinden…
Başlık F: Ve min-netāyici ṭabʿuh.

2 A.105b, F.117a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun isteklerini gerçekleştirsin!
1b.nāʿmāta: nāʿmāya B. 3b.ḳāli: ḳāl-i AE. 4a.gözle: göz ile AE. 4b.elḥaḳ: - AE.

700[1]

Mef'ūlü Fāilātün Mef'ūlü Fāilātün

1 Ey zübde-i ḥaḳā'iḳ sırruñ ricā-i vāṣıḳ
Ey ṣādıḳ-ı güzīde ṣıdḳuñ çü ṣubḥ-ı ṣādıḳ

2 Cāy-ı ümīd-i ʿālem ʿayn-ı ʿazīz-i ādem
Ey ʿālem-i mükerrem ey mihr ü ḥubba lāyıḳ

3 Ey menbaʿ-ı feżā'il ey mecmaʿ-ı ḥamā'il
Ey maḫzen-i delā'il ey hem-ser-i muvāfıḳ

4 Lāmiʿ yüznde ey meh çün pertev-i hidāyet
Zülfüñledür münevver her rūz ü leyl-i ʿāşıḳ

5 Ey cān her dü-ʿālem sensin Murāda ekrem
Ey efżal-i muʿazzam ey ekrem-i ḫalāyıḳ

701[2]

Mine'l-fütūḥāti's-sulṭāniyye ve'l-füyūżāti'l-ḥāḳāniyye

Müfteilün Mefāilün Müfteilün Mefāilün

1 Çerḫ-i dü-tāya ḳıl naẓar ḳudret-i ẕi'l-celāl baḳ
Pertev-i mihr ü māhı ḳo şaʿşaʿa-i cemāle baḳ

2 Açdı niḳābı çün ḥabīb ḳanı naẓar ḳılıcı göz
Ḥaḳḳı muʿayyen istegil saña dimem ḫayāle baḳ

3 Rūh-ı ḳudüs ḳamu melek dā'ir-i ʿālem oldı çün
ʿArş ile ferşi ḳaplayan cümle-i perr ü bāle baḳ

4 Yemm-i muḥīṭe fülk-i dil girdi çü bād-bān açup
Laḥẓada nice rāh alur gel berü sen bu ḥāle baḳ

5 Añla Murādī ḳavlini ġayrıyı tārik ol hemān
İster iseñ maʿārifi gel berü bu maḳāle baḳ

---

1 R.169a. Gazel R'de vardır.
2 A.105b, F.117b, R.143a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Sultanlığın fetihleri ve hakanlığın feyizlerinden…
Başlık F: Ve min-leṭā'ifi ḥikemih.
1a.ẕi'l-: ẕü'l- H, M. 3a.Ḳudüs: Ḳuds AE; melek: milk AE. 3b.perr: berr A. 5a.ġayrıyı: ġayrını AE; tārik: yārüñ R.

702[1]

Min nefeḫāti'l-'ārifi bi'llāh ḥażreti's-sulṭāni ẓillu'llāh

Mef'ūlü Fāilātü Mefāīlü Fāilün

1 Bezm-i belāda oldı dile ibtidā-yı 'ışḳ
Başdan ayaġa ḳapladı cānı 'aṭā-yı 'ışḳ

2 Cān-ı şaḳīye uġrasa ḫānum sa'īd ider
Gör kim ne gevher oldı bugün kīmyā-yı 'ışḳ

3 'İlm-i ledünne irgürür 'uşşāḳı ser-be-ser
Ġāyete çoḳ olup durur ey dil vefā-yı 'ışḳ

4 Pākı muḥibb ider daḫı pākı sever özi
Billāhi gör ne ḫūb durur bu ṣafā-yı 'ışḳ

5 Ḳalb-i Murādī 'ışḳ ile ṭolsa 'aceb degül
Böyle görindi şimdi yine muḳteżā-yı 'ışḳ

703[2]

Velehū edama'llāhu 'izzehū

Mef'ūlü Fāilātü Mefāīlü Fāilün

1 'Işḳumı çünki añladı sırr-ı ḫafāda 'ışḳ
Gāhī cefāda seyr olunur ki ṣafāda 'ışḳ

2 Gördüm çü ḥüsn-i dil-beri mir'āt-ı ḳalb ile
İletdi nūr-ı 'ayna beni bir dücādı 'ışḳ

3 Her vech ile bu vechümüze virdiler vücūh
Gösterdi rūy-i dil-beri arż u semāda 'ışḳ

4 Çün 'aḳl-ı evvelümde görindi fütūḥ-ı ġayb
Nāmumı levḥe kilk ile yazdı 'alāda 'ışḳ

5 Gördi Murādī aradı bulmadı ġayrıyı
Pes gördi cümle cümle fenā vü beḳāda 'ışḳ

---

1 A.105b, F.117b. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Allah'ın (cc.) gölgesi Hazret-i Sultan yani Allah'ı (cc.) tanıyan ârifin esintilerinden…
Başlık F: Velehü eyżen: Yine bu da onundur..
2b. 'ışḳ: - AE3 ve 4. beyitler A'da takdim-te'hir olarak yazılmıştır.

2 A.105b, F.117b, R.30a.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun saygınlığını devam ettirsin!
1b.cefāda: hafāda A. 1b.seyr: sır R. 3a.vechümüze: vechümüzde AE; vücûh: vücûd A. 3b.ü: -R. 4a.aḳl-ı evvelümde: ki olmada A, AE. 4b.a'lāda: 'ulāda AE. 5a.ġayrıyı: ġayrını AE, B, H. 5b.vü: ve M.

704[1]

Min kelimāti'l-meliki'ṣ-ṣāliḥi ve's-sulṭāni'l-mürşidi'n-nāṣıḥi

Mef'ūlü Fāilātün Mef'ūlü Fāilātün

1 Cihānda ʿışḳa bedel görmedüm cemāle ṭarīḳ
Eger ki ʿāşıḳ iseñ ʿışḳı bil viṣāle ṭarīḳ

2 Ḫayāl-i fikr ile ẕikr oldı ʿāşıḳuñ kārı
Velīk añla ḫayāl olımaz ḫayāle ṭarīḳ

3 Metāʿ-ı ḥüsni ḳılur ʿarż-ı yār gün-ā-gün
Hemān bu cān semenin eyle ittiṣāle ṭarīḳ

4 Cemīʿ mümkini cāmiʿ olursañ ey ʿāḳil
Sivā maḥabbetini ḳılma infiṣāle ṭarīḳ

5 Ḳamu ʿavālimi geşt eyledüm çü ser-tā-ser
Murādī añlamışam ʿışḳ her kemāle ṭarīḳ

705[2]

Min enfāsi sulṭāni's-sālikīn ve ḳutbi'l-ʿārifīn

Mef'ūlü Mefāīlün Mef'ūlü Mefāīlün

1 Her dertüm içün buldum biñ dürli devā el-ḥaḳ
Her bir marażum çün yardur nice şifā el-ḥaḳ

2 Pür-āyet olupdur tek baḳsam ḳamu āyāta
Her ne ki gelür ʿayna görindi baña el-ḥaḳ

3 Her ẕerrede çün vardur bir ẕerre kemālinden
Memlūdur anuñ içün arż ile semā el-ḥaḳ

4 Ḥaḳḳında hüveydādur nefy olmadı bu iṯbāt
Birbirine żıdd oldı ṣubḥ ile mesā el-ḥaḳ

5 Gel diñle Murādīnüñ bu ḳavl-i güher-pāşın
Bu güher-i maʿnāya olmadı bahā el-ḥaḳ

---

1 A.106a, F.118a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Salih melikin ve öğüt veren mürşit sultanın kelimelerinden.
Başlık F: Ve min-kelimātihi'l-laṭîfe.
3a.ʿarż-ı: - A, F, M.

2 A.106a, F.118a, R.30b. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Saliklerin sultanının nefesleri ve ariflerin kutbundan.
Başlık F: Velehü eyżen: Yine bu da onundur..
1a.dürli: - AE. 1b.şifā: şefā M. 3a.kemālinden: kemālinde M.

706[1]

Velehū belleġa'llāhu ilā aḳsā merātibi's-sa'ādeh

Mef'ūlü Mefāīlün Mef'ūlü Mefāīlün

1 Bir 'ışḳa hevā-dāram kim ḥadd ile ġāyet yoḳ
Bir derde giriftāram derde ki nihāyet yoḳ

2 Çāk itdi yed-i ḥayret bu sabr-ı girībānın
Bilmem ne ola ḥikmet aġlamaġa ṭāḳat yoḳ

3 Baş açdı çü ṣādıḳlar meydān-ı maḥabbetde
Şular ki ṣaḳındılar başında sa'ādet yoḳ

4 Derd ü ġam-ı cānānı derd ehline keşf eyle
Sır ṣaḳlamada cānā herkesde liyāḳat yoḳ

5 Gösterdi Murādī pes çoḳ dürlü işāretler
Līkin n'ideyin ḥayfā bir ehl-i irādet yoḳ

707[2]

Min reşeḥāti zülāli efḍālihī ve leme'āti envāri aḳvālihī

Müfteilün Fāilün Müfteilün Fāilün

1 Cān ü gönül arasın aldı çü deryā-yı 'ışḳ
Yazdı berāt-ı ezel çekdi çü tuġrā-yı 'ışḳ

2 Münderic oldı yine cevher-i ma'nā-yı sır
Ḥoḳḳa-i ebdānuma ṭoldı çü kālā-yı 'ışḳ

3 Ṣafḥa-i rükn-i kitāb cedvel-i zerle ṭolu
Yazdı anı kā'ināt söyledi imlā-yı 'ışḳ

4 Lāyıḳ olan 'āḳıla bu durur ey ḫôş ḫışāl
Nāẓır-ı 'ibret olup diñlese feḥvā-yı 'ışḳ

5 Añla Murāduñ sözin ey meh-i pür-ferr ü tāb
Şems-i hüdā vire nūr ṭola bu dünyā-yı 'ışḳ

---

1 A.106b, F.118b. Gazel AE, B, H, L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun saadet derecelerini had safhaya ulaştırsın!

2 A.106b, F.118b. Gazel AE, B, H, L, R'de yoktur.
Başlık A: Onun faziletlerinin saf suyunun sızıntıları ve sözlerinin nurlu parıltılarından…
Ve min-ḳaṭarāti seḥābi feyżih F

708[1]

Mine'l-ilhāmāti'r-Rabbāniyye ve'l-vāridāti's-sübḥāniyye

Mefāīlün Mefāīlün Feūlün

1 Gönül peydāda peydā oldı el-ḥaḳ
Ulu deryāda deryā oldı el-ḥaḳ

2 Maʿānī gencine ḫāzin olaldan
Ḳamu maʿnāda maʿnā oldı el-ḥaḳ

3 Vücūdından beri olalı vechi
Heyūlāda heyūlā oldı el-ḥaḳ

4 Ḥaḳā'iḳden ḥuḳūḳın ṣābit itdi
Muʿarrāda muʿarrā oldı el-ḥaḳ

5 Murādīnüñ kelāmı fehm olınmaz
Muʿammāda mu'amma oldı el-ḥaḳ

709[2]

Velehū feteha'llāhu lehū ebvābe'l-ḫayrāt

Mefāīlün Mefāīlün Feūlün

1 Cemāl-i dil-küşāda gördüm el-ḥaḳ
Ne kim gördüm cemālüm bilür ancaḳ

2 Bu cennāt ile ḥūra aldanursañ
Muḥaḳḳaḳ bilmişem kim sensin aḥmaḳ

3 Şefiʿü'l-müẕnibīn olmaḳ geñezdür
Olursañ luṭf-ı sulṭān ile elyaḳ

4 Mecāzı n'eylesün ehl-i ḥaḳīḳat
Muḥaḳḳīḳseñ ṭarīḳatdür muḥaḳḳaḳ

5 Murāduñ sözlerine ḳılma inkār
İder ḫışm-ı Ḫudā vallāh iki şaḳ

---

1 A.106b, F.118b, R.96b.
Başlık A: Rabbani ilhamlar ve fetihleri ve sübhânî hatırlatmalardan…
Başlık F: sellemehu'llāh.

2 A.106b, F.119a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun için hayrat kapılarını açsın!
4b.muḥaḳḳîḳseñ: muḥaḳḳaḳsan AE. 6a. ḳılma: itme A.

710[1]

Min meḥāsini eş'ārihi'ş-şerīfe ve mekārimi āṣārihi'l-laṭīfe

Mef'ūlü Mefāilün Feūlün

1 Ḥālümi ṣorarsan añla el-ḥaḳ
Deryā-yı muḥīṭe girdi zevraḳ

2 Rūyımu ṭutarven ol cenāba
Oldı çü ġażabdan esbaḳ esbaḳ

3 Nūr olsa n'ola ḳamu 'avālim
Ḳındīl-i hüdā durur mu'allaḳ

4 Şerḥ eylemege lisān-ı ḥāli
Ḳavli bilici gerek muḥaḳḳaḳ

5 Yoḳ añla Murādī bunña ġāyet
Deryā dükenür mi alsa bardaḳ

711[2]

Min ḥaḳāyiḳihi'l-ḳāṭi'a ve berāhinihi's-sāṭı'a

Feilātün Mefāilün Feilün

1 İbtidā eyledüm kelām el-ḥaḳ
İntihā eyledüm makām el-ḥaḳ

2 Beni rūyında gördi āyīne
Didi olmış işüñ tamām el-ḥaḳ

3 Yazdı levḥ üzre kilk-i ḳudret pes
Nāmını nām ile hümām el-ḥaḳ

4 Ṭoldı 'ālemde cümle kevn ü mekān
Ġulġuledür ḳamu peyām el-ḥaḳ

5 Gel Murāduñ kelāmını añla
Olasın tā ki müstedām el-ḥaḳ

---

1 A.107a, F.119a, R.100a.
Başlık A: Onun şerefli şiirlerinin güzellikleri ve hoş eserlerinin bildirdiklerinden.
Başlık F: Velehü eyżen: Yine bu da onundur..
3a.n'ola: ne var L, R. 4a.lisān-ı: lisānı M; ḥāli: cānı R. 4b.gerek: gelir L, R.

2 A.107a, F.119a, R.31a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Kesin hakikatleri ve apaçık delillerinden…
Başlık F: Velehü eyżen: Yine bu da onundur..
2b.işüñ: iseñ AE. 3a.pes: bes R. 5a.añla: gûş R.

712[1]

Velehū sa'ide ciddühū

Feilātün Mefāilün Feilün

1 Cān ü dil ol ḥicābı ḳıldı çü şaḳ
Fülk-i 'aḳl oldı yemm-i ḥayrete ġarḳ

2 "Mā vü men"den geçüp mübāḥ oldı
Pes dücāyı żiyāyı eyledi farḳ

3 Ḳāldan naḳli eyledi menşūr
Terk idüp ḳāl ü ḳīlı aldı sebaḳ

4 Ḳameri bir işāret itdi iki
İki dünyāyı ḳıldı bir varaḳ

5 Çün belāya Murādī didi belī
Her sözi 'adne virdi bin revnaḳ

713[2]

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Gülşen-i cennetde gezmiş bir buraḳ
Berḳ-veş geldi uruben sāḳa sāḳ

2 Geldüginde acdı yetmiş bin cenāḥ
Olmaz aña her güzīn yaḳın ıraḳ

3 Şöyle ṭayy itdi vücūd illerini
Başmadı hergiz ayaġ üzre ayaḳ

4 'Arṣada mānendi yoḳdur ẕerrece
Ḥoş 'aceb kesb eylemişdür ṭumṭurāḳ

5 Böylece naḳl eylemiş bunı revān
Bu Murādī ẕerre bilmez ḳara aḳ

---

1 A.107a, F.119b, R.31b. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Onun çabası mübarek olsun!
2a. Mā vü men: Kudret helvası ve bıldırcın indirdik, "Verdiğimiz rızıkların iyi ve güzel olanlarından yiyin" dedik. (2/Bakara 57). 2b.żiyāyı: ḫayāli R. 4b.bir: iki R. 5a.belî: bk. G 357/3a. 5b.'Adna virdi: virdi 'Adna R

2 R.92b. Gazel R'de vardır.
2b.ıraḳ: ıraġ R. 3b.ayaḳ: ayaġ R.

ḤARFÜ'L-KĀF

714[1]

Min nesāyimi enfāsihī ve leṭā'ifi īnāsihī

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 İrişdi cism-i ḥākîye nidā-yı "ḳum fe-erselnāk"
Gelüp seyr itdi cismi rūḥ çü gitdi kibr oldı ḫāk

2 Teḳāżā-yı mu'ārıżdan niẓām-ı milk-i dīn oldı
Şühūdın ẓāhir itdi çün vaḥīd oldı varup bī-bāk

3 Fażīlet baḥri ʻumḳından çıkardı dürr-i nā-yābı
Cemī'-i 'āleme ser-tāc olup olmadı ol ġam-nāk

4 Müfevveż eyledi feyyāża ḥükmin tā ola cārī
Olup pür-tāb-ı enver pes aradan ṣıçradı çālāk

5 Ḥayāt-ı cāvidānı ister iseñ gel berü 'āşıḳ
Murāduñ naẓmıdur ehl-i semūma ser-be-ser tiryāk

---

1 A.107b, F.119b, R.33b.Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Onun nefeslerinin esintisi ve samimiyetinin inceliklerinden…
Başlık F: Ḥarfü'l-Kāf.
1a. erselnāk: Biz seni ancak ālemlere rahmet olarak gönderdik (21/Enbiya 107). 1b.cismi: murġ-ı R; rûḥ: rûḥı M; kibr: girü A, وكر AE; 2a.milk-i: milk ü R. 2b.bî-bāk: bî-pāk AE. 4b.sıçradı: eyledi R.

715[1]

Velehū edama'llāhu naṣrehū

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Kim ola bile taḥḳīḳin nedür bu vaḥy-i "erselnāk"
Bilen oldur anı ey dil ola cān ü gönülden pāk

2 Çerāġ-ı ehl-i dil oldur ki aldanmaya leẕẕāta
Niḳābın her nuḳūşun refʿ idüp rāfiʿ ola bī-bāk

3 Müheyyā oldı şunlar kim muḳırr oldı kelāmına
Muṣaffā oldı anlar kim kelāmın ḳıldılar idrāk

4 Beyānın buldı anlar kim müsebbib oldılar ẓāhir
ʿIyānın oldı anlar kim reh-i ʿışḳındadur çālāk

5 Maʿānī buldı anlar kim ʿulūmın ḳıldılar taḳrīr
Nihānı buldı şol k'oldı Murādī lafẓını derrāk

716[2]

Velehū ḥuṣṣa bi'n-naḥci ve'ẕ-ẓafer

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Şerār-ı nār-ı āhumdan ṭutışdı ḫayme-i eflāk
Ḥabībüñ çāresidür çāre-i ṣabrüm ḳılan çāk

2 Miyān-ı āb ü āteşdür nesīm-i güşen-i cennet
Biri āb u biri nār u biri bād u birisi ḫāk

3 Metāʿ-ı lā-bahādur bu bulardan çek elüñ tācir
Alup bir gevher-i nā-yābı fāriġ ol olup bī-bāk

4 Ḥarīm-i Kaʿbe-i ʿulyā mı ṣanduñ ḫāk ile ḫıştı
Bu gün kūy-ı ḥabībi ḳıl tavāf ol ḥācī-i çālāk

5 Murādī ʿāşıḳ u maʿşūḳı isterseñ murādı gör
Murādīnüñ kelāmını er olandur ḳılan idrāk

---

1 A.107b, F.119b, R.33b.Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) ona yardımını devam ettirsin!
1a.kim: kime R; erselnāk: bk. G 714/107. 2b.bî-bāk: bî-pāk M. 4. beyit A'da vardır. 4b.oldı: buldı AE.

2 A.107b, F.120a, R.31b. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Başarı ve zafer ile has kılınsın!
2b.bād u: bād ve M. 3a.lā-bahādur A. 3b.bir: bu R. 5a.u: - R.

717[1]

Velehū eḳarra'llāhu ʿaynehū

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Ẓaferdür her zamān her dem ḳarīni ehl-i İslāmuñ
Livā-i nuṣret üzre çün yazıldı ism ile nāmuñ

2 ʿUluvv-ı himmete aṣlā ṭayanmaz bil cibāl el-ḥaḳ
Bu maʿnā üzredür cümle ḳabūlı ḫāṣ ile ʿāmuñ

3 Murādı ḥażret-i nāṣır murāduñ üzredür dāʾim
Anuñ çün kām-bīn ü kām-baḫş olmış durur kāmuñ

4 Dem-ā-dem kām-rān olġıl kemālüñ ber-kemāl el-ḥaḳ
Kemālüñden nice kāmilleri mest eyledi cāmuñ

5 Murādī ḥamdüñi eyle ziyāde sāʿaten sāʿat
İki vech üzre feth u nuṣret ile olur eyyāmuñ

718[2]

Velehū lā-zāle ʿadluhū mebsūṭan

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Alınup ḫākdan çün kim mülebbes oldı müştī ḫāk
Nidā irişdi añа emr ile didi ki "erselnāk"

2 Arasında iki vechüñ ḳılurben mest-i bī-dermān
Birisine baḳar şād ü birisine baḳar ġam-nāk

3 İḫāṭa eyledi cemʿan gehī cūʿ u gehī naʿmā
Gehī sırran gehī żarren gehī māt ü gehī derrāk

4 Miyān-ı ḥayy u meyyitde gelüp "yuḥyī yümīt" aḫrāb
Cidāl idüp miyānını ider pes pāk-ender pāk

5 Murādīnüñ kelāmınuñ olupdur fehmi müşkilce
Anı şol kimse añlar kim içinde ola ol çālāk

---

1 A.108a, F.120a, R.32b. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun gözünü aydınlatsın...
3a.Murādı: murād-ı AE. 3b.ü: ve M, -R. 3b.kāmuñ: amuñ M. 4a.elḥaḳ: ancaḳ R.

2 A.108a, F.120a, R.31b. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Onun yaygınlaşmış adaleti devam etsin!
1b.erselnāk: bk. G 714/107. 4a.yuḥyî yümît: Dirilten de öldüren de Allah'tır (3/Āli İmran 156, 2/Bakara 260, 7/Aʿrâf 158, 9/Tevbe 116, 10/Yûnus 56, 23/Mü'minûn 80, 40/Mü'min 68, 44/Duhân 8, 57Hadîd 2). 4b.ider: ender AE. 5b.ola: - R.

719[1]

Velehū żā'afa'llāhu ni'metehū

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Ḥafīdür sırruñ iḫfāda celīdür līk her kāruñ
Cemālüñ pertevi ḥayrānı oldı cümleten varuñ

2 Cihān-ı bī-nişānīden gelürse feyż-i külliyāt
Mükemmeldür kemāl ile olursa ḥüsn-i tekrāruñ

3 Şafā mir'ātını gördüm celālüñdür ṭutan elde
Cemālüñe muḳābildür müşāhid olmış ebrāruñ

4 Muḳarreb meclisin gördüm ne mir'ātı ne ḫôd ġayrı
Muḥīṭ-i bī-nihāyetdür nihān olmadı dīdāruñ

5 Murādī gel murāduñda murād idi murāduñda
Murād ider murāduñda elüñde cennet ü nāruñ

720[2]

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Elā (yā) eyyühe'ẓ-ẓāhir senüñ maẓhardadur kāruñ
Vaḳāyi'den mu'arrādur vukū'a irdi tekrāruñ

2 Elā yā eyyühe'l-bāṭın revāc-ı derc-i sa'yüñ var
"Fe-emmā" vech-i āḫerden olupdur vech-i āṣāruñ

3 Elā yā eyyühe'l-mübdi' olup elvān ile maḫlūḳ
Bu vech ile bedāyi'den gezer ṭarz ile envāruñ

4 Elā yā eyyühe'l-māni' ne men' eyler vücūhuñdan
Elüñde ḳudretüñ yapış nedendür böyle eṭvāruñ

5 Elā ya eyyühe'l-cāmi' Murādī cem'i maḳṣūduñ
Nedendür ḥikmeti devr eyler anı cümleten varuñ

---

1 A.108a, F.120b. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun nimetini artırsın!
4a.mir'ātı: - AE, H.

2 R.32b. Gazel R'de vardır.
1a. (yā): -. 2b.fe-emmā: bk. G 65/5b.

721[1]

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Cemāl-i lā-naẓīrüñdür şu'ā'ı mihr-i pür-tābuñ
Çü şemse ṭāḳatüñ yoḳdur rehüñe ola mı tābuñ

2 Benüm Ṭūr-ı tecellāda vücūdum Ṭūr-ı muṭlaḳdur
Sebebdür Mūsā bin 'Umrān sebebsin var mı esbābuñ

3 'Iyānātı dırīġ olmaz saña her demde ey meh-veş
Senüñdür cümle māfihā senüñ meftūḥ-ı ebvābuñ

4 Muḳaddessin senün maḥbūbun oldı senden aḳdes bes
Ne cevhersin ki ġayrıda bulınmaz dürr-i nā-yābuñ

5 Bugün bezm-i 'ulāda meclis itdüñ ḥucbı ḳaldurduñ
Saña bir söz direm zinhār sakın olmasun aḥcābuñ

6 Murādīnüñ ne mümkindür ki şerḥ ola bu güftārı
Bunı yazmaġa fi'l-cümle mecāl olmaya küttābuñ

722[2]

Min maḳālāti ṣāḥibi'l-ḥālāt muẓhiri'l-'acāyibi bi-envā'i'l-kerāmāt

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Ey benüm ḥālüm soran hālümden āgāh olmaduñ
Her ne deñlü olayın didüñse bi'llāh olmaduñ

2 Bir Süleymān olsa kim alsa zebānumdan ḫaber
Sen gemi ḥālin ne bildüñ Nūḥa hem-rāh olmaduñ

3 Ḫıżra yoldaş olmayan bilmez ledünnīden eṣer
'Işḳı sen ḳanden bilürsin ṣāḥib-i āh olmaduñ

4 Sen muḳīm olup meşaḳḳat çekmedün bir ẕerrece
Belde-i yāri ne bildüñ 'ābid-i rāh olmaduñ

5 Çün Murādī añlamaduñ añlamazsın ḥālini
Ey ṭarīḳe ṭoġrulan bilgil ki güm-rāh olmaduñ

---

1 R.144a. Gazel R'de vardır.
1b.rehine: rāhına.

2 A.108b, F.120b. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Çeşitli kerametleriyle görünen harika hâllerin sahibinin yazılarından…
Başlık F: Ve min-'ibārātihi'l-merġûbe.
2a.zebānumdan: zamānumdan A. 4b.yāri: bārı AE.

723[1]

Velehū sehhele'llāhu lehu'l-umūr

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Çün ezelden cān ile cānuñda cānān eyledüñ
Yā nedür bir cür'adan āḫırda sekrān eyledüñ

2 Himmet-i bālāyile başdı ḳadem me'vāsına
Pes nedendür vālih ü şeydā vü ḥayrān eyledüñ

3 Pāye-i ḳudretde ḳılduñ ḳadrini dā'im bülend
Yā neden 'ışḳuñla anuñ kārın efġān eyledüñ

4 'Ahde ḳılduñ çün vefāyı eyledüñ iḳrāruñı
Kim nedendür keşf ḳılduñ yine pinhān eyledüñ

5 Cümleten 'ālemleri maḥkūm ḳılduñ ḥükmine
Yā nedür aṣlı anı derd ile giryān eyledüñ

6 Heybetinden maġrib ü maşrıḳda düşdi zelzele
Yā nedendür nūr-veş ża'f ile nālān eyledüñ

7 Bende olmışdur Murādī çün senüñ der-gāhuña
İki dünyāya anuñ adını sulṭān eyledüñ

724[2]

Velehū hevvena'llāhu lehu külle şey'

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Fıṭratuñdan dürlü peydādur 'ayān olan senüñ
Ḥikmetüñden ḫôş temāşādur 'ayān olan senüñ

2 Bir naẓarda nice biñ manẓūrı naẓẓar eyleyüp
Ni'metüñden nice ālādur 'ayān olan senüñ

3 Ġayb-ı 'aynuñdan müberrāsın velī 'aynuñda ġayb
'İbretüñden reh-nümā durur 'ayān olan senüñ

4 Güşişe göre degüldür virilen her dem 'aṭā
Ḥażretüñden müntehā durur 'ayān olan senüñ

5 Ey Murādī ber-murād olmaḳ anuñ şānındadur
Himmetüñden bir temennādur 'ayān olan senüñ

---

1 A.108b, F.121a, R.95b.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun için işleri kolaylaştırsın!
1. beyit AE'de mükerrer yazılmıştır. 2a.bālāyile: bālā ile R. 2b.pes: sen R; ü: ve M. 6a.maġrib o maşrıḳda: maşrıḳ u maġribde R; nûr-veş: mûr-veş L. 7b.adını: çün anı R; içün anı L.

2 A.108b, F.121a, R.78b.
Başlık A: 1a.fıṭratından dürlü: fıtraṭındandur bu AE. 3a.ġayb-ı 'aynuñdan: ġayb ü aybuñdan R. 4a.göre: - R.

725[1]

Velehū dāmet selāmetühū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Gördüñ elyaḳ bendeñi ʿālemde sulṭān eyledüñ
Sen baña ḥaddümden efzūn luṭf ü iḥsān eyledüñ

2 Ben senüñ ālāna şükrümi nice ḳılam edā
Sen baña iḥsānuñı bi-ḥadd ü pāyān eyledüñ

3 Ḥamdümi ḥamd eyledükce ḳılduñ elṭāfuñ ziyād
Her neye el urdum ise baña āsān eyledüñ

4 Revnaḳumdan cümleten pür-revnaḳ oldı kāʾināt
ʿAklum ile naḳlümi ṭobṭolu bürhān eyledüñ

5 Bu Murādī cümleden geçdi seni ḳıldı murād
Senden ayruyı anuñ ḥükmine fermān eyledüñ

726[2]

Velehū dāmet saʿādetühū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Cānı cānān ışḳına cānāne bezl itsem gerek
Ḳadr-ı ṭākat ḫidmetüm sulṭāna bezl itsem gerek

2 Baḥr-ı ʿummān olmışam ʿummān-ı ʿālem bendedür
Cümleten gevherlerüm ʿummāna beẕl itsem gerek

3 Ser-firāzān-ı ḥaḳīḳat geldiler bürhān ile
Ben bugün bürhānumı merdāne beẕl itsem gerek

4 Şems-i enverden münevverdür bu mirʾāt-ı ezel
Nārumı biñ biñ meh-i tābāne beẕl itsem gerek

5 Gel Murāduñ ḳavl-i pür-maʿnāsına ṭut güş-ı hūş
Cürʿa-i ʿışḳı yine mest-āne beẕl itsem gerek

---

1 A.109a, F.121a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Onun selameti devam etsin!
1b.efzûn: özge M; u: ve M.

2 A.109a, F.121b, R.32a.Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Saadeti daim olsun!
1b.ṭāḳat: ṭāḳatüm R. 2b.gevherlerüm: cevherlerüm R. 4b.biñ biñ: mihr ü F, M. 5a.pür-maʿnāsına F; ṭut: ṭut sen A, F.

727[1]

Velehū besaṭa'llāhu ʿadlehū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 ʿIşḳı āsān ṣanma ey dil ʿāşıḳa bürhān gerek
İbtidā ʿışḳa ḳadem başduḳda tāḳ-ı cān gerek

2 Zāhidā vird ü duʿāyı bize tārīf eyleme
ʿĀşıḳuñ vird ü duʿāsı āh ile efgān gerek

3 Ḳaṭre deryā olmayınca gevhere el iremez
ʿĀşıḳuñ her ḳaṭresi bu yolda bir ʿummān gerek

4 Vāḥid ol vāḥid dilerseñ bunda ṣığmaz ikilik
Raḳṣ uruben dāra varsun kime kim cānān gerek

5 Ey Murādī ḳo murādı ol murād-ı yār ile
Ṣabr ider derd-i ṭabībe añla kim dermān gerek

728[2]

Velehū sellemehu'llāh

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Būy-ı güldendür ḥużūrı bülbül- şūrīdenüñ
Ṣāniʿ-i verdüñ cemāli ārzūsı dīdenüñ

2 Her seḥerde nāle çeksem iñler āhum nāleme
Hey ʿacā'ib ḥāli vardur bu dil-i şūrīdenüñ

3 Āteşümden āsumān ile zemīn bulur fenā
ʿĀleme bir ẕerresi yayılsa ger bu dūdenüñ

4 Sen benümle olmasañ ger ey ḥabīb-i cān ü dil
Ṭāḳat olmazdı kelāma ḳālıb-ı fersūdenüñ

5 Bu Murādīnüñ ḥaḳīḳat çünki sen sulṭānısın
Gönlini alġıl ele gel bu dil-i āzürdenüñ

1 A.109a, F.121b. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun adaletini yaysın!
1b.başduḳda: başdüde A, F. 2a.vird ü: vird-i AE. 2b.gerek: - M. 3a.iremez: irmez A. 4b.cānān: cān AE.

2 A.109b, F.121b. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onu selamete erdirsin!

729[1]

Velehū aḥsena'llāhu ileyh

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Cānı cānānun ṭarīḳinde fidā ḳılmak gerek
Her ḳadem baṣduḳda 'ışḳa ibtidā ḳılmak gerek

2 Çün mücāhidsin vücūduñ ḳal'asın feṭḥ itmege
Nefs-i kāfir-kīş ile her dem ġazā ḳılmaḳ gerek

3 Men 'aref sırrın dilerseñ bilesin īḳān ile
Ḳanuñı ṭarḥ eyleyüp bu ḳanı mā ḳılmaḳ gerek

4 'Ālem-i milk-i vücūda çünki şāh-ı rūḥsın
Rāḥat-ı kübrā içün ġayrı fenā ḳılmaḳ gerek

5 Ey Murādī āşinā vü-yārı terk idüp ḳamu
Baḥr-ı 'ışḳ-ı lā-mekāna āşinā ḳılmaḳ gerek

730[2]

Velehū ṭāle beḳāhu

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Yā ḥabībe'l-ḳalbi ercūke vemā nercū sivāk
Ente maḥbūbūn ileynā lā terdū 'annā'aṭāk

2 Ḥażretüñden 'ayn-ı ḥaḳḳiyet diler bu dīdeler
Gerçi senden bir nefesden bulmamışuz infikāk

3 Muḳtedā-yı 'ālem oldur kim sebaḳ senden ala
Yoḫsa anı n'eylerüz bī-hūde ḳıla ceyb-i çāk

4 Rütbe-i a'lāda oldur kim ola bī-vāsıṭa
Dā'ī-yi Ḥaḳ oluben bir kimseden ḳılmaya bāk

5 Ey Murādī bārekallāh ḫôş kelāmuñ var imiş
Münkir olup Ḥaḳḳa ḳā'il olmayan ola helāk

---

1 A.109b, F.122a, R.165b.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) ona en güzeli versin!
1b.başdukda: başdükte A, F. 4a.rûḥsın: rûh R. 5a.yārı: yādı R.

2 A.109b, F.122a.Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Onun devamlılığını uzatsın!
1.Ey kalplerin sevgilisi senden başkasından değil senden istiyorum; sen bizim sevgilimizsin bizden nimetini kesme.

731[1]

Velehū ṭavvele'llāhu ʿumrehū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Cāna ḳalmaz ʿāşıḳam cānān sen cān iste tek
Nice bürhān irgürem daʿvāya bürhān iste tek

2 Ben inanmışam saña āyāt-ı kübrā ḥaḳḳ'içün
Mü'minem her ḳavl ü kāruña sen īmān iste tek

3 Yalıñuz ḳaldum vaḥīdem tārikem ġayrıları
Vuṣlata ḥāżır-dilem ey dôstum ān iste tek

4 Baş der-dāmen bu rāha gelmişem yoḳdur döniş
Esb-i himmet ṣalmaġa menzil ü meydān iste tek

5 Baḥr-ı bī-pāyāndur olmaz (mı) Murādīye kerān
Her ne denlü ister isen andan ʿirfān iste tek

732[2]

Velehū lā-zāle kehfen li'l-ʿibād

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Yā nedendür bilemedüm bendesinüñ ḥüccetüñ
Gel ḥicābı refʿ ḳıl göster bize māhiyyetüñ

2 Ey senüñ ḥüsnüñ hüveydā cümle-i ʿālemleri
Cümle-i eşyāda vardur ḥüsnüñ içün hüccetüñ

3 Yaraşur ḥüsnüñ temāşāsına ḥayrān olsalar
Yaradılmışlar ḳamu müştāḳı olmış ṭalʿatüñ

4 Ḥayret-i kübrāda ḳalmışlar velī her mā-ḥalaḳ
N'ola insān-ı hüveydāya ṭoḳınsa reʿfetüñ

5 Bu Murādīnüñ ḫuṣūṣında nedür gör mā-ḥaṣal
Gir maḥabbet ʿālemine tā bulasın rāḥatüñ

1 A.110a, F.122a.Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun ömrünü uzatsın!
1a.cānān sen: cānānsın M. 2a.u: ve M. 4a.baş der-dāmen: başdur dāmen AE. 5a.kerān: girān AE, M.

2 A.110a, F.122b. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Kulları için sığınağı devam etsin!
1a.bilemedüm: bilmedüm F, H, M; bendesinüñ: bende senüñ AE. 2a.ʿālemleri: ʿālemlere AE, H. 3a.olsalar: olalar M. 4a.ḳalmışlar: ḳılmışlar AE. 4b.doḳınsa: doḳılsa AE, H.

733[1]

Velehū ferraḥa'llāhu kürbetehū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Dil tenūrı āteş-i ʿışḳ ile oldı tāb-nāk
Rāstī bu āb-ı vaṣla teşnedür ey nūr-ı pāk

2 Rifʿatüm sensin benüm ey mihr-i nūr-efşān kim
Rūḥum oldı sen mehüñ dil-dādesi "Allāhu efāk"

3 ʿÖmr-i sermed buldı ey cān ü revānum cān ü ten
Cān sensin sevmeyen olsun seni cānüm helāk

4 Baş çıḳardı ceyb-i ẕilletden şu kim sevdi seni
ʿĀlemüñ sulṭānıdur şevḳuñla olan sīne-çāk

5 Bārekallāh ey Murādī kimse yoḳ saña bedel
Tābʿ-ı pāk olduñ ki ḳavlüñ ʿışḳ iledür sūz-nāk

734[2]

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Rāḥat-ı dildür viṣālüñ dôstum her dem senüñ
ʿÖmr-i bāḳīdür cemālüñ dôstum her dem senüñ

2 Sende mihrüm tā ezelden münderiḳdür ey ḥabīb
Mest ider zülālüñ dôstum her dem senüñ

3 Ser-te-ser gezdüm cihānı bulmadum saña bedel
İki çeşmümde ḫayālüñ dôstum her dem senüñ

4 İḳtiran itmez ḥabībüm senden özgiye göñül
Eyledi āşüfte ḥālüñ dôstum her dem senüñ

5 Çün bu güftārı didüm geldi cevābı kim Murād
Ḥôş gelür baña maḳālüñ dôstum her dem senüñ

---

1 A.110a, F.122b. Gazel AE, B, H, L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun üzüntüsünü gidersin!
Allāhu efāk: Allah iftirayı ortaya çıkarır… [(Onlar, günahkâr iftiracıların hepsine iner. 26/ Şuara 222; (Yalancı ve günahkâr kişinin vay hâline!) 45/Câsiye 7-8].

2 R.132b. Gazel R'de vardır.

735[1]

Min ḥadāyiḳı ḥaḳāyıḳı maʿārifihī ve riyāżi deḳāyiḳi leṭāyifihī

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Nice teʿvīl ideyin ben bu cevābuñı senüñ
Ki didüñ ben yuyayın ḳan ile ābuñı senüñ

2 Ṣormışam pīr-i ẕevi'l-ʿaḳla bu rüʿyā ḫaberin
Didi teʿvīl ideyin ḫayr ile ḫᵛābuñı senüñ

3 Āferīn meşreb-i ṣāfına ʿaceb meşrebdür
İgen aʿlāda görürven bu cenābuñı senüñ

4 Bu senüñ ṭutmadı ḥālüñ ne beyān ü ne ḥisāb
Kim ola ḳādir ola vire ḥisābuñı senüñ

5 Ey Murādī oḳuram-bunca ʿulūm-ı aḫbār
Sırruñı bilmedüm açdum çü kitābuñı senüñ

736[2]

Velehū aḥkemaʾllāhu emrehū

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Ber-kemāl oldı gönül gerçi kemālüñde senüñ
Līk ḥayretde durur ḥüsn-i cemālüñde senüñ

2 ʿAḳlumı ideli yaġma ol iki ʿayn ile ġayb
İki ʿaynüm giceler ḳaldı ḫayālüñde senüñ

3 Gerçi hicrüñi çekerven bu ʿacebdendür ʿaceb
Līk her laḥẓadayın ʿayn-ı viṣālüñde senüñ

4 Baḳuben āyine-i ḥüsnüñe yazdum ḳat ḳat
Bulmadum ġayrıyı bir noḳṭa miṣālüñde senüñ

5 Seni ḥayrān ideli ḥüsn ü cemāl-i dil-dār
Ḳamu ḥayran Murādī dem-i ḥālüñde senüñ

---

1 A.110b, F.123a, R.85a.
Başlık A: Onun bilgi hakikatleri bahçeleri ve letafetli ince bahçelerinden…
Başlık F: Ve min-elfāẓihi'l-faṣîha.
2b.teʾvîl: taʿbîr H, L. 3a.ṣāfına: ṣāf kim M. 5a.oḳıram: oḳurın A; oḳudum AE, H, L, R; aḫbār: aḫyār AE.
5b.sırruñı: sırrunı L, R.

2 A.110b, F.123a, R.94a.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun işlerini güçlendirsin!
2a.ʿayn: ġayn L, R; gayb: ʿayn L, R. 3b.laḥẓadayın: laḥẓadadur AE, H, L, R. 4a.ḥüsnüñe: ḥüsnüñi R. 5a.ḥüsn ü: ḥüsn-i R. 5b.dem-i: dem ü R.

737[1]

Velehū medda'llāhu ẓıllehū

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Cevherüñ ḳıymetin añlamaġa ṣarrāf gerek
Her ʿulūmuñ ḥikemin bilmege ʿarrāf gerek

2 Ġıl u ġışdan eridüp ḳalbi muṣaffā eyle
Daʿvā-yı vech idenüñ āyinesi ṣāf gerek

3 Cān ü başını fidā ḳılduñ ise ʿāşıḳ ol
Bu maḥabbetde bunı añlama leffāf gerek

4 Emr-i Ḥaḳdur görinen ʿālem ü ādemde ḳamu
Bunı fehm itmek içün nūn ile bir ḳāf gerek

5 Gel Murāduñ bu kelāmını gözet inṣāf it
Ehl olan kimsenede ḥaḳ ile inṣāf gerek

738[2]

Velehū lā-zāle rāşiden mehdiyyā

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 İstimāʿ ideli di vaṣfını ol zībānuñ
ʿAynına almadı zībālarını dünyānuñ

2 Ṭutalı üns o dil-ārāyile bu şeydā dil
Mūnisi yoḳdur anuñ çün bu dil-i şeydānuñ

3 Keşreti anuñ içün tārik olup redd itdüm
Añladum ẕevḳini her kūşede bir tenhānuñ

4 Anuñ içün bu göñül māʾili ġayrüñ olımaz
Yoḳ beḳāsı bilür elbette ḳamu eşyānuñ

5 ʿ Āḳıl iseñ ḳamu ġavġāyı Murādī terk it
Yüri tenhāya ki yoḳ aṣṣısı bu ġavġānuñ

---

1 A.110b, F.123a, R.33a.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun gölgesini uzatsın!
1b.ḥikemin: ḥükmüñ AE. 3a. ḳılduñ ise: ḳılduñsa AE. 5b.kimsenede: kimesnede AE.

2 A.111a, F.123b, R.32a.Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Doğru yolda olma, hidayete erdirme devam etsin!
2a.dil-ārāyile: dil-ārā ile R. 4a.māʾili ġayrın: māʾil-i ġayrı R.

739[1]

Velehū ḳaddesa'llāh

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Ẓāhirüm mes'elesin bilmege aḳvāl gerek
Bāṭınum ḥālini fehm itmege bir ḥāl gerek

2 Fā'ilüñ fi'line merbūṭ olalı fi'l-i ḳadīm
Fi'limüñ nehcini añlamaġa ef'āl gerek

3 Ben ḫurūcumda vülūcum 'ālemin naṣb itdüm
'Ālemüm rāfi'ini görmege bir dāl gerek

4 Ben şurūṭın bilürem dirseñ ol olmadı ṣalat
Bu ṣalāt-ı ṣalavāta dil-i meyyāl gerek

5 Bu Murādīye merām oldı murād-ı dil-i yār
Vaṣl-ı yāri dileyen cismi çü ġurbāl gerek

740[2]

Velehū 'azze naṣruhū

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Dil-i nālānuma bir ḥāṭır-ı meyyāl gerek
Ḥālümi añlamaġa özge zevḳ-ü-ḥāl gerek

2 Ben beni bilmez iken kim beni bildürdi bāña
Bunı ḳılmaġa beyān ṣāḥib-i aḳvāl gerek

3 Menzil-i yāre nice ṭāyir ola mürġ-i fu'ād
Uçmaġa anda aña bil ki iki bāl gerek

4 Rāh-ı 'ışḳ içre gezerken dil-i şeydā yab yab
Ḫᵛāce-i ma'nī buyurdı saña imhāl gerek

5 Ey Murādī ḳo bu ġavġāyı hemān arduña at
Tārik-i salṭanat olġıl saña bir şāl gerek

---

1 A.111a, F.123b, R.33a.Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) kutsal kılsın!
1. beytin a ve b mısraları takdim tehir edilmiştir. 4a.dirseñ: dir iseñ R. 5a.murād-ı: murādı A. 5b.vaṣl-ı: vaṣlı F; cismi: cism H.

2 A.111a, F.123b.Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Yardımı izzetli olsun!

741[1]

Velehū zāde'llāhu feżā'ileh

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 ʿĀşıḳ-ı yār olana dīde-i ḫūn-bār gerek
Vāṣıl olmaḳ dileyen kātim-i esrār gerek

2 Cān ile girdüñ ise rāhına cānānuñ eger
Yolına ʿaḳl ü dil ü cān ü ten īṣār gerek

3 Mā'il-i niʿmet ü cāha dime ʿāşıḳ zinhār
ʿĀşıḳ u kāmil olan maʿil-i dīdār gerek

4 Her nefes çıḳmaya yār ʿışḳı anuñ ḳalbinden
Yārdan ġayrıdan ol kārına bī-kār gerek

5 Tārik-i ġayr oluben ġayrıya ḳılmaz naẓarı
Dü cihānda bu Murāda hemān ol yār gerek

742[2]

Velehū dāmet ma'diletehū

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Ḫāṭır-ı ʿāṭıra her ne ki geçer olsa gerek
Seyf-i mübrim bu sühan her ne ki dir bulsa gerek

2 Ḥer ki dünyāyı ḳodı āḫirete mā'ildür
Aḫiret isteyeni añla hemān gülse gerek

3 Ṭaleb ile bulınur maṭlab olan ey ʿāḳil
Ne ṭaleb kim ḳıla ṭālib bu meṣel bulsa gerek

4 Ne baḳarsın bu cihān milkine yā sīm ü zere
Ḫāk ile bir gün ola kāse-i ser ṭolsa gerek

5 Ġūş-ı hūşuña alup diñle Murāduñ süḫanın
Bāġ-ı dehrüñ güline baḳma ki ol ṣolsa gerek

---

1 A.111b, F.124a, R.156a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun faziletlerini artırsın!
1b.cān u: cān R. 3b.u: - R. 5a.ḳılmaz: ḳılma A. 5b.hemān: hemen R.

2 A.111b, F.124a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Onun adaleti devam etsin!
4b.kāse-i: kāse AE.

743[1]

Velehū edama'llāhu devletehū

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Bize ʿālemde hemān ʿahdi bütün yār gerek
ʿĀşıḳ-ı ḫasta-dile dīde-i ḫūn-bār gerek

2 Gözeden ʿār ile nāmūsını ʿāşıḳ olımaz
Bize bī-nām ü nişān merd-i dil-efgār gerek

3 Çün ezelden bu dili ʿışḳ ile bir var gerek
Hem-zebān olmamuza ʿışḳ ile bir var gerek

4 Ġayre yāriz bize ġayr oldı ḥicāb ʿayn-ı ḥicāb
Āşināyuz bize ẓann itme ki aġyār gerek

5 Ey Murādī bizi her ṣūrete ṣanma māʾil
Bize her ṣūreti naḳş iden o dīdār gerek

744[2]

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 ʿIşḳı yanında ṭaleb eyler idüm cān ü tenüñ
Añladum kim ḫaberi yoḳ durur andan bedenüñ

2 Ṣabrı yağmaya yirelden bilürem ʿaḳlı nedür
ʿAḳlı terk eyleyeli bilmişem anuñ zamānuñ

3 Şerʿ ile tutdı benüm iki elüm ḥabl-i metīn
Gel ṭarīḳatda ucın ṭut ḳoyu virme resenüñ

4 Ḳādir-i ḳudrete ṣordum ki nedür aḥvālüm
Didi cümle hep elüñde ḳamu aḥvāl senüñ

5 Güş idenler kelimātum didiler kim ṣaddaḳ
Ey Murādī ne ʿaceb ḥikmet olupdur süḥanuñ

---

1 A.111b, F.124a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun devletini devam ettirsin!
3a.ezelden: ezelde A; ḳılduḳ: ḳıldük A, F, M.

2 R.130b. Gazel R'de vardır.

745[1]

Min cevāhiri taḥrīrātihī ve zevāhiri taḳrīrātihī

Mef'ūlü Fāilātü Mefāīlü Fāilün

1 Ḥaḳḳā budur ki geldi sa'ādet bölük bölük
Eṭrāfumuzı ḳapladı devlet bölük bölük

2 Ḫūn-ı kerem şu deñlü döküldi ḥisābı yoḳ
Oldı 'ināyet ile kifāyet bölük bölük

3 Ḥamd olsun ol kerīme ki ekrem ḳamudan ol
Luṭf iledür ziyāde ri'āyet bölük bölük

4 Cism ile rūḥumuz nice şād olmasun bizüm
İḥsān ider ṣıfāt ile rāḥat bölük bölük

5 Ḥaḳdur Murādī her bir işi işleyen gözet
Nice ider saña gör 'ināyet bölük bölük

746[2]

Velehū e'ānehu'llāh

Mef'ūlü Fāilātü Mefāīlü Fāilün

1 Ḳaṣdüm cemālüñ oldı benüm ey Ḫudā senüñ
Kimdür cemālüñi göre ol müntehā senüñ

2 Ḳaldur ḥicābuñı olalum biz de behre-dār
Nūruñ ezelde eyledi çün āşinā senüñ

3 Envār-ı şa'şa'añda yiter gezdi 'ayn-ı dü
Ḥaḳḳuñda isterem bulam 'ayn-ı rıżā senüñ

4 Āyīnem açalı görürem cümle 'ālemi
Her ne ki buldum anda olupdur şafā senüñ

5 Virdüñ Murāda 'izzeti sen bir 'azīzsin
Ḳapuñda bende oldı ḳamu māsivā senüñ

---

1 A.112a, F.124b.Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Onun yazım cevherleri ve sözlü ifadelerinin parıltılarından...
Başlık F: Ve min-netāyici efkārih.
2b.kifāyet: żiyāfet B. 5b.saña gör: gör saña B.

2 A.112a, F.124b, R.173a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) ona yardımda bulunsun!
1b.göre ol: ki göre R. 2a.ḥicābuñı: cemālüñi R. 5a.bir: - R.

747[1]

Velehū ʿammerehu'llāh

Mef'ūlü Fāilātü Mefāīlü Fāilün

1 Tāʿbīr-i ḥüsn ider mi cemālüñ gören senüñ
Taḳrīr-i ḥāl ide mi yā ḥālüñ gören senüñ

2 ʿĀlemde faḫr iden bu ʿulūm-ı kemāl ile
Kimdür kemāl diye kemālüñ gören senüñ

3 Mirʾāt-ı ġayba nāẓır olan seyr ider ʿuyūn
Āyīnesin ḳapar ḫaṭ ü ḫālüñ gören senüñ

4 Nām ü nişānı fikr ide mi saña yüz dutan
Bī-nām ola ʿaceb mi ḫayālüñ gören senün

5 Söyler cihānda her kişi gerçi maḳālde
Ḥayrān olur Murādī maḳālüñ gören senüñ

748[2]

Min dürreri ġureri inşāʾihī ve ezheri züheri īmānihī

Mef'ūlü Fāilātün Mef'ūlü Fāilātün

1 Yā Rab nedür bu ḥikmet ḳudretdedür kemālüñ
Her ḳande nāẓır olsam manẓar baña cemālüñ

2 Çün ṭıynetüm İlāhi ʿışḳuñla oldı taḫmīr
Ḳarnında anenüñ ben bilmiş idüm bu ḥālüñ

3 Çün kim cihāna geldüm ben ḳılmadum ferāmūş
Gerçi beni avutdı her yirde ḳīl ü ḳālüñ

4 İsmüñdedür müsemmā ṭālibdedür bu maʿnā
Ben eyledüm temennā ismüñdedür ḫışālüñ

5 Her nesneden ḫaber-dār el-ḥamdü li'llāh olduḳ
Şimdi nedür Murādī bildür bize meʾālüñ

1 A.112a, F.124b.Gazel AE, H, L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun ömrünü uzatsın!
3b.ü: ve M. 5a.maḳālde: maḳālden F, M.

2 A.112b, F.125a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Onun yazımının parlak incileri ve imanının aşırı parlaklığından...
Başlık F: Ve min-leṭāʾifi ḥükmiih.
4. beyit A'da yaldızla silinmiştir.

749[1]

Mef'ūlü Fāilātün Mef'ūlü Fāilātün

1 Ey dil ṭayanma cāha şādān olam dir iseñ
Dā'im ḳanā'at eyle sulṭān olam dir iseñ

2 Yoḳdur beḳāsı çün kim bu çarḫ-ı nüh-ṭıbāḳuñ
Ḳalbüñ ayırma Ḥaḳdan ḫandān olam dir iseñ

3 Keştī-i ḳalbi her dem sür baḥr-ı bī-kerāna
Ger āb ile havādan 'ummān olam dir iseñ

4 Bildüñ çü ḥāl-i 'ālem n'eydügini tamāmı
Bir ẕerre baḳma aña şükrān olam dir iseñ

5 Nāsūtı terk idüben lāhūta ṭut yüzüñi
'Işḳ ile ey Murādī sekrān olam bir iseñ

750[2]

Mine'l-enfāsi'l-ḳudsiyyeti's-sulṭāniyyeh nevvera'llāhū fu'ādehū ve nāle murādehū

Müstef'ilün Müstef'ilün Müstef'ilün Müstef'ilün

1 Ḳaldur niḳābuñ dil-berā görsün yüzüñ 'āşıḳlaruñ
Şavḳ ile yoluñda senüñ serler viren sādıḳlaruñ

2 Rāh-ı maḥabbetde şu kim cānın ṣaḳındılar saña
Anlar cenābuña senüñ olmadılar lāyıḳlaruñ

3 Ḫum-ḫānesinden vaḥdetüñ nūş eyleyenler bādeyi
Mest olanuñdur bu maḳām olımadı ayıḳlaruñ

4 Ḥikmet şarābın isteyen na'ma-i ġayra baḳmadı
Buldı devāsın şübhesiz sözin ṭutan ḫāẕıḳlaruñ

5 Açġıl ḳulaġ-ı cānı gel tā kim sa'ādet bulasın
Diñle Murādī sözlerin güftārıdur sābıḳlaruñ

---

1 A.112b, F.125a. Gazel L, R'de yoktur
2b.dir iseñ: - AE.

2 A.112b, F.125a, R.84b.
Başlık A: Sultanlığın kutsal nefeslerinden… Allah (cc.) onun gönlünü nurlandırsın ve isteğine nail etsin!
Başlık F: Ve min-kelimātihi'l-merġûbe.
4b.sözin ṭutan ḫā)ıḳlaruñ: ṭutan sözüñ 'āşıḳlaruñ AE. 5a.sa'ādet bulasın: ṣafā kesb idesin L, R.

751[1]

Min nefeḥāti ünsihī ve leme'āti ḳudsihī

Mef'ūlü Mefāīlü Mefāīlü Feūlün

1 Terk-i edeb itme göñül Allāhı severseñ
Luṭf eyle sözüm ṭut yüce der-gāhı severseñ

2 'Ālemde nedür añla rıżā sırrını bir dem
Ger yürüdigüñ 'ışḳ ile bu rāhı severseñ

3 Tertīb nedür cümle bilürsin bu rumūzı
Āgāhuña baḳ ger dil-i āgāhı severseñ

4 Ẕevḳ eyledigüñ gördigüñ āyāt Ḥaḳ'içün
'Işḳ ile gehī eyledigüñ āhı severseñ

5 Sırr añla Murādıñ bu kelāmı eṣerinden
Mürsellere ḥātem olan ol şāhı severseñ

752[2]

Min şevāriḳi fütūḥātihī ve bevāriḳi kerāmātihī mā-kāne ḥāliyen 'ani'l-fütūḥāti bi-ḥurmeti ṣāḥibi'l-mu'cizāt

Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Levḥ-i dilde naḳş olalı ḥikmetüñ
'İzzetüm saṭḥında bulıdum 'izzetüñ

2 Nāmını vird eyle seher subḥ u şām
Ḳarşuma yüzin tutar yüz devletüñ

3 Sem'-i cāna çün kim irişe cevāb
Ditredür cümle miyānum heybetüñ

4 Ülfetümden çün maḥabbetdür nişān
Ülfetüñden şerḥ olındı ülfetüñ

5 Bu Murādīnüñ vücūdı cem'dür
Cümleden cem' eyledüm cem'iyyetüñ

---

1 A.113a, F.125b, R.90a.
Başlık A: Onun hoş esintileri ve kutsallığının ışıltılarından!
Başlık F: Ve min-kelimātihi'l-laṭîfe.
2b.bir: her M. 4a.eyledigüñ: eyledüñ AE. 3b.āgāhına: aña ki L.

2 A.113a, F.125b, R.32b. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Fetihlerinin doğuşu ve mucize sahibinin hürmeti ile fetihlerden zaman buldukça onun kerametlerinin parıltılarından…
Başlık F: Velehü eyżen: Yine bu da onundur..
2b.yüzin: ṭoġrı R.

753[1]

Velehū dāmet ʿizzetuhū ḳaddesa'llāhu sirrehu'l-ʿazīz

Mefāīlün Mefāīlün Feūlün

1 Elā ey nüktedān-ı pāk idrāk
Ḫaber-dār ol bu mübhem üzre çālāk

2 Nedür ol bī-ṣebāt u bī-vefā kim
Seni senden ziyāde oldı derrāk

3 Senüñle seyr ider dünyāyı her dem
Sen andan ḫā'if ü ol oldı bī-bāk

4 Mümeyyizdür ider temyīz fī'l-ḥāl
Cemīʿ-i kā'ināt emrindedür çāk

5 ʿAcebdür bu Murādīnüñ rumūzı
Ṣaḳın sen olma ġam-nāk olma ġam-nāk

754[2]

Velehū zāde'llāhu mehābetehū

Mefāīlün Mefāīlün Feūlün

1 Ḳulūb aḥvālini iẕʿān iderseñ
Yaraşur kendüni sulṭān iderseñ

2 Mühimmi eylegil imkāna yaḳın
Eger ol vaḳtüñi bir an iderseñ

3 Maṣādır maṣdarın ger añlar iseñ
Sezādur kendüñi pinhān iderseñ

4 Dönerseñ noḳṭa üzre dā'ire-veş
Bilürsin kendözüñ devrān iderseñ

5 Murādī ḥaḳḳı bāṭıldan seçersin
Kimi şād ü kimi giryān iderseñ

---

1 A.113a, F.126a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Onun sırlarının incelikleri ve eserlerinin bildirdiklerinden… Allah (cc.) onun yüce sırrını kutsal kılsın!
Başlık F: Ve min-ʿibārātihi'l-merġûbe.
2a.ṣebāt u: ṣebāt-ı AE, F, H. 3b.ü: ve M, - AE.

2 A.113b, F.126a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun heybetini artırsın!
5a.seçersin: seçerseñ AE.

ḤARFÜ'L-LĀM

755[1]

Mine'l-ḥikemi'l-işrāḳiyyeti ve'l-kelimi'l-eşvāḳiyye

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Her ṭarafdan nakşını ʿarż itdi nakḳāş-ı ezel
ʿĀrif oldı līk dil gözler cemāl-i lem-yezel

2 "Kāf u nūn"ı ẓāhirā ḳıldı sebeb bi'l-ittifāḳ
Līk maʿnā añlanılmayınca olmaz ʿukde ḥal

3 Ṣāḥa-i sīmāda gördüm ḳudret ile bir vücūd
Cemʿ olup cümle ḥalāyıḳ ʿarż ider aña ʿamel

4 Eyledüm maʿnāda muḥkem ictihād ey ẕū-fünūn
Pes küşād itdüm çü urdum maʿrifet gencine el

5 Sırr ile ıṭlāḳ bildüñse Murādī gel berü
Şimdiden girü senüñle kimsene ḳılmaz cidāl

---

1 A.113b, F.126a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Aydınlatıcı hikmetler ve coşkulu kelimelerden…
Başlık F: Ḥarfü'l-Lām.
2a. Kāf u nûn: bk. G 16/1b. 5a.bildüñse: bulduñsa A.

756[1]

Velehū menna'llāhu bi-envāri ma'diletihī

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 ʿArṣa-i ḳudretde düşmiş çünki taḳdīr-i ezel
Pes müberrādur bedelden bī-bedeldür bī-bedel

2 Ḥāme-i taḳdīr naḳş itdi ne var ise ḳamu
Pes suʿāl oldı neden nāşī durur ṭūl-ı emel

3 ʿAḳl-ı kül virdi cevābın pes müdebbirdür didi
Böyle olmayınca olmaz külli şey'in ber-maḥal

4 Hem ḳıdemden hem ʿademden pes girü oldı suʿāl
Didi ḥikmet ol durur olmazsa olmaz ʿukde-ḥal

5 Pes cevābın aldı ḳāṣıd aldığın virdi hemān
Pes Murādī urdı ol dem bāb-ı āmennāya el

757[2]

Velehū eʿazze'llāhu cündehū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 ʿIşḳuñı pinhān idelden dilde ey sāḥib-cemāl
Ḳalmadı ġayrıdan aslā dilde bir zerre meʾāl

2 Sen baña umr olalı ben geçmişem her yārden
Cümleten baña ʿadū olmış durur māl ü ʿayāl

3 İsmüñe ben eylerem cānā yemīn-ender yemīn
Dilde ġayrinüñ ḫayālidür muḥal-ender muḥāl

4 Ben ki ʿışḳuñda nice çoḳ dürlü zaḥmet çekmişem
Bulmadum tā ṭaḳmayınca sen baña biñ perr ü bāl

5 Ger diler iseñ Murādīnüñ murādın bilesin
Vaz gelgil sen murāduñdan olasın ehl-i ḥāl

---

1 A.113b, F.126b. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun adaletinin nurlarıyla lütuflandırsın!
1a.ʿarṣa-i: ḥavżа-i L. 3b.şey'in: şey A, AE, F, H. 4a.ḳıdemden: ḳademden AE.

2 A.114a, F.126b, R.79b.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun askerini aziz kılsın!
2b.ʿayāl: menāl A. 3b.ḫayālidür: ḳarārıdur H, L; muḥāl-ender muḥāl: maḥāl-ender maḥāl AE. 5b.gelgil: gel gel AE.

758[1]

Velehū nāle münāhu

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Ẕevḳ-i dilden ger geçerseñ ibtidāda sāmi‘ ol
Geçmez iseñ pes geçerseñ intihāda sāmi‘ ol

2 Ger begendüñse berātuñ yazalar menşūrını
Oḳusunlar gör ġalaṭ var mı arada sāmi‘ ol

3 Ger tekebbürden ıraġ olduñsa ey ṣāḥib-ḫıṣāl
Alçaḳ eyleme özüñi var ‘ulāda sāmi‘ ol

4 Sen şebüñ rūz eyledüñse baḳmaġıl rūz u şebe
Saña vaḳt olmaz ziyāyile dücāda sāmi‘ ol

5 İster iseñ bilmege ḳavl-i Murādīden beyān
Oḳusunlar āsitān-ı Muṣṭafāda sāmi‘ ol

759[2]

Velehū ḫalleda’llāhu devletehū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Her ne kim peydādadur ḥükm-i ‘ulāsın añlaġıl
Ḳabż ü baṣṭ u ḳudret ü ‘ilm ü ḳażāsın añlaġıl

2 Tāc ü taḫt u māl ü mülk ü iki dünyāyı bile
Kim ḳabūl itmezse anuñ müntehāsın añlaġıl

3 Ṣoḥbet-i ebrār ile bulan cilā ey ẕū-fünūn
Münderic olsa ma‘ānīde nidāsın añlaġıl

4 Ḳıṣṣa-i māzī nedür müstaḳbelüñ emrin gözet
Nehyini bildüñse ḥāżır muḳteżāsın añlaġıl

5 Sāmi‘ü’l-ḳavl ol yüri kendüñden iş itme ṣaḳın
Gel Murāduñ manṭıḳından sen ‘aṭāsın añlaġıl

---

1 A.114a, F.126b, R.75b.
Başlık A: Bu da onundur. Onun kaderini gerçekleştirsin!
1a.ibtidāda: ibtidādan AE. 1b.pes: bes R; 2a.begendünse: bilindünse AE. 4a.u: - R. 4b.żiyāyile: żiyā ile R.

2 A.114a, F.127a, R.83b.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun devletini ebedî kılsın!
2a.u: ve M. 4a.müstaḳbelüñ: müstaḳbelin R. 5a.kendüñden: kendüden R.

760[1]

Velehū lā-zāle mu'īnen li'l-İslām

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Sırr-ı 'ışḳı añlamaḳ her bir kes esrārı degül
'Āşıḳ olmaḳ ey göñül her degmenüñ kārı degül

2 Baḥr-ı 'ışḳa degme bir kes şalımaz dil zevraḳın
Ṭavr u ṭarzın fehm idemez zīre eṭvārı degül

3 Baş viren evvel ḳademde ol bulur cānāna yol
Yoḫsa virmek yolına bu yoġ ile varı degül

4 Yārdan ġayrı naẓar oldı ḥarām 'āşıḳlara
Ṣādıḳ olmaz şol kişi kim yāri efkārı degül

5 Terk-i ser ḳılan Murādī ol bulur cānāna yol
Şol ki naḳdı cāna ḳıymaz merd-i bāzārı degül

761[2]

Velehū ṭayyebe'llāhu enfāsehū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Ṣubḥ-dem "innī ena'llāh" āyetin iz'ān ḳıl
Şerḥ ü ma'nāsı nedür añlayuben īḳān ḳıl

2 Elf (ü) nūn (ū) yā vü elf (ü) nūn (u) elf (u) elf (u) lām
Hādan añlaġıl hüviyyet ma'nīde im'ān ḳıl

3 Naḳd-ı cān ü 'ömri ṣarf eyle bu cevher yolına
Bir daḫı girmez ele bu anı gel biñ ān ḳıl

4 Çünki bi'smi'llāhi er-Raḥmān didi er-Raḥīm
Ḳul hüve'llāhu eḥad bu āyete bürhān ḳıl

5 Sırr-ı ma'nādan Murādī ister iseñ ger ḫaber
Gel enīsüñ hem celīsüñ dā'imā Ḳur'ān ḳıl

---

1 A.114b, F.127a, R.116b.
Başlık A: Bu da onundur. İslam'a yardımı devam etsin!
2a.ṣalımaz: ṭalımaz R. 2b.u: - R; idemez: idinmez R. 3b.degül: - AE. 4a.ġayrı: ġayra L. 5b.cāna: cānı L, R; merd-i: merd M.

2 A.114b, F.127a, R.116b. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun nefeslerini güzel kılsın!
1a. inni ena'llāh: bk. G 231/2a. 2a.Elf, nûn, yā, elf, nûn, elf, elf, lām: bk. G 364/4a; Elf nûn yā ve elf nûn elf elf lām A, AE, B, H, L R; elf: elif M; elf lām: elf-i lām AE; yā: u R.4b.Ḳul hüve'llāhu eḥad: bk. G 247/1a; bu: bu bu R. 5a.sırr-ı: sırr u AE, H, L, R. 5b.enîsüñ: enîs ü L, R.

762[1]

Velehū şereḥa'llāhu ṣadrahū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Dil kemāl-i ʿizz ü cāha mā'il olma bilmiş ol
Kendü kendüñ ḥicāb ü ḥā'il olma bilmiş ol

2 İstegil Ḥaḳdan bir ʿilmi olmaya cehli anuñ
Kendü zuʿmuñca yürüyüp cāhil olma bilmiş ol

3 Ṭāʿat-ı Mevlāya bel bağla ṭurup ṣubḥ ile şām
Cāmid ü ḥayvān gibi bāṭıl olma bilmiş ol

4 Ḥaḳ seni çün kim ʿibādet ḳılmağa ḫalḳ eyledi
Ḫıdmet-i perverdigāra kāhil olma bilmiş ol

5 Gel Murādīnüñ kelāmın diñle gūş-ı cān ile
Seyr-i deryā ḳıl muḳīm-i sāḥil olma bilmiş ol

763[2]

Velehū zīdet devletühū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Ṣādıḳ olmayan ṭalebde bulmadı maʿnāya yol
Olmayan maʿmūr-ı peydā bulmadı peydāya yol

2 Terk-i maḳṣūd eyleyüp urmaḳ gerek maḫṣūda dest
Tārik olmayan bulur mı maḳṣad-ı aḳṣāya yol

3 "Kem lebistük" bilmeyen maʿnā vü sırrından ḫaber
Ḫᵛāb-ı ġafletde ḳalupdur bulmadı meʾvāya yol

4 "Yā eyyühe'l-müddeṯṯir" "kum fe-enẕīr" sırrını
Añlamayup bilmeyenler bulmadı ālāya yol

5 Dürr-i meknūn oldı güftārı Murāduñ ḥarf ḥarf
Güş iderseñ gösterür her birisi Mevlāya yol

---

1 A.114b, F.127b, R.36b.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun göğsünü genişletsin!
1b.ü: - R. 3b.ü: - R. 5a.Murādînüñ: - Murāduñ bu R.

2 A.114b, F.127b, R.33b.Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Onun devleti ziyadeleşsin!
3a. Kem lebistük: Bunun üzerine Allah onu yüz yıl ölü bıraktı, sonra diriltti, "Ne kadar kaldın?" dedi...: 2/Bakara 259, 18/Kehf 19, 23/Mü'minûn 112. 4a.Yā eyyühe'l-müddeṯṯir: Ey örtüye bürünen! (74/Müddessir 1); kum fe-enẕîr: bk. G 188/3.

764[1]

Velehū yessera'llāhu murādeh

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Cān ü tenden geçmeyince kim bulur cānāna yol
Cān ü ser terkin ḳılanlar ṭutdılar merdāna yol

2 Rāh-ı ʿışḳı bilmedi şol kim ḥicāb-ı tendedür
Baḥr-ı ʿışḳa ġavs idenler ṭutdılar ʿummāna yol

3 Bāb-ı ġayrı yaṣdananlar bilmedi ādābdan
Ehl-i ādāb olmayanlar bulmadı sulṭāna yol

4 Ḥaḳḳı bāṭıldan seçersen pes ḥaḳīḳīsin bu gün
Añlamayan işbu remzi bulmadı ʿirfāna yol

5 "Lā vü len"den geçmeyince ḥāl-i dil gelmez ele
Ey Murādī degme kimse bulmaz Rahmāna yol

765[2]

Velehū zāde'llāhu şevketehū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Bu fenā dünyāyı n'eylersin gönül uḫrāya gel
Māsivāyı terk idüben ol yüce Mevlāya gel

2 Ḥāḳ-dān-ı ʿālemi ḳo veche pervāz eyle var
Ol fenā süflīyi n'eylersin berü aʿlāya gel

3 Şūr u ġavġāsın cihānuñ terk idüben fāriġ ol
Cāy-ı ġavġāda n'idersin cāy-ı bī-hemtāya gel

4 Niʿmet-i dünyāyı ey dil zehr-i ḳātil añlaġıl
Ẕū-fünūn-ı kāmil iseñ ṭurma bu āñāya gel

5 Ey Murādī ister iseñ saña yüz ṭuta murād
Benligi terk eyleyüp sen alçaḳ ol bālāya gel

---

1 A.115a, F.127b, R.35b, R.35b. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun muradını kolaylaştırsın!
1a.tenden: tende R. 1b.ser: ten M. 2b.ʿummāna: merdāne R; yol: - AE. 5a.Lā-vülen: bk. G 33/2a.

2 A.115a, F.128a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun ihtişamını artırsın!
2a.ḫāk-dān: ḫākdan A. 3a.ġavgāsın: ġavgāyı AE.

766[1]

Velehū ebbeda'llāhu salṭanatehū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Bu fenā dünyāyı terk idüp yabana at gönül
Fā'ide ḳılmaz saña çün kim yabana at gönül

2 Mā'il olma 'īş ü nūşa çün fenādur 'āḳıbet
Gel fenāyı iḫtiyār itme yabana at gönül

3 Saña ne aṣṣı ḳılısar 'izz ü ḥaşmet cāh u māl
'Işḳ-ı Mevlādan berüsin sen yabana at gönül

4 Çünki dünyā-yı denī ḳalmadı hiç bir kimseye
Ḳalmayıser saña vü ġayra yabana at gönül

5 Olma mā'il Ḥaḳ Te'ālā ḥażretinden ġayrıya
Ġayret eyle ġayrıya cümle yabana at gönül

767[2]

Velehū zāde'llāhu fütūḥahū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Cāna cennāt-ı na'īmüñ şerḥini açdı ezel
Olmadı maḳbūl-ı cān ol būldı bir andan güzel

2 Nice ola andan ayru çünki ayru olmadı
Geşt idüp iki cihānı bulmadı aña bedel

3 Ṣaġı ṣayru añla ey dil ṣayruyı ṣaġ añlaġıl
İster iseñ ger bu ma'nādan ḳılasın 'uḳde-ḥal

4 'Ārifüñ 'urḳında demdür çün maḥabbet demleri
Laḥmeke laḥmi varup ma'nāsına el urdı el

5 Ey Murādī merd iseñ merd-āne eyle kāruñı
Gec ḳamudan iste Allāhı ki oldur lem-yezel

---

1 A.115a, F.128a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah onun saltanatını ebedîleştirsin!
2a.çün: çü AE. 3b.berüsin sen: berü sensin AE. 5b.ġayrıya: ġayrıyı B.

2 A.115b, F.128a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun fetihlerini artırsın!
1b.olmadı: oldı AE; bir: yir F, H, M. 4b.laḥmi: laḥmek AE, H.

768[1]

Velehū lā-zāle mükerremen ve muʿazzezā

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Şemme-i ẕevḳ ü ṣafādan ey göñül gel leẕẕet al
Her neye kim sen naẓar ḳılursañ andan ḥālet al

2 Gördigüñ her birini Ḫıżr añla ʿālem ḫalḳınuñ
Ḥasb-i ḥālüñden ḳamunuñ ṭurma dāʾim ḥikmet al

3 Ber-ḳarār olmaz fenādur ʿömrü dünya māl ü cāh
Küll-i şeyʾe nāẓır olġıl her birinden ibret al

4 Menbaʿ-ı kenz-i ḥakāyıḳ çün ḳanāʿatdür dilā
Nām ile nāmūsı terk it āḫirette devlet al

5 Ey Murādī merd iseñ bi'llāhi merd ol dāʾimā
Ḳıl tevāżuʿ dāʾimūn üzre özüñe ʿizzet al

769[2]

Velehū dāme mehāzen li'l-enām

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Cān ü başın terk idenler buldılar cānāna yol
Ṣıdk ile ṣādıḳ olanlar buldılar sulṭāna yol

2 Derd-i ʿışḳı bilmeyenler bilmediler ḥāl ne
Derd ile hem-derd olanlar buldılar dermāna yol

3 Cān ü cānān ortasından ten ḥicābın ref' iden
Ṭuymaġa bu sırrı hergiz virmediler cāna yol

4 Vuṣlat içün baş ile cāna ḳıyanlar ey göñül
Āferīn merd oldı añlar ṭutdılar merdāne yol

5 Cūy-ı eşküm dīdelerden şevḳine yārüñ yine
Şöyle aḳdı kim Murādī virmedi ʿummāna yol

---

1 A.115b, F.128b. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. İkram edilmişlik ve yüceltilmişlik devam etsin!
3a.ü: ve M.

2 A.115b, F.128b. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Halk için sığınak olması devam etsin!
5a.yine: gine A.

770[1]

Velehū ebbeda'llāhu devletehū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Gülşen-i ḥüsnüñde nālān oldı bülbüldür göñül
Ey cemālüñ verdine ḥayrāndur cān ile dil

2 Şāḥ-sārından ḳoparma ġonceyi ġafletle sen
Ṣolmayup tā kim devām üzre dura ay ile yıl

3 Ey varaḳdan naḳl iden āyāt-ı kübrā ḥarfini
Levḥ-i maḥfūẓa naẓar ḳıl tā 'ayān ola delīl

4 'İlm ü ḥikmet sözlerinden behre-dār olduñsa ger
Ḥadd ile pāyānı yoḳdur mā gibi 'ālemde bil

5 Ey Murādī baḥr-ı 'ilm olmaḳda dānādur kişi
Līk sen dānā isen dānāları ḳılma ḥacil

771[2]

Velehū enāra'llāhu bürhānehū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Şimdi bildüm şem'-i yech-i nūr olan tāb-ı cemāl
Nūr-ı şem'e baḳ ḥicāb ardında gör ẓıll-ı ḫayāl

2 Ben muḥarrik fi'lini ṣandum muḥarrik fi'lidür
İmtiyāz itdüm ikisinden çü açdum perr ü bāl

3 Ḥayme-i eflāk içinde seyr ider cümle ṣuver
Cā-be-cā naḳş ile ṣūret resmine baḳ añla ḥāl

4 Ḳaṭrede deryā mu'ayyen oldı yemde ḳaṭre kim
Müntehā-yı ṭāḳat olmışdur vücūda aṣl-ı fāl

5 Gel Murādī ḳıl temāşā muḳteżā-yı 'ādeti
Āb-ı rūyı ister iseñ cümle naḳşı āba ṣal

---

1 A.116a, F.129a, R.139a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun devletini ebedîleştirsin!
4b.'ālemde bil: 'ālem sebîl R. 5b.lîk: lāki R; ḳılma: itme R.

2 A.116a, F.129a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun bürhanını açıklığa kavuştursun!

772[1]

Velehū naṣarahu'llāhu ʿalā aʿdā'ihī

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Bu Murādī vaḥdet içre ferd ü vaḥiddür gönül
Ben gönül nedür ṭuyaldan rūḥum oldı cān ü dil

2 Āferīn ol naḳşa naḳḳāş-ı ezel taṣvīridür
Ṣūret-i menḳūş olupdur naḳş-ı evvel bellü bil

3 ʿArż-ı defter eylese bir bir ḫaber virdügini
Anı olmışdur muḥāsib nice yevm ü ay u yıl

4 Cemʿ idüp fehm-i ḫıred bir yirde niʿmet bābını
Çünki ālāsı çekildi āb-ı kevṯerdür sebīl

5 Ey Murādī gel temāşā eyle ʿayn-ı vaḥdeti
Aç ḥicāb-ı lā-nazīri kā'ināt olsun ḥacīl

773[2]

Velehū besaṭa'llāhu nūre maʿdiletihī

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Yā veliyye'l-ḥükmi faḥküm yā ʿaẓīme'l-menni ḥāl
Ente maʿbūdü'l-berāyā ḳāle faḥküm ḳāle ḳāl

2 İmtiyāz itdüñ ḳamuyı eyledüñ bī-ḥad ḥisāb
Ḥāsib olduñ gel ḥisābı seyr ḳıl ya ẕe'n-nevāl

3 Nāzil-i ḳudsīde mesṭūr oldı menzil maʿnāsı
İktibas itdüm çü nurın oldı her niʿmet ḥalāl

4 Cā-be-cā cāh ü saʿādet gerçi ṣadr olmış velī
Tāliʿümdür ʿizzet itdi ʿizzete irdi naḳāl

5 Gel Murāduñ münderic lafẓın temāşā eylegil
Tā murāduñ üzre ola olmaya ceng ü cidāl

---

1 A.116a, F.129a, R.141a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun düşmanlarına karşı ona yardım etsin!
1a.murādî: sarāy-ı R; ü: - R. 1b.nedür: sırrın R. 3a.ḫaber verdügini: ḫaberdür verdügi R. 4a.yirde: yire R.

2 A.116b, F.129b, R.163b. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun adaletinin nurunu yaysın!
1.Ey hüküm sahibi hükmet. Ey büyük minnet sahibi. Sen temiz olanların mabudusun hükmet dedi. Dedi dedi.
3a.menzil: münzel AE. 4a.cāh ü: çāh R. 4b.itti: idi AE, H, R. 5b.tā murāduñ: nā-murāduñ R.

774[1]

Velehū ebḳa'llāhu müşebbetehū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Her seḥer tāb urdı ʿayna lemʿa-i mihr-i ezel
Perde-i ẓulmet küşāde oldı olup ʿukde-ḥal

2 Cümleten oldı münevver bu vücūduñ ʿālemi
Her nice olsa ʿavālim olmaya aña bedel

3 Söyle āmennā ve ṣaddeḳnā kelāmın dā'imā
Tā ziyāde eyleye rūşenlügi ol lem-yezel

4 Beẕl-i maḳdūr eylegil virmek yaraşur ḫālıḳa
"Leyse li'l-insāni illā mā seʿā"dur saʿy gel

5 Sen Murādīnüñ kelāmın güş eyle cān ile
Tāʿata cehd eyle virmez çün amān dest-i ecel

775[2]

Velehū edama'llāhu eyyāmehū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Ḥurrem ol dil kim ḥabībi aña keşf ide cemāl
Dil cemāl ile cemālinde kemāl ide ḫayāl

2 Çün vücūduñ ṭavrına ʿarrāc ola Mūsī-i ʿışḳ
Pāre pāre rīze rīze ola duymaya cibāl

3 Benlügi terk eyleyen buldı vücūh ile hemān
Bī-baṣardur çeşm-i bīnā diller oldı bunda lāl

4 Ġāyet-i ḳuṣvāya ṣordum ġāyet-i mermāyı ben
Pes cevābın virdi kim ġāyetde hergiz yoḳ maḳāl

5 Ey Murādīnüñ kelāmın güş iden gelsün yine
Cān ile sāmiʿ olursa kesb ide ḥāl üzre ḥāl

---

1 A.116b, F.129b. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun sebatını devam ettirsin!
4b. Leyse li'l-insāni illā mā seʿā: bk. G 17/8.

2 A.116b, F.129b. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun günlerini devam ettirsin!
5a.yine: beri AE.

776[1]

Velehū nevvera'llāhu fu'ādehū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Dildedür rāz-ı nihānum sendedür ʿayn-ı me'āl
Ḥamd oldur kim saña maʿlūm olupdur ḥasb-ı ḥāl

2 Dutalı mir'ātı rūya oldı rū āyīne-dār
Birbirine ger muḳābil ola peydādur cemāl

3 Rūʿyet-i dil-dāre gerçi ḳurdılar nice ṭarīḳ
Rāh-rev olmaḳ dilerseñ gel ṭarīḳi bizden al

4 Bezm-i ʿışḳı ṣanmaġıl kim rāyegān ola saña
Tāb-ı dil var ise sende güş idersin bir maḳāl

5 Ey Murādī kā'inātüñ bir ʿaca'ib ḥāli var
Muḫtelifdür her ne kim īcād idüpdür ẕü'l-celāl

777[2]

Velehū dāme iḳbālehū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Ṣūret-i zībā nedür bir neşʿe-i ḥüsn ü cemāl
Rūḥ u ʿakl u ʿilm ü dāniş ḳatre-i baḥr-ı kemāl

2 Rūʿyet-i çeşmi tefaḥḥuş eyledüm ebrārdan
Bir başardur birisidür lemʿa-i nūr-ı ḫayāl

3 Revzen-i ehl-i başīretdür cihān ārāyişi
Her birisin ḳıldılar āviḫte-i fikr-i me'āl

4 Sen Muḥammed ḳadrini aṭşān iken mi añladuñ
Olduġı dem parmaġı nāşire-i āb-ı zülāl

5 Ben Murādī ḳadrimi gelmezden evvel bilmişem
Gelmedin Ḥavvā vü Ādem olmadın cennetde ḥāl

---

1 A.117a, F.130a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun gönlünü nurlandırsın!
2a.mir'ātı: mir'āt A. 3b.rāh-rev: rāh-ber AE.

2 A.117a, F.130a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Onun ikbalini devam ettirmesi…
1a.bir: her A. 1b.ü: ve M. 5b.vü: ve M.

778[1]

Velehū dāme lehu'n-naṣru ve'ẓ-ẓafer

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Yaraşur her dem celālüñ perde-i ġayb-ı cemāl
Reh-nümūn-ı ġayrüñ olsa ḥażretüñe sal sal

2 Ey baña peyġā-ı a'lādan ḫaber viren ulu
Bārek-Allāh her ne kim didüñ odur ṣıdḳu'l-maḳāl

3 Baḥr-ı ḥayretde nice bir ġavṭa ḳılsun fülk-i dil
Ḥamdü li'llāh virdi ol andan necāt-ı lā-yezāl

4 Āşkār olduḳda ṣūret genc-i ma'nādür ḫafī
Kenz-i lā-yefnā dilersen himmeti ḳıl aña dal

5 İster iseñ ger mā'ārifden ḫaber-dār olasın
Gel Murāduñ bu maḳālinden hemān kesb eyle ḥāl

779[2]

Velehū dāmet 'izzetuhū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Vāḳıf-ı esrār-ı Ḥaḳdur 'ālim-i 'ilm-i ezel
Lem-yezeldür mebde'i 'ilm-i ezeldür lem-yezel

2 'Arża ḳılsam bir seḥer cānāna ḳalbüm derdini
Cānumuñ mir'āt-ı Ḥaḳda 'aksine dil urmış el

3 Muṣṭafā sırrı Muḥammedden nişān oldı velī
Ey nişān-ı bī-nişānı isteyen meydāna gel

4 'Urve-i vüṯḳāda ḫatm itdüñse ḫavf-ı vaḥşeti
Kūyı meydāndan çıḳarduñ uḳde oldı saña ḥal

5 Ey Murādī dem demüñdür ṯābit olsun dā'imā
Ente baḥrün ente baḥrün inneme'l-enhār ḳal

1 A.117a, F.130a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Ona yardım ve zaferi devam etsin!
2b.ṣıdḳu'l-maḳāl: ṣıdḳ-ı maḳāl A. 4a.olduḳda: oldükte F.

2 A.117b, F.130b. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Onun saygınlığı devam etsin!
5b.Sen denizsin sen okyanussun nehirler. Nehirler küçüktür, azdır.

780[1]

Velehū dāme nāşruhū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Ey nihānī sırruñı fāş itme āfet vaz gel
Degme kesde şimdi bulınmaz emānet vaz gel

2 Bir zamāna irmişüzdür kim ʿacā'ib ḥāli var
Ḳalmadı bir kimsede hergiz mürüvvet vaz gel

3 Niceler yārem diyü iẓhār-ı ṣıdḳ eyler saña
Līk bulınmaz olar içre ṣadāḳat vaz gel

4 İʿtimād itme ṣaḳın her kimseye nuṣḥ it ḳabūl
Degme bir yārem diyene virme ruḫṣat vaz gel

5 Ey Murādī nice nice tecribem vardur benüm
Her kime yārem diseñ eyler ḫıyānet vaz gel

781[2]

Velehū nāle murādehū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Sırrı ifşā eylemez ʿilm ile dānādur göñül
Baş egmez kimseye ḫānum tüvānādur göñül

2 Āb ü āteşden ḫalāṣ olmış zer-i ḫāliṣ gibi
Kīmyā-yı baḫş-ı Ḥaḳḳ ile meücellādur göñül

3 Āşinā-yı ʿışḳ olalı cümleden yād oldı pes
Ol ḥabīb-i bī-miṯāl içün muʿarrādur göñül

4 Ġam degül mihr-i cihān-ārā girü virmezse nūr
ʿĀlem-i fānīde vü bāḳīde aẓvādur göñül

5 Ey Murādī ʿilmüñe yoḳdur senüñ ḥadd ü kenār
Bī-kenār ü bī-nihāye özge deryādur göñül

---

1 A.117b, F.130b. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Onun yardımı devam etsin!
4b.degme: dikme A. 5b.yārem: yārüm AE.

2 A.117b, F.130b. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Onun isteğini versin!
4b.vü: ve M.

782[1]

Velehū e'azze'llāhu enṣārehū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Cān ü dil menzil olalı 'ışḳa şeydādur göñül
Lem'a-i nūr-ı hüdādan pür-tecellādur göñül

2 'Ālemüñ nefy ile iṯbātını bilmişdür tamām
Kenz-i maḫfīdür velīkin özge peydādur göñül

3 Ġarḳa-i baḥr-ı hüviyyet oldı der-ṣubḥ u mesā
Gicede gündüzde anuñ içün a'lādur göñül

4 Cāvidānī 'ömre düşmek degmeye kār olmadı
Ey benüm kārum bilen özge temāşādur göñül

5 Ey Murādī Ḥaḳ Te'ālā ni'meti bulmaz nefāẕ
Yaḫşı seyrān eyle gör kim ḫoşca me'vādur göñül

783[2]

Velehū żā'afa'llāhu iclālehū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Ḥayretüm efzūn olur ḳılsam temāşā-yı cemāl
Kibriyā-yı 'ayn-ı vaḥdetdür bu dem celle celāl

2 Ḳābiliyyet kesb ider dil gerçi her bir fennde
Līk şarṭ-ı ḳābiliyyet dād-ı Ḥaḳdandur me'āl

3 Ḳulzüm-i vaḥdetde dil fülki egerçi seyr ider
Vāhidiyyet bezmine varduḳda girdāb oldı ḥāl

4 Āyet-i kübrā virür 'ālemlere neşv ü nemā
Āyet-i büşrā ile ins ile cinn eyler naḳāl

5 Ey Murādī şerḥe gelmez bu maḳāl ile beyān
' Āḳıl olan eylesün ḥālince bir yirden su'āl

1 A.117b, F.131a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun yardımlarını aziz kılsın!
1b.pür: bir AE. göñül: - M. 3a.der-ṣubḥ: der ṣubḥ AE.

2 A.118a, F.131a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun yüceliğini artırsın!
2a.her: - AE. 4a.āyet-i kübrā: G 83/3b.

784[1]

Velehū lā-zāle melce'en li'l-enām

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Ey göñül ṣabr ile ola vaṣla dermān yaḥtemil
Ola kim bir gün teraḥḥum ide cānān yaḥtemil

2 Perde-i pindārı ḳaldur aradan tā kim saña
Ol cemālüñ nūrı tābān ola bir an yaḥtemil

3 Ser-te-ser eyvān ile ekvānı geşt itdüm ḳamu
Manẓarından mihr-i tābān ola raḫşān yaḥtemil

4 Bāb-ı 'ışḳı çün küşāde ḳılmışam ibrām ile
Reh-rev-i dil milk-i vaṣlı ide seyrān yaḥtemil

5 Ey Murādī degme bir ḳavlüñde ḳılma 'ışḳı fāş
Müstemi' ola ḥarāret birle bī-cān yaḥtemil

785[2]

Velehū lā-zāle melce'en li'l-enām

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Tekye ḳılma bu cihāna ey şeh-i ferḫunde-fāl
Nicesine ḳıldı bu mekkāre 'ömrün ḥīle al

2 Cān-ı şīrīnden nice şāh ü gedāyı ayırup
Eylemişdür ḳara yir altında şāhrum pāy-māl

3 Ḳanı İskender ḳanı Dārā ḳanı Ḫusrevle Cem
Ḳanı Şeddād ile Nemrūd buldılar küllī zevāl

4 Cehd ḳıl ḥubb-ı cihānı ḫāne-i dilden çıḳar
Bunda eyü nesne olmaz saña ey şūrīde-ḥāl

5 Ey Murādī ẕikr-i Ḥaḳḳı kendözüñe pīşe ḳıl
Tā bula göñlüñ senüñ her dem viṣāl-ender viṣāl

1 A.118a, F.131a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Halkı için sığınma yeri olması devam etsin!
5b.ola: olan M.

2 A.118a, F.131b. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Halkı için sığınma yeri olması devam etsin!

786[1]

Velehū dāme sulṭānehū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Aç cemālüñden niḳābı ʿayna ḥāʾil itme gel
Ḥālümüz cānā ġam-ı hicr ile müşkil itme gel

2 Nice bir ʿummān-ı ḥayretde gezüp bu fülk-i dil
Ḥāṣılın taḥmīl ḳıl bī-berr ü sāḥil itme gel

3 Fikr-i heyhāt ile sevdālarda yilmek nice bir
Fāʿil-i zencīr-i tūl olup müselsel itme gel

4 Ṣalmışuz dil zevraḳın deryā-yı bī-pāyāna çün
Āḫırı bir cāy-ı nā-hem-vāre nāzil itme gel

5 Ey Murādī "Leyse li'l-insāni illā mā seʿā"
Saʿy ḳıl her kāra saʿyünde tekāsül itme gel

787[2]

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Dāmenüñe pāyuñı çek gel berü hem çün ḥabl
Ger ulūluk ister iseñ işle gel yaḫşı ʿamel

2 Nāẓır olma kimsenüñ ʿaybına zinhār ey ulu
Ġayrı kimse daḫı tā kī bulmaya sende ḫalel

3 Gel berü kūh-ı ḳanāʿat içre ʿanḳā ol bugün
Ḳonma her bir cīfeye pāk ol sözümi diñle gel

4 Mālı n'eylersin cihān bāḳī degül çün kim saña
ʿĀḳil iseñ gel berü ur bir dükenmez gence el

5 Gel berü diñle sözüm bi'llāhi ḥayf olmaz saña
Çek Murāduñ küḥlini ʿaynuñda ḳalmasun zibil

---

1 A.118b, F.131b. Gazel AE, B, H, L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Sultanlığı devam etsin!
5a. Leyse li'l-insāni illā mā seʿā: bk. G 17/8.

2 R.88b. Gazel L, R'de vardır.
2a.ulu: ʿışḳ L. 5b.ʿaynında: ʿaynına L.

788[1]

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Levḥ-i dilde nakşını nakş itdi nakkāş-ı ezel
Gelmedin bu ʿāleme hem olmadın bu ʿuḳde-ḥal

2 Rāz-ı pinhānum ṣorarsañ bilmedi ins ü melek
Gencüme hergiz kimesne urmadı bir ẕerre el

3 Ser-te-ser gezdüm ḳamu āfāḳ u enfüs ʿālemin
Bulmadum kūyından özge turmaġ içün bir maḥāl

4 Semʿ-i cāna irdi çün kim bir nidā-yı ẕü'l-feraḥ
Her ne ki ola ḳamu iḥsāndur yoḳdur ʿamel

5 Ey Murādī çün derūnuñ maḥzen-i esrārdur
Cevher almak ister iseñ gel berü dükkāna gel

789[2]

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Ẕikr-i saʿyüm çün benüm kūyuñda kaʿbemdür cemāl
Merve ḥaḳḳı çün Ṣafādur ārzū her māh ü sāl

2 Zemzem-i eşküm firāḳuñda cihānı ḳıldı seyl
Zemzeme ḳıl nāḳa-i dil ḳaldı yolda bi-mecāl

3 Nūr-ı ʿaynüm gel eriş berḳ ura tā fevḳu'l-cebel
Ġār-ı vaḥdetde ḥarāret birledür dil pāy-māl

4 "Men ʿaref" sırrı ʿArāfāt-ı vücūdumdan ʿayān
Ḥācī-yi dil eylesün pīrāmeni bes bī-cidāl

5 Ey ṭavāfın isteyen ṣıdḳ ile gel ḳılġıl namāz
Recm ḳıl şeyṭān-ı nefsi ḳalmaya tā mekr ü āl

6 Ey Murādī baḥr-ı ḥikmetde olan ġavvāṣlar
Ḳaṭre alsunlar senüñ naẓmuñdan ey deryā-miṣāl

1 R.98a. Gazel R'de vardır.
2 R.157b. Gazel R'de vardır.
4a. Men ʿaref: bk. G 388/3

790[1]

Mine'l-levāmi'i'n-nūrāniyye ve'l-levāyiḥi's-sübḥāniyye

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Şem'-i bezm-i ezelīden çü münevverdür dil
Mihr-i pür-sūzdan anun içün enverdür dil

2 Oldı mir'āt-ı Ḫudā güster ü bihterdür dil
Gel berü bir naẓar it kim nice serverdür dil

3 Sırr-ı esrār-ı İlāhī ile hem-serdür dil
Āb-ı şevḳ āteş-i derd ile muḥammerdür dil

4 Ḥaḳ budur cümle ṭarīḳ ehline reh-berdür dil
Nefḥa-i nükhet-i dil-berle mu'anberdür dil

5 Cümleten her ne ki vardur aña maḥżardur dil
Ey Murādī naẓar it Ka'beden ekberdür dil

791[2]

Velehū rafe'a'llāhu a'lāme devletihī

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Eṣerümden eṣer isterseñ eger bī-eṣer ol
Naẓarumdan naẓar isterseñ eger bī-naẓar ol

2 Yārdan bulmaġa isterseñ eger keşf-i cemāl
Gözüñi yāre diküp ġayrı yüze bī-baṣar ol

3 Aç göñül āyinesin jeng-i sivādan her dem
Görmege rūy-i ḥabībi yüri var bī-keder ol

4 Eger ister iseñ uġramayasın bir ḫaṭara
Kimseye ḳılma ḫaṭā ḳaṣdını sen bī-ẓarār ol

5 İreyüm dirseñ eger sen de murāda ey dil
Ṭut Murāduñ sözüñi cümleye var tāc-ı ser ol

---

1 A.118b, F.132a, R.115a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Nurlu parıltılar ve sübhânî levhalardan…
Başlık F: Ve min-enfāsihi'ş-şerîfe.
1b.sûzdan: nûrdan R. 2a.güster ü: bihter R. 2b.it kim: eyle AE, H, R. 4b.nefḫa-i: nefḫa F; mu'anberdür: mu'teberdür AE. 5b.mısraı M'de yoktur.

2 A.118b, F.132a, R.87a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun devletinin alametini yükseltsin!
4b.sen: bes R. 5a.ireyüm: ideyüm R. 5b.cümleye: çalmaya R.

792[1]

Velehū dāme ʿizzuhū

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Baḥr-ı ḥayretde şināv eyleyeli fülk-i göñül
Bir kenārın bulımaz ṭarf u ṭarafdur māʾil

2 Sāhilin terk ideli sāhile ṭutmadı yüzin
ʿİlm-i deryāda mahāretle olupdur kāmil

3 ʿAvn-ı bād-ı himem ile ider ol ṭayy-ı mekān
Olmadı bu yürüyişde kesel olup kāhil

4 Gel bu maʿnāyı eger ḥāfiẓ iseñ fehmüñde
Cümle erkānı bilürsin saña yoḳdur müşkil

5 Bu Murāduñ kelimātını urup izʿāna
Añlar iseñ ne güherler ḳılasın sen ḥāsıl

793[2]

Velehū medde ẓilluhū

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Rūy-i dil-dāre muḳābil yine mirʾāt-ı göñül
Eyledi ʿışḳ-ı ḥaḳīḳatde beni ol kāmil

2 Ṣunʿını göreli ṣunʿında anuñ ṣubḥ u mesā
Meh ü mihrin ḳamunuñ eyledüm ʿāṭıl bāṭıl

3 Ben ne bildüm ki bizüm bilmegümüz bilmededür
Bu bilişle ḳamu bilmekleri ḳıldum ḥāṣıl

4 Her ḳaçan kim irişe ʿilm-i żiyā maṭlaʿına
Ṭāliʿ-i saʿd ile saʿdumda görünmez ḥāʾil

5 Bu kelāmında Murādīnüñ eṣer bulduñ ise
ʿĀlim olġıl yüri var nefsüñi olma cāhil

---

1 A.119a, F.132a, R.34b.Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Onun izzeti devam etsin!
1b.ṭarf: ṭarf u A. 4a.maʿnāyı: maʿnā F. 4b.bilirsin: bilirseñ M.

2 A.119a, F.132b, R.35a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun gölgesini uzatsın!
1b.ḥaḳîḳatte: ḥaḳîḳümde R. 2a.ṣunʿını: ṣunʿumı R; u: - R. 2b.ʿāṭıl: ʿāṭıl u AE. 5a.bulduñ ise: bulduñsa AE.

794[1]

Velehū dāme sulṭānen

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Ṣaña mısın ḳıla ey dil sana dünyāda menāl
Terk eyleme ḳanā'at çü geçer 'izzet ü māl

2 Benlügi terk idüben eylügi var pīşe idin
Ġarrā olma bu cihāna saña gelmeye melāl

3 Ehl-i ḥāl ister iseñ olmaġa ey ḥāl ehli
Var bu ḥāli giderüp yirine özge ḥāl al

4 Fāni dünyā benüm oldı diyüben da'vī ḳılan
Kellesi ṭopraġun altında yatur hem çü sifāl

5 Ey Murādī çü bilürsin bu cihān fānīdür
Nice bir eyleyesin herkese arż-ı aḥvāl

795[2]

Velehū bāreka'llāhu fīh

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Şem'-i bezm-i ezelīden yine pervāne-i dil
Ne ṣanursın anı sen olmadı mı ol kāmil

2 Ger dilerseñ bulasın sen daḫı küllīde kemāl
Dilüñi cehd idüben eyleyesin sen nice dil

3 Ġam-ı sevdāyile yaġun erimeyince müdām
Vaṣl-ı yāri nice sen idebilürsin ḥāṣıl

4 Gitmeyince bu göñül āyinesinden jengüñ
Ref'-i ḥucb eyleyimezsin anı sen bellü bil

5 Ey Murādī işi işle işi işleme ṣaḳın
Dā'imā aña duruş kāruñı bī-hemtā ḳıl

1 A.119a, F.132b. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Sultanlığı devam etsin!
5a.cihān: cihānı AE.

2 A.119b, F.132b. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onu bereketli kılsın!

796[1]

Velehū dāme saʿduhū

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Gördi çün yār yüzin çoḳ ṣalavāt eyledi dil
Kelimāt eyleyirek kesb-i ḥayāt eyledi dil

2 Didi kim oldı müʾebbed saña bu ḳurbiyyet
Aldı emrini bu vech ile berāt eyledi dil

3 Gördi çün ḫayme-i ecsād ḳonup göçmededür
Rūḥını ḳıldı muḳīm ʿayn-ı ṣebāt eyledi dil

4 Mürde iḥyāsına sāʿī vü mücidd oldı hemān
Ḳıldı taḳdīs-i Ḫudāyı nefeḫāt eyledi dil

5 Bildi çün nūr-ı yaḳīni bu Murādī enver
Lemʿa ile nice baḥrı ḳaṭarāt eyledi dil

797[2]

Velehū medda'llāhu ẓilāle re'fetihī

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Ne revādur saña kim ḥüsnüni yād ide ʿuḳūl
Ḥāşa li'llāh ki senüñ künhüñe rāy ide vüṣūl

2 Vāṣıl-ı muṭlaḳa ṣordum ki nedür sırr-ı ʿacīb
Didi kim sırr-ı nihān ol ki saña ol didi ol

3 "Kün" didi şerḥe gelür mi ʿacabā ne ki murād
Terk iderseñ bu murādı ire maḳsūduña yol

4 Cāna ḳıysaydı eger ʿĪsī-i Meryem ey dil
Āsmānda ḳalur idi yine ḳılmazdı nüzūl

5 Ey Murādī bu cihān milkini terk eyle yüri
Maʿrifet bābını keşf eyleye tā kim saña ol

1 A.119b, F.133a, R.129a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Onun saadeti devam etsin!
1a.çün: - R; eyledi: eyler R. 1b.ḥayāt: ḥesāp B; kelimātı eyleyürek kesbi ḥayāt eyler dil R. 2a.dil: - R.
4b.nefeḫāt: nefeḥāt F, H, R.

2 A.119b, F.133a, R.158b. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun merhametinin gölgesini uzatsın!
1b.li'llāh: li'llāhi M. 2a.ʿacîb: ʿaceb R. 5a.

798[1]

Velehū hulledet salṭanatuhū

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Cür'a-nūş oldı yine dest-i Mesīḥādan dil
Mest-i la-ya'ḳıl olupdur yine ṣahbādan dil

2 Dür-i deryā-yı ḥaḳīḳat bu kelām-ı dil-cū
Ḳaṭarāt itdi hüveydā yine deryādan dil

3 Lāmi'-i şemsi eḥad nūrını beẕl eyledi dil
Ḳamer-āsā anı aḫẕ eyledi a'lādan dil

4 Şeref-i ḳurb-ı 'aṭāda diledi menzilini
Geçdi pes anuñ içün seyr-i temāşādan dil

5 Ey Murādī seni yār eyledi çün kim maḫṣūṣ
Zīri terk eyledi geçdi dahı bālādan dil

799[2]

Velehū irtefe'at a'lāme devletihī

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Baḥr-ı ḥayretde n'ola ġavṣ ide bu geşti-i dil
Nefḫa-i rūḥ iledür cevher-i 'aḳla mā'il

2 Ḥaẕret-i vāḥidi ism ile müsemmāda gözet
Baṣar u sem' ü zebānuñ saña cümle ḥā'il

3 Revnaḳ-ı 'ahdı ḳabūl eyle ulu ni'metdür
Ni'metüñ şükrini ḳıl olmaya kāruñ müşkil

4 Lāḥıḳ olmasa eger ẕerre-i pertev cāna
Nice imkān olur idi bulına vech-i sebīl

5 Ey Murādī seni 'ālem ne bilür a'mādur
Vāḥidi iki görür olsa eger dīdede ḳıl

1 A.120a, F.133a, R.171a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Onun saltanatı ebedî kılınsın!
2a.dür-i: der-i AE. 3a. kün: bk. G 16/1b. dil: çün R. 4a.menzilini: menzileti M. 5b.zîri: zeberi AE; daḫi: nice AE, H.

2 A.120a, F.133b, R.161b. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Onun devletinin alameti yükselsin!
1b.nefḫa-i: nefḥa-i H. 2b.baṣar u: baṣar H, R; sem' u: sem' R.

800[1]

Velehū lā-zālet şümūsü devletihī ṭāliʿaten

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Ruḫ-ı zībā-yı dilārāda cemāl istedi dil
‘İlm-i ūlā ile uḫrāda kemāl istedi dil

2 Zā’ir-i kūy-ı ḥabīb oldı ḳurbiyyet
Ceẕbe-i ‘ışḳ-ı cemīl-i müte’āl istedi dil

3 Çeşm-i nāẓır gözedür vechini cehd ile tamām
Līk her laḥẓada fikriyle ḫayāl istedi dil

4 Ġam-ı endūhı ḳoyup vaʿde-i ferdā olmaz
Dūrı terk itdi dem-i laḥẓada ḥāl istedi dil

5 Ey Murādī kelimātıñ işidelden berü āh
Ṣanma kim anı ḳoyup özge maḳāl istedi dil

801[2]

Velehū ṭavvele’llāhu ‘ümrehū

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Ṣubḥ-ı ṣādıḳda eger ṭāliʿ ola nūr-ı cemāl
Cā’e ‘īden li-ūlā ḥālin ve min ‘ümrī ḫayālin

2 Rāz-ı dil ḫᵛāste ez rāz-ı ṭaleb kerde niyāz
Nāzını añlayalı ḳıldı niyāz ile maḳāl

3 Cān fidā ḳılalı cānāna ‘aceb rūḥda dil
Şākiren min niʿamin kāne ‘aẓīmen min ḥāl

4 Revnaḳ-ı ‘umr-ı men āverde zi-‘umreş en yār
Ben nice şükrin anuñ ḳılmayayın mālā māl

5 Kāne ḥayyen bi-ḥayāti velehü’l-ḥayyü ṣamed
Çün Murādīde anuñ oldı bu ẕāt-ı efʿāl

---

1 A.120a, F.133b.Gazel AE, B, H, L, R’de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Yükselen devletinin güneşleri devam etsin!
4a.ġam-ı: ġam u F, M.

2 A.120b, F.133b.Gazel AE, B, H, L, R’de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun ömrünü uzatsın...
1b.Hayal ömründen birinci bayram geldi.
2a.Yüreğinin sırrını istemiş, o talebin sırrından niyaz etmiş.
3a.Nimetlere şükür büyük bir durumdur.
4a.O yār kendi hayatından benim hayatıma güzellik kattı.
5a.O ebedî diridir ve o hayy ve samettir. [(Kāne ḥayyen: Diri olan kimseyi uyarsın (36/Yâ-Sîn 70); ṣamed: bk. G 247/1a].

802[1]

Velehū lā-zāle mümetteʿan bi’s-saʿdi ve’l-iḳbāl

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Kime feryād ideyin senden ey bī-dād göñül
Olmaduñ yārüñ elinden n’ideyin şād göñül

2 Seni ḳaşı gibi eyledi hilāl ol meh-i nev
Gün yüzin görmek ile olmaduñ ābād göñül

3 Şöyle ḥabs itdi seni ol zeḳanı çāhında
Olmaduñ iki cihānda meded āzād göñül

4 Zülf-i Leylāsı seni bende ḳodı çün Mecnūn
Leb-i şīrīni seni eyledi Ferhād göñül

5 Bu Murādī ḳuluñuñ göñlini çün almaz ele
Ḥaşre dek eyleyiser āh ile feryād göñül

803[2]

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Ḥāk-ı rāh-ı ḳadem-i server-i insān olġıl
Dal maʿāni yemmine ṣāḥib-i ʿirfān olġıl

2 Ḳoma ḥayretde özüñ mihr-i dırahşān olġıl
Ġūş ḳıl pendümi gel mīr-i suḥan-dān olġıl

3 Ḳoma ayıḳda özüñ ʿilm ile bürhān olġıl
Her cihet bezmine gel şemʿ-i şeb-istān olġıl

4 Ẓulümāt içre olana meh-i tābān olġıl
Mürdeler cismine bi’llāh bugün cān olġıl

5 Ṭut Murāduñ sözini cābük-i meydān olġıl
Bu muʿammāyı bilüp ṣāḥib-i iẕʿān olġıl

---

1 A.120b, F.134a. Gazel AE, B, H, L, R’de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Mutluluk ve ikbal ile memnuniyeti devam etsin!
3a.çāhında: cāhında F.

2 R.36a. Gazel R’de vardır.

804[1]

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Hem-dem-i yār olalı cümleden ekremdür dil
Yārı taʿẓīm ideli nice muʿaẓẓamdur dil

2 Cümleden el yudı çün yāre muṭīʿ oldı muṭīʿ
Kerem-i yār ile gör nice mükerremdür dil

3 ʿİlm-i uḫrā ile ūlāyı bilürse ne ʿaceb
ʿĀmil-i ʿilm ola çün ʿilm ile aʿlemdür dil

4 İntiḫāb itdi ḳamu kārını her kārında
Çekilüp başını ḳurtardı müsellemdür dil

5 Ḳamu ögrendi eyü yavuzını dünyānuñ
Gör Murādī gözüñ aç nice muʿallamdür dil

805[2]

Min cevāhiri kelimātihi'ş- şerīfe ve ʿibārātihi'l-münīfe

Müstef'ilün Müstef'ilün Müstef'ilün Müstef'ilün

1 ʿIşḳuña düşen n'eylesün cānā iki dünyāyı ol
Derdüñe düşen n'eylesün ġılman ile ḥavrāyı ol

2 Dutan cenābuña yüzin geçmek gerekdür ġayrıdan
Ḫūn eyleyüp eşkini ḳoşun aġ ile ḳarayı ol

3 Terk eyleyüp lübs-i ḳaba geysün murakḳaʿ bir ʿabā
Olsun ġarīb ü mübtelā terk eylesün dünyāyı ol

4 Olsun ḳamudan ol haḳīr igende bir köhne ḳasīr
Olsun yed-i ʿışḳa esīr terk eylesün meʾvāyı ol

5 İster ise bu ʿizzeti olsun Murādī ḫalveti
Kim bulmaḳ ister rifʿati ḳılsun ṭaleb Mevlāyı ol

1 R.85a. Gazel L, R'de vardır.
2b.nice mükerremdür: niçedür L. 4b.başını: başın L.

2 A.120b, F.134a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Onun şerefli kelime cevherleri ve yüce ibarelerinden…
Başlık F: Ve min-leṭā'ifi kelimātih.
1b.ḥavrāyı: ḥûrāyı AE. 3a.lübs-i: lübs ü M. 4b.yed-i: bir AE.

806[1]

Velehū es'ada'llāhu mesāhu

Müstef'ilün Müstef'ilün Müstef'ilün Müstef'ilün

1 Her ne ki bulıser ẓuhūr iden Ḫudādur bilmiş ol
Her birisi rāh-ı Ḫudāya reh-nümādur bilmiş ol

2 Ṣabr-ı ḳażā ḳıl ey göñül didi "yuḥibbu'ṣ-ṣābirīn"
Her ne ki gelse nīk ü bed Ḥaḳdan 'aṭādur bilmiş ol

3 Metn olmaġıl şerḥ olıgör şerḥ-i müşerreḥ olıgör
Giryān olursa yolına gözüñ sezādur bilmiş ol

4 Şer'e ḳılanlar iḳtidā nūr-ı mübīne irdiler
Kim iḳtidā ḳılsa göñül ol muḳtedādur bilmiş ol

5 Hāydan hüviyyetden murād añla Murādīden murād
Her ibtidā vü intihāda müntehādur bilmiş ol

807[2]

Velehū en'ama'llāhu ṣāḥibehū

Müstef'ilün Müstef'ilün Müstef'ilün Müstef'ilün

1 'Işḳ ile yoḳladı özin gördi özinde çün kemāl
Virdi göñül mürġine pes uçmāġa iki perr ü bāl

2 Ṭaḳdı ḳanadıdur añā ḳıldı bu ni'meti 'aṭā
Āyīne-i 'ālem-nümā eyledi virmedi zevāl

3 Sem'ine irdi çün nidā oldı nidā aña ġıdā
Ḳaldı elifle dāl ü ḥā kendüye oldı pes o dāl

4 Kendüyi gördi kendüde kendüyi buldı kendüde
Kendüde oldı kendüde bulmadı noḳṭa pes maḥal

5 Ger sen Murādī isteseñ bilmege sırr-ı ma'nāyı
'Işḳ ile 'aḳlı cem' idüp 'aḳlı ḳo 'ışḳı ṣatun al

1 A.121a, F.134a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun akşamını mutlu kılsın!
1a.ki: kim AE, M; bulısar: - AE; eden Ḫudādur: eder Ḫudādandur AE; ol: - M.
2a. yuḥibbu'ṣ-ṣābirîn: Allah (cc.) sabredenleri sever (3/Āli İmran 146). 5a.hāydan: hā-yı A; Murādîden: Murādî dil A.

2 A.121a, F.134b.Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun arkadaşını nimetlendirsin!
1b.mürġina: her 'ayna AE; bāl: māl M. 4b.maḥāl: mecāl AE. 5b.ko: - AE.

808[1]

Müstef'ilün Müstef'ilün Müstef'ilün Müstef'ilün

1 Ey dil nice ġafletdesin tevḥīde gel tevḥīde gel
Bildüm seni ʿuzletdesin tevḥīde gel tevḥīde gel

2 Mevlāya ṭāʿat eylegil dā'im ʿibādet eylegil
Emre ʿiṭāʿat eylegil tevḥīde gel tevḥīde gel

3 Rabbüñ senüñ ġaffārdur her cürmini settārdur
Kimi seve muḫtārdur tevḥīde gel tevḥīde gel

4 Īmānumuz tevḥīddür sulṭānumuz tevḥīddür
Cānānumuz tevḥīddür tevḥīde gel tevhīde gel

5 Eyle Murādī sen ṭaleb ne var ise çün sende hep
Sırr-ı Ḫudā sırr-ı ʿaceb tevḥīde gel tevḥīde gel

809[2]

Mine'l-ḥaḳāiḳi'r-rūḥāniyye ve'l-bevāriḳi's-sūbḥāniyye

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Ḫayālāt-ı cihāndan ḳalbüñi pāk eyle ey ʿāḳıl
Ki tā gönlüñ serīrinde ṭuta şāh-ı cihān menzil

2 Ḫaş ü ḫāşākdan pāk it sarāyını ey ʿaduñ sen
Sarāyuñ tāhir olmayınca olmaz her işüñ ḥāṣıl

3 Ḳuru ġavġāsını arduña atġıl sen bu dünyānuñ
Ḳamu māl ile cāhuñ ḳalmayısar saña bellü bil

4 Şu cān ṭūṭīsi şimdi kim ḳafesde söyleşür güftār
Ecel ṣayyādı bir gün ṣayd idiser olmaġıl ġāfil

5 Murādī kendü fikrüñe uyuben ḳılmaġıl bir kār
Ṭuta gör pīr-i rāhuñ dāmenin kim ḥal ider müşkil

1 R.175a. Gazel R'de vardır.
2 A.121a, F.134b.Gazel AE, B, H, L, R'de yoktur.
Başlık A: Ruhi hakikat ve münezzeh parıltılardan…
Başlık F: Ve min-mevʿiẓehu'ş-şerîfeh.

810[1]

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Eger ḳulluḳda ṣādıḳsañ baña sulṭānı göstergil
Muvaḥḥid mümin iseñ gel baña imānı göstergil

2 Eger ʿışḳuñda gerçekseñ gerekdür daʿvāya maʿnā
Maḥabbetde zaman vardur baña ol anı göstergil

3 Eger ümmü'l-kitāb içre bilürseñ maʿnā-yı iḫlāṣ
Eger ḥıfẓ-ı ʿulūm itdüñse gel Ḳur'ānı göstergil

4 Cihānda niceler vardur ṭabīb adına cāhiller
Ṭabīb-i ḥāẕıḳ olduñsa baña dermānı göstergil

5 Murādī merd-i meydāndur elinde ṭop ile çevgān
Eger daʿvā-yı merd eyler iseñ cevlānı göstergil

811[2]

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Geçenden geçmişem yārā nedür māżī vü müstaḳbel
Senüñ ile gönül çün vāḥid oldı oldı ol ekmel

2 Muʿammā remzini bildi şu kim ders oḳıdı senden
Fażīlet şerḥini bilenler oldı fāżıl-ı efżal

3 Mekān ile zamānı tārik ol vaḳt ister iseñ ger
Muvaḳḳat ol yüri ḳatlin ṣaḳın olmayasın esfel

4 Kelām-ı ehl-i ḥaḳdur bu bunı gūş eyle cān ile
Menāṣıb ister iseñ ger Ḫudānuñ ḳapusına gel

5 Murāduñ bu kelāmına kim ola diye maʿnāyı
Bu yir (de) dür ki bunda cümle aʿlem oldılar echel

---

1 R.34a. Gazel R'de vardır.
3a. ümmü'l-kitāb: bk. G 114/3; iḫlāṣ: bk. G 247/1a.
2 R.84a. Gazel L, R'de vardır.
5b.bu yer (de)dür: bu yerdür R, bu bir yerdür L.

812[1]

Min ḥaḳāyiḳı kelimātihi'r-rāyiḳa ve 'ibārātihi'l-fāyiḳa

Mef'ūlü Fāilātün Mef'ūlü Fāilātün

1 Şem'-i cemāl-i yāre pervāne oldı bu dil
Anuñ içün olupdur bu fenn-i 'ışḳa mā'il

2 Baḥr-ı maḥabbet içre ġarḳ oldı zevrak-ı dil
Ṭoldurdı anuñ için çoḳ cevher itdi ḥāṣıl

3 Fetvā vü dersi ḳodı 'ilm-i ledünden aldı
Ezberledi o fende nice nice mesā'il

4 Cān-ı 'azīzi n'itsün cān-ı 'azīzi buldı
Ḳodı iki cihānı 'ışḳ ile oldı 'āḳil

5 Remzini bu Murāduñ bilmekde 'ālem 'āciz
Allāh ile olanlar her işde oldı kāmil

813[2]

Velehū feteha'llāhu lehū ebvābe'l-ḫayr

Mef'ūlü Fāilātün Mef'ūlü Fāilātün

1 Gīsūların nigārum ḳılmış yüzine mā'il
Ṣan rūy-i māha ey dil olmış sehāb hā'il

2 Ben mürdeyi ḳıl iḥyā vaṣluña ey Mesīḥā
Bu derd-i 'ışḳ cānā ḥāljumı ḳıldı müşkil

3 Hicrüñ şebinde māhum çoḳdan nihān olurdum
Āhum şerārı baña ger olmasa mesā'il

4 Elden ele düşürüp sünbül ṣaçuñ dağıtma
Ṣaḳla sen anı ömrüm olmaz yabanda ḥāṣıl

5 Sevdā-yı zülfüñ ey cān ḳıldı beni çü Mecnūn
Ḥırz olsun eyle leylüm ḳoluñ baña ḥamā'il

6 Dimiş raḳīb yāre ḳulunam eli bağlu
Bend olsun ana yā Rab ağlal ile selāsil

7 Miḥrāb-ı ḳaşların sen ḳıl secde-gāh yāruñ
İster iseñ Murādī bulmaḳ yüce menāzil

---

1 A.121b, F.135a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Parıltılı kelimeleri ve üstün ibarelerinin hakikatlerinden…
Başlık F: sellemehu'llāh.
3a.vü: ve M. 4b.'āḳil: 'āmil AE, B, H. 5a.Allāh: ilāh B.

2 A.121b, F.135a. Gazel AE, B, H, L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun için hayrat kapılarını açsın!
7a.miḥrāb-ı: miḥrāb M.

814[1]

Min netāyici enfāsihi'ş- şerīfe ve levāyiḥi efkārihi'l-münīfe

Müfteilün Mefāilün Müfteilün Mefāilün

1 ʿİlm-i ḥaḳīḳi yā fetā sırrına rāciʿ añlaġıl
Sırrına "rāci"ün yine ʿilmini vāsiʿ añlaġıl

2 Ẕerrece var ise eger ġayra ʿalāḳa-i fu'ād
Vasl-ı Ḥabībe sen anı cümle-i māniʿ añlaġıl

3 Āyet-i ẕī'l-beşer nedür ādem olan bilür anı
Ādem olanı ey beşer herkese nāfiʿ añlaġıl

4 İster iseñ ġınā eger ṣanʿat idin ḳanāʿati
Diler iseñ ʿazīzi ger sen anı ḳāniʿ añlaġıl

5 Cemʿ ile cemʿ ḥālini añlayımadı ehl-i ḥāl
Diñle sözin Murādıntın ḳavlini cāmiʿ añlaġıl

815[2]

Velehū feteḥa'llāhu ebvābe'l-ḫayr

Mef'ūlü Mefāīlü Mefāīlü Feūlün

1 Aʿṣamtü ilā Rabbin hüve'l-ḥaḳḳu celīl
Ferdün ṣamadün mukaddirün Allāhu cemīl

2 Ḥālümi ne ḥācet ki beyān ide zebānum
Ed-demʿu mine'l-aynī ilā ḥāli delīl

3 Elbette bu ḥālümden o yārüñ ḫaberi var
El-ḳalbi mine'l-ḳalbi ile'l-ḳalbi sebīl

4 ʿĀşıḳ nice saġ ola çü senden ola ayru
El-ʿāşıḳu min hicrike fānin ve ʿamīl

5 Ḥāşā ki Murād ayruya meyl eyleye senden
Ḳalbi leke min mehdin ile'l-laḥdi yemīl

---

1 A.121b, F.135a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Şerefli nefeslerinin sonuçları ve yüce fikirlerinin levhalarından…
Başlık F: Ve min-ḥaḳā'iḳi ʿibārātih.
1b. rāciʿ: Ona döneceklerini umanlar ve huşu duyanlardan başkasına namaz elbette ağır gelir. (2/Bakara 46, 156; 21/Enbiya 93; 23/Mü'minûn 60). 2a.ʿalāḳa-i: ʿalāḳa AE. 3a.)î'l-beşer:)î'l-büşrā AE; bilür anı: anı bilür M. 3b.olanı: olan AE.

2 A.122a, F.135b. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) hayır kapılarını açsın!
Başlık F: Ve min-leṭā'ifi ʿibārātih.
1.Rabbime yapıştım, o hakk'tır, celîldir, eşsizdir, tektir, mukaddirdir. Allah cemal sahibidir.
2b.Gözden akan yaş hālimin delilidir.
3b.Kalpten kalbe yol vardır.
4b.Āşık senin ayrılığından fāni ve zordadır.
5b.Beşikten mezara kadar kalbim sana meyillidir; min mehd: mine'l-mehd AE.

816[1]

Velehū efāża'llāhu min berekātihī

Mef'ūlü Mefāīlü Mefāīlü Feūlün

1 Bāġ-ı felek içre begüm açıldı mı bir gül
Kim üstine anuñ varup ağlamaya bülbül

2 Fānī durur ey sāḳī geçer çünki bu eyyām
Gel 'īş idelüm eyleme luṭf eyle tekāsül

3 'Uşşāḳa ṣıfāhān ile 'uzzālı nevā ḳıl
Ey muṭrib-i ḫôş-naġme-serā ṭurmaya ḳulḳul

4 Ben 'āşıḳa riḳḳat ḳılup ey dôst sürāhī
Ḳan ağlayuben meclisi ḳıldı ṭolu ġulġul

5 Uzatma elüñ genc-i leb-i yāre ṣaḳın kim
Bağlamaya destüñi senüñ zincīre ḳākül

6 Ey gözleri mestüm dil-i bī-māra naẓar ḳıl
Hicrüñ oduna sīne kebāb oldı yaşum mül

7 Bir dem yüzine gül bu Murādīnüñ eyā-gül
Hicr āteşine nice yanup ola tenüm kül

817[2]

Mef'ūlü Mefāīlü Mefāīlü Feūlün

1 Gel 'āşıḳ iseñ yār ile gel bir demi dem ḳıl
Bir sikke ḳo 'āşıḳlar arasında 'ilim ḳıl

2 Vā'ıẓ sen eger bulduñ ise çāre ḫalāṣa
Gel ḥālümüze ḳo bizi luṭf eyle kerem ḳıl

3 Ger ister iseñ olmaġa dil-dār ile ḫalvet
Sen kendüñ aradan çıḳarup cümle 'adem ḳıl

4 Yaşuñı görüben saña raḥm eyler ise ger
Yaşuñ yirine gözlerinüñ ābını dem ḳıl

5 Ġūş eyle Murāduñ bu kelāmını ḥabībā
Dünyā sözini diñleme sem'üñi aṣam ḳıl

---

1 A.122a, F.135b. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onu bereketinden faydalandırsın!
2 R.92a.Gazel L, R'de vardır.

818[1]

Min reşeḥati aḳlāmihi'ş-şerīfeti ve nefeḥāti elfāẓihi'l-laṭīfeti

Müfteilün Fāilün Müfteilün Fāilün

1 ʿİlm ü edeb ögrenen cümleye oldı delīl
Līk ṣorarsan bizi cümleye ʿayne'l-cemīl

2 Ḥubb-ı ḥabīb ile biz olduḳ ezel āşinā
Oldı ḥisāb-ı ebed geçmedi bir ay u yıl

3 Mihr-i ṭarīḳatde biz elde çerāġ oynaruz
Anuñ içün ḳalmadı yolda bir ibn-i sebīl

4 Bilmegi terk eyle var tā kim olasın ʿalīm
Ṣoñra bilesin bizi söz bu durur bellü bil

5 Oldı Murādī yine sāḳī-i ʿayn-ı zülāl
Nūş ide bu şerbeti her kim olursa ʿalīl

819[2]

Min taḥḳīḳatihi'r-rāyiḳati ve tedḳīḳatihi'l-fāyiḳa

Mef'ūlü Fāilātü Mefāīlü Fāilün

1 Gördüm çü ʿaynumı iki ṣūretde bir miṣāl
Āyīne gösterür nice yüzden nice cemāl

2 Rūḥum vücūhını yine ʿayn ile görmişem
Rūḥum mesābesinde görindi nice ḫayāl

3 Encümler oldı leyle-i deycūra meşʿale
Ṣaġ u ṣolumda şems ü ḳamer oldı perr ü bāl

4 Ḳurdum ṭınāb-ı cūd ile çün ḫayme-i vücūd
Sāyemde kimi ḳonar ider kimi irtiḥāl

5 Nice naẓar ḳılur idi bu ʿāleme Murād
Ger çekmeseydi çeşmine kuḫl-i vücūdı ḥāl

1 A.122b, F.136a, R.36b. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Onun şerefli kalemlerinin damlaları ve latif sözlerinin esintilerinden …
Başlık F: Ve min-işārātihi'l-mermûze.
3b.ibn-i sebîl: ibnü's-sebîl R. 5a.Murādî: - M.

2 A.122b, F.136a, R.34b.Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Onun parıltılı araştırmaları ve üstün incelemelerinden…
Başlık F: Ve min-işārātihi'l-mermûze.
2a.vücûhunu: vücûdunu R. 5a.ʿāleme: ʿālemde AE.

820[1]

Velehū żā'afe'llāhu ecrehū

Mef'ūlü Fāilātü Mefāīlü Fāilün

1 Ġam-ḥānemüzde yār ile tenhādadur gönül
Ẓann itme seyr-i gülşen-i ṣaḥrādadur gönül

2 Dünyā ṭolarsa Nūḥ ile ẓabt eylemek muḥāl
Keştī-miṣāl 'aceb ulu deryādadur gönül

3 Şimdi ṣorar iseñ eger ey sāḥib-i kemāl
Ẓann eyleme ki dünyāda 'ukbādadur gönül

4 'Akl iremez kemālin müstefsir olma gel
'Ayn-ı ma'ānīye naẓar a'lādadur gönül

5 Bildi Murādī sırrım şerḥindedür ḫafī
Ẓāhir gözet anı igen iḫfādadur gönül

821[2]

Velehū lā-zāle muvaffaḳan

Mef'ūlü Fāilātü Mefāīlü Fāilün

1 Sübḥāne men teferrede bi'l-'izzi ve'l-celāl
Sübḥāne men te'azzeze bi'l-lutfi ve'l-cemāl

2 Oldı ḳadīm-i ẕāta çü şāḥid vücūd-ı pāk
Sübḥāne men tevaḥḥade bi'l-'izzi ve'l-kemāl

3 Ḥādiṣdür ayrusı velī oldur ḳadīm pes
Sübḥāne men nihāyete lā-yürdirkü ve'l-ḫayāl

4 Miḳdāra göredür ḳamu eşyāya feyż-i Ḥaḳ
Sübḥāne men tenezzehe şibhi ve'l-miṣlāl

5 Oldı Murādīnüñ çü kelām-ı ḥaḳīḳi bu
Sübḥāne men yüsebbaḥu fī'l-ḥāl ve'l-maḳāl

---

1 A.122b, F.136a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun mükâfatını artırsın!

2 A.123a, F.136b, R.127b. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Muvaffakiyet devam etsin!
1.İzzet ve celaliyle eşsiz olanı, cemal ve lütfuyla şerefli olanı tenzih ederim.
2b.İzzet ve kemalinde tek olanı tenzih ederim.
3a.pes: bes R. 5a.kelām-ı: kelāmı M.
3b.Nihayeti hayal ve idrak edilemeyeni tenzih ederim.
4b.Zat ve sıfatında emsal ve benzerlikten münezzeh olanı tenzih ederim.
5b.Hāl ve söz ile tespih edileni tenzih ederim.

822[1]

Velehū veffeḳahu'llāh

Mef'ūlü Fāilātü Mefāīlü Fāilün

1 Her dem ġıṭāsını eger açsaydı ol cemāl
Ḳalmaz idi cihānda ne resm ü ne ḫôd ḫayāl

2 Bir ẕerresi durur viren ʿālemlere ḥayāt
Ger cümle olsa olmaz idi hiç bir mecāl

3 Rāh-ı hidāyet olmasa meslek egerçi kim
Ṭoġrı ṭarīḳe varmaġa olmazdı ittiṣāl

4 Cān oldı gerçi arada ammā sebeb ne kim
Olsa cüdā olur yine rūḥ olmaġa maḥāl

5 Geldi Murādī ʿāleme bir ṣūret-i beşer
Bilmedi anı bilmeyiser ʿilm ile meʾāl

823[2]

Velehū ḥafaẓahu'llāhu

Mef'ūlü Fāilātü Mefāīlü Fāilün

1 Māfi'ż-żamīri ḳılma gönül āşkāre gel
Ḳalbüñ sefīnesin ata gör bir kenāra gel

2 Niçe devān olup ḳılasın ser-te-ser güẕer
İnṣāf şimdiden girü gel bir ḳarāra gel

3 Devlet saʿādet ister iseñ ey refīḳ ger
Ẓulmetde ḳalma gel berü bir baḫtiyāra gel

4 Milk-i vücūda çün seni gönderdi lā-yenām
Terk eyle ġafleti dil ü cānuñ uyara gel

5 Fāş itme sırr-ı ʿışḳı şu kim ehli olmadı
Var ise ger Murādī hemān ehl-i kāra gel

---

1 A.123a, F.136b. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onu muvaffak kılsın!

2 A.123a, F.136b, R.136b. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onu korusun!
1a. żamîri: żamîr M. 3a.devlet: baḫt u R; devlet ü AE. 5a.ehli: ehl M.

824[1]

Velehū yessera'allāhu āmālehū

Mef'ūlü Fāilātü Mefāīlü Fāilün

1 Sırr-ı niḳāba ṭāḳati keşf eylemezse dil
Ḥām-ı bürehnedür daḫı ol puḫte-dil degil

2 Rūy-ı müveccehüñ ne ḫaṭā eylemiş 'aceb
Rāz-ı derūn derūnına ḥucbındadur muḥil

3 'Ayn-ı ḥażarda bu sefer-i iḳtiżā nedür
Olma ḥabīb-i dil bu su'ālumda münfa'il

4 Virdi cevābını ki ḳaçan şems ide ṭulū'
Olmaz mı her sitāre-i seyyāra mużmaḥil

5 Miṣl-i Murād ister iseñ kıl tecessüsi
Bulmayasın ger 'ömrüñ ola ṣad hezār yıl

825[2]

Mef'ūlü Fāilātü Mefāīlü Fāilün

1 Senden baña ne kim gele cānā sitem degül
Cevr ü cefāñ bu dile aṣlā elem degül

2 'Āşıḳda her ne deñlü ola ṣıdḳ ile ṣafā
Yārinden özge maṣlaḥat-aña ehem degül

3 Derdini şol kişi görüp ide taḥammüli
Dermānını bulur 'aḳabince bu ġam degül

4 Şol kimse kim rıżā vire Rabbüñ ḳażāsında
Mir'āt-i ḳalbi ẕerrece anuñ ẓulüm degül

5 İḥsān idüp daḫı girü minnet iden kişi
Bilgil Murādī sen anı ṣahib-kerem degül

1 A.123a, F.137a, R.153b. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun işlerini kolaylaştırsın!
1a.ṭākati: ṭākat AE, H, R. 2b.derûnına: derdine AE; muḥil: maḥal AE. 3a.sefer-i: - R. 5a.Murād: Murādî AE, H; ister iseñ: isterseñ AE.

2 R.92a.Gazel R'de vardır.

826[1]

Mine'l-vāridāti'l-ilāhiyye ve's-sāniḥāti's-subḥāniyye

Mefāilün Feilātün Mefāilün Feilün

1 Bize ʿināyet idelden müyessirü'l-āmāl
Ḥaḳḳā'iḳinde görülmiş durur ḳamu aḥvāl

2 Muʿayyen oldı vücūda vücūd-ı lā-yuḥṣā
Bu fiʿālümüzde ne var ser-te-ser görinse fiʿāl

3 ʿAmel berāberine maḥżarında ḥāżırdur
Ḥużūr-ı ḳalb iledür fiʿl ile olan efʿāl

4 Mesīḥ olsa eger sübḥasında ṣad-dāne
Leʾālī-i ezelīdür olan bu māfī'l-bāl

5 Murādī reşḥa-i ḳudretdedür egerçi vücūd
Vücūd kāsesini eyleme kemişhi sifāl

827[2]

Velehū kāne'llāhu meʿahū

Mefāilün Feilātün Mefāilün Feilün

1 Gelüp żamīrüme düşdi yine ḫayāl-i ezel
Ebed çıḳar mı bu ḳalbümden ol menāl-i ezel

2 Oḳudı āyetini gönlüm eyledi ḫatmi
Muḥaḳḳaḳ oldı maḳālümde bu maḳāl-i ezel

3 İder mi mürġ-ı ʿaḳıl evc-i ḥikmete pervāż
Ṭaḳılmasaydı eger aña perr ü bāl-i ezel

4 Ebed ḫumārı iderdi ebed şarāb-ı elest
Meded irişmese ger cürʿa-i zülāl-i ezel

5 Murādī ḳabża-i ḥükmüñdedür ḳamu ne ki var
Elüñ durur ḳamuya muḳsim-i nevāl-i ezel

---

1 A.123b, F.137a, R.37a.
Başlık A: İlahi hatırlatmalardan ve sübhânî ilhamlardan…
Başlık F: Ve min-işārātihi'l-merġûbe.
2b.ser-te-ser: ser-be-ser R. 3b.efʿāl: aḳvāl R. 4a.ṣad-dāne: dürdāne R.

2 A.123b, F.137a, R.37a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onunla olsun!
1b.menāl-i: me'āl-i R. 3b.ṭakılmasaydı: ṭakılmayaydı A, R. 4a.ḫumārı iderdi ebed: ḫumār ider idi bizi R.
5a.ḳabża-i: ḳabża R. 5b.muḳsim-i: muḳsim ü AE.

828[1]

Velehū lā-zālet envāre ʿizzihī sāṭıʿaten

Mefāilün Feilātün Mefāilün Feilün

1 Muvānesetle görindi ʿuyūna māfī'l-bāl
Zihī ʿulūm-ı dil-ārā zihī ʿacā'ib ḥāl

2 Naẓare eyleyeli revzen-i kemāle gözüm
Görünmedi göze noḳṣān hep görindi kemāl

3 Bedāyiʿ-i nefeḫāta bediʿ olur ḳavlüm
Bu ḳavlümi göreli lāldur ḳamu aḳvāl

4 ʿAlā'im oldı ḳamu ʿāleme ḫuṣūṣ-i niḳāb
ʿAceb olur bu niḳābumda keşf olursa cemāl

5 Murādī aḥsen-i vech üzredür egerçi vücūh
Velī bu vech ile olmış durur ḳamu aḥvāl

829[2]

Velehū eʿānehu'llāh

Mefāilün Feilātün Mefāilün Feilün

1 Seni diler çü muʿayyen ziyāyı n'eyler dil
Beyān olursa yaḳīn ibtidāyı n'eyler dil

2 Muḥaddisānı vücūda ḫaber virür çü vücūd
Ḫaber virürse bedīʿa nidāyı n'eyler dil

3 Yaḳīne ʿilm iledürse ẕevī'l-ʿ uḳūl n'ider
Çü ʿaḳlın aldura pes ilticāyı n'eyler dil

4 Cemāl ḳılsa tecellī celāli maẓhardur
Arada ḳaldı çü ṣubḥ u mesāyı n'eyler dil

5 Murādī nehy ideli ol sivādan oldı beri
Sivāyı añladı çün müntehāyı n'eyler dil

---

1 A.123b, F.137b, R.36a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Parlayan izzetinin nurları devam etsin!
1b.dil-ārā zihi: dil rāzumı AE. 2a.naẓara: naẓẓāre AE, H. 3a.nefeḫāta: nefeḥāta F, H.

2 A.124a, F.137b, R.35a. Gazel AE, L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) ona yardımda bulunsun!
2a.vücûd: ḫabîr R. 3a.ʿuḳûl: ʿuḳûli R; n'ider: nedür M. 3b.pes: bes R. 4a.cemāl: cemāle R; celāli: celāle R. 4b.u: - R. 5b.sivāyı: su'āli R.

830[1]

Velehū āmenehu'llāh

Mefāilün Feilātün Mefāilün Feilün

1 Cemālüñ āyinesini naẓarda göstergil
Telaṭṭuf ile bu ḥüsnüñ eṣerde göstergil

2 Beyānuñ ile ʿayānun ḫarfī nihānīdür
Müsāfirem baña ʿavnüñ seferde göstergil

3 Civāruna eger irsem ʿazīzüm ʿizzet idüp
Baña sen ecr-i ʿaẓīmi ḥażarda göstergil

4 Eger ki şems-i cemālini inkisaf idesin
Anuñ şuʿāʿını devr-i ḳamerde göstergil

5 Muʿīn olalı müsemmāyı ismi rābıṭdur
Baña muʿāvenetüñ her ḫaṭarda göstergil

6 Murādī ḥüsn-i ḳabūl ile ḳılduñ ise ḳabūl
Anuñ murādını ḥīn-i seḥerde göstergil

831[2]

Velehū ḥaresa'llāh

Mefāilün Feilātün Mefāilün Feilün

1 Muḫāṣemetde ne var sendedür çü ḥüsn-i ezel
Cenāna rāġıb olup yā nedür bu ṭūl-ı emel

2 Nişāne virmedüg'içün cemāl-i rūyuñdan
Ḳamu ʿuyūna ḥicāb oldı ġaflet ile sebel

3 Miṣāl görmedi aṣlā olur mı saña naẓīr
Cihānda rūy-i siyāh oldı ol ki didi bedel

4 Nedür bu ḳudret ü ḳadrüñ ki ḳaṭredür taḳdīr
Muḥaddiṣān-ı ʿuḳūl eylemişdür anda cedel

5 Eger ḥayāt-ı ebed ister iseñ ey ʿāşıḳ
Ṣadāḳati ele al bu Murādī yanına gel

---

1 A.124a, F.137b. Gazel L R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onu emin kılsın!
1a.āyinesini: āyinesin M. 3b.ʿaẓîmi: ʿuẓemā AE.

2 A.124a, F.138a, R.138b. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onu korusun!
1a.sendedür: sende AE. 1b.cenāna: cināna AE, F, H, M, R. 2a.virmedig'içün: vermedigüm çün R. 2b.sebel: dil AE; zebel H, R. 3a.miṣāl: miṣāli AE. 3b.rûy-ı: rûyı R.

832[1]

Velehū medde ʿumruhū

Feilātün Mefāilün Feilün

1 ʿAceb ṣadīḳ durur her ki ola saña ḫalīl
Ṣadāḳatüme benüm ṣıdḳ-ı ekber oldı delīl

2 Maḥabbet ile çü aʿla durur ġam olmaz aña
Şol kimse bilmedi oldur iki cihānda ẕelīl

3 Ṣımāḫ-ı cāna gelürse nidā-yı ẕi'l-ikrām
Muḥaḳḳaḳ olduñ ise sırrını muḥaḳḳaḳ bil

4 ʿAyān olursa gümān itme kim nihāndur bu
Nihān olursa ʿayāndur gel itme ḳāl ile ḳīl

5 Murādī merd-i ezeldür ezeldedür ẓāhir
Müdāvemet görinür isteme yürī teʿvīl

833[2]

Min mehāsini kelimātihi'l-ʿilmiyye ve'l-meʿāni'l-ḥikemiyye

Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Çün seni gördi saña ḳıldı suʿāl
Ol daḫı didi seni saña maḳāl

2 Bildi pes ʿışḳ ile şeydā ḳıldugın
Eyledi ḳılup nice dürlü me'āl

3 Bāṭın u zāhirde ālā gözledi
ʿAvn ile ḳıldı özin bir ṭurfa ḥāl

4 Ḳılmaġ'içün içün cāna cānın āşinā
Eyledi cān ü gönülden irtiḥāl

5 Bu Murād aldana mı fānī deme
Bildi kim dünyā durur ẓıll-i ḫayāl

---

1 A.124b, F.138a, R.157a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun ömrünü uzatsın!
3a.ikrām: ekrem R. 4b.kıl: - Ra.ezeldedür: ebedledür R.

2 A.124b, F.138b. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: İlmî kelimeleri ve hikmetli manalarının güzelliklerinden…
Başlık F: Ve min-maḳālātihi'l-ḥulv.
1b.maḳāl: muḳābil L. 4b.ü: ve M. 5a.aldana mı: aldanmadı M.

834[1]

Velehū ṣanehu'llāh

Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Ey ḳulūbı seyr iden peydāya gel
Ḳaṣdı terk it maḳṣad-ı aḳṣāya gel

2 Nice bir maḫlūḳa baş indüresin
Gel berü gel ḥażret-i Mevlāya gel

3 Ārzū-yı nefsüñi ḳıl ber-ṭaraf
Cennet-i tevḥīde gel ālāya gel

4 Sem'-i cānı ḳıl küşāde ey püser
Ṭārik-i dü-'alem ol ortaya gel

5 Ġuş ḳıl bir ḥarf kim biñ ḥarf durur
Bu Murādum āyet-i kübrāya gel

835[2]

Velehū dāme fażluhū

Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Cān ü dilden çün seni ḳıldum ḳabūl
Añladum bildüm seni aṣle'l-uṣūl

2 Çün ṭarīḳıñdür ṣırāṭ-ı müstaḳīm
Bundan özge bulmadum bir ṭoġrı yol

3 Ḳalbi ḳalb iden durur ṣāḥib-hüner
Vuṣlat isterseñ eger bu resme ol

4 Kesme ümmīdi ṣaḳın Allāhdan
Ḥaddi yoḳdur luṭfınuñ ġāyetde bol

5 İster iseñ bulmaġa ḥāletde ḥāl
Baḳmaġıl zinhār imdi saġ u ṣol

6 Çoḳ durur 'ālemde bil ehl-i ṣuver
Añlama her gördigüñ ṣāhib-vüṣūl

7 Ey Murādī ister iseñ yaḫşılıḳ
Kimseyi incitme var ḥālüñde ol

---

1 A.124b, F.138b. Gazel R'de vardır.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onu korusun!
1b.it: - L. 5a.Ḥarf durur: Ḥarfdür L. 5b.āyet-i kübrā: G 83/3b.

2 A.125a, F.138b, R.98a.
Başlık A: Bu da onundur. Onun faziletinin devam etmesi…
6b ve. 7a mısraları R'de birbirlerinin yerine yazılmıştır. 2a.bulmadum: bilmedüm L. 7b.var ḥālüñde: gel ḥālünde (nun ile) R.

836[1]

Velehū menna'llāhu bi-ṭūli beḳā'ih

Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Gel berü ḳalbüñ musaffā eylegil
Kendüñi Ḥaḳdan temennā eylegil

2 Kendüñi gün içre nā-peydā ḳılup
Özüñi peydāda peydā eylegil

3 Ẕerre iken mihr-i raḫşān olıgör
Ḳaṭre-i 'ışḳ ile deryā eylegil

4 Ten gibi esfelde ḳalma menzilüñ
Hem çü cān-ı pāk a'lā eylegil

5 Ey Murādī ḳalbüñüñ āyinesin
'Işḳ ile pāk ü mücellā eylegil

837[2]

Velehū evṣalehu'llāhu ilā merāmihi

Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Cān ü dilden ol müberrā ey gönül
N'eylesüñ 'āşıḳ olanda cān ü dil

2 Cānı ḳurban eyle cānān yolına
Böyle olmayınca olmaz bellü bil

3 Māsivā terkin urandur merd-i dīn
Gel bu remzüñ remzini iẕ'ān ḳıl

4 Gel berü ma'nā yüzinden al niḳāb
Gözlerüñde ger sebel var ise sil

5 Ġūşuna alġıl Murāduñ sözlerin
Ehl-i dil yanına var destüñle il

---

1 A.125a, F.139a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun bekasının uzunluğuyla lütuflandırsın!
2a.gün: kevn AE. 4a.ḳalma: ḳılma AE, M. 5b.ü: ve M.

2 A.125b, F.139a, R.35b. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onu maksadına ulaştırsın!
4b.gözlerüñde: gözlerin R. 5b.il: sil R.

838[1]

Velehū neşera'llāhu ṣīte ma'diletihī

Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Ey kemālüñ ṣafḥa-i 'ālemde ḥāl
Her kişi ṭutar egerçi bir ḫayāl

2 Nāḳil ü menḳūlı bir naḳl itdiler
Pes olur el'ān nice ḳīl u ḳāl

3 Eyledi taḳdīrini taḳdīrde
Her bir işde yā nedendür bu cidāl

4 Oldı pes anun cevābı "i'lemū"
Söylenildi bunda nice biñ maḳāl

5 Ey Murādī iste kāruñ ḥāsılın
Tā olasın her zamān ferḫunde-fāl

839[2]

Velehū kessera'llāhu ḫayrah

Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Bir ḳemān ebrū miyānum ḳıldı dāl
Aldı gönlüm eyleyüben baña al

2 Vādī-i ḥayretde ḳoyup bī-nevā
Eyledi zülfi gibi āşüfte ḥāl

3 Ol lebi Şīrīne Ferhād olalı
Eylerem ben kūh-ı 'ışḳ ile cidāl

4 Rāh-ı 'ışḳında anuñ ben sālike
Derd ü ġamından ġayrı olmadı nevāl

5 Ḥūte-i çeşmümde sīm-i eşkümi
Āteş-i 'ışḳ ile ol yār itdi ḳāl

6 Çoḳdan aġlardı gözüm yaşın döküp
Anı eglendürmeseydi ger ḫayāl

7 Ey Murādī kūy-ı yāri ḳılma terk
Ger müyesser ola dir iseñ viṣāl

---

1 A.125b, F.139a, R.37b. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun adaletinin şöhretini yaygınlaştırsın!
2a.ü: - R. 3b.nedendür: neden R. 4a.pes: bes R; cevābı: çü R; i'lemû: Allah'ın, yeryüzünü ölümünden sonra diriltiğini bilin! (57/Hadîd 17; 2/Bakara 194, 196, 203, 209, 223, 231, 233, 235, 244, 267; 5/Mâide 34, 92; 98; 8/Enfâl 24, 25, 28, 40, 41; 9/Tevbe 2, 3, 36, 123; 11/Hûd 14; 49/Hucurât 7; 57/Hadîd 17, 20.

2 A.125b, F.139b. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun hayrını çoğaltsın!

840[1]

Min cümleti kemālātihi'z-zāhire ve ḥālātihi'l-bāhire

Feilātün Feilātün Feilün

1 Sırr-ı ʿışḳı çü dilüm bildi ezel
Çekdi ġayrıdan anuñ çün ol el

2 Eyleyüp ʿālem-i kübrā özini
Nām-ı ʿarşı özine ḳıldı maḥal

3 Genc-i maʿnā-yı nihāyetdür bu
Ḳılmasun kimse bu maʿnāda cedel

4 Dileyen bilmege ʿilm-i ezelī
Ṣāliḥ olup ide ol ṣāliḥ ʿamel

5 Gel Murāduñ sözini al ġūṣa
Eylegil ḫaşlet-i zenbūr-ı ʿasel

841[2]

Velehü ażā'a'llāhu kevākibe ḫilāfetihī

Feilātün Feilātün Feilün

1 Tab'-ı meyyāle gelür fikr-i viṣāl
Beni āşüfte ḳılur līk cemāl

2 Ḥikmetin bizden idüpdür iẓhār
Ol ḫudāvend-i kerīm-i müteʿāl

3 Ṭayr ider iki cenāḥ ile fuʾād
Yirine irmek anuñ kimse muḥāl

4 Feth ider aña müfettiḥ rāzī
Vuṣlat ister aña olmaz meyyāl

5 Bu Murādī diledi aṣl-ı murād
Enbiyāya ṣoralum var mı mecāl

---

1 A.126a, F.139b, R.37a.
Başlık A: Onun parıltılı mükemmel cümle ve parlak hāllerinden.
Başlık F: Ve min-elfāẓihi'ş-şerîfe.
3a.maʿnā-yı: maʿnā bî- AE; nihāyetdür: nihānîdür R; bu: sebû AE. 4a.ezelî: ārāyı AE. 4b.olup ide ol: olsun ḳıluben R.

2 A.126a, F.140a, R.133a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun halifeliğinin yıldızlarını parlatsın!
1b.lîk: leyl-i AE. 3a.ider iki: iderken AE. 3b.yirine: seyrine R; muḥāl: maḥāl AE. 4a.rāzı: niçe rāz R.

842[1]

Min şevāriḳi envārihī ve bevāriḳi āṣārihī

Müfteilün Müfteilün Fāilün

1 ʿIşḳuñı eşkümde beyān itdi dil
Rāz-ı nihānumı ʿayān itdi dil

2 Eyledi māhiyyetümi āşkār
Līk anı ġayre nihān itdi dil

3 Lüccī-i deryāda geẕer serserī
Gāhī nihān gāhī hemān itdi dil

4 Mefḫar olalı bu ʿayān ʿāleme
Milkine kendüsine ḫān itdi dil

5 Diñler iseñ ger bu Murāduñ sözin
Bil ki özin cān-ı cihān itdi dil

843[2]

Min fevāyiḥi kelimātihī ve levāyiḥi ibārātihī

Mefāīlün Mefāīlün Feūlün

1 Teāla'llāhu ʿammā ḳāle ḳā'il
Ve fehhemnā li-külli min meṣā'il

2 Yücede irmişem ġāyāt-ı şevḳe
Berāzıḫ olmadı bir ẕerre ḥā'il

3 Muḥīṭ-i çār-ender çār olandur
Vücūdün ḥāṭanī miṣle'l-ḥamā'il

4 Ferāġat ʿālemi milk-i ʿademdür
Ḥayāt-ı cāvidān andan mümesṣil

5 Murādī eylemişdür ʿarż-ı ḥikmet
Velīkin ʿavdet oldı kār-ı müşkil

---

1 A.126a, F.140a, R.36a. Gazel
Başlık A: Işıklarının doğuşu ve eserlerinin parıltılarından…
Başlık F: Velehü eyżen: Yine bu da onundur..
1a. ʿışḳını: ʿışḳımı R2 ve 3. beyitler A'da takdim tehir edilmiştir. 4b.kendisine: kendisini R; ḫān: cān AE, F.
5b.cān-ı: cān u R.

2 A.126b, F.140a, R.34b.
Başlık A: Kelimelerinin güzellikleri ve ibarelerinin levhalarından...
Başlık F: Li'llāhi dürri ḳā'ilihi.
1.Bütün misallerden öğrendiğimiz (Allah'ın) şanı ne yücedir dedi.
3b.Hamail gibi beni ihata eden (koruyan) bir vücuttur.
3a.muḥît: muḫayyet A; çār: ḫār-ender ḫār AE.

844[1]

Velehū edama'llāhu irşādehū

Mefāīlün Mefāīlün Feūlün

1 Kelāmuñla olalı āşinā dil
Olupdur baḥr-ı ʿışḳa āşinā dil

2 Peyāmuñ güş idelden semʿ-i cānum
Ḳamuya oldı şāhum reh-nümā dil

3 Ṣafāñ ile muṣaffā olalıdan
Olupdur ʿibret-i ʿālem-nümā dil

4 Cihān u cānı n'eyler kendü devrān
Ḳodı īn ile ānı bir yaña dil

5 Murāduñ her sözi Ḥaḳdan sebakdur
Anuñ içün dutar yüzin aña dil

845[2]

Velehū esbela'llāhu feyżahu ʿaleyh

Mefāīlün Mefāīlün Feūlün

1 Ṣaḳın maġrūr-ı dünyā olma ʿāḳil
Ki tā ʿuḳbāda ḥal olmaya müşkil

2 Duruş gel ṭāʿat it perverd-gāra
Ṣevāb-ı dü-cihānı eyle ḥāṣıl

3 Bu devrānuñ ʿacebdür ḥāli ey yār
Ki her biri ṣafā vü ẕevḳe māʾil

4 Añar yoḳ şimdi kimse ḥāl-i mevti
Ḳamusı şimdi ḫalḳuñ oldı ġāfil

5 İlāhī ḳılMurādīye ʿaṭālar
Ḳapuñda ola ol her laḥẓa sāʾil

---

1 A.126b, F.140b, R.34a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun irşadını devam ettirsin!
4a.ḳodu ān ile îni bir yana dil R. 4b.în: ān AE, F, M, R; ānı: ābı AE; îni H, R.

2 A.126b, F.140b. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) bereketini onun üzerine indirsin!
2a.düriş gel: dürişgil AE. 3b.vü: ve M. 5b.ol her: evvel A.

846[1]

Velehū dāmet re'fetehū

Mefāīlün Mefāīlün Feūlün

1 Hevāñı eylegil hūya mübeddel
Olasın tā ki sen ʿaḳl ile ekmel

2 Yüri var ʿālim olmaġı ṭaleb ḳıl
Nice bir olasın cehl ile erzel

3 Eger biñ yıl ṭurursan bu fenāda
Senüñ müşkillerüñ olmayısar ḥal

4 Bul ehl-i ḥāli ehl-i ḥāl olasın
Yüri aʿlāyı bul terk eyle esfel

5 Budur ʿāriflik ʿālemde Murādī
Çekesin iki dünyādan dahı el

847[2]

Velehū medda llāhu ṭanābe emelihī

Mefāīlün Mefāīlün Feūlün

1 Yaḳın olmaḳlıḳ isterseñ eyā dil
Iraġ almaḳlıġı sen eyle hāsıl

2 Yaḳīnüñ gelmedin cehd it yaḳīne
Yaḳīne ol yaḳīn ḥall ola müşkil

3 Yaḳīnen ṣādıḳan isterseñ eger
Ḳayırma ġayrıya urma yaḳīn el

4 Tefekkür eyleme leẕẕāt-ı fānī
Irāġ eyler diyānetden seni bil

5 Bu remzi feṭḥ ider mi degme kimse
Meger ḳıla Murādī anı ʿāḳil

1 A.127a, F.140b. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Onun merhameti devam etsin!
5a.Murādî: - Murād A.

2 A.127a, F.141a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun emelini uzatsın!
1a, 3a.isterseñ: ister iseñ AE. 3b.el: il H. 4. beyit A'da yoktur.

848[1]

Velehū lā-zālet aġṣānu devletihī muḥżarraten

Mefāīlün Mefāīlün Feūlün

1 Cemī‘-i ‘ālemi şerḥ itdi kāmil
Vücūdum milkini şerḥ eylemiş bil

2 Aṣa çün kim serā-perde cemāle
İki ‘aynuma olmaz nesne ḥā’il

3 Bī-ḥamdi’llāhi ve ‘l-minne bu ḥāle
Bu ḥāli añlamak bir ferde müşkil

4 Ḫudādan ġayrıyı ‘āşıḳ n’ider pes
Ne kim var ġayrıya hep añla bāṭıl

5 Muḥaḳḳaḳdur Murāduñ bu kelāmı
Muḥaḳḳiḳseñ gel imdi gör müşkil

849[2]

Min cevāhiri taḥrīrātihī ve zevāhiri takrīrātihī

Feilātün Mefāilün Feilün

1 Ṭarfetü’l-‘ayn içinde geldi ḥayāl
Leyse fī’l-‘ayn ile’l-cemāli muḥāl

2 Cānumuz cān içinde oldı nihān
Ẓākir oldı anuñ çün olmadı lāl

3 İderüz biz ‘ināyet istid‘a
Çekerüz vaṣl içün nice āmāl

4 Ḳudret iẓhārına budur kāfī
“Kāf u nūn”ı irişdi eyledi ḥāl

5 Bu Murāduñ kelāmını diñle
Ma‘nī bilmekde eyleme ihmāl

---

1 A.127a, F.141a. Gazel L, R’de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Devletinin var olan büyümesi devam etsin!
5b.gör: gör bu AE.

2 A.127b, F.141a. Gazel AE, B, H, L, R’de yoktur.
Başlık A: Onun yazım cevherleri ve sözlü ifadelerinin parıltılarından...
Başlık F: Ve min leme‘āti efvā’ih.
1b.Gözde güzelliğe muhal yoktur.
4b. Kāf u nûn: bk. G 16/1b.

850[1]

Velehū ṭayyebe'llāhu enfāsehū

Feilātün Mefāilün Feilün

1 Çeşm-i seḥḥāruñ eyledi baña al
Bu elif ḳaddüm benüm çün dāl

2 Zülf-i leylāñ idüp beni Mecnūn
Bilmezem ne vaḳt ola viṣāl

3 Ṣabr idem cevrüñ ile fürḳatüñe
Başuma geldi çün benüm bu ḥāl

4 Ḳanı şeftālū didüm ey dil-ber
Ruḫ-ı ālı didi ki baña gel al

5 Senden özge güzel Ḫudā ḥaḳḳı
Yoḳ durur bu dilümde hiç maḳāl

6 Gün yüzünsüz cihān baña zerre
Fürḳatüñ pāyem üzredür bir şāl

7 'Acabā var mı ola cihān içre
Bir şehüñ gibi şāh-ı nīk-ḫıṣāl

8 Yā İlāhi ola mı dünyāda
Sencileyin 'aceb laṭīf-ḫıṣāl

9 Ṭuymadın gel Murādī seni rakīb
Yoḫsa eyler bu dem seni pā-māl

851[2]

Min düreri ġureri inşā'ihī ve ezheri züheri īmānihī

Feūlün Feūlün Feūlün Feūl

1 Semī'tü nidā'en bi-sem'i ḳabūl
Ve ṣırtü ḳarīben bi-aṣli'l-uṣūl

2 Tefāḫur ḳıluram çü rükn ile ben
Ḳoyup cümle erkānı bulduḳ vuṣūl

3 Merertü ilā nehci ' avni's-sedād
Fe ṣırtü bi-ṭayrin cenāḥī yeḳūl

1 A.127b, F.141b. Gazel AE, B, H, L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun nefeslerini güzel kılsın!
8a.sencileyin: sencila A.

2 A.128a, F.141b. Gazel R'de yoktur.
Başlık A: Onun yazımının parlak incileri ve imanının aşırı parlaklığından...
Başlık F: Ve min-leṭā'ifi kelimātih.
1. Makbul bir nida işittim, her şeyin aslına yakın oldum. 1b.Ve ṣirtü: ṣayyere.
2a.ḳılarım: ḳılardum AE.
3.Yardım yolunda engeller aştım iki kanatlı kuş gibi oldum.
5.Muradi muradi muradi diyen yüksek bir kelamla övündük. 5a.mısraı M'de: yeḳûl.

4 Ṭavāf eyledüm beytümi ḳaṣd ile
Ki ḥacc oldı kim ḥacca olmadı yol

5 Neḥavnā ve ḳulnā kelāmen nidā'en
Murādī Murādī Murādī yeḳūl

852[1]

Velehū zeyyene bi-vücūdihi'd-dünyā

Feūlün Feūlün Feūlün Feūl

1 Ḳaçan kim niḳāb açsa rūy-i cemīl
İder ṭālibīn aña cānın sebīl

2 Bulınmaz durur cümle 'ālemde pes
O maḥbūba ne miṣl ne ḫôd 'adīl

3 O kim ṣıdḳ ile 'āşıḳ oldı aña
Naẓar eylemez ġayre bir laḥẓa bil

4 Cemālin ider her dem ārāyide
Ki ṭoldura tā 'āleme ḳāl u ḳīl

5 Murāduñ kelāmın bilem dir iseñ
Dil āyīnesinden gider jengi sil

853[2]

Min taḥḳīḳātihi'r-rāyiḳati ve tedḳīḳātihi'l-fāyiḳati

Feūlün Feūlün Feūlün Feūl

1 Celālinden oldı mu'ayyen cemāl-i kemāl
Cemālinden oldı mübeyyen celāl ile ḥāl

2 Ṣafā ẕevḳini istedüm buldum ānīde
Mıẕāḳ-ı revān oldı 'ışḳında aḳan zülāl

3 Ḥayāt-ı ebed oldı çün rāḥat-ı cāvidān
Fenā-yı miṣāl oldı rūḥ-ı revāna miṣāl

4 Taḳayyüddeyem bu maḥabbet kemālinde ben
Velīkin hemīn izdiyād oldı ḳurb-ı viṣāl

5 Murādī cihānda murāda vüṣūl olmadı
Nice ḥāller var ki diller olur anda lāl

---

1 A.128a, F.142a.Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Dünya onun varlığıyla süslensin!
4a.ṭoldura: ḳaldura AE.

2 A.128a, F.142a.Gazel L, R'de yoktur
Başlık A: Onun parıltılı araştırmaları ve üstün incelemelerinden…
2a.ṣafā: ṣafā ve AE. 5a.olmadı: oldı AE.

854[1]

Velehū naṣara'llāhu bi-te'yīdihī

Feūlün Feūlün Feūlün Feūl

1 Kemāl-i cemālüñ münīr-i cemāl-i kemāl
Kemālüñ cemālüñdedür sen kemāl-i cemāl

2 Seḥer çün niḳāb açdı vechüñ bu ʿālemlere
Niḳābuñ niḳābındadur ẕerre cümle-miṡāl

3 ʿAceb menzil-i bü'l-ʿacebdür bu zīr-i ḫıyām
Ḫayāl-i zilāl oldı cümle vücūh-ı ḫayāl

4 Ḳarārına mümkin ḳadīm olmaya çün vücūd
Vücūd-ı beḳādur yine bāḳī-i ẕü'l-celāl

5 Murāduñ żamīrinde olsa ne var her vücūd
Vücūdına oldı vücūd-ı muḳaddes çü dāl

855[2]

Velehū dāme mecduhū

Feūlün Feūlün Feūlün Feūl

1 Serā-perde-i ġaybdan çün görindi cemāl
Cemāl-i celāli celāl-i cemāl-i celāl

2 Ne derc eylemiş ṣāḥib-i ʿilm o nükte-dān
Biliş virmege aña gerek bir ehl-i kemāl

3 Nihāyetde bilmek diler dil nedür intihā
Velī ibtidāda bilindi naḳāl-i fiʿāl

4 Nedür ṭarḥ iden ikiden bir ügi yā fetā
Maḳālüñi ṭarḥ eyle tā bulasın sen nīk ḥāl

5 Murāduñ eger bilmez isen muʿammāların
Özüñ devşür imdi kimesmeyle ḳılma cidāl

---

1 A.128b, F.142b, R.171b. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun kuvvetlendirmesiyle ona yardım etsin!
1a.münîr-i: menber-i AE. 3b.ḫayāl-i zülāl oldu cümle vücûh-ı ḫayāl AE. 3a.zîr-i: zîrem AE. 3b.vücûh-ı: vücûhda R.

2 A.128b, F.142b. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Saygınlığının devam etmesi...
1a.perde-i: perde AE. 1b.cemāl-i: cemāl M. 2a.ne derc: dirîġ AE. 3b.maḳāl-i fiʿāl: maḳām-ı maḳām AE.

ḤARFÜ'L-MĪM

856[1]

Mine'l-fütūḥāti's-sulṭāniyye ve'l-füyūżāti'l-ḥāḳāniyye

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Didi yārüm senüñle ḳande gitdi ʿahd ü peymānum
Didüm kim ʿahd u peymānuñ henüz yirinde sulṭānum

2 Didi çün ıṭṭılāʿ itdüñ nedendür olmadıñ vāḥid
Didüm ʿışḳa düşelden vāḥidem terk itdi ten cānum

3 Didi terk-i hevā ḳıldum hevāyile nedür derdüñ
Didüm ʿışḳuñ hevāsından irişdi derde dermānum

4 Didi lāhūtı isterseñ niçün nāsūta māʾilsin
Didüm kim oldı maṭlūbuñ diyen her demde sübḥānum

5 Didi kim sen nedür aṣlı Murādī ṭālib olmışsın
Didüm kim ṭālib olmış maṭlabum fikir ile ḥayrānum

---

1 A.128b, F.142b, R.106b. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Sultanlığın fetihleri ve hakanlığın feyizlerinden…
Başlık F: Ḥarfü'l-Mîm.
4b.sübḥānum: sulṭānım AE, B.

857[1]

Velehū edama'llāhu eyyāmehū

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Ezelden çün yanupdur nār-ı 'ışḳa bu ten ü cānum
Cemāl-i yāre ḳarşu gösterür mir'āt-ı elvānum

2 Bezendi ḫᵛān-ı luṭf ile ser-ā-ser cümleten eknāf
Varup mihmān olup mihmāna ḳarşu anda mihmānum

3 Mu'īn olsa mu'ayyendür beyānında mübeyyendür
Velīkin sırr-ı mübhemdür eger olmasa īḫānum

4 Ṭavāf-ı ṭurfadan çün kim dil-i maḥrem muvaḳḳatdür
Muvaḳḳatler ḳonuldı kim ṭavāf olına eyvānum

5 Murādī çünki buldı terbiyet 'ilm-i ledünnīden
Mürebbī oldı anuñ çün ḳamu insāna insānum

858[2]

Velehū zādehu'llāhu kerāmehū

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Kitāb-ı 'işḳı açdum çün 'aca'ib dāstān gördüm
Ki her bir 'ālemin seyr eyledüm bir gül-sitān gördüm

2 Ḳamu bāb u fuṣūlın ḥarf ḥarfin görmişem cümle
Anuñ ebvābın açduḳda nice biñ biñ cinān gördüm

3 Velīkin ḫaṭṭı yoḳdur ol kitābuñ līk ḫālīdür
Benüm ḥālümde ḥāl olmış zemīn ile zamān gördüm

4 Ṣamāḫ-ı cānā irdi bir nidā-yı ḫūb-ter ey dil
Didi kim ben seni iki cihāna cümle cān gördüm

5 Didüm kim bu Murādī ber-murād olmaya mı ḥāṣıl
Didi kim ben seni her dem murād-ı cāvidān gördüm

---

1 A.129a, F.143a, R.113b.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun günlerini devam ettirsin!
2a.ḫᵛān -ı: ḫûn-ı AE, H, R. 3a.mu'ayyendür: mu'îndür AE. 4. beyit AE, B'de yoktur. 4a.maḥrem: maḥrim A.

2 A.129a, F.143a, R.90a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun ikramını ona ziyade kılsın!
2a.u: - R. 2b.açtıkta: açtıkça R. 2b.cinān: çünān M; ḥisāb AE. 3a.ḫālîdür: ḥālidür A. 4b.iki: - AE; cümle: cümleden AE. 5a.Bu Murādî: Murāda AE, H, R; ber-murād: bir murād AE, L.

859[1]

Velehū lā-zālet devletühū müşeyyedeten

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Çü ʿallām-ı ʿulūm ile yine ʿayn-ı kemāl oldum
Nice ḥā mīm u dāl ile elifden dāla dāl oldum

2 Getürdüm ḳālümi ḥāle yine baḳmadum aḥvāle
Eritdüm cānumı ʿışḳ ile ṣızdum ʿayn-ı ḳāl oldum

3 Ḥayātum terk idüp çün kim ḥayāt-ı cāvidān oldı
Ḳamu maḫlūḳuñ ortasında ḳavl ile maḳāl oldum

4 Cemāl-i cümleden geçdüm cemīlünven hevāsından
Hevāya olmadum tābiʿ yine ṣāhib-celāl oldum

5 Murādīye murād oldı kamu ʿālem mürīdidür
Serīr-i ḥüsne geçdüm ʿizz ile ṣāhib-cemāl oldum

860[2]

Velehū lā-zāle mezkūren bi-ḥusni's-sīyer

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Çü düşdüm derd-i ʿışḳa ṣanma kendümden eṣer buldum
Düşelden ʿışḳına anuñ neler buldum neler buldum

2 Muḥīṭ oldı yem-i ḳudret iḥāṭa ḳıldı ser-tā-pā
O deryā ortasında bir melek-ṣūret püser buldum

3 Kelāmın gūş idüp anuñ didüm dil saña meyl itmez
Didi kim āferīn bi'llah seni ṣāḥib-naẓar buldum

4 Muḥibb olalı dil-dāre didüm kim tārik-i ġayrem
Didi kim cümle aʿmādur seni ṣāḥib-baṣar buldum

5 Ḫaber bilmez idüm aṣla zemīn ü āsumāndan ben
Murāduñ sözlerinüñ her birinde biñ ḫaber buldum

---

1 A.129a, F.143a, R.82a.Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Devletinin sağlamlığı devam etsin!
1a.çü: çün AE; ʿulûm ile: meyle AE. 1b.ü: ve M; dāl:)āl AE. 2b.cānımı: ḥālümi A; ṣızdum: sezdüm A; ṣ arardum AE. 3b.oldum: - M. 4a.cemîlinven: cemîlinle AE; hevāsından: hevāsında R. 4b.hevāya: hüveydā R; oldum: - A.

2 A.129a, F.143b, R.104b. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Güzel huyuyla anılması devam etsin!
1a.derd-i ʿışḳa: ʿışḳ-ı yāra R. 2b.püser: beşer A, AE. 3b.bi'llāh: billāhi AE. 4. beyit AE'de yoktur. 5b.sözlerinüñ: sözlerüñ M.

861[1]

Velehū ḥarresa'llāhu mecdehū

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Teferrüc ḳıldum ārāyı cemālini mihān gördüm
Çü terk itdüm temāşāyı nihānını ʿayān gördüm

2 Temelluḳ eyleyü dil-dār nihānını beyān içün
Beyān içün ne kim vardur cihānda tercemān gördüm

3 Nedür bu sācid ü mescūduñ añlarsañ muʿammāsın
Seni devr-i zamān içinde ʿallām-ı zamān gördüm

4 Göñül mir'ātını çün kim mücellā ḳıldı elṭāfı
Cihān içre naẓar ḳıldum nice yüz biñ cihān gördüm

5 Murādīnüñ kelāmın añlayam dirseñ murādı ol
Murādını bulınca ben nice ʿarrāf-ı cān oldum

862[2]

Velehū lā-zāle meşkūrü'l-fi'āl

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Ḥayālāt-ı yaḳāyiʿden ulü'l-ʿayn oldı ebṣārum
Ulü'l-ʿazmüñ ṣafāsına ṣafā-baḫş oldı muḫtārum

2 Mekān-ı müntehādandur egerçi maṭlabum ṭāliʿ
Velīkin müntehādan müntehāya oldı tekrārum

3 Kemāle ben gümān itmem "fe-emmā" vech-i āḫer var
Gelüpdür evvel āḫirden hem evvel āḫir efkārum

4 Żiyā-ı żavʿı maḥv eyler eger ādemde ʿālemde
Miyān-ı beyn beyninden eger berḳ ura envārum

5 Başīret çeşmine kuḥl-ı ḥaḳīḳat çekmeyen aʿmā
Murādī varumı bilmez ne varum belki eṭvārum

---

1 A.129b, F.143b, R.75a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun saygınlığını korusun!
3a.ü: ve M; mescûduñ añlarsan: mescûd añlar isen AE. 3b.ʿallām-ı: ʿallāme-i AE. 4b.gördüm: - M. 5b.ʿarrāf-ı: ṣarrāf-ı AE; oldum: gördüm AE, B, R. L'de 1b.ve. 2a.mısraları yoktur.

2 A.129b, F.143b.Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Fiillerinin beğenilmesi devam etsin!
1a.ebṣārum: enṣārum AE. 3a.gümān: kemāl AE; fe-emmā: bk. G 65/5b. 3b.āḫirden hem evvel āḫir: āḫerden hem ol āḫerdür AE. 4b.beyninden: beyninde AE. 5b.belki: ne AE.

863[1]

Velehū surre mede'd-dehr

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Ḳamudan ẓāhir oldı ʿışḳ-ı yār ey mihter i ʿālem
Ḥakīmüñ ḥükmidür el-ḥaḳ eger yara eger merhem

2 ʿAvālimden murād insān-ı ʿālemdür muḥaḳḳaḳda
"Velī min külli vechin" ʿālem ādem ʿālem ādem

3 Kitāb-ı ʿışḳ-ı ezberden oḳıyup ṣaymaz evrāḳı
Kütüb evrāḳını cemʿ eyleyenden ol durur aʿlem

4 Vücūd-ı şekli terk eyle olasın cümleden ʿārī
Senüñ çün ẓāhir ola çünki eşkāl olasın efḥam

5 Murāduñ ṭarz-ı aḥvālin nė bilsün bilmeyen kendin
Bilem dirsen bu aḥvālī demüñden ḥāṣıl eyle dem

864[2]

Velehū sāre bi-ẕikrihi'r-rikbān

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Vücūdum ʿarṣasında çün büräderle kenār oldum
Eb ü ümme mülāḳat oluben pes āşkār oldum

2 Beni ırżāʿ idelden murżıʿa şīrīn şarāb ile
Benüm mehdüm muṭāf oldı ḳamuya reh-güẕer oldum

3 Şebābum ʿāleminde pes vücūdumdan zen aldum ben
Müvelled oldı bir rūḥ-ı muṣavver maḥż-ı kār oldum

4 Yetişdi bir daḫı ʿālem ḳocaldum rīşüm aġardı
Tenüm inceldi şol resme ṣanasın ince tār oldum

5 Pes andan bād-ı luṭf irdi muʿaṭṭar ḳıldı cān bāġın
Fenā bulmamışam aṣlā cüvān-ı bī-ḳarār oldum

6 Murādī şöyle ḳāl oldum ki yoḳdur ẕerrece noḳṣān
Ebed ḳalmadı ġıl u ġış ʿaceb ṣāḥib-ʿıyār oldum

---

1 A.129b, F.144a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Zaman süresince mutluluk olsun!
1a.yār ey: bārî AE, B. 2b. Velî min külli vechin: Ama her vecihten. 3a.ṣaymaz: ṣayma AE. 3b.eyleyenden: eyleyen AE. 4b.ola: oldu AE; efḥam: efḥam AE.

2 A.130a, F.144a, R.39b. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Takipçileri onun zikriyle ilerlesin.
1b.eb: em M. 2a.şarāb: şirā R. 2b.ḳamuya: ḳamu AE. 3a.ʿāleminde: ʿālemümde H; ʿāleme R; pes: bes R. 4a.ʿalem: ʿālem ḳamu R. 5. beyit AE'de yoktur. 5b.u: ve M. 6a.ḳāl oldum: ḳaldum AE.

865[1]

Velehū ebḳāhu'llāhu ilā yevmi'l-ḳıyām

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Görelden nūr-ı ruḫ-sāruñ cemāl-i bā-kemāl oldum
'Iyān-ı 'ayn olalıdan 'uyūn içre ḫayāl oldum

2 Zamān ile yoġ ile varuñ olmışdum miyānında
Cenāheyn ile ṭā'ir ṣāḥib-i perr ile bāl oldum

3 Bed ü nīki görelden ḥüsn ü ḳubḥı bilmişem a'lā
Cemīlü'l-vaṣf olalıdan cemāl-i bā-cemāl oldum

4 Çü aldum ḳavli ḳā'ilden ne ḳavlüm belki ḳā'ilven
Ne ḳā'il belki ḳavlüm ḳavl ile ṣāḥib-maḳāl oldum

5 Murādā fehm u idrāküñ senüñ fehm eylemez kimse
Murād iken murādum çün velī bir ḥasb-i ḥāl oldum

866[2]

Velehū zāde'llāhu saṭvetehū

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Bu gün ḫum-ḫāne-i vaḥdetde ben mestāne-i 'ışḳam
Bañā kim eyleye ta'līm çü ben ferzāne-i 'ışḳam

2 Beni siz ṣanmañuz 'ışḳ ile şimdi olmışam yoldaş
Dahı Ḳālū Belā bezminde ben hem-ḫāne-i 'ışḳam

3 Çü neysān-ı maḥabbetden gelüp oldı ṣadef dünyā
Bu deryā-yı şühūd içre şehā dür-dāne-i 'ışḳam

4 Bu nār-ı 'ışḳ ile her dem-be-dem ben 'āşıḳ-ı şeydā
Yanar iseñ 'aceb midür çü ben pervāne-i 'ışḳam

5 Hebā ḳılur isem yolına cism ü cānı 'ayb itme
Çü meydān-ı maḥabbetde bugün merd-āne-i 'ışḳam

6 Vücūdum ẓāhir olmadın naṣīb olmışdı bāña 'ışḳ
Çü ẓāhir olmışam ṣanma beni bīgāne-i 'ışḳam

7 Bi-küllī māsivādan fāriġam Ḥaḳdur bāña maṭlab
N'iderven ben Murādī ġayrıyı dīvāna-i 'ışḳam

---

1 A.130a, F.144a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onu kıyamet gününe kadar devam ettirsin!
3a.ḥüsn ü: ḥüsn-i AE. 3b.oldum: - A. 4a.ḳā'ilven: ḳā'ilden AE. 4b.oldum: - A, M. 5a.Murāda: Murāduñ AE; fehm ü idrāküñ senüñ: fehmi vardır. onu AE; bir: pür A; oldum: - A.

2 A.130a, F.144b.Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun nüfuzunu artırsın!
1a.ḫumḫāne: ġamḫāne AE. 2b.hemḫāne-i: ḫāne-i. 5a.ḳılar isem: ḳılarsam AE.

867[1]

Velehū dāme lehu'n-niʿam

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Raḳam ḳılmayalar ḥālüm eger küttāb ola ʿālem
Beyāna gelmez aḥvālüm midād ola eger her yem

2 Miyān-ı āb ü āteşden necāta var mıdur çāre
Ḥabībüm çāre sendendür aña çāre degül merhem

3 Hevādar olalı saña hevā-yı ġayrı terk itdüm
Hevāñ eyledi dīvāne velī eylemedi bir dem

4 Ruḫuñ mir'ātına ḥayrān olaldan ṭūṭī-i cānum
Zebānı ditrer aġzında ḳaçan ol olısar epsem

5 Murādī ʿışḳuña düşdi anuñ eglencesi oldur
Senüñ derdüñ yiter aña çeker mi ġayrıdan ol ġam

868[2]

Velehū lā-zāle mü'eyyeden min ʿindi'llāh

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Baña derd ü belā miḥnet nedendür bilmezem bilsem
Nedendür baña bu nikmet nedendür bilmezem bilsem

2 ʿİnāyet eylegil yā Rab ġarībem bi-kesem yā Rab
Baña bu derd ü bu miḥnet nedendür bilmezem bilsem

3 Bu dünyāya ne ḳıldum ben baña cevr ü cefā eyler
Baña bu cevr u bu miḥnet nedendür bilmezem bilsem

4 Ġarībem bilimezem kim nedür baña bu fürḳatler
Baña bu derd ü bu miḥnet nedendür bilmezem bilsem

5 Murādī ḳaldı āvāre olur mı derde bir çāre
Baña bu derd ü bu miḥnet nedendür bilmezem bilsem

1 A.130b, F.144b.Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Ona nimetleri devam etsin!
3b.mısraı ile. 4a.mısraı m'de takdim tehir edilmiştir.

2 A.130b, F.145a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah katından desteklenme devam etsin!
4a.bilimezem: bilmezem AE.

869[1]

Velehū lā-zāle'ẓ-ẓaferü min a'vānihī

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Murādum sensin ey dil-ber benüm ġayrı degül fikrüm
Cemālüñ ārzū ancaḳ baña ġayrı degül fikrüm

2 Vücūdı n'eyleyem sensiz ḥaram olsun baña sensiz
Beni sen ḳılmaġıl sensiz budur ġayrı degül fikrüm

3 Saña kim āşinā oldı ḥabībā aña pervāne
Dil ü cān 'ışḳuña yana budur ġayrı degül fikrüm

4 Beni bir laḥẓa dūr itme cenābuñdan ḳıl iḥsānı
Fidā ḳılmaḳ durur cānum saña ġayrı degül fikrüm

5 Senüñ ne ise maḳṣudıñ Murāduñ ol murādıdur
Hemān nāmuñ durur ẕikrüm benüm ġayrı degül fikrüm

870[2]

Velehū şerefe'llāhu bi-vücūdihi'l-'ālem

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Ġarīb ü āşinādan vaz gelem yā Rab senüñ çün hem
Şu kim olmaya 'āşıḳ sen aña hergiz dime ādem

2 Beni ḥayret iḥāṭa eylemişdür ser-te-ser ḫānum
Ġam-ı dil-dār ile dā'im iki 'aynüm ṭolupdur nem

3 Maḥabbet şem'ine bu ḥücre-i ḳalbi ḳılup mişkāt
Gönül pervānesi dā'im tolaşur olmayup epsem

4 Cemāl-i dil-rübāsıdur dili şeydā iden yārüñ
'Aceb olmaz eger bir dem urasın yarama merhem

5 Murāduñ ḥasb-i ḥālini beyān eyliyemez aṣlā
Eger küttāb ola 'ālem midād ola eger her yem

---

1 A.130b, F.145a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Onun yardımlarından dolayı zafer devam etsin!
3a.aña: saña AE. 3b.fikrüm: - M. 5a.ne ise maḳsûduñ neyse murāduñ AE.

2 A.131a, F.145a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) ālem onun varlığıyla şereflensin!
1a.ü: ve M. 2a.ḫānum: cānım AE. 2b.ṭolupdur: ṭolıdur AE.

871[1]

Velehū dāme nāşire'l-'adli ve'l-iḥsān

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Elā ey ṭālib-i vāḥid dilerseñ olasın maḥrem
Cenāb-ı kibriyāya sen budur şarṭ-ı edeb bil hem

2 Akıtġıl eşki çeşmüñden olasın ma'ṣiyetden pāk
'İbādāt it ḳıl istiġfar ola tā kim günāhuñ kem

3 Pes andan ṣayḳal-i tevḥīdi ur sen āhen-i ḳalbe
Ola āyīne-i aṣfāleyin daḫı çü cām-ı Cem

4 Naẓar ḳılma bu dünyāya oturġıl vāḥid ü tenhā
Dilüñden eksük olmasun anuñ ẕikrini ḳıl her dem

5 Ola kim merḥamet ḳılup günāhuñ 'afv ide ol şāh
Ḳabūl ola senüñ tevbeñ nitekim tevbe-i ādem

6 Çeke gör ḳahr-ı dünyāyı nitekim çekdi ol Eyyūb
Bu günki gün çeken ḳahrı yarın anda olur ḫurrem

7 Ṭaḳa gör nefsüñe zencīr elüñde tā zebūn olsun
Bu gün sen aña ṭaḳmazsan daḳısarlar sāña erḳam

8 Refīk eyle bu ḳullaruña tevfīküñ meded yā Rab
Çü sensin ḳādīr ü mennān senüñdür cümle-i 'ālem

9 Gel ey 'āşıḳ hemān hū dī hüve'l-bāḳī hüve'l-bāḳī
Çün oldur cümleden efżal çün oldur cümleden a'lem

10 Dilerven yā Ḫudā senden 'ināyet ḳıl bu 'āsīye
Senüñ 'ışḳuñ ile yā Rab dem-ā-dem yaḳılam yanam

11 N'idem ben cennet-i 'adni n'idem firdevs-i me'vāyı
Baña senden güzel yoḳdur çü sensin cümleden a'ẓam

12 Cemī'-i 'āleme ḥükmüñ yürür ey 'ālemüñ şāhı
Kim ola bir daḫı sulṭān çü sensin ḥākim ü aḥtem

13 'İnāyet eylegil şāhā ḥabībüñ Muṣṭafā ḥaḳḳı
Ki ẕikrüñden senüñ bir an İlāhi olmayan epsem

14 Murādī ḳuluna yā Rab 'ināyet ḳıl hidāyet ḳıl
Muḳarreb ola ḳapuñda niteki İbrāhim Edhem

---

1 A.131a, F.145b. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Adalet ve ihsanı yayıcılığı devam etsin!
1b.edeb: edeb hem B. 2b.kem: güm M. 3a.ur sen: urasın AE. 3b.āyîne-i: āyîne AE. 5b.niteki: nitekim AE. 8b.cümle-i: cümleten AE. 10a. Ḫudā: eḥad AE. 1. 3b.senüñ olur A. 1. 4b.niteki: nitekim B.

872[1]

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Kemāl-i ʿışḳa ṭutdum yüz aña pīr-i kemāl oldum
Benüm ḥālümi bilmekde ẕevī'l-ʿaḳla ḫayāl oldum

2 Mükāfāt eyledi dil-ber baña ḳılduġı cevr içün
Gidüp selb oldı aḥvālüm daḫı bir özge ḥāl oldum

3 Me'ālüm olalı ʿışḳ-ı ḥabībüm bu me'ālümde
Me'ālümden ferāġat eyledüm ḫalḳa me'āl oldum

4 Be-küllī kār u bārumdan geçüp tefvīż idüp yāre
Ṭaḳaldan bāl-ı himmet (ben) cemīle maḥbūb-ı bāl oldum

5 Murādī terk-i ḳavl idüp anuñ ḳavlini gūş eyler
Anuñ içün makāli terk idüp ṣāḥib-maḳāl oldum

873[2]

Min nefeḥāti'l-ʿārifi bi'llāh ḥażreti's-sulṭāni ẓillu'llāh

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Ġāfil olma ey gönül vallāhi senden isterem
Derd ile göyneklü bir ḫoş āhı şenden isterem

2 Olmaġıl ḥayvān-veş her maʿnīden alġıl ḫaber
Yolda ḳalma ac gözüñ āgāhı senden isterem

3 ʿIşḳdan şavḳ ile bulduñsa leẕā'iẕ gel berü
Bir ḫaber virmeklügine gāhī senden isterem

4 Maḫzen-i dürr ü cevāhirsin bu ʿālem içre sen
Encüm içre görinen ol māhı senden isterem

5 Çün tarīḳ olmışdur Allāha mefesler ṣaġışı
Ey Murādī her ṭarīḳe rāhı senden isterem

---

1 R.77a. Gazel R'de vardır.
4b. (ben): -.

2 A.131b, F.146a, R.120a.
Başlık A: Allah'ın (cc.) gölgesi Hazret-i Sultan yani Allah'ı (cc.) tanıyan arifin esintilerinden…
Başlık F: Ve min-leṭā'ifi kelimātih.
2a. alġıl: olġıl R. 3a.bulduñsa: bulduñ AE. 3b.virmekligine: vermekligi ki M. 4a.maḫzen-i: maḫzen-i F, R; ü: - R. 5a.çün: çü R.

874[1]

Velehū zāde'llāhu şevketehū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Ḳā'im-i menzil olandan luṭf ü iḥsān istedüm
Ya'nī 'ışḳuñ ḫastasıyam derde dermān istedüm

2 Rāh-ı 'ışḳı ögrenüp bildüm fünūnın cümleten
Başa çıkmaġ içün andan iẕn-i bürhān istedüm

3 Didi benden sensin efżal bende telmīẕem saña
Pes cevābında didüm kim senden im'ān istedüm

4 Şevḳ ile didüm ki ḳalbüm bir semā' ister yine
Ṣıġmazam bu 'arṣaya ben 'arş-ı meydān istedüm

5 Dönmeg ile ġā'ib oldum cün nażardan ansuzın
Ayaġum başmadum 'arşa özge ceylān istedüm

875[2]

Velehū ṭāle beḳāhū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Minnetüm Mevlāyadur ġayrıya yoḳdur minnetüm
Anuñ içün 'izzetüm ḳatında buldum 'izzetüm

2 Mürtefi' ḳıldum anı ben cümle ma'ḳūlātdan
İrtifā' itmekdedür ḳatında her dem rif'atüm

3 Naḳlümi ḳāl itmeyince cümle menḳūlātdan
Kimseye te'ṯīr ḳılmadı bu ḳavl ü ṣoḥbetüm

4 Āb u āteşden ḫalāṣ olduḳda cismüm 'unṣurı
Pür-żiyā ḳıldı iki dünyāyı nurāniyyetüm

5 Bu Murādī yārī-i yār ile yāre yār olup
Kimsene bilmez anuñ içün benüm māhiyyetüm

---

1 A.131b, F.146a, R.119b. L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun ihtişamını artırsın!
1a.olandan: olaldan AE; istedüm: isterem M. 1b.2b, 3b, 4b, 5b.istedüm: isterem M. 4b.'arş-ı: 'arşı R.
5a.dönmek: demeg M.

2 A.132a, F.146a, R.114b. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Onun devamlılığını uzatsın!
2a.anı ben: ben anı R. 3a.itmeyince: itmeyince ben L. 3b.ḳavl ü: ḳavl-i A, R. 5a.yārî-i: yāri AE. 5b.kimsene: kimse AE; içün: içün bu AEL'de 3. beytin a ve b mısraları takdim tehir edilmiştir.

876[1]

Velehū edama'llāhu ʿumrehū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Yalvarup ol dil-rübādan keşf-i dīdār istedüm
Yāvī ḳıldum kendözüm kendümde tekrār istedüm

2 Ṣad hezārān isterem şevḳümde şevḳüm şevḳini
Her birinde bulmışam biñ biñde ṣad bār istedüm

3 Bir kelāmum ḳılmaġ içün naḳl-i ʿāciz ḳaldılar
Cinn ü ins ile melā'ik birle bāzār istedüm

4 Ṭarfatü'l-ʿayn oldı ʿaynüm ġaybüm içre ʿayn ile
Ḳılmaġa biñ dā'ire pergārı devvār istedüm

5 İstediler çün Murādiden bu maʿnādan ḫaber
Şevḳden yaş yirine bir çeşm-i ḫūn-bār istedüm

877[2]

Velehū ḥaḳḳaka'llāhu āmālehū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Çün seni ḳıldum ṭaleb heybetde buldum heybetüm
Anuñ içün şerḥe gelmez bu benüm māhiyyetüm

2 Ben taʿaḳḳul eylesem olmaz ʿaceb bu rāḥati
Kimsene ʿaḳl eylemez miḥnetde ʿayn-ı rāḥatüm

3 Ferd-i ferdāniyyende kendüsi oldı vaḥīd
Ġayrı ne bilsün anuñ ḳatında vaḥdāniyyetüm

4 ʿĀlem olmışdur ḫayālümde ḫayāl-ender ḫayāl
ʿĀlem-i kübrā vü ṣuġrā oldı ʿayn-ı ḳudretüm

5 Çün murādıdur Murādīnüñ murādında murād
Anuñ içün ḥayret-i kübrāda vardur ṭāḳatüm

---

1 A.132a, F.146b, R.87a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun ömrünü devam ettirsin!
2a.birinde: birinden R; istedüm: isterem R. 3a.ḳaldılar: ḳıldılar M. 3b.birle: - R. 4a.ġaybım: ʿaynım AE. 4b.dā'ire pergārı: dā'ir-i pergār-ı R; devvār: dîvār AE. 5a.maʿnādan: maʿnāyı R. 5b.yaş: yaşın A.

2 A.132a, F.146b, R.117a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun isteklerini gerçekleştirsin!
1a.ḳıldum: ḳıldum ḳıldum AE. 2b.ʿaḳl: ʿāḳil AE. 3a.ġayrî: ġayr F, H. 4a.ʿālem: ʿālim M. 4b.vü: ve M. 5a.murādıdur: murāduñdur R. 5b.vardur: ḳaldı AE.

878[1]

Velehū belleġa'llāhu ilā aḳsā merātibi's-sa'ādeh

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Çün naẓar ḳıldum naẓīrümde naẓardur işlerüm
Yolına 'ışḳında anuñ ser virendür serverüm

2 Rāhı buldum rāh ile yoldan 'udūl itmek muḥāl
Reh-nümā oldı bāña rāhumda çün kim reh-berüm

3 Cān ü serden vaz olandur dāmen-i yāri ṭutan
Dāmenin çün ṭutmışam biñ ṣad hezārāndur serüm

4 Buldı çün kim 'avn-i yāri yarı ḳıldı 'avn-ı yār
Ḥayberüñ bābını ḳal' itdi bu resme Ḥaydarum

5 Men ne anem kim olam ānumda lāyıḳ ānuma
Yegrek oldur bihterümde çün kim her dem bihterüm

6 Gel Murādīnüñ murādın añla kim merd-ānedür
Anuñ içündür küşāde bu benüm bāb-ı derüm

879[2]

Velehū kāne'llāhu lehū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Añladı çün kim benüm 'ışḳıyla nālān olduġum
Merḥamet ḳıldı bilüp ḥüsninde ḥayran olduġum

2 Ḥamdu li'llāh istemiş ġāyetde maḳṣūd-ı ezel
Bu ḥicāb-ı salṭanatda şöyle pinhān olduġum

3 Rāz-ı mektūm olduġın yaḫşı sadāḳat añladum
Bildi kim lāyıḳ durur mihmāna mihmān olduġum

4 Çekdi ḳudret ḫāmesin levḥ-i dile arḳām içün
Virdi ḳadrin istedi 'allām-ı devrān olduġum

5 Baş ile cān oynaduġım bildi yolında Murād
Şübhesi ḳalmadı anuñ merd-i meydān olduġum

---

1 A.132b, F.146b, R.78b. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun saadet derecelerini had safhaya ulaştırsın!
1a.naẓîrümde: bî: - AE. 1b.'ışḳında anuñ: 'ışḳuñ anuñ çün R; 'ışḳında: 'ışḳuñ L. 2a.muḥāl: maḥāl A. 3b.serüm: serem AE. 4a.yāri: bārî R. 5a.ānuma: înüme R. 5b.kim: ki F, H, R; oldur: oldı L. 6a.içündür: içün AE; küşāde: küşādedür AE; bāb-ı: bāb u AE.

2 A.132b, F.147a, R.118b.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) ona ihsanda bulunsun!
1b.ḥüsnüñde: ḥüsnüñe AE. 3a.añladum: añladı R. 3b.mihmāna: mihmān AE. 4a.ḳudret: fürḳat AE; ḫāmesin: nāmesin AE, F, H, M. 4b.'allām-ı: 'allāme-i AE.

880[1]

Velehū rafe'a'llāhu ḳadrehū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Müstedām olup yine devletde buldum devletüm
Anuñ içün ṣalmışam eṭrāfa bāl-i himmetüm

2 Ḳurtılan cümle perīşānından iki 'ālemüñ
Oldur añlar isem añlayan benüm cem'iyyetüm

3 Ger olursañ ḥāmil iki 'ālemi bir çegnüñe
Anda añlarsın benüm ḳuvvetde olan ṭāḳatüm

4 'İzz ile iḳbāli terk it 'izzet isterseñ eger
'İzzeti al bendelige tā bilesin 'izzetüm

5 Ḥükm-i Mevlāya eger rāżī olursañ her zamān
Ey Murādī añlayasın sen bu ḳavl-i ḥikmetüm

881[2]

Velehū lā-zāle muṭā'an li'l-enām

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Rabbüme ḳıldum du'ā ol dem 'aṭāsın gözledüm
'Ahd ü peymānın gözetdüm hem vefāsın gözledüm

2 Cümlenüñ eṭvārına ḳıldum naẓar ben ser-te-ser
Küllü şey'in ḥādişinde ibtidāsın gözledüm

3 Ben ki ḳıldum kendümi erkān ile ḳıldum naẓar
Baḳmadum 'ālemlere pes māverāsın gözledüm

4 Şerḥ-i bünyān ile geldi çünki cümle "beyyināt"
Ben beni farḳ idüben pes müntehāsın gözledüm

5 Ey Murādī terk idüp zevḳ ile ālā soḥbetin
Her ne yirde kim varam anuñ rıżāsın gözledüm

---

1 A.132b, F.147a, R.112b. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun kıymetini yükseltsin!
5b.añlarsuñ: añlarsañ AE, H; añlar iseñ R.

2 A.133a, F.147a, R.81b. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Halkın rızası devam etsin!
2b. Küllü şey:...Doğrusu Allah her şeye Kadir'dir (2/Bakara 20, 29 , 106 , 109, 148 , 231 , 259 , 282 , 284; 3/Āl-i İmrân 26 , 29 , 165 , 189; 4/Nisâ 153; muht. yer; hadîsinde: hadîste R. 3a.ki: ne R. 3b.pes: bes R. 4a.bünyān ile: tibyān ile M; bînāyile AE; baḳmadum 'ālemlere cümle beyyināt R; beyyināt:bk. G 148/2b. 4b.pes: - R. 5a.ṣoḥbetin: ṣoḥbeti AE. 5b.varam onun rıżāsın: anuñ dehānın R.

882[1]

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Nefḫa-i kübrāda çün ser ḳaldura ḫāṣ ile ʿām
Biñ ayaḳ bir ayaḳ üstinde ṭurup ṭuta ḳıyām

2 Nevʿ nevʿ olup bu envāʿ-ı beşer cinn ile cān
Mevc uralar nitekim bir baḥr-ı aʿẓam biʾt-tamām

3 Ḥaḳlu ḥaḳḳın isteyüp her kişi ḫaṣmını ṭuta
Ḳāżī ola ḥażret-i sulṭān-ı ḥayy-ı lā-yenām

4 Gel berü ol yevmü yād it ḳıl yaraġuñ şimdiden
Āh oldum nʾola ḥālüñ fikr ider misin müdām

5 Gel Murāduñ diñle ḳavlin oldı bu ḳavl-i eṣaḥ
Uy cevāba kim cevābumdur saña her dem imām

883[2]

Velehū edamaʾllāhu naṣrehū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Ḥāfıẓam ḥükmindedür gerçi kemāl-i ḥikmetüm
Līk olmışdur sebeb ʿizz ü veḳār u ʿiṣmetüm

2 Manẓar olalı vücūdum cümle erbāb-ı naẓar
Evvel āḫir baḳdılar bilmediler māhiyyetüm

3 ʿĀlemüñ ʿilm-i ḥisābın ebcedümden ögrenür
Noḳṭama baş indürüp bir dem olan hem-ṣoḥbetüm

4 ʿİzzet-i dünyāyile uḫrāyı terk iden kişi
Añlar isem ol bilür iki cihānda ʿizzetüm

5 Cāmiʿü'l-esrār olaldan bu Murādī ẕū-fünūn
Şol ki ṭaġıtmadı kendin bilmedi cemʿiyyetüm

---

1 A.133a, F.147b, R.83b.Gazel L'de yoktur.
1a.nefḫa: nefḥa AE, H. 4a.yaraġın: yaraġın AE. 5b.imām: enām AE.

2 A.133a, F.147b, R.38b. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) ona yardımını devam ettirsin!
1b.u: - R. 4a.dünyāyile uḫrāyı: dünyāyı uḫrā ile R; uḫrāyı: uḫrāyı hem R.

884[1]

Velehū ḫuṣṣa bi'n-naḥci ve'ẕ-ẓafer

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Ṣoḥbet-i rūy-i ḥabīb oldı dilā çün ṣoḥbetüm
Ṭāḳatümden isterem ben yine tāb-ı ṭāḳatüm

2 Vechümüñ āyinesinde vech ile gördüm vücūh
Ol cemīl oldı cemāl oldı benüm māhiyyetüm

3 Ḥikmetüm ḥükmindedür aḥkām-ı ʿaynüñ lemʿası
Ġayr-ı ʿaynüñden geçerseñ fehm idersin ḥikmetüm

4 Manṭıḳ-ı maʿnīdedür gerçi kelām-ı ʿālimūn
ʿİlm-i evvel ʿilm-i uḫrādur benüm ḫāṣiyyetüm

5 Ṭaġıdursañ kār-u bārıñ gel Murāduñ yanına
Cemʿ iderseñ kendüñi añlayasın cemʿiyyetüm

885[2]

Velehū eḳarra'llāhu ʿaynehū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 ʿİlm-i ḥikmetden ḫaber-dār ol yüri ey muḥterem
Tā ki maʿnānüñ ḥiṣārı üzre naṣb ola ʿālem

2 Muḳtedā-yı evvelīn ü āḫirīn olduḳda dil
Sāye ṣaldı ʿāleme buldı niẓāmın hep ümem

3 Muntaẓım olduḳda ḥāli kesb-i efrāḥ eyledi
Ṭālib oldılar anuñ çün cümlesi andan himem

4 Zā'idü'l-vaṣf olmadı vaṣf ile bulmışdur ziyād
Bu ziyād ile ziyād içün ebed çekmedi ġam

5 Sen Murāduñ ger kelāmiyle ḳılasın pes ʿamel
Ḳalmaya āyīne-i ḳalbüñde bir ẕerre ẓulem

1 A.133a, F.148a, R.40b. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Başarı ve zafer ile has kılınsın!
1a.ṣohbetüm: ṣıḥḥatüm R. 1b.tāb-ı: tāb u B, F, H. 2a.vechümüñ: vechüñ AE. 3b.ʿaynuñdan: ʿaybuñdan R. 4a.manṭıḳ: -ı: manṭıḳ u R. 5a.u: - H.

2 A.133b, F.148a, R.38a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun gözünü aydınlatsın!
1a.ʿilm-i: ʿilm ü R. 2a.ü: ve M, - R. 2b.hep: hem M; ümem: ehem AE.

886[1]

Velehū lā-zāle ʿadluhū mebsūṭan

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Bir seḥer irdi ṣımāḫ-ı cāna ḳudretden peyām
Didi kim ḳılduñ sücūd itdük saña biz iḫtirām

2 Muḳtedā-yı evvelīn ü āḫirīn olduñ yüri
Cümle mevcūdāta ḳılduḳ ser-te-ser seni imām

3 Ḥāme-i ḳudret çekildi levḥ-i maḥfūẓ üstine
Her ne kim var sende ḫatm olmışdur ey ʿālī-maḳām

4 Līk istiġnāda ol ḳılma bulara hiç meyl
Tā ziyād-ender ziyād olup bulasın iḥtişām

5 Diñledüm līkin bilemem düş midür yāḫūd ḫayāl
Ey Murādī rāżī olsun isterem Rabbü'l-enām

887[2]

Velehū żāʿafa'llāhu niʿmetehū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Ġayr-ı vāḳıʿ çün ne lāzım çekmege derd ü elem
ʿĀşıḳ oldur hicr-i yār içün ceke her laḥẓa ġam

2 Sen bu varlıḳ perdesin ḳaldurmayınca aradan
Pes ebed ḳalduñ dücāda gitmedi senden ẓulem

3 Himmet-i bālādadur dirler egerçi her ne var
Līk himmetden daḫı efżal durur aṣl-ı ḥimem

4 ʿİlm-i ḥikmetden muʿammerdür vücūduñ yapusı
Līk ḳanı bir dilāver kim dike aña ʿalem

5 Cevr-i hicr-i yārden her kim ki çekdi ẓulmini
Bu Murāduñ ḳatına gelsün ki görmeye sitem

---

1 A.133b, F.148a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Onun yaygınlaşmış adaleti devam etsin!
2a.ü: ve M. 4a.lîk: lîkin AE

2 A.133b, F.148b, R.39a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun nimetini artırsın!
1a.çün: içün AE. 2b.ẓulem: ẓalem AE. 3b.lîk: lîkin AE; efḍal durur: efḍaldür AE. 4b.lîk: lîkin AE.

888[1]

Velehū lā-zāle rāşiden mehdiyyā

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Leẕẕet-i vaṣl-ı cemāl-i dil-rübādan geçmezem
İbtidā terkin idüp ben intihādan geçmezem

2 Dāne dāne çünki düşürem ḫayālüm ḥabbesin
Ol ḫayāl ile bu ḥāl-i māverādan geçmezem

3 Münteşir ola vücūdumdan cihāna şa'şa'a
Benlügüm terk eyleyüp şems-i ḍuḥādan geçmezem

4 Āyet-i kübrāda gördüm remz-i Mūsā āyetin
Cümle Fir'avn olsa 'ālem ben 'asādan geçmezem

5 Her ne deñlü cevr iderse ol ruḫ-ı zībā bana
Ey Murādī ben ana ḥamd ü şenādan geçmezem

889[2]

Velehū sehhele'llāhu lehu'l-umūr

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Bir naẓarda ġaybümün ġaybında ẕātüm gözlerüm
Bir naẓarda 'ayn-ı 'aynumda ṣıfātum gözlerüm

2 Cān ü tenden cān ü tenle cāvidān oldı vücūd
Ḥayy ile iḥyāya serdāram ḥayātum gözlerüm

3 Ṣābit olduḳda kelām itdi ṣebātum gözlerüm
Ben ḥayāt ile ṣebātumda ṣebātum gözlerüm

4 Ṭarf-ı 'ulyāda memātum ref' idüp ṭarh eyledüm
Gebş-i mevti ẕābıḥ oldum pes cihānum gözlerüm

5 Levn ü rengi terk idüp bī-reng ü levn oldı Murād
Nūr-ı nūrında umūrımda berātum gözlerüm

---

1 A.134a, F.148b, R.38b. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Doğru yolda olma, hidayete erdirme devam etsin!
1b.ben: - AE. 2a.düşürem: düşürdüm AE, H. 3b.ḍuḥā: bk. G 92/2b. 4a.āyet-i kübrā: G 83/3b.kübrāda gördüm: kübrādadur gör AE. 5a.ruḫ-ı: daḫı R.

2 A.134a, F.148b, R.38a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun için işleri kolaylaştırsın!
1a.naẓarda: naẓardan M; naẓar AE; 'aybımuñ ġaybında: 'aynumuñ 'aynuñda R; gözlerüm gözledüm R. 2b.iḥyāya: ḥayyāya A, F. 4b.pes: bes R; cihānum: cihātum R. 5a.bî-reng ü levn: bî-levn ü reng AE, R; reng ü: reng ve M.

890[1]

Velehū hevvena'llāhu lehu külle şey'

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Şāh-ı 'ışḳ olalı dil milk-i cihāna baḳmazam
Cānını buldı tenüm çün rūḥ u cāna baḳmazam

2 Oldı deryā ḳaṭre çün deryā olupdur ḳaṭre-veş
Yemm-i yemdür çünki baḥr-ı bī-kerāna baḳmazam

3 Yār ile ünsiyyet eyledi gönül insān-vār
Anuñ içün īn ü āna ins ü cāna baḳmazam

4 Menzil-i 'ulyā çü menzil oldı dil mihmānına
Anuñ içün cennet ü ḳaṣr-ı cināna baḳmazam

5 Çün Murādīnüñ murādıdur murādı ins ü cān
Kām-rān oldı gönül her kām-rāna baḳmazam

891[2]

Velehū dāmet selāmetühū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Ḥamd ü minnet ṣad hezārān yāredür her minnetüm
Ḳaplamışdur dü-cihānı anuñ içün heybetüm

2 Mā'il-i 'ışḳ olalıdan virmedüm ġayrıya rāh
Ġayba ġayb u 'ayn oldı benüm 'ayniyyetüm

3 Bāṭın u ẓāhirde eẕher baṭn-ı baṭn-ı ṭīnde
Pes hüveydādan hüveydā oldı bu ġaybiyyetüm

4 Mā-i demden dem idüp her demde biñ dem buldı dem
Buldı bir demde demin demlerdedür aṣliyyetüm

5 Ḫayr-ı ḫayr itdi özi ḫayr ile yād itdi özin
Ey Murādī ḫayradur anuñ içün her niyyetüm

---

1 A.134a, F.149a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun ikbalini devam ettirsin!
2b.bî-kerān: bî-girān AE. 3b.ü: ve M. 4a.çü: çün AE. 4b.ḳaṣr-ı: ḳaṣr u M. 5a.murādı: murād AE, F, H.

2 A.134b, F.149a, R.37b. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Onun selameti devam etsin!
1a.her: hem AE. 2b.u: ve M, - R; benüm bu AE. 3a.u: - AE; eẕher: eẕher-i AE; baṭn-ı: baṭnın M, R; ṭînde: ṭayrda AE. 3b.bu gaybiyyetümüm: 'îsîyyetüm AE.

892[1]

Velehū dāmet saʿādetühū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Ben cemāl-i yāre cānā şöyle ḥayrān olmışam
Gitdi benden ikilük ben cümle yek-sān olmışam

2 Çün vücūdı ẓāhir oldı ḳalmadı bende vücūd
Çünki ẓāhir oldı ol ben cümle pinhān olmışam

3 Şuʿle-i āhum benüm olmış durur başımda tāc
Milk-i ʿışḳ içre ben ʿāşıḳ şimdi sulṭān olmışam

4 Fülk-i dil ġarḳ oldı şöyle vaḥdetün deryāsına
Şöyle ṭūfāndur içüm kim baḥr-ı ʿummān olmışam

5 Sāḳī-i ḳudret ki sunmışdur baña bir cāmı kim
Cürʿasından rūz-ı ḥaşre dek mü sekrān olmışam

6 Çağırup didüm ki yā maḥbūb derdüm çoḳ benüm
Bir nidā irdi ki ben derdüñe dermān olmışam

7 Şöyle ġālib oldı ʿışḳuñ ben Murādīye senüñ
Kār u bārum ṭaġıdup yoluñda ʿüryān olmışam

893[2]

Velehū besaṭaʾllāhu ʿadlehū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Gül yüzüñden ayrulalı bülbül-āsā aġlaram
Eyleyüp Ḥaḳdan viṣālüñi temennā aġlaram

2 Anduġumca laʿl-i mey-günuñla çeşm-i mestüñi
İki gözden yaş yirine āb-ı ḫamra aġlaram

3 Ḳāmet-i bālānı añup ey meh-i burc-ı şeref
Serv ü şemşādı ḳaçan ḳılsam temāşā aġlaram

4 Ölmedüm yolına sen cānānenüñ ḳurban diyü
Gelse cānā her ḳaçan kim ʿīd-i aẓḥā aġlaram

5 Ben Murādī ile ey meh olalı senden cüdā
Ṭaġ u ṣaḥrā bile aġlar ṣanma tenhā aġlaram

---

1 A.134b, F.149a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Onun saadeti devam etsin!
3a.olmışam: - M. 5a.sāḳî-i: sāḳî AE, H; ḳudret: vaḥdet A. 5b.ḥaşre: maḥşere AE.

2 A.134b, F.149b. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun adaletini yaysın!
4a.ölmedüm: ölmedi AE. 5b.ṭaġ u: ṭaġ-ı AE.

894[1]

Velehū edama'llāhu iḳbālehū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Tāb uraldan dilde ʿışḳuñ ʿāleme baḳmaz gözüm
Cürʿadan mest olalıdan ādeme baḳmaz gözüm

2 N'eyleyem me'vāyı ḳıldı beni me'vā ʿışḳ-ı yār
Yoġ ile var içreyem şād ü ġama baḳmaz gözüm

3 Bilmezem ben kendümi ʿayb eylemeñ yārān bāña
Ḳan ṣudan aʿlā durur bunda neme baḳmaz gözüm

4 Ḫavf ider mi cāndan her kim ḳoya baş ortaya
Çeşmümüzden ḳan aḳarsa ol deme baḳmaz gözüm

5 Bu Murāda sāġar-ı ʿışḳı ṣunaldan dest-i yār
Ḳopar ise başına biñi dendeme baḳmaz gözüm

895[2]

Velehū dāme lehu'n-naṣru ve'ẓ-ẓafer

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Rabbena'şreḥ ṣadrenā min niʿmetin yā ẕe'n-niʿam
Vaʿfu ʿannā seyyi'ātinā minke yā ẕe'l-ḳerem

2 Yā ḫafīyye'l-luṭf luṭfuñ ʿāmdur maḥlūḳuña
Senden istidʿā iderler faẓl u iḥsān ü niʿam

3 Pādişāhā luṭfuñ el virürse eger bendeñe
Yā ʿazīz ü yā velīdür yā nebī ṣāḥib-ʿalem

4 Müntehā-yı raḥmetüñden kesmezüz ümmidümüz
Ente ʿallāmü'l-ġuyūbi inneke ṣāḥib ḥikem

5 Ḳulte iḳrā' ʿabdüke fī-ḥikmetin min ḥükmike
Kāne ḫaṭṭāṭün ḳadīrün māle levḥun bi'l-ḳalem

6 Ḳavl-i bāṭıl añlama ḳavl-i Murādī ḳıl ḥaẕer
İnnehū Ḥaḳḳun ve aḳsemtü ilā-ismi'l-ʿiẓam

---

1 A.135a, F.149b. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun ikbalini devam ettirsin!
3a.ben: - AE. 4a.baş ortaya: ortaya baş AE. 5a.ʿışḳı: ʿışḳ M.

2 A.135a, F.150a, R.129b. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Ona yardım ve zaferi devam etsin!
1. Ey nimetler sahibi Rabbimiz nimetinle göğsümü aç; ey kerem sahibi kötülüklerimizi bağışla; 1a. Rabbena'şreḥ ṣadrenā: (Elem naşreh leke ṣadrek Senin gönlünü açmadık mı?) 94/İnşirah 1, 20/Tâ-Hâ 25, Vaʿfu ʿannā: bk. G 23/3a. seyyi'ātinā mink: سياتي ركدم R. 2b.faẓl u: faẓl R; niʿam: himem AE, H, R. 3a.virürse: virse R. 3b.ü: ve AE; ʿalem: himem R.
Sen hikmetler sahibi ve gaybı bilensin.
5. Hikmetle oku dedin, senin hükmünle kulun muktedir bir yazıcı oldu levha kaleme meyletti; 5a.iḳrā': Yaratan Rabbinin adıyla oku! (96/Alak 1), 3 (Oku! Rabbin, en büyük kerem sahibidir.).
6b. O Hakk'tır ve ben büyük isimleriyle ona yemin ettim.

896[1]

Velehū dāmet ʿizzetuhū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Şerḥe gelmez vaḥdetüm ammā ki bilmem keşretüm
Niʿmet-i ʿuzmāda buldum yine kendü niʿmetüm

2 Her ḳaçan kim ol ḥabībüm keşf ide baña cemāl
Ol cemāle baḳmaġ ile bilmişem māhiyyetüm

3 Sırrumı buldum ben ol serverde bu sırr-ı ʿaceb
Bir ʿacā'ib ḳıṣṣa olmışdur benüm bu ṭıynetüm

4 Ḳādir-i muṭlaḳda buldum her ʿulūmun sırrını
Sırr-ı esrārında seyr eyler benüm bu ṭāḳatüm

5 Gel Murāduñ bu kelāmını diñle cān ile yine
Ḥaḳ te'āla ʿaynı ile nicedür gör ḳudretüm

897[2]

Velehū dāme nāşrahū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Yāre ḳalbüm meyl idelden ġayrıyı ḥ̱āb añlaram
Selb olaldan ṭāḳatüm ṭāḳatde bir tāb añlaram

2 Mihr-i rūyuñ tābına ṭāḳat virürse dôstum
Yanumı encümler alsa cümle meh-tāb añlaram

3 Ḥāne-i dilde olursam hem-nişīn ol yār ile
Çār rüknine naẓar ḳılduḳda ebvāb anlaram

4 Añladum arż u semānuñ cümleten sırrın yaḳīn
Ben maḥabbet māʿadāsın cümle etrāb añlaram

5 Ey Murādī olmasun kibr ile sende iftiḫ̱ār
Sencileyin cümle-i ʿālemde nāyāb añlaram

---

1 A.135a, F.150a, R.148a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Onun saygınlığı devam etsin!
2a.ol ḥabîbüm keşf ide: keşf ide ol AE. 2b.baḳmaġ: baḳmaḳ R; bilmişem māhiyyetüm: ḳıssa olmış bu ṭıynetüm AE, B. 3b.ʿacā'ib: ʿaceb AE; benüm: - B, H.

2 A.135b, F.150a, R.152a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Onun yardımı devam etsin!
1a.ġayrıyı: ġayrı R. 1b.bir: pür R. 4a.añladum: añlaram M. 5a.sende: senden AE.

898[1]

Velehū e'azze'llāhu enṣārehū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 'Ömr-i sermeddür baña 'ışḳuñ dü-'ālemde ne ġam
Ḥāşa li'llāh kim zebānum ġayrı yirden ura dem

2 Vech-i ma'nā ẓāhirīn bāṭından añlar çünki dil
'İlm-i lāḥıḳdur ḳoyan bu cümle mevcūda 'alem

3 Manṭıḳ-ı 'ulyādadur güftāra viren revnaḳı
Her sözüñ aṣlın dilerseñ iste bir ṣāḥib-himem

4 Ṣuretüñ āyīnesi mir'āta sūretdür yine
İsteme mīnāda şeklüñ ref' ḳıl gitsün ẓulem

5 Mīm-i Aḥmedden eger aldıñsa ümmet mīmini
Añlaġıl mīm-i Murādī olasın ḫayrü'l-ümem

899[2]

Velehū nāle murādehū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Rāḥatüm vaṣluñdadur vaṣluñ temennāsındayam
Dil ḫayālüñ ḥükmini 'arz itdi imāsındayam

2 "Leyse fī'd-dāreyni illā hū" kelāmın ẕikr idüp
Terk idüp anuñ tefsīri imlāsındayam

3 Keşret ü vaḥdet rumūzın fehm idüpdür cān ü dil
Fāriġu'l-bāl olmışam keşretde tenhāsındayam

4 Āyet-i "inni ena'llāh" oldı münzel 'āleme
Çeşm-i 'ayn ile anuñ dā'im temāşāsındayam

5 Sen beni ẓāhirde dünyā içre gördüñse ṣaḳın
Ey Murādī sen taṣavvur ḳılma sevdāsındayam

---

1 A.135b, F.150b, R.158a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun yardımlarını aziz kılsın!
3b.himem: 'ilim AE. 4b.ẓulem:ẓalem. 5b.Murādî: - M.

2 A.135b, F.150b. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Onun isteğini versin!
1b.'arż: 'ırż A. 2b.tefsîri: taġyîri A. 2a.Leyse fi'd-dāreyni illā hû: Ondan başkası iki cihan sahibi değildir.
4a.münzel: menzil-i M; inni ena'llāh: bk. G 231/2a.

900[1]

Velehū żā‘afa’llāhu iclālehū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Ārzū-yı vaḥdet-i ‘uẓmādadur ‘ayn-ı ‘ulūm
Ger bu ‘ilmi ister iseñ gözleme hergiz rüsūm

2 Rāh-ı ḥaḳīḳatde ifnā eyler iseñ ger vücūd
Ādem eyle ṭıynetüñ tā olmayasın min ẓalūm

3 ‘Āşıḳ-ı şūrīde dinmez ol vücūd-ı ḫāma tā
Cismi pūlādını nār-ı ‘ışḳ ile ḳılmaya mūm

4 Ey ṣabā-yı maḥż-ı ḳudret maḥz-ı ḥikmetdür sözüñ
Bir ḫaber vir bize ‘ışḳında gel ey ḫayrü’l-ḳudūm

5 Ey Murādī ḳalb mir’ātında nāẓır olmaġa
Geldi cümle evliyā tā min Acem ez ḥadd-ı Rūm

901[2]

Velehū lā-zāle melce’en li’l-enām

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Ma‘şer-i ḫullāna maḥfī olmaya işbu kelām
Çün kelāmıdur kelāmı pes-kelām oldı peyām

2 Müntefi‘ olmaḳdadur evvelde ḥiss-i evvelüm
‘Aḳl-ı evvel āḫirümdür evvelümde bi’t-tamām

3 Lāzım olmaz gerçi līkin ġayre benven bā-edeb
Ben mü’eddebven ḳururven ol mü’eddeb çün ḫıyām

4 “Lā-fetā illā ‘Alī” ḥabīb-i dildedür ṭıfl-ı ‘acīb
“Leyse fi’d-dāreyni illā hū”dadur ism ile nām

5 Ey Murādī rāḥat-ı dildür sözüñ ‘irfāne çün
Vird olınmaḳ lāzım oldı ḳavlüñüz “fi’ṣ-ṣubh ve’ş-şām”

---

1 A.136a, F.150b. Gazel L, R’de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun yüceliğini artırsın!
1a.vaḥdet-i - AE. 2b.eyle: ile AE. 4b.ḳudüm: ḳıdem AE. 5b.ḥadd-i: ḥadde AE.

2 A.136a, F.151a. Gazel L, R’de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Halkı için sığınma yeri olması devam etsin!
2a.ḥiss-i: ḥiss ü AE. 2b.evvelümde: olmadadur AE. 3a.benven: fünûn AE. 3b.mü’eddebven: mü’eddeb A; muvaḳḳabven AE; ḳururven: ḳuraran AE; mü’eddep: müveddet AE. 4a.Lā-fetā illā ‘Alî: Uhud savaşı sonrasında Cebrail’in (as.) Hazret-i Muhammed’e (asm.), "Zülfikar'dan başka kılıç, Ali'den başka yiğit yoktur." diye söylediği rivayet. 4b.Leyse fi’d-dāreyni illā hû: bk. G 899/2 5b.fi’ṣ-ṣubh ve’ş-şām: Gündüz ve gecede.

902[1]

Velehū şeyyede'llāhu erkāne 'izzihī

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Dil naẓar-gāh-ı ḥabīb olalı ben fāriġ-dilem
Ḥamdu li'llāh ṣıḳlet-i hicrān içün ḳalmadı ġam

2 Cāy-gāh oldı gönül taḫtı çü sultān-ı dile
'Ārıżiyyet ḳalmadı ḫāṣiyyet-i ẕāt oldı dem

3 Rāh-revdür gerçi bu cānı beden bā-ṣūreti
Cāna minnetdārdur çekdürmedi cāna elem

4 Ten çerā-gāhında otlar çün bu nefs-i gūsfend
Ey ḫalīlüm ni'metüñ yir gelmez andan ḥāşa kem

5 Ey Murādī baḥr-ı 'irfānuñ re'īsisin hemān
Her ne dürlü meyc urursa sende ġā'ib cümleyem

902[2]

Velehū bāreka'llāhu fīh

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 'Arş ü ferş-i kā'ināta 'ayn-ı meycūda 'alīm
A'lem-i evvelde 'ālem zāt-ı vāḥiddür muḳīm

2 Ḳābe ḳavseyn üzre iki şāhid oldı iki ḳāf
İkisi daḫı olur ism-i Muḥammedde dü-mīm

3 Āyet-i kübrāya baḳdum andadur küllī vücūd
Bu vücūduñ hey'etin bildüm odur luṭf-ı 'amīm

4 'Aynümüz gerçi ḥayāt ile muḳayyeddür ezel
Ben ezel bildüm ebed remzindedür faẓl-ı 'aẓīm

5 Ey murāduñ isteyen faẓl-ı Murādında merām
Gel berü bu varlıġa budur ṣırāṭ-ı müstaḳīm

---

1 A.136a, F.151a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun izzetinin esaslarını kuvvetlendirsin!
3b.minnet: dārdur: minnet vardır. M. 5b.ġā'ib: ġāyet AE.

2 A.136b, F.151a, R.138a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onu bereketli kılsın!
1a.'arş u: 'arş-ı AE; 'arş R; ferş-i: ferşe M. 1b.'ālem: 'ālim AE. 2a.ḳaf: ḳat A. 3a āyet-i kübrā: G 83/3b. 3b.bu vücûduñ: gör vücûdum R; odur: oldur AE. 4b.ebed remzindedür: ebeddür müjdedür AE. 5a.Murāduñ: Murādî AE; murāduñda: murāduñdan R. 5b.ṣırāṭ-ı müstaḳîm: bk. G 26/3a.

904[1]

Velehū nevvera'llāhu fu'ādehū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Yā ḥabībe'l-vaḳt ḳad zelzeltenī bi'l-'ışḳı tām
Yā ṭabībe'l-ḳalbi ḳad enzeltenī a'le'l-maḳām

2 Cā'il-i muḫtār olaldan iḫtiyāruñ sendedür
Fā'il-i muṭlaḳ olaldan oldı ḳalbüm saña rām

3 Mün'akis oldı cemālüñden göñül mir'ātına
Nūr-ı vechüñ 'ayn-ı żav'uñ ḳalmadı hergiz ẓulām

4 'Ömr-i bāḳīdür vücūduñ ey vücūdum rāḥatı
Kā'im olmışdur vücūduñla vücūdum bi't-tamām

5 Bu Murādī "'Alleme'l-insān mālem ya'lem"üñ
Dersini ḳıldı ḳırā'āt ser-te-ser oldı hümām

905[2]

Velehū rafe'a'llāhu a'lāme devletihī

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Ḥasta-i 'işḳam yine dermānı senden isterem
Her ne denlü mücrimem ġufrānı senden isterem

2 Vāḥid-i muṭlaḳsın iṯbāt eylerem ḥaḳḳ ile ben
Ṣıdḳ ile bir bilürem īmānı senden isterem

3 Cān ü tenden geçmeyince bulmadum sen cānı āh
Çün fenā oldum yolunda cānı senden isterem

4 Tārik-i dünyā olupdur dil daḫı hem āḫiret
Sırr ile peymānumuz var anı senden isterem

5 Ey Murādī her ḳaçan kim eyleyem anı ṭaleb
Cān u dilden ṭālibem burhānı senden isterem

---

1 A.136b, F.151b R.155a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun gönlünü nurlandırsın!
1. Ey vaktin sevgilisi aşk beni sarstı, ey kalbin tabibi (aşk) beni yüce makamdan indirdi.
3b.ẓulam: ẓalam AE. 5a.'Alleme'l-insān mālem ya'lem: İnsana bilmediğini öğretendir (96/Alak 5). 5b.hümām: hemān AE.

2 A.136b, F.151b. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun devletinin alametini yükseltsin!
2. beyit A'da yoktur. 3a.u: ve M. 5a.onu: senden AE.

906[1]

Velehū dāme sulṭānehū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Rāḥatüm yoḳdur benüm tā görmeyince rāḥatüm
Rāḥatüm eylerseñ istifsār oldı ʿuzletüm

2 Mürġ-i pervāz ideliden ʿarş-ı aʿẓam sāḳına
Ḳalb ḳālıbda olur emlāk ile cemʿiyyetüm

3 Sāḥa-i arż u semāyı gezmişem bir anda
Cānib-i Ḥaḳdan virilmişdür bu cāh u ʿizzetüm

4 Resm ider ressām egerçi naḳş ile ṣūretleri
ʿĀrif olursın bilürsen ger nedür naḳşiyyetüm

5 Ey Murādī evvel ü āḫir görürsin ānīde
Sanʿatüm olmadı her bir demde bir̃ndür sanʿatüm

907[2]

Velehū sellemehü'llāhu

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Yā ḫafiyyü'l-luṭf ʿulṭufnā bi-envāʿi'l-kerem
Çün kerem senden bulurlar iki dünyāda ümem

2 Şād olur her kim saña ṣıdḳ ile ḳılsa ünsini
Nice ben şād olmayam çün her nefes yā Rab diyem

3 Ārzū-yı vuṣlat eyler bu dil-i bī-çāremüz
Aḳıdur hicrüñle gözler yaş yirine nice dem

4 Burḳaʿ-ı vechüñ gider seyr eyleyem zībā yüzüñ
İki dünyāyile māfīhāyı ben sensiz n'idem

5 Bu Murādī sensüzin olmaz taḥammül eylemez
Şādī-i ḳalbisin anuñ senden ayru aña ġam

---

1 A.137a, F.151b. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Sultanlığı devam etsin!
1b.istifsār: istiġfār AE. 2a.mürġ-ı: mürġ-ı dil AE, H; edeliden: edelden AE, H. 2b.emlāk: imlāk AE, M. 3a.u: ve M; semāyı: semānı AE. 3b.cenāb-ı: cenābı AE; cāh u: cāh-ı AE, R. 4a.ressām egerçi: ustalar gerçi AE. 5b.her bir: bir her AE, H.

2 A.137a, F.152a.Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Allah onu selamete erdirsin!
1a. Ey lütfu gizli olan (Allahım) keremin envaiyle bize lütfeyle.
1b.bulurlar: bulur AE. 2a.ünsini: ünsi AE. 3a.ārzû-yı: ārzûyu AE. 4b.n'idem: n'ideyüm AE.

908[1]

Velehū aḥsena'llāhu ileyh

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Gülistān-ı 'ışḳa girdüm bülbül-i güyā menem
Yārümüñ gördüm cemālin vālih ü şeydā menem

2 Pādişāh-ı dehrem oldum yār işiginde gedā
Çün gedāyam 'ālem içre rütbe-i vālā menem

3 Rāzümi bildürmezem aġyār-ı nā-hem-vāre ben
Genc-i sırra dā'imā çün ḥākim-i a'lā menem

4 Ey ḫalīlüm Ka'be ḳaṣdın eyleyüp çekme elem
Gel ṭavāf eyle beni kim Ka'be-i 'ulya menem

5 Ey Murādī 'ālem-i vaḥdetde keşretdür vaḥīd
Sen temāşā ḳıl beni kim keşret-i tenhā menem

909[2]

Velehū ṭāle beḳāhu

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Re'fet ü raḥmetde gördüm merḥamet emrin tamām
'Afv-ı Raḥmān ile uçmaġa girürler ḫāṣ u 'ām

2 Merḥamet baḫşāyiş-i Ḥaḳdan 'atādur kāmile
Ḥaḳdan isterseñ 'aṭāyı merḥamet ḳıl ber-devām

3 'Afv u ġufrān oldı Ḥaḳḳuñ kārı çün ġāfirlere
Maġfiretler bulasın ġāfir iseñ yevmü'l-ḳıyām

4 Çün Ḫudāya erḥamü rāḥim dinildi ism ile
Bu sıfatla muṭṭaṣıf ol ola rāḥim sende nām

5 Ey Murādī raḥmet-i Raḥmāna isterseñ vüṣūl
Merḥamet ḳıl pīşe dā'im merḥamet ḳıl ber-devām

1 A.137a, F.152a.Gazel AE, B, H, L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Onun devamlılığını uzatsın!

2 A.137a, F.152b. Gazel AE, B, H, L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Onun devamlılığını uzatsın!
4b.nām: rām M.

910[1]

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Bunca müddetdür saña ʿarż-ı temennā eylerem
Pes gelüp cān olasın ḳalbümi tenhā eyledüm

2 Minnetüm evrāḳına yazdum murādum ḫaṭṭını
Gel berü bir naẓar ḳıl nice inşā eyledüm

3 Şemʿ-i ʿaḳlı yaḳmışam bezmümde yārüñ dün gice
Şuʿle ḳapdum çün añı mihr-i hüveydā eyledüm

4 Revnaḳ-ı ʿālemden ey (cān) ḳaçmışam marżīsine
Bildüm anı bir ḫayāl imiş temāşā eyledüm

5 Ey Murādī gel tefekkür eyle maʿnā remzini
Şimdi bu maʿnāda gör nice muʿammā eyledüm

911[2]

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Cürʿadān mest olmışam dil-dāradur her minnetüm
Mürtefiʿ olmaḳdadur yārüñ ḳatında rifʿatüm

2 Virmezem ben ẕevḳümi şāhān-ı ʿālem ẕevḳine
Men gedā-yı kūy-ı yār olalı buldum devletüm

3 Cemʿ olanlar oldılar dünyā vü ʿuḳbāyile hep
Cemʿ olalı yār ile ṭaġıtmışam cemʿiyyetüm

4 Zeyn olalı niʿmet-i dil-dār ile dil ḫānesi
İki dünyādan ḳabūl itmem anuñ çün zīnetüm

5 Gel er iseñ bu Murādīnüñ sözinden leẕẕet al
Rāġıb olmam kimseye ʿışḳ ehlinedür raġbetüm

---

1 R.82a.Gazel R'de vardır.
4a. (cān): -.
2 R.105b. Gazel R'de vardır.

912[1]

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Nūş idelden cām-ı ʿışḳı mest ü ḥayrān olmışam
Cürʿasından ḳaṭresin ẕevk ile sekrān olmışam

2 Terk idüp kūyını cümle fāriġu'l-bālüm yine
Bende-i yār olalı kūyına sulṭān olmışam

3 Terk-i cān iden bu yolda ol urur maḳṣūda dest
Ḥamd u minnet kim yine cānāna mihmān olmışam

4 Bilemezler düşmeyenler derde dermān leẕẕetin
Derd-i yāri çekmişem her derde dermān olmışam

5 Diñle ḳavlini Murāduñ kesb-i ḥālet eylegil
Añlayasın soñra niçe merd-i meydān olmışam

913[2]

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Senden ayru olmasun cismümde bu cānum benüm
Sende mümkindür vücūdum üzre imkānum benüm

2 Rāstīdür ḳanda kim var nīk ü (bed her bir) ʿamel
ʿĀmilüm ben ol ʿamelle añla bürhānam ben

3 Ḳālden fehm itmedüm aḳvālüñi bir ẕerrece
Fiʿli telḫīṣ itmeyince bir nefes ānum benüm

4 Münteşir olduḳda emrüñ bu vücūdum milkine
Nefḫ ider ʿālemlere rūḥını īḳānum benüm

5 Bilmek isterseñ Murādīnüñ kelāmından ḫaber
Şerḥe gelmez degmenün derdinde imʿānum benüm

---

1 R.114a. Gazel R'de vardır.
2 R.116b. Gazel R'de vardır. 2a.(bed her bir): -.

914[1]

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Nāmuñı vird eyledüm peydāda peydā bulmışam
Ẕātuñı ḳıldum ṭaleb tenhāda tenhā bulmışam

2 Çün berātum oḳudum yazmış "ḳul huva'llāhu'l-'aẓīm"
İsm-i Raḥmānı hüveydā bulmışam

3 Ser-be-ser leẕẕet olupdur dil fenā-fī'llāhda
Ḥayy-ı bāḳī sırrını ḥaḳ ile ra'nā bulmışam

4 Ẓāhir ü bātında eẓher oldı bātın ẓāhiri
Maẓhar oldum maẓharum vaḥdetde 'ulyā bulmışam

5 Ben temennā ḳılduġum anuñ temnnāsındadur
'Avnı ile kendümi rāh-ı temennā bulmışam

6 Gel Murāduñ manṭıḳından añlagıl 'ilm-i ledün
Tārik oldum çünki ġayr-ı yāri a'lā bulmışam

915[2]

Min kelimāti'l-meliki'ṣ-ṣāliḥi ve's-sulṭāni'l-mürşidi'n-nāṣıḥi

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Ḥaḳḳ-ı ḥaḳḳiyyetümi sırr-ı dekāyıḳ bilürem
Her ne kim ẓāhir ola cümle ḥaḳā'iḳ bilürem

2 'Ahdüm olmışdı benüm yār ile çün sābıḳda
Şimdi her meclisümi meclis-i sābıḳ bilürem

3 Her neye nāẓır ola 'ayn ile cān dīdeleri
Cümleyi baña naẓar birle muvāfıḳ bilürem

4 'Aḳluma oldı muvāfıḳ yine çeşm-i serverüm
Her neye kim baḳaram baña muṭābıḳ bilürem

5 Ey Murādī çü ṣadāḳatle bir olduḳ mevcūd
Cümleten 'ālemi bu ṣıdḳ ile ṣādıḳ bilürem

---

1 R.121a. Gazel R'de vardır.
2a.ḳul huva'llāhu'l-'aẓîm: De ki Azîm olan Allah büyüktür.

2 A.137b, F.152b. Gazel R'de yoktur.
Başlık A: Salih melikin ve öğüt veren mürşit sultanın kelimelerinden.
Başlık F: Ve min-ḥaḳā'iḳi 'ibārātihi.
2b.meclisümi: meclisde AE. 5b.cümleten: cümle-i AE.

916[1]

Velehū lā-zāle kehfen li'l-'ibād

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Pāk-ı dāmen olalum cümle hevādan geçelüm
Yād ile yek-dil olup beyż ü dücādan geçelüm

2 Varalum Ka'be-i dil-dārı ṭavāf eyleyüben
Merve ḥaḳḳı varalum cümle Ṣafādan geçelüm

3 İltimās eyleyelüm yāre ḳıla keşf-i cemāl
Rāḥat-ı dil bulalum faḳr u 'anādan geçelüm

4 Çünki gördüñ ki cihān ẕevḳine olmadı ṣebāt
'Āḳıbet isteyelüm ẕevk-i fenādan geçelüm

5 Ey Murādī çü erüñ himmeti ḳal' ide cibāl
Himmet-i Aḥmed ile 'arş-ı 'ulādan geçelüm

917[2]

Velehū ferraha'llāhu kürbetehū

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Şerḥe ḳābil mi 'aceb ḥüsn-i ruḫuñ yār didüm
Virmedi bana cevābı yine tekrār didüm

2 Rūy-i mālīde ḳılup ḳıldı tażarru'la niyāz
Pes vecāb eyledi lā ben yine men var didüm

3 Didi "lā-şerḥa 'ani'l-ḥāli maḳālün 'ulyā"
Ben tecellī bulup ol ḳavline iḳrār didüm

4 Baḥr-ı ḥaḳḳānīde her kim ki şināverlik ide
Ayaġı ṭoprağını sürme-i ebrār didüm

5 Ey Murādī ezelī ḥikmetedür ẕihn-i ebed
Anuñ içün ne ki var ġayrıya bisyār didüm

---

1 A.137b, F.152b. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Kulları için sığınağı devam etsin!
1b.yād: yār F, H. 2a.Ka'be-i: kûyuna AE; eyleyüben: eyleyelüm M. 3a.'anādan: ġınādan AE. 4a.cihān: cān AE. 4b.)evk-i:)evk ü AE. 5b.'ulādan: 'alādan AE, B

2 A.137b, F.153a.Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun üzüntüsünü gidersin.
2b.men: - AE.
3a. Onun hali açıklanmaz yüce bir sözdür.

918[1]

Velehū ebbedehu'llāh

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Rāh-ı ʿışḳı ṭutalum reh-ber ü cüyān olalum
Ḳaṣd-ı dil-dār idelüm rüyına ḥayrān olalum

2 Varalum küngüre-i ʿarşı ser-ā-pā görelüm
Gelelüm bunda yine ʿālim-i devrān olalum

3 Varalum perde-i ḥayretlerimüz refʿ idelim
Gelüben bunda yine ṣāḥib-i ʿirfān olalum

4 Gezüben cümle cihānı yine ānī gelelüm
Ehl-i dünyā olanı yine nigeh-bān olalum

5 Ey Murādī varalum yāre niyāz eyleyelüm
Ṣāḥib-i nāz oluben bunda ḥirāmān olalum

919[2]

Velehū aḥkema'llāhu emrehū

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Varalum ʿarşa çıḳup anda ʿibādet idelüm
Ehl-i cürme ne ḳadar varsa şefāʿat idelüm

2 İdelüm anda duʿayile niyāza āġāz
Bulalum uzleti pes cümleye ʿizzet idelüm

3 Merḥabā eyleyelüm anda melā'ikler ile
Çıḳuben menbere anlara naṣīḥat idelüm

4 Varalum defterimüz oḳıyalum sulṭāna
İẕn-i sulṭān ile manṣūr-ı saʿādet idelüm

5 Geçelüm anda serā-perdeye maḫṣūṣ oluben
ʿĀlemi ḳabża alup bu işe himmet idelüm

---

1 A.138a, F.153a.Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onu baki kılsın!
2b. ʿālim-i: ʿālem-i AE.

2 A.138a, F.153a, R.90a.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun işlerini güçlendirsin!
2b.ʿuzleti: ʿizzeti R. 4b.manṣûr-ı: menşûr-ı L. 5a.oluben: olup AE. 5b.alıp: - L.

920[1]

Velehū medda'llāhu ẓıllehū

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Ser-firāzān-ı ḥaḳīḳatde görindi ʿalem
ʿĀlemüñ ṭıynet-i arżından olupdur ādem

2 Nefḫa-i rūḥ egerçi görinür arada rāy
Bir sebeb oldı velīkin demi aṣlā bir dem

3 Bu ḳadar ḳavl-i ʿaẓīm ile ṭoludur bu cihān
Bulınur ḳavl-i ʿaẓīmümde velīkin aʿẓam

4 ʿĀlem-i nuṭḳumı ẓann eyleme nuṭḳ-ı insān
Nuṭḳ-ı elfāẓumı sen añla keremden ekrem

5 Gerçi kim ḳavl-i Murādīye dinilür aḳvāl
Yazmaya noḳṭasını olsa mürekkeb ḳamu yem

921[2]

Velehū ḳaddesa'llāh

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 ʿĀlemüñ ḥālini her laḥẓa temāşā ḳıldum
Gezüben seyrini her zīr ile bālā ḳıldum

2 Görmedüm hiç muvāfiḳ birisin birbirine
Bu sebebden özümi ʿışḳ ile tenhā ḳıldum

3 Çünki bildüm kişinüñ kendüyedür her kārı
El çeküp anuñ içün ʿaḳlumı şeydā ḳıldum

4 Ḥaḳdan ayru bulımadum özüme çāre-geri
Cümleyi terk idüben anı temennā ḳıldum

5 Gel Murādī suḫanın cān ile olġıl sāmiʿ
Ehl-i ḥāl añlamaġ içün bunı inşā ḳıldum

---

1 A.138a, F.153b, R.39b. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun gölgesini uzatsın!
1b.Ādem: ʿālem R. 2a.nefḫa-i: nefḫa-i F, H, R. 2b.aṣlā: añla R. 4a.ẓann: - AE. 4b.ekrem: ey kerem AE, B.

2 A.138b, F.153b, R.40a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) kutsal kılsın!
2a.muvāfiḳ: münāfiḳ AE. 3a. ḳıldum: - M.

922[1]

Velehū ʿazze naṣruhū

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Refʿ idelden ġam-ı dil-dārı yine şād oldum
Cümle bildüm olanı ġuṣṣadan āzād oldum

2 Ferd-i muṭlaḳ görinür vāḥidi ʿaynümde vaḥīd
Cümleden el çeküben server-i efrād oldum

3 Ezelī oldı ezel bu ebed-i lā-yūʿad
Ṣāḥib-i mūcib olup ṣāḥib-i īcād oldum

4 Kim teḫallüf ide bu vaʿdeye vaʿdemde benüm
ʿİlmi ile büriyüp rāfiʿ-i evtād oldum

5 Levn ile rengi koyup cümleyi dil oldı muḥīṭ
Ey Murādī beni gör kim nice muʿtād oldum

923[2]

Velehū zāde'llāhu feżā'ileh

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 ʿĀḳil oldur ḳıla kārında tedārük her dem
Kim bilür kimseye ḳalmaz çü fenādur ʿālem

2 Cān ṭā'ir ola çün kim bu ḳafesden çıḳuben
Ḫāk altında yatursın nice ān u nice dem

3 Ṣanma kim fā'ide ḳıla saña bu ʿizzet ü cāh
Āḫiretde durış olmaya saña hem ile ġam

4 Yiyüp içüp yatup uyuma behāyim gibi sen
Tāʿat-i Ḥaḳda durış nefsüñi ḳaplasın ʿadem

5 Ey Murādī dökeli derde devā Ḥaḳdandur
ʿAynuña gelmeye hergiz yıḳılursa ʿālem

---

1 A.138b, F.153b, R.41a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Yardımı izzetli olsun!
1a.ref': def' R. 2a.efrād: frād F. 3a.ebed-i: ebeden R. 3b.îcād: îcāz AE.

2 A.138b, F.154a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun faziletlerini artırsın!
1b.çü: bu AE.

924[1]

Velehū ʿammerehu'llāh

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Dikdi çün naṣr ile dil mavṭın-ı aʿlāda ʿalem
Ḥarem-i menzil-i ʿulyāya durur aṣl-ı himem

2 Mūnis olduḳda irerse n'ola insāna ʿatā
Ger kemāle irişilürse dinilür ādem

3 Ġāyıb-āne nice ḥükm oluna bu aṣl-ı şühūd
Bir şehādet ider isem daḫı dünyāda ne ġam

4 Gel teʿemmülle suʿāluña cevābuñ ala gör
ʿAcele ḳılma ʿacūlüñ olısar ʿaḳlı ʿadem

5 Ḥüsn-i pendine Murāduñ dutuben güş ile hūş
Eyleme anı ki olmaya sana kārı ehem

925[2]

Velehū dāmet maʿdiletehū

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Şecer-i ẕikri dikūp ʿarṣa-i vaḥdetde bu dem
Ol şecer berki baña her birisi bir ʿālem

2 Mā-ı ʿavn ile ṣulandı yine tā mīveleri
Oldı her bārı anuñ fülk-i vücūda bir yem

3 ʿĀlem-i ʿışḳa çü mürġ-i dil idüpdür pervāz
Başdı her laḥẓada biñ biñ nice bālāya ḳadem

4 Ne mekān buldı mekāna ne zamānına zamān
ʿAlemin dikdi vücūdında cihān oldı ʿadem

5 Geldi ol niyyete çün ʿavn-ı Murād ile ʿuyūn
Ādem añla bu cihānı daḫı ʿālem ādem

1 A.139a, F.154a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun ömrünü uzatsın!
1a. naṣr: bk. G 264/3a. 1b.himem: hem AE. 4b.ʿacûlüñ: ʿacîlüñ AE.

2 A.139a, F.154a, R.163a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Onun adaleti devam etsin!
1b.baña: - AE. 2a.ʿavn: ʿayn R; yine: bite R; tā: - AE. 2b.bārı: bārın AE, M. 4b.ʿadem: ʿalem R. 5a.ol: - H; ol niyyete: ünsiyyete R; ʿavn-i: - M. 5b.cihānı: cihāna M.

926[1]

Velehū edama'llāhu devletehū

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Nice kim ʿaḳlumı pervāze ḳodum rāz oldum
Nice maʿlūm idinem rāzumı pervāz oldum

2 Beni ḥayretde ḳodı fāṣıl-ı ʿaḳl-ı evvel
Āḫirümde nice kim ʿışḳ ile dem-sāz oldum

3 Muḫtaṣar ḳılma ṣaḳın ʿaḳluñı icmāle durış
Beni müstefsir iseñ her ne ki var vaz oldum

4 Bu cihān nīk u bedin ʿaynuña alma er iseñ
Añlar iseñ beni ger ikiden ifrāz oldum

5 Bu Murādīyi eger ister iseñ bilmege sen
Cümleten ṭayra beni añla ki şeh-bāz oldum

927[2]

Velehū menna'llāhu bi-envāri maʿdiletihī

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 ʿĀrif olup beni añlamadı deyyār neyem
Yār bilmez nice bilsün beni aġyār neyem

2 Varlıḳ ʿilmin eger ögrede ʿālimlere Ḥaḳ
Cemʿ olup ʿilm ile añlamayalar var neyem

3 Çün ezel bilmediler fehm ile idrāk idüben
Nice mümkin ola fehm itmege tekrār neyem

4 Ṭıfl-ı nā-reste sıfīd eyleye rīşin nice dem
Ger dü-tā ola ḳadi bilmeye her bār neyem

5 Ey Murādī seni bilmekde ʿuḳūl ʿācizdür
Kimse bilmez bilür ancaḳ beni settār neyem

---

1 A.139a, F.154b, R.160a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun devletini devam ettirsin!
1a. ḳodum: ḳadem AE, M. 3b.ki: kim AE. 4a.cihān: cihānı AE; u: ve M. 5a.sen: ger R.

2 A.139b, F.154b.Gazel AE, B, H, L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah'ın (cc.) onun adaletinin nurlarıyla lütuflandırsın!
2a. ʿālimlere: ʿālemlere M.

928[1]

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Ṣubḥ-dem ʿarş-ı muʿallāda işitdüm ḫaberüm
Şāyiʿ oldı çü ḫaberüñde de buldum ḫaberüm

2 Ben maʿānīde ḥaḳīḳat kemerin bağlamışam
Kimse el irgüremez muḥkem olupdur kemerüm

3 Naẓar oldı çü başardan bir mubaşşırdur dil
Ġāʾibi ḥāżır ü yoġı ide var ol naẓarum

4 N'ola mişkāt-ı ezelden yanar ise bu çerāġ
Ol żiyā ile görinür baña nefʿ üz żarār

5 Bu Murādī gice gündüz gicesin gündüz ider
Münʿakis oldı bu āyīnede şems u ḳamer

929[2]

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Ger ḥaḳīḳatle baña nāẓır iseñ sulṭānum
Cāmıma cān dime cānuma cānum cānum

2 Baña īmān gılāz eylemeseydi o ḥabīb
Ḥalḳa dirdüm ki nedür dīnüm ile īmānum

3 Beni bürhān ile bildürdi çü İsmāʾilüne
Adum olduḳda neden bilmediler bürhānum

4 Şaḳḳ-ı evvelde degül ṣānīdedür ʿakl hemān
Evvelüñ evveline vardı girü pinhānum

5 Nām-ı sebbūḥuñ olupdur saña çün kim tesbīḥ
Ey Murādī beni tebīḥe çeker sübḥānum

1 R.38a. Gazel R'de vardır.
2 R.124b.Gazel R'de vardır.

930[1]

Min enfāsi sulṭāni'ş-sālikīn ve ḳuṭbi'l-'ārifīn

Mef'ūlü Fāilātü Mefāīlü Fāilün

1 'Işḳ ile ḳal'a-i dile her kim diker 'alem
Ma'ẕūr olur ki yoḳ delü dīvāneye ḳalem

2 Şol kim ki içdi cür'a-i ehl-i ḥaḳā'iḳi
Nūr oldı anda ḳalmadı bir ẕerre-i ẓulem

3 Ma'nāyı añladı şu ki ma'nādan el yudı
Var oldı şol ki ḳıldı vücūdın 'adem 'adem

4 Mir'āta baḳdı ḥüsnini ifşā içün ḥabīb
'Āşıḳ ḳulaġ urup aña ṣarf eyleyüp himem

5 Ger ister iseñ olmaġa sen fāżıl-ı zamān
Diñle Murādīnüñ sözini olmagıl aşam

931[2]

Velehū zāde'llāhu mehābetehū

Mef'ūlü Fāilātü Mefāīlü Fāilün

1 Ṣalduñ beni çü derdüñe dermānı n'eylerem
Buldum bu baḥr-ı 'ışḳuñı 'ummānı n'eylerem

2 Şevḳüñde çün nihāyet ü pāyān bulunmadı
Pāyānı bulmışam daḥı pāyānı n'eylerem

3 Gördüm cemālüñi geçüben her cemīlden
Rıḍvān u cennet ü ġam-ı ġılmānı n'eylerem

4 Ülfetde buldı ülfeti çün mübtelā göñül
Buldum zamānı īn ile ben ānı n'eylerem

5 Pertev virür Murādī ḳamu kā'ināta çün
Māh-ı münīr-i şems-i dıraḫşānı n'eylerem

---

1 A.139b, F.154b, R.116a.
Başlık A: Sâliklerin sultanının nefesleri ve ariflerin kutbundan.
Başlık F: Ve min-netāyici ṭab'uh.
1a.ḳal'a-i: ḳal'a R. 1b.yoḳ delü dîvāneye: yoḳdur delüye AE. 2a.cür'a-i: cür'a AE. 2b.ẕerre-i: ẕerre R; ẓulem: ẓalem AE. 3a.şu: şol AE. 3b.'adem: - AE. 4a.eyleyüp: eylesün R. 5a.sen: - AE.

2 A.139b, F.155a, R.107b.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun heybetini artırsın!
3a.geçüben: çü ben AE; cemîlden: cemîlede AE. 3b.Rıḍvān u: Rıḍvān R. 4b.în: ān A, AE, M. 5b.münîr-i: münîri B.

932[1]

Mef'ūlü Fāilātü Mefāīlü Fāilün

1 Ben bilmeyince ḥālümi aḥvāli bilmedüm
Fi'lümde görmeyince ben ef'āli bilmedüm

2 Ṣūretde çün mu'āmele ḳıldum beyān ile
Terk itmeyince şeklümi eşkāli bilmedüm

3 Cāy eyledüm çü kūşe-i 'arş üzre ben gedā
Uçurmayınca bālümi ben bālı bilmedüm

4 Ġılletden ayırup çü zer-i ḫālişum yine
Ḳāl itmeyince fiżżemi ben ḳāli bilmedüm

5 Güş itmeyince sözlerin ey dil Murādīnüñ
Aḥvāle muṭṭali'-oluben ḥāli bilmedüm

933[2]

Velehū nāle münāhu

Mef'ūlü Fāilātü Mefāīlü Fāilün

1 Ālūde-i maḥabbete ṣordum ḥikāyetüm
Ma'lūmı üzre söyledi aṣl-ı rivāyetüm

2 Ḥayretde ḳaldı bilmedi aṣla beyānumı
Zirā ki bilmez idi bu künh-i ḥaḳīḳatüm

3 Yār ile rāzumı benüm aġyār duyamaz
Ol ḳande idi yār ile vār iken ülfetüm

4 Ḥubb-ı ḥabībi anuñ içün bilmişem ziyād
Mihr ü maḥabbet ile ṭoġupdur sa'ādetüm

5 Ger añlamaz iseñ bu Murāduñ kelāmını
'Ālemde var durur dime aṣlā dirāyetüm

---

1 A.140a, F.155a, R.82b.
1b.görmeyince: gezmeyince R. 2b.bilmedüm: bildüm R. 3a.kûşe-i: kûşe AE. 4a.ġılletden: ġılından R; ḫālişüm: ḫālişem AE, M. 5b.ḥāli: ḫāli AE.

2 A.140a, F.155b, R.39a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Onun kaderini gerçekleştirsin!
2b.ki: kim AE. 3a.benüm: beni R.

934[1]

Velehū lā-zāle muʿīnen li'l-İslām

Mef'ūlü Fāilātü Mefāīlü Fāilün

1 Baḥr oldı çün gönül yem-i ʿummāna ṣıġmazam
Şerḥ eylesem bu ḥālümi divāna ṣıġmazam

2 Lāġar olup vücūdum olur gāhī çün mekes
Bir vaḳt olur ki bu iki dīvāna ṣıġmazam

3 Vuṣlat ṭobını almaġa çevgān-ı cān ile
Şöyle segirdürem gehī kim āna ṣıġmazam

4 Tertīb-i ʿışḳı bilmege ister gehī gönül
Cismüm içindeki gehī bu cāna ṣıġmazam

5 Bir vaḳt olur özini Murādī ḳılur şümār
Bir vaḳt olur ki ḥadd ile imkāna ṣıġmazam

935[2]

Velehū ḫalleda'llāhu devletehū

Mef'ūlü Fāilātü Mefāīlü Fāilün

1 Aḥvālümi ḳaçan ḳıla şerḥ ʿālim-i ʿulūm
Kendüyi bilmek evvel aña elzem-i lüzūm

2 Baḥṣ eylesün mesā'il-i fetvāda ḳo anı
Ẓāhir ḫaberlerine çeke saṭr ile rüsūm

3 Bi'llāhi ṣanʿatüñde münerreb ol ey ṭabīb
Derd ehline devā diyü virmeyesin sümūm

4 Şol ki ḳabūl ḳılmaya ġayrıya nuṣḥ ide
Dünyāda āhiretde odur eẓlām-ı ẓulūm

5 ʿĀşıḳ odur Murādī ḳomaya vücūdı var
Şevḳ-i cemāl-i tābına yana niteki mūm

---

1 A.140a, F.155b. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. İslam'a yardımı devam etsin!
2b.ki: - AE.

2 A.140b, F.155b, R.137b. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun devletini ebedî kılsın!
1a. ʿālim-i: ʿālem-i M. 1b.aña: - AE. 3b.devā diye: devādur AE. 4a.ki: kim R. 4b.āḫirette: āḫiret R; ẓulüm: ẓalem AE. 5b.cemāl-i tābına: cemāle yana AE.

936[1]

Velehū ṭayyebe'llāhu enfāsehū

Mef'ūlü Fāilātü Mefāīlü Fāilün

1 Bezm-i belāda ʿışḳuña çün kim belā didüm
Ġayrıya dimedüm anı illā saña didüm

2 Her gāh kim cemālüñe müştāk ola gözüm
Her pertevi ki berḳ ura biñ merḥāba didüm

3 Şemʿ-i ruḫuñ çü tābına pervānedür vücūd
Bir vaṣl içün vücūda ṣalā-yı hebā didüm

4 Şerḥ itmedi bu ḥāli kime eylerem suʿāl
Virmez cevābını ne ki didüm baña didüm

5 Benven Murādī yār-ı murād oldı pes saña
Her ne didümse evvel ü āḫır aña didüm

937[2]

Velehū ḫalleda'llāhu devletehū

Mef'ūlü Fāilātü Mefāīlü Fāilün

1 Gördüm senüñ çü şānuñı ġāyetde muḥterem
Cān ü dil ile dil saña ṭolandı lā-cerem

2 Rūyuñ niḳābını gele refʿ eyle bir nefes
Tā kim kemālüñ ile vücūda ire ʿadem

3 Şerḥ ü beyāna ṣıġmadı gerçi bu ḥüsn-i rūy
Herkes dilinde medḥi "'alā ḳudreti'l-himem"

4 ʿÖmrinde ḫarc iderse kemālin kemāl ile
Kāmil ḳomaya ẕerre ṭarīḳüñde bir ḳadem

5 ʿAyn-ı Murāda irmege n'eyler zamānı dil
Çün kim Murādī elde durur şām u ṣubḥ-dem

1 A.140b, F.156a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun nefeslerini güzel kılsın!
1a.belā: bk. G 357/3a.. 3b.ṣalā-yı: ṣalāyı AE. 5b.ü: ve M.

2 A.140b, F.156a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun devletini ebedî kılsın!
2b.ile: bu AE. 3a.ṣıġmadı: ṣıġmazdı AE. 3b. alā ḳudreti'l-himem: Himmetin kudreti üzere… 5b.kim: ki AE, B.

938[1]

Velehū zīdet devletühū

Mef'ūlü Fāilātü Mefāīlü Fāilün

1 Ḥaddüm degül benüm ki Ḫudāya duʿā idem
Lāyıḳ degül benüm dilüme kim ṣenā idem

2 Benven żaʿīf ḫāṭī vü mücrim günāh-kār
Ḳādir neyem ki niʿmete şükrüm bahā idem

3 Ol baña şol ḳadar ḳılur iḥsān ḥisābı yoḳ
Ḳanġı birin anup daḫı şükrin edā idem

4 Oldur kemāl-i luṭf ile iḥyā iden meni
Ḥāşā ki andan özgeye ben iltićā idem

5 Çün ben Murādı bulmışam andan ḳamu murād
Ḫıdmete yaraşur ki bu ḳaddüm dü-tā idem

939[2]

Min reşeḥāti zülāli efḍālihī ve leme'āti envāri aḳvālihī

Müstef'ilün Müstef'ilün Müstef'ilün Müstef'ilün

1 Geldüm günāhum bilmişem estaġfiru'llāh el-ʿaẓīm
Cürmüme tevbe ḳılmışam estaġfiru'llāh el-ʿaẓīm

2 Bildüm günāhumı ḳamu ḳapuña geldüm yüz sürü
Yā Rabbī derven yalvara etaġfiru'llāh el-ʿaẓīm

3 Yā Rabbenā raḥm it baña dutdum yüzüm geldüm saña
Virdüm budur subḥ u mesā estagfiru'llāh el-aẓīm

4 Geldüm cenābuña senüñ luṭfuñ umarven raḥmetüñ
Vardur ḳuluna reʿfetüñ estaġfiru'llāh el-ʿaẓīm

5 Çoḳdur günāhum yā ilāh sensin baña her dem penāh
Her dem ḳılurven āh vāh estaġfiru'llāh el-ʿaẓīm

---

1 A.140b, F.156a. Gazel AE, B, H, L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Onun devleti ziyadeleşsin!

2 A.141a, F.156b, R.83b.Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Onun faziletlerinin saf suyunun sızıntıları ve sözlerinin nurlu parıltılarından…
2a.derven: derûnu AE, L; yalvara: bilir L. 3a.yā Rabbenā: yarın L; ṭutdum: ṭutam L. 3b.u: ve M; re'fetin: raḳbetin. beyitler AE, B, H, L, R'de birbirinin yerine yazılmıştır. 5b.āh vāh: - R; āh: āh ü L.

940[1]

Velehū zāde'llāhu şevketehū

Müstef'ilün Müstef'ilün Müstef'ilün Müstef'ilün

1 Mustaġfir oldum çün saña müstaġfirem çün ṣubḥ u şām
Ente hümāmün bi't-tamāmi innī hümām bi'l-hümām

2 Baḥr-ı muḥīṭüñde senüñ çün vāḥid oldı cevherüñ
Cevher nedür olmaz 'araż hāşā "ḥāşā vücūden min emām"

3 Kevn ü mekānuñ reh-bere rāh-ı Ḫudāya vir delīl
Ḳālū selāmen ḳavlünā ente's-selām minke's-selām

4 Mecdüñde buldum mācidüm "lā-bu'dehū lā-ḳurbehū"
Nevve'rnī yānūreẓ'-ẓulem efhemtü min fehmi't-tamām

5 Oldı müsellem çün Murād teslīm idelden nefsini
Ḳulnā ileyk ente's-selām minke's-selām fīke's-selām

941[2]

Velehū ebbeda'llāhu salṭanatehū

Müstef'ilün Müstef'ilün Müstef'ilün Müstef'ilün

1 Virdüm fenāya cismümi cān-ı fenāyı nūş idem
Ḳıldum hebā kendözümi kīm ḫaṭırumı ḫôş idem

2 İki gözümi iki yüze baḳmadan men' eyledüm
Birlükde ṣābit olmışam dil-dārumı āgūş idem

3 Çün kim nesīm-i luṭf ese gönlüm dü-'ālemden kese
Bir ḳatreyem līkin dilerven baḥr gibi cūş idem

4 Dil bülbüli çün başlaya feryād u zār u naġmeye
Feryād ile iki cihānı isterem ḫāmūş idem

5 'Ayb eylemeñüz dôstlar bī-hūde söylerse Murād
Çün kim ṭaşa deryā-yı 'ışḳ ṣanmañ ki fikr u hūş idem

1 A.141a, F.156b, R.41a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun ihtişamını artırsın!
1b.Sen son derece kaygılısın ben de kaygılılardanım; hümām: emām R.
2b.ḥāşā vücûden min emām: Önceden var olma müstesna…; emām: enām R. 3a.mekānuñ: mekān R; Ḫudāya ver: Ḫudāyadur R.
3b.Selam bizim sözümüzdür dediler sen selamsın selam sendendir.
4a.lā-bu'dehu lā-ḳurbehu: Ona uzaklık ve yakınlık yoktur; mācidüm: mācidem A; -ḳurbeh: ف· هب ى AE.
4b.Ey karanlıkları aydınlatan beni aydınlat. Seni tam anlamıyla anladım.
5b. Biz, sen selamsın, selam sendendir, selam sendedir dedik; es-selām: الغ ام R.

2 A.141a, F.156b. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah onun saltanatını ebedîleştirsin!
4b.feryāḍ: efġān AE, B, H.

942[1]

Mine'l-ilhāmāti'r-Rabbāniyye ve'l-vāridāti's-sübḥāniyye

Müstef'ilün Müstef'ilün Müstef'ilün Müstef'ilün

1 El-ḥamdü li'llāhi'lleẕī aʿṭā lenā milke'l-ʿıẓam
Eş-şükrü li'llāhi'lleẕī ebḳā lenā ẕāte'l-ḳıdem

2 Ẕāt-ı ḳadīmi görmege cāmlar virür cān-ı żaʿīf
Līkin ne tedbīr eylesüñ bāḳīde fānīdür ʿalem

3 İẓhār-ı ḳudret ḳılmaġ içün rūḥı mir'āt eylemiş
Tā göstere ʿayn-ı kemālin bi'l-kemāl ve'l-kerem

4 Ṭayr-ı vücūd-ı ʿāşıḳān ṭayr itmek içün rāh arar
Cism-i ḳafesdür anlaruñ ervāḥına sicn-i ẓulem

5 Neşr-i nuşūr-ı ḥaşr içün cem' eyledi ḫalḳı niçün
Geldi Murādī ʿāleme ḫôşdur rıżā-yı żī'n-naʿam

943[2]

Velehū ṭavvele'llāhu ʿumrehū

Mef'ūlü Mefāīlün Mef'ūlü Mefāīlün

1 Gūyā olalı bu dil ismüñle seni her dem
Pes ʿālem-i taḥḳīḳe ol başdı olup ādem

2 Ser çeşmeden evvel çün ḳıldum ḳadehüm memlū
Her demde iderven nūş bir ḳaṭre degüldür kem

3 Sekrān olalı ʿaḳlum ʿışḳ ile vefā-dāram
Ol yār ile ben yārem kimde daḫı vardur nem

4 Yā lāyimi fī-ʿışḳī lem taʿrif aḥvālī
Lā-tesmeʿu aḳvālī ente aṣamun ebkem

5 ʿIşḳ oldı Murādīye çün bende-i fermān-ber
Çün ḥālini bilmezsin pes ṭınma yüri epsem

---

1 A.141b, F.157a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Rabbani ilhamlar ve fetihleri ve sübhânî hatırlatmalardan…
1. Bize büyük mülkü veren Allah'a hamdolsun, bize ebediyet veren kıdem sahibine şükürler olsun.
2b.ʿalem: ʿadem AE. 3b.kemāli ve'l-: kemāli'l- AE. 4b.ẓulem: ẓalem AE.

2 A.141b, F.157a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun ömrünü uzatsın...
Başlık F: Ve Leṭā'ifi Ḥükmih.
4.Ahvalimi bilmeyip aşkımda beni ayıplayan, sözlerimi işitmiyorsun sen sağır ve dilsizsin.

944[1]

Velehū eʿazzehu'llāh

Mef'ūlü Mefāīlün Mef'ūlü Mefāīlün

1 Yā Rabbi nedür bilsem bu tāb-ı cihān-tābum
Her ʿāleme mihrümden ṭob urdı meh-i tābum

2 Çün ḳıldı ḥabīb-i dil kendüye ḫalīl el-ḥaḳ
Bu maʿşer-i ḫullāna ḫôş virdi feraḥ şādum

3 ʿİlm-i ezelīdür bu fehminde ʿuḳūl ʿāciz
V'allāh ʿulemā bilmez bu ad ile bünyādum

4 Ḥaḳ oldı cevāb el-ḥaḳ mürsel sözüme aṣdaḳ
Cāndur bilene mülḥaḳ cān oldı tenüm cānum

5 Ger merd-i ḥaḳīḳatsen bildüñ bu Murādīyi
Ammā oluben ḳalma aç gözüñi ḥayrānum

945[2]

Min ḥaḳāyiḳihi'l-ḳāṭiʿa ve berāhinihi's-sāṭıʿa

Mef'ūlü Fāilātün Mef'ūlü Fāilātün

1 Ey cümlenüñ penāhı sensin benüm ilāhum
Senden durur murādum sensin benüm penāhum

2 Faʻʻālsın işüñde yoḳdur saña muʿārız
Muḫtārsın ḳamuda ey yüce pādişāhum

3 Mennānsın ḥabībüm settārsın ṭabībüm
Bildüm senüñ murāduñ yoḳdur hiç iştibāhum

4 Çünki ʿazīz sensin ʿizzet saña müfevveż
Sen aʿẓam olduġuñ çün artar bu ʿizz ü cāhum

5 Luṭf eylegil Murāda luṭfun senüñ ziyāde
Oldum saña fitāde tenvīr eyle māhum

---

1 A.141b, F.157a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onu aziz kılsın!
1b.ṭob: tāb B. 3b.v'Allāh: v'Allāhi AE. 5b.ḥayrānım: ḥayrānam AE, M.

2 A.142a, F.157b, R.80a.
Başlık A: Kesin hakikatleri ve apaçık delillerinden…
Münācāt F.
4a.ʿazîz sensin: ʿazîzsin A, F; ʿazîzsin sin M; çünki: çün kim B. 4b.olduġun çün artar bu: olduġunca artar çü B, R. 5a.eylegil: eyle gel AE

946[1]

Velehū lā-zāle mükerremen ve muʿazzezā

Mef'ūlü Fāilātün Mef'ūlü Fāilātün

1 Meyvāl olalı yāre bu ḳalb-i nā-tüvānum
ʿAynümde ẕerre deñlü yoḳdur cihān ü cānum

2 Keşf-i cemāl idelden çeşmümde manẓarumdur
ʿAhdine iʿtimādum var ġayre yoḳ inanum

3 Cümle cihānı gezdüm ben görmedüm miṣālin
Anuñ çün anı söyler her demde bu zebānum

4 Rāh-ı ḥaḳīḳatinde bel bağladum muḫayyer
Her yirde ġayrı nāmı söylemesün lisānum

5 Oldı Murādī āzād çün ġayrınuñ ġamından
Buldı kelām eṣaḥḥın pes ḳalmadı gümānum

947[2]

Velehū dāme melāzen li'l-enām

Mef'ūlü Fāilātün Mef'ūlü Fāilātün

1 Ḥum-ḫāne-i ezelde mest-ānedür çü ādem
Birdür bāña anuñ çün her demde ġamla şādum

2 Ṣaḥn-ı sarāy-ı vaṣla başmaġ içün ḳadem ben
Vardur benüm yanumda bir nice biñ ḳanadum

3 ʿUlyādadur hümā çün sāyem hümāya devlet
Ben devlete hümāyam devlet cenāḥa bādum

4 Dillerde yād olaldan nām oldı her lisānum
Yād itdügüm bilüpdür dillerde cümle yādum

5 Geldi Murāda çün kim ʿizz-i ḥużūr-ı vaḥdet
Ey gönlümüñ murādı budur benüm murādum

1 A.142a, F.157b. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. İkram edilmişlik ve yüceltilmişlik devam etsin!
2a.manẓarumdur: naẓarumdur AE.

2 A.142a, F.157b, R.141a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Halk için sığınak olması devam etsin!
1a.çü: çün R. 1b.şādum: nişādum AE. 2a.başmaḳ: baḳmaḳ H. 2b.biñ: - AE; ḳanadum: fütāde R. 3b.bādum: yādum AE. 4a.lisānım: lisān AE; lisāna H.

948[1]

Min meḥāsini eş'ārihi'ş-şerīfe ve mekārimi āṣārihi'l-laṭīfe

Müfteilün Fāilün Müfteilün Fāilün

1 Ḥıfẓ-ı amānındayam yarıcı baña kerīm
Luṭfına yüz dutmışam luṭfı anundur 'amīm

2 Cān ü tenüm arası ṭobṭolıdur 'ışḳ ile
Ṣorar isen ṣadrümi 'ilm ile baḥr-ı 'aẓīm

3 Ders-i kitāb istemez dā'ire-dil noḳṭaya
Baña didiler ledün bildürür anı 'alīm

4 Ẕerre-i ḫāric degül her ne ki var ḳalbden
Nāmı çü vehhābdur ḳıldı keremler kerīm

5 Añlar iseñ ey Murād sana virilen ni'am
Ḥikmeti sende ḳomış ḥikmet ile ol ḥakīm

949[2]

Velehū zāde'llāhu fütūḥahū

Müfteilün Fāilün Müfteilün Fāilün

1 Şerḥe ṣığar añlama şerḥ ü beyānum benüm
Ḥaḳ bilür ancaḳ hemān sırr-ı 'ayānum benüm

2 'Ālemi geşt eyledüm ẓahr ile baṭnın ḳamu
Bulımadum bir bilür rāz-ı nihānum benüm

3 Āb ile ḫākı ḳoyup ṣūreti terk eyledüm
Anuñ içün bilemez kimse revānum benüm

4 Cānı çü terk eyledi buldı ḥayāt-ı ebed
Beñzemez anuñ içün ġayrıya cānum benüm

5 Bulsa idi ger Murād kendüye bir hem-zebān
Nice ma'ārif diye idi dehānum benüm

---

1 A.142b, F.158a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Onun şerefli şiirlerinin güzellikleri ve hoş eserlerinin bildirdiklerinden.
Başlık F: Ve min-kelimātihi'l-merġûbe.
2a.ü: ve M; ṭopṭolı: ṭoblıdur A; ṭopṭolı M. 3b.didiler ledün: 'ilm-i ledünden AE. 4a.ẕerre-i: ẕerre AE; ḫāric: ḫārici AE. 5a.ey: - AE; ni'am: - AE.

2 A.142b, F.158a, R.105b. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun fetihlerini artırsın!
3. ve 4. beyitler A'da yoktur

950[1]

Velehū aḥsena'llāhu ʿāḳibetehū

Müfteilün Mefāilün Müfteilün Mefāilün

1 ʿĀḳıbetümi fikr idüp ḥażrete ilticādayam
Bendeligüm bilüp hemān dā'im aña ṣenādayam

2 Rāhümi ṭoġrı ḳılalı eylemişem anı sened
Ḥażretine cenābına ṣubḥ u mesā duʿādayam

3 Āb-ı ḥayāta irdi dil eyledi çünki nūş-ı cān
Başuma ʿaḳlı cemʿ idüp şimdi hemān ḥayādayam

4 Semʿ-i dili küşād idüp bildi melekle ins ü cān
Sebʿa semāyı geşt idüp şimdi ben istivādayam

5 Behre durur Murādīde behre anuñ murādıdur
Cümle murādı ʿışḳ ile şimdi hemān recādayam

951[2]

Velehū besaṭa'llāhu nūre maʿdiletihī

Müfteilün Mefāilün Müfteilün Mefāilün

1 Ḥaḳḳ-ı vücūdumı mecāz üstine dikmişem ʿalem
Ṣalınur ol ṭaraf ṭaraf bād ura ḳaçan himem

2 Lemʿa-i nūr-ı behcetüm berḳ ura ʿāleme ḳaçan
Selb ola cümle cāydan ḳılmaya ẕerre-i ẓulem

3 Ġayrı mümeṩṩel olmadın biz meṩel olduk ʿāleme
Cā'e hünā ḥikāyete ḥaẕere levḥun bi'l-ḳalem

4 Şems-i vücūdumuz bugün virdi ḳamerlere ziyā
Ẕerrece ger ola cüdā cümlesi oldı fi'l-ʿadem

5 Merkez-i ʿayn-ı vaḥdete oldı Murādī dā'ire
Anı muḥīṭ olmayup cümlesi çekdiler elem

---

1 A.143a, F.158b. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun akıbetini en güzel kılsın!
3a.ḥayādayam: iḥyādayam AE. 4a.melek ki: melekle AE. 4b.sebʿa: semʿ-i AE.

2 A.143a, F.158b, R.39a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun adaletinin nurunu yaysın!
1b.ṭtaraf: her AE. 2a.ʿāleme: ʿālime AE. 2b.cāydan: cān yed AE; ẓulem: ẓalem AE. 3a.mümeṩṩel: mümeṩṩil M.
3b.(İşittik ki) Buraya bir hikāye geldi, levh kalemden sakındı.
4a.virdi: - R.

952[1]

Velehū ebḳa'llāhu muhceteh

Müfteilün Mefāilün Müfteilün Mefāilün

1 Rāh-ı ḥaḳīḳatümde çün ḳalmadı cāy-ı muḥterem
Cümle ziyāret itmişem niteki Ka'be vü Ḥarem

2 'Arṣa-i fehm derkümi ṭayy ideli cenāḥ ile
Mürġ-i vücūduma nice yirde irişdi pes himem

3 Cāy-ı mu'āḫızı geçüp irdi çü dār-ı emne ol
Çıḳdı o dār-ı saḫta vü dikdi 'alāmeti 'alem

4 Baḳdı o bām-ı dārdan gördi ḳamu 'avālimi
Ḳıldı o bāmdan 'urūc ġayr ile hem-dem oldı dem

5 Vardı Murādī lem'asın ṣaçdı ḳamu 'avālime
Anuñ ile bilindi ol bildi bilenler anı hem

953[2]

Velehū edama'llāhu eyyāmehū

Müfteilün Mefāilün Müfteilün Mefāilün

1 Cām-ı cihān-nümādadur cām-ı cihān-nümā bu dem
Rāz u şebīnde gösterür işbū nümāyişi himem

2 'Ayn-ı ḥaḳīḳate yine 'ayn ile nāẓır āyine
Cümle baṣīret ehline vāḥid olur ḳamu ümem

3 Maḥż-ı netāyicindedür kām ile ḥarf ile suḥan
Ḥarf ile ṣavtı tārik ol añlaya tā ki her kilem

4 'Arş-ı 'ulāmuñ üstine çıḳmadı sırr ile melek
Ādem iseñ bu ḥüsn ile 'arş-ı 'ulāya ḳo ḳadem

5 Diñle Murādī ḳavlini tā ki kemāle iresin
Sen ki kemāl bulasın ġayre durur kemāl hem

---

1 A.143a, F.158b, R.40b. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun hayatiyetini devam ettirsin!
1a.ḥaḳîḳímde: ḥaḳîḳatümde R. 1b.niteki: nitekim AE, B; ve Ḥarem: muḥterem M. 2a.fehm derkümi: fehm ider kimi AE; fehm ü derkümi R; fehmdür kimi A. 3a.mu'āḫı)ı: muvaḥḥidi AE. 3b.saḫta: saṭḥına R; vü: - A, F, H, R; 'alāmeti: 'alāmı A, AE, F, H, M. 4a.'avālümi: 'ālemi AE. 4b.ḳıldı: ḳaldı Ae. 5b.hem: himem M.

2 A.143a, F.159a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun günlerini devam ettirsin!
1a.bu dem: budur AE. 1b.rāz: rûz B. 2b.ümem: 'ālem AE. 4a.'ulānuñ: a'lānuñ AE. 4b.'ulāya: a'lāya AE. 5b.kemāl: kemāli M; kemāl hem: kemāl-i himem AE.

954[1]

Müfteilün Mefāilün Müfteilün Mefāilün

1 Faṣl-ı ʿaṭā ile ḳaçan ola nidā-yı ẕe'l-kerem
Pes dutuben miṣālini levḥ-i dile yazar ḳalem

2 Münderic-i kelām olup saṭra yazar çü besmele
Nāmın ider beyān ezel ismini soñradan yazar

3 Eyleye çünki şerḥini nāsiḫ anı kim olısar
Neshine kim ki ḥükm ide vechi olur anuñ ẓulem

4 Oldı ḳader çü kendüde virdi büker celālini
Virdi cemālini büker ḳadr ile eldedür himem

5 Ādem olan Murādīnüñ ḳavline hep belī didi
Ol ki özini bilmedi oldı bes ebter ü aṣem

955[2]

Müfteilün Mefāilün Müfteilün Mefāilün

1 Dikdi otaġ cennetüñ bābına ḥikmetüm ʿalem
Ṭabl-ı maʿārifi çalup ḳıldı nidā gele ümem

2 ʿArṣa-i kevne ṭoldılar cinn ile ins ü ṭayr u vaḥş
Ḥāline göre her birinüñ virilüp durur naʿam

3 Şerḥ ü beyāna gitmedi andan olan mülāṭafat
Her kime irdi buldı yol bulmayan oldı ẕü'l-elem

4 Sāmiʿ-i ṣavt olan kişi buldı necāt-ı cāvidān
Aġlayu ḳıldı tā ebed oldı evrāda şol kʾaṣem

5 Soñra uruldı emr ile anda nefīr yā ṣadā
Yirlü yirine vardılar böyle çekildi çün ḳalem

6 Añla Murādī sözlerin ġaflete varma ʿaḳıl ol
Böyle muḳadder eylemiş çünki o ṣāḥib-i ḥikem

1 R.40a. Gazel R'de vardır. 5a.belî: bk. G 357/3a.
2 R.104a. Gazel R'de vardır. 5b.ysrlü: yirlü yirlü R.

956[1]

Müfteilün Mefāilün Müfteilün Mefāilün

1 Cümle cihānı tārikem çünki zamānı bulmışam
Ān ü zamānı n'eylerem çünki zamānı bulmışam

2 Sāḥa-i ḳudret oldı dil ʿarş-ı ʿaẓīm aña maḳar
Ġayrı mekānı n'eylerem ben ki mekānı bulmışam

3 Ḥubb-ı ezeldedür vücūd oldı rükūʿ hem sücūd
Ẓāhir ü bāṭınumda ben yāri nihānī bulmışam

4 Merd-i Ḫudā durur Murād merd o durur ola murād
Ehl-i beḳā olalı dil cism ile cānı bulmışam

957[2]

Müfteilün Mefāilün Müfteilün Mefāilün

1 Cām-ı cihān-nümādadur cām-ı cihān-nümā bu dem
Gösterişinde gösterür işbu nümāyişi himem

2 ʿAyn-ı ḥaḳīḳate ʿayne ʿayn ile nāẓır āyine
Cümle baṣīret ehline vāḥid ulu ḳamu ümem

3 Maḥż-ı netāyicindedür kām ile ḥarf ile suḫan
Ḥarf ile ṣaytı evvel añlaya (niteki) her kilem

4 ʿArş-ı ʿalānuñ üstine çıḳmadı per ile melek
Ādem iseñ bu ḥiss ile ʿarş-ı ʿalāya ḳo ḳadem

5 Diñle Murādī ḳavlini tā ki kemāle iresin
Sen ki kemāl bulasın ġayre durur kemāl hem

1 R.145a. Gazel R'de vardır.
2 R.149a. Gazel R'de vardır. 3b.(niteki): tā ki R.

958[1]

Min maḳālāti ṣāḥibi'l-ḥālāti muẓhiri'l-ʿacāyibi bi-envāʿi'l-kerāmāti

Feūlün Feūlün Feūlün Feūlün Feūl

1 Semiʿtu aṭaʿtü ilā emrüke yā kerīm
Ve fevveżtü emrī leke yā ḥakīmü raḥīm

2 Yüzüm ḳapuna ṭutmışam bilmezem ġayrı cāy
Seni bilürem ancaḳ ey Ḥayy-ı Rabb-i ʿaẓīm

3 Beni ḳılma maḥrūm (sen) varlıġuñ ḥaḳḳı çün
Ne eksile cūduñdan ey ferd-i berr-i ḳadīm

4 Baṣīret gözin ben ḳuluñ ḳıl küşāde müdām
Bile ʿilm ile ʿilmüñi dem-be-dem yā ʿalīm

5 Murādī ḳuluñuñ murādı hemān sendedür
Yine ḥikmetin sen bilürsin anuñ yā ḥakīm

959[2]

Min ḥadāyiḳı ḥaḳāyıḳı maʿārifihī ve riyāżi dekāyiḳi leṭāyifihī

Mef'ūlü Mefāīlü Mefāīlü Feūlün

1 Ḫalḳ oldı Ḫudā emri ile çünki ʿayālim
Emrinde yine olmış idi emri mülāyim

2 Ger ʿaḳıl iseñ eyle naẓar ʿibret-i Ḥaḳḳa
Cān ü dil ile ol yüri sen ḳulluġa muḳdim

3 Her gicede tā ṣubḥa degin ḳā'im-i leyl ol
Ġafletde yatup ḳalma ṣaḳın hem çü behāyim

4 Gel tā'ib olup cümle günāha gice gündüz
ʿİṣmet gözedüp ʿiṣmet ile olıgör ʿāṣım

5 Nuṣḥını ḳabul eyler iseñ ger bu Murāduñ
Sen daḫı olasın bu zamānuñda bir ʿalīm

---

1 A.143b, F.159a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Çeşitli kerametleriyle görünen harika hâllerin sahibinin yazılarından…
Başlık F: Münācāt.
1.Ey kerim Allah işittim ve emrine itaat ettim; ey Rahim ve Hakim olan Allah'ım işimi sana havale ettim
3a. (Sen): - L, R. 5a.ḳuluñuñ: ḳuluñ B.

2 A.143b, F.159a, R.40a. Gazel R'de vardır.
Başlık A: Onun bilgi hakikatleri bahçeleri ve letafetli ince bahçelerinden…
Başlık F: Ve min-ʿibārātihi'l-Maḳbereh.
1a.çünki: cümle AE, H, R. 3a.leyl: delîl R. 5a.nuṣḥını Murāduñ eyler iseñ ger sen ḳabûl AE. 5b.bu: - AE; bir: sırr-ı AE.

960[1]

Velehū enāra'llāhu bürhānehū

Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Çünki ʿışḳuñ bādesinden içmişem
Geçmişem ben kendözümden geçmişem

2 Fāriġam cümle temāşādan bu gün
Çün cemālüñe gözümi açmışam

3 Bulmaġ içün vuṣlatuñ tenhāda ben
Cümle ġayrüñden ḥabībüm ḳaçmışam

4 Dīdeme ferrüñden urdı çünki fer
Lemʿa-i nūr-i cemālüñ seçmişem

5 Ol ḥabībüñ vaṣlı şavḳından yine
Ey Murādī gör ne dürler saçmışam

961[2]

Velehū edama'llāhu iḳbālehū

Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Maʿrifet şerḥinde bir bāb añladum
Şems-i tābı ʿayn-ı meh-tāb añladum

2 Ẓulmet içre istedüm āb-ı ḥayāt
Eşk-i çeşmi ṣuṣadum āb añladum

3 Ḥalvetüm saṭḥında berḳ urmış ḳamer
Selb-i ṭāḳat ḳılduġum tāb añladum

4 Ḥarf-i maʿnāsini ḳıldum bir nuḳaṭ
Cümle ḫalḳı aña küttāb añladum

5 Çün muḥibbüñdür ḥabībüñ ey Murād
Kā'ināt saña aḥbāb añladum

---

1 A.144a, F.159b, R.134b.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun bürhanını açıklığa kavuştursun!
Başlık F: Ve min-reşeḥāti aḳdāḥih.
3a.tenhāda ben: tenhāsına M. 3b.ḳaçmışam: geçmişem M. 4a.dîdeme: demdeme AE.

2 A.144a, F.159b, R.133b. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun ikbalini devam ettirsin!
2a.çeşmi: çeşme R. 5b.saña: baña R.

962[1]

Velehū dāme lehu'n-naṣru ve'ẕ-ẓafer

Feilātün Feilātün Feilün

1 Sem'-i cānı açıḳ it diñle kelām
Diler iseñ bulasın ḫôşça niẓām

2 Ḥaḳ seni anuñ içün eyledi var
Gündüzin ṣavm idesin gice ḳıyām

3 Ḥaḳ seni anuñ içün itmedi ḫalḳ
Nefsüñe uyup olasın bed-nām

4 Anı fikr eyle ki çün ire ecel
Vire dünyā saña zehrin ṭolu cām

5 Güş iderseñ bu Murādī sulıarın
'Āḳibet ḳalmayasın sen nā-kām

963[2]

Velehū dāmet 'izzetuhū

Mefāīlün Mefāīlün Feūlün

1 Ḳamu senden durur yā Rabbi her dem
Senüñ ḥükmüñdedür mecmū'ı 'ālem

2 İşüñden ṭaşra yoḳdur her güzīn kār
Ki kāruñda durur kārum dem-ā-dem

3 Hemānā "kün" didüñ olmışdur eṭrāf
Ezelden böyle olmış emr-i efḫam

4 Mübaṣṣır eylemez hergiz baṣīret
Anuñ fermānı olur bīş eger kem

5 Murāduñ ḳavli ḥaḳdur her sözinde
Anı 'ilminde a'lem itdi i'lem

1 A.144a, F.159b. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Ona yardım ve zaferi devam etsin!
4a.ki: gör AE.

2 A.144b, F.160a, R.114b.
Başlık A: Bu da onundur. Onun saygınlığı devam etsin!
2a.her güzin: hergiz bir AE. 2b.kārım: kārıñ L. 3a. kün: bk. G 16/1b. hemān: hemānā AE; eṭrāf: 'ālem AE.
4b.bîş: bîş ü R.

964[1]

Velehū dāme nāşruhū

Mefāīlün Mefāīlün Feūlün

1 Seḥerde bülbül-i güyāyı gördüm
Gül-istān içre ol şeydāyı gördüm

2 Fiġān eyler idi saṭḥ-ı çemende
Anuñ dilinde āh ü vāyı gördüm

3 Didüm bu giryeler saña nedendür
Seni ben vālih ü rüsvāyī gördüm

4 Didi ṣanma gül içün beni ġam-nāk
Ben andan ḥikmet-i Mevlāyı gördüm

5 Murādīye eşer kıldı bu güftār
Gözüm açdum hemān a'lāyı gördüm

965[2]

Velehū e'azze'llāhu enṣārehū

Mefāīlün Mefāīlün Feūlün

1 Ḳo ṣūret 'ālemin ey pīr-i 'ālem
Yüri gözle hemān sırr ile 'ālem

2 Fenāda ṭurma sen iste beḳāyı
Beḳā uman fenā olur dem-ā-dem

3 Rümūz-ı genc-i ma'nāyı dilerseñ
Senüñ ṣü'bānuñı ḳatl eyle her dem

4 Ne bilsün ḳuru ġavġādur ṣanurlar
Ṭarīḳat yolını her kejle ebkem

5 Murādī bilmeyen ḥamd āyetinden
Zebānuñ açmaġıl sen aña epsem

1 A.144b, F.160a, R.41a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Onun yardımı devam etsin!
2b.ü: - A. 4b.andan: anda AE, M.

2 A.144b, F.160a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun yardımlarını aziz kılsın!
1b.sırr ile: söyle bu AE. 2a.sen iste: iste sen AE, F, H. 4b.her kejle: kej ile AE. 5a.ṣırāṭ-ı müstaḳîm: bk. G 903/5b

966[1]

Velehū nāle murādehū

Mefāīlün Mefāīlün Feūlün

1 Gönül senden vefā ister ḥabībüm
Anı ṣanma cefā ister ḥabībüm

2 Ḳamudan yād olupdur bu fu'ādum
Senüñle āşinā ister ḥabībüm

3 'İlāc ile dil-i bimāra irdüm
Meded irgür devā ister ḥabībüm

4 Senüñle āşinā olmış ezelden
Gel imdi merḥabā ister ḥabībüm

5 Murādīnüñ hemān sensin murādı
Gönül senden vefā ister ḥabībüm

967[2]

Velehū lā-zāle melce'en li'l-enām

Mefāīlün Mefāīlün Feūlün

1 Baña raḥm eyle ey rūḥ-i revānum
'İnāyet eyle ey serv-i revānum

2 Aḳıtma yaşumı ey nūr-i dīde
Göge aġdurma bu āh u fiġānum

3 Meded ḳıl vaṣluñ ābından nigārum
Nice bir yaḳa hicr odı bu cānum

4 Esirge merḥamet eyle baña kim
Ġarīb ü bī-kesem gül yüzlü ḫānum

5 Buluram ben ebed 'ömrüm ḥayātı
Ṭolaşsa ger miyānuña miyānum

6 Lebüñ hicrinden ey şāhum nice bir
Aḳısar dem-be-dem gözümde ḳanum

7 Ḳul olupdur Murādī saña ey māh
Viṣālüñ vir aña ey mihr-bānum

---

1 A.145a, F.160b. Gazel AE, L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Onun isteğini versin!
1a.ḥabîbüm: ṭabîbüm B.

2 A.145a, F.160b. Gazel AE, B, H, L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Halkı için sığınma yeri olması devam etsin!

968[1]

Velehū şeyyede'llāhu erkāne 'izzihī

Mefāīlün Mefāīlün Feūlün

1 Ne ḫākem ẕikr ide Ḥaḳḳı lisānum
Doyımaz çün celāline bu cānum

2 Umarum raḥmetin ben bī-dil ü cān
İrer 'ayyūḳa çün āh u fiġānum

3 Cemālin görmek içün ol ḥabībüñ
Benüm cānumdur aña armaġanum

4 Çü 'ışḳına giriftār oldı bu dil
Anı ẕikr eylesün dā'im zebānum

5 Murādīye ṣaḳın ṭa'n itme zāhid
Ḥudāya senden artuḳdur inanum

969[2]

Velehū nevvera'llāhu fu'ādehū

Mef'ūlü Mefāilün Feūlün

1 Ey 'ilm-i ledünne ism-i a'ẓam
Ey 'ilm ile 'ālim-i mükerrem

2 Sensin çü ḥabībi kā'ināt[u]ñ
Ey ṣāḥib-i 'ilm efḍal-i a'lem

3 Mir'āt-ı ruḫuñ meh-i cihāndur
Nūruñ bu zamāna mihr-i efḫam

4 Her kim ki ide saña niyāzı
Destinde durur cihān u 'ālem

5 Çün oldı Murādī 'ışḳa hem-ser
'Āşıḳlık aña durur müsellem

---

1 A.145a, F.161a. Gazel AE, B, H, L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun izzetinin esaslarını kuvvetlendirsin!

2 A.145b, F.161a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun gönlünü nurlandırsın!
Başlık F: Ve min-'ibārātihi'l-merġûbe.
2b.efḍal-i: efḍal ü AE. 3a.meh-i: tāb-ı AE; nûruñ: yüzüñ AE. 4a.niyāzı: niyāzını A.

970[1]

Velehū rafeʿa'llāhu aʿlāme devletihī

Mef'ūlü Mefāilün Feūlün

1 "Faʿʿālün limā yürīd"i bildüm
Ol her ne buyurdı anı ḳıldum

2 Efʿālümi fiʿlidür çü maẓhar
Maẓharda fiʿāl ile añıldum

3 ʿĀlemlere ṣıġmaz iken el-ḥaḳ
Ben ḥoḳḳa-i ʿışḳ içinde ṣıġdum

4 Cān ile cemāle nāẓıram çün
Dīvāne geẓerken ʿāḳil oldum

5 ʿAḳl ile kemāle ṭālibem ben
Ḥubb ile velī kemālī buldum

6 ʿĀlemde nedür Murādī bilsen
Pes añlar içün neden yapıldum

971[2]

Velehū dāme sulṭānehū

Mef'ūlü Mefāilün Feūlün

1 Ḥaḳ buyruġınadur inḳıyādum
Her demde rıżāsıdur murādum

2 Oldur baña dā'imā çü maṭlab
Cān ile añadur ictihādum

3 Dünyā niʿamına baḳmazam ben
Ẕikr oldı benüm hemān zevādüm

4 Tevḥīd-i ḥaḳīḳīdür baña kār
Ḥamd olsun aña ki vaṣla şādum

5 Ṣāḥib-naẓar iseñ ey Murādī
Gör ḳande yazıldı nām-ı Ādem

---

1 .145b, F.161a, R.125a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun devletinin alametini yükseltsin!
1a. Faʿʿālün limā yürîd:...Rabbin, şüphesiz, her istediğini yapar (11/Hûd 107, 85/ Burûc 16). 5a.ḥubb: cehl R. 6b.yapıldum: yabıldum A; ayıldum AE; yayıldum R.

2 A.145b, F.161b. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Sultanlığı devam etsin!
4a.vaṣla: vaṣl ile AE. 5b.nām-ı: nām u M.

972[1]

Velehū medde ẓılluhū

Müfteilün Müfteilün Fāilün

1 Ḳıldı ṣıfātını dil ezber tamām
Anuñ içün ẕātınadur ihtimām

2 Bilmek içün geldi bu nūr-ı hüdā
Anuñ ile zā'il olur her kelām

3 Ser-be-ser āfāḳı ṭavāf eyler ol
Andan alur behreyi ḫās ile ʻām

4 Eyledi ʻaḳl ile göñül ictimāʻ
Birbirine virdi cevāb ü peyām

5 Çünki yayıldı bu kelām ʻāleme
Eyledi taḥsīn Murāda enām

973[2]

Mine'l-enfāsi'l-ḳudsiyyeti's-sulṭāniyyeh nevvera'llāhu fu'ādehu ve nāle murādehū

Müstef'ilātün Müstef'ilātün

1 Levḥ üzre ḫāme naḳşı mükerrem
Allāhu aʻlem Allāhu aʻẓam

2 "İnnī ena'llāh" lā-Rabbe ġayrī
Ve'trük sivāyi innī muʻaẓẓam

3 ʻArş üzre olmış nāşir çü raḥmet
Kevn ü mekāndan oldur beri hem

4 Muḫtār olanlar oldı rıżāda
Her kim ki buldı ol oldı aʻlem

5 Ḳılmaz Murādī ilmüñ iḳāṭa
ʻİlmüñle ʻāmil olġıl pes epsem

---

1 A.146a, F.161b, R.41b. Gazel
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun gölgesini uzatsın!
Başlık F: Velehü eyżen: Yine bu da onundur.
2b.kelām: ẓulām B, H, R; ẓalam AE. 4b.cevāb ü: cevāb-ı A.

2 A.146a, F.161b, R.159b. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Sultanlığın kutsal nefeslerinden… Allah (cc.) onun gönlünü nurlandırsın ve isteğine nail etsin!
Başlık F: Li'llāhi dürri ḳā'ilihi.
1a.naḳşı: naḳş-ı R. 2a.İnnî ena'llāh" lā-Rabbe ġayrî / Ve'trük sivāyi inni muʻaẓẓam: Şüphesiz ben muazzam olan, başka Rab ve dengi olmayan, Allah'ım (cc.) (bk. G 231/2a). 2b sivāyi: hevāyî AE. 3a.nāşir: - AE. 3b.hem: himme AE. 5b.ʻilmüñle: ʻilmüñ ile AE.

974[1]

Velehū dāme sulṭānen

Mefāilün Feilātün Mefāilün Feilün

1 Niyāzumdan oluben yāre ʿarż-ı ḥāl itdüm
Ki yaʿnī luṭf ü vefāsın varup suʿāl itdüm

2 Refīküm oldı yanumca enīn-i nāle vü āh
Şefīʿüm oldılar anda ḳadüm çü dāl itdüm

3 Kemāl-i merḥameti ẓāhir oldı ol demde
Yüzüme baḳduġını ʿayn ile ḫayāl itdüm

4 Ṣımāḫ-ı cāna nidā geldi didi yā ʿāşıḳ
Seni şu kim dilemez ṣāḥib-i żalāl itdüm

5 Murādī cevr ü cefā-yı ināsa ṣābirdür
Baña cefā idene cān ile celāl itdüm

975[2]

Mefāilün Feilātün Mefāilün Feilün

1 ʿIyān içinde nihān olduġum neden maʿlūm
Nihān içinde ʿayān olduġum neden maʿlūm

2 Bu ḳavli añlar iseñ añla ʿışḳa reh berdür
Beyān içinde beyān olduġum neden maʿlūm

3 Serīr-i saṭvete sulṭān olan gedā bunda
Cihān içinde cihān olduġum neden maʿlūm

4 Miyāna gelmedi tā olmayınca mābeyni
Miyān içinde miyān olduġum neden maʿlūm

5 Murolādī kārını kār itmeyince kār olmaz
Revān içinde revān olduġum neden maʿlūm

---

1 A.146a, F.162a. Gazel AE, B, H, L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Sultanlığı devam etsin!
Başlık F: sellemehu'llāh.
4a.yā: - A.

2 R.80a. Gazel L'de vardır.

976[1]

Mine'l-ḥikemi'l-işrāḳiyyeti ve'l-kelimi'l-eşvāḳiyye

Mef'ūlü Mefāīlün Mef'ūlü Mefāīlün

1 Dil yār ile yār olsa cānumda ḳarār olsa
Tekrār ile vār olsa vuṣlat nic'olur görsem

2 Bir eylese envār-ı dil eylese iḳrārı
Keşf eylese bīdārı ru'yet nic'olur görsem

3 Cān iste temennāyı ẕevk eylese ālāyı
Yār itse tecellāyı ḳurbet nic'olur görsem

4 Yār eylese bir çāre dil olmasa āvāre
Yār olsa hemān yāre 'izzet nic'olur görsem

5 Derdüme devā itse ẕikrini ġıdā itse
Dil aña ṣenā itse şefḳat nic'olur görsem

6 Mey itmese dünyāya şükr eylese ālāya
Ḥamd eylese Mevlāya 'iffet nic'olur görsem

7 Dil irse murādına bir eylese adına
Şād olsa reşādına vaḥdet nic'olur görsem

8 Terk eylesem eşyāyı fikr itmese dünyāyı
Her dürlü temāşāyı 'uzlet nic'olur görsem

9 Dil geçse ḥicābından şaḳḳ itse niḳābından
Ḳurtarsa 'aẕābından raḥmet nic'olur görsem

10 Luṭf itse 'ināyetden gösterse sa'ādetden
Ol olur hidāyetden devlet nic'olur görsem

11 Seyr itse cinānında cāy eylese yanında
Fehm olsa beyānında fikret nic'olur görsem

12 Luṭf itse Murādına irgürse murādına
Nām eylese adına ṣoḥbet nic'olur görsem

---

1 A.146b, F.162a, R.99a. Gazel
Başlık A: Aydınlatıcı hikmetler ve coşkulu kelimelerden…
Başlık F: Ve min-leṭā'ifi ṭab'ihi'l-laṭîf.
1a.yār: - R. 1b.tekrār ile var olsa: - R. 2a.berḳ eylese envārı keşf eylese dîdārı R; bîdārı: dîdārı L. 2b.keşf eylese bîdārı: - R; nic'olur: gic'olur A. 3b.itse: iste R. 4a.olmasa āvāre: olmaya yār ola hemān yāre R. 4b.yār olsa hemān yāre: - R. 5a.derdüme devā: derd ü A; itse: itse dil aña ṣenā itse R. 5b.dil aña ṣenā itse: - R. 6a.itmese: itmeye R; 'ālāya: 'ālāya ḥamd eylese Mevlāya R. 6b.ḥamd eylese Mevlāya: - R. 7a.irse: irme R; adına: adına şād R. 7b.şād: - R. 8a.itmese dünyāyı: itmeye dünyāyı her dürlü temāşāyı R. 8b.her dürlü temāşāyı: - R. 9a.niḳābından: niḳābından ḳurtarsa a)ābından R. 9b.ḳurtarsa a)ābından: - R. 10a.sa'ādetden: sa'ādetden ol olur hidāyetden: - R. 1 1a.seyr: yir R; itse: eylese AE; cinānında: cenānında M; cānında AE; yanında: yanında fehm olsa beyānında R. 1. 1b.fehm olsa beyānında: - R.

ḤARFÜ'N-NÜN

977[1]

Mine'l-levāmi'i'n-nūrāniyye ve'l-levāyiḥi's-sübḥāniyye

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Ezelden çünki nūş itdi bu cānum cām-ı ṣahbādan
Anuñ ẕevḳ-i zülālinden geçüpdür cümle na'mādan

2 Çü 'ışḳa mübtelā oldı belā didi beliyyāta
Ḳamu terk eyledi varın özin kurtardı ġavġādan

3 Ferāġat eyledi cümle müberrā oldı keşretden
N'ider ol ġayrınuñ ẕevḳin çü ẕevḳ aldı dil-ārādan

4 Miyān-ı minber ü mescid olupdur ravża-i cennet
Bulupdur cennet-i aṣlı geçüpdür her temāşādan

5 Eger merd olayın dirseñ yüri merd-āne kār eyle
Murādī merd olur mı geçmeyeydi zīr ü bālādan

---

1 A.146b, F.162b, R.77b. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Nurlu parıltılar ve sübhânî levhalardan…
Başlık F: Ḥarfü'n-Nûn.
1b.na'mādan: yaġmadan A. 2a.çü 'ışḳa: çünki A; belā: bk. G 357/3a. 4b.cennet-i aṣlı: cennet ehli A; cennet aṣlını AE.

978[1]

Velehū bāreka'llāhu fīh

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Bilinmişdür ḥakemnā sırrı anuñ çün nefeḫnādan
Anuñ çün oldı zāhir maẓḥarı anuñ heyūlādan

2 Muʿanber ḳıldı zülfeynin yüzin bedr-i dücā ḳıldı
Terennüm ʿandelīb-i ḳudret itdi ṣavt-ı raʿnādan

3 Cefāsından ḫafī ḳılmış virüp bir nūr-ı berrāḳı
Münevver ḳıldı dünyāyı żiyāsı şems-i ġarrādan

4 Ṣımāḥ olmadı aṣvāta semīʿ-i ḥarf bī-ḥarfin
Ne ḳılsun sāmiʿi her dem semiʿ oldı "semiʿnā"dan

5 Maʿānī baḥrine ġavvaṣ olalı ān ile demde
Murādīnüñ kelāmı münderiçdür ism-i aʿlādan

979[2]

Velehū medda'llāhu ẓılāle reʾfetihī

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Çü menşūrında yazdı nām ile nām eyledi nāmın
Bu ʿunvān ü ṣalābetle geçürdi dehr-i eyyāmın

2 Selām idüp selāmında beşāret virdi ḳavlinde
Yemīn ile yesārında hümāyun itdi encāmın

3 Nümāyan oldı naʿmāsı özi yine temennāsı
Ne leẕẕetlidür aʿlası bilür nūş eyleyen cāmın

4 Muʿarrāda muʿallādur niḳāb iden özin veche
Vücūhından ḫaber bilen ider bī-kām her kāmın

5 Murāduñ ʿışḳıdur ʿışḳa ḫaber viren bu ʿışḳından
Bunı fehm itmeyen kimse varup tebḫ eylesün cāmın

---

1 A.147a, F.162b. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onu bereketli kılsın!
1a.ẓāhir maẓharı: maẓhar ẓāhiri L. 2b.ṣavt-ı raʿnādan: ṣûret-i ġınādan AE; ʿandelîb-i: ʿandelîbi L. 3a.cefāsından: ḫafîsinden L. 4b.semiʿnā: …işittik (2/Bakara 285).

2 A.147a, F.163a.Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun merhametinin gölgesini uzatsın!
3. beyit A'da yoktur. 4a.muʿarrāda muʿallādur: muʿallāda muʿarrāda AE. 4b.vücûhından: vücûdından AE.
5b.Bu fehm itmeyen kimse varup fehm etmeyen ḫāmın AE; cāmın: ḫāmın B, F, H.

980[1]

Velehū dāme saʿduhū

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 ʿİnāyātuñ dirīg itme muʿīn olgıl ʿināyetden
Şu deñlü añlamaḳ var kim muḥīṭ olam dirāyetden

2 Senüñ kāruñ çü kāruñdur neden kāruñ müfevveżdür
Füyūzuñ ʿaynını aḳdur ḫalāṣ olam melāletden

3 Çu luṭfuñ ḥaddine ġāyet bulınmaz bī-nihāyetdür
Nihāyet isterem yine bulam sen bī-nihāyetden

4 ʿAynānuñdur saña cümle dilüm peydāsı pinhānı
Delālātını iẓhār eylegil yine delāletden

5 Murāduñ maẓharı sensin ẓuhūruñ çünki aẓherdür
Saʿīd eyle anı her dem saʿādetle saʿādetden

981[2]

Velehū dāme ʿizzehū

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Huve'llāhu'llezī lā-miṣlehū fī'l-kevni ve'l-imkān
Huve'l-ḥayyü'l-lezī ferdün muḥīṭun ḳādirün sulṭān

2 Yücede istedüm anı yüce ḳıldum dil ü cānı
Velīkin oldı kim raġbet ḥaḳīḳatle idem īḳān

3 Necā min şuġlihi ḥaḳḳen bi-ḥaḳḳi'l-ḥaḳḳi taḥḳīḳā
Ve ʿazzeznāhu terfīʿan lehü'l-mennü hüve'l-mennān

4 Cemāli bedr-i enver ẕerredür aña muḳābilde
Żiyāsı cümle aẓvānun żiyāsında durur bürhān

5 Recā min faẓlihi faẓlen ʿalimnā min fütūḥātih
Tefeccer ente fī ḳalbi'l-murādi ḥikmeti'l-im'ān

---

1 A.147a, F.163a, R.95b. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Onun saadeti devam etsin!
2b.aḳdur: aḳıt AE. 3a.bulınmaz bî-nihāyetdür: bulınmaz mı nihāyetdür A. 4b.yine: - AE. 5a.çünki: çün kim R. 1a.var: vir B, L.

2 A.147b, F.163a.Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Onun izzeti devam etsin!
1.O sultandır, ferttir, muhittir, kadirdir, kevn ü mekânda misli olmayandır; 1a.Huve'llāhu'llezî: … kendisinden başka tanrı olmayan Allah'tır (59/Haşr 22, 23). 1b.Huve'l-ḥayyü'llezî: O diridir (40/Mü'min 65). 2a.yücede: çü yüce AE; ü: ve AE, M. 2b.kim: kem AE; raġbet: ġurbet A.
3.Hakk'ın hakkı için meşguliyetten kurtulduk, onu yücelterek taziz ettik, Mennan odur, minnet onadır.
5.O, benim fethilerimden bildiğimiz bir fazilet ümit etti, sen murad edilenin kalbinden, hikmetin kaynağından doğdun.

982[1]

Velehū hulledet salṭanatuhū

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Kemālinden mükemmeldür şular kim içdi ṣaḥbādan
Ḫaberden bī-ḫaber oldı ḫaber bilen muʿammādan

2 Ser-ā-ser ʿaḳlı yād itdüm çü oldum āşinā ʿışḳa
Muʿarrā olmadum tā geçmeyince zīr ü bālādan

3 Kemāl ehli kemālini kemālinden bilür ancaḳ
Kemālini kemālüm şerḥ ider oldı bu merżādan

4 Maʿānī gencinüñ miftāḥıdur fettāḥ olan evvel
Bunı fehm itmeyen hergiz seçer mi aġı ḳaradan

5 Lisān-ı bī-ʿayānuñdur kelāmuñ müntehāsında
Murāda luṭf-ı fażlüñdür viren naʿmā-i kübrādan

983[2]

Velehū ırtefeʿat aʿlāme devletihī

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Bizi şerḥ eylemez şāriḥ haber bilmez bu maʿnādan
Çü kendi nefsini bilmez ne bilsün sırr-ı "esrā"dan

2 Rumūz aḥvālini ṣorma ḥaẕer ḳıl bilmeze hergiz
Ḥisāb-ı ebcedi kim bilmedi bilmez muʿammādan

3 Tevaḳḳuf ḳılmadı her kim iver her dürlü kārında
Ne ismin fehm ider ey dil ne ḫod bilür müsemmādan

4 Saḳā min ḥāmihi selmā ve keʾsi dürreʾi beyżāʾ
Şu kim içmeye bu cāmı ne bilsün aġı ḳaradan

5 Murādī emri biʾl-maʿrūf idenler ḳalmadı yolda
Ki her kişi ṭarīḳince bulur ālā vü naʿmādan

---

1 A.147b, F.163b, R.91b. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Onun saltanatı ebedî kılınsın!
1b.bilen: bilmez AE. 2b.muʿarrā: muʿammer R. 3a.kemāl ehli kemālini: kemālini kemāl ehli R. 4a.fettāḥ: fettāḥı A. 4b.aġı: aġ u A, aġ F.

2 A.147b, F.163b, R.121b. Gazel
Başlık A: Bu da onundur. Onun devletinin alameti yükselsin!
1a.bu: - AE. 1b.çü kendi: bu kim ki AE; esrā: bk. G 81/4b; esrādan: esrārın R. 2a.bilmeze: bilimez R. 4a.Selma onun özunden ve beyaz incinin bardağından su içti ḥāmihi: sālimî AE. 5a.emr-i: - R.

984[1]

Velehū lā-zālet şümūsü devletihī ṭāliʿaten

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Maḥabbet şemʿini yandur göñül pervānesi yansun
Şerārından o nāruñ her dilüñ dīvānesi yansun

2 Ṣorarsañ ger ġam u endūhumı hicrüñden olmışdur
Viṣālüñ ābını gönder dime kāşānesi yansun

3 Şarāb-ı şevḳüñi nūş eyleyen içmez mi nābını
Cihānda her ne var ise meyüñ mey-ḫānesi yansun

4 Seni sevmekde maʿmūr itmeyen vīrāne-i ḳalbin
Düşüp āteşlere şāhum dil-i vīrānesi yansun

5 Murāduñ şerḥe gelmez ışḳ-ı yār ile olan kārı
Buña kim iʿtiḳād itmezse dār u ḫānesi yansun

985[2]

Velehū esʿada'llāhu mesāhu

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Beni sevdāda terk itme cemāl-i bā-kemāl içün
Mükāfāt eyle ḥaḳḳumdan cemāl-i bā-kemāl içün

2 Mekānum lā-mekān eyle viṣālüñle münevver ḳıl
Beni maḳṣūd-ı ekber ḳıl cemāl-i bā-kemāl içün

3 ʿİmāret ḳıl muʿammer ḳıl ḳamu kārum müyesser ḳıl
Baña ḫayrüñ muḳadder ḳıl ḳamu kārum müyesser içün

4 Enīsüm eylegil ḥubbuñ celīsüm eylegil mihrüñ
ʿİnāyet eylegil şevḳüñ cemāl-i bā-kemāl içün

5 Murāduñ az u çoġından senüñ bir merḥābāñ efżal
Beni sen eylegil ekmel cemāl-i bā-kemāl içün

---

1 A.148a, F.163b, R.94b, R.173a.
Başlık A: Bu da onundur. Yükselen devletinin güneşleri devam etsin!
2b.ābını: ayını R. 3a.içmez: açmaz R; nābı: tābı A. 4a.sevmekde: sevmek ile AE, H; sevmekle L, R; vîrāne-i ḳalbin: vîrāne ḳalsın AE. 5b.iʿtiḳād: iʿtimād AE, B; ü: - R

2 A.148a, F.164a, R.47a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun akşamını mutlu kılsın!
1a.kemāl içün: kemālin içün R. 1b.ḥaḳḳumdan: ḥaḳdan A; kemāl içün: kemālüñ içün R. 2b.beni maḳṣûd-ı ekber: bu maḳṣûdum müyesser AE; kemāl içün: kemālüñ içün R. 3a.müyesser: münevver M. 3b.kemāl içün: kemālüñ içün R. 4b.kemāl içün: kemālüñ içün R. 5b.kemāl içün: kemālüñ içün R.

986[1]

Velehū en'ama'llāhu ṣāḥibehū

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Feraḥ-nāk olmamuz vardur yine iḥsān-ı Mevlādan
Ne deñlü şükr iderseñ biñ ʿaṭādur Ḥaḳ Teʾālādan

2 Cemīʿ-i kārumuz tefvīż idüp ol yüce der-gāha
Tevekkül eyledükçe feyż ider naʿmā-yı ʿulyādan

3 ʿAṭā-yı bī-nihāyetdür görinen yine cünbişde
"Bi-ḥamdi'llāhi ve'l-minne" ʿaṭādur yine aʿlādan

4 Müdām olsun bu iḥsānuñ ki pāyān olmaz iḥsāna
Kimin peydādan eylersin idersin kimin iḫfādan

5 Senüñ emrüñledür ḫānum bu deñlü ḳılduġum iḳdām
Murāda ḳalsa çoḳdan el çekerdi cümle ġavġādan

987[2]

Velehū lā-zāle mümetteʿan bi's-saʿdi ve'l-iḳbāl

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Mükāfāt eyledi dil-ber yine ʿayn-ı cemālinden
Bilürdi ʿışḳ-ı taḥḳīḳi muḥaḳḳaḳdur kemālinden

2 ʿAṭā-yı bī-nihāyetden yine keşf-i ʿaṭā ḳıldı
ʿAceb fen eyledi sırr eyledi rūy-i celālinden

3 Muḥīṭ-i mā-hüve'l-vāḳiʿ sıġar gerçi bu idrāke
Velīkin ṣıġmadı hergiz bu ḫôd olmışdur elinden

4 Baḳup çün bende-i fermānına bildüm kemālātuñ
Velīkin üns-i ülfet çün geçer fikrüm ḫayālinden

5 Murādīnüñ bu vechinden nice vech eylemiş ẓāhir
Velīkin şol kişi ḳanmış durur k'içe zülālinden

---

1 A.148a, F.164a, R.42a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun arkadaşını nimetlendirsin!
3a.cümbişde: cümbişinde A. 4b.peydādan: beydādan A, R; idersin: - A, R; ider AE. 5b.ḳalsa: çıḳsa A, F, M; çıḳa AE, H; çoḳdan: ḥaḳdan A, H.

2 A.148a, F.164a, R.48b. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Mutluluk ve ikbal ile memnuniyeti devam etsin!
2a.ʿatā: ġıtā F, H, R. 2b.sırr: setr M, R. 3b.ergiz: - R; elinden: alından M. 4b.üns-i: ins-i AE. 5b.durur k'içe: dur ki içe B.

988[1]

Velehū ebḳāhu'llāhu te'ālā

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Seḥerde müjde-i devlet irişdi muḳteżāsından
Senüñdür 'izzet ü nuṣret hemān çıḳma rıżāsından

2 Bir iḥsān eylemişdür kim saña luṭfından ol vehhāb
Dirilse ḫalḳ-ı 'ālem yazmaya ẕerre 'atāsından

3 Bu luṭf ü cūda şükr eyle ziyāde eyleye tā kim
Ḳo ġayrı anı gözle tā olasın mürteżāsından

4 Seni çoḳ imtiḥān eyler ṭalebde ṣādıḳ ol muḥkem
Ṣaḳın ġayra naẓar ḳılma temennā ḳıl liḳāsından

5 Murādī ḥaḳḳı taḥḳīḳ eyledüñse 'ilm-i ezberde
Nümāyān ola her fi'lī bugün sen ḫaḳ-nümāsından

989[2]

Velehū feteha'llāhu lehü ebvābe'l-ḫayr

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Ḫaṭā-pūş ü 'aṭā-baḫş olalı şāhum keremlerden
Ziyāde ḥaẓẓ-ıdūpdür bu dil ü cānum bu demlerden

2 Muḥaḳḳaḳdur benüm ẓannum ki ẓannumdan daḫı yegdür
Bu ḥüsni ẓannumuñdur rāyı ḳurtaran elemlerden

3 Nişānıdur vücūdumda görinen bu eşerler heb
Cüyūşumdur 'avālimden olan ẕāhir 'ālemlerden

4 "Bi-ḥamdi'llāhi ve'l-minne" gelüben āyet-i kübrā
Vücūdum ka'besi aṣlā eşer görmez ṣanemlerden

5 Murādī gördi maḳṣūdın yine ḳaṣdında ol aẓher
Anuñ çün her ṭaraf ẕāhir gelür bātın himemlerden

---

1 A.148b, F.164b, R.45b. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allahu Teala (cc.) onu baki kılsın!
2b.dirilse: derilse R. 3b.ġayrı: ġayrıyı Ae; tā ki: tā A. 4a.çok: çün R. 5a.ezberde: ezberden A.

2 A.148b, F.164b, R.42a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun için hayrat kapılarını açsın!
1a.ü: - AE. 2b.ḥüsni: ḥüsn-i R; ẕannumuñdur rāyı: ẓannumuñ durur anı A; ẕannumuñdur anı M. 3a.nişānıdur: nişānı A. 3b.cüyûşumdur: cüyûşumdan A; 'ālemlerden: elemlerden R. 4a.bi-ḥamdi'llāhi ve'l-minne: bk. G 304/2. āyet-i kübrā: G 83/3b. 5a.eẓher: ẓāhir AE.

990[1]

Velehū efāża'llāhu min berekātihī

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Cemāl-i lā-naẓīrüñdür olan manẓūr her yirden
Velīkin bilmez esrārı şular kim geçmeye serden

2 Maḳāl-i dil-küşādur bu hemān bir vech-i maʿnāsı
Eger ʿaḳluñ kemāl üzre ise ṣakın ḫaṭarlardan

3 Naẓar gevher durur zinhār o edeb ḳılmaġıl żāyiʿ
Bunuñ ḳadrin bilürseñ yeg durur dünyā ṭolu zerden

4 Miyān olmadı ḥāşā bu miyān ıṭlāḳıdur tefhīm
Bu ʿilm-i enbiyādur vāʿiẓīnüñ naḳli menberden

5 Murādīnüñ kelāmınuñ hevāsında nihāyet yoḳ
En ednā görmeye füc'et oḳıyan bunı ezberden

991[2]

Velehū medde ʿumruhū

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Şarāb-ı ʿışḳı nūş iden geçüpdür cām-ı ṣaḥbādan
Maḥabbet eyleyen ṣaña geçüpdür her dil-ārādan

2 Ḳamu leẕẕātı terk eyler iren ol yüce der-gāha
Bilen kārını her demde geçüpdür zīr u bālādan

3 Temennā vaṣluñ olmışdur baña ey yār-i pinhānī
Murādum bu durur senden ayırma bu temennādan

4 Muḥīṭ-i ʿālem-i ġayret olan yoḳdur bu ʿālemde
Meger şol kimse olmışdur ferāġat ḳıla naʿmādan

5 Murādī çün vücūdında murād-ı bī-bahā oldı
Mürīd olmış durur aña ḳamu aʿla vü ednādan

---

1 A.148b, F.164b, R.46a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onu bereketinden faydalandırsın!
2a.bir: bu AE; maʿnāsı: maʿnā bes R. 3a.edeb:idüp R. 4b.enbiyādur vāʿiẓînüñ: enbiyādandur vāẓʿüñ AE. 5a.kelāmumuñ: - A; kelāmuñda AE. 5b.oḳıyan: oḳıya A,

2 A.149a, F.165a, R.50a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun ömrünü uzatsın!
1b.her dilārādan: zîr ü bālādan AE. 3a.yār-i: yād-ı AE. 3b.ayırma bu: ayırmadın A. 5a.murād-ı: murād M; murādı AE, H. 5b.olmış durur: olmışdur A; aʿlā: aʿlādan AE; vü: ve M.

992[1]

Velehū żāʿafe'llāhu ecrehū

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 ʿAceb bilsem çāre ḫalāṣa īn ü ānīden
Cevāb irdi hüveydāda enīs-i lā-mekānīden

2 Didi ol müstemiʿ ḳavlüm saña bir söz diyem el-ḥaḳ
Buña çāre budur ʿarż it ḥabībüñe beyānīden

3 Varup ʿarż eyledüm yāre didüm bu derde ḳıl çāre
Didi çāre buña ʿāşıḳ olur rāz-ı nihānīden

4 Çü rāzum sırrını bildi ʿayān-ı bī-ʿayān oldı
ʿIyānını Muḥīṭ oldı nihān oldı ʿayānīden

5 Murādī ʿışḳ-ı yārine çü ṣayd oldı göñül mürġı
Velī murġ ile bāz oldı özi ʿlā zamānīden

993[2]

Velehū lā-zāle muvaffaḳan

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Muʿammerdür göñül şehri binā-yı lā-yezālīden
Nidā eyler anuñ ehli nidā-yı zü't-teʿālīden

2 Nişān-ı māverāsından hüveydā bir yem-i aʿẓam
Anuñ nıṣfı cemālīden vü nıṣfıdur celālīden

3 Muḥīṭ olmışdur ol deryā o şehri dil-küşāyı pes
İḥāṭa eylemiş bir sūr anı şāhā cemālīden

4 O sūruñ gelmedi aṣlā bināsı fehm u idrāke
Anuñla kā'im oldı māʿada añla ḳayālīden

5 Murādī ṭarf-ı āḫirdür bugün temṣīl āḫirden
Hemān bir söz durur şerḥ-i maḳālīden

---

1 A.149a, F.165a, R.44a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun mükâfatını artırsın!
2b.beyānîden: beyānından AE. 3a.ḳıl çāre: çāre ḳıl M. 3b.rāz-ı nihānîden: zār-ı nihānuñdan AE. 4b.ʿayānîden: ʿayānuñdan AE, M. 5a.ʿışḳ-ı yārına: ʿışḳ-bāzına R. 5b.bāz: yār AE; özi: - A, F, M; zamānîden: zamānuñdan AE.

2 A.149a, F.165b, R.44b.Gazel AE, L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Muvaffakiyet devam etsin!
2b.vü: ve M. 3a.pes: bes R. 3b.cemālîden: ندي اهاش A. 4a.ü: - R. 5a.āḫirden: āḫerden M. 5b.söz durur: sözdür F, H, M.

994[1]

Velehū veffeḳahu'llāhu

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Naʿīmüñ niʿmetin andun oḳıdum çün cinān vaṣfın
Kerimüñ añladum ikrām oḳudum çün cinān vaṣfın

2 Muḳābil añladum ḳalbe bugün mir'āt ile vechüñ
İki vech üzre bilmişem ʿayān ile nihān vaṣfın

3 Kitāb-ı ʿışḳı ezberden oḳıdum bāb-ender bāb
Ḳamu mevcūd imiş ezberledüm īn ile ān vaṣfın

4 Semīʿ-i naʿt olalı ol cemāl-i bā-kemālüñ dil
Lisān-ı ḥāl ü ḳāl ile ider bir bir zebān vaṣfın

5 Murādī ṣābit iseñ ger ṭarīḳ-i müstaḳīm üzre
Zebānuñ dem-be-dem illā ile ḳılsun hemān vaṣfın

995[2]

Velehū ḥafaẓahu'llāhu

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Gülistān-ı vücūdumda biter güller kemālinden
Öter cān bülbüli her dem beyān eyler maḳālinden

2 ʿIyān olmaḳdadur şerḥ-i beyān-ı leẕẕet-i vaṣluñ
Beyān olmaḳdadur temṯīl-i ḳudret her me'ālinden

3 Nesīm-i luṭf eṯer çün kim muʿaṭṭardur meşām-ı dil
Aḳar mā-ı leẕīẕi feyż alup ḳand-i zülālinden

4 Kenār-ı ḥavż-ı rütbetde bitüpdür veche-i ʿişmet
Ṣemer virdi nice dürlü beyāż ü ḥażr ü ālından

5 Murādīdür murādı ile olup ravżāda ḫāzin
Ḥavālisinde ḳaplamış taḥayyür ġayr-ı ḥālinden

---

1 A.149b, F.165b, R.50b. Gazel AE, L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onu muvaffak kılsın!
1b.añladum: añdum R. 3b.în: āyet A. 4a.olalı: olalı o A; kemālin: kemāl R.

2 A.149b, F.165b, R.46b. Gazel AE, L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onu korusun!
2a.vaṣfın: vuṣlat R. 4b.ḥażr u: ḥażr A, R. 5a.murādî: murād R; olup: olup ol R. 5b.taḥayyür: muḥayyer A.

996[1]

Velehū yessera'allāhu āmālehū

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Yolına ol nigāruñ urmışuz biz baş u cān terkin
İkilikden geçüben ḳılmışuz iki cihān terkin

2 Gedā-yı kūyına yārüñ gedā olmaġ içün her dem
İki dünyāda urmışuz külāh-ı ḫusrevān terkin

3 Süleymān olmadın kūyında mūr olduġumuz yegdür
Anuñ çün ḳılmışuz külāh-ı ḫusrevān terkin

4 Süleymān olmadın kūyında mūr olduġumuz yegdür
Anuñ çün ḳılmışuzdur bir zemīn ü āsumān terkin

5 Bize sāḳī-i ḳudret ṣunalı bu bāde-i 'ışḳı
Belī bezminde dahı urmışız biz aḥ ü şān terkin

6 Ebed dirlik dilerseñ ger yüri ölmezden evvel öl
Selāmet dārına Manṣūr-veş var ḳıl nişān terkin

7 Murādīnüñ murādı dem-be-dem dil-ber murādıdur
Murādı olmayan yārüñ urupdur ol hemān terkin

997[2]

Velehū ṣanehu'llāh

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Za'īfem mesnedüm sensin benüm her demde yā Raḥmān
Bana luṭf eyle luṭfuñdan 'ināyet eyle yā ġufrān

2 Rıżāñı dilerem yā Rab naṣīb eyle anı baña
Müyesser eyle dīdāruñ baña yā ḥayyu yā mennān

3 Ne ḳaṭre eksilür deryā-yı iḥsānuñdan ey ḳayyüm
Eger bir ẕerre in'āmuñ irerse baña yā Ḥannān

4 Nice bir ḳalayın günc-i dücāda ey şeh-i 'ālem
Ḳarañu ḳalbümi pür-nūr ḳıl luṭf eyle yā sulṭān

5 Murādī mūrdan kim bir ḳuluñdur aż'afü'l-maḫlūḳ
Müyesser ḳıl seni tesbīḥ ide her laḥẓa yā sübhān

---

1 A.149b, F.166a. Gazel AE, L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun işlerini kolaylaştırsın!
4b.urduḳ: urdük A, F, M; terkin: - M. 4. beyit A'da mükerreren yazılmıştır. 7b.terkin: - M.

2 A.150a, F.166a. Gazel AE, L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onu korusun!

998[1]

Velehū kāne'llāhu me'ahū

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Cihān ārāyişine aldanuben olmaġıl ḥayrān
Fenādur ey göñül āḫır bozılur defter ü dīvān

2 Eger başuñda 'aḳluñ var ise genc-i nihān iste
'İbādet eyle Mevlāya günāhuñ an olup giryān

3 Nice bir nāzenīn 'ömrüñ giçe ġafletde sevdāda
Saçuñ aġarmada ḳalbüñ ḳararmaḳ üzredür her an

4 Naṣīḥāṭ gūş ḳıl ey dil saña bī-ḥad fevāyid var
Naṣīḥāt gūş idenler görmediler tā ebed ḫüsrān

5 Murādī ḳalb-i mir'ātuñ muṣaffā ḳılmaġa cehd it
Cihānuñ fikr ü sevdāsın gider ḳalbüñden iy nā-dān

999[2]

Velehū lā-zālet envāre 'izzihī sāṭi'aten

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Bu gün 'āşıḳlaruñ esrārına āgāh olan gelsün
Bu meydān-ı maḥabbetde fenā fī'llāh olan gelsün

2 İki dünyāyı terk iden bu yola baş açık giden
İşi dil-dār şevḳinden dem-ā-dem āh olan gelsün

3 Bu 'ışḳuñ remzini fehm eyleyimez degme bir 'āḳil
Bunı añlamaġa derd ehline hem-rāh olan gelsün

4 Saña me'vā yiter me'vā yüri ta'n eyleme zāhid
Bize iki cihāndan dāmeni kütāh olan gelsün

5 Bu rāza ey Murādī her kimesne olımaz maḥrem
Bu 'ışḳuñ milkine ey ser-be-ser şāh olan gelsün

---

1 A.150a, F.166a. Gazel AE, L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onunla olsun!
3b.bir: biz A.

2 A.150a, F.166b. Gazel AE, L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Parlayan izzetinin nurları devam etsin!
1a.gün: - A. 2b.dildār: dildārdan A. 3a.eyleyimez: eyle A. 4a.cihāndan: cihānda A. 5b.'ışḳuñ mülküne: mülk-i 'ışḳuña B.

1000[1]

Velehū eʿānehu'llāh

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Mekān senden ṭolu yā Rab velīkin bī-mekānsın sen
Vücūduñla zamān memlū velīkīn bī-zamānsın sen

2 Sen ol sulṭān-ı ʿālemsin ṭoyar naʿmañ ile ʿālem
Cihānı var iden sensin velīkin bī-cihāsın sen

3 Senüñdür ḳuvvet ü saṭvet senüñdür ʿizzet u nuṣret
ʿIyānsın cümleye şāhā velīkin bī-ʿayānsın sen

4 ʿAceb ḳudret durur bu ḥāl ʿaceb ḥikmet durur bu kār
Beyān eyler seni eşyā velīkin bī-beyānsın sen

5 Murādī bil bu deryānuñ kerānın bulmadı kimse
Naẓar iderse sāña bil ki baḥr-ı bī-kerānsın sen

1001[2]

Velehū āmenehu'llāh

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Gedā-yı kūyuñ oldum çün senüñ ey server-i ḫūbān
Anı bilgil ki olmışam cemī-i ʿāleme sulṭān

2 Göreli laʿl-i mey-gūnuñ bu çeşmüm ey gözi āpū
Senüñ esrār-ı ʿışḳuñla ḥabībüm olmışam ḥayrān

3 Leb-i Şīrīnüñe ey ḫusrevüm çün oldı dil Ferhād
Ṣaçı leylīsi şevḳinden benüm mecnūn-ı ser-gerdān

4 Viṣālüñ āb-ı ḥayvānın bu hicr ile olan mürde
Ḳuluña eylesen şāhum ne vardur luṭf ile iḥsān

5 Murādī çāgerüñ cāna eger ḳapunda bulsa cā
Bulurdı devlet-i bāḳī olurdı dā'imā ḫandān

---

1 A.150b, F.166b. Gazel AE, L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) ona yardımda bulunsun!
1a.senden: sende A. 5a.kerānın: girānın A. 5b.bî-kerānsın-bî-girānsın M.

2 A.150b, F.166b. Gazel AE, L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onu emin kılsın!
3b.şevḳinden: şevḳinde A.

1002[1]

Velehū ḥaresa'llāh

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Ṣıġar ṣanma iki dünyāya şol kim içdi ṣahbādan
Ne bilsün gice gündüzden ḫaber bilen o Leylādan

2 Ṣalan baḥr-ı maḥabbetde vücūdı fülkine bir dem
Bulup sāḥil çıḳar añlama sen anı o deryādan

3 Ḳara vü aġı farḳ itmez açan sevdā vü beyżāyı
Bulan sırr-ı "ev-ednā" geçer ol aġ u ḳaradan

4 Kişilik terk iden kimse bulur ol devlet ü 'izzet
Dilerseñ devlet ü rif'at ṭaleb ḳıl sırr-ı esmādan

5 Murādī āyet-i kübrā olupdur bilen a'lāyı
Şuña kim irişür büşrā geçer a'la vü ednādan

1003[2]

Velehū ḥāmilehu'llāh

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Ḥabībā eyle 'uşşāḳa tesellī gel viṣālüñden
Ḥicāb-ı ref' idüp bir dem tecellī ḳıl cemālüñden

2 Nice bir nār-ı fürḳatden yana 'āşıḳlaruñ cānā
Demidür kim fenālar teşneler āb-ı zülālüñden

3 Şu dem kim aldı mīṯāḳı ḥabībüm senden 'uşşāḳuñ
Pes andandur ki müştāḳuñ yanar 'ışḳ-ı ḥayālüñden

4 'Acebdür kim aranursın velīkin olmaduñ ayru
Ne ḥikmet ṭaşra olınmaz cemāl ile celālüñden

5 Şafālar olmaya mı bundan özge ne şafā vardur
Mesīḥ-āsā Murādī mürdeler ḥaydür me'ālüñden

---

1 A.150b, F.167a. Gazel AE, L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onu korusun!
3a.vü: ve M. 3b.ev-ednā: bk. G 129/4. 5b.āyet-i kübrā: G 83/3b; a'lā ve ednādan: ednā ve a'lādan F, H; vü: ve M.

2 A.151a, F.167a. Gazel AE, L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onu rahmetiyle taşısın!
3a.ḥabîbüm: ḥabîbüñ A.

1004[1]

Velehū veffeḳahu'llāhu limā yuḥibbu ve yerżāh

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Muḥāl olmaz mecāl olmaz ki ger kesdüñ ʿılaḳeyin
Durış cehd eyle ʿaynüñden açıla tā ḥicābeyin

2 Münevver ḳıldı ẓāhir meclis-i taḥḳīḳ-i nūrānī
Yüri ḳıl nālişi tā yana ḳalbüñde sirāceyin

3 Saḳayhüm şerbetin biñ kerre virse ḳanamaz ʿāşıḳ
Eger olmasa āb-ı nuṭfı ḳılurdı helākeyin

4 Müberrā ḳıl özüñ her dem diseñ ibhām ola mefhūm
Ne mümkindür ola bir yirde pes icmāʿ-ı żarbeyin

5 Murāduñ sözlerin añlayayım ger dirseñ ey ʿāḳil
Bu efʿāl ile aḳvāli getür kendüñe ḥāleyin

1005[2]

Velehū eʿānehu'llāhu ʿalā murādih

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Maḥabbet şemʿini yaḳdum ḳanı pervāneler gelsün
Küşād olmış yine dārü'ş-şifā dīvāneler gelsün

2 Açılmış ʿışḳ meydānı oturmış manẓar içre ḫūb
Ḳanı ṭop itmege başın bugün merd-āneler gelsün

3 Nice bir mest-i lā-yaʿḳıl yine mest-āneler maḫmūr
Açıldı çün der-i ḫum-ḫāne hep mest-āneler gelsün

4 Ḥabībüm mihr-i tābından ḳamu meh-pāreler ẕerre
Ne deñlü var ise ʿālemde hep cānāneler gelsün

5 Murāduñ saña teʾṯīr eylemezse ḳavl-i pür-sūzı
Efendüm saña bu ʿālemde ayruḳ pāyeler gelsün

---

1 A.151a, F.167b. Gazel AE, L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun sevdiği ve razı olduğu şeyi ona muvafık kılsın!
1a.muḥāl: mecāl B, H; mecāl: muḥāl B, H. 2b.tā yana: tabāna A. 3a.şerbetin: şarābın A. 4b.icmāʿ-ı żarbeyni: açmaġa A. Murāduñ: - M.

2 A.151a, F.167b. Gazel AE, L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Onun isteği doğrultusunda Allah (cc.) ona yardımda bulunsun!
3b: ḫumḫāne: meyḫāne A. 5b.efendüm: aḳıtdum R; pāyeler: yā neler M.

1006[1]

Velehū dāme fażluhū

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Ḫüdāvendā baña luṭfuñ irişdür gel ʿināyetden
Beni sen pāy-māl itme müyesser ḳıl dirāyetden

2 Maḥabbet baḥrine ṭaldur elüm alup beni ḳaldur
Bu ben giryānuñı güldür ʿināyet ḳıl saʿādetden

3 Baña ʿilmüñ naṣīb eyle özüñ cāna ḥabīb eyle
Beni saña ḳarīb eyle irişdür gel hidāyetden

4 Cemālüñ nūrını göster beni nūra idüp hem-ser
Gözüm nūruña ḳıl manẓar müyesser eyle ḥāletden

5 Murādīdür saña bende ilāhi ḳılma efkende
Hemīşe eylegil ḳande naṣīb eyle o devletden

1007[2]

Velehū menna'llāhu bi-ṭūli bekā'ih

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Bī-ḥamdi'llāh seni gördüm ʿaceb dil-dār imişsin sen
Cemālüñ pertevin gördükde bildüm yār imişsin sen

2 Şu deñlü bilmişem ḳadrüñ senüñ ey vechi meh-pāre
Beni yār eyledüñ yāre ʿaceb muḫtār imişsin sen

3 Ḥayātum revnaḳın buldum cemāl-i lā-yezālīden
Müsebbebsin müsebbebden ʿaceb sālār imişsin sen

4 Yazalı ḫaṭṭı levḥ üzre ḥabībüm dest-i ḳudretle
Ṭolanduñ noḳṭa-i dā'im ʿaceb pergār imişsin sen

5 Nice nice bu vechüñe muḳābil oldı āyīne
Murādī ḥüsnüñi gördi ʿaceb dīdār imişsin sen

---

1 A.151b, F.167b, R.156a. Gazel AE, L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Onun faziletinin devam etmesi…
1a.irişdür gel: irişdürgil M.

2 A.151b, F.168a, R.131a. Gazel AE, L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun bekasının uzunluğuyla lütuflandırsın!
1a.bî-ḥamdi'llāh: bî-ḥamdi'llāhi M. 2a.mehpāre: mehpāreler A. 3a.lā-yezālîden: lā-yezālîde R. 3b.müsebbebsin: müsebbebden H, R; müsebbebden: müsebbebsin R; imişsin: imiş A.

1008[1]

Velehū evṣalehu'llāhu ilā murādihī

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Viṣālüñ virgil ʿuşşāḳa tecellī māverāsından
Cemālüñ ehl-i rāha kāşif olġıl ibtidāsından

2 Yaḳīn olmaz bu īḳān ile el-ḥaḳ fażl-ı ʿallāme
Hüviyyet maḥzenin aç kim mülāḳī ol likāsından

3 Taḥayyürdür velī miftāḥ kilīdi açmaġıl zinhār
Ṣafāsın sürmek isterseñ çevürme yüz belāsından

4 Beni āşüfte ḳılmışdur velī cām-ı ṣafā-baḫşum
Muḥīṭ oldı cihānı niʿmetüm anuñ ʿatāsından

5 Murādī server olmışdur ʿulūmına nihāyet yoḳ
Kitābın ezber itmiş oḳımaz aġ u ḳarasından

1009[2]

Velehū eyyedehu'llāh

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Muḳaddessin kemālüñle Hudā-yı bī-miṣālsin sen
Senüñdür ḳudret ü ʿizzet ḳadīm-i lā-yezālsin sen

2 Saña maḫṣūṣdur her dem olasın cümleden aʿlā
Senüñdür ʿizz ü istiġnā ʿazīz-i ẕi'l-celālsin sen

3 Çü sensin ẓāhir ü bāṭın senüñdür evvel ü āḫir
Cemālüñ bī-nişān ammā ʿacā'ib ẓi'l-cemālsin sen

4 Sañadur ḥamd ü minnet her zamān ey ḳādir-i dānā
Senüñ ʿāşıḳlaruñ ister seni ammā muḥalsin sen

5 Murāduñ şerḥe gelmez bu beyān-ı bī-beyāndur çün
Beyān-ı bī-beyānuñdan beyān eyler ne ḥālsin sen

---

1 A.151b, F.168a, R.151b. Gazel AE, L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onu maksadına ulaştırsın!
3a.kilidi: gelmedi A. 4a.ṣafā-baḫşum: ṣafā-baḫş M. 5b.itmiş: itmişdür A. 3b.belāsında: aʿlāsından B. B'de1 ve 2. beyitler birbirinin yerine yazılmıştır.

2 A.152a, F.168a. Gazel AE, L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onu desteklesin!
1a.muḳaddessin: muḳaddesin M. 2b.)î'l-: ẓü'l- M. 3b.)î'l-: ẓü'l- H. 4a.ḳādir-i: ḳādir ü M. 4b.muḥālsin: muḥāl A. 5a.gelmez: - A.

1010[1]

Velehū kessera'llāhu ḫayrah

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Ġanī bi'ẕ-ẕāt muṭlaḳdur hüve'r-Rahmānü ve'l-mennān
Yücedür ṭālibüm her dem hüve'd-deyyānü ve's-sulṭān

2 Mu'ayyen Rabb-i vaḥdetde hüviyyetdür olan maḫfī
Velīkin āşkār olmış hüve's-sulṭānu ve'r-Raḥmān

3 Elā yā eyyühe'l-'uşşāḳ nedür ma'şūḳı bildüñ mi
Berīdür cümleden el-ḥaḳ hüve'r-Rabbü hüve'l-Ḥannān

4 Cemāl-i pertev enverdür cemāl-i pertevi n'eyler
Mu'arrādur müberrādur hüve'l-ḥayyü hüve's-sübhān

5 Eger var ise virdüñ pes saña vārid durur ḥāṣıl
Murādī bildügin bildi hüve't-tevvābü ve'l-ġufrān

1011[2]

Velehū neşera'llāhu ṣīte ma'dīletihī

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Seni senden ne a'lemdür yine dānā olan sensin
Cemāl-i bā-kemālüñi yine bīnā olan sensin

2 Beni peydā ḳılaldan sen saña āyīnedür ḳalbüm
Bu ḳavli söyledüm ammā yine a'lā olan sensin

3 Beni insān iderseñ itme gel nisyān ile hergiz
Vücūdum beytine çün kim yine aẓvā olan sensin

4 Haḳīḳat baḥrine ḫūt oldı rūḥ-ı pür-fütūḥum çün
Şināv itsem o yem içre yine peydā olan sensin

5 Murāduñ mürdeyi itse n'ola ḥay ey cihān-ārā
Ḳamu enfās ü aḳvāli yine a'lā olan sensin

1 A.152a, F.168b, R.159a. Gazel AE, L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun hayrını çoğaltsın!
5a.virdüñ: derdüñ A; pes: bes R; vārit durur: vardır. bir A. 5b.bildügin: bilmedügin A.

2 A.152a, F.168b. Gazel AE, L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun adaletinin şöhretini yaygınlaştırsın!
3a.itme gel: itmegil M; nisyān ile: nesne A. 5a.: mürdeyi: mürde A; cihān-ārā: cihān-ārāy M. 5b.enfās ü: enfāsı ve A; kim: - B.

1012[1]

Velehū eşraḳat şümūse salṭanatih ī ilā yevmi'l-ḳıyām

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Rıżāñı isterüz yā Rab bizi ḳılma cüdā andan
Bize her demde rūz u şeb irişmişdür şafā andan

2 Maḥabbeti şevḳi sendendür senüñ ḥātüñ bilür anı
Ki zīrā lem'ası nūruñ irişdi ibtidā andan

3 Żiyādandur rıżā ẓāhir sivādı maḥv ider elbet
Velīkin gözle sevdāyı muḥaḳḳaḳdur rıżā andan

4 Enīs ü mūnis-i rūḥ-ı revāndur gerçi nām-ı yār
Velī ḥātında ḥayrānum beḳā oldı baña andan

5 Murādī 'izzet-i 'uzmā dilerseñ rāġıb-ı yār ol
Ne deñlü kim irer 'izzet irişüşdür saña andan

1013[2]

Velehū zīdet meḥabetühū

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Ḫaber-dār eyle yā Rab kim rıżāñı isteyem ḳanden
Yine senden ṭaleb yā Rab yine senden yine senden

2 Taḥayyür ḳapladı cānı anuñ yā n'ola dermānı
Devā senden yine aña ṭalebdür cān ile dilden

3 Maḥabbet āteşi düşdi dil ü cānumı yandurdı
Velī beni uyandurdı gelüp ġaflet-menāmından

4 Tefaḥḥuṣ eyledüm dā'im seni dünyāda 'uḳbāda
'Aceb budur seni bir laḥẓa bulmam ayru yanumdan

5 Murāduñ oldı güftārı 'acā'ib sūz-nāk el-ḥaḳ
Melā'ik ġayrete vardı benüm āh ü fiġānumdan

---

1 A.152b, F.168b. Gazel AE, L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Kıyamet gününe kadar saltanatının güneşleri parlasın!
1a.isterüz yā Rab: yā Rab isterüz M. 3a.żiyādandur: żiyā-enderA. 4a.rûḥ-ı: - A. 5b.irer: ider A.

2 A.152b, F.169a. Gazel AE, L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Onun heybeti ziyadeleşsin!
4a.dünyāda: dünyāda ve A. 5b.fiġānumdan: efġānumdan A.

1014[1]

Velehū aż̄ā'a'llāhu kevākibe ḫilāfetihī

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Seḥer çağında açmış perdeyi dilber cemālinden
Mürüvvetler ḳılup ʿuşşāḳa ṣordı kendü ḥālinden

2 Firāḳ ile kebāb-āsā ciger yanmış idi nāra
Bi-ḥamdi'llāh ṣusamışdur yine vaṣlı zülālinden

3 Nice demdür ki çeşm-i ḫūn-feşānum anı gözlerdi
Görindi ḥamd u minnet sırrı ile sır kemālinden

4 ʿAlā'im gerçi aẓherdür velī ẓāhir degül zinhār
N'ola ẓāhir eger bāṭın ʿayān ola suʿālinden

5 Murāduñ vech-i taḥḳīḳi kemāl-i Ḥaḳḳa rāciʿdür
Kelāmı cümleten ḥaḳdur mecāz alma maḳālinden

1015[2]

Velehū hebbet nesāyimi devletihī

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Cüdā olmaḳ ne mümkindür ḥabībüm cism ü cān senden
Benüm ḥālüm ʿayānuñdur degül hergiz nihān senden

2 Beni senden cüdā ḳılmaġa her kim eyleye tedbīr
Ayır ḳıymetlüden anı dilerven ben hemān senden

3 Sen'ārzūlar dil ü cānum ḥayāt-ı cāvidānumsın
Olur mürde ten ü cānum ger ayrulam bir an senden

4 Viṣālüñ rūḥuma cāndur benüm ey ʿālemüñ cānı
Ümīdüm bu durur bulam viṣāl-i cāvidān senden

5 Murādī ġarḳa-i baḥr-ı hüviyyet oldı bi'llāhi
Dilemez hergizin yārā o deryāda amān senden

---

1 A.152b, F.169a, R.144b. Gazel AE, L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun halifeliğinin yıldızlarını parlatsın!
1a.perdeyi: yirde R. 2b.bi-ḥamdi'llāh: bi-ḥamdi'llāhi M. 3b.ü: - R; sırrı: sırr R; sır: ser M. 4a.ola: olsa R.
5a.kemāl-i ḥaḳḳa: kemālinden A.

2 A.152b, F.169b. Gazel AE, L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Devletinin rüzgārını estirsin!
5b.yārā: yār A.

1016[1]

Velehū eʿazzehu'llāhu cündehū

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Bi-ḥamdi'llāhi ve'l-minne kemāle āşināyam ben
Ne deñlü var ise ʿālem ḳamuya pādişāyam ben

2 Rumūz-ı evvelīn ü āhirīni eyleyüp taʿlīm
Ḫudā baña muʿallimdür anuñ çün müntehāyam ben

3 Rüsūm-ı ṣūret ü maʿnā ʿayān olsa ʿaceb midür
Naẓar ḳılsañ baña āyīne-i ʿibret-nümāyam ben

4 Ne ḥikmetdür bu sır ey dil ḥicāb-ı kibriyā dutmış
Cemālin zeyn idüp girü mülāḳīde likāyam ben

5 Egerçi ṣāniʿ-i ekber beni var itdi sunʿından
"Fe-emmā" olmadın ġayrı dahı ehl-i ṣenāyam ben

1017[2]

Velehū edāma'llāhu irşādehū

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Göñül ṣeydā olaldan görmedi hergiz vefā senden
Revā mıdur saña ʿömrüm çeke ʿāşıḳ cefā senden

2 Anuñ çün yüz sürerler cümle ʿālem ḫāk-i pāyüñe
Bilürler olısardur gözlerine rūşenā senden

3 Bu rāh-ı ʿışḳ içinde ḳaluram bi'llāhi āvāre
Eger olmaz ise çāre baña ey reh-nümā senden

4 Teraḥḥum ḳıl baña dil-dār ki ben bir ḫastayam pür-zār
Baña dünyāda sensin vār ṭabībüm gel devā senden

5 Cihānda ṣıḥḥatüm sensin ümīdüm rāḥatüm sensin
Ne mümkindür olam bir an efendüm ben cüdā senden

6 Göñül ġam-gīn gözüm nem-gīn yaşum ḳana boyanmışdur
Ḳıluram āh ile zārı güzel ben mübtelā senden

7 Murādīnüñ Ḫudādan bu durur her dem murādı kim
Cüdā ḳılmaya bir sāʿat beni ey dil-rübā senden

---

1 A.153a, F.169b. Gazel AE, L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun askerini aziz kılsın!
1a.rumûz-ı: rumûzı M. 2b.müntehāyam: tenhāyam A. 4a.sır ey dil: sarāy-ı dil-i A. 5a.ṣunʿından: ṣunʿ içün B, H. 5b.fe-emmā: bk. G 65/5b.

2 A.153a, F.169b. Gazel AE, B, H, L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun irşadını devam ettirsin!
4a.bir: - A. 5b.cüdā: Ḫudā A.

1018[1]

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Necātum çün temennāda muʿammer eylemiş kārın
Bu ḥayşiyyetden almışdur ḥabīb aġzından iḳrārın

2 Miyān-ı āb u āteşden ḫurūc eyle müʾeyyeddür
Anuñ çün gösterür her laḥẓa bir vech üzre eṭvāruñ

3 Müsemmā ism ile mersūm olan naṣṣ-ı ḳāṭıʿdur
Gözetdi maverāsından ʿaceb ḫarc eyledi varın

4 Muʿammerdür fürūʿından ne aṣl u ne fürūʿ oldı
Bināsın her zamān tecdīd ider çün bildi miʿmārın

5 Murādī sırr-ı maʿnādan ḫaber-dār olayım degme
Meger Manṣūr-veş meydān-ı ʿışḳ içre dike dārın

1019[2]

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Senī meddāḥ olalıdan oḳur kevṣer lisānumdan
İrişdüm bir beyāna kim geçilmişdür beyānumdan

2 Nice saḳy-ı ṣafādur kim ṣafā-yı pür-ṣafā sende
Muṣaffā olsa āyīne ʿayān olur ʿayānumdur

3 Ḥicāb-ı ġayrı çün terk eyledüm erfʿ-i ḥicāb içün
Muʿayyen kesb-i ẓāhirdür nihānīdür nihānumdan

4 Eṣerdür çün kim eṣerle müʾeṣṣirdür bu istidlāl
Ṭuramaz ṭaglar ḳarşu eṣer iderse cānumdan

5 Celāl-i heyʾet olmışdur ḫayāl ile Murādī bu
Yanardı oda ʿālemler şerer çıḳsa zebānumdan

1 R.46b. Gazel R'de vardır.
2 R.82b. Gazel R'de vardır.

1020[1]

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Ṭaleb verdi açıldukça olur cān bülbüli ḫandān
Me'ānī nev-bahārınuñ olupdur boyına ḥayrān

2 Semī' olalı elfāẓ-ı ḥabībi güş-ı hūş eyle
Şafālar kesb idüpdür kim anı eylemedi bir cān

3 Elā ey 'āşıḳ-ı şūrīde gel keşf-i ḥicāb oldı
Yüri var ḥüsne ḳarşu gör ne şīve ḳılur ol fettān

4 Anuñ ḥüsnine ġāyet yoḳ hemān ḫaṭṭuñ saña 'āid
Mu'arrādur aralukda bunı fikr eyle ḳıl iẕ'ān

5 Murādī merd odur 'ālemde kim dönmeye ḳavlinden
Şu kim ẕevḳ-i ṣaḥīḥ-ister ḳomaz ḳalbinde īn ü ān

1021[2]

~~Mefāīlün~~ Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Çü va'ẓ itdüm melā'ikde bir āvāz irdi minberden
Mübārek bir bād indi saña nūr-ı azherden

2 Çü bildüm bir kerāmet virdi Ḥaḳ kim ḥadde gelmez ol
Melā'ik cümle āmennā diyü çagırdı her yirden

3 Didüm kim anda yā hādī hidāyet eyle her rāha
Dinildi server olduñ bihter olduñ cümle bihterden

4 Seni insān iden senden ferāġat eylemez ḳaṭ'ā
Saña ḫavf u ḥüzün yoḳdur mu'arrāsın mükerrerden

5 Mu'ammādur mu'ammādur bu bir maḥcūb-ı ra'nādur
Bunı fehm eylemez hergiz Murādī geçmeyen serden

1 R.117a. Gazel R'de vardır.
2 R.122a. Gazel R'de vardır.

1022[1]

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Açaldan gülşen evrāḳın oḳur bülbül kitābından
Senüñ naʿt-ı cemālüñi anuñ evrāḳ u bābından

2 Hümā-yı gül-şen-i ḳudsem mekānum ʿarş-ı aʿlādur
Şikāyet eylerem ammā vücūdum nār u ābından

3 Cemāl-i yār mestīdür ḳamu ʿālem ü māfihā
"Ene'l-ʿāşıḳ" nidāsıdur gelen herkes cevābından

4 Yiter ḥayrān u ser-gerdān ḳamu emvāt-ı ser-gerdān
Muḥāccim diyü her ẕerre cevāb ider türābından

5 Murādī baḥredür zevraḳ velī baḥr añadur zevraḳ
Benüm tābum durur ʿālem benüm çün nūrı tābından

1023[2]

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Çerāg-ı çeşm-i ehl-i dil müberrādur dü-ʿālemden
Eger ṣādıḳsañ ʿışḳunda cüdā olmaya göz nemden

2 Cemāle ḥüsn revnaḳdur görinen gerçi ṣūretde
Velākin rūʿyet olursa ḫafī olsa olur senden

3 Ḥicāb-ı ġayret-i kübrā muḥīṭ olmasa dünyāyı
Ḳarar itmez mi cān ü ten nişāndur cān ü ten tenden

4 Ġam u şādī bir āletdür nedür şādī nedür yā ġam
Eger aḳluñ saña yār ise gec gel şād ile ġamdan

5 Murāduñ ḥasb-i ḥālini eger nām u nişānını
Dilerseñ fehm ide ʿaḳluñ ṭaleb ḳıl mīm-i "elḥam"dan

1 R.124b.Gazel R'de vardır.
3b. Ene'l-ʿāşıḳ: Ben āşıkım.
2 R.147a. Gazel R'de vardır.
elḥam (el-ḥamd): bk. G 264/4b.

1024[1]

Velehū esbela'llāhu feyżahu 'aleyh

Velehū 'aleyhi yessera'llāhu murādehū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Anuñ içün tārik olmışam aḥibbā ṣoḥbetin
Ḥalvet-i dilde ḳılam yār ile tenha ṣoḥbetin

2 Fāriġu'l-bāl oldı ġayrıdan göñül dīvānesi
Boynına zincīr idüp zülf-i muṭarrā ṣohbetin

3 Ṣalmışam 'ışḳı deñizine fu'ādum zevraḳın
Eylerem her demde ben deryāda deryā ṣoḥbetin

4 Ṣohbet-i ḫāṣ eylerem ḫāṣe'l-ḫavāṣa baḳmazam
Ṣanma kim ben eylerem dünyā vü 'ukbā ṣoḥbetin

5 Güş ḳılġıl sen Murāduñ ḳavl-i şevḳ-āmīzini
Diler iseñ añlayasın sen de 'ulya ṣoḥbetin

1025[2]

Velehū dāmet re'fetehū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Bilmezem sırr-ı nihānum kande pinhān oldığın
Līk bildüm ḫāne-i ḳalbümde mihmān oldığın

2 Ser-te-ser eşkāl-i 'ālem oldı fānūs-ı ḫayāl
Şu'le-i mihrüm bilürven anda tābān oldığın

3 Ḥarf-i ṣavtın bilmedüm ammā bilürven ṣavt-ı ḥarf
Kārumı ferḫunde bildüm 'aḳla iẕ'ān oldığın

4 Ma'bedümdür her cevānib cāmi' ü mescid nedür
Ḳalb-i cāmi' eyledüm bildüm ol i'lān oldığın

5 Gel Murādī añla rāhı olasın ehl-i ṭarīḳ
Añlar iseñ ger bilürsin cümleye ḫān oldığın

---

1 A.153b, F.170a, R.74a. Gazel AE'de yoktur.
Başlık A1: Bu da onundur. Allah (cc.) bereketini onun üzerine indirsin!
Başlık A1: Bu da onundur. Allah (cc.) onun muradını ona kolaylaştırsın!
Başlık F: Ve min-enfāsihi'l-mübāreke.
1a.tārik: yārüñ A. 4a.ḫavāṣa: ḫavāṣı A, F, H, M. 4b.vü: ve M. 5a.ḳılġıl sen: eylegil L, R.

2 A.153b, F.170a, R.134b. Gazel AE, L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Onun merhameti devam etsin!
2a.ser-te-ser: ḳılmışam R. 3a.ferḫunde: Ḥarfinde R. 4a.ü: - F, H, M.

1026[1]

Velehū medda'llāhu ṭanābe devletihī

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Gel berü ey terk-i cān iden bugün cānān içün
Saña vardur bir cevābum diñle anı cān içün

2 Ġarḳa-i baḥr-ı maḥabbet olalıdan cān ü dil
Düşdi fikr-i yāre her dem ġam yimez devrān içün

3 Bir ʿaceb deryā olupdur dil ki yoḳ aña kenār
Günde biñ deryā yudar aṣlā yimez gam ān içün

4 Añlar iseñ ger bu remzi kāmilü'l-ʿilm olasın
Nice ḫasta saña gele bir nefes dermān içün

5 Bī-ḫaber olma özüñden k'ey ṣaḳın ey merd-i dīn
Bu Murāduñ manṭıḳın sen añlagıl bürhān içün

1027[2]

Velehū lā-zālet aġṣānu devletihī muḥżarraten

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Baş açuḳ dīvāne geldüm dün gice mey-ḫāneden
Didiler olmaz ʿaceb dīvānelük mest-āneden

2 Aḳıdup yaşını deryālar gibi ḳıldı ṣadef
Düşdügi içün cüdā nā-yāb bir dür-dāneden

3 ʿIşḳıñı dutdı gönülde cümle maḫlūḳ-ı cihān
Yā ḥabībā çıġrışurlar baş açuḳ kāşāneden

4 Rūyına āyīne tutdı ʿaks-i ḥüsnin gösterüp
Mest ider ʿuşşāḳını bir cürʿa-i peymāneden

5 Kārını terk itmeyince bulmadı kārın Murād
Sen daḫı kār ister iseñ geç bu āb u dāneden

---

1 A.153b, F.170a, R.112b. Gazel AE'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) devletinin yerleşikliğini uzatsın!
A'da. 2a.mısraının "saña vardır. " ibaresinden sonraki kısmı yazılmamıştır. 1b'nin başlangıcıdır. 2b.olasın: ol A. 5a.merd-i dîn: mürd ve ten A. 5b.içün: ile R.

2 A.154a, F.170b, R.96b. Gazel AE'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Devletinin var olan büyümesi devam etsin!
2b.cüdā: Ḫudā R; nā-yāb: yānāb A. 3b.çaġrışurlar: çaġrışup A; açıḳ: açıp R. 4b.ʿuşşāḳını: ʿuşşāḳa A.

1028[1]

Velehū cema'a'llāhu şemlehū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Düş olaldan yāre dil buldı müheyyā ṣoḥbetin
Eylemişdür 'ışḳ ile a'lāda peydā ṣoḥbetin

2 Şem'-i 'ışḳa dün gice ḫarḳ oldı dil pervānesi
Rūḥına cān virmek içün ḳıldı ifnā ṣoḥbetin

3 'Ālimüñ 'ilminde ḳıldı imtiḥān içün özin
Ṣordı emlāka mesā'il ḳıldı ġavġā ṣoḥbetin

4 Ṭavr u ṭarzın bildi pes ṭavrından itmedi ḫurūc
Anuñ içün eylemiş 'ulyāda 'ulyā ṣoḥbetin

5 İrmedi māfi'ż-żamīrine Murāduñ kimsene
Bilmek içün anı ḳılurlar temennā ṣoḥbetin

1029[2]

Velehū ḫaṣṣahu'llāhu bi-'ināyetihī

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Miḥnete ṣabr itdüg'içün buldı gönlüm çāresin
Çāresüzler çāresi bildi nedür bī-çāresin

2 Müntekış ḳıldı nuḳūşın ḳıldı iẓhār-ı hüner
Eyledi temyīz-i ḥikmetle nuḳūşuñ ārāsın

3 Ẓāhirā manẓūr-ı enẓār oldı 'ayn-ı yaralar
Kendüsin yara urur tīmār ider pes yarasın

4 Cān ü cismi terk idüp dil çıḳmayınca aradan
Bilmez idi n'eydügin çeşminde aġ u ḳarasın

5 Bu Murāduñ remzi mübhem bilmege k'ey er gerek
Bilmek içün ḳıl 'ibādet Ḥaḳḳā hem yalvarasın

---

1 A.154a, F.170b, R.72a. Gazel AE, L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun toplumunu birleştirsin!
3a. 'ālimin: 'ālemin R. 4a.u: - F, H, R; bildi: bilmedi A; pes: bes R. 5b.ḳılur: A.

2 A.154a, F.170b, R.72b. Gazel AE, L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) ona inayetini has kılsın!
1b.çāresüzler çāresi: çāresüz çāresini A. 3a.enẓār: naẓẓār R; 'ayn-ı yaralar: pāreler A. 3b.kendüsin: kendüsi R; ider pes: idersin i; ederin R. 4a.ü: - R. 4b.çeşminde: cismümde R. 5a.k'ey: ger A.

1030[1]

Velehū ḥassala'llāhu merāmihī

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 "Kāf u nūn"ı eyledi iẓhār ḳudretden hemān
Oldı peydā anuñ içün ser-be-ser geldi nihān

2 Münderic oldı gelüp cem'inde küllī-i beyān
Ol beyānından beyān oldı gelüp cümle 'ayān

3 Gel berü ac gözüñi ḳaldur ḥicābuñ ter-te-ser
Baḳ göñül mir'ātına gör nice naḳş oldı cihān

4 Añlaġıl ālā-yı Ḥaḳḳı eyle na'māya naẓar
Furṣatı fevt eyleme vallāhi bu ḳavle inan

5 Ey Murādī diñleyen güftār-ı ma'nī-dāruñı
Añlamaḳda 'āciz olup bilemez nedür beyān

1031[2]

Velehū dāme mecduhū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Derde düşdi bu göñül dermānı kimden istesün
Bende oldı cān ile sulṭānı kimden istesün

2 'Işḳ ile āvāredür derd ile dil ṣad pāredür
'Āşıḳ-ı bī-çāredür cānānı kimden istesün

3 Eşk-i çeşmümdür şarāb vü mużġa-i baġrum kebāb
Dil müheyyādur velī mihmānı kimden istesün

4 Şem'-i tābına 'aceb pervānedür dīvāne dil
Yanmaġ içün meclis-i eyvānı kimden istesün

5 Bu Murādī çün semend-i himmete oldı süvār
Ḳılmaġa cevlān içün meydānı kimden istesün

1 A.154a, F.171a, R.82b. Gazel AE'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun maksadını hāsıl etmesi…
1a. Kāf u nûn: bk. G 16/1b; izhār: izhār-ı M. 1b.nihān: zamān A; pinhān M. 2b.ol beyānından: beyyinātından R; ol: - L. 5a.diñleyen: añlayan R; ma'nîdārını: pür معنی دون senüñ L, R.

2 A.154b, F.171a, R.104a. Gazel AE, L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Saygınlığının devam etmesi...
2a.derd: - R. 3a.vü: - R.

1032[1]

Velehū züyyine bi-vücūdihi'd-dünyā

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 "Men ʿaref" sırrında ḥayran oldı dil ḥayrān igen
Ṭaldı bir ʿumman-ı bī-pāyāna dil ʿumman igen

2 ʿIşḳ-ı dil-dārı görüp buldı eṣerden pes eṣer
Bende-i ʿışḳ oldı dil bu ʿāleme sulṭān igen

3 Bu ʿacā'ib ḳıṣṣadur añla ḫaberden gel ḫaber
Āh ile hem-rāzdur deryāda dil mihmān igen

4 Maḳṣad-ı aḳṣāya ṭālibdür göñül ey pür-hüner
Bu ʿacebdür bunda bu dil ṣāḥib-i īḳān igen

5 Ey Murādī cehdi elden ḳılma terk eyle ḥaẕer
Bilmegi bul şimdiki dem dil sana fermān igen

1033[2]

Velehū naṣara'llāhu bi-te'yīdihī

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Raḥm u şefḳat oldı çün kim kāmil-i īmāndan
Ḥalḳa raḥm it kim bulasın maġfiret Raḥmāndan

2 Gel tefekkür eylegil bir dem ḳıyāmeṭ günlerin
Ẓūlm ü cevri terk idüp ḫavf eylegil sübḥāndan

3 Gel ḥicāb-ı ġafleti refʿ eyle çeşmüñ ḳıl küşād
Tā saña daḫı naṣīb ola bugün iẕʿāndan

4 Çeşm-i ʿibretle naẕar ḳıl kā'inātuñ ḥāline
ʿĀlemüñ bilgil fenāsın girdiş-i devrāndan

5 Ḳāniʿ ol bir loḳmaya aldanma dürlü niʿmete
Ey Murādī k'ey muraḳḳaʿ el çekup ʿunvān ol

---

1 A.154b, F.171a, R.93a.Gazel AE'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Dünya onun varlığıyla süslensin!
1a. Men ʿaref: bk. G 388/3. 2a.eṣerden: eṣer bir R. 3b.rāzdur: zārda R; rāzdur deryāda: rāzdadur yāre L, R. 5b.bilmegi bul: bildi kim H; bildi mi R; dil saña: saña dil H, L, R; bilmegi bul: bildi mi kim L.

2 A.154b, F.171b, R.43a.Gazel AE, L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun kuvvetlendirmesiyle ona yardım etsin!
1b.Raḥmāndan: ġufrāndan R.

1034[1]

Velehū nefeʿa'llāhu bi-bereketihī

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Ḥalḳ olındı çünki ḳudretden umūr-ı dü-cihān
Pes ḳamunuñ varluġına şāhid emr-i "kün-fekān"

2 ʿĀlemüm emrinde gerçi oldı nice ʿālemīn
Ādem oldı ṣunʿ-ı ekber ʿāleme ol virdi şān

3 Nīk ü bed ortalıġını ḳılmaḳ içün imtiyāz
Ḳurdı pes mīzān-ı ʿaḳlı ara yirde tercemān

4 Cürʿadan mest oldı baʿżı baʿżı oldı żālden
Gel bu maʿnāyı nişānuñ eyle ḳıl ḫāṭır-nişān

5 Merd iseñ merdāne ol ḳalma ayaḳda sen daḫı
Bu Murāduñ mānṭıḳından diñlegil şerḥ u beyān

1035[2]

Velehū lā-zālet aḳmāru devletihī ṭāliʿahū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Çün ʿayān-ı bī-beyānından beyānumdur gelen
Her ne kim dünyāda gelmişdür ʿayānumdur gelen

2 ʿĀlem-i ʿaynumda ʿaynūmdur vücūdum ḥāfıẓı
Ġayb-ı ġayba ḳıl naẓar şerḥ-i nihānumdur gelen

3 Müntehā-yı vūda vardı çün vücūdum menbaʿı
Evvel ü āḫirde ʿömr-i cāvidānumdur gelen

4 Bir seḥer gördüm temevvüc ḳıldı baḥr-ı iḳtiżā
Fülk-i hestīye ṭaḳılmış bād-bānumdur gelen

5 Şems-i tābān oldı çün kim ʿaks-i mihrüm ʿāleme
Ey Murādī ben degülven mihribānumdur gelen

---

1 A.155a, F.171b, R.43a.Gazel AE, L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) bereketiyle faydalandırsın!
1b. kün-fekān: bk. G 16/1b. 2a.ʿālemüm: ʿālem R. 3a.ortalıġını: ortalıġın R; ḳılmaḳ içün: ḳılmaġ içün tā R.

2 A.155a, F.171b, R.45b. Gazel AE, L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Yükselen devletinin ayları devam etsin!
1b.dünyāda: dünyāya R. 2a.ʿaynumdur: ġaybumdur R. 4a.seḥer gördüm: seher ger ḳıldum R.

1036[1]

Velehū ṣuyineti'l-memāliki bi-'adlihī

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Naḳş-ı mir'ātumda gördüm ṣormışam naḳḳāşdan
Yedi yā vü nūn ü yānun resmin aldum ḳaşdan

2 Her ne kim vardur 'uyūn ile biḥār enhārdan
Bendedür bu cümle evlādum bi-kārı başdan

3 Ser-firāz olsam 'aceb mi kārumun kārında ben
Çābükem kārumda aṣlā ḳalmazam yoldaşdan

4 Ḥālümi ḥālümde gördüm ṭarz ile eṭvārdan
Ḥālümi sen baña ṣorġıl ṣormaġıl ḥāl-daşdan

5 Sırrumı sırrumda seyr itdüm Murādī kārdan
Ḥamdu li'llāh eyledi tenhā beni sır-daşdan

1037[2]

Velehū zādehu'llāhu kerāmehū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Ṭoldı ḥüsnüñ ġulġulından āsumān ile zemīn
Anuñ içün sāña müştāḳ oldı cümle 'ālemīn

2 Bu ne ḥüsn ü bu ne ḥikmetdür ki ey nūr-ı liḳā
Ẕerre-i nūruñ gören terk itdi cān ile serin

3 Şerḥe gelmez bu maḥabbet kim dil-i 'āşıḳdadur
Her ki gördi lem'asından oldı ol min-sālimīn

4 'Āşıḳ-ı dīvāne ol başuñda 'aḳluñ var ise
'Āşıḳ olan kimsene 'ulyāda buldı menzilin

5 Cennetüñ miftāḥı virildi Murāduñ destine
Bābunı feth eylemişdür "Fe'dḫulūhā ḫālidīn"

---

1 A.155a, F.172a, R.51a. Gazel AE, L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Onun adaletiyle ülkeler korunsun!
1b.yidi: didi R; yā ve nûn ü: yā ve nûn ve M, yā ve nûn R.

2 A.155b, F.172a, R.45a. Gazel AE, L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun ikramını ona ziyade kılsın!
2a.nûr-ı: enver R. 3b.sālimîn: sā'ilîn A. 5b. Fe'dḫulûhā ḫālidîn: bk. G 167/3.

1038[1]

Velehū lā-zālet devletühū müşeyyedeten

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Ḥayretümden bilmezem tende revānum oldığın
Her kelāmı şerḥ iden bilmem dehānum oldığın

2 Küllī varlıḳdan hüveydādur vücūduñ lem'ası
Bir vücuduñ varıyam bilmem bu cānum oldığın

3 Rūḥuma ṣordum bu cānum teşnesinden bir ḫaber
Didi kim cānumda ẓan itmem revānum oldığın

4 Anı bunı bilmezem hep īn u ānumdur ḳamu
Añlamam līkin buları anı ānum oldığın

5 Hep beyānumdur Murādī cümleten şerḥ ü beyān
Şerḥ ü ma'nā añlamam şerḥ ü beyānum oldığın

1039[2]

Velehū lā-zāle mezkūren bi-ḥusni ṣ-ṣiyer

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Ḥaḳḳumı ḥaḳ itmede ḥaḳdur baña meşkūr olan
Nāmını ẕikr itmede oldur baña mezkūr olan

2 'İlm ü ḥikmet menziline bir ḳadem başduñsa ger
Anuñ iledür göñül vīrānesi ma'mūr olan

3 Ḫāne-i ḳalbüñde tevḥīd ile yaḳ bir ḫoş çerāġ
İki 'ālemde odur çün şu'le-i deycūr olan

4 Lem'a-i nūr-ı hüdādan iḳtibās itdüñse ger
Nāruñı maḥv eyledüñse saña oldur nūr olan

5 Gel bu kāruñ fikrini it ḳaç ḳamu eṭnābdan
Ey Murādī ḥaḳḳa mekşūf oldı her mestūr olan

---

1 A.155b, F.172b, R.44a. Gazel AE, L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Devletinin sağlamlığı devam etsin!
2b.oldığın: varlığın M. 3a.teşnesinden: neş'esinden R. 3b.kim: - A; itmem: itmeyem A. 4b.anı: în ü R.

2 A.155b, F.172b, R.42b. Gazel AE, L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Güzel huyuyla anılması devam etsin!
3a.anuñ iledür göñül vîrânesi mâmûr olan R. R'de 3b.mısraı yoktur. 3b.olan: - M. 5a.fikrini et: fikriyle kıl R.

1040[1]

Velehū ḥarresa'llāhu mecdehū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Fażl-ı ḥaḳdur ḥamd-i bī-ḥad naṣs-ı ḳāṭı'dur gelen
Ḳalbümi mesrūr iden ol nūr-ı lāmi'dür gelen

2 Ser-te-ser āfāḳı ḳılmışdur iḥāṭa her zamān
'Ayn-ı ḳudret maḥż-ı heybet maḥż-ı ḳāni'dür gelen

3 Cümle-i ẕerrātda bāhir durur ḥükm-i ezel
Gel tefekkür eyle ḫānum nice ḫāṣi'dür gelen

4 'Ālemüñ 'ilmin bilelden eyledüm 'arż-ı'ulūm
Bu 'uyūmuñ manṭıḳından nice ṣāni'dür gelen

5 Añla işbu ḳavli el-ḥaḳ saña yaḥṣıdur beyān
Bu Murāduñ meclisine cümle ẕāyi'dür gelen

1041[2]

Velehū lā-zāle meşkūrü'l-fi'āl

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 'İlm-i sābıḳdur vücūdum lem'a-i envār içün
Her ṭaraf ḳıldım küşāde 'aynumı dīdār içün

2 Ḥal' idüp egnümden el-ḥaḳ bu libās-ı mümkini
Mümteni'den vaz olup ḳaṣd eyledüm tekrār içün

3 Ben puṣūle rāġıbem oldı puṣūlum mā-ḥaṣal
Devrümi bir noḳṭadan fehm iyle biñ pergār içün

4 'Aḳlumı bildüm ki mümkin eylemişdür ṣan'atın
Fehm ü 'ilmi perr ü bāl itdüm ben ol ṭayyār içün

5 İster iseñ bu Murādīden eger ẕerre ḫaber
'İlm-i sābıḳdur vücūdum lem'a-i envār içün

---

1 A.156a, F.172b, R.43b.Gazel AE, L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun saygınlığını korusun!
5b.żāyi'dür: ḫāżîdür R.

2 A.156a, F.173a, R.42a. Gazel AE, L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Fiillerinin beğenilmesi devam etsin!
2b.mümtenîden: mümtenîdür A. 3b.pergār: ber-kār F, H.

1042[1]

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Dilde ḫaylī dem durur vardur maḥabbetden nişān
Bu ʿacebdür dil seni cūyān u sen dilde nihān

2 Revnaḳ-ı ḥüsn ü cemālüñ ḳıldı şeydā ʿālemi
Her vücūd eyler senüñ ḥüsnüñi ʿilmince beyān

3 Līk bildi bir beyānı bu dil-i şeydā kʾaña
Ẕerresin ḳılmaz beyān olsa ḳamu eşyā ziyān

4 Menzilüm menzilde buldum buldı çün menzil beni
On sekiz biñ ʿālem olmışdur cihānumda cihān

5 Bu Murāduñ sözlerinde şol bilür iẕʿān kim
Bir kelām ile iki dünyāyı bir ide hemān

1043[2]

Velehū ḳaddesaʾllāh

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Müşkilātum ḥallini ḳıldum ṭaleb cānāndan
Didi geç bir laḥẓa ārām itme baş u cāndan

2 Mümteniʿdür ṣādıḳa baş ile cānuñ ḳayusı
Ṭoġrılık zīrā olupdur ser-be-ser īmāndan

3 Yüz urup didüm baña ġayruñdan irişdür necāt
Kim necātumdan ḥayātum irişe her āndan

4 Didi kim gel maḥż-ı ḥikmetdür vücūduñ ser-be-ser
Bilesin tā ḥikmetüm iẕʿān ile īḳāndan

5 Ḳıldı müstaġraḳ murādını yine nūr-ı cemāl
Lemʿa-dār olup anuñ çün cümle-i tābāndan

---

1 A.156a, F.173a, R.49a. Gazel AE, L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) kutsal kılsın!
1b.sen dilde: dilde sen R. 2b.ʿilmince: zûʿmınca R. 3b.ziyān: zebān M.

2 A.156b, F.173a, R.50b. Gazel AE, L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) kutsal kılsın!
3a.yüz: nûr A. 4a.vücûduñ: vücûdum R. 5b.olup: olur; cümleyi: cümleten M; cümle ol R.

1044[1]

Velehū sāre bi-ẕikrihi'r-rikbān

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Feṭh-i ebvāb eyledi çün fātiḥ-i kevn ü mekān
Pes baña niçün didi "kün" anuñ içün pes fekān

2 Bir naẓarda nāẓır itdi nice manẓūrı yine
Bilmek içün bunları eyledi ey dil yaḫşı dān

3 Maḥż-ı ḥikmetden murādum ḥiṣṣe-dār olmaḳ durur
Ḥāme-i ḳudret ne taḳdīr itd'anı eyler beyān

4 Gel bu varlıḳ perdesin keşf eyle tā kim göresin
Bir 'ayān ile mübeyyen bī-beyān ü bi-'ayān

5 Añlaġıl ḳavl-i Murādī bilesin tā ḥikmeti
Ḥikmet-i ḳudretde yine ḥikmet olmış tev'emān

1045[2]

Velehū ebḳāhu'llāhu ilā yevmi'l-ḳıyām

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Şerḥe ṣıġmaz āyet-i kübrādadur kevn ü mekān
"Men yerāhu"dan "yerānī" vaṣfını eyler beyān

2 Muḳtedā oldı ḳamuda evvel āḫir sīreti
İbtidā vü intihāda maḥż-ı luṭf-ı cāvidān

3 Nehc-i rāh-ı müstaḳīme ṭoġrılup āgāz idüp
Ġāyet-i 'ulyāda buldı 'izzet ile iḳtirān

4 Sāḥa-i devletde esb-i himmeti cevlān ider
Ṭarfatü'l-'ayn içre anı anı bir eyler hemān

5 Çün mübeşşir eyledi tebşīrini iblāġ-ı tām
Pes Murādī iki dünyāda olupdur şād-mān

---

1 A.156b, F.173b, R.48a. Gazel AE, L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Takipçileri onun zikriyle ilerlesin!
1b.baña niçün: mekān içün R; kün: bk. G 16/1b. 3b.itdi: idi R. 4b.ü: ve M.

2 A.156b, F.173b, R.50b. Gazel AE, L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onu kıyamet gününe kadar devam ettirsin!
1a. āyet-i kübrā: G 83/3b. 1b.Men yerāhu: Kim onu görür; yerānî: Beni görür. (bk. G 81/5a). 2a.vü: ve M.
4b.anı: iki R; hemān: beyān M.

1046[1]

Velehū zāde'llāhu saṭvetehū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Menba'-ı faż̧l-ı 'aṭādan 'ayn-ı ülfetdür gelen
İki cānibden hemān mihr ü maḥabbetdür gelen

2 'Ārifüñ bir lem'asındandur cihān-ārāyişi
Keş̱ret-i emvāc ile bir bir meşiyyetdür gelen

3 'Ādeti terk itmedi şol kim mü'ebbeddür özi
Her ne z̤āhir olsa pes özüñ 'ādetdür gelen

4 Ḳalbüñi cem' eyle tefrīk itme gel ey zū-fünūn
Merd olandan merde bilgil kim ḥaḳīḳatdür gelen

5 Güş ḳıl ḳavl-i Murādı bulasın tā nice sūd
Her ne gelse manṭıḳından bil naṣīḥatdür gelen

1047[2]

Velehū dāme lehu'n-ni'am

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Çün görindi vasl-ı dilber men' ile iṣbātdan
Dürlü ma'nâlar virildi manṭıḳ-ı ḥālātdan

2 Menzil-i 'ulyāda lāmi'dür rumūz-ı ġayb u 'ayn
Fikr-i bī-ḥad oldı menḳūlāt u ma'ḳūlātdan

3 "Li nüslime" dindi her vech ile olmadı mecāl
Pes bu remzüñ ma'nīsini gözledüm evḳātdan

4 Menba'-ı luṭfından irmiş çün vücūd-ı aṣl-ı cūd
Hiç ḳayırmaz her ne deñlü olsa maḥlūḳātdan

5 Gel Murādīnüñ kelāmın bulduñ ise sen leż̤īż̤
Her ne deñlü kim dilerseñ şerḥ ide āyātdan

---

1 A.157a, F.173b, R.49b. Gazel AE, L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun nüfuzunu artırsın!
3b.pes: bes H, R.

2 A.157a, F.174a, R.44b.Gazel AE, L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Ona nimetleri devam etsin!1a.Li nüslime: bk. G. 426/3a.
2a.u: - R. 2b.u: - R. 3b.gözledüm: gözlerüm R.

1048[1]

Velehū lā-zāle mü'eyyeden min 'indi'llāh

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Yaramuñ ḳalbinde buldum çün maḥabbet çāresin
Anuñ içün seçmişem ma'şūḳ u 'āşıḳ arasın

2 Ser-te-ser 'ışḳuñ şüyū'ın diñledüm aḫbār ile
Görmedüm bir kimse kim añlar sefīd ü ḳarasın

3 Terk-i ān u cān iden 'ışḳında 'āşıḳ añlama
Sırr-ı a'ceb ol durur yārinde bulup yarasın

4 Fehm ü idrākinde 'aczün var ise ey bī-ḫaber
Bu rumūzuñ ḥallini bir ehline yalvarasın

5 Bu Murādīnüñ kelāmından ḫaber-dār olmaġa
Gel berü eyle hezārān pāre ḳalbüñ yarasın

1049[2]

Velehū lā-zāle'z-zaferü min a'vānihī

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Reşḥa-i 'aynümde seyr itdüm ḥakīḳat 'ālemin
'Ālem-i keşretde gördüm maḥż-ı ṣūret ādemin

2 Nīl idüp mürġ-i ḥayātum āşiyān-ı 'aynına
Devḥa-i 'izzetde buldum ġayret içre hem-demin

3 Ser serā-yı perdede buldı ḥicāb ile maḳar
Urdı ma'şūḳ ile 'āşıḳ yarasına merhemin

4 Demde bir dem oldı dem demdür deminde demdeme
Ol dem ile dem durur kim buldılar anda demin

5 Maḥrem olmaz kimsene bu rāza ey dil bilmiş ol
Ey Murādī ṭālib ol kim bulasın dil maḥremin

---

1 A.157a, F.174a, R.43b.Gazel AE, L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah katından desteklenme devam etsin!
2a.aḫbār: aḫyār A. 3a.ān u: āh-ı A. 5b.eyle: eyle eyle H; pāre: yāre A; pāresin: yarasın A.

2 A.157a, F.174a, R.49b. Gazel AE, L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Onun yardımlarından dolayı zafer devam etsin!
4a.dem demdür deminde: demdem derd-mende A.

1050[1]

Velehū ʿāfāhu'llāh

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Ḳalbümüñ ḳalbine bir sırr-ı nihānīdür gelen
Milket-i ʿayn-ı şühūda lā-mekānīdür gelen

2 İmtizāc itmekde ġaybüm ʿayn ile müşkildedür
Her ne kim vardur ola ān ü zamānīdür gelen

3 Şerḥ olalı cürʿasından eylemiş aḫrābı derc
Manṭıḳ-ı ʿilm-i muʿammādan beyānīdür gelen

4 Ġayb-ı ʿaynından gelüp ʿayn ile ʿaynı şād ider
ʿĀlem-i ʿayne'l-yaḳīne bir ʿayānīdür gelen

5 Gel Murādīnüñ kelāmından kemāl iẕʿān ḳıl
Her ne kim geldi ʿaṭā-yı ċāvidānīdür gelen

1051[2]

Velehū şerefe'llāhu bi-vücūdihi'l-ʿālem

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Rāżıyam her ne gelürse yār içün aġyārden
Çekmezem hergiz elem ben dāmen-i dil-dārdan

2 Semʿine girsün fiġānum bir teraḥḥum eylesün
Bu hevāyile geçer kārüm fiġān ü zārdan

3 Yārdan şehd ü şekerdür her ne kim geldi cefā
Cān ile durdum yolında dönmezem iḳrārdan

4 Ben anuñ çün her ne kim gelse belāya ṣābirem
Verd-i raʿnā isteyen hergiz ḳocınmaz ḫārdan

5 Çıḳmagil mīzāndan hergiz Murādī zinhār
Çün bilürsin nesne yoḳ ġayrı yoġ ile vardan

---

1 A.157b, F.174b, R.47b.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onu korusun!
2b.ü: - R. 3a.şerḥ olalı: şerḥ-i ûlā R. 4a.ʿayn ile ʿaynı: ġayn ile R.

2 A.157b, F.174b.Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) ālem onun varlığıyla şereflensin!
1b.elem: elüm AE, M. 3a.kim: ki AE, H. 4a.ben: - AE.

1052[1]

Velehū dāme nāşire'l-'adli ve'l-iḥsān

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Ġāfil itme bir nefes ḳalbüñi ẕikru'llāhdan
Her ne kim isterseñ ey dil istegil Allāhdan

2 Çün bilürsin 'āḳıbet ḫāk olısar cismüñ senüñ
Tevbeye gel ḫālī olmaġıl fiġān ü āhdan

3 'Ākıbet dünyā geçer çün kim bilürsin ey gönül
Ne umarsın iki günlük manṣıb ile cāhdan

4 Uyma vesvāsına şeytān-ı la'īnüñ zinhār
Dūr ḳılma ḳalbüñi bir laḥẓa doġrı rāhdan

5 Ey Murādī ḳıl tefekkür ḥālıḳun 'ibretlerin
'İbret alġıl nüh felekden necm ü mihr ü māhdan

1053[2]

Velehū dāme nāşrahū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Gel vücūdun ḳıl fenā tā kim beḳāya iresin
Ol beḳā-yı lā-yezālīden fenāya îresin

2 Ṭurma çıḳ dār-ı ene'l-Ḥaḳḳa yüri Manṣūr-veş
Tā ki ol mi'rāc dāruñda beḳāya iresin

3 Çek cefāyı ey gönül olma melūl Eyyūb-veş
Bunda çoḳ cevr ü cefā anda vefāya iresin

4 Al seni senden yüri tā kim bulasın sen seni
Tā ki virsünler seni tā kim 'aṭāya iresin

5 Ey Murādī benligi ḳo tā diyeler saña sen
Saña sen dimekle tā bir merḥābāya iresin

1 A.157b, F.174b.Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Adalet ve ihsanı yayıcılığı devam etsin!
2 A.158a, F.175a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Onun yardımı devam etsin!
1b.lā-yezālîden: lā-yezālîde F, H. 2a.yüri: - AE. 2b.beḳāya: liḳāya AE, B, H. 3b.çek cevr ü: çek durur AE; vefāya: ṣafāya AE. A'da. 4. beyit yoktur. 4b.ki: kim AE.

1054[1]

Velehū dāme'llāhu 'izzehū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Fā'ide görmez cihāndan kimse cāna hergizin
'Āḳil oldur kim bu dünyādan ṭuta fāriġ özin

2 Aṣl-ı ādem çünki oldı ḫākdan ey ẕū-fünūn
Benlügi terk eyleyüp sen görme hergiz kendözin

3 'Āḳil oldur kimsenüñ 'aybına ḳılmaya naẓar
Kendü 'aybın gözlemege dā'imā dike gözin

4 Aldanup ḳalma cihāna ḳıl yaraġuñ ey 'amū
Āh kim irer ecel bir gün saña bil ansuzın

5 Bir murād isteme hergiz kimseden sen ey Murād
'Āḳıl oldur kim duta der-gāh-ı Ḥaḳḳa kendözin

1055[2]

Velehū ḥaḳḳaka'llāhu āmālehū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Ṣubḥ-dem çün ḳalḳa yirden baş açuḳ ḫalḳ-ı cihān
Yoluñ ayaḳ oluben 'üryān ola bir ü cüvān

2 Kimse kimse ḥāline baḳmaġa ḳādir olmayup
Gözlerin göge diküben çaġrışalar el-amān

3 Āh 'aceb ḥālüm n'ola ol demde tedbīrüm n'ola
Anuñ içün gözlerümden yaş olur her dem revān

4 Nefs-i emmāre zebūn eylemesin yā Rab beni
Ṣığınuram saña andan dem-be-dem yā müste'ān

5 Bu Murādī ḳavlüñe luṭf ü 'ināyet eylegil
Nefs-i şeyṭānuñ elinden vir aña yā Rab rehān

---

1 A.158a, F.175a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun izzetini devam ettirsin!
2a.oldı: - AE. 4b.bil: bir AE. 5b.ṭuta: - A; ṭutar M; ṭuta AE.

2 A.158a, F.175b. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun isteklerini gerçekleştirsin!
2a.olmayup: olmaya AE. 4a.eylemesin: eyledi çün. 5b.nefs-i: nefs ü AE; rehān: amān AE.

1056[1]

Velehū belleġa'llāhu ilā aḳsa merātibi's-sa'ādeh

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Ġaflet uyḫusından uyandur beni yā müste'ān
Nefs ü şeyṭāndan ḫalāṣ eyle Ḫudāyā el-amān

2 Ne yüz ile saña varam ḳılmadum saña 'amel
Saña ḳalmışdur Ḫudāya cümleten kārum hemān

3 Ben ne ḫākam 'arż-ı ḥāl idem saña ey ẕü'l-minen
Cümle ḥālüm pādişāhum ḥażretüñe hep 'ayān

4 Sen kerīmü'ş-şānsın ma'būdsın yā ẕe'l-celāl
Cūd u iḥsānuñla toludur şehā kevn ü mekān

5 Bu Murāda vir murādın kim murādıdur murād
Ḫatmümi ḫayr ile eyle ḥālümi ḳılma yaman

1057[2]

Velehū kāne'llāhu lehū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Dilde me'vā ṭutdı 'ışḳuñ n'eyleyem me'vāyı ben
Ni'met-i vaṣluñ yiterdür n'eyleyem ālāyı ben

2 Saña müştaḳ olalı dil cümleden ḳıldı güẕār
Baña sensin pes n'idem pes aġ ile ḳarayı ben

3 Dilde bir āteş ḳoyupdur 'ışḳuñ ey dil-ber senüñ
Āh idem ger cümle ḫākister idem dünyāyı ben

4 Dilde sen pinhān u dil müştāḳ u cūyādur seni
Sen benümlesin ne ḥikmetdür gezem ārāyı ben

5 Güş iden güftār-ı dil-sūzum 'aceb mi ola mest
Ḳaṭreyem gerçi Murādī aḳıdam deryāyı ben

---

1 A.158a, F.175b. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun saadet derecelerini had safhaya ulaştırsın!
4a.ẕe'l-ẕi'l- A.

2 A.158b, F.175b. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) ona ihsanda bulunsun!
2a.güẕār: girîz AE. 2b.pes: bes F, H. 4a.cûyādur: cû eyler AE. 4b.ne: bu AE. 5a.olsa: ola A. 5b.aḳıtam: oḳıtam M.

1058[1]

Velehū rafeʿa'llāhu ḳadrehū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Nice bir cānā ḳılam sen māh-ı hicrinden fiġān
Gün yüzüñ göster baña ey server-i sulṭāniyān

2 Gül yüzüñe ḥasretüm ben bülbül-i āşüfte-dil
Anuñ içün her seḥer ey ġonce ḳıluram fiġān

3 Nice bir fürḳatle yansun baġrı ben pervānenüñ
Şemʿ-i ruḫ-sāruñı cānā görmeyem mi ben bir an

4 Ṭāḳatüm ḳalmadı cāna ḥaṣretüñ çekmeklüge
Nice bir hicr ile ḳalam el-amān ü el-amān

5 Her ḳaçan yād eylese ismüñi ey pür-ı cinān
Dem-be-dem aḳar Murādı gözlerinden ḳara ḳan

1059[2]

Velehū lā-zāle muṭāʿan li'l-enām

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Rūḥumı ḫalḳ eyleyelden ol ilāh-ı ins ü cān
Başumı anuñ yolına ḳomışamdur der-miyān

2 Ḳaçmışam ġayretde ġavvāṣ olmışam deryāya ben
Ġayre ḥālümdür nihān illā ki aña hep ʿayān

3 Bu vücūdum bī-vücūd olmasa bulmazdum vücūd
Bu vücūdum faẓl u cūd olduḳda buldum ben amān

4 Kim ḫaber-dār ise anuñ bī-ḫaberlikdür işi
Ben beyāndan geçmişemdür istemeñ benden beyān

5 Bu Murāduñ bir murādı yoḳ durur illā ki ol
Ne ise anuñ murādı pes bunuñ oldur hemān

---

1 A.158b, F.176a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun kıymetini yükseltsin!
3b.ben: - A. 4a.çekmeklige: çekmek ile M. 4b.ḳalam: ḳılam AE; ü: - F, H.

2 A.158b, F.176a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Halkın rızası devam etsin!
2b.faẓl u: faẓl-ı AE. 5a.ol: sen AE.

1060[1]

Velehū sa'ide ciddühū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Her ne kim biz ister isek isterüz Allāhdan
Her murādımuz ki vardur dilerüz ol şāhdan

2 Bulmaġ içün lem'a-i nūr-ı tecellīden eṣer
Anuñ içün geçmişüz biz cümle māl ü cāhdan

3 İster iseñ bulmaġa dā'im ṭarīḳ-i müstaḳīm
Her söze ḳılma 'amel kim ol çıḳar efvāhdan

4 Her kişinüñ ardına düşüp uyup gitme ṣaḳın
Hiç ḳulaġuzluk ṣaḳın sen ummaġıl güm-rāhdan

5 Ey Murādī bu ṭarīḳ-i 'ışḳı bilmez degme kes
'Āşıḳ oldur kim beri olmaya zār ü āhdan

1061[2]

Velehū edama'llāhu naṣrehū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Ḥikmet-i ḥallāḳdur her nesnede peydā olan
Ḥaḳ durur ḳılan ḳamu bilür bunı dānā olan

2 Ḳabż u baṣt oldı çü ḥaḳḳıñ pes bu ne tedbīrler
Ḥaḳḳa bağlar cümle kārın ey göñül bīnā olan

3 Emr ol sulṭān-ı a'lānuñ durur hem ḥükm anuñ
Ḳahr u luṭfından durur ifnā olan ihyā olan

4 'Āḳil iseñ ḥaḳdan özge kimseyi ḳılma penāh
Ḥükmi iledür anuñ ednā olan a'lā olan

5 Ey Murādī ḳıl tevekkül ḥażret-i Mevlāya sen
Çün anuñ emrindedür kübrā olan suġrā olan

---

1 A.159a, F.176b. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Onun çabası mübarek olsun!
1b.her: bir M. 4b.sen: - AE. 5b.zār: rāz AE.

2 Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) ona yardımını devam ettirsin!
3b.ḳahr u: ḳahr-ı AE. 4a.kimseyi: kimseye AE. 5a.Mevlāya: a'lāya AE.

1062[1]

Velehū ḫuṣṣa bi'n-naḥci ve'ẕ-ẓafer

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Ṣādıḳam ḳavlümde ḥāşā kim dönen bir yaña ben
Olur ise cümle ʿālem bir yaña bir yaña ben

2 Çār yanum çār olur ise ger murabbaʿ rubʿ ola
Terk idüp sādis ü ḫāmis olmışam bir yaña ben

3 Çün "terānī"den terāne eyleye erbāb-ı dil
Pes "yerāhu min yerānī"den varam bir yaña ben

4 Mübdiʿ-i külden bilindi çün mü'eyyed rāciʿūn
Bilmek içün remz-i esrārı varam bir yaña ben

5 Ey Murādī merd odur kim ṣādıḳ ola ḳavline
Ṣādıḳam ḳavlümde ḥāşa ki dönem bir yaña ben

1063[2]

Velehū ṣanehu'llāh

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Her neye kim nāẓır olsam gözlerem Mevlāyı ben
Müntehā-yı ʿarş-ı aʿlādan görem ferdāyı ben

2 Gāh olur kim ḫalʿ iderven üc libāsı ser-te-ser
Gāh ʿüryān ü mülebbes pāmīyem hercāyī ben

3 Kātib-i ḳudret yazaldan bu evāmir saṭrını
Bir debīrem çekmişem her ḥükme bir tuġrāyı ben

4 Kenz-i maḫfīden çü peydā oldı dil āyīnesi
Hem nihānum hem hüveydā tā ḳılam aʿlāyı ben

5 Noḳṭayam pergār içinde devr ider durmaz beni
Ey Murādī maḥv iderven günde bin deryāyı ben

---

1 A.159a, F.176b. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Başarı ve zafer ile has kılınsın!
2b.olmışum: olmasam F; ben: - M. 3a. terānî: bk. G 81/5a; dil: ʿışḳ AE. 3b. yerāhu min yerānî: bk. G 81/5a. 4a.mü'eyyet: muʿîd-i M; müfîd AE. 5b.ki: kim AE, B, H.

2 A.159b, F.176b, R.128a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onu korusun!
2a.üç: rûḥ M; evc-i AE; ser-te-ser: ser-be-ser R. 3a.evāmir: edā her AE; saṭrını: saṭırın A. 5a.ider: iderdüñ R; ṭurmaz: devrān M; ṭurmaz beni: remzini R. 5b.Murādî: Murādî levh AE; günde biñ deryāyı: biñ yāyı AE.

1064[1]

Velehū eḳarra'llāhu ʿaynehū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Ben taʿaccüb ḳılmışam āṣār ile eṭvār içün
Bir nidā irdi ʿaceb olmaz bular muḫtār içün

2 Hey'etümden dönmezem didükde vardur heybetüm
Ben heyūlā bilmezem insān oldum yār içün

3 Çün ideyim ʿarza vardum adum ādem oldı pes
Ġurbete düşdüm efendüm ḥāṭır-ı deyyār içün

4 Rāciʿ oldum ḳomadum bu günki ḳavli yarına
Ṣanma kim ben bunda geldüm ad ü şān u ʿār içün

5 Ey Murādī levḥ-i maḥfūẓ üzre nāmuñ naḳş olup
Yazdı nāmun yanına ḫalḳ eyledüm dīdār içün

1065[2]

Velehū lā-zāle ʿadluhū mebsūṭan

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Sırr-ı vaḥdet şerḥini ẓan eyleme ebrārdan
Her ne kim himmet iderseñ isteġil muḫtārdan

2 Eyle ifnā bu vücūd-ı ʿārżı ey rūz ten
Men ʿaref sırrın dilerseñ keşf ḳıl bu kārdan

3 Rütbe-i ʿulyāya meyl itme bu dār-ı fānide
Aṣlaḥ-ı kāra durış ḳurtılasın tā nārdan

4 Evvelīn ü āhirīnüñ ʿilmi çün bir noḳṭadur
Noḳṭa-i devr eyle ögren sanʿatı pergārdan

5 Ey Murādī Ḥaḳ Teʾālā virgüsidür virgü çün
Her ne kim vardur murāduñ iste ol seṭṭārdan

---

1 A.159b, F.177a, R.128a. Gazel
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun gözünü aydınlatsın...
2a.didükde: dindükde R. 3a.ideyüm: - AE; pes: bes R. 3b.deyyār: diyār A. 4b.şān: san B. B'de17. 7b varağında yer alan bu gazelin 5. beyti17. 9a'dadır.

2 A.159b, F.177a, R.146b. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Onun yaygınlaşmış adaleti devam etsin!
1a.ẓan: ṭaʿn AE. 1b.kim himmet: himmet kim R. 2a.rûz: zûr AE. 3a.ʿulyāya: ʿulyāda AE; fānîde: da R. 3b.nārden: nārda R. 4b.noḳṭa-i: noḳṭa AE; ögren: öñden AE; pergārdan: ber-kārdan A.

1066[1]

Velehū żā'afa'llāhu ni'metehū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Rif'at ü 'izzet müfevveżdür saña ey cāna cān
Sen Ḫudā muḫtārsın kimdür saña ḳıla gümān

2 Her kelām-ı nā-kesi sem'üñe alma zinhār
Gel berü deryā dil ol sensin çü baḥr-i bī-kerān

3 Ḥāfıẓuñ Allāhdur çün nāṣıruñ ḥaḳdur yine
Ḳalbüñi ḥaḳdan cüdā ḳılma saña yoḳdur ziyān

4 Kendüñi sen bilmedün ammā bilür 'ālem seni
Cevher-i nā-yābsın ḳıymet bulınmaz der-cihān

5 Gel Murādīnüñ kelāmın güş ḳıl ey muḥterem
Ḥaḳḳ-ı muṭlaḳdur cevābum ḳavlüme bi'llāh inan

1067[2]

Velehū lā-zāle rāşiden mehdiyyā

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 'Ālemī bir ṣūret añla dil ḫayāl-i yārden
Külli andandur bilürven gelmezem inkārdan

2 Terk idelden ġayrıyı 'aynında buldum 'aynümi
Ġayb-ı Ḥaḳḳum şerḥini ṭuydum ḳamu eṭvārdan

3 Ber kemāl oldı yine ḳalbüm benüm ekmelde pes
Muḳtedāluḳda ne var geçdüm ḳamu ebrārdan

4 Ġā'ib oldı dil yine ġayrıdan ey ḫoş-ter ḫıṣāl
Ḥamdü li'llāh vāḥid oldı dil geçüp tekrārdan

5 Bu Murādī ḳurb-ı vaḥdetden diler aṣl-ı şühūd
Vāḥid-i vaḥdet nedür fehm eylegil bu kārdan

---

1 A.159b, F.177a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun nimetini artırsın!
2a.kelām-ı: kelāmı AE. 3a.nāṣıruñ: nāẓıruñ AE. 4a.'ālem: 'ālim A.

2 A.160a, F.177b. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Doğru yolda olma, hidayete erdirme devam etsin!
3a.ber-kemāl: bir kemāl AE. 5b.vāḥid-i: vāḥid ü AE.

1068[1]

Velehū sehhele'llāhu lehu'l-umūr

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 "Şef'ü vetr" gel ḥisābın istegil ebrārdan
Vāḥidiyyet ister iseñ ḳıl ṭaleb muḫtārdan

2 'Arṣa-i ḥikmetde gördüm kāḫ-ı tevḥīdi bülend
Süllem olmış iki cānib 'ayn-ı ġayb esrārdan

3 Maḥż-ı devletdür eger kim 'arż ola saña vücūd
Ecmel ü ekmelde gördüm dil geçer mi vardan

4 Lāyiḥ olsa ey kemālüm dil virür çeşme baṣar
Ger baṣīretle baḳarsañ gör bizi ebṣārdan

5 Ey Murādī mazhar-ı esmā olan ṣüret nedür
Vāḥidiyyetden ḫaber sen isteme aḫbārdan

1069[2]

Velehū hevvena'llāhu lehū külle şey

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Çün melekler oḳıdı "nasrun mina'llah" āyetin
Kāruña müsta'cil ol her kāruñ olmışdur yaḳīn

2 Gelse ḥaḳ bir yirde buṭlān üzredür bāṭıl hemān
Her kime kim olsa ḥāfiẓ me'men olur hem emīn

3 Ḳuvvet-i muṭlaḳdadur her āşkāre vü nihān
Ḳuvveti çün sendedür hem luṭfıdur saña ḳarīn

4 Çıḳ mu'allā 'arşa ḫānum ḳıl naẓar āfāḳa gel
Ān-ı vāḥiddür saña her manẓar u her bir kemīn

5 Ey Murādī āferīn el arḳası yirde saña
Şimdi añladum seni ben āferīn ü āferīn

---

1 A.160a, F.177b, R.162a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun için işleri kolaylaştırsın!
1a. Şef'ü vetr: bk. G 454/1; gel: gül AE. 1b.vāḥidiyyet: vaḥdet AE. 3a.saña: baña AE. 3b.ecmel ü: ecmel-i AE. 5b.aḫbār: aḫyār AE.

2 A.160a, F.177b, R.173b. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun bütün işlerini kolaylaştırsın!
1a. nasrun mina'llah: Allah katından bir yardım ve yakın bir zafer vardır (61/Saff 13, 29/Ankebût 10). 2b.kime: kimi R; olur: oldur R. 3a.'āşıḳāre: āşikārā R; 'āşiḳār AE. 3b.ān-ı vāhiddür saña her manẓar u her bir kemîn AEAE'de. 3b.ve. 4b.mısraları takdim tehir olarak yazılmıştır. 4b.u: - R. 5b.ü: ben R. B'de. 3a.ve. 4b.mısraları takdim tehir olarak yazılmıştır. B'de17. 9b varağındaki bu gazelin 5. beyti 178a'dadır.

1070[1]

Velehū dāmet selāmetühū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Yaraşur cāna saña ʿāşıḳlaruñ şād idesin
Şānuña ḥāşa düşer mi ẓulme bünyād idesin

2 Çün keremler fiʿl-i maḫṣūṣuñdur ey ʿālī cenāb
Kesme luṭfuñ aña kim iḥsāna muʿtād idesin

3 Rāh-ı ʿışḳuñda baña hem-rāh olımaz degme kes
Māder-i ʿışḳuñda illā baña hem-zād idesin

4 İḳtibās-ı ḥüsnüñi gördüm ḳamu ʿālemde ben
Kendü kendüñi sevüp pes yā ne feryād idesin

5 Sen Murādī derd-mendüñe virürsin her murād
Nāmını anuñ mürād idüp neden ad idesin

1071[2]

Velehū dāmet saʿādetühū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Kātib-i ḳudret yazar çün her cihātuñ evvelin
Ḥikmeti añlarsañ añla "beyyināt"uñ evvelin

2 ʿİlm-i ʿālem cemʿ ola bilmeyeler sırr-ı nuḳaṭ
Noḳṭadandur añlar iseñ kā'inātuñ evvelin

3 Ey cemāl-i ġayba maẓhar bilmemişsin kendüñi
Gel ḫaber virem saña ben bu şebātuñ evvelin

4 Aṭyeb ol ey cān-ı men çün verd-i tāze dem-be-dem
Bil rumūz-ı ḫilḳatüñde ṭayyibātuñ evvelin

5 Ey Murādī gel ḫaber-dār ol bu remzümden benüm
Ḥaşr u neşre ġālib ol bilgil nebātuñ evvelin

---

1 A.160b, F.178a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Onun selameti devam etsin!
4b.pes: - AE. 5a.derd-mendine: derd-nākine AE, H.

2 A.160b, F.178a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Onun saadeti devam etsin!
1b.ḥikmeti añlar iseñ AE; beyyināt:bk. G 148/2b. 2a.nuḳat: noḳṭayı AE. 3a.bilmemişsin: bilmişsin AE.
3b.ḫaber: beri AE. 4a.ey: yüri AE. 5b.bilgil: - AE.

1072[1]

Velehū besaṭa'llāhu ʿadlehū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Menʿ olınmaz dīde-i ḫūn-bār rūy-i yārden
Bu meṣeldür kim göze olmaz yaṣaġ ebrārdan

2 Cān ḥükmini virelden nefḫadan bilmezlenür
Anuñ içün evvelīni ʿadd ider tekrārdan

3 Ẕāhib-i rāh-ı ḥaḳīḳat olmaġa budur delīl
Müstaḳīm ola fu'ādı gelmeye inkārdan

4 ʿÖmr-i bünyādın ʿimāret ḳılmaġı bilmez ṣuver
Ger muʿammā ister iseñ añla maʿnī-dārdan

5 Ey Murādī ḥāfıẓu'l-vaḳt olmaġa saʿy eyle kim
Dā'im ola ḥıfẓ ile nuṣret sana, ebbārdan

1073[2]

Velehū zāde'llāhu fütūḥahū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Cān cemāl-i yāre ḳarşu seyr ider hālātdan
Ḥūb olan seyrān ider ḥüsn-i ruḫın mir'ātdan

2 Şol ki leẕẕet aldı rūyından ḥabīb-i maʿnīnüñ
Fārigü'l-bāl oldı her dem cümle-i leẕẕātdan

3 Men necā ʿan nefsihī mā eżceret fīhi ebed
Şol ki nefsin oldı tārik ġam yimez evḳātdan

4 ʿÖmr-i sermedden ne leẕẕet kim geçerse hicr ile
Şādīsi ān oldı biñ ġamla geçen sāʿātdan

5 Ey Murādī ġam yime ġamdur saña bil kim günāh
Ḥaḳ rıżāsın ḳoma elden olasın sādātdan

---

1 A.160b, F.178b. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun adaletini yaysın!
4a.ṣuver: ṣanur AE.

2 A.161a, F.178b. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun fetihlerini artırsın!
2b.cümle-i: cümleten AE. 3b.nefsin: nefsi AE.
3a.Nefsinden kurtulan ebediyyen sıkıntı ekmez
4b.ān: āh AE; geçen: geçer AE.

1074[1]

Velehū sellemehu'llāh

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Cān ü ten ārāyişin terk itmeyince cān-ı men
Açmadı ḫucb-ı cemālinden yaña cānān-ı men

2 Ġarḳa-i baḥr-ı fenāyam gerçi ẓāhirde velī
Cümleden efḍal durur ma'nāda bu 'iẕ'ān-ı men

3 Ey vücūdum şehrinüñ sulṭānı gel milküñ gözet
Sensüz olmasun bu milküñ bir nefes sulṭān-ı men

4 'Ömr-i sermedden ne lāzım kim ḫabīr ide ḫaber
Ma'rifet bezminde taḳrīr eylesün 'irfān-ı men

5 Ey Murādī bilmedüm 'ālemde kim vuṣlat nedür
Cān ü ten ārāyişin terk itmeyince cān-ı men

1075[2]

Velehū aḥsena'llāhu ileyh

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Bī-nişān ol ger dilerseñ kim olasın bā-nişān
Ey nişān-ı bī-nişānı añla efnādur hemān

2 Ġarḳa-i baḥr-ı fenā olmaġa budur çün delīl
Kim delīlüñ bī-delīl olmaya bil derd ü cihān

3 Rāġıb-ı rāh-ı ḥaḳīḳat olduñ ise ey fetā
Bu ṭarīḳ-i kām-baḫşa bil varılmaz rāygān

4 Rūy-i 'aczi ḳo zemīne bī-niyāza ḳıl niyāz
Cān ile tekbīr iderseñ bu namāz olur 'ayān

5 Pāk-bāza şormışam ehl-i ṭarīḳat yolların
Didi irersen Murāda'ömrüñ olur cāvidān

---

1 A.161a, F.178b. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onu selamete erdirsin!
1a.ārāyişin: ārāyişi AE. 1b.yana: baña AE, M. 3b.men: - A. 4a.sermedden: sermedde AE; ḫabîr ide: ḥabāb ābāde AE; taḳrîr: nuḳret AE. B'da 179a varağındaki bu gazelin 5. beyti 181a'dadır.

2 A.161a, F.179a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) ona en güzeli versin!

1076[1]

Velehū ṭāle beḳāhu

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Ḥamd-ı vāḥiddür zebān-ı şükr içinde çün ʿayān
Şākir ol meşkūra saʿy eyle amān oldur hemān

2 Gel ḥicāb-ı ẓulmeti refʿ eyle rūşen olasın
Ḳalmaya mirʾāt-ı ḳalbüñde senüñ ẕerre nihān

3 ʿİlm-i bī-maʿnāyı ḳo gel ʿilm-i bā-maʿnā dile
Kī ʿulūm-ı evvelīn ü āḫirīn ola nişān

4 Tāb-nāk olsa eger dil hücresi ey ẕū-fünūn
Maṭlaʿ-ı envār olurdı laḥẓa laḥẓa her zamān

5 Ey Murādī merd-i ḥaḳ oldur ki dāʾim ẕikr ide
Ẕākir ü ẕākirdedür sırr-ı nihān-ı ḳāvidān

1077[2]

Velehū ṭavvele'llāhu ʿumrehū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Ḥāl-i istiġrāḳı ʿāşıḳlar ne ḥāl añlar bu gün
Yār-i bī-hemtādan ayrılmak muḫāl añlar bu gün

2 Her seḥer bir baḥre ġavṣ eyler dür-i nāyāb içün
Ġavṭa-i ʿuşşāḳı ġayrılar ḫayāl añlar bu gün

3 Ṣūret-i Mūsāya gelmiş çün cevāb-ı "Len terā"
Ṭūra ʿarż olan celālini cibāl añlar bu gün

4 Ey cemāl-i lā-yezālīden münevver bi'l-eḥad
Aḥmed-i muḫtār-ı ṭavrın mīm ü dāl añlar bu gün

5 Her kime kim olmaya sırr-ı Muḥammedden naṣīb
Sözlerüñi ey Murādī ḳīl u ḳāl añlar bu gün

---

1 A.161a, F.179a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Onun devamlılığını uzatsın!
2b.nihān: nişān A. 3a.maʿnîyi: maʿnî AE; maʿnî: maʿnî-i A. 3b.ü: ve M. 4a.eger: - AE;)ü AE. 5b.ü: - F, H, M; nihān-ı: nihān u AE.

2 A.161b, F.179a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun ömrünü uzatsın...
1b.muḥāl: maḥāl A. 2a.ġavṣ: ġavṭ AE. 3b.cibāl: ḫayāl AE; gün: - M. 4b.ü: ve M.

1078[1]

Velehū lā-zāle kehfen li'l-'ibād

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Ḥürmet-i deyrimedür mābeyni efżal gösteren
'İlm ü fażl ile kemālātında ekmel gösteren

2 Ger muṭābıḳ olmasa mir'āta vech-i tāze rūy
Bir yüzinden gösterişdür anı echel gösteren

3 Ẕāhib-i rāh-ı hüdāya nesne olmaz pāy-bend
Menzilin her dem müsehhel oldı eshel gösteren

4 Rūḥdur 'ālemlere bi'llāh 'avn-ı dür-bīn
'Aynümi billāh oldur baña eshel gösteren

5 Ey Murādī ben bilürven menba'-ı 'irfān nedür
Bendesine dostüm raml ile heykel gösteren

1079[2]

Velehū ferreha'llāhu kürbetehū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Her ḳaçan ḳılsam hüveydā 'ömrümüñ sermāyesin
Ol zamān her mā-halak 'ömrinde bulur pāyesin

2 Ṭālib-i 'ömr-i leẕīẕi añladum bürhān ile
Mümkināt iẓhārına açdum bu ḳudret ayasın

3 Açmayınca dil niḳābın gösterür mi yüz cemāl
Ey cemālüm ibtidāsından görürseñ sāyesin

4 İnḳita' itmez muvaḥḥid bir nefes tevḥīdden
Anuñ içün şehr-i dilde buldı dil hem-sāyesin

5 Ey Murādī baḥr-ı ḥikmetde şināv iden kişi
Senden alur her nefes bir ḳaṭreden sermāyesin

---

1 A.161b, F.179b. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Kulları için sığınağı devam etsin!
1b.kemālātında: kemālātından A. 2b.gösteren: - M. 3a.hüdāya: Ḫudāya A. 3b.gösteren: - M. 4a.'ālemlere: - AE. 4b.eşhel: eshel M.

2 A.161b, F.179b, R.136b. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun üzüntüsünü gidersin.
2b.ḳudret: ḳader AE. 3b.cemālüm: cemāl-i A. 4b.şehr-i: şerḥ-i R; dil: ol AE. 5a.ḥikmetde: vaḥdette A.
5b.senden: benden R. B'de18 1a.varağındaki bu gazelin 5. beyti 180a'dadır.

1080[1]

Velehū ebbedehu'llāh

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Her ḳaçan kim ārzū-yı yār ider ḳalb-i ḥazīn
Mā yerāhu'l'aynü illā ḳad yerāhu bi'l-yaḳīn

2 'Acze lāyıḳdur egerçi bu ḳusūr ile dilüm
Ol mürüvvet issi līkin 'āciz itmiş yaḫşı bīn

3 Kendümi terk itmeyince bulmadum cānāne yol
Anca geçdüm bu seferden dūzaḫ u ḫuld-ı berīn

4 Lā-mekānam bu cihānda çün mekānum andadur
Ol ḳarīn oldı baña ġayrıyı ḳılmazven ḳarīn

5 Her kime mesmū' olursa ey Murādī sözlerüñ
Ḥaḳ budur şek yoḳ durur kim öğrenür īmān u dīn

1081[2]

Velehū aḥkema'llāhu emrehū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 'Ömrümüñ şerḥinde buldum ẕātumuñ sermāyesin
Her nefesde ẕātumuñ ḥāliyle bildüm pāyesin

2 Fi'lüm istiḫrācına ḳavlüm ḫurūc itdi bu kez
Gözlerüm bāl-i hümāyūnumda devlet sāyesin

3 Bir naẓardur biñ naẓar yüz biñ naẓardur bir naẓar
Parmaġuñ yum lafẓatu'llāh oldı insān ayasın

4 Her cevābın 'arżasında 'arżadur ins ü melek
Sen vücūdum noḳṭasında ḳıl ṭaleb pīrāyesin

5 Ey Murādī sāḥil-i deryāda gül-geşt eyleyen
Baḥr içinde bulmadı Ḫıżrı daḫı hem-sāyesin

---

1 A.162a, F.179b. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onu baki kılsın!
1a.ḥazîn: āḫirîn AE.
1b.Göz onu görmez, o ancak yakin ile görülür.
3b.geçdüm: gitdüm M; seferden: seferde AE, M; u: ve M.

2 A.162a, F.180a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun işlerini güçlendirsin!
1b.pāyesin: māyesin AE. 2a.kez: gün AE. 4b.sen: pes AE; pîrāyesin: bir āyesin AE. 5b.Ḫıżrı: Ḫaḍrā A.

1082[1]

Velehū medda'llāhu ẓıllehū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 ʿArş-ı aʿlā ferş-i esfel bu zemīn ü āsumān
Ḥaḳḳ u bāṭıl nevʿ-i ẕātī nevʿ-i eşyā ḥükm-i ān

2 Sāḥa-i ḳudret bezenmiş aṣl-ı mevcūd evvelīn
Āhirīn ü müntehā vü evvelīn ola hemān

3 Secde-i sehv olsa lāzım enbiyāya secdesi
Enbiyānuñ secdesidür oldı mescūd ol zamān

4 Evliyāya ʿayn-ı mülhem enbiyāya vaḥy-i Ḥaḳ
Vāḥid-i muṭlaḳ olupdur ṣānī olmadı inan

5 Ey Murādī bu rumūzın kim ki şerḥin eyleye
Ḳutbü'l-aḳṭab ol durur ṭut dāmenini bī-gümān

1083[2]

Velehū yessera'llāhu murādeh

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Yār içündür çekdügüm ġam çekmezem aġyārden
Heybet oldum çünki gördüm dīde-i tekrārdan

2 Lā-yezālīdür maḥabbet līk bilmem n'eyledi
Ṭarz-ı āḫer ḳullanur fehm olmaya tā yārden

3 Ey cihān-ārāyişin seyr eyleyen ġāfil-mebāş
Seyr-i naḳş itmekde ne ʿā'id saña dīdārdan

4 Gel kemāl-i lā-yezālīden maʿārif iste tā
ʿİlm ile maʿdūd olasın zümre-i ebrārdan

5 Sen Murāduñ ḥāline vākıf degülsin ẕerrece
Geçmeyince tā ki ʿālemde yoġ ile vardan

---

1 A.162a, F.180a, R.152a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun gölgesini uzatsın!
2a.aṣl-ı: ehl-i R. 2b.ü: - F, H, M; vü: ve M. 5a.bu rumûzıun: bir sözin AE.

2 A.162b, F.180a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun muradını kolaylaştırsın!
1a.aldum: eyledüm AE. 2b.āḫer: āḫir A; yārdan: nārdan AE. 3b.ʿā'id: ʿābid AE; saña: saña bu AE. 5b.ʿālemde: ʿālemden B.

1084[1]

Velehū ḳaddese sirrehū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Ey benüm ḥālüm ṣoran bi'llāh sen bī-gānesin
Yā hū zincīre ṭaḳılmış bir delü dīvānesin

2 Girmedüñ ʿummāna bilmezsin bu baḥrüñ ḥālini
Baḥre ṭalmayınca ṣanma kendüñi dür-dānesin

3 Çün adīm-i arżdansın yā nedendür bu ġurūr
Çün türāba rāciʿ oldun ḫāksın pes yā nesin

4 Ġavṭa-i baḥr-ı ḥaḳīḳat ḳılduñ ise ey ulu
Baş üzredür ḳarāruñ bī-bahāya dānesin

5 Ey Murādī bu zebāniuñ ḫoş ʿacā'ib naḳl ider
Bāde-i ʿışḳ ile bi'llāhī igen mest-ānesin

1085[2]

Velehū ʿazze naṣruhū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Rāḥat-ı dildür yüzüñ ey mihr-bān-ı ʿāşıḳān
Kıl küşāde tā ki ġamdan ḳurtula her nātüvān

2 Rāġıbān-ı der-gehüñden ḳılma istikrāh kim
Tūtīyā itmek murādıdur ġubārını hemān

3 Tāb-verdür çün cemālüñ tāb kim virür aña
Dilde tāb-ı ʿışk vardur n'eyleyem olmaz nihān

4 Ey ḥayāt-ı cāvidānum eyle gel ihyā beni
Çünki kā'imdür vücūdum ey ḥayāt-ı cāvidān

5 Çün temennā eyledi senden Murādī maḳṣadın
Ḳalb-i meyyālini nā'il eylegil ey mihr-bān

---

1 A.162b, F.180b. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Onun sırrı kutsal olsun!
1a.ḥālüm: ḫālüm AE. 3a.arżdansın: ʿarżdasın AE. 4b.baş: başı AE; bahāya: bahāne M; bahā yek AE, H. 5a.igen: anuñ AE. B'de180b varağında yer alan bu gazelin 5. beyti 182a'dadır.

2 A.162b, F.180b. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Yardımı izzetli olsun!
4a.eyle gel: eylegil M. 5a.maḳṣadın: maḳṣadı AE. 5b.nā'il: mā'il A, AE.

1086[1]

Velehū zāde'llāhu feżā'ileh

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Gāh ü bī-gāh ey gönül şürīde ḥāl olmaḳ neden
Pāy-māl-i ḥüsn-i rūy u zülf ü ḥāl olmaḳ neden

2 Perde aṣṣa gün yüzine ber-i zülfinden o māh
Encüm-āṣā çeşm-i bī-ḫᵛāb ü melāl olmaḳ neden

3 Evc-i istiġnāda murġ-i dil uçarḳen nāz ile
Ṣayd-ı dām-ı zülf oluben pāy-māl olmaḳ neden

4 Şād ü ġamdan çıḳmaduñ mı ey dil-i şürīde āh
Gāh şād ü gāh ġamdan pür-melāl olmaḳ neden

5 Ey Murādī dāne-i ḫardal degildür mümkināt
'Aynüne ammā cemāle bī-muḥāl olmaḳ neden

1087[2]

Velehū nāle münāhu

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 'Ārif-i kull-i rumūza sormışam āyātdan
Didi olmışdur şüyū'ı nefy ile işbātdan

2 Şems-i enver ṭoġdıġın her gün görür mi dīdeler
Ger işāret olmasa eflāk ile ḥālātdan

3 Senden oldıysa münāsib yā tenāsüb 'uẓvda
Ma'ni gözle ṣūreti ḳo geç bu menṣūbātdan

4 Cā-be-cā aldanma nakşı ṣūretine 'ālemüñ
Vaḳtüñi bul ḥaḳḳ ile geçgil ḳamu sā'ātdan

5 Ey Murādī bunda gör maṭlūbuñı idüp ṭaleb
Yoḳsa ne aṣṣı saña ol vāde-i heyhātdan

1 A.162b, F.180b. Gazel AE, B, H, L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun faziletlerini artırsın!

2 A.163a, F.181a. Gazel AE, B, H, L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Onun kaderini gerçekleştirsin!

1088[1]

Velehū ḫalleda'llāhu devletehū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Rāġıb-ı dīdāra ṣordum bir ḫaber dīdārdan
Ṣumt ile virdi cevābın 'ārif oldum yārden

2 Āfitāb-ı neyyir oldum tāb-baḫşam 'āleme
Pertevümle bildüm ayru nesne yoḳ dil-dārdan

3 'Ömrümüz oldı medīd-ender medīd-ender medīd
Mużmaḥildür almayan benden cevābın vardan

4 Şerḥ-i miḳdār ile her şey'üñ olur ḥāli beyān
Gel tefekkür eyle bir dem gerdiş-i eṭvārdan

5 Ey Murādī şāhib-i rāh-ı ḥakāyıksın bu gün
Ḳā'il olduġun cevābı söyleme tekrārdan

1089[2]

Velehū lā-zāle mu'īnen li'l-İslām

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Tāb uraldan 'aks-i nūr-ı vechüñ ey sırr-ı nihān
Sen nihānīden 'ayānīler 'ayān oldı 'ayān

2 'Aṭıfet bezminde gördüm ḫ^{v}ān-ı vaṣlüñ ni'metin
Cūd u iḥsānuñdan olmış behre-ver bir nice cān

3 Biz temennā eylerüz virmek saña erzānīdür
Çün cevād oldun sehādan oldı 'ālem şād-mān

4 Yā 'aẓīme'l-faẓl yā ẕe'l-minne minnetdür saña
Kim 'aṭā-yı bī-nihāyetden irişe bī-gümān

5 Ey Murādī ḳavlüñi vallāhi ḥaḳdur söyleden
Ger inanursan bu güftāra saña besdür hemān

---

1 A.163a, F.181a. Gazel AE, B, H, L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun devletini ebedî kılsın!
2a.tāb-baḫşam: tāb-baḫşum M.

2 A.163a, F.181b. Gazel R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. İslam'a yardımı devam etsin!
2a.ḫ^{v}ān -ı: ḫûn-ı M. 4a.ẕü'l-:)e'l- F.

1090[1]

Velehū ṭayyebe'llāhu enfāsehū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Dem-be-dem ḳan aġlaşurlar gözlerüm hicrān içün
Kimsenüñ yanmadı gönli ben dili biryān içün

2 Sen semen-sīmāya cānın virse ʿāşıḳ tañ mıdur
ʿĀşıḳ-ı ṣādıḳ olanlar ġam yemezler cān içün

3 Şol cemālüñ kaʿbesi ḥaḳḳı bu ben pür-derd ü ġam
ʿId-i vaṣlüñe ḳomışam cānumı ḳurbān içün

4 Gün yüzüñ şavḳına māhum ḳan yudaram laʿl-veş
Dür gibi baġrum delindi sen leb-i mercān içün

5 Ey hilāl ebrū güneş yüzlü şaçı leylüm benüm
Gice gündüz aġlaram ben sen meh-i tābān içün

6 Ey ṣabā ger kūy-ı yāre eyler iseñ sen güzer
Būy-ı zülfini getür ben ʿāşıḳ-ı nālān-içün

7 Rāh-ı ʿışḳa bu Murādī şanma sālik olmadı
Başını terk eyledi bu yolda sen sulṭān içün

1091[2]

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Āh elüñden bī-āmānsın ey felek sen bī-amān
Her zamānda kār u kesbüñ oldı bu ḥalḳa jeyān

2 Kimseye ḳılmaz vefāsız dehr içinde cāvidān
ʿAḳluñı başuna devşür ḥᵛāb-ı ġafletden uyan

3 Nice bir sen bu beḳāsız fülke mā'il olasın
Fehm ü idrāküñ dururken yine bāṭıl olasın

4 ʿĀḳil iseñ sen benüm ḳavlüme ḳā'il olasın
ʿAḳluñı başuña devşür ḥᵛāb-ı ġafletden uyan

1 A.163b, F.181b. Gazel AE, B, H, L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun nefeslerini güzel kılsın!
2 R.44b.Gazel R'de vardır.

1092[1]

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Men be-selmā mīrsem ez himmet-i bālā-yı men
Yār-ı müstaġnī şeved ez ḥadd-i istiġnā-yı men

2 Men ne-dānem bī zebānī cism-i men pür ez-zebān
Kes nemī dāned edā çü nist ez gūyā-yı men

3 Tū meres ez an nihāyet ez nihāyet ʻārīst
Ger be-resī ez-nihāyet pers-i ez tenhā-yı men

4 İḳtibāz ez şemʻ-i encüm māh-ı men bī ʻār nīst
Şems-i ʻālem muḳtebes ez- nūr-ı pür-ażvā-yı men

5 Men murād-ı her dū ʻālem rānemī kerdem ḳabūl
Ey Murādī "kün" ṭaleb ez-manṭıḳ-ı raʻnā-yı men

1093[2]

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Gülşen-i cennetde gördüm vech-i "sübḥān" āyetin
Bülbül-i ḳudsī oḳurdı cümle "Raḥmān" āyetin

2 Selsebil ırmagınun yanında pür olmış muḥīt
Bir ṭarafda söyleşür ġılmaṇ u ġufrān āyetin

3 Bir ṭarafda ṣavt ide ṭūbā ki ṭūbā "men daḫel"
Bir ṭarafda medḥ ider pür ile Rıżvān āyetin

4 Bilmez idüm ʻālemüñ ʻilmini olmasa vücūd
Cehd idüben bildüre ekberde sulṭān āyetin

5 İster iseñ bilmege ʻilm-i ledünnīden ḫaber
Gel Murāduñ manṭıḳından diñle Yezdān āyetin

---

1 R.69b. Gazel R'de vardır.
5b kün: bk. G 16/1b. ṭaleb ez-manṭıḳ-ı raʻnā-yı men: Güzel mantığımdan talep.

2 R.84b.Gazel R'de vardır.
1a. sübḥān: Sen münezzehsin, öğrettiğinden başka bizim bir bilgimiz yoktur (2/Bakara 32, 116; Āli İmran 191; 4/Nisa 171; 5/Mâide 116; 6/Enʻâm 100; 7/Aʻrâf 143; 9/Tevbe 31; 10/Yûnus 10, 18, 68; 12/Yûsuf 108; 16/ Nahl 1, 57; 17/İsra 1, 43, 93, 108;19/Meryem 35; 21/Enbiya 22, 26, 87; 23/Mü'minûn 91; 24/Nûr 16; 25/ Furkan 18; 27/Neml 8; 28/Kasas 68; 30/Rum 17; 30/Rum 40; 34/Sebe 41; 36/Ya-Sin 36, 83; 37/Saffat 159, 180; 39/Zümer 4, 67; 43/Zuhruf 13, 82; 52/Tûr 43; 59/Haşr 23; 68/Kalem 29). 1b.Raḥmān: bk. G 682/3a. 2b.ġufrān:...Affını dileriz (2/Bakara 285). 3a. ṭûbā: İnanan ve yararlı iş iyleyen kimseler için hoş bir hayat ve dönülecek güzel bir yer vardır (13/Ra'd 29); men daḫel: Kim oraya girerse, güvenlik içinde olur (3/Āli İmran 97, 71/Nuh 27). 3b.Rıżvān: … tertemiz eşler ve Allah'ın rızası vardır (3/Āli İmran 15, 162, 174, 5/Mâ'ide 2,16, 9/Tövbe 21, 72, 109, 47/ Muhammed 8, 48/Feth 29, 57/Hadîd 20, 27, 59/Haşr 8). 4b.sulṭān: Doğrusu şeytanın, inananlar ve yalnız Rablerine güvenenler üzerinde bir nüfuzu yoktur (16/Nahl 99), 17/İsra 65. 5a.27/ Neml 6 (Şüphesiz, Kuran'ı, Hakim ve Alim olan Allah katından almaktasın).

1094[1]

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Şerḥe gelmez ḥālümüz şerḥ ü beyānum var iken
Fehme gelmez ḳālümüz nice ʿayānum var iken

2 Olsalar ʿallāmelerde nice yüz biñ elsine
İdemez taḳrīr-i güftārum zebānum var iken

3 "Men ʿaref" sırrında ehl-i ser idüp cevlānlara
Keşf olınmaz yār ile sırr-ı nihānum var iken

4 Cümleten ʿuşşāḳuñ oldı dāstānı mużmaḥil
Kim okur diñler anı bu dāstānum var iken

5 Ey Murādī olmazuz biz ġayrı ḳavli müstemiʿ
Buncalayın ḳavl-i ḥūb-ı dāstānum var iken

1095[2]

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Menbaʿ-ı ʿilm-i hüdādur mefḫar-ı insān olan
Revḥ-i rūḥ-ı enbiyādur menbaʿ-ı ʿirfān olan

2 ʿĀlem-i sırr-ı ḫafādur nāḳil-i ʿilme'l-yaḳīn
Muḳtedā-yı evliyādur zübde-i aʿyān olan

3 "Men ʿaref" sırrında ḥayrān oldılar ehl-i ṭarīḳ
Sırr-ı taḥḳīḳ añlayandur ʿālem-i devrān olan

4 Münderic ʿilminde oldı evvelīn ü āḫirīn
Şol ki marżādandur oldur cümleye dermān

1 R.103a.Gazel R'de vardır.
3a. Men ʿaref: bk. G 388/3
2 R.114b.Gazel R'de vardır.
3a.Men ʿaref" (bk. G 388/3)

1096[1]

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Ẕāt-ı pāküñdür müberrā cümle maʿḳūlātdan
ʿAḳl-ı müdrik varımuz güş itme menḳūlātdan

2 Rāh-ber olduñsa ey dil sen seni rāhuñda yol
Dersin istiḫrāc iderseñ iste maʿlūmātdan

3 Leẕẕet-i şevḳ-i maḥabbetden murāduñ var ise
Kendüzüñ istiḫrāc eyle cümleten leẕẕātdan

4 Ḥavl ü ḳuvvet gerçi ḥaḳdandur müsebbebdür velī
Destüñi çekme ṣaḳın sen ṣāḥib-i ḥālātdan

5 Ey Murādī çeşm-i ʿibret birle ḳıl dāʾim naẓar
Ḥikmet-i ḥayy-ı ḳadīmi gözle gel emvātdan

1097[2]

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Eşk-i çeşmüm aḳdı çün bu rūy-ı ḫūn-nāb üstine
Dilde ṭāḳat ḳalmadı tāb irdi çün tāb üstine

2 Bir ḥarāret virdi ḥicrān bu dil-i şeydāya kim
Lākin olmaz dökse ger biñ yemm-i pür-āb üstine

3 Zerr-i nāçīze döndi dil diler ümmīdümi
Ḥayrete varıp yıḳıldı üşdi aḥbāb üstine

4 Buldı ol ḥayretde bir ẕevk u ṣafā kim şerhi yoḳ
Lüṭf idüp maḥbūp ona feṭḥ itdi biñ bāb üstine

5 Bu Murāduñ sözlerin şerḥ itmeye biñde birin
Nice biñ gelse ulü'l-elbāb elbāb üstine

---

1 R.172a. Gazel R'de vardır.
2 Gazel R'de vardır.
5b. ulü'l-elbāb: bk. G 145/4b.

1098[1]

Min cümleti kemālātihi'z-zāhire ve ḥālātihi'l-bāhire

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Güş ḳıldum seḥerī ʿilm-i muʿammā ḫaberin
Ṣordılar baña didi mi saña inşā ḫaberin

2 Ḳā'im olmaġ içün irdi yine bir ṣavt-ı ʿacīb
Añladum anı ki söyler baña peydā ḫaberin

3 Ḥayy-ı ḳayyūma yetişmiş idi ḳayyūm ile ḥay
Mürdeye virdi yine remz ile ihyā ḫaberin

4 Ḫaberi bī-ḫaber almaġa gelündür ḫabere
Yūsufa söyledi pes ʿilm ile rüʿyā ḫaberin

5 Güş-ı hūşuñ ṭutar iseñ sözüme ey ṣādıḳ
Bu Murādī diye pes remz ile īmā ḫaberin

1099[2]

Velehū şereḥa'llāhu ṣadrahū

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Çāker-i ʿışḳ olalı ʿāleme sulṭānam ben
Gör ḥabībüm beni sen kim nice bürhānam ben

2 Seni mihmān ideli dilde benüm cānānum
Her ḳulūb içre beni gör nice mihmānam ben

3 Cānı ḳoydum yoluña bulmaġa sen cānānı
Kamu cān içre gör imdi nice cānānam ben

4 Seni maḥbūb ideli terk-i hevā ḳıldum kim
Bilesin ḥüsn ü cemāle nice ḥayrānam ben

5 Añlamaz iseñ eger kim bu Murāduñ sözini
Dime kim kendüñe sen kāmil-i insānam ben

---

1 A.163b, F.181b, R.47b.
Başlık A: Onun parıltılı mükemmel cümle ve parlak hāllerinden.
Başlık F.Ve min ġarāyibi kelimātih.
1a.seḥeri: seḫerin R. 2a.yine: baña AE; ʿacîb: ʿaceb AE. 3a.ḥayy-ı: ḫafî AE; pay: - M. 5b.pes: bes R.

2 A.164a, F.182a, R.94b.Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun göğsünü genişletsin!
3b.ben: - M. 4b.ü: - R. 5a.Murāduñ: Murādî M, R. 5b.kāmil-i: kāmil M.

1100[1]

Velehū eʿazzehu'llāh

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Ey gönül ʿışḳa düşelden berü ḥayrānam ben
Yār ile yār olalı ʿāleme bürhānam ben

2 Cān virdüm çü anuñ yolına ṣıdk ile bu gün
ʿĀşıḳ olalı aña cümleye cānānam ben

3 Tā'ir-i gül-şen-i ḳuds oldı yine bülbül-i cān
Ḳalbüm ezhārına baḳ nice gülistānam ben

4 Baḳamaz kimse ruḥı mihrine ol cānānuñ
Çünki nāẓırven aña şems-i dıraḫşānam ben

5 Ey Murādī özüñi ol yüce der-gāha ilet
Dime zinhār ki bir mīr-i suḫandānam ben

1101[2]

Velehū zāde'llāhu şevketehū

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Nice bir ağlayayın derd ile hicrānuñ içün
Dostum eyle terahhum baña öz cānuñ içün

2 Ḳanı ḳavl ile ḳararuñ benüm ile cānum
Seni senden dilerem ahd ile peymānuñ içün

3 Beni yandurma cefā āteşine eyle ḥaẕer
Çoḳ nedāmet çekesin soñra peşīmānuñ içün

4 Göreli ḥüsn ü cemālüñi dil oldı ḥayrān
Baña göster beni ol dīde-i devrānuñ içün

5 Ṣanmaġıl ḳavl-i Murādīyi ṣaḳın ḥüsniyyāt
Vāżıḥ eyledi kelāmın senüñ iẕʿānuñ içün

---

1 A.164a, F.182a, R.111a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onu aziz kılsın!
4a.baḳamaz: baḳa AE; mihrine: mehrine M. 4b.ben: - M.

2 A.164a, F.182a. Gazel R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun ihtişamını artırsın!
2a.cānum: ḫānum L. 2b.ile: ü AE. 3b.çok: çün AE; peşîmānuñ: başuñ L. 4a.ḥüsn ü: ḥüsn-i A, AE. 4b.beni: baña L. 4a.ḥüsniyyāt: ḥisebāt AE.

1102[1]

Velehū ebbeda'llāhu salṭanatehū

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Aṣdı vechine niḳābın ḥucub-ı iḫfādan
Ne ʿaceb ʿarż-ı cemāl ide yine iḫfādan

2 Añladum ʿilm-i ḥaḳīḳümde bu inşā ṣuverin
ʿAyb-ı ʿaynum gözedürven yine bu inşādan

3 İñleyen oldı bu ṣaḥrāda ʿaceb zār u ḥazīn
Ḳāṭıʿ-ı menzil olalı giçerem ṣaḥrādan

4 Ben vücūdum ʿālemin eyledüm ʿālem güneşin
Cümlesi aldı edeb izini bu ṣuġrādan

5 Hüccet ile dilersen bu Murāduñ ḥaberin
ʿAceb olmaz ḳaṭarāt ister iseñ deryādan

1103[2]

Velehū zāde'llāhu fütūḥahū

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Ser serā-perde-i vuṣlat görinür āhumdan
Nehc-i rāh-ı eḥadiyyet bulınur rāhumdan

2 Ḥaḳḳı ḥaḳ eyledigün çün beni taḥḳīḳe ḳodı
Baña nuṣret irişür her taraf Allāhumdan

3 Lāmiʿ-i mihr-i ḥaḳīḳatde dil-i tābānum
Berḳ uran encüm-i seyyāre durur māhumdan

4 Ülfetin anduruben ḳıldı Ḫalīl-i ezelī
Pes ḥabīb-i ebedi ḳıldı şehen-şāhumdan

5 Bilemez kimse ḥaḳīḳat bu Murādī līkin
Ne bilür ḥikmet-i ʿışḳ āh-ı seḥer-gāhumdan

---

1 A.164a, F.182b, R.49b. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah onun saltanatını ebedîleştirsin!
1a.aṣdı: açdı A, F, M; ḥucub-ı: ḥüccet-i AE. 1b.iḫfādan: peydādan R. 2a.ḥaḳîḳímde: ḥaḳîḳatümde AE; ṣuverin: ṭavrın AE; ṣûrın R. 2b.ʿayb-ı: ġayb-ı R; bu: - F, M. 3a.iñleyen: añlayan A; ekmeleyn R. 4a.güneşin: güneşi AE. 4b.izini: izni AE; emrini R; ṣuġrādan: ṭuġrādan R. 5a.ḥüccet: ṣıḥḥat R.

2 A.164b, F.182b, R.50a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun fetihlerini artırsın!
1a.ser-serā: ser-be-ser A; biter serā AE. 2b.Allāhumdan: Allāhdan B. 3b.encüm-i: encüm ü R; seyyāre durur: seyyāre AE. 4a.añduruben: añdurdurın R; Ḫalîl-i: Ḫalîli M. 4b.pes: bes M. 5b.ne bilür: bilinür AE.

1104[1]

Velehū lā-zāle mükerremen ve muʿazzezā

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Cān-baḫş oldı kelāmuñ bize ey rūḥ-ı revān
Bu senüñ luṭf ile iḥsānuña yoḳdur pāyān

2 Bir cevābuña senüñ nice nice cān elyaḳ
Her kelāmuñda bugün eylemişüz biñ imʿān

3 Aṣl-ı maḳṣūduñı biz fehm idemedük līkin
Bize ol müşkilümüz ḥāl idüben ḳıl iḥsān

4 Uralum ʿaḳl terāzūsına anı ḳat ḳat
Görelüm luṭf-i nidāyile ola ol āsān

5 Didi sen añla o ḳavlī degil ʿaḳlı naḳlī
Ey Murādī añā sen kendüñi añla bürhān

1105[2]

Velehū dāme melāzen li'l-enām

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Ṣubḥ-ı ṣādıḳ görinür mihr-i ruḫuñ tābından
Baḥr-ı ʿışḳuñ bu cihān ḳatre durur ābından

2 Ḳalbüñ İbrāhīmi çün suḥf-ı maḥabbet oḳudı
İsmini buldı Ḫalīl olmış anuñ yābından

3 Şāhidem bedr-i cemāline seḥāb aṣdı niḳāb
Zülfi bir perde gelür şaʿşaʿası tābından

4 Nāmını yazdı ale'l-levḥ ḳalem ʿilm ile çün
Kişver-i maʿrifet-i feṭḥ ider ebvābından

5 Sebebin ṣorma Murādī sebebin buldı sebeb
Sebebi añla sebeb iste pes esbābından

---

1 A.164b, F.182b, R.46a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. İkram edilmişlik ve yüceltilmişlik devam etsin!
3b.idüben: ideni AE; iḥsān: iẓʿān AE. 5b.kendüñi: kendüyi R.

2 A.164b, F.183a, R.169b. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Halk için sığınak olması devam etsin!
2a.ṣuḥf-ı: ṣaḥn-ı AE. 2b.olmış: oldu AE; yābından: nāmından AE. R'de 3. ve 4. beyitler takdim tehir olarak yazılmıştır. 3a.bir: pür A; perde: yerde AE. 4a.ḳalem: ḳılam M. 4b.maʿrifet-i: maʿrifeti M. 5a.Murādî: Murāda AE, F, H, R. 5b.pes: bes R; var AE, B.

1106[1]

Velehū ebbeda'llāhu devletehū

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Āḫiret mā'ili dünyā sever añlama ṣaḳın
Şems-i bedre iren ażvā sever añlama ṣaḳın

2 Çün ḥaḳīḳat iline geldi bu sulṭān-ı göñül
Ġayrı yirlerde varup cā sever añlama ṣaḳın

3 Ref' ider çünki ḥicābı aña maḥbūb-ı ezel
Andan özge daḫı ra'nā sever añlama ṣaḳın

4 Beni iẓhār ideli cūd-ı ḥabīb ile vücūd
Ġayrı vech üzre o peydā sever añlama ṣaḳın

5 Bu Murādī ne kim olmış ḳamu terk itdi hemān
Āḫiret mā'ili dünyā sever añlama saḳın

1107[2]

Velehū enāra'llāhu bürhānehū

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Ġayrı ṣıġmadı cihāna bunı bil ġayretden
Her neye naẓır iseñ taşra koma ḥikmetden

2 Bu ḥisābı ikiye varmaya dil defterinüñ
Tā ki mefhūmın ala ol raḳam-ı vaḥdetden

3 Muḫteliṭ olmaġıl a'yān ile ger efḳar ile
Ḥürmeti ister iseñ yaḫşı dile 'uzletden

4 Münderic olsa göñülde ḳamu 'ilm itme 'aceb
'Arş-ı a'lā görinür ḳalb-i beşer ḥażretden

5 'Ālem-i ṣadra geçelden nefeḫāt ile yürür
Her ne kim ḳılsa Murād añlaġıl ünsiyyetden

1 A.165a, F.183a, R.139b. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun devletini ebedîleştirsin!
3a.ḥicābı: cemāli AE; ezel: cemāl R. 4b.ṣaḳın: - M.

2 A.165a, F.183b, R.137b. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun bürhanını açıklığa kavuştursun!
1a.ġayretden: ġayrıdan A. 1b.nāşır: ẓāhir R. 2a.ikiye: aña AE; varmaya: var ise AE. 3a.ile: ola A. 4a.'aceb: beni R. 5a.nefeḫāt: nefeḥāt F, H.

1108[1]

Velehū naṣarahu'llāhu ʿalā aʿdā'ihī

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Nāḳil-i ḥikmete ṣordum yine ḥikmet ḫaberin
Virdi pes ḥikmet ile baña baṣīret ḫaberin

2 Mihter-i ʿaḳl ḳurar çünki ḥikem ḫaymelerin
Her ṭınābı virür āfāḳa ṭarīḳat ḫaberin

3 Çün ʿimādidür anuñ şerʿ ḳoyam ey bihter
Söyleşür rūḥ-ı ḥabīb anda ḥaḳīḳat ḫaberin

4 Kürsi ʿizzet ḳurılur cemʿ olur aṣḥāb-ı ʿuḳūl
ʿArż iderler biri birine şerīʿāt ḫaberin

5 Ne beyān eyledi gör bunda yine ḳavl-i Murād
Ṣıḥḥat-ı dil diler iseñ dile ṣıḥḥat ḫaberin

1109[2]

Velehū besaṭa'llāhu nūre maʿdiletihī

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Nāṣır-ı muṭlaḳa ṣordum yine nuṣret ḫaberin
Didi kim müjde hemān diñle saʿādet ḫaberin

2 Fātiḥ-i feyż-i ezel eyledi fettāḥ seni
Ne yire uġrar iseñ söyle şecāʿat ḫaberin

3 Ḥükm-i kübrāda ḳılup herkese tevzīʿ-i ḳader
Ḥamd-i bī-ḥadd ki bize virdi ʿināyet ḫaberin

4 Birbirinden mütefāvit yaradıldı çü cihān
Degme bir kimsene fehm ide mi ḥikmet ḫaberin

5 Maẓhar-ı Ḥaḳ olalı maẓhar-ı ḥaḳdur bu Murād
Sāmiʿ ol cümle kelāmında ḥaḳīḳat ḫaberin

---

1 A.165a, F.183b, R.140b. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun düşmanlarına karşı ona yardım etsin!
2a.ḥikem: ḥüküm A, AE. 2b.ṭanabı: ṭabalı A, F. 3a.ʿimādîdür: ʿalemlerdür AE; şerʿ: şerʿi AE; şerʿ: şerʿi AE; bihter: mehter AE, M. 3b.ḫaberin: - M. 4a.kürsî: ey AE; ḳurılar: ḳurılup R. 5a.yine: - R.

2 A.165b, F.183b, R.143b. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun adaletinin nurunu yaysın!
1a.nāṣır-ı: ḳāhır-ı AE. 3b.ki: - AE. 4a.mütefāvit: tefāvüt AE.

1110[1]

Velehū ebḳa'llāhu muhceteh

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 ʿAyn-ı vaḥdet görinür sırr ile pinhānumdan
Bir ḫaber ister iseñ ṣor yüri var cāmından

2 Ġālib olmazdı maḥabbet dil-i ġam dīdemde
Raġbet olmasa eger şevḳ ile cānānumdan

3 Ey baña ʿarż-ı ʿulūm eyleyen ʿālim ḳanısın
Saña bir söz diyeyin ʿilm ile ʿirfānumdan

4 Baḥr-ı ḫamrāda eger gördüñ ise ṣūretler
Ḳaṭredür añla anı sen yem-i ʿummānumdan

5 Ey Murādī seni ʿālemde nedür muḳabil iden
Ḥaḳḳa raġbetde bulındı yine bu yanumdan

1111[2]

Velehū edama'llāhu eyyāmehū

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Ṭalebüm şevḳine ṭāliblere ʿışḳ oldı ḳarīn
Gevherüm elden ele düşdi olup dürr-i yemīn

2 Rāh-ı ḥaḳīḳate şāhib olalı cān ü göñül
Beni cān ile gören cān iledür cānı yaḳīn

3 Mü'min oldı nice islām ile īmān getürüp
Göreli dā'irede devr idişin nūr-ı mübīn

4 Lām elifden geleli pāyile mīm ü daḫı dāl
Çü ben "el-ḥamd" oḳuyam cümle melek dir āmīn

5 Ey Murādī bu ʿulūm-ı ṣuverīden maʿnā
Gözedürseñ ne dimekdür diyeler pes "Yā-Sīn"

1 A.165b, F.184a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun hayatiyetini devam ettirsin!
3a.ʿālem: ʿālim AE. 4a.eger: eger ki A. 5b.bu: bir AE.

2 A.165b, F.184a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun günlerini devam ettirsin!
3b.idişin: idi pes AE. 2b.cānı: cāna B. 4a.elifden: elifden elifden A.4b.el-ḥamd: bk. G 264/4b). 5b.Yā-Sîn: bk. G 264/1

1112[1]

Velehū edama'llāhu iḳbālehū

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Raḍiya'llāhu limen 'allemenī bi'l-iḥsān
Raḥmetu'llāhi 'alā 'arrefenī bi'l-īmān

2 Ṣāḥib-i nuṭḳa mecāl olmadı bu ma'nāda
Cümleten nāmı eger ḳılsa daḫi vird-i zebān

3 Ġurra-i mehde hilāl oldı görinen her ay
Dün ü gün oldı celāl ile cemāl içün 'ayān

4 Rehber-i ṭuruḳ olana nice ṭarīk ola küşād
Līk bir noḳṭādur 'ayn-ı nihān maḥż -ı nihān

5 Ey Murādī seni var eyledi Ḥallāḳ-ı ezel
Eḥadiyyetde ebed oldı 'aceb 'ālemde cān

1113[2]

Velehū dāmet 'izzetuhū

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Ne revādur ki cemālüñ bize settār olasın
Dilerüz bize kemālüñde hemīn yār olasın

2 Bu ne ḥikmet ki bugün bāyi' ü hem müşterīsin
Yine ḥānūt-ı 'avālimdeki bāzār olasın

3 Meded olduñ yetişürsin ḳamu dermānde
Ne 'acebdür kimine hicr ile bīdār olasın

4 Āşināsın bize her laḥẓada ey yār-ı güzīn
Bu ne ḥikmet göze mestūr oluben kār olasın

5 Gel berü mürşid idin gel bu Murāduñ suḫanın
Diñlemezseñ saña ẓulm ile sitem-kār olasın

---

1 A.166a, F.184a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun ikbalini devam ettirsin!
1.Bana ihsanı öğretenden Allah razı olsun, bana imanı bildirene Allah rahmet etsin.
1a.'allemenî: elṭafenî AE, B, H. 2a.nuṭḳa: noḳṭa AE; mecāl: maḥal AE, F, H. 3b.celāl ile: celîle AE. 4a.ṭurḳ: ṭuruḳ A; ṭarf AE; ola: oldı AE, H. 5a.seni: beni AE.

2 A.166a, F.184b.Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Onun saygınlığı devam etsin!
2a.ü: ve M; müşterîsin: müşterî olasın AE. 5a.Murāduñ: Murādî M.

1114[1]

Velehū dāme lehu'n-naṣru ve'ẓ-ẓafer

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 "Kāf u nūn"dan dileyen şerḥ ile ma'nā ḫaberin
Cāy-ı maḳṣūda varup 'avn ile añlar eşerin

2 İḫtiyārın gözeden bildi ki muḫtār nedür
Baḫtiyār ola eger def' ider ise żararın

3 Lāḥıḳ olmasa eger 'aks-i güneş ẕerresine
Nice teşḫīs ide żav-ı nücūm ü ḳamerin

4 Żāhike oldı gönül meş'alesi pertev ile
Perri pervāne yaḳup tārik ola cān ü serin

5 Ey Murādī eşer-i ḥikmet olupdur bu kelām
Ey celāl ile cemālünde gör imdi hünerin

1115[2]

Velehū zīdet devletühū

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Ḥażret-i muṭlaḳa sordum yine sırruñ ḫaberin
Fā'ile ḳıldı ḥavāle diyü fi'lüñ eşerin

2 Geldi pes didi müdebbir buña tedbīr gerek
'Ālim ile buluşup añladı dil ḫayr u şerin

3 Ḫamse-i devr idicek vāhide yüz urdı yine
Ġayb-ı 'aynumla didi ġayb ile 'aynuñ severin

4 Genc-i maḥzūnuñı ẓāhir idesin n'ola didüm
Bāṭınum baṭna ḳodum ẓāhirümi ẓahr iderin

5 Dür-i deryā-yı haḳīḳat kelimātum el-ḥaḳ
Ey Murādī kelimātuñı senüñ ben güderin

---

1 A.166a, F.184b, R.162b. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Ona yardım ve zaferi devam etsin!
1a. Kāf u nûn: bk. G 16/1b; nûndan: künden R. 2b.ola: oldu R; ider ise: iderse AE. 3a.'aks-i güneş: güneş 'aks-i A. 3b.ide: ide de R; ü: ve M, - R. 4b.ola: olur AE, H, R; u: ve M. 5b.imdi: eyledi AE.

2 A.166b, F.184b.Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Onun devleti ziyadeleşsin!
2b. 'ālim: 'ālem M; u: ve M. 4b.ẓāhirümi: ẓāhiri AE.

1116[1]

Velehū dāme nāşrahū

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Şeb-i rūzumda ʿaceb ʿışḳ ile ḥayrānam ben
Mihr ü meh-veş beden ü cānumı gerdānam ben

2 Ḥükmi ile çü ḳuruldı bu ṭılısım bedenüm
Ḥikmeti benden işit çün aña Loḳmānam ben

3 Cennetüñ bābını keşf itmege Rıżvān gerek
Maʿrifet gencin açan ḫāzin-i ʿirfānam ben

4 ʿIşḳ ile ʿāşıḳ-ı ser-mest olalı dānāyam
Her gice vuṣlat-ı cānānuma mihmānam ben

5 Yārdan ġayrı muḥibb olanı tekfīn itdüm
Ey Murādī naẓar it nice müsülmānam ben

1117[2]

Velehū eʿazze'llāhu enṣārehū

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Semʿ-i cāna irişür gerçi nidā a'lādan
Dīdeye aṣl-ı ḥaḳīḳat gerek "ev-ednā" dan

2 Ferec-i dil görinür gerçi tecellā-i cemāl
Ol celālinden anuñ līk ṭoludur mādan

3 Nūr-ı muṭlaḳ nice şerḥ oluna ey vāʿıż-ı dehr
Anuñ içün iki dünyā ṭolu vāveylādan

4 Semt-i āḫer görinür her ne ḳadar ḳılsa ṭaleb
Ṭālib-i rūz-ı ḥaḳīḳat giçemez sevdādan

5 Ey Murādī bu cihān kesb içün oldı īcād
Anda yarın görimez bunda olan aʿmādan

---

1 A.166b, F.185a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Onun yardımı devam etsin!
1a.şeb-i: şeb ü AE, B. 3a.itmege: itmekte AE. 3b.ḫāzin-i: ḥāzin-i F, M.

2 A.166b, F.185a. Gazel AE, B, H, L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun yardımlarını aziz kılsın!
1b. ev-ednā: bk. G 129/4.

1118[1]

Velehū nāle murādehū

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Pāk-dāmen oluben dut ḳoma bir pāk etegin
Cāmi‘ü’l-‘aḳl oluben ṭut ḳoma idrāk etegin

2 Rāġıb-ı rāh-ı kemāl olduñ ise kibri gider
Ḥāżı‘ olġıl yüri her demde ḳoma ḫāk etegin

3 Şāh-bāz olmaġa ey dil hevesüñ var ise gel
Mihr ü māhı iki per ḳıl ḳoma eflāk etegin

4 Baḥr u berri eger itmege dilerseñ seyerān
Ḥızr u İlyās-sıfat ṭut ḳoma çālāk etegin

5 Ḫasta-i cehl oluben ḳalma cehāletden ‘alīl
Ṭut Murāduñ sözini gel ḳoma tiryāk etegin

1119[2]

Velehū lā-zāle melce’en li’l-enām

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Vā‘ıżā bize dime cennet ü na‘mā ḫaberin
Söyle gel ḳādir iseñ rūy-i dilārā ḫaberin

2 Bizi ḳorḳutma bugün āteş-i dūzaḫla yüri
Nār bundan alınur alduñ ise cā ḫaberin

3 Rāġıb-ı rāh oluben rāhı bize gösteren ol
Kim girürdi yola ger virmese me’vā ḫaberin

4 Ṣorar iseñ bize ger mes’eleden ey ṣofī
Keşret-i vecd ile bulduḳ biz o tenhā ḫaberin

5 Vāḥidüz ḥaḳḳ u Muḥammedle eḥaddür görinen
Rūḥ iseñ bunda Murād añla Mesīḥā ḫaberin

1 A.167a, F.185a. Gazel AE, B, H, L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Onun isteğini versin!
4b.etegin: - M. 5b.Murāduñ: Murādî M.

2 A.167a, F.185b. Gazel AE, B, H, L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Halkı için sığınma yeri olması devam etsin!
3a.rāhı: rāh A. 4b.bulduḳ: buldik M. 5a.u: ve M.

1120[1]

Velehū şeyyede'llāhu erkāne 'izzihī

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 'Avn-ı ḥaḳdur dil-i āgāhumuzı şād ḳılan
Ḳomayup ġamdan eṣer ġuṣṣadan āzād ḳılan

2 Ruḫ-ı zībāsın açar feṭḥ-i cemāl eyleyüben
Ol durur vaṣl ile vīrānumuz ābād ḳılan

3 Keremin gösterip ol şāh-ı kerem her demde
Kerem ü 'izzete oldur bizi mu'tād ḳılan

4 Rāġıb-ı nehc-i hüdāya yolını gösterürüz
İstinād ile ṭarīḳın bulur evrād ḳılan

5 Ey Murādī seni ḥaḳdan yine ḥaḳdur gözeden
Ol durur 'ilm-i ledünne seni üstād ḳılan

1121[2]

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Bu ḳadar ḥikmetine irmedi 'aḳl-ı ḥayrān
Gene ḥātında beni eyle velī ser-gerdān

2 Nāḳil-i ṣūra didüm vir baña iḥyā ḫaberin
Didi ihyā ile emvātı hemān añla vü dān

3 Nefeḫātumda durur rūḥ-ı mü'ebbed ḫaberi
Ḳodı İsrāfili 'Azrā'ili Ḥaḳ didi lisān

4 Ben lisānum bilürem kimse zebānum bilmez
Ḳangı 'ālemdür ide şerḥ u beyānum iẕ'ān

5 Ey Murādī vire bunuñ ḫaberin peyġamber
Minbere idüp 'urūc eyleye cennetde beyān

1 A.167a, F.185b. Gazel AE, B, H, L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun izzetinin esaslarını kuvvetlendirsin!
2 R.69b. Gazel R'de vardır.

1122[1]

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Ṭīb-ı ḫāṭır oluben ʿazm-i kenār itdüm ben
Cümle-i tārik olup terk-i diyār itdüm ben

2 Ḳomazam ġayrıyı ʿaynümde bugün ey server
Añlanup ʿışḳ ile kārında ḳarār itdüm ben

3 Ḳatlu fālümde görüp ṭā'ir-i ḳudsīde nisār
Ḳademü'l-ḫayr duyup kendümi var itdüm ben

4 Bu meṣeldür ki dinür żarb-ı ḥabīb oldı zīb
Bundan ötri nice mālumı nisār itdüm ben

5 Vaḥşet eyledi göñül cümleyi terk itdi ḳamu
Ey Murādī varuben yāre firār itdüm ben

1123[2]

Min reşeḥāti ʿaḳlāmihi'ş-şerīfe ve nefeḥāti'l-fāẓihi'l-münīfe

Mef'ūlü Fāilātün Mef'ūlü Fāilātün

1 Sevdāya düşdi cānum dil añladı kemālin
Āyīne ṭūtdı dil-ber göstermege cemālin

2 Oldı maḥabbet-i yār cān ü dile çü sīret
Bildi ḥabīb-i ṣıdḳın lūṭf ile ṣordı ḥālin

3 Rāzını ṣaḳladum çün rāzında rāza irdüm
Pes rāzum içre yārüm rāz eyledi ḫayālin

4 Ḫālini ḥāl idinmek virdi bu cāna ʿizzet
Ḫavlini ḳıldı ḥā'il añlanmaġa me'ālin

5 Güftārı bu Murāduñ fehm olmaḳ oldı müşkil
Tāvus-ı ḳudsī bilse dökerdi perr ü bālin

---

1 R.108b. Gazel R'de vardır.
2 A.167b, F.185b, R.118a.
Başlık A: Şerefli kalemlerinin sızıntıları ve yüce sözlerinin esintilerinden…
Başlık F.Ve min-şaʿşaiʿāti kelimātih.
1a.cānım: - R. 3b.yārüm: yāram AE. 4b.añlanmaġa: añlatmaġa AE, L, M, R. 5a.oldı: - A.

1124[1]

Velehū nevvera'llāhu fu'ādehū

Mef'ūlü Fāilātün Mef'ūlü Fāilātün

1 Ḳavl-i Ḥabībi 'āşıḳ ger eyledüñse iẕ'ān
Kesme ümīd-i vaṣlı olġıl ṭalebde her ān

2 Yemm-i maḥabbet içre dil fülkini ṣalarsañ
Yoḳdur anuñ kenārı bulınmaz aña pāyān

3 Bezm-i belāda çün kim didük "belā" belāya
Biz ṭurmışuz cefāya ḳaçmaġa yoḳdur imkān

4 Ṭarḥ ideli ḥisābı çekdi ḥisābdan el
Ebcedden añladı hep ḥamd ile ḳıldı iḥsān

5 Ey dil Murādī ḳavli şerḥ ü beyāna gelmez
Deryā durur bu derya 'ummān durur bu 'ummān

1125[2]

Velehū dāme sulṭānehū

Mef'ūlü Fāilātün Mef'ūlü Fāilātün

1 'Arż eylemiş cemālin dil-ber niḳāb içinden
Ṣan mihr oldı ẓāhir ol dem seḥāb içinden

2 Nice ṣabūr ola dil nār-ı firāḳa ya Rab
Eyle ḫalās anı gel bu piç ü tāb içinden

3 Şerḥ itdi çünki vaṣṣāf 'ilm ü tarīḳatüñden
Geldi su'āl-i taḥḳīḳ ol dem cevāb içinden

4 'Ömr-i ḳadīme ṣordum 'ayn-ı ḥayātdan çün
Māhī bulur mı ṭāḳat ger çıḳsa āb içinden

5 Oldı Murādī ḳā'im yār iledür çü dā'im
Zinhār çıḳmaz añla her dem ḥicāb içinden

---

1 A.167b, F.186a, R.108b.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun gönlünü nurlandırsın!
3a.belā: bk. G 357/3a. 4b.añladı: geldi A. 5a.şerḥ ü: şerḥ-i A; şerḥ ve M. 5b.'ummān durur: 'ummāndur L, R.
2a.maḥabbet: ḥüccet L. 2b.bulınmaz: bulmaz L. 4a.ḥisābdan: cāydan L.

2 A.167b, F.186a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Sultanlığı devam etsin!
1a.içinden: içinde AE, M. 1b.içinden: içinde AE. 2b.anı: azı AE; içinden: içinde AE. 3a.vaṣṣāf: evṣāf AE; ṭarîḳatinden: ṭarîḳinden AE. 3b.su'āl-i: su'āl AE; içinden: içinde AE. 4b.içinden: - M.

1126[1]

Velehū rafeʿa'llāhu aʿlāme devletihī

Mef'ūlü Fāilātün Mef'ūlü Fāilātün

1 ʿÖmr-i ḳadīme ṣordum bu ʿömrümüñ ḥisābın
Didi nihāyeti yoḳ aldum bu kez cevābın

2 ʿArş üzre mihr ṭoġmış seyyāre cümle ʿālem
Māh-ı münīre ḳarşu keşf eylemiş niḳābın

3 Fātiḥ durur hidāyet meftūḥ ḳābiliyyet
Yār oldı ise bunda feṯḥ itdi cümle bābın

4 Ġāyetde sırr-ı ġāyet illādadur mübeyyen
ʿİlm içre kāmil iseñ ṭarf eyledüñ ḥicābın

5 Oldı Murādī ʿālim ādem ḳanı ura dem
Sen ādem iseñ imdi ref' eylegil ʿaẕābın

1127[2]

Velehū dāme ʿizzuhū

Mef'ūlü Fāilātün Mef'ūlü Fāilātün

1 Ṣaḥrā-yı ʿışḳa çün kim basdum ḳadem ezelden
Zeyl-i rıżā-yı selmā gitmez anuñ çün elden

2 Güftār-ı ḥüsn-i dil-dār güşumda güş-vāre
Aldum ḳulaġa cümle naʿtini her milelden

3 Çün iftitāḥ ḳıldı ʿarş üzre ḥıfẓ-ı levḥe
Pes başladum ḥabībüm ben daḫı her ʿamelden

4 Āyāt-ı ʿayn-ı lafẓı Nāmūs-ı ekbere ṣor
Bī-ṣavt u bī-ḥurūfı gel añla cān ü dilden

5 Sensin Murādī çün kim iki cihāna mih-ter
ʿAvn-ı Ḫudādur el-ḥaḳ pāk eyleyen ẕelelden

---

1 A.167b, F.186b. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun devletinin alametini yükseltsin!
M'de. 2b.mısraı. 1b'nin ʿaynıdur. 4b.ʿilm: ʿışḳ A.

2 A.168a, F.186b. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Onun izzeti devam etsin!
1b.zeyl-i: zeyli AE. AE, B'de 3.ve 4. mısralar birbirinin yerine yazılmıştır. 3a.ḥıfẓa: ḥıfẓ-ı A. 3b.başladum: başladı M. 4a.lafẓı: luṭfı M.

1128[1]

Mine'l-vāridāti'l-ilāhiyye

Mef'ūlü Mefāīlü Mefāīlü Feūlün

1 Bildüm seni ben ḥüsn ile sulṭān-ı zamānsın
Ġayrılara ger gizlü iseñ baña ʿayānsın

2 Ḳalmadı ḳuṣūrı baña hep eyledüñ inʿam
Likin bana sen eyledigüñ işde hemānsın

3 Mirʾātı giderdüm aradan oldı dirāyāt
Rükn ile yine manẓar-ı vechüñde miyānsın

4 Meyl eylemese meylüñi bilmez idi meyyāl
Meylüñ ile meylinde yine sırr-ı nihānsın

5 Duyduñsa Murāduñ kelimātında ḥalāvet
Bir ḥarfini şerḥ it eger ʿallām-ı cihānsın

1129[2]

Velehū medde ẓilluhū

Mef'ūlü Mefāīlü Mefāīlü Feūlün

1 Ṭuydı bu ḳulaġum yine yārüñ ḫaberinden
Teʾsīr ḳılup oldı bu ḳalbüñ eserinden

2 Açıldı yine Şems-i dıraḫşān ḥicābı
Berḳ urdı nücūmı yine żav-ı ḳamerinden

3 Yārānını yaġdurdı yine ebr-i maḥabbet
Ezhār-ı maʿārif açılur yirlü yirinden

4 Ṭoġdı yine çün Şems-i hüdā şarḳ-ı ṣafāda
Ḫoş nükhet irişdi yine bād-i seḥerinden

5 Bir gence irüpdür aña pāyān bulınmaz
Çün geçdi Murādī bu cihān sīm ü zerinden

---

1 A.168a, F.186b, R.93a.
Başlık A: İlahi hatırlatmalardan…
Başlık F.Ve min-netāyici ṭabʿihi'l-laṭîf.
1a.ben: bu A, M. 2a.eyledüñ: eyledüm. 2b.eyledigüñ: idigüñ R. 4a.eylemese meylini: eyleme meylini R. 4b.meylin: meyli L, R.

2 A.168a, F.187a, R.111b.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun gölgesini uzatsın!
1b.ḳılup: ḳulûb AE. 2a.dıraḫşān: dıraḫşāna R. 4a.şarḳ-ı: şeref L. 4b.bād-ı: bād M. 4a.gence: gece AE. 5b.çün: - R; çün geçdi: geçdi çün L.

1130[1]

Velehū medda'llāhu ẓılāle re'fetihī

Mef'ūlü Mefāīlü Mefāīlü Feūlün

1 Gösterdi cemālin yine ʿışḳı eṣerinden
ʿĀlem ṭoludur medḥ ile ḥüsni ḫaberinden

2 Ben cürʿa'i nūş itmezem olmaz idüm ayıḳ
Ḳurtardı cihānuñ beni nefʿ ü żararından

3 Māhiyyetümi añlasa ger cümle ḫalāyıḳ
Bir kimsene ḳalmaz idi geçmeye serinden

4 Rāhumdan eger ister iseñ bir ḫaber almaḳ
Ortaya ḳoyup cānuñı ḳaçma ḫaṭarından

5 ʿAḳl ile eger nāẓır iseñ fiʿl-i Murāda
İḥyādan ola cümle-i mevtā naẓarından

1131[2]

Velehū dāme saʿdehū

Mef'ūlü Mefāīlü Mefāīlü Feūlün

1 Şāhā niçe bir ḥüzn ile ḳala dil-i maḥzūn
Leyli ṣaçuña oldı güzel çünki o Mecnūn

2 Ḳaşuñ ḳalemi çekdi başa ḫaṭṭ-ı maḥabbet
Eyledi gözüñ hicri miyānumı benüm nūr

3 Yād itme raḳībi sen efendüm meded eyle
Yād eyle anı tā kim ola baġrı anuñ ḫūn

4 Ey ḫüsrevüm olalı lebüñ Şīrīne Ferhād
Şeb-dīz ṣaçuñ hicri yaşum eyledi gül-gūn

5 Eyle bu Murādī ḳuluñı luṭfuña maẓhar
Redd itme anı ey şeh-i ferḫunde-hümāyūn

1 A.168b, F.187a, R.41b.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun merhametinin gölgesini uzatsın!
2b.żarārından: zārından AE. 3b.kimsene: kimse AE. 4b.ḳoyup: ḳo R; ḳaçma: ḳaçınma R.

2 A.168b, F.187a. AE, B, H, L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Onun saadeti devam etsin!

1132[1]

Min mehasini kelimatihi'l-'ilmiyyeti ve'l-me'ānī'l-ḥikemiyyeh

Mef'ūlü Fāilātü Mefāīlü Fāilün

1 Şāhum ḳapuña gelmişem aṣl-ı murād içün
Ḳıldum taẓallümi saña 'adl ile dād içün

2 'Ālemden eyledüm çü ferāġat vü çekdüm el
Emrüñe ḳılmışam bu işi inḳıyād içün

3 Ṣorar iseñ bize sen eger terkin 'ālemüñ
'Āḳil degül bu kim yiye ġam maḥż-ı ad içün

4 'Ālemde nesne görmedüm 'uzletden efḍalin
Ādem degil kişi çeke ġam ġamla şād içün

5 Ṣādıḳluga 'alāmet olan bu durur Murād
Yārini bile sevmeye yāri murād içün

1133[2]

Velehū hulledet salṭanatuhū

Mef'ūlü Fāilātü Mefāīlü Fāilün

1 Sen pādişāha bende durur cümle "kün-fekān"
Cümle muṭīdur senüñ emrüñe ins ü cān

2 Ḳapuñda cümle şehler olupdur ḳamu gedā
Ey Ḳādir ü Vāḥid senüñ emrüñde bu cihān

3 Sen bir 'alīmsin saña bir ẕerre gizlü yoḳ
Ḥayrān olup durur senüñ 'ilmüñde 'ālimān

4 Kevn içre cüz' ü küll ḳamu aduñ "müsebbiḥūn"
Tesbīḥüñ ile cümle ṭolu arż ü āsumān

5 Yā Rab Murādī bendene luṭf ü 'ināyet it
İki cihānda vaṣlüñ ile ola şād-mān

---

1 A.168b, F.187b, R.86b.
Başlık A: İlmî kelimeleri ve hikmetli manalarının güzelliklerinden…
Başlık F.Ve min-kelimātihi'l-merġûbe.
3a.eger: - L, R. 3b.yiye: yine H; ad: yād L, R.

2 A.169a, F.187b. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Onun saltanatı ebedî kılınsın!
1a. kün-fekān: bk. G 16/1b. 2a.ḳapuñda: ḳatuñda A. 2b ḳādir-i: ḳādir ü M; emrinde dü: emrindedür A.
3b.olup durur: olupdur AE. 5a.u: ve M.

1134[1]

Velehū irtefeʿat aʿlāme devletihī

Mef'ūlü Fāilātü Mefāīlü Fāilün

1 Allāh ẕikrini ḳoma dilden ṣaḳın ṣaḳın
Oldur seni Ḫudāya ḳılan dem-be-dem yaḳīn

2 Ger ẕākir olasın anı sen ṣubḥ-ı bā-mesā
Eyler raḥīm ʿaṭā dil ile cāna şefḳatin

3 Rabbüñ eger ki rāżī ola senden ey fetā
Dā'im senüñle yār ider ʿavn ü ʿināyetin

4 Ger nefsi ḳul idüp özüñe çāker idesin
Gör imdi nice neşr idiser nūr-ı ḥikmetin

5 Eyle Murādī ḥażret-i Ḥaḳḳa ṣenā ṣenā
Tā kim müyesser eyleye sana ḥaḳīḳatin

1135[2]

Velehū lā-zālet şümūsü devletihī taliʿaten

Mef'ūlü Fāilātü Mefāīlü Fāilün

1 Bi'llāhi söylemeñ baña bī-çārelik sözin
Añmañ yanumda bir nefes āvārelik sözin

2 ʿArş-ı ʿulāda virdi ḫaber çün meleklere
Yār oldı söyleyen yine āzādelik sözin

3 Miftāḥ-ı genc-i ġayb durur himmet-i ricāl
Anlara söyle ʿışḳ ile dil-dādelik sözin

4 Yem-i ḥaḳāyık üzre gönül fülkini ḳoma
Tā bilmeyince ʿilm ile der-yādelik sözin

5 Geldi Murādī ʿālem-i ġayb-ı şehādete
Ögretdi cümle ʿāşıḳa ser-dādelik sözin

---

1 A.169a, F.187b, R.117b. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Onun devletinin alameti yükselsin!
1a.dilden: elden AE. 2a.olasın: ola R; bā-mesā: yā mesā R. 3b.ʿavn ü: ʿavn-ı R. 4a.müsebbiḥûn: Biz Allah'ı tesbih edenleriz (37/Sad 166). 4b.neşr idiser: idiser neşr AE, H.

2 A.169a, F.188a. Gazel R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Yükselen devletinin güneşleri devam etsin!
1b.añmañ: añma AE. 2a.ʿulāda: aʿlāda AE.

1136[1]

Velehū es'ada'llāhu mesāhu

Mef'ūlü Fāilātü Mefāīlü Fāilün

1 Ġayb-ı hüviyyet ile ezeldür ebedde ān
Cān ü teni gider aradan olmaz aña şān

2 Ref'-i ḥicāb içün ne teḳāżā ider göñül
Çün kibriyāsıdur oḳuyan "Küllü men"de "fān"

3 Mevt iḫtiyārı ile pesendīdedür velī
Muẓṭarr olınca n'eyleyelüm ṭav'dur hemān

4 Maḥcūb olur mı āyīne-i dil nemedle pes
İkrāh ile ḥicābını ḳılmasa perde-dān

5 Geldi Murādī 'ālem-i rūḥ-ı mīsāle çün
Bī-miṣl ü bī-miṣāl müşāhid anı zamān

1137[2]

Mef'ūlü Fāilātü Mefāīlü Fāilün

1 Yāri bulınca gönlüme didüm ki arasın
Vaṣl oldığınca kimse cüdā ḳalmaz arasın

2 Dil milkine cülūs ideli 'ışḳ-ı kām-yāb
Buldı sa'ādetin yüce ḳıldı sitāresin

3 Ḳalb-i ḥazīne fürḳat ile yara urdı yār
Dest(i) ile mürehhim anuñ ḳıldı çāresin

4 Maḥż-ı ḥaḳā'iḳ oldı bu kim ẓāhir itdi 'ışḳ
'Işḳa düşen nedür bu cihān aġ u ḳarasın

5 Bir baḥre girdi yine Murād ey ḥabīb-i men
Ġayrılar aña girmedi ṭutdı kenāresin

---

1 A.169b, F.188a, R.158b. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun akşamını mutlu kılsın!
2b. fān [küllü men 'aleyhā fān: Yeryüzünde bulunan her şey fanidir (55/Rahman 26)]. 3a.iḫtiyārı: iḫtiyār A; ile: eyle A. 3b.ṭav'dur: ṭoġadur A. 4a.āyîne-i: āyîne A; pes: bes R. 4b.ikrāh: ikrām A. 5b.ü: - R

2 R.152b. Gazel R'de vardır.
3b.dest (i): dest R.

1138[1]

Velehū en'ama'llāhu ṣāḥibehū

Mef'ūlü Fāilātü Mefāīlü Fāilün

1 Ṣenā vü şükr saña kim seni arar dil ü cān
Senüñ bu 'ışḳuña yā Rabb yoḳ ḥadd ü pāyān

2 Seni arar ḳamu 'ālem yā bu ne ḥikmetdür
Iraġ olmaduñ aṣlā bu cümleden bir ān

3 Miyān-ı 'abdüñ ile saña girmedi kimse
'Aceb budur ki girü kim berisin anda hemān

4 İlāhi sen o Ḫudāsın ki ḳudretüñde senüñ
Olup durur bu zemīn ü semā vü kevn ü mekān

5 Murādī ḳapuna geldi meded umup yā Rab
Saña ne kim ola elyaḳ sen anı ḳıl iḥsān

1139[2]

Velehū lā-zāle mümette'an bi's-sa'di ve'l-iḳbāl

Mef'ūlü Fāilātü Mefāīlü Fāilün

1 Beḳā dilerseñ eger iste gel Ḫudā naẓarın
Naẓarda ṭa bulasın luṭf ile aṭā eserin

2 Necāta irdi bu kim eyledi özin teslīm
Dem-ā-dem ide ziyāde o nāle-i seḥerin

3 Çü Rabbü'l-'ālemīne ṭuta yüzini bende
Aña sipāriş ide nef' ile ḳamu żarārın

4 Bil imdi buldı ebed ol necāt-ı lā-yu'ad
Bu resme söyledi rāh ehli bize bu ḫaberin

5 Velī Murādīye sen ḥāṣılın ṣorarsañ eger
Saña muḳaffel ü mübhem olanuñ aça derin

---

1 A.169b, F.188a, R.176b. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun arkadaşını nimetlendirsin!
Başlık F.Ve min-kelimātihi'l-merġûbe.
1a.seni: - AE. 2b.bir an: salan R. 5b.ne: - L.

2 A.169b, F.188b, R.45b. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Mutluluk ve ikbal ile memnuniyeti devam etsin!
1a.iste gel: istegil AE, M. 2a.şu: şol A. 5b.muḳaffel: muḳaffil AE.

1140[1]

Velehū ebḳāhu'llāh

Mefāilün Feilātün Mefāilün Feilün

1 Miyān u ʿarż u semā oldı emr-i ẕi'l-iḥsān
Bu emr-i "kün"de durur gerçi ḫalḳ-ı kevn ü mekān

2 Umūr-ı muʿżamadan oldı emr-i vāḥid pes
Ki oldı münteşir andan evāmir-i erkān

3 Umūr-ı dīde durur cümleten evāmir çün
İder olar da yirinde bir āhen-i bürhān

4 Kemāl-i her dü-cihānda kemāle rāciʿdür
Çün oldı laḥẓada her laḥẓa müsteşār hemān

5 Murādī lücce-i deryādan aldı bir gevher
Eridi şu oluben ḳapladı nice ʿummān

1141[2]

Velehū feteha'llāhu lehū ebvābe'l-ḫayr

Mefāilün Feilātün Mefāilün Feilün

1 Ḫurūcın añla ki ʿışḳı biline bālādan
Ṣımāḫ-ı cāna ire bir nidā "ey-ednā"

2 Taġayyür eylemedi eyledi çü kār-gehi
Kimisi bendeden oldı kimisi mevlādan

3 Miyān-ı cāh ile çāhı ne farḳ ider farḳa
Şu kimse farḳ ider anı ḫaber bile cādan

4 Taʿayyün itmedi ʿaynı mübeyyen itdi lisān
Müzeyyen oldı bu arż u semā heyūlādan

5 Murāduñ añlamadı sözlerini ʿallāme
Meger şol añladı kim içdi cām-ı saḥbādan

---

1 A.170a, F.188b, R.48a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onu baki kılsın!
1a.ẕi'l-: ẕü'l- AE, H; kün: bk. G 16/1b.. 2a.muʿẓamadan: muʿaẓẓamadan AE; pes: bes R. 3a.evāmir çün: - M. 3b.olar: ola AE; bir āhen-i: berāhin-i AE, M. 4a.kemāle rāciʿdür: kemāledür rāciʿ R. 4b.müsteşār: settār AE.

2 A.170a, F.188b, R.51b. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun için hayrat kapılarını açsın!
1a. ʿışḳı: ʿışḳuñ M. 1b.ev-ednā" (bk. G 129/4. 2a.çü: çün AE. 2b.kimisi: kimi R. 3a.farḳa: fırḳa AE. 3b.cādan: cāndan R. 4a.itdi: oldı R.

1142[1]

Velehū efāża'llāhu min berekātihī

Mefāilün Feilātün Mefāilün Feilün

1 Ṣenā vü şükrümi ister ki ben ziyād ideyin
Didi ziyāde iderseñ ben izdiyād ideyin

2 Semā' ḳıldı ṭarabdan velī televvünde
Buyurdı va'de ḫilāf olmaz iste şād ideyin

3 Bu def'a ḥamdüme tekrār ḥamd ḥamd itdüm
Buyurdı ḥāmidi maḥmūd ber-murād ideyin

4 Pes eyledüm yine şükrüm ziyāde üzre ziyād
Buyurdı kim saña her laḥẓa inḳiyād ideyin

5 Murādī buldı murāda vüṣūl-ı lā-yuhṣa
Didi ki cān ile kimdür ki istinād ideyin

1143[2]

Velehū medde 'umruhū

Mefāilün Feilātün Mefāilün Feilün

1 Nesīm-i ṣubḥ ireli cān ile cihānam ben
Kimine fikr-i hafī kimine 'ayānam ben

2 'Iyān olalı görindi gözüme 'ayn-ı yaḳīn
Ḥaḳīḳatüm göreli dīdeye nihānam ben

3 Ḳādir-şinās olalı bāṭınum durur ẓāhir
Bu ẓāhirüm yine bāṭın 'aceb beyānam ben

4 Cemī' şey'e revān oldı ḥükm-i nāfiẕ-i ḥaḳ
Cemī' elsineye añla tercemānam ben

5 Murādī ravża-i cennetde var mıdur ḥūrā
Ne ravż var ne melek cümle gül-istānam ben

---

1 A.170a, F.189a, R.127a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onu bereketinden faydalandırsın!
3a.ḥamdüme: ḥamd-i AE; ḥamd: ḥamd-i AE; ḫum ü R. 4b.saña: saña kim AE. 5b.kimdür: kim der R.

2 A.170b, F.189a, R.132b. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun ömrünü uzatsın!
2a.görindi gözüme: 'uyûna görindi AE, H, R; görinde M. 4a.cemî': cemî'-i AE. 4b.cemî': cemî'-i M; elsineye: elsine A.

1144[1]

Velehū żāʿafe'llāhu ecrehū

Mefāilün Feilātün Mefāilün Feilün

1 Ḥicāb-ı ġayrı gider gözle āşinā eşerin
Yaḳīn olursañ eger sāmiʿ ol nidā ḫaberin

2 Küşāde ḳılmaġa cehd eyle dīde-i cānı
Vücūduñ añlayasın tā ki nefʿ ile żararın

3 ʿAlāmet-i ezelīdür senüñ yanundaġı rūḥ
ʿAbeş yire geçürürsin sebeb nedür güzerin

4 Gel imdi ṣāliḥ-i aʿmāli eylegil pīşe
Özüñden ola o dāfiʿ cehennemüñ şererin

5 İşit kelām-ı Murādī ziyān ḳılmayasın
Ḳoşan miyānuña müḥkem maḥabbetin kemerin

1145[2]

Velehū lā-zāle muvaffaḳan

Mefāilün Feilātün Mefāilün Feilün

1 Fürūġ-ı ḥüsn ü cemāl-i cihān cemālüñden
Kemāl-i dil ne ki vardur senüñ kemālüñden

2 Muḳīm-i kūşe-nişīn andadur cevāb belī
Ḫalāṣ olmadı cān ü cihān suʿālüñden

3 Reh-i ṣadāḳate ṣıdḳ ile yüz ṭutan ādem
Vücūduñ itmese ifnā ṭuyar mı ḥālüñden

4 Taʿayyün ile ne mümkin cenābuña pervāz
Muḳaddes-i ezelīden geçer mi bālüñden

5 Ebed ḥayāt bulur muṭlaḳa fenā olmaz
Murādī şol ki içe ḳaṭre-i zülālüñden

---

1 A.170b, F.189b. Gazel R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun mükâfatını artırsın!
4a.ṣāliḥ-i: ṣāliḥ AE.

2 A.170b, F.189b, R.157b. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Muvaffakiyet devam etsin!
1b.ne: - A. 2a.nişîn ondadur: nişândadur AE; cevāb: cevāb-ı AE; belî: bk. G 357/3a. 3a.ṭutan ādem: ṭutar idüm AE. 4b.ezelîden: ezelîdür R. 5a.ki içe: kim aça R.

1146[1]

Velehū dāme sulṭānen

Mefāilün Feilātün Mefāilün Feilün

1 Muḥīṭ çünki enel-Ḥaḳ'da yazdı er-Raḥmān
Raḥīm ismini bildürdi luṭf ile mennān

2 Raʿūf geldi ṣorar ḥālini muḥibbüñ pes
Muḥib irişdi ḥabībe virildi didi amān

3 Baṣīr vardı baṣīre ʿalīm-i ʿallāma
Müdebbir oldı müşāvir semīʿ aña bürhān

4 Ḳamusı cāmiʿ e yüz ṭutdılar nihāyetsüz
Eḥad ilāh ile vācidde vāḥid oldı hemān

5 Bu cümle hāta irişdi ki ol durur aʿẓam
Murādī eyle muraduñ ẓuhūrīdür her ān

1147[2]

Velehū veffeḳahu'llāhu

Mefāilün Feilātün Mefāilün Feilün

1 Ziyāde itmese ger ʿömr içinde naʿmāsın
Ne ḳādir idi ki artura dil temennāsın

2 ʿAzīmet eylemedin luṭfı eyler istiḳbāl
Şu kim ki ʿālī ṭutar bulan oldur aʿlāsın

3 Taḥayyüre n'ola ġarḳ itse ḳalbi istiġrāḳ
Ne deñlü ḳatre olursa bilür o deryāsın

4 Ġarīb vāḳıʿ a ancaḳ ʿacīb padīşe bu
Bilür iken yine benden ṣorar muʿammāsın

5 Ne deñlü mürde olursa bulur ḥayāt-ı ebed
Murāduñ eyler ise güş eger ki enfāsın

---

1 A.171a, F.189b, R.150a. Gazel
Başlık A: Bu da onundur. Sultanlığı devam etsin!
1a.çünki: çün AE, B, H; Ḥarf-i R; Raḥmān: bk. G 682/3a. 2a.pes: bes R. 3a.baṣîre: ʿalîme R.

2 A.171a, F.190a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onu muvaffak kılsın!
4a.padîşe bu: padîşedür AE. 4b.muʿammāsın: vāḳıʿasın A.

1148[1]

Velehū ḥafażahu'llāhu

Mefāilün Feilātün Mefāilün Feilün

1 Meşşeḳatün bi'l-ḳalemi'l-'aḳli kāyinen men kān
Bi-ḳudretin ve 'ale'l-levḥi ṣūretü'l-insān

2 Çü 'ilm-i nāṭıḳadan geldi bu 'uyūm-ı siyer
Siyer bu ḥāta ṣıfat oldı ḥātı ḳıl īḳān

3 Bu ukde ḥalline bir kāmil-i mükemmel gör
Ḥaẕer (vü) el-ḥaẕer olma berī 'ani'l-īmān

4 'Aṭaş ne fā'ide kim ola mā-i emlaḥdan
Ḥarāret-i cigerīden gerek durur 'aṭşān

5 Murādī āb-ı zülālüñden ire ger ḳaṭre
Ne deñlü mürr ola 'ālemde a'şeb ide hemān

1149[2]

Velehū yessera'allāhu āmālehū

Mefāilün Feilātün Mefāilün Feilün

1 Seni arar dil ü cānum cemālüñ isteyüben
Yed-i niyāzı semāda kemālüñ isteyüben

2 Ḥaḳīḳat-i ezelīdür ḥaḳā'ıḳüñ isteyüben
Ṣımāḫ-ı cāna nidā geldi ḥālüñ isteyüben

3 Niḳābın açmadadur çün 'iẕār-ı bī-hemtā
Giderdi ġayrıyı dilden ḫayālüñ isteyüben

4 Lisān-ı nāṭıḳa söyletdi bir cevāb-ı ṣaḥīḥ
Maḳāle virdi cevābın o ḳālüñ isteyüben

5 Murādī maḫż-ı beḳāda görür celāl ü cemāl
Sözini söyler anuñ çün maḳālin isteyüben

---

1 A.171a, F.190a. Gazel AE, B, H, L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onu korusun!
1. İnsan suretini levha üzerine kudretle yapanı akıl kalemiyle yazmak zordur.
3b. (ve): -.

2 A.171b, F.190a. Gazel A, F'de vardır.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun işlerini kolaylaştırsın!

1150[1]

Min nesāyimi enfāsihī ve leṭā'ifi īnāsihī

Müfteilün Fāilün Müfteilün Fāilün

1 ʿĀlem-i ʿulvīde çün oldı göñül şād-mān
Açdı niḳābın ḥabīb eyledi vechin ʿayān

2 Cürʿa ṣunup dest-i yār ser-be-ser ʿuşşāḳına
Eyledi ḥüsnin ḳamu anlara bir bir beyān

3 Vecde gelüp cümlesi ġayrete ġarḳ oldılar
Cümleten unutdılar ḳalmadı cān ü cihān

4 Dā'ireden çıḳmadı her biri pergār-vār
Noḳṭa gibi ḳaldılar dā'irede ins ü cān

5 Ger bu Murādıñ sözin ʿışḳ ile ey muttaḳī
Diñler iseñ olasın sen dahı dānā cüvān

1151[2]

Velehū ṣanehu'llāh

Müfteilün Fāilün Müfteilün Fāilün

1 İster iseñ ey göñül vuṣlat-ı dil-dārdan
Çek elüñi gel berü nīk ü bed ü vardan

2 Münfed-i küll-i vücūd aṣlā çü rāciʿ durur
İster iseñ ṣıḥḥatin ṣūrına tekrārdan

3 ʿIşḳı ṣafā añlayan ġayrıyı maṭrūd ider
ʿIşḳa nişān iste gel dīde-i ḫūn-bārdan

4 ʿĀlem iki ʿāleme vāṣıṭadur gerçi kim
Ḳalma vasaṭda ṣaḳın gel berü giç nārdan

5 Gel berü ḳıl iʿtirāf diñle Murādī sözin
Yoḫsa seni kerh ile ḳurtarur inkārdan

---

1 A.171b, F.190b, R.49a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Onun nefeslerinin esintisi ve samimiyetinin inceliklerinden…
Başlık F.Ve min-netāyici ṭabʿihi'l-laṭîf.
3b.cümleten: cümle AE, F; cümleyi H. 4a.pergār-vār: bir kārvān A. 5b.diñler: diler B.

2 A.171b, F.190b, R.51a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onu korusun!
1a.vuṣlat-ı: vuṣlatı A. 3b.iste gel: istegil M.

11521

Velehū kāne'llāhu me'ahū

Müfteilün Fāilün Müfteilün Fāilün

1 Dā'ireyem noḳṭayam ṣābit-i devvār men
Devr iderin oluben 'ālemi pergār men

2 Gerçi menem ẓāhira ḳā'id-i küşe-nişīn
Arż u semāvātda ma'nīde seyyār men

3 Ṭā'ir-i ḳudsam çü men bülbül-i ḳudsī menem
Ecniḥadur bī-hisāb her yaña ṭayyār men

4 'Ālemi ben n'eylerem kevn ü mekān bendedür
Şehrī menem bāyi'em müşterī bāzār men

5 Sūd ile sevdā menem rāz ile beyżā menem
Cümle menem ey Murādu ḳā'il-i güftār men

1153[2]

Min fevāyiḥi kelimātihī ve levāyiḥi 'ibārātihī

Feūlün Feūlün Feūlün Feūlün Feūl

1 Çü 'ilmümde gördüm 'ulūmuñ yine ḥikmetin
İderven ḳamu 'āleme neşr ḥāsiyyetin

2 Cevābında bildüm cevābum çü cāmi' durur
Bu mecmū' ile ḳılmışam mecma'-ı 'izzetin

3 Seḥāb-ı dücāsını mihrinden itdüm çü ref'
Giderdüm ḳamerden ḳamu maḥv idüp ẓulmetin

4 Müheyyā idelden vücūdum sarāyın ḳamu
Niḳāb açdı gördüm serīrinde māhiyyetin

5 Ḳılupdur Murādīde devlet 'aṭā iḳtirān
Serine göre her kişi pes görür devletin

---

1 A.172a, F.190b. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onunla olsun!
1b.'ālemi: 'ālem-i A, M; pergār: pergār-ı AE, M. 2b.seyyār: seyyār-ı AE, M. 3b.her yana: - H; ṭayyār: ṭayyār-ı AE, M. 4a.n'eylerem: n'eyliyem AE. 4b.şehri: şehre AE; bāzār: bāzār-ı M. 5b.güftār: güftār-ı AE, M.

2 A.172a, F.191a, R.43b.Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Kelimelerinin güzellikleri ve ibarelerinin levhalarından...
Başlık F.Ve min-leṭā'ifi ḥikemih.
1a.neşr: neşr ü AE. 2a.cāmi' durur: cāmi'dür A. 2b.mecma'-ı: mecmû' M. 3a.itdüm: eder AE; çü: çün A. 3b.ḳamerden: ḳamerinden A; ẓulmetin: ḥikmetin AE. 4b.serîrinde: serinde AE. 5a.iḳtirān: aḳrān AE.

1154[1]

Velehū ṭavvele'llāhu ʿumrehū

Feūlün Feūlün Feūlün Feūlün Feūl

1 Didiler ḥaḳā'iḳ-şināsān-ı ʿilme'l-yaḳīn
Çü mevc ura deryā görünmez ṣudan ṣāḥilīn

2 Nice derk-i baḥr ide bir ḳaṭre-i nā-bedīd
Bu maʿnāyı bilmezseñ olduñ mine'ẓ-ẓālimīn

3 Çü ʿaḳl-ı sebük-bār olupdur muḥīṭ-i ʿulūm
Muḥīṭ eyledi çāre oldı mine'l-ʿālemīn

4 Bilindi rumūz ile çün kenz-i maḫfī durur
Velīkin ġanīdür aganīdür ʿani'l-ʿālemīn

5 Saña bir beyān oldı bu ʿilm-i maʿnā yine
Murāduñ sözin añla olma mine'l-cāhilīn

1155[2]

Min düreri ġurerį inşā'ihī ve ezheri züheri īmānihī

Mef'ūlü Mefāīlün Mef'ūlü Mefāīlün

1 ʿUşşāḳa ne ḫoş demdür yanında ola cānān
Görmekle cemālini ġam-gīn dil ola şādān

2 Çün başuma evvelden çekdi ḳalem-i ḳudret
ʿIşḳını o cānānuñ gözüm-ṭura mı bir ān

3 Yā Rab bu dil-i ġam-gīn ḫāli n'olısar āḫır
İrmez mi viṣālüñe dā'im çeke mi hicrān

4 Āhum şererindendür bu şems-i cihān-ārā
Oldıġı felek üzre ey şāh-ı cihān tābān

5 Tesbiḥüñ ile yā Rab ṭoldur içümi her dem
Çağıra bu cān ü dil her dem saña yā Sübḥān

6 Yā Ḳādir-i bī-hemtā ʿışḳuñ dile ḳıl efzūn
Cānuma naṣīb eyle yoluña ola ḳurbāñ

7 Dek ṭurma Murādī sen ḳıl ẕikrini ol şāhuñ
Derd ile çıġır her dem raḥm it baña yā Raḥmān

---

1 A.172a, F.191a, R.42b. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun ömrünü uzatsın...
2a.ḳaṭre-i: ḳaṭre AE, M. 4b.ġanîdür ġanîdür: ġanîdür ġanî R; ʿani'l-ʿālemîn: mine'l-ʿālemîn AE. 5b.mine'l-cāhilîn: min cāhilîn R.

2 A.172b, F.191a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Onun yazımının parlak incileri ve imanının aşırı parlaklığından...
Başlık F.Ve min-enfāsihi'ş-şerîfe.
1b.görmekle: görmek ile AE, M. 3a.āḫır: āḫer AE.

1156[1]

Min taḥḳīḳatihi'r-rāyiḳati ve tedḳīḳātihi'l-fāyiḳati

Müstef'ilün Müstef'ilün Müstef'ilün Müstef'ilün

1 Bir cür'adan mest oldı dil cevlān-gehīdür lā-mekān
Bir 'arş-ı a'lā oldı kim 'arş oldı aña nerdüben

2 Ṣaḥn-ı fenāya vardı çün buldu beḳā-ı lem-yezel
Oldı ebed aña ezel buldı ḥayāt-ı cāvidān

3 Seyyārelerde māh olan gelsün berü meydāna pes
Tāb-ende mihrüñ nūrına tāb olmaya anda hemān

4 Yā Rab nedür bilsem benüm 'ışḳuñ celālüñden midür
Noḳsān aña gelmez ebed olur mezīd ol her zamān

5 Çün 'aḳl-ı evveldür ezel virdi murādın ol ezel
Oldı Murādī pes ezel ḥaḳdur viren ḳılma gümān

1157[2]

Müstef'ilün Müstef'ilün Müstef'ilün Müstef'ilün

1 Zībā yüzüñdendür münevver bu zemīn ü āsumān
Pes arada oldı bahāne māh ile şems-i cihān

2 Mir'āt-ı 'ālem şerḥ ider çün vaṣf-ı ḥüsnüñ zerresin
Lākin bu 'ālemden geçen ḥüsnüñe oldur tercemān

3 Sensin seni iẓhār iden pes maẓharuñdur kā'ināt
Olduñ ḫafī her vech ile kimdür seni ḳılan beyān

4 Şām u seherden dem ḳılan bir dem ḳılur biñ 'ālemi
'Ālemde 'ışḳuñ olmasa olmaz idi ān u zamān

5 Oldı Murāda mihr içün mihr-i ruḫuñ sermāyesi
Anuñ içün oldı 'ayān anuñ içün oldı nihān

---

1 A.172b, F.191b, R.170b. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Onun parıltılı araştırmaları ve üstün incelemelerinden…
Başlık F.Ve min-Reşeḥāti Aḳdāḥih.
3a.berü: - AE; pes: bes R. 3b.tābende: tābında AE; nûrına: yüzine AE; olmaya: ola mı R. 4a.celālüñden: cemālüñden R.

2 R.91a. Gazel R'de vardır.

1158[1]

Müstef'ilün Müstef'ilün Müstef'ilün Müstef'ilün

1 Yā Rab cemālüñ pertevi rūşen ḳılur dil ḫānesin
Murġ-ı göñül cennetden almışdur çü āb u dānesin

2 ʿAyn-ı vücūduñ gösterür mirʾāt-ı dil āyīnedür
Dil şerḥini dilden dile güş itme ġayr efsānesin

3 Gösterdi dil çün kim ʿalāʾimle nihānī ṣūretin
Pes āşkāre oldı dil añlar iseñ merd-ānesin

4 Dil fülki ʿummān-ı ḥaḳīḳatde olupdur āşinā
Dildür gezen her ʿālemi dil şemʿine pervānesin

5 Dilden giderme şerḥini ṭarḥ eyle dilden ġayrıyı
Dil cürʿasından ey Murād nūş eyle gel peymānesin

1159[2]

Min cevāhiri taḥrīrātihī ve cevāhiri taḳrīrātihī

Feilātün Mefāilün Feilün

1 Çün senüñ düşdi ʿışḳuña dil ü cān
Seni bildi senüñ ile o hemān

2 Düşdi pervāne-i dil ʿışḳ oduna
Maḥv olup oldı anda nūr-ı ʿayān

3 Uzadup ellerin yemīn ü yesār
İki destinde oldı iki cihān

4 Lemʿa-i berḳ-ı nūra ṭuş oldı
Lemʿası oldı kendüye bürhān

5 Gel Murāduñ sözini güş eyle
Vaḳti bir demde eylegil bir ān

1 R.142b. Gazel R'de vardır.
2 A.172b, F.191b, R.134a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Onun yazım cevherleri ve sözlü ifadelerinin parıltılarından...
Başlık F. Velehü eyżen: Yine bu da onundur..
2a.pervāne-i: pervāne A; ʿışḳı: ʿışḳın AE. 2b.nûr: nûr-ı AE. 3a.ellerin: ellerini AE. 4a.ṭuş: düş R.

1160[1]

Velehū eʿānehu'llāh

Feilātün Mefāilün Feilün

1 Derd-i dil-dāra var mıdur dermān
Līk dermān aña fidādur cān

2 Var mı ʿışḳ-ı nihānīyi ṣordum
Didi başdan ṭutuldı añla hemān

3 Bilmedüm kim anun hevāsı nedür
Bir hevāyile olmışam nālān

4 Ḳalbüñ itdüm muṣayḳal āyinesin
Virdüm aña ki ola ol nigerān

5 Ḫıżr-veş bilmeyince ʿilm-i ledün
Ḳavli olmaz Murādīnüñ iẕ'an

1161[2]

Velehū āmenehu'llāh

Feilātün Mefāilün Feilün

1 ʿIşḳa düşdi ezelde çün dil ü cān
Ḳodılar bunda nāmını insān

2 Mefḫar-ı kā'ināt olan oldur
Kendü ʿilmine kendüdür bürhān

3 Aralıḳda ne ola iḫfāda
Pes ḫafīdür özi özinde hemān

4 Mündericdür kelām-ı sübḥānī
Bu kelāmumda gözle sırr-ı nihān

5 Gel Murādīye ġālib ise ʿateş
Feyż ide tā saña yem-i ʿummān

---

1 A.173a, F.192a. Gazel R'de yoktur
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) ona yardımda bulunsun!
2a. ʿışḳ-ı nihānîyi: ʿışḳı nihāyeti AE, L. 5a.Ḫıżr: ḥażret-i AE.

2 A.173a, F.192a, R.47b. Gazel A, L'de vardır.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onu emin kılsın!

1162[1]

Velehū ḥaresa'llāh

Feilātün Mefāilün Feilün

1 Dil ḫayāl-i ḥabīb ile eglen
Ol ḥabīb-i lebīb ile eglen

2 Nice gündür ʿalīl-i fürḳat idüñ
Şimdi derd-i ṭabīb ile eglen

3 Her ḳaçan bū-yı verd bulmayasın
Nāle-i ʿandelīb ile eglen

4 Lā velen terkiñ eylegil ʿāşıḳ
Ol hasīb-i nesīb ile eglen

5 Diñle güftārını Murādıñ gel
Bu kelām-ı ʿacīb ile eglen

1163[2]

Feilātün Mefāilün Feilün

1 ʿUlemādan şerīʿat añla bu gün
Evliyādan ṭarīḳat añla bu gün

2 Ẕihnüñi eylegil mücellā beş
Aṣfiyādan ḥaḳīḳat añla bu gün

3 Kāruñı sen tamām iderseñ eger
Her işüñ işde devlet añla bu gün

4 ʿĀlemüñ ʿilmini bilem dir iseñ
Her kelāmında leẕẕet añla bu gün

5 Gel kelām-ı Murādı güş eyle
Her sözinde naṣīḥat añla bu gün

1 A.173a, F.192a. Gazel L, R'de yoktur
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onu korusun!
4a.terkin: terk AE. 4b.ḥasîb-i: ḥabîb-i H.

2 R.85b. Gazel R'de vardır.

1164[1]

Feilātün Mefāilün Feilün

1 Çün mürīd oldı aña bu dil ü cān
Sen murād añla anda anı hemān

2 Münderic-i ṣıfat-ı ma'nāyı
Mündefi'dür velīk anda beyān

3 Maḳdemüñden muḳīm olanı görüp
Beşlesin pes muḳaddemāta lisān

4 Dā'ir olmış vücūdı çün pergār
'İlm bir noḳṭa oldı añla vü dān

5 Baḳ Murādī Murāduñ özge sözi
Ki murādı dile bağışlar ān

1165[2]

Mine'l-fütūḥāti's-sulṭaniyye ve'l-füyūżāti'l-ḥāḳāniyye

Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Gel berü ey 'ilm-i erkān isteyen
Yārüñ ile 'ahd ü peymān isteyen

2 Çıḳ bu varlıḳ perdesinden āşkār
Gel 'ademde olmağıl cān isteyen

3 Tā ki varlıḳ milkine yol(lar) bulan
Olasın tā anda evṭān isteyen

4 Cān ü başı ḳıl fidā evvel ḳadem
Ḳul odur kim ola sulṭān isteyen

5 Bu Murāduñ yanına gel sen berü
Zevraḳın ṣolmağa 'ummān isteyen

1 R.115a. Gazel R'de vardır.
2 A.173b, F.192b, R.47a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Sultanlığın fetihleri ve hakanlığın feyizlerinden…
Başlık F. Sellemehu'llāh.
2b.gel: ol R. 4b.isteyen: - M.

1166[1]

Velehū ḥāmilehu'llāh

Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 İḳtibās itdüm çü şems-i yārden
Berḳ olan ol lemʿa-i envārdan

2 Sāḥa-i ḳudretde çün açdum ḳanad
Ṭayr idüp geçdüm yine ebrārdan

3 Ḥürr-i aṣl oldum ʿabādumdur ḳamu
Her ne var ednā ile aḥrārdan

4 Cürʿa nūş itdükde aḳdāḥı sıdum
Bādeyi nūş eylerem esrārdan

5 Bilmek isterseñ Murādıñ aṣlını
Aṣlı ferʿ ile gözet her kārdan

1167[2]

Velehū eʿānehu'llāhü ʿalā murādih

Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Cān ile cān virmişem cānāna ben
Bendeyem ḳul olmışam sulṭāna ben

2 Çün cemāle ṭutmışam āyīne ben
Ṣūretüm naḳş eyledüm īmāna ben

3 Rast itdüm çün vücūdum ḳāmetin
Pes irişdüm raḥmet-i Raḥmāna ben

4 ʿĀlemüñ bildüm vücūdın ʿilm ile
ʿAyn-ı vāḥid ḳılmışam merd-āne ben

5 "Lā vü len" terkin ḳılaldan ey göñül
İrmişem her laḥẓa biñ iḥsāna ben

6 Ey Murādī heyʾetüñden vaz gel
Göresin sen nʾeylerem her āna ben

1 A.173b, F.192b, R.48b. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onu rahmetiyle taşısın!
2a.ḳudretde: ḳudretden AE. 2b.ebrārdan: aḥrārdan A. 3a.ḥürr-i aṣl: ḥāṣıl oldı AE. 4b.eylerem: eyledüm R. 5b.aṣlı: aṣl u R.

2 A.173b, F.192b, R.48b. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onu rahmetiyle taşısın!
2a.ḳudretde: ḳudretden AE. 2b.ebrārdan: aḥrārdan A. 3a.ḥürr-i aṣl: ḥāṣıl oldı AE. 4b.eylerem: eyledüm R. 5b.aṣlı: aṣl u R.

1168[1]

Velehū menna'llāhu bi-ṭūli beḳā'ih

Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Her yaña ḳılsam naẓar sensin ʿayān
Bī-nişān ü bī-nişān ü bī-nişān

2 Şerḥ-i maḳsūd oldı çün aṣl-ı murād
Bī-beyān ü bī-beyān ü bī-beyān

3 ʿĀlem-i ġayretdedür cümle ʿuḳūl
Bī-lisān ü bī-lisān ü bī-lisān

4 Geldi çün kim ġayb-ı ʿayn ey pāk-bāz
Bī-cihān ü bī-cihān ü bī-cihān

5 Bu Murāduñ oldı şerḥinde ḳamu
Bī-zebān ü bī-zebān ü bī-zebān

1169[2]

Velehū evṣalehu'llāhu ilā merāmihi

Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Gör kemāl-i ḳudret-i ḥażretde sen
Ḳudreti rükn ile bil ḥikmetde sen

2 Rāh-ı aʿlādan çevürme rūyuñı
ʿİzzet isterseñ eger ʿizzetde sen

3 Baḳma māl u cāhına bu ʿālemüñ
ʿÖmrüñ dā'im geçür ṭāʿatde sen

4 Ger saʿādet ister iseñ ey göñül
Eyle me'vā her zamān ʿuzletde sen

5 Çün Murādī ʿarż ider dürr ü güher
Gel temāşā eyle ol sāʿatde sen

---

1 A.174a, F.193a.Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun bekasının uzunluğuyla lütuflandırsın!

2 A.174a, F.193a, R.148a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onu maksadına ulaştırsın!
1a.ḳudret-i: ḳudreti M. 3b.dā'im geçir: geçir dā'im AE. 5b.ol: her L.

1170[1]

Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Zevraḳ-ı dil açdı çün kim bād-bān
Bī-kerān bir baḥre olmışdur revān

2 Gördi deryā ortasında bir ḥiṣār
Ḳaplamış cümle burūcın dil ü cān

3 Şöyle beklerler ol aʿẓam düzdi kim
Ger ʿadū gelür ise virmez amān

4 Ṭoġrulıḳ ile bulur bulan ṭarīḳ
Añla bu remzi sözüm budur hemān

1171[2]

Min nefeḥāti'l-ʿārifi bi'llāh ḥażreti's-sulṭāni ẓillu'llāh

Müftecilün Müfteilün Fāilün

1 Aldı ḳulaġum ḫaberi yārden
Dönmemiş ol itdügi iḳrārdan

2 Vuṣlat umar ʿāşıḳ-ı nālān didüm
Didi ki ṭut ʿışḳuñı tekrārdan

3 Ruʿyet umar dīde-i giryān didüm
Didi gözet ruʿyeti āşārdan

4 Eyle muṣaffā göñül āyīnesin
Çek elüñ her yoġ ile vardan

5 Cān ile gel diñle Murādī sözin
Berḳ ura tā lemʿa-i envārdan

---

1 R.42b. Gazel R'de vardır.
2 A.174a, F.193a, R.84b.Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Allah'ın (cc.) gölgesi Hazret-i Sultan yani Allah'ı (cc.) tanıyan arifin esintilerinden…
Başlık F. Velehü eyżen: Yine bu da onundur..
1a.ḫaberi: ḫaber AE, H. 1b.dönmemiş: dönmiş AE. 2b.ki: kim AE. 3a.giryān: nā-giryān R. 4b.her: - M. 5a.gel: - AE, H, L; diñle: diñle bu R.

1172[1]

Velehū yessera'allāhu ṣīte ma'diletihī

Müfteilün Müfteilün Fāilün

1 Ḳavlümi ḳuvvetde bilüp bī-gümān
Eylemişem rūḥumı cānāna cān

2 Bu iki dünyāyı alup çignüme
Miknetümi gördi zemīn ü zamān

3 Ḳıldı hüveydāda hüveydā beni
Ḳıldı lisānına beni tercemān

4 Maẓhar-ı āyāt olalı bu göñül
Muḳtebis oldı ḳamu andan cihān

5 Añla Murāduñ sözini ser-te-ser
'Adnüñ içinde olasın cāvidān,

1173[2]

Müfteilün Fāilün Müfteilün Fāilün

1 Enfüs-i āfāḳda buldı çü dil pāyesin
Şimdi ziyāde ḳılur renc ile sermāyesin

2 İki cihān ser-te-ser taḫt-ı ḥükūmetdedür
Ḳabża-i ḳudretde (ol) içse eger ayasın

3 Ḥāne-i 'izz-i celāl oldı maḳarr-ı vücūd
'İzz-i ṣafāda ḳodı cümle-i hem-sāyesin

4 Evce çıḳar çün hümā ṭayr ider eflākda
Devlet-i 'uzmā bilür kime ṣalar sāyesin

5 İçmiş idi şehd-i şīr oldıġı vaḳtin ṣītı
Şimdi Murādī çeker terbiyeye dāyasın

---

1 A.174b, F.193b, R.45a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun adaletinin şöhretini kolaylaştırsın...
2b.ḳıldı lisānına beni tercümān AE. 3a.beni: teni R. 3b.milketümi gördi zemîn ü zamān AE. 4a.bu: - AE, R. 5a.añla: añladum AE; sözini: - AE

2 R.48b. Gazel R'de vardır.
2b. (ol): -.

1174[1]

Min kelimāti'l-meliki'ṣ-ṣāliḥī ve's-sulṭāni'l-mürşidi'n-nāṣıḥī

Mef'ūlü Mefāilün Feūlün

1 Geldüm çü ġuyūb ʿāleminden
İrdüm bu vücūda ol deminden

2 Nāẓir olalı beni ṭarafda
Ḳorḳutdı beni o verheminden

3 Līkin yine arḳamı ṣıġayup
Yaramı oñultdı merheminden

4 Peyki gelüben didi ki müjde
Ḳurtardı seni cihān ġamından

5 Gel diñle Murādīnüñ kelāmın
Kim nice çıḳar güher feminden

1175[2]

Velehū eşraḳat şümūse salṭanatihī ilā yevmi'l-ḳıyām

Mef'ūlü Mefāilün Feūlün

1 Ṣaḥrā-yı vücūda gelmişem ben
Cūd ile muḥammer oldı bū ten

2 Ger diler iseñ viṣāl-i dil-dār
Olmaya emirde "lā" ile "len"

3 Ṣabr ile rıżāya nāẓır olmaḳ
Bundan daḥı yoḳ ṭarīḳ-i aḥsen

4 Aṣl oldı çü her fürūʿa maẓhar
Gel mültefit olma ferʿe gel sen

5 Çün sende durur bu ʿilm-i ʿirfān
Mūm ola Murādī tutsañ āhen

1 A.174b, F.193b, R.46b. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Salih melikin ve öğüt veren mürşit sultanın kelimelerinden.
Başlık F. Velehü eyżen: Yine bu da onundur..
2a.o verheminden: odur keminden AE. 4b.seni: beni AE.

2 A.174b, F.194a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Kıyamet gününe kadar saltanatının güneşleri parlasın!
1b.muḫammer: muḫammir AE; oldı bu ten: olmışam ben M. 4a.fürūʿa: fürūġa A.

1176[1]

Velehū aż̄ā'a'llāhu kevākibe ḫilāfetihī

Müstef'ilātün Müstef'ilātün

1 Yā Rabbi Raḥmān yā Ḥayy u Mennān
Yā Ferd-i sübḥān ẕe'l-cūd-ı iḥsān

2 Yā Rabbi günāhum çün aşdı ḥadden
Sen luṭfuñ işle yā yüce sulṭān

3 Yā Rabbi Ḥannān sensin çü Rāḥim
Her demde yā Rab sensin çü Raḥmān

4 Yā Rabbi Yezdān sensin çü erḥam
Sensin çü ekrem yā Ferd-i sübḥān

5 Yā Rabbi ġufrān raḥm it Murāda
Sensin çü A'ẓam sensin çü Deyyān

1177[2]

Min reşeḥāti ẕulāli efḍālihī ve leme'āti envāri aḳvālihī

Mefāīlün Mefāīlün Feūlün

1 Gözüñ aç fānīdür fānī bu devrān
Şoñ ucı olısardur cümle vīrān

2 Fenā içün nedür bunca te'emmül
Niçün şerm eylemezsin Ḥaḳdan el'ān

3 Ḳamu ḥālüñe nāẓırdur çü Ḫālıḳ
Bilür aḥvālüñi cümle o sulṭān

4 Ḳanı ḫaşyet ḳanı ḫavf ü ḳanı 'ār
Ki mü'min olana lāyıḳ mı nīrān

5 Murādī gevherin asan ḳulaġa
Ümīdüm oldur olmaya (o) ḫüsrān

---

1 A.175a, F.194a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun halifeliğinin yıldızlarını parlatsın!
Başlık F.Münācāt.
2a.Rabbi: Rabb AE; aşdı: açdı A. 3a.Raḥîm: erḥam M. 5b.sensin çü: çü sensin AE; çün sensin H.

2 A.175a, F.194a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Onun faziletlerinin saf suyunun sızıntıları ve sözlerinin nurlu parıltılarından…
Başlık F. Sellemehu'llāh.
5b. (o): -; oldur: ol durur B.

1178[1]

Velehū hebbet nesāyimi devletihī

Mefāīlün Mefāīlün Feūlün

1 Muḳaddes ḳıldı cānum çün cihāndan
Aña bir nesne geldi ṭatlu cāndan

2 Vücūdın varlıġa ḳıldı mübeddel
Anuñ çün geçdi cümle ḫānmāndan

3 Müberrā oldı ḳodı īn ü ānı
Mu'arrādan mu'arrādur beyāndan

4 Oḳudı çünki nām-ı bī-nişānı
O ḥayṣ ile ki geçdi ad ü ṣāndan

5 Murādī bilmedi nām ü nişānı
Ki geçmeyince nām ile nişāndan

1179[2]

Mefāīlün Mefāīlün Feūlün

1 Çü rüknin eyledi ḥükm ile erkān
Mu'arrā ḳıldı kendözin kemā-ḳān

2 Mu'ayyenden ẓuhūr eyler mu'ayyen
Beyānından beyān olınmaz iẕ'ān

3 Ḳudūmın añladı ehl-i baṣīret
Anuñ çün ḳıldılar 'ışk ile bürhān

4 Lisānın kim ider taḥrīke cür'et
İder yek-sān ile muṭḳını her ān

5 Murādī şimdi bir fenn itdi iẓhār
Taḥayyürde ḳalupdur ehl-i 'irfān

---

1 A.175a, F.194b.Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Devletinin rüzgārını estirsin!
3a.ü: ve M. 4b.ḥayṣ ile: ḫaşyetle AE.

2 R.122b. Gazel B, R'de vardır.
5a.itdi: itdüñ B.

1180[1]

Müfteilün Mefāilün Müfteilün Mefāilün

1 Kār ve kisbi tārikem sende durur göñül hemān
Ġayrıyı bilemez dilüm anca seni bilür inan

2 Sāḥa-i "fān"a gelmişem lāki beḳā durur yirüm
Gerçi beden türābdur oldı türāba aṣl-ı cān

3 Baḥre ṣalındı fülk-i dil bulmadı ḥadd ile kenār
Eyledi nice kerredür 'aḳl ile fehmi bād-bān

4 Buldı çün intihā bu dil eyledi yine ibtidā
Münderic oldı külliyā ma'nāyı eyledi peyām

5 Añla Murādī sözini 'ārif iseñ eger ki sen
'Ārif olan kimesneler bellü bilür bunı 'ayān

1181[2]

Mef'ūlü Fāilātü Mefāilü Fāilün

1 Fāşem egerçi der dü cihānem nihān-ı men
Ḫākī beden şüdi velī cāvidān-ı men

2 Hem-rāz-ı yār bāşed eger dil mūresed
Bāşed çü 'azm-i yār küned cān cān-ı men

3 Men ez-nihān-ı men nüh 'ayānī küşāde-em
Lākin 'ayān-ı men be-resed ez-hemān men

4 Naḳş-ı rümūz egerçi muṣavver nümūde est
Taṣvīr çīst ez-'amel-i rāyegān men

5 Der cennet-i beden çū Murādī sitād-ı gül
Der-ravża'i me'ānī būd gülistān-ı men

---

1 R.176b. Gazel B, R'de vardır.
2a. fān: bk. G 682/3a. 4b.peyām: beyān L.

2 R.148b. Gazel R'de vardır.
1. Benim sırrım iki cihanda bellidir. Bedenim toprağa gidebilir ama ben ebedîyim
2. Benim canım sevgiliyi isterse yār ile aynı sırlı olurum.
3. Ben kendimden bir şey belli etmemişim ama benim dışım ne olduğunu belli ediyor.
4. Sırların nakşını tasvir etmiş olsalar bile, benim değersiz amelimin tasviri nasıl yapılabilir.
5. Beden cennetinde gül Murâd edince benim manalar bahçesinde gülistanım oluştu.

ḤARFÜ'L-VĀV

1182

Min enfāsi sulṭāni's-sālikīn ve ḳuṭbi'l-ʿārifīn ḳaddesa'llāhu sirrehu'l-ʿazīz

Feilātün Mefāilün Feilün

1 Saña raḥmet dilerseñ eyleye hū
Diyegör lā-ilāhe illā hū

2 Dileṛ iseñ eger tecellī-i ḥāt
Diyegör lā-ilāhe illā hū

3 Raḥmet-i kibriyā dilerseñ eger
Söyle gel lā-ilāhe illā hū

4 Tevbe-i ādem ol dem oldı ḳabūl
Didi çün lā-ilāhe illā hū

5 Nūḥ buldı necāt ṭūfāndan
Didi çün lā-ilāhe illā hū

6 Berd olur mıydı ol Ḫalīle nār
Dimese lā-ilāhe illā hū

7 Oldı İsmāʿīle fidā-yı ʿaẓīm
Didi çün lā-ilāhe illā hū

8 Ṣabrın arturmaz idi ol Eyyūb
Dimese lā-ilāhe illā hū

---

1 A.175b, F.194b.Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Saliklerin sultanının nefesleri ve ariflerin kutbundan. Onun yüce sırrını kutsal kılsın!
Başlık F.Ḥarfü'l-Vāv.
1a.dilerseñ: diler iseñ AE. 3b.söyle gel: söylegil AE, M. 18a.ḫûnuñ: ṣunuñ A. 19a.itme gele: itmegil AE. 19b. tevḥîd-i: tevḥîdi AE.

9 Balıġuñ ḳarnı oldı Yūnusa bāġ
Didi çün lā-ilāhe illā hū

10 Hūd bulur mı idi hiç necāt
Dimese lā-ilāhe illā hū

11 Bulımaz idi Şu'ayb daḫı necāt
Dimese lā-ilāhe illā hū

12 Yūsufın bulımazdı ol Ya'ḳūb
Dimese lā-ilāhe illā hū

13 Çāhdan ḳurtılur mıydı Yūsuf
Dimese lā-ilāhe illā hū

14 Hiç Mūsā gider miydi Ṭūra
Dimese lā-ilāhe illā hū

15 Ol 'aṣāsı olur mıydı ejderhā
Dimese lā-ilāhe illā hū

16 Āsmānda olur mıydı 'Īsā
Dimese lā-ilāhe illā hū

17 Muṣṭafā buldı Rabb-i a'lāyı
Didi çün lā-ilāhe illā hū

18 Çünki bulduñ kerāmetin ḫūnuñ
Diye gör lā-ilāhe illā hū

19 Eksük itme gele zebānuñdan
Tevḥīd-i lā-ilāhe illā hū

20 'Āḳıbet ḫayrını dilerseñ eger
Söylegil lā-ilāhe illā hū

21 Yā ilāhī sen eylegil yoldaş
Her zamān lā-ilāhe illā hū

22 Çāk olur ey Murādī bunda 'āḳil
Di hemān lā-ilāhe illā hū

1183[1]

Velehū zīdet meḥābetühū

Feilātün Mefāilün Feilün

1 Alma mażlūmun āhın ey bed-ḫū
İder āḫır senün yirüñi ṭamu

2 Eylik eyle saña yavuz ṣanana
Diler iseñ ki raḥmet ide ʿafū

3 Eyle dünyāda sen eyü ʿameli
Olasın āḫiretde tā maʿfū

4 Seni aldar bu çeḫ-i şuʿbede bāz
Gösterür dürlü dürlü reng ile bū

5 Eyle muḥkem gönül ḥiṣārın ey yār
Bulmasun yol ana bu nefs-i ʿadū

6 Cehd ḳıl cehd ḳıl ey mürdek-i rāz
Olasın tā cihānda nīk-ḫulū

7 İtme kemlük ḥisāb ider çün ḥaḳ
Bedenüñde zebān olur her mū

8 Demidür ey günāh-ı mażlūmuñ
Eşk-i çeşmüñ ile günāhuñı yu

9 Faʿde eylemez bu ʿad ile ṣan
Başuñ ola türābda çü kedū

10 ʿĀli olmaḳ dilerseñ ʿuḳbāda
Baḳma dünyāya şimdi ey meh-rū

11 Ey Murādī çü şimdi furṣatdur
Diyegör lā-ilāhe illa hū

1 A.176a, F.195a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Onun heybeti ziyadeleşsin!
2a.alma: almagıl AE. 2a.eylik eyle: eyle eylik AE. 8a.günāh-ı: günāh iden AE; maẓlûmuñ: mazlûm AE, F, H, M. 9a.ile: ile bu AE.

1184[1]

Velehū medda'llāhu ṭanābe devletihī

Feilātün Mefāilün Feilün

1 Eşk-i çeşmümden oldı ʿālem ṣu
Ġarḳa-i āb oldı cümle ṣu

2 Her kime āb-ı dīdemüz irdi
ʿIşḳ ile girye oldı pes aña hū

3 Dūzaḫa irdi çünki ḳaṭre-i eşk
Berd oluben ṣoyındı yidi ṭamu

4 Ḳapladı çünki ʿālem-i ṣuveri
Yirde vü gökde ḳalmadı ḳayġu

5 Her kime kim ṭoḳındı eşk-i Murād
Didiler lā-ilāhe illā hū

1185[2]

Mine'l-ilhāmāti'r-Rabbāniyye ve'l-vāridāti's-sübḥāniyye

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 "Ḳul huva'llāhu'lleẕī ḳul lā-ilāhe illā hū" da hū
Müşkilüm ḥall eylemez kimse benüm illā ki hū

2 Rāh-ı ḥaḳīḳatde ġayrüm ḳalmadı illā ki ben
Ẕāhib oldum bāġ-ı ḥüsnünden alalı reng ü bū

3 Aṣl u ferʿūm müctemiʿ olduḳda āb-ı luṭf ile
Ben beni taḫmīr iderdüm arada ʿışḳ idi ṣu

4 Çün vücūdum devḥası neşv ü nemā bulmaḳdadur
Ki anı gördi aña bir vech ile düşdi ḳamu

5 Ey Murādī bu bedīhīdür ola ʿilmüñ ziyād
Ṭālib-i maṭlūbdadur añla dā'im ārzū

---

1 A.176b, F.195b, R.76b.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) devletinin yerleşikliğini uzatsın!
1a.ʿālem: aḳar R. 4a.ṣuveri: ṣûrı A, F, H, R. 4b.vü: ve M; ḳapladı: ḳıldı L. 1b.ṣu: ḳamu B, L.

2 A.176b, F.195b. Gazel B, L, R'de yoktur.
Başlık A: Rabbani ilhamlar ve fetihleri ve sübhânî hatırlatmalardan…
Başlık F.Ve min-enfāsihi'ş-şerîfe.
1b. Ḳul huva'llāhu'lleẕî ḳul lā-ilāhe illā hû": De ki "O Allah ki ondandan başka ilah yoktur. O Hay'dır, ondan başka ilah yoktur, ona dua edin. (bk. G 247/1a); huve'l-ḥayyu lā-ilāhe illā hu: bk. G 67/1b, dn. 1b.o: hû M.
2b.alalı reng ü bu: alalı reng-i bu M; ala yek rebû AE. 3a.olduḳda: oldükte A, AE, F, H.

1186[1]

Velehū lā-zālet aġṣānu devletihī muḥżarraten

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 ʿÖmrümüzde eylerüz rüy-i dil-ārā ārzū
Līk her demde bizi eyler o peydā ārzū

2 Ḥubbumuz bir ḥubb-ı ġayre beñzemez bi'llāhi kim
Bu ḥayātumuz bizüm eyler Mesīḥā ārzū

3 Merḥaba ey müjde-dād-ı vuṣlat-ı dil-dārumuz
Ḫoş irüşdük eyler idük saña cānā ārzū

4 Ġam yimez şimden girü dil ḥālden bildi ḫaber
Her zamānda eyler idi bunı yāre ārzū

5 Ey Murādī luṭfı çoḳ sübḥānuma ḥamd iderem
Heb ʿaṭā eyler ne kim olursa baña ārzū

1187[2]

Velehū eʿazze'llāhu cündehū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Cān cemāl-i yārden bir behre eyler ārzū
Terk ider cān ile başın olsa bir dem rū-be-rū

2 Müntehā-yı maṭlabum ʿışḳuñda vuṣlatdur bu gün
Anuñ içün ġayrı yirden çekmezem hergiz ḳayu

3 Cürʿa-nūş oldum ezelden ta ebed gitmez ḫumār
Dil açup nāmını ẕikr eyler tenümde cümle mū

4 Her kime ḳılsam naẓar eyler sirāyet aña da
Ḫoş ʿacā'ib cevher oldı ḫoş ʿaceb iksīr bu

5 Bu Murāduñ ḥāli olmışdur ʿacā'ibden ʿaceb
Oldı ẕikr ile mekānı lā-ilāhe illā da hu

---

1 A.176b, F.196a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Devletinin var olan büyümesi devam etsin!
5a.sübḥānuma: sübḥāna AE.

2 A.177a, F.196a, R.51b. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun askerini aziz kılsın!
1a.cān cemāl-i: cān u cemāl R. 1b.rû-be-rû: ārzû A. 5a.ʿaceb: ʿacîb R.

1188[1]

Velehū edama'llāhu irşādehū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Ġam degül senden ḥabībüm her ne ṭutsa baña rū
Cümlesinden vaṣluñ olmışdur bu ḳalbe ārzū

2 Ṣaḥn-ı ṣaḥrā-yı vücūdumda mekān itdi çü 'ışḳ
Evvelinden āḫırından çekmezem hergiz ḳayu

3 Ṣıdḳuma bürhān dilerseñ ey vücūdum revnaḳı
'Işḳ meydānında 'uşşāḳuñla olsam rū-be-rū

4 Ḥayretümde bimedüm bildüm diyen 'āşıḳ degül
Ṣādıḳ oldur ṣıdḳını ṣıdḳında ḥall ide ḳamu

5 Leẕẕet-i dünyāya ḳalma virme dil olġıl ḫalāṣ
Sen Murāduñ manṭıḳından işte ḫimmet gel berü

1189[2]

Velehū esbela'llāhu feyżahu 'aleyh

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Terk-i keṣret eyle ey dil vaḥdet eyle ārzū
Ḳo bu ġavġa 'ālemin var 'uzlet eyle ārzū

2 'Ālemi terk eyle ey dil ḫıdmete bağla kemer
Pādişāha ḳulluk idüp ḳurbet eyle ārzū

3 Nefsüñe meyl eyleme Ḥaḳḳuñ rıżāsın ḳıl ṭaleb
Ṣubḥ ile şām olma ḫālī ṭā'at eyle ārzū

4 Hicr-i yār olduḳda aḳsun gözlerüñden ḳanlu yaş
Ağayu ağlayu dā'im vuṣlat eyle ārzū

5 Kimseñ olmasun Murādī dü-cihānda bī-kes ol
Ḥaḳ Te'ālā ḥażretinden ülfet eyle ārzū

---

1 A.177a, F.196a, R.52a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun irşadını devam ettirsin!
1a.ne: - R. 1b.ḳalbe: ḳalp AE.

2 A.177a, F.196b. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) bereketini onun üzerine indirsin!
3b.ḫālî: ḥālî AE. 4a.hicr-i yār: hicr ile M.

1190[1]

Velehū cema'a'llāhu şemlehū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Ṭolalı bu ḳalbümüzde dem-be-dem envār-ı hū
Ṭurmaz artar mevc urur deryālayım esrār-ı hū

2 Hūya düşdükde hevā terkin urupdur cān ü dil
Her neye baḳsañ anuñ çün iderüz tekrār-ı hū

3 Ṭurmayup iki cihānda dutmaduk hergiz ḳarār
Sırr-ı "ev-ednā" bildük ne'ydügin āṣār-ı hū

4 "Küllü şey'in hālikün" sırrın bilüp ser virmişüz
Anuñ içün bilmişüzdür nicedür bāzār-ı hū

5 Dil Murādī ḥāl-ile hūda ḳıla şevḳ ile hū
Dilde eksük olmasun her dem be-dem efkār-ı hū

1191[2]

Velehū ḥassahu'llāhu bi-'ināyetihī

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Cān dildendür vücūdum çün didi peydāda hū
Anuñ içün kim görürsin dir beni dünyāda hū

2 Fülk-i dil deryāda ṭayr u rūhumuz ṣaḥrādadur
Anuñ içün söylenür deryāda vü ṣaḥrāda hū

3 Mavṭın-ı a'lāda ṭutdum çünki cāy-ı menzilet
Anuñ içün didiler süflīde vü a'lāda hū

4 'Ayn-ı ḥikmetde görindi ḥükm-i ḥayy-ı lā-yenām
Anuñ içün söylenür dünyāda vü uḫrāda hū

5 İster iseñ bulmaġa 'ayn-ı hüviyyet sırrını
Gel Murāduñ manṭıḳından diñle gel āvāda bu

1 A.177b, F.196b. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun toplumunu birleştirsin!
1b.hû: - M. 3a. ṭutmaduḳ: ṭutmadük AE, H. 3b.ev-ednā: bk. G 129/4. 4a.Külli şey'in hālikün:...Ondan başka her şey yok olacaktır... (28/Kasas). 5a.hû'da ḳıla: hû ẕevḳ ile AE, H.

2 A.177b, F.196b. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) ona inayetini has kılsın!
1b.görürsin dir beni: görürse der ḳanı AE. 2a.rûḥumuz: rûḥum AE; ṣaḥrādadur: ṣaḥrāda hû M. 2b.vü: ve M, hû AE. 3b.vü: ve M, hû AE. 4a.vü: ve M, - AE. 5b.diñle gel: diñlegil AE, M.

1192[1]

Velehū ḥassala'llāhu merāmihī

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Ṣūret-i mir'āta baḳdum kim cemālin açmış o
Neşr ider maḫż-ı vücūda lem'a-i dil-dār-ı hū

2 Ref'iderse ger ḥicābuñ sen ḥicābuñ gözle gel
Bī-ḥicāb ü bī-niḳāb olduñsa ḫānum gel berü

3 Furṣatı fevt eyleme bī-ma'rifet olma yüri
Bir gün ola kim sıruñ ola türāb içre kedū

4 Kibriyā-yı ḥażret-i vācib vücūd iẓhārına
Gülşen-i iẓhāra milketle virimez reng ü bāl

5 Çün kelāmına Murādīnüñ nihāyet olmadı
Yedi deryāya nefād iderdi gelse rū-be-rū

1193[2]

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Oldı aḳreb va'de-i Ḥaḳ ola peydā gel berü
Es'ad oldı ṭāli'üñ 'ulyāda 'ulyā gel berü

2 Nāṣır-ı Vehhāb virdi çünki nuṣret ser-be-ser
Münhezimdür ḥamdu li'llāh cümle a'dā gel berü

3 Virdi çün bāzūya ḳuvvet ol kerimü'l-ekremīn
Yazdı menşūr-ı berāt "innā feteḥnā" gel berü

4 Seyf-i ḳudret çün ṣalındı kesdi düşmen gerdenin
Āyet-i "naṣrun min Allāh" indi her cā gel berü

5 Remy ḳılındı dest-i ḳudret çeşm-i a'dāya türāb
Virdi Ḥaḳ saña Murādī cümle ālā gel berü

---

1 A.177b, F.197a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun maksadını hāsıl etsin…
2b.ü: ve M. 4a.vücûd iẓhārına: vücûda iẓhār AE. 4b.milketle: milket ile M; virimez: virmez AE, M. 5b.nefād: nefāẕ A.

2 R.7 Gazel R'de vardır.
3b. innā feteḥnā: bk. G 232/1a. 4b.indi: - L.
5a. Remy: G 163/1.

1194[1]

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Rükn-i aʿẓamdan murād olduñsa cāna gel berü
Sende añla sendedür cümle temāşā gel berü

2 Bilmişem kendüm ayıḳam añladum aʿmālden
Her ne kim ḳılsam Ḫudādan ḳıl temennā gel berü

3 ʿĀlemin şerḥin saña bir bir beyān itsem eger
Güş-ı cānı ḳıl küşāde eyle aṣfā gel berü

4 Manẓaruñdan her ne kim ḳalbe ʿubūr-ı ehl-i dil
Şerḥi vardur anlaruñ pinhān u peydā gel berü

5 Gel Murāduñ cān ile pendini eylerseñ kabūl
Bulasın naʿmā vü hem ālā-yı ʿuẓmā gel berü

1195[2]

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Ḫarc var itmededür yoluna yāre sevgilü
Cān u ten ārāyişin terk eyle olasın ulu

2 Ey ḥicāb-ı tende ḳılmış pertev-i mihrüñ ḳanı
Āsmānuñdan sehābı ref ḳıl ol baḫtlu

3 Şerḥe gelmez bu vücuduñ baḥrı bi-pāyāndur
Ḥātemüñ deryāya atma cehd ḳıl ḳalmaya ṣu

4 Şarḳ u ġarbı ṭay iderseñ fā'ide ḳılmaz saña
Cümleten kāruñ ola cümle murāduña ḳamu

5 Ḥażret-i Ḥaḳdan gerekdür olmamaḳ hergiz cüdā
Ey Murādī baḫt odur kim yār ola cebbār-ı hū

1 R.102b. Gazel L, R'de vardır.
1b.cümle: - L. 2a.kendüm ayıḳam: مرىقم L. 2b.ḳılsam: ḳılsañ L. 3b.ḳıl: - L. 4a.ḳalbe: kıla L. 5a.pendini: pendin L.

2 R.155a. Gazel R'de vardır.

1196[1]

Min meḥāsini eş'ārihi'ş-şerīfe ve mekārimi āṣārihi'l-laṭīfe

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Yem-i 'ummāna ṭalan cevher-i a'lādur bu
Revḥ-i rūḥ-ı 'ilm-i āyet-i kübrādur bu

2 Gülşen-i ḥüsninedür bülbül ü güldür yine pes
Kendü ma'şuḳ hemān 'āşıḳ-ı peydādur bu

3 Rāh-ı ma'mūr-ı ẕevī'l-'aḳla baṣīret ehli
Özi Mūsā vü velī nūr-ı tecellādur bu

4 'Ayn-ı ġayb üzre velī ġayb ile 'ayna rāh-ber
İsteyen rāh-ı temennāyı temennādur bu

5 Gel berü diñle Murādī ne didi şimdi yine
Sende inṣāf idesin nice mu'ammādur bu

1197[2]

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Ṭā'ir-i gülşen-i ḳudsem baña me'vādur bu
Bir naẓar eyle ḥabībüm nice ālādur bu

2 Şerḥe gelmez bu beyān ile nihānum līkin
Naẓaruñdan naẓar eyle nice peydādur bu

3 Hest ü hūşyāra ṣorarlarsa benüm aḥvālüm
Ḳādir olmaya cevāba ne temāşādur bu

4 Muntaẓır oldı cevāba çü semā' itdi semī'
'Āşıḳ-ı 'ārif iseñ añla ne zībādur bu

5 Bu cihān mülki Murādī ḳılur 'uḳbāya naẓar
Gel berü añla bunı kim nice dünyādur bu

---

1 A.178a, F.197a, R.73a.
Başlık A: Onun şerefli şiirlerinin güzellikleri ve hoş eserlerinin bildirdiklerinden…
Başlık F.Ve min-cevāhiri kelimātih.
1b.revḥ-i rûḥ-ı: rûḥ rûḥ-ı A; 'ilim-i: 'ilim ü R; āyet-i kübrā: G 83/3b. 2a.ḥüsnüñedür: ḥüsn durur AE, H, R; ü: ve M, - R; pes: sen A; bes R. 3a.'aḳla: 'aḳl-ı AE; 'aḳl R. 4a.'ayna: ġayba AE. 4b.temennāyı: temennā-yı AE, R

2 R.103a.Gazel A, F, M, R'de vardır.
4a.cevāba: peyāma H, L, R.

1198[1]

Velehū zeyyene bi-vücūdihi'd-dünyā

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Erşed oldur ki bile āḫır-ı dünyāyı ḳamu
Ey gönül ma'rifet olmasa kişi olmaz ulu

2 Ma'rifet lem'asınuñ lem'asıdur aṣl-ı vücūd
Bu vücūd ile vücūd arasına düşdi ḳayu

3 Merdüm-i kāmil ararsañ arama dünyāyı
Saña bir söz diyeyin 'aḳluñı bir olma delü

4 Ne ḳadar merd-i ma'ārif özini ketm ide ol
Miski ḫıfẓ eyledüginçe yine ẓāhirdür bu

5 Mu Murāduñ bu kelāmında eṣer bulmaz iseñ
Saña yazıḳ ki cihānda olmaduñ uṣlu

1199[2]

Velehū naṣara'llāhu bi-te'yīdihī

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Beni ḥayretde ḳoyan rūḥ-ı revānumdur bu
Cānuma rūḥ viren rāḥat-i cānumdur bu

2 Ben beni gördügümi bilmiş idüm gördükde
Līk alemde bu ānumda cihānumdur bu

3 Biz zamānı n'iderüz cümle zamān bizde durur
Ṣubḥ u şāma naẓar it sā'at u ānumdur bu

4 Alınur ṣanma ḳamu memleketi 'asker ile
Cümle eṭrāfa giden tīr ü kemānumdur bu

5 Herkese ḳıldı 'aṭā gerçi Ḫudā ḥālince
Ey Murādī gezen 'ālemde zebānumdur bu

---

1 A.178a, F.197b, R.52a.
Başlık A: Bu da onundur. Dünya onun varlığıyla süslensin!
1a.ġayretde: ḥayretde R. 1b.ulu: iyi AE, B. 2a.aṣl-ı: ehl-i R.

2 A.178a, F.197b, R.178a.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun kuvvetlendirmesiyle ona yardım etsin!
2b.lîk: lāki R. 3a.bizde durur: bizdedür F. 3b.sā'at u: sā'atı ve M; sā'at R; bu: - R. 4a.memleketi: milketi AE.
5b.zebānumdur: zamānumdur R.

1200[1]

Velehū kāne'llāhu lehū

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Sırrumı sende ḳodum saña emānetdür bu
Anı sensin gözeden çün baña devletdür bu

2 Sa'd-ı ekberle beni çünki sa'īd itmişsin
Senüñ ile beni ḳıldun ne sa'ādetdür bu

3 Seyyid-i ādem iderseñ beni olmaya 'aceb
Ulularam seni her de ne siyādetdür bu

4 Şükr iderven saña yā Rabbi ziyād eyle baña
Ki ziyād olması maḳbūle 'alāmetdür bu

5 Ey Murādī dileyen ol viren oldur seven ol
Pür-ḥarāret ola bu dil yā ne ḥikmetdür bu

1201[2]

Velehū nefe'a'llāhu bi-bereketihī

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Ṣoḥbet-i yāre ṭaleb-kār olan dildür bu
Añla gencīne-i esrār olan dildür bu

2 Milk-i ṣūretde egerçi yirdür ḫāne-i ṣadr
Cümle 'ālemde velī var olan dildür bu

3 Ġarḳa-i baḥr-ı maḥabbet olalı ṣubḥ u mesā
Lāyıḳ-ı dīden-i dīdār olan dildür bu

4 'Ālem-i ġayba n'ola mutṭṭali' oldıysa müdām
Cümle-i ḫalḳda muḫtār olan dildür bu

5 Ey Murādī seni fehm itmede 'ācizdür nās
Līk her şey'de envār olan dildür bu

1 A.178b, F.197b. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) ona ihsanda bulunsun!
1b.çün: çünki AE. 4a.Rabbi: Rabb AE, F, H, M. 5a.seven: - AE.

2 A.178b, F.198a. Gazel AE, B, H, L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) bereketiyle faydalandırsın!
1a.ṣoḥbet-i: ḥüccet-i A. 4a.n'ola: n'ola ger A, F. 4b.cümle-i: cümle F.

1202[1]

Min ḥaḳāyiḳihi'l-ḳāṭi'ati ve berāhinihi's-sāṭi'ati ḳaddesa'llāhu sirrehu'l-'azīz

1 Fāş ezū dü 'ālemest hüve hüve vü hū
Nuḳṭa'i devr ādemest hüve hevā hüve vü hū

2 İcteme'al medāyin irteḥale's-sefāyin
İnteẓere'l-berāhin hüve hevā hüve vü hū

3 Mest-i mül elest-i cām ṭīn zi-reng-i bū müdām
İsm-i ḥabīb an be-nām hüve hevā hüve vü hū

4 Cā'e beşīrün min nidā iżtereme'l-hevā hevā
Ḳāle imāmün muḳtedā hüve hevā hüve vü hū

5 Rāziḳ-ı 'ilm-i ber-ezel güft ezel ezel ezel
Kāne Murādī lem yezel hüve hevā hüve vü hū

1203[2]

Min maḳālāti ṣāḥibi'l-ḥālāt muẓhiri'l-'acāyibi bi-envā'i'l-kerāmāt

Mef'ūlü Fāilātü Mefāīlü Fāilün

1 Sem'-i ḳabūl-i cāna gelür çün nidā-yı hū
Milk-i vücūda ırdi ser-ā-pā ṣafā-yı hū

2 Şems-i ezel çü ṭoġdı 'ayālim semāsına
Eṭrāfa oldı müntẽşir ey dil żiyā-yı hū

3 'Arrāf-ı ehl-i Ḥaḳḳa su'āl eyledüm ḳamu
Didüm ki bildürüñ ne durur muḳteżā-yı hū

4 'Ayn-ı 'ināyet oldı anuñ iki dīdesi
Buldı ḫalāṣ her ki bula merḥābā-yı hū

5 Sırr-ı Ḫudāda a'lem olan ism-i a'ẓamı
Oldur bilen Murādī fenāda beḳā-yı hū

---

1 A.178b, F.198a, R.149a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Kesin hakikatleri ve apaçık delillerinden… Allah (cc.) onun yüce sırrını kutsal kılsın!
Başlık F.Ve min-'acā'ibi kelimātih.
1.Her iki cihan ondandır; bu iki cihan, insan devrinin noktası hükmündedir.
2.Şehirler toplandı, gemiler gitti, deliler gözlemledi, kast etti, isteği, o, onu
3.Elest Meclisi'nin içkisi ile kendinden geçmiş, balçık kadehin rengi ve kokusu gibi daimi, habibin ismi, onun namı; o, o, o.
4.Müjdeciden ses geldi arzu ve istekler çarpıştı kendisine uyulan imam dedi o onu istedi.
5. Ezelde ilmi veren söyledi: Ezel, ezel; ezel; benim isteyim yok olmadı o onu istedi
2b. İnteẓere: İnteẓeret H. 5a.'ilm: - R, M. 5b.Murādî: Murād R.

2 A.179a, F.198a, R.160a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Çeşitli kerametleriyle görünen harika hâllerin sahibinin yazılarından…
Başlık F.Ve min-enfāsihi'l-mübāreke.
1b.ser-ā-pā: ser-pā R. 4b.ki: kim AE.

1204[1]

Min ḥadāyiḳı ḥaḳāyıḳı maʿārifihī ve riyāżi deḳāyiḳi leṭāyifihī

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Muḳarrerdür cemāl-i bā-kemālinden alur pertev
Şular kim iki dünyāyı ḳatında ṭutmadı bir cev

2 Rıżāñı gözleyen her dem olur marżī-i millet pes
Ṭarīḳüñde olan kāmil odur her rāhda hoş-rev

3 Saña ʿazm eyleyüp terk eyleyen ġayruñı her demde
Senüñ iḥsān-ı bī-pāyānuñ irişür aña nev-rev

4 Seni şol kimse kim bildi rıżāñı gözledi dā'im
Ḳatında bir durur gedā vü ḳayṣer ü ḫusrev

5 Murādıdur Murādīnüñ murādında murādı pes
Maḥabbetdür Murādide Murādiye dimişdür sev

1205[2]

Velehū dāmet reʿfetuhū

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Dilā maḳṣūdı isterseñ di lā-maḳṣūde illā hū
Eger maʿbūdı isterseñ di lā-maʿbūde illā hū

2 İrişdür vaḥdete kendüñ ḳoma keşretde yarım dem
Ḥayāt ister iseñ her dem di lā-mevcūde illā hū

3 Sücūduñ içre bul miʿrāc degül ḥācet gezesin aç
Sözüm diñle gözüñi aç di lā-mescūde illā-hū

4 ʿAṭāya bulmaḳ isterseñ seḫāyā bulmaḳ isterseñ
Hedāya bulmaḳ isterseñ di lā-ze'l-cūde illā hū

5 Murādī ẕikrüñ olsun hū dem-ā-dem fikrüñ olsun hū
Dem-ā-dem virdüñ olsun hū di lā-mevrūde illā hū

---

1 A.179a, F.198b, R.129b. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Onun bilgi hakikatleri bahçeleri ve letafetli ince bahçelerinden…
Başlık F.Ve min-şaʿşaʿāti envārih.
1a.kemālinden alır pertev: kemālindür alup pür-nev A; kemālinden olur pertev R. 1b.dünyāyı: dünyā AE.
2a.pes: bes R. 3a.ʿazm: ʿarż R; ġayrını: ʿazmini AE; ġayrıyı R. 3b.irişür: irişe AE; nev-rev: nev nev B. 4a.gözledi: gözler ol R.

2 A.179a, F.198b. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Onun merhameti devam etsin!
2a.yarım: yārüm M. 2b.ister iseñ: isterseñ AE; di: - F. 3a.gezesin aç: saña miʿrāc AE.

1206[1]

Velehū dāme mecduhū

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Gönül çeşmini ey ʿāşıḳ münevver ḳılmaz illā hū
Murādın herkesüñ ey dil müyesser ḳılmaz illā hū

2 Ne ṣūret gösterür gözle bugün mir'āt-ı ḳalbi gör
Ne kim vardur ḳażā ḥükmin muḳadder ḳılmaz illā hū

3 Cihānuñ naḳşına baḳma anuñ naḳḳāşını iste
Cemīʿ-i ʿālemüñ levḥin muṣavver ḳılmaz illā hū

4 Dem-ā-dem ẕākir ol ẕākir ziyāde niʿmet eyler ḥamd
Ki dillerde gönüllerde mükerrer ḳılmaz illā hū

5 Murādīnüñ murādıdur hemān maḳṣūdı ol şāhuñ
Bilür kim nūr-ı eclāsın mubaṣṣır ḳılmaz illā hū

1207[2]

Mine'l-enfāsi'l-ḳudsiyyeti's-sulṭāniyyeh nevvera'llāhu fu'ādehū ve nāle murādehū

Mef'ūlü Fāilātün Mef'ūlü Fāilātün

1 Yār ile ṣorma ḥālüm bir bī-ayāndur bu
Bir ġayra söylenilmez rāz-ı nihāndur bu

2 Güftāra ṭāḳat olmaz ger ola rū-be-rū yār
Cān ile añlar iseñ bir bī-nişāndur bu

3 ʿİlm-i ezelde bunlar levḥ-i göñülde mesṭūr
Birisidür muʿāyin işbu cihāndur bu

4 Şāh-ı cemāle ḳarşu ḥüsn illeri açılmış
Her kāra bāʿiṣ ancaḳ birbir zamāndur bu

5 Güftāruñ añlanılmaz ḥikmet nedür didiler
Gelmez Murādī şerḥe bir dāstāndur bu

---

1 A.179b, F.198b. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Saygınlığının devam etmesi...

2 A.179b, F.199a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Sultanlığın kutsal nefeslerinden… Allah (cc.) onun gönlünü nurlandırsın ve isteğine nail etsin!
Başlık F.Ve min-leṭā'ifi ḥikemih.
2a.yār: yaz M. 4a.cemāle: cihāna A. 5a.didiler: dirler A.

1208[1]

Min nefeḫāti ünsihī ve lemeʿāti ḳudsihī

Müfteilün Fāilün Müfteilün Fāilün

1 Her ki dilinde gönül eyleye tekrār hū
Luṭf ile iḥsānını feyż ide cebbār hū

2 Menbāʿ-ı luṭf oldı hū maḥzen-i esrār-ı ġayb
Maʿden-i hū oldı hū neṣr ider āṯār-ı hū

3 Mübdiʿ-i küll-i bedīʿ revnaḳ-ı milk-i vücūd
Merkez-i maḳṣūd-ı hū mavṭın-ı envār-ı hū

4 Bir yem-i ʿummāndur menbaʿ-ı iḥsāndur
Muṭfī-i Yezdāndur fāʿil-i muḫtār-ı hū

5 Ẕākir-i hū ol yüri dem-be-dem iḳrār ile
Eyleye ʿavnı Murād pes sana her bār hū

1209[2]

Mine'l-levāmiʿi'n-nūrāniyye ve'l-levāyiḥi's-sübḥāniyye sellemehu'llāh

Mefāīlün Mefāīlün Feūlün

1 Çün itdügini itmişdür bilür o
Nedür her söylerler yā neden bū

2 İder şevḳ ile şevḳin āşkāre
Anuñ içün döner bu çerḫ-i mīnū

3 Didiler çün "recaʿnā"dan nidāyı
Revān olup aḳarlar çün aḳar ṣu

4 Ṭabāyiʿden çü maṭbūʿ oldılar hep
Anuñ çün birbirine gösterür rū

5 Olur cümle cihān bir güne ʿālem
Murādī her ḳaçan kim diye yā-hū

---

1 A.179b, F.199a. Gazel R'de vardır.
Başlık A: Onun hoş esintileri ve kutsallığının ışıltılarından!
Başlık F.Ve min-enfāsihi'ş-şerîfe.
1a.eyleye: ile L. 2b.cûd AE, H. 3b.merkez-i: hergiz M. 4b.Yezdāndur: nîrāndur F, L, M.

2 A.180a, F.199a, R.51b. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Nurlu parıltılar ve sübhânî levhalardan… Allah (cc.) onu selamete erdirsin.
2b.şerh-i: çerh-i B. 3a. recaʿnā: bk. G 814/1b. 3b.aḳarlar: giderler AE, H, R. 4a.maṭbuʿ: muṭîʿûn R. 5a.gûne: gün AE.

ḤARFÜ'L-HĀ

1210[1]

Min nesāyimi enfāsihī ve leṭā'ifi īnāsihī

Feilātün Mefāilün Feilün

1 İrdi çün kim gelüp oluñ āgāh
Himem-i lā-ilāhe illā'llah

2 ʻĀleme ṣaçdı feyż-i mi'metini
Kerem-i lā-ilāhe illā'llah

3 Maġrib ü maşrıḳa ḳanad açdı
ʻAlem-i lā-ilāhe illā'llah

4 Cümleten yaraya şifā virmiş
Merhem-i lā-ilāhe illā'llah

5 ʻĀleme virdi ferr ile zīnet
Ḳadem-i lā-ilāhe illā'llah

6 ʻĀleme esdi virdi yaḫşı ḥayāt
Ḥoş dem-i lā-ilāhe illā'llah

7 Oldı memlū iki cihāna ṣadā
Demdem-i lā-ilāhe illā'llah

8 Her ki oldı cihānda oldı saʻīd
Hem-dem-i lā-ilāhe illā'llah

9 Ey Murādī ulu saʻādetdür
Her dem-i lā-ilāhe illā'llah

1 A.180a, F.199b, R.97a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Onun nefeslerinin esintisi ve samimiyetinin inceliklerinden…
Başlık F.Ḥarfü'l-Hā'.
1b, 2b, 3b, 4b, 5b, 7b, 8b, 9b: illā'llah: illā hû AE. 2a.feyż-i: feyż ü R. 3a.açdı: açmış R. AE'de. 5a ve 6a beyitleri birbirinin yerine yazılmıştır. 5b.Ḫoş dem-i lā ilāhe illā hû AE.

1211[1]

Velehū dāmet selāmetühū

Feilātün Mefāilün Feilün

1 Fülk-i dil çün ṣalındı ʿummāna
Fülk-i yem oldı yem-i ʿummāna

2 Rūḥ-ı rūḥ oldı çünki rūḥa ḳarīn
Pes ṭabīb oldı cümle dermāna

3 Merkezin buldı noḳṭa dā'ireden
Ḥavż-ı Kevṯerde ṣanki dür-dāne

4 Pes mücellā olup mücellādan
Oldı mir'āt cümle-i ʿirfāna

5 Perde-dār oldı perde-i ġayba
Perde ardına vardı pinhāna

6 Müşkilin ḥall idüp müşekkil olup
Şekli ile girdi şekl-i insāna

7 Kim ki fehm itmedi Murādī sözin
Olımaz maʿrifetde merd-āne

1212[2]

Velehū kāne'llāhu lehū

Feilātün Mefāilün Feilün

1 Gösterür yār yüzin āyinede
Ḥikmet oldur ʿacebde āyinede

2 Nice kerre mücerrib oldum anı
Tecribe ḳılmışam bugün yine de

3 Ḥamdü li'llāh ki eyledüm daʿvā
Olmadum ʿāciz anda "beyyine"de

4 Her muʿayyen ki ʿayna ʿayn oldı
Danışup dururam muʿayyende

5 Bilse idüñ eger Murādī sözin
Ḳā'il olur idüñ bu āyinede

---

1 A.180a, F.199b. Gazel R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Onun selameti devam etsin!
1a.çün ṣalındı: ṣalındı çün AE, B. 1b.yemm-i yemm AE. 2a.rûḥ-ı: rûḥ AE, M. 3b.kevṯerde: kevṯerden AE. 4a.olup: oldı AE.

2 A.180b, F.200a, R.93b.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) ona ihsanda bulunsun!
1b.oldur: odur AE. 2b.bu gün: bunı R. 3b.olmadum ʿāciz onda: olmadum onda ʿāciz F, M; ʿāciz olmadum onda L, R; beyyine:bk. G 148/2b. 5b.eger: aña L.

1213[1]

Velehū rafe'a'llāhu ḳadrehū

Feilātün Mefāilün Feilün

1 Ṭarḥ idüp ġayrısın direm her gāh
Ḥasbiya'llāhü lā-ilāhe sivāh

2 Çün ḥabībüm durur ḥabīb-i ezel
Ezelüme ebed görindi güvāh

3 Munfa'il olmazam ben eşyādan
Yed-i ġam dāmenümdedür kütāh

4 'Ālemüñ mübdī'i çü cüz ile küll
Elif ü hā olupdur 'āşıḳa rāh

5 Bu Murāduñ kelāmını añla
Şoñra di lā-ilāhe illā'llah

1214[2]

Velehū harresa'llāhu mecdehū

Feilātün Mefāilün Feilün

1 Lāmi' oldı burūḳ ile her gāh
Ḳamer-i lā-ilāhe illā'llah

2 Tāb virdi bu ḥāne-i ḳalbe
Seḥer-i lā-ilāhe illā'llah

3 Mündefi' ḳıldı cümle efkārı
Eşer-i lā-ilāhe illā'llah

4 Gösterür ādeme ṭarīḳ-i sedād
Reh-ber-i lā-ilāhe illā'llah

5 Miṣli yoḳ zāyi' eyleme zinhār
Güher-i lā-ilāhe illā'llah

6 Ey Murādī ḳırar sevā çerisin
Leşker-i lā-ilāhe illā'llah

---

1 A.180b, F.200a, R.52b.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun kıymetini yükseltsin!
1a.dirüm: dir idüm AE. 2a.ḥabîbüm durur: ḥabîbümdür AE. 2b.ezelüme: üzerüme AE; güvāh: sivāh A. 3b.yed-i ġam: yeduġum A. 4a.mübdi'i: mebde'i A, M. 4b.elif ü: elif-i AE, H.

2 A.181a, F.200b, R.55a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun saygınlığını korusun!
1a.burûḳ ile: burûc ile AE. AE'de 4. ve 5. beyitler birbirinin yerine yazılmıştır. 4a.gösterir ādeme: göster reh-i deme F. 6a.ḳırar: ḳarār R.

1215[1]

Velehū lā-zāle meşkūrü'l-fi'āl

Feilātün Mefāilün Feilün

1 Şükr ü minnet Ḫudā-yı sübḥāna
Eyledi luṭf ü 'izzet insāna

2 Aña bildürdi cümle esmāyı
Eyleyüp maẓhar anı 'irfāna

3 Secde itmedügi içün aña
Ebedi la'net oldı şeyṭāna

4 Eger insān iseñ bil imdi özüñ
Ki saḳın olma uyma ḥayvāna

5 Ḳıl Murādī özüñi zer gibi şāf
Dür olup pes ṭal imdi 'ummāna

1216[2]

Velehū surre mede'd-dehr

Feilātün Mefāilün Feilün

1 Per açup murġ-i dil çü pervāza
Başladı geçdi nice derväze

2 Āşiyānını bulmaġ içün ol
Derd ile dā'im eyler āvāze

3 Baḥr-ı 'ışḳa salan sefīnesini
Naẓar eyler mi ḳış ile yaza

4 'Āşıḳuñ yarası oñulmaz hiç
Her nefesde çün olur ol täze

5 Rāzdan bulmayınca rāz diyemem
Her kişi maḥrem olımaz rāza

6 Sāz-kār olmaġ içün anuñla
Her çoġı biz degişmezüz aza

7 Ey Murādī rıżā dilerseñ eger
Her işüñde gözetgil endāze

---

1 A.181a, F.200b, R.57a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Fiillerinin beğenilmesi devam etsin!
3a.secde: secdeyi H.

2 A.181a, F.200b. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Zaman süresince mutluluk olsun!
4b.ol: - AE. 5a.rāzdan: rāz-daş AE; diyemem: dimem AE. 6a.sāzkār: saña kār M; anuñla: anuñ ile M.

1217[1]

Velehū sāre bi-ẕikrihi'r-rikbān

Feilātün Mefāilün Feilün

1 Ḥasb-i ḥālüm durur oluñ āgāh
Söylerem lā-ilāhe illā'llah

2 Nefsümi bilmege muḳayyedven
Ḳaydum anuñ ile durur her gāh

3 Beni ḳurtar ilāhī ẓulmetden
Olmayam tā yolumda ben güm-rāh

4 Ḳalbümi rūşen eyle 'ışḳuñla
Olmayam tā ki ayru ḳılmayam āh

5 Pādişāhum 'ināyet eyle baña
Ẕikrüñ eyle küşādedür elvāh

1218[2]

Velehū zade'llāhu saṭvetehū

Feilātün Mefāilün Feilün

1 Ey ḥayātuña külli şey'in güvāh
Eşhedü en lā-ilāhe illā'llah

2 Ḳudretüñdür ḳamuya püşt ü penāh
Eşhedü en lā-ilāhe illā'llah

3 Sensin iki cihānda ḳullara şāh
Eşhedü en lā-ilāhe illā'llah

4 Cān ile ḥażrete tutam ben rāh
Eşhedü en lā-ilāhe illā'llah

5 Ḳıl şehādet Murādī bul yüce cāh
Eşhedü en lā-ilāhe illā'llah

---

1 A.181b, F.201a, R.144a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Takipçileri onun zikriyle ilerlesin.
3b.tā: tā bu R; ben: - AE. 4a.'ışḳuñla: 'ışḳuñ ile AE, M, R. 5b.eyle: ile AE.

2 A.181b, F.201a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun nüfuzunu artırsın!
5a.cāh: cān A.

1219[1]

Velehū ebḳāhu'llāhu ilā yevmi'l-ḳıyām

Feilātün Mefāilün Feilün

1 Gizlü kenz oldı ḳalb-i ʿārif āh
Şehida'llāhü lā-ilāhe sivāh

2 Ḥarfdür noḳṭadan kelime lüġat
Mütekellimde bā-i bismillāh

3 Baḥr-ı raḥmet temevvüc üzre durur
Reşḥaya irmeyenler oldı tebāh

4 Didi çün "kāf u nūn-ı feyekūn"
Lafẓ-ı "kün"dür ḳılan gedāları şāh

5 Ey Murādī iki cihān sende
Bizi vāḥidden eylegil āgāh

1220[2]

Feilātün Mefāilün Feilün

1 Ġāyib oldı vücūd-ı ġāyetde
Murteżā oldı çün nihāyetde

2 ʿĀlemi bildi ʿilmi oldı delīl
Oldı pes ʿālem-i ferāġatda

3 Hā-i dād oldı ẓāhir oldı hū
Yirini bildi aṣl-ı himmetde

4 İḳtibās eyledi müsemmādan
Bāliġ oldı gelüp belāġatda

5 Gel Murādīden al ʿaṭā ḫaberin
Tā ki ḳalmayasın cehāletde

1 A.181b, F.201a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onu kıyamet gününe kadar devam ettirsin!
4ab. kāf u nûn-ı feyekûn: bk. G 16/1b. kāf u: kāf-ı AE: bk. G 16/1b.

2 R.163b.Gazel R'de vardır.

1221[1]

Mine'l-ḥikemi'l-işrāḳiyyeti ve'l-kelimi'l-eşvāḳiyye

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Lābeler ḳıldum varup ol ravżanuñ rıżvānına
Bābını feṯḥ ide tā ḥayrān olam seyrānına

2 Didi kim var mı icāzet ṣāḥibinden yā nişān
Tā muṭī‘ olam anuñla ben daḫı fermānına

3 Pes didüm sem‘en ve ṭā‘e ol nişānuñ gösterüp
Feṯḥ-i bāb idüp varup çıḳdum anuñ dīvānına

4 Ḳalbüme didüm ḳo naḳşı istegil naḳḳāşını
Bir nidā irdi fenā ol maẓhar ol iḥsānına

5 Ey Murādī geç murāduñdan murādın gözle gel
İster iseñ bu kelāmuñ irmege iẕ‘ānına

1222[2]

Velehū lā-zāle mü’eyyeden min ‘indi’llāh

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Sem‘üme irdi nidā çün cāna cān irdi yine
Baḳmag içün rūyuma bir āyine virdi yine

2 Didi “yaḫteṣṣu limen şā‘e” āyetini ḳārī ol
Oḳuduḳda didi tekrār eyle bu virdi yine

3 Eyledüm çünki i‘āde eyledi ḥāl ile ḥāl
Gördi çünki bu ḥicābum perdeye girdi yine

4 Iẕṭırāb itdüm göricek ıẕṭırābumı didi
“El-ḥayātü fi’l-ḥayāti” didi ḳayırdı yine

5 Ben didüm kim “if‘al emrüke” dedi “innī fā‘il
Bir ḫayāl imiş Murādī yine buyurdı yine

---

1 A.182a, F.201b, R.113b.
Başlık A: Aydınlatıcı hikmetler ve coşkulu kelimelerden…
Başlık F.Ve min-enfāsihi'ş-şerîfe.
3a.ṭā’e: ṭā’eten A. 3b.dîvānına: ebvābına R. 5a.murādın: murāduñ R; gözle gel: gözlegil B, M; gözgil AE.

2 A.182a, F.201b, R.108b.
Başlık A: Bu da onundur. Allah katından desteklenme devam etsin!
1a.sem‘üme: sem‘e A; cāna: - R. 2a.yaḫteṣṣu limen şā’e: Kuran, ancak aranızda doğru yola girmeyi dileyene ve ālemlere bir öğüttür (81/Tekvir 28, 74/Müddessir 37. 2b.okudukda: okudükde A, AE, F, H, M. bu virdi: buyurdı A. 3a.çünki: çün kim B, R; eyledim: edelim L. 3b.çünki: çün kim R. 4b. El-ḥayātü fi’l-ḥayāti: Hayat, hayattadır... 5a.if‘al emrüke: Ey babacığım! Ne ile emrolundunsa yap! (37/Saffat 102); innî fā‘il: Herhangi bir şey için, Allah'ın dilemesi dışında: "Ben yarın onu yapacağım" deme (18/Kehf 23); innî fā‘il: onu fāil A.

1223[1]

Velehū lā-zāle'ẓ-ẓaferü min a'vānihī

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Merd olan eyler fidā cānını cānān 'ışḳına
Bende-i ṣādıḳ olan ḳurbān olur ḫān 'ışḳına

2 Cān ü başa ḳalmaz ol kim merd ola meydānda
Sāye salar merd olanlar nice merdān 'ışḳına

3 Ber-kemāl olan kişi bulur kemālinde kemāl
Lāzım olmaz kim ḳıla bürhānı bürhān 'ışḳına

4 İḳtibas içün ḳabesle vardı Mūsā Ṭūra çün
Ejdehā oldı 'asāsı anda fermān 'ışḳına

5 Söyledüm 'ışḳı ṭarīḳın ba'ż ehl-i zāra ben
Bir kelāmı virdiler bin cān ḳurbān 'ışḳına

6 Güş ḳıl ḳavl-i Murādī eyleme zinhār ıbā
Kim neler var mahv olur bir ḳaylin iẕ'mn 'ışḳına

1224[2]

Velehū 'āfāhu'llāh

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Āferīn ṣad āferīn ol Hālıḳuñ iḥsānına
Bulmadum hergiz anuñ ḥadd ü kenār in'āmına

2 Luṭfı bī-ḥaddur anuñ oldum müşāhid ḳat ḳat
Gelmedi bir ẕerrece noḳṣān anuñ elṭāfına

3 Feṭḥ idüpdür bendesine nice biñ remz ü künūz
Ḥamd-i bī-ḥadd şükr-i lā-yu'ad işüm Fettāḥına

4 Olmadı hergiz baña luṭfından özge nesnesi
Ben nice şükr eyleyem bu ni'metüñ Rezzāḳına

5 Ey Murādī sen murāduñı murād üstinde bil
Eylegil her dem niyāzuñ 'ālemüñ Vehhābına

---

1 A.182a, F.202a, R.123a.
Başlık A: Bu da onundur. Onun yardımlarından dolayı zafer devam etsin!
1b.ḫān: cān AE, M. 2a.cān ü: cāna R. 3a.bulur: bilür R. 3b.bürhānı: bürhān-ı M. 4a.ḳabesle: ḳıla AE. 5a.zāra: rāza R. 5b.kelāmı: kelāmın L, R; cān: cānı L, R. 6a.ḳavl-i: ḳavli AE. 3a.ber-kemāl: pür-kemāl L.

2 A.182b, F.202a. Gazel AE, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onu korusun!
4a.özge nesnesi: özgesi nesne L.

1225[1]

Velehū şerefe'llāhu bi-vücūdihi'l-'ālem

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Muntaẓırdur luṭfuña 'āşıḳlaruñ cānā yine
Anı isterler cemālüñ ḳılasın peydā yine

2 Burḳa'-ı rüyuñ n'ola keşf eyleseñ ey dil-rübā
Pertev-i 'aksüñ ṭoḳınsa cümleye tenhā yine

3 Muġtenim olalı na'mān ile dil şūrīdesi
Ḳāni' olımaz aña pes ister ol a'lā yine

4 Çün getürdi "beyyināt"ı 'ālim-i 'ilm oldı pes
Oldı "Sübḥāne'llezī esrā"da bir "esrā" yine

5 Gel Murādī bendeñe luṭfuñdan eyle luṭfuñı
Kim senüñ nūr-ı cemālüñden ola gūyā yine

1226[2]

Velehū dāme nāşire'l-'adli ve'l-iḥsān

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 "Ḳum fe-enẓir"den ḫaber alduñsa iẕ'ān üstine
Sırrını sırrında añla ḥarf-i Ḳur'ān üstine

2 Fā'il-i muḫtārdur olmadı muḫtārı ḫilāf
Görinür her laḥẓada bürhān bürhān üstine

3 "Men lehü'l-emrük" durur ḥükminde ẓāhirle nihān
Ḥikmetin gel gözle gel im'ān im'ān üstine

4 Ger tefekkür eyler iseñ eylegil fehmüñ ḳavī
Olmaya ḳalbüñde tā buṭlān buṭlān üstine

5 Diñler iseñ ger Murādīnüñ mu'ammā sözlerin
Olasın fehminde sen ḥayrān ḥayrān üstine

---

1 A.182b, F.202a, R.73a.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) ālem onun varlığıyla şereflensin!
1a.cāna: - AE. 2b.ṭoḳınsa: ṭoḳına AE. 3a.muġtenüm: muġtenem AE; na'mān ile dil: na'mānla dil-i A. 3b.pes: bes R; ol a'lā: a'lā ol L. 4a.beyyināt:bk. G 148/2b; 'ālim -i: 'ālem-i M; pes: bes R. 4b.esrā: bk. G 81/4b; bir: biz R. 5b.nûr-ı: na't-i R; ni'meti L.

2 A.182b, F.202b, R.80a.
Başlık A: Bu da onundur. Adalet ve ihsanı yayıcılığı devam etsin!
1a.Ḳum fe-enẓir: bk. G 188/3; alduñ AE. 2b.bürhān: bürhānı A; bürhān-ı AE; laḥẓada: laḥẓa L. 3b. Men lehü'l-emrük: bk. G 274/4; gözle gel: gözlegil AE; im'ān: im'ān u A, im'ān-ı AE.

1227[1]

Velehū ṭavvele'llāhu ʿumrehū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Bir ḫaber virgil ṣabā dil-dār kūyından bize
Gel berü vir bir eṣer dil-dār kūyından bize

2 Muntaẓır olduḳ saña bir nice demdür nice gün
Bir kelām eyle yine dil-dār kūyından bize

3 Kārı ol yārüñ nedür pes cünbüşi ne resmedür
Bir cevāb alġıl hemān dil-dār kūyından bize

4 Açdı mı rūyını yoḫsa var mı vechinde niḳāb
Ṭoġrısın söyle ṣabā dil-dār kūyından bize

5 Ḫāṭırın eyle küşāde bu Murāduñ gel berü
Ṣıḥḥat üzre bir ḫaber dil-dār kūyından bize

1228[2]

Velehū edāma'llāhu ʿizzehū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Cān ile cān oynadum çün āstān-ı yārde
Ber-kemāl oldum özümden meclis-i dil-dārda

2 Ḥākim oldı ol ḥabībüm ḥükm idüpdür ṣıdḳuma
Şāhid oldı yine ḥākim ḳılduġum iḳrārda

3 Lāzım oldı çün baña ḳıldı şifāsından şifā
Yoġ ile var arasında var idüpdür varda

4 Ṭavrumı ben bileli ṭavrından anuñ çıḳmadum
Cümle baña uydılar pes ṭavr ile eṭvārda

5 Feyż-i muṭlaḳdur ḥaḳīḳat bu Murāduñ sözleri
Didi "Sübḥāne'lleẕī esrā" bugün esrārda

---

1 A.183a, F.202b, R.93b.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun ömrünü uzatsın...
1b.ver bir eṣer dildār: vergil dildār eṣer A. 3a.resminedür: resmi ne A. 4b.ṭoġrısın: ṭoġrısı AE.

2 A.183a, F.202b, R.103b.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun saygınlığını devam ettirsin!
1b.oldum: olmadum A. 3a.çün: - R; baña: - A; şifāsından: şifāsında A. 5b.esrā: bk. G 81/4b. 5b.esrā: - L.

1229[1]

Velehū ḥaḳḳaḳa'llāhu āmālehū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Vuṣlat-ı dil-dārdadur her ne leẕẕet var ise
'Avn-ı luṭf-ı yārdedur her ne devlet var ise

2 Ḥān-kāh-ı 'ışḳ içinde mu'tekif olduñsa ger
'Uzlet oldur keşret oldı ḳande 'uzlet var ise

3 Āşinā-yı 'ışḳ olalı bilmişem māhiyyetüm
Baña ẕevḳ ile ṣafādur ḳande miḥnet var ise

4 Māl ü cāhā baḳmazam ḫardal degüldür 'aynuma
Mihr içinde bulmışmdur her ne rütbet var ise

5 Bāl-ı ḳudretle Murādī ṭayr ider eṭrāfda
Bu kelāmı añlaġıl 'aḳlunda ḳudret var ise

1230[2]

Velehū belleġa'llāhu ilā aḳṣa merātibi's-sa'ādeh

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Ḥālüm istifsār iderseñ gelmez ol hergiz dile
Niceler ḥayrān olur bilmekde anı kim bile

2 Kimsene bu remzi bilmekde muḥāl-ender muḥāl
Pes bunuñ şerḥin meger kim şerḥ-i bürhānum ḳıla

3 Şeklüñi mīm ile mażmūm eyleme müşkil olur
Bilemezsin kendüñi düşdüñ devāsız müşkile

4 Bilmek isterseñ eger 'ilm ile 'ilmüñden ḫaber
Ḫāk-ı na'l olup mülāzim ol varup bir kāmile

5 Bu Murādī eyledi bir ḳavl-i nev-peydā yine
Düşdi yine yiñiden iki cihmna ġulġule

1 A.183a, F.203a, R.87b.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun isteklerini gerçekleştirsin!
1a.dildārdadur: dildārda R; le))et: vuṣlat A. 4a.māl ü cāha: cāh ü māla R. 4b.rütbet: zînet A, AEoa.ṭayr: ṭîn R.

2 A.183b, F.203a, R.108a.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun saadet derecelerini had safhaya ulaştırsın!
1b.olur: olup R. 2a.bilmekde: bilmek de AE; bilmekdür R; muhāl-ender muḥāl: maḥāl-ender maḥāl AE.
3a.mîm ile: mîm-i AE; eyleme: eyle AE. 3b.devāsız: devāsı AE. 4a.isterseñ: ister iseñ R.

1231[1]

Velehū kāne'llāhu lehū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Cāna ḳalmaz şol ki sādıḳ oldı ʿışḳ-ı yārde
Cān ile baş ile virmişdür reh-i dil-dārda

2 Gel berü mir'āt-ı ḳalbüñ ḳıl muṣaffā gel berü
Tā müşāhid olasın sen nūruñı envārda

3 Rükn-i aʿẓam fehmin isterseñ eyā ṭālib bu gün
Müfredātuñ defter eyle gel berü iḳrārda

4 ʿĀleme sen ṣıġmaduñ pes iki ʿālem sendedür
Ṭavruñı fehm eyler isen ṭavr ḳıl etvārda

5 İster iseñ bilmek ey dil ḳalb-i maʿnādan ḫaber
Remzini añla Murāduñ sırr ile güftārda

1232[2]

Velehū rafeʿa'llāhu ḳadrehū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Ben cemāl-i yāre cāna şöyle ḥayrānum yine
İki ʿālemden geçüp ʿışḳ ile mihmānam yine

2 Çāre-sāzuñ çāresinden çāre-sāz oldı göñül
Baḥr-ı vaḥdet içre ṭaldum özge ʿummānam yine

3 ʿArş-ı aʿlā oldı rūḥü'l-ḳudse çün cevlān-geh
Ben cenāb-ı yārde ṭāvūs-ı cevlānam yine

4 Münʿakis oldı żiyāsından cemālüñ nüh ṭıbāḳ
Ol żiyānuñ lemʿasından şems-i raḫşānam yine

5 Ey Murādī ḳalbüñe ebr-i maḥabbet sepdi ṣu
Gel teferrüc eyle gör kim nice bostānam yine

---

1 A.183b, F.203a, R.79a.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) ona ihsanda bulunsun!
1b.vermişdür: ṭurmışdur L, R. 3a.isterseñ: ister iseñ M. 4a.pes: - AE.

2 A.183b, F.203b, R.93b.Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun kıymetini yükseltsin!
3a. aʿlā: evvel A, - F, M. 3b.yārda: bāriye R. 5a.ḳalbine ebr-i: ḳalb ile ġabṣi R.

1233[1]

Velehū lā-zāle muṭā'an li'l-enām

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Ben ḥayāt-ı cāvidānum añladum iẕ'ān ile
Anuñ içün gezmişem 'ālemde ben bürhān ile

2 Ben ḫayāle baḳmazam Ḥaḳḳ-ı cemāle 'āşıḳam
Ben cemāl-i bā-kemāli isterem īmān ile

3 Münteşirdür cümle-i āfāka medḥ-i ḥüsn-i yār
Ahsen-i vech ile bildüm vaz'umı cānān ile

4 Cür'a-nūş olduḳda ṭolmışdı ezel mey-ḫānesi
Biz anı beẕl eyledük 'āşıḳlara iḥsān ile

5 Gel Murāduñ bu kelām-ı lā-naẓīrin eyle güş
Kendüzinden kār ḳılmaz eyler ol fermān ile

1234[2]

Velehū sa'ide ciddühū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Ḥalvet-i dil oldı tenhā yine 'ışḳ-ı yār ile
Vaṣl iden 'ışḳ olupdur 'āşıḳ-ı dil-dār ile

2 Gerçi ġāyetde müferriḥdür dile vaṣl-ı ḥabīb
Āh līkin olmayaydı soñra fürḳat zār ile

3 Bulsa dil mi'rācını muḫtār ile bī-ıżṭırār
Mużṭarib olmasa Manṣūr ölmez dār ile

4 Bāde-i 'ışḳından ol şeh toldurupdur bir ḳadeḥ
Cür'asın nūş eyleyen bī-hūş olur esrār ile

5 Tārik-i ġayr olalıdan bu Murādī ẕū-fünūn
Vuṣlata ḳılmaz ḳanā'at ḳıla mı güftār ile

---

1 A.183b, F.203b, R.55b. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Halkın rızası devam etsin!
2a.ben: bir R. 2b.cemāl-i: cemāli AE. 3a.cümle-i: cümle F. 4a.ṭolmışdı: ṭolmış idi R. 5b.kendüzüñden: kendüden bir R; eyler: işler R.

2 A.184a, F.203b, R.59a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Onun çabası mübarek olsun!
2a.dile: - AE. 3a.ıżṭırār: ıżṭırāb AE. 3b.ölmez idi: ölimedi AE. 5b.vuṣlata: vaṣlına R.

1235[1]

Velehū edama'llāhu naṣrehū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Ḥalḳ olalı bu vücūdum ḳudret-i sulṭān ile
'İlmümi ḳıldı müzeyyen noḳṭa-i īmān ile

2 Sāḥa-i ḳudretde gördüm bu ẓuhūrın keşretin
Līkin olunmış iḥāṭa bir muhīb 'ummān ile

3 Ṭayy idüp gezdüm nice yıllar mesā'il illerin
Eyledüm güftār-ı āḫir ṣāḥib-i 'irfān ile

4 Didi kim 'ilme'l-yaḳīnüñden 'uyunuñ gözle kim
Tā ḥaḳīḳatle ḥuḳūḳuñ bilesin īḳān ile

5 Gel Murādīnüñ kelāmından gözet şerḥ u beyān
Ma'rifet taḥṣīl idesin sen dahı bürhān ile

1236[2]

Velehū ḫuṣṣa bi'n-naḥci ve'ẓ-ẓafer

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Oldı müstaġrak gönül ḥayretde ḥayretdür yine
Keşretinden vecd olup vaḥdetde vaḥdetdür yine

2 Buldı ẓulmet sāḥasında çün ḥayāt-ı cāvidān
Vaḥşeti terk eyledi ülfetde ülfetdür yine

3 Buldı ḥaḳḳında ḥaḳīḳatle ḥaḳā'iḳden nişān
Ḥaḳḳı īḳānında ḥaḳḳ ile ḥaḳīḳatdür yine

4 Müknet-i 'uẓmāyadur ammā cibillet himmeti
'Aẓminüñ 'aẓminde her dem 'azm-ı himmetdür yine

5 İki dünyāyı münevver eyledi nūr-ı hüdā
Ey Murādī her n'ola ḫayra 'alāmetdür yine

---

1 A.184a, F.204a, R.53a.Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) ona yardımını devam ettirsin!
3b.āḫir: āḫer M. 4b.ḥaḳîḳatle: ḥaḳîḳiyle F. 5a.gel: gör R.

2 A.184a, F.204a, R.55b. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Başarı ve zafer ile has kılınsın!
1b.keşretinden: keşret-i AE. 4a.her dem: - R.

1237[1]

Velehū eḳarra'llāhu ʿaynehū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Varlıḳ ʿilminde çün baḥṣ eyledüm yārān ile
Ṭā'ir-i ḳudsī durur dil ʿarṣada ṭayrān ile

2 ʿİlm-i muṭlaḳ şerḥine ṭūṭī-i dil didi kelām
Güş ḳıldı her biri miḳdār-ı ʿilm iẕʿān ile

3 İḳtibas idüp olardan her biri bir lemʿadan
Añladılar her birisi ḥālini bürhān ile

4 Yarasına göre her bir yaraya merhem urup
Sākin oldılar varup her birisi sükkān ile

5 Bu Murādī anlaruñ çün emrini ḳıldı tamām
Pes şurūʿ itdi yine bu resme bir devrān ile

1238[2]

Velehū lā-zāle ʿadluhū mebsūṭan

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Cürʿa-i aḳdāḥdan cemʿ oldı bir deryā yine
Ṣaldılar ʿuşşāḳ zevraḳ zīr ile bālā yine

2 Çün nümāyān oldı rūy-i yār dil-keş min-ḥicāb
İḳtibās-ı nūr idüp feyż aldı her ażvā yine

3 Ḳā'il-i muṭlaḳda oldı çünki mervī ḳavl-i cūd
Bu seḫādan oldı pes nice seḫā peydā yine

4 Yūsufuñ deryāsına tā bir olındı çoḳ rumūz
ʿĀşıḳuñ ḫ'ābına taʿbīr oldı biñ rüʿyā yine

5 Bir ʿacā'ib maʿnā iẕhār eyledi yine Murād
Noḳṭasın şerḥ eylemez cemʿ olsalar dünyā yine

---

1 A.184b, F.204b, R.59a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun gözünü aydınlatsın!
2a.muṭlaḳ: manṭıḳ R. 3a.olardan: olara R. 4b.sükkān: peykān AE. 5b.yine: - A, M, R; resme: resme yine A, M, R.

2 A.184b, F.204b, R.56b. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Onun yaygınlaşmış adaleti devam etsin!
2b.feyż: ḳabż A; aldı: eyledi AE. 3a.muṭlaḳda: muṭlaḳdan R; mervî: rûy-ı A; merdi M. 3b.pes nice: nice pes A. 4a.deryāsına taʿbîr: rü'yāsına ta'yîn R; çoḳ: çün R. 4b.taʿbîr: taʿyîn R. R'de 5. beyit yoktur.

1239[1]

Velehū żā'afa'llāhu ni'metehū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Cümle erkān oldı pāye çünki rükn-i evvele
Evvel ü āḫir çü menzildür araşgıl menzile

2 Bāb-ı muġlaḳdan duḫūl itdüñse ey sāḥib-kemāl
Ṣaḳla miftāḥı oñatca lāzım ola kim bile

3 Defteri taṭbīḳ iderseñ defteri ġayrıdadur
Sen mürekkebden durış tā kim ḳalem şaḳḳı ṭola

4 Māverā-yı 'ayn-ı idrāküñde bulduñsa baṣar
Ḳıl baṣīretle naẓar var ḥāl-i āḫirden dile

5 Tek-i istifsār idüp gūş it Murāduñ ḳavlini
Añlayup her ḥāli tā kim düşmeyesin müşkile

1240[2]

Velehū lā-zāle rāşiden mehdiyyā

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Ṣoḥbet-i dār-ı ḥabībe vardı dil pervānesi
Şem'ine yanmaḳ dilerseñ bi'llāh ol dīvānesi

2 Nūş idelden cām-ı hestīden gönül āb-ı ḥayāt
Ref' olındı ḳande kim vardur meyüñ mey-ḫānesi

3 Kim mu'arrādur vücūdından bulan oldur özin
Ḥāşa li'llāh kim ola dil-ber anuñ bī-gānesi

4 Āşinā her laḥẓada buldı ḳamudan iştihār
Oldı murġān-ı 'ayāna tu'ma anuñ dānesi

5 'İbret isterseñ yüri çeşm-i 'iberle ḳıl naẓar
Hep Murādī ile memlū cümlenüñ dil-ḫānesi

---

1 A.184b, F.204b, R.59b.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun nimetini artırsın!
2b.oñatca: öñince A. 3a.defteri: defter R; ġayrıdadur: ġayrı durur AE; ġayrıdur H, R. 4a.'ayn-ı: fehm-i R. 4b.mısraı "buldunsa" sözü ile başlamış, fakat mısraın gerisi yazılmamıştır. 4b.āḫirden: āḫerden AE. 5a.istifsār: istiġnā R.

2 A.185a, F.205a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Doğru yolda olma, hidayete erdirme devam etsin!
1a.ṣoḥbet-i: ṣoḥbet A.

1241[1]

Velehū sehhele'llāhu lehu'l-umūr

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Ḥażret-i Mevlā cemālin ber-kemāl eyler yine
İḳtižāsı üzre herkes bir me'āl eyler yine

2 Ten ḥicābın ref' iden maḳṣūda bulmış dest-i res
Bir hümādur uçmaġa perr ile bāl eyler yine

3 Ref' idüp her şübhesin ḳılan ziyāde 'ilmini
Müntehā-yı 'ilminüñ şerḥinde dāl eyler yine

4 Ekmeyen ṭoḫm-ı ezel almaz fevā'id ḫırmanın
Kendü 'ırżı kendüsinde pāy-māl eyler yine

5 'İbret ile nāẓır ise kim ki görsin ḳavlini
Bu Murādī kendüyi kendinde ḥāl eyler yine

1242[2]

Velehū hevvena'llāhu lehu külle şey'

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Cem' idelden cem' ile cem'ümde ḥayrānam yine
Olmadum bir laḥza münfek aṣlā mihmānam yine

2 Ḥāne-i vaḥdetde tevḥīdümde vaḥdet bulmışam
Vaḥdetüm şerḥinde ben keşretle bürhānam yine

3 Lā-ḫaṭā fī firḳatin illā lisānin min lisān
Bu kelāmı fehm idelden ṣāḥib-iẕ'ānam yine

4 Her ḳaçan ḳavl eylesem ḳavlüm baña biñ ḳavl ider
Bu sebepden ṣāḥib-i ḳavl ü 'irfānam yine

5 Ben Murādīden murāduñ istedüm teşḫīsini
Didi kim sen 'arşum ol ben seni devrānam yine

---

1 A.185a, F.205a, R.56a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun için işleri kolaylaştırsın!
3a.ref': def' R. 4b.ırżı: ırżın R; yine: - M. 5b.kendinde: kendinden AE.

2 A.185a, F.205a, R.54a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun bütün işlerini kolaylaştırsın!
2b.ben: men R; yine: - M.
3a.Ayrılıkta hata yoktur ancak dilden dile farklılık vardır.
4a.baña: - AE. 4b.hem: - A. 5b.arşum: arşuñ M.

1243[1]

Velehū dāmet selāmetühū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Çün mekān oldı vücūdum rāhumuñ sulṭānına
Anuñ içün gelmişüzdür ʿālemüñ seyrānına

2 Bilmezem bilmezlügüm maʿẕūr ṭut ey muḥterem
Bu meṣeldür girmez imiş dost dostı ḳanına

3 ʿĀlemi bir noḳṭa gördüm cümleten āyīnede
Nāẓıram ben lā-mekānī ʿālemüñ devrānına

4 Nā'il olmaz cehd-i cidd ile mücerred kimsene
Muntaẓırdur ṣāḥib-i emrüñ ḳamu fermānına

5 Maʿrifet şemʿinden ey dil isteyen bir lemʿayı
Cümleten pervāne-veş gelsün Murāduñ yanına

1244[2]

Velehū dāmet saʿādetühū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Tāc-ı ʿizzetdür kerāmet gerçi kim insānda
Līk devlet var ziyāde vuṣlat-ı cānānda

2 Dāmen-i yāri ṭutup terk eyler iseñ ġayrı sen
Bir daḳīḳa ḳomaya cümle vire iḥsānda

3 Rūḥa rāḥatlar virür cennetde gerçi būy-ı gül
Būy-ı vuṣlat müjdesi rāḥat yiter bu cānda

4 Sen ṣanur mısın bu rāh-ı ʿışḳı kim ola geñez
Terk-i ser ḳılmak gerek evvel ḳadem o anda

5 Cümleten nevʿ-i beşerdün muḫtelif ḫilḳatde çün
Olmadı herkes berāber ey Murād īmānda

---

1 A.185b, F.205b, R.53b.Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Onun selameti devam etsin!
1a.rāhumuñ: rāhumuz R; rûhumuñ B. 2b.dostı: dostuñ AE. 3a.āyînede: āyînde A; ben ānîde AE; ānîde H.
4a.nā'il: te'emmül AE; kimsene: gitmeye AE. 5b.Murāduñ: Murādî AE, M.

2 A.185b, F.205b, R.58b. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Onun saadeti devam etsin!
2a.ġayrı sen: ġayrısın A, AE. 5a.muḫtelifdür cümleten nevʿ-i beşer ḫilḳatde çün R.

1245[1]

Velehū besaṭa'llāhu ʿadlehū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Cürʿa-i destüñden ey dil-ber çü nūş itdüm yine
Evvelīn ü āḫirīni naḳşına ṭutdum yine

2 Ṣūret-i ʿaḳl-ı ḥayālüm maḥv idelden bu ḫumār
Buldı bir keyfiyyeti ʿaḳlum ki gelmez rāyına

3 ʿĀşıḳ olaldan cemālüm ʿāşıḳ olmışdur bana
Biñ cemāl ile celālüñ gelmişem tedbīrine

4 ʿİlm-i ʿālim ḳandedür echel durur bu maʿnide
Mihr-bānum mihrini virdüm bu yaḫşı adına

5 Bilmek isterseñ Murādīden beyān-ı maʿnevī
Gel bu mirṣāda ḳadem baṣ bilesin evrādı ne

1246[2]

Velehū edama'llāhu iḳbālehū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 ʿAḳlumı yaġmaya virdüm ṣūʿle-i tābān ile
Selb olup idrāk-i fehmüm lemʿa-i raḫşān ile

2 Ṭāḳatüm tarḥ eyledi mekşūf olalı mihr-bān
Ḳaplamasa mīġ-i luṭfı ḳalmaz idüm cān ile

3 Müstecābü'd-daʿve olmaḳdan ibā eyler mi dil
Cümleten pes ān-ı vāḥid bildi vicd u ān ile

4 Mümkinātuñ riştesinden baġladum bir ḫoş kemend
Ḳalʿa-i vaḥdetde oldum vuṣlat-ı cānān ile

5 Maʿrifet kesb eyleyem dirseñ eyā ṣāḥib-kemāl
Gel Murāduñ manṭıkın gūş eylegil iẕʿān ile

---

1 A.185b, F.205b, R.60a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun adaletini yaysın!
1b.āḫirîni: āḫirîn R; yine: āyine R.4a. ʿālim: ʿālem. 5b.gel bu: küllî A; evrādı ne: evrādına A, AE.

2 A.186a, F.206a, R.53b.Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun ikbalini devam ettirsin!
1a.raḫşān: ḫışşān M. 2a.mihr-bān: mihr-i cān R. 1b.ḳaplamasa: ḳılamasa R; mîġ-i: menʿ-i AE. 3a.eyler mi: eylerem M. 3b.cümleten: cümleyi R; vicd ü ān: vicdān AE. 4a.baġladı: baġladum AE, H, R. 5b.Murāduñ: Murādî M.

1247[1]

Velehū dāme lehu'n-naṣru ve'ẓ-ẓafer

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Gösterür fi'lümde ef'āl-i ṣaḥīḥīn ẕāt ile
Ḳılmadı 'aynümde ġayrı ḥāl ile ḥālāt ile

2 "Kāf u nūn"uñ rüknini erkān ile fehm eyleyen
Cüz' ü küll remzinden añlar mihrini ẕerrāt ile

3 Ḳālıb-ı cisminde cismin maḥż-ı ḥikmet añlamış
Şol mubaṣṣar k'añlamış idrākini kerrāt ile

4 Def'-i żarr itse ne vardur hey'etin meslūb iden
Dāfi'üñ ḥükminde kārın añlayan def'āt ile

5 Gel Murāduñ mantıḳın güş eyle ey ṣāḥib-kemāl
Vaḳtüñe ḥāżır olursañ vaḳtı bi'l-eyḳāt ile

1248[2]

Velehū dāmet 'izzetuhū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Āh kim şerḥ itmek içün ḥālümüz gelmez dile
Şerḥini anuñ yine bu şerḥ-i bürhānum ḳıla

2 Lā-mekān oldı mekānı verde vāṣıl 'andelīb
Yār ile ḥālüm nedür iki cihānda kim bile

3 Ser-firāzānı ḥaḳīḳatden işitdüm bir ḫaber
Her ne kim sulṭāndan gelse mübārekdür ḳula

4 Sırruñı pinhān iderseñ sırr ile ey müttaḳī
Cümleten 'ālem ser-ā-ser berḳ-i nūruñdan ṭola

5 Bu vücūdum 'ālem içre ḳat ḳat-ender ḳāt ḳıl
Tā ki ma'nā-yı ḥaḳīḳatden ḫaber ḳalbüñ ala

6 Güş eyle gel Murādīnüñ kelāmın ey ulu
Tā ṭarīḳat dāmenine dest-i ṭırnaġuñ ile

---

1 A.186a, F.206a, R.52b. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Ona yardım ve zaferi devam etsin!
1a.ṣaḥîḥin: ṣaḥîḥîn A, AE. 1b.ḳılmadı: ḳalmadı AE. 2a.Kāf u nûn: bk. G 16/1b. 2b.cüz' ü: cüz'î AE; mihrini: mehrini M. 3a.cisminde: cisminden AE. 3b.k'añlamış: kāmilmiş AE. 4a.żarr itse: ẕerrāta A. 4b.añlayan def'āt: añlayan defe'āt AE. 5a.Murāduñ: Murādî M.

2 A.186a, F.206a, R.57a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Onun saygınlığı devam etsin!
2a.verde: virde M. M'de. 3b.mısraı ile. 4a.mısraı birbirinin yerine yazılmıştır. 5a.ḳat: - R.

1249[1]

Velehū zāde'llāhu şevketehū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 "Men ʿaref" sırrında baḥṣ oldı yine ʿirfān ile
Her birisi bir kelām itdi nice bürhān ile

2 Ḳalb-i mirʾātına pes ḳılup naẓar virdüm cevāb
Bu suʿālüñüz sizüñ ḥall olımaz iẕʿān ile

3 Müntehā-yı ʿaḳl irüben bilimez bir ẕerresin
Bu rumūzuñ maʿnīsin bilen bilür vicdān ile

4 ʿUḳde-i ḥall itmege acgıl başīret dīdesin
Tā niḳābuñ keşf ide Rabbüñ senüñ īḳān ile

5 Gel Murāduñ mantıḳından behre-dār olduñsa ger
Kim bilür kendüñ bilesin himmet-i merdān ile

1250[2]

Velehū dāme nasruhū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Āh kim oldı ḥabīb içün bugün ġavġā yine
Ṣulḥ olınmadı didiler pes gelüñ ferdā yine

2 Mū-be-mū bir mū çihl yaruben olındı biḥāṣ
Ḥüsnini şerh itmediler ḳaldılar evlā yine

3 Maʿnīyi fehm itmediler cümleten ʿallāmeler
Mesʾele ḥal olmayuben ḳaldı pes maʿnā yine

4 Ṭağılup cemʿiyyet olındı zamāna vaʿdeler
Cemʿ olup mīʿādda ṣuġrāyile kübrā yine

5 Ṣal vücūduñ fülkini geşt eyle baṭn-ı ʿālemi
Bu Murādīnüñ dilinden aḳdı bu deryā yine

---

1 A.186b, F.206b, R.57b. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun ihtişamını artırsın!
1a. Men ʿaref: bk. G 388/3. 2a.mirʾātına: mirʾāt ile M; mirʾāta AE; pes ḳılup naẓar: naẓar pes ḳılup AE.
3b.bilen: - AE, H. 5a.Murāduñ: Murādî M; ger: sen R.

2 A.186b, F.206b, R.58a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Onun yardımı devam etsin!
1a.ḥabîb içün: ḥabîbüm çün M. 2a.mû-be-mû bir: bir mû bu AE; yaruben: yaruyan A; biḥāṣ: necāt A, M.
3b.ḳaldı: ḳaldılar AE. 5a.baṭn-ı ʿālemi: bāṭın ʿilmini R. 5b.bu: bir R.

1251[1]

Velehū eʿazze'llāhu enṣārehū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Ehl-i ʿışḳ olan bilür ʿışḳ ehlinüñ ḥālin yine
Ten ḥicābında ḳalanlar bilmediler ḥāl ne

2 Lemʿanuñ ʿaksine evvel tutdı mir'āt ehl-i ʿışḳ
Tāb urdı şems-i enver ṣındı yandı āyine

3 Daʿvī-i ʿışḳ itdiler vaṣlın temennā itmege
Pes ṭaleb ḳıldı ḥabīb anlardan iki "beyyine"

4 Cān ile cānān arasında ḥicābın refʿiden
Meyl idüp aldanmadılar māsivānuñ āline

5 Cān ü tenden cümleden vaz olmayınca ey gönül
Vāḳıf olmaz kimse bi'llāhi Murād aḥvāline

1252[2]

Velehū nāle murādehū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Ṣūret-i eşyā durur mir'ātda peydā yine
Çünki ẓāhir olasın anlar olur ihfā yine

2 Nār-ı dūzaḫdan ṣanurdum ʿālemüñ ẓülmātını
Perde-i hicrüñden olmış eyledüm ışġā yine

3 Gerçi kim dirler ʿuluvv-ı himmeti īmāndan
Saña tefvīż itmişem sen eylegil aʿlā yine

4 Ḥaḳḳı bāṭıldan ayırmayınca kendüm bilmedüm
Ben cemāline senüñle olmışam bīnā yine

5 Ben Murādı bilmişem sensin murādum dā'imā
Dā'imā idersin iḥyā eylegil iḥyā yine

---

1 A.186b, F.207a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun yardımlarını aziz kılsın!
3b. beyyine:bk. G 148/2b.

2 A.187a, F.207a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Onun isteğini versin!
2a.nār-ı: nār u F, H. 5a.Murādî: Murādum A. 5b.idersin: eylersin A.

1253[1]

Velehū żā'afa'llāhu iclālehū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Dil cemāl-i yāre mir'āt oldı çün mir'ātı ne
Āyine ṭutdı göñül mir'āt olup mir'ātına

2 Ẕātumı ḥayretde buldı "mā'arefnā" didi çün
Ḥaḳḳ meşrūt oldı ẕātüm ẕāt idine ẕātına

3 Naḳş-ı bī-ālet durur ger sende var ise naẓar
Nāẓır-ı naḳḳāş ol ḳılma naẓar ālātına

4 Ḥālıḳı oldı müsebbiḥ her ne kim var kā'ināt
Aç ḳulaḳ olma aṣem bu mümkināt aṣvātına

5 Ey Murādī 'ārif-iseñ 'arifāne cünbiş it
Ḳıl naẓar her nesneüñ sā'at ile evḳātına

1254[2]

Velehū lā-zāle melce'en li'l-enām

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Bir seḥer gördüm ḥabībüm nūrdur ażvāyile
'Aynile buldum yaḳīnüm mihrini sevdāyile

2 Çār eṭrāfum yine memlū olupdur ser-te-ser
Her naẓarda bir vücūda irmişem peydā ile

3 Maẓhar-ı nūr-ı ḥaḳā'iḳdür ḥaḳīḳat serveri
Neşr-i berḳ eyler velīkin 'āleme iḫfā ile

4 Revḥ-i rūḥa irmedi şol kim ḥayātın istedi
Bu beḳā el virmez illā kim meger ifnā ile

5 Ey Murādī 'ālemüñ ḳalbindedür 'ışḳuñ senüñ
Ṭavf iderlerse n'ola Ka'besini Baṭḥā ile

1 A.187a, F.207a, R.119a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun yüceliğini artırsın!
1a.çün: - R. 2a. mā'arefnā: bk. G 28/2. 2b.Ḥaḳḳ: Ḥaḳḳ-ı M; idine: idindi R.

2 .187a, F.207b, R.119a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Halkı için sığınma yeri olması devam etsin!
1a.ażvāyile: ażvā ile R. 4a.revḥ-i rûḥa: rûḫ-ı rûḥa A, AE, M; rûḥ-ı rāha R. 5b.n'ola: - AE.

1255[1]

Velehū şeyyede'llāhu erkāne 'izzihī

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Cür'a-nūş oldum yine cānān elinden bir gice
Bende iḥsān aldı ya'ni ḥān elinden bir gice

2 Māha ḳarşu ẕevraḳ-ı dil gezdi bir baḥr üzre āh
Lü'lü vü mercān ile toldurdı 'ummān bir gice

3 Çün müzeyyen eyledi encümleri żav-ı ḳamer
Mihr-i raḫşān oldı ḫānum māh-ı tābān bir gice

4 Bülbül-i nālāna ḳarşu verd-i aḥmerdür küşād
Ya'ni 'ālem 'ālem içre buldı ezmān bir gice

5 Ḥāzır olmışdı gönül ġam-ḫānesi ġam-ḫānede
Ey Murādī ya'nī sulṭān oldı mihmān bir gice

1256[2]

Velehū nevvera'llāhu fu'ādehū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Ḳālıbum ḳıldı muḥammer çün ezel tedbīr ile
Anuñ içün oldı bu tedbīrümüz taḳdīr ile

2 Ḥamdü li'llāh āb ü āteşden necātı bulmışuz
Cümle ecsādı muḫammer olmışuz taḫmīr ile

3 Ḳavs-ı ḳudretden ḳılan pertāb çün sehm-i kader
Bulmışuz ḳavvāsını men' iderüz bir tīr ile

4 "Ḳābe ḳavseyn"üñ nedür sırrını şoldur añlayan
Oḳ gibi ṭayy itdi pes urdı nişānın bir ile

5 Bu Murāduñ "beyyināt"ı ḥadd ü 'adde ṣıġmadı
Ḳande ḳaldı kim beyāna ol gele taḥrīr ile

---

1 A.187a, F.207b. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun izzetinin esaslarını kuvvetlendirsin!
1a.āh: kim M. 2b.vü: ve M. 3b.ḫānum: cānum F, M.

2 A.187b, F.207b. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun gönlünü nurlandırsın!
1a.çün: ḫûn F. 3a.ḳılan: ḳıla M. 4b.Ḳābe ḳavseyn: bk. G 129/4a;bir: tîr AE, M. 5a.beyyināt:bk. G 148/2b; ḥadd ü ḥadd-i AE, H.

1257[1]

Velehū rafe'a'llāhu a'lāme devletihī

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Ḥoş-ḫışāl ol baḳmaġıl sen herkesüñ güftārına
Ḳalbüñi ḳıl baḥr-āsā gözle kim her kārı ne

2 Mā'il-i cā vü ḥaşem olma ṣebāt olmaz aña
Ẓuhr-ı uḫrā ḳıl ṭaleb baḳma cihān eṭvārına

3 Cāy-ı süknā olmadı pes bir rıbāṭ-ı köhnedür
Bu cihānun her ki geldi kendi göçdi dārına

4 Ẓāhir ü bāṭında ma'mūr ol budur devlet saña
Ol mücāhid girmeyesin tā ki dūzaḫ nārına

5 Merd-i Ḥaḳḳānī degüldür şol kişi kim ey Murād
Va'deye ḳıla taḫallüf ṭurmaya iḳrārına

1258[2]

Velehū dāme sulṭānehū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Gösterür her veche yüzden bize ṣūret āyine
Cümlenün naḳş-ı hayālin dil ḳomışdur āyine

2 Leyle-i ẓulmāda gördüm bir ḳamer olmış 'ayān
Cümleten seyyāreler yüz urmış anuñ pāyına

3 Rūz-ı rūşen oldı çün kim geldi mihr-i tāb-ver
Cem' olup māh ile encüm uydı anuñ rāyına

4 Maġrib ü maşrıḳda gördüm iki 'aynüñ lem'asın
'Ayn-ı vāḥid oldı Ḥaḳḳum ṣanmaġıl ḳolayına

5 Sen tefekkür eyleme kim bilesin māhiyyetin
Bu Murādī tārikü'l-fehm oldı yanıldun yine

---

1 A.187b, F.208a, R.137a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun devletinin alametini yükseltsin!
1a.ḫoş: ḫoş ḫoş R; sen herkesüñ: her bir kesüñ R. 2a.cā: cāh R; vü: ve M. A'da 3vü 4. beyitler takdim tehir olarak yazılmıştır. 3a.bir: - M. 3b.cihānuñın: cihāna AE. 4a.ẓāhir ü bāṭında: bāṭın u ẓāhirde R; ol budur: ol durur AE. 5a.degildür: delikdür A; şol: şu R. 5b.iḳrārına: efrādına R.

2 A.187b, F.208a, R.145a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Sultanlığı devam etsin!
1a.bize: nîze R. 3a.tāb-ver: tābdur AE, H, R. 4a.'aynın: anuñ R; lem'asın: lem'ası A. 5b.Murādî: Murāduñ AE, R; oldı: ol R; yañılduñ: yañıldı A; yā geldüñ AE, M; yine: hāyına R.

1259[1]

Velehū dāme ʿizzuhū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Ḳalb-i mirʾātumda ḥāşā gerd ola ẕerrece
İbtidā vü intihā bil oldı baña ẕerrece

2 ʿİlm-i ḥikmetdür ʿulūm-ı evvelīn ü āḫirīn
Levḥ-i maḥfūẓum benüm olmaz müberrā ẕerrece

3 Bu vücūdum fülki seyr eyler muʿallāḳdur hevā
ʿAyna almaz mevc urursa cümle deryā ẕerrece

4 Nūr-ı şemsüm şöyle ṭutmışdur cihānı ser-te-ser
Cümle ʿālemde ne kim var oldı aẕvā ẕerrece

5 Bu Murāduñ bilmek isterseñ eger māhiyyetin
Olmasun ʿaynuñda dünyā vü temāşā ẕerrece

1260[2]

Velehū medde ẓilluhū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Ġāʾibüm ḳalbümde buldum ʿışḳ-ı dil-dārı yine
Yāra yār oldum velī kendümdedür yārı yine

2 Müstedām oldum müdām olsun bu ʿīşüm dostum
Başuma çıḳdı benüm bu ʿışḳ-ı ḫummārı yine

3 Semʿ-i cāna çün nidā geldi şeref virdi bize
Cümleten keşf eyledi bu sırr-ı esrārı yine

4 Meclis-i ʿışḳ içre gördüm ol yüzi bedr ayı çün
Semş-i ġarrāsı muḳābil ḳıldı dīdārı yine

5 Gel Murādīden bu ḳavli istimāʿ eyle hemān
Cānını ʿarż eyler iseñ işte bāzārı yine

---

1 A.188a, F.208a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Onun izzeti devam etsin!
1b.vü: ve M. 5b.vü: ve M.

2 A.188a, F.208b, R.165a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun gölgesini uzatsın!
1b.velî: faḳat A; kendümdedür yāri: kendümde dîdārı R. 3a.semʿ-i: şemʿ-i R. 4a.ol: o R.

1261[1]

Velehū dāme sulṭānen

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Ebr-i ḥikmet reşḥasın ṭamzurdı çün kim ʿāleme
Kimini emlāka virdi kimisini ādeme

2 Maʿrifet bābında baḥṣ itdi ʿuḳūl-ı evvelīn
Āḫirīnüñ ʿaḳlı olmışdur ziyāde lā dime

3 İftitāḥ ile küşāde oldı bāb-ı maġribīn
Dest-i ḳudret maşrıḳeyne ṣalsa n'ola demdeme

4 Çerḫ tolābında gördüm delve girmiş bir melek
Ḳısmet eyleyüp gezer erzāḳı ol her bir feme

5 Gel Murāduñ mantıḳından diñle ḥikmet sözlerin
Şād olasın uġramaya bir nefes ḳalbüñ ġama

1262[2]

Velehū bāreka'llāhu fīh

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Yā ʿazīme'l-emri faḥküm beynenā ente ilāh
İnnenā kunnā muṭīʿan kāne fī'erḍin cibāh

2 Emrüñi ḳayd eyledüñ ḥükmüñde tā ola muṭīʿ
Cümleten kimse eger mīr u gedā vü pādişāh

3 Yā ʿazīzā ḳādirā ʿizzet yaraşur saña kim
Kim saña baş egmeye ḥāli anuñ oldı tebāh

4 Sensin ol sulṭān-ı aʿzam bī-vezīr ü bī-naẓīr
Bī-miṣāl ü bī-cidāl ü bī-raʿiyyet bī-sipāh

5 Ḥamd ü minnet bu Murādī ḫalḳ idüp ḳul eyledüñ
Vahdetüñde ḫidmetin yegdür gerekmez milk ü cāh

---

1 A.188a, F.208b, R.141a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Sultanlığı devam etsin!
1a.ʿāleme: ʿāleme A. 2a.maʿrifet: firḳat F; itdi: oldı R. 4b.gezer: ge)er A; erzākı: erzāk A; her bir: bir her.

2 A.188b, F.208b. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onu bereketli kılsın!
1. Ey emri azim olan (Allah) aramızda hükmet; ilah sensin, biz senin (emirlerine) itaatkārız.
1a. faḥküm beynenā: Korkma, birbirinin hakkına tecavüz etmiş iki davacı; aramızda adaletle hükmet (38/Sād 22); ilāh: ⊠⊠⊠⊠ AE, F, H, M. 2a.emrini: emrine M. 2b.vü: o AE. 3b.egmeye: egmedi A; egmese M.

1263[1]

Velehū dāme saʿduhū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Revzen-i çeşmümde manẓūr oldı nāẓır yār yine
Ḥamdü li'llāh furṣatı yevmī ḳomadı yārına

2 Muḥkem itmiş ʿahdini anda vefāsın gözledi
Ṣābitü'l-ḳavl oldı eyleyüp vefā iḳrārına

3 Ey kemāl-i ḳudretin ʿarż ideli ʿālemlere
Ehl-i ʿaḳla emr idersin baḳmaġa eṭvārına

4 Lāyıḳ-ı esrār odur kim ser ire virmeye sırr
Sırr-ı vaḥdetdür sirāyet eyleyen āṣārına

5 Ey Murādī ḳābiliyyet oldı şart-ı dād-ı Ḥaḳ
Lemʿa-i nūr-ı tecellīdür baḳan enẓārına

1264[2]

Velehū medda'llāhu ẓılāle re'fetihī

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Eylemişdür çünki efvāh içre peydā elsine
Anuñ içün ismini her yirde gūyā elsine

2 Ey ʿayānın isteyen bu güft ü gūdan vaz gel
Ser fidā ḳıl virme sırr olsañ ser ü pā elsine

3 Ey zebānın depreden elfāẓa maʿnā bilmedüñ
Ṣūret-i ḥükmüñde gör yazmış mı tuġrā elsine

4 Vāḥid olmayınca keṣretden vahīd olmaz fu'ād
Ḥaḳ bulınmaz ḳılmayınca ẕikr-i inşā elsine

5 Ey Murādī biñde bir evṣāfuñ olmaya beyān
Olsalar ūlā vü uḫrā cümle dünyā elsine

---

1 A.188b, F.209a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Onun saadeti devam etsin!
2b.ḳavl: ḳûl AE. 4a.sırr: ser A.

2 A.188b, F.209a, R.149a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun merhametinin gölgesini uzatsın!
3b.ṣûret-i: ṣûret R; yazmış mı: yazmışı R. 5a.ûlā: evveli AE.

1265[1]

Velehū halledet salṭanatuhū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 ʿÖmr i ḫarc eyler yolunda ʿāşıḳ-ı dil-dāde āh
Her ne deñlü kim şitāb itse görinür özge rāh

2 Lāyıḳ-ı cāh-ı viṣāl olmaġa saʿy eyle meded
Andan özge her ne kim ola hebādur milk ü cāh

3 Ey ʿazīz-i Mıṣr-ı dil her "'usri yüsr" oldı ḥisāb
Bulmaz idi ʿizz-i Yūsuf çekmeseydi renc-i çāh

4 Gel temennā idelüm dāʾim rıżā-yı ḥażreti
Kim ola anuñ rıżāsında ebed olmaz tebāh

5 Ey Murādī ṭālib-i ʿizzet olursañ bilmiş ol
Ḳıl ḳanāʿat kim ḳanāʿat ehli oldı pādişāh

1266[2]

Velehū irtefeʿat aʿlāme devletihī

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Cümleten mevcūdı añla bā-ı bismi'llahda
Kendözüñ terk eyle tā kim bulasın Allāhda

2 Cāvidānī maʿrifetdür añla sırr-ı "men ʿaref"
Āgāh olam dir iseñ vaḳtüñ geçür āgāhda

3 Ger ġınāya mālik iseñ eyle ḳāniʿ nefsüñi
İki çeşmüñ olmasun hergiz gedā vü şāhda

4 Çün "ṣırāṭ-ı müsṭaḳīm"i ḳurdı Rabbü'l-ʿālemīn
Ġayrı terk it çoġ olur çün elsine efvāhda

5 Ey Murādī ḥāmid ü maḥmūdı farḳ itmek nedür
Ḳādir ü maḳdūrı farḳ itmekde oldı rāhda

1 A.189a, F.209a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Onun saltanatı ebedî kılınsın!
3a.her: - M; ʿusri yüsr: bk. G 8/2; ʿusri yüsr: yüsr'e ʿusr A.

2 A.189a, F.209b, R.146b. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Onun devletinin alameti yükselsin!
1a.cümleten: cümleyi AE. 2a. men ʿaref: bk. G 388/3. 2b.iseñ: - A. 3b.vü: ve M.4a. ṣırāṭ-ı müsṭaḳîm: bk. G 26/3a. 4b.çün: - R. 5b.ü: - R.

1267[1]

Velehū lā-zālet şümūsü devletihī ṭāliʿaten

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Her kişi dünyāda meşġūl oldı bir kār üstine
Saña meşġūl olmışuz biz kār ber-kār üstine

2 Lāle-zāruñ seyrin eyler bāġ-ı dehre aldanan
Bize seyr itdür cemālüñ şems-i ḫūn-bār üstine

3 ʿĀşıḳ olan kimsede nāmūs ü ʿār itmez ḳarār
Dökseler bir ḳaṭre ābı maḥv olur nār üstine

4 Ṭaşra çıḳma noḳṭa-i devr eyle ey ṣāḥib-kemāl
Dest-i ḳudretdür ḥavāle çünki pergār üstine

5 Ey Murādī oldı her zī-ʿilmüñ üstinde ʿalīm
Anuñ içündür muḳarreb geçdi ebrār üstine

1268[2]

Velehū eyyedehu'llāh

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 ʿAyn-ı vaḥdet keşreti maḥv ü hebā ḳıldı yine
Fülk-i dil bir ulu baḥri āşinā ḳıldı yine

2 Ḥażreti ḥażretde bildi Ḫıżr-ı dildür bā-ḥayāt
ʿÖmr-i sermed ʿilmine pes ibtidā ḳıldı yine

3 Āb-ı rūyuñ ṭamzurur çün ḳıbleye āb-ı ḥayāt
Ḳaṭresinden kā'ināt üzre ʿaṭā ḳıldı yine

4 Çün cemālüñ ʿaksini mir'āta ḳıldı rū-be-rū
Bu sebebden biri birine vefā ḳıldı yine

5 Ey Murādī merd-i Ḥaḳḳānīdedür ʿarş-ı ʿaẓīm
Lā-beyānīden beyānın iḳtiżā ḳıldı yine

---

1 A.189a, F.209b, R.166b. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Yükselen devletinin güneşleri devam etsin!
3a.ü: - R. 3b.ābı: anı A, AE.

2 A.189b, F.210a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onu desteklesin!
1a.ü: ve M. 1b.ulu: olup AE. 3a.ṭamzurur: tam durur A; āb-ı: anı A.

1269[1]

Velehū es'ada'llāhu mesāhu

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Ey cenāb-ı kibriyāsıdur münezzeh min-sivāh
Ey ġuyūbı oldı ġaybe'l-ġaybi pes lā-iştibāh

2 Ġarḳa-i baḥr-ı ḥayāt olmaz kişi illā meger
Eyleye hā-i hüviyyetden varup mirṣāda rāh

3 Ol müsebbibdür sebebler maẓhar-ı ḫallāḳdur
Oldı maḫlūḳāt virdi anlara ḥālince cāh

4 Mevt oldur iḫtiyāri ola mużṭarr olmaya
'Āşıḳ-ı miḥnet-keşe miḥnet maḥabbet çün güvāh

5 Ey Murādī seyyid-i evlād-ı insān olmadı
Olmayan ḫānum muvaḥḥid ḥālini ḳıldı tebāh

1270[2]

Velehū en'ama'llāhu ṣāḥibehū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Tāb uraldan 'aks-i rūyuñ tābdur 'ālemlere
Dem-be-dem dil ārzūsı irmegedür demlere

2 Manẓar-ı 'ayn olmaġa imkāna yoḳdur dest-res
Ḥaşr-ı neşri ḳıldı berzaḫ 'ālem-i ādemlere

3 Sırr-ı sübḥānī hüveydā ḳıldı ḳalb-i enbiyā
Evliyāya muḳtebis efvāh düşdi femlere

4 A'ref-i eşyā nedür ger añlar iseñ 'ilm ile
Menzil-i ḥaḳḳe'l-yaḳīnüñ ḥamd ider el-ḥamdlere

5 Ey Murādī a'ẓam-ı ism oldı mīm-i ism-i Ḥaḳ
Şol müsemmāyı bulanlar irmez aṣlā ġamlara

1 A.189b, F.210a, R.168a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun akşamını mutlu kılsın!
1b.iştibāh: şibāh AE. 3a.müsebbibdür: müyesserdür R. 4a.oldur: odur AE, F, H, M, odur kim R. 5a.evlād-ı: evlād M; insān: asnān A.

2 A.189b, F.210a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun arkadaşını nimetlendirsin!
2b.'ālem: 'ālem-i AE. 4a.a'ref-i: a'rāf-ı AE.

1271[1]

Velehū lā-zāle mümetteʿan fe-biʾs-saʿdi veʾl-iḳbāl

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Ṭāḳati n'eyler şu kim ʿayn-ı cemālüñ seyr ide
Ḥaḳḳını buldı şu kim Ḥaḳḳ-ı kemālüñ seyr ide

2 Mā reʾeynā ḥaḳḳahū illā reʾeynā cümleten
Şol bilür kim ḥükmi mīm-i elf (ü) dālüñ seyr ide

3 Fāş ḳılmadı ʿaceb ḥikmetde sırruñ gözleyen
Ḥāl-i vaṣf olmaz şu kim ḥālinde ḥālüñ seyr ide

4 Rāġıb-ı rāh-ı necāta yol bulınmaz ẕerrece
Tā meger her kāruñı göre meʾālüñ seyr ide

5 Ey Murādī mürşid-i kāmil gerekse her kime
Elde dilde arayup varup makālin seyr ide

1272[2]

Velehū ebḳāhu'llāh

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Ber-kemāl oldı şu kim senden kemālin ögrene
Yoḫsa olmaz ḥāṣılı ġayrıde ḥālin ögrene

2 Āyine ṭutmaḳda maḳṣūd ṣunʿadur aṣl-ı naẓar
ʿĀḳil olmaz ḥüsn içün zeyn-i cemālüñ ögrene

3 ʿĀlemüñ ʿayn-ı baṣīret birle baḳ āṯārına
Gelmedi dünyāya ādem kim ḫayālin ögrene

4 ʿÖmri cān itmekdedür aṣl-ı hüner ey ẕū-fünūn
ʿĀlim oldur ʿilm ile kendü meʾālin ögrene

5 Menzil-i ʿulyādadur hem ʿarş-ı aʿlā meskeni
Ey Murādī Muṣṭafānuñ kim ḫıṣālın ögrene

---

1 A.190a, F.210b. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Mutluluk ve ikbal ile memnuniyeti devam etsin!
2a.Onu hakkıyla göremedik ancak cümleten görebilidik. 2b. (ü): -; ide: - M. 5a.mürşid-i: mürşidi A; her kime: herkese A.

2 A.190a, F.210b, R.141b. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onu baki kılsın!
2b.cemālüñ: cemālin M, R. 4a.ʿömri: ʿömr A.

1273[1]

Velehū feteha'llāhu ebvābe'l-ḫayr

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 ʿÖmr ü ʿizzetden gelür bir fā'ide aʿmāl ile
Ḳurı ġavġāyı n'idersin zinde olġıl ḥāl ile

2 Ḳabl ü baʿdi terk idüp merżā gözet fiʿṣ-ṣubḥ u şām
Yüz ṭuta tā kim ḳabūl-ı ẕi'l-celāl iḳbāl ile

3 Rākiʿ-i sācidde aṣl olmaz ne ṣūret ḥāceti
İster iseñ gözle maʿnāyı ḳamu efʿāl ile

4 Ṭarḥ iderseñ senlügi senlük senüñdür bī-gümān
Sen seni cehd eyle tā kim bulasın bir bāl ile

5 Ey Murādī sebʿā-i ebḥar olursa ger midād
Biñde bir ḳaylümi yazmaya senüñ aḳvāl ile

1274[2]

Velehū efāżaʾllāhu min berekātihī

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Encüm-i saʿd oldı ṭāliʿ baḥr-ı deryā üstine
Ṣanasın kim mihr-i ʿālem ṭoġdı dünyā üstine

2 Ey vücūdum şerḥini şerḥ eyleyen kāmillere
Sen cemāle olma şāriḥ gel bu peydā üstine

3 ʿĀlem-i vaḥdetde keṯret ʿilmini ḳılma ṭaleb
Nār-ı vādīyi gözetme dest-i Mūsā üstine

4 Çün celāl-i ḳibriyāda perde aşmış biʾt-temām
Ṣaḥv-ı ġarḳı ḳıl temennā ʿarş-ı aʿlā üstine

5 Gel Murāduñ gör kelāmın semʿ-i cāna al hemān
Naṣṣ-ı ḳātıʿdur kelāmı cümle gūyā üstine

---

1 A.190a, F.210b, R.156b. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) hayır kapılarını açsın!
1a.ʿömr ü: ʿömr-i A. 2a.baʿdi: buʿdı R; merżā: rıżā AE; fi's-: her R; ṣubḥ u: ṣubḥ-i A, AE, F, H, M. 4a.bî-gümān: bî-kemān M, biʾt-tamām R.

2 A.190a, F.211a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onu bereketinden faydalandırsın!
4b.ġarḳı: ʿarḳı AE. 5a.Menzil-i ʿulyādadur hem arş-ı aʿlā meskeni AE.

1275[1]

Velehū medde ʿumruhū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Bizdedür ālām-ı ʿışḳ ammā devāsı yārde
ʿIşḳ iledür ḥāl-i dil tekrārdur tekrārda

2 Çeşmümüz revzenleri oldı küşāde ṣubḥ u şām
Dīde-bān-ı ḥayret olmış ġarḳa-i dīdārda

3 ʿĀlem-i ʿulvīde şems-i neyyir itmese ṭulūʿ
Kim bilür ide ne vardur bu yoġ ile varda

4 Māh u ḫurşīd ü sitāre devr ider bir kār içün
Gerçi dirler var delāʾil ḳubbe-i devvārda

5 Ey Murādī ẓāhir ü bāṭında vardur cünbüşüñ
Mümkināt-ı cümle ʿālemdür sanā iḳrārda

1276[2]

Velehū żāʿafe ʾllāhu ecrehū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 ʿİlm-i ḥikmet dād-ı Ḥaḳdur pes virilmez degmeye
Ḥaḳḳa minnet anuñ içün egmedüm ser kimseye

2 Niʿmet-i kübrādadur elḥamdu lī ʾllāh ẕātumuz
Maʿnimüz ʿirfān ile memlū daḫı şükr ol deme

3 Ḥāşa li ʾllāh ben taḥayyürden bunı yād itmezem
Şükr içün dirven ki zīrā ḥamd lāzım ādeme

4 Ādem oldı ol ki dāʾim ḥamd ide Allāhına
Ḥāmid olana Ḫudā luṭfın ziyāde eyleye

5 Bu Murādī eż'āf u aḥḳār olupdur cümleden
Ḥāşa kim ḥadden ziyāde bunda bir söz söyleme

---

1 A.190b, F.211a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun ömrünü uzatsın!
3a.neyyir: münîr AE. 4a.ider: - F.

2 A.190b, F.211a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun mükâfatını artırsın!
2a.lî'llāh: î'llāhi AE. 4a.ki: kim AE.

1277[1]

Velehū lā-zāle muvaffaḳan

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Gözlerem mir'ātını çün dīde-bān itmiş yüze
Gözleyüp ammā temāşāsın nihān itmiş yüze

2 Rāġıb-ı ʿışḳa suʿāl itdüm göñül āyīnesin
Söyledi bir vech ile kim tevʿemān itmiş yüze

3 Ṣubḥ-dem ʿaks-i ruḫından şemse nūr itmiş ʿaṭā
Māha ḳılmış rū-be-rū anı zamān itmiş yüze

4 Çün musavver eyledi taṣvīrini her ṣūretüñ
Kimi bī-cān eylemiş kimini cān itmiş yüze

5 Ey Murād bu kemāle degme irmez kimsene
İrişür illā şu kim senden ʿayān itmiş yüze

1278[2]

Velehū veffeḳahu'llāhu

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Çün "ena'llāh" āyetin yazdı ḳalem nūn üstine
Anuñ içün ḥükmi cārīdür bu ḳānūn üstine

2 Şuʿlesidür mihr-i ʿışḳuñ berḳ uran dünyāda āh
Tāb-ı şemsi berḳ uran ṣanma bu māhuñ üstine

3 Emrini taḳdīrine ḳılmış ḥavāle ser-te-ser
Cümleten ʿālemleri taḥmīl idüp nūn üstine

4 Rāġıb iken raġbeti insāna saʿy itmiş meger
Pes niçün cürm ʿadd ider ḳan olmadı çün üstine

5 Ḳaṭredür ṣūretde oldı līk deryā bu Murād
Her ne kim ḳılmış durur ḳıldı bedel on üstine

---

1 A.190b, F.211b. Gazel AE, B, H, L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Muvaffakiyet devam etsin!

2 A.191a, F.211b. Gazel AE, B, H, L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onu muvaffak kılsın!
1a. ena'llāh: bk. G 231/2a. 4b.üstine: - A, M.

1279[1]

Velehū ḥafażahu'llāhu

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Yāre ḳarşu göz nice doysun cemāle baḳmaġa
Nāḳış olan gözümi bulur kemāle bakmaġa

2 Rūz-ı ʿīd olduḳda tāb-ı şemse gözler mi doyar
Anca ḳādir derk ile şebde hilāle baḳmaġa

3 Çün cevāb istermiş ol yār-ı güzīn ʿuşşāḳdan
İẕn virsün pes kitābından suʿāle baḳmaġa

4 Ḳīl u ḳāli tārik olmayınca ey vāsiʿ zebān
Ḥāşā vü kellā ḳomazlar saña ḥāle baḳmaġa

5 Ey Murādī ẓūlmet-i hicrān ile şeb dīdeye
Rūzda kim ḳor anı ʿayn-ı viṣāle baḳmaġa

1280[2]

Velehū yessera'llāhu āmālehū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Bilmezem kim sen nigāra n'eyledüm cürm ü günāh
Baña hicrüñ çekdürüben itdürürsin her gün āh

2 Mū gibi inceldi cismüm şevḳ-i zülfüñden senüñ
Yāvi ḳıldum kendümi zerd oldı benzüm hem çü gāh

3 ʿĀşıḳuñ n'eyler nigārā bu cihānuñ ʿizzetin
Āstānun beklemek yiter aña ʿizzetle cāh

4 Dil-ḫalīṣ olmaḳ ne mümkin ey şeh-i Yūsuf-cemāl
Çün anı bend itmege ḳılduñ zeneḫdānuñda çāh

5 Āsmān-ı ḥüsn içinde gerçi var meh-pāreler
Cümlesi seyyāredür ḳatuñda ey gün yüzlü māh

6 Yoluña varum virür olsam piyāde tañ mıdur
Ruḫlaruñ şevḳine cāna bende oldı cüle şāh

7 İki dünyāda Murādī bulmaḳ isterseñ murād
Āstānın eyle ol şāhuñ hemīşe secde-gāh

---

1 A.191a, F.211b. Gazel AE, B, H, L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onu korusun!
4a.tārik: tār A. 4b.vü: ve M.

2 A.191a, F.212a. Gazel AE, B, H, L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun işlerini kolaylaştırsın!
2b.hem: - F.

1281[1]

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Burka‘ın ḳaldurdı dil-ber çün cemālinden yine
Ekmel oldı dil kemāl ile kemālinden yine

2 İrmedi rāz-ı nihānuma ‘uḳūl-ı kāmilīn
Rāz-ı pinhānum ṣorarsañ sor ḫayālinden yine

3 Ṭūṭi-i cāna döner söyletmek içün āyine
Añla güftārını güftār-ı zülālinden yine

4 Çün ‘urūc eyler buraḳ-ı ‘aḳl-ı kāmil berḳ-vār
Ṣaçılan bir reşḥadur eşkāle bālından yine

5 Gel Murāduñ diñle ḳavlin añla ġāyet derk ile
Diñle gel anı maḳāl ile maḳālinden yine

1282[2]

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Ḳalbümi mir’āt ideldén muntaẓırdan ẓāhire
Nūr-ı iclā maṭla‘ından ola çün kim bāhire

2 Ḥātıruñ bulındı çün āyīnede āyīnesi
Mahv olmdı ḳalmadı ḥāṭırda her kim ḥāṭıra

3 Fıṭratuñ insān olupdur ḳıl tefekkür Fāṭırı
Ḥālıḳuñdur fāṭıruñ ḥamd ile dā’im Fāṭıra

4 “Men ‘aref” sırrın bilür şol kim olur ‘arrāfdan
İbtidāda bilmeyen yüz dutsun ‘arż-ı ḳādire

5 Bu ne ḥācetdür ki ferdāya ḳomaḳ bu ḥāleti
Ey Murādī ḥaşr ola gör işte arż-ı sāḥire

1 , R.88a. Gazel R’de vardır.
2 R.101b. Gazel R’de vardır.
4a.Men ‘aref: bk. G 388/3.

1283[1]

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Revnaḳ-ı ḥüsnüñ görelden ṭurfe-ḥāl oldum yine
Līk hicrüñden ḥabībüm bir ḫayāl oldum yine

2 İḳtibās itdüm çü ḥüsnüñden bu ḥüsnüm gülşenin
Bülbül-i gūyā olup ṣāḥib-maḳāl oldum yine

3 Ser-be-ser serrā vü ġarrā ṣoḥbetin ḳıldum ḳamu
Ẕü'l-cenāḥ olup hemān bāl ile bāl oldum yine

4 ʻĀlemüñ ṭavrında çün ṭavr-ı ḫayālin añladum
Pes ḥicāb-ı ġayb ile şāhī-celāl oldum yine

5 Ey Murādī çün murādında murādın gözledüm
Pes celālinden çıḳuben zü'l-cemāl oldum yine

1284[2]

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 İsmini gördüm müsemmā seyr idüp āvāzda
Bulmışam lākin müsemmā pes gelüp bünyādda

2 Maḫzen-i ʻilm-i maʻānī oldı meşrūḥ üzre şerḥ
Geh celāl ü geh cemāl oldum ġam ile şādda

3 Şemmeden bir şemme meşmūm nükhet-i nīgū müdām
Muḳteżādan Murtażāya bī-eşerdür bādda

4 Ḥüsnini aḥsen ḳılupdur çün didüm aḥsen aña
Virdi anı yevm-i evvelde daḫı mīʻādda

5 Gel Murāduñ manṭıḳından añla bu dürlü kelām
Bulmayasın anı sen bir ʻālim-i üstādda

1 R.110b. Gazel R'de vardır.
2 R.135a. Gazel R'de vardır.

1285[1]

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Yūsuf-ı dehrüm baña ṣorma su'āli çāhda
Ḥāl-i Ya'ḳūbı su'āl eyle firāḳ u āhda

2 Ey 'azīz-i Mıṣr-ı dil ru'yāña ta'bīr isteme
Kim ḥased ḳılmaya iḫvānum saña bu rāhda

3 Ḥüsn ile meydāna gelseñ tāb olur ḫūbān-ı dehr
Zen-cihānuñ hud'asına uyma ol Allāhda

4 'İsmet-i ṣıdḳı hemān yirden ḳılma ḳalbden
Mekr ile sicn-i belā dāmına düşseñ gāhda

5 Ey Murādī sözlerüñ cevher durur yā kīmyā
Anuñ içün oldı güftāruñ ḳamu efvāhda

1286[2]

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Devḥa-i tevḥīdi zikrüm arż-ı iẕ'ān üstine
Virdi eşmārını pes elvān elvān üstine

2 Yaġdurupdur ebr-i himmet luṭf ile tedrīc ile
Tāzelendi yaġdı çün bārān bārān üstine

3 Münderic oldı pes anda nice elvān-ı varaḳ
Ḳadd-i bālā çekdi pes ebdān ebdān üstine

4 Yinciler yayıldı ḳavl-i ḳuvvet aḥvāl üstine
Himmet ile bağladı meydān meydān üstine

5 Geldi üstine nice biñ biñ ṭuyūr-ı muḫtelif
Kimi sālim kimisi ḳıldı nice ḳan üstine

6 Bād-ı bürhān istedükce virdi āvāz-ı bülend
Baş ṣalup ḳıldı tesbīḥini itġān üstine

7 Naṣṣ-ı ḳāṭı'dur Murāduñ her cevābınuñ biri
Aña geldi nice biñ bürhān bürhān üstine

---

1 R.153a.Gazel R'de vardır.
4a. (al): -.

2 R.177a. Gazel L, R'de vardır.
1a.)ikrüm: dikdüm L. 4a.üstine: ile L. 6b.tesbîḥini itgān: tesbîḥi îḳān L.

1287[1]

Min nefeḫāti ünsihī ve leme'āti ḳudsihī

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Ḥafīdür rūy-i dil-dārum egerçi çeşm-i aġyare
Velīkin vechine nāẓır durur yārüñ bu her bāre

2 Ḳulaḳ urmaḳda güftāra kim ola kim vire ṭāḳat
Velīkin ṭāḳat irgürmek gerekdür bize bir pāre

3 'Azāb oldur bize ey yār ki bir dem yārden ayru
Düşerse laḥẓası ḫānum olur bir yıl yılı ara

4 Şu kim bilmeye vuṣlat 'ālemin dünyā seve ey dil
Serini ṭaşa ursun sīnesini eylesün pāre

5 İlāhī senden ayırma dili senden beni senden
Şu māhī çıḳa deryādan anun ḥali neye vara

6 Murādī baḥr-ı a'ẓamdur ḳamu 'ālem dürür māhī
Eger māhiyyet istersen o deryāda özüñ ara

1288[2]

Velehū kāne'llāhu me'ahū

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Ḳaçan kim yāre ṭūş olsam beni tenhā ider cümle
Ḳaçan kim görmesem kendin baña imlā ider cümle

2 'Acebdür ḥāl ey ṭālib rumūzın fehm iderseñ ger
Çü fātırdur ḳamu 'ilmi neden inşā ider cümle

3 Ḥayāt-ı rūḥdur ve ammā sā'ati rāciḥ
Beḳādur ravża-i 'adni hemīn ibkā ider cümle

4 "Selāmün fe'd-ḫulūhā ḫālidīn" oldı cevāb el-ḥaḳ
Mu'ammerdür bu 'ömr-i cāvidāna cā ider cümle

5 Murādī ḥā'il olmaz çün saña kevn ü mekān taḥḳīḳ
Ne kim senden gelür dünyā ile ukbā ider cümle

---

1 A.191b, F.212a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Onun hoş esintileri ve kutsallığının ışıltılarından!
Başlık F.Ve min-leṭā'ifi ṭab'ih.
2b.pāye: yara AE. 3a.ki: - A. 3b.yılı: beli AE. 4b.sînesini: sînesin AE; pāre: yara AE.

2 A.191b, F.212b. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onunla olsun!
4a. Selāmün fe'd-ḫulûhā ḫālidîn: Selam size, hoş geldiniz! Temelli olarak buraya girin, derler (39/Zümer 73, G 30/5b). 5a.taḥḳîḳ: elḥaḳ M. 5b.dünyā: cümle M; 'uḳbā ider: 'uḳbādadur AE; 'uḳbāda eder B.

1289[1]

Velehū lā-zālet envāre ʿizzihī sāṭıʿaten

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Seḥer tāb-ı cemālüñden żiyā düşdi çü dünyāya
Mülāzım oldı insāna melā'ik düşdi ġavġāya

2 Ṭavāf içün ḳonuldı żāhirā beyte'l-ḥarām el-ḥaḳ
Velīkin ḳalb-i insānla muṭāf ʿarş-ı muʿallāya

3 Ḥicābdur rūḥdur ʿālem velī rūḥ añadur perde
Fürūʿı aṣla degişmez şular ki gözledi pāye

4 Ālā-yı nāẓır-ı hey'et küşāde-çeşm olup gözle
Güneşden nice nūr olur.ṭoḳındığınca bedr aya

5 Murāduñ ḥüsn-i ta'bīrin işiden ġaşy olur elbet
Meṣeldür maḥv olur el-ḥaḳ düşerse ḳaṭre deryāya

1290[2]

Velehū āmenehu'llāh

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Miṣāl-i ḥikmet-i fıṭrat çü peydā oldı inşāda
Naẓīr olmadı miṣl olmaz müberrādur muʿallāda

2 Rüsūm-ı ẓāhir ü bāṭın egerçi girdi eşkāle
Muʿayyen olmaz idi bu muʿīn olmasa peydāda

3 ʿArūs-ı nev gelür bir bir aña damad olur ʿālem
Ḳarār itmez bir iki gün gider ʿālem daḫı bāda

4 Ḥabīb-i cān ü dil cāna revā mıdur ḳaça bizden
O hāşā kim ḳarār ide velī ferd oldı aʿlāda

5 Murādīnüñ vücūdında cihānuñ cānıdur ẓāhir
"Fe-emmā" n'eylesün ismi muʿammādur bu dünyāda

---

1 A.191b, F.212b. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Parlayan izzetinin nurları devam etsin!
3a.hicābtır: hicāp M. 4b.ṭoḳınduġınca: ṭoḳındigince A.

2 A.192a, F.212b. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onu emin kılsın!
1a.ḥikmet-i fıṭrat: fıṭrat-ı ḥikmet M; ḥikmet-i ḳudret AE. 2b.muʿîn: muʿayyen A; peydāda: beydāda A. 3b.bāda: yāda AE. 5a.cānıdur ẓāhir: cānı ẓāhirdür A. 5b.fe-emmā: bk. G 65/5b.

1291[1]

Velehū āmenehu'llāh

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Ta'aluḳ ḥükmidür ey dil ḥicāb olan dil-ārāya
İkilükden geçerseñ ger bulasın sen daḫı pāye

2 'Umūmen millet olmışdur bu dünyā gerçi ser-tā-pā
Velīkin vāḥid olmaḳdur bula dil rūh-ı a'lāya

3 Ḫitām-ı cümleden vaz ol cihān u cāndan el çek
Ḥicāb-ı ġayrıdan geç kim ṣalasın cümleye sāye

4 Vücūduñ żav-ı nūrından eger mihr ola ey meh-rū
Virürsin nūr-ı tābānı ḳamu seyyāre vü aya

5 Murādī 'ilm-i ezberde kitāb-ı ders-i fetvā yoḳ
Ḥabīb ile ḥabīb olduñsa girmez kimse araya

1292[2]

Velehū ḥaresa'llāh

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 'Azīzüm 'izzetüñ 'izzetdedür 'izzet kemālinde
Kemālüñ şerḥini şerḥ itmege başlar cemālinde

2 Cemāl-i lā-naẓīrīdür cemilü'l-vaṣf olan ey dil
'Iyān-ı bī-nihānīdür nihān olan bu ḥālinde

3 Nihān olmaḳ ne mümkindür 'ayān-ı bā-beyānuñ āh
"Fe-emmā" vech-i kübrādur miṣāl olmaz miṣālinde

4 Nesīm-i ṣubḥ-ı sādıḳdan ḫayāldür cān-baḫş ammā
Beni ḥayrān ider ḥüsnüñ żamīrümdür ḫayālinde

5 Eger var ise inṣāfuñ gör imdi 'ayn-ı Ḥaḳḳ ile
Ne cevherler mübeyyendür Murādīnüñ maḳālinde

---

1 A.192a, F.213a.Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onu emin kılsın!
2a.olmışdur: olmışuz A. 2b.bula: bu AE. 5a.ders-i: derse AE. 5b.olduñsa girmez: olduñ giremez AE, B.

2 A.192a, F.213a, R.151a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onu korusun!
2a.cemāl-i: cemāli M. 3b.fe-emmā: bk. G 65/5b. 4a.ḥayādur: ṣabādur R.

1293[1]

Velehū ḥāmilehu'llāh

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Ḳanādil-i maḥabbetdür yanan hücrāt-ı ḳalbümde
Cemālidür hüveydā her seḥer mir'āt-ı ḳalbümde

2 'Ulūm-ı ẓāhire bāṭın yine bu bāṭına zāhir
Ẓuhūr-ı "'Alleme'l-esmā" benüm āyāt-ı ḳalbümde

3 Kemāl-i ehl-i 'irfāna kemālidür viren revnaḳ
Kemāl-i bī-nihāyetdür benüm iṣbāt-ı ḳalbümde

4 Ḫıredden ḥāric olanlar mükellef olmadı aṣlā
Bu teklīf-i 'ibādetdür ḫıred evḳāt-ı ḳalbümde

5 Murādī 'arṣa-i ḥikmetde çün kān eylemiş 'ilmi
Ma'ārif kūyıdur her dem dönen ḥālāt-ı ḳalbümde

1294[2]

Velehū veffeḳahu'llāhu limā yuḥibbu ve yerżāh

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Ḫudāvendüm ẓahīrümdür benüm her dürlü kārumda
Cemāl-i lā-miṣālidür ki yar eyledi varumda

2 Ḳamu 'ālemlerüñ vaṣfını ṣordum çerḫ-i devvāra
Benüm tāb-ende māhuma ḫaber virdi ḳarārumda

3 Refīḳ-i dil-nüvāzumdur dutar destinde mir'ātı
Naẓar-gāh-ı Ḫudādur bu durur dā'im kenārumda

4 Elā yā eyyühe'l-aḥbāb nedür ma'nī-i ẕāt el-ḥaḳ
Eger añlamaḳ isterseñ görürsin yine yārümde

5 Murāduñ 'ayn-ı vaḥdetde iki yanı berāberdür
Nice yüz kerre yüz biñ fülk ola gezmiş biḥārumda

---

1 A.192b, F.213a, R.171a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onu rahmetiyle taşısın!
2a.ẓāhire: ẓāhir ü A. 2b. 'Alleme'l-esmā: bk. G 31/4. 3b.fe-emmā: bk. G 65/5b; kemāl-i: kemāli M, R. 4b.'ibādetdür: 'ibāretdür R. 5a.çevgān: çün kān A; çü kān R. 5b.kûyıdur: kûyı AE.

2 A.192b, F.213b R.155a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun sevdiği ve razı olduğu şeyi ona muvafık kılsın!
1a.ẓāhirümdür: ẓāhirümdüm A. 2b.tāb-ende: tābında AE. 4b.yārümde: yādumda AE, R. 5b.fülk: felek A; gezmiş: girmiş A.

1295[1]

Velehū eʿānehu'llāhu ʿalā murādih

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Çü ġaybından virür ʿuşşāḳına bir özge ḥāl Allāh
İder ẓāhir o ḥāletden nice dürlü maḳāl Allāh

2 Anuñdur ġayb ile ʿaynı hem ūlādur hem uḫrādur
Velī her kişiye virmiş durur özge ḫayāl Allāh

3 Ezelden bī-ḫaberlerdür ebedden oldılar mebhūt
Velīkin ber-ṭaraf ḳılmış ṭarafda lā-yezāl Allāh

4 Çü vaṣfın vaṣf idem didi velī lāl oldı vaṣṣāfı
Celālinden ḥicāb urdı cemāle ẕü'l-celāl Allāh

5 Murādī dest-i zārın ref' ider ol yüce der-gāha
Cemālinden diler keşf ide ẕātın ẕü'l-cemāl Allāh

1296[2]

Velehū sellemehu'llāh

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Ẕekernā ismehū bi'ş-şevḳi ve kulnā dāyimen Allāh
Hüve'llāhü'llezī Rabbün Raḥīmün Ḳādirün Allāh

2 Taḥayyür ḳapladı ins ile cinni cümle eşyāyı
O ḥayretden ḫalāṣ içün didiler cümleten Allāh

3 O bir maʿbūd-ı ʿālemdür ki yoḳdur ġayrı illā hū
Ḳamunuñ vird-i mevcūdı olupdur cümle ismu'llah

4 Olupdur sırr-ı iḫfāsı girü oldı temennāsı
Nedür añla dil-ārāsı eger kim dir iseñ Allāh

5 Bilā-ḥarfin nedür ḳāli gel imdi añla maʿnāyı
Murādī buldı aḳṣāyı çü söyler dem-be-dem Allāh

---

1 A.192a, F.213b, R.104b.
Başlık A: Bu da onundur. Onun isteği doğrultusunda Allah (cc.) ona yardımda bulunsun!
1a.çü: çün L. 2a.ûlādur: ûlā R. 2b.virmiş durur: virmişdür AE. 3a.mebhût: bî-hût AE. 4a.didi: didüm M. 4b.Allāh: - AE. 5a.zārın: dādın R. 5b.cemāl: celāl A, AE, F, H.

2 A.193a, F.213b, R.113b. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onu selamete erdirsin!
1.İsmini aşk ile zikrettik, her daim Allah dedik; O Allah ki Rab'dir, rahimdir, kadirdir.
3a.ʿālemdür: ʿālimdür M. 3b.vird-i: vird ü AE. 5b.maʿnāyı: maʿnāsı A.

1297[1]

Velehū aḥsena'llāhu ileyh

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Cemālüñ revnaḳıdur ʿālemi cānā ḳılan tāze
Senüñ ḥüsnüñ olupdur maşrıḳ u maġribde āvāze

2 Muʿammā oldı ismüñ nükhetinden çün gül-i aḥmer
Anuñ çün ʿandelīb aġlar aña ḳarşu çıḳup yaza

3 Seni medḥ ü ṣenā eyler göñül ṭūṭīsi her demde
ʿUrūc eyler varur ʿarşa ḳaçan başlaya pervāza

4 Temevvüc eylese deryā-yı dil ʿālem olur ġarḳ-āb
Velī eyler teʿennī her işinde gözler endāze

5 Murādī sözlerim ʿāḳil iseñ cāna ḥamā'il ḳıl
Bunı bil bellü degme kimse maḥrem olımaz rāza

1298[2]

Velehū ṭāle beḳāhu

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Besī āfāḳı geşt itdüm görüp bu levn-i ḥaḍrāda
Senā-ḫ^vānı olupdur dil aña ḳarada deryāda

2 Semāʿ-ı ṣavt olupdur çün ṣuheyl-i bād-ı pāsından
Mirārendür bu tekrārı gelüp beyżāda sevdāda

3 Alupdur nefḥadan behre ʿaṭā bulmaḳ bulunmaḳda
Olup dā'ire ḳudretde devir ire müdārāda

4 Ṭolu ḥikmet ʿulūmında ʿilimdür her kemālātı
Müyesserden cemīʿ-i ṭavrıdur rükn ile ālāda

5 Murāduñ kim ola güftārını fehm eyleye cānā
Beyān ister iseñ ḳo keṣreti şuġl ile tenhāda

---

1 A.193a, F.214a, R.87b. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) ona en güzeli versin!
1a.cemālin: cemāl-i R; ʿālemi: ḥālümi A. 2b.yaza: nāza AE. 3b.başlaya: başlasa R. 5b.bil: - AE.

2 A.193a, F.214a, R.107b.
Başlık A: Bu da onundur. Onun devamlılığını uzatsın!
1a.şebî: besî A, AE, F, H, L; pes L; görüp bu: görüpdür R; bu levn-i: bulup AE; dürlü levn L. 1b.aña: eger R. 3a.nefḥadan: nefḥadan (F, H. 3b.devir: ede: devvār-ı L, R. 4a.ʿilimdür: ʿālimdür AE. 5b.ister iseñ: isterseñ AE; eyle L.

1299[1]

Velehū ṭavvele'llāhu ʿumrehū

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Senüñ ḥüsnüñ şuʿāʿı olalı ʿālemde ṭābende
Meh-i mihrüñ vücūdı ḳalmadı bir ẕerre ʿālemde

2 Ṣatan ʿışḳuñı ġayrüñ ʿışḳına cānā aña Ḥaḳdur
Serin ṭaşlara ursun bilmedi bāzārını bunda

3 Ne demdür bu demüñ kim aġladur dem ʿāşıḳa hicrüñ
Velīkin bir dem-i vaṣlüñ ṭutar biñ dem yirin demde

4 Enīs olalı ʿışḳuñla dilüm bir leẕẕet almışdur
Baña aġudan acıdur lisānum ger uram ḳande

5 Ne kim var ise ġayrüñ cümleden buldum nihāyet ben
Velī sende nihāyet bulmayuben ḳaldum efkende

6 Tecessüs ḳılma ġayrıdan çeküben bir kūru zaḥmet
Murādī her ne kim var ise bilgil sendedür sende

1300[2]

Velehū lā-zāle kehfen li'l-ʿibād

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 "Belī" didüm "belī" bezminde çün sen şāh-ı devrāna
Ḳabūl itdüm anuñ içün belāyı bu ten ü cāna

2 Ḥayāt-ı cāvidānumdur ḫumār-ı şevküñ ey dil-ber
Ebed ayılmazam ṣunduñ ezelde çünki peymāne

3 Ḫayālüñ ḫayli ṭaġıldı ḫayāl aldum çü ʿaynüñden
Yā bu ḥikmet nedür kim ġayb-ı ʿaynün ṣıġmadı aña

4 Muḥīṭ oldı taḥayyürle bu aḳlum n'eyleyem bilmem
Yine dil zevraḳı pāyānsuz düşdi bir ʿummāna

5 Murāduñ merd-i kāmildür kelāmuñ fehm iden el-ḥaḳ
Kelāmı oldı bir deryā ki gelmez ḥadd ü pāyāna

---

1 A.193b, F.214b, R.107a.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun ömrünü uzatsın!
1b.meh-i: meh ü AE.

2 A.193b, F.214b, R.134a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Kulları için sığınağı devam etsin!
1a.belî: bk. G 357/3a. 2b.ayılmazım: eylemezem A; ezelde: ezelden AE. 3b.ʿaynın: ʿaynında AE. 4b.dil zevraḳı: zevraḳ--dil AE; bir: - A. 5a.elḥaḳ: ancaḳ R. 5b.kelāmı: kelāmın AE, L.

1301[1]

Velehū ferreḥa'llāhu kürbetehū

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Cemālüñ ʿaksidür pertev ṣalan āfāḳa her demde
Anuñ çüñ ʿālemüm vardur benüm her demde ʿālemde

2 Kitāb-ı ḥüsnüñi ezberledüm bildüm fünūnın heb
Ḳarīnüm bulmadum hergiz eger ʿālemde ādemde

3 Ḥayāt-ı cāvidānumdur senüñ rūḥum bu elṭāfuñ
ʿAcā'ibdür bu aḥvālüm göñül şād ü gözüm nemde

4 ʿIyān-ı bī-ʿayānundur nihān olan nihān ancaḳ
Urur bu sīne-i mecrūḥa yara yara merhemde

5 Murāduñ şerḥ-i maʿnāsı beyān-ı bī-ʿayān oldı
Bunı fehm eyleyem dirseñ gözet maʿnāyı elḥam'de

1302[2]

Velehū eyyedehu'llāh

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Menem ol murġ-i himmet ʿilm-i ʿālemdür me'ālümde
Aşılmış ṣubḥa-i ʿubbād-ı ʿālem perr ü bālümde

2 Açıldıḳda cenāheynüm muḥīṭ-i nār ü cennetdür
Birisi vaṣf-ı ḳālümdür biri mevṣūf-ı ḥālümde

3 Yazılmaz defter-i şerḥüm mürekkeb olsa deryālar
Ḳamu mevcūd ʿācizler durur naḳş-ı niṣālümde

4 ʿİlimdür ʿilmüme zeynüm ne bilsün ẕihnümi vaṣṣāf
Gelürsem aʿyūn-ı nāsa ḫayāl olmaz ḫayālümde

5 Murāduñ diñlegil ḳālin saḳın urġıl oñat ʿaḳla
Muʿammā-i ledün bilmek dilerseñ añla ḳālümde

1 A.193b, F.214b, R.133b. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun üzüntüsünü gidersin.
2a.ḳarînüm bulmadum hergiz bildüm fünûnın hep R. 4a.ancaḳ: elḥaḳ R. 4b.merhemde: her demde AE.
5a.şerḥ-i: diñle M; şerḥ ü R; beyān-ı: beyānı AE. 5b.maʿnāyı: maʿnā-yı R; elḥam: bk. G 264/4b.

2 A.194a, F.215a, R.88a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onu desteklesin!
1b.ʿubbād-ı: ʿibād-ı AE. 2a.açılduḳda: açıldükde AE, F, H. 2b.ḳālümdür: ḳālüm F; mevṣûf-ı: vaṣf- AE.
3b.ʿācizler durur: ʿācizlerdür AE. 5a.oñat: ögüt A, AE, B, F, H, R. 5b.muʿammā-i ledün: muʿammā dilden AE.

1303[1]

Velehū aḥkema'llāhu emrehū

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 İki ʿālemde ey dil saña sır-daş olmadı kimse
Senüñle rāha varmaḳda ayaḳdaş olmadı kimse

2 Senüñ eṭvār-ı tavruñ bilmedi ʿālemde her kim var
Senüñ ḥālüñ bilüp ḥalüñe ḥāl-daş olmadı kimse

3 Bi-ḥamdi'llāh ki minnetdür nice aḫbār-ı esrāra
Gelüp gūş urdılar her dem velī fāş olmadı kimse

4 Çü ḳudret mektebinde ders-i ḥikmet ḳılmışuz ezber
Bize bu ʿilm-i ḥikmetde sebaḳ-daş olmadı kimse

5 Murādī ḳalbüñ evrāḳına bir naḳş eyledün kim sen
Saña beñzer ḳamu ʿālemde naḳḳāş olmadı kimse

1304[2]

Velehū medda'llāhu ẓıllehū

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Seḥā vü cūd-ı Rabbe zār ile yüz ṭuta çün bende
Muḥaḳḳaḳdur ser-efrāz ider anı ḳılmaz efkende

2 İkilikden muʿarrā ol gider gitsün göñül paṣı
Mücellā eyle mirʾātuñ ola gün gibi tāb-ende

3 Özüñi ḳoma ġafletde uyarġıl ḫᵛābdan cānuñ
Elüñden geldügi miḳdār durış gel ḫıdmete sende

4 Ne aṣṣı saña dünyāda fenādur ʿaḳibet el-ḥaḳ
Durış kim dār-ı uḫrāda olasın sen de ferḫunde

5 Murāduñ diñle aḳvālin ola tā yaḫşı aḥvālüñ
Özüñ ḳullıḳda ḳıl kāʾim nitekim cān ola tende

---

1 A.194a, F.215a, R.79b.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun işlerini güçlendirsin!
1a.sırdaş: yoldaş R. 1b.rāha: rāha rāha A; kimse: - A. 3a.aḫbār-ı: aḫbār u R. 3b.her dem: merdüm M; kimse: - A.

2 A.194a, F.215a, R.57b. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun gölgesini uzatsın!
4a.dünyāda: dünyādan AE, R. 4b.uḫrāda: āḫirde AE. 5a.aḳvālin: gel ḳā'in R.

1305[1]

Velehū dāmet re'fetuhū

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Ta'allüḳ perdesin ḳaldur olan eṭvārı seyr eyle
Ol eṭvāruñ cihānıñda olan āṣārı seyr eyle

2 Bu eṭvār ile āṣāruñ ḥicābın rāfi' ol her dem
Muḥaḳḳaḳ revzeninden gel cemāl-i yāri seyr eyle

3 Dilerseñ yār ile yār olmaġa terk eyle aġyārı
Bıraḳ nāmūs ile 'ārı hemān dīdārı seyr eyle

4 Yemīn ile yesārına baḳanlar olmadı ṣādıḳ
Bu ara yirde olan 'ahd ile iḳrārı seyr eyle

5 Ḳulaġ ur 'aḳl ile her dem açıḳ ṭut çeşm-i cānuñ gel
Murādīden görinen sırr ile güftārı seyr eyle

1306[2]

Velehū ḳaddesa'llāh

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Ḳıvam-ı 'izzetüñ buldum senüñ ḥüsn-i rıżāñ üzre
Rızāñı ḳullaruñda bulmışam ḥüsn ü 'aṭāñ üzre

2 Müheyyā itmişem ben ālet-i ẕevḳüm kemālince
Velīkin isterem olsun senüñ 'ayn-ı ṣafān üzre

3 Tecerrüd ehline vardum fenā aḥvālini ṣordum
Didiler 'ayn-ı vāḥiddür görürsin sen beḳān üzre

4 Beḳādan diledüm ibḳā muḥaḳḳaḳ maḥż-ı bāḳīdür
Eyitdi ḳıl naẓar baña naẓar ḳılma fenāñ üzre

5 Murāduñ yemm-i 'ummānı 'aceb emvāc ider ẓāhir
Saña cevherler 'arż ide ḳılursañ merḥabāñ üzre

---

1 A.194b, F.215b, R.58a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Onun merhameti devam etsin!
1b.cihātında: cihānından AE. 2a.ol: - R. 2b.muḥaḳḳaḳ: muḥaḳḳiḳ AE; cemāl-i: ḥicāb-ı R. 5a.açıḳ ṭut: açıḳdur R.

2 A.194b, F.215b, R.54b.Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) kutsal kılsın!
2b.üzre: - M. 3b.üzre: - M. 4a.muḥaḳḳaḳ: muḥaḳḳiḳ AE. 4b.eyitti: ebedî R. 5b.üzre: - A.

1307[1]

Velehū ʿazze naṣruhū

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Beyān-ı ḳā'ili fikr eyledüm şerḥ ü beyānumda
Yaḳīnüm ḥāṣılın buldum yine fehm-i ʿayānumda

2 Cenāb-ı ḥażrete ülfet bizi çün kim Ḫalīl itdi
Muḥibb-i ṣādıḳum gördüm ḥabībüm iki yanumda

3 Mükāfāt eyledi el-ḥaḳ vefā-dār oldı ʿahdine
Ki zīrā vāzıḥ olmışdur anuñ ḳavli lisānumda

4 Nem-i ʿaynüm bilür bu mācerāyı evvel ü āḫir
"Fe-emmā" ṭarz-ı āḫerle ʿayān itse bu şānumda

5 Murādī naṣṣ-ı ḳāṭıʿlā makālātıñ durur efṣaḥ
Bu vāzıḥdur eger olsañ müfessir dīde-bānumda

1308[2]

Velehū zāde'llāhu feżā'ileh

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Kemāl-i ehl-i ḥaḳdur görinen bu cümle eşyāda
Velīkin nefs-i maḥṣūṣum olupdur aṣl-ı maʿnāda

2 Seḥerden bir seḥer gördüm aña bir rūz beñzer yoḳ
Muṭāf oldum ḳamu nāsa nitekim Kaʿbe azḥāda

3 Şürūʿ olduḳda levḥüñ ṣafḥasına ʿilmüñ imlāsı
Bilinmiş idi maʿnāsı kitāb-ı ḳalb-i inşāda

4 ʿAceb āgāz-ı ḥikmetdür ḥakīmüñ ḥükm-i kübrāsı
Delīl-i bī-ʿibāretdür baña bu ḥükm-i kübrāda

5 Murādī ġarḳ-ı deryā-yı maḥabbet olmasaydı ger
Ne mümkin idi bir zevraḳ gezeydi rūy-i deryāda

---

1 A.194b, F.215b, R.57a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Yardımı izzetli olsun!
4a.nem-i: ne AE. 4b.fe-emmā: bk. G 65/5b; āḫerle: āḫirle A. 5b.olsañ müfessir: olsañ muḳırr-ı AE; müfessir olsañ R.

2 A.195a, F.216a, R.58b. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun faziletlerini artırsın!
1a.ehl-i: ehli A. 3a.olduḳda: oldükte AE, F. 5a.ġark-ı deryā-yı: ġarka-i baḥr-i R. 5b.Saña cevherler ʿarż ide ḳılarsañ merḥabān üzre AE, B.

1309[1]

Velehū ʿammerehu'llāh

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 "Elem neşraḥ" dinildi ḳālıbuñ ḳalbinde maʿnāda
Velī maʿnāsı ḳalb içre olur mektūb-ı inşāda

2 "Ṣadrek" ṣadrına geçdi maʿānī milkinüñ şāhı
Anuñ çün vażʿ olındı "vizr" andan bu heyūlāda

3 Mübeddel oldı "'usri yüsr"e raġbet eyledi Rabbe
Velīkin fārıġ oldı ḳatlanup pes yevm-i mīʿāda

4 Feraḥlar kesb idüp her dem muṭīʿ-i lā-yemūt oldı
Bu evżāʿ ile rütbet buldı dünyāyile ʿuḳbāda

5 Murādīnüñ temennāsı gitü andan temennā pes
Ṭavaf olındı beyt-i ḳalbī yine Kaʿbe ażḥāda

1310[2]

Velehū dāmet maʿdiletehū

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Beni cevr ü cefā-yı yārden yüz döndürür ṣanma
Naṣīḥat iderem gönlüm deli oldukça uṣlanma

2 Benüm ʿışḳ-ı ḥabīb olmış ḫayālüm fikrüm eglencem
Benüm çün saña ġayrı dürlü söylerlerse inanma

3 Şarāb-ı vuṣlatuñ bir cürʿasın ẕevk eyleyen ʿāşıḳ
Eger cāmuñ ṭolusın saña virürler ise ḳanma

4 Ḥabībüñ ʿişve vü nāzı be-ġāyet bī-nihāyetdür
Başuña ʿaḳlı cemʿ it şīve vü nāzına ṭayanma

5 Murādīnüñ cevābın diñler iseñ ey cihān-ārā
Ṣaḳın er bir kesüñ cerb-i zebānuñ görüp aldanma

---

1 A.195a, F.216a, R.53b.Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun ömrünü uzatsın!
1a. Elem neşraḥ: Senin gönlünü açmadık mı? (94/İnşirah 1).
2a. Ṣadrek bk. G 1309/1a; ṣadrına: ṣadrek A. 2b.vizr: Belini büken yükünü üzerinden almadık mı? (94/İnşirah 2). 3a. usri yüsr: bk. G 8/2b. 3b.yevm-i: bu AE, B; miʿāda: maʿnāda A, AE, B. 5a.pes: bes A, F, R.

2 A.195a, F.216a, R.60a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Onun adaleti devam etsin!
3b.ise: ise de AE, H. 4b.ṭayanma: aldanma AE, M.

1311[1]

Velehū edama'llāhu devletehū

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Cemālüñ ʿaksidür her dem ḳılan āfākı tāb-ende
Vücūdı gerçi sendendür velī sen ḳande ol ḳande

2 Beyān-ı sırr-ı "mā-evḥā hevā"dandan olmadı ḳaṭʿā
Egerçi ḳavl-i bī-ḥadde revende ile āyende

3 Benüm faḫrum budur dā'im senüñ gül-zār-ı ḥüsnüñde
Olayın ʿandelīb-āsā dem-ā-dem murġ-i güyende

4 Ḳamu ʿālimlerüñ kārı ṭutar bir ṭarz ile rāhı
Benüm rāhum budur ʿışḳuñ ola ḳalbümde pāyende

5 Murādī çün saña yüz ṭutdı senden ġayrısın bilmez
Gedā vü cümle hem sulṭān anuñ çündür aña bende

1312[2]

Velehū eʿazzehu'llāh

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Cemāl-i maḫż-ı ülfetden temennā eyledüm behre
Cevāb irdi anuñ bir lem asıdur mihrden zerre

2 Ḥikāyet eyledi evvel n'idersin āḫirüñ kārın
Suʿālinden cevāb añlar iseñ gör baḥrdan ḳaṭre

3 Nedür ḥikmetde tergībüñ beyān eyle baña didüm
Didi kim iḳtibās eyle irişem dir iseñ ḳadre

4 Maḳālātum lisānumdan degüldür tercemānīdür
Lisān-ı ʿayn-ı vāḥid ol viresin lerze tā dehre

5 Murāduñ merd olandur ḳıymetini fehm iden ʿārif
Ḳamusı ʿāşıḳ-ı māl ü menāl ü sīm ü zer-bedre

---

1 A.195a, F.216b. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun devletini devam ettirsin!
1a.cemālüñ: ṣevābuñ M. 2a.mā-evḥā hevā: Allah (cc.) o anda kuluna vahyedeceğini etti (53/Necm 10).
3a.faḫrum: maḥrem AE; budur: durur A. 4a.ʿālimlerüñ: ʿālemlerüñ AE. 4b.ʿışḳuñ: ʿışḳum M; pāyende: tābende M.

2 A.195b, F.216b, R.55a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onu aziz kılsın!
1a.maḫż-ı: - B. 1b.irdi: urdı AE. 3b.dir iseñ: dirseñ AE.

1313[1]

Velehū menna'llāhu bi-envāri ma'diletihī

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Gönül terk eyle bu milk-i fenāyı gel beḳā iste
Ḫudā-yı lā-yezāle tā'at it andan 'aṭā iste

2 Neden bağlanuben ḳalduñ bu mekkāruñ ḫayālinde
Gel 'akluñ başuña cem' eyleyüp Ḥaḳdan rıżā iste

3 Bu zūlmānī ḳafesden murġ-i cānı eyleyüp āzād
Ḥayāt-ı cāvidānī ibtidā vü intihā iste

4 Fenāya mā'il olmaġıl vefā bulmadı bir kimse
Fenā olan ümemden gözgü-yi 'ibret-nümā iste

5 Murādī merd-i kāmilseñ bu kār u bārı terk eyle
Vücūduñ ġarḳ-ı 'ışḳ eyle sivādan gel rehā iste

1314[2]

Velehū zāde'llāhu mehābetehū

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Ḫudāyā derde düş olduk irişdür bizi dermāna
Vücūdumuz 'ināyet eyle yaḳma nār-ı nīrāna

2 Ne eksük ola cūduñdan iderseñ ger bize raḥmet
Yüzümüz sürüyü çün gelmişüz der-gāh-ı sulṭāna

3 Kerīmā kird-gārā raḥmetüñden eyleme maḥrūm
Ḥabībüñ ḥürmeti ḳaṣd itmesün şeyṭān īmāna

4 Senüñ luṭfuña ṣıġınduḳ yüzi der-gāhuña dutduḳ
İlāhi nez' ḥālinde hidāyet eylegil cāna

5 Murādī şuġl-ı dünyāyı yüri arduña at zinhār
Vücūduñ ḫırmān-ı ġavġāyile sen virme noḳṣāna

---

1 A.195b, F.217a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah'ın (cc.) onun adaletinin nurlarıyla lütuflandırsın!
2b.eyleyüp: eyle yüri AE; iste: - M. 4b.gözgü-yi ibret-nümā: görgü-yi 'ibret AE.

2 A.195b, F.217a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun heybetini artırsın!
4a.ṣıġınduḳ: sıġındum A. 5b.ġavġāyile: ġavġā ile AE.

1315[1]

Velehū nāle münāhu

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Eger ʿāḳil iseñ yārā ʿibādet eyle Mevlāya
Cihān terkini urġıl mā'il olma hiç her cāya

2 Durış mir'āt-ı ḳalbi tā sivādan ḳılasın aṣġā
Niçün ġāfil olup mā'il olasın ṭaġ u ṣaḥrāya

3 Saña seyr ü temāşādan olur mı fā'ide ḥāṣıl
Niçündür ḳulluḳ itmezsin sen ol der-gāh-ı aʿlāya

4 Cihāna şöyle aldanduñ ki fikre gelmez ʿuḳba hiç
Düşürdüñ başuñı bilmezli ile anca ġavġāya

5 Gice gündüz tefekkür ḳıl yürı hālüñi her demde
Murādī ġāfil olup mā'il olma ṣaḳın eşyāya

1316[2]

Velehū lā-zāle muʿīnen li'l-İslām

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Ḫudā ṣunʿını fikr eyle nazar ḳıl ṭāḳ-ı mīnāya
Aña meyl eylegil meyl eyleme aʿlāya ednāya

2 Sivā terkin urup ey dil hevā-yı hūya ḳıl tebdīl
Yüri muḥyī'l-mumīti ẕikr ḳıl baḳuben eşyāya

3 Eger başuñda fehmüñ vār ise fehm eyle güftārum
Cenāb-ı Ḥaḳḳı me'vā ḳıl ṣaḳın meyl itme me'vāya

4 Fenādur bu cihān-ı bī-vefā umma vefā bundan
Fenā-ender fenā ol mā'il ol sulṭān-ı aʿlāya

5 Murādī sen murāda ḳāṣıd ol tā bulasın maḳṣūd
Bu günki furṣatı gözle ne ḥācet vaʿd-i ferdāya

---

1 A.196a, F.217a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Onun kaderini gerçekleştirsin!
2a.aṣġa: aṣfā AE, M. 5a.ḥālini: yolını AE.

2 A.196a, F.217b. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. İslam'a yardımı devam etsin!
3a.başında fehmüñ: fehmüñ başında M. 4b.fenā: vefā M. 5b.vaʿd-i: vaʿd ü M.

1317[1]

Velehū ḫalleda'llāhu devletehū

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Recāda ṭurmışuz el bağlayup ḳarşu o Mevlāya
Yücede isteyüp anı baḳup sevdā vü beyżāda

2 Taḥayyür ḳapladı cānı ne bilürdi taḥayyürden
Ne bilsün bildi bilmedi irişdi çün mu'ammāya

3 Göñül oldı temennāda bulupdur tende tenhāyı
Bulup tenhāda çün ḥaīlī ṣalupdur 'āleme sāye

4 Çün irdi bir seḥer vaḳtin nidā-yı "kāf u nūn" bize
Cevābın virmişüz anuñ çü ḳoduḳ başı ortaya

5 Müsemmādan ḫaber bilen Murādī bī-ḫaberdür ol
Aña kim bir ḫaber oldı ḫaber virmez o dünyāya

1318[2]

Velehū ṭayyebe'llāhu enfāsehu

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Dilerseñ irmege ey dil kemālāt ile ḥālāta
Muṣaffā eyle mir'ātuñ sen aldanma ḫayālāta

2 Felāḥ ü fevzi isterseñ göñülde sırrı isterseñ
Muṭī' olġıl ne kim emr eyledi tenzīl ü āyāta

3 Dilerseñ bulasın vuṣlat ṭarīḳin evvelā gözle
Budur evvel ḳadem meyl eyleme na'mā vü cennāta

4 İkinci bu durur iki gözüñi dört idüp gözle
İkisini ḳo eşyāya ikisini delālāta

5 Murādī ne idügini murād almaġ içün aldı
Murādī eylemedi meyl anuñ çün ḫarḳ-ı 'ādāta

---

1 A.196a, F.217b. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun devletini ebedî kılsın!
1a.o: - AE. 1b.sevdā vü: sevdāda AE. 2a.cānı: - AE. 3a.tende: bende AE. 4a.kāf u nûn: bk. G 16/1b.

2 A.196b, F.217b. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun nefeslerini güzel kılsın!
2a.felāḥ ü: felāḥ-i AE. 2b.tenzîl ü: tenzîl-i A. 4b.cennāta: ḥayāt-ı AE. 5a.almaḳ: olmaḳ AE. 5b.ḫarḳ-ı: ḥarf-i AE, B.

1319[1]

Velehū şereḥa'llāhu ṣadrahū

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Dilerseñ levḥ-i dilde yazmaġa ger naḳş-ı bismi'llāh
Dem-ā-dem eksük olmasuñ dilüñde ẕikr-i illā'llāh

2 Sen senden cüdā eyle eger ister iseñ dā'im
Bu külliyāt ü cüz'iyyātdan olmaġa begüm āgāh

3 Serüñ meydān-ı 'ışḳ içre idüp ser-i kūyuñ ġalṭān
Virüp yolına cān ü baş yüri her demde ḳıl sen āh

4 Muḥīṭ oldı yem-i ḳudret telāṭümde telāṭümde
Hevā terkin ḳılup fülk-i göñül deryāda ṭutdı rāh

5 Murādī çünki ismini dehānına ṭolu ḳıldı
Tek ü tenhā olup 'ālemden iki fırḳaya ol şāh

1320[2]

Velehū zīdet devletühū

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Nidā-yı didi "fāliḳu'l-ıṣbāḥ" irişe çünki mevtāya
Ne ḳutludur o dem cānān salar 'uşşāḳına sāye

2 "Nefaḥnā"dan nidā geldi pes oldı şaḳ iki fırḳa
İşitmeyen bulup naḳmet işiden irdi na'māya

3 Müberrādan teberrā ḳıl vücūduñ bī-ser ü pā ḳıl
Çün iḥyā oldı iḥyā ḳıl ṣaḳın aldanma ālāya

4 Ḳuruldı ḫayme-i 'adli ki ḥāşā ẓūlm ola meyli
Dilerseñ ḥamd ḳıl ḫaylī gele tā işüñ ortaya

5 Murāduñ sen bu güftārın eger fehm idesin ey dil
Ki ḫūrşīd-i cihān gibi virürsin sen żiyā aya

---

1 A.196b, F.218a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun göğsünü genişletsin!
1b.dilinde: dilinden AE. 2a.dā'im: her dem A. 2b.külliyāt ü cüz'iyyātdan: cüz'iyyāt ü külliyātdan M; olmaġa: almaġa AE; begüm: sen AE, B, F, H, M. 3a.ser-i: bir AE. 5b.ol: ol oldı AE.

2 A.196b, F.218a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Onun devleti ziyadeleşsin!
1a. fāliḳu'l-ıṣbāḥ: bk. G 28/1. 2a.Nefaḥnā: bk. G 297/3. 4a.ḫayme-i: ḫayme H. 4b.ḥamd ḳıl: ḥayl-i A.

1321[1]

Velehū yessera'llāhu murādeh

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Bu çeşmüm pür olaldan baḳmadı bu ins ile cāna
Ḥabīb ile gönül berḳ itdi ʿahd içün çü peymāna

2 Ne ḳılsun ġayri ġavġāyı ya sevdāyı temāşāyı
Çü bildi gizlü maʿnāyı ḳamudan aña pervāne

3 Müberrādur muʿarrādur cihān u cānı terk itmiş
Atupdur cismini oda yanupdur hem çü pervāne

4 Naẓardan ol nedür bilse velī yoḳdur baṣīretden
Mubaṣṣardur mubaṣṣardur gezer pes girü pāyāna

5 Murādī ḳo bu maʿnāyı hemān eyle temāşāyı
Bilürseñ dürr-i deryāyı müşābih olduñ insāna

1322[2]

Velehū zāde'llāhu şevketehū

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Haḳā'ikden ḫabīr olan yüzin tutmaz bu eşyāya
Deḳā'ikden ḫabīr olan bakar mı ḳurı ġavġāya

2 Müberrā olmayan ey dil berīlerden berīdür ol
Berī olma berī olġıl düşürme kendüñi vāya

3 Bilür misin nedür evvel nedür ḳavl ü nedür ḳā'il
Bulamaz gizlü genci virmeyen gencini yaġmaya

4 İrişdi muḳteżā çünki bulındı iḳtiżāsından
Fenāsından fenāsını fenāya virdi ifnāya

5 Murādī ḳo ḫayālātı kemālinden kemāl olġıl
Kemālini bulan oldur ki meyl itmeye ālāya

---

1 A.197a, F.218a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun muradını kolaylaştırsın!
1a.çeşmüm: çeşm AE; pür: bir M. 1b.içün: içdi AE, H.

2 A.197a, F.218b. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun ihtişamını artırsın!
1a.ḫabîr olan: ḫaber alan AE, B. 1b.ḫabîr olan: ḫaber alan AE. 4a.iḳtiżāsından: iḳtiżāsından AE. 4b.fenāya: fenāda AE.

1323[1]

Velehū ebbeda'llāhu salṭanatehū

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Ḳulaġuñ ḳıl güşāde ister iseñ olasın āgāh
Vücūduñ eyle ifnā tā ẓuhūr eyleye sırru'llah

2 N'idersin sen bu nāṣūtı ṭaleb ḳıl rāh-ı lāhūtı
Çü ẕikr oldı göñül ḳutı dem-ā-dem ẕākir ol her gāh

3 Müberrā ol sivādan gel mu'arrā ol muṣaffā ol
Teleẕẕüẕ eyle ġayr ile olasın muḳbil-i der-gāh

4 Vücūduñdan vücūdı ḳo bulasın tā ki sen cūdı
Nice bir vādi-i ẓūlmetde ey dil ḳılasın biñ āh

5 Murādī ister iseñ ger bulasın sırr-ı esrārı
Rehā-i nefsüñi terk it rehāsın yire tā ol şāh

1324[2]

Velehū dāme lehu'n-ni'am

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Çü ẕātından ḫabīr olmaġı ḳılmışdur muḥāl Allāh
Velīkin herkese ḥālince virmiş bir ḫayāl Allāh

2 Revān-ı cān fidā ḳıldum yolına çün o cānānuñ
Zevālüm istemez ḥāşā benüm ol bī-zevāl Allāh

3 Muḳarrer eylemiş ḥüsnin egerçi rāh-ı vaṣlından
Vücūh ile müberrādur ḳamudan bī-miṣāl Allāh

4 Mu'azzezdür mükerremdür şu kim ola rıżāsında
Ki ehl-i ḥāl ile n'eyler bilür misin ne ḥāl Allāh

5 Nice nuṭḳa gelürdi bu Murādī bī-ser ü sāmān
Eger virmese ḳudretle aña ḫoş-ter maḳāl Allāh

---

1 A.197a, F.218b. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah onun saltanatını ebedîleştirsin!
3b.ḳılma: eyle AE. 5b.rehā-i: recā-i AE; rehāsın: recāsın AE.

2 A.197b, F.218b, R.126a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Ona nimetleri devam etsin!
1a.muḥāl: maḥal A. A'da 3vü 4. beyitler birbirinin yerine yazılmıştır. 3a.vaṣlından: vuṣlatda AE. R'de 5. beytin yerine Ḥarfü'r-Rā'nın aynı vezindeki 302. gazelinin son beyti vardır. Sahife başı olan R'deki bu maḳṭa beytinin üzerindeki diğer 4. beyit ise muhtemelen önceki yaprağın kopması sebebiyle R'de yoktur.

1325[1]

Velehū zāde'llāhu fütūḥahū

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Kemāl- ḥażret-i vāḥid ʿayān olmış zebānumda
Cemāl-i bā-kemālīdür nihān-ı bā-nihānumda

2 Vücūdı maḥż-ı ḳudretdür meẓāhirde olan ẓāhir
Benüm rūḥum muḳarrer añlaġıl cānum revānumda

3 Ḥicāb-ı ʿayn-ı taḳsīrüñ saña göstermedi vechüñ
Benüm meknūnumı keşf eyleme olsun ʿayānumda

4 Musaḫḫar olsa deryālar ʿaceb olmaya ḳalbüñde
Dümen tarzında māhirdür sefinüm bād-bānumdan

5 Murādī ʿayn-ı vāḥiddür ne ʿayn ile naẓar ḳılsañ
Ḥudā ḥaḳḳı Ḥudādan gayrı yoḳdur ferd yanumda

1326[2]

Velehū lā-zāle mükerremen ve mu'azzezen

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Cemāl-i bī-miṣālüñ baña peydā oldı gitdükce
Ne aʿzamdur saʿādetdür hüveydā oldı gitdükce

2 Mekānum lā-mekāmīdür beyānum bī-beyān olmış
Dem-ā-dem rütbe-i aʿlām-ı ʿuẓma oldı gitdükce

3 Murādı bī-nihāyetdür murādum ber-murād olsun
Benüm her bir murādum dā'im aʿlā oldı gitdükce

4 Senüñ nūruñ müşāhid olalı bu dīde-i cānum
Cemālüñden cemālüm bā-temennā oldı gitdükce

5 Cihān ḫalḳ olalı bir sencileyin gelmedi gelmez
Murādī noḳṭa-i nuṭḳuñ ki raʿnā oldı gitdükce

---

1 A.197b, F.219a, R.174b.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun fetihlerini artırsın!
F'de1328 numaralı gazel daha önce gelmektedir. 2a.vücûdı: vücûduñ AE. 3b.eyleme: eyle AE. 5a.vāḥiddür: vāḥidden AE.

2 A.197b, F.219a, R.142a.
Başlık A: Bu da onundur. İkram edilmişlik ve yüceltilmişlik devam etsin!
1a.cemāl-i: cemāli M. 1b.saʿādetdür: saʿādet R. 4b.bā-: yā R. 5b.nuṭḳuñ: nuḳṭuñ Revan nüshasında "gitdükce" redifi "giddikce" şeklinde geçmektedir.

1327[1]

Velehū dāme melāẕen li'l-enām

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Niḳāb aṣma ḥabībüm eyle luṭfuñ rūy-i dil-cūya
Ḳo düşsün cümle ʿuşşāḳuñ ṣadāsı hāy ile hūya

2 Senüñ bu ḥüsn-i zībānı görelden bülbül-i cānum
Naẓar ḳılmaḳ ne mümkin derde yāhūd reng ile būya

3 Necāt-ı dil muḥaḳḳaḳdur senüñ ʿaynüñ ẓuhūrında
Şu çeşm ebrū muḳābil saña baḳmaz çeşm ü ebrūya

4 Senüñ ʿışḳuñ hevāsından şu kim cānın niṯār eyler
İki ʿālem musaḫḫar olsa degmez yek ser-i mūya

5 Murāduñ sözleri ʿayn-ı ḥaḳīḳat maḥż-ı ʿibretdür
Bu güftāra ḳulaḡ ur gayrı per-tāb it aḳar ṣuya

1328[2]

Velehū enāra'llāhu bürhānehū

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Seḥerde refʿide çün kim niḳābın zü'l-celāl Allāh
Ne ʿālem gösterür ʿuşşāḳa ol dem ẕü'l-kemāl Allāh

2 Ḥabībüm ʿayn-ı vaḥdetden ḥicāb açmış gelür gördüm
Didi kim ben mübeşşirven ki didi ittiṣāl Allāh

3 Ḥayāt-ı cāvidānīdür velīkin kibriyā dursun
Ki tā vechini görmekde virem bir dem mecāl Allāh

4 Ne leẕẕetdür bu leẕẕet kim cihān vaṣfında lāl olmış
Ne ʿizzetdür bu ʿizzet kim vire vuslatla ḥāl Allāh

5 Murādī buldı ʿaynü'l-ḥaḳ ki ḥaḳḳu'l-ḥaḳ olup ẓāhir
Anuñ çündur bu vech üzre ana virmiş makāl Allāh

---

1 A.198a, F.219a, R.164b. Gazel: A.
Başlık A: Bu da onundur. Halk için sığınak olması devam etsin!
1b.hāy ile hûya: hûy ile hāya AE. 2b.derde: verde AE; derde ve R. 4a.hevāsından: hevāsında AE.

2 A.198a, F.219b. Gazel AE, B, H, L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun bürhanını açıklığa kavuştursun!
4a.cihān vasfında lāl olmış: vaṣfında cihāndur lāl M; vaṣfında cihān lāldur F. 4b.Allāh: - M.

1329[1]

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 İlāhī ġonce-i ümmīdümi dā'im küşād eyle
Dil-i maḥzūnumı vaṣl-ı cemālüñ birle şād eyle

2 Ṭulū'-ı mihr-i mihrüñle żiyā vir ḫāne-i ḳalbe
Bu minvāl üzre iḥsānuñ ziyād u ber-ziyād eyle

3 Maḥabbet cür'asından mest ü ḥayrān eylegil dā'im
Senüñle āşnā ḳıl ġayrılarla cāyı yād eyle

4 Dil ü cān milkini ābād idüp ma'mūr ḳıl yā Rab
Senüñ ġayrüñden āzād eyle gel luṭf eyle şād eyle

5 Murāduñ ārzūsı dā'imā ḥüsn-i rıẓāñ olmış
Saña lāyıḳ ne ise anuñ ile ber-murād eyle

1330[2]

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Nihāyetsüzde pinhānum nihāyet olmadı bende
Kemāl-i lā-naẓīrümdür cihānda şems-i tābında

2 Ufuḳdan tālī' oldum çün benüm mevcūd emlāka
Ḳamu ebdāna rūḥum ben benümle oldılar zinde

3 Beşer didi saña ḫallāḳ velī (oldum) muṣavverven
Beni ol münselih̆ ḳılmaz ebed eyledi pāyında

4 Ve emmā'l-'umri min sirr ve lemā's-sirri min-'umr
Mu'ammer oluben dirseñ mu'ammer ol yüri sen de

5 Ve emmā li-Rabbi faḍlin vemā ẕā-tilke da'vāhīm
"Ve faḍḍelnāhü tafḍīlā" buyurmışdur (yine) anda

6 Felā nercū ve illā faẓlühü min ḥayṣü mā-kāne
Murādīdür murād olan bilürseñ cān ile tende

---

1 R.146a. Gazel R'de vardır.
2 R.167b. Gazel R'de vardır.
3a. (oldum): -.
4a. Sır ömürden olursa ömür de sırdandır.
5a.Onların davaları nedir? Fazilet sahibi Rab'dır.
5b.(yine): -; Ve faḍḍelnāhü tafḍîlā: Üstün tutarak onu yeğledik (Onları birbirlerinden nasıl üstün kıldığımıza bir bak! Doğrusu ahirette daha büyük dereceler ve daha büyük üstünlükler vardır: 17/İsra 21; And olsun ki, biz insanoğullarını şerefli kıldık, onların karada ve denizde gezmesini sağladık, temiz şeylerle onları rızıklandırdık, yaratıklarımızın pek çoğundan üstün kıldık: 17/İsra 70).
6a. Nerde olursa olsun biz ancak onun fazlını isteriz.

1331[1]

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Seḥerde rūy-i dil-dāra naẓar ḳılan kemālince
Kemāle irmedi vallāhi gördi kendü ḥālince

2 Cemīlü'l-vaṣf olan (evvel) erer ḳor nāndan ey dil
Cemālü'l-vech olan ḥüsnin alır andan cemālince

3 Ziyād (u) nakṣdan çün kim müberrādur müberrādur
Anuñ vaṣf-ı kemālin söyleşür diller maḳālince

4 'Azīz olanlar 'izzetde ẕelīl olan meẕelletde
Uçar mürġ-i 'uḳūlı her birinüñ perr ü bālince

5 Murāduñ luṭfı lafẓında kim ola vire ma'nāyı
İder her kimse güftārı fikirince ḫayālince

1332[2]

Min cevāhiri taḥrīrātihī ve zevāhiri takrīrātihī

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Ger ṭulū' ide ne var çehre-i dil-dārına
Söyleşe 'āşıḳ ile bir nice güftārına

2 Arada olsa yine nice nice nāz u niyāz
Bilmeye duymaya ol işleri aġyārına

3 Ḥālümüzi bilür ancaḳ yine ol yār-ı güzīn
Ḳılduġı luṭfı bize eyleye tekrārına

4 Vire bir cür'a yine cām-ı ḫaḳīḳīsinden
Gāh mest ide bizi ki ide hüşyārına

5 Ey Murādī bu ḳadar neşr-i cevāhir ḳılduñ
Kim bilür şimdi ḫazīneñde neler var yine

---

1 R.175b. Gazel R'de vardır.
2a. (evvel): -. 3a (u): -.

2 A.198a, F.219b, R.106b.
Başlık A: Onun yazım cevherleri ve sözlü ifadelerinin parıltılarından...
Başlık F.Ve min-lema'ati aẕva'ih.
3a.bilür: bilüp R.

1333[1]

Velehū naṣarahu'llāhu ʿalā aʿdā'ihī

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Minnet ol pādişeh-i Ḫālıḳ-ı ẓi'l-iḥsāna
Bendeler ḫalḳ idüben virdi ṭarīḳ ʿirfāna

2 Ḳurdı bir nehc-i sedādı ḳodı pes nāmını şerʿ
Anuñ ile irişür kim ki irer pāyāna

3 Nūr-ı muṭlaḳda görür nūr-ı Muḥammed ʿilmin
Kendü iḥsāna irüp meftḫar olur insāna

4 Menbaʿ-ı ʿilm-i ledün şol kişidür kim dā'im
Rāḥatı terk idüben vire baṣīret cāna

5 Merd olam añlar efendüm bu Murāduñ suhanın
Merd olmaḳ dileyen karın ider merd-ānā

1334[2]

Velehū besaṭa'llāhu nūre maʿdiletihī

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Ey gönül aldanuben ḳalma cihān cünbüşine
Nice duş olduñ anuñ sen eyü yavuz işine

2 Yıḳmaġıl ḫāṭırını kimsenüñ ey dil zinhār
Kimse ḳarşu durımaz āh-ı gönül āteşine

3 Ḳalbine eyle naẓar her kime nāẓır olasın
Baḳma ḫūb ola eger çeşmine rūy u ḳaşına

4 Aldanup ḳalmaġıl ārāyişine dünyānuñ
ʿAḳıl olan ḳata mı el ile aġu aşına

5 Nuṣḥ u pendin bu Murāduñ er iseñ eyle ḳabūl
Nūr-ı Ḥaḳdur edebī tāc ider ʿāḳil başına

---

1 A.198b, F.220a. Gazel R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun düşmanlarına karşı ona yardım etsin!
1a.pādişeh-i: pādişeh ü AE. 3a.ʿilmin: ʿālemin AE.

2 A.198b, F.220a, R.109a.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun adaletinin nurunu yaysın!
2b.ṭurmaz: ṭurımaz AE; ṭuramaz R. 3b.ḫûb ola: ḫûbuna A; ḫûb F, M. 5a.nuṣḥ: naṣîḥ AE. 5b.ebedî: adı AE.

1335[1]

Velehū ebḳa'llāhu muhceteh

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Ḥāme-i ḳudreti gördüm yed-i naḳḳāşumda
"Ḳābe ḳavseyn"i yazar idi zeber ḳaşumda

2 İki vech itdi beni ʿayn-ı celāl ile cemāl
Bir yüzüm oldı içümde birisi ṭaşumda

3 Māye-i cümle vücūda beni sermāye idüp
Ḳodı bu devleti dīhimi benüm başımda

4 Ḥālümi eyledi ḥālümde benüm ḥāl ile ḥāl
Lemʿa-i nūrı ẓuhūr eyledi ḥāl-daşumda

5 Ẕākir oldukca Murādī anı mezkūr idinür
Gör ne cevher görinür verd-i güher-pāşumda

1336[2]

Velehū edama'llāhu devletehū

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Eyledi terbiye Rabbüm beni izʿānumda
Diledi kim dahı aʿlem olam īkānumda

2 Ḥamdu li'llāh baña yardumcıya ḥācet yoḳdur
Yarıcumdur benüm ol her dem u her ānumda

3 Āşinā olmamı çün istemedi ġayrı ile
Sürdi ḳaldurdı ḳomadı ḳamuyı yanumda

4 Eylemiş idi bana merḥameti ḳıldı ziyād
Gördi ʿışḳını benüm dīde-i giryānumda

5 Müşterī var ise ger maʿrifetüñ gevherine
Ey Murādī ne cevāhir bulınur kāmında

---

1 A.198b, F.220a, R.116a.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun hayatiyetini devam ettirsin!
1b. Ḳābe ḳavseyn: bk. G 129/4a; 1256/4. 2b.ṭaşımda: ḳaşımda A, F, M. 3b.devlet-i: devlet A; devleti F, M; devlet ü L; dîhümi: cāhumı L. 5b.verd-i: vird-i AE; pāşumda: başumda M, R.

2 A.198b, F.220b, R.104a.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun devletini devam ettirsin!
2a.yardımcıya: yardımcı ne AE. 2b.her dem: sāʿat L, R. 3b.ḳomadı: ḳamuyu ḳomadı AE, H, R, ḳomadı: - L. 5b.kāmında: kānumda L.

1337[1]

Velehū edama'llāhu iḳbālehū

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Gösterüp yara-i baġrumı bugün dil-dāra
Didüm ey merḥameti çoḳ baña ḳıl bir çāre

2 Nice bir āh u fiġān nāle vü zār eyleyeyin
Tīġ-i hicrüñ dil-i nālānuma urdı yara

3 Beni aġlatma senüñ ḥüsn ü cemālüñ ḥaḳḳı
Cāy-ı ḥasretde bizi eyleme gel āvāre

4 Merḥamet saña ḳalupdur ḳıl 'ināyet naẓarın
Bu riyā gibi olupdur bedenüm ṣad-pāre

5 Gel Murādī ḳuluñı eyleme red eyle kerem
Ḳoyuben seni varup ġayre kime yalvara

1338[2]

Velehū dāme lehu'n-naṣru ve'z-zafer

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Seḥer-i nāle-i bülbül irişüp güş-ı dile
Didi kim ola benüm gibi kī yana yaḳıla

2 Virüben ana cevābını didüm yā bülbül
Ger ṣorarsañ bu benüm ḥālümi gelmez o dile

3 Āhumı güş idesin ger özüñi bilmeyesin
Seni gören dimeye bir daḫı hergiz ṣun' ile

4 'Işḳ sırrın ne bilürsin sen āyā murġ-i seḥer
'Işḳ oldur yaḳasın ḳalbüñi sen ḳālıbla

5 'Ārif olan bu Murāduñ sözini fehm eyler
Şu ki 'ārif degül ey dil bu kelāmı ne bile

---

1 A.199a, F.220b. Gazel R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun ikbalini devam ettirsin!
1a.yara-i: yara AE, F. 2a.vü: ve M; eyleyeyin: eyleyin M. 3b.eyeme gel: eylemegil M; eyleyeyüm L; nāle vü: āh ü L.

2 A.199a, F.220b, R.73a.
Başlık A: Bu da onundur. Ona yardım ve zaferi devam etsin!
1a.gûş-ı gûşe-i L. 1b.ki yana yaḳıla: yana bā-yaḳıla R. R'de 2a.mısraı 1b.ile 'aynıdur. 3b.ṣun' ile: ṣıḳıla AE; ṣaġıla H, R. 4a.sen: - AE. 4b.ḳālıbla: ḳālıb ile M, R; ḳāl ile AE. 5b.şu: şol: R.

1339[1]

Velehū dāmet ʿizzetuhū

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Ser fidā eyleyen evvelde girür ʿışḳ iline
Cānı terk eyle ki evvel iresin āḫırına

2 Seni keşretde ḳoyup ḳıldı ḥicāb eṭrāfuñ
ʿAyn-ı vaḥdet gözedüp müşkili ḥall eyle yine

3 "Kāf u nūn" emrini bildüñse olursın ʿālim
"Kün" ile kevn ü mekān olmadadadur olsa gine

4 Beni çün kehf-i amān içre ḳodı baña ne ġam
Yiridür alur isem cümle ʿadūdan kīne

5 Güş ḳıl ḳavl-i Murādī olaşın tā ṣāfī
Ḳalbüñi lemʿa-i nūr ile idüp āyîne

1340[2]

Velehū dāme nāṣrahū

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Birledi bu dil ü cānum çün olupdur āgāh
Nefy-i iṣbāt ile maḥy eyledi didi Allāh

2 Ḥālıḳın ḳıldı tefekkür baḳuben eşyāya
Cümle maḫlūḳ anuñ birligine ḳıldı güvāh

3 Hikmet ü ḳudretini añladı ol Vehhābuñ
Eyledi ʿaḳl-ı selīmi üzerine hem-rāh

4 Ṣınadı cümle vücūdı denedi her rāyı
Andan özge özine bildi kim olmaya penāh

5 Gel Murāduñ bu kelāmını işit āgāh ol
Yāvī ḳılma yoluñı gel berü olma güm-rāh

---

1 A.199a, F.221a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Onun saygınlığı devam etsin!
3ab. kün: bk. G 16/1b. 4a.ne ġam: naʿam A. 5b.idüp āyîne: iletüp āb yine A.

2 A.199b, F.221a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Onun yardımı devam etsin!
1a.cānum: cān M. 1b.nefy-i: naʿtı AE. 3b.ʿaḳl-ı: ʿaḳlı AE. 4a.ṣınadı: ṣıdı A; rāyı: onı A; rāhı AE, H. 4b.özine: üzerine A.

1341[1]

Velehū nāle murādehū

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Cür'a nūş oldı yine 'āşıḳ-ı şeydā bu gice
Eyledi şevḳ ile dil-dārı temāşā bu gice

2 Ḥamdü li'llāh olup aġyardan 'ālem ḫālī
Ṣoḥbet itdi iki deryā yine tenhā bu gice

3 Ne ḳadar var ise enhār ḳamu oldı ḫāmūş
Oldı bir yirde mülāḳat iki deryā bu gice

4 Müteraḳḳib idiler vuṣlata bir nice zamān
Virdi çoḳ 'āşıḳa pes ni'met-i 'ulyā bu gice

5 Ḥayrete vardı Murādī buña ḫalḳ-ı 'ālem
Ḥāṣıl oldı nice bin dürlü temennā bu gice

1342[2]

Velehū e'azze'llāhu enṣārehū

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Ḥaḳ seni aḥsen-i taḳvīm kılup ḫilḳatde
Ḥüsn ile ḫulḳı saña virdi bugün devletde

2 Merḥamet virdi senüñ ḳalbüñe ḫallāḳ-ı cihān
Cümle 'ālem senüñ ile ebedī ülfetde

3 Sende bu ḥüsn ü ṭarāvet neden olmış ẓāhir
Cümle maḫlūḳ-ı cihān fikr ile bu ḥāletde

4 Sen daḫı 'āḳil iseñ kendüñi beẕl eyle yüri
Dā'imā ẕikr ile tesbīḥ ile ol ṭā'atda

5 'Āḳil-i kāmil iseñ eyle Murādī bu işi
İḫtiyār eyle ferāġat oturup vaḥdetde

---

1 A.199b, F.221a, R.60a.
Başlık A: Bu da onundur. Onun isteğini versin!
2a. Ḥamdü li'llāh: bk. G 264/4b. 2b.gice: - M. 3b.gice: - M. 4b.çoḳ: Ḥaḳ R; gice: - M. 5a.buña: bu ki A.

2 A.199b, F.221b, R.54b.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun yardımlarını aziz kılsın!
1a. aḥsen-i taḳvîm: Biz insanı en güzel şekilde yarattık (95/Tîn 4). 2b.ebedî: idiler AE. 4a.kendüñi: kendüyi R; be)l: bir AE. 5a.'āḳil-i: 'āḳil ü R.

1343[1]

Velehū żā'afa'llāhu iclālehū

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Dostuñ kārı müsebbeb ola çün kārumuza
Berḳ olan lem'a-i nūrı durur envārumuza

2 Mīġ-i luṭfı bize çün yaġdura iḥsān maṭarın
Biterüz şöyle ki 'aḳl irmeye tekrārumuza

3 Künhini cümle umūruñ nice idrāk itsün
Kār fehmini irişdürmeyen efkārumuza

4 Varlıḳ leẕẕetini dilden iderseñ iḫrāc
Pes vesīle bulasın varlıġuñı varumuza

5 Başdan çıḳmayıcaḳ cānını terk itmeyicek
Ey Murādī iremez kimse bu esrārumuza

1344[2]

Velehū lā-zāle melce'en li'l-enām

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 'Āşıḳ oldur vire 'ışḳ ile vücūdın 'ademe
Ṣādıḳ oldur serini ṭob ide evvel kademe

2 Cānı cānāna fidā ḳılmaġa ni'met bilüben
İde ḳurbān yolına şükr ide her dem bu deme

3 'Işḳ ile ger dutayın dir iseñ ey dil geştī
Ḳıl taḥammül ura ger günde saña biñ sedeme

4 Yārdan her dem eger biñ ġam u verhem çekesin
Yār bilsün seni zinhār ṣaḳın ġayre dime

5 Ey Murādī sözi ḳo sūz-ı derūnun ele al
Şāyed ola ki taraḥḥüm ḳıla yaş ile deme

---

1 A.200a, F.221b. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun yüceliğini artırsın!
1a.müsebbeb: müsebbib M. 2a.mîġ-i menbā'-ı AE.

2 A.200a, F.221b. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Halkı için sığınma yeri olması devam etsin!
2a.ḳılmaġa: ḳılmaġı AE; bilüben: bilürin A. 4a.verhem: biñ hem AE. 4b.ṣaḳın ġayra: dahı ġayrıya AE.

1345[1]

Velehū şeyyede'llāhu erkāne 'izzihī

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Gönlümüñ istedügi baña bir ādem olsa
Ḥavf-ı Mevlādan iki dīdesi pür-nem olsa

2 "'Usri yüsr"ini ḳırmasa iki dünyānuñ
Cümleten 'ālem iki 'aynına her dem olsa

3 Nefesi olsa ḥayāt irgürici mürdelere
Bir kelāmı nice biñ yaraya merhem olsa

4 Ẓāhir u bāṭını ma'mūr yüzi nūr-ı mübīn
Tā ebed ẓāhir olanlar aña ḫurrem olsa

5 Maḥzen-i 'ilm-i ledün kāşif-i sırr-ı ḥikmet
Ey Murādī bize bir şöylece hem-dem olsa

1346[2]

Velehū nevvera'llāhu fu'ādehū

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Ne revādur ki saña 'āşıḳ olan zār ḳıla
Lāyık oldur ki nice mürdeleri var ḳıla

2 'Azm-ı dil-dār ideli güni dildür devrān
Ḥāşa li'llāh ki seni terk ide ber-kār ḳıla

3 Beni ḥayrān ideli cümle cihān ḥayrānam
Ne ṣafādur dil-i 'uşşāḳa ki dil-dār ḳıla

4 'Ayn-ı Ḥaḳḳ ile ġuyūb-ı dü-cihāndur ḥāṣıl
Dā'iren bekle gözet kim anı pergār ḳıla

5 Ey Murādī çü saña her işi Ḥaḳ ḳıldı 'ayān
Kim ola māni' ola anı ki muḫtār ḳıla

---

1 A.200a, F.222a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun izzetinin esaslarını kuvvetlendirsin!
M'de 2, 3, 4, 5. beyitler yoktur.
2a. Usri yüsr: bk. G 8/2. 2b.her: bir AE.

2 A.200b, F.222a. Gazel L, M, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun gönlünü nurlandırsın!
2a.dildür devrān: dil durur uran A. 2b.li'llāh: li'llāhi AE; ber-kār: bir-kār AE. 3a.ḥayrānam: ḥayrānım AE.
4a.ġuyûb-ı: 'uyûn-ı AE; ḥāṣıl: ẓāhir AE, R. 4b.anı: - A, F.

1347[1]

Velehū dāme sulṭānuhū

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Ḥaḳḳ-ı ḳadri bilür iseñ iresin maʿrifete
Maʿrifet bezmine var kim iresin ʿāfiyete

2 Beni īḳāna irişdürse n'ola Ḥaḳ ḥaḳḳum
Çünki ḥaḳḳ ile oluşdurdı ḥaḳīḳümi Ḥaḳa

3 ʿİlmi bir noḳṭa ḳılup ʿilm ile ʿilminde ẖarfī
Nāṣiyet ḳıldı ḥavāle ḥikemin nāṣiyete

4 N'ola mir'āt-ı zamān göstere levn ile ẖayāl
Sen ẖayāl ile revā mı düşesin maʿṣıyete

5 Münkir olma bu kelāmına Murādī zinhār
ʿĀḳil olur mı taʿāmına kişi zehrī ḳata

1348[2]

Min taḥḳīḳatihi'r-rāyiḳatı ve tedḳīḳātihi'l-fāyiḳati

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Ṣūretüm āyine olmış görinür sūretde
Beni taṣvīr ideli bende durur sūretde

2 ʿĀlem-i ṣūrete düşdi bu vücūd āyinesi
Emrini ṭutdı ḥabībüñ gelüben tāʿatde

3 Rāḥil oldı bu vücūd gerci bugün rāḥilde
Ne ʿacebdür yine rāhın viresin rāḥatda

4 Ṭālibem gerçi saña sende ṭaleb bes ne sebeb
Sen (mi) sin sen yine aʿlem bu vidād ülfetde

5 Eger ʿaḳluñ saña yār ise Murādī zinhār
Keşreti terk idüben vāḥidi bul vaḥdetde

---

1 A.200b, F.222a, R.152b. Gazel L, M'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Sultanlığı devam etsin!
2a.n'ola ḥaḳ: n'olacıḳ A; ḥaḳ AE. 2b.ḥaḳîḳümi Ḥaḳa: ḥaḳḳum ḥaḳḳına AE. 3b.ḥikemin: ḥükmin A. 4a.levn: kevn AE. 5a.Murādî: Murāduñ AE, H, R.

2 A.200b, F.222b. Gazel L, M, R'de yoktur.
Başlık A: Onun parıltılı araştırmaları ve üstün incelemelerinden…
3a.rāhilde: rāhile AE. 4b.sen (mi) sin: sensin; sen: - A, AE; vidād: vidād-ı AE. 5a.Murādî: Murādî Murāduñ A.

1349[1]

Velehū dāme ʿizzuhū

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Rūy-i dil-dāra naẓar ṣaldı gözüm āyinede
Oldı ġāʾib naẓarum ġāʾibedür āyinede

2 Fiʿl fiʿl-i ezelīdür yed-i ḳudretde dürüst
Şāhid isterseñ eger ḥāżır iki "beyyine"de

3 Cemʿ-i baḥrin ile dil fülki tilāṭumda geçer
İbtidā baḥr idi baḥr oldı vücūdum yine de

4 Beni ḥāżır bilenüñ ḥāżırıyam rūz ile şeb
Kaʿbeyi ister iseñ gezme cihāt-ı Minede

5 Ey Murādī ne ʿaceb ḥadisedür emr-i ġarīb
Her ne kim olsa kelāmuñ görinür elsinede

1350[2]

Velehū medde ẓılluhū

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Kātib-i dehr urup destini levḥ u ḳaleme
Ḥalimüñ bīnde birin yazmadı düşdi eleme

2 Birbirine beni gösterdi cihān enmilesi
Şol ki görmedi gözi düşdi diyār-ı ʿademe

3 Çünki şaḳḳ oldı işāretle semānuñ ḳameri
Mihr-i enver meh ü encüm benüm içün ḫademe

4 Ne ḳadar ḳılsa teḳāṭur yem-i vaḥdet ābı
Her ne kim gelse beyāna yine rāciʿ bu yeme

5 ʿĀlem-i aṣġar u ekberde gezer çün bu Murād
Ġayrīler irmediler irdi Murādī ḥareme

---

1 A.201a, F.222b. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Onun izzeti devam etsin!
M'de 1, 2, 3. beyitler yoktur. 1a.fiʿl: fiʿli AE. 2b.beyyine:bk. G 148/2b. 3a.baḥrin: baḥr AE. 4a.ile: u A. 4b.Kaʿbe isterseñ girme cihāt-ı sittede AE. 5a.ḥādiṣedür: .ḥāṣedür AE.

2 A.201a, F.223a.Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun gölgesini uzatsın!
R'de 1, 2, 3, 4. beyiter yoktur. 4b.beyāna: miyāna AE. 5a.aṣġar: aṣġarda AE; u: - R.

1351[1]

Velehū dāme sulṭānen

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 ʿÖmr-i cān oldı viṣālüñ dil-i bīmārumuza
Ḥamdü li'llāh yine ḥayy irdi bizüm varumuza

2 Cān-fezā oldı yine ʿışḳ-ı ḥaḳā'iḳ nā-gāh
Vāḥid iseñ gele bir kerre bu tekrārumuza

3 Ḳalb-i enverde görindi yine ʿişmet eşeri
İşümüz ṭoġrı gelüpdür bu bizüm kārumuza

4 Ḥikmet-i ḳudrete yüz dutdı göñül lāyiḥası
Cümle ḥayrān ḳalupdur bizüm esrārumuza

5 Ey Murādī ne kadar geldi cihān hem geliser
Ṣıġmadı ṣıġmayısar ḳubbe-i devvārumuza

1352[2]

Velehū rafeʿa'llāhu aʿlāme devletihi

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Gel ḥaḳīḳat yemine ġavṣ idelüm merd-āne
Merd odur başını meydāna ḳoya rind-āne

2 Ḥāl-i ʿuşşāḳı nice fehm ide her bī-dil ü cān
Şemʿe yansa olarak mażḥek olur pervāne

3 Ġāfil olma seni olmış çü mücerreb dil-dār
İrişince ne mücerrebler ola īḳāna

4 Bārek-Allāh zihī luṭf ü mürüvvetdür kim
Ne ʿināyetler ider ʿizzet ile insāna

5 Ey Murādī çü seni añlayumadı aġyār
Her ne güftāruñ ola söyle hemān yārāna

---

1 A.201a, F.223a.Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Sultanlığı devam etsin!
2a.cān-fezā: ḫāṭif: ʿarż AE. 5b.sıġmayısar: sıġmaya AE.

2 A.201b, F.223a, R.159a.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun devletinin alametini yükseltsin!
1a.ġavṣ: ʿarż AE. 1b.ḳoya: ḳoyar AE; rindāne: merdāne R. 2b.yansa: yana A; yansun AE; mażḥek: nażḥek AE.
3a.olmış: itmiş AE. 4a.mürüvvetdür: mürüvvetler AE.

1353[1]

Velehū bāreka'llāhu fīh

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Ḳaṣd idersem seni bulmaġa kemālüñ perde
Arasam cümle kemālini cemālüñ perde

2 Kūşe-i çeşme gelürse şafaḳ-ı rūz-ı viṣāl
Leyl-i ed'ac ḳoyu virmez göze ḥālüñ perde

3 Reh-rev-i 'ayn-ı ḥaḳā'iḳde cemīl oldı cemāl
Göz açurmaz o cemāline celālüñ perde

4 Ḳavl ile maḥż-ı ḳıyās oldı semā'ı cāna
Ḥaḳḳuñı görmegedür sem' ile ḳālüñ perde

5 Ey Murādī ikilik birlige yol virmez imiş
Baḳmaġa āyineye saña miṣālüñ perde

1354[2]

Velehū medda'llāhu ẓılāle re'fetihī

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Künc-i 'uzlet gibi künc olmaya bu 'ālemde
Naẓar-ı 'ibret ile 'ālemi gör ādemde

2 Ma'rifet ṭılsımını açmaġı dānāyı gözet
Āteş ü āb gelüp cem' olımaz bir demde

3 Naẓar-ı ehl-i naẓardur naẓaruñ sulṭānı
Her kişi bir naẓar ḳıla mı cām-ı Cemde

4 'Āḳil iseñ yüri her milleti bir ḥikmet ṭut
Ṣanma devlet bulınur her külah-ı Edhemde

5 Cümle 'ālem durışur 'ilme ki bir noḳṭa bile
Cümleyi bildi Murādī elif-i elḥamda

1 A.201b, F.223b.Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onu bereketli kılsın!
5b.āyineye: āyine A.

2 A.201b, F.223b, R.146a.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun merhametinin gölgesini uzatsın!
2a.dānāyı:)ātını AE. 2b.demde: yerde AE. 3b.bir: seyr-i R. 4b.külāh-ı Edhemde: kelle-i ādemde AE.
5b.cümleyi bildi: cümle 'ilme A; elif-i: elf A, M.

1355[1]

Velehū dāme sa'duhū

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Ḫaber-i ferruḫı ḥayr oldı yine peydāda
Ġaflet eyleme gönül 'aḳluñı dir aṣfāda

2 'Ömr-i sermedde egerçi olınur nice biḥāṣ
Ṭıynet-i pāküñi pāk eyle hemān dünyāda

3 'İlmi ezber oḳuyan kimseye 'ālim dime sen
'Ālim oldur ki ḳarar eylemeye sevdāda

4 'Aḳlumuñ ḳāfilesin eyledi yaġma gerçi
Ne ġanā'imlere irdüm yine bu yaġmāda

5 Ey Murādī seni bilmekde tereddüdde cihān
Ey cihānuñ güneşi işte beni āzvāda

1356[2]

Velehū hulledet salṭanatuhū

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Rū-be-rū oldı yine ẓāhir u bātın naẓara
Naẓar irişdi hemān şarḳa yü ġarba eşere

2 Ġarḳa-i baḥr olalı ḥūt-ı gönül buldı ḥayāt
Şöyle ṭayyār durur fülk-i dil aña kim ire

3 Bir żiyā virdi ruḫ-ı yār iki dīdeye kim
Tāb-baḫş oldı olar encüm-i şems ü ḳamere

4 'Ömr-i 'ālemde ne var 'ömr ile ādem dile kim
Tā kim insān oluben 'ömr ire şām u seḥere

5 Ey Murādī çü müfevveż saña tefviż itmiş
Ḫıżr u İlyāsleyin ḥükm ide gör baḥr u bere

---

1 A.202a, F.223b, R.139a.
Başlık A: Bu da onundur. Onun saadeti devam etsin!
1a.ḫaber-i ferruḫı: ḫaberümüz AE. 1b.aṣfāda: ışġada R. 2a.nice biḥāṣ: baḥḥāṣ A. 2b.pākini: pākligi AE. 4b.ġanā'imlere: 'ayānımlara R. 5a.tereddüdde: tereddüde A. 1a.ḫayr: - B.

2 A.202a, F.224a, R.171a.
Başlık A: Bu da onundur. Onun saltanatı ebedî kılınsın!
1a.oldı: aldı M. 1b.naẓar: nazra R; ġarba: - A. 3b.oldı olar: olur AE; oldı R. 4a.'ömr ile: 'ömr-i AE. 4b.kim: ki: AE, R; ire: ide AE. 5a.müfevveż: müfevviż AE. 5b.ide gör: idesin A.

1357[1]

Velehū irtefeʿat aʿlāme devletihī

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Beni vezn eyledi çün vezn ile vezzān yine
İki cānibde ṭutar ṭarz ile mīzān yine

2 Evc-i aʿlāda olan eyledi süflīye naẓar
Cānibeynini berāberdedür iẕʿān yine

3 Ḥaḳḳ-ı sābıḳda ne miḳdār ise ḥaḳḳiyyetümüz
Pes anuñ cünbişidür emr ile fermān yine

4 ʿİlm ile ḥikmet olupdur iki yanında cenāḥ
Ṭayr-ı dil ʿarş-ı beḳāda yine perrān yine

5 Her kelāmında Murādun nice ḥikmet dāḫil
Sırr-ı Ḥaḳḳ oldı hüveydā yine elʿān yine

1358[2]

Velehū lā-zālet şümūsü devletihī ṭāliʿaten

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Şevḳümüz ġālib olalı ruḥ-ı cānānumuza
Virmedi naḳş-ı hayāl ʿaid ile peymānumuza

2 Zāhidā gel bize uy tā ki ziyān itmeyesin
Kendü īmānuñı gör baḳ bizüm īmānumuza

3 Reh-rev-i rāh-ı ḥaḳiḳat olalı biz cāna
Cān ile rūḥumuzı cān ilerüz cānumuza

4 Sırr-ı ʿışḳı ne bilür gözlemeyen ḥüsn-i rehā
ʿAyn-ı aʿmā nice iḳrār ide bürhānumuza

5 Dest-i inṣāf ile munṣıf olan ey vechi ḥasen
Döne aslında Murād el ura dāmānumuza

---

1 A.202a, F.224a, R.168b.
Başlık A: Bu da onundur. Onun devletinin alameti yükselsin!
5a.dāḫil: ḥāṣıl AE.

2 A.202a, F.224a. Gazel AE, B, H, L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Yükselen devletinin güneşleri devam etsin!
5a.vechi: vech-i M; ḥasen: ḥaseni A. 5b.aṣlında: açıḳdur aṣlında A, - F, M.

1359[1]

Velehū es'ada'llāhu mesāhu

Mef'ūlü Fāilātü Mefāīlü Fāilün

1 Ehl-i ḥaḳīḳat itdi su'āl 'ışḳ-ı yārine
Virdüm cevāb-ı şāfī didüm yoġ varına

2 Baḥr-ı muḥīṭe girdi yine 'aḳl zevraḳı
Şol deñlü gezdi bulmadı yolı kenārı ne

3 Cām ile cānı bulmaġa cān atdı cān ü ten
Cān virmeyince bilmedi aṣlā şikārı ne

4 Farḳ itmek içün eyledi farḳında çeşm-i dü
Tā kim ḳarār ile bile ḥadd ü ḳarārı ne

5 'Āḳil iseñ Murādī sözin dinle 'aḳl ile
Şimdi ki rūz-ı furṣatı gel ḳoma yarına

1360[2]

Velehū en'ama'llāhu ṣāḥibehū

Mef'ūlü Fāilātü Mefāīlü Fāilün

1 'Işḳuña düşdi çünki bu gönlüm ṣafāyile
Dīdāra ṭutdı āyine ol dem likāyile

2 Ders-i ḥaḳīḳi ezber idüp istedüm ḫafī
Ḫatm itdüm evvelini anuñ intihāyile

3 Şemsüm çü ṭoġdı secde ḳılur gökde mihr ü meh
Yüz yüze olmışam ben o şems-i żuḥāyile

4 Bulmada 'ışḳ-ı be-rāhumı bulalı ṭarīḳ
Hāmūn-ı mihri gezmişem ol reh-nümāyile

5 Meftūḥ olalı 'ayn ile çeşmüm bu dīdeme
Ref' eyledi Murādī ḥicābın rıżāyile

---

1 A.202b, F.224b, R.112b.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun akşamını mutlu kılsın!
Başlık F.Ve min-kelimātihi'l-mermûze.
1b.yoḳ: yoḳ u R. 2b.gezdi: girdi AE, R; bulmadı: bulmadı bir R; yolı kenārı ne: yol kenārına A, AE, F, H, R. 3b.şikārı ne: şikārına A, AE, H, R. 4a.çeşm-i dü: dü-çeşm A, AE, B, F, H, L, M. 4b.kim: ki M; ḳarārı ne: ḳarārına A, AE, H, M, R. 5b.şimdi ki: şimdiki R; gel: - R.

2 A.202b, F.224b, R.135a.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun arkadaşını nimetlendirsin!
3a.gökde mihr ü: mihr ü gökte A; kevkeb R; meh: kamer R. 4a.bulmadı: bulalı AE; 'ışḳ-ı: 'ışḳı R; be-rāhumı: rāhumı AE; rāhı ile R.

1361[1]

Velehū lā-zāle mümetteʿan bi'ṣ-ṣaʿdi ve'l-iḳbāl

Mef'ūlü Fāilātü Mefāīlü Fāilün

1 Şol dem ḳulaġ uram suḫan-ı ẕü'r-reşādına
Ḥayrüñ ʿalā'imidür irer dil murādına

2 Yaġdurdı mīġ-ı luṭfı çü bārān-ı raḥmeti
Emr eyledi ki dā'im ese ʿavnı bādına

3 Farḳ itmek içün ʿālemüñ aḥvāl ü kārını
Cümle żamīri ḳıldı musaḫḫar fu'ādına

4 Virdi ziyādeyi kereminden ziyādede
Cehdi budur irişe ziyāde ziyādına

5 ʿĀḳil iseñ Murādī ṣaḳın zīnhār kim
Ġuṣṣaya ġuṣṣa çekme vü şād olma şādına

1362[2]

Velehū ebkāhu'llāhu teʿālā

Mef'ūlü Fāilātü Mefāīlü Fāilün

1 Mevrūs olalı nuṣḥ-ı ḥadīsi ḳulaġuma
Ġavvāṣ-ı baḥr olalı irişdüm yaṭaġuma

2 ʿİşveyle ḳıldı cümleten aʿyāna ʿayn-ı ḥāl
Bir kimse irmedi bu şecerden budaġuma

3 Menşūr-ı ḥükm neşr olalı her ṭaraf ṭaraf
Şāh u gedā ḳulaġın urupdur yaṣaġuma

4 Her nice yügrük ola ẕevi'l-ʿaḳluñ ʿaḳl atı
Yolda ḳala irişmeye eṣer ayaġuma

5 Keşf ideli Murādī bu emṣār ḳavmini
Ḥayret baṣar ḳamuyı naẓardan bu aġuma

1 A.202b, F.224b, R.113a.
Başlık A: Bu da onundur. Mutluluk ve ikbal ile memnuniyeti devam etsin!
1a.ʿalāyimidür: ʿalāyimi durur A; irer: ider R. 3a.ü: - R. 4a.ziyādeyi: ziyāde AE, H; ziyādeler R. 5b.vü: ve M.

2 A.203a, F.225a, R.111b.
Başlık A: Bu da onundur. Allahu Teala (cc.) onu baki kılsın!
3a.her: - AE. 3b.urupdur: uraydı A. 2b.şecerden budaġuma: bilür aġuma L. 5a.emṣār ḳavmini: imżā ruḳûmını AE; maʿnā ruḳûmını R.

1363[1]

Velehū feteha'llāhu lehū ebvābe'l-ḫayr

Mef'ūlü Fāilātü Mefāīlü Fāilün

1 Şerḥüm içün kitābuma yüz tutmışam yine
Ben māhum āfitābuma yüz ṭutmışam yine

2 Biz ḳılmışuz muḥasebe evvelden āḫire
Defter ṭutup ḥisābuma yüz tutmışam yine

3 Gördüm ḳubāb-ı 'ālemi cümle ḥübāb imiş
Ben yapduġum ḳubābuma yüz tutmışam yine

4 Aṣlını bu ṣevāb u 'ıḳābuñ hep añlayup
Cehd ile bu ṣevābuma yüz tutmışam yine

5 Gördüm Murādī cümle murādumda ārzū
Her vech ile cenābuma yüz tutmışam yine

1364[2]

Velehū efāża'llāhu min berekātihī

Mef'ūlü Fāilātü Mefāīlü Fāilün

1 Bilmem saña bu ṭūl-ı emelden ne fā'ide
Kimse ḫalāṣ olmaz eçelden ne fā'ide

2 Cümle 'ulūmı oḳuyuben a'lem olasın
Ḳılmaz iseñ 'amel oḳumaḳdan ne fā'ide

3 A'māl-i ṣāliḥātuñ eger olmaya senüñ
Uhrāda saña ḳubḥ-ı 'amelden ne fā'ide

4 Battīḫ ola mı zer' idicek tuḫm-ı ḥanẓalı
Bitdükde pes saña o ṣemerden ne fā'ide

5 Diñler iseñ eger bu Murāduñ naṣīḥatın
Girmez ise ḳulaġuna andan ne fā'ide

---

1 A.203a, F.225a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun için hayrat kapılarını açsın!
1a.yine: āyine A; 4a.u: ve M; hep: hem AE.

2 A.203a, F.225a, R.53a.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onu bereketinden faydalandırsın!
1b.olımaz: olmaz A. 2a.oḳıyuben: oḳıyup R. 3b.uḫrāda: āḫirde M; 'amelden: emelden R.

1365[1]

Velehū medde ʿumruhū

Mef'ūlü Fāilātü Mefāīlü Fāilün

1 Cānumı fehm idem diler idüm cihānda
Cānum cihānda añlamadum bilmedüm anda

2 Müstecmiʿ olalı bu ṣıfāt-ı beyānumuz
Zuʿmınca ḳaldı her birisi bir beyānda

3 Revnaḳ bulurdı her kişi miḳdārına göre
Ẓabt itse ʿaḳlı ḳalmasa idi gümānda

4 Bildüm özümi ʿilm ile ʿaḳlum özümdedür
Aldanma her söze çoġ olur söz miyānda

5 Diñle Murādī ḳavlümi mīzān-ı ʿaḳla ur
Kendüñde iste ārama hergiz yabānda

1366[2]

Velehū żāʿafe'llāhu ecrehū

Mef'ūlü Fāilātü Mefāīlü Fāilün

1 Keşf eyledi ḥicābı çü dil-ber kemāl ile
Ḳıldı müzeyyen ʿālemi nūr-ı cemāl ile

2 Ḥüsn-i rivāyeti irişelden tevātüre
Kimisi ʿayn-ı rāvī kimisi ḫayāl ile

3 Sırr-ı ḥabībi ḳıldı hikāye fu'āda sır
Ṭayr itdi evce çıḳdı hemān iki bāl ile

4 Nām-ı ḥabībi añlamaḳ olmış durur ʿasīr
Ammā mücāhid ol yüri ḥüsn-i fiʿāl ile

5 Bir vecd ü ḥāl virdi Murād ehl-i vecde kim
Şerḥ ü beyāna gelmez o şerḥ-i maḳāl ile

---

1 A.203b, F.225b, R.59b.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun ömrünü uzatsın!
1b.bilmedüm: bildüm R. 3b.kemānda: kānda A. 5a.ḳavlümi: - M; ḳavlini AE. 5b.yabanda: beyānda AE.

2 A.203b, F.225b, R.59a.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun mükāfatını artırsın!
A'da 1b.mısraı 2b'nin ʿaynıdır ve. 2. beyit yoktur. 2a.ḥüsn-i: ḥüsni H, R. 3a.sır: ser AE, M. 4a.olmuş durur: olmuştur AE; ʿasîr: ʿayb AE; ʿayān R. 5a.vecd: vech M; ü: - M, R. 5b.ü: - R; gelmez: gelmedi R; gelmez o M; o: - B.

1367[1]

Velehū lā-zāle muvaffaḳan

Mef'ūlü Fāilātü Mefāīlü Fāilün

1 Ḥaḳḳā budur ki gelmedi ḥüsnüñ nihāyete
Bir kimse irmedi o cemālüñde ġāyete

2 Ġaybuñda oldı maḫfī kemāl-i ḥaḳīḳatüñ
'Ayn-ı 'ināyetüñ gören irer sa'ādete

3 Kenz-i ḥaḳā'ıḳı çü künūzında kenz ider
Kim feṭḥ iderse anı irişür siyādete

4 'Aynumda ġaybuñ eyledi iẓhār ġaybuñı
Levḥ üzre çünki başladı kilki kitābete

5 Ḳā'im olup durur çü murāduñda bu Murād
Ḥāl üzre ḥavlüñ ile girür cümle hey'ete

1368[2]

Velehū ṭavvele'llāhu 'ümrehū

Mef'ūlü Fāilātü Mefāīlü Fāilün

1 Ey dil dilerseñ ṭola ḳalbüñ kemāl ile
Dünyāda dirlik eyle hemān yaḫşī ḥāl ile

2 Terk eyle ḳāli ḥāle durış ṭurma ey göñül
Ḥalī durur bu ḥāl bil olmadı ḳāl ile

3 Aṣıldı levḥ-i dil ṣalınur cā-be-cā müdām
Baġlandı çünki rişte-i ḥubb ile āl ile

4 Ḳaldur ḥicāb-ı 'aynuñı 'aḳluñ münevver it
Ġayrīde ṭurma iste elif hā vü dāl ile

5 Bildi Murādī ne'ydügini bu murāddan
Ḥāl-i Murādī bilmedi kimse maḳāl ile

---

1 A.203b, F.226a, R.60b.
Başlık A: Bu da onundur. Muvaffakiyet devam etsin!
4b.çünki: çün kim AE; kilki: kilkin R. 5b.ḥavlüñ ile:ḥavālüñile AE; girer: gider R.

2 A.204a, F.226a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun ömrünü uzatsın!
1a.diler iseñ: dilerseñ AE; ṭola ḳalbüñ: ḳalbüñ ṭola M. 1b.hemān: - AE. 3a.ṣalınur cā-be-cā müdām: üzre AE. 3b; rişte-i: rişte F. 4b.ṭurma iste: iste ṭurma AE. 5a.murāddan: murāduñ AE. 5b.kimse: - AE.

1369[1]

Velehū ṣanehu'llāh

Mef'ūlü Fāilātü Mefāīlü Fāilün

1 Hicr ile ʿāşıḳuñı şehā ḳılma ġam-zede
Saña muḥibb olan ola ḥāşā elem-zede

2 Mir'āt-ı ḥüsnüñ içre görindi çü vech-i ʿayn
ʿAynuñ ne ġam defātire olsa ḳalem-zede

3 Gördükde rūyuñı naẓar-ı vaḳt isterüz
Yaş ile pür olup bu iki çeşm-i nem-zede

4 Sulṭān-ı ʿışḳa ḥālümi didüm ʿaceblendi
Cümle muḥib içinde sen olduñ ʿalem-zede

5 Oldı Murādī çünki dilīr-i cihān-sitān
Cümle ʿavālime ol olupdur ḳadem-zede

1370[2]

Velehū kāne'llāhu me'ahū

Mef'ūlü Fāilātü Mefāīlü Fāilün

1 Sem'-i dilüm ṭolı çü sadā-yı nidāyile
Bir eylemişem āhırumı ibtidāyile

2 Mihr-i ḥaḳīḳat oldı çü tāli' ṭulū'da
Başdan ayaġa ġarḳ-ı żiyāyam żiyāyile

3 Ḫilḳatde ādem eyledi Ḫallāḳ çün beni
İnsān oḳur bu ismümi pes iḳtiżāyile

4 Mevc urdı baḥr-ı maġfiret eylemedi ḳarār
Anuñ içün ṣorulmadı olan ḫaṭāyile

5 Yār oldı yār ile çu Murādī-i bī-elem
Yār oldı iki dünyāda her āşināyile

---

1 A.204a, F.226a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onu korusun!
2a.ʿayn: ġayr AE. 2b.defātire: defātirüm M. 3a.isterüz: ister AE, H.

2 A.204a, F.226b, R.172a.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onunla olsun!
1a.ṣadā-yı nidāyile: nidā-yı ṣadāyile M; ṣadā-yı nidā ile R. 1b.ibtidāyile: ibtidā ile R. 2a.ṭāli' ṭulû'da: ṭulu' ṭāli'de AE. 2b żiyāyile: żiyā ile R. 3b.ismümi: ismi AE; iḳtiżāyile: iḳtiżā ile R. 4b.anuñ içün: anuñ çün AE; ḫaṭāyile: ḫaṭā ile R. 5a.yār: yād R; oldı: olmadı AE; Murādî-yi: Murādî AE. 5b.yār: yād R; iki: - AE; dünyada: dünyāda iken AE; āşināyile: āşinā ile R.

1371[1]

Velehū lā-zālet envāre ʿizzihī sāṭıʿaten

Mef'ūlü Fāilātü Mefāīlü Fāilün

1 Her cānibe naẓarda ḥabībüñ cemāline
Aldanmaġıl ḥaḳīḳat ile gör cemāli ne

2 Aḥkāmını muṣarraḥ idüp kilk-i ḳudreti
Mīm oldı anda ḥāmid elif hā vü dālına

3 Ḥikmetle virdi naẓra-i vāḥidde ḥāke rūḥ
Ḥikmetde līk irmedi kimse miṣāline

4 ʿArż itdi ḳudret-i evce özine iḥtiyāc
Maʿlūm-ı ḥāl oldı yine kendü ḥāline

5 Ḥaḳḳ ile ol Murādī yüri ḥaḳ çü sendedür
Urma ḳulaġı ġayrılarun̄ ḳīl ü ḳāline

1372[2]

Velehū ḥafaẓahu'llāhu

Mef'ūlü Fāilātü Mefāīlü Fāilün

1 Gördüm ki luṭf ile beni yār eyledi yine
Lāzım budur ki bir olam aña pūr āyine

2 Çün şāhidem ṭaḳarrüb içün eyledi yemīn
Ṭutdum ḳasem ṣübūtı içün iki "beyyine"

3 Şām u seḥerde iẕn idi ḥayye ʿale'l-felāḥ
Pes virdi vaḳt-i ḫamse-i nevbet müʾeẕẕine

4 Vallāhi ḳalsa vāḥid eger noḳṭadur ʿadem
Destūr virdi līk n'idem ismi adına

5 Bir ḥarf ḳavl ḳavl-i Murād olmaya beyān
Vallāhi olsa cümleten eşyāda elsine

---

1 A.204b, F.226b, R.151a.
Başlık A: Bu da onundur. Parlayan izzetinin nurları devam etsin!
1b.ḥaḳîḳat ile: ḥaḳîḳatle AE; cemāli ne: cemāline AE. 2b.vü: ve M; dālı ne: dāl ile A. 3a.naẓra-i: naẓara-i M; naẓar AE; naẓraten R. 3b.Ḥükminde lāki irmedi kimse me'āline R. 4a.ḳudret-i evce: ḳudret erçi R; özine: üzerine A, AE; özine ne R.

2 A.204b, F.226b. Gazel R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onu korusun!
1a.eyledi: eyledi yār AE. 2b.beyyine:bk. G 148/2b. 4a.ḳalsa: ḳılsa AE.

1373[1]

Velehū yessera'allāhu āmālehū

Mef'ūlü Fāilātü Mefāīlü Fāilün

1 Ruḫ-sārını niḳābına çün kim çeker o şāh
Mir'āt-ı ḳalbe perde olur bizde dūd-ı āh

2 Ġayb olmasa semāda yire ṭamlamaz naṭar
Her dīdede ki eşk ola ol 'ışḳdadur güvāh

3 Necm-i hüdā ṭarīḳine āyīne reh-nümā
Gözler dikerler aña ki aña bulına rāh

4 Elyaḳ budur aña k'ide elṭāfını 'ayān
Şunlara kim olar didi lā-ḥubbe fī-sivāh

5 Geldi Murādī 'ālem-i milk-i şehādete
Ef'ālini rızāda ide ol yüce ilāh

1374[2]

Mine'l-fütūḥāti's-sulṭāniyye ve'l-füyūżāti'l-ḥāḳāniyyeh

Mefāilün Feilātün Mefāilün Feilün

1 Şu'ā'-ı şems-i vücūd oldı çünki tāb-zede
Ḥarāb olurdı cihān olmasa niḳāb-zede

2 Ḥicāb-ı mecde yaḳīn olsa ger nebiyy ü velī
Vücūddan ḫaber almaz olur türāb-zede

3 Eger ki ma'nā ile fażl olursa saña ḳarīn
Ne deñlü var ise ṣūret olur ḥicāb-zede

4 Görem dir iseñ eger mihr ü māh ü necm-i hüdā
Semā-ı ḳalbüñi ḳılma ṣaḳın seḥāb-zede

5 Tevekkül ehli odur kim Murādī her demde
Görürsin anı ki seccādesin ber-āb-zede

---

1 A.204b, F.227a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun işlerini kolaylaştırsın!
1a.çün kim: çün AE; çünki M. 1b.bizde: perde-i AE. A'da 3a.mısraı yoktur. 3a.āyîne: - F, M. 3b.ki: - AE. 4b.lā-ḥubbe fī-: lā uḥibbu AE. 5a.Murādî Murād M.

2 A.205a, F.227a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Sultanlığın fetihleri ve hakanlığın feyizlerinden…
Başlık F.Ve min-maḳālātihi'l-merġûbeh ,
2a.mecde: vecde AE. 4b.ṣaḳın: ṣaḳıngil AE.

1375[1]

Velehū ḥāmilehu'llāh

Mefāilün Feilātün Mefāilün Feilün

1 Hümā-yı devlet eger başuña ṣala sāye
'Aṭā vü luṭf-ı Ḫudā saña ola hem-sāye

2 Merātib-i ezelīdür çü baḫş olan evvel
Dime ki ṣāḥib-i 'aḳl olana ine pāye

3 Ḥicāb-ı ġayrı gider benligüñde saña ḥicāb
Seni gider ara yirden iriş gel a'lāya

4 Eger maḥabbet ile mihr-i enver olduñsa
Ḳarada ḳalmaya nūruñ irişe bedr-aya

5 Temevvüc ide cihān cümleten ola ġarḳ-āb
Eger düşerse kelāmūñ Murādī deryāya

1376[2]

Velehū veffeḳahu'llāhu limā yuḥibbu ve yerżāh

Mefāilün Feilātün Mefāilün Feilün

1 Hümā-yı devlet irişmişdür āş yañumuza
Gelür çü nükhet-i vuṣlat meşām-ı cānumuza

2 Refīḳ-i 'ışḳa su'āl itmişem dil-ārādan
Cevāb virdi 'aceb cevher irdi kānumuza

3 Lebīb-i bī-bedel añlatdı bize esrārı
Gelen didi gelecekdür hemīn beyānumuza

4 Cemāl-i yāre sebeb olmaġ içün ey 'ārif
Ṭarafda āyineler aşmışuz mekānumuza

5 Murādī sırrı ḳoya kim ki fehmidür eb'ad
Kim ola şimdi ki ma'nā vire beyānumuza

---

1 A.205a, F.227a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onu rahmetiyle taşısın!
1b.vü: ve M. 2a.merātib-i: mir'āt-ı A, AE. 2b.ṣāḥib-i: ṣāḥib A, AE; ine: āyine A, AE. 4b.ḳarada: ḳarāra AE; bedr: necm B, H.

2 A.205a, F.227b. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun sevdiği ve razı olduğu şeyi ona muvafık kılsın!
1b.nükhet-i: nükheti A. 2b cevher: gevher A. 5a.ḳoyalım: ḳoya kim A.

1377[1]

Velehū eʿānehu'llāhu ʿalā murādih

Mefāilün Feilātün Mefāilün Feilün

1 Seḥer sarāy-ı ḥaḳīḳatde hem-nişīnüm o şāh
Zehī ʿaṭā vü kerem lā-ilāhe illā'llah

2 Tefaẓẓul itsem ʿaceb mi melā'ike ḫānum
Aña ki ben bilürem olmadı olar āgāh

3 Rüsūm-ı ehl-i ḥaḳīḳat budur ki her demde
Naẓarda dikkat-i çeşm ide ola maḥz-ı penāh

4 Kitāb-ı ḥarfe ne maʿnā dimiş durur ʿulemā
Ki ʿārifüñ naẓarı ḥarfi cümlesine güvāh

5 Murād-ı Ḥaḳ ne durur-ey Murād añla yine
Murādıdur yine merd-anelik ki ḳurbet-i rāh

1378[2]

Velehū dāme fażlehū

Mefāilün Feilātün Mefāilün Feilün

1 Gönül cemāline ḳarşu tutupdur āyine
Ḳodı çü āyinini bunda geldi āyine

2 Çü çeşm-i bed-naẓar ide ḥafīzdur ḥāfıẓ
Ḥamā'il-i ḥikem ile tolu durur sīne

3 Çü ṭaşt-ı ʿizzete girdi o pāre-i mużġa
Yunuldı mā-i reşād ile ḳalmadı kine

4 Lebīb olan bunı añlar ki olımaz çāre
Meger ki çāre ked eyleye çāreyi yine

5 Murādī didi kelāmını añlayan erdür
Kim ola degmede ḳādir kelām-ı farḳına

---

1 A.205a, F.227b. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Onun isteği doğrultusunda Allah (cc.) ona yardımda bulunsun!
1a.ḥaḳîḳatte: ḥaḳîḳatde ʿaceb mi A. 1b.vü: ve M. 5a.Murād-ı: Murādı AE. 5b.ki: - M.

2 A.205b, F.227b, R.119a.
Başlık A: Bu da onundur. Onun faziletinin devam etsin!
1b.āyinini: āyinesini AE; āyîneyi L, R. 2a.bed-naẓar ede: bed-naẓar ire M; pür-naẓar ede AE; bed-naẓarından R; naẓarından L. 2b.ḥikem: ḥüküm A.mużġa: muṣġa A. 4b.çāre ked eyleye: çāreñe eyleye A; çāre gedāyile AE, H; çāre-ger eyleye R; çāreyi: çāre AE, R. 5a.kelāmını: kelāmın AE; erdür: azdur R

1379[1]

Velehū menna'llāhu bi-ṭūli beḳā'ih

Mefāilün Feilātün Mefāilün Feilün

1 Libāsdur beşeriyyet çü rūḥ-ı bī-bedele
Sebeb o rūḥum olupdur viṣāl-i cān ü dile

2 Ḳabūl-ı hey'et ider mi ḥayāta irdi çü cān
Meger ki dāmen-i insāna dest-i pāy ile

3 Benüm ḥayātum içün ḥāmidūn-ı ins ü melek
Eger maḳāmumu aḥmūd iderse yā ne ḳala

4 Ben enbiyāya nebā ṣormışam ḫaber virmez
Pes evliyāya ne mümkin ḫaber getüre dile

5 Murāda feṯḥ-i ʿuyūm eyler-ise reyb itme
Kim ola münkir aña nār-ı düzaḫ yaḳıla

1380[2]

Velehū evṣalehu'llāhu ilā merāmihī

Mefāilün Feilātün Mefāilün Feilün

1 Ẓamīr āyinesin ẕikr ile cilā eyle
ʿUlūm-ı evvele āhirde ibtidā eyle

2 Bu nefsi bende çeküp geç aña eyü pā-bend
Elinden anuñ özüñ dāmenin rehā eyle

3 Cihānı gözle görürsin fenā durur "lā-reyb"
Fenāyı tārik olup cānuñı beḳā eyle

4 Ḳafada oldı çü peyk-i ecel saña cellād
Ḫalāṣa çāre çü yoḳ emre iḳtidā eyle

5 Murādī ḳavlini güş eyle ʿaḳlı dir başa
Ḫudāyı ẕākir olup rūz u şeb ṣenā eyle

---

1 A.205b, F.228a, R.131a.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun bekasının uzunluğuyla lütuflandırsın!
1b.rûḥum: rûḥumuz AE; viṣāl-i: viṣāl A, F, H, R. 2a.irdi: - A; cān: ḳāl AE. 2b.dest-i: dest ü AE, R; pāy: pāyı R. 3b.maḥmûd: - A. 4a.virmez: viremez R. 5b.ola münkir: münker A.

2 A.205b, F.228a, R.131b. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onu maksadına ulaştırsın!
1b.ibtidā eyle: mübtelāyile A. 2b.dāmenin: dāmeni AE. 3a. bk. G 142/3a 3b.cānını: cāyını R. 4b.çü yoḳ: yoḳdur AE; emre: emrine M. 5b.Ḫudāyı: Ḫudāya B.

1381[1]

Velehū kessera'llāhu ḫayrah

Mefāilün Feilātün Mefāilün Feilün

1 Cemāl-i ḥüsn irişür āfitābdan ḳamere
Ḳamer żiyāsı durur berḳ uran bu baḥr u bere

2 Eṣer durur görinen çeşm-i nāẓıra dā'im
Naẓar irişür ise saña iresin naẓara

3 Ḳazā ne ḥükm ider ise rıżādadur çāre
Baḳ imdi var ise 'aḳluñ ḳażā ile ḳadere

4 'Ulūm-ı evvel ü uḫrāya 'ālim iseñ eger
Hüner getür bu miyāna olur naẓar hünere

5 Murād olursa saña ger murādını bilesin
Naẓar mü'eṣṣire ḳıl baḳmagıl ṣaḳın eṣere

1382[2]

Velehū neşera'llāhu ṣīte ma'diletihī

Mefāilün Feilātün Mefāilün Feilün

1 Kemāl-i ma'rifetüm añladum kemālinde
Celāl-i satvetümi bilmişem celālinde

2 Özini eyledi maḫṣūṣ özin gözetmek içün
Bu kārumı gözedürven yine fi'ālinde

3 Cemāli āyine dutdı cemālüme ḳarşu
Cemālin añladum aḥsen yine cemālinde

4 Vukū'-ı tāma irer mi didüm 'uḳūl-ı ḫavāṣ
Didi ki ḥikmetimi añla ceẕbe ḥālinde

5 Murādī 'ayn-ı sa'ādetdür özüñ dā'imā
Murādı ne idügin añlagıl maḳālinde

---

1 A.206a, F.228b. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun hayrını çoğaltsın!
2b.irişür ise: irişürse AE; iresin: irsün AE. 3a.ḳażā ne: ḳażāya AE; ider ise: irerse AE. 5a.murāduñı: Murādîyi AE, H.

2 A.206a, F.228b, R.54a.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun adaletinin şöhretini yaygınlaştırsın!
1a.kemālinde: kemālde A. 2b.fi'ālinde: fi'ālümde F, M. 3a.cemālüme: cemāline R. 4a.tāma: tām AE; na'āma R. 4b.ki: kim AE.

1383[1]

Velehū eşraḳat şümūse salṭanatihī ilā yevmi'l-ḳıyām

Mefāilün Feilātün Mefāilün Feilün

1 Vücūd-ı cūdı ḫaber virmek üzre yārāna
Mücerred ābını gönderdi ʿālem-i "fān"a

2 Bu vaż' u ṭarzumı gözle başīret ehli iseñ
Muʿarref ol müteşerriʿ gözet ḥakīmāne

3 Mürüvvet ehli baḳar mı gözüñgi mirʾāta
Muḳābil oldı ḳabūl-ı cemāl-i Raḥmāna

4 ʿAmelde ʿömr vefāsın ḳayurma kāmil iseñ
Bu ḥutı ḥayy idüben ölmedin at ʿummāna

5 Ne ġam ḥicāb aṣa ger rāy-ı cāhilīne kelām
Murādī sözleri mekşūf ehl-i ʿirfāna

1384[2]

Velehū ażāʾa'llāhu kevākibe ḫilāfetihī

Mefāilün Feilātün Mefāilün Feilün

1 Kenār mı bulınur baḥr-ı bi-girān olana
İki cihānda ne ḳıymet bulına cān olana

2 Ġam ile şādīyi żıdd itdi Ḫālıḳ-ı ezelī
Mücerreb oldı ḳamu fiʿle dīde-bān olana

3 Rüsūm-ı ʿāleme ʿaḳl ile nāẓır olduñ ise
Ġam ehlin aġlayuben gülme şād-mān olana

4 Ḥicāb-ı dil ne revādur ki olmaya mekşūf
Bu ʿālem içre ʿulūm ile kām-rān olana

5 Murādī keṯreti terk eyle vaḥdet ister iseñ
Müyesser olmadı keṯretle tevʿemān olana

---

1 A.206a, F.228b, R.170a.
Başlık A: Bu da onundur. Kıyamet gününe kadar saltanatının güneşleri parlasın!
1a.vücûd-ı: vücûdı A, F, H, R. 1b.fān: bk. G 470/3b. 1b.muʿarref: muʿarrif AE. 3b.ḳabûl-i: ḳabûli AE, R. 4a.ʿömr: ʿömr-i AE.

2 A.206b, F.229a. Gazel AE, B, H, L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun halifeliğinin yıldızlarını parlatsın!
1a.bî-kerān: bî-girān A, M. 3b.olana: - M.

1385[1]

Min nefeḫāti'l-'ārifi bi'llāh ḥażreti's-sulṭāni ẓillu'llāh

Müstef'ilün Müstef'ilün Müstef'ilün Müstef'ilün

1 Şem'-i ruḫuñ tābı yine yandurdı cānı 'ışḳ ile
Medḥüñde her dem deprenür ḳalbüm zebānı 'ışḳ ile

2 Nāẓır olalı vechüñe 'ayn ile 'aynüm dīdesi
Her nāmuñı ezber oḳur rūhum lisānı 'ışḳ ile

3 Asma ḥicābı rūyuña 'āşıḳlaruñ zār itmesün
Yoluña virsünler fidā rūh-ı revānı 'ışḳ ile

4 Çün kenz-i maḫfī olmışam bilinmek isterven didüñ
Ṣādıḳlaruñ bulmaġ içün arar cihānı 'ışḳ ile

5 Bir cür'a virdüñ līk-lā-iḥsān illā bi't-temām
Virgil Murāda cümlesin nūş itsün anı 'ışḳ ile

1386[2]

Velehū hebbet nesāyimi devletihī

Müstef'ilün Müstef'ilün Müstef'ilün Müstef'ilün

1 Çün maṭla'-ı mihrinden ol meh āşkār oldı yine
Ṭāḳati ḳalur tābına dil bī-ḳarār oldı yine

2 Ma'nā ḥicābından çün ol ma'nā yüzin keşf eyledi
Dīvānelik terkin ḳılup cān hūş-yār oldı yine

3 Ṭarḥ eyledi çün fṭratın ḳıldı ḥisāb-ı ebcedi
Ḳıldı 'ulūmın soḥbetin yoġ ile var oldı yine

4 Nām ile nengi terk idüp ṭutdı yolın dīvānenüñ
Kār ile bārın terk idüp pes tār-u-mār oldı yine

5 Merd ol durur kim bu Murāduñ fehm ide güftārını
Ḳılmañ 'uyūbına naẓar bī-iḫtiyār oldı yine

---

1 A.206b, F.229a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Allah'ın (cc.) gölgesi Hazret-i Sultan yani Allah'ı (cc.) tanıyan arifin esintilerinden…
Başlık F.Ve min-lema'ati envārih.
1a.tābı: me'āli AE. 1b.deprenir ḳalbüm zebānı: virür nûr-ı ḳalbümi zebān-ı AE; 'ışḳ ile: - M. 3b.rûḥ-ı: rûḥ u A.

2 A.206b, F.229a, R.58a.
Başlık A: Bu da onundur. Devletinin rüzgārını estirsin!
2a.eyledi: - R. 2b.cān: cān-ı AE. 3a.ḥisāb-ı: ḥisābı A. 3b.ṣoḥbetin: ṣıḥḥatin AE. 4a.nām ile: nām ü A; nāmı ve F, M; dîvānenüñ: dîvānelik M. 5a.bu: - R.

1387[1]

Velehū e'azze'llāhu cündehū

Müstef'ilün Müstef'ilün Müstef'ilün Müstef'ilün

1 Ḥum-ḫāne-i vaḥdetde ben mest-āne-i 'ışḳam yine
Kāşāne-i 'uzletde ben dīvāne-i 'ışḳam yine

2 Bu kār u bārı terk idüp rāh-ı fenāyı gözleyüp
'Ummān-ı 'irfāna ṭalup dür-dāne-i 'ışḳam yine

3 Ḳālu belā bezminde çün 'ahd eyledüm cānān ile
Ḥikmet kitābın oḳuyup ferzāne-i 'ışḳam yine

4 Bu yirde bir olmaġ içün ikilik itmem iḫtiyār
Aġyār oluben ġayrıya cānāne-i 'ışḳam yine

5 Her dem murād-olan Murāda dil-berüñ maḳṣūdıdur
'Işḳ āteşinde maḥv olup pervāne-i 'ışḳam yine

1388[2]

Velehū erşedehu'llāh

Müstef'ilün Müstef'ilün Müstef'ilün Müstef'ilün

1 Mihr-i cemāl-i dil-rübā rūşen durur çün tābda
Devvārdur mihri anuñ çün ḳalb-i şeyḫ u şābda

2 Āyāt-ı feṭḥ ezberledüm ki ṣubḥ-ı ṣādıḳdur bu gün
Aṣl-ı müsebbebdür viren özr itmezüz esbābda

3 Ezberleyüp ders-i ḥaḳīḳi vird iderven her zamān
Līk(in) murād-ı 'ışḳını ḳıldum tecessüs bābda

4 Saṭḥ-ı buyūt-ı ḳaṣr-ı dil 'arşa berāberdür didüm
Bir ka'be-i maḳṣūddur eyle recā ḳullābda

5 Gezdüm cihānı sū-be-sū ḳavlüñe bulmadum naẓar
Didüm Murādī görmedüm ḳavlüñ gibi kim bābda

---

1 A.207a, F.229b. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun askerini aziz kılsın!
2a.fenāyı: gedāyı AE, H. 2b.'irfāna: vaḥdetde AE, H. 3a.belā: bk. G 357/3a. 4a.bir: pîr A. 4b.yine: - M. 5b.yine: - A.

2 A.207a, F.229b. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onu doğru yola iletsin!
1a.mihr-i: mihr ü AE. 1b.devvārdur: devvārdadur AE. 2a.feṭḥ: feṭḥi AE. 2b.müsebbebdür: müsebbibdür AE; esbābda: esbābdan M. 3a.ezberleyüp ders-i: eyleyüpdür sırr-ı A. 4b.ḳullābda: teslāda A.

1389[1]

Velehū esbela'llāhu feyżahu ʿaleyh

Müstef'ilün Müstef'ilün Müstef'ilün Müstef'ilün

1 Yā Rab cemālüñ gösterüp vir devlet-i kübrā bize
Vaḥdetde ḥoş-ḥāl eyleyüp ġayrıdan istiġnā bize

2 ʿUmmān-ı bī-pāyān olup ʿilm ile bu baḥr-ı fu'ād
ʿArş-ı muʿallādan geçüp olsun maḳām aʿlā bize

3 ʿAdn-ı selāmı n'eylerüz virgil anı ṭāliblere
Me'vā-yı vuṣlat isterüz virgil anı me'vā bize

4 Her laḥẓa gitmez dīdeden nūr-ı cemālüñ lemʿası
Oldur bizüm maḳṣūdumuz ġayrı n'ider ażvā bize

5 İki cihānı tārikūz müştāḳ-ı rūy-i dilberüz
Ġayrī Murādı n'eylerüz vuṣlat yiter ālā bize

1390[2]

Min dürreri ġureri inşā'ihī ve ezheri züheri īmānihī

Müfteilün Fāilün Müfteilün Fāilün

1 Cān ile müştāḳ olan ruʿyet-i dil-dārına
Baḳmadı ol özgenüñ yoġı ile varına

2 Bulsa idi ʿandelīb bir eṣer-i şemmeden
Ḳılmaz idi bir naẓar ravżada gül-zārına

3 Bilmeyen ʿışḳı dilā añlamadı ġayrıdan
Olmadı aṣlā muḳır ʿarṣada tekrārına

4 Ṭūtī-i cān söyledi bunda yine bir lisān
Ḥayrete vardum ḳulaġ urdum o güftārına

5 Didi ki ṣanma Murād ʿışḳı ḥabībi geñez
Her ki ḥabībi seve baḳmadı āṣārına

---

1 A.207a, F.229b. Gazel AE, B, H, L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) bereketini onun üzerine indirsin!
1a.vir: virür F, M. 1b.bize: - M. 4a.her: bir A. 4b.ġayrî merāmı n'eyleriz vuṣlat yeter ālā bize A. A'da 5. beyit yoktur.

2 A.207b, F.230a, R.176a.
Başlık A: Onun yazımının parlak incileri ve imanının aşırı parlaklığından...
Başlık F.Ve min-enfāsihi'ş-şerîfe.
2b.ravżada: ravża-i AE. 4a.ṭûtî-i cān: ṭûtî ʿayān AE; lisān: nişān A.

1391[1]

Velehū dāmet re'fetuhū

Müfteilün Fāilün Müfteilün Fāilün

1 Hem-dem olan yār ile baḳmadı ālāsına
Keşreti terk eyleyüp yol bula tenhāsına

2 Cāna ġıdādur sözüñ murġ-i seḥer gel berü
Eyle beyān bir cevāb 'ışḳ-ı mu'ammāsına

3 Nüktededür nükte-dān diñle bu ḳavli hemān
İster iseñ ṣāni'i baḳma heyūlāsına

4 Meslek olalı bize rāh-ı Ḫudā-yı celīl
Baḳmadı 'ālemlerüñ aġ ile ḳarasına

5 Ḳavl-i Murādī yine oldı bedi'ü'z-zamān
'İlm ile 'allāmeler irmedi feḥvāsına

1392[2]

Velehū medda'llāhu ṭanābe emelihī

Müfteilün Fāilün Müfteilün Fāilün

1 'Īş -ı ḥayāt-ı edeb ni'met-i kübrā bize
Rūyı vü ruḫ dil-nüvāz seyr ü temāşā bize

2 'Arş-ı 'aẓīm 'arş-ı mu'allāya biz
Himmetümüz bilürüz 'arş-ı mu'allā bize

3 Şükri ziyād itmişüz şükrümüz içinde biz
Ṭurfe-i vāḥid durur cümle-i na'mā bize

4 Ṭarfete'l-'ayn içreyüz cümle-i me'vāda biz
Olmaġa yir cehd ider cümle-i me'vā bize

5 Çünki murād olmışuz maḥż-ı murād ile biz
Ḳudretini ey Murād itdürür īmā bize

---

1 A.207b, F.230a, R.111b.
Başlık A: Bu da onundur. Onun merhameti devam etsin!
3a.nüktededür: nükteyidür A; nüktedür AE, M; nüktedān: nüktedānı AE. 4a.meslek olalı: münselik olan AE; rāh-ı: - A. 4b.baḳmadı: baḳmadın AE.

2 A.207b, F.230a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun emelini uzatsın!
A'da 3. beyitten önce bir başlık daha vardır: Velehü lā-zālet a'ṣāne devletihi muḥżarrah A.
1b.rûyı ve ruḫ: rûyı ruḫ-ı AE; seyr: sırr AE. 3b.cümle-i: cümle A, F. M'de. 4. beyit yoktur. 5b.Murād: Murādî M.

1393[1]

Min şevāriḳi envārihī ve bevāriḳi āṣārihī

Mef'ūlü Fāilātün Mef'ūlü Fāilātün

1 Emr ile ḥükm-i ḳāṭı' irişdi çün türāba
Bir 'aḳl-ı ekmel oldı ḳādir olup cevāba

2 'İzzetdedür mu'azzez virdi rıżā çü ḥükme
Başın yire ḳoyuben nāẓır durur ḫiṭāba

3 Baḳdum bu kāra çünki fehm içün işbu bābı
Pes eyledüm naẓar ben el uruben kitāba

4 Açduḳda didi "iḳrā" gördüm ki ḫaṭṭ-ı Raḥmān
Oldı sebeb ziyāde pes cümle feṭḥ-i bāba

5 'Arrāf olam dir iseñ aç imdi gūş-ı cānı
Ḳavl-i Murādī dinle gafletle yarma ḫ'āba

1394[2]

Velehū ḥassahu'llāhu bi-'ināyetihī

Mef'ūlü Fāilātün Mef'ūlü Fāilātün

1 Gelgil yüzüñi göster aldanma bu kemāle
Āyīne tutmışam ben niçe niçe cemāle

2 Ḥālümi añlayaldan ḥall oldı müşkilātum
Vāḳıf olur mı ġayrı hergiz bu ḥasb-i ḥāle

3 Şerḥ olalı kitābum 'ālem ḥisāb olupdur
Mürg-i tefekkür-i ġayr irmedi bu me'āle

4 'Ārif olan ḥuḳūḳı ḥaḳḳ ile ḳıldı iṣbāt
'Āḳil olan kimesne cehd itmedi cidāle

5 Ehl-i baṣīret olġıl taḥḳīḳ kārı iste
Aldanma ey Murād zinhār bu ḫayāle

---

1 A.208a, F.230b, R.177a.
Başlık A: Işıklarının doğuşu ve eserlerinin parıltılarından…
Başlık F.Ve min-leṭā'ifi ḥikemih.
2a.'izzetdedür: 'izzetde A. 2b.yere ḳoyuben: ḳoyuben zemîne R; başuñ yire: baş L. 3a.çünki: çün kim R. 3b.naẓar ben: naẓarın AE; naẓar ben: naẓîrin L. 4a.açtıḳda: açdükde A, F, H, R, M; iḳrā: Yaratan Rabbinin adıyla oku! "96/Alak 1, 3; 17/İsrā 14"; Raḥmān: bk. G 682/3a;. 4b.pes: bes F, H, R; feṭḥ: bk. G 232/1a. 5b.kavl-i: kavli A.

2 A.208a, F.230b, R.52b. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) ona inayetini has kılsın!
3b.tefekkür-i: tefekkürden AE. 4b.itmedi: ide mi R. 5b.Murād: Murādî AE, B, H, M.

1395[1]

Velehū ḥassala'llāhu merāmihī

Mef'ūlü Fāilātün Mef'ūlü Fāilātün

1 Çün kim ʿazīz-i cānsan ʿizz ile ibtidāda
Dā'im mükerrem eyle nāz itme intihāda

2 Sende durur necātum ey mefḫar-ı yegāne
Lāzım olan sebeb ne bu ḥükm-i iḳtiżāda

3 Baḥr-ı maʿārif içre geştī-i dil ṭolanur
Kendüde ʿayn-ı pinhān şeydā gezer arada

4 ʿİsmet ḥicābı çün kim ṭutmış cihānı düp-düz
Yā bu cezā nedendür rāġıb iken ʿalāda

5 Olsa eger dem-ā-dem her demde maḥż-ı ʿālem
İnsān olup Murādī sen ādem-i rızāda

1396[2]

Velehū cemaʿa'llāhu şemlehū

Mef'ūlü Fāilātün Mef'ūlü Fāilātün

1 Meyl itme ʿāḳil iseñ ey dil fenā cihāna
Bir gün alup elüñi atar seni yabāna

2 Bu ʿīş ü ʿişreti ḳo ḳıl Ḥaḳḳa ʿibādet
Bil kim amān virmez bir kimseye zamāne

3 Levḥ ü havāda geçdi ʿömr-i ʿazīz ey vāy
Derdüm beyāna gelmez ṣıġmaz ġamum lisāna

4 ʿAfv-ı ḫaṭā ḳıl ey Ḥaḳ eyle ʿaṭāña lāyıḳ
İḥsān ile ʿaṭāña ẕerre gerek bahāne

5 Ḳuluñ Murādī yā Rab ʿiṣyān içinde ḳaldı
Raḥmet umup ḳatuña uş geldi yana yana

---

1 A.208a, F.230b, R.56a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun maksadını hāsıl etmesi…
1a.ʿizz ile: ʿizzetle AE. 3b.ʿayn-ı: ʿayn ü R; arada: āzāde A. 5b.ādem-i ādem ol R. 4b.ʿalāda: ʿaṭāda B.

2 A.208b, F.231a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun toplumunu birleştirsin!

1397[1]

Velehū dāme mecduhū

Mef'ūlü Fāilātün Mef'ūlü Fāilātün

1 Vaṣluñ şarābın ey yār ṣun baña ḳana ḳana
Hicrān elinde bağrum ġarḳ oldı ḳana ḳana

2 Müştāḳ olan ġarīb ü bī-çāre derd-mendi
Ḥāşā elinden alup sen atasın yabāna

3 Deryā midād ola ger eşcār olursa aḳlām
Derdümi yaza ger ḫalḳ gelmeye ol beyāna

4 Çün ṭutdı milk-i dilde sulṭān-ı 'ışḳ me'vā
Maḥv olsa iki dünyā bir ẕerrece baña ne

5 Mescidle deyre varsa 'ayb eylemeñ Murāda
Bilüñ ṭaleb ḳılur ol cānanı ḫāne ḫāne

1398[2]

Velehū zeyyene bi-vücūdihi'd-dünyā

Mef'ūlü Fāilātün Mef'ūlü Fāilātün

1 İster gönül nihānī bula 'ayān içinde
Bilmez 'ayān bulınur dā'im nihān içinde

2 Feyyāż-ı ḳādir oldı feyż itmege tevātür
Āyīne ṭutdı 'akse her dem bir ān içinde

3 Berrāḳdur sıfīd-i da'vā sivāda merbūṭ
Anuñ içün bulındı sevdā bu cān içinde

4 İstedi istedügin diledi ol da anı
Bulmadı aña mānend cān ü cihān içinde

5 Güftārı bu Murāduñ mübhemdür añlanılmaz
Bir tercemān bulınmaz aña zamān içinde

---

1 A.208b, F.231a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Saygınlığının devam etmesi...
2a.ġarîb ü: ġarîbe ve AE. 4b.baña ne: yegāne A, M; saña ne AE.

2 A.208b, F.231a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Dünya onun varlığıyla süslensin!
2a.feyyāż-ı: feyyāż A, AEM'de. 4. beyit yoktur. 4a.istedügüñ: istedügi AE. 4b.aña: aña aña H. 5a.Murāduñ: Murāduñ mı A; añlañılmaz: añlañmaz A.

1399[1]

Velehū ḫaṣṣahu'llāhu bi-te'yīdihī

Mef'ūlü Fāilātün Mef'ūlü Fāilātün

1 Cān ü gönül virelden ol çeşm-i rūşenāya
Deryā-yı ʿışḳa girdi dil zevraḳı şitāya

2 Rāh-ı ḥaḳīḳat içre dil ṭutalı ṭarīḳat
Aḳsā-yı cismi gezdi irmedi intihāya

3 Bu mezraʿ-ı fenāda zerʿ eyle toḫm-ı ḥikmet
Tā ḥırmen-i maʿārif el irgüre bahāya

4 Merd-i ḥaḳīḳat oldur ḳıla yirinde kārın
Ġayra mülāḳī olmaz irem diyen liḳāya

5 Ey dil yine Murādī neşr eylemiş leʿāli
Tezyīn-i güş-ı cān ḳıl kim iresin beḳāya

1400[2]

Velehū nefeʿa'llāhu bi-bereketihī

Mef'ūlü Fāilātün Mef'ūlü Fāilātün

1 Her kim ki cān virürse sen pādişāh öñinde
ʿAyn-ı beḳāya irer ol ibtidā öñinde

2 Bu çetr-i bī-sütūnı çün ḳurdı ol müdebbir
Seyr ide şems-i seyyār ol meh-liḳā öñide

3 Çün virdi mihr-i enver māha şuʿāʿı ʿaksin
Māh oldı geldi sācid şems-i "ḍuḥā" öñinde

4 ʿÖmr-i ʿazīze şāhum ʿömr oldı yine mir'āt
Āyīne dutdı ḳudret nūr-ı hüdā öñinde

5 Ḥamd ile şükr ilāha ḫalḳ olalı Murādī
Ṣaf ṣaf olup dururlar hep evliyā öñinde

1 A.209a, F.231b. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) desteğini ona has kılsın!
3b.irgüre: göre ir M. 4b.irem: idüm A. 5b.beḳāya: liḳāya B.

2 A.209a, F.231b. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) bereketiyle faydalandırsın!
3b.93/Duhā 1 (bk. G 92/2b, dn.). 4b.ḳudret: - A.

1401[1]

Velehū lā-zālet aḳmāru devletihī lāmi‘aten

Mef’ūlü Fāilātün Mef’ūlü Fāilātün

1 Yazdı “ḳalem” “ena’llāh” sābıḳda bir cerīde
Sensin murād-ı ‘ālem ey cān āferīde

2 Mir’āt-ı ‘ayn-ı taḥḳīḳ gösterdi ‘aks-i ruḫ-sār
Ey cümlenüñ cemāli sensin yine numūde

3 ‘Aynuñ mücerreb oldı ġayruñ mücerreb ammā
Yā tecribe ne ḥācet şol ki ola azmūde

4 ‘İlm oldı ḳābiliyyet pes muḳteżā ḳażādur
Ḥā’il ola mı nesne ḳalb ola çün zedūde

5 Ey menba‘-i kerāmet ez-‘işk-ı tuvcih hālet
Bāşed murād-i devlet der-her çi būd būde

1402[2]

Velehū ṣuyineti’l-memāliki bi-‘adlihī

Mef’ūlü Fāilātün Mef’ūlü Fāilātün

1 Yā Rabb ẕāt-ı Ḥaḳḳuñ maḫfī çü kibriyāda
Olsaydı ger küşāde kalur cihān fenāda

2 ‘Ayn-ı ḳader egerçi taġyire ḳābil olmaz
Lākin ḳażā-yı ḥükmüñ āyende bir bahāda

3 Maḥfūẓ-ı levḥ olalı ḳalb-i münīr-i insān
Meşrūḥ ibtidāsı pes ḳılduñ intihāda

4 Lā-reybe fīh çün ümmü’l-kitāb şānı
İḫlāṣa irgürürseñ ‘ālem durur ṣafāda

5 ‘Ömr-i Murādī sermed oldı sivādan eb‘ad
Ḳılduñ anı muḳayyed ‘ışḳ ile ibtilāda

---

1 A.209a, F.232a, R.163b. Gazel L’de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Devletinin yükselen ayları devam etsin!
1a. ḳalem: bk. G 264/1b); ena’llāh: bk. G 231/2a; bir: ber A. 3b.ola: - A. 4a.‘ilm: ‘ilmüñ AE; ḳażādur: ḳażāda A. 5. Ey keramet kaynağı, aşktan sen ne hāle girdin; devletin isteği nede olursa o oldu.

2 A.209a, F.232a, R.164b. Gazel L’de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Onun adaletiyle ülkeler korunsun!
2a.ḳader: ġayret AE; taġyîre: ta‘bîre AE. 2b.lîkin: lîk AE; āyende: ānîde AE, R. 3b.ibtidāsı pes: ibtidāyı bes R. 4a.Lā-reybe fîh: bk. G 142/3a; āyet-i ümmü’l-kitāb: bk. G 114/3. şānı: mesānî AE. 4b.112/İhlas suresi; ‘ālem: ‘ālim AE; ṣafāda: ḫafāda R. 5b.ibtilāda: ibtidāda R.

1403[1]

Mef'ūlü Fāilātün Mef'ūlü Fāilātün

1 Şerḥ eyledüm ḥayātum maşrıḳda āfitāba
Şerminden oldı aḥmer düşdi varup ḥicāba

2 Āyāt-ı ṣubḥ içinde oldı ḳamer münevver
Leyl-i-yi ed'ac içre seyyāredür icāba

3 Maḥż-ı felek çü devvār 'ayn-ı semā ṣevābit
Cān iledür muḳayyed düş midür irdi ḫ̬ʷāba

4 'Arş-ı 'alā melā'ik çengindedür velīkin
Hey'etden 'arş-ı a'ẓam düşmişdür ıżṭırāba

5 Geldi Murādī evvel oldı murādı ṣānī
Her kim muḥīṭ olursa (ḳādir durur) cevāba

1404[2]

Min kelimāti'l-meliki'ṣ-ṣalihī ve'ṣ-sulṭāni'l-mürşidi'n-nāṣıḥī

Müfteilün Mefāilün Müfteilün Mefāilün

1 'Ömr ile cāvidān olan oldur iren kemāline
Ḥavl ile ḳuvvet olmasa kim irişür bu ḥāline

2 Milk-i ebeddedür vücūd ile vücūda gel sücūd
Secde dur(ur) çü aṣl-ı cūd ṭut bu ḳulaġı ḳāline

3 Lem'a-i mihr-i tābı ger āb içinde 'aks ide
Fi'l-meṣel oldı bu maḥal āyinedür cemāline

4 Āyet-i ekber olsa dil āyet-i 'arş kürs olur
Cān ile bendesi olan cehd ide mi ḳıtāline

5 Ḥādis olan ḳadīmini derk ide bile mi gönül
Her ki diye ki müdrikem destüñi sal zevāline

6 İste Murādīde peyām ḫ̬atm olur anda her kelām
Kāse-i 'ışḳı nūş ḳıl baḳma cihān sifāline

---

1 R.166b. Gazel R'de vardır.
5b. (ḳādir durur): -.

2 A.209b, F.232a, R.168b. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Salih melikin ve öğüt veren mürşit sultanın kelimelerinden.
Başlık F.Ve min-kelimātihi'l-ġarîbeh.
1a.cāvidān: cān A. 2b.secde dur (ur): secdedür, A, AE, F, H, M, R; cûd: - RA'da. 3. beyit yoktur. 4a.kürs: - R.
5b.diye ki müdrikem: diyārına mıdur AE. 6b.sifāline: eşġāline AE.

1405[1]

Velehū lā-zālet devletühū müşeyyedeten

Müfteilün Mefāilün Müfteilün Mefāilün

1 Cām-ı cihāna ḳıl naẓar cāmı gözet cihān yine
Günde ne ṭavr u ṭarz ider arż ile āsumān yine

2 Ṣaḥn-ı sarāy-ı ʿāleme çeşm-i ʿiberle ḳıl naẓar
Kimisi ẓāhir olmada kimisidür nihān yine

3 Devr ile çerḫ-i bī-sütūn sāl ile māh irüşdürür
Māh ile sāl gice gün bir dem olur hemān yine

4 Rūḥ-ı muṣavver olsa ger kim añadur ki diye cān
Cān-ı ʿazīz-i cān-ı men cān iledür bu cān yine

5 Ẕevḳ-i Murādī ḳıl ṭalep tā görine cemāl-i Ḥaḳ
ʿİlm-i ḳemāle al sebaḳ ḥay iledür zamān yine

1406[2]

Velehū lā-zāle mezkūren bi-ḥusni's-siyer

Mef'ūlü Mefāīlün Mef'ūlü Mefāīlün

1 Yā Rabbi ʿināyet ḳıl bu dīde-i giryāna
Dā'im naẓar itsün tā ol vech-i kemā-kāna

2 Bir ḳaṭre iken yā Rab ḳılduñ beni bir deryā
Deryāyı ḳarışdurduñ ʿummān ile ʿummāna

3 Bir ẕerre idüm evvel ḳıldun ḳamer-i tābān
Şimden girü irgürgil ol mihr-i dıraḫşāna

4 Çün āb-ı ḥayāt oldum kevṯerle raḥīḳam ben
Āb olmışam ey ʿāşıḳ her bir dil-i ʿaṭşāna

5 Evvelde liyāḳat ne āḫirde yine oldur
Vāḥid ne beyān eyler irmez ise mihmāna

6 Gel iste Murādīden gel añla nedür ʿilmi
ʿİlmi ile ol ʿālim cehl irmedi bu cāna

---

1 A.209b, F.232b, R.149b. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Devletinin sağlamlığı devam etsin!
1b.u: - H, R; eder: - AE. AE'de 2. ve 3. beyitler takdim tehir olarak yazılmıştır. 2a.ʿiberle: ʿibretle A; ḳıl naẓar: nāẓır ol R. 4a.kim añadur: kim durur aña R; ki: - AE. 5b.ʿilm-i: ʿilm ü AE.

2 A.210a, F.232b, R.126b. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Güzel huyuyla anılması devam etsin!
Başlık F.Ve min-leṭā'ifi ṭab'ih.
3a.ḳamer-i: ḳamer M; tābān: tābāna A. 4a.kevserle: kevser-i AE. 4b.bir dil-i aṭşāna: dîde-i giryāna R.
5b.mihmāna: pinhāna AE. 6b.ʿilmi ile ol: ʿilmiyle ezel R; cāna: ḥāle R.

1407[1]

Velehū ḥarresa'llāhu mecdehū

Mef'ūlü Mefāīlü Mefāīlü Feūlün

1 Luṭfını bize virdi Ḫudā çünki ʿaṭāda
Şükr eyleyelüm anı ide tā ki ziyāde

2 Çün ʿavn-i baṣar oldı bize bizdedür elṭāf
Oldur bizi gözleyici aġ ile ḳarada

3 El-minnetü li'llāh añadur ḥamd u ṣenāmuz
Ol bize ʿināyetde vü biz aña ṣenāda

4 Bu anca mürüvvet nice luṭf ü nice iḥsān
Sensin yine muḥsin sebeb olduḳ biz arada

5 Ya Rabb Murādī saña yüz tutdı hemīşe
Ol ġayrıyı bilmez bu fenāda vü beḳāda

1408[2]

Velehū lā-zāle meşkūrü'l-fiʿāl

Mef'ūlü Mefāīlü Mefāīlü Feūlün

1 Senden dilerem ḥavl ile ḳuvvet meded Allāh
Lā-ḥavle velā ḳuvvete illā bi'llāh

2 Şol demde ki nefsī yü nefsī diye maḫlūḳ
Ḥavlüñle o demde bizi ḳurtarmadı ey şāh

3 Sensin çü keremlere şehā ekrem ü aʿẓam
Luṭf ü keremüñ eyle ʿaṭā bendeñe geh gāh

4 Ey Ḫālıḳ-ı maʿbūd ve yā Sāmie'l-aṣvāt
Çoḳdur çü günāhum iderem demde nice āh

5 Ya Rabbī Murādī ḳuluñı eyleme maḥrūm
Her yirde aña ḳıl meded ü ʿavnüñi hem-rāh

---

1 A.210a, F.232b, R.150a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun saygınlığını korusun!
Başlık F.Ve min-kelimātihi'l-faṣîḥa.
1a.çünki: çün kim R. 2a.ʿavn-i: ʿavnı R; bizdedür: birdedür R. 3b.vü: ve M. 4a.anca: nice M, R. 5a.Murādî: - M; hemîşe: murādı R.

2 A.210a, F.233a, R.114a. Gazel
Başlık A: Bu da onundur. Fiillerinin beğenilmesi devam etsin!
1a.ḥavl ile: ḥavl ü R.
1b.Güç ve kuvvet ancak Allah'ındır.
2a.vü: - M. 3a keremlere: kerîmlerde AE; keremlerde M; ü: - R. 4a.ve: ü AE. 4b.çoḳdur: çoḳ durur L; iderem: iderem her AE. 5b.ü: - R.

1409[1]

Mef'ūlü Mefāīlü Mefāīlü Feūlün

1 Bir yirde ḳarār eyleme ey dil güẕer eyle
Ġayra naẓaruñ olmaya aṣlā ḥaẕer eyle

2 Āyīneñi gel eyle mücellā vü ṣafā-baḫş
Her söze inanma aña her dem naẓar eyle

3 Cān içre eger ister iseñ vuṣlat-ı dil-dār
Ayneynüñi çeşm ābıyile durma ter eyle

4 Ḥᵛābuñdan uyan ġafletüñi dīdeden ezber
Aldanma ḫayālāta var āh-ı seḥer eyle

5 Her kim ki Murāduñ sözin almaya ḳulaġa
Ḥālini eger bilmeye dahı beter eyle

1410[2]

Velehū surre mede'd-dehr

Müfteilün Mefāilün Müfteilün Fa'

1 Cānumı cāna virmişem rūḥı cemāle
'Aynümü ḥāle virmişem sırrı viṣāle

2 Ḥaḳḳ-ı ḥaḳīḳīdür gözüm bildi yaḳīni
Vāḥidi gördi birde bir irdi çü ḥāle

3 Ṭayf-ı ḫayāl-i ḥāleti añlamışam ḥā
Eylemezem naẓar velī 'ayn-ı ḫayāle

4 Fi'lümi bildi fā'ilüm ġāyet-i a'lā
Ḳaṣdumı bildi maḳṣadum gelmedi ḳāle

5 Çünki Murādī añladı neymiş 'alāḳa
Geçdi kemāl-i ekmeli irdi kemāle

1 R.166b. Gazel R'de vardır.
2 A.210b, F.233a, R.126b. Gazel R'de vardır.
Başlık A: Bu da onundur. Zaman süresince mutluluk olsun!
Başlık F. Sellemehu'llāhu ebḳāh.
1a.rûḥı cemāle rûḥumı cāna A. 2a.Ḥaḳḳ-ı: çü ḥaḳḳı AE, H; gözüm: bu dem AE, H; bildi: bilmedi M. 2b.gördi birde: durdı yerde AE; bir irdi: berāberdi A; çü: bu AE, H. 3a.añlamışam: añlamamışam R; ḥāl: ben AE. 4a.fi'lümi: fi'lini A; fā'ilüm: fā'ilem A, M; ġāyet-i: ġāyet AE, M. 4b.maḳṣadum: maḳṣûdum AE, R. 5a.neymiş: yetmiş A; yanmış M. 5b.kemāl-i: kemāle A.

1411[1]

Velehū sāre bi-ẕikrihi'r-rikbān

Feūlün Feūlün Feūlün Feūl

1 Naẓar ḳıldı dil çü dil-ārāsına
Baḳup ḳaldı ḥüsni temāşāsına

2 Sorup ana dil-dār bir mes'ele
Didi kim nedür daḫı feḥvāsına

3 Gelüp pīr-i ma'nāden itdi su'āl
Didi n'ola ḥāl bu mu'ammāsına

4 Cevābın virüp aña pīr-i kemāl
Didi şākir olġıl sen ālāsına

5 Murād aldı çün kim cevāb-ı ṣavāb
Varup ẕikrin artırdı Mevlāsına

1412[2]

Feūlün Feūlün Feūlün Feūl

1 Melā'ik durur çün ülī ecniha
Kimisine de "meṣnā" kimi ṣāliṣe

2 Ṣülāṣe rubā' vü mutabbak cenāḥ
Rusüldür kimi 'arş içün ṣāmine

3 Ne var ḥaşr-i iḥyā da olsa kefīl
Kimüñ cāyı mesvā kimüñ ḥāviye

4 Ulü'l-emre tābi' bu ecnās bes
Velī bilmedüñ anları cāmi'a

5 Murāduñ budur çün delīli ḳamu
Getür añlara şer' ile beyyine

---

1 A.210b, F.233a.Gazel R'de vardır.
Başlık A: Bu da onundur. Takipçileri onun zikriyle ilerlesin!
Başlık F.Eyyedehu'llāh F
1a.dil çü: çün göñül AE. 1b.ḳaldı: ḳıldı. 3a.pîr-i: bir A, pîr M. 3b.bu: - AE. 4a.virüp aña: aña virüp A. 5a.kim: ki AE.

2 R.160a. Gazel R'de vardır.
1b. meṣnā: dürülmüş 3b. ḥāviye: Onların yeri bir çukurdur (101/Kāri'a 9). 5b. beyyine:bk. G 148/2b.

1413[1]

Velehū ebḳāhu'llāhu ilā yevmi'l-ḳıyām

Feūlün Feūlün Feūlün Feūl

1 Cemāl-i ḥabībümde gördüm kemālüm yine
Kemālinde gördüm anuñ bu cemālüm yine

2 Dirāyet idelden cemālümde ḥāl-i ʿacīb
Benüm ḥālümi bilmek ister bu ḥālüm yine

3 Şürūḥum maḳālini açdum çü kāmillere
Bu şerḥ ile vaṣfumda ebkem maḳālüm yine

4 Heyūlādan aldum ḫayālümden aʿlā ḫaber
Benüm maḥż-ı ḥikmetdedür bu ḫayālüm yine

5 Murādī saña ʿarż olursa Murād-ı ezel
Benüm ḥaḳḳ-ı taḥḳīḳe vardur suʾālüm yine

1414[2]

Velehū zāde'llāhu saṭvetehū

Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Küllü nefs oldı çü mevti zāʾika
Pes niçün ḳavlinde olmaz ṣādıḳa

2 Nice bir lehv ile luʿb ola bu kār
Gel duruş olmaya cāyuñ ḥāviye

3 Ḥażret-i Ḫallāḳa ṭāʿat ḳıl müdām
Ola ta emmāre ey dil rāżiye

4 Pādişāhuñ çünki marżīsi budur
Ol rıżāda olasın tā marżiye

5 Güş-ı cāna al Murāduñ sözlerin
Gel berü ey nefs olma ġāfile

---

1 A.210b, F.233b, R.54b.Gazel
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onu kıyamet gününe kadar devam ettirsin!
1b.anuñ: - A, AE, F, H, M. 2a.cemālümde: bu ḥālümde R; ʿacîb: ʿaceb A, AE, M.

2 A.210b, F.233b, R.81a. Gazel
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun nüfuzunu artırsın!
Başlık F.Ve min-neṣāyıḥı kelimātih.
1a.küllü nefs: Her canlı ölümü tadar (21/Enbiya 35). 1b.sādıka: - R. 2a.luʾb: luʾbe AE. 2a.lehv ile luʿb: Dünya hayatı bir oyun ve eğlenceden başka bir şey değildir (6/Enam 32). 2b.ḥāviye: Onların yeri bir çukurdur (101/Karia 9). 3b.rāżiye: … hoş bir hayat içindedir. (69/Hākka 21, 89/Fecr 28, 101/Kāriʿa 7). 4b marżiye: O senden, sen de ondan hoşnut olarak Rabbine dön! (89/Fecr 28). 5b.ġāfile: münkire AE. 5a.sözlerin: dürlerin L.

1415[1]

Velehū dāme lehu'n-ni'am

Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Ṣabr ile eglen dil-i nālān yine
Şāyed ire raḥmet-i cānān yine

2 Saña hicrāndur ezelden çün naṣīb
Ol ḫayāl-i yār ile mihmān yine

3 'Işḳ-ı Ferhādı yine başdan ṭutup
Vaṣl-ı Şīrīn fikri ile cān yine

4 Ṭag u saḥrāda yüri Mecnūn-veş
Fürḳat-i Leylī bulur pāyān yine

5 Şem'-i ruḫ-sār-ı nigārı fikr idüp
Ol yüri pervāne-veş sūzān yine

6 Şimdi var hicrān ile eglen yüri
'Āşıḳā hicrāna var bir ān yine

7 Ey Murādī olma hicrāna melūl
İnḳılāb üstindedür devrān yine

1416[2]

Velehū lā-zāle mü'eyyeden min 'indi'llāh

Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 'Işḳdur ṣalan cihāna demdeme
'Işḳı olmayanlara ādem dime

2 'Işḳ ile yoldaş olanlar ey göñül
İrişen anlar durur bir ḫoş deme

3 'Işḳ eri ol 'ışḳı gözle 'ışḳ ile
'Āşıḳ olġıl 'ışḳ ile dön ādeme

4 'Āşıkuñ ışḳında ḥāli bellüdür
'Işḳ ile 'āşıḳ ura ger zemzeme

5 'Işḳı terk itme ṣaḳın iste ziyād
'Işḳ ile ol ey Murādī hemdeme

---

1 A.211a, F.234a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Ona nimetleri devam etsin!A'da. 3. beyit yoktur. 7a.hicrāna: hicrānı AE.

2 A.211a, F.234a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah katından desteklenme devam etsin!
4b.ger: - AE.

1417[1]

Velehū lā-zāle'ẓ-ẓaferü min a'vānihī

Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Cān nedür cānāna ḳurbān olmaya
'Işḳı yoḳdur şol ki nālān olmaya

2 Hicr-i yārinden bu ben bī-çārenüñ
Bir dem olmaz işi efġān olmaya

3 Ẕerre ẕerre çekmeyen derd-i ḥabīb
Bellü bil ol cevhere ḳan olmaya

4 "Küntü kenzen"den ḫaber bilmez şu kim
Şevḳ-i dil-dār ile yek-sān olmaya

5 Ġayrīyı terk itmeyince ey Murād
Taḫt-ı 'ışḳa kimse sulṭan olmaya

1418[2]

Velehū şerefe'llāhu bi-vücūdihi'l-'ālem

Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Sādıḳ iseñ ey gönül ikrārda
Yārda ol olmaġıl aġyārda

2 İster iseñ görmege vech-i ḥabīb
Terk-i 'ār it olma nām u 'ārda

3 İḳtirān itme ṣaḳın ġayr ile sen
Dilediġüñ tā bulasın yārde

4 Cānuñı farḳ eyleme cānāndan
Ḳurb ile mümtāz ol ebrārda

5 Zīn-i ġayret bağla himmet esbine
Ey Murādī ḳalma yoġ u varda

---

1 A.211a, F.234a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Onun yardımlarından dolayı zafer devam etsin!
2a.bu ben: yüzin AE. 4a.küntü kenzen: bk. G 324/5; küntü kenzen'den: küntü kenz adın AE.

2 A.211b, F.234b.Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) ālem onun varlığıyla şereflensin!
2b.nām: na'ām AE. 4b.ḳurb: ḳabr AE. 5a.esbine: issine AE. 5b.ḳalma yoḳ: yoġı iste AE.

1419[1]

Allāhümme'rzuḳ ʿalā murādike ve emrik

Müfteilün Müfteilün Fāilün

1 Zeyyentü'l-ḳalbe bi-envārihi
Kāne iẕā ṭāliʿan aḳmārihi

2 Eyledi rūyına özinden niḳāb
Sırrına didi ki bi-esrārihi

3 Ṭūr-ı tecellīyi şudur añlayan
Eyleye ṭavrını bi-eṭvārihi

4 Ḥayret-i kübrāda ince ḳalsun ol
Ḳılmaya fikr illā bi-efkārihi

5 İster iseñ bilmek eserden Murād
Kāne ṣanīʿan min āṯārihi

1420[2]

Mefāīlün Mefāīlün Feūlün

1 Göñül deryā durur deryā içinde
ʿAceb peydā durur peydā içinde

2 Ḳulūb aḥvālini ḳalb añladı çün
Anuñ çün bir ḳalupdur cā içinde

3 Özinden eyledi himmet miyāna
Ṣalup sevdāları sevdā içinde

4 Çün oldı münderic sebʿa'l-meṯānī
İdüp beyżāsını beyżā içinde

5 Murāduñ ḥāli aʿcebdür ʿacebden
Neler taḥṣīl ider ġavġā içinde

---

1 R.119b. Gazel A, F'de yoktur. Başlık: L.
Başlık L: Ey Allahım! Muradın ve emrin üzere rızıklandır.
1.Kalbimi nuruyla süsledim, onun ayları doğduğu zaman
1b. bi-aḳmārihi: aḳmārihi. 4a.ince: - R. 5a.ister iseñ bilmek: bilmek isterseñ L.
5b. Eserlerini yapandır.

2 A.211b, F.234b, R.56b. Gazel AE, H, R'de vardır.
Ve min-reşeḥāti aḳdāḥih F.
2a.ḳalb añladı çün: çün ḳalb añladı M. 4b.beyżāsını: beyżā seni AEA'da. 5. beyit yoktur.

1421[1]

Velehū dāme nāşire'l-'adli ve'l-iḥsān

Mefāīlün Mefāīlün Feūlün

1 Seḥerde çünki saḥrā-yı vücūda
Gelüben olmışuz maẓhar sücūda

2 Çü aḳrebdür "mine'l-ḳurbi ile'l-ḳurb"
Nedendür āb içinde yanar oda

3 Çü çıḳmaḳ olmadı ḥācet inişde
Niçündür māni'i nedür ṣu'ūda

4 Nice nice mükerremdür keremle
Nedendür muntaẓırdur yine cūda

5 Murāduñ remzini bilmek dilerseñ
Ṣaḳın baḳma ziyāna dahı sūda

1422[2]

Velehū edāma'llāhu 'izzehū

Mefāīlün Mefāīlün Feūlün

1 Ta'aṣṣub ḳılma her bāy ü faḳīre
Tekebbür eyleme ḥor u ḥaḳīre

2 Niçün kendüñi görürsin 'aceb ne
Bil anı ṣoñra ḳorlar seni yire

3 Çü bildüñ kim vücūduñ olısar ḫāk
Yüri eyle tevāżu' gence pīre

4 Münevver eyle 'āḳil sen derūnuñ
Ḳıyāmetde kim ola 'aḳlı dīre

5 Murādī var ise fehm ü bilişüñ
Ṣaḳın aldanma dībā vü ḥarīre

---

1 A.211b, F.234b.Gazel AE, L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Adalet ve ihsanı yayıcılığı devam etsin!
2a.mine'l-ḳurbi ile'l-ḳurb: Yakından yakına…

2 A.212a, F.235a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun saygınlığını devam ettirsin!
2b. ḳorlar: ḳor A; seni: sānı AE.

1423[1]

Velehū ḥaḳḳaḳa'llāhu āmālehū

Mefāīlün Mefāīlün Feūlün

1 Seḥerde cūş ider bülbül fiġāna
Gül üzre āh ider ol yana yana

2 Cemāl-i külden almışdur ḫaber çün
Anuñ içün tāb urur dilden zebāna

3 Nice dillerle medḥ eyler Ḫudāyı
Gül oldı arada ancaḳ bahāne

4 Var ise sendedür 'ışḳ-ı İlāhī
Getür bu da'vīye ma'nā miyāna

5 Murādī 'ışḳ-ı Ḥaḳ olan kişide
'Alāmet o ki baḳmaz baş u cāna

1424[2]

Velehū belleġa'llāhu ilā aḳsa merātibi's-sa'ādeh

Mefāīlün Mefāīlün Feūlün

1 Göñül ṣayd oldı bir çeşm-i gazāle
Çü ḳıldı ġamzesi tīġin ḥavāle

2 Baña 'ışḳı yolında olmadı hīç
Cefā vü cevrden ġayr nevāle

3 İderven cānumı ḳurbān şeksiz
Anuñ yañaġı üstindeki ḫāle

4 Yüri ḫāk olıgör yār işiginde
Eger var ise ümmīdüñ viṣāle

5 Murādī şi'rin oḳur ehl-i 'irfān
Biri birbirinden ey cān ala ala

---

1 A.212a, F.235a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun isteklerini gerçekleştirsin!
1a.cûş: hûş AE. 3a.eyler: ider AE.

2 A.212a, F.235b. Gazel A, M, F'de vardır.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun saadet derecelerini had safhaya ulaştırsın!
2b.vü: ve M. 5b.birbirinden: birinden M

1425[1]

Velehū kāne'llāhu lehū

Mefāīlün Mefāīlün Feūlün

1 Gönül fülki çıḳam dirken kenāra
Ṣalar ġam mevci anı bir diyāra

2 Beni öldür didüm öldürmedi yār
Ne borcumuz bizüm bu intizāra

3 Ṣabā kūy-ı nigāra ger geçerseñ
Neler çekdügümüz söyle o yāre

4 Nice bir hicr odıyla yaḳma gönlüm
İlāhī vir sen inṣāfın nigāra

5 Murādī çekdügini ger çekeydi
Olurdı seng-i ḫāra pāre pāre

1426[2]

Velehū rafe'a'llāhu ḳadrehū

Mefāīlün Mefāīlün Feūlün

1 Ḳadem baṣsa ḳaçan bostāna ġonca
Ḳılur bülbülleri dīvāne ġonca

2 Ṭutarlarsa baş üstinde yiri var
Ki çün beñzer leb-i cānāna ġonce

3 Hezārān bülbüli ḳılmışdur ihlāk
Anuñ içün boyanmış ḳana ġonce

4 Ṭutar destinde tā ṣuna hezāran
Şarāb ile ṭolu peymāne ġonce

5 Ṣabāyile ṣalınursa 'aceb mi
Kim olmışdur şehā mest-āne ġonce

6 Çemen bezminde şāh olsa yaraşur
Ṭutar çün cünbüşi şāhāne ġonca

7 'Acebdür bu güzellükde Murādī
Ṣunulmazsa şeh-i ḫūbāna ġonce

---

1 A.212b, F.235b. Gazel A, M, F'de vardır.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) ona ihsanda bulunsun!
3b.söyle: söyler A.

2 A.212b, F.235b. Gazel A, M, F'de vardır.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun kıymetini yükseltsin!
A'da 6. beytin üzerinde bir başlık daha vardır: Velehü lā-zāle muṭā'en li'l-enām.

1427[1]

Mefāīlün Mefāīlün Feūlün

1 Gönül yār oldı yāre per içinde
Bilüpdür nāmını tekrār içinde

2 Eṣerden ḳıldı istidlāl teʿṣīr
Eṣer ile gezer āṣār içinde

3 Yaḳīn oldı yaḳīne oldı reh-ber
Müberrādur yoġ ile var içinde

4 Tefekkür eylemiş fikr ile fikret
Ne fikret fikr ide inkār içinde

5 Murāduñ ḳavl ü güftārına mānend
Bulınmaz ḳubbe-i devvār içinde

1428[2]

~~Mefāīlün~~ Mefāīlün Feūlün

1 Hüve's-sulṭān ʿaẓumet kibriyāhu
Ve yebḳā veccuhü nufiye sivāhü

2 Ġaniyyün rāziḳun muʿṭan raʾūfun
Hüve'l-Mennānü lā yenfedu ʿaṭāhu

3 Taḥayyernā bi-ʿilmin fī-ṣıfātih
Ġaniyyü'ẕ-ẕāti lā-miṣle verāhu

4 Muḥīṭun ʿālimün ve'l-ʿilmü minhu
Fe-ḫalaḳa ḫāliḳu mimmen terāhu

5 İlāhun vāḥidün Rabbun ʿaẓīmun
Mucībün muḥsinün mimmen daʿāhu

---

1 Gazel L'de vardır.
2 R.132a. Gazel R'de vardır.
1.Sultan odur, kibriyası azimdir; baki ancak odur onun dışındakiler nefyedildi.
1b. Ve yebḳā vechü… Ancak, yüce ve cömert olan Rabbinin varlığı bakidir (55/Rahman 27).
2.Ganidir, razıktır, verendir, acıyandır; o karşılıksız veren ve ihsanı bitmeyendir.
3.Sıfatlarında ve ilminde hayrette kaldık; zatı ganidir misli ve dengi yoktur.
4.Her şeyi kuşatan, ālim ve ilim kendisinden olan; gördüğün her şeyi o yarattı.
5.Tek ilahtır, azim Rabb'dir; ona dua edene icabet edendir, ihsan edendir.

1429[1]

Min reşeḥāti zülāli efḍālihī ve leme'āti envāri aḳvālihī

Mef'ūlü Mefāilün Feūlün

1 Çün ḳalbümüz oldı yār sāde
Yār eyledi luṭfını ziyāde

2 Pīr oldı çü 'ışḳumuzla dil-dār
Yār oldı pes özge yoḳ arada

3 Cān ile göñül çün aña düşdi
Pes añla anuñ eyle 'alāda

4 Maḳṣūd-ı ezel nedür gel añla
Çıḳ aydına ḳalmaġıl dücāda

5 Minnet ol ilāha kim dem-ā-dem
Bilürdi murādını Murāda

1430[2]

Min meḥāsini eş'āribi'ş-şerīfe ve mekārimi āṣārihi'l-laṭīfe

Müstef'ilātün Müstef'ilātün

1 Yā Rab ne āteşdür irdi cāna
Kül oldı bu cānum yana yana

2 Çün kim irişdi cānuma bu nār
Yoġ ile varum aʿdum yabāna

3 Ol nār-ı sūzān kimi yakarsa
İki cihānı saymaz ṣamana

4 Yoġ eyle kendüñ tā olasın var
Bulmaya senden kimse nişāne

5 Ḫāk ol yolında başuñ yire ḳo
Kibr ile kimse gelmez miyāna

6 Tīġ-i belāya ṭut ḳarşu cismüñ
Acısı geçsün tā üstüvāna

7 Ḳoma Murādī elden niyāzı
Tā kim gelince cānuñ dehāna

---

1 A.213a, F.236a. Gazel R'de yoktur.
Başlık A: Onun faziletlerinin saf suyunun sızıntıları ve sözlerinin nurlu parıltılarından…
Başlık F.Velehü sellemehu'llāh.
1a.yār: yār-ı AE. 1b.eyledi luṭfını: luṭfını eyledi A. 2a.pîr: bir AE, F, H, L. 3b.eyle: eyleme A; ile M; a'lāda: 'ulāda M. L'de 3. beytin a ve b mısraları takdim tehir olarak yazılmıştır. 5b.bilirdi: buyurdı AE.

2 A.213a, F.236a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Onun şerefli şiirlerinin güzellikleri ve hoş eserlerinin bildirdiklerinden.
Başlık F.Ve min-enfāsihi'l-mü'eṣṣirüh. 2a.çün kim: çünki M.

1431[1]

Mine'l-ilhāmāti'r-Rabbāniyye ve'l-vāridāti's-sübḥāniyye

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Giriftār oldı murġ-i dil nigāruñ zülfi aġında
Göricek dāne-i ḫāli o māhuñ gül yañaġında

2 Aḳar bu çeşme-sār-ı çeşmüñ ābı oluben ḫūnīn
Ol 'aynuñ başı vardur ben gedānuñ gönli dāġında

3 Ruḫı 'ışḳında ḳan aġlarsa 'āşıḳlar 'aceb midür
Hezārān bülbül eyler nāleler güller budaġında

4 Yudarsa la'l-veş ḳanı bu şeydāsını 'ayb itme
Elest vaḳtinde zülfün būyı ḳalmışdur dimāġında

5 Leb-i la'l-i hevāsında Murādī aġlar iken ḳan
Didi hātif nasībüñ var senün dil-ber dudaġında

1432[2]

Mine'l-enfāsi'l-ḳudsiyyeti's-sulṭāniyyeh nevvera'llāhu fu'ādehu ve nāle murādehu

Mef'ūlü Fāilātün Mef'ūlü Fāilātün

1 Yā Rab ne ḳılmışam ben ol ḳaşları kemāna
Her demde ceyr oḳına cānum ḳılur nişāne

2 Deryā-yı 'ışḳ içinde bu fülk-i dil meded āh
Girdāb-ı hicre düşdi irmedi bir mekāna

3 Ayrulalı o gülden oldı yirüm benüm ḫār
Gelsem 'aceb midür ben bülbül gibi fiġāna

4 Girdāb-ı hicr içinde ben mübtelā olaldan
Miḥnet nihengi her dem ḳılmaḳda ḳaṣd-ı cāna

5 Yā Rab naṣīb eyle şem'-i ruḫına ḳarşu
Ben 'āşıḳ-ı dil-efgār pervāne gibi yana

6 Dünyāda her ne kim var 'ayn u bihār u enhār
Gözüm yaşıdur olmış yir yüzine revāne

---

1 A.213a, F.236b. Gazel A, F, M'de vardır.
Başlık A: Rabbani ilhamlar ve fetihleri ve sübhânî hatırlatmalardan…
Başlık F.Ve min-ḥüsniyyāti kelimātih.
1b.dāne-i: dāne A. 4a.şeydāsını şeydāsı A; şeydāsı ger M.

2 A.213b, F.236b. Gazel A, F, M'de vardır.
Başlık A: Sultanlığın kutsal nefeslerinden… Allah (cc.) onun gönlünü nurlandırsın ve isteğine nail etsin!
Başlık F.Ve min-ḥüsniyyāt.
3a.ayrılalı: dûr olalı M. 5b.dil-efgār: dil-figār A, F, M. 9b.hemān: - A.

7 Ṣanma ki döndürem yüz ben ol şeh-i cihāndan
Bu rāh-ı ʿışḳ içinde başım ḳodum miyāna

8 Bu çerḫ-i ser-nigūndan çekdüm nice meşaḳḳat
Şimden girü bu ʿāşıḳ ḳanına şāle ḳana

9 Başuña yazadur çün miḥnet senüñ Murādī
Gördüñ zamāna uymaz sen uy hemān zamāna

1433[1]

Min-Nefeḥāti Ünsihi ve Lemeʿāti Ḳudsihī ḳaddesa'llāhu sirrehu'l-ʿazīz

Mef'ūlü Mefāīlün Mef'ūlü Mefāīlün

1 Yā Rab ne devā ḳılsam ben bu dil-i şeydāya
Ṣaldı beni ol cānān bugün yine ferdāya

2 Ben ẕerre o ḫūrşīde dil viteli her demde
Ḳaldum şeb-i hicr içre irmedüm o bedr-aya

3 Ṣabrum yaḳasın her an çāk itdi gamı u endūh
Virdi o mehüñ ʿışḳı genc-i dili yaġmaya

4 Hicr oldı dile yoldaş miḥnetle bile ḳardaş
Ġam baña olupdur aş güṣṣa dahı hem-sāye

5 Raḥm itse Murādīye bir demde ger ol dil-ber
Ḳalḳardı serādan ol irerdi Ṣüreyyāya

1434[2]

Mef'ūlü Mefāilün Feūlün

1 Cürmüm çü benden estaġfiru'llah
ʿAfvuñ çü senden estaġfiru'llah

2 Cümle günāha estaġfiru'llah
Raḥm eyle āha estaġfiru'llah

3 Bildüm günāhum estaġfiru'llah
Sensin penāhum estaġfiru'llah

4 Estaġfiru'llah estaġfiru'llah
Estaġfiru'llah estaġfirullah

5 Virdi Murādī estaġfiru'llah
Dā'im niyāzı estaġfiru'llah

1 A.213b, F.236b. Gazel A, F, M'de vardır.
Başlık A: Onun hoş esintileri ve kutsallığının ışıltılarından… Allah (cc.) onun yüce sırrını kutsal kılsın!
Başlık F.Velehü sellemehu'llāh.
2 R.55b. Gazel R'de vardır.

1435[1]

Mef'ūlü Mefāilün Feūlün

1 Maġrūr-ı serīr-i ṣıḥḥat olma
Bil Rabbüñi bī-'itā'at olma

2 'İlm ögrenigör cihānda her dem
Dir 'aḳluñı bā-cehālet olma

3 Ḥaḳ sevmedi ẕü'l-feraḥ olanı
Aña mevtüñi bī-melāmet olma

4 Ger mu'min iseñ eyü 'amel ḳıl
Cehd eyle ki ehl-i bid'at olma

5 Gel añla Murādīnüñ kelāmın
Dur ḳavlüñe bī-ḥakīkat olma

1436[2]

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Dūş kerdem güẕerī çün be-der-i mey-hāne
Sāḳī-yi ḫūb girifte be-dereş peymāne

2 Da'vetī kerd merā güft be-nūş ey 'āḳil
'Āşıḳī nīst ḥalāl ez-ne-şevī dīvāne

3 Men ü yek naẓar ne-kerdem ü ze-dem-i dih-i rā-pāy
Merd ānest ki mā'il-i ne-küned ḫum-ḫāne

4 Yār-i men çün bi-niḳābī be-neşīned be-pā-men
Men küşāde be-künem ḥucb-i men dādyāne

5 Merd bāşī tū eger mī-güẕerī ez-ḫaşyet
Tū nüh murġī ki Murādī ḫūrī āb u dāne

1 R.107a. Gazel R'de vardır.
2 R.127a. Gazel R'de vardır.
1.Dün gece meyhane kapısından geçtim, güzel saki kadeh elinde tutmuştu.
2.Davet etti, dedi: Ey akıllı iç! Dîvâne olmazsen āşıklık helal olmaz.
3.Ben bakmadım ve devam ettim, mert odur ki meyhaneye meyletmesin.
4.Yārim örtü ile beni beklerken otursa, ben örtüyü açsam da o açmasa.
5.Eğer Allah korkusu içindeysen mertsin, sen bir tavuk değilsin ki isteğin su ve dane olsun.

1437[1]

Feūlün Feūlün Feūlün Feūlün Feūl

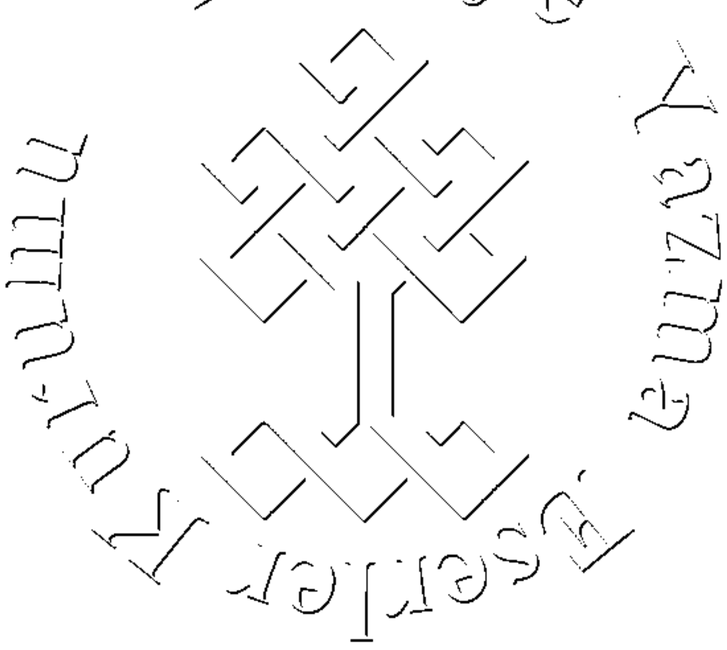
1 İnnī münevverün bi-żiyā'i'l-ḥabībi bi-ḳurbihi
Ve innī mu'ammerün bi-'imāreti'l-maḥrūsi bi-'işemihi

2 Nāde'l-münādī bi-lisānihi fī lisānin serī'ān
İḥāṭ ṣavtī seb'a ṭıbāḳın bi-heybetihi

3 Kāne sāmi'ān cemī'ān mā fi'd-dāreyni mine'l-ḫalāyıḳ
Vü kellā aḫẕ vā miḳdāri sem'uhu bi-himmet

4 Yekūnü'l-hādī ba'ḍuhüm min ba'ḍin tecāvüze
Es-sāmi'ān yeteferreḳū innī farḳ bi-fırḳat

5 Ve kāne mir'ātün ke-bedri'l-ḳameri mużīun
İnne'l-ḫalāyıḳa nāẓırūn ve ünne ileyhi naẓīreh

1 R.8a. Gazel R'de vardır.
1.O sevgiliye yakın olmakla onun ziyasıyla ben nurlandım; ben onun korumasıyla ömür sahibi oldum.
2.Hızlı bir şekilde bir münadi nida etti; onun heybetiyle sesim yedi tabakayı kuşattı; 2a….yevme yünādi'l-münādî: Bir çağrıcının yakın bir yerden çağıracağı güne kulak ver (50/Kaf 41).
3.Her iki cihanda yarattıklarının tamamını işitendir.
4. Birbirlerini hidayete getirdiler, dinleyiciler geçti birbirlerinden ayrıldılar. Onunla ayrılan fırka nerede!.
5.Aynalar kamer gibi ışık saçmaktadır; mahlukat parlaklığıyla ona dönüktür.

ḤARFÜ'L-LĀM VE'L-ELF

1438[1]

Min maḳālāti ṣāḥibi'l-ḥālāt muẓhiri'l-'acāyibi bi-envā'i'l-kerāmāt

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Miḥnet-i dünyāya ṣabr it āhirüñ ma'mūr ola
Lezzetin terk eyle tā kim yatduguñ pür-nūr ola

2 Ṭās-bāz u sāḥir olmışdur felek aldanmagıl
Sevmegil dünyāyı cāyuñ tā ḳuṣūr u ḥūr ola

3 'Aḳluñı başuña cem' it fehm ü idrāk ile ol
Kimsenüñ 'aybını açma tā senüñ mestūr ola

4 'Aynuña alma mihānı 'āḳil iseñ sen sen ol
Baḫtludur ol kişi kim bu cihandan dūr ola

5 Ey Murādī bī-vefādur bu cihān-ı bī-ḳarār
Terk-i dünyā eyle tā ḳalbüñ ebed mesrūr ola

---

1 A.214a, F.237a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Çeşitli kerametleriyle görünen harika hâllerin sahibinin yazılarından…
Başlık F.Ḥarfü'l-Lām ve'l-Elif.
1.O sevgiliye yakın olmakla onun ziyasıyla ben nurlandım; ben onun korumasıyla ömür sahibi oldum.
1a.miknet-i: miḥnet-i B.
2. Hızlı bir şekilde bir münadi nida etti; onun heybetiyle sesim yedi tabakayı kuşattı.
2a.ṭās-bāz u: ṭās-bāz-ı AE. AE'de 3. ve 4. beyitler yer değiştirmiş olarak yer almaktadır.
3.Her iki cihanda yarattıklarının tamamını işitendir.
4. Bazısı bazısını hidayette geçmiştir…
5.Aynalar kamer gibi ışık saçmaktadır; mahlukat parlaklığıyla ona dönüktür.
5a.cihān-ı cihānı AE. 5b.ola: - M.

1439[1]

Min ḥaḳāyiḳihi'l-ḳāṭi'a ve berāhinihi's-sāṭı'a

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Revzen-i çeşmümde her dem çün cemāl-i yār ola
Siz 'aceb ḳalmañ dilümde nāmı ger tekrār ola

2 İḥtirāz itmem ḳonulsa ṭaşra Yaḥyā gibi ser
Vuṣlat-ı cānān cān ile eger bāzār ola

3 Eglenür mi ḳalb-i 'āşıḳ ḥūr u ġılmān ile āh
Ḥāşa li'llāh yārden ġayrı aña efkār ola

4 'Ārif oldur 'ārifāne ḳoya bir rişteye el
'Ārif olmaz şol kişi kim kāşif-i esrār ola

5 Ey Murādī bağlama dil iki dünyā mihrine
Dörd yanuñ ister iseñ dem-be-dem dīdār ola

1440[2]

Mine'l-levami'n-nuraniyye ve'l-leyayihi's-subhaniyye ḳaddese sirrehu

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Dime sulṭān aña kim taḫt ile cāhında ola
Belki sulṭān o durur cümle penāhında ola

2 'Aḳlı gel başuña cem' eyle eger 'āḳil iseñ
'Āḳil oldur edeb ile vara rāhında ola

3 Nār-ı dūzaḫdan özüñ cehd idüben ḥıfẓa durış
Nārdan ḳurtıla mı şol ki günāhında ola

4 Yazmaġıl cāhı ṣaḳın ġayrılaruñ düşmesi çün
Bu meṣeldür ḳuyı ḳazan yine cāhında ola

5 Gel Murādun sözini diñle saña şāfi'dür
'Āşıḳ ol kim(s)e durur nāle vü āhında ola

---

1 A.214a, F.237ba. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Kesin hakikatleri ve apaçık delillerinden…
1b.ḳalmañ: ḳılmañ AE. 2a.ṭaşra: ṭaşda AE. 4a.rişteye: rişte A. 4b.'ārif: 'āşıḳ AE. 5b.dört yanuñ: devr-i dā'im AE.

2 A.214b, F.23b, R.88b. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Nurlu parıltılar ve sübhânî levhalardan… Onun sırrını kutsal kılsın!
1b.ki: kim AE. 2a.'aḳlı gel: 'aḳla gel A; 'aḳl gel F, H, M. 2b.vara: vārid A. 3a.ḥıfẓa: - A. 3b.ḳurtula mı: ḳurtulımaz AE. 4a.cāyı: cāhı AE; çāhı R. 5a.Murāduñ R; sözini: sözüñ A; şāfi'dür: şāfi'dür AE. 5b.vü: ve M.

1441[1]

Min ḥadāyiḳı haḳāyıḳı maʿārifihī ve riyāżi deḳāyiḳi leṭāyifihī

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Bu ḥicāb-ı beşeriyyetde ki maḥcūb ola
Ādem ādem olımaz her ne ḳadar ḫūb ola

2 Ger murād ister iseñ terk-i murād eyle hemān
Her ki ġayrı diledi redd ile maġżūb ola

3 Rākib-i esb-i hevā olma ṣaḳın ġafletle
Kim ki rākib ola āḫir aña erkūb ola

4 İster iseñ alasın ʿilm-i ledünnīde sebāḳ
Ehl-i Ḥaḳḳuñ teneg ayaġına cārūb ola

5 Rāġıb olduñsa kelāmına Murādīnüñ eger
Kelimātuñ ḳamu efvāhda merġūb ola

1442[2]

Mine'l-ḥikemi'l-işrāḳiyye ve'l-kilemi'l-eşvāḳiyye ḳaddese sirrehu

Müfteilün Mefāilün Müfteilün Mefāilün

1 Sen bu cihānı n'idesin lezzeti çün bir ān ola
Āḫiret iste ey gönül kim saña cāyidān ola

2 İste bir ʿilmi ey gönül olmaya cehli tā ebed
N'eyleyesin ol ʿilmi kim lāyıḳ-ı imtiḥān ola

3 İste gönül ʿalāmeti tā bulasın selāmeti
Çekmeyesin nedāmeti çünki işüñ hemān ola

4 Fażl ile ḳo belāġati iste ulu saʿādeti
Dile aña liyāḳati isteme īn ü ān ola

5 ʿĀşıḳ odur Murādī kim maʿşūḳa vire cānını
ʿĀşıḳ aña dime ṣaḳın cismi içinde cān ola

---

1 Gazel B, R'de vardır.
Başlık A: Onun bilgi hakikatleri bahçeleri ve letafetli ince bahçelerinden…
Başlık F.Ve min-kelimātihi'l-merġûbe.
2a.ger murād: kerem AE. 2b.diledi: dimedi AE. 3a.ġafletle: ġaflet ile M. 5a.kelāmına Murādînüñ: Murādînüñ kelāmına AE.

2 A.214b, F.237ba. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Aydınlatıcı hikmetler ve coşkulu kelimelerden… Onun yüce sırrını kutsal kılsın!
Başlık F.Ve min-mavʿiẓehu'l-mübārekeh.
2a.tā: - AE. 3b.ola: - A. 4a.ḳo: - AE.

1443[1]

Velehū edama'llāhu irşādehū

Müfteilün Mefāilün Müfteilün Mefāilün

1 Āşık-ı ḫasta ḥālüñe maḥmaṣadan ne ḥāl ola
Ḥāşa ki senden özge bir ġayrı aña me'āl ola

2 Cildini cild iden kişi her dem 'aṣā-yı şer' ile
Emre iṭā'at idene ṣanma ki mekr u āl ola

3 Ḥarḳ ḳılan vücūdını n'eyleye ḫarḳ u 'ādeti
Kim bula bu sa'ādeti ekmel-i bi'l-kemāl ola

4 'Ālime nef'i ilmidür cāh ile cehlidür żarār
'Ārife bir yiter hemān cümle katında lāl ola

5 Çünki Murādī sen yüzüñ ṭutduñ ilāh-ı ḥażrete
Ġam yime nāṣır u mu'īn saña o ẕü'l-celāl

1 A.214b, F.2387a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun irşadını devam ettirsin!
1b.aña: - AE. 3a.ḥarḳ: ḫırḳa AE; u: - AE, F, H, M. 4a.'ālime: 'āleme A; nef'i 'ilmidür: 'ilmi nef'idür AE. 4b.bir: bu AE.

ḤARFÜ'L-YĀ'

1444[1]

Min cevāhiri kelimātihi'ş- şerīfe ve 'ibārātihii'l-laṭīfe

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Cān ile ḳıldı gönül 'ışḳ ile çün tenhā beni
Bāṭın iken eyledi şevḳi yine peydā beni

2 'Ālim oldum 'ilm ile 'ālimleri ilzām içün
Līk kendüm bilmezem 'ışḳ eyledi rüsvā beni

3 Olmışam küḥ-ı ḳanā'atde yine 'anḳā bu gün
Bir hümāyam ecniḥam ḳılmış durur bālā beni

4 Bir mekes oldum yine per ile perrüm ḳalmayup
Oldı dil Mecnūn çün kim eyledi şeydā beni

5 Benven ol ṭāvus-ı ḳudsi kim uçam bir laḥẓada
Ṭarfetü'l-'ayn içre bulur cümle berḳ-āsā beni

6 Olmışam ser-mest ü ḥayrān bilmezem kim n'ideyin
Eylemiş düzd-i taḥayyür cümleten yaġma beni

7 Çün Murādī oldı tābi' oldı metbū'-ı cihān
Nice ḳılmışdur iḥāṭa her ṭaraf illā beni

---

1 A.215a, F.2387a, R.103b. Gazel
Başlık A: Onun şerefli kelime cevherleri ve latif ibarelerinden…
Başlık F.Ḥarfü'l-Yā'.
1a.'ışḳ ile: 'ışḳuñda AE, R; beni: seni AE. 1b.beni: seni AE. 3b.ḳılmış: ḳılmışum M. 4b.şeydā: peydā R. 6a ü: ve M. 6b.eylemiş: eylemişem; düzd-i: düzd ü AE; cümleten: cümle R. 7b.illā: ālā AE.

1445[1]

Velehū zādehu'llāhu kerāmehū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Terk olınmayınca ġayruñ kim bilür tenhā beni
Kendü pinhān olmayınca göremez peydā seni

2 Varlıḳdan geçmeyince varlıḳ gelmez ele
Açmayınca ʿaynı nice göre nā-bīnā seni

3 Fehm-i ʿilm olmaz senüñ ʿilmüñde bir ẕerre müfīd
Ẕerrece ʿilm ile kimse bilemez aʿlā seni

4 Ḳaṭreden bir ḳaṭredür ʿilmüñde ʿilm-i cinn ü ins
Kim iḥāṭa eyleye ʿilm ile ey deryā seni

5 Bu Murādī añladı ʿışḳuñda çün küllī ḫaber
Añladı bildi hemān ūlā vü ḥem uḫrā seni

1446[2]

Velehū dāmet ʿizzetuhū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Derd-i ʿışḳı bilmeyen ʿālemde dermān bilmedi
Hicr-i yārī çekmeyenler vaṣl-ı cānān bilmedi

2 Ḳulluġa bil bağlayuben ḳılmayanlar cān ile
Bil ḥaḳīḳat anları kim emr-i sulṭān bilmedi

3 "Lā-velen" terkin uranlar buldılar rāh-ı hüdā
Kendü zuʿmın gözleyenler neʾydi īmān bilmedi

4 Şerḥ ü tibyān nʾidügin fehm itmeyen bürhān ile
Añlaġıl sen anı kim ol nʾola bürhān bilmedi

5 Ger Murāduñ bu kelāmın añladuñsa şākir ol
Añlamayan bu maḳāli bil ol iẕʿān bilmedi

---

1 A.215a, F.2387a, R.124b. Gazel
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun ikramını ona ziyade kılsın!
1a.olınmayınca: olmayınca AE; bilir: bulur R; tenhā: şehā A; beni: seni L. 2a.gelmez: girmez AE. 3a. Lā-velen: bk. G 33/2a. bir: - AE. 4a.ins: nās L, R. 4b.ʿilm ile ey: ey dil AE. 5a.añladı: añladı ve L; ʿışḳuñda: ʿışḳuñı A. 5b.ûlā vü: evlā ve M; hem: - R.

2 A.215b, F.238b, R.178a. Gazel
Başlık A: Bu da onundur. Onun saygınlığı devam etsin!
1a.bilmedi: bulmadı A, L. 1b.bilmedi: bulmadı A, L. 2a.bağlayuben: bağlamayup L, R. 2b.emr-i: ola R; emr ile L; bilmedi: bulmadı A, L; olmadı L. 3b.bilmedi: - M; bulmadı A. 4a.tibyān: bünyān R. 4b.nʾola: - A; nûr-ı AE; bürhān: bürhānı L. bilmedi: - M; bulmadı A; olmadı L. 5b.bilmedi: bulmadı A

1447[1]

Velehū sa'ide ciddühū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Rūy-i dil-ber çün niḳāb açsa fidādur cān didi
Cān fidā ḳılmak olupdur 'āşıḳa bürhān didi

2 Pīr-i ḥikmetden su'āl itdüm bu remzüñ sırların
Lem'a-i bir laḥẓasına nice cān ḳurbān didi

3 İḳtibāsa ṭūr-ı cisme vardı Mūsī-i vücūd
Nūr virdiler çerāġ-ı ḳalbine bürhān didi

4 Her kimi kim ṣormışamdur virdi bu resme cevāb
Çıḳmaġıl yārüñ rıżāsında ṣaḳın bir ān didi

5 Her ki gördi işbu ḳavli birbirine söyleyüp
Sen Murāduñ sözlerinde eylegil im'ān didi

1448[2]

Velehū edama'llāhu naṣrehū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Ẕerre-i nāçizi çün kim şems pür-tāb eyledi
Cümle-i seyyāreyi ol şemse meh-tāb eyledi

2 Lem'asından ẓāhire geldi ṭavāli'le burūḳ
Neşr ider 'ālemde anı cümle esbāb eyledi

3 Buldı mi'rācını çün ḳıldı 'urūc-ender 'urūc
Nice yüz biñ kerre yüz biñ feṯḥ-i ebvāb eyledi

4 Remz ü ma'nāsın diyüp eltāfını beẕl eyleyüp
Pes ḥayāsından vücūdın ġarḳa-i āb eyledi

5 Kimseden olmadı aña eylemez minnet daḫı
Her ne kim oldı Murāda Rabbü'l-erbāb eyledi

---

1 A.215b, F.238b, R.99b. Gazel
Başlık A: Bu da onundur. Onun çabası mübarek olsun!
1a.açsa: aça L. 1b.didi: - M. 1b.didi: - M. 2a.ḥikmetden: ḥikmetde M. 2a.itdüm: idem L. 2b.bir: pür L, R; cān: - A; didi: - M. 3a.iḳtibāsa: iḳtibās-ı R. 4a.kim: ki R. 5b.sözlerinde: sözlerinden AE; im'ān: efgān A.

2 A.215b, F.238b, R.177b. Gazel
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) ona yardımını devam ettirsin!
1b.cümle-i: cümleten AE; şemse: şems ü L, R; eyledi: - M. 2b.neşr: neşr A; ider: idüp AE, H, L, R. 4a.diyüp: ṭuyup R.

1449[1]

Velehū ḫuṣṣa bi'n-naḥci ve'ẓ-ẓafer

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Dostum her demde vechüñden ḫayāl añlar beni
Ṣanma kim bu salṭanatla milk ü māl añlar beni

2 Çoḳdan eylerdüm bu yirden dostum terk-i diyār
Līk her demde rıżāñ ile me'āl añlar beni

3 Baḳmazam ṭolsa dü-'ālem cümle zībālarla heb
Miṣli yoḳ 'ālemde bir ṣāḥib-cemāl añlar beni

4 Tārik olursam 'aceb mi kā'inātı ser-te-ser
Ḥālüme hem-ḥāl olup bir yaḫşı-ḥāl añlar beni

5 Kimseler hergiz benüm ḥālümden āgāh olımaz
Cūş idem çün kim Murādī bu maḳāl añlar beni

1450[2]

Velehū eḳarra'llāhu 'aynehū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Varlığumdan geçmeyince bilmedüm dil-dārumı
Ḫasta-i 'ışḳ olmayınca bulmadum tīmārumı

2 'Arş-ı a'lādur gönül oldı naẓar-gāh-ı ḥabīb
'Arşa nāẓır olmayınca göremedüm yārümi

3 Ser virelden yāre ser-dār olmışam 'āşıḳlara
Şerḥe gelmez ger ṣorarsañ yār ile güftārumı

4 Zā'ir-i kūy-ı ḥabīb olalı ḥacdan geçmişem
Hacc-ı ekber ḳılmışam ben eyleyüp iḳrārumı

5 Ey Murādī olmaz idüm yār ile bir demde yār
İtmeseydüm terk-i benlikle eger bu 'ārumı

---

1 A.216a, F.239a, R.75a. Gazel
Başlık A: Bu da onundur. Başarı ve zafer ile has kılınsın!
1a.vechinden: vechin AE, B. 1b.kim: ki M; ü: ve M. 4b.hem-ḥāl: hem L.

2 A.216a, F.239a, R.124a. Gazel
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun gözünü aydınlatsın!
2b.göremedüm: gördüm pes AE; görmedüm bes H. 5a.yār: - A. 5b.itmeseydüm: itmişem A; isteseydüm AE; terk-i: terk A; benlikle: benlik ile A, M; eger: - A.

1451[1]

Velehū lā-zāle ʿadluhū mebsūṭan

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Kārumı kārumda buldum pes ḳılurven kārumı
Eylerem beyʿ ü şirā çün bilürem bāzārumı

2 Keşretinden ḳaçmışam anuñ içün bu ʿālemüñ
Ḥücre-i vaḥdetde buldum küşe-i teḳrārumı

3 Bāde-i ʿışḳ ile taḫmīr oldı bu ḫākī vücūd
Kimsene ṭuymaz benüm keyfiyyet-i esrārumı

4 Çerḫ-i aʿlādan binā-i cismümi ḳıldı yüce
Çün muʿammer eyledi bildüm nedür miʿmārumı

5 Bu beyānumdam kelāmumı idenler iḳtibās
Ey Murādī añladılar manṭıḳ u güftārumı

1452[2]

Velehū lā-zāle ʿadluhū mebsūṭan

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Rüşd-i iḫlāṣında gördüm mürşidüñ irşādını
Yazmış ammā kim ḥabībüm ismüm ile adını

2 Bildi kendümden bedīʿüm eyledi ibdāʿ pes
Farḳ idüben çünki ḳıldı tavʿ ile īcādını

3 Ḥāẕık itmiş çünki tilmīẕin fünūnında edīb
Şöyle māhir oldı kim söyletmedi üstādını

4 Ferd-i vāḥid oldı dutmaz ān-ı vāḥidde ḳarār
Niʿmeti ḫᵛānına çekdi ḳutb ile efrādını

5 Çün Murādī vārid oldı ʿālemüñ mevrūdıdur
Kimse bilmedi duʿāyile nedür evrādını

---

1 A.216a, F.239b, R.178b. Gazel
Başlık A: Bu da onundur. Onun yaygınlaşmış adaleti devam etsin!
1a.kārımı: kārı B. 2b.gûşe-i: gûşe R. 3a.ḫākî: ḫāk-ı AE. 4b.eyledi: oldı L. 5a.Beyyināñla müʾmin edenler iḳtibās R; kelāmımı: benüm mûmı M; kelāmumuñ R; Beyyinātında kelāmın edenler iḳtibās L.

2 A.216a, F.239b, R.63b.Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Onun yaygınlaşmış adaleti devam etsin!
1b.yazmış: yazmışam AE; ḥabîbüm: ḥabîbin AE; ismüm: ismi AE. 2a.bildi: bildüm A; bedîʿüm: bedîʿam AE; ibdāʿ: ibdāʿ-ı AE; pes: ser AE; bes R. 2b.çünki: çün kim AE, - R; ḳıldı: ḳıldı ẓāhir R. 3a.itmiş: itmişem A. 3b.kim: hiç AE. 4b.niʿmeti: niʿmet-i A; ḫᵛānına: ḫûnına AE; ḫûyına R. 5a.mevrûdıdur: mevrûdına M. 5b.nedür evrādını: evrāḳını A.

1453[1]

Velehū lā-zāle rāşiden mehdiyyā

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Ḫayra maḳdemdür vücūdum ey vücūdum gül-şeni
Ben seni ḳıldum ṭaleb ammā ki sen daḫı beni

2 Kāmilü'l-vaḳt olmışam gerçi bu ʿaḳl u ḥilm ile
Müfredātum vāḥid oldı añladun çün sen seni

3 Cān ü ten ṭarḥındadur çünki ḥisāb-ı lā-naẓīr
Rūḥumı beyʿ eyledüm çün bulmışam cān ü teni

4 Maḥżarında ḥāẓır olmaḳ devlet-i ʿuzmā durur
Şöyle kim aḥżar olur her ḳande sarsam dāmeni

5 Ey Murādī ḳıl naẓar çün manẓaruñdur her vücūd
ʿAyn-ı feyżüñde küşādedür ʿavālim revzeni

1454[2]

Velehū sehhele'llāhu lehu'l-umūr

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Çün ezelden yārden oldı derūnum yarası
Ol ṭabīb-i cāndandur girü anuñ çāresi

2 ʿIşḳı pinhan eyleyem dirdüm gözüm fāş eyledi
Cümle ʿālem bildiler benven anuñ bī-çāresi

3 Her ḳaçan ṭarḥ eylesem dil-ḫānesinden ġayrıyı
Yār ile mābeynümüzde kālimüz ḳīl arası

4 Geçdi sūd ile ziyānından göñül dīvānedür
ʿAynına gelmez ebed dünyānuñ aġ u ḳarası

5 Sırr-ı ʿışḳı bilmege kim eyler ise ārzū
Bu Murāduñ ḳapusından ġayrı yoḳ yalvarası

---

1 A.216b, F.239b, R.65a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Doğru yolda olma, hidayete erdirme devam etsin!
1a.ḫayra: ḫayr-ı R. 1b.sen daḫı: ṭālib sen R; beni: seni A. 2b.çün: çünki A; seni: beni R. 3a.ḥisāb-ı: ḥayāt-ı AE. 5b.küşādedür: küşādur A, - L.

2 A.216b, F.240a, R.62a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun için işleri kolaylaştırsın!
1a.yarası: paresi M. 4b.ʿaynına: ʿaynıma R; gelmez: almaz AE. 5b.yalvarası: yalvarasın R.

1455[1]

Velehū hevvena'llāhu lehu külle şey'

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Vāridātumdan münevverdür vücūdum gül-şeni
Mümkinātumdan müzeyyendür dü-'ālem gül-şeni

2 Ḳādir u Muṭlaḳdadur ḥükm-i vücūd-ı ins ü cān
Andan oldı münteşir ḥānum bu ḥükmüm ḫırmeni

3 Şem'-i deycūr olalı ḫurşīd-i dünyādur göñül
Müntehā-yı 'aḳla irgürdüm yine cān ü teni

4 Ey kemāl-i müntehāya rāġıb olan kimsene
Dost isterseñ eger ḳurtar bu benlikden seni

5 Gel Murāduñ mantıkından 'ārif iseñ ey ḫabīr
Ḥāne-i külbünde ḥāṣıl ola tā kim nūşeni

1456[2]

Velehū dāmet selāmetühū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Cür'a-nūş oldum yine yaġmaya virdüm 'aḳlumı
İki dünyādan yine ḳurtarmışum cān ü dili

2 Eyledüm ḳaṭ'-ı menāzil ārşa-i 'ışḳında ben
Şimdi hāmūn-ı ḥaḳīḳatde alurven menzili

3 Ḥikmeti ser añlar iseñ sen bu 'aynuñda nedür
'Ālemüñ esrārınuñ sensin bugün ṣāḥib-dili

4 Baḥr-ı 'ışḳuñ mevcine pāyān olmaz bilmiş ol
İbtidā-yı mevcdür cismüñ muḥīṭ olan velī

5 Ey Murādī cān terkin urmayınca kimsene
Genc-i vaṣlına ḥabībüñ irmeye hergiz eli

---

1 A.216b, F.240a, R.61a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun bütün işlerini kolaylaştırsın!
2a.muṭlaḳdadur: muṭlaḳda R. 2b.bu: - AE. 4a.kemāl-i: kemāl M; müntehāya: müntehāyı A. 4b.dost: devlet R; seni: - A; beni AE. 5a.ey: al R; ḫabîr: ḫaber A, R. 5b.ḫāne-i: ḫāne A, R; ḥāṣıl: ẓāhir AE.

2 A.217a, F.240a, R.61a. Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Onun selameti devam etsin!
1b.u: ve M. 2a.'arṣa-i: 'arṣa A. 2b.menzili: mîzeni AE. 3a.ḥikmeti: ḥikmetin R; ser: sırr AE; ger R. 4b.velî: dili A. 5a.kimsene: kimsine A. 5b.irmeye: urmaya R.

1457[1]

Velehū dāmet saʿādetühū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 İştiyāḳum ḥadde gelmez bī-mecāl itdüñ beni
Yanuña varınca her ḥālümde ḥāl itdüñ beni

2 Şems-i tābānuñ görelden ṭāliʿüm mesʿūddur
Cümleden anuñ içün ṣāḥib-cemāl itdüñ beni

3 ʿArş-ı aʿlāda geçürdüñ çünki lebbeyküm ünin
ʿĀlem-i ʿulvīde pervāz ile bāl itdüñ beni

4 Ẕerre ẕerre münteşir oldı şuʿāʿum ʿāleme
Mihr ü māha nūr içün żavʾumla dāl itdüñ beni

5 Çün kemālüñden niḳāb açup baña ḳılduñ naẓar
Her fünūnuñ ekmeli ṣāḥib-kemāl itdüñ beni

1458[2]

Velehū besaṭaʾllāhu ʿadlehū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Bir naẓarda kāʾināt emrinde fermān eyledi
Pes bu fermānında bir bir yaḥşi imʿān eyledi

2 Bu vücūd iḳlīmine başdı bu elvān-ı ḥudūd
Bu tarīḳi ḳurdı kendin bunda iẕʿān eyledi

3 "Mā hüveʾl-vāḳi'" olmadı vuḳūʾ-ı naṣṣ-ı ḳāl
Ẕerre ṣaldı lemʿadan bir nūr lemʿān eyledi

4 ʿİlm-i ḥikmet aṣlını ʿilminde ḥıfẓ eyler yine
Ol kitābuñ noḳṭasını aña bürhān eyledi

5 Mecdini bildürmek içün bu Murādī şimdi pes
Bāb-ı ʿilminde yine bir noḳṭa iʿlān eyledi

---

1 A.217a, F.240b, R.64b.Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Onun saadeti devam etsin!
2a.tābānuñ: tābānuñ R. 3a.geçirdin: geçerdin A. 3b.ʿālem-i: ʿālemi AE. 4b.ü: - R; beni: - A, M.

2 A.217a, F.240b, R.63a.Gazel L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun adaletini yaysın!
1a.emrinde: emrine AE. 2a.elvān-ı: elvān u R. 2b.kendin bunda: bunda kendin AE. 3a.Mā hüveʾl-vāḳiʿ: bk. G 111/4; vuḳûʿ-ı: vuḳûʿı A; vuḳûʿ AE, M. 3b.nûr: nûr-ı M; nûr ile R. 4a.ʿilm-i: ʿilm ü R; eyler yine: eylediyse R. 5. beyit A'da yoktur. 5a.pes: bes R.

1459[1]

Min leṭāyifi esrārihī ve ʿavārifi āṣārihī ḳaddesa'llāhu sirrehu'l-ʿazīz

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Bilmezem ya Rab nedendür ʿaḳlumuñ yaġmaluġı
Yā nedendür bilmedüñ bu gönlümüñ şeydālıġı

2 Varlıġum peydāda buldum intihādan ibtidā
Gelmedin milk-i ʿademden bulmışam peydālıġı

3 Āb-ı ʿışḳ ile muḫammer olalıdan ṭıynetüm
Ḳālib-i insānda oldum rūḥ-ı cān ortalıġı

4 İnʿikās olalı şemsümden cihānuñ mihrine
Ser-be-ser nūruma virildi cihān aralıġı

5 Sırrımuñ sırrında çün sırrum gelüp ḳıldı cülūs
Ey Murādī andan aldı cümleten zībālıġı

1460[2]

Velehū aḥsena'llāhu ileyh

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Dir imiş dil-ber baña ben sevmesem sevmez beni
Ḥaḳ dimişdür ʿışḳ-ı dil-dār oldı ʿışḳuñ aʿẓamı

2 Cān ü dilden geçmeyince cān ü dil gelmez ele
Ṣādıḳ oldur her nefes başdan duta derd ü ġamı

3 Dem-be-dem dem aḳıdup ʿaynından ʿāşıḳ derd ile
ʿAşık oldur ʿārı ḳoya ola ʿışḳuñ hem-demi

4 Nāle-i bülbül nedür yā gül nedür bülbül nedür
Bu rumūzı bilmeyen n'eyler o seyr-i gül-şeni

5 ʿĀlemi vardur Murāduñ ʿālem olmaz aña kes
Terk idüpdür ol sebebden işbu seyr-i ʿālemi

---

1 A.217b, F.240b. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Onun sırlarının incelikleri ve eserlerinin bildirdiklerinden… Allah (cc.) onun yüce sırrını kutsal kılsın!
2a.intihādan: şehhādan A. 2b.gelmedin: gelmedi A, AE, H. 3a.muḫammer: muḫammir AE. 4a.şemsümden: şemsden A.

2 A.217b, F.241a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) ona en güzeli versin!
1a.ben sevmesem: kim sevmişem M. 3b.ārı: - A; ola ʿışḳuñ: ʿışḳuñ ola A; ʿışḳuñ F. 4a.yā: - AE. 5a.ʿālem: ʿālim AE.

1461[1]

Velehū ṭāle beḳāhu

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 ʿĀḳıbet-endīş olan dünyāda ġāfil olmadı
Kārını tedbir iden ʿālemde cāhil olmadı

2 Her ne iş kim olmaya tevfīḳ-i Ḥaḳ aña refīḳ
Ṣad hezārān saʿy ile cehd ile kāmil olmadı

3 Ehl-i ḥāl olmaḳ dilerseñ vāḳıf-ı ḥāl ol yüri
Vāḳıf-ı ḥāl olmayan her işde kāmil olmadı

4 Tıynet-i pākindedür her kişinüñ olmaḳ ferīd
Terbiyet nā-ehl olana hīç ḳābil olmadı

5 Ey Murādī bār-gāh-ı ḥażrete eyle niyāz
Cürm-i efläk āh-ı mażlūmāna ḥā'il olmadı

1462[2]

Velehū ṭavvele'llāhu ʿumrehū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Yā ḥabība'llah ayırmaġıl cemālüñden beni
Yā resula'llah ayırmaġıl cemālüñden beni

2 Yā şefīʿe'l-müẕnibīn ü yā delile'l-ʿācizīn
Yā resula'llah ayırmaġıl cemālüñden beni

3 Luṭf ü iḥsān u mürüvvet eyle baña yā şefīʿ
Yā resula'llah ayırmaġıl cemālüñden beni

4 Saña erzānī olan ol sırr-ı vaḥdet ḥaḳḳı'çün
Yā resula'llah ayırmaġıl cemālüñden beni

5 Bu Murādī derd-mendüñ derdine dermān idüp
Yā resula'llah ayırmaġıl cemālüñden beni

---

1 A.217b, F.241a. Gazel L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Onun devamlılığını uzatsın!
2b.kāmil: ḥāṣıl B. 2, 3, 4 ve 5. beyitler AE'de yoktur.

2 A.218a, F.241a. Gazel AE, L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun ömrünü uzatsın!
2a.şefīʿe'l-: delîle'l- M.

1463[1]

Velehū ferraḥa'llāhu kürbetehū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 ʻIşḳ-ı yār olalı yārā yār gördüm kendümi
İki ʻālem içre pür-āṣār gördüm kendümi

2 Baḥr-ı ḥayret çār yanumı iḥāṭa eyledi
Ḳande kim ḳılsam naẓar dīdār gördüm kendümi

3 Devr idüp dā'ire ʻaḳlı dolanur idi göñül
ʻIşḳ ilinde şimdi ben devvār gördüm kendümi

4 Toġdı çün şems-i saʻādet müşterī cismümde pes
Bu vücūdum milkine envār gördüm kendümi

5 ʻIşḳ ile ʻār ey Murādī olmaz bir yirde cemʻ
ʻĀrı ḳodum yoġ içinde var gördüm kendümi

1464[2]

Velehū lā-zāle kehfen li'l-ʻibād

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Rāḥat olmazsın göñül sen görmeyince yārüñi
Bilürem gördükde anı terk idersin varuñı

2 İster iseñ bulmaġa vaṣl-ı ḥabībi cān ile
Cānı terk eyle yüri Manṣūr-veş dik dāruñı

3 Eyle deryā kendüñi sen ḳaṭrelikden ol ḫalāṣ
İster iseñ vuṣlatı terk eyle nām u ʻāruñı

4 Ol rıżāsında ḥabībüñ dā'imā sen ṣubḥ u şām
Eyleye gül-zār-ı İbrāhīm-veş tā nāruñı

5 Ey Murādī sen ḫalāṣ olmaḳ dilerseñ dem-be-dem
K'ey ṣaḳın nā-maḥreme keşf eyleme esrāruñı

1 A.218a, F.241b. Gazel AE, L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun üzüntüsünü gidersin!
1a.gördüm: - A. 3a.dolanur idi: dolanurdı M. 4b.envār: envārı B. 4. beyit A'da yoktur.

2 A.218a, F.241b. Gazel AE, L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Kulları için sığınağı devam etsin!
2b.dik dāruñı: dildāruñı A.

1465[1]

Mine'l-ḥaḳāiḳi'r-rūḥāniyye ve'l-bevāriḳi'n-nūrāniyye

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Çün beni eşyāya bürhān içün insān eyledi
Mūnis olmaḳ şarṭını bildürdi mihmān eyledi

2 Ṭayy idüp milk-i vücūdı ʿālem-i ruʿyā-ṣıfat
ʿArş-ı ʿalā levḥ-i maḥfūẓ üzre cevlān eyledi

3 ʿAyn-ı vaḥdetden içüpdür nice aḳdāh ile mā
Bir şarāb-ı lā-yezālī mest u ḥayrān eyledi

4 Cān ü dilden geçmeyince var olur mı cān ü dil
Cümle ʿālem cismine bir defʿa bir cān eyledi

5 Ey Murādī gel berü ʿālem nedür ādem nedür
Her ne kim var ise gevher cümleye kān eyledi

1466[2]

Velehū aḥkemaʾllāhu emrehū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Semʿ-i cāna güş idelden ol ḥabīb āvāzını
Oldı dil ḥayy-ı edeb bildükde her bir rāzını

2 Āfitāb-ı ʿālem oldı dil ḳamu seyyāredür
Merd-i vāḥiddür ḳamu ʿālem bilürler nāzını

3 Cümleten dünyā vü uḫrā hep şikār oldı dile
Dutalı bāzū-yı ʿizzet üzre devlet bāzını

4 Milkin aldı dil ḳo arżīn ġayr tīmār eylesün
Buldı dil icmāli virdi āḫire ifrāzını

5 İmtiyāz itdi Murādī cümleden Ḫallāḳı çün
Ḳıl tecessüs ger dilerseñ bulasın mümtāzını

---

1 A.218b, F.241b, R.153b. Gazel AE, L'de yoktur.
Başlık A: Ruhi hakikat ve nurlu parıltılardan…
1a.bürhān: bir beyān A. 2b.eyledi: - M.

2 A.218b, F.242a, R.157a. Gazel AE, L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun işlerini güçlendirsin!
3a.vü: ve M. 4a.eylesün: eyleyüp A. 5a.ḫallāḳı: ḫallāḳ R.

1467[1]

Velehū medda'llāhu ẓıllehū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Çehre-i dil-dāruñ olmışdur niḳāb ārāyişi
Aradan ārāyişin ḳaldurmaḳ olsa kāşkī

2 Ben sanurdum kim bulur ʿālem nedür terbiyyeti
Tārik olmayınca Rabbüm bilmedüm ālāyişi

3 Ġam degül mirʾāt-ı ḳalbe nāẓır olsa ger ʿuyūn
Añladur cān ü gönül ḳadrin anuñ baḫşāyişi

4 Ḥayme-i ecsāmda ervāḥuñ olmışdur ḫayāl
Maḥż-ı ḥikmet ʿayn-ı ḳudretdür bu eşyā cünbüşi

5 Merd-i Ḥaḳdur kim ki fehm ide Murāduñ ḳavlini
Her ki merd-i Ḥaḳ degül yokdur Murād ile işi

1468[2]

Velehū nāle murādehū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Şevḳumı seyr ideli vaṣlumla peydā ol didi
Nālemi güş ideli ismümle güyā ol didi

2 Kendü ḥükmümden geçüp gördi rıżāsın gözlerüm
Bu vücūdumla vücūduñ eyle ibḳā ol didi

3 ʿAyn-ı vaḥdetden hüveydādur didüm nūr-ı eḥad
Bir ḳılup ʿaynumla ʿaynuña hüveydā ol didi

4 ʿİlm-i insānī nedür bildür uṣūlī fehmini
Ḥayy idüp ʿāemleri ünsümle iḥyā ol didi

5 Bu Murādī merd idelden āḫırın yād itmedük
Bī-kenār u bī-nihāye ulu deryā ol didi

---

1 A.218b, F.242a. Gazel AE, L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun gölgesini uzatsın!
1b.ārāyişin: ārāyiş A. 4a.ervāḥın: ervāḳın A. 5. beyit M'de yoktur.

2 A.219a, F.242b, R.175a. Gazel A, F, H, L, R'de vardır.
Başlık A: Bu da onundur. Onun isteğini versin!
3b.bir: pür A; ʿaynuña: gaybumı R. 4a.uṣûlî uṣûlîn R. 5b.ulu deryā: olur yā A.

1469[1]

Velehū ḳaddesa'llāh

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 ʿAḳl ü dānişden mücellā oldı dil āyīnesi
Ḳanlu oldur kim maḥabbetden bir ola sīnesi

2 ʿArş-ı aʿlādur çü ḳalb-i evliyā ey muʿteber
Naḳş-ı āyāt-ı ḥadīs oldı anuñ "beyyine"si

3 Her ḳaçan ḫalḳ-ı cihān ola cevāb ile ʿadū
ʿĀḳil olan kimsenüñ sīnede olmaz kīnesi

4 Ey refīḳ-i dil-sitānum diñle ḳavlüm ʿışḳ ile
Cehd ḳıl olmayasın ʿālemde ʿilm āyīnesi

5 Bu Murādīnüñ çü dünyāda cevābı Ḥaḳ durur
Ḥaḳ cevābıdur cevābı gayrı yoḳdur nesnesi

1470[2]

Velehū ʿazze naṣruhū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Ṣūreti bī-miṯl ü bī-hemtāda ẓāhir ḳudreti
Ḳudreti teşḫīṣ iderseñ añlayasın ḥikmeti

2 Ḳābiliyyet her kişide oldı miḳdārınca çün
"Küllü şeyʾin" miḳdārın añla böyledür ḫāṣiyyeti

3 Bir meḥekdür ẕikr-i Ḥaḳ kim feth ider müşkilleri
Ayırur her maʿdeni budur anuñ ḫāṣiyyeti

4 Bār-gāh-ı ʿizzet itmişdür saña bābın küşād
İster iseñ iste gel andan hemān her ʿizzeti

5 Ey Murādī ḫayra dönsün dir iseñ her işlerüñ
Ḥaḳḳı gözle Ḥaḳḳı gözleyenüñ oldur ʿādeti

---

1 A.219a, F.242b. Gazel A, F, H, L'de vardır.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) kutsal kılsın!
2b. beyyine:bk. G 148/2b.

2 A.219a, F.242b. Gazel A, F, H, L'de vardır.
Başlık A: Bu da onundur. Yardımı izzetli olsun!
1a.ü: - A; ẕākir: ẕāhir B. 2a.çün: çok A. 2b.Küllü şeyʾin: bk. G 881/2b. 3a.meḥekdür: muḥkemdür A; müşkilleri: müşkillerini A, F, H. 4b.her: - B.

1471[1]

Velehū zāde'llāhu feżā'ileh

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Bir zamān-ı ʿālem içre bir zamān añlar beni
Ol dem-i ḫoşda bu ḳalb-i şād-mān añlar beni

2 Cān ü ten bulmaḳda her demde feraḥ bu aña ḥamd
Cān ile cānāna meyl itdüm o cān añlar beni

3 ʿAn-ḳarīb oldı viṣāl ol ẕī-kerem keşf ide rū
Ol ḥabīb ü ol kerīm-i mihr-bān añlar beni

4 Ben beni añlar iki ʿālemde bulmadum henüz
Bir zamān-ı cāvidānī cāvidān anlar beni

5 Ey Murādī sanma oldum seyr-i bāġa pür-heves
Aramuzda yār ile sırr-ı nihān anlar beni

1472[2]

Velehū ʿammerehu'llāhu teʿālā

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 ʿAklumı yaġmaladı gönlüm perişān eyledi
Gösterüp bir dem cemālin yine pinhān eyledi

2 Kendözüm bilmem dirīġa hep ferāmuş itmişem
Cürʿasını nūş idüp ser-mest ü ḥayrān eyledi

3 Tāb uraldan ʿaynuma nūruñ ḳomadı bende tāb
Ḳalbi ḥayrān çeşmi giryān ʿaḳlı sekrān eyledi

4 Bilmezem farḳ itmezem kim giceden gündüz nedür
İşbu vech ile beni giryān u nālān eyledi

5 Ey Murādī her ne kim gelse baña andan şafā
Her ne itdiyse baña bil ʿışḳ-ı sübḥān eyledi

---

1 A.219b, F.243a.Gazel A, F, H, L'de vardır.
Başlık A1: Bu da onundur. Allah (cc.) onun faziletlerini artırsın!
Başlık A2: A'da ikinci bir başlık daha vardur: Velehü eyyedehu'llāh.
1a.zamān-ı: zamān A. 1b.dem-i ḫoşda: dem ḫoşında A. 2a.feraḥ bu aña ḥamd: - A.

2 A.219b, F.243a.Gazel AE, L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allahu Teala (cc.) onun ömrünü uzatsın!
2b.ü: - H; eyledi: - A, F, M.

1473[1]

Velehū dāmet maʿdiletuhū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Gösteren tūr-ı ḥaḳīḳatde tecellādur beni
Eyleyen Mūsī-i ḳudret dest-i beyżādur beni

2 Gerçi kim sūretde ʿaynum bilmedi keyfiyyetin
Līk ḥayrān eyleyen ḥüsn-i dil-ārādur beni

3 Ḳalbümüñ mişbāḥıdur ʿālemlere viren ziyā
Şems-i neyyir eyleyen bir dürlü peydādur beni

4 Bu vücūduñ şehrine sultān olaldan sırr-ı dil
Sırr ile ḥaḳḳiyetüm iḥyā iden ḥādur beni

5 Ey Murādī bilmek isterseñ eger aḥvālümüz
ʿİlm ile dānā iden bir ulu dānādur beni

1474[2]

Velehū edama'llāhu devletehū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 ʿĀlem-i ḥicretdedür çün kā'ināt̲uñ ʿālemi
Ādem oldur kim anuñ vaḥdet ola dā'im demi

2 Ser-te-ser ʿālemleri geşt itdi seyyāḥ-ı gönül
Ey vücūdum baḥrına ġavvāṣ olan gör hem-demi

3 Baḥr-ı aʿẓamdur vücūd-ı ʿārifīn ey ẕ̲ü'l-ʿaḳıl
ʿAḳl u idrāk ister iseñ çekme ʿālemden ġamı

4 Cān ü dildür āşinā çün iştiyāḳ-ı āşna
Yād olmaz rūşinā-yı çeşm-i dil-dār ol hemi

5 Ey Murādī sırr-ı lā-yuḥṣā durur sırr-ı velī
Tāc u taḫ̲t̲ı ʿārif iseñ tārik ol çün Edhemī

1 A.219b, F.243a.Gazel AE, L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Onun adaleti devam etsin!
1b.mısraı A'da yaldızla silinmişdür. 2a.ṣûretde: ḥûrında A. 2b.eyleyen: eyledi A.

2 A.220a, F.243b, R.148a. Gazel AE, L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun devletini devam ettirsin!
3a.ʿaḳıl: ʿuḳûl R. 3b.ü: - R; ġamı: - A. 5b.taḫ̲t̲ı: taḫ̲t̲ını A; ol: - A.

1475[1]

Velehū menna'llāhu bi-envāri ma'diletihī

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Ṣūret-i cān oldı çün vech-i kemānuñ arası
Aradan ḳaldur vücūduñ oldur anuñ çāresi

2 Ẕāt-ı aḫfādur nişānı çün baṣīret ehlinüñ
Pes 'ayān-ı bī-beyānīdür yine ġam-ḫ'āresi

3 Milket-i ḥüsn oldı çün 'āşıḳlara cāy-ı maḳar
Ehl-i ḥālüñ 'ālem-i bī-keyfe 'ilmi varası

4 Baḫt-ı ṭāli' sa'dinüñ te'sīridür ey cān-ı men
Āsmān-ıḳurbda seyr eyleyen seyyāresi

5 Ey Murādī 'ālim-i dānāya kimdür lā diyen
Lā vü len'den ger geçersen sañadur yalvarası

1476[2]

Velehū edama'llāhu sa'ādetehū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Yār içün terk eyledüm iki cihānun varını
Çünki bildüm terk ile buldı bulanlar yārini

2 Çün ḥicābın ref' ide dil-dār duymaz aña göz
Tā meger ṯābit olup dil gözleye iḳrārını

3 Ben ṣanurdum ġayrıdandur bu ḥicābum arası
Şimdi bildüm añladum benden imiş hep varını

4 Şerḥe ṣıġmaz sırr-ı 'ışḳ anı kimesne añlamaz
Tā meger meydān-ı 'ışḳa dike evvel dārını

5 Ey Murādī revzen-i ḳalb olmayınca tāb-nāk
Mihr-i rūy-i yār neşr itmez aña envārını

---

1 A.220a, F.243b, R.143a. Gazel AE, L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah'ın (cc.) onun adaletinin nurlarıyla lütuflandırsın!
4a.baḫt-ı: baḫt u R.

2 A.220a, F.243b.Gazel A, F, M, R'de vardır.
Başlık A:

1477[1]

Min ḥaḳāyiḳı kelimātihi'r-rāyiḳa ve 'ibārātihi'l-fāyiḳa

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Levḥ-i dilde çün yazıldı ism-i ẕātuñ evveli
Evvel ü āḫirde derc oldı ṣıfātuñ evveli

2 "Kāf u nūn" oldı hüveydā "kün" didi lafẓiyyeti
Āḫırıdur evvelinde kā'ināt uñ evveli

3 Rūḥ-ı ṣānī eyledi iḥyā bu erkānı ḳamu
İkilikdendür müberrā bu ḥayātuñ evveli

4 İştiyāḳın 'arż içün tedbīr idüpdür mev'iẓe
Līk 'aẕāb-ı münkir olmışdur memātuñ evveli

5 Ey Murādī dār-ı ṣūret oldı çün kim mezra'a
Ḥāne-i miḥnet olupdur ṭayyibātuñ evveli

1478[2]

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Ṣoḥbet-i dār-ı ḥabībe vardı dil pervānesi
Şem'ine yanmaḳ diler bi'llāh ol dīvānesi

2 Nūş idelden cām-ı hestīden gönül āb-ı ḥayāt
Ref' olındı ḳande kim vardur meyüñ mey-ḫānesi

3 Kim mu'arrādur vücūdından bulan oldur özin
Ḥāşa li'llāh kim ola dil-ber anuñ bī-gānesi

4 Āşinā her laḥẓada buldı ḳamudan iştihār
Oldı murġān-ı 'ayāna tu'mā anun dānesi

5 'İbret isterseñ (yine sen de) 'iberle ḳıl naẓar
Hep Murādī ile memlū cümlenüñ dil-ḫānesi

---

1 A.220b, F.244a. Gazel A, F, M, R'de vardır.
Başlık A: Parıltılı kelimeleri ve üstün ibarelerinin hakikatlerinden…
2a. Kāf u nûn, kün: bk. G 16/1b. 4b.münkir olmışdur: münker olmışuz A.

2 R.64a. Gazel R'de vardır.
5a. (yine sen de): -.

1479[1]

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Kāmil itdüm çünki ġaybümde özüm ef'ālümi
'Ayna geldüm ḥüsn-i vech üzre bulup eşkālümi

2 Gezmişem nice 'avālim tutmadum aṣlā ḳarar
Ber-ḳarār idüm yine ḥālümde buldum ḥālümi

3 Eyleyüp her yirde cāyı hep baṣīr oldı baṣar
Bu rumūzumda ulu'l-ebṣāra ḳıldum ḥālümi

4 Muṣḥafum keşf eyledüm pes geldi elf üzre elif
Ḥamdu li'llāh ġāyet-i 'izzetde buldum fālümi

5 Ger bilür iseñ Murāduñ mīm ü ma'nāsı nedür
Andan anlarsañ benüm bu 'arż ile hem ḳālümi

1480[2]

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Maṭlab-ı a'lādadur 'āşıḳlaruñ ser-māyesi
Şerḥe ṣıġmaz bunlaruñ yārüñ ḳatında pāyesi

2 Ẓıll-ı memdūd oldı çün perr-i hidāyet mürġınüñ
Tāc-ı devlet giydi her kime tokındı sāyesi

3 Oldı çün āṣārdan āṣār-ı verd-i 'āşıḳīn
Şemm iderler nükhetin añla mü'eṣṣir māyesi

4 Sā'at olmasa yaḳīn olmaz idi şaḳḳ-ı ḳamer
Oldı çün var idi anuñ barmaġında āyesi

5 Şimdi ma'nā ṭıflı toġmazdı fu'āduñ(dan) Murād
Şīr-i ḥikmet virmese idi hidāyet dāyesi

1 R.94a. Gazel R'de vardır.
2b.idüm: itdüñ L.
2 R.110b. Gazel R'de vardır.
5a.fu'āduñ (dan): fu'āduñ.

1481[1]

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Benlügümde bulmaduñ cānā çü sen tenhā beni
Bulmışam (ben) senlügüñde līk ben a'lā beni

2 Ṭuymadum tīgüñden olan yaranuña acısın
Zīre kim tīġuñ durur bu yaramuñ öz merhemi

3 Ben seni sevmek ṭarīḳın bilmişemdür tā ezel
Oldı çün 'ahd-ı ezelde 'ışḳ-ı rūḥum hem-demi

4 Ẕevḳ idelden ẕevḳüñi ey dil-rübā-yı bī-miṣil
Bulmadum miṣlümi gezdüm ser-te-ser her 'ālemi

5 Bu Murādīnüñ kelāmından bulur mürde ḥayāt
Bende oldı bir sözine nice şāh-ı Edhemī

1482[2]

Min netāyici enfāsihi'ş- şerīfe ve levāyiḥi efkārihi'l-münīfe

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 'İtābuñ neydi ma'nāsı göñül çün āşinā oldı
Ne cevr itdüñse cevr olmaz bize ẕevḳ u ṣafā oldı

2 Mu'ammā bilmeyen bilmez nedür ma'nā-yı bismi'llāh
Bilen Raḥmānı erḥamdan Raḥīm oldı żiyā oldı

3 Himemden çekmezem pāyı ṭurup meydān-ı 'ışḳından
Burāḳa berḳ irüp durdı hemān żav'-ı dücā oldı

4 Ne varluḳdan ki var olmaz olan var oldı yoġ içre
Miyānında miyān olmaz fenā oldı beḳā oldı

5 Murāduñ bu kelāmı fehm olınmaz cehd-i vāfirle
Velī her bir sözi iki cihāna merḥabā oldı

---

1 R.177b. Gazel R'de vardır.
1a.benligümde: benlemekde. 1b.(ben): -.

2 A.220b, F.244a. Gazel AE, R'de yoktur.
Başlık A: Şerefli nefeslerinin sonuçları ve yüce fikirlerinin levhalarından…
Başlık F: Ve min-leṭā'ifi ṭab'ihi'l-laṭîfb
1b.oldı: - M. 2b.oldı: - M. 3a.pāyı: pāsı A; 'ışḳından: 'ışḳında A. 3b.irüp: urup M; idüp L. 4a.varlıḳdan ki: var varlıḳda L; olmaz: oldı M.

1483[1]

Velehū eʿazzehu'llāh

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Göñül mir'āt-ı Ḥaḳdur gösterür nice tecellāyı
Cemāl-i yāre hem-demdür bulur me'vāda me'vāyı

2 Gel ey maḥbūb-ı dil-bendüm cemālüñden niḳāb açġıl
Ki tā bir demde ʿuşşāḳuñ bula biñ biñ tesellāyı

3 Ḥicābuñdan münevverdür zemīn ü āsumān el-ḥaḳ
Nice ṭāḳat vire ʿuşşāḳ açarsañ rūy-i maʿnāyı

4 Hüve'l-maḥbūbü maḥbūbün lehü'l-aḫfā mine'l-maḫfī
Hemān bir sırr-ı ʿāşıḳdur viren māʿnāda maʿnāyı

5 Murādī yāre yüz-tutdı ferāġat ḳıldı varından
Şu kim var ola varlıḳdan n'ider aʿlā vü ednāyı

1484[2]

Velehū zāde'llāhu mehābetehū

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Tecellīden ḳarār itmez göñül ister tecellāyı
Tecellī ʿaynına gelmez diler keşf ide maʿnāyı

2 Olur çün münderic her dem göñül levḥinde ḥāletler
Ẓuhūr eyler muʿammāsı bezer eṭrāf-ı ārāmı

3 ʿAcebdür bu delā'il kim delīl olur delāletle
Berāḥīn ile ḳātıʿdur muʿammādan muʿammāyı

4 Eḥabbü'l-aṣli min ḥubbin fe-inne'l-aṣle fī-ḥubbī
Ḥabīb ile ḥabīb olmış n'ider pes özge ġavġāyı

5 Nihān-ı bī-nihān el-ḥaḳ ʿayān-ı bī-ʿayān olmış
Murādīnüñ żamīrinden ider feyżān ālāyı

---

1 A.220b, F.244a, R.88a. Gazel AE'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onu aziz kılsın!
1b.me'vāda: me'vā A. 3b.maʿnāyı: raʿnāyı B, L.
4a.O sevgili sevilendir, gizliden en gizlidir… maḥbûbün: maḥbûbin R. 4b.viren: virür R. 5a.Murādî Murādî F.

2 A.221a, F.244b.Gazel AE, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun heybetini artırsın!
1a.tecellîden: tesellādan B, L. 1. beyit A'da yoktur. 2a.olur çün münderic: olupdur münderic çün A; ḥāletler: ḥāller L. 3a.ʿacebdür: ʿaceb A. 4b.n'ider: nedür L; ġavgāyı: ġavgāsı L.
4a.Aslın en sevimlisi sevgidendir zira asıl benim sevgimdedir.

1485[1]

Velehū nāle münāhu

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 ʿAceb ey dil ḫayālüñde ruḫ-ı cānāna irdüñ mi
Gül ü abherde bir şemme bulup bostāna irdüñ mi

2 İdüben sarf-ı maḳdūruñ bu günde ḫıdmet-i yāre
Oluben cān ile bende ʿaceb sulṭāna irdüñ mi

3 Ṭabīb-i ḥāẕıḳ bulduñ mı var mı derdüñe çāre
ʿİlāc odı mı bu kāra nice dermāna irdüñ mi

4 Nice bir meyli var mıdur saña ol dil-rübā yārüñ
Ṭolanup ḫāne vü bābın yine iḥsāna irdüñ mi

5 Ṭolaşup ser-te-ser āfāḳı gezdün başdan ayaġa
Murādī gibi sen bir ṣāḥib-i ʿummāna irdüñ mi

1486[2]

Velehū lā-zāle muʿīnen li'l-İslām

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Taḥayyür ḳapladı ʿaḳlum velī kārum revān oldı
Ṭaġıldı ser-te-ser fikrüm revān-ı ʿins ü cān oldı

2 Seḥāb-ı luṭfı yaġdurdı yine bārān-ı aḥkāmı
Ḳamu mevcūd-ı ʿālem başına ṣāhib-zamān oldı

3 Muḳārindür egerçi ḥikmet ü ḳudret berāberde
Velīkin heybet u heybet ikisi tevʿamān oldı

4 Cenāb-ı milk-i evlādan irişdi emr-i ḳāṭıʿ çün
Neden kim oldı maḳṣūdı ol iş anda hemān oldı

5 Ṭutarlar elde ʿārifler Murāduñ naẓm-ı güftārın
ʿIyān-ı ehldür nā-ehle ammā kim nihān oldı

---

1 A.221a, F.244b, R.90b. Gazel AE'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Onun kaderini gerçekleştirsin!
2a.bu günde: bu günden A; dün ü gün A, L. 3a.ṭabîb-i: ḥabîb-i R. 5a.ser-be-ser ser-te-ser L, R. 4b.vü: - L.

2 A.221a, F.244b, R.62b. Gazel AE, L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. İslam'a yardımı devam etsin!
1b.ṭaġıldı ser-te-ser: ṭaḳıldı ser-be-ser R; fikrüm: fikr-i A. 3a.ü: - R. 3b.velîkin: velākin R; oldı: - M. 4b.iş: uş R.

1487[1]

Velehū ḫalleda'llāhu devletehū

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Żamīr-i āfitāb-āsāya her zerre ʿayān oldı
Beyān-ı küll-i mevcūd ile mevcūd ʿayān oldı

2 Ṣenāsında durur elfāẓ-ı lā-yuḥṣā kemāl ile
Kemāl-i bā-kemālinde kemālince ʿayān oldı

3 Levāzımdan eṣer ḳatʿa muṭīʿe olmadı aṣlā
Muṭīʿ olan iṭāʿatla ʿaṭasından ʿayān oldı

4 Cihān-ı cān içün şerḥ istedüm ben pīr-i maʿnādan
Didi ʿaynüñdedür ʿayn ile ġaybuñdan ʿayān oldı

5 Murādī nefḥa-i evvel degül sānide sālisde
Hemān bir vech-i maʿnādur ʿayān oldı ʿayān oldı

1488[2]

Velehū ṭayyebe'llāhu enfāsehū

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 İʿāde eyledüm çün kim irişdi faźl-ı sübḥānī
Yaḳīnen añladum kim irdi ʿavn-ı lūṭf-ı Yezdānī

2 ʿUrūc-ı muḫtaṣardan oldı çün miʿrāc-ı külliyet
Pür-ekmel oldı o kim kāmilīne virdi ʿunvānı

3 Necāt oldı taḥiyyāta sebeb aṣlında bi'l-esbāb
Anuñ içün sebebdür bu sebebden ʿavn-ı ġufrānī

4 Mekān-ı lā-mekānīden beyānın ṭarḥ ider her dem
Çü bī-vaḳt oldı vaḳtinden seçer mi īn ile ānı

5 Murādī ger ḥaḳīḳatden ḥaḳīḳatse murāduñ pes
Elüñ çek bu aralıkdan süresin tā ki devrānı

---

1 A.221a, F.245a, R.64a. Gazel AE, L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun devletini ebedî kılsın!
1b.ile mevcûd: mevcûd ile M; ile mevcûdı R. 2a.elfāẓ-ı elṭāf-ı A. 3b.oldı: - M. 4a.cihān-ı: cihān u R. 4b.ʿayn: ġayn R. 5a.nefḥa-i: nefḥa F, M.

2 A.221b, F.245a. Gazel AE, L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun nefeslerini güzel kılsın!
1b.yaḳînen: yaḳîn A; ʿavn-ı: çün R. 2a.külliyet: külliyed A. 2b.kāmilîne: kāmile A. 4a.beyānın beyān R; her dem: dā'im R. 4b.ān: în R. 5a.pes: bes R. 5b.çek: - A.

1489[1]

Velehū şereḥa'llāhu ṣadrahū

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Gönül mir'ātına eyle naẓar gör nūr-ı iclāli
Göresin tā ki ol nūr ile sen nūr-ı tecellāyı

2 Cemāl-i aḥsen-i taḳvīm ile ḫulḳ oldı çün insān
Dilerseñ olasın kāmil gözetgil vech-i ma'nāyı

3 Ḥayāt-ı cāvidān iste n'idersin bu fenā milkin
Cemāl-i yārı seyr eyle n'idersin aġ u ḳarayı

4 Ḥicāb içinde ḳalmışsın unutduñ 'ālem-i aṣlı
Olan ṣıdḳ içre müstaġraḳ görinmez ol her ārāyı

5 'Ulūm-ı evvelīn ü āḫirīni görmişem cümle
Murādī cümleden a'lā bulupdur 'ışḳ-ı tenhāyı

1490[2]

Velehū zīdet devletühū

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Bu ḥüsn-i bī-nihāyetden bize çün kim ḫaber geldi
Bu başa anuñ 'ışḳından neler geldi neler geldi

2 Ḥayāt-ı cāvidānı çün ḫiṭāb-ı dil-firībümdür
Beni iḥyā idüpdür ol baña çün bir seḥer geldi

3 Kemāl-i bī-nihāyetdür hüveydā bu vücūdumda
Żiyāsıdur anuñ bu 'āleme żav-ı ḳamer geldi

4 Eṣerdür gerçi bu 'ālem mü'eṣṣirden kināyetdür
İki dünyāya ammā kim bu sırrumdan eṣer geldi

5 Murādī 'ālem ü ādem miyānıdur hemān bir dem
Müdām olsun demüñ her dem ki saña ser-be-ser geldi

1 A.221b, F.245b, R.63a.Gazel AE, L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun göğsünü genişletsin!
1a.iclāli: iclāyı B, F, H, M, R. 2a.aḥsen-i taḳvîm: bk. G 1345/2a; taḳvîm ile: taḳvîmle M. 2b.gözetgil: gözet gel M. 4b.görinmez: gözetmez M; ol: - A.

2 A.222b, F.245b, R.65a. Gazel AE, L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Onun devleti ziyadeleşsin!
4a.bu: her R

1491[1]

Velehū yessera'llāhu murādeh

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Çü geldüm ʿāleme seyr eyleyüp gezdüm her ārāyı
Ne cā ḳaldı ne kūşe görmişem her kūşe vü cāyı

2 Çerāġını açup ʿayn ile ʿayn aldı ġaybından
Ḳoyup tenhāda bir keşret idüp keşretde tenhāyı

3 Naẓarda bir naẓar gördi naẓīrin bulmadı hergiz
Eline aldı cām-ı ʿışḳı başa aldı sevdāyı

4 Mekānı ṭarfetü'l-ʿayn içre aldı oldı pür-envār
Dücā ḳıldı anuñ nūrı żiyā-yı şems ile ayı

5 Dime ʿālem aña kim ol ḫabīr olmaya ʿālemden
Murādī aʿlem oldur kim yire bu feyże maʿnāyı

1492[2]

Velehū zāde'llāhu şevketehū

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Gözüme nesne görünmez ruḥ-ı dil-dārdan ġayrı
Meşeldür ʿāşıḳa eglence yoḳ dīdārdan ġayrı

2 Yüri sen vāʿıẓā cennet maḳāmın ḳılmaġıl taʿrīf
Baña meʾvā gerekmez āstān-ı yārden ġayrı

3 Gözüm her dem nigāra ḳarşu ḳan aġlarsa ʿayb itme
Fiġān eyler mi bülbül nesneye gül-zārdan ġayrı

4 Benüm bir münisüm yoḳdur yanumda sāyeden özge
Ne bir eglencemüz vardur fiġān ü zārdan ġayrı

5 Ne deñlü var ise ey dil cihān içinde ḥulviyyāt
Baña sem oldı cümle ol şeker güftārdan ġayrı

6 Cihān bāġında gerçi serv-ḳadler çoḳdur ammā kim
Görünmez gözüme aṣlā o ḫoş-reftārdan ġayrı

7 Leb-i laʿline dil-dāruñ bahā isterse ger cānuñ
Murādī dünyāda yig var mı bu bāzārdan ġayrı

---

1 A.222a, F.245b, R.65b. Gazel AE, L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun muradını kolaylaştırsın!
1a.geldüm: gezdüm R. 1b.kûşe vü: ve A; kûşe H; kûşe-i R. 2a.çerāġını: çerāġın R; açup ʿayn: açup ü ʿaynın R. 3b.ʿışḳı: ʿışḳ-ı R; sevdāyı: hüveydāyı R. 4a.envār: enver R. 4b.dücā: recā A; żiyā-yı żiyāsı R. 5a.ʿālem: ʿālim M; ʿālemden: ʿālemdür R

2 A.222a, F.246a. Gazel AE, L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun ihtişamını artırsın!

1493[1]

Velehū ebbeda'llāhu salṭanatehū

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Cemāl-i yāre meyl iden ne ḳılsun ġayrı ālāyı
Yüz aḳlığı dilerseñ ger gider sevdāda sevdāyı

2 ʻUruc eyler iseñ evce ḳoma toġruluġı elden
Temennī eyler iseñ ger ṣaḳın itme temennāyı

3 Ne yazdı levḥe gör naḳḳāş-ı dehr naḳşı sen egme baş
İki gözden döküben yaş gözetme zīr ü bālāyı

4 Eger el virse el virmek ḳarañudan çıḳar cānı
Velī zinhār her-zinhār gözetme kār-ı aʻlāyı

5 Murādī kimse fehm itmez sözüñi līk kāmiller
Kemāl ile olan kāmil ne kılsun aḳ u ḳarayı

1494[2]

Velehū dāme melāzen li'l-enām

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Yaḳīnen sādıḳan ḳavlen nedür bilgil sen aḫbārı
Serīr-i ʻizzet isterseñ gönül sen ṣaḳla esrārı

2 Ṣafā cāmın ger isterseñ muṣaffā eyle mir'ātuñ
Gözetme ġayrıdan ẕerre gözetgil vech-i dil-dārı

3 ʻIyān ister iseñ ey dil özüñi eylegil pinhān
ʻIyān olur iseñ pinhān dem-ā-dem añla bu kārı

4 Mubaṣṣarda mubaṣṣarsañ baṣīret üzre ol dā'im
Baṣīret terkin itgil sen daḫı nāmūs ile ʻārı

5 Murādī bilmek olmışdur bu güftāruñ güherden yeg
Hemān ʻarż eylegil ṭurma bulursan ger ḫarīdārı

---

1 A.222a, F.246a. Gazel AE, L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah onun saltanatını ebedîleştirsin!
2b.eyler: ider M. 3a.egme: eger A. A'da 5. Beyitte 1490. gazelin 4. vü 5. beyitleri olan iki beyit daha yer almaktadır. 7a.āhirîn (i): āhirîn A. Yine A'da bu gazelden sonra 1491. gazel mükerrer olarak yer almaktadır.

2 A.222b, F.246a. Gazel AE, L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Halk için sığınak olması devam etsin!
4a.mubaṣṣarda mubaṣṣarṣañ: mubaṣṣırda mubaṣṣırṣañ M; ol: - M. 5a.Murādî: Ey Murādî A; bilmek: bil ki M

1495[1]

Velehū lā-zāle mükerremen ve muʿazzezā

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Żiyā-yı āferīnişden olupdur ʿālem-i ṣānī
Ben evvel ḫalḳ olundum çün baña devrāndur anı

2 Ḳalem çün ism-i levḥi levḥe yazdı levḥ-i levḥümdür
Anun çün oldı lāyiḥ ʿālemine cümle devrānı

3 Kitābında didi "iḳrā" oḳındı ezber-i manẓūr
Naẓar mirʾāta urmaḳdur hünerdür añla dermānı

4 Şuʿāʿ-ı mihr-i feyżinden eger neşr olmasa ẕerre
Olurdı mużmaḥil aḳmār şems olmazdı nūrānī

5 Ḥicābuñ pedesin ḳaldur bulasın nūr-ı ẓulmetde
Dimişlerdür meŝel ẓulmetdedür bil āb-ı ḥayvānı

6 Murādīde muḳarrerdür ola her ne ki var mevcūd
O bir baḥr-ı ʿaẓīm oldı ki yoḳdur hiç pāyānı

1496[2]

Velehū ebbeda'llāhu devletehū

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Ḥavāṭırdan müberrādur şu kim dil-dāra yüz ṭutdı
Ḥarām oldı hevā-yı ġayr aña kim yāre yüz ṭutdı

2 Ḫayāl-i kevni terk eyle ne ṣūret ẓāhir ü bāṭın
Ne mümkin ola bī-çāre aña kim çāre yüz ṭutdı

3 Nice teşḫīṣ ide yārüñ cemāl-i bā-kemālinden
Muḥīṭ oldı żiyā-ı vech o kim envāra yüz ṭutdı

4 Beḳā bulmaz o bi'llāhi beḳāsın ḳılmayan ifnā
Beḳā-ender beḳā oldı şu kim tekrāra yüz ṭutdı

5 Murādī maḥv ider bir lemʿasında ʿālemüñ nārın
Ne bilsün berḳ-i envāruñ şular kim nāra yüz ṭutdı

---

1 A.222b, F.246b, R.131b. Gazel AE, L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. İkram edilmişlik ve yüceltilmişlik devam etsin!
1b.anı: - M. 3a. iḳrā: bk. G 895/5a; ezber-i: ezber ü A. 3b.mirʾāta: mirʾātına A. 4b.aḳmār: aḳmār ü R. 5a.nûr-ı: nûrı R. 5b.ẓulmetdedür: ẓulmetde olur R. 6a.baḥr-ı: - R

2 A.223a, F.246b, R.170a. Gazel AE, L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun devletini ebedîleştirsin!
3b.ṭutdı: - M. 4b.şu kim tekrāra: şular kim nāza R; ṭutdı: - M. 5b.şular: - R

1497[1]

Velehū enāra'llāhu bürhānehū

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Bizüm esrārumuz ʿālemde cān gibi nihān oldı
ʿIyān-ı bī-nihānīdür ʿaceb rūḥ-ı revān oldı

2 Ḳamer sevdā ḥicābından ne var ger zīr-i men olsa
Çü tāb-ı şems-i nūrānī cihān içre ʿayān oldı

3 Żemā'ir milkine vardum ʿacā'ib ḳā'alar gördüm
Velīkin ḳalbüme lāyiḥ bir ulu āstān oldı

4 Maḥabbet himmet-i aʿlā ki el-haḳ "ve lā yuʿlā"
Mücerred zīr ile bālā ḥabībüm bir cihān oldı

5 Şināv-ı baḥr-ı vaḥdet ḳıl Murādī keşret içinde
Bu bir aʿlā zerāfetdür nihān irdüñ hemān oldı

1498[2]

Velehū naṣarahu'llāhu ʿalā aʿdā'ihī

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Ḳaçan kim ʿışḳ-ı nāzından yanar dil-dādenüñ ḳalbi
Ḥabīb-i dil-nüvāz oldum temelluḳ gösterür ḫaylī

2 Cemāl-i lā-naẓīrin keşf iderse zīr-i ḥucbından
Ziyāde ola ol demde ḳamu üftādenüñ meyli

3 Çü eşküñden döke ḳaṭre firāḳ-ı hicr-i yār içün
Olur her biri bir deryā cihānı ġarḳ ider seyli

4 Eşerdür bī-eşerden bu ʿacā'ib sırr-ı ekberdür
Ne bilsün ʿāşıḳ-ı mecnūn gelürse her seḥer Leylī

5 Murādī şerḥ-i āḫirdür ne mümkindür ola meşrūḥ
Kim anı bilmeye lākin dilinde ola vāveylā

---

1 A.223a, F.247a, R.161a. Gazel AE, L'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun bürhanını açıklığa kavuştursun!
1b.nihānîdür: beyānîdür R. 2a.zîr-i men olsa: - A. 3a.ʿacā'ib: ġarā'ib R. 3b.velîkin: velākin R. 4b.ḥabîbüm: cisim A, F, H, M; bir cihān ber-mihmān A; velā yuʿlā: Hak yükselir, onun üzerine çıkılmaz anlamındaç .
5a.şināv-ı: şenādur R

2 A.223a, F.247a. Gazel AE, L, L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun düşmanlarına karşı ona yardım etsin!
1b.temelluḳ: - A. 3a.ḳaṭre: - A. 5a.āḫirdür: āḫerdür M.

1499[1]

Velehū edama'llāhu eyyāmehū

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Kemāl-i ekmel oldı fi'l-ḥaḳīḳa rāz-ı pinhānı
Eger merd iseñ ey dil kātim olġıl sırr-ı īmānı

2 Ziyāde ʿömr-i ḳayy-ı lā-yenāmuñ vech-i aḥsenden
ʿAṭāsıdur ʿaṭāya eyle ṭurma şükr-i sübḥāni

3 Ḫayāl-i terk-i ṣūretden görünmez ḥālet-i maʿnā
Iraġ ol ġayrıdan aña yaḳın ol gözle maʿnāyı

4 ʿAceb aḥvāl olur cāna eger cān añlaya ẕihnüñ
Ne cānı var ki cāna cān diye ey cānumuñ cānı

5 Murādī sırr-ı ḥikmetden eger kim inkişāf itse
Beḳā bulaydı ḥükm-i Ḥaḳḳ ile bu ʿālem-i fānī

1500[2]

Velehū besaṭa'llāhu nūre maʿdiletihī

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Niḳāb açmış yüzinden çün cemāl-i ʿālem-ārāsı
Gören ʿāşıḳların vardukça artupdur temennāsı

2 Tecellā eylemiş Mūsī-i ḳalbe vaḥdet-i ẕātı
Ene'l-ḥaḳ söylemiş keşretde gördüm ṭaġ u ṣaḥrāsı

3 ʿİmāret eyledi cūd ile ḳudret maḥż-ı ḥikmetden
Şeref virdi vücūda yükselüp bāb-ı muʿallāsı

4 Temennā eyledüm bir gün seḥer-gehden niyāz ile
İrişdi ḳuvvet ü ferrüm dükenmezdür temāşāsı

5 Murāduñ ʿāleme ḥükmi şu deñlü nāfiẕ olmışdur
Ki yirde yir yir oḳındı berāt-ı nām-ı ṭuġrāsı

---

1 A.223b, F.247a. Gazel AE, L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun günlerini devam ettirsin!
1a.kemāl-i: kemāl A. 1b.sırr-ı îmānı: sarāyını A. 2a.ʿömr-i ʿömre A.

2 A.223b, F.247b. Gazel A, F, M'de vardır.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun adaletinin nurunu yaysın!
3b.yükselüp: yükseldi A. 4a.bir: - A.

1501[1]

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Ṭarīḳ-i ʿışḳa meyl itdüm okudum nice fetvāyı
Ṭuyupdur ol fetāvīde nice dürlü muʿammāyı

2 Elā yā eyyühe'l-aḥbāb açıldı cümleten ebvāb
Şafā-yı sırrunuz varsa gezelüm cümle ārāyı

3 Ḳuṣūr-ı cennetin gördüm göñül mā'il degül līkin
Cenābuñ ister ol yārüñ dutar başda bu sevdāyı

4 Cemāl-i dil-rübā senden göñül bir leẕẕet almış kim
Ḳamu bī-tārik oldı gezmez oldı ṭaġ u ṣaḥrāyı

5 Ṣorarsañ ger Murādīye niçün fāriġdür ʿālemden
Rıżāsın gözleyüp buldı temennāda temennāyı

1502[2]

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Ṭālib maṭlūba maṭlūbdan haberdür añla bu kārı
Ṣaḥīḥ añlar iseñ bil ṭālibe maṭlūb bāzārı

2 Ḥamiyyet ḳılmaġ içün himmeti bālā dutar her dem
Belī didi anuñ içün ḳaçan kim oldı tekrārı

3 Mükerrerden liyāḳatle mükerrerdür mükerrerdür
Mecāz oldı bes ıṭlāḳında añla (sen bu) esrārı

4 Miyān-ı ʿarṣa-i ḳudretde miḥnet mancılıgıyla
Atıldıkda ebed berd-i selām oldı aña nārı

5 Murādī merd olan oldur cebek ḳalʿ ide himmetle
Ṭaḳındıḳca ḥabībüm kūḥ-ı Ṭūra nūruñ envārı

---

1 R.74a. Gazel R'de vardır.
2 R.98b. Gazel R'de vardır.
1a.ṭaleb: ṭālib. 2b.1/Fatiha suresi. 3b.(sen bu): -. 4b.21/Enbiya 69 (Biz: "Ey ateş! İbrahim'e karşı serin ve selâmet ol" dedik).

1503[1]

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Diyem Allāh eger kim baña Allāh eyleye yāri
Çü tekrār eyleyem ismin ḳıla cennetde tekrārı

2 Sücūdumda benüm hep sācidūn sācid durur cem'ā
Ḳıyāmumda rükū'umda iderven neşr-i āṣārı

3 Diyem Allāhu ekber çün işidür ḥamd idenden ḥamd
Leke'l-hamdü diyem çün kim leke'l-ḥamd eyler iḳrārı

4 Oḳuyam çünki ben Seb'a'l-meṣānī ism-i Ḥaḳḳ ile
Sekizdür acılan yedi ḳapanur ḳılmaz āzārı

5 Diyem iḫlāṣ ile iḫlāṣ dinür tebbet pes i'dāma
Selām iden selāmetdür Murādī añla esrārı

1504[2]

Min cümleti kemālātihi'z-zāhire ve ḥālātihi'l-bāhire

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 'Işḳı bildüñ mi dilā anda cefā gördün mi
Yāri bulduñ mı 'aceb mihr ü vefā gördün mi

2 Yūsuf-ı ḥüsn ü cemāl eyledi mi raḥm u luṭf
Yāhū Ya'ḳūb-ṣıfat ḥüzn ü belā gördüñ mi

3 Kenz-i ma'nāyı bulup yolına terk-i ser idüp
Ḳalbüñ āyīnesini nice safā gördüñ mi

4 Menzil alup varup itdüñ mi maḳāmuña ḥużūr
Yoḫsa rāh üzre varup renc ü 'anā gördüñ mi

5 Merd iseñ baḳma cihān milkine bir laḥẓa Murād
Niceyi aldayuben ḳıldı hebā gördüñ mi

---

1 R.134b.Gazel R'de vardır.
4a. seb'a'l-meṣānî: Fatiha suresi. 5a.tebbet: bk. G 127/5b; iḫlāṣ: 112/İhlas suresi.

2 A.223b, F.247b. Gazel AE, L, R'de yoktur.
Başlık A: Onun parıltılı mükemmel cümle ve parlak hāllerinden.
Başlık F: Ve min-leṭā'ifi ṭab'ihi'l-laṭîf.
2b.Ya'ḳûb: Ya'ḳûb-ı M; gördüñ mi: - M. Mihrişah nüshasında dîvânın bundan sonraki kısmı yoktur.

1505[1]

Velehū edāma'llāhu iḳbālehū

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Nükhet-i yāri getürdi yine bād-ı seḥeri
Cümle āfākı muḥīṭ oldı o büyük eṣeri

2 Aḥsen-i vech ile bildürdi kemālinden eṣer
Neşr olur ʿāleme ol vech ile ḥüsn-i ḫaberi

3 Ḫaberin naḳl ideli semʿ-i ḳabūle irişür
Bu ḳabūl ile olur her kişi bir kāruñ eri

4 Er olur şol ki başa pāyını muḥkem yirine
İrmeye pāyını yolından anuñ degme biri

5 ʿAḳl u fehm ile yürü ʿilm ile tutġıl mirṣād
ʿĀḳil oldur ki Murādī bile hef ü żarārı

1506[2]

Velehū dāmet ʿizzetuhū

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Ṣundı çün sāḳī-i ḳudret bize cām-ı eceli
Her ne emr oldı ise cān ü gönül didi belī

2 Beni ġayretde ḳodı ḥüsn-i dil-ārā-yı ḥabīb
Ḳıldıġınca naẓarın dīde-i cān oldı celī

3 Nice yılardur olupdur ruḫ-ı yāre müştāḳ
ʿĀşıḳuñ irdi hele āḫire ṭūl-ı emeli

4 ʿĀḳil iseñ bu güni yārine ḳoma zinhār
Fevt iden furṣatını oldı deli oldı deli

5 Gel Murāduñ bu kelāmına naẓar eyle yine
Genc-i pinhān durur degmez aña degme eli

---

1 A.224a, F.247b, R.62a. Gazel AE, L, M'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun ikbalini devam ettirsin!
1a.yāri: - R. 1b.cümle: cümle siḥri A. 2a.Aḥsen-i taḳvîm: bk. G 1345/2a; eṣer: eṣeri A. 2b.olur: oldu A. 3b.olur: - R. 4b.irmeye: ḳılmaya R. 5a.ü: - R.

2 A.224a, F.248a, R.63b.Gazel AE, L, M'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Onun saygınlığı devam etsin!
1a.eceli: ezeli A. 1b.oldı ise: oldıysa R; 1b.belî: bk. G 357/3a. 2a.dilārā-yı dil-i re'yi A. 2b.dîde-i: dîde H. 4b.deli: velî A. 5b.degmez: reng A.

1507[1]

Velehū dāme lehu'n-naṣru ve'ẕ-ẓafer

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Ser-te-ser perde-i maḥbūbda meknūn oldı
Anuñ içün göñül o Leylīye Mecnūn oldı

2 Elifüñ ma'nīsini itmek içün dil iẕ'ān
Cehd ḳıldı nice kez ḳaddi anuñ nūn oldı

3 N'ola ger fā'il-i muḫtār ider ise muḫtār
Genc-i ma'nāsı anuñ ser-be-ser efzūn oldı

4 "Yuḫricü'l-ḥayye mine'l-meyyit"üñ añlar sırrın
Şol ki ömezden öñ ol öldi vü medfūn oldı

5 Bu Murāduñ sözini degme kişi fehm idemez
Añlaya şol ki meger ışḳ ile pür-ḫūn oldı

1508[2]

Velehū dāme 'izzuhū

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Rükn-i evvelde durur āhirümüñ erkānı
Bedenüm ger sorasın gevherüñ oldur kānı

2 'Işḳ bāzārına çün girdi metā'-ı dil ü cān
Nice biñ perde yapıldı çü beden dükkānı

3 Vaḳtüñi ḫoşca görürsin olasın ehl-i kemāl
Cehd ḳıl tā ki ḳaçırmayasın elden anı

4 Naḳş-ı miṣṭārı n'idersin bula gör naḳḳāşı
Māhī olduñsa taleb eyle hemān 'ummānı

5 Ḳıl küşāde bu Murāduñ sözine cān ḳulaġın
Tenüñi ḫidmete ṣarf eyle bulasın cānı

1 A.224a, F.248a. Gazel A, B, F, H'de vardır.
Başlık A: Bu da onundur. Ona yardım ve zaferi devam etsin!
1a.ser-te-ser: ser-serā F. 4a.Yuḫricü'l-ḥayye mine'l-meyyit: Ölüden diri, diriden ölü çıkarır (6/En'ām 95, 10/Yūnus 31, 30/Rūm 19). 4b.oldı: - B, F, H.

2 A.224b, F.248a. Gazel A, B, F, H'de vardır.
Başlık A: Bu da onundur. Onun izzeti devam etsin!

1509[1]

Velehū medde ẓılluhū

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Cān ü ten terk ideli ol baña cānān didi
Bābına ḳul olalı adumı sulṭān didi

2 Rūḥumı nefḫ ideli ʿāleme rūḥ oldı tenüm
Cānuma cān olalı pes baña ol cān didi

3 Ceresüñ ṣalṣalası miṣli gelür çünki cevāb
Mülḥidā ebter olur kim k'ana elḥān didi

4 Levḥ-i maḥfūẓı ṭaleb eyler iseñ iste nihān
ʿĀrifüñ ḳalbini ʿarş eyledi Raḥmān didi

5 Bu Murāduñ sözine münkir olan kimselere
ʿĀrifīn añlar içün dāḫil-i nīrān didi

1510[2]

Velehū dāme sulṭānen

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Āḫiret fikrin ider ḳalmadı ḫānum şimdi
Āh kim ġaflet ile geçdi zamānum şimdi

2 Āteş-i dūzaḫa ṭāḳat mi tutar cism-i żaʿīf
Eylesem zārī ile Ḥaḳdan imānum şimdi

3 ʿAmel-i zühd ile taḳvāyı ḳılam elde iken
Ḥażrete artuben āh u fiġānum şimdi

4 Kim virür ṣoñra baña fā'ideyi uḫrāda
Elde iken göreyim devr ile ānum şimdi

5 Şimdi ḳurbiyyete lāzım olanı eyleyelüm
Ey Murādī göreyin rāy u mekānum şimdi

---

1 A.224b, F.248b, R.162b. Gazel AE, L, M'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun gölgesini uzatsın!
2b.pes baña: sen saña R. 3b.mülḥidā ebter: mülḥidā yiter A; mülḥid ebter F, H, R. 4b.ʿarş: ʿarşı A; Raḥmān: bk. G 682/3a.

2 A.224b, F.248b. Gazel A, B, F, H'de vardır.
Başlık A: Bu da onundur. Sultanlığı devam etsin!
3b.artuben: arturın F. 5b.rāy: cāy B.

1511[1]

Velehū veffeḳahu'llāhu

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Ṭāli'-i sa'da ḳarīn oldı sa'ādet güneşi
Şems-i tābāna yaḳīn oldı bu dil māh-veşi

2 Ru'yete açdı niḳābın bu iki dīdelere
Vuṣlatı ābı ile ḳandı bu hicrüñ 'aṭeşi

3 Ḳıble-i Ka'bede emr oldı iṭā'at ideler
Ḳıble-gāh-ı dü-cihān oldı çü miḥrāb ḳaşı

4 Āṣim-i her dü-cihān oldı vü bulmadı felāḥ
Emrine şol ki anuñ añmaya bi'llāhi beşi

5 Ey Murādī ṣaña yār oldı bi-'avn-i vehhāb
Ebṭaḥiyyün medeniyyün hāşimiyyün ḳureyşī

1512[2]

Velehū ḥafaẓahu'llāhu

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Ḥasb-i ḥālüm gözeden 'āleme ṭaş olma yüri
Ḳalbüñi nerm idegör muḥkem (ü) ṭaş olma yüri

2 Her kime ṭuş olasın ülfet ile ünsiyet it
Nefs-i bed-ḫūya uyup ehl-i ṣavaş olma yüri

3 Cehli terk eyleyüben 'ilm ü edeb ḳıl taḥṣīl
Kendüsin bilmez ile cāh ile baş olma yüri

4 Şöyle ḳıl nefsüñi kim cümle saña diye belī
Düşüp aġzına cihān ḫalḳınuñ aş olma yüri

5 Ey Murādī ḳamuya eylüge cehd eyle hemān
İtme rencīde ṣaḳın ḳalb-i ḫırāş olma yüri

---

1 A.225a, F.248b. Gazel A, B, F, H'de vardır.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onu muvaffak kılsın!
2a.açdı: açıḳdı: A. 4a.vü bulmadı: bulmadı ve H.
5b.Çöl ehli Medineli Haşim soyuna mensup, Kureyşî

2 A.225a, F.249a. Gazel A, B, F, H'de vardır.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onu korusun!
1b. (ü): -. 2a.ünsiyet: mest H. 3a.cehli: cehle A; eyleyüben: eyleyüp A. 4a.39/Zümer 71. 4b.aş: aşı A.

1513[1]

Velehū yessera'allāhu āmālehū

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Tebāreka'llāhu 'alā maġfireti's-sübḥānī
Çün hidāyetle bulur her ki bula vicdānı

2 Biz başīretle nice fikr idelüm ḳadr-ı ḳader
Yine ḳudretle gerekdür başar-ı nūrānī

3 'Ālemüñ girdini gezdüm yine pergār-ṣıfat
Eylesün anı nuḳat gibi miyān 'ummānı

4 Rāh-ı haḳḳiyyete ḥaḳḳ ile olur cümle vuṣūl
Ḥaḳḳ ile eyle sen ünsi olasın ḥaḳḳānī

5 Ey Murādī ezel ile ebed olmadı cüdā
İki vech ile sorarsañ yine yaḥid anı

1514[2]

Velehū ṣanehu'llāh

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Ḥāli' ol gel beşeriyyetde libās-ı ḥaḍrā
Bilesin tā melikiyyetde esās-ı seferi

2 Āfitāb-ı ezelüñ sa'd ile ḳılmışsa ṭulū'
Ḳamere olsa muḳābil ola a'lā güẕeri

3 Lafẓ-ı "kün"den ne ola añlar iseñ "kāf ile nūn"
Pes 'ayān ola saña cümle ḳażā vü kaderi

4 Ḳabża-i ḥükm ile dāḫilse eger kevn ü mekān
Ḥükmüñe vāḳıf olursañ saña irmez ḫaṭarı

5 Gel Murāduñ kelimātına ḳoġıl inkārı
Ber-murād oluben insān olasın bir seherī

---

1 A.225a, F.249a. Gazel A, B, F, H'de vardır.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun işlerini kolaylaştırsın!
1a.Mağfiret sahibi Allah ne yücedir ve ben onu tesbih ederim.
4b.eyle sen ünsi: eyleyesin üns A.

2 A.225b, F.249a, R.153a. Gazel AE, L, M'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onu korusun!
1b.tā: - A; melikiyyette: milkiyyette A; melikiyyete F, H, R. 3a.künden: künde R; kün-fekān: bk. G 16/1b; ile: u R. 4a.hükm ile: hükmüne Rhükmüne vākıf: hükm ile vākí R; 4b.ḫaṭarı: maṭarı A.

1515[1]

Velehū kāne'llāhu me'ahū

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Beni luṭf ile ṭutar cān ile sevdüm ben anı
Rāh-ı 'ışḳında yol üzre ḳomışam cān ü teni

2 Açıcak perdeyi yüzden gözi bīdār eyle
Līkin anuñ ile bir yirde görürler mi beni

3 Güneşüñ nūrı çü tābında ḳılurmış ḳameri
Gice gündüz ne ararsın meded ey-vāy seni

4 Ḥüsn-i ṣūretle gezüp 'āleme destān olma
Aldanursañ eger 'ālemde denīsin be-denī

5 Sözi ḥaḳdur çü Murādum̃ berü gel bāṭılı ḳo
Kendüñi görme ḳo gitsün aradan mā vü meni

1516[2]

Velehū lā-zālet envāre 'izzihī sāṭı'aten

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Dām kurmış güzel o 'anber-i kāküllerini
Ḳaṣdı bu bend ide 'āşıḳlarınuñ dillerini

2 Leylī-veş zülfin anuñ ṣanma sen ey dil ḫālī
Ḳıldı mecnūn cihānuñ nice 'āḳillerini

3 Bāġı seyr itmek içün gelse ḳaçan ol meh-rū
Medḥ iderler görürem bāġ-ı ḳaranfillerini

4 Ḥüsn-i bāġına ḥazān irmesün anuñ diyü ben
Bār-gāh-ı Ḥaḳḳa ḳaldurdı ṣınar ellerini

5 Bu Murādī leb-i şīrīnüñe olmış Ferhād
Medḥ ider anuñ içün şol yanāġuñ güllerini

---

1 A.225b, F.249b. Gazel A, F'de vardır.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onunla olsun!
5a.bāṭılı: bāṭıl A.

2 A.225b, F.249b. Gazel A, F'de vardır.
Başlık A: Bu da onundur. Parlayan izzetinin nurları devam etsin!
1a.ol: o A; kāküllerini: kāküllerüñi A, F. 3a.bāġ-ı: bāġ F.

1517[1]

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Cān mir'ātına baḳ gözle ruḫ-ı dil-dārı
Tā ki terk eyleyesin cümle vücūd u varı

2 Ṣubḥ-dem tāb urdı ṣa'ṣa'-i nūr-ı cemāl
Dīde-i cāndadur 'aynıyile āṣārı

3 Bārekallāh ne 'acā'ib ruḫ-ı zībādur bu
Yā ezel tā ebed eksilmez anuñ envārı

4 'Ömr-i sermedde bulındı yine erbāb-ı viṣāl
Cism-i fānī olara câme olupdur 'ārı

5 Menba'-ı ṣıdḳ u ṣafā ol ki ṭutan dāmen-i yār
Gözedür turmaya arada olan iḳrārı

6 Seni senden ne cüdā eyleye billah Murād
Çünki eyler saña her demde ḥabībüñ yāri

1518[2]

Min reşeḥāti aḳlāmihi'ş-şerī'fe ve nefeḥāti elfāẓihi'l-münīfe

Mef'ūlü Fāilātü Mefāilü Fāilün

1 Güş eyleyen kelāmumı terk itdi aḳlını
Virür fenāya ṣoñ ucı cān ü dil ü teni

2 Degme kimesne añlayamaz ḳavl ü ṣoḥbetüm
İllā meger kişinüñ ola fehm-i rūşeni

3 Ḳul olmaġa bu meclise lāyık degül durur
Terk itdi gerçi taḫtını Edhem ü meskeni

4 Sulṭān olan bu yirde eli baġlu bendedür
Ḳul olmayınca dutmadı ol pāk-dāmeni

5 Muḫtār olan bu yirde Murāduñ kelāmıdur
Kimdür bu yirde Rūşenī vü yāḫū Gül-şenī

---

1 R.147b. Gazel R'de vardır.
2 A.226a, F.250a, R.106b. Gazel AE, L, M'de yoktur.
Başlık A: Şerefli kalemlerinin sızıntıları ve yüce sözlerinin esintilerinden…
Başlık F: Ve min-netāyici ḥükmih.
1b.ṣoñ: R. 2a.ü: - R; ṣoḥbetüm: ṣıḥḥatüm R. 3b.meskeni: cānı B, H; cāyını R. 4a.ṭutmadı: ṭutamadı R.

1519[1]

Velehū āmenehu'llāh

Mef'ūlü Fāilātü Mefāīlü Fāilün

1 Gül-şende ḳıldı bülbül-i gūyā ḥikāyeti
Aġzından itdi ġoncenüñ işbu rivāyeti

2 Geldüm bu ʿarṣaya bu cemāl ü kemāl ile
Bir ḫūb-rūdan itmişem işbu leṭāfeti

3 Bu reng ü būyı sen görinürsin ki bende var
Cümle anuñ durur bu eṣer ḳo cehāleti

4 Pes ʿāşıḳ olmaġıl eṣere ol müʾeṣṣire
Tā sen de ʿışḳ ile bulasın yaḫşı ḥāleti

5 Bir ḥiṣṣedür Murādī bu güftārdan murād
ʿĀḳil olanlar anı iderler dirāyeti

1520[2]

Velehū ḥaresa'llāh

Mef'ūlü Fāilātü Mefāīlü Fāilün

1 Emr ile kürse çıḳdum oḳudum kitābını
Emlāk ü ins ü cinne ibādet sevābını

2 Cümle niyāz idüp didiler kim bi-ḥaḳḳ-ı ān
Keşf it maḥabbetüñ bize bir iki bābını

3 Bir ḥarfüñ istimāʿına ṭāḳat getürmeyüp
Mebhūt olup aḳıtdılar ʿaynından ābını

4 Cümesi secde eyledi Ḫallāḳ-ı ʿāleme
Teslīm idüp ḳamu yire ḳodı riḳābını

5 Ṭayr itdi kürsī ile Murādī hemān o dem
ʿArş eyledi ʿurūc ile ʿizzet meʾābını

---

1 A.226a, F.250a, R.81b. Gazel AE, L, M'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onu emin kılsın!
2a.ü: - R. 2b.itmişem: almışam R; leṭāfeti: nezāfeti A. 3a.ü: - A; bûyı sen: bûy sende R. 4b.anuñ durur: anuñdur A. 5a.ḥiṣṣedür: ḳıṣṣadur A.

2 A.226a, F.250a, R.108a. Gazel AE, M'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onu korusun!
1b.emlāk ü: emlāk-i F, H, R. 1b.ins ü: inse R. 3b.ābını: ābı A. 5a.ṭayr: ṭay A. 5b.ʿurûc ile: ʿazze ve celle A.

1521[1]

Mef'ūlü Fāilātü Mefāīlü Fāilün

1 Ḫūn-ı cigerdedür dil ü cānuñ ḥarāreti
Bir nice dem göñülde geçer derd ü ḥasreti

2 Gel āb-ı vaṣluñ ile söyündür ḥarāretüm
Luṭf ile gel nihāyete irgür bu fürḳati

3 Dil nār-ı hicr içinde nice bir kebāb ola
İnṣāf yoḳ mı dil nice çeksün bu kürbeti

4 Meşġūl olur mı dil seni gördükde ġayrıya
Bi'llāhi bir naẓarda gel eyle dirāyeti

5 Dil virme cem'-i 'aḳl idüben 'āleme Murād
'Ālemden ellerüñi çeküp ḳıl ferāġati

1522[2]

Velehū ḥaresa'llāh

Mef'ūlü Fāilātü Mefāīlü Fāilün

1 Milk-i muḫalled içre çü gördüm cemālini
'Ayn-ı vücūb ile gözedürdüm ḳemālini

2 Çün beyn beyn ḳıldı vücūdum terāzūsın
Ḳıldı mübeyyen anda cemāl ü celālini

3 Tarḥ itdi 'add u vezn ḥisābın berāberin
Her şey'üñ anda añladı ḥiss ile ḥālini

4 Maḫṣūṣ olındı ḳıdve-i a'yān olup özi
Metbū' oldı gözledi ḥürmet me'ālini

5 Bir ḳavl-i bī-bedel yine peydā idüp Murād
Gel sem'-i cān ile işit imdi maḳālini

---

1 A.226b, F.250b, R.60b. Gazel AE, L, M'de yoktur
2a.gel: göñül A; ḥarāretüm: ḥarāreti A. 4a.ġayrîya: ġarîbe A. 5a.Murād: - A.

2 A.226b, F.250b, R.63a.Gazel AE, L, M'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onu korusun!
2a.beyn: - R. 2b.ü: - R. 3a.'add u: 'aded A. 3b.ḥālini: ḥāletini A. 5b.imdi: eyledi B.

1523[1]

Velehū veffeḳahu'llāhu limā yuḥibbu ve yerżāh

Mef'ūlü Fāilātü Mefāīlü Fāilün

1 Vaṣl-ı Ḫudānuñ ola mı bir kişi lāyıḳı
Bir sanma sen bu dünyāda mest ile ayıḳı

2 Maḥrem olam dir iseñ eger vaṣl-ı ḥażrete
Fikr-i Ḫudāda ol girü ḳo bu ḫalāyıḳı

3 Fānūs-veş içünde yüri şem'-i 'ışḳı yaḳ
Tā cān gözi ile göresin rūy-i ḫālıḳı

4 Bi'llāhi zāhidā baña ta'n itme 'ışḳ ile
Rızḳ itdi 'ışḳı baña ḳamu ḫalḳ rāzıḳı

5 Ṣanma Murādī 'ışḳ ola her kişiye naṣīb
Vaṣl-ı Ḫudānuñ ola mı her kişi lāyıḳı

1524[2]

Velehū e'ānehu'llāhu 'alā murādih

Mef'ūlü Fāilātü Mefāīlü Fāilün

1 Göstermişem cemāle ḥabībüm cemālini
Bildüm kemāli çünki bilürven kemālini

2 Yā Rab ne ḥikmet oldı yāḫūd sırr-ı ber-kemāl
Benden ṣorar ḥabīb yine kendü ḥālini

3 Ma'nā-yı 'ışḳı bilmiş idüm şerḥin istedüm
Şerḥinden añladum yine luṭfuñ su'ālini

4 Mihr-i maḥabbetüñ çü şu'ā'ı tulū' ide
Her murġ-i bā-cenāḥ açısar perr ü bālini

5 Ger ister iseñ iresin āb-ı ḥayāta sen
Añla Murādīnüñ bu arada maḳālini

---

1 A.226b, F.250b. Gazel A, B, F, H'de vardır.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun sevdiği ve razı olduğu şeyi ona muvafık kılsın!
3b.ḫālıḳı: ḫāllāḳı A.

2 A.226b, F.251a, R.136a. Gazel L, M'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Onun isteği doğrultusunda Allah (cc.) ona yardımda bulunsun!
1a.cemāle: cemāl R. 2a.ne: - AE; yāḫûd : yaḫût R. 3b.şerḥinden: şerḥinde AE; su'ālini: müvālini AE..açısar: açar R

1525[1]

Velehū dāme fażluhū

Mef'ūlü Fāilātü Mefāīlü Fāilün

1 Şeydā göñül dolandura mı ins ü cān seni
Eglendüremedi seni ḥūr-ı cinān seni

2 Dünyā ṭolusı olsa Murāduñ dolanmaduñ
Eglendüren cemāl-i beḳādur hemān seni

3 Avunmaduñ ne deñlü saña virdiler ni'ām
Avunduran nedür bilürem ey nihān seni

4 Almaduñ 'ayna cümle 'ayān ü nihānı sen
'Ayn ile Ḥaḳ idüp durur ey dil 'ayān seni

5 'Ālemde her ne deñlü lisān olsa sendedür
Bilmez Murādī dünyāda bir tercemān seni

1526[2]

Velehū menna'llāhu bi-ṭūli bekā'ih

Mef'ūlü Fāilātü Mefāīlü Fāilün

1 Ṭāli' midür nedür ki bu hūrşīd-i enveri
Nūrı iḥāṭa ḳıldı ḳamu bahr ile ber-i

2 Ṣubḥ oldı ḳalmadı eṣer-i ẓūlmet-i dücā
Nūr oldı beyt-i ḫānenüñ ebvābı hem deri

3 'Ayn-ı hüdā küşāde olup gözledi ṭaraf
Buldı tecessüs eyleyüben mīr-i serveri

4 'İzzetde ḳodı 'izzet ile bulduġın yine
Ẕilletde ḳodı ẕillet ile merd-i aḥḳarı

5 Ḳudret yirindedür çü ḳamu rişte-i Murād
Olġıl Murādī ḥażret-i Ḥaḳḳun senā-geri

---

1 A.227a, F.251a, R.157a. Gazel L, M'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Onun faziletinin devam etmesi…:
1a.dolandura mı: dolanur mı AE. 1b.eglendüremedi seni: eglendürür mi pes AE; ḥûr-ı: ḥûr u R; çur A. 3a.avunmadın: avutmadın R; uymadın AE. 3b.nihān: pihān AE. 4a.ü: - R. 4b.idüp durur: ebedîdür AE. 5a.olsa: olursa AE.

2 A.227a, F.251a. Gazel AE, L, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun bekasının uzunluğuyla lütuflandırsın!
1b.ḳamu: bu AE. 4a.bulduġın: bulduġı AE. 5a.yerindedür: yedindedür A. 5b.olġıl: olup AE.

1527[1]

Velehū evṣalehu'llāhu ilā merāmihī

Mef'ūlü Fāilātü Mefāīlü Fāilün

1 Her dem ṭalebdedür dil ü cānum seni seni
Durmaz arar bu eşk-i revānum seni seni

2 Sensin baña cū cümleden aḳrab velī ʿaceb
ʿĀlemleri arar bu fiġānum seni seni

3 Setr eyleme cemālüñi görsün bu dīdemüz
Nāẓır özüñ görür yine ḫānum seni seni

4 Muḫtār olana virdi taṣarruf keremlerüñ
Söyler yine bu ḥāl-i zebānum seni seni

5 Geldi Murādī keşrete yümn ile gerçi kim
Vaḥdetde ḳıldı ẕikr-i dehānum seni seni

1528[2]

Velehū kessera'llāhu ḫayrah

Mef'ūlü Fāilātü Mefāīlü Fāilün

1 Sem'i ḳabūle irgüre çün kim nidāsını
Lāyıḳsa ibtidāya virür intihāsını

2 Ṣūretden isteme ḫaberi īste maʿnīden
Ṣūret nedür fenāda bilür çün liḳāsını

3 Vallāhi söylemezdi bu fem ṣūret-i kelām
Virmese maʿnā ruḫṣat ile mācerāsını

4 Fiʿl-i ḳaderdedür ne ki var ise fāʿilün
Fiʿlinde yine fiʿl ider ibtidāsını

5 Ḥaḳdur Murādī her işi "Faʿʿālün limā yürīd"
Kendin gören münāfıḳa virür belāsını

---

1 A.227a, F.251b. Gazel L, M, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onu maksadına ulaştırsın!
4a.taṣarruf: nuṣret AE. 4b.ḥāl-i: ḥāli AE. 5a.keşrete: keşreti AE. 5b.seni: - A.

2 A.227b, F.251b. Gazel L, M, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun hayrını çoğaltsın!
1b.lāyıḳsa: lāyıḳsa AE. 2a.ṣûretden: sûretde A. 2b.çün: çü AE. 3a.bu: - AE, F, H; ṣûret-i: ṣuveri AE. 3b.maʿnā: maʿnā-yı AE. 4a.var ise: varsa AE. 5a.Murādî: - AE; faʿʿālün limā yürîd: bk. G 970/1; limā: mā AE. 5b.kendin: kendüyi AE.

1229[1]

Velehū neşera'llāhu şīte ma'diletihī

Mef'ūlü Fāilātü Mefāīlü Fāilün

1 Bilmez cihānda sırrını kimse Ḫudā ḥaḳḳı
Ḥaḳdur benüm ḥaḳīḳatüm ol kibriyā ḥaḳḳı

2 Rāy-ı irādātı ḳoyuben rāh-ı maṭlūba
Gezdüm cihānı Ka'be vü Merve Ṣafā ḥaḳḳı

3 Baḥr-ı maḥabbet içre şenādur bu fülk-i dil
Bulmaḳda nice cevheri ol āşinā ḥaḳḳı

4 'Ömr-i 'azīzi sermed idüp medd-i ẓıll ile
Maḳbūl-ı ḥażret oldı mücāb-ı du'ā ḥaḳḳı

5 Yā Rab murādımı bu Murāduñ müyesser it
Ortada ḥażretüñle olan mācerā ḥaḳḳı

1530[2]

Velehū eşraḳat şümūse salṭanatihī ilā yevmi'l-ḳıyām

Mef'ūlü Fāilātü Mefāīlü Fāilün

1 Yā Rab seni ṭalebde dil ü cān seni seni
Her dem arar bu ḥāl ile pinhān seni seni

2 'Işḳuñla nālede dil ü cānum firāḳda
Gözler her anda dīde-i giryān seni seni

3 Var eyledüñ beni ḳoma sa'yümde nā-ümīd
Derdüm seni diler yine dermān seni seni

4 Çeşmümde nem dilümde ḥarāret şitābda
Ḥayretde cān diler yine ḥayrān seni seni

5 Cānā Murādīye ḳo cefāyı vefālar it
Cānında eyledi seni cānān seni seni

1 A.227b, F.251b. Gazel A, F'de vardır.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun adaletinin şöhretini yaygınlaştırsın!
1a.sırrını: sırrumı A.

2 .227b, F.252a. Gazel A, F'de vardır.
Başlık A: Bu da onundur. Kıyamet gününe kadar saltanatının güneşleri parlasın!
4a.dilümde: dilde A. A'da 5. beyit şu şekildedir: Cānında eyledi seni cānān seni seni La'lüñden aldı al ile ġonca ṭarāveti.

1531[1]

Velehū zīdet meḥābetühū

Mef'ūlü Fāilātü Mefāīlü Fāilün

1 La'lüñden aldı al ile ġonce tarāveti
Zülfüñden aldı sünbül-i ġarrā leṭāfeti

2 Çeşmüñe beñzedi diyü şehlā vü nergisi
Başa ḳoyup iderler olara ri'āyeti

3 Ḳumlar ṣaġışı şīşe-i dīdemden aḳdı yaş
Raḥm itmedüñ didüm didi kim varsa ġanī

4 Ḳālū belāda başuma 'ışḳuñ yazıldı çün
Senden ider mi bu dil-i şeydā ferāġati

5 Bekle Murādī işigüñi sen anuñ hemān
Bulmaḳ dilersen iki cihānda sa'ādeti

1532[2]

Velehū ażā'a'llāhu kevākibe ḫilāfetihī

Mef'ūlü Fāilātü Mefāīlü Fāilün

1 Nār-ı firāḳ yaḳalı ey cān bu gönlümi
Ṣanur mısın ki eglene bir an bu göñlümi

2 Çün görmez oldı bāġ-ı cemālüñi ey perī
Eglendürür mi bir daḫı seyrān bu gönlümi

3 Başuma çıḳdı zülf-i siyāhuñ maḥabbeti
Ḳıldı şehā lebüñ mey-i sekrān bu gönlümi

4 Ruḫ-sār-ı şemsüñi güzelüm görmeyeli ben
Aldı ḳarañu ey meh-i tābān bu gönlümi

5 Sensiz eyā melek nice ẓan idesin baña
Eglendürür mi ravża-i Rıżvān bu gönlümi

6 Ḳaddüñ oḳı ḳıldı şehā ḳāmetüm hemān
Ḳaşuñ ḫayāli eyledi ḥayrān bu gönlümi

7 Ağladuġumca derd ile ben mübtelā Murād
'Işḳ odı eyledi daḫı sūzān bu gönlümi

---

1 A.228a, F.252a. Gazel A, F'de vardır.
Başlık A: Bu da onundur. Onun heybeti ziyadeleşsin!
3b.didüm: didüñ A. 4a.Ḳālû belā: bk. G 357/3a.

2 A.228a, F.252b. Gazel A, F'de vardır.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun halifeliğinin yıldızlarını parlatsın!
3b.mey-i: meyi F. 4b.aldı: elde F.

1533[1]

Velehū hebbet nesāyimi devletihī

Mefāilün Feilātün Mefāilün Feilün

1 Cemāl-i yār gerek gözlerüm çü mir'ātı
Birisi ʿayn-ı kemāl vü biri ḫayālātı

2 Ḳarīn-i maḥż-ı ezeldür vücūd-ı ʿayn-ı ḥikem
"Nefaḥtü" sırrına ḥükm eyledi delālātı

3 Şuʿāʿ-ı ḥüsninin pür-tāb idice ʿaks-i ḳamer
İrişdürür aña şems-i ezel ḥarārātı

4 Muḳaddemāt-ı ʿulūmın bilürdi ʿilm-i ʿalīm
ʿAceb mi hey'ete neşr eyler ise ḥālātı

5 Murādī vaḥdet-i kübrāda bulduñ ise vücūd
Gel imdi vaḥdet-i ṣuġrāda iste cennātı

1534[2]

Velehū eʿazze'llāhu cündehū

Mefāilün Feilātün Mefāilün Feilün

1 Kerāmet-i ezelīdür egerçi ʿālem-i rāy
Ebedle cem' ola ger dahı ḫūb olur ārāy

2 Egerçi necm ü ḳamer oldılar mużī-i semā
Ṭulūʿ ide çü güneş ḳalmaya sitāre vü āy

3 Ḥoş aʿẕeb oldı ḫoş aʿceb bu tarz-ı ḥün velī
Diler ise ola bir laḥẓada nice biñ bāy

4 Tāʿalluḳ-ı ezelīden ebed durur ḥāṣıl
Ki mebde' oldı ebedle başıldı muḥkem pāy

5 Murādī ḳabża-i ḳudretdedür çü ḳavs-i ḳażā
Ṭurur mı sehm-i ḳader çün çekilse muḥkem yāy

---

1 A.228a, F.252b. Gazel L, M, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Devletinin rüzgārını estirsin!
Başlık F: Velehü sellemehu'llāh.
1a.cemāl-i yār: cemāl A. 2a.vücûd-ı: vücûda AE. 2b. Nefaḥtü: Onu yapıp ruhumdan üflediğimde ona secdeye kapanın, demişti (15/Hicr 29). 3a.şuʿāʿ-ı: şuʿāʿı A; ḥüsninüñ: ḥüsni AE. 3b.ḥarārātı: ḥarāreti F. 4a.ʿilm-i: alîm A. 4b.eyler ise: eylerse AE. 5a.vaḥdet-i: vāḥid-i AE; bulduñ ise: bulduñsa AE. 5b.gel imdi: kül eyledi AE; cennātı: cināyātı A; ḥasenātı AE.

2 A.228b, F.252b, R.61b. Gazel L, M'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun askerini aziz kılsın!
1a.ʿālem-i: ʿālem AE; ʿāleme R; rāy: lā-rāy AE. 1b.ḫûb: cevāb AE. 2a.ü: - R; mużî-i semā: müsemmenā AE. 3a.aʿ)eb: aġreb AE, R. 3b.bay: cāy R. 5b.çekilse: çekān AE.

1535[1]

Velehū edama'llāhu irşādehū

Mefāilün Feilātün Mefāilün Feilün

1 Görindi ḥubb-ı ḥaḳīḳatde ma'rifet her cāy
Açılsa līk ḥicābum irişmez 'aḳl ile rāy

2 Me'ānī ile 'alā'im vücūdı ẓāhirdür
Muġayyebāt-ı vücūd üzredür vücūd-ārāy

3 Şalındı 'arşa-i vicde nice muvaḥḥidler
Velī berātına çekdi 'ālem ile ṭuġrāy

4 Şaḳın özüñi özüñden özüñ özüñe 'adū
Çıḳup ayaḳ ile baẓdan ṭayandılar nice pāy

5 Murādī şems-i münīri başar degül müdrik
Meger ki göstere tābınuñ 'aksini ṭuġrāy

1536[2]

Velehū esbela'llāhu feyżahu 'aleyh

Mefāilün Feilātün Mefāilün Feilün

1 Cemālin açdı ḥabībüm baña naẓar ḳıldı
Cemāl-i ḥüsnī baña ser-te-ser eşer ḳıldı

2 Vücūda irdi vücūdum çün irdi dil-dāra
Ḥayāt virdi baña līk bī-ḫaber ḳıldı

3 Ṣıfāt-ı ḥüsnini ezberledüm çü ẕātında
Özi sıfātını ẕātumda pür-hüner ḳıldı

4 Şu'ā'-ı mihri çü berḳ oldı tāb-nāk oluben
Ḳamer żiyāsına żamm oldı tāb-ver ḳıldı

5 Murādī çünki celālüñ durur cemāle ḳarīn
Bunı kim erler(e) illā kim oldı er ḳıldı

---

1 A.228b, F.253a, R.61a. Gazel L, M'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun irşadını devam ettirsin!
1a.ḥaḳîḳatde: ḥaḳîḳümde R. 1b.lîk: lāki R. 2a.me'ānî: ma'nā AE. 2b.muġayyebāt-ı: ma'nāda AE; üzredür: üzre R. 3b.berātına: berāta AE; 'ālem: 'ilm AE. 4a.'adû: 'aded A. 5a.başar: - AE; müdrik: müdrik kimse AE; mededüñ R. 5b.'aksini: 'aks-i AE.

2 A.228b, F.253a.Gazel L, M, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) bereketini onun üzerine indirsin!
1b.cemāl-i: cemāli AE. 3b.pür: beni zā'ir-i AE. 4a.şu'ā'-ı: şu'ā'ı A; berḳ oldı: berḳ-i A. 5b.kim: - A; erler (e): erler A

1537[1]

Velehū medda'llāhu ṭanābe devletihī

Mefāilün Feilātün Mefāilün Feilün

1 Żiyā-yı vech ile mihrüm münevver itdi beni
Meremmet itdi vücūdum mu'ammer itdi beni

2 Vücūdum oldı benüm ṣanma āb ile taḫmīr
Kelām-ı luṭf ile yārüm muḫammer itdi beni

3 Mekān-ı 'ulve varıldı mekānı bulmamışam
Müyesserümi bilelden müyesser itdi beni

4 Benüm çü ḫalk ile tekrār mā-ḫalaḳdur kim
Delā'il-i 'aceb ile mükerrer itdi beni

5 Murādī merd-i Hudādur ḳader bu ḳadrda pes
O ḳādirüm bu ḳaderde muḳadder itdi beni

1538[2]

Velehū lā-zālet aḡṣānu devletihī muḥżarraten

Mefāilün Feilātün Mefāilün Feilün

1 'İmāret-i ezelīdür vücūd-ı insānī
Ḥikāyet-i ebedī oldı anuñ ıḳānı

2 Ḥayāt-ı rūḥ 'ani'l-lem'a oldı meşhūrest
Hidāyet irdi aña şol ki buldı iẕ'ānı

3 Mubaṣṣar oldı şu kim 'ālem-i ḥayātında
Ne deñlü ola müdaḳḳiḳ açıla bürhānı

4 Cemāl-i aksi ṣalar gerçi sāye her ṭarafa
Velīk degmede bulınmaz 'ışḳ-ı rūḥānī

5 Murādī baḥr-ı ḥaḳīḳatdedür şināver çün
Dirīg kimse bu 'ālemde bilmedi anı

---

1 A.229a, F.253a, R.174a. Gazel L, M'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) devletinin yerleşikliğini uzatsın!
1b.itdi: idi R. 2a.ṣanma āb: ṣanem AE. 2b.yārüm: eyyām AE. 3a.varıldı: varıldan R; bulmamışam: bulmışam A. 4a.mā-ḫalaḳ: bk. G 478/5b; mā-ḫalaḳdur kim: mā-ḫalaḳ kimdür AE, H, R. 4b.'aceb: acîb A, AE. 5a.Murādî: Murādî A; ḳader: ḳādir AE; bu ḳadrda pes: budur daḫı bes R. 5b.muḳadder: muḳaddür AE.

2 A.229a, F.253b.Gazel L, M, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Devletinin var olan büyümesi devam etsin!
2a.rûḥ: rûḥ-ı AE. 3a.mubaṣṣar: mubaṣṣır AE. 5a.şināver: şitādur A.

1539[1]

Mefāilün Feilātün Mefāilün Feilün

1 Beḳā dilerseñ eger ḳıl fenā fenā ṣuveri
Eger ki ṣādıḳ iseñ tārik ol bu cān ü seri

2 Çıḳ āb u āteş arasında ḳılma zār u ḥazīn
Celī olup açıla sende tā bu cān baṣarı

3 Muġayyibātı ḳayurma mu'ayyenāta düriş
Dilā yelinde gezerseñ delīldür eṣeri

4 Vücūd-ı maḥż-ı ezel çün vücūdıdur żābıṭ
Murābıṭ oldı anı cümleten cihān ḫaberi

5 Murādī 'izz-i beḳā oldı çün fenā-yı muḥīṭ
Fenā beḳā seni żābıṭ bu vārid-i seḥerī

1540[2]

Mine'l-vāridāti'l-ilāhiyye

Mef'ūlü Mefāilü Mefāilü Feūlün

1 Dil ḳıldı teʿemmü nice eyyām ü leyālī
Eyledi ḫayāl ile ḫayālinde ḫayālī

2 Devr eyledi erkānı ḳamu noḳṭa-be-noḳṭa
Bulmadı gezüp saṭḥ-ı dü 'ālemde miṣālī

3 Tedḳīḳini arturdı nice kerre müdaḳḳiḳ
İẕ'ān ile zu'm eyledi bulmadı mecālī

4 Gezdi bu arada nice yüz kerre be-tekrār
Bir laḥẓa bulımadı özin laḥẓada ḫālī

5 Gel bir naẓar ile yine bu 'arṣada şimdi
Naẓm itdi Murādī nice yāḳūt laʿālī

---

1 R.66a. Gazel R'de vardır.
2 A.229a, F.253b, R.99a. Gazel M'de yoktur.
Başlık A: İlahi hatırlatmalardan…
Başlık F: Ve min-netāyici ṭab'uhu.
1a.ü: - R. 2a.Devr eyledi erkān-ı ḳamer taḳṭîr ü taḳṭîr AE; ḳamu: - R. 3a.tedḳiḳini: tevfîḳini AE. 3b.mecāli: muḥāli AE. 4a.nice: niçe kez AE; be-tekrār: tekrār AE. 5a.ile: eyle B. 5b.yaḳût: yaḳût-ı AE.

1541[1]

Velehū ḫaṣṣahu'llāhu bi-'ināyetihī

Mef'ūlü Mefāīlü Mefāīlü Feūlün

1 Bir mürşide şordum ki anuñ 'āḳildi adı
Manṣūruñ "ene'l-Ḥaḳ" didügi ne'ydi baña di

2 Pes virdi cevābın didi kim bilmezem anı
Var 'ışḳa su'āl eyle ki şerḥ ide mevādı

3 Çün 'ışḳa buluşdum didüm aña bu cevābı
Bir cezbeden alur idi el'ān ġam u şādī

4 Gel şorma baña sen bunı şorġıl yüri sırra
Sırrum didi kim sırr ile çek nāme midādı

5 İrgür bu murād ile murāduñı murāda
Ger ister iseñ anı murād üzre Murādī

1542[2]

Velehū ḥassala'llāhu merāmihī

Mef'ūlü Mefāīlü Mefāīlü Feūlün

1 Çün 'ışḳ-ı dil-ārāyile cāna ḫaber oldı
Deryā-yı maḥabbetde bu dil ġavṭa-ger oldı

2 Her kim göz açup baḳdı ise 'ayn-ı cemāle
Maḥv oldı vücūdını ḳoyup bī-eser oldı

3 Nūr-ı leme'ān oldı ṭaraflarda hüveydā
Teşḫīs idemez anı şu kim bī-baṣar oldı

4 'İlm-i ezelīdür oḳınan cümle kütübde
İẓhār idemez līk cihān bī-hüner oldı

5 Çün iki cihānda bu Murād oldı müsellem
Kim aña muṭī' olmaya zīr ü zeber oldı

---

1 A.229b, F.253b, R.127b. Gazel L, M'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) ona inayetini has kılsın!
1a.ki: - A, F; 'āḳildi adı: 'āḳil adı idi AE; 'āḳil idi adı R. 1b.ene'l-Ḥaḳ: bk. G 31/5a. 2a.bilmezem: bilmedüm A. 2b.şerḥ: - AE. 3b.alur idi: al did A; alurdı AE; alur didi R; el'ān: alın R. 4a.yüri: - AE. 4b.sırrum: sırra AE; nāme: nām-ı AE. 5a.irgür bu: irgüre R. 5b.Murādî: murād üzre A.

2 A.229b, F.254a. Gazel L, M, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun maksadını hāsıl etmesi…
1a.dil-ārāyile: AE. 2a.ise: - AE. 2b.oldı vücûdını: olup vücûduñ AE. 3b.anı şu kim bî-baṣar: lîk cihān bî-hüner AE, B. 4b.cihān bî-hüner: anı şu kim bî-baṣar AE, B.

1543[1]

Min mehāsini kelimātihi'l-'ilmiyye ve'l-me'ānī'l-ḥikemiyye

Müstef'ilün Müstef'ilün Müstef'ilün Müstef'ilün

1 Ey Ḥālıḳ-ı arż u semā göster bize dīdāruñı
Senden iderüz biz recā göster bize dīdāruñı

2 Ḳılduḳ ṭapuñı biz sened yā Rab bize senden meded
İḥsānuña yoḳdur 'aded göster bize dīdāruñı

3 Yā Rab ḥayātuñ ḥaḳḳı çün göster bize dīdāruñı
Maḥbūb-ı ẕātuñ ḥaḳḳı çün göster bize dīdāruñı

4 Sensin bize Raḥmān olan sensin bize ġufrān olan
Her demde ẕü'l-iḥsān olan göster bize dīdāruñı

5 Eyler Murādī çün du'ā ḥażretüñe dā'im ṣenā
Budur sözümüz dā'imā göster bize dīdāruñı

1544[2]

Velehū dāme mecduhū

Müstef'ilün Müstef'ilün Müstef'ilün Müstef'ilün

1 Yār ile yārānum ḳanı gül yüzlü sulṭānum ḳanı
Ol mihr-i tābānum ḳanı ol māh-ı raḫşānum ḳanı

2 'Āşıḳlara ḳılan vefā dil derdine ḳılan devā
Gel ey ṭabīb-i pür-ṣafā derdüme dermānum ḳanı

3 Bu dūd-ı āhumdan şerer ṭoġrı semāvāta çıḳar
Dil nice bir hicrān çeker vaṣluñ baña cānum ḳanı

4 Ḳanı baña cānān olan dil derdine dermān olan
Cāndur aña ḳurbān olan bir ġayrī ḳurbānum ḳanı

5 Çün ben ḳulın nālān sever iki gözüm giryān sever
İşüm gücüm efġān sever olmaz mı efġānum ḳanı

6 Cümle cihān miḥnet durur derd ile hem fürḳat durur
Gönlüm baña cennet durur cennetde Rıżvānum ḳanı

1 A.229b, F.254a. Gazel L, M, R'de yoktur.
Başlık A: İlmî kelimeleri ve hikmetli manalarının güzelliklerinden…
Başlık F: Münācāt.
1a.ḫālıḳ-ı: ḫālıḳı F. 4b.her: bir A

2 A.230a, F.254b.Gazel L, M, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Saygınlığının devam etmesi...
2b.gel ey: ey gel AE. 4b.olan dil derdine dermān olan: - AE. 5, 6, 7, 8, 9. beyitler AE'de yoktur. 7a.māh: māh-ı A. 9b.raḥm: - A. AE'de gazeller kısmı burada son bulmaktadır.

7 Sensiz cihānı n'eylerem bu 'ömr-i cānı n'eylerem
Māh āsnānı n'eylerem sen şems-i tābānum ḳanı

8 Ey kā'ināta pādişāh ey cümle maḫlūḳa ilāh
Nice ḳılam hicrüñle āh bitmez mi hicrānum ḳanı

9 Giderdi gönlümden keder dünyāya ḳılmazduñ naẓar
Bu ben Murādīye eger raḥm itse Yezdānum ḳanı

1545[1]

Velehū zeyyene bi-vücūdihi'd-dünyā

Müstef'ilün Müstef'ilün Müstef'ilün Müstef'ilün

1 Ḳo bu cihān-ārāyişin çün kim fenādur āḫırı
Yaḳın degül midür eçel nedür bu fikr-i serserī

2 Bir laḥẓa devr ider felek hiçün saña bunca emek
Ger 'āḳil-i kāmil iseñ dünyādan olġıl sen berī

3 Māl-ile cāna ġarra olma tīz gecicidür bular
Aña durış kim bu seri ḳurtarasın döküp deri

4 Ḳanı Cem ü ḳanı Ḳubād toprakların ṣavurdı bād
İşitmedün mi n'oldılar Dārāyile İskenderi

5 Bilgil Murādī bu cihān bir kimseye virmez amān
Virgil Hudānuñ yolına turma hemān cān ü seri

1546[2]

Velehū naṣara'llāhu bi-te'yīdihī

Müstef'ilün Müstef'ilün Müstef'ilün Müstef'ilün

1 Ey dil eger 'āḳıl iseñ 'ışḳ ile mihmān ol yüri
Tāc u ḳabā terkin ḳılup her demde 'üryān ol yüri

2 Keşretde vaḥdet gözlegil urġıl cihāna püşt-i pā
Yā-hū ve yā men-hū diyü derd ile giryān ol yüri

3 Bulmaḳ dilerseñ ger ṣafā elden ḳoma ṣıdḳı ṣaḳın
Gerçek iseñ 'ışḳuñda ger dil-dāra ḳurbān ol yüri

---

1 A.230a, F.254b.Gazel A, F, H'de vardır.
Başlık A: Bu da onundur. Dünya onun varlığıyla süslensin!
2a.emek: melek A. 4a.Ḳubād: ḳıyā A.

2 A.230b, F.254b.Gazel A, B, F, H'de vardır.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun kuvvetlendirmesiyle ona yardım etsin!
4b.yüriü: - A; bürhān: bir yan B

4 Ḳılma maḥabbet ġayrıya miḥnet durur çün ġayrısı
'Işḳ odına döne döne her laḥẓa bürhān ol yüri

5 Bulmaḳ dilerseñ ger beḳā özüñi var eyle fenā
Baḳma Murādī ġayrıya cānāna cānān ol yüri

1547[1]

Velehū nefe'a'llāhu bi-bereketihī

Müfteilün Mefāilün Müfteilün Mefāilün

1 Levḥ-i dile yazup durur kilk-i kader çün āyeti
Cem' oluben ḳamu cihān itmege tā dirāyeti

2 Añlayımadılar anı bildiler ancaḳ aṣfiyā
Oldı olara dād-ı Ḥaḳ buldı ulu sa'ādeti

3 Ma'nī cemāline niḳāb urdı gelüp celāl ile
Ḳıldı çoġını bī-'aḳıl vech ile bu ri'āyeti

4 Lem'a-i 'aks-i şems-veş gösteren āb içinde sen
Añla sen anı bir meṯel terk idüben cehāleti

5 'Ārif olam diyen kişi görme özüñ özüñi gör
Dinle Murādī sözlerin çekmeyesin ḫacāleti

1548[2]

Velehū lā-zālet aḳmāru devletihī lāmi'aten

Müfteilün Mefāilün Müfteilün Mefāilün

1 Geldi ḳuruldı 'ömrümüz ḫayme-i bād-bān gibi
Baḥr-ı vücūda fülk-i dil girdi geçer zamān gibi

2 Cümleye cem' olan göñül çünki kemāle irişür
Bir daḫı gelmez 'āleme gitdi hemān o cān gibi

3 Ẓāhir ü bāṭın olalı elyāk olur kemāle dil
İşbu cihānı n'eylesün anda nice cihān gibi

4 Lem'a-i nūr-ı hū eger tāb ura ḫāne-i dile
Her ne ki varısar evḳat oldı hemān 'ayān gibi

5 Çünki Murādī 'ışḳ eri oldı n'ider bu 'ālemi
Kenz-i ḫarfī-i 'ilm-i cān anda 'aceb nihān gibi

---

1 A.230b, F.255a, R.64b.Gazel AE, L, M'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) bereketiyle faydalandırsın!
Başlık F: Ve min-āṯāri aḳlāmih.
2b.ulu: olar R. 3b.çoġını bî-'akıl: cemāline ḫafî R. 4a.'aks-i: 'aksi R; sen: bes R. 4b.cehāleti: ḫacāleti R.

2 A.230b, F.255a, R.172a. Gazel AE, L, M'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Devletinin yükselen ayları devam etsin!
1b.gibi: - A. 2a.irişür: irişe R. 4a.hû eger: havā ger A. 3b.cihān: cān B.

1449[1]

Velehū ṣuyineti'l-memāliki bi-'adlihī

Mef'ūlü Mefāīlün Mef'ūlü Mefāīlün

1 Diñüz baña bi'llāhi gönlümi alan ḳanı
Hicrinden aḳıdur göz yaşlar yirine ḳanı

2 Bir sāḳīden içmişem ben bāde-i 'ışḳı kim
Kevn ile mekān içre yoḳ durur aña ṣānī

3 Fürḳatde vü hicrānda ḳalur mı dil-i maḥzūn
Yoḫsa ola mı vuṣlat göre mi gözüm anı

4 Çünki o şehüñ 'ışḳı eyledi beni iḥyā
Ortaya ḳodum başı bulınca ben ol ḫānı

5 Zinde olayın dirseñ 'āşıḳ ebedü'l-ābād
Var yüri hebā eyle yolında ten ü cānı

6 Vaṣl olmaġı istersen ol şāh-ı dil-ārāya
Artur yüri eksiltme sen āh ile efġānı

7 Ḥaḳ 'ışḳı ile tev'am aldı bu Murādī çün
Ḳodı başın ortaya bulunca o sulṭānı

1550[2]

Mef'ūlü Mefāīlün Mef'ūlü Mefāīlün

1 Sevdā-yı ser-i 'ışḳuñ evvelde inandurdı
Hicrüñ odı ammā kim cān ü teni yandurdı

2 Gönlüm düşeli saña ey şāh-ı cihān-ārā
Dünyādan vü 'uḳbādan cānumı uṣandurdı

3 Bir cür'a-i ḥubbuñdur kim ḳıldı beni medhūş
Ẓan itme mey-i şevḳüñ ḫānum beni ḳandurdı

4 Terk eyler idüm cānı didüñ (ki) senüñven ben
Ol lafẓa güher-bāruñdur cānı ṭayandurdı

5 Bir 'ayn-ı zülāl olduñ sen yine Murādī kim
Ġāfil kim aça anı nevminden uyandurdı

1 A.230b, F.255b. Gazel A, B, F, H'de vardır.
Başlık A: Bu da onundur. Onun adaletiyle ülkeler korunsun!
Başlık F: Ve min-leṭā'ifihi ṭab'uh.
2 R.145a. Gazel R'de vardır. 4a.(ki): -.

1551[1]

Velehū zādehu'llāhu kerāmehū

Müfteilün Fāilün Müfteilün Fāilün

1 Ḳudret-i ḥayy-ı ḳadīm eyledi iḥyā beni
Rütbe-i a'lā içün eyledi inşā beni

2 Maḥż-ı ḥaḳīḳatdeyem ḥaḳḳumı ḥaḳ itmişem
Ḥaḳḳa yarar ḥaḳḳ ile eyledi peydā beni

3 Fā'il-i muḫtāra çün eyledi 'arż-ı vücūd
Cūd-ı vücūdumda pes eyledi aḳvā beni

4 Eyledi ḳalbüm seḥābında maṭar çün benüm
Līk nebātāt içün eyledi saḥrā beni

5 Bildi Murādī yine aṣl ile fer'i yaḳīn
'İlm-i ledün birle Ḥaḳ eyledi deryā beni

1552[2]

Velehū lā-zālet devletühū müşeyyedeten

Mefāīlün Mefāīlün Feūlün

1 Ṣımāḫ-ı cāna geldi çün nidāsı
Olupdur rūḥumuñ her dem ġıdāsı

2 Bilindi fürḳatüñ kenzi ḫafāda
Dinildi keṣret ü vaḥdet edāsı

3 Cemāl-i bā-kemālinden görindi
Ḥicābından münevverdür liḳāsı

4 Bedāyi' remzinüñ şerḥin dilerseñ
Ḥicābın ac nedür gör māverāsı

5 Murādīye murābıṭ ḥācet olmaz
Bir oldı ibtidāsı intihāsı

---

1 A.231a, F.255b. Gazel A, B, F, H'de vardır.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun ikramını ona ziyade kılsın!
Başlık F: Velehü eyżen: Yine bu da onundur..
3a.muḫtāra: maḥż A

2 A.231a, F.255b, R.62b. Gazel AE, M'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Devletinin sağlamlığı devam etsin!
Başlık F: Velehü eyżen: Yine bu da onundur..
2b.ü: - R.

1553[1]

Velehū lā-zāle meẕkūren bi-ḥusni's-siyer

Mefāīlün Mefāīlün Feūlün

1 Gönül bir baḥre düşdi yoḳ kenārı
Anuñ çün terk idüpdür kār u bārı

2 Ḳarār ü ṣabrı gitmişdür elinden
Nice bir yirde ḳılsun ol ḳarārı

3 Ḳomışdur 'ār ile nāmūsı cümle
Ki olmaz 'āşıḳuñ nām ile 'ārı

4 Ḳamu yārin ḳılupdur cümle aġyār
Ümīdi bu ki yāri ola yāri

5 Murādī iḫtiyārın virdi elden
Hemān yārine virdi iḫtiyārı

1554[2]

Velehū ḥarresa'llāhu mecdehū

Mefāīlün Mefāīlün Feūlün

1 'Aceb bilsem dilüñ tenhāsı var mı
Na bāṭındur bunuñ peydāsı var mıı

2 Yatanlar zīr-i cāda cānma mürde
Naẓar ḳıl anların iḥyāsı var mı

3 İgen aldanma dünyā-yı denīye
Temāşā eylegör ifnāsı var mı

4 Dilerseñ görmege vech-i cemāli
Gönül mir'ātınuñ gör pāsı var mı

5 Kemāl ehli iseñ ferdā ġamın ḳo
Murāduñ gör ġam-ı ferdāsı var mı

1 A.231b, F.256a. Gazel A, B, F, H'de vardır.
Başlık A: Bu da onundur. Güzel huyuyla anılması devam etsin!
2a.ḳarār ü: ḳarārı ve A. 4b.yāri: yār ile A

2 A.231b, F.256a. Gazel A, B, F, H'de vardır.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun saygınlığını korusun!
A'da 1b.mısraı 1a.mısraı ile aynıdır. 2. beyit A'da yoktur.

1555[1]

Mefāīlün Mefāīlün Feūlün

1 Rameynā nūrenā min ḥucibin ḥālī
Ve kellemnā maʿan ʿayneʾl-maḳālī

2 Kelāmen müntehen lā min kelām
Ve kāne kāşifen minnā cemālī

3 Ve nestaḥyī bi-ʿilmi min ḥayāʾī
Neşernaʾl-ḥükme keʾn-neşri alāyī

4 Elā yā eyyühеʾl-müştāḳi faʿlem
Fe-inneʾl-ʿilme min ʿayniʾz-zülālī

5 Murāduʾl-ḥaḳḳi fāʿilün ente ʿabd
Ved-dekera külle yevmin biʾl-leyālī

1556[2]

Velehū lā-zāle meşkūrüʾl-fiʿāl

Feilātün Mefāilün Feilün

1 Baḳdı mirʾāta gördi dil özini
Giceden farḳ itdi gündüzini

2 İkide ücde gördi ʿālemi çün
Anuñ içün bir eyledi yüzini

3 Çünki sözinde bildi güftārı
Bildi kendüyi söyledi sözini

4 Ṭāliʿin gördi iḳtirān-ı saʿd
Gözledi yüce yirde yılduzını

5 Bulmaḳ ister iseñ murādı Murād
Muṣṭafānuñ sen izlegil izini

---

1 R.64a. Gazel R'de vardır.
1.Hāl perdelerinden nurumuzu attık onunla aynı sözü konuştuk.
2.Bitmiş kelam kelam değildir, bizden cemali keşfedendir.
3.İlim ile haya ederiz; mahlukatın yayılışı gibi hükmü yaydık.
4.Dikkat ey tutkun āşık, bil ki ilim zülal kaynağındandır.
5.Hakk'ın muradı caridir sen kulsun; gece ve gündüz hatırda tut.

2 A.231b, F.256a. Gazel A, B, F, H'de vardır.
Başlık A: Bu da onundur. Fiillerinin beğenilmesi devam etsin!
1a.baḳdı: baḳup A. 2a.ikide: igende A. 5a.Murād: Murādî A

1557[1]

Velehū surre mede'd-dehr

Feilātün Mefāilün Feilün

1 Reh-revān-ı ṭarīḳat-i ezelī
'Ālimān-ı 'ulūm-ı lem-yezelī

2 Ḳodılar ṣafḥa-i kemāle raḳam
Ḳalem almadı hergiz anlar anı

3 'Ahd-ı mīṣāk itdi keşf-i cemāl
Açdı çün kim niḳābı didi belī

4 Ġayrı terk itmeyince olmadı ġam
Şād olmazdı çekmese elemi

5 Ey Murādī seni bilen bilmez
Her ki bilmedi çekdi derd ü ġamı

1558[2]

Velehū ebḳāhu'llāhu ilā yevmi'l-ḳıyām

Müfteilün Müfteilün Fāilün

1 'Ālem-i ulyāda görenler beni
Cümle didi aña gerekdür seni

2 Hem-dem olalı bize cānānumuz
Bilemezüz ẕerrece cān ü teni

3 Olalıdan menzilümüz kūy-ı yār
İstemezüz cenneti hem gül-şeni

4 Bize yiter seyr-i ruḫ-ı dil-rübā
Ola küşāde gözümüz revzeni

5 Bir şecer olsa ṭolu eṣmārdan
Cümle Murād aña ṭutar dāmeni

1 A.231b, F.256b. Gazel A, F'de vardır.
Başlık A: Bu da onundur. Zaman süresince mutluluk olsun!
3b.belî: bk. G 357/3a. 4a.itmeyince: itmeyince em A

2 A.232a, F.256b, R.61b. Gazel AE, L, M'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onu kıyamet gününe kadar devam ettirsin! Başlık F: Velehü eyżen: Yine bu da onundur..
1b.aña: ilāhî A. 5b.ṭutar dāmeni: eṣmārdan A; ṭut dāmeni R.

1559[1]

Müfteilün Fāilün Müfteilün Fāilün

1 Müctemi‘ oldı gönül ‘ışḳ ile ma‘nā didi
Her ne ki ma‘nā didi remz-i mu‘ammā didi

2 Ḳıldı kitābet ‘aceb bir nice mevżi‘de bes
Her ne didiyse didi ḫoş ‘aceb a‘lā didi

3 Sa‘y-ı belīġ eyledi sırr-ı ‘acīb ‘ışḳına
Her sözi kim söyledi sırr ile tenhā didi

4 Ḳıldı rennānī-ṣıfat kendüyi peydā yine
Rāz-ı nihān üstine rāzını peydā didi

5 Müstemi‘ olġıl yine var ise sende ṣafā
Ḳavl-i Murādīye bak mantık-ı ‘ulyā didi

1560[2]

Velehū zāde’llāhu satvetehū

Feūlün Feūlün Feūlün Feūl

1 Ḥabīb-i ezel gördi çün kim beni
O demde ḳodı adımı ādemī

2 Cemālin çü mekşūf ide ḥüsn-i yār
Kim ola ki farḳ ide andan beni

3 Ḥicāb aṣdıġı dem cemāl-i celāl
Eger arar iseñ bulasın beni

4 Ebed ḥükmin itmiş ḥabīb-i ezel
N’ola olsa dil ḥākimüñ maḥremi

5 Murād itdi keşretde vaḥdet-hüner
Göñül ġayb ider ol şeh-i Edhemi

---

1 R.85b. Gazel R’de vardır.
2 A.232a, F.257a, R.156a. Gazel AE, L, M’de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun nüfuzunu artırsın!
Başlık F: Velehü eyżen: Yine bu da onundur..
2 a. ḥüsn-i: idesin A. 2b.ki: - A. A’da 3b mısraı ile 2b mısraı aynıdır. 4a.ḥabîb-i: ḥakîm-i R.

1561[1]

Mef'ūlü Mefāilün Feūlün

1 Terk eylemişem çü īn ü ānı
Bir ṭarz ile bulmışam mekānı

2 Maʿnā-yı vücūda gelmişem ben
Mübhemde ḳalurdı çoḳ maʿānī

3 Bir kenz-i ḫafī durur göñül kim
Gelmez dile şerḥ ile beyānı

4 Miftāḥ ile feṯḥ olaydı līkin
Her kim ki açar bula emānı

5 Ṭavḳ eyledi ʿışḳı ṭavf-ı kaʿbem
Mescid görürem bu inś u cānı

6 Menzilde çü münzil oldı sūre
Furḳān ile farḳ idem cihānı

7 Ben her ne bilürsem andan oldı
Her gamda bilürdi şād-mānı

8 Biz bulduḳ ezelde bir ʿibādet
Anuñladur elsine revānı

9 Ben cān ile rūḥı n'eyler idüm
Virmez yemīn ile bu çānı

10 Çün oldı Murādī merd-i ḥāẕıḳ
Pes buldı nihān ile ʿayānı

1562[2]

Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 ʿArż-ı ḥāl içün muḳābil yāre rūy
Ṭutdı āyīne yine dil-dāra rūy

2 Çünki Ṭūr-ı ʿışḳda "erīnī" didüm
Ṭoldı vādī ʿarṣa vü küh-sāra rūy

3 Rū-be-rū olduḳda vechüm yār ile
Yüz yüz ile oldı pes yek-pāre rūy

1 Gazel R'de vardır.

2 R.139a. Gazel R'de vardır.
2a. erînî: bk. G 81/5a.

4 Cümle ʿālem ṣūreti āyīne-dār
Ḥāşa li'llāh göstere aġyāra rūy

5 Ey Murādī sendedür çün her murād
Ḥāṣıluñdur ṭut hemān her kāra rūy

1563[1]

Mef'ūlü Fāilātün Mef'ūlü Fāilātün

1 Ġavvāṣ-ı baḥr-ı ḥikmet envāʿ-ı gevher aldı
Her gevher oldı bir baḥr-ı ebḥār anda ṭoldı

2 Burc-ı hidāyet üzre ṭoġdı çü şems-i neyyīr
Āfāḳa pertev irdi dünyāya nūr ṣaldı

3 Yā Rab ne oldı ḫādiş ola ḳademle eẓher
Ḳılmakda sırr-ı ekber kibri yüzine çaldı

4 Lāzım nedür dilā kim elzemde ʿaḳl-ı mebhūt
Sevdā-yı fenn-i āḫer zehrine durdı ḳaldı

5 ʿĀlem fenā durur çün añla Murādī ḥāli
Her kişi nevbetinde ṣurnā-yı mevti çaldı

1564[2]

Müstef'ilātün Müstef'ilātün

1 Allāhu ferdün ve'l-ḥaḳḳu Rabbī
Ve'l-ʿaḳlu minnā ve'r-rūḥu minnī

2 Żaʿfun ileynā birrün seḫānā
Lā şefʿa vitra fecre'l-leyālī

3 Şemsün żuḥahā ḳamerün telāḥe
Fe's'el ʿaṭānā lā yüs'el ʿannī

4 Tā-Hā vü Yā-Sīn Ḫā-Mīm ʿAyın-Sīn
Şerḥī tebāreke lā-şerḥa ḥātī

5 İnnī murādun vāḥidün murādā
Maḳṣūdün minnā innā murādī

---

1 R.142a. Gazel R'de vardır.
2 R.154a. Gazel L, R'de vardır.
1. Allah eşsizdir, Rabb'im haktır; akıl bizden ruh bendendir.
1b.67/Mülk.
2.Zayıfız, iyilik cömertliğimizdendir; gecenin fecri ve vitri eşsizdir.
3.Güneş parlıyor ay da onu takip ediyor; benden sorulmayan rızık istedim.
4.Tā-Hā ve Yā-Sîn Ḫā-Mîm ʿAyın-Sîn benim açıklamamla değildir, mübarek kıldı hayatımın bir açıklaması yoktu.
4a.Tā-Hā: bk. G 81/4a, Yā-Sîn, Ḫā-Mîm: bk. G /264/1b, ʿAyın-Sîn 42/Şûrâ 2.
5.Ben muradım, muradım da tektir; bizden maksat Murâdtır.

1565[1]

Feūlün Feūlün Feūlün Feūlün Feūl

1 Taḥayyürde ḳaldum nedür bilmedüm kāruñı
Neden incidürsin senüñ ṭoġruca yārüñi

2 Seni sevdügüm çün midür baña bunca cefā
Baña ṭa'n idersin göñülden çeküp ḫāruñı

3 Günāhumı bildür baña ben daḫı bileyüm
Şuçum bildürüp dek güzel soñradan varuñı

4 Özüñden beni bilme bī-gāne ey dil-firīb
Benümle senüñ bilürem olan iḳrāruñı

5 Muḥayyer ḳılındı bu yirde Murādī yine
Didi sır meyiyle bilürsin bu esrāruñı

1 R.90b. Gazel L, R'de vardır.
2a.çün midür: içündür L. 2b.göñülden: gülüñden L. 5b.sır meyiyle: sırrum ile L.

MUḤAMMES

1[1]

Min fevāyiḥi kelimātihī ve levāyiḥi ʿibārātihī

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

I

Nişānuñdur cihān nakṣı velīkin bī-nişānsın sen
ʿIyān iken ḥicāb-ı nūr-ı ẕātīde nihānsın sen
Zamān ile mekānuñ ḫālıḳı bī-īn ü ānsın sen
Mekān senden ṭolu yā Rab velīkin bī-mekānsın sen
Vücūduñla zamān memlū velīkin bī-zamānsın sen

II

Ḳadīm ü vāḥid ü ferd ü ṣamedsin Rabbena'l-ekrem
Cemāl-i lā-yezālüñ ḥayretinde ʿaḳl-ı küll ebkem
Cihāna ḥ̆ān-ı faẓlıñdan nevāl-i luṭf ire her dem
Sen ol sulṭān-ı ʿālemsin ṭoyar naʿmā gele ʿālem
Cihānı var iden sensin velīkin bī-cihānsın sen

III

Ezelden bāde-i ʿışḳıñla taḫmīr oldı çün fiṭrat
Cemāl-i bā-kemālüñ pertevine olmışam ḥasret
ʿIyān olduḳça nūruñ ʿayna müstevlī olur ḫayret
Senüñdür ḳudret ü saṭvet senüñdür ʿizzet ü rifʿat
ʿAyānsın cümleye şāhā velīkin bī-ʿayānsın sen

IV

Ṭulū-ı āfitāb-ı ʿizzetüñle ḫayradur efkār
Şühūd-ı ẕātunuñ müstaġraḳı oldı ulü'l-ebṣār
ʿIyānsın çün beyān lāzım degüldür kim ide inkār
ʿAceb ḳudret durur yā Rab ʿaceb ḥikmet durur bu kār
Beyān eyler seni eşyā velīkin bī-beyānsın sen

---

1 A.232a, F.257a. Muhammes A, F, H'de vardır.
Başlık A: Kelimelerinin güzellikleri ve ibarelerinin levhalarından...
Başlık F: Muḥammes.
I.1nişānuñdur: temāşānuñdur A; I.5.zamān: zamān-ı zamān A. II.3.luṭf ire: luṭfuñdan A; luṭf irer H.
III.3.ḥayret: ḥasret A. IV.2.oldı: oldı oldı AV. V.1.kimse: meger A; V.2.pîrden: yir A; V.4.kerānın: girānın A; V.5.bî-kerānsın: bî-girānsın A.

V

Benüm rāzum nihāndur rāz-dānın bulmadı kimse
Naẓarsız pīrden dermān-ı cānın bulmadı kimse
Bu geştī-i vücūduñ bād-bānın bulmadı kimse
Murādī bil bu deryānın kerānın bulmadı kimse
Naẓar iderse saña bil ki baḥr-ı bī-kerānsın sen

MEŞNEVİYYĀT

1[1]

Nuṭḳ-ı Şerīf-i Sulṭān Murād-ı Ṣāliṣ ḳaddese sirruhu'l-'azīz

Müfteilün Müfteilün Fāilün

1 Bi'smi'llāhi'r-Raḥmāni'r-Raḥīm
Āyet-i 'unvān-ı kelām-ı ḳadīm

2 Ḥamd ol Allāha ki oldur eḥad
'Ālim ü 'allām ü ḥakīm ü ṣamed

3 Ol durur rāzıḳ u ferd ü mübīn
Cümle-i ḳalmışlara oldur mu'īn

4 Ḥikmetidür mübdi'-i küll-i vücūd
Hep añadur cümlede olan süçūd

5 Cümleye sulṭān-ı Ḫudā ol durur
Luṭf ile iḥsānı igen bol durur

6 Cümle-i ḳalmışlara feryād-res
Ġayrısını añla hevā vü heves

7 Çün o durur ḫālıḳ-ı kevn ü mekān
Eyle 'ibādet aña dün ü gün hemān

8 Fā'il-i muḫtār o durur lem-yezel
Ḳādir-i mennān o durur bī-bedel

2[2]

Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Gel berü ey ṭālib-i 'ilme'l-yaḳīn
Diñle kim ne didi Rabbü'l-'ālemīn

2 "Len tenālü'l-birre ḥattā tunfiḳū"
Pes daḫı "mimmā tuḥibbūn" ey alū

3 Eylüge irmez kişi sen bellü bil
Virmez ise sevdügin bī-ḳāl u ḳıl

---

1 Mesnevi L, M'de yoktur.
Başlık: M: Sultan Üçüncü Murâd'ın şerefli nutku. Onun yüce sırrını kutsal kılsın!
3a.rāzıḳ u ferd ü: rāzıḳ-ı ferd-i R. 4b.cümlede: cümle L. 7a.çün: çü L. 7b.dün gün: dün ü gün M. 8b.ḳādir-i: ḳādir ü AE; o durur: odur R. 8. beyit M'de yoktur

2 R.66a. Bu mesnevi R'de vardır.
Len tenālü'l-birre ḥattā tunfiḳû: bk. G 13/4a. 2b.mimmā tuḥibbûn: Sevdiğiniz şeylerden sarf etmedikçe iyiliğe erişemezsiniz. Her ne sarf ederseniz, şüphesiz Allah onu bilir (bk. G 13/4b).

4 Ḥaḳ yolına sevdügin virmek gerek
Sevdügin virmek ile irmek gerek

5 İş bu āyet remzini kim añladı
Cümle varın aña īṣār eyledi

3[1]

Mefāīlün Mefāīlün Feūlün

1 Faẓīletdür gerek olan kişide
Özüñi Ḥaḳḳa ışmarla her işde

2 Er iseñ olmasun Ḥaḳdan ʿudūlüñ
Senüñ kiẕb olmasun hergiz ḳabūlüñ

3 Ḳulaġa hergiz alma ḳavl-i ġayrı
Sözüñ olsun dem-ā-dem Rabb ü Rabbī

4 Her işde ḥāżır oldı çünki vehhāb
Anuñla feṭḥ olur mesdūd olan hāb

4[2]

Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Maḥzen-i ḳalbümde mir'āt-ı ezel
Ol ezeldür kim dinildi lem-yezel

2 ʿĀlemüñ taḳdīrine şāhid durur
Bir beyān-ı lāzım u ʿā'id durur

3 Levḥ-i maḥfūzuñ ḥafẓı he zamān
Eyler ol maʿnā-yı bā-maʿnā beyān

4 Nuṣḥa-i erbāb-ı dildür cümlesi
Lemʿa-i mihr-i vücūduñ cümlesi

5 Nāḳil-i tafẓīl-i ʿilm-i evvelīn
Ḥāmī-yi beyān-ı ʿilm-i āḫirīn

6 Kāmil-i baḥr-ı ʿulūm-ı mihterīn

---

1 R.66a. R.66a. Bu mesnevi R'de vardır.
2 R.66b. Bu mesnevi R'de vardır.
11b. Leyse li'l-insāni illā mā seʿā: bk. G 17/8b.
8b.min maḥżi ḥāl: Tamamen hālden…
9.İhsan ancak büyük lütuf ve ihsan sahibinden olur; Allah'ın hükmü gelince biz sevginin anlamını da onun vasıtasıyla kavrarız.
10.Ben o sözü söylemedim, tamamen o(dur), Tûr'un her tarafından tamamen Musa aleyhisselâm inliyor.

‘Āmil-i ḥilm-i rümūz-ı bihterīn

7 Noḳṭa-i pergār-ı devvār-ı eḥad
Şerḥ-i lā-yuḥṣā durur hem lā-eḥad

8 Oldı ol ‘ilm-i Ḫudā-yı ẕü’l-celāl
Gel celāli dāfi‘ ol “min maḥżi ḥāl”

9 Lā-ilāhe illā mine’l-fażli’l-ḥısān
Keyfe ḥükmi fa‘lem enne’l-ḥubbe ān

10 Men ne kerdem ān süḫan ke’l-hū
Külli Mūsā nāled ez-her-ṭarf-ı Ṭūr

11 Evvel ü āḫirde nāẓırdur żiyā
“Leyse li’l-insāni illā mā se‘ā”

12 Ḳıl Murāduñ bu kelāmın istimā‘
Añlamazsañ eyle gel bārī metā‘

5[1]

Meṣneviyyāt

Mefāīlün Mefāīlün Feūlün

1 Elā ey ‘ārif-i esrār-ı ma‘nā
Dilerseñ olasın ‘ilm ile ebḥā

2 Ma‘ānī gencinüñ miftāḥı tevḥīd
Anı bilgil ki oldur aṣl-ı temcīd

3 Dilersen bulasın feyż-i haḳā’ıḳ
Deḳā’ıḳdan olur maḥż-ı deḳā’ıḳ

4 ‘Ulūmuñ mübdī‘idür maḥż-ı illā
Fuhūmuñ merkezi fehm-i mu‘ammā

5 Cemāl ile cemāli ṣābit eyler
Mübeyyendür beyānı ṣābit eyler

1 R.67a. Bu mesnevi R’de vardır.
Başlık: L: Mesneviler

6[1]

Mefāīlün Mefāīlün Feūlün

1 Durış tevḥīd-i Ḥaḳḳı dā'im eyle
'İbādetle vücūduñ ḳā'im eyle

2 Ṣaḳın aldanma dünyāya ṭayanma
Anuñ iḥsānına hergiz ḳanma

3 Fenā ḳıl kendüñi ölmezden evvel
Geçüpsin cümleden 'aḳl ile çek el

4 Gözet Ḥaḳḳuñ rıżāsın ey ḳarındaş
Ṣaḳın emr-i Ḫudādan çekme gel baş

5 Murādīnüñ sözin gūş eyle gel var
Ṭayanma bu cihāna zerre miḳdār

7[2]

Mefāīlün Mefāīlün Feūlün

1 Necāt-ı müntehā şūnlarda ẓāhir
Yüzinde nūr-ı īmān ola bāhir

2 Ḳıyās-ı ehldür (bu) bī-meḥābā
Ki mübdi'de bilür a'lāda peydā

3 Muḥaḳḳaḳdur ider a'lādan i'lān
Mudaḳḳiḳdür iden taḥḳīḳ-i īgān

4 Mesā'il şerḥinüñdür nükte-dānı
Ma'ānī 'arṣasınuñ pehlevānı

8[3]

Mefāīlün Mefāīlün Feūlün

1 Kemāl-i ehl-i dil āncā şeved sūd
Ki bāşed müstemi' ez-ḥaḳ mes'ūd

2 Çi dāned bī-baṣīret çist cevher
Çi dāned kāfir-i bī-dīn-i hem-ser

1 R.67a. Bu mesnevi R'de vardır.
2 R.67a. Bu mesnevi R'de vardır.
2a. (bu): -
3 R.67b. Bu mesnevi R'de vardır.
1. Gönül ehlinin kemali, dinleyen haktan mutlu olduğunda faydalı olur.
2. Basiretsiz cevherin ne olduğunu ne anlar, dinsiz kāfir eşin ne olduğunu ne anlar.
3. Basiretsiz gece ve gündüzün ne olduğunu anlamaz, sadece şimdiki hāli anlar.
4. Korkusuz cahiller kendilerini gösteriyorlar, başı toprakta olanın beyanını anlamıyorum.
5. Anladığımı düşünüyordu fakat cehaletle konuşulan abestir.

3 Çi dāned bī-mubaṣṣır şeb çist yā rūz
Hemān dāned şu'ā'-ı nām imrūz

4 'Ayānī mī-küned cühhāl-i bī-bāk
Beyāneş-rā ne-mī dānem süriş-i ḫāk

5 Taṣavvur mī-küned mī-yāftem men
Velī yāve bā-cehl-i ez men

9[1]

Mefāīlün Mefāīlün Feūlün

1 Göñül levḥine çün naḳḳāş-ı ḳudret
Yazupdur evvelā ma'nā-yı ülfet

2 Maḥabbet çün çalındı evvel aḳlām
Velī her kişiye virilmedi tām

3 Ufuḳdan ṭāli' oldı şems-i devlet
Yayıldı 'āleme nūr-ı baṣīret

4 Alup her zerre miḳdārına göre
Görür her biri envārına göre

5 Murāduñ ḳavli olmadı bu aḳvāl
Buyurdı cümle ḳavlümdür "kemā ḳāl"

10[2]

Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Ḥaḳḳ-ı ma'lūmumdan odı şerḥ-i rāz
Maḳdemüm meymündur hem çāre-sāz

2 'İlmümüz ma'lūm idinmez hiç kes
Şānuñ olmazsa buña ḳılma heves

3 Meşrebindedür ḳamunuñ şer bī-bes
Gözüñe göre görürsin sözi kes

4 Muḳteżā-yı evvelīn ü āhirīn
Biri birine muḫalifdür hemīn

5 Bu kelāmından Murāduñ 'ālemīn
Nice 'ilm añlar ki bilmez cāhilīn

---

1 R.67b. Bu mesnevi R'de vardır.
5b.kemā ḳāl: Dediği gibi…
2 R.67b. Bu mesnevi R'de vardır.

11[1]

Mefāīlün Mefāīlün Feūlün

1 Gönül levḥine yazdum bir nice söz
Birini almaġ içün vir nice yüz

2 Dilerseñ nīki ḳalbi ṭaş olma
Vefāsızla ṣaḳın yoldaş olma

3 Ṣaḳın rāz açmaġıl nā-ehl olana
Eyüyi gözle baḳma ad u sana

4 Ṣaḳınġıl ṭālib olma māl u cāha
Nice cāh ehli gördüm düşdi çāha

12[2]

Feilātün Mefāilün Feilün

1 Dār-ı fānī durur bu dār-ı ġurūr
Kimse bulmadı bunda hiç sürūr

2 Cehl ḳıl bu ḥicābı refʿ idesin
Nūr olup ẓūlmetüñi refʿ idesin

3 Pāy-bend itme ġayrıyı özge
Bir gün ola ki gelmeye gözüñe

4 Göcdedür her vücūd u her ẕerrāt
Çaġırur mevt-i hādimü'l-leẕẕāt

5 Ġāfil olma beḳā degil bu cihān
İşte geldi vü işte gitdi hemān

6 ʿİbret alġıl ḳamu bu mevtādan
Ṭāʿat eyle olasın aʿlādan

7 Tevbe eyle yüri günāha ḳamu
İşüñ ışmarlaġıl ilāha ḳamu

1 R.68a. Bu mesnevi R'de vardır.
2 R.68a. Bu mesnevi R'de vardır.

13[1]

Mefāīlün Mefāīlün Feūlün

1 ʻUlūm-ı evvelīn ü āḫirīnden
Fünūn-ı ẓāhirīn ü bāṭınīnden

2 Ṭuyan gelsün bizüm meydānumuzda
Anı bilen ḳo ḳılsun yanumuza

3 Gerekmez bize hergiz olan aġyār
Bize ol lāzım olur kim ola yār

4 Bize yār olmaġa k'ey er gerekdür
Bu sırrı bimege hem-ser gerekdür

5 Murāduñ oldı her ḳavli ḥaḳā'ıḳ
Dekā'ıḳdur dekā'ıḳdur dekā'ıḳ

14[2]

Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Gel berü ḳalbüñ muṣaffā eylegil
Kendüñi Ḥaḳdan temennā eylegil

2 ʻĀlemüñ aldanmaġıl ālāsına
Cehd ḳıl tā giresin me'vāsına

3 Çün fenādur ʻāḳıbet dünyā geçer
Her ne zerʻ eyler kişi anı biçer

4 Cehd ḳıl tā ola mīzānuñ saḳīl
Āḫire aḥvālini endīşe ḳıl

5 Ey Murādī ḳıl duʻā ile enīn
Olasın uḫrāda tā "min sālimīn"

1 R.68b. Bu mesnevi R'de vardır.
2 R.68b. Bu mesnevi R'de vardır.
5b.min sālimîn: Esenlikte olanlardan…

15[1]

Feilātün Mefāilün Feilün

1 Ẓāhirin çünki ẓāhir eyledi Ḥaḳ
Var idüpdür ḳamuyı ol muṭlaḳ

2 Nūr-ı lāmi‘den oldı çün ẕerre
Kendüye göre aldılar behre

3 Çün idüpdür ezelde keşf-i ḥicāb
Aña göre ḳuruldı yine niḳāb

4 Çāreden çāre ger gelürse eger
Her güzin kimsede olur mı żarār

5 ‘Ālemüñ ẕerre ẕerre ḳıymeti yoḳ
Āḫirüñ behre behre ni‘meti yoḳ

6 ‘Ālemüñ burca dik ḥiṣār alasın
Ḫıdmetüñ birle kām-kār olasın

7 İns ü cānuñ murādı olmadır dād
Bu Murādīyedür murād-ı murād

16[2]

Feilātün Mefāilün Feilün

1 Kilk-i ḳudret çü yazdı bi’smi’llah
Evvelā lā-ilāhe illa’llah

2 Evvel ü evvele bidāyet yoḳ
Āḫir ü āḫire nihāyet yoḳ

3 Kenz-i maḫfīden itdi keşf-i rumūz
Ẓāhir olmadı līk ẕerre henüz

4 Mebde’i ‘ilm-i evvel ü āḫir
Menbā‘-ı ‘ilm-i bāṭın u ẓāhir

5 İftetaḥ yā müfettiḥe’l-ebvāb
Terziḳu men teşā’u ġayri ḥisāb

1 R.69a. Bu mesnevi R’de vardır.
2 R.70b, R.86a. Bu mesnevi R’de vardır.
5.Ey kapılar açan bize de aç ey dilediğine hesaba gelmez rızık veren.
5b.3Āl-i İmran 27.

17[1]

Mefāīlün Mefāīlün Feūlün

1 Görelden ser-be-ser cemālin
Teferrüc ideli ḫaṭṭ ile ḥālin

2 Gözümde nūrınuñ tābı eṣerdür
Naẓardan ḳıl naẓar ẕerre ḫaberdür

3 Ḳomış āyīnesinde bir ʿalāmet
Bulur mirʾāt ʿalāmetden kerāmet

4 Arayup bulmadı mānend-i bī-çün
Getürdi nice biñ Mūsā vü Hārūn

18[2]

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Ḳalmaġıl rāhda rāh ehline hem-rāh ol
Göñül Allāha ṭutup bendeyi bu der-gāh ol

2 Ġaflet itme berü gel ʿālem-i kübrāsın sen
Kenz-i maḫfī-yi Ḫudā rāh-ı temennāsın sen

3 Sendedür kürs-i ʿaẓīm ʿarş-ı muʿallāsın sen
Ey Murādī berü gel gör nice peydāsın sen

4 Ḳalmaġıl rāhda rāh ehline gel hem-rāh ol
Göñül Allāha ṭutup bendeyi bu der-gāh ol

19[3]

Ve min netāyici ṭabʿahu

Mefāīlün Mefāīlün Feūlün

1 Kelāmın ehl-i Ḥaḳḳuñ diñle gel var
Ḳulaġa al anı tekrār tekrār

2 Nedür dirseñ eger ʿālem meʾāli
Nice oynar gözet ẓıll-ı ḫayāli

---

1 Bu mesnevi R'de vardır.
2 R.89b. Bu mesnevi R'de vardır.
3 R.111a. Bu mesnevi L, R'de vardır.
Başlık: L: Onun tabiatının sonuçlarından…
1a. diñle gel: diñlegil L.

3 Er olan eyler ʿuḳbānuñ yarağın
Durışur eyleye cennet ṭurağın

4 Kebāʾirden ṣaġāʾirden ḳaçar pes
Özine bāb-ı firdevsi açar bes

5 Murādīnüñ sözidür cümle maḳbūl
Ḳabūl eyler anı şāh u eger ḳul

20[1]

Allāhümme lā-tüharrimnā min soḥbeti Muḥammedin (asv.) ve uhrus murādeke min külli āfetin ve ʿāhehin

Mefāīlün Mefāīlün Feūlün

1 Ḳalem şaḳḳ oldı yazdı çün
Muḥammeddür Resūlüm oluñ āgāh

2 Ḳażāma ṣābir olanlar belāma
İrişürler olar aʿlā maḳāma

3 Şu kim şükr eylemez ister sivāyı
Varup bulsun bes ol ġayrı Ḫudāyı

4 Çü yazdı bunları nūr oldı bāhir
Anuñ ardınca ẓulmet oldı ẓāhir

5 İki fırḳa olup bes cümle erväḥ
Kime ġuṣṣa virildi kime efrāḥ

6 Temennā eyle Ḥaḳdan sen necātı
Bulasın ser-be-ser tā ṭayyibātı

7 Berü gel nefsüñe bilmek dilerseñ
Eger esrārına irmek dilerseñ

8 Murādīnüñ kelāmın gūş eyle
Şarāb-ı ʿışḳı gel gel nūş eyle

1 R.117b. Bu mesnevi R'de vardır.
Başlık: L: Ey Allah'ım (cc.). Bizi Muhammed'in sohbetinden mahrum kılma ve Murâd'ını bütün afetlerden ve salgın hastalıklardan koru!

21[1]

Mefāīlün Mefāīlün Feūlün

1 Ḫudāvendā kemāl-i ʿizzetüñden
Bize neşr eyle baḥr-ı raḥmetüñden

2 Günāhum çoḳ durur yā Rab bağışla
Saña ne lāyıḳ ise anı işle

3 Cemālüñi baña iḥsān eyle
Bu iḥsānuñı bī-pāyān eyle

4 Żaʿīfem ḳapuna geldüm dilenci
Beni sen ḳılmaġıl ḫalḳun gülünci

5 ʿİnāyet eyle gel dā'im Murāda
İrişdür ḥażretüñde izdiyāda

22[2]

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 İstimāʿ eyle dilā ḳavlümi gel āgāh ol
Her ne kim işler iseñ emr-i bi-emri'llah ol

2 Aldanup ḳalma cihān zīnetine bī-cāh ol
Ḳāniʿ ol her-ne ki var iki cihāna şāh ol

3 Ḳalmaġıl rāhda rāh ehline gel hem-rāh ol
Göñül Allāha dönüp bendeyi bul dergāh ol

4 Ser-be-ser cümle fenādur çü bilürsen bu cihān
Sende ġafletle revā mı geçe bu ʿömr-i zamān

5 Yaḳanı dest-i ecel ṭutar olursan nālān
Oldı vallāhi sözüm Ḥaḳ bu cevāba sen inan

1 149b. Bu mesnevi R'de vardır.
2 R.176b. Bu mesnevi R'de vardır.

23[1]

Velehū żā'afa'llāhu iclālehū

Mefāīlün Mefāīlün Feūlün

1 Elā ey ġayreti yoḳ nefs-i ẓālim
Senüñle n'olısar āḫır bu ḥālüm

2 Ḳanı ḫavf ol Ḫudādan ey ḥayāsız
Nedür bu şerr ü şūruñ intihāsız

3 Nedendür ṭā'ata dā'im keselsin
Eger lu'b olsa ġāyet bī-bedelsin

4 Saña inṣāfuñı virsüñ umula
Senüñ ḥaḳḳuñda bu durur temennā

24[2]

Velehū lā-zāle melce'en li'l-enām

Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 'Ömre maġdūr olma bāzār oldı tīz
Ḥālümüz n'ola gele çün rüst-e-ḫīz

2 Ġafleti terk idelüm fi's-ṣubḥi şām
Tā'at ile bulalum 'ālī maḳām

25[3]

Velehū şeyyede'llāhu erkāne 'izzihī

Feilātün Mefāilün Feilün

1 'Arż-ı mü'min hemān demi gibidür
Bī-edeb ṣanma ādemī gibidür

2 Başuña al yüri edeb tācın
Alasın cümle tā cihān bācın

---

1 A.232b, F..257b, Bu mesnevi A, B, F, H'de vardır.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun yüceliğini artırsın!
Başlık F: Meşneviyyāt.
3b.bî-bedelsin: bî-bedelsin sen A. 4a.inṣāfını: miżāfını A.

2 A.233a, F.257b. Bu mesnevi A, B, F, H'de vardır.
Başlık A: Bu da onundur. Halkı için sığınma yeri olması devam etsin!
Başlık F: Velehü eyżen: Yine bu da onundur..

3 A.233a, F.257b. Bu mesnevi A, F, H'de vardır.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun izzetinin esaslarını kuvvetlendirsin!
Başlık F: Velehü eyżen: Yine bu da onundur..
1a.mü'min: meyve-i men A.

26[1]

Velehū nevvera'llāhu a'lāme devletihī

Müfteilün Müfteilün Fāilün

1 İy heme kes-rā tūyī püşt ü penāh
Pādşāh-ı cümle cihān u ilāh

2 'Ālim ü 'allām u ra'ūf u eḥad
Ḳādir ü mennān ü kerīm ü ṣamed

27[2]

Velehū rafe'a'llāhu a'lāme devletihī

Mefāīlün Mefāīlün Feūlün

1 İlāhī neccinā mimmā neça fī
Ve beşşernā bi-fażli bi'l-me'āfī

2 Bağışlağıl bizi ey ferd-i vāḥid
Ki sensin ḳādir ü sulṭān-ı mācid

3 Ene'l-müẕnib ve ente'r-Rabbü ma'būd
Teḳabbelnā du'ānā ente maḳṣūd

28[3]

Velehū dāme sulṭānehū

Feilātün Mefāilün Feilün

1 'Ömr-i dünyāya ġarrā olma ṣaḳın
Ġarrā olanda olmaz 'ilm-i yaḳīn

2 'Aḳluñı başa devşirüp fi'l-ḥāl
Olmağıl sen müşevveşü'l-aḥvāl

3 Eceli dā'imā tefekkür ḳıl
Olacak ḫāli var teẕekkür ḳıl

---

1 A.233a, F.257b. Bu mesnevi A, B, F, H'de vardır.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun devletinin alametlerini nurlandırsın!
Başlık F: Velehü eyżen Bu da onundur. Allah (cc.) onun devletinin alametini yükseltsin!
1.Bütün dünyanın padişahı ve ilahı, ey herkesin arkası ve sığınağı olan.
2.Ālim ve allam ve merhametli ve tek; kadir ve çok iyilik yapan ve ikram sahibi ve hiçbir şeye muhtaç olmayan.

2 A.233a, F.258a. Bu mesnevi A, B, F, H'de vardır.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun devletinin alametini yükseltsin!
1.Allah'ım bizi korktuğumuz şeylerden koru af fazlı ile müjdele.
3.Ben günahkārım, sen mabudum, Rabb'imsin, dualarımızı kabul et, maksudumuz sensin.

3 A.233a, F.258a. Bu mesnevi A, B, F, H'de vardır.
Başlık A: Bu da onundur. Sultanlığı devam etsin!

29[1]

Velehū dāme ʿizzuhū

Feilātün Mefāilün Feilün

1 Ey vücūduñdur aṣl-ı her mevcūd
Ġayrüñ ʿābid saña vü sen maʿbūd

2 Altı günde cihānı var itdüñ
Kimi yād u kimini yār itdüñ

3 Kimi rifʿatde kimi ẕilletde
Kimi ʿiṣyānda kimi ṭāʿatde

4 Kime virdüñ cinān u ġılmānı
Kime virdüñ ʿaẕāb-ı nīrānı

30[2]

Velehū dāme ʿizzuhū

Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Tevbeler ḳılduım günāha yā ilāh
Yaraşur saña ʿaṭā ey pādişāh

2 Baḳmaġıl yā Rabb günāhuma benüm
Raḥ ḳılġıl dūd-ı āhuma benüm

3 Senden özge yā kime yalvarayın
Ḳapuñı ḳoyup yā kande yarayın

31[3]

Velehū dāme sulṭānen

Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Ḥażret-i Ḫallāḳ-ı Rabb-ı ẕü'l-celāl
Her vücūda baḫş idüpdür bir kemāl

2 ʿĀmil ol ʿilmüñle ey ʿālī nejād
Sen daḫı tā kim olasın ber-murād

3 Cürʿa nūş olduñsa bu mey-ḫānede
Ol mücerred gel berü bu ḫānede

---

1 A.233a, F.258a. Bu mesnevi A, B, F, H'de vardır.
Başlık A: Bu da onundur. Onun izzeti devam etsin!
2b.kimini: kimiyi F, H. 4a.cinān: cenān A. 4b.ʿa)āb-ı: ʿaẕābı F.

2 A.233b, F.258a. Bu mesnevi A, B, F, H'de vardır.
Başlık A: Bu da onundur. Onun izzeti devam etsin!

3 A.233b, F.258b. Bu mesnevi A, B, F, H'de vardır.
Başlık A: Bu da onundur. Sultanlığı devam etsin!
Başlık F: Velehü eyżen: Yine bu da onundur..

32[1]

Velehū bāreka'llāhu fīh

Müfteilün Müfteilün Fāilün

1 Ruʿyet-i ʿuẓmādadur aḳṣā maḳām
Mantıḳ-ı aʿlādadur aʿlā peyām

2 Kim durur ol manṭıḳı gūyā olan
Devlet-i ʿuẓmāsı muʿammā olan

3 Ṣubḥ-ı saʿādet ki ṭulūʿ eyleye
Şāriḥimüz şerḥe şurūʿ eyleye

33[2]

Velehū medda'llāhu ẓılāle re'fetihī

Mefāīlün Mefāīlün Feūlün

1 Ḥuẓūr-ı vaḥdet oldı kār-ı ʿārif
Gel ey ʿışḳ ehli kesb eyle maʿārif

2 Dilerseñ maʿrifet meydānı gözle
Ulu bābına var ʿirfānı gözle

3 Seni ʿayne'l-yaḳīn ide kemā-kān
Seni ʿayne'l-yaḳīn ide kemā-kān

34[3]

Velehū dāmē saʿduhū

Feūlün Feūlün Feūlün Feūl

1 Muṣarraḥ yazılmış yine "beyyināt"
Gel āyātı gör kim odur ḳāṭıʿat

2 Ḳalem şaḳ olup dörd pāre hemān
Yazar tā ḳıyāmet rumūz-ı nihān

---

1 A.233b, F.258b. Bu mesnevi A, B, F, H'de vardır.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onu bereketli kılsın!
Başlık F: Velehü eyżen: Yine bu da onundur.

2 A.233b.Bu mesnevi A, B, F, H'de vardır.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun merhametinin gölgesini uzatsın!
Başlık F: Velehü eyżen: Yine bu da onundur..
3a.'ilme'l-: 'ayne'l- A.

3 A.234a, F.258b. Bu mesnevi A, B, F, H'de vardır.
Başlık A: Bu da onundur. Onun saadeti devam etsin!
Başlık F: Velehü eyżen: Yine bu da onundur..
1a. beyyināt:bk. G 148/2b.

35[1]

Velehū eyżen

Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Ḥikmet-i ʿilm u edeb elzem durur
ʿĀmil-i biʾl-i ʿilm olan ādem durur

2 Tāc-ı ʿizzetdür edeb ḥıfẓ eyle var
Ḥikmet ile işlenür dünyāda kār

3 Her ne yirde olsañ olġıl bā-edeb
Açmaġıl ḫāric ṣaḳın güftāra leb

36[2]

Velehū halledet salṭanatuhū

Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Gel berü ey ṭālib-i sırr-ı Ḫudā
Ḥaḳ dilerseñ saña ola reh-nümā

2 Eylegil ẕikr-i Ḫudāyı her zamān
Bulasın nār-ı cehennemden amān

3 Mevtüñi ẕikr eylegil gel dāʾimā
Eyle şerʿ-i Muṣṭafāya iḳtidā

37[3]

Velehū irtefeʿat aʿlāme devletihī

Mefāīlün Mefāīlün Feūlün

1 İlāhī oldı vaʿdeñ ḥaḳḳ-ı muṭlaḳ
Ġażabdan ruḥmetüñ olmışdur esbaḳ

2 Senüñ luṭfuñla fażluñ bī-nihāye
Ögüpdür ḳullaruñ maḥż-ı ʿaṭāya

3 Ḫudāyā yoḳdur iḥsānuña pāyān
ʿİnāyet eyle ḳullaruña her an

---

1 F.258b. Bu mesnevi B, F, H'de vardır.
Başlık A:: Yine bu da onundur.
Başlık F: Velehü eyżen: Yine bu da onundur.
1b.ʿilm: edeb A.

2 A.234a, F.259a. Bu mesnevi A, B, F, H'de vardır.
Başlık A: Bu da onundur. Onun saltanatı ebedî kılınsın!

3 A.234a, F.259a. Bu mesnevi A, B, F, H'de vardır.
Başlık A: Bu da onundur. Onun devletinin alameti yükselsin!
2b.ögüpdür: ögüp durur A.

38[1]

Velehū lā-zālet şümūsü devletihī ṭāliʿaten

Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 ʿÖmrüñi ḫarc itme luʿb u lehve āh
Ḥayf kim ʿömr-i ʿazīz ola tebāh

2 Āḫiret-endīş ol ḳo ġafleti
ʿİbret-i fikr eyle dāʾim ʿusreti

39[2]

Velehū esʿada'llāhu mesāhu

Mefāīlün Mefāīlün Feūlün

1 Ḳamu dillerde meẕkūr-oldı nāmuñ
Sen olduñ ḫālıḳı cümle enāmuñ

2 Muṭīʿüñdür senüñ mecmūʿ-ı eşyā
Ḳuluñdur cümleten iḥyā vü mevtā

40[3]

Velehū en'ama'llāhu ṣāḥibehū

Mefāīlün Mefāīlün Feūlün

1 İlāhī sen ḳamu maḫlūḳuñ ey Ḥaḳ
Pes olduñ cümleden pes ferd-i muṭlaḳ

2 Müsebbiḥler seni tesbīḥ iderler
Muḳaddisler seni taḳdīs iderler

---

1 A.234a, F.259a. Bu mesnevi A, B, F, H'de vardır.
Başlık A: Bu da onundur. Yükselen devletinin güneşleri devam etsin!
1a.ʿusret: bk. G 8/2b.

2 A.234a, F.259a. Bu mesnevi A, B, F, H'de vardır.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun akşamını mutlu kılsın!

3 A.234b, F.259b. Bu mesnevi A, B, F, H'de vardır.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun arkadaşını nimetlendirsin!

41[1]

Velehū lā-zāle mümetteʿan bi’s-saʿdi ve’l-iḳbāl

Mefāīlün Mefāīlün Feūlün

1 Ḫudāvendā ġarb ü mest-mendüm
Cenābuñda en ednā derd-mendüm

2 Saña maʿlūmdur bu cümle ḥālüm
Żamīrümde ne kim var ḳīl ü ḳālüm

3 İşüm ser-cümle ʿiṣyan u ḫaṭādur
Saña lāyıḳ olan ʿafv u ʿaṭādur

4 İlāhi dūr ḳılma raḥmetüñden
Bizi maḥrūm gönderme ḳatuñdan

5 Murādī ḳuluña luṭf eyle yā Ḥaḳ
Ki sensin pādişāh-ı ferd-i muṭlaḳ

42[2]

Velehū ebḳāhu’llāh

Mefāīlün Mefāīlün Feūlün

1 Gönül bağlama hergiz bu cihāna
Gidenler gitdi bundan yana yana

2 Ne bağlarsın gönül dār-ı fenāya
Ṣafāsı degmedi renc ü ʿanāya

3 Zamānuñ yoḳ durur aṣlā vefāsı
Fenādur ibtidāsı intihāsı

4 Ṣanur mısın bu dünyāda vefā var
Vefāsı yirine cevr ü cefā var

1 A.234b, F.259b. Bu mesnevi A, B, F, H’de vardır.
Başlık A: Bu da onundur. Mutluluk ve ikbal ile memnuniyeti devam etsin!
Başlık F: Münācāt.
2b.żamîrümde: żamîrinde A.

2 A.234b, F.259b. Bu mesnevi A, B, F, H’de vardır.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onu baki kılsın!
Başlık F: Ve min-netāyici kelimātih.

43[1]

Velehū feteha'llāhu ebvābe'l-ḫayr

Mefāīlün Mefāīlün Feūlün

1 Ḫudāyā dest-gīrümsin benüm sen
Elüm ḳaldur kim ednā ʿabdünem ben

2 Münācāt ile ḥācātum sañadur
Ṣenā ile teḥiyyātum sañadur

3 Ḳavīsin ḳıl ḳavī bir ʿācizem ben
Ḳabūl eyle ḳuṣūrum ḳāṣıram ben

44[2]

Velehū efāża'llāhu min berekātihī

Mefāīlün Mefāīlün Feūlün

1 Ḫudāya ʿāçizem luṭf eyle baña
Anı işle kı lāyıḳ oldı saña

2 Benüm ḳarum ḳamu cürm ü ḫaṭādur
Senüñ yā Rab işüñ luṭf ü ʿaṭādur

3 Baña lāyıḳ olanı eylerem ben
Saña lāyıḳ olanı eylegil sen

4 Sen ol sulṭān-ı ʿālemsin Ḫudāyā
Senüñ feyżüñdedür mecmūʿ-ı eşyā

5 Günāhuma muḳırram sensin aʿlem
Ne kim ḥükm eyler iseñ sensin aḥkem

6 Benüm senden ümīdüm ʿafv u raḥmet
Kerīmā ḳādirā ḳıl baña şefḳat

---

1 A.234b, F.259b. Bu mesnevi A, B, F, H'de vardır.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) hayır kapılarını açsın!
Başlık F: Münācāt.
2b.ṣenā ile: ṣenāyile A. 3b.ḳuṣûrum: maḳṣûrum A.

2 A.235a, F.260a. Bu mesnevi A, B, F, H'de vardır.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onu bereketinden faydalandırsın!
Başlık F: Münācāt.

45[1]

Min cevāhiri taḥrīrātihī ve zevāhiri taḳrīrātihī

Mefāīlün Mefāīlün Feūlün

1 Fenā dünyādan iʿrāż eyle ey dil
Cihān rengine aldanmadı ʿāḳil

2 Durış aldamasun dünyā seni de
Ḳul oldur dā'imā Mevlāya gide

3 Niçün bir iki günlük ʿömre ey yār
Olup maġrūr idesin yirüñi nār

4 Kime ḳıldı vefā bu çarḫ-ı ġaddār
Kime cevr itmemişdür bu cefā-kār

5 Amānı bulmadı kimse ecelden
Bulurdı cümle şehler gelse elden

46[2]

Velehū medde ʿumruhū

Mefāīlün Mefāīlün Feūlün

1 Elā ey ʿömrine maġrūr olan dil
Bu maġrūr olmadan saña ne ḥāṣıl

2 Ecel açup durur nice ḳafadan
Bilinmez ne yaġar ebr-i ḳażādan

3 Ṣaḳın bir gün iresin intihāya
Başarlar ḳabri döge döge pāya

4 Gerek şāh olasın gerek gedā sen
Gerekse ḥüsn ile ol müntehā sen

5 Gerek peyġamber ol gerek velī sen
Gerek ʿÖmer gerekse ol ʿAlī sen

---

1 A.235a, F.260a. Bu mesnevi A, B, F, H'de vardır.
Başlık A: Onun yazım cevherleri ve sözlü ifadelerinin parıltılarından...
Başlık F: Ve min-mevʿiẓehu'ş-şerîfeh.
3b.idesin yerini: yerini idesin H.

2 A.235a, F.260a. Bu mesnevi A, B, F, H'de vardır.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun ömrünü uzatsın!
Başlık F: Velehü eyżen: Yine bu da onundur.
1a.maġrûr: - A. A'da 1. beyitten sonra ikinci bir başlık daha vardır: Velehü żāʿafa'llāhu ecreh
8a.ʿāḳil: ġāfil A. 2b.bu: bir A. 20a.kerānı: girānı A. 20b.beni: bî- AB'de 118b ve 119b mısraları birbirinin yerine yazılmıştır.

6 Yine āḫir türāb-ender türābest
Cihān āḫir ḫarāb-ender ḫarābest

7 Ḫudānuñ ḥikmetine ʿaḳl ü idrāk
İrişmez biñ olursa cüst ü çālāk

8 Elā ey ʿāḳil ü ehl-i baṣīret
Ḫudānun virdügin bilgil ġanīmet

9 Felekle şems u māh u Zühre Behram
Züḫāl Keyvān ḳamusı saña fercām

10 Buları saña ḫıdmet-kār ḳıldı
Saña luṭfından ol Ḥaḳ var ḳıldı

11 Revā mıdur aña ʿāṣī olasın
Tekebbür birle içün ṭoldurasın

12 Ne yüzle varasın der-gāh-ı Ḥaḳḳa
Çü varmaduñ bugün sen rāh-ı Ḥaḳḳa

13 Çü böyledür Ḫudāya ne ḳılalum
Dem-ā-dem aġlayalum yā ḳılalum

14 İlāhī bende bir ṣāliḥ ʿamel yoḳ
Şehā ʿiṣyān ile ḥüsrānumuz çoḳ

15 Beyāżı ḳalmadı nāmumda bir cā
Ḳamu şirretle ṭolmışdur ser-ā-pā

16 Kerīmā ḳıl keremler ben ḥaḳīre
Ḳıyāmetde gözüm olmaya tīre

17 Saña lāyıḳ olan ʿafv u ʿaṭādur
Baña lāyıḳ olan cürm ü ḫaṭādur

18 Ḫudāyā saña raḥmetler sezādur
Efendüm baña ʿiṣyānum belādur

19 Ṣıġındum saña yā Rab her belādan
Ḥuṣūṣā bu cihān-ı pür cefādan

20 Kerānı yoḳ yem-i ʿafvuñ Ḫudāya
N'ola ḳılsan beni luṭf ile iḥyā

21 Ḳuluñam pādişāhum saña geldüm
Ne iḥsān eyledüñse anı buldum

22 Murādī bendene luṭf it ilāhī
Ki sensin pādişāhlar pādişāhı

47[1]

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Cümleten şerḥe gelür ṣanma kelāmumı benüm
Ger ʿayān eyleseler saña nihānumı benüm

2 Ṭāḳatüñ ḳılmaz idi ẕerre ḳadar güş itseñ
Ḥayret alurdı seni laḥẓa ḳadar güş itseñ

48[2]

Mefāīlün Mefāīlün Feūlün

1 Elā ey mihter-i ṣāḥib-ferāset
Bu dilerseñ buasın ʿizz riyāset

2 Yalan söz gelmesün aṣlā dilüñden
Yaman iş gelmesün hergiz elüñden

1 Bu mesnevi R'de vardır.
2 R.10a. Bu mesnevi R'de vardır.

MUḲAṬṬA‘ĀT

1[1]

Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Tecribe ḳıldum ḥabībüñ ḳālini
Didi ḳālümde bilürven ḥālini

2 Bilmez idüm ben senüñ aṣliyyetüñ
Bilmek oldı ḳavl ile aḳvālini

3 Şerḥine bu gevherüñ ey ẕū-fünūn
Bir kelāma vir cihānuñ mālını

2[2]

Velehū eyżen

Mef’ūlü Fāilātün Mef’ūlü Fāilātün

1 Efvāh-ı nāsa düşme olma yamana yoldaş
Zinhār erāzili sen kendüñe ḳılma yoldaş

2 Ehl-i baṣīret olġıl yolda ne var ḳıl iẕ‘ān
Pāyuña ḳıl ḥaẕer kim ṭoḳunmaya senüñ ṭaş

3[3]

Velehū eyżen

Feilātün Mefāilün Feilün

1 Rūşen oldı bu ‘ālem-i fānī
Geldi milk-i dilüñ çü sulṭānı

2 Āb-ı rūyı olup bu erkānuñ
Sencileyin cihānda bir ḳanı

---

1 F.261a. Bu kıt’a B, F, H’de vardır.
Başlık F: Muḳaṭṭa‘āt
2 F.261a. Bu kıt’a B, F, H’de vardır.
Başlık: F: Yine bu da onundur.
3 F.261a. Bu kıt’a B, F, H’de vardır.
Başlık: F: Yine bu da onundur.

4[1]

Velehū eyżen

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Ṭaleb-i rāh-ı ḥaḳīḳat ḳılalum döne döne
Sālik-i mehc-i şerī'at olalum döne döne

2 'Ālem-i ġayba ṭutup 'acz ile gel rūy-i niyāz
Dāmen-i pīr-i ṭarīḳat ṭutalum döne döne

3 Arayup dürr-i ma'ānī olalum ṭālib-i 'ışḳ
Baḥr-ı vaḥdetde vücūda ṭolalum döne döne

5[2]

Mef'ūlü Fāilātü Mefāilü Fāilün

1 Nūr-ı cemāl der-dilem āvered tāb-ı 'aşḳ
Yā Rab zamān bedeh ki berāred niḳāb-ı 'aşḳ

2 Dānem zi-ḥusn-i ān ki zi-zībāyī ki hest
Ender heyecān 'aceb çi-küned īn ḥicāb-ı 'aşḳ

6[3]

Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Der-cihān-ı bāş ey fetā hem-çün ġarīb
Cehd "kün" dūrī be-zer dil-i mī-bend

2 Çün resul-i Ḥaḳḳ u-rā mel'ūn güft
Terk-i u der nezd-i 'āḳil şüde bend

---

1 F.261a. Bu kıt'a B, F, H'de vardır.
Başlık: F: Yine bu da onundur.

2 Bu kıt'a B, H'de vardır.
1. Cemalin nuru gönlüme aşk ışıltısı getirdi, ya Rab aşk örtüsünü götürünceye kadar zaman ver.
2. Onun güzelliğinden güzelliğin ne olduğunu biliyorum. Bu heyecanda aşk örtüsü neler yapmıyor?

3 Bu kıt'a B, H'de vardır.
1.Dünyada fütüvvet sahibi garip oldu, dünya malına gönül bağlamaktan uzak kalmaya çalış.1b. kün: bk. G 16/1b.
2.Hakk'ın resulü melun dediğinde akıllıların hepsi onu terk etti.

7[1]

Velehū eyżen

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Ey miṣālüñden müberrā ḳādir-i perverdigār
Ey ʿayānuñdan münezzeh ḫālıḳ-ı leyl ü nehār

2 Ey ḥakīm-i lā-yezālī ey ilāh-ı ber kemāl
Ey ʿalīm-i bī-zevālī bī-zevāl ü pāy-dār

8[2]

Velehū eyżen

Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Kār u bārın şol ki virmez yār içün
Aña ben ʿāşıḳ dimem cebbār içün

2 Kim ki bilmez Ḫālıḳuñ bahşāyişin
Sen elem çekme gel ol murdār içün

9[3]

Velehū eyżen

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Vāḳıʿā ʿayna mecāz oldı muḳalled bu mecāz
Ḳarañuda müteferriḳ sañ ki ḳaṣr-ı dırāz

2 Ki ḥicāb ile pes-i perdededür gāhī ʿayān
Ḳande varsañ seni izler Yemene var yā Ḥicāz

---

1 F.261b. Bu kıt'a B, F, H'de vardır.
Başlık: F: Yine bu da onundur.
2 F.261b. Bu kıt'a B, F, H'de vardır.
Başlık: F: Yine bu da onundur.
3 F.261b. Bu kıt'a B, F, H'de vardır.
Başlık: F Yine bu da onundur.

10[1]

Velehū eyżen

Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Her seḥer mihr-i ruḫuñdan tāb-ver
Ey ṭabībüm ḳalb-i pāküm her seḥer

2 Dil saña müştāḳ iken buldı seni
Ey cemāl-i lā-naẓīrüñ pür-eṣer

11[2]

Velehū eyżen

Mef'ūlü Fāilātü Mefāīlü Fāilün

1 Ḥaḳḳā budur ki ḥüsnüñi dā'im görür gözü
Çeşm-i 'ayān ilē ola çün rū-be-rū yüzüm

2 Cānum seni diler n'ola rūḥ olsa baña cān
Her dem gice gözümde gözüm günde gündüzüm

12[3]

Velehū eyżen

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Ḥamd-i lā-yu'ad Ḫudā-yı lā-yezāl-i ber-kemāl
Müşt-i ḫākīden yaratdı virdi insāna cemāl

2 Ol cemīl-i bī-miṣāldür kim cemāli lem'ası
Eyledi cümle münevver virdi her bir şey'e ḥāl

---

1 F.261b. Bu kıt'a B, F, H'de vardır.
Başlık: F: Yine bu da onundur.
2 F.261b. Bu kıt'a B, F, H'de vardır.
Başlık: F Yine bu da onundur.
3 F.262a. Bu kıt'a B, F, H'de vardır.
Başlık: F: Yine bu da onundur.

13[1]

Velehū eyżen

Müfteilün Mefāilün Müfteilün Mefāilün

1 Sırr-ı ʿacebdedür yine sırr-ı ḥabīb-i cān-fezā
Cāna ḳıyar iseñ eger cānuña baḫş ola beḳā

2 ʿİlm-i ledün durur yine ʿilm-i ezel ebed hemān
Farż ile sünnet oldı bu ʿāleme maḥż-ı bā-vefā

14[2]

Velehū eyżen

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 ʿAceb fermān-ı ẕi'l-maʿnā irişdi maḥż-ı ʿibretden
Anı ben bilmedüm illā ki bildüm geldi ḥażretden

2 Şuʿāʿ-ı şems-i neyyīrden ne maʿzī añlasun maʿnā
Eger çeşmüñde revnaḳ var ise gör sen de ṣanʿatdan

15[3]

Velehū eyżen

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Yār-ı men cānumda iẕʿān itdürür yārum bāna
Lā-vefā illā-vefā illā-vefā illā-vefā

2 Naḳş içün naḳḳāşumı naḳşumda naḳḳāş eyledüm
Ṣanʿatı iẓhārını vechüñde ḳıldı iḳtiżā

1 F.262a. Bu kıt'a B, F, H'de vardır.
Başlık: F, B: Yine bu da onundur.
1b ve 2a.mısraları birbirinin yerine yazılmıştır.
2 F.262a. Bu kıt'a B, F, H'de vardır.
Başlık: F: Yine bu da onundur.
3 F.262a. Bu kıt'a B, F, H'de vardır.
Başlık: F: Yine bu da onundur.

16[1]

Feilātün Mefāilün Feilün

1 Rabbenā Rabbenā ve yā Rabbī
“Kün” merā mağfiret bi-ḥaḳḳın nebī

2 Ez-an duʿā-rā ḳabūl kün yā Rab
Ez-evvel ḫᵛāhem türā ṭaleb-be-ṭaleb

17[2]

Velehū eyżen

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Ġarḳa-i baḥr-ı maḥabbetden ṣaḳın ṣorma ḫaber
Bī-ḫaberdür bī-haberdür bī-eṣerdür bī-eṣer

2 Şol ki kim oldı ḫaber gelmez ḫaber andan ebed
Ey baṣīret isteyen zinhār olma bī-baṣar

18[3]

Velehū eyżen

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Seḥerī yāre varup seyri cemāl eyleyelüm
Açalum dīde-i ʿaynūmuzı ḥāl eyleyelüm

2 Sūz-nāk eyleyelüm āteş-i ʿışḳ ile ciger
Bu maḥabbet odına ḥarḳ ile ḳāl eyleyelüm

---

1 Bu kıt’a B, H’de vardır.
1.Rabbimiz, Rabbimiz, ve ey Rabbim; Peygamber hakkı için beni bağışla.
2.Ey Rab! Ondan duayı kabul et, önceden sena gelmeyi istiyorum.
2a. kün: bk. G 16/1b.

2 F.262a. Bu kıt’a B, F, H’de vardır.
Başlık: F: Bu dahi)
2a.şol ki: şuna H.

3 F.262b. Bu kıt’a B, F, H’de vardır.
Başlık: F: Yine bu da onundur.

19[1]

Velehū eyżen

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Ḫudāvendā żamīrümde maḥabbet şem'ini yandur
'Azīz eyle bu 'izzetle şarāb-ı 'ışḳuña ḳandur

2 Ḥarīm-i ka'beñe vardum elümde ḫalḳa-i ümmīd
Bu nefsi ḫ[v]āb-ı ġafletden 'ināyet eyle uyandur

20[2]

Velehū eyżen

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Ey cemālüñ āyetinden—"ḳul huva'llāhu eḥad"
Zahir ü batındadur çünki "ḳul huva'llāhu'ṣ-ṣamed"

2 Ey münevver vechüñe ben 'ālem-i kübrā didüm
"Lem yelid"dür naṣṣ-ı kāṭı añla olmadı āded

3 'Acze olduñsa maḳar ey ṣāḥib-i feyż-i kemāl
Şol ḳadar ola ziyāde ṣaymayasın hiç 'aḍd

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Sa'y-ı men der-'ilm āmed der nihād-ı cān-ı mā
Men çi dānem der-beyān-ı ẕāt-ı pāk-ı kibriyā

2 Āmede der-rūz-ı rūşen sem'-i nādir ibtidā
Yā ḥabībī sa'yinā mimmen nidā'ü'l-ḳāṭı'ā

---

1 F.262b. Bu kıt'a B, F, H'de vardır.
Başlık: F: Yine bu da onundur.
B'de 1b ve 2a.mısraları birbirinin yerine yazılmıştır.

2 F.262b. Bu kıt'a B, F, H'de vardır.
Başlık: F: Yine bu da onundur.
1a. ḳul huva'llāhu eḥad: bk. G 257/1b. 1b.ḳul huva'llāhu'ṣ-ṣamed: bk. G 247/1b. 2b.Lem yelid: bk. G 256/4a.

3 Bu kıt'a B, H'de vardır.
1. İlimde benim çabam canımın yaratılışında; ben temiz ve büyük zatların ifadesinden ne anlarım.
2. İlk defa ender bir dinleme aydınlık günde geldi, ey sevgili çabamız o keskin sesten olsun.

22[1]

Velehū eyżen

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 ʿĀrifān-ı der-geh-i ḥażret dür-i maḳṣūddur
Her ne kim var ise maḫlūḳa o dürden sūddur

2 Tārik-i ġayr olmasa şol kim havāyile giçer
İki ʿālemde anı bilgil ki sen nā-būddur

23[2]

Velehū eyżen

Müfteilün Fāilün Müfteilün Fāilün

1 Cān ü gönül şerḥ içün pīrüme ḳıldum suʿāl
Virdi cevāb-ı ʿaẓīm dīdi ki fīhā'l-maḳāl

2 Ḥavl ile ḥāl ey ʿazīz niʿmet-i ʿuẓmā durur
Ḥavl ile ey cān-ı men ḳalʿ ola cümle cibāl

3 Resm ile ṣūret nedür añlar iseñ ey ʿazīz
Ḥikmet-i ʿulyādadur ʿayn-ı ḥaḳā'ik hemāl

24[3]

Mefāīlün Mefāīlün Feūlün

1 Memāta varmış idi ʿāşıḳ-ı zār
Eger luṭf itmeyeydi aña dil-dār

2 Dirildi yanına geldi çü dil-ber
Ḥicābından velī dökdi ʿarḳlar

1 F.262b. Bu kıt'a B, F, H'de vardır.
Başlık: F: Yine bu da onundur.
2 F.262b. Bu kıt'a B, F, H'de vardır
Başlık: F: Yine bu da onundur.
3 Bu kıt'a B, R'de vardır.

25[1]

Velehū lā-zāle muvaffaḳan

Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Baḥr-ı ʿışḳa oldı müstaġraḳ gönül
Bizde n'eyler yārsız bu cān ü dil

2 Her neye ḳılsam naẓar ol yārdur
Dilde bi'llāhi odur ġayrı degül

3 Āyet-i kübrāda gördü kendümi
Bil dir iseñ bilmediler bellü bil

26[2]

Eyżen

Mef'ūlü Fāilātün Mef'ūlü Fāilātün

1 Yā Rab saña sezādur her ne ola ṣenālar
Sensin cihāna sulṭān saña durur duʿālar

2 Müştāḳ olalı saña āşüfte gönlüm ey Ḥaḳ
Geçdüm ḳamudan el-ḥaḳ ʿışḳuñ beni oyalar

27[3]

Velehū sellemehu'llāh

Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Bir ḫaber alduñsa ey dil sen eger
Bil saña oldı musaḥḥar baḥr u ber

2 Çün naṣīrüñ ḥażret-i fettāḥdur
Her umūruñda saña virdi ẓafer

3 Müjdeler olsun saña ey ḫayr-ı nās
Ḥayr ile dā'im gelür ḫayr-ı ḫaber

4 Oldılar maḳhūr-ı aʿdā cümleten
Ḳoydı başlarına pes ṭūfān-ı şer

---

1 A.235b, F.263a, R.2b. Bu kıt'a A, B, F, H'de vardır.
Başlık: F: Bu da onundur. Muvaffakiyet devam etsin!
3a. āyet-i kübrā: G 83/3b.

2 A.236a, F.263a.Bu kıt'a A, B, F, H'de vardır.
Başlık: F: Bu dahi.
2b.beni: - A.

3 A.236a, F.263a.Bu kıt'a A, B, F, H'de vardır.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onu selamete erdirsin!
Başlık F: Velehü eyżen: Yine bu da onundur.

28[1]

Velehū aḥsena'llāhu ileyh

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Ḳutlu şol kimse durur kim olısar defter-i aḳ
'Āleme geldüñ anuñ çün ḳılasın göce yaraḳ

2 Ṭama'ı terk idüben gözle ḳanā'at yolını
Gözi sīr eylemez illā ki bir avuc ṭoprak

29[2]

Velehū ṭāle beḳāhu

Feilātün Mefāilün Feilün

1 Gūş-ı cānı küşāde ḳıl cānā
Saña bir söz diyem bugün tenhā

2 'Aḳl ile yek-cihet olursañ eger
Ḳul olurlar saña bütün dünyā

3 Edeb ü 'aḳlı ḳomagıl elden
Ṭut ḳulagıñ bu ḳavledür ra'nā

30[3]

Velehū ṭavvele'llāhu 'ümrehū

Mef'ūlü Fāilātü Mefāīlü Fāilün

1 Ḥüsn ü cemālüñe naẓarum düş olalı āh
Cānum seni arar yine saña ḳılur nigāh

2 Ten fāriġ olımaz 'aceb ol cāndan inçün
İllā meger ki sen seni ḳılsañ cüdāya rāh

---

1 A.236a, F.263a.Bu kıt'a A, F'de vardır.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) ona en güzeli versin!
Başlık F: Velehü eyżen: Yine bu da onundur,

2 A.236a, F.263b.Bu kıt'a A, B, F, H'de vardır.
Başlık A: Bu da onundur. Onun devamlılığını uzatsın!
Başlık F: Velehü eyżen: Yine bu da onundur
Bu kıt'a F'de 4vü 5kıt'a arasında mükerreren yazılmıştır. Başlık: Velehü lā zāle kehfen li'l-'ibād.
1b.bu gün: - A, F.

3 A.236a, F.263b.Bu kıt'a A, F'de vardır.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun ömrünü uzatsın..
Başlık F: Velehü eyżen: Yine bu da onundur.
1a.düş: ṭuş F.

31[1]

Velehū lā-zāle kehfen li'l-'ibād

Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Ṭobṭoludur 'arş u ferş ey kām-rān
Nām-ı Ḥaḳḳ ile zemīn ü hem-zamān

2 'Ömrüñ olduḳça saña nuṣḥum budur
Ẕākir ol ism-i Ḫudāyı ey cevān

3 Farḳ-ı ẕākir birle bī-ẕikr ol durur
Ḥayy ile meyyit gibidür bil hemān

32[2]

Velehū ferrehaʾllāhu kurbetehū

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Muḥāl olmaya luṭfuñdan senüñ ey ḳādir-i bīnā
Saña dāʾim muḥib olam ḳılsañ 'ilm ile dānā

2 Cemāl-i bā-kemālüñden irerse bir naẓar laḥẓā
Bu ḥükm ile olur ḳāʾim mesīredür añā her cā

33[3]

Velehū eyyēdaʾllāh

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Allāh Allāh ne 'aceb ḳudret-i kübrādur bu
Ḫāki insān ide yā Rabb ne peydādur bu

2 Bize aḳrab oluben çeşmümüzüñ aġından
Biz araruz anı ammā ne temāşādur bu

---

1 A.236b, F.263b.Bu kıt'a A, F'de vardır.
Başlık A: Bu da onundur. Kulları için sığınağı devam etsin!
Başlık F: Velehü eyżen: Yine bu da onundur,
3a.bî-)ikr:)ikr A.

2 A.236b, F.263b.Bu kıt'a A, F'de vardır.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun üzüntüsünü gidersin!
Başlık F: Velehü eyżen: Yine bu da onundur,

3 A.236b, F.263b.Bu kıt'a A, F'de vardır.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) desteklesin!
Başlık F: Velehü eyżen: Yine bu da onundur,
A'da 2. beytin a ve b mısraları takdim tehir şeklinde yer almaktadır.

34[1]

Velehū aḥkema'llāhu emrehū

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 ʿAmel-i ṣāliḥ ile cennete girmez ādem
Meger elṭāf-ı Ḫudā fażl ola aña hem-dem

2 Līk şarṭ oldı ʿibādet ḳoma elden zinhār
Ol daḫı ḫāliṣ olup ola riyā andan kim

3 Ger necāt ister iseñ ṭoġrı tarīḳi gözle
Ḫāric-i rāha varup ḳoma ṣaḳın egri ḳadem

35[2]

Velehū medda'llāhu ẓıllehū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Rūy-i zībāñı görelden vālih ü ḥayrān benem
Müstetir ḳılma cemālüñ çünki ser-gerdān benem

2 Aç nikābuñ ey dil-ārā rūşen eyle ʿālemi
Cāmımı vaṣluñla ḫandān eyle kim giryān benem

36[3]

Velehū ḳāddese sirruhū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

1 Ḥaḳ Teʾālā ḳudretin seyr eyle ey ṣāḥib-kemāl
ʿĀşıḳ iseñ Ḥaḳdan özge sevmegil ġayri cemāl

2 Gel berü şemʿ-i cihān ol çevre alsunlar seni
Şuʿle vir fānūs-ı dehre görine ẓıll-ı ḫayāl

---

1 A.236b, F.263b.Bu kıt'a A, F'de vardır.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun işlerini güçlendirsin!
Başlık F: Velehü eyżen: Yine bu da onundur,
2 A.236b, F.264a. Bu kıt'a A, F'de vardır.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun gölgesini uzatsın!
Başlık F: Velehü eyżen: Yine bu da onundur,.
2b.kim: - A.
3 A.236b, F.264a. Bu kıt'a A, F'de vardır.
Başlık A: Bu da onundur. Onun sırrı kutsal olsun!
Başlık F: Velehü eyżen: Yine bu da onundur.

37[1]

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

1 Maṭlabumdur ṭalebüm ṭālib-i aʿlāyam ben
Varlıḳ ʿilmini bildüm ince peydāyam ben

2 ʿĀlemüñ revnaḳı hep sendedür ehl-i baṣar
Gözüñ ac eyle naẓar nice temāşāyam ben

38[2]

Velehū ʿazze naṣruhū

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

1 Bu çeşm-i nūr-ı baḫşam çün cemāl-i yāre nāẓırdur
Ḳamuyı ʿaynına almadı çün meçmūʿ-ı ḫāṭırdur

2 Vemā edrī siva'l-maḥbūb mā-ʿindī siva'l-merġūb
Benüm yanumda andan ġayrısın ṣanmañ ki ḥāżırdur

39[3]

Velehū nevvera'llāhu fu'ādehū-

Mefāīlün Mefāīlün Feūlün

1 Cemāl-i bā-kemāl mūṭlaḳ oldı
Şu kim terk eyledi āb ü hevāyı

2 Eger var ise sende ʿārifiyyet
İşit eşyā saña ḳılur nidāyı

---

1 A.237a, F.264a. Bu kıt'a A, F'de vardır.
Başlık F: Velehü eyżen: Yine bu da onundur.

2 A.237a, F.264a. Bu kıt'a A, F'de vardır.
Başlık A: Bu da onundur. Yardımı izzetli olsun!
2.Sevgiliden başkasını bilmem, arzulanandan başkası yanımda yoktur.
2b.ġayrîsın: ġayrı sen F.

3 A.237a, F.264a. Bu kıt'a A, F'de vardır.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun gönlünü nurlandırsın!
1b.āb u: āb-ı F.

MÜFREDĀT

1[1]

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

Farḳ ider miydüñ ʿaceb kendüñi cānā heyhāt
Bir olur idi saña cümle ḥayāt ile memāt

2[2]

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

Ẕerreden ẕerresinün ẕerresini bilmez idüñ
Kendü idrāküñi sen ẕerre ḳadar bilmez idüñ

3[3]

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

İster iseñ iki ʿālemden alasın behre
Gel Murādī(ye) yaḳın gezme şehirden şehre

4[4]

Mefāīlün Mefāīlün Feūlün

ʿAcebdür ḳılmışam ḳıldı telaṭṭüf
Neden aṣdı yine vech-i ḥicābı

5[5]

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

Bilmedüm bildüm velīkin eyledi iʿzāzını
Andan olmışsun muḫayyer añladum çün rāzını

1 R.69a. Bu müfret R'de vardır.
2 R.69a. Bu müfret R'de vardır.
3 R.69a. Bu müfret R'de vardır.
1b.Murādî (ye): Murādî.
4 R.10a. Bu müfret R'de vardır.
5 R.10a. Bu müfret R'de vardır.

6[1]

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

Mā ile menden geçenler buldılar merd-āne yol
Cānı cānāna virenler buldılar sulṭāna yol

7[2]

Mefāīlün Mefāīlün Feūlün

Ezelden nūş idenler cām-ı ʻışḳı
Açup göz baḳmadı başa ayaġa

8[3]

Mefāīlün Mefāīlün Feūlün

Cūş eyledi çün yem-i maḥabbet
Dil zevraḳı bulmadı nihāyet

9[4]

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

Ben seni ḫoş bilmişem sen bilmedün illā beni
Sen seni bilmek gereksin kim bilesin sen beni

10[5]

Velehū eyżen müfredāt

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

ʻÖmr ü cānı neylesün ey dostum ʻāşıḳ olan
Gel cemālüñ perdesin keşf eyle sulṭānum hemān

1 R.26a. Bu müfret R'de vardır.
2 Bu müfret R'de vardır.
3 R.56b. Bu müfret R'de vardır.
4 R.56b. Bu müfret R'de vardır.
5 A.237a, F.264b.Bu müfret A, AE, B, F'de vardır.
Başlık: F: Yine bu da onundur. Müfretler
1a.ʻāşıḳ olan: ʻışḳ olanlar AE.

11[1]

Velehū eyżen

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

Ġam degül ḥüsn-i cemālüñden eger nālān olam
Çaresini sen ḳılursın çün saña mihmān olam

12[2]

Velehū eyżen

Mef'ūlü Mefāīlü Mefāīlü Feūlün

Ey mihter-i ebrār muḳarreb ne bahādur
Şerḥ eyleyeler ḥālüñi bu maḥż-ı ḫaṭādur

13[3]

Velehū eyżen

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

Ḳadr-i ṭāḳat her kişiye Ḥaḳ virür nā'māsını
Ṭāḳatince her kişi bilmek gerek mevlāsını

14[4]

Velehū eyżen

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

Ḳalb-i tābān içre olmışdur ʿayān-ı māverā
Ey verāsın işitenler Ḥaḳḳa eyleñ iltiçā

---

1 A.237a, F.264b.Bu müfret A, AE, B, F'de vardır.
Başlık: F: Yine bu da onundur.
1b.kılarsın: - A.

2 A.237a, F.264b.Bu müfret A, AE, B, F'de vardır.
Başlık: F: Yine bu da onundur.
1a.bahādur: bahārdan A. 1b.eyleyeler: eyleseler A.

3 A.237a, F.264b.Bu müfret A, AE, B, F'de vardır.
Başlık: F: Yine bu da onundur.
1a.ḳadr-i ṭāḳat: nedür ṭāʿat AE; naʿmāsını: yaġmasını A.

4 A.237a, F.264b.Bu müfret A, AE, B, F'de vardır.
Başlık: F: Yine bu da onundur.
1a.tābān: nā'il AE. 1b.verāsın: varsın AE.

15[1]

Velehū ʿazzehu'llāh

Mefāilün Feilātün Mefāilün Feilün

ʿAceb revā mı saña ey ḥabīb-i cān ü göñül
Beni görüp diyesin kim beni seven bu degül

16[2]

Velehū menna'llāhu bi-envāri maʿdiletihī

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

Allāh Allāh ne ʿaceb ḥālet olur ḥālet-i ʿışḳ
Şāh-ı dü-ʿālem olur kime irer devlet-i ʿışḳ

17[3]

Velehū zāde'llāhu mehābetehū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

Keşret-i iṣyān ile yā Rab ʿaceb ḥālüm nola
Tevbeler olsun günāha tevbeler yā Rabbenā

18[4]

Velehū nāle münāhu

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

ʿAceb ḥāl oldı ʿuşşāḳa yine açmış ḥicābın yār
Yine iḥyā ḳılupdur anları ol pür-vefā dil-dār

---

1 A.237b, F.264b.Bu müfret A, AE, B, F'de vardır.
Başlık A: Allah (cc.) onu aziz kılsın!)
Başlık F: Velehü eyżen: Yine bu da onundur.

2 A.237b, F.264b.Bu müfret A, AE, B, F'de vardır.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun adaletinin nurlarıyla lütuflandırsın! Başlık F: Velehü eyżen: Yine bu da onundur.

3 A.237b, F.264b.Bu müfret A, AE, B, F'de vardır.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun heybetini artırsın!
Başlık F: Velehü eyżen: Yine bu da onundur.

4 A.237b, F.264b.Bu müfret A, AE, B, F'de vardır.
Başlık A: Bu da onundur. Onun kaderini gerçekleştirsin!
Başlık F: Velehü eyżen: Yine bu da onundur.

19[1]

Velehū ḫalleda'llāhu devletehū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

Cür'a-nūş oldum ḥabībā dest-i ḳudretden yine
Bāde-i 'ışḳ içmişemdür cām-ı vaḥdetden yine

20[2]

Velehū lā-zāle mu'īnen li'l-İslām

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

Biz zamān-ı ezelīden berü dervīşlerüz
'Işḳ-ı cānān ile üftāde vü dil-rīşlerüz

21[3]

Velehū ṭayyeba'llāhu enfāsehū

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

Ṣoḥbet-i yāre ṭaleb-kār olan dildür bu
Dā'imā vāḳıf-ı esrār olan dildür bu

22[4]

Velehū şereḥa'llāhu ṣadrahū

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

Binā-yı ibn-i ādem muḫtelifdür çün esāsında
Binā hedm olmasun dirseñ bināsın gör bināsında

---

1 A.237b, F.264b.Bu müfret A, AE, B, F'de vardır.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun devletini ebedî kılsın!
Başlık F: Velehü eyżen: Yine bu da onundur.

2 A.237b, F.265a. Bu müfret A, AE, B, F'de vardır.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onu İslam için devamlı kılsın!
Başlık F: Velehü: Bu da onundur.

3 A.237b, F.265a. Bu müfret A, AE, B, F'de vardır.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun nefeslerini güzel kılsın!
Başlık F: Velehü: Bu da onundur.

4 A.237b, F.265a. Bu müfret A, AE, B, F, H'de vardır.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun göğsünü genişletsin!
Başlık F: Velehü: Bu da onundur.

23[1]

Velehū zīdet devletühū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

Şerḥe gelmez bu benüm aḥvāl-i ʿaynüm bir nefes
Kim dilerse şerḥini bulaġa terk itsün heves

24[2]

Velehū yessera'llāhu murādehū

Mef'ūlü Fāilātü Mefāīlü Fāilün

Dīdem benüm çün ol ruḫ-ı zībāyı ḳarşular
Ṣan mürdeler durur dem-i ʿĪsāyı ḳarşular

25[3]

Velehū zāde'llāhu şevketehū

Müstef'ilün Müstef'ilün Müstef'ilün Müstef'ilün

Beyżā vü sevdāda gezer ʿaynüm benüm gaybüm benüm
Yā Rab ʿacebden aʿcebem sırr oldı bu ḥālüm benüm

26[4]

Velehū ebbeda'llāhu salṭanatehū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

Her seḥer ẕikr-i Ḫudādur bu lisānumda benüm
Ḥalḳ olınmadın daḫı sevgüsi cānumda benüm

1 A.237b, F.265a. Bu müfret A, B, F'de vardır.
Başlık A: Bu da onundur. Onun devleti ziyadeleşsin!
Başlık F: Velehü
1a.ʿaynım bir: gaybım her F.

2 A.238a, F.265a. Bu müfret A, AE, B, F'de vardır.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun isteğini kolaylaştırsın!
Başlık F: Velehü: Bu da onundur.
1a.çün: içün AE.

3 A.238a, F.265a. Bu müfret A, B, F'de vardır.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun ihtişamını artırsın!
Başlık F: Velehü: Bu da onundur.
1a.ġaybum: ʿaynum A.

4 A.238a, F.265a. Bu müfret A, AE, B, F, H'de vardır.
Başlık A: Bu da onundur. Allah onun saltanatını ebedîleştirsin!
Başlık F: Velehü: Bu da onundur.
1b.olınmadın: olınmadı AE, B, H.

27[1]

Velehū zāde'llāhu fütūḥahū

Müfteilün Mefāilün Müfteilün Mefāilün

Ṣaḥn-ı sarāy-ı ʿāleme her ki ḳonar göçer yine
Kimse ḳarār eylemez merḥaledür bu rāh ile

28[2]

Velehü lā-zāle mükerremen ve muʿazzezen

Feilātün Feilātün Feilātün Feilün

ʿĀlem-i nefs olıgör Rabbüñi bilmekdür bu
Rabbüñi şöyle ki bildüñ diyesin sen yā-hū

29[3]

Velehū dāme melāẕen li'l-enām

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

Ḥakkuñı ḥüsnüñ temāşāsında teşḫīṣ itmezem
Ẕātuñı cümle ṣıfātuñ birle teşḫīṣ itmezem

30[4]

Velehū ebbeda'llāhu devletehū

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

Ḥafīdür ʿaḳl-ı ressāḥa celīdür ehl-i ʿirfāna
Cemāl-i bā-kemāle rāġıb iseñ göze merd-āne

---

1 A.238a, F.265a. Bu müfret A, F'de vardır.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun fetihlerini artırsın!
Başlık F: Velehü: Bu da onundur.

2 A.238a, F.265b. Bu müfret A, AE, B, F, H'de vardır.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) saygınlığını ve yüceliğini devam ettirsin!
Başlık F: Velehü: Bu da onundur.
1a.olıgör: olıñuz AE.

3 A.238a, F.265b. Bu müfret A, F'de vardır.
Başlık A: Bu da onundur. Halk için sığınak olması devam etsin!
Başlık F: Velehü: Bu da onundur.

4 A.238a, F.265b. Bu müfret A, F'de vardır.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun devletini ebedîleştirsin!
Başlık F: Velehü: Bu da onundur.

31[1]

Velehū enāra'llāhu bürhānehū

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

Ḫıred ehli olan çekmez nedāmet hiç kārında
Tefekkür ehlidür fikr eyler ol yoġında varında

32[2]

Velehū naṣarahu'llāhu ʿalā aʿdā'ihī

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

Kitāb-ı ʿizzet-i cānāndan cāna gelür leẕẕet
Ne ḥāletdür o ḥālet kim leẕā'iẕden virür ḥālet

33[3]

Velehū beṣaṭa'llāhu nūre maʿdiletihī

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

Ḥayme-i eflāki gör kim gösterür ẓıll-ı ḫayāl
Gel ḫayāle aldanup kalma ḥikemden kıl naẓar

34[4]

Velehū edāma'llāhu eyyāmehū

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

Yaraşur güftārumuñ şerḥinde nāfiẕ olsa ger
Yazmaya yir gök ola evrāḳ u aḳlāmı şecer

---

1 A.238a, F.265b. Bu müfret A, AE, B, F, H'de vardır.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun bürhanını açıklığa kavuştursun...
Başlık F: Velehü: Bu da onundur.
1b.ehlidür fikr: ehli efker H; ehl-i fikr B; ol: anuñ B.

2 A.238a, F.265b. Bu müfret A, AE, B, F, H'de vardır.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun düşmanlarına karşı ona yardım etsin!
Başlık F: Velehü: Bu da onundur.
1a.kitāb-ı: ḫiṭāb-ı AE, B. 1b.leżā'iẕden: leẕāẕından AE.

3 A.238a, F.265b. Bu müfret A, AE, B, F'de vardır.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun adaletinin nurunu yaysın!
Başlık F: Velehü: Bu da onundur.
1a.gel: kāmil AE; naẓar: me'āl B.

4 A.238b, F.265b. Bu müfret A, F'de vardır.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun günlerini devam ettirsin!
Başlık F: Velehü: Bu da onundur.
1a.ger: baḥr F.

35[1]

Velehū ebḳa'llāhu muhceteh

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

Şerār-ı nāra doymaz āb irerse nār olur sākin
Eger tāb-ı dile irerse vaṣl-ı yār olur sākin

36[2]

Velehū edāma'llāhu iḳbāleh

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

Ġam-ı dünyāyı terk eyle dilerseñ āḫiret milkin
Ḫudāyı ẕākir ol dā'im dilerseñ āḫiret milkin

37[3]

Velehū dāme lehu'n-naṣru ve'z-ẓafer

Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün Mefāīlün

Çerāg-ı çeşm-i ehl-i dil kemāl-i rūḥ-ı dil-cūdur
Ḥabībūñ cümleten ʿālem fidā-yı yek-ser-i mūdur

38[4]

Velehū dāmet ʿizzetuhū

Fāīlātün Fāīlātün Fāīlātün Fāīlün

Gör bu dünyā-yı denī kimseye ḳılmadı vefā
Cümle ʿālem bulısar cām-ı memāt ile fenā

---

1 A.238b, F.265b. Bu müfret A, F'de vardır.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun hayatiyetini devam ettirsin!
Başlık F: Velehü: Bu da onundur.
2 A.238b, F.265b. Bu müfret A, F'de vardır.
Başlık A: Bu da onundur. Allah (cc.) onun ikbalini devam ettirsin!
Başlık F: Velehü: Bu da onundur.
3 A.238b, F.266a. Bu müfret A, F'de vardır.
Başlık A: Bu da onundur. Ona yardım ve zaferi devam etsin!
Başlık F: Velehü: Bu da onundur.
4 A.238b, F.266a. Bu müfret L, M, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Onun saygınlığı devam etsin!
Başlık F: Velehü: Bu da onundur.
1a.gör bu dünyā-yı: baḳ bu dünyāyı AE, B.

39[1]

Velehū dāme naṣrah

Fāilātün Fāilātün Fāilün

Cür'adan mestem 'ineb ābı nedür
Bu şarābuñ bilmezem tābı nedür

40[2]

Velehū e'azza'llāhu ensārehū

Mefāīlün Mefāīlün Feūlün

İrādetdür ezelden emr-i cebbār
Anı ḳādir bilür ey merd-i hüşyār

41[3]

Velehū nāle murādehū

Feilātün Mefāilün Feilün

Ṭā'atüm olmadı sana lāyıḳ
Rūşen eyle bu ḳalbi yā Hālıḳ

42[4]

Feilātün Mefāilün Feilün

'Işḳa ṭuş ola çün dil-i nālān
Yārden ġayra olmadı nigerān

---

1 A.238b, F.266a. Bu müfret L, M, R'de yoktur.
Başlık A: Bu da onundur. Ona yardımı devam etsin!
Başlık F: Velehü: Bu da onundur.
1b.tābı: nābı AE.

2 A.238b, F.266a.
Başlık A: Bu da onundur. Allah'ın (cc.) onun yardımlarını aziz kılsın!
Başlık F: Velehü: Bu da onundur.
1a.irādetdür: aradandur AE Bu müfret A, AE, B, F'de vardır.

3 A.238b, F.266a. Bu müfret A, F'de vardır.
Başlık A: Bu da onundur. Onun isteğini versin!
Başlık F: Velehü: Bu da onundur.

4 F.266a, R.35b. Gazel Bu müfret F, R'de vardır.

43[1]

Mefāīlün Mefāīlün Feūlün

Kemālin bilmege dil ekmel oldı
Beyānın eylemekde echel oldı

44[2]

Mefāīlün Mefāīlün Feūlün

Bizi çün derde ṣaldı ʿışḳ-ı cānān
Gözümüz ḫʷāb ḳılmaz sāʿat (u) ān

45[3]

Müstef'ilün Müstef'ilün Müstef'ilün Müstef'ilün

Ḳıṣṣa-i pür-zevḳümi güṣlar eyleyenler ṭañladı
Cāhil olan(lar) ṭañladı ʿāḳıller ammā añladı

46[4]

Fāilātün Fāilātün Fāilātün Fāilün

Ḥayret-i kübrāda ḳaldı bulmayan yolında rāh
Vāy ṣaña ister iseñ dünyāda ʿizz ile cāh

47[5]

Mefāīlün Mefāīlün Feūlün

Tamām oldı kitāb el-ḥamdü li'llāh
Hümām oldı kitāb el-ḥamdü li'llāh

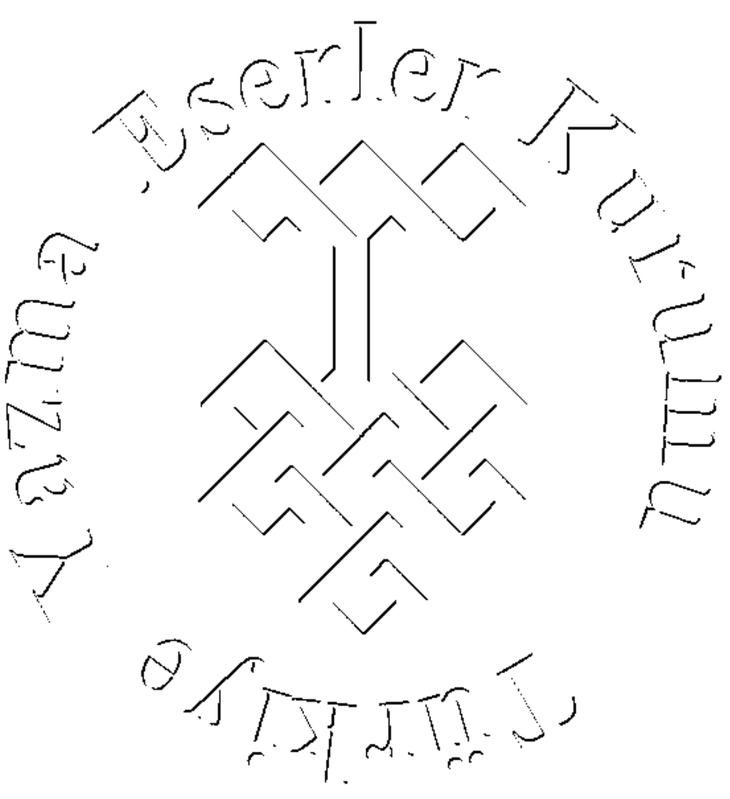
48[6]

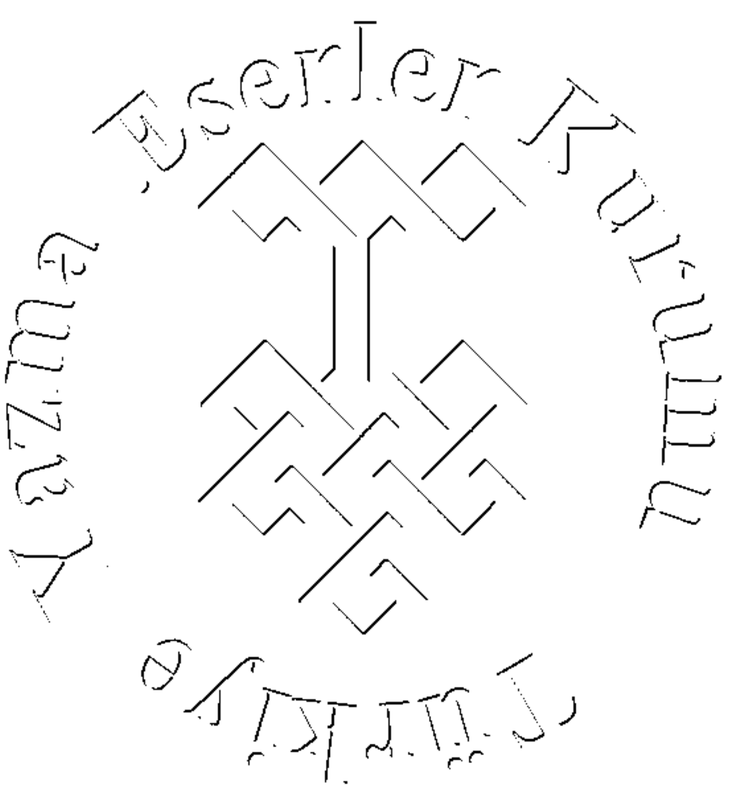
Fāilātün Fāilātün Fāilün

Bu kitāb(uñ) ṣāḥibine her zamān
Sen ʿināyet eylegil yā Müsteʿān

---

1 R.22a. Bu müfret R'de vardır.
2 R.22a.
1b. (u): - Bu müfret R'de vardır.
3 Bu müfret AE, B'de vardır.
1b.olan (lar): oldı.
4 Bu müfret AE, B'de vardır.
5 Bu müfret AE, B'de vardır.
6 Bu müfret AE, B'de vardır.
1a.kitāb(uñ): kitāb.

Berliner Kurier
Tagesspiegel

Berliner Kurier
Tagesspiegel